LEMVIG KOMMUNEPLAN

2021-2033

Lemvig Kommuneplan 2021-2033

Forord fra borgmesteren

Lemvig Kommune offentliggør hermed Lemvig Kommuneplan 2021 - 2033.

Kommuneplan 2021-2033 er en delvis revision af Lemvig Kommuneplan 2017-29 mht. emnerne:

- Turisme
- Natur & landskab
- Klima
- Bosætning, stier og strategisk landsbyplanlægning

Kommunalbestyrelsen har valgt at Lemvig Kommunes kommuneplan fortsat skal være digital. Det betyder, at den i særlig grad er rettet mod det elektroniske medie. Fordelene ved den digitale kommuneplan er betydelige. Planen vil i princippet altid være opdateret med de senest vedtagne tillæg og planen vil til stadighed blive understøttet af det bedst mulige kortgrundlag.

Jeg opfordrer alle borgere og virksomheder til fortsat at deltage i arbejdet med Lemvig kommunes udvikling.

Erik Flyvholm

Borgmester

Hvad er en kommuneplan?

Kommuneplanen sammenfatter og konkretiserer de overordnede politiske mål for den fysiske udvikling i kommunen. Her fastlægger kommunalbestyrelsen politikken for byernes udvikling og for det åbne land.

Kommuneplanen udgør bindeleddet mellem landsplanlægningen og lokalplanens bestemmelser om anvendelse og bebyggelse af de enkelte delområder og mellem landsplanlægningen og den konkrete administration i det det åbne land.

En kommuneplan består af:

- En hovedstruktur med overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen,
- Retningslinjer for arealanvendelsen for en række emner
- Rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen
- Planen ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger

I den samlede kommuneplan er der foretaget rettelser på baggrund af den overståede offentlige høring mv. Rettelserne er indført med gul markering for at tydeliggøre hvor der er foretaget ændringer. Den gule markering fjernes før offentliggørelsen af den endelige plan.

I kommuneplanen henvises forskellige steder til en dokument via et link. Disse steder er fremhævet med grøn markering. Dokumenter der henvises til kan findes som bilag. Den grønne markering fjernes før offentliggørelsen af den endelige plan og linkene dannes korrekt.

Processen for kommuneplanen

1. Forudgående debat hvert 4. år
    - Oplysning om den hidtidige planlægning
    - Strategi for kommuneplanlægningen
    - Debatperiode på minimum 8 uger
2. Forslag til plan
    - Udarbejdelse i samarbejde med andre myndigheder, borgere, interesseorganisationer mv.
3. Offentliggørelse af planforslag
    - Debatperiode minimum 8 uger
    - Sendes til myndigheder
4. Vedtagelse af planen
    - Behandling af indsigelser, forhandling af ændringsforslag
5. Offentliggørelse af den vedtagne plan
6. Administration af planen
    - Byrådet skal virke for planens gennemførelse

Indhold – Hovedstruktur, Retningslinjer og Redegørelse:

Forord fra borgmesteren ... 2
Hvad er en kommuneplan? ... 3
Processen for kommuneplanen ... 4
Indhold – Hovedstruktur, Retningslinjer og Redegørelse: ... 5
Byernes udvikling ... 7
- Bymønster ... 8
- Oversigt over zoner og arealers anvendelse ... 11
- By- og landsbyudvikling ... 13
- Detailhandel ... 16
- Fritidsformål i byerne ... 19

Erhverv ... 21
- Erhvervshavne ... 22
- Placering af erhvervsområder og tekniske anlæg ... 24
- Konsekvensområder ... 28
- Landbrug ... 31
- Grundvandsbeskyttelse ... 32

Det åbne land ... 34
- Skovrejsning ... 35
- Landskabelige, kulturhistoriske og geologiske bevaringsværdier ... 37
- Geopark Vestjylland ... 37
- Bo på landet ... 40
- Friluftsliv ... 41
- Grønt Danmarkskort ... 43
- Naturen ... 45
- Lavbundsarealer og potentielle vådområder ... 47
- Naturpark Nissum Fjord ... 48

Infrastruktur ... 49
- Trafikal infrastruktur ... 50
- Cykelstier ... 53
- Digital infrastruktur ... 54

Klima ... 56

Projekter 57
Klimatilpasning 58
Turisme 61
Destinationer 62
Hoteller, sommerhuse og campingpladser 64
Kystnærhedszone og strande 65
Energi 67
Anlæg og strategi 68
Redegørelse 72
Tidligere og forudgående planlægning og projekter 73
Landbruget 78
Habitatvurdering 84
Udpegning af Grønt Danmarkskort 85
Lavbundsarealer og potentielle vådområder 87
Redegørelse for ændringer i udpegning af landskabsværdier og skovrejsning 88
Klimatilpasning 89
Grundvandsbeskyttelse 90
Turismeudvikling 91
Detailhandel i Lemvig Kommune 93
Naturpark Nissum Fjord 94
Geopark Vestjylland 95
Kommuneplanens forhold til anden planlægning 96
Kortlægning af byer og landsbyer (Redegørelse) 98
Udpegning af produktionsområder og vurdering af konsekvensområder (Redegørelse) 170

Byernes udvikling

Bymønster

Målsætning

- At Lemvig og Thyborøn udvikles og styrkes som byer i en regional, national og international kontekst
- At kommunens byer og landsbyer understøtter hinanden med funktioner og aktiviteter
- At byernes positive egenskaber fremhæves og styrkes
- At det gode liv understøttes

Der er en naturlig orden mellem byerne både på grund af deres størrelse og på grund af de funktioner og aktiviteter, som byerne rummer. Lemvig Kommune ønsker at have et solidt grundlag for kommunens byer og landsbyer, som giver plads til forskellighed.

Den fraflytning der opleves i kommunens byer, giver ikke umiddelbar anledning til at ændre kommunens bymønster. Byernes størrelse varierer over tid, og således gør byernes funktion også. Vi skal løbende drøfte og tackle udfordringerne ved fraflytning, men vi skal først og fremmest sikre, at de byer vi har, er levende og gode at leve i.

Lemvig

Lemvig skal være dynamo for kommunen. Med indsatser for erhverv, turisme, bosætning og detailhandel sættes Lemvig i endnu højere grad på danmarkskortet. For kommunens borgere fastholdes Lemvig som hovedby i kraft af stærke servicefunktioner og handelsliv.

Thyborøn

Thyborøn er allerede stærk på erhverv og turisme. Disse styrker skal fastholdes gennem videreudvikling af Thyborøn Havn, som en havn af international betydning og gennem fortsat at arbejde for at turister vælger Thyborøn til. Værdien af fiskeriuddannelserne i Thyborøn er rigtig stor og deres fortsatte udvikling skal understøttes.

Harboøre

Harboøre er også et oplagt valg for bosætning i den nordlige del af kommunen. Byens handelsliv understøtter både turister fra sommerhusene længere mod vest og lokale borgere. Således er der en lokal infrastruktur, der også understøtter øget bosætning.

Klinkby Hove Tørringhuse

De tre landsbyer er tilsammen en stærk enhed i umiddelbar nærhed af Lemvig og udgør et solidt alternativ til livet i byen.

Nørre Nissum

Skolerne dominerer Nørre Nissum, og det har stor betydning for områdets identitet. Fastholdelse af Via University College: HF og læreruddannelsen i Nørre Nissum er afgørende, og Lemvig Kommune vil arbejde for at sikre uddannelsernes fremtid.

Bækmarksbro
Med en forbedret adgang til Flynder Å og bæverlandet er Bækmarksbro en by med helt særlige muligheder. Beliggende nær kommunegrænsen er Bækmarksbro oplagt til bosætning for borgere, der er beskæftiget syd for Lemvig Kommune.

Bøvlingbjerg
På tur gennem Bøvlingbjerg mødes man med tæt bebyggelse og flotte byhuse. Byen har et stærkt foreningsliv, og har med et sundhedshus fået sikret en række servicefunktioner til gavn for hele lokalområdet. Flere større erhverv er placeret her så byen rummer noget for alle. Naturpark Nissum Fjord formidles bl.a. ud fra Bøvlingbjerg, hvor en del af en tidligere skole omdannes til udstillingssted med aktivitetsområde umiddelbart ved siden af.

Ramme og Lomborg
Afstanden mellem byerne er en kort cykeltur på 20 minutter. Mentalt er afstanden endnu kortere. På forbilledlig vis har disse to landsbyer forenet sig og vist, hvorledes man fastholder kvaliteter uden for de større byer. Set som et bysamfund er Ramme og Lomborg med et stærkt foreningsliv et godt sted at leve.

Landsbyer i kystområder (Langerhuse, Vrist, Ferring, Fjaltring og Remmerstrand)
I Kommunen findes en række mindre landsbyer, der ligger tæt ved Vestkysten eller en af vores fjorde. Disse byer har særlige træk, som skal bevares.

Kystlandsbyerne opleves ofte som feriebyer og som landsbyer med tæt tilknytning til naturen og til fritidslivet. Byerne ligger tæt ved kommunens største turistdestinationer og er derfor væsentlige i forhold til overnatninger og anden turistservice.

Landsbyer i landområder(Vandborg, Bonnet, Rom, Fåre, Nees, Møborg, Fabjerg og Gudum)
Kommunens landdistrikter rummer landsbyer med stor betydning for kommunen. Med muligheden for at bo og leve tæt ved naturen og landbruget har landsbyerne her en helt særlig rolle.

Landsbyerne kan dog ikke stå alene, og beboere her må se til nabolandsbyen eller de større byer for at finde alle servicefunktionerne.

Ofte skaber netop denne struktur det opland, som er nødvendigt for at eksempelvis skolen eller købmanden kan fungere og udvikles.

Retningslinjer

Bymønster
Bymønster

Lemvig Kommunes bymønster er decentralt og skal dette styrkes, er det vigtigt fortsat at have fokus på de enkelte byer og landsbyer.

Hovedby
Lemvig er hovedby

Byer

Thyborøn, Harboøre, Nørre Nissum, Ramme, Klinkby Hove Tørringhuse, Bøvlingbjerg og Bækmarksbro er udpeget som byer.

Landsbyer/lokalsamfund

Langerhuse, Vrist, Fabjerg, Gudum, Bonnet, Lomborg, Ferring, Fjaltring, Fåre, Nees, Møborg, Remmerstrand, Dybe, Vandborg, Rom, og Skalstrup er landsbyer og/eller lokalsamfund.

Oversigt over zoner og arealers anvendelse

Målsætning

- At fastholde en decentral struktur for kommunens skoler og institutioner er tilpasset behovet
- At sikre sammenhæng i udbuddet af service
- At der er en høj grad af kvalitet i både indhold og omgivelser i kommunens institutioner

Lemvig Kommunes institutioner og servicefunktioner skal dække hele kommunens behov. Målsætningen om at have en stærk decentral fordeling af funktioner er vigtig for at holde på borgere og for at holde gang i flere af lokalområderne. Velfungerende institutioner og anden service er i høj grad medvirkende til at mindske fraflytning.

Decentral skolestruktur

Skolestrukturen med overbygningsskoler i alle fem lokalområder fastholdes under hensyntagen til udviklingen i elevtal. Dette gøres blandt andet ved at udbygge og udvikle de eksisterende skoler.

Sundhedsindsatser

Kommunens sundhedsindsats er fleksibel og i store træk decentral. Efter behov laves patientuddannelse i lokalområder. Borgertilbud som for eksempel rygestopstilbud findes både gennem lokale apoteker og ved at kommunen selv rykker ud.

Sundhedsindsatsen realiseres blandt andet gennem stier og rekreative muligheder i og tæt ved byområder og i at der er stillet lokaler til rådighed for de tilbud kommunen tilbyder.

Via University College: HF og læreruddannelsen i Nørre Nissum

Nørre Nissum Lærerseminarium er en vigtig institution for kommunen og lokalområdet. Som kommunens eneste videregående uddannelsessted er seminariet et flagskib. Lemvig Kommune vil arbejde for, at der i fremtiden fortsat er et seminarium i Nørre Nissum.

Campus Lemvig

Lemvig kommune har i gennem de seneste år ligget i spidsen med hensyn til at opnå målet om, at 95 % af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse. En fusion af ungdomsuddannelserne på Lemvig Gymnasium samt Lemvig Handelsskole og Handelsskolegymnasium danner en væsentlig forudsætning for at fastholde og videreudvikle denne position.

Gennem fusionen er der skabt et naturligt samlingssted for hovedparten af kommunens unge, og stedet er en dynamo for ungdomskulturen på egnen. Den nye institution er ligeledes en vigtig partner for Lemvig kommune, når det gælder om at markedsføre sig som et godt sted at bo, arbejde og uddanne sig.

Fiskeriskolen EUC Nordvest

Fiskeriskolen EUC Nordvest i Thyborøn uddanner fiskere og medarbejdere til den kystnære maritime sektor det vil sige medarbejdere på småfærger, lodser, beredskabstjenester, havmøller m.fl. Hvert år deltager mellem 500 og 600 elever og kursister i vores uddannelser.

Som den eneste fiskeriskole i Danmark, der stiller store krav til sig selv om at have høj kvalitet i uddannelserne, og at uddannelser i høj grad er anvendelsesorienterede for deltagerne.

Det er samtidigt naturligt at forankre og udbygge fiskeriets uddannelser i Thyborøn, herunder muligheden for at etablere et kompetencecenter for fiskeriet.

Lemvig Kommunes institutioner og servicefunktioner skal dække hele kommunens behov. Målsætningen om at have en stærk decentral fordeling af funktioner er vigtig for at holde på borgere og for at holde gang i flere af lokalområderne. Velfungerende institutioner og anden service er i høj grad medvirkende til at mindske fraflytning.

Retningslinjer

Byfortætning
Udpegningen af områder til boligformål skal sikre en bymæssig fortætning af befolkning og service.

Sammenhæng i Lemvig By
Lemvig Havn skal udvikles, så den fungerer optimalt sammen med det eksisterende Lemvig Bycenter og dermed skaber et attraktivt, mangfoldigt og varieret bymiljø.

Decentral bystruktur
Udlæg af arealer til byformål skal sikre en fortsat decentral bystruktur i hele kommunen. Herunder arealer til detailhandel, erhverv og offentlig service.

By- og landsbyudvikling

Målsætning

- At tilbyde et varieret udbud af attraktive boliggrunde for nye borgere
- At sikre en by- og landsbyudvikling med fokus på kommunens værdier
- At understøtte kommunens bosætningsstrategi
- At styrke Lemvig gennem omdannelse af Lemvig Havn
- At give kvarterer og byer et tiltrængt løft
- At nedrive flest mulige dårlige boliger
- At kommunens byer og landsbyer i højere grad prioriterer sunde og rekreative arealer

Lemvig Kommune oplever fald i befolkningstal, men ønsker stadig at kunne tiltrække nye borgere. Med fokus på børnefamilier har kommunen udlæg til boliger i tilknytning til skoler og institutioner samt til grønne og blå områder med mulighed for fritids- og friluftsaktiviteter.

Alternative placeringer af boliger, som er lokalt forankrede, i for eksempel kommunens landsbyer, vil Lemvig Kommune være villig til at hjælpe på vej i det omfang, der er samspil med kommunens øvrige planlægning. Uudnyttede udlæg fra Kommuneplan 2017-29 videreføres i Kommuneplan 2021-33.

Lemvig Kommune vil arbejde for, at kommunens byer styrkes i forhold til tiltræknings- og fastholdelseskraft. Gennem fokus på forskønnelse, sanering og rekreative aktiviteter bliver kommunens byer bedre steder at bo og leve i.

Områdefornyelse

Lemvig Kommunes største byer gennemgår og har gennemgået en forskønnelsesproces gennem et forløb med byfornyelse, helhedsplanlægning og gennem nedrivning af dårlige bygninger.

Formålet med de forskellige projekter er hovedsageligt at forskønne og omdanne områder således, at de er tidssvarende og indbydende for kommunens borgere, gæster og tilflyttere. Ved kommuneplanens tilblivelse foregår der områdefornyelsesprojekter i Lemvig, Bøvlingbjerg, Ramme og Lomborg, Klinkby-Hove-Tørringhuse samt Fjaltring-Trans-Ferring.

Lemvig Havn

Lemvig Havn omdannes fra traditionel fiskerihavn til en havn med fokus på rekreativ anvendelse. Projektet er igangsat i 2010 og gennemføres over en længere årrække. I omdannelsen tænkes klimatilpasning ind i lyset af de forventede fremtidige vandstandsstigninger samt som en driver for udviklingen af lokale erhverv. Efter 10 års intensiv udvikling og omdannelse af Lemvig Havn, mangler nu kun en mindre del i havnens vestlige side før at hele havnearealet fornyet.

Thyborøn

Byen og havnen gennemgår i disse år en større udvikling med havneudvidelser og øget fokus på turisme. I den nordligste del af Thyborøn by er allerede udpeget et areal til omdannelse fra industri til særligt turisme og handel, og området omkring Kystcentervej udvikles samtidigt med hotel, museer, restauranter og rekreative formål.

Strategisk landsbyplanlægning
Kommunens landsbyer danner rammen for livet for en stor del af kommunens befolkning. Her findes foreningstilbud, kulturinstitutioner, skoler, daginstitutioner og virksomheder, der dagligt bidrager til det gode liv for mange. Hver enkelt landsby har dog ikke alle tilbud og derfor er det nødvendigt at landsbyernes befolkninger er bevidste herom og skaber fællesskaber på tværs af landsbyer. Enkelte landsbyer har særlige styrkepositioner, som giver netop disse landsbyer særlige identiteter. Det er tydeligt, at landsbyer med klar identitet skaber en større opmærksomhed omkring sig selv og derved øger tiltrækningskraften til både landsbyen og kommunen.

Byomdannelsesområde i den havnenære del af Thyborøn by
Et større areal i den havnenæredel af Thyborøn by er udpeget til byomdannelsesområde. Det muliggør, at nybyggeri med støjfølsom anvendelse (boliger, institutioner, serviceerhverv) kan påbegyndes samtidig med, at områdets virksomheder lukker, flytter eller støjdæmpes.

En transformation af området til mere bymæssig bebyggelse herunder udvidelse af de turist- og handelsprægede formål, vil skabe stor by- og turismemæssige sammenhæng og understøtte de eksisterende turismevirksomheder samt biddrage til, at nye kan etablere sig.

Retningslinjer

Byvækst
Arealer til byvækst skal placeres i byzone og i begrænset omfang som landzoneareal i landsbyer inden for byafgrænsningerne.

Vækst i byerne skal ske indefra, så der altid er sammenhæng mellem eksisterende og nye byområder. Grønne områder kan være en del af byvæksten.

Bebyggelsesprocent for erhverv
Bebyggelsesprocenten i udlagte erhvervsområder skal være mindst 40.

Bebyggelse med kystnær placering
I Kystnærhedszonen må der kun inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig begrundelse for kystnær lokalisering.

Der må ikke udlægges nye sommerhusområder i Kystnærhedszonen.

Nyudlæg
Ved udlæg af arealer til boliger skal det tilstræbes ikke at bruge mere end 1 ha. pr. 10 boliger i Lemvig og 1 ha. pr. 7 boliger i de mindre byer.

Der skal ved afgrænsning af nye byområder tages hensyn til andre interesser, der er i området, herunder vandindvinding, landskab og natur samt hensyn til jordbrug.

Ved udlæg af arealer til ferie og friluftsanlæg skal sikres at der bruges mindst mulig landbrugsjord.

Nye udlæg skal opdateres i jordstyringsregulativet

Udviklingsområder
Der udpeges et udviklingsområde omkring Fjaltring.

I udviklingsområdet har Lemvig Kommune større adgang til at planlægge for udvikling af landsbyen samt give tilladelse til anlæg svarende til de generelle regler i landzone.

Udviklingsområdet må ikke være omfattet af Grønt Danmarkskort.

Byomdannelsesområder
Der udpeges et byomdannelsesområdet i den havnenære del af Thyborøn by.

Der skal sikres variation og kvalitet i byomdannelsesområder ved at se på et område ud fra en helhed, som omfatter blandt andet byrum, aktiviteter, institutioner, kulturarv, forbindelser, kollektiv transport med videre.

De historiske og arkitektoniske værdier skal bruges til at skabe identitet og kvalitet i områderne

Der skal sikres trygge områder med mødesteder og udearealer, der skaber rammer for et sundt og aktivt liv. Varierede byrum skal indbyde til ophold, bevægelse og oplevelser for flest muligt.

Byomdannelsesområder skal kobles op på den omkringliggende by.

Detailhandel

Målsætning

- At styrke Lemvig som handelsby
- At fastholde den nuværende detailhandelsstruktur
- At modvirke butikslukninger
- At give velfungerende forretninger mulighed for at udvide

I Lemvig Kommune skal kommunens borgere og gæster have mulighed for at handle lokalt. Byerne og de større landsbyer har mindst en dagligvarebutik, og Kommuneplan 2017 gør det muligt at fastholde dette.

Lemvig

Det er vigtig for Lemvig at fastholde størstedelen af handlen i det centrale byområde. Gågaden styrkes gennem projekter på havnen og i det omkringliggende centerområde. Der gives derfor god mulighed for udvidelser for forretninger i centrum. Der er således i kommuneplanen mulighed for udvidelse og udvikling i Lemvig centrum og i områderne ved Fabjergvej og ved Ringkøbingvej, hvor der samtidigt også gives gode muligheder for yderligere butikker med særligt pladskrævende varer.

Parkering i Lemvig

Indkøb og besøg i det centrale Lemvig kræver fornuftige parkeringsmuligheder. Butikkerne i centrum er afhængige af, at kunder kan komme frem og tilbage. Der er i Lemvig centrum en række større parkeringsarealer, og det skal i den kommende planperiode vurderes, hvorledes disse pladser tilgodeser detailhandlens behov bedst muligt.

Thyborøn

Der vurderes at være et tilstrækkeligt kundegrundlag for en dagligvarebutik mere i Thyborøn. Derfor udlægges areal til en butik overfor den eksisterende købmand på Ærøvej. Samtidigt er der i forlængelse af arealer langs Ærøvej gode muligheder for butikker til særligt pladskrævende varegrupper, som ikke finder sin naturlige placering i centrum.

Harboøre

I Harboøre er mulighederne for fuld udbygning af detailhandlen endnu ikke udnyttet. Der vurderes derfor at være et mindre behov for yderligere udlæg til detailhandel i Harboøre. Særligt pladskrævende varegrupper kan placeres i erhvervsområdet langs Thyborønvej og Flyvholmvej.

Retningslinjer

Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for den kommunale detailhandelsstruktur, herunder afgrænsning af bymidter, lokalcentre og områder til særligt pladskrævende varer samt fastlæggelse af det maksimale bruttoetageareal til butiksformål for det enkelte område og maksimale bruttoetageareal for de enkelte butikker i de enkelte områder, herunder også for enkeltstående butikker.

Detailhandelsramme og maksimale butiksstørrelser

Planlægning for arealer til butiksformål skal være i overensstemmelser med rammer for samlet detailhandelsareal og maksimale butiksstørrelser, som angivet i detailhandelsskemaet.

Udpegning og afgrænsning af bymidter

Der udpeges følgende byer med bymidter med henblik på etablering af detailhandel:

Hovedby: Lemvig

Byer: Thyborøn, Harboøre samt Nørre Nissum

Maksimale butiksstørrelser i bymidter

I Lemvig Bymidte kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 3.500 m2 og i bymidten samt i aflastningscenteret ved Fabjergvej kan der etableres udvalgsvarebutikker på maksimalt 2.000 m2.

I byerne Thyborøn og Harboøre kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 2.500 m2 og udvalgsvarebutikker på maksimalt 1.000 m2.

I Nørre Nissum kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 1.500 m2 og udvalgsvarebutikker på maksimalt 1.000 m2.

Udpegning og afgrænsning af lokalcentre

Der udpeges følgende lokalcentre uden afgrænset bymidte med henblik på etablering af detailhandel:

Bækmarksbro, Bøvlingbjerg, Klinkby, Tørringhuse, Ferring, Fjaltring, Bonnet, Ramme, Lomborg, Fabjerg og Gudum.

Herudover er områder på Industrivej i Lemvig, Ærøvej i Thyborøn samt Nissumby i Nørre Nissum udpeget til lokalcentre.

Maksimale butiksstørrelser i lokalcentre

I lokalcentrene Bækmarksbro, Bøvlingbjerg og Industrivej i Lemvig kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 1.000 m2 og udvalgsvarebutikker på maksimalt 200 m2.

I lokalcentrene Klinkby, Ramme, Ferring, Fjaltring, Bonnet, Lomborg, Fabjerg og Gudum kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 500 m2 og udvalgsvarebutikker på maksimalt 200 m2.

I lokalcentret Nissumby i Nørre Nissum kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 1.000 m2 og udvalgsvarebutikker på maksimalt 200 m2.

I lokalcentret ved Ærøvej i Thyborøn kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 1.500 m2 og udvalgsvarebutikker på maksimalt 200 m2.

I lokalcentret Tørringhuse kan der ikke etableres dagligvarebutikker. Udvalgsvarebutikker må maksimalt være 2.000 m2.

Områder til særligt pladskrævende varegrupper

Der udpeges områder til særligt pladskrævende varegrupper i erhvervsområder i Lemvig, Thyborøn og Harboøre.

Lemvig tildeles mulighed for yderligere 5.454 m2, Thyborøn tildeles 5.000 m2 og Harboøre tildeles en yderligere ramme på 4.214 m2. Således kan Lemvig rumme i alt 20.000 m2 særligt pladskrævende varebutikker, mens Thyborøn og Harboøre har hver 5.000 m2.

Butiksstørrelser for enkeltstående butik
Der kan i hovedby, byer og landsbyer etableres enkeltstående dagligvare- og udvalgsvarebutikker. Dagligvarebutikker må maksimalt være 1.200 m2 og udvalgsvarebutikker må maksimalt være 200 m2.

Bagatelgrænse for helt små butikker
Inden for byzone kan der etableres små detailhandelsbutikker. Butikkerne kan placeres uafhængigt af hinanden og uden en indbyrdes afstand på minimum 500 meter til hinanden eller til et afgrænsningsområde til butiksformål.

Butik i tilknytning til særlige anlæg
Der kan i tilknytning til særlige anlæg så som tankstationer, fritliggende turistattraktioner, togstationer og lignende beliggende uden for områder udlagt til bymidte og lokalcenter, og til brug for de kunder, der benytter det pågældende anlæg på grund af dets primære funktion, etableres butik på maksimalt 300 m².

Butik, der sælger egne produkter
Mindre butikker til salg af egne produkter i tilknytning til en virksomheds produktionslokaler kan placeres udenfor de afgrænsede områder til butiksformål.

Den maksimale butiksstørrelse for mindre butikker til salg af egne produkter i tilknytning til en virksomheds produktionslokaler er fastsat til 250 m².

Bebyggelsens udformning og placering skal tilpasses den omgivende arkitektur. Støj, parkering og adgangsforhold skal afklares.

Detailhandel i overflødiggjorte landbrugsbygninger
I landdistrikter og landsbyer kan der etableres visse butikker på op til 250 m2 i eksisterende og overflødiggjorte landbrugsbygninger uden landzonetilladelse.

Fritidsformål i byerne

Målsætning

- At Lemvig Kommunes byer og landsbyer har et bredt og varieret udbud af aktiviteter for alle
- At byens rum også inddrages til friluftsaktiviteter
- Vi skal i Lemvig Kommune dyrke det aktive liv gennem fritidsmuligheder og indretningen af vores byrum.

Friluftsliv i byerne

Friluftslivet sker også i byerne, hvor Lemvig Kommune understøtter en aktiv fritid i byens landskab. Nye projekter giver mulighed for flere aktiviteter på for eksempel byhavne og bystrande i Lemvig og Thyborøn.

Gode friluftsmuligheder er en del af vores velfærd og kan være med til at styrke sundhed og livskvalitet gennem oplevelser i naturen, i landskabet eller kulturmiljøet.

Udviklingen af rekreative tilbud medvirker til at skabe gode rammer for bosætning og erhvervsudvikling, herunder som en vigtig parameter i forhold til turisme. Ved planlægningen og de offentlige investeringer skal der derfor lægges afgørende vægt på kvalitet, autenticitet og bæredygtighed.

Tilgængelighed til natur og fritid

Vi skal i alle kommunens byer øge tilgængeligheden til de fritidsaktiviteter, som byerne tilbyder, og til de naturoplevelser som findes i nærområdet. Eksisterende og kommende stier skal forbinde aktiviteter og oplevelser med byens særlige pladser og boligområder.

Stierne er samtidig også en vigtig medspiller i at forbedre den almene sundhed. Her er mulighed for løb, cykle og vandretur og i mange tilfælde et fornuftigt alternativ til at tage bilen mellem lokale destinationer. Kommunens hjertestier er gode eksempler på dette.

Stier, skiltning og fokus på tilgængelighed i nye planer og projekter skal medvirke til

at øge brugen af både eksisterende og nye frilufts- og fritidstilbud.

Retningslinjer

Arealer til fritids- og friluftsformål

Turist- og fritidsfaciliteter skal etableres i umiddelbar tilknytning til andre turist- og fritidsfaciliteter, rekreative områder, byer, skove og kyster.

Hvor hensynet til naturbeskyttelse tillader det, vil kommunen vedligeholde og udbygge sti-, og vil i videst muligt omfang sikre og udbygge offentlighedens adgang til naturområder, hvor hensyn til naturbeskyttelsen tillader det.

Kommunen vil arbejde for at der udlægges nødvendige arealer til fritidsformål. Ved arealudlæg i forbindelse med f.eks. beskyttelse af grund- eller overfladevand bør mulighederne for friluftsliv tænkes med.

Nye anlæg skal om muligt placeres i nærheden af de kommende brugere i byerne, landsbyer eller sommerhusområder, samt positivt indvirke på kommunens andre fritids- og friluftsaktiviteter.

Ved nye udstykninger til bolig og fritidsformål, samt ved større offentlige anlægsarbejder skal arealer til friluftsliv, rekreative aktiviteter og tilgængelighed til stinet tilstræbes.

I forbindelse med etablering friluftsfaciliteter til ophold og overnatning, skal Lemvig Kommune samarbejde med andre aktører, myndigheder og nabokommuner, så det sikres samspil imellem nabofaciliteter, bysamfund eller attraktive naturområder også på tværs af kommunegrænser.

Etablering af nye friluftsfaciliteter og rekreativ infrastruktur skal sikre grobund for en styrket lokal erhvervsudvikling gennem turisme og oplevelsesøkonomi.

Lemvig Kommune skal støtte og hjælpe med udviklingen af faciliteter, der styrker lokale borgere, og turisters muligheder for at benytte områdets vand og naturområder rekreativt i forbindelse med aktivt ferie og eller fritidsliv.

Erhverv

Erhvervshavne

Målsætning

- At sikre fiskerierhvervets udviklingsmuligheder i Thyborøn
- At havnene er nationalt anerkendte
- At havnene tilbyder flere og mere alsidige arbejdspladser
- At turismevirksomheder tænkes ind i havneområder
- At udnytte Thyborøn Havns placering centralt i forhold til kyst og hav til erhvervsudvikling

Lemvig Kommunes erhvervshavne er meget forskellige og skal behandles derefter.

Thyborøn Havn er dynamo for erhvervsudviklingen og Lemvig Havn er under omdannelse i retning af mere rekreativ udnyttelse samtidigt med erhverv. Vi skal i Lemvig Kommune kunne fremvise vores havne med stolthed både som arbejdsplads og som aktivitetsplads.

Thyborøn Havn

Havnen har siden 2001 været en kommunal selvstyrehavn og er et kraftcenter i Nordvestjylland. Den er en af Danmarks største fiskerihavne med over 1000 arbejdspladser og lander hvert år store mængder fisk, fiskeprodukter samt sten og grus.

Godsandelen på havnen er stor og voksende. Det er derfor afgørende for Thyborøn Havns fremtidige udvikling at forholdene for transport til og fra havnen er optimale.

Havnedybden skal sikres og tilgængelighed ad bane og vej skal være hensigtsmæssig i forhold til både havn og by. Ligeledes skal sejlrenden til Thyborøn uddybes til 10m.

Lemvig Kommune og Thyborøn Havn samarbejder om udviklingen af havnen med afsæt i havnens "Masterplan for Thyborøns Havn 2012". Med baggrund heri er der bl.a. udarbejdet lokalplan for den sydlige del af havnen, der giver mulighed for ekstra nye liggepladser og arealer til sten og grus samt mulighed for en tørdok. Der samarbejdes endvidere om at få styrket og udbygget adgangsvejen til Thyborøn ved bl.a. at søge statsvejen omlagt omkring Klinkby.

Lemvig Havn

Lemvig Havns betydning som erhvervshavn er ikke længere væsentligt.

Andre funktioner på havnen som f.eks. bedding ønskes bevaret, for at havnen fortsat fremstår som en aktiv havn. Derfor udvikles havnens rekreative værdier, med nye muligheder for borgere, lystsejlere og turister.

Retningslinjer

Støj langs veje og baner

Ubebyggede arealer, som er beliggende inden for støjzoner langs veje og baner, må ikke udlægges til boligbebyggelse eller lignende støjfølsom anvendelse. Dette gælder dog ikke, hvis det sikres ved støjdæmpende foranstaltninger langs veje og jernbaner, at støjniveauet i de nye områder ikke bliver over 55 dB (A), henholdsvis 60 dB (A).

Cykelveje af regional betydning

Der er udpeget veje og stier som cykelveje af regional betydning. Der må ikke foretages arealdispositioner, som kan forhindre, at disse cykelveje kan bibeholdes eller etableres som selvstændige stier, cykelstriber eller afmærkede veje.

Placering af erhvervsområder og tekniske anlæg

Målsætning

- At kommunens virksomheder kan udvikle sig
- At nye virksomheder placeres i Lemvig Kommune
- At afværge konflikter gennem hensigtsmæssig placering af erhverv
- At kommunen er en aktiv partner i tæt samarbejde med erhvervsliv og erhvervsorganisationer

Lemvig Kommunes virksomheder er for størstedelen placeret således, at der er sikret mulighed for udvidelse indenfor de rammer, de har i dag. Især de største, kræver særlig hensyntagen ved udvidelser.

Nye virksomheder er velkomne i Lemvig Kommune, og her er arealer til dem. Vi har udpeget erhvervsarealer, hvor både hensyn til infrastruktur og miljø er vægtet højt.

Lemvig Kommune skaber rum for erhverv

Vores levebrød er de erhverv, der vælger at placere sig i Lemvig Kommune. Derfor gør Lemvig Kommune en særlig indsats på erhvervsområdet. Nye og eksisterende virksomheder skal føle, at Lemvig Kommune er godt at placere sig.

Rom Erhvervsområde

I Rom ligger kommunens største erhvervsområde, og det er hovedsagligt her de virksomheder med særlige beliggenhedskrav placeres. Med kort afstand til Lemvig og til det overordnende vejnet, er placeringen her god. Her er man synlig fra Ringkøbingvej uden at genere større boligområder.

Rønland

FMC, det tidligere Cheminova er den største virksomhed i kommunen. På Rønland har FMC en god placering tæt ved både Thyborøn og Harboøre samt til den overordnede infrastruktur med både jernbane og statsvejen lige til døren. FMC er en risikovirksomhed omfattet af bek. nr. 371 af 21/04/2016 om planlægning omkring risikovirksomheder. FMC er ydermere omfattet af statslig kommuneplantillæg.

Thyborøn Havn

Havnen er vigtig for både Thyborøn og for Lemvig Kommune. Antallet af arbejdspladser er stort, produkterne har høj kvalitet, og derfor har Thyborøn fastholdt sin position som en af Danmarks vigtigste fiskeribyer.

En udvidelse af den sydlige del af havnen er påkrævet, for at fastholde og udvikle den position Thyborøn har som indgangsport til Danmark.

Erhverv på landet

Lemvig Kommunes mange små virksomheder skal have mulighed for at udvikles.

Muligheden for at iværksættere og andre kan oprette erhverv i tiloversblevne landbrugsbygninger skal udnyttes. Dette vil medvirke til en større spredning af arbejdspladser og derved forbedre forudsætninger for lokalsamfund.

Hensigtsmæssige placeringer
En forudsætning for hensigtsmæssig placering af virksomheder er, at alle nødvendige hensyn tages, således at fremtidige konflikter eksempelvis mellem boliger og erhverv undgås. Derfor vil Lemvig Kommune for fremtiden undlade at udpege område til blandet boliger og erhverv.

For at sikre at nuværende og kommende borgere og virksomheder i Lemvig Kommune kan have en tidssvarende kommunikation, er det nødvendigt at opsætte master og antenner forskellige steder i kommunen. Lemvig Kommune vil stræbe efter at have god dækning i hele kommunen og vil sikre, at anlæg herfor placeres hensigtsmæssigt.

Retningslinjer

Fiskeopdræt
Området administreres i overensstemmelse med de gældende landsplandirektiver, som har afløst den tidligere Regionplan 2005. Plangrundlaget vil senere blive afløst af Lemvig kommunes vandplaner.

El- og antennemaster
Retningslinjerne er fastlagt i Lemvig Kommunes politik for telemaster og mobilantenner.

Affaldsbehandling
Sikrer kommunens affaldsproducenter adgang til tilstrækkelig kapacitet til forbrænding og deponering gennem fortsat- og udbygget medlemskab af affaldssamarbejder.

Affaldsplan 2015-24
Affaldsplan 2015-24 er udviklet i samarbejde mellem Holstebro, Lemvig, Skive og Struer Kommuner. I planen er der fokus på:

1. Øget genanvendelse af ressourcerne Det skal sikres, at bioaffald genanvendes. Det skal derfor afdækkes, hvordan bioafaldet kan håndteres, i stedet for at blive brændt sammen med det øvrige affald. Derudover skal mulighederne for en forbedret indsamling af tørre fraktioner afdækkes. Det skal vurderes, om indsamlingen kan effektiviseres yderligere.
2. Elektronikaffald og batterier Den høje indsamlingsprocent af elektronikaffald og batterier ved husstandene skal øges. Indsamlingen sikrer en korrekt håndtering af problemstoffer og bedre materialegenanvendelse.
3. Bygge- og anlægsaffald Der skal være en korrekt håndtering af farlige stoffer i bygge- og anlægsaffaldet, som skal øge kvaliteten i genanvendelsen og selektiv nedrivning blive prioriteret højt i Skive Kommune.
4. Haveaffald Kommunerne vil håndtere haveaffaldet, så energien og ressourcerne i affaldet udnyttes.
5. Information og dialog Målene i affaldsplanen skal opnås i samarbejde med borgerne og virksomhederne. Det er derfor nødvendigt, at de er velinformeret om de affaldsløsninger, kommunerne tilbyder.

Virksomheder med særlige beliggenhedskrav

Ved virksomheder med særlige beliggenhedskrav menes virksomheder, som ikke kan placeres i almindelige by- eller erhvervsområder. Eksempler er produktions- og fremstillingsvirksomhed, tekniske anlæg, vindmøller, flyvepladser, biogasanlæg, og støjende fritidsanlæg (f.eks. motorsports- og skydebaner). Herunder skal der tages særlig hensyn til områder med særlig drikkevandsinteresser.

Ved forureningsfølsomme arealanvendelser menes boligområder, institutioner, sommerhusområder, campingpladser og rekreative områder.

Det skal sikres, at der er udpeget områder til virksomheder og anlæg med særlige beliggenhedskrav. Områderne udlægges i kommuneplanen og må ikke anvendes til andre erhvervstyper.

Ved etablering og udvidelse af forurenende virksomheder, anlæg og aktiviteter med særlig beliggenhedskrav skal det sikres, at omkringliggende arealanvendelser ikke udsættes for et uacceptabelt forureningsniveau.

Forureningsproblemer skal søges forebygget ved adskillelse af områder til virksomheder med særlige beliggenhedskrav og anden forureningsfølsom arealanvendelse.

Områder til skydebaner

Det skal sikres, at der er udpeget områder til Forsvarets øvelsesområder /skydebaneanlæg, så disse fortsat kan bruges til militære skydeøvelser.

VVM-pligtige anlæg

For projekter vedrørende konkrete anlæg og virksomheder skal der foretages en vurdering af påvirkningen af miljøet (VVM redegørelse). Denne ligger til grund for udarbejdelse af et tillæg til kommuneplanen. Hensigten er at der allerede i planlægningsfasen foretages en bred vurdering af konsekvenserne af det pågældende projekt. Dette kommuneplantillæg skal sammen med VVM-redegørelsen vedtages af byrådet, inden projektet kan igangsættes.

Virksomheder, anlæg og projekter indenfor forskellige brancher har forskelligartede krav til beliggenhed. Der skal findes egnede placeringer alt afhængig af type af projekt. Nogle projekter kan placeres i byernes erhvervsområder mens andre har behov for en særlig beliggenhed udenfor byerne.

Der er opstillet en række krav til, hvad en VVM-redegørelse skal indeholde. Den skal belyse samtlige miljømæssige konsekvenser af et projekt, herunder eventuelle relevante alternative udformninger eller placeringer. Derudover skal mulige løsningsforslag, som kan reducere projektets virkninger på miljøet, beskrives.

Ansøgeren skal levere alle de oplysninger, der er nødvendige for at lave en VVM-redegørelse. Det er kommunens opgave at sikre, at alle konsekvenserne er belyst tilstrækkeligt.

Eltransmissionsanlæg/højspændingsanlæg

I Lemvig Kommune ligger flere eltransmissionsanlæg, som er en del af den nationale infrastruktur og omfattet af de nationale interesser i kommuneplanlægningen, se kortbilag for Tekniske anlæg. Omkring kabelanlæggener der begrænsninger i arealanvendelsen, gennem både tinglyste og lovhjemlede restriktioner, der oplyses af ledningsejer. Der skal ved lokalplanlægning i området tages hensyn til tilstedeværelse af højspændingsanlæg og de gældende restriktioner.

Elanlæg og høje objekter må ikke komme hinanden så nær, at der kan opstå fare eller ske skade for personer og elanlæg eller true forsyningssikkerheden. Høje elektrisk ledende objekter nær Eltransmissions jordkabelanlæg, bør ikke placeres nærmere end 50 m fra respektafstanden til jordkabler, uden foranstaltninger for beskyttelse mod spændingsstigning i jorden. Respektafstanden er fastsat for at give betryggende sikkerhed ved arbejde i nærheden af elforsyningsanlæg eller ved uheld og ulykker. Respektafstanden er beskrevet i 'Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg', BEK nr. 1112 af den 18/08/2016.

Planlægning omkring risikovirksomheder

FMC på Rønland er en risikovirksomhed omfattet af bek. nr. 371 af 21/04/2016 om planlægning omkring risikovirksomheder. FMC er ydermere omfattet af statsligt kommuneplantillæg.

Konsekvensområder

Målsætning

- At tydeliggøre anlægs og virksomheders miljømæssige opmærksomhedsområder
- At sikre, at der i Lemvig Kommunes planlægning tages hensyn til produktionsvirksomhederne herunder deres drifts- og miljøvilkår samt deres udviklingsbehov
- Forebygge miljøkonflikter mellem f.eks. støjende og lugtende virksomheder/anlæg og forureningsfølsom arealanvendelse, som eksempelvis boliger og institutioner.

Miljøkonflikter kan opstå når nabobeboelser til virksomheder og anlæg bliver generet af støj, vibrationer, støv, lugt eller anden luftforurening. Ved at holde passende afstand til virksomhederne eller anlægget, vil miljøkonflikter som regel kunne undgås.

Forebyggelse af miljøkonflikter skal sikre, at arealer inden for planlægningszonerne (konsekvensområder og –zoner) ikke udlægges til følsom anvendelse (miljøfølsom arealanvendelse og spredt bebyggelse).

Ved miljøfølsom arealanvendelse forstås bolig- og sommerhusområder med tilhørende udearealer, institutioner, skoler, plejehjem, hospitaler samt rekreative områder som parker, kolonihaver og campingpladser.

Konsekvensområder for produktionsvirksomheder

Produktionsvirksomhederne er afgørende for vækst, udvikling og beskæftigelse i Danmark. Der er derfor i planlovgivningen indført regler, som sikrer, at kommunerne i deres planlægning skal tage hensyn til produktionsvirksomhederne herunder deres drifts- og miljøvilkår samt deres udviklingsbehov.

Det er derfor vigtigt, at der fastholdes erhvervsområder, som kun er forbeholdt produktionsvirksomheder, hvor der fremadrettet ikke må placeres boliger og andre følsomme anvendelser, som kan give udfordringer for produktionsvirksomhederne.

Omkring de udpegede erhvervsområder, som kun er forbeholdt produktionsvirksomheder, er der udlagt en konsekvens-/opmærksomhedsområde, hvor der ikke umiddelbart må planlægges for forureningsfølsom arealanvendelse. En lokalplan i et konsekvensområde kan dog udlægges til arealer til kontorformål, boliger, rekreative formål m.v., hvis lokalplanen ved bestemmelser kan sikre, at grænseværdier for støv-, støj-, lugt- og anden luftforurening overholdes.

Lemvig Kommune er i løbende dialog med virksomhederne om den lokale planlægning for vise tilstrækkelig hensyn til erhvervslivet og deres udviklingspotentiale.

Konsekvensområder på andre aktiviteter

Flyvepladser, skydebaner, vindmøller, motorsportsbaner og biogasanlæg, rummer alle konsekvensområder. Indenfor konsekvensområderne skal følsom anvendelse undgås. Konsekvensområderne er således med til at sikre at de lovlige aktiviteter der afstedkommer et konsekvensområde kan fortsættes og udbygges uden unødige genepåvirkning.

Retningslinjer

Konsekvensområder

Der bør udlægges et konsekvensområde omkring hver enkelt anlæg eller virksomhed, således der ikke opstår genemæssige konflikter. Konsekvensområdet er som udgangspunkt vejledende, og skal afdækkes i den konkrete sagsbehandling.

Der udlægges erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder, som vist på kort.

Områderne skal friholdes for anvendelser, der ikke har tilknytning til produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder.

Der udlægges konsekvensområder omkring de udlagte områder til produktionsvirksomheder, som vist på kort.

Inden for konsekvensområderne kan der ikke planlægges for forureningsfølsom anvendelse (kontorer, boliger o.lign.) med mindre en lokalplan kan sikre den fremtidige anvendelse i forhold til støj-, lugt-, støv- og anden luftforurening

Der udlægges ikke transformationsområder.

Miljøkonsekvens- og sikkerhedszone omkring erhvervsområdet Rønland

Omkring erhvervsområdet Rønland udlægges en 3000 m miljøkonsekvens- og sikkerhedszone. Inden for denne zone kan der ikke etableres ny miljøfølsom anvendelse som f.eks. boliger, rekreative områder mv.

Støjfølsom anvendelse

Arealanvendelsen i landzonen skal fastlægges, således at gener fra støj forebygges bedst muligt. Forebyggelse af støjgener kan først og fremmest ske ved, at der skabes en god afstand til områder med støjfølsomme arealanvendelser.

Ved støjfølsom arealanvendelse forstås for eksempel boligområder, plejehjem, vuggestuer, sommerhusområder, kolonihaveområder, offentligt tilgængelige rekreative områder, campingpladser og særlige naturområder.

Det vil ofte være fornuftigt, at nye støjende anlæg placeres i områder, som i forvejen er støjbelastede. Dels vil nye støjbidrag til en vis grad forsvinde i den baggrundsstøj, som findes i forvejen, og dels vil disse områder ofte i forvejen være uden støjfølsomme anvendelser.

Støjende fritidsaktiviteter

Etablering af støjende sports- og fritidsanlæg kan som hovedregel finde sted, såfremt etableringen samlet set medfører miljømæssige forbedringer. Det kan fx. være ved sammenlægning af eksisterende anlæg eller ved etablering af et anlæg til erstatning for et eksisterende anlæg. Nye anlæg kan etableres, hvis lokale kapacitetsmæssige forhold taler for det.

Støjende fritidsanlæg skal søges placeret i allerede støjbelastede områder, eksempelvis i nærheden af erhvervsområder, lufthavne eller stærkt trafikerede veje. Anlæg må som hovedregel ikke placeres i

områder med stor almen benyttelse eller i områder af særlig landskabelig værdi, naturområder eller i uforstyrrede landskaber.

Støjkonsekvenszoner

Områder med eksisterende eller planlagte motorbaner, skydebaner, vindmøller, grusværker og lignende anlæg skal til gengæld beskyttes mod placering af støjfølsom arealanvendelse i deres nærhed. Omkring disse anlæg er der angivet ét støjkonsekvensområde. Der skal ligeledes udlægges et støjkonsekvensområde omkring nye anlæg.

Udfasning af boliger i erhvervsområder

I Lemvig Kommunes erhvervsområder har man flere steder kunne etablere boliger i tilknytning til erhverv, fx i form af portnerboliger. Denne type anvendelse vurderes at rumme en fremtidig potentiel konflikt med særligt produktionserhvervet og derfor skal det fremadrettet undgås at tillade nyetablering af boliger i erhvervsområder samt udstykning af eksisterende boliger i tilknytning til erhverv. Alle fremtidige erhvervsrammer skal rumme bestemmelser for at sikre dette.

Landbrug

Målsætning

- At landbruget fastholdes som en væsentlig del af kommunens erhvervsliv
- At fastholde fødevareproduktion som en af kommunens styrkepositioner
- At hjælpe kommunens landbrug til sundere økonomi ved at muliggøre nødvendige strukturforandringer

Planlægningen viser, at kommunen kan rumme en væsentlig og varig fødevareproduktion af industriel karakter med respekt for ønsket om at bevare og synliggøre Lemvig Kommunes særegne landskabskarakterer og naturkvaliteter.

Landbrugets udvikling

Bedriftsstrukturen i landbruget er i en fortsat udvikling, hvor de enkelte bedrifter og anlæg vokser og samles på få hænder. Fra 1982 til 2012 er den gennemsnitslige besætningsstørrelse på svinebesætninger steget fra 169 til 3.000 svin. Ved en lineær fremskrivning af denne udvikling vil gennemsnitsbesætningen i 2026 være cirka 4.300 svin og i 2050 cirka 6.600 svin. I samme periode er kvægbesætninger i gennemsnit mere end fordoblet fra 53 til 127 malkekøer, som ved lineær fremskrivning medfører gennemsnitsstørrelser på 162 malkekøer i 2026 og 221 i 2050.

Sådanne besætninger kræver store produktionsanlæg, som kan placeres på steder, hvor nabogener og naturpåvirkninger begrænses.

Det er afgørende vigtigt at fastholde og forstærke glæden og ønsket om at bosætte sig og blive boende i det bølgede og bakkede landskab i Lemvig Kommune i pagt og i takt med naturens og landbrugets gang. Ved at udlægge områder i kommuneplanen til de store husdyrbrug, afstemmes borgernes og landbrugets forventninger til fremtiden på lokalt niveau.

Der er lugtgener, når der køres gylle i foråret, og mejetærskerne sænker trafikken i høsten. Ved de større husdyrbrug, særligt svinebrug suppleres disse periodevise og kendte gener med mere vedvarende gener, primært i form af lugt fra staldanlæg. Nye teknologier, som for eksempel gylleforsuring, kan give uforudsete og til tider voldsomme lugtgener.

Bygninger til erhvervsmæssigt dyrehold har normalt en levetid på 30 år og mere. Det er forsøgt at udpege områder, som inddrager dette tidsperspektiv, således at en væsentlig del af den industrielle husdyrproduktion over tid kan samles i "produktionsklynger", hvor det intensive husdyrbrug er dominerende.

Retningslinjer

I særligt værdifulde landbrugsområder skal der udvises særlig tilbageholdenhed med at inddrage arealer til ikke-landbrugsrelaterede formål

Områder udpeget til større husdyrbrug må ikke ved kommune- eller lokalplaner inddrages til formål, der kan medføre interessekonflikter i forhold til etablering og udvidelse af husdyrbrug

Udpegningen af områder til større husdyrbrug vil som udgangspunkt samtidig rumme gode muligheder for at etablere gårdbiogasanlæg og fælles biogasanlæg

Grundvandsbeskyttelse

Målsætning

- At sikre god kvalitet og rigelig forsyning af drikkevand
- At grundvandet sikres, når der udpeges nye erhvervs- og boligområder
- At hensynet til grundvandsbeskyttelse og erhvervsudvikling balanceres

Lemvig Kommune har en decentral vandforsyningsstruktur med vandindvinding til 10 vandværker fordelt over det meste af kommunen. Hovedparten af disse vandværker indvinder fra dybereliggende magasiner, der er naturligt beskyttet af lerlag. Næsten alle indvindingsområderne ligger i landbrugs- eller skovområder. Lemvig Kommune udarbejder indsatsplaner, der har til formål at sikre den fremtidige vandforsyning. Den fremtidige vandforsyning skal bygge på grundvand, der efter simpel rensning og filtrering kan anvendes til drikkevand.

Rom erhvervsområde

Rom erhvervsområde ønskes bevaret til virksomheder med særlige beliggenhedskrav. Via godkendelsesordninger og miljøtilladelser sikres grundvandet mod forureninger fra nye virksomheder, samtidig med at virksomheden kan vokse, og erhvervsområdet kan forblive på en i øvrigt god placering.

Retningslinjer

Der er i 2019 vedtaget en ny vandforsyningsplan for Lemvig Kommune. I vandforsyningsplanen er der angivet konkrete retningslinjer for administrationen af grundvandsressourcen, forsyningssikkerhed og drikkevandskvalitet.

For grundvandsbeskyttelsen gives følgende retningslinjer:

- Lemvig Kommune vil arbejde for, at arealanvendelsen i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og i indvindingsoplande til almene vandværker, generelt ikke ændres til en mere grundvandstruende anvendelse samt at aktiviteter, der øger beskyttelsen af grundvandet, fremmes i OSD.
- Miljøstyrelsens standardvilkår for grundvandsbeskyttelse skal overholdes for alle virksomheder inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og i indvindingsoplande til almene vandværker. Grundvandsbeskyttelsen indføres i lokalplanernes formålsparagraf.
- Inden for de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) skal anvendelse, håndtering og opbevaring af miljøfremmede stoffer og gødning, begrænses mest muligt. Dette udmøntes i Indsatsplanerne, igennem kommunens myndighedsudøvelse og vandværkernes aftaler med grundejerne.
- Det må ikke etableres nedgravede olietanke inden for BNBO.
- Der gives som udgangspunk ikke tilladelse til vertikale jordvarmeanlæg, grundvandskølingsanlæg med reinjektion eller lignende anlæg inden for indvindingsopland til et alment vandværk.
- Ved akutte forureninger kan der stilles krav om monitering i nedstrøms boringer, når det vurderes, at restforureningen kan true en vandforsyning.
- Inden for indvindingsopland og OSD anbefaler Lemvig Kommune, at Region Midtjylland i tilladelsen til råstofgravning stiller krav om, at der efterbehandles til ekstensivt landbrug eller natur.
- Nedsivningsanlæg, der placeres inden for OSD eller oplandet til et alment vandværk, skal placeres, så bunden af anlægget er 2,5 meter over højeste grundvandsspejl.

- Det kan som udgangspunkt ikke tillades, at der i OSD eller i almene vandværkers indvindingsopland etableres eller sker udvidelser af virksomheder, som udgør en forureningsrisiko. Virksomheder kan etableres og udvides inden for OSD og almene vandværkers indvindingsopland i områder, hvor der i kommuneplanen er redegjort for behovet og for kravene til grundvandsbeskyttelsen.
- Forud for salg og leje af kommunale landbrugsarealer, der ligger i områder med særlige drikkevandsinteresser, indvindingsoplande og fremtidige planlagte indvindingsoplande vurderes behov for forbud mod at anvende pesticider på arealet (med undtagelse af brug mod af visse invasive plantearter). Efter behov tinglyses andre former for dyrkningsbegrænsninger.

Det åbne land

Skovrejsning

Målsætning

- At lodsejere i højere grad gives mulighed for at dyrke skov
- At nye skovarealer medvirker til at beskytte følsomme naturtyper og grundvandsressourcen
- At der udpeges skovrejsningsområder i tilknytning til alle landsbyer, i en afstand som muliggør rekreativ anvendelse
- At skovrejsning ses og bruges som en flersidig produktion, hvor både traditionel vedproduktion, grundvandsbeskyttelse, rekreativ værdi og energiproduktion tænkes sammen.

I kommunens udpegning af mulige skovrejsningsarealer tages hensyn til udviklingsmulighederne for kommunens landbrug, og sikres en bedre sammenhæng mellem de forskellige typer af arealanvendelse. Samtidigt kan skovarealer udnyttes rentabelt i forhold til energiproduktion.

Bynær skov

Kommunens byer og landsbyer har kun i meget beskeden grad adgang til skovområder i umiddelbar nærhed. Nye områder med bynær skov vil derfor være et væsentligt og positivt element i kommunens satsning på højere kvalitet for nuværende og kommende borgere. I kommunens udpegning til bynær skov foreslås at udpege skovarealer ved stort set alle byer og landsbyer i en afstand af maksimalt 1 kilometer fra bygrænsen.

Bynær skov giver desuden mulighed for også at planlægge for skovgrunde til bosætning.

Retningslinjer

Skovrejsning uønsket

Der ønskes i udgangspunktetikke skov indenfor følgende områder:

- På fortidsminder og indenfor beskyttelseslinjer til fortidsminder
- Indenfor fredninger hvis dette strider imod fredningsbestemmelserne
- I "landskabelige interesseområder"
- Indenfor kirkebeskyttelseslinjer & aftalezoner til kirker
- Omkring kulturmiljøer
- Indenfor udpegede vindmølleområder
- Indenfor åbeskyttelseslinjen
- Indenfor byzoner og byudviklingsområder
- I Natura2000 områder hvis disse er fuglebeskyttelsesområder

Skovrejsning ønsket

Der ønskes i udgangspunktet skov indenfor følgende områder:

- 1000 m bufferzone omkring byerne
- Nitratfølsomme områder i indsatsplanen for grundvand
- Bufferzoner omkring kvælstoffølsom natur (naturbeskyttelse)
- Eksisterende fredsskovsarealer
- Som spredningskorridorer

Anden skovrejsning

Der er udpeget skovrejsningsområder og områder, hvor skovrejsning er uønsket. Dyrkning af pyntegrønt og juletræer er undtaget.

Kommunen kan i særlige tilfælde give tilladelse til tilplantning, hvor skovrejsning er uønsket, hvis tilplantningen ikke slører værdifulde landskabstræk og:

- Området ikke er Ramsar-område, EF-Fuglebeskyttelsesområde eller EF-Habitatområde
- Eventuelle råstoffer i regionale graveområder og råstofinteresseområder er udnyttede

Landskabelige, kulturhistoriske og geologiske bevaringsværdier

Målsætning

- At bevare og udvikle karakteristiske landskaber af høj kvalitet
- At finde balance mellem at benytte og beskytte landskaberne

I det åbne land udgør karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet de landskabelige landskabsværdier. Gennem planlægning sikres, at de værdifulde landskaber bevares og styrkes og at kysterne fortsat udgør en væsentlig natur- og landskabsressource. Det synliggøres hermed, at landskabsoplevelsen udgør en vigtig livskvalitet for mennesker over alt.

Forenelige interesser

Lemvig Kommune byder på en række spændende og varierede landskaber. I landskaberne skal en række til tider modstridende interesser forenes: Landbrug, naturbeskyttelse, drikkevand- og råstofindvinding, adgang til naturen samt dyrkelse af fritidsinteresser.

De dyrkningsegnede dele af kommunen forbeholdes i videst mulig udstrækning jordbrugs- eller naturformål. Det åbne land friholdes som udgangspunkt for andet end samfundsmæssigt byggeri og anlæg, og byerne skal være klart afgrænsede således, at der fortsat sikres forskel på land og by.

Flere typer af anlæg i landskaberne er midlertidige. For eksempel vindmøller, antenner og master, som, trods deres betydelige umiddelbare påvirkning af landskabet, nedrives efter en årrække. Visse erstattes med færre men højere elementer, andre pilles helt ud af landskabet.

Terrænreguleringer i landskabet giver permanente forandringer, og disse skal kun gennemføres under hensyntagen til de landskabelige værdier.

Geopark Vestjylland

Geoparken omfatter 4.760 km2 enestående vestjysk istidslandskab i de tre kommuner Holstebro, Struer og Lemvig samt store områder i den vestlige del af Limfjorden og en del af Nordsøen. Geoparken kan gøre dig klogere på hvordan is, vind og vand har skabt et fascinerende landskab, der har dannet grundlag for menneskers liv i de sidste 9.000 år.

En geopark er et område, der omfatter en særlig geologisk arv og en bæredygtig strategi for udvikling af området.

Den geologiske arv og de geologiske landskabsformer rundt om i verden er nøglen til livets oprindelse. Globalt set er der et stort behov for at formidle viden om og beskytte disse geologiske værdier. Dette kan gøres gennem etablering af geoparker, som internationalt kan optages i organiserede geoparknetværk.

Geopark-begrebet er nyt begreb i den danske naturformidlingsterminologi, og rangerer sammen med naturparker på et regionalt og lokalt niveau med udgangspunkt i lokal forankring. En geopark skal sidestilles med en regional naturpark, som ikke er underlagt en særlov eller modtager statslig medfinansiering i modsætning til for eks. de statslige udpegede og finansierede Nationalparker.

Lemvig Kommunes særlige geologi
Kronhede: Område, der viser landskabsudviklingen ved Hovedopholdslinien, med smeltevandsslette, dødispræget glaciallandskab og randmorænebakker.

Lem Vig: Det havdækkede indløb til en af Danmarks mest iøjnefaldende tunneldale, der udmunder i Klosterheden ved Rom By. Gjellerodde på fjordens vestside ved udløbet til Limfjorden er et typeeksempel på et vinkelforland med en strandsø, Gjeller Sø. Ved Kabbel på østsiden af fjorden ses storslåede udskridninger i fedt ler fra slutningen af Elster Istid.

Bovbjerg: Profilet er en 6 km lang kystklint. Profilet viser landskabets indre opbygning ved Hovedopholdslinien, med lag fra Elster, Saale og Weichel istiderne. Terrænet inde bag profilet viser den glaciale landskabsserie ved Hovedopholdslinien, med inderlavning, randmoræne, smeltevandsslette og bakkeø.

Kystudviklingen foran Nissum Bredning er et storslået eksempel på bugtlukning foran et glaciallandskab. På grund af den massive materialetransport, der fra begge sider er rettet ind mod bredningen, er denne blevet lukket af tangerne ved Agger og Thyborøn.

Tangerne fastholdes ved kystsikring og fodring og Thyborøn Kanal holdes kunstigt åben. Uden disse indgreb ville indsejlingen sandsynligvis være lukket. Det er således sandsynligt, at Limfjorden har været lukket mod vest fra Vikingetid og frem til 1825, hvor Agger Tange for første gang i nyere tid blev gennembrudt.

Retningslinjer

Kulturhistoriske bevaringsværdier
I beskyttelsesområder omkring kirker må byggeri, tilplantning o.l. ikke skæmme kirker og deres omgivelser. De frivillige aftaler om beskyttelse af landsbykirkers omgivelser bør iagttages.

Indenfor områder udpeget som særligt værdifulde kulturmiljøer skal inddragelse af areal til formål, der kan forringe de bærende kulturhistoriske værdier, så vidt muligt undgås. Nye anlæg og bebyggelse skal tilstræbes udformet og placeret således, at der ikke sker en forringelse af oplevelsen eller kvaliteten af de bærende kulturhistoriske værdier.

I landskabet i øvrigt bør der inden påbegyndelse af byggeri, anlægsarbejder og andre ændringer foretages en konkret vurdering af, om indgrebet er i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Kommunalbestyrelsen har udpeget alle de bygninger, som i Kommuneatlas Lemvig samt Saveregistrering for Langerhuse er registreret med en bevaringsværdi 1-4 som bevaringsværdige.

Særlige bevaringsværdier landskabsudpegninger
Særligt bevaringsværdige landskaber, områder med særlige udsigter og større sammenhængende landskaber er udpeget på kort.

Anlæg, nyt byggeri og ændret arealanvendelse kan kun etableres i de udpegede områder, hvis de landskabelige kvaliteter ikke påvirkes negativt eller forstyrres. Anlæg og nybyggeri kan heller ikke etableres i tilknytning til eller udenfor de udpegede områder, hvis det vurderes at få negativ indflydelse på de landskabelige kvaliteter indenfor udpegningen.

Større sammenhængende landskaber
Indenfor de større sammenhængende landskaber skal indsatser for at styrke natur, landskab og friluftsliv prioriteres højt.

I udgangspunktet skal de større sammenhængende landskaver friholdes for større byggerier og tekniske anlæg, der slører landskabssammenhængene, har konsekvenser for det karakteristiske og oplevelsesrige i nabolandskaberne eller forringer mulighederne for at forbedre landskaberne.

Landskabsværdier
Landskabelige værdier er primært de visuelle oplevelser, man kan få i landskabet.

Landskabsoplevelsen kan være sammensat af forskellige landskabselementer; terræn, beplantning, farver, fysisk struktur og udsigter. Alle landskaber har egne karakteristika, men nogle skiller sig ud pga. et særligt karakteristisk udtryk.

Områder med særlige landskabelige kendetegn eller værdier skal i videst mulig omfang beskyttes mod udvikling og forandring, der vil forringe områdets karakter.

Energianlæg i landskabet
Der skal være mulighed for tiltag til fremme af lokal bæredygtighed med mulighed for vedvarende energianlæg som husstandsmøller på maksimalt 6 kW samt solcelleanlæg til den enkelte bolig.

Mobildækning i landzone
Der skal være mulighed for mobildækning overalt i Lemvig Kommune. Antenner skal placeres med størst mulig hensyn til landskabelige værdier. Jfr. Kommunens mastepolitik.

Geologiske bevaringsværdier
Byggeri og anlægsarbejder, tekniske anlæg, beplantning mv. som kan sløre landskabets dannelsesformer i områder af særlig geologisk interesse, skal så vidt muligt undgås eller indpasses i landskabet.

Bo på landet

Målsætning

- At værne om kommunens særkende med boliger i det åbne land
- At det fortsat er muligt at bosætte sig i det åbne land

Kendetegnede for Lemvig Kommunes landområde er spredte boliger som følge af landbrugets udvikling. Det skal vi værne om, hvor det giver mening. De borgere, der bor på landet, har valgt denne boligform for dermed at få naturen, landbruget og det rå vesterhavsklima tæt inde på kroppen og ser dette som et aktiv.

Kommunen vil være nødt til at prioritere indsatserne på landet således, at de koncentrerer sig om fastholdelse og udvikling i de lokalsamfund, der er velfungerende i dag, og hvor lokale kræfter er klar til at gøre en indsats.

Landdistriktet udfordres

Over halvdelen af kommunens borgere bor i små og mellemstore landsbyer eller i det åbne land i kommunens landdistrikt. Her findes flere små handlekraftige lokalsamfund, hvis aktivitet hviler på et drivkraftigt foreningsmiljø. Historisk er bosætning i denne del af landet foregået spredt. Landsbyerne er diffuse og "lange" og her findes boliger og husmandssteder rundt omkring i det åbne land.

Landdistrikterne udfordres på mange fronter. Særligt udfordrende er den affolkning, som rammer landdistrikterne hårdt i disse år. Strukturændringer i landbruget gør flere bygninger i landområderne overflødige samtidigt med, at de små lokalsamfund nemt får et rodet og ikke attraktivt udtryk.

I Lemvig Kommune er det vigtigt, at kunne finde sin rette boligform. Nogle vælger at slå sig ned i byerne og andre vil bo i landdistriktet tæt på naturen. For mange tilflyttere har det stor værdi fortsat at kunne bo på denne måde, men efter moderne boligstandard er de nuværende muligheder ikke tilstrækkelige.

Rydde op og bygge nyt

For at undgå at det kulturhistoriske særpræg forsvinder, ønsker Lemvig Kommune, at det skal være muligt at bo på moderne vis i det åbne land. Med placeringer der udfordrer de nuværende planlovsbestemmelser, kan nye boliger placeres, som erstatning for at gamle bygninger nedrives. Hensynet til jordbrug og naturinteresser skal samtidigt varetages, således at arealernes anvendelse er hensigtsmæssig for de involverede parter.

Flere bygninger i landdistriktet forfalder og bliver fjernet for at undgå yderligere forslumring. Kommunen har de seneste år gjort en særlig indsats for at rive gamle og forfaldne huse ned. En indsats der fortsat vil være behov for i fremtiden.

Friluftsliv

Målsætning

Målsætning

- At skabe rammer og muligheder for at flere bruger og besøger naturen
- At tilbyde alle kommunens borgere og gæster nærrekreative oplevelser
- At bidrage til at Lemvig Kommune er attraktiv som bosætnings- og turistkommune
- At flere arbejdspladser etableres i det åbne land indenfor friluftssektoren
- At kommunen markedsføres som frilufts- og oplevelseskommune

Med den store varierede natur vil kommunen skabe rammerne for et godt og bredt friluftsliv, hvor alle har stor mulighed for rekreative aktiviteter på naturens betingelser til glæde for alle, der søger autentiske oplevelser.

Tilgængelighed til natur

Der skal arbejdes aktivt for tilgængelighed til naturen, hvad enten det sker til fods, på cykel eller på anden vis. Der stilles således store krav til faciliteter som borde, bænke, shelters, toiletter m.m., der skal være af høj kvalitet. Stier og skiltning skal følge med, og vi skal lede folk til at opleve naturen.

Aktiv natur

Naturen skal opleves både som landskab, men også som ramme for aktivitet. I forvejen kan man ro i kano på Flynder Å, men endnu flere typer af den slags aktiviteter skal fremmes. Potentialet for disse aktiviteter som forretningsområde er ikke fuldt udbygget. Særligt velegnede områder skal derfor udpeges, således at aktiviteterne kan fremmes for både turister og kommunens borgere. Lemvig Kommune vil udarbejde en friluftsstrategi, hvori en udpegning af disse arealer sker.

Retningslinjer

Arealer til fritids- og friluftsformål

Turist- og fritidsfaciliteter skal etableres i umiddelbar tilknytning til andre turist- og fritidsfaciliteter, rekreative områder, byer, skove og kyster.

Hvor hensynet til naturbeskyttelse tillader det, vil kommunen vedligeholde og udbygge sti-, og vil i videst muligt omfang sikre og udbygge offentlighedens adgang til naturområder, hvor hensyn til naturbeskyttelsen tillader det.

Kommunen vil arbejde for at der udlægges nødvendige arealer til fritidsformål. Ved arealudlæg i forbindelse med f.eks. beskyttelse af grund- eller overfladevand bør mulighederne for friluftsliv tænkes med.

Nye anlæg skal om muligt placeres i nærheden af de kommende brugere i byerne, landsbyer eller sommerhusområder, samt positivt indvirke på kommunens andre fritids- og friluftsaktiviteter.

Ved nye udstykninger til bolig og fritidsformål, samt ved større offentlige anlægsarbejder skal arealer til friluftsliv, rekreative aktiviteter og tilgængelighed til stinet tilstræbes.

I forbindelse med etablering friluftsfaciliteter til ophold og overnatning, skal Lemvig Kommune samarbejde med andre aktører, myndigheder og nabokommuner, så det sikres samspil imellem nabofaciliteter, bysamfund eller attraktive naturområder også på tværs af kommunegrænser.

Etablering af nye friluftsfaciliteter og rekreativ infrastruktur skal sikre grobund for en styrket lokal erhvervsudvikling gennem turisme og oplevelsesøkonomi.

Lemvig Kommune skal støtte og hjælpe med udviklingen af faciliteter, der styrker lokale borgere, og turisters muligheder for at benytte områdets vand og naturområder rekreativt i forbindelse med aktivt ferie og eller fritidsliv.

Grønt Danmarkskort

Målsætning

- At skabe sammenhæng mellem eksisterende naturområder inden for Kommunen og på tværs af kommunegrænserne.

Grønt Danmarkskort skal udpeges for at skabe sammenhæng mellem naturarealer, der er adskilt af åbent land, bymæssig bebyggelse eller infrastruktur. Sammenhængende naturarealer giver bedre muligheder for at dyr og planter kan sprede sig mellem naturområder. Med Grønt Danmarkskort følges der op på EU's mål om at standse tabet af biodiversitet i 2020.

Retningslinjer

Grønt Danmarkskort skal sikre sammenhængende naturområder og muligheder for vandring og spredning af arter af vilde dyr og planter. I disse områder skal anden lovgivning administreres, så spredning af flora og fauna stimuleres.

Udpegning af 'Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

A-målsat og B-målsat natur udgør sammen udpegningen 'Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser' under Grønt Danmarkskort.

Vægtning under Grønt Danmarkskort

Ved udpegningen af Grønt Danmarkskort lægges der vægt på helhedstænkning og synergier i forhold til rekreative værdier, bosætning, turisme og landskabelige værdier. For de særligt værdifulde naturområder gælder, at der ikke kan tillades indgreb, der tilsidesætter beskyttelseshensynene i områderne. Beskyttelseshensynene kan kun tilsidesættes i det omfang særlige samfundsmæssige eller planlægningsmæssige hensyn taler for det, eller hvis det sker i forbindelse med projekter, der har til formål at forbedre naturtilstanden i et større område eller forbedre offentlighedens adgang.

Særlige værdifulde naturområder

Heri indgår Natura 2000 og særlig værdifuld natur udenfor Natura 2000-områderne. Naturprojekter, der beskyttet og udvider værdifulde naturområder i Kommunen, søges fremmet.

Potentielle naturområder

Er områder der områder, der vurderes at udgøre nye naturområder, der kan udvide eller skabe sammenhæng mellem eksisterende værdifulde naturområder, herunder i tilknytning til og mellem Natura 2000-områder. Naturprojekter, der binder naturområder sammen, søges fremmet.

Økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser

Økologiske forbindelser er områder, der fungerer som spredningsveje i landskabet for vilde dyr og planter. For mange arter kan små naturområder fungere som trædesten fra ét stort naturområde og til ét andet og forhåbentlig sikre spredning og udveksling af tilstrækkelig med individer og gener til at fastholde god biodiversitet. Potentielle økologiske forbindelser er områder, der på sigt kan udvikle sig til en økologisk forbindelse.

Inden for potentielle økologiske forbindelser og potentielle naturområder skal ændringer i arealanvendelsen eller byggeri, anlæg eller ombygning af veje, jernbaner eller lignende søges indrettet, så det ikke hindrer, at der på et tidspunkt kan skabes en økologisk forbindelse eller at områderne kan fungere

som trædesten. De steder, hvor spærringer i form af veje, jernbaner eller lignende bryder væsentlige natursammenhænge, skal der på sigt skabes forbedret faunapassage eller erstatninger herfor.

Forsvarsministeriets arealer

Udpegning til Grønt Danmarkskort vil ikke indebære nye restriktioner for hverken Forsvarsministeriets nuværende eller fremtidige aktiviteter i nationalt og internationalt beskyttede naturområder eller i andre områder, der måtte blive omfattet af Grønt Danmarkskort. Dette gælder uanset, at det uden for Forsvarsministeriets arealer er hensigten, at kommunerne ved deres administration af planloven eller anden lovgivning skal lade hensynet til en udpegning af et areal til Grønt Danmarkskort indgå i kommunens vurdering af, om der kan gives tilladelse til det ansøgte.

Naturen

Målsætning

- At bevare og udvikle et højt naturindhold i Lemvig Kommune.
- At realisere både vand- og naturhandleplanen

Naturen er et vigtigt aktiv for Kommunen, når vi skal fastholde Kommunens borgere, tiltrække nye indbyggere og være et attraktivt besøgsmål for turister. Derfor skal vi værne om naturen og det åbne land. I kommuneplanen sker dette gennem en række udpegninger og retningslinjer, som beskytter natur og landskab. Biodiversitet i Danmark er fortsat i tilbagegang. Vi har derfor en vigtig opgave i at sikre og udvikle kvaliteten af den natur, vi har.

Kommuneplanen er det administrative grundlag, der skal sikre balance mellem beskyttelse af natur og mulighed for udvikling af Kommunens kvaliteter som bosætningskommune.

Vandhandleplan 2015-21

Lemvig Kommune har udarbejdet en vandhandleplan for kommunens vandområder, på baggrund af de statslige vandplaner. I planen redegør Lemvig Kommune for de tiltag der skal gennemføres i perioden 2015-2021.
I denne handleplan redegøres der nærmere for, hvordan vandplanenerne for vandområde nr. 1.2 Limfjorden og vandområde nr. 1.4 Nissum Fjord og deres indsatsprogrammer vil blive realiseret indenfor Lemvig kommunes geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet.

Herefter tager nye vandhandleplaner over for perioden 2022-2027.

Naturhandleplan 2016-21

Lemvig Kommune har udarbejdet en naturhandleplan for 3 Natura 2000 områder, på baggrund af de statslige Natura 2000 planer. I planerne redegør Lemvig Kommune for de tiltag, der skal gennemføres på arealer i perioden 2016-2021. Herefter tager nye naturhandleplaner over for perioden 2022-2027.

Lemvig Kommune lægger stor vægt på at bevare de mange forskellige naturtyper, og på at det samlede naturareal ikke formindskes.

Retningslinjer

Natura 2000 områder

I disse områder (habitatområder og fuglebeskyttelsesområder) må der ikke udlægges nye arealer til byzone eller sommerhusområder, eller planlægges nyanlæg eller væsentlige udvidelser af større anlæg.

Der kan ikke gives tilladelser, dispensationer eller godkendelser, som kan forhindre at områdernes udpegningsgrundlag kan opnå en god bevaringsstatus.

Der må kun gives tilladelser / dispensationer som ikke hindrer målopfyldelse for områdets Natura 2000 plan og som understøtter naturgrundlaget.

Vandhandleplaner
Det er Lemvig Kommunes ansvar at gennemføre de indsatser, der er beskrevet i Statens vandplaner. Det drejer sig bl.a. om at etablere særlige vådområder for at reducere fosfor- og kvælstoftilførslen til vandmiljøet, at fjerne spærringer i vandløb for at sikre fri passage for dyr og planter, genåbne rørlagte vandløbsstrækninger og restaurere vandløb med henblik på at forbedre vandløbets fysiske tilstand samt at forbedre spildevandsrensningen.

Der må kun gives tilladelser / dispensationer, som ikke hindrer målopfyldelse for Lemvig Kommunes vandhandleplan og spildevandsplan.

Særlig værdifulde naturområder
Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser er, udover Natura 2000 områder, naturområder med højt naturindhold, beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, og fredede naturområder, herunder klitfredede arealer. De skal bevares og forbedres som levesteder for det vilde plante- og dyreliv og med henblik på at bevare den biologiske mangfoldighed.

Disse naturområder søges friholdt for indgreb i form af byvækst, veje, andre tekniske anlæg mv. og dispensationspraksis er meget restriktiv.

Naturplejeindsats o. lign. vil blive målrettet Natura 2000 områderne samt øvrige naturområder udpeget i Grønt Danmarkskort, som på baggrund af Lemvig Kommunes naturkvalitetsvurdering, registreres som værende særligt biologisk værdifulde områder.

Fredede naturområder
I disse områder er målet, at områderne bevares i overensstemmelse med fredningen for området, herunder at et sjældent og alsidigt dyre- og planteliv bevares. Det sikres, at de fredede moser, enge strandenge, overdrev og heder plejes efter behov.

Naturkvalitet
Der udføres løbende besigtigelser og registreringer af naturkvaliteten i de beskyttede områder, som danner grundlag for afgørelser om tilladelser/dispensationer til aktiviteter i områderne eller aktiviteter, der kan påvirke naturområder.

Potentiel natur
I disse områder skal administration af andre lovområder holdes op imod mulighederne for, at området fremover kan blive et naturområde.

Lavbundsarealer og potentielle vådområder

Målsætning

- At sikre mulighederne for at genskabe våde enge omkring søer og vandløb
- At sikre mulighederne for at genskabte vådområder bidrager til en bedre beskyttelse mod udledning af næringsstof til vandmiljøet og klimagasser til atmosfæren
- At lavbundsarealerne bidrager til en sammenhæng imellem naturområderne
- At sikre mulighederne for at anvende lavbundsarealerne, som bufferzoner i forhold til klimaforandringer og ændrede nedbørsmønstre

Lavbundsarealerne er i forhold til planlægningen en særlig interessant arealtype. Lavbundsarealerne har ofte potentiale til at kunne udvikles til sammenhængende naturområder, og kan både i sig selv, men også som spredningskorridorer imellem andre natur− og landskabstyper, have stor værdi. Derudover kan lavbundsarealerne, hvis de anvendes fornuftigt, udgøre en vigtig bufferzone imellem dyrkningsjorderne og vandmiljøet, i det lavbundsarealerne, hvis de får lov at vende tilbage til deres oprindelige funktion, kan tilbageholde klimagasser og omsætte næringsstoffer. Endelig er planlægning af arealanvendelsen i lavbundsarealerne vigtig i forhold til at håndtere effekterne af klimaforandringer og ændrede nedbørsmønstre.

Retningslinjer

Der reserveres arealer til genopretning eller nyetablering af vådområder i udpegede lavbundsarealer. Lavbundsarealer og reservationer til potentielle vådområder fremgår af kort.

De udpegede lavbundsarealer, som er potentielt egnede til at genetablere som vådområder, friholdes for bebyggelse m.v., der kan vanskeliggøre eller forhindre genetablering af vådområder. Indenfor de udpegede arealer, kan der således ikke gives tilladelse til byggeri og anlæg, som kan forhindre, at den naturlige hydrologi eller vandstand genskabes.

Naturpark Nissum Fjord

Målsætning

- Naturkvaliteterne og biodiversiteten i Naturpark Nissum Fjord skal udvikles og styrkes
- Skabe en positiv effekt på besøgstallet hos fjordens udbydere af kunst og kulturliv
- Fjorden og naturen skal være let tilgængelig og danne grundlag for en bred vifte af natur- og friluftstilbud for lokale og turister
- Formidling af Nissum fjords mange kvaliteter og muligheder til lokale og besøgende
- Turisme- og produktionserhvervene skal udnytte det store potentiale i Naturpark Nissum Fjord til at øge omsætning og beskæftigelse

Naturpark Nissum Fjord som oplevelsesdestination

Kommunalbestyrelsen ønsker, at turisme- og erhvervsvirksomheder i bred forstand ser muligheder i Naturpark Nissum Fjord. Det øgede fokus på Nissum Fjord som oplevelsesdestination skal være med til at øge omsætningen i turist- og produktionserhvervene bl.a. gennem branding af nye og eksisterende produkter og serviceydelser.

Samspil i indsatser

Kommunalbestyrelsens målsætninger for Naturpark Nissum Fjord står på en række søjler natur, kultur, friluftsliv, formidling samt erhverv og turisme, men med naturen som det gennemgående tema.

Styrkelsen af naturkvaliteterne og biodiversiteten skal ske i samarbejde med lokale borgere, lodsejere, foreninger og virksomheder, således at naturen er robust over for forandringer og der skabes forbedrede levevilkår for sjældne og beskyttede arter.

Tilgængeligheden for friluftslivet skal sikres ved at udbygge og vedligeholde en sammenhængende rekreativ infrastruktur på og ved fjorden.

Formidlingen skal fokusere på naturen i Naturparken men med naturlig hensyntagen til beskyttelse og benyttelse. Ligeledes skal den særlige kulturhistorie, der er forbundet til livet ved fjorden formidles. Naturparken skal formidles så den fremstår som en samlet destination, der er i naturligt samspil med landsdelens øvrige aktører – eksempelvis Geoparken.

Certificeret Naturpark

Kommunalbestyrelsen vil arbejde for, at Naturpark Nissum Fjord opnår Naturparkcertificering igennem Friluftsrådets mærkningsordning - Danske Naturparker. Certificeringen af Naturpark Nissum Fjord har ingen retsvirkning for erhvervet inden for naturpark afgrænsningen.

Retningslinjer

Naturpark Nissum Fjord dækker et område på ca. 24.700 ha i den nordvestlige hhv. sydvestlige del af Holstebro og Lemvig Kommuner. Naturpark Nissum Fjord afgrænses som vist retningslinjekortet.

Infrastruktur

Trafikal infrastruktur

Målsætning

- At sikre bedre forhold for transport til og fra Thyborøn Havn og Cheminova
- At sikre bedre trafikale forhold i og omkring Lemvig by
- At arbejde for øget trafiksikkerhed i hele kommunen
- At have mere fokus på trafik i byomdannelse og -fornyelse

Tilgængelighed er vigtig ikke mindst for borgere og erhverv i Lemvig Kommune. Vi skal kunne komme fornuftigt frem til vores mål både i og uden for kommunen. Vi skal samtidigt sikre, at vores veje er i ordentligt stand, og at vi trygt kan færdes på dem.

Statsvejen

Statsvejen forbinder Struer med Thyborøn. Vejen er meget trafikeret med tunge køretøjer, da den betjener Thyborøn Havn og Cheminova. Lemvig Kommune vil arbejde for, at statsvejen opgraderes.

Kommunalbestyrelsen har opmærksomheden rettet mod to knudepunkter, hvor trafikforholdene er særligt problematiske: Klinkby og Lemvig. Klinkby-Hove-Tørringhuse I forbindelse med udvidelser af Thyborøn Havn og ændringer i godstransport fra havnen og Cheminova påvirkes særligt Klinkby-Hove-Tørringhuse af omfattende trafik igennem byområdet. Trafikken udgør en sikkerhedsrisiko og påvirker miljøet negativt.

Kommunen er i samarbejde med Vejdirektoratet i gang med at undersøge mulighederne for at afhjælpe de negative påvirkninger. For Lemvig Kommune er anlæg af omfartsvej er den mest fordelagtige løsning og alternativt kan blive tale om trafikmæssige foranstaltninger igennem byområdet.

Lemvig

Den tunge trafik igennem Lemvig påvirker byen negativt. Al trafik fra Struer går gennem Lemvig centrum, hvilket giver meget støj og udgør en barriere mellem byens by- og friluftsliv. Lemvig Kommune vil derfor arbejde for at Statsvejen føres syd om Lemvig, således den tunge trafik fra Thyborøn, Cheminova og Rom erhvervsområde ledes uden om byen.

Motorvej nord for Holstebro

Med langt til nærmeste sygehus har borgere og politikere i Lemvig Kommune et klart ønske og forventning til det store motorvejsprojekt mellem Holstebro og Herning.

Koblingen af den fremtidige motorvej til Vilhelmsborgvej nord for Holstebro er naturlig og giver mulighed for væsentligt forbedrede rejsetider mod syd.

Andre veje

Lemvig Kommunes eksisterende trafikale infrastruktur fastholdes således at kommunens større byer nås ad statsvejen og større kommuneveje.

Kollektiv transport

Buslinjer

I Lemvig Kommune er der 3 regionale busruter:

- Rute 23 Lemvig - Struer - Holstebro
- Rute24 Lemvig - Holstebro
- Rute 928 X-bus: Lemvig - Nørre Nissum – Struer – Holstebro – Viborg (kun søndag)

15 lokale busruter, hvoraf 13 alene kører på skoledage.

De lokale ruter planlægges af Lemvig Kommune med det hovedformål at bringe børn og unge til og fra skoler og ungdomsuddannelser.

De regionale ruter planlægges af det regionale trafikselskab Midttrafik i samarbejde med Region Midtjylland. Det er gratis for alle at benytte de lokale ruter, mens der for de regionale ruter, herunder Midtjyske Jernbaner, betales efter takster fastsat af Midttrafik.

Lemvigbanen

Midtjyske Jernbaner driver Lemvigbanen mellem byerne Vemb, Lemvig og Thyborøn.

Lemvigbanens målsætning er at give lokalbefolkningen og egnens mange turister en hurtig og sikker transport, som sammen med et højt serviceniveau skal sikre kunderne en god oplevelse.

Thyborøn havn som trafikhavn

Thyborøn Havn spiller en rolle som trafikhavn, både hvad angår persontransport og godstransport.

Færgen mellem Thyborøn og Agger Tange transporterer personer og køretøjer over Limfjorden med en afgang i timen fra Thyborøn.

En stigende mængde gods ryger hvert år gennem Thyborøn Havn, således er havnen betydende som godshavn på Vestkysten. Godsdelen omhandler hovedsagligt sten, grus og skærver men også fiskeindustrien har en andel af godstransporten.

Det er væsentligt at sikre mulighed for transport på bane til Thyborøn Havn. Endnu er banens transportandel ikke stor, men internationale tendenser kan hurtigt ændre på dette. At muliggøre transport på vej, bane og hav giver tryghed og muligheder for virksomhederne på Thyborøn Havn.

Retningslinjer:

Oversigt over trafikal infrastruktur

Kommunens eksisterende og fremtidige trafikale infrastruktur skal fremgå af hovedstruktur og retningslinjekortet 'Trafikanlæg'.

Nye vejtilslutninger

Det skal sikres, at byudviklingen sker så der så vidt muligt ikke skal etableres nye vejtilslutninger til statsveje og større kommunevej fra kommunale eller private veje.

Hensyn ved vejanlæg

Placeringen og udformningen af nye vejanlæg skal tage hensyn til internationale naturbeskyttelsesområder og landbrugsejendommes struktur- og arronderingsforhold.

Støj langs veje og baner

Ubebyggede arealer, som er beliggende inden for de ovennævnte støjzoner langs veje og baner, må ikke udlægges til boligbebyggelse eller lignende støjfølsom anvendelse.

Dette gælder dog ikke, hvis det sikres ved støjdæmpende foranstaltninger langs veje og jernbaner, at støjniveauet i de nye områder ikke bliver over 55 dB (A), henholdsvis 60 dB (A).

Cykelveje af regional betydning

Der er udpeget veje og stier som cykelveje af regional betydning. Der må ikke foretages arealdispositioner, som kan forhindre, at disse cykelveje kan bibeholdes eller etableres som selvstændige stier, cykelstriber eller afmærkede veje.

Cykelstier

Målsætning

- At medvirke til at kommunens borgere ubesværet kan træffe sunde valg
- At øge sikkerheden langs kommunens veje
- At understøtte muligheden for at cykle til og fra skole og fritidstilbud
- At øge tilgængelighed til rekreative oplevelser for borgere og turister

I Lemvig Kommune skal det være muligt at cykle i skole trygt og sikkert. Kommunens satsning på cykelstier skal løbende udvikle et cykelstinet til gavn for borgere i alle aldre, højne graden af trafiksikkerhed samt øge tilgængelighed til fritidsoplevelser og institutioner.

Cykelstiplan

Lemvig Kommune arbejder løbende med en dynamisk cykelstiplan. I planen prioriteres cykelstiprojekter i hele kommunen og løbende udvides anlægsarbejdet med nye stier eller forbindelser.

Cykelsti langs statsvejen

Langs statsvejen mellem Struer og Lemvig ligger der i Lemvig Kommune en række større og mindre byer. Cyklister fra Gudum, Fabjerg og Nørre Nissum skal i dag køre på den trafikerede statsvej, når de bevæger sig mellem byerne eller til Lemvig og Struer Der er i dag kun cykelsti på dele af denne strækning. Det er ikke hensigtsmæssig og Lemvig Kommune har sammen med Vejdirektoratet peget på at hele denne strækning skal have sin egen cykelsti.

Vejdirektoratet bygger en ny dobbeltrettet cykelsti mellem Gudum og Borumvej langs Fabjergvej. Målet er at forbedre trafiksikkerheden og gøre det lettere at tage cyklen for skolebørn, studerende og pendlere, der gerne vil cykle mellem Gudum og Borumvej langs Fabjergvej.

Retningslinjer

Cykelveje af regional betydning

Der er udpeget veje og stier som cykelveje af regional betydning. Der må ikke foretages arealdispositioner, som kan forhindre, at disse cykelveje kan bibeholdes eller etableres som selvstændige stier, cykelstriber eller afmærkede veje.

Digital infrastruktur

Målsætning

- At Lemvig Kommune har fuld dækning for mobiltelefoni og bredbånd

Dækningsgraden er et væsentligt parameter i flere sammenhænge. Sundhedsområdet, erhverv og borgere stiller krav om god dækning som et basisgrundlag at eksistere på. Lemvig Kommunes opgave er sammen med Staten at hjælpe med at sikre denne dækning.

Mobildækning

KL, Danske Regioner, telebranchen samt Erhvervs- og Vækstministeriet er enige om en plan, der skal bidrage til bedre mobildækning i hele Danmark. Der er enighed om at investere mere end 6 mia. kr. i udbygning af mobilnet frem til 2015.

Lemvig Kommune har stadig ikke fuld mobildækning men opererer med "hvide pletter", hvor der ikke er mulighed for dækning. I teleselskabernes foreløbige planer, er kommunen heller ikke udset til at få bedre dækning, og selskaberne lægger heller ikke skjul på, at det er et spørgsmål om økonomisk sammenhæng, og at yderområderne derfor ikke skal forvente, at de kommende investeringer vil komme Lemvig Kommune til gode.

Mobildækning er imidlertid så afgørende for fastholdelse af såvel borgere som arbejdspladser, at Lemvig Kommune ikke stiltiende kan afvente, at mobilselskaberne skal finde det økonomisk interessant at investere i mobildækning i kommunen.

Kommunen er meget positive overfor ansøgninger om omstilling af mobilmaster, og vurderer at det ikke er administrative hindringer, der ligger i vejen for øget mobil dækning. Derfor vil kommunalbestyrelsen arbejde på, at der ved nytænkning på området tænkes i alternative muligheder for investering i mobilmaster, hvad enten det skal ske som et rent kommunalt projekt, eller et projekt med private partnere, der ved hjælp fra fonde etc. skal søge at løse problemet med manglende mobil dækning i yderområderne.

Turismeservice er digital

En større og større del af turismeservicen bliver digital og platformene som turistbranchen anvender, kræver i stigende grad netadgang. Kommunens sommerhusområder skal derfor også have fuld dækning, således branchen og gæsterne får mest ud af hinanden.

Telemedicin og akutberedskab

Udviklingen på sygehusområdet gør at behovet for netdækning til alle kommunens borgere er nødvendig. Afstanden til sygehus øges og den teknologiske udvikling gør telemedicin mulig. Kommunens borgere har krav på netadgang således at telemedicinering er mulig.

Samtidigt er akutberedskabet afhængig er præcise vejbeskrivelser og må ikke begrænses af "hvide pletter" uden dækning som kan forsage forsinkelser.

Digital kommunal service
Flere og flere kommunale opgaver overføres til digitale medier både interne og eksterne opgaver. Selvbetjeningsportaler og digital kommunikation prioriteres med det formål at spare tid og ressourcer og det forventes at den digitale indgang bliver førstevalget for de fleste borgere og virksomheder.

Med et stort fokus på effektivisering af arbejdsprocesser og kommunikationsform, kræves at kommunens borgere og virksomheder har den nødvendige adgang til nettet.

Retningslinjer

Mobildækning i landzone
Der skal være mulighed for mobildækning overalt i Lemvig Kommune. Antenner skal placeres med størst mulig hensyn til landskabelige værdier. Jfr. Kommunens mastepolitik.

Klima

Projekter

Målsætning

- At kommunens klimaudfordringer løftes
- At løsninger bruges som en del af markedsføringen af Lemvig Kommune
- At klimatilpasning tænkes ind i kommunens større anlægsprojekter

Kommuner i hele Danmark skal dagligt løse de udfordringer som et klima i forandring medfører. Ofte er vand emnet for klimadiskussionen, og i Lemvig Kommune er vi udfordret med vand i alle afskygninger. Vesterhavet og Limfjorden trænger sig på, særligt i de lavere liggende områder i den nordlige ende af kommunen. Centralt i Lemvig opleves at stigende højvande truer byens huse og Lemvig Sø udfordres særligt når de kraftige regnskyl kommer.

Lemvig Havn

I disse år omdannes Lemvig Havn fra en traditionel fiskerihavn til en havn med flere funktioner. Særligt fokus er på den rekreative udnyttelse af havnearealet og på havnens betydning som værn mod højvande fra Limfjorden. Projektet omfatter en betonmur, der erstatter den eksisterende højvandssikring.

Murens højde og opbygning er konstrueret specielt til Lemvig Havn med det formål at kunne beskytte for højvande de næste mindst 15 år. Det er på det tidspunkt muligt at forhøje muren, hvis det findes nødvendigt. Muren er desuden et rekreativt element, som slynger sig gennem havnearealet, hvorved en række pladser dannes på begge sider af muren. Således bidrager projektet til fornyelse og beskyttelse af en central del af Lemvig.

Lemvig Sø-Å-Fjord-projekt

Ved kraftige regnskyl oversvømmes kloaksystemet i de lavest beliggende dele af Lemvig og dette vand løber ind i Lemvig Sø. Problemet er voksende med hyppigere og større regnskyl og en handlingsplan for løsningen er sat i værk. Dette projekt er undervejs i samarbejde med RealDania.

Et forprojekt skal færdiggøres primo 2013, og her vil det være afdækket, hvilke mulige indsatser der kan iværksættes for at undgå tilsvarende situationer.

Vestkystaftalen

Lemvig Kommune har med staten indgået en aftale om kystbeskyttelse på kommunens vestkyststrækning. Her sørger kystdirektoratet for at fastholde og stabilisere den eksisterende kystlinje igennem sandfodring og høfdebygværker.

Limfjorden

I Harboøreområdet har oversvømmelser fra Limfjorden altid været en nærværende trussel. Området beskyttes nu af diger samt af en kontraklap i afløbet fra Hygum Nor. Lemvig Kommune er pt. ved at udarbejde et løsningsforslag for etableringen af en pumpe i afløbet fra Hygum Nord, hvilket vil forbedre klimasikringen af området betragteligt.

Klimatilpasning

Målsætning

- Kommunen vil lægge op til samarbejde mellem interessenter, som kan have forskellige tilgange til problemstillingernes løsninger.
- Kommunen vil kommunikere og informere om risici ved klimaforandringer samt vejlede borgere om foranstaltninger.
- Kommunen vil sikre, at håndtering af klimaforandringer medtænkes i andre sammenhænge.
- Kommunen vil sikre, at byernes afledning af vand ikke forøger generne for det åbne land.

Det er Kommunalbestyrelsens mål for klimatilpasning at forebygge og mindske konsekvenserne ved oversvømmelser samt gøre kommunen mere robust overfor fremtidens klima.

Regnvand skal håndteres lokalt og være synligt i bybilledet og i naturen. Regnvandet bruges som en ressource til at få mere kvalitet i byen eller indgå i grønne løsninger, der samtidig øger naturkvaliteten. Klimatilpasning vil ske i samarbejde med kommunens vandselskab.

Lemvig Kommune går foran og gennemfører klimatiltag på kommunale ejendomme til inspiration for borgere og virksomheder. Grundejere opfordres til at deltage aktivt ved selv at håndtere regnvand på egen grund. Klimahensyn indarbejdes generelt i planlægningen.

Serviceniveau for Klimatilpasningsplanen

En skadesvoldende oversvømmelse vurderes først at ske, når der står mere end 10 cm vand over terræn, da kantstene og sokler normalt er over denne værdi.

Udgangspunktet for klimatilpasningsløsninger i kommunen vil derfor generelt være, at de skal kunne håndtere, at der står maksimalt 10 cm vand på terræn, når der falder en 100 års regn, undtaget der hvor vandet skal ledes hen. Der vil dog ske en konkret vurdering af det rimelige niveau for klimasikring i forbindelse med planlægningen af de konkrete løsninger og projekter.

Oversvømmelser på under 10 cm kan dog give problemer i situationer hvor regnvandet kan strømme ind på grunden og ned i f.eks. udvendige kældernedgange, lyskasser og garagenedkørsler.

Virkemidler

Når nye byområder planlægges, skal behovet for eventuelle klimatilpasningstiltag overvejes. Der findes en række virkemidler, som kan anvendes til at sikre den bedst mulige klimatilpasning for det pågældende område. Følgende virkemidler vil som minimum blive overvejet ved planlægning af nye byområder:

- Klimasikring af bygninger
- Grønne tage
- Regnvandsbede
- Befæstelsesgrad
- Minimums sokkelhøjde
- Terrænregulering
- Placering af byggefelter i forhold til den naturlige overfladeafstrømning
- Højere kantsten

- Udnyttelse af veje og stier til afstrømning
- Regnvandsrender

Oversvømmelseskort
Kortet viser de områder som der vil være fare for at blive oversvømmet i 2070 ved en 100 års højvandshændelse. Datasættet er tilvejebragt af Kystdirektoratet på baggrund af klimascenarie RCP 8,5 og udstillet i Kystplanlægger.dk.

Opmærksomhedsområder for oversvømmelse:

- Thyborøn
- Rønland
- Harboøreland
- Vester Sø
- Gjellerodde
- Lemvig
- Remmerstrand
- Opland til Bøvling Fjord

Erosionskort
Kortet viser de områder som vil være i fare for erosion i 2070 ved en 100 års højvandshændelse. Samtidig er der angivet hvilke kyststrækninger, som er påvirket af akut erosion. Datasættet er tilvejebragt af Kystdirektoratet og udstillet i Kystplanlægger.dk.

Opmærksomhedsområder for erosion:

- Vestkysten – Samlet indsats håndteret via Vestkystaftalen
- Limfjordskysten – Lokale specifikke indsatser
- Kyststrækning ved Bøvlingfjord - Lokale specifikke indsatser

Retningslinjer

Retningslinjekort for klimatilpasning
Områder, der kan blive udsat for oversvømmelse og erosion er udpeget på kort.

Friholdelse for byudvikling i områder truet af oversvømmelse og erosion
Der må ikke planlægges for byudvikling, særlige tekniske anlæg, ændret arealanvendelse mv. i områder, der kan blive udsat for oversvømmelse og erosion, medmindre området sikres mod oversvømmelse og erosion ved etablering af afværgeforanstaltninger.

Redegørelse for lokal afledning af regnvand ved ny planlægning
I planlægning af nye byudviklingsområder skal der redegøres for lokal afledning af regnvand.

Anvendelse af regnvand i klimatilpassede løsninger
Regnvandet skal ind i det naturlige kredsløb og indgå i grønne løsninger og ledes hen, hvor det gør mindst skade.

Lokal afledning af regnvand til grønne og våde områder

Der skal kunne ske lokal afledning af regnvand til grønne friarealer og vandområder under skybrud.

Lokal håndtering af regnvand på udvalgte veje

Der skal kunne ske lokal håndtering af regnvand på udvalgte veje under skybrud.

Virkemidler for klimatilpasning

Ved planlægning for nye byområder skal virkemidler for klimatilpasning overvejes.

Turisme

Destinationer

Målsætning

- At turismeindsatser tænkes sammen med fritidsliv og friluftsliv
- At særskilte turistdestinationer udpeges og styrkes
- At vand og vind i højere grad inddrages i turisterhvervene
- At øge antallet af overnatninger og døgnforbrug samt at forlænge turistsæsonen

Turismen betyder i dag meget for mange af kommunens erhvervsdrivende, og ved en målrettet indsats kan turisterhvervet sikres gode muligheder for udvikling. Lemvig Kommune ønsker at sprede turismen og øge aktiviteterne i de områder, hvor hensynet til den lokale befolkning og naturen ikke taler imod det. Kommunens væsentligste virkemiddel er således at sikre rum for udbygning af ferie- og friluftstilbud.

Udviklingen skal ske på en sådan måde, at kommunens karakteristiske natur og landskab kan bevares til glæde for de mange. En øget udvikling vil give øget beskæftigelse og øget omsætning i kommunens detailhandel. Det er væsentligt, at udviklingen sker på lokalbefolkningens præmisser.

Særlige turistdestinationer

De turistmæssige kraftcentre i Lemvig Kommune, hvor aktiviteter udvikler sig og bør understøttes, er Thyborøn, Lemvig, Gjeller Odde, Vejlby, Vrist, området omkring Ferring og Fjaltring samt i Klosterheden.

I landområderne kan turisme generelt medvirke til, at der opretholdes lokale handelsmuligheder.

Thyboørn - Oplevelsesøkonomisk center

Thyborøns nordlige del udpeges som oplevelsesøkonomisk center, med det formål at understøtte udvikling i kommunens største turistområde. I byens nordlige ende forbindes havn, by og strand i et unikt koblingspunkt med oplevelser, attraktioner og handel. Her opleves både det autentiske og det kommercielle og ikke mindst den vilde natur som omgiver byen. Området mangler sammenhængskraft og styrkelse af eksisterende attraktioner.

Lemvig Kommune har udpeget en del af området til byomdannelsesområde for at sikre udviklingsmulighed for turisterhvervet.

Kulturturisme

Lemvig Kommune er rig på kultur, og kulturen er en vigtig drivkraft i udvikling af kommunen. Turisme og kultur skal derfor tænkes sammen for at stå stærkere i konkurrencen om at tiltrække det stigende antal attraktive kulturturister. I dag opleves allerede at Museet for Religiøs Kunst fx kan trække mange turister til, der genererer både handel og overnatninger i kommunen.

Lystbåde og fritidshavne

I det åbne land er der udpeget arealer til fritidsanlæg som omfatter marina, lystbådehavn, jollepladser, golfbane, motorbaner, skydebaner samt flyveplads.

Ved Vinkelhage er der en moderne kommunalt ejet marina med gode faciliteter, og ved Remmerstrand er der en privat lystbådehavn. I marinaen er der 3 pierer med i alt ca. 150 liggepladser. Marinaen kan udvides med det antal bådepladser, der er mulighed for inden for de nuværende ydermoler. Marinaen kan dermed

nå op på ca. den dobbelte kapacitet. De eksisterende jollepladser med tilhørende bådebroer kan ombygges og kapaciteten udvides i mindre omfang.

Lemvig Havn har en lystbådehavn som udvikles løbende. Havnen er placeret knap 50 meter fra gågaden og fremstår derfor som en byhavn med særlig stor potentiale for turisme. Havnen har i dag ca. 150 pladser.

Thyborøns lystbådehavn er også en byhavn. Her er man ved porten til Limfjorden, og derfor ses ofte større lystbåde. Havnen har ligeledes stort turistpotentiale, som allerede udnyttes med blandt andet restauranter og fiskehal helt ned til vandet.

Haarum Havn er en genetableret havn til rekreativt fritidsfiskeri i Limfjorden.

Klosterheden Plantage

Midt mellem Struer og Lemvig ligger Danmarks tredjestørste skovområde: Klosterheden Plantage. Her bygger de vilde bævere dæmninger, mens kronvildtet majestætisk bevæger sig rundt mellem træerne. I skovbunden vokser sjældne planter, og i vestkanten af skoven ligger en flyveplads fra 2. Verdenskrig.

Hoteller, sommerhuse og campingpladser

Målsætning

- At øge overnatningskapaciteten
- At sikre at kommunens sommerhuse samt deres beboere får mest muligt ud af deres omgivelser.
- At servicefunktioner til overnattende gæster har et højt niveau

Lemvig Kommune ønsker at sprede turismen og forøge aktiviteterne i de områder, hvor hensynet til den lokale befolkning og naturen ikke taler imod det. Kommunens væsentligste virkemiddel er således at sikre rum for udbygning af ferie- og friluftstilbud.

Områder med ledige grunde til sommerhuse skal udnyttes da de biddrager til et stærkere turismeerhverv. Lemvig Kommune vil gerne understøtte en variereret udbud af sommerhuse, campingmulighed og overnatning i hoteller og lignende.

Udbyg overnatningskapacitet

Udviklingsplan for Vestkysten beskriver en udvikling med stigende besøgstal og øget behov for kapacitet til overnatning. I Lemvig Kommune udgør sommerhuse størstedelen af overnatningerne og dette ønskes fortsat. Yderligere kapacitetsudvidelse skal også være i form af hoteller og lignende, som skaber mulighed for et stærkt supplement til de traditionelle sommerhuse.

I Thyborøn er der for nuværende mulighed for placering af to yderligere hoteller. Lemvig Kommune har udarbejdet Strategisk-Fysisk Udviklingsplan for netop at få fokus på hvorledes områdets kvaliteter udnyttes i forbindelse med udbygningen af øget overnatningskapacitet.

Indret efter gæsterne

Kommunen besøges i stigende grad af turister som rejser med autocampere. Disse gæster er meget velkomne i Lemvig Kommune, og vi oplever at særligt området ved Høfde Q og Lemvig har disse turisters bevågenhed.

Vi skal sikre sammenhæng mellem de ønsker der kommer fra forskellige turist- og brugergrupper, og derfor skal en række af kommunens turistdestinationer indrettes herefter. Vi vil derfor understøtte servicefunktioner så som affaldshåndtering, bade- og toiletfaciliteter, borde og bænke osv.

Retningslinjer

Bebyggelse med kystnær placering

I Kystnærhedszonen må der kun inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig begrundelse for kystnær lokalisering.

Der må ikke udlægges nye sommerhusområder i kystnærhedszonen.

Kystnærhedszone og strande

Målsætning

- At der udpeges arealer nær kysten med særlig frilufts- og fritidsmæssig værdi
- At balancere kysten og strandenes benyttelse og beskyttelse
- At bevare kysterne, så de fortsat udgør sammenhængende landskabelige helheder med høj natur- og landskabsværdi.

Med mange kilometer kystlinje langs Vesterhavet og Limfjorden udgør kystnærhedszonen en betragtelig del af kommunens areal. Kystnærhedszonen er en 3 km bred zone fra kyst og ind i land, hvortil der skal særlige begrundelser til for nye anlæg.

Turisme og naturoplevelser

Strandene langs Vestkysten er rå særligt i Lemvig Kommune. Høje skrænter, stærke vinde og uforudsigelige vande er lokkende for mange. Med kommunens satsning på turisme følger også en erkendelse af, at vi må indrette flere af de mest centrale turistdestinationer, således at flere kan benytte dem.

Langs kysten findes adskillige destinationer for vores gæster. Gennem udpegning af disse steder, muliggøres initiativer for både kommunen og private til at tilføre alternative aktiviteter til de eksisterende og derved give turisme- og fritidsområderne bedre vilkår.

Lemvig Kommune har gennemført en analyse af kommunens strande i forhold til turismepotentiale og fundet, at kommunens strande rummer meget forskellige mulighed for turisme.

Høfde Q bliver hvert år besøgt af mange badegæster. Stranden er populær og et areal over stranden er blevet indrettet til gæsterne.

Retningslinjer

Anvendelse af vandløb, søer og kystvande

Kyststrækninger til badeformål fremgår af kortet.

På strækninger udpeget til badeformål gennemføres der badevandskontrol.

Forureningskilder med væsentlige konsekvenser for badevandsforhold skal identificeres, overvåges og reguleres.

Der skal ved Kommunens administration af lovgivningen tages hensyn til badeområdernes anvendelse.

Offentlighedens muligheder for badning, sejlads, fiskeri og lignende rekreativ anvendelse af vandløb, søer og kystvande skal tilgodeses ved administration af plan- og miljølovgivningen.

Der tilstræbes en minimumsafstand mellem badebroer på 100 meter.

Området reguleres af vand- og naturplanerne.

Kystnærhedszonen
Det er af national interesse at de danske kyster bevares som åbne kyststrækninger. Der er derfor særlige regler i planloven for planlægning indenfor den i princippet 3 km brede kystnærhedszone. Planloven indeholder krav om, at kystområderne skal friholdes for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af en placering tæt på kysten.

Inden for kystnærhedszonen kan der kun inddrages nye arealer i byzone eller planlægges i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær placering.

Vindmølleprojekter, byudvikling i kystnære byer, ferie- og fritidsbebyggelse ved bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelse samt anlæg til opretholdelse eller forbedring af offentlighedens adgang til kysten kan gennemføres i kystnærhedszonen efter nærmere vurdering og evt. tilpasning af projektet.

Ferie- og fritidsanlæg lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser og i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser.

Hovedprincipperne for planlægning, for lokalisering af ny byzone, tekniske anlæg og ferie- og fritidsanlæg i kystnærhedszonen er:

- At ny byzone placeres i umiddelbar tilknytning til eksisterende byzone og drejes ind i landet.
- At tekniske anlæg placeres i tilknytning til eksisterende byzone, bebyggelse eller tekniske anlæg.
- At ferie- og fritidsanlæg placeres i tilknytning til eksisterende byer eller større ferie- og fritidsanlæg.
- At byvækst og tekniske anlæg indpasses i landskabet, så den øvrige åbne kystnærhedszone påvirkes mindst muligt.

Offentlighedens adgang til kysten sikres og udbygges.

Friholdelse for byggeri i kystnærhedszonen
Der er på kortet udpeget arealer til friholdelse af byggeri i kystnærhedszonen. Ny bebyggelse formodes inden for disse arealer at påvirke kystlandskabet negativt, og er derfor som udgangspunkt uønsket. Enhver ansøgning vil derfor blive vurderet individuelt særligt i forhold til påvirkning på kystlandskabet og muligheden for en alternativ placering.

Strande
Thyborøn Strand udpeges som profilstrand, kommunens primære turiststrand med helt særligt potentiale for turismeudvikling.

Strandene Høfde Q, Thyborøn Syd, Gjeller Odde, Vinkelhage(Lemvig Strand nord) og Vejlby klit udpeges som turiststrande.

Strandene ved Vrist, Trans, Ferring by, Ferring strand, Harpøt Havn, Remmerstrand, Langerhuse, Lemvig Strand syd og Bovbjerg Klint vurderes at være lokale strande med begrænset turisme potentiale.

Mindre strande er ikke udpegede.

Energi

Anlæg og strategi

Målsætning

- Arbejdet med energistrategien skal ske i et bredt perspektiv med henblik på at betragte området fra en vifte af forskellige vinkler.
- At der parallelt med dette fortsat arbejdes videre med videreudvikling af energiområdet, således at den nuværende styrkeposition fastholdes og udbygges

På energiområdet har Lemvig Kommune en markant styrkeposition. Andelen af den vedvarende energi i Lemvig Kommune udgår i dag over 50 %, men vil komme op omkring 75 % i 2013/2014 når vindemølleplaner er fuld ud realiseret. Der ved har Lemvig Kommune allerede opfyldt det nationale mål om 35 % vedvarende energi i 2020 og godt på vej til målet om 100 % vedvarende energi i 2050. Lemvig Kommune opfylder også allerede Regionens mål om 50 % vedvarende energi i 2025.

Vindenergien udgør en stor andel af den vedvarende energi i Lemvig Kommune, men kommunen har også en styrkeposition inden for biogas og den kollektive varmeforsyning. Den kollektive varmeforsyning udgør en forholdsvis stor andel af varmeforsyningen i kommune, og med undtagelse af et af varmeværkerne anvender varmeværkerne ikke fossile brændsler primært træflis/piller, men også biogas.

Vindenergi

Udbygningen af vindenergien med både store og små vindmøller er aktuel og væsentlig del af den samlede energiproduktion.

Husstandsmøller er for mange private en fornuftig løsning og bidrager positivt til omstillingen til mere grøn energi. Lemvig Kommune ønsker en placering af husstandsmøller som er i overensstemmelse med krav fra omgivelserne.

Placering af nye vindmøller samt sanering af gamle vindmøller sker i overensstemmelse med temaplanen fra 2008. De eksisterende arealudlæg i temaplanen fra 2008 nærmer sig dog fuld udbygning og det vurderes at ny planlægning er påkrævet. Kommunalbestyrelsen vil igangsætte en selvstændig proces for drøftelse af fremtidig placering af vindmøller i Lemvig Kommune.

Retningslinjer

Generelt om vindmøller og husstandsmøller

Retningslinjen omhandler to typer af møller. Møller over 25 m Vindmøller og møller under 25 m Husstandsmøller, inimøller og mikromøller.

Lemvig Kommune inddeles i 3 vindmøllezoner:

Positiv zone GRØN

Zonen omfatter en række vindmølleområder udpeget i Temaplan fra 2008 for store vindmøller. I denne zone kan opstilles vindmøller efter nærmere retningslinjer.

Neutral zone - GUL

I denne zone kan det overvejes, om nye projekter kan fremmes ud fra en specifik planmæssig begrundelse, naturligvis under forudsætning af, at alle lovkrav kan overholdes.

Negativ Zone RØD
I denne zone kan der primært af landskabelige årsager ikke kan opstilles vindmøller.

Planlægning ved nyanlæg af vindmøller
De nye områder, der udpeges i kommuneplanerne til opstilling af vindmøller i det åbne land, skal ses i sammenhæng med allerede udpegede men uudnyttede vindmølleområder eller sammenholdes med en nærmere præcisering af opstillingsmulighederne inden for et større område.

Ved opførelse af vindmøllerne i de enkelte områder skal der udarbejdes en forudgående lokalplan med visualisering af projektet og møllernes samspil med andre vindmøller.

Ved opførelse af mere end tre vindmøller eller vindmøller med totalhøjde over 80 m skal der udarbejdes en VVMredegørelse.

Ved realisering af den første vindmølle i et område, skal det påvises, at det samlede støjbidrag fra alle de tilladelige vindmøller i området kan overholde gældende støjkrav.

Ved etablering af den første mølle i områder, hvor der kan placeres mindst to vindmøller, skal der foreligge en beliggenhedsplan, som skal følge bestemmelserne for det enkelte område.

Lokalplaner for områderne vil blive tillagt bonusvirkning for landzonetilladelse under forudsætning af, at der tinglyses en bestemmelse for vindmølleprojektet om, at vindmøllerne nedtages indenfor et år, efter de er ophørt med at producere samt at fundamenter fjernes i en dybde af 1 m. og at alle tekniske installationer fjernes.

Vindmøllerne og dertil hørende anlæg skal placeres under hensyntagen til den fortsatte landbrugsdrift.

Vindmøllers udseende
Ved hvert projekt skal forholdet mellem rotordiameter og navhøjde vurderes i forhold til vindmøllernes placering i landskabet.

Alle vindmøller inden for det enkelte område skal have samme udseende. Det vil sige, samme farve, højde og tårnkonstruktion. Mindre forskelle kan dog accepteres, hvis en visualisering kan påvise, at de er uden væsentlig betydning.

Om afstande og højder på vindmøller
Ved driften af anlæggene skal det sikres, at ingen nabo får over ti timer reel skyggekast om året.

Vindmøller skal overholde en afstand på mindst 1 x vindmøllens totalhøjde til overordnede veje og jernbaner.

Der skal til enhver tid være en afstand på minimum 4 x møllens totalhøjde til nærmeste beboelse.

Alle nye vindmøller i kommunen skal have rørtårn. De skal have tre vinger og omløbsretning med uret set med vinden i ryggen.

Farven skal være lys grå med maksimalt glanstal på 30 for alle dele af vindmøllen. Bortset fra et mindre firmalogo på kabinen, må møllerne ikke bære reklamer.

Statens Lufthavnsvæsen skal godkende vindmøller med totalhøjde over 100 m for så vidt angår lysafmærkning. Anden belysning er ikke tilladt.

Genopførelse og udskiftning af vindmøller

Eksisterende vindmølle uden for de udpegede områder til vindmøller kan ikke genopføres eller udskiftes på den samme placering.

Udskiftning af tårnet anses for en nedtagning af møllen, og genopførelse medfører, at der pånyskal søges om byggetilladelse. Byggetilladelse vil ikke blive givet uden for de udpegede områder til vindmøller.

Udskiftning af eksisterende vindmøller inden for de udpegede områder kan ikke umiddelbart foretages. Det kræver, at der er udarbejdet ny lokalplan eventuelt med VVM redegørelse, hvis vindmøllerne er over 80 m høje.

Konsekvensområder for vindmøller

For at sikre grundlaget for etablering af vindmøller udlægges der konsekvensområder omkring arealreservationerne til vindmøller. Konsekvensområdets udstrækning bestemmes af vindmøllernes støjbidrag. Konsekvensområderne fastlægges i forbindelse med vedtagelse af kommuneplantillæg for det enkelte område, når det endelige opstillingsmønster og vindmøllernes støj er afklaret. Inden for konsekvensområder vil der ikke kunne etableres nye enkeltboliger i det åbne land eller anden ny støjfølsom arealanvendelse.

Husstandsmøller og minimøller

Husstandsmøller skal placeres i tilknytning til bebyggelse og i kystnærhedszonen skal der tages særlige landskabelige hensyn Minimøller kan opstilles i landzone udenfor landsbyafgrænsningerne forudsat,

- at de ikke tilsluttes elnettet,
- at de er under 8,5 m høje,
- at de har maksimalt vingefang på 2 m, og
- at de placeres i tilknytning til bebyggelse.

Planlægning for solcelleanlæg

Større solenergianlæg defineres som solenergianlæg på minimum 5 ha.

Det anbefales at etablering af større solenergianlæg sker i tilknytning til eksisterende tekniske anlæg, såsom vindmølleområder, transformerstationer, kraftværker m.v.

Etablering af solcelleanlæg i det åbne land uden tilknytning til eksisterende bebyggelse kræver som udgangspunkt vedtagelse af nyt plangrundlag.

Neutral zone - GUL I denne zone kan det overvejes, om nye projekter kan fremmes ud fra en specifik planmæssig begrundelse.

Negativ Zone RØD I denne zone kan der primært af landskabelige årsager ikke opstilles større solenergianlæg.

Lokalplaner for områderne vil blive tillagt bonusvirkning for landzonetilladelse under forudsætning af, at der tinglyses en bestemmelse for solenergiprojektet om, at solpaneler og andre tekniske installationer nedtages og fjernes indenfor et år, efter de er ophørt med at producere.

Nye større solenergianlæg må ikke virke generende for infrastrukturanlæg, såsom veje, flyvepladser, helikopterlandepladser og lignende.

Solcelleanlæg skal indpasses i det omgivende terræn, sløres effektivt med beplantning, hvor det visuelt vurderes nødvendigt og må ikke påføre de omkringboende og trafikanterne på det overordnede vejnet visuelle gener.

I det omfang der placeres hegn omkring et solenergianlæg, skal der redegøres for faunaens bevægelighed og sikres tilstrækkelig med mulighed for dets passage.

I forbindelse med ansøgninger vil der foretages en konkret vurdering af forholdene, herunder hvilke vilkår afgørelsen skal indeholde.

Redegørelse

Tidligere og forudgående planlægning og projekter

Planstrategi 2020

Kommunalbestyrelsen vil med planstrategi 2020 sætte fokus på de emner i den fysiske planlægning, som giver anledning til nye opgaver og øget bevågenhed. Planstrategi 2020 er derved et fokuseret dokument, udarbejdet som forstadiet til revision af den gældende Kommuneplan 2017-29.

Planstrategien bidrager til kommunens langsigtede udvikling, da strategien har en tidshorisont på 12 år. Det stiller krav om udsyn og indblik i væsentlige trends samt stillingtagen til, hvilke indsatser, der er værdifulde for kommunen.

Lemvig Kommune satser på at blive stærkere på flere fronter. Den fortsatte udvikling af Thyborøn Havn, vækst i turismeerhvervet, eksport af løsninger på klimaproblemstillinger er blandt Lemvig Kommunes store satsninger. Satsningerne har og får stor betydning for den fysiske planlægning.

Den netop vedtagne vision for Lemvig Kommune; "Vi er stolte af vore forpligtende fællesskaber. I dem udviser vi handlekraft og vilje til at tænke nyt for at skabe bæredygtig udvikling", matches klart af Kommunens store satsninger, og planstrategi 2020 har til formål at virke som et understøttende værktøj herfor.

Planstrategi 2020 rummer således 4 emner der har direkte relation til kommuneplanen:

- Natur og landskab
- Turisme
- Landsbyer, konsekvenszoner og cykelstier
- Klima

Se Planstrategi 2020 her.

Den fysiske planlægning er et stærkt værktøj til at understøtte udvikling af Lemvig Kommune for borgere, erhverv, foreninger, naturen og vores mange gæster. Visionen danner et fælles udgangspunkt for denne udvikling og illustrerer de værdier, som er med til at styrke kommunen både indad og udad. Visionen sætter retningen for kommunen og sikrer, at vi fastholder en langsigtet kurs. Visionen tager afsæt i kommunens styrker og potentialer, så vi fremmer og fremtidssikrer en stærk kommune. Visionen konkretiseres i politikker og strategier.

Det handler om et fælles billede af en attraktiv fremtid for at bo, leve og arbejde i Lemvig Kommune med mulighed for at leve det gode li.

Revisionsbeslutning

Ifølge planlovens § 23a stk. 2 skal kommunerne udforme en planstrategi, der indeholder en beslutning om enten:

- at kommuneplanen revideres i sin helhed, eller
- at der foretages en revision af kommuneplanens bestemmelser for særlige emner eller områder i kommunen, og hvilke dele af kommuneplanen, der genvedtages for en ny 4-årig periode.

Der er foretaget et eftersyn af Kommuneplan 2017-2029 for at få klarlagt, hvor der ønskes foretaget revision. Kommunalbestyrelsen har besluttet, at der foretages en delvis revision af kommuneplanen med hensyn til følgende emner:

- Strategisk planlægning for landsbyer (lovkrav)
- Realisering af "Udviklingsplan for Vestkysten"
- Sommerhusområder – jf. vedtaget landsplandirektiv
- Klimatilpasning – opdatering af kommuneplanen til nyeste vidensniveau
- Udlægning af konsekvenszoner ved produktionserhverv (lovkrav), Lindtorp Flyveplads, og skydebaner
- Natur – Grønt Danmarkskort (lovkrav)
- Landskabelige værdier – herunder præcisering af metode i retningslinjer
- Skovrejsning
- Cykelstier
- Generel opdatering af kort-temaer i kommuneplanen

De resterende emner i kommuneplanen genvedtages.

Områdefornyelse i Lemvig Kommune

Lemvig Kommune gennemfører i disse år områdefornyelsesprojekter efter byfornyelsesloven i Lemvig, Ramme og Lomborg, Klinkby-Hove-Tørringhuse samt Ferring-Trans-Fjaltring Bækmarksbro og Nørre Nissum. Der er tidligere gennemført projekter i Bøvlingbjerg, Bækmarksbro, Nørre Nissum, Thyborøn og Harboøre.

En beslutning om områdefornyelse har til formål at styrke udviklingen i en problemramt by eller byområde ved at igangsætte udvikling og omdannelse af området. Området skal gøres attraktivt for bosætning og privat investering. Grundlaget herfor skal styrkes gennem en koordineret og integreret indsats, som retter sig mod hele området.

Med områdefornyelse har kommunalbestyrelsen således mulighed for at sætte en særlig indsats ind på at styrke byområder, som er truet af forfald, fraflytning eller andre problemer. Områdefornyelsen retter sig i modsætning til øvrig byfornyelse ikke mod privatejede ejendomme og arealer, men mod et samlet byområde, herunder offentlige arealer. Der lægges op til, at der skal ske en tæt koordinering med bygningsfornyelsen.

Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med udarbejdelsen af program for områdefornyelse etablere et forpligtende samarbejde med de parter, der måtte blive berørt af kommunalbestyrelsens beslutning om områdefornyelse. Dette arbejde foregår løbende.

Lemvig Havns Udvikling

Lemvig Kommunalbestyrelse vedtog i 2010 Lemvig Havneplan 2010.

Denne havneplan konkretiserer en række forskellige udviklingsmuligheder for havnefronten på en strækning fra musikpavillonen i anlægget i vest, over havnefronten udfor midtbyen til de store, delvist forladte havneerhvervsarealer i øst.

Havneplanen skal være udgangspunkt for den fremadrettede strategi, der skal lægges for de kommende års udvikling af havnefronten. En strategi, der skal sætte gang i den fornyelse af havnefronten, som er afgørende både for erhvervsudvikling, for byen og dens omfattende turisme.

Udviklingen af havnefronten skal føre til, at havnefronten i højere grad end i dag bliver et aktiv og det sted i byen, hvor der er en god kontakt til vandet. Et attraktivt sted som tiltrækker mennesker fra nær og fjern.

Udviklingen skal skabe et område med attraktive samlingssteder og promenademuligheder. Ligeledes skal havnearealet sikres som erhvervsområde. Med sin tætte sammenhæng mellem kyst og by er her gode muligheder for nye serviceerhverv, som kan understøtte det offentlige liv i området og de eksisterende erhverv skal forsat kunne fungere og sikres gode udviklingsmuligheder. 'Den nye udvikling' kan give mange nye arbejdspladser.

Østhavnen står med færdiggørelsen af Klimatorium stort set færdig og projektet afsluttende fokus vil omhandle havnens vestlige del hvor der både findes erhvervs, fritids- og turismeinteresser, som skal håndteres samtidigt med at klimatilpasningen i området håndteres.

Kondemnering af dårlige boliger

Lemvig Kommune vedtog i 2009 "Handlingsplan for sundheds- og brandfarlige boliger, tomme og forfaldne bygninger, affald, rod og skrotbiler". Lemvig Kommune har siden 2009 nedrevet ca. 200 boliger og brugt i alt ca. 30 mio. kr. på området. Indsatsen er yderligere forstærket hvor der foregår andre projekter, som områdefornyelsesprojekter.

Landdistrikterne

Problemerne med tomme og forfaldne huse er et stort og stigende problem i de kommuner, hvor der ligger store landdistrikter. Der sker en fortsat afvandring fra land til by, og samtidig er der en tendens til, at det primært er de ressourcestærke beboere, der flytter og de mindre ressourcestærke, der bliver boende.

Udviklingen har medført, at det er de færreste lokalsamfund, der har mulighed for dagligvareindkøb, ligesom skoler, offentlig og privat service m.v. rykker til de støre byer.

Det betyder en mindre efterspørgsel efter boliger i landområderne det betyder igen,

at der er risiko for:

- At udbuddet af huse væsentligt overstiger efterspørgslen
- Tomme huse boliger, der ikke kan sælges, og som meget hurtigt forfalder, når de står tomme.
- Forslumning som følge af, at de nødvendige opretnings- og forbedringsarbejder ikke kan gennemføres uden tab. Investeringerne medfører ikke en tilsvarende stigning i ejendommenes handelsværdi.
- Lave handelspriser og evt. tvangsauktionspriser, der medfører, at der kan spekuleres i at opkøbe ejendomme og foretage udlejning, ofte til ressourcesvage lejere.
- Problemer med rod, skrotbiler, ophobning af affald og andet.

Disse forhold kan medføre en væsentlig belastning for de små lokalsamfund og

yderligere skubbe på en negativ udvikling en nedadgående spiral, hvor der også kan ske en social forslumning. Forfaldne huse udenfor de mindre bysamfund er primært et problem, hvis de ligger ved de større veje det giver et trøstesløst indtryk.

Kommunen har redskaber i lovgivningen til en forebyggende og afhjælpende indsats og ved at bruge denne lovgivning kan kommunerne medvirke til at fjerne nogle af de værste belastninger, hvilke kan give de små bysamfund bedre muligheder for at stoppe en negativ udvikling.

Sundhedsfarlige boliger

Det antages, at en stor del af boligerne i Lemvig Kommune har en sundhedsmæssig tilfredsstillende standard - det drejer sig om nyere ejer-, alment og udlejningsbyggeri samt ældre boliger, der er blevet ombygget på en hensigtsmæssig måde. Der er kun meget få ejendomme med installationsmangler i den private boligmasse.

Der er dog et stigende fokus på skimmelsvamp i boliger, der også ses i nyere byggeri, især etagebyggeriet opført før 1980, hvoraf en meget stor del er almene boliger. Her vil det ofte være en kombination af konstruktive mangler (kuldebroer), utilstrækkelige ventilationsmuligheder samt forkert brug (manglende udluftning og opvarmning), der er årsag til svampeangrebet.

Velfærdsministeriet har i en vejledning fra 2008 kraftigt indskærpet kommunens handleforpligtelse i forhold til boliger med skimmelsvamp. Det forventes dog, at problemerne løses via dialog med ejere/boligforeninger og i givet fald bør kondemnering suppleres med påbud om afhjælpning. Boliger med betydelige skimmelsvampeangreb, der ikke kan afhjælpes bør dog fortsat kondemneres.

Cykelstiplan

Cykling er både sundt og miljøvenligt, hvilket er en af grundene til, at Lemvig Kommune gerne vil fremme cykeltrafikken. Det kræver dog en aktiv indsats at sikre gode fysiske forhold, således cyklen vælges som et alternativ til bilen. I dag er utryghed ved at færdes på cykel i trafikken ofte en af grundene til at cyklen vælges fra, f.eks. når forældre kører deres børn i bil i stedet for at lade dem cykle. Dette ses også af de borgerhenvendelser, som kommunen har modtaget.

For at opfylde den overordnede vision har Lemvig Kommune siden 2011 haft en vedtagen cykelstiplan, som skal være med til at sikre et sammenhængende og sikkert stinet især på de kortere ture f.eks. mellem hjem og skole, samt skabe forbindelser til kommunens rekreative stier og turistattraktioner. På længere sigt er det målet, at man skal kunne cykle mellem alle kommunens byer langs trygge og sikre stier.

Foruden fysiske anlæg som stier og sikre stikrydsninger, er det hensigten at der også igangsættes informations og adfærdsændrende tiltag. Dette være sig overfor f.eks. turister og fritidscyklister og skoleelever, som er to af de grupper kommunen ønsker af satse på.

Udgangspunktet for stiplanen er cyklisternes forhold, mens fodgængere behandles mere overordnet. Stiplanen behandler hovedsageligt transportstier, altså stier der anvendes til hverdagstrafik, mens rekreative stier kun er medtaget hvis de er en del af transportstinettet. Der er dog forsøgt at skabe sammenhæng mellem transportstierne og det rekreative stinet.

Stiplanen fokuserer på Lemvig samt kommunens byer: Bækmarksbro, Bøvlingbjerg, Harboøre, Klinkby-Hove-Tørringhuse, Nørre Nissum, Ramme og Thyborøn. Stiplanen omfatter kommunens overordnede stier, lokale stiforbindelser i boligområder eller mindre byer indgår således ikke. Ønsker om stier af denne type vil blive behandlet løbende bl.a. sammen med ønsker om byggemodninger. Stiplanen omfatter primært stier på kommunens vejog stinet, men der indgår også stier langs statens veje, da disse er med til at binde nettet sammen i kommunen.

Landbruget

Særlige værdifulde landbrugsområder

Særlige værdifulde landbrugsområder er som udgangspunkt dyrkbare arealer i almindelig omdrift, hvor der findes en betydelig anvendelse af husdyrgødningsprodukter (> 0,8 DE/ha) og planteproduktion (DB1 > 2.500 i 2005-2010).

På den særligt værdifulde landbrugsjord har jordbrugsformålet den højeste prioritet, så investeringssikkerheden ikke begrænses af anden planlægning, der er i konflikt med jordbrugsdriften.

I de særlige værdifulde landbrugsområder skal der vises tilbageholdenhed med at inddrage arealer til ikke jordbrugsmæssige formål, og generne for jordbrugserhvervene skal begrænses mest muligt.

Dyrkbar jord, der ikke er udpeget som særlig værdifuld, kan fortsat dyrkes efter gældende regler, og udpegningen som særlig værdifuld har ikke betydning ved sagsbehandling af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven.

Grovsandet jord (JB1) udpeges ikke som særlig værdifuld, da dette er "mager" jord uden samme udbyttepotentiale som mere finsandet og lerholdigt jord. Store dele af den grovsandede jord i kommunen er desuden beliggende i lavt liggende områder, hvor intensiv dræning er nødvendig for at holde jorden dyrkbar.

Ud af det samlede, dyrkede areal, er der områder, der ikke er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, da der i disse områder vurderes at være planlægningsinteresser, der som udgangspunkt bør prioriteres højere end dyrkning af jorden, for at skabe sammenhæng til andre planer og den øvrige lovgivning:

- Dyrkbar jord, som er udlagt til byudvikling, ferie- og fritidsformål, infrastrukturanlæg, regionale graveområder, lavbundsarealer, områder udlagt som potentielle vådområder og marker i internationale naturbeskyttelsesområder

Den foreløbige og igangværende indsatsplanlægning for drikkevand har udover boringsnære arealer ikke givet anledning til at udelade landbrugsarealer fra udpegningen. Hvis den fremtidige indsatsplanlægning viser konflikt mellem grundvandsbeskyttelse og markdrift, ændres udpegningen af den værdifulde landbrugsjord, da grundvandsbeskyttelsen prioriteres højere end jordbrugsformål.

Placering af store husdyrbrug

Store husdyrbrug defineres her som kvæg- og svinebesætninger og hønserier, der samlet huser mere end 500 dyreenheder (DE), minkfarme til mere end 10.000 årstæver og slagtekyllingeanlæg til mere end 167 DE.

Dyreart	Dyrehold v. 500 DE
Malkekøer	375 årsdyr
Slagtesvin (32 – 107 kg)	19.500 producerede dyr/år

Søer med smågrise til fravænning 32 smågrise pr. årsso (7,2 – 32 kg)	1.312 årsdyr 41.984 producerede dyr/år
Høner til ægproduktion	85.000 årsdyr
	Dyrehold v. 167 DE
Slagtekyllinger, 35 dage	504.340 producerede dyr

Udpegningen definerer områder i kommunen, hvor der bør være særlig få begrænsninger i forhold til lokalisering af store husdyrbrug. De enkelte områder forventes hver især at kunne rumme en produktionskapacitet på 2 - 3.000 dyreenheder, afhængig af husdyrtype og teknologivalg. Der er udpeget i alt 4 områder. De udpegede områder forventes enkeltvis at kunne rumme adskillige større husdyrbrug. Det er visionen, at de udpegede områder i løbet af få generationer kan rumme størstedelen af kommunens konventionelle slagtesvineproduktion, og at nye store husdyrbrug som udgangspunkt afsøges placeret inden for udpegningen.

De konkrete lokaliseringsmuligheder inden for området afhænger af de projekter, der søges realiseret. Projekterne reguleres ved husdyrgodkendelsesloven, samt husdyrgødningsbekendtgørelsen, vandramme- og habitatdirektiver, naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven, museumsloven, mv., hvor det er relevant. De generelle regler for erhvervsmæssigt dyrehold ændres ikke ved udpegningen.

Der vil i praksis også være gode muligheder for at placere store husdyrbrug udenfor udpegningen, da der er flere områder med god afstand til byzone, følsom natur m.v.

Udpegningen er foretaget på matrikelniveau. De udpegede områder består af flere sammenhængende matrikler, hvor der på minimum en af matriklerne er etableret et erhvervsmæssigt dyrehold af en vis størrelse. Matrikler, der delvist konflikter med andre udpegninger (for eksempel landskabsområder eller potentielle vådområder), er opdelt således, at den del af matriklen, som er omfattet af den konfliktende udpegning, udgår.

Udpegningen i kommuneplanen friholder som udgangspunkt ikke fra husdyrgodkendelseslovens grundlæggende krav om, at bygningsmæssige udvidelser skal ske i tilknytning til ejendommens eksisterende bygningsmasse.

De nedenstående kriterier for udpegningen er fastsat ud fra beliggenheden af nuværende staldanlæg, ikke matriklen som helhed.

- Afstande til byzone og samlet bebyggelse er minimum 500 meter
- Afstande til særligt ammoniakfølsomme områder er minimum 900 meter
- Udenfor særlig værdifulde landskabsområder
- Udenfor udpegede lavbundsarealer
- Udenfor vådområder og potentielle vådområder
- Udenfor kystnærhedszonen, klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjer
- Udenfor skovbyggelinjer
- Udenfor Natura 2000-områder
- Udenfor nitratfølsomme indvindingsoplande til drikkevand

- Udenfor indvindingsoplande til almene vandværker
- Udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser
- Udenfor områder til infrastrukturanlæg
- Udenfor råstofområder

Desuden er det et kriterium, at afstanden fra eksisterende tilkørsler til anlæg på udpegede matrikler til statsveje og større kommuneveje er maksimalt 300 meter.

Matrikler med en eller flere produktionsanlæg, der til sammen udgør produktionsstørrelser på mere end 2.000 dyreenheder, vil erfaringsmæssigt kræve et stort antal tunge transporter. Det er klart at foretrække, at produktionsanlæggene lokaliseres i umiddelbar nærhed af større, tosporede veje, så transporter ikke overbelaster trafiknettet.

Udpegningen af områder til store husdyrbrug udtrykker ikke områder, hvor de lovgivningsmæssige krav til husdyrbrug i forhold til naboer, samlede bebyggelser eller byzoner, beskyttet natur, m.v., uden videre er overholdt. Der skal fortsat ske den samme konkrete sagsbehandling og vurdering af projekter, som lokaliseres inden for udpegningen, som alle øvrige husdyrprojekter. Udpegningen viser alene, hvor store husdyrbrug kan lokaliseres uden at være i konflikt med øvrige, planmæssige interesser i det åbne land.

Husdyrproduktionstyper i Lemvig Kommune – potentiale for besætningsstørrelser

De begrænsende faktorer for anlægsstørrelser på de enkelte bedriftstyper er produktionsspecifikke.

Malkekvægsbedrifter er afhængige af jordbrugsarealer til grovfoderproduktion. Stordriftsfordelene ved at udvide modvirkes af de forøgede omkostninger ved grovfoderproduktionen, i takt med at afstanden fra marker til staldanlæg forøges. Lugtbidraget og ammoniakfordampningen er relativ begrænset fra kvægbedrifter, set i forhold til andre produktionsgrene, og derfor har en stor del af de eksisterende staldanlæg til malkekvægsbesætninger i kommunen potentiale til at udvides til over 500 dyreenheder. Begrænsningen er i højere grad, om der rådes over tilstrækkelige arealer til grovfoderproduktionen.

Svinebedrifter er ikke på samme måde som kvæg begrænset af behovet for arealer til foderproduktion. Nogle dyrker eget korn til foder, men produktionen kan lige så vel baseres på færdigblandet foder, eller foder blandet af indkøbt korn. Anlæg til svineproduktion, herunder særligt slagtesvineproduktion, er ofte begrænset af, at lugtbidraget til omgivelserne er relativt stort, set i forhold til andre produktionsgrene. Slagtesvineproduktion er en forholdsvis enkel driftsform, som indebærer stordriftsfordele. Derfor begrænses anlæggenes størrelse ofte af afstandskrav til omkringliggende beboelser, samlede bebyggelser og byer. Transport af flydende husdyrgødning fra staldanlægget vil i takt med anlæggets størrelse blive mere omkostningstungt, som følge af de større afstande til arealerne.

Smågriseproduktioner indebærer den samme potentielle uafhængighed af jord til foderproduktion, som i slagtesvineproduktionen. Lugtbidraget vil også ofte være en begrænsende faktor i forhold til anlægsstørrelse. Der er forholdsvis stor veterinær sårbarhed ved smågriseproduktion, hvor flere større anlæg i umiddelbar nærhed indebærer en forøget risiko for luftbåren smittespredning.

Minkfarme er ofte begrænset af krav til ammoniak. Dette skyldes, at ammoniakfordampningen er forholdsvis stor, og at der ikke er teknologier, der i væsentlig grad kan reducere ammoniak, som for eksempel luftrensning ved svin eller gylleforsuring ved kvæg. Samtidig er mange farme opført på naturnære lokaliteter.

Udvidelsespotentialet for anlæg til slagtekyllingeproduktion begrænses ofte af lugt- eller ammoniakkrav. Der anvendes færdigblandet foder, og husdyrgødningen er i fast form og fylder langt mindre end den flydende husdyrgødning. Dette gør det væsentligt billigere at transportere gødningen over længere afstande. Fjerkræopdræt er generelt følsomt for sygdomme på grund af den høje sundhedsstatus i Danmark. Dette er en anden begrænsende faktor for større produktionsenheder, på grund af de følgende potentielt større produktionstab ved sygdom og sanering af besætninger.

Byzoner, samlede bebyggelser og enkeltbeboelser i det åbne land

Forholdet mellem større husdyrbrug og omkringboende bliver ofte konfliktfyldt på grund af gener i form af lugt, støj, vibrationer og tunge transporter. Disse er uundgåelige påvirkninger fra ethvert husdyrbrug, og ved udpegningen er områder inden for 500 meter af byzoner og samlede bebyggelser bortscreenet. Enkeltbeboelser i det åbne land er ikke bortscreenet. Det skyldes dels, at husdyrgodkendelsesloven indebærer beskyttelsesniveauer for lugt og støj for enkeltbeboelser, og dels at bosættelsen i det åbne land er i fortsat udvikling: Beboelser opkøbes og nedlægges, for eksempel på grund af beliggenhed i vindmølleområder, andre kondemneres, og landbruget selv opkøber beboelser i det åbne land.

Særlig ammoniakfølsom natur

Husdyrgodkendelsesloven indebærer faste grænser for, hvor stort nedfaldet af ammoniak fra husdyrbrug der udvides, må være på særligt ammoniakfølsom natur. Ved brug af ammoniakreducerende teknologi kan anlæg nær ammoniakfølsom natur opnå miljøgodkendelse. Tilvalg af renere teknologi medfører dog oftest forøgede anlægs- og driftsomkostninger, og områderne for store husdyrbrug placeres derfor i god afstand af den sårbare natur.

Særligt værdifulde landskabsområder

Det vil som oftest være muligt at opnå tilladelse til at udvide et eksisterende husdyrbrug i områder af særlig landskabelig interesse. Det ønskes ikke, at der opføres nye staldanlæg uden tilknytning til eksisterende anlæg i landskabsområder.

Husdyrgodkendelsesloven begrænser mulighederne for fritliggende byggerier. Byggerier uden tilknytning til eksisterende bygningsmasser "barmarks-anlæg" kan grundlæggende kun tillades, hvis det på ingen måde er muligt at foretage udvidelsen i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Dette kan for eksempel være tilfældet ved meget bynære husdyrbrug, eller husdyrbrug nær ammoniakfølsom natur.

Lavbundsarealer, vådområder og potentielle vådområder, skovbyggelinjer, områder til infrastrukturanlæg og råstofområder

Alle disse ovennævnte udpegninger konflikter med lokalisering af større husdyrbrug, da deres realisering umuliggør større husdyrbrug på samme lokalitet.

Kystnærhedszonen, klitfredning og strandbeskyttelse

Landbruget er som udgangspunkt undtaget for det generelle forbud mod byggeri inden for klitfredede arealer og strandbeskyttelseslinjen, når der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. Det ønskes dog at friholde kystlinjen og kystlandskabet for større husdyrbrug af hensyn til oplevelsen af kystlandskabet. Derfor ønskes det ikke at planlægge for større husdyrbrug i kystnærhedszonen. Herved er strandbeskyttelseslinjen implicit omfattet, og kommunens klitfredede arealer er tillige alle kystnære.

Særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsoplande og oplande til almene vandværker

Grundvandsbeskyttelsen går som udgangspunkt forud for anden planlægning i det åbne land. Der vurderes at være gode muligheder for at lokalisere større husdyrbrug uden for områder, som er nitratfølsomme, eller som har særlig interesse, og disse områder er derfor friholdt i udpegningen.

Natura 2000-områder
Planer og projekter inden for Natura 2000-områder skal habitatvurderes ud fra et forsigtighedsprincip. Da større husdyrbrug indebærer en række potentielt væsentlige miljøpåvirkninger i form af støj, ammoniak, afledning af overfladevand, oplag af forurenende stoffer mv., vurderes det uhensigtsmæssigt at planlægge for større husdyrbrug i Natura 2000-områder.

Landbrug og biogas
Lemvig Biogasanlæg er i 2015 miljøgodkendt til en samlet produktion af afgasset biomasse på cirka 1.100 ton N/år. Dette kræver et arealbehov på cirka 7.300 ha ved udbringning af 150 kg N/ha. Dette svarer til godt en femtedel af det samlede dyrkbare landbrugsareal (harmoniareal) i Lemvig Kommune.

Der er ikke andre gårdbiogasanlæg eller fællesbiogasanlæg i Lemvig Kommune.

Som udgangspunkt er der gode muligheder for, at de udpegede områder til store husdyrbrug også kan rumme gårdbiogasanlæg eller fællesbiogasanlæg. Større gårdbiogasanlæg og biogasanlæg reguleres ikke efter Husdyrgodkendelsesloven, men efter Miljøbeskyttelsesloven og Bekendtgørelse om listevirksomheder. Påvirkningerne fra biogasanlæg kan dog i stor grad sidestilles med større husdyrbrug, også her vil omfanget af lugt, tunge transporter og støj være begrænsende faktorer for lokaliseringen.

Beskrivelse af de enkelte udpegninger

Vejling øst for Bøvlingvej og Dybe
Udpegningen udgør cirka 52 ha. Der er cirka 500 meter til nærmeste samlede bebyggelse, Dybe og 2 km til nærmeste by, Ramme. Hovedejendommen inden for udpegningen er Vejling, der i dag rummer en svinebesætning. Staldanlægget ligger cirka 300 meter fra Bøvlingvej, og der er potentielle byggefelter både nord og syd for indkørselsvejen.

Der er cirka 3,5 km til særlig ammoniakfølsom natur. Inden for udpegningen findes flere vandhuller, som er beskyttede mod tilstandsændringer af naturbeskyttelseslovens § 3.

Der ligger to øvrige ejendomme inden for udpegningen, landbrugsejendommen Ærtbjerg og en enkeltbeboelse.

Bodrøgild, nord for Bækmarksbrovej,, vest for Bækmarksbro
Udpegningen udgør cirka 45 ha. Der er cirka 1.000 meter til Bækmarksbro. Hovedejendommen inden for udpegningen er Bodrøgild, der i dag rummer en svinebesætning. Staldanlægget ligger cirka 300 meter fra Bækmarksbrovej, og der er potentielle byggefelter nord, øst og syd for det nuværende anlæg. Der er cirka 900 meter til særlig ammoniakfølsom natur. Der er ikke beskyttet natur inden for udpegningen.

Der ligger to beboelser inden for udpegningen.

Sinkbæk, vest for Ringkøbingvej
Udpegningen udgør cirka 54 ha. Der er cirka 1,5 km til Bækmarksbro. Hovedejendommen inden for udpegningen er Sinkbæk, der i dag rummer en svinebesætning. Staldanlægget ligger cirka 500 meter fra Ringkøbingvej, men med primær tilkørselsvej via Sinkbækvej mod vest. Der er potentielle byggefelter nord og øst for det nuværende anlæg. Der er cirka 1.300 meter til særlig ammoniakfølsom natur, men et større sammenhængende eng- og moseområde forløber sydvest for udpegningen. Der er ikke beskyttet natur inden for udpegningen.

Der ligger en enkeltbeboelse inden for udpegningen.

Store Vestergård, syd for Fabjergvej, vest for Fabjerg
Udpegningen udgør cirka 26 ha. Der er cirka 1,2 km til Lemvig mod vest og en tilsvarende afstand til Fabjerg mod øst. Hovedejendommen inden for udpegningen er Store Vestergård, der i dag rummer en svinebesætning. Staldanlægget

ligger cirka 500 meter fra Fabjergvej. Der er potentielle byggefelter nord for det nuværende anlæg, dog adskilt af en sø beskyttet mod tilstandsændringer af naturbeskyttelsesloven. Der er cirka 1.200 meter til særlig ammoniakfølsom natur. Der er ikke andet beskyttet natur inden for udpegningen.

Der ligger ikke andre beboelser inden for udpegningen.

Habitatvurdering

Lemvig Kommune kan først træffe afgørelse om at vedtage Kommuneplan 2021-2033, når der er lavet en habitatvurdering. Kommunen skal vurdere, om planen i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Alle planer og projekter skal vurderes i forhold til, om de kan skade Natura 2000-områder eller strengt beskyttede arter på habitatdirektivets bilag IV. Ved skade på et Natura 2000-område forstås, at planen kan have negativ indflydelse på at opretholde eller opnå en gunstig bevaringsstatus, eller den kan skade naturtyper eller arter, der er på udpegningsgrundlaget.

Lemvig Kommune rummer 3 habitatområder og fire fuglebeskyttelsesområder, der tilsammen udgør Natura 2000-områderne. For de strengt beskyttede arter på EF-habitatdirektivets bilag IV må der ikke vedtages planer, der kan beskadige eller ødelægge deres yngle- eller rasteområder eller bestandenes økologiske funktionalitet.

I Lemvig Kommune er følgende bilag IV-arter relevante:

- Markfirben
- Stor Vandsalamander
- Spidssnudet Frø
- Strandtudse
- Mange arter af flagermus
- Birkemus
- Odder
- Bæver
- Ulv

Reglerne om vurdering er fastlagt i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1240 af 24. oktober 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

For alle nye arealudlæg i kommuneplanen skal kommunen gennemføre en foreløbig vurdering i forhold til Natura 2000-områder og bilag IV-arter for at klarlægge, om de planlagte aktiviteter kan realiseres. For alle arealudlæg gælder det, at naturtilstanden af områderne med tiden kan ændre sig.

Levesteder for arterne kan derfor opstå eller forsvinde, hvis arealerne ligger hen uden at blive udnyttet. Vurderingen bygger derfor på arealernes nuværende tilstand og den eksisterende viden, som kommunen er i besiddelse af.

Nedenstående følger habitatvurderingen af et nyt udlæg i Lemvig Kommuneplan 2021-2033.

Nye udlæg

Der udlægges nyt areal til landsbyformål i Fjaltring på ca. 2 ha. Udlægget er et mindre udlæg beliggende som huludfyldning med henblik på et mindre antal nye boliger

Området ved Fjaltring ligger ca. 2,8 km fra nærmeste Natura 2000 område ved Nissum Fjord. Der er tale om byggefeltet til en nedlagt landbrugsproduktion. Det vurderes, at der ikke vil være forekomst af bilag IV-arter. Det vurderes, at rammeudlæg ikke vil påvirke Natura 2000-området eller forekomsten af bilag IV-arter.

På den baggrund konkluderer Lemvig Kommune, at kommuneplanen i sin helhed ikke har en væsentlig negativ indvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder eller internationalt beskyttede arter.

Udpegning af Grønt Danmarkskort

Lemvig Kommunes Grønne Danmarkskort viser et samlet naturnetværk i Lemvig Kommune. Det er blevet til i en dialog mellem Lemvig, Skive, Struer og Holstebro Kommune i et fælles Naturråd. Udgangspunktet for udpegningerne er Natura 2000-områderne på land og andre eksisterende naturområder, hvor biologisk mangfoldighed er størst. Ved sammenbindingen af de særligt værdifulde naturområder er der fortrinsvist medtaget ådale, lavbundsarealer, engarealer, dyrkningsusikre jorde, offentlige arealer, fredsskove, fredede områder og områder med høj score på biodiversitetskortet. Hvor det er muligt, søges udvidelse af kvælstoffølsom natur at ske væk fra store husdyrbrug. Ved udpegningen af Grønt Danmarkskort lægges der vægt på helhedstænkning og synergier i forhold til rekreative værdier, bosætning, turisme og landskabelige værdier. Nye spredningsveje tegnes som udgangspunkt bredt, således at der er flere muligheder for målopfyldelse ad frivillig vej.

Grønt Danmarkskort er sammensat af temaerne ”særlig værdifulde naturområder”, ”potentielle naturområder”, ”økologiske forbindelser” og ”potentielle økologiske forbindelser”.

Nationale kriterier for udpegning af Grønt Danmarkskort

De nationale kriterier for udpegning af Grønt Danmarkskort er:

a. Følgende områder er udpeget som områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser og dermed Grønt Danmarkskort: Registrerede naturområder med høj naturværdi, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (moser, enge, overdrev, heder, strandenge, samt søer og vandløb), udvalgte målsatte vandløb, skove med biologisk værdi, fredede områder med store naturbeskyttelsesinteresser, natur- og vildtreservater, arealer inden for strandbeskyttelseslinjen og klitfredede arealer.
b. Arealer, der kan udvide eller skabe sammenhæng mellem Natura 2000-områder og øvrige områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, er udpeget som potentielle naturområder. F.eks. arealer, hvor de fysiske forhold giver mulighed for at naturen kan genskabes indenfor en kort- til mellemlang tidshorisont, som f.eks. lavbundsjorde og potentielle overdrev, skove med potentiale for et øget naturindhold, områder omfattet af vandområdeplaner m.m.
c. Arealer som kan bidrage til klimatilpasning, forbedring af vandmiljøet eller tilbyde rekreative muligheder er inddraget i potentielle naturområder ved at udpege: arealer som ifølge kommunens planlægning er udlagt til skov, natur og/eller rekreative formål, marginale jorder, som med fordel kunne udlægges til ny natur og arealer, som er skrånende mod sårbar natur, herunder vandløb, og ved udlægning til natur vil kunne udgøre en skærmende buffer, så næringsstoftilførslen til de følsomme naturområder kan reduceres.

Grønt Danmarkskort er sammensat af temaerne ”særlig værdifulde naturområder”, ”potentielle naturområder”, ”økologiske forbindelser” og ”potentielle økologiske forbindelser”. Alle Natura 2000-områder på land er udpeget som Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

	Kommuneplan 2017	Kommuneplan 2021	Ændring
Grønt Danmarkskort	0	25.607 ha	25.457
Økologiske forbindelser	9.290	11.455	2.165
Potentiel Økologiske forbindelser	0	680	680
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser (A målsat natur)	0	1.237	1.237
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser (B målsat natur)	0	31.815	31.815
Potentiel natur	377	354	-23

Tabel 1: Udviklingen i temaer, der indgår i Grønt Danmarkskort fra Kommuneplan 2013 til Kommuneplan 2021.

Lemvig Kommune har indarbejdet Grønt Danmarkskort i Kommuneplanen. I forhold til tidligere kommuneplan er Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser medtaget i kommuneplanen, de er fordelt på kategorierne, A-målsat og B-målsat natur. Lagene er videreført fra Ringkjøbing Amt og revideret, så, det dækker over det nyeste kendskab til naturkvaliteter i Lemvig Kommune.

Økologiske forbindelser er udvidet i forhold til tidligere, således at flere naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser indgår i laget, samtidig med at færre arealer uden beskyttelsesinteresser indgår.

Derudover er potentiel økologiske forbindelser medtaget.

Potentiel natur udpeget i kommuneplanen fra 2017 er gennemgået og en del af det er nu beskyttet natur, samtidigt med at nye arealer er kommet til.

Kommunen har i den hidtidige kommuneplanperiode løbende arbejdet med naturindsatser inden for de hidtidige spredningskorridorer. Således er der i Lemvig Sødal skabt en genslyngning af Skødbæk, vådområde og rekreative muligheder for Kommunens borgere. I Flynder Å og Damhus Å er der fjernet spærringer/vandindtag og naturgenoprettet natur og faunapassager.

Forsvarets interesser

Forsvarets interesseområde omkring Depot Klosterhede bevirker, at Grønt Danmarkskort tilpasses, således kun arealer der også er omfattet af Natura2000 indgår i Grønt Danmarkskort.

Lavbundsarealer og potentielle vådområder

Kommuneplanen skal, ifølge Planlovens § 11a, nr. 12, indeholde retningslinjer for lavbundsarealer, samt udpegning af lavbundsarealer, der potentielt kan genoprettes som vådområder.

Lavbundsarealer er lavtliggende områder, hvor grundvandet står tæt på jordoverfladen, og som var våde og sumpede arealer, før de blev drænet eller afvandet. Lavbundsarealerne ligger typisk i ådale langs vandløb eller på tidligere havbund.

Lavbundsarealerne er udpeget på grundlag af historiske kort, oplysninger fra Landbrugsministeriets Arealdatakontor samt Danmarks Jordbrugsforskning.

Nogle af arealerne er ekstensivt udnyttede landbrugsarealer og mange af lavbundsarealerne har potentiale til at kunne udvikles til sammenhængende naturområder, og kan både i sig selv, men også som spredningskorridorer mellem andre natur- og landskabstyper, have stor værdi.

Da lavbundsarealerne i sin tid blev drænet og afvandet, steg udvaskningen af okker og næringsstoffer til vandløb, søer og fjorde fra arealerne.

Ved at udtage lavbundarealer af jordbrugsdrift og gendanne dem som vådområder, kan man tilbageholde en del af de næringsstoffer, okker og drivhusgasser, som udledes fra landbrugsarealer. Dels ved at driften på arealerne ophører og dels ved at lade drænvand fra de omkringliggende arealer oversvømme lavbundsarealerne, så næringsstofferne omsættes og drivhusgasserne bindes i den vandmættede jord.

Vådområder kan desuden være med til at hindre oversvømmelse i forbindelse med store nedbørsmængder. Vådområder har buffereffekt og tilbageholder vand, der ellers i forbindelse med store nedbørsmængder kunne give oversvømmelse andre steder. I stedet tilbageholdes vandet, der enten siver til undergrunden eller langsomt ledes via vandløb til fjorden.

Med vedtagelse af Grøn Vækst aftalen fra 2009, de statslige Vandplaner for planperiode 2010-2015 og de efterfølgende Vandområdeplaner 2016-2021, fik kommunerne til opgave at gennemføre en række vådområdeprojekter for at nedbringe udledning af næringsstoffer til søer, fjorde og havet.

Lemvig Kommune er omfattet af statslige vandområdeplaner for hovedvandoplande Limfjorden og Nissum Fjord. Kommunerne i hver af de to hovedvandoplande samarbejder om at finde de projektområder, hvor lodsejerinteressen er til stede, hvor der kan høstes størst mulig miljøgevinst i form af tilbageholdelse af næringsstoffer og/eller drivhusgasser, og som er mest omkostningseffektive.

Folketinget har også besluttet, at man som en del af Danmarks klimaindsats, skal udtage langbrugsjord i de tørveholdige jorde langs vandløbene for at nedbringe udledningen af drivhusgasser til atmosfæren.

Etablering af vådområder kan også indgå som en mulig indsats i kommunens klimahandlingsplan.

Ved udpegning af potentielle vådområder er der lagt vægt på, at de pågældende arealer er vanskelige eller dyre at holde afvandet, og at de kan tilbageholde mest muligt kvælstof, fosfor eller drivhusgasser, hvis de omdannes til vådområder.

Den naturlige vandstand i områderne skal genskabes, og projekterne skal kunne gennemføres uden etablering af større tekniske anlæg. Etablering af vådområder sker gennem frivillige aftaler med lodsejere. Forud for etablering foretages tekniske og ejendomsmæssige undersøgelser for at vurdere, om det vil være et godt og gennemførligt projekt med lodsejeropbakning. Der forhandles om køb/salg af projektjord, eller der kan udbetales erstatning for tab af dyrkningsværdi. Genetablerede vådområder skal permanent henligge som vådområde, og må ikke senere omlægges.

Redegørelse for ændringer i udpegning af landskabsværdier og skovrejsning

Der er for Lemvig Kommunes landskaber udarbejdet en analyse som i stor dybde vurderer kommunens landskaber.

Landskabskarakteranalysen kan ses her: INDSÆT LINK

Til udarbejdelse af retningslinjer og hovedstruktur er taget afsæt i "Vejledning om landskabet i kommuneplanen" udgivet af Naturstyrelsen i 2008.

Til definition af særlige værdifulde landskaber er anvendt en række udpegede arealer i landskabskarakteranalysen. Disse er:

1. Alle kommunens særligt landskabeligt karakteristiske områder
2. Alle områder med særlige visuelle oplevelsesmuligheder
3. Alle kystforlande

Samtidigt er det tilstræbt at opgradere mindre arealer mellem de værdifulde områder, som ligger tæt på hinanden fx langs Vestkysten. Derved kan der skabes større sammenhængende værdifulde landskabsområder.

Eventuelle byområder der er omfattet af udpegning er medtaget for den visuelle sammenhængs skyld. Byer og landsbyer er ikke omfattet af landskabsudpegningerne, og der skal ikke nødvendigvis redegøres for landskab, ved nye aktiviteter her.

Skovrejsning er revideret både hvad angår den ønskede og uønskede udpegning. Ændringerne er baseret på den reviderede udpegning af landskabsværdier samt overvejelser om konkrete projekter, kulturmiljøbeskyttelse og grundvandsbeskyttelse.

Det forventes at den kommende klimaplan, vil rumme målsætninger for etablering af skov i Lemvig Kommune. I den nuværende udpegning til ønsket skovrejsning er der i alt ca. 6.000 ha som ikke i dag allerede er skov.

Klimatilpasning

Lemvig Kommune er udfordret af vand fra flere sider - Vesterhavet og Limfjorden. Kommunens kystbyer og lavtliggende områder er i særlig risiko for oversvømmelse eller erosion ved havvands- og grundvandsstigninger samt hyppigere stormflodshændelser. Derudover skal vi forberede os på at kunne håndtere kraftigere og mere langvarig regn og skybrud, hvor der kommer meget nedbør på kort tid.

Risikoen for oversvømmelse og erosion skaber et behov for at udvikle løsninger i planlægningen, der kan afhjælpe eller minimere skader på eksisterende og nye værdier i kommunen. Det er derfor vigtigt at vide, hvor kommunen er særligt udsat, så klimatilpasning kan indgå, som en fast del i udviklingen af kommunen. Klimatilpasning handler f.eks. ikke kun om at forebygge og afværge skader fraoversvømmelse, men også om hvordan vi kan drage nytte af de værdier vandet kan give. Ved at udnytte overfladevand som en ressource, kan klimatilpasningstiltag benyttes som drivkraft for byfornyelse og byudvikling, gennem at tilføre kommunen nye kvaliteter. Lemvig Kommune vil i forbindelse med byggemodninger samt by- og områdefornyelser så vidt muligt forsøge at benytte regnvandsbassinerne til rekreative formål, hvilket bl.a. kan gøres ved at udforme bassinerne, så de passer ind i det nærliggende miljø. Ved ekstreme regnhændelser opsamles vandet her, indtil der igen er plads i regnvandssystemerne eller til regnvandet kan nedsives lokalt.

Vi ønsker at være forberedte på klimaforandringerne. Retningslinjerne i kommuneplanen sikrer at arealer, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion, enten friholdes for bebyggelse, eller at der tages højde for ny bebyggelse ved at etablere foranstaltninger til sikring mod oversvømmelse og erosion. Det er vigtigt, at der ved byudvikling samt opførelse af nye bygninger og anlæg tages højde for at klimatilpasning tænkes ind fra start. Ved fremtidigt byggeri skal der tænkes mere på lokaliseringen i forhold til klimaforandringerne, og i den forbindelse skal ny bebyggelse placeres hensigtsmæssigt i forhold til mulighederne for at lede regnvand væk.

Ved planlægning inden for kommuneplanrammer der ligger i oversvømmelses- og erosionstruede områder, skal risiko for oversvømmelse og erosion undersøges nærmere, hvorefter om der kan planlægges i disse områder og i givet fald hvilke afværgeforanstaltninger der skal etableres ved byggeri eller anlæg. For at vi skal kunne imødekomme de forventede klimaudfordringer, skal vi løbende vurdere behovet for afværgeforanstaltninger i planlægningen. Nødvendigheden for klimatilpasning skal altid vurderes, ved ny planlægning.

Grundvandsbeskyttelse

Grundvandsredegørelsen er placeret som bilag og kan findes her.

Hovedpunkterne i redegørelsen er angivet neden for.

Grundvandsredegørelsen viser, at de udlæg til erhverv, der er inden for OSD og indvindingsoplande, ikke udgør et problem for grundvandsbeskyttelsen. Siden 2014 har man vidst, at der er et stort velbeskyttet og velydende grundvandsmagasin vest for Lemvig, som vandværket er begyndt at flytte indvindingen over i. Kommunens andet store grundvandsmagasin ligger under Klosterheden. De primære grundvandsmagasiner i kommunen er således velbeskyttede.

Arealanvendelsen i hovedparten af OSD og indvindingsoplandene til almene vandværker er landbrugsdrift. Der er udpeget nitratfølsomme områder, men ingen pesticid følsomme områder i OSD og indvindingsoplandene. Beskyttelsen af grundvandet er indarbejdet i landbrugsgodkendelserne.

Kun en mindre del af arealanvendelsen har en karakter, der kan være grundvandstruende pga. industri og byudvikling. Det største erhvervsområde inden for OSD og indvindingsoplandene er erhvervsområdet i Rom, der blev udlagt uden for det indvindingsopland, man på det tidspunkt mente, at Lemvig Vandværk III havde. Fremadrettet bliver grundvandet beskyttet af tekniske tiltag, da alle virksomheder skal overholde Miljøstyrelsens standardvilkår til grundvandsbeskyttelse.

Turismeudvikling

Lemvig Kommune er med sin beliggenhed på Vestkysten begunstiget med mange turister, der hvert år kommer til kommunen for primært at nyde kyststrækningen samt de attraktioner som særligt de seneste er etableret.

En stor del af kommunens gæster besøger enkelte destinationer og tager efterfølgende ud af kommunen - såkaldte endagsturister. Det er Lemvig Kommunes intention at vækste i turismeerhvervet og derfor gives så gode rammebetingelser som muligt for en positiv udvikling.

Under samarbejdet i Partnerskab for Vestkysten samt i Destination Nordvestkysten udvikles de konkrete målsætninger for turisme udviklingen.

Udbygning af overnatningskapacitet

Lemvig Kommune modtag i 2019 muligheden for at etablere yderligere sommerhuse. Og med den hidtidige udvikling anses dette for værende nødvendigt. De seneste år ligger antallet af nybyggede sommerhus på omtrent 20 om året, og derved øges behovet for yderligere areal. Gæsternes primære overnatningsform er sommerhus, med mere end 80% af de samlede overnatninger i kommunen. I Analyse af sommerhusområderne i Lemvig Kommune gives et billede på hvorledes sommerhusområderne udvikles mht. sommerhusgrunde.

Hotelkapacitet har I flere år være en mangelvare i Lemvig Kommune, men udbygningen på dette område bevæger sig hastigt fremad. Det vurderes dog, på baggrund af forventede vækst i besøgstal, at særligt Thyborøn rummer mulighed for yderligere kapacitetsudvidelse. Der arbejdes derfor i disse år på en udvikling af to hotelgrunde beliggende tæt ved strand, havn, handel og attraktionsområde.

Oplevelsesøkonomiske centre

I Lemvig Kommune udpeges oplevelsesøkonomiske centre på fire placeringer. De fire placeringer er Thyborøn (den nordlige del), Vejlby Klit Strand, Høfde Q Strand og Lemvig Havn.

De fire placeringer er allerede velbesøgte af kommunens gæster, men de rummer alle potentiale for yderligere tiltag i fht. tilgængelighed, servicefaciliteter og attraktionsværdi.

For Thyborøn er der udarbejdet en Strategisk-fysisk udviklingsplan, som påpeger en række af de tiltag der kan udvikles netop her. Forslag om bedre adgangsveje til og fra stranden, forbindelser ind i handelsgaden, attraktionsområdet og til det autentiske havneområde.

For Lemvig Havn er der udarbejdet en havneplan som indtil videre har fungeret som rette snor for udviklingen her.

Vejlby Klit og Høfde Q strande er beliggende på Vestkysten men med meget forskellige muligheder grundet forskel i opland, kystudformning og den omgivne natur- og landskabsoplevelse. Her vurderes dog begge steder at være et stort potentiale for udvikling af tiltag til gavn for både fastboende og gæster.

Vurdering af strandpotentiale

Som redegørelse for udpegning af strande i Lemvig Kommune er der lavet en samlet analyse af kommunens større strande.

Analysen viser at der findes stor variation i strandene. Ud fra nedenstående tabel hvor strandene samlede potentialeværdi er beskrevet, kan man danne sig et billede over strandene.

N/P - Nuværende tilstand/Potentiale	N	P
Thyborøn (Nord) Strand	2,6	4,3
Høfde Q Strand	1,8	3,7
Lemvig Strand Nord	2,6	2,8
Thyborøn Sydstrand	1,7	2,8
Gjellerodde Strand	1,9	2,6
Vejlby Klit strand	1,8	2,2
Lemvig Strand Syd	1,3	2,1
Ferring (by) Strand	1,4	2,0
Bovbjerg Klint Strand	1,4	1,9
Harpøt Havn Strand	1,2	1,4
Langerhuse Strand	1,0	1,2
Trans Strand	0,8	1,0
Ferring sommerhus-område Strand	0,7	1,0
Vrist Strand	0,7	0,9
Remmerstrand Strand	0,5	0,5

Strandene er vurderet på forskellige parametre rangeret fra 1-5, hvor 5 er det bedste.

Den resterende del af redegørelsen findes i selve analysedokumentet: ”Vurdering af potentiale - en gennemgang af Lemvig Kommunes strande”.

Detailhandel i Lemvig Kommune

Baggrundsnotat om detailhandel i Lemvig Kommune

Lemvig Kommune skal have en detailhandelsstruktur, som tilgodeser både de små og større bysamfund. Kommunens byer har alle dagligvarebutikker og kommuneplanen skal medvirke til at disse butikker fastholdes centralt i byerne, og at en fremtidig udvikling understøtter dette.

Der er udarbejdet et baggrundsnotat, som indeholder en analyse af detailhandelens nuværende strukturer. Herudover fastsætter notatet rammer og retningslinjer samt målsætninger for den fremtidige detailhandelsudvikling i kommunen. I notatet foretages også afgrænsninger af områder inden for hvilke, der kan etableres henholdsvis detailsalg og salg af særligt pladskrævende varegrupper.

Kommunens butiksstruktur er decentral, hvilket betyder at alle kommunens større byer og landsbyer har dagligvareforretning. Herudover findes en række dagligvareforretninger til forsyning af mindre byområder og sommerhusområder.

Kommunens store detailhandelsdestination er Lemvig, hvor størstedelen af forretningerne er placeret. I de senere år har der ikke været nogen betydende forandringer i butiksstrukturen. Udvalgsvarer findes hovedsagligt i kommunens største byer Thyborøn og Lemvig, hvor Lemvig har den største andel. Også særligt pladskrævende varegrupper findes i de største byer. De mindre byer og landdistrikter rummer enkelte handelsmuligheder, som ofte er rettet mod turisme eller nærområdet.

Du kan se notatet her.

Naturpark Nissum Fjord

Kommunalbestyrelsens visioner og målsætninger for Naturpark Nissum Fjord står på en række søjler med naturen som det gennemgående tema.

- **Natur** - Den beskyttede natur i Naturpark Nissum Fjord er generelt i god økologisk tilstand
- **Kultur** - Den lokale stolthed over at være bosat i det naturskønne fjordområde med den righoldige kulturhistorie forankres og fornemmes overalt i naturparken.
- **Friluftsliv** - Naturpark Nissum Fjord byder på endeløse muligheder for udfoldelse i det fri.
- **Formidling** - Lokalbefolkning og turister er bevidste om de mange muligheder i Naturpark Nissum Fjord.
- **Erhverv** - Et sundt og økonomisk bæredygtigt erhvervsliv er fundament for bosætning, aktiviteter og liv rundt om fjorden.
- **Turisme –** Naturpark Nissum Fjord er en central attraktion i Geopark Vestjylland og de nordvestjyske kommuners branding af hele områdets natur og geografi.

Kommunalbestyrelsen ønsker, at Naturpark Nissum Fjord opnår Naturparkcertificering igennem Friluftsrådets mærkningsordning - Danske Naturparker. Kommunalbestyrelsen ønsker desuden, at turisme- og erhvervsvirksomheder i bred forstand ser muligheder i Naturpark Nissum Fjord. Certificeringen af Naturpark Nissum Fjord har ingen retstilling for erhvervet inden for naturpark afgrænsningen.

Naturparken rummer en afgræsning, der kan findes som en konkret landskabsudpegning i afsnittet: Landskabelige, Kulturhistoriske og geologiske bevaringsværdier

Geopark Vestjylland

Lemvig Kommune er en del af UNESCO Global Geopark Vestjylland

Geoparken omfatter 4.760 km2 enestående vestjysk istidslandskab i de tre kommuner Holstebro, Struer og Lemvig samt store områder i den vestlige del af Limfjorden og en del af Nordsøen. Geoparken kan gøre dig klogere på hvordan is, vind og vand har skabt et fascinerende landskab, der har dannet grundlag for menneskers liv i de sidste 9.000 år.

En geopark er et område, der omfatter en særlig geologisk arv og en bæredygtig strategi for udvikling af området.

Geoparker har til formål at formidle historien om jordens dannelse og den natur og kulturhistorie, der er en følge af geologiske processer. Samtidig er en geopark en lokal initiativtager og medvirker til at skabe lokal udvikling og identitet gennem formidling, udvikling af partnerskaber med lokale virksomheder, undervisning og gennemførelse af projekter, der understøtter bæredygtig turisme. På en lang række punkter kan geoparker således sammenlignes med nationalparker.

Geoparker er et forholdsvist nyt begreb i Danmark. Den første og hidtil eneste internationalt anerkendte geopark i Odsherred blev indviet i 2014. Internationalt har geoparkerne været organiseret i European Geoparks Network og Global Geoparks Network siden 2000. UNESCO har i flere år understøttet arbejdet med etablering af geoparker. Fra november 2015 blev geoparkerne et officielt program under UNESCO under betegnelsen UNESCO Global Geoparks på linje med Verdensarvsprogrammet, som kendes fra en lang række seværdigheder i Danmark og på verdensplan. På verdensplan findes der 120 globale geoparker, hvoraf de 69 ligger i Europa. Ud af de resterende 51 er de 33 placeret i Kina.

Med oprettelsen af Geopark Vestjylland ønsker Lemvig, Struer og Holstebro kommuner at sætte fokus på de store værdier og oplevelser, som landskabet naturen og kulturhistorien i området rummer. Geoparken skal i tæt samarbejde med geoparkens mange aktører bidrage til at fortælle historierne om, hvordan landskabet er opstået, hvordan det har skabt spændende og enestående natur, og hvordan mennesker har levet med og i disse rammer.

Geopark Vestjylland blev i april 2021 godkendt som UNESCO Global Geopark.

Kommuneplanens forhold til anden planlægning

Planhierarki

Kommuneplanen må efter planlovens § 11, stk. 4, nr. 26,ikke stride mod:

- Landsplandirektiver, dvs. regler og beslutninger efter planlovens § 3 eller offentliggjorte forslag hertil
- Statslige vandplaner eller kommunale vandhandleplaner
- Beskrivelsen af den ønskelige fremtidige udvikling i den regionale udviklingsplan,
- Statslige Natura 2000-planer eller kommunale Natura 200-handleplaner

Kommuneplanen indeholder mål og retningslinjer for udarbejdelse af lokalplaner. Lokalplaner må ikke være i strid med kommuneplanens bestemmelser.

Statslige udmeldinger

Krav til indhold af kommuneplanen er beskrevet i planloven og statens interesser i kommuneplanlægningen, som udsendes forud for hver kommuneplanrevision. Der er særlige krav til kommunernes planlægning indenfor emnerne:

- Vækst og erhvervsudvikling, f.eks. fastholdelse af store produktionsvirksomheder.
- Natur- og miljøbeskyttelse, f.eks. Natura 2000-områder.
- Kulturarvs- og landskabsbevarelse, f.eks. bevarelse af strandenge, herregårdslandskaber og ådale.
- Hensynet til nationale og regionale anlæg, f.eks. transportkorridorer.

De nationale interesser i kommuneplanlægningen er med aftalen om den moderniserede planlov indsnævret og fokuseret for at give kommunalbestyrelserne større frihed og klarere rammer for den fysiske planlægning. Staten vil derfor alene fremsætte indsigelse mod kommuneplanlægningen, hvis planlægningen er i strid med væsentlige nationale interesser.

Med kommuneplanrevisionens fokusområder særligt mht. landskaber, naturinteresser samt produktionsvirksomheder, vurderer Lemvig Kommune at de nationale interesser også er varetaget på lokalt niveau.

Den regionale udviklingsstrategi 2019-2030

Region Midtjyllands udviklingsstrategi2019-2030 har til formål at skabe en attraktiv og bæredygtig region. Det skal ske med udgangspunkt i fire strategispor:

- At give borgerne mulighed for at leve det gode liv i hele regionen
- At skabe fremtidssikrede uddannelser og kompetenceløft for alle
- At tage hånd om klima, miljø og ressourcer for at sikre en bæredygtig udvikling
- At bane vej for et mere bæredygtigt og effektivt sundhedsvæsen af høj kvalitet - for borgeren og tæt på borgeren.

I kommuneplanen understøtter følgende emner regionens udviklingsplan:

- By- og landsbyudvikling
- Friluftsliv i byer og i det åbne land
- Erhvervsafsnittene
- Klima og Energi

Den regionale råstofplan

På grundlag af råstofloven har Region Midtjylland udarbejdet en regional plan for indvinding af og forsyning med råstoffer. Råstofplanen er udarbejdet på grundlag af kortlægningen af råstofforekomster og omfatter en periode på mindst 12 år. Hvert fjerde år vurderer regionsrådet, om råstofplanen skal revideres.

Råstofplanen fastlægger de overordnede retningslinjer for råstofindvindingen, herunder udlæg af råstofgraveområder og råstofinteresseområder. Den regionale råstofplan er en sektorplan, som kommunalbestyrelsen er bundet af i den kommunale planlægning. Samtidig udgør råstofplanen kommunalbestyrelsens administrationsgrundlag for afgørelser om råstofindvinding.

Kortlægning af byer og landsbyer (Redegørelse)

Byer, landsbyer og lokalsamfund som er omfattet af kommunens bymønster er kortlagt på de følgende sider.

Generelle trends for kommunens udvikling i arealanvendelse

Befolkningsudvikling og -prognose i Lemvig Kommune viser, at kommunens byer oplever stagnering eller fald i befolkningstal. Det er derfor besluttet at holde kommunens arealudlæg til boliger på samme niveau, som i den seneste kommuneplan. Det vil sige, at der i alt er ca. 76 ha til boligformål, som ved kommuneplanens vedtagelse er uudnyttet.

BY	2010	2020	2030
Bonnet	202	163	150
Bækmarksbro	518	489	441
Bøvlingbjerg	580	484	450
Fabjerg	158	141	130
Fjaltring	128	93	90
Fåre	83	50	49
Gudum	212	206	186
Harboøre	1.605	1.427	1.242
Hove	224	207	190
Klinkby	261	236	210
Land	6.594	5.667	4.730
Lemvig	7.163	6.874	6.787
Lomborg	320	323	282
Nørre Nissum	1.003	974	890
Ramme	436	400	355
Thyborøn	2.262	1.965	1.718
Total	21.749	19.699	17.900

Befolkningsudvikling og -prognose. [Demografix 2020]

Erhvervsudviklingen er anderledes end udviklingen i boligbehovet, da bl.a. flere og flere pendler til kommunen. Derfor er antallet af arbejdspladser nogenlunde fastholdt. Dette forventes at være gældende i planperioden. I løbet af de seneste 4 år er ca. 10 ha ledigt erhvervsareal blevet udnyttet. Dette er sket hovedsageligt på erhvervsarealer syd for Lemvig i Rom Erhvervsområde.

Der kan i løbet af den næste tolv-årige periode være behov for yderligere arealudlæg, som vil ske efter konkrete vurderinger for behov og for at tilgodese muligheden for at styrke det decentrale bymønster og erhvervsudviklingen.

Princippet for arealudlæg til byformål er, at det skal være inde fra og ud. Dette vil sige, at vi vælger huludfyldning i byerne samt udvidelse i umiddelbar forlængelse af eksisterende byzone. Dette er med til at mindske påvirkning på den omgivne natur og landbrugsarealer samt minimere transportbehov. Herudover bliver et hvert større udlæg, taget i anvendelse etapevis.

Vurdering af byers og landsbyers styrkepositioner

Den strategiske landsbyplanlægning Lemvig Kommune anvender i kommuneplanen tager sit udgangspunkt i en analyse af kommunens kulturmiljøer. I analysen gives en karakteristik af de fleste af kommunens større bebyggelser ud fra betragtninger om potentiale og styrkepositioner. For yderligere oplysning læs" Analyse af kulturmiljøer i Lemvig kommune" fra 2019.

Analysens tilgang til Kulturmiljøer handler ikke blot om bevaring, men skal have værdi for mennesker i dag. De fysiske spor i kulturmiljøerne fortæller stedsspecifikke og ofte kraftfulde historier, som potentielt kan styrke lokale erhverv og tiltrække turister og tilflyttere, såfremt deres fortællekraft aktualiseres og aktiveres.

Eksisterende uudnyttede arealer

Kommunens eksisterende uudnyttede arealer til bolig- og erhvervsformål er opgjort efter tilhørende plandistrikt i de efterfølgende tabeller. Arealer i landsbyer er ofte kategoriseret som landsbyformål, hvor der både kan være erhverv og boliger. Arealerne er derfor med i begge opgørelser.

Boligudlæg

Plandistrikt	Areal	
Lemvig	27	ha
Nørre Nissum	12,5	ha
Klinkby-Hove-Tørringhuse	6,2	ha
Ramme	7,2	ha
Bøvlingbjerg	5,8	ha
Bækmarksbro	5,5	ha
Klosterheden	0	ha
Harboøre	7,1	ha
Rønland	0	ha
Thyborøn	4,3	ha
I alt	**75,6**	**ha**

Erhvervsudlæg

Plandistrikt	Areal	
Lemvig	170	ha
Nørre Nissum	3,5	ha
Klinkby-Hove-Tørringhuse	3,1	ha
Ramme	3,4	ha
Bøvlingbjerg	2,5	ha
Bækmarksbro	2,5	ha
Klosterheden	0	ha
Harboøre	5,9	ha
Rønland	0	ha
Thyborøn	10,5	ha
I alt	**254,5**	**ha**

Nye udlæg

Der udlægges nye arealer landsbyformål i Fjaltring på ca. 2 ha. Udlægget er et mindre udlæg beliggende som huludfyldning med henblik på et mindre antal nye boliger.

Der udlægges ikke nye arealer til erhvervsformål

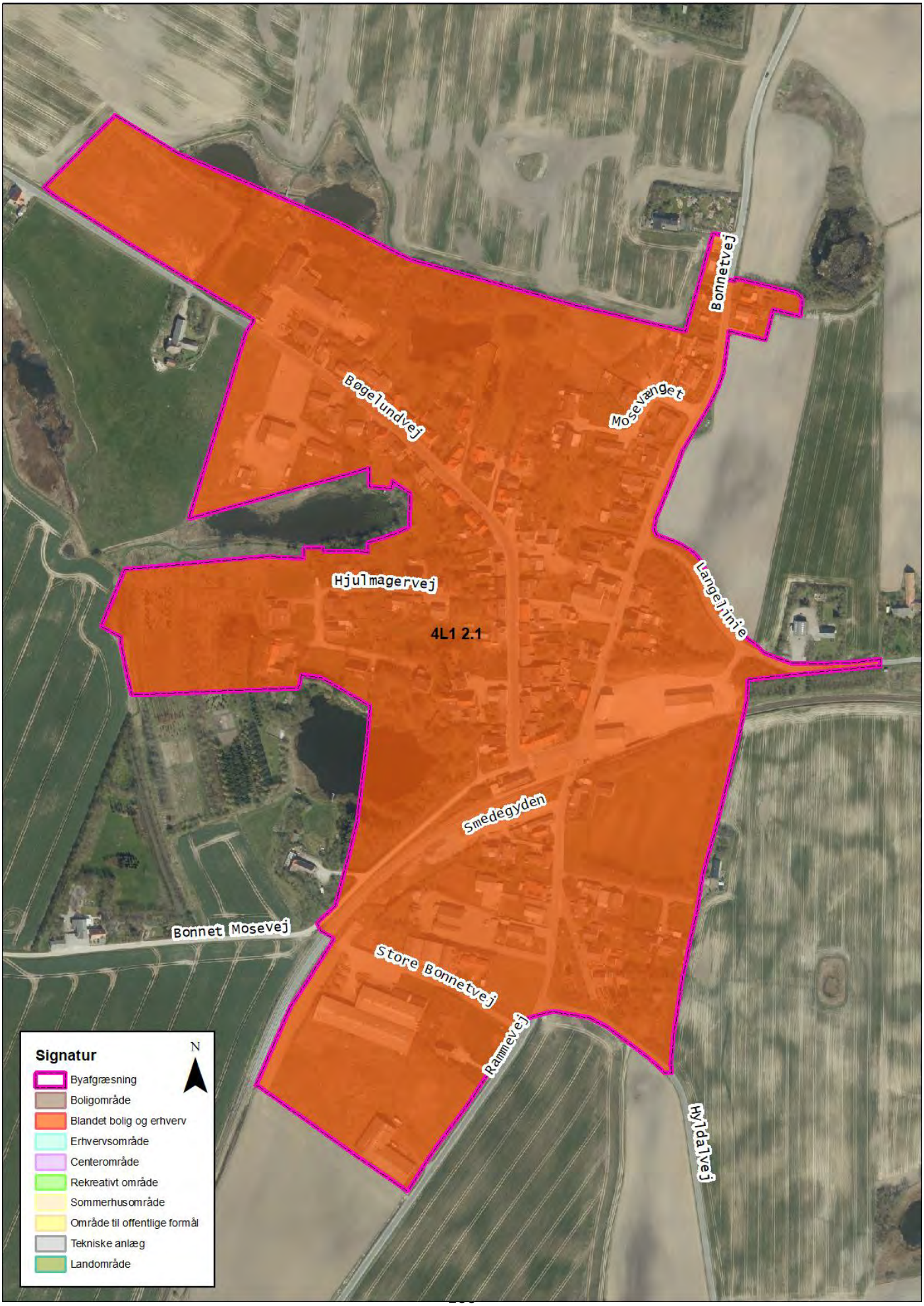
Fjaltring

Langs Fjaltring Byvej i Fjaltring er område på ca. 2 ha ikke omfattet af kommuneplanramme. Området omfatter en nedlagt landbrugsejendom, og er beliggende midt imellem Fjaltrings to dele. Det vurderes, at Fjaltrings landsbystruktur kan styrkes, hvis det nye areal udnyttes.

Udlæg i Fjaltring til landsbyformål

Bonnet

Bonnetvej
Bøgelundvej
Mosevænget
Hjulmagervej
4L1 2.1
Langelinie
Smedegyden
Bonnet Mosevej
Store Bonnetvej
Rammevej
Hyldalvej
Signatur
N
Byafgrænsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Bonnet er en mindre stationsby med et forgrenet vejnet, som udgår fra den gamle station, der i dag er trinbræt. Byen er opstået med anlæggelsen af jernbanen og opførelsen af stationen i 1879 og er siden primært vokset mod nord. Over for stationen ligger den gamle kro, og i byen findes desuden et tidligere mejeri, skole og forsamlingshus.

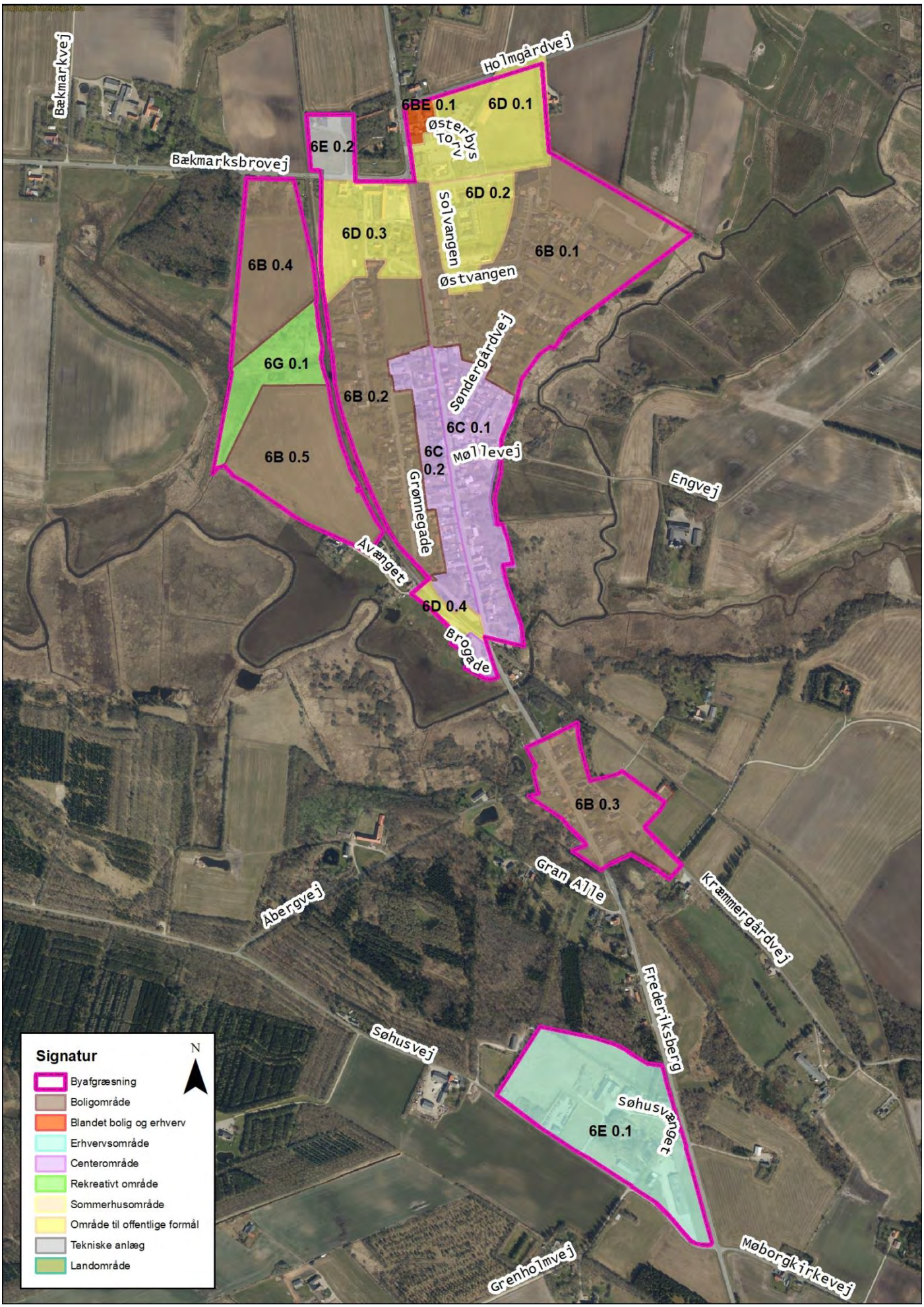
Bonnet har bevaret vigtige fortællende elementer som stationen, mejeriet og forsamlingshuset, der sikrer kulturmiljøets aflæselighed. De tætte husrækker med stationsbypræg langs Bøgelundsgade er ligeledes vigtige for fortællingen, men bebyggelsen er meget omdannet, hvilket svækker den arkitektoniske værdi.

Styrkeposition
Bosætning

Strategisk og fysisk udvikling
Bonnet rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Alle kommuneplanrammer i Bonnet samles til en. Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Bækmarksbro

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
Bækmarksbro opstod omkring stationen i den sydlige del af byen og har udviklet sig til en langstrakt vejby langs Brogade. Stationsbyen afgrænses mod syd af Flynder Å og mod vest af jernbanen, der blev anlagt i 1879 som en del af Lemvigbanen. Byen forbindes med en ældre bebyggelse vha. broen over Flynder Å, som er en del af et middelalderligt vejforløb.

I den sydlige del har stationsbyen bevaret sin struktur, og bebyggelsen bærer tydeligt stationsbypræg, mens den nordlige del af byen har udviklet sig med parcelhuskvarterer. Stationen vidner om byens oprindelige funktion og udgør dermed et centralt element i kulturmiljøets fortælling.

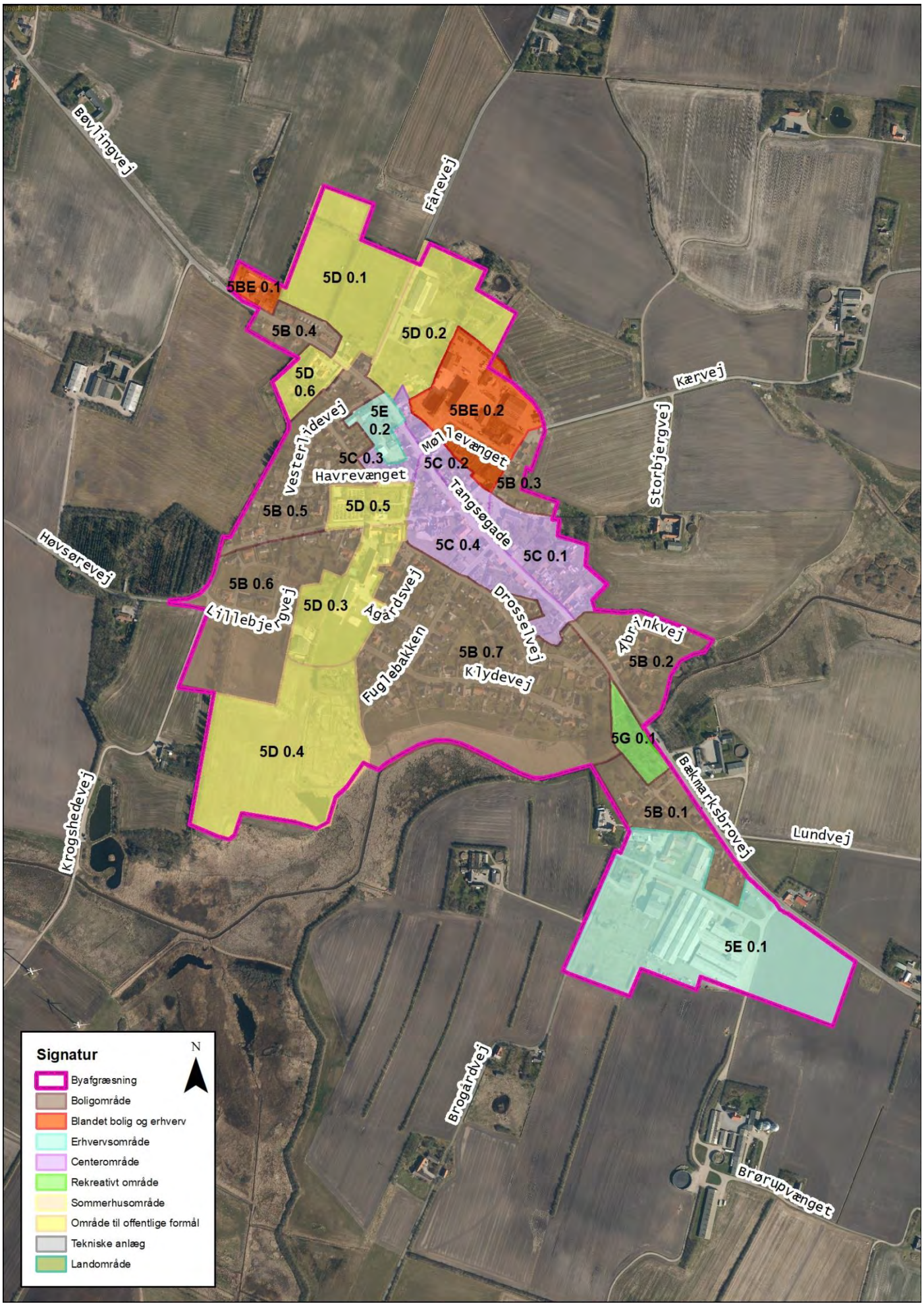
Bækmarksbros oprindelse som stationsby aflæses tydeligst i bebyggelsen langs Brogade. Det vurderes at en bevaringsindsats bør fokusere på Brogades sydlige forløb.

Styrkeposition
Bosætning og erhverv

Strategisk og fysisk udvikling
Bækmarksbro rummer tilstrækkeligt med områder til nye boliger samt erhverv.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Bøvlingbjerg

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
I Bøvlingbjerg blev der i 1870'erne opført en valgmenighedskirke med tilhørende friskole, samtidig med at byen voksede frem omkring den nærliggende landevej. Kirken, præstegården, friskolen og forsamlingshuset danner fortsat det kulturelle midtpunkt i byen, mens brugsforeningen, apoteket og den gamle kro præger hovedgaden Tangsøgade.

Bøvlingbjerg har bevaret mange fortællende elementer, som tilfører en høj kulturhistorisk værdi til stedet og vidner om byens opståen omkring kirkemiljøet. De bærende bevaringsværdier knytter sig til valgmenighedskirken, friskolen, præstegården samt den oprindelige bebyggelse langs Tangsøgade.

Bøvlingbjerg rummer arkitektoniske kvaliteter i hovedgaden, som kan fremhæves og styrkes gennem fortsat fokus på byforskønnende tiltag. Byen har gode forudsætninger for bosætning og kulturelle aktiviteter i forbindelse med det centrale kirkemiljø.

Styrkeposition
Bosætning, turisme og erhverv

Strategisk og fysisk udvikling
Bøvlingbjerg rummer tilstrækkeligt med områder til nye boliger samt erhverv.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Dybe

Godthåbsvej
Stamphøjvej
Damgårdvej
Huggersgårdvej
Ærtbjergvej
Vandborgvej
Vejbjerg
Vølundvej
4Å 0.5
Pugholmvej
Hjortkærvej
Rammedigevej
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Lokalsamfund

Beskrivelse
Landskabet omkring byen er forholdsvis fladt og uden markante karakteristika. Endnu langt op i 1800-tallet lå den romanske kirke alene her i det åbne land, men efterhånden dukkede enkelte offentlige bygninger op omkring kirken. Syd for kirken er det tre generationer af skolebygninger, der tegner byens kulturelle miljø, mens et elværk blev opført umiddelbart nordvest for kirken.

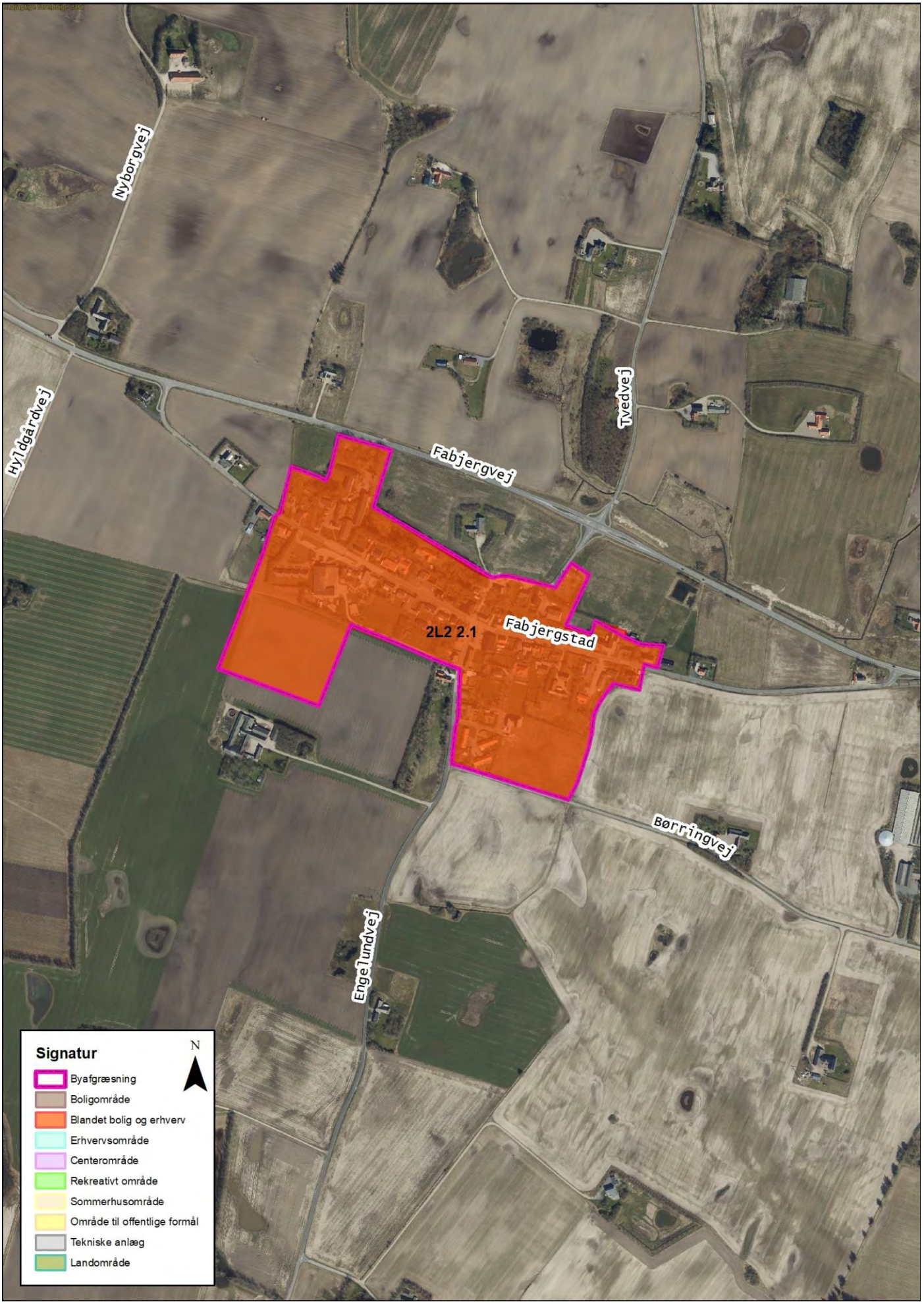
Dybe består ligeledes af en lille handelsby ved vejkrydset nordvest for Dybe, hvor der er opstået et mindre boligkvarter omkring en smedie og en fornem hjørnebygning, der tidligere husede en købmandshandel.

En kilometer syd for Dybe ligger endnu en satellitby, opkaldt efter moderbyen og den virksomhed, der var årsag til bydannelsen. Det er Dybe Mejeriby, en mindre vejbebyggelse med smedie, forsamlingshus og købmand, opstået omkring et ældre mejeri.

Styrkeposition
Bosætning og turisme

Strategisk og fysisk udvikling
Dybe er ikke omfattet af kommuneplanrammer.

Fabjerg

Nyborgvej
Hyldgårdvej
Fabjergvej
Tvedvej
2L2 2.1
Fabjergstad
Børringvej
Engelundvej
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Fabjerg er en mindre landsby hovedsageligt med bebyggelse langs vejen Fabjergstad. Ud over Fabjerg kirke der er fra 1100-tallet, havde sognet også missionshus, forsamlingshus, skole og alderdomshjem. Et andelsmejeri, samt postekspedition og telefoncentral var også en del af Fabjerg. I dag ser Fabjerg noget anderledes ud, f.eks. er alderdomshjemmet blevet til en specialinstitution. Ud over forskellige virksomheder og landbrug er der i dag også en dagligvarebutik, samt en børnehave og en friskole/udeskole med SFO. Sognet rummer en masse ildsjæle, der sammen kæmper for at bevare købmanden, skolen og institutionerne.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Fabjerg rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Alle kommuneplanrammer i Fabjerg samles til en. Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Ferring

3F 0.2
3F 0.4
Kåsgårdvej
Havtoften
3L1 4.1
3L1 1.4
3F 0.3
3L1 6.1
3L1 1.5
Redningsvej
Juelsgårdvej
3L1 1.1
Stamphøjvej
Vesterhavsgade
3L1 2.1
Solitudevej
3L1 2.3
3L1 2.2
3L1 4.2
3L1 1.6
3L1 1.2
Transvej
3L1 1.3
Fyrvej
Signatur
N
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde
Byafgrænsning

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Ferring har haft flere funktioner, som knytter sig til nærheden til kysten. Bl.a. har byen udviklet sig som ferieby og tilholdssted for en række kunstnere i 1900-tallet. Ligeledes findes her en af Kystdirektoratets gamle arbejdspladser (de røde barakker), en tidligere redningsstation (i dag bolig), en kirke, Jens Søndergaards Museum samt en mindre bebyggelse bestående af boliger.

Særligt området omkring kirken og kystdirektoratets røde barakker rummer en aflæselig fortælling omkring den kulturhistoriske udvikling, hvilket understøttes af Jens Søndergaards Museum. Det resterende landsbyområde fremstår fragmenteret grundet flere nyere eller omdannede boliger

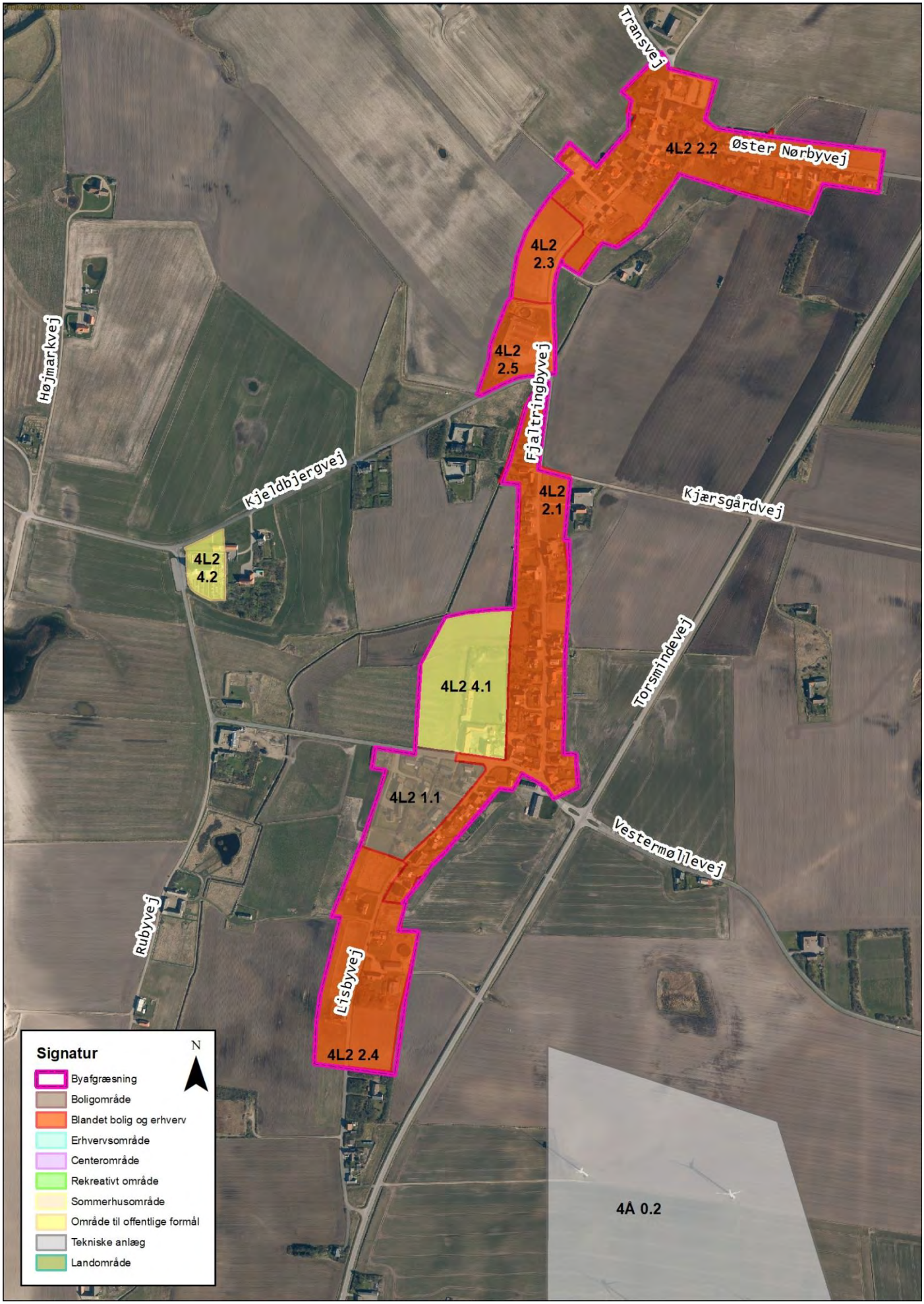
De røde barakker, Jens Søndergaards Museum og Bovbjerg Minimuseum rummer tilsammen et potentiale for udvikling af en samlet turistdestination, der bygger på de kulturhistoriske værdier. Ferring rummer sammen med Bovbjerg Fyr et stort turistpotentiale.

Styrkeposition
Bosætning, turisme og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Ferring rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Fjaltring

Transvej
4L2 2.2
Øster Nørbyvej
4L2 2.3
4L2 2.5
Højmarkvej
Fjaltringbyvej
Kjeldbjergvej
4L2 2.1
Kjærsgårdvej
4L2 4.2
4L2 4.1
Torsmindevej
4L2 1.1
Vestermøllevej
Rubyvej
Lisbyvej
4L2 2.4
4A 0.2
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Vest for Fjaltring by ligger Fjaltring Kirke og præstegård samt Høfde Q. Rækkegårdsbebyggelsen langs Rubyvej er foruden kirken den ældste bebyggelse i området, og de firlængede gårde i det barske kystlandskab repræsenterer vestjysk egnsbyggeskik. Midt på Rubyvej ligger Tuskær Redningsstation, og syd for rækkegårdene ligger kulturhusene Tuukkaq og Tuskær.

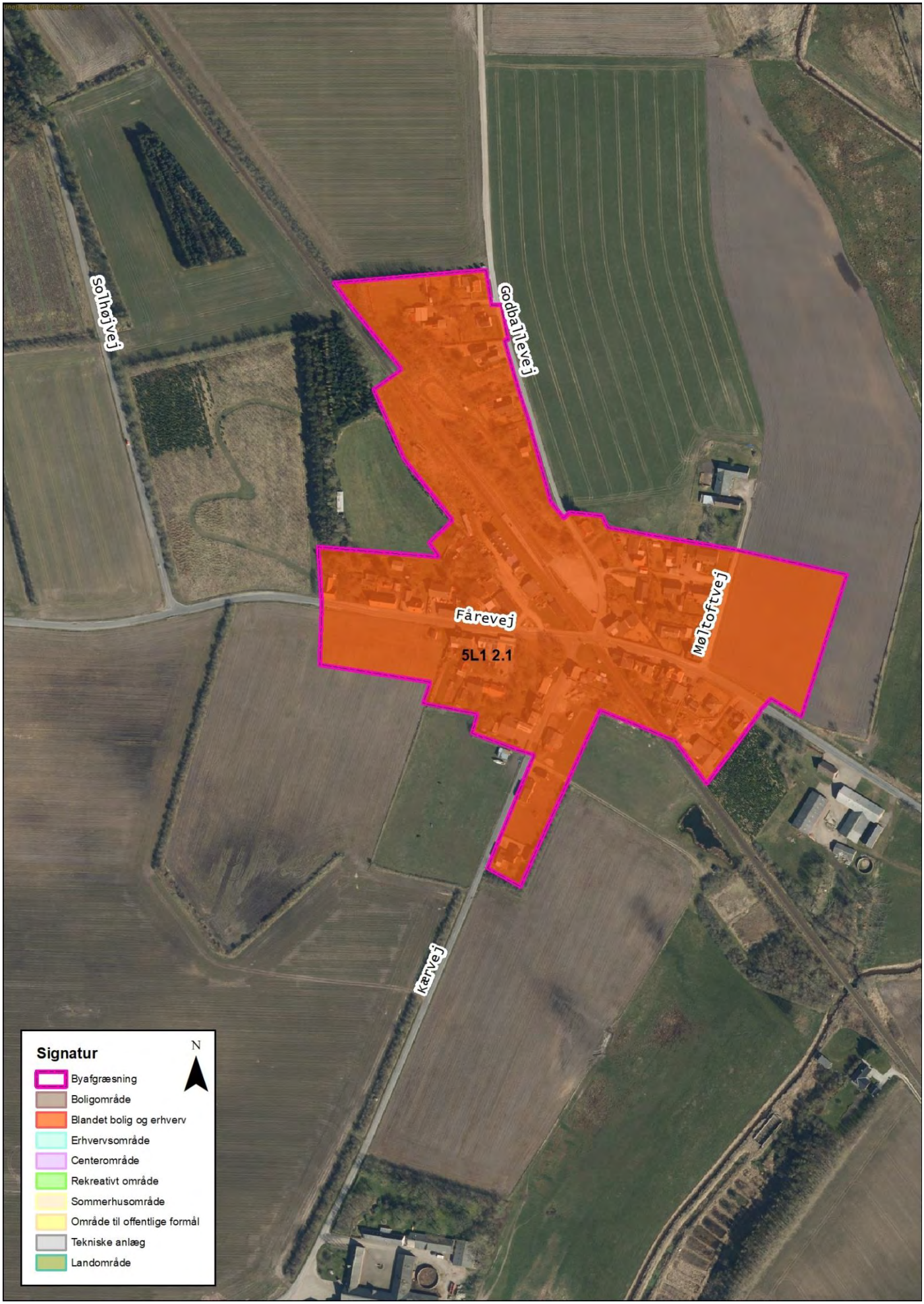
Kirkemiljøet, klitgårdene samt Tuskær Redningsstation udgør kulturmiljøets bærende værdier. Rækkegårdsbebyggelsen langs Rubyvej er meget karakteristisk for egnen og har en høj kulturhistorisk og arkitektonisk værdi. Tuskær og Tuukkaq har ligeledes høj arkitektonisk værdi, men trænger til istandsættelse.

Fjaltring-området har med sin nære tilknytning til Vesterhavet, sin egnsspecifikke arkitektur og de to kulturcentre Tuskær og Tuukkaq et stort potentiale for udvikling af kultur, hvis disse restaureres. Det er dog vigtigt at sikre kulturmiljøets bevaringsværdier, før en udvikling af stedet finder sted.

Styrkeposition
Bosætning, turisme og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Kommuneplanrammerne udvides til at dække den vestlige side af Fjaltring Byvej således de to landsbydele samles. Herved muliggøres en mindre udbygning af Fjaltring på ca. 2,2ha. Det skal sikres at fremtidigt byggeri indenfor den nye ramme ikke hindrer udsigt fra Fjaltring langs Kjeldbjergvej. Dette kan fx gøres ved at sikre at byggeriet er trukket væk fra Kjeldbjergvej. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Fåre

Solhøjvej
Godballevej
Fårevej
5L1 2.1
Møltoftvej
Kærvej
Signatur
N
Byafgrænsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Fåre er en mindre stationsby, som opstod i forbindelse med opførelsen af stationen på jernbanestrækningen Vemb-Lemvig fra 1879. Stationen ligger sammen med den gamle kro centralt i byen, og omkring stationsmiljøet findes et andelsmiljø med brugsforening, forsamlingshus og frysehus. Vest for stationsmiljøet ligger den gamle skole og smedje.

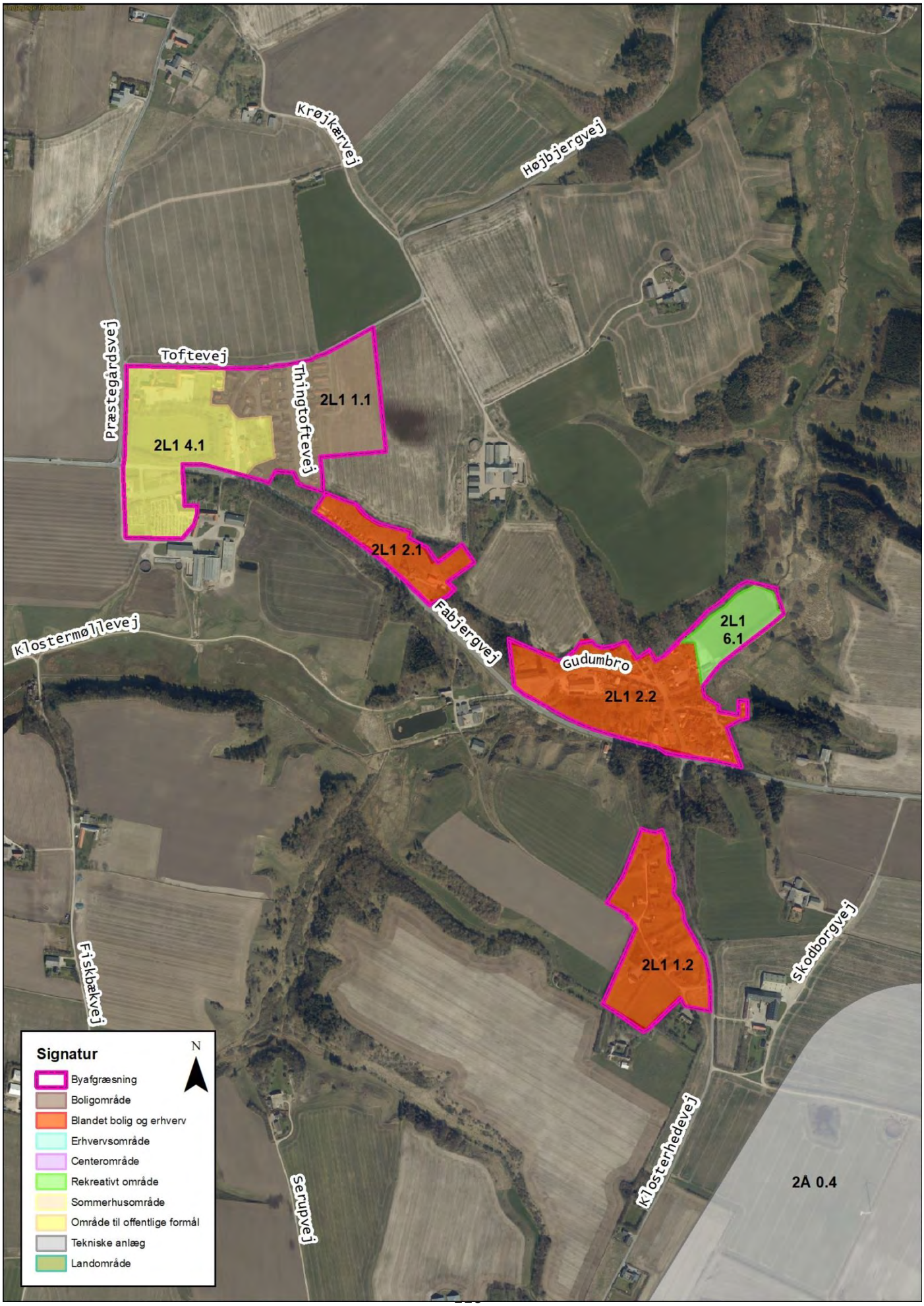
Fåre er et godt eksempel på, hvordan stationsbyerne så ud i slutningen af 1800-tallet. Den lille stationsby er let aflæselig som kulturmiljø pga. de bevarede funktionsbygninger omkring stationen. Selve stationsbygningen har en høj arkitektonisk værdi, men flere huse i byen er meget omdannede eller i dårlig stand. Stationsbygningen i Fåre er udpeget med en høj bevaringsværdi, mens bygningerne omkring er vurderet til en lavere bevaringsværdi. Det nære stationsmiljø har dog samlet set en høj kulturhistorisk værdi, som er vigtig at sikre.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Fåre rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Alle kommuneplanrammer i Fåre samles til en. Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Gudum

Krøjkærvej
Højbjergvej
Præstegårdsvej
Toftevej
Thingtoftevej
2L1 1.1
2L1 4.1
2L1 2.1
Fabjergvej
Klostermøllevej
Gudumbro
2L1 2.2
2L1 6.1
2L1 1.2
Skodborgvej
Fiskbækvej
Klosterhedevej
Serupvej
2Å 0.4
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Landsbyen ligger i en gammel smeltevandsdal, hvor der tidligere har ligget et kloster. Klosteret er væk, men gården Gudumkloster ved Gudum kirke er bevaret. I landsbyen ligger også klostermøllen med intakt møllesø samt byen Gudumstad. Desuden er gamle hulveje synlige i landskabet og vidner om Gudum som et gammelt trafikalt knudepunkt.

Kulturlandskabet med de bevarede hulveje er endnu aflæseligt og udgør en vigtig del af fortællingen om Gudums gamle vejforløb og funktion som vadested. Kirken, gården Gudumkloster og klostermøllen med møllesø udgør ligeledes vigtige fortællende elementer i kulturmiljøet.

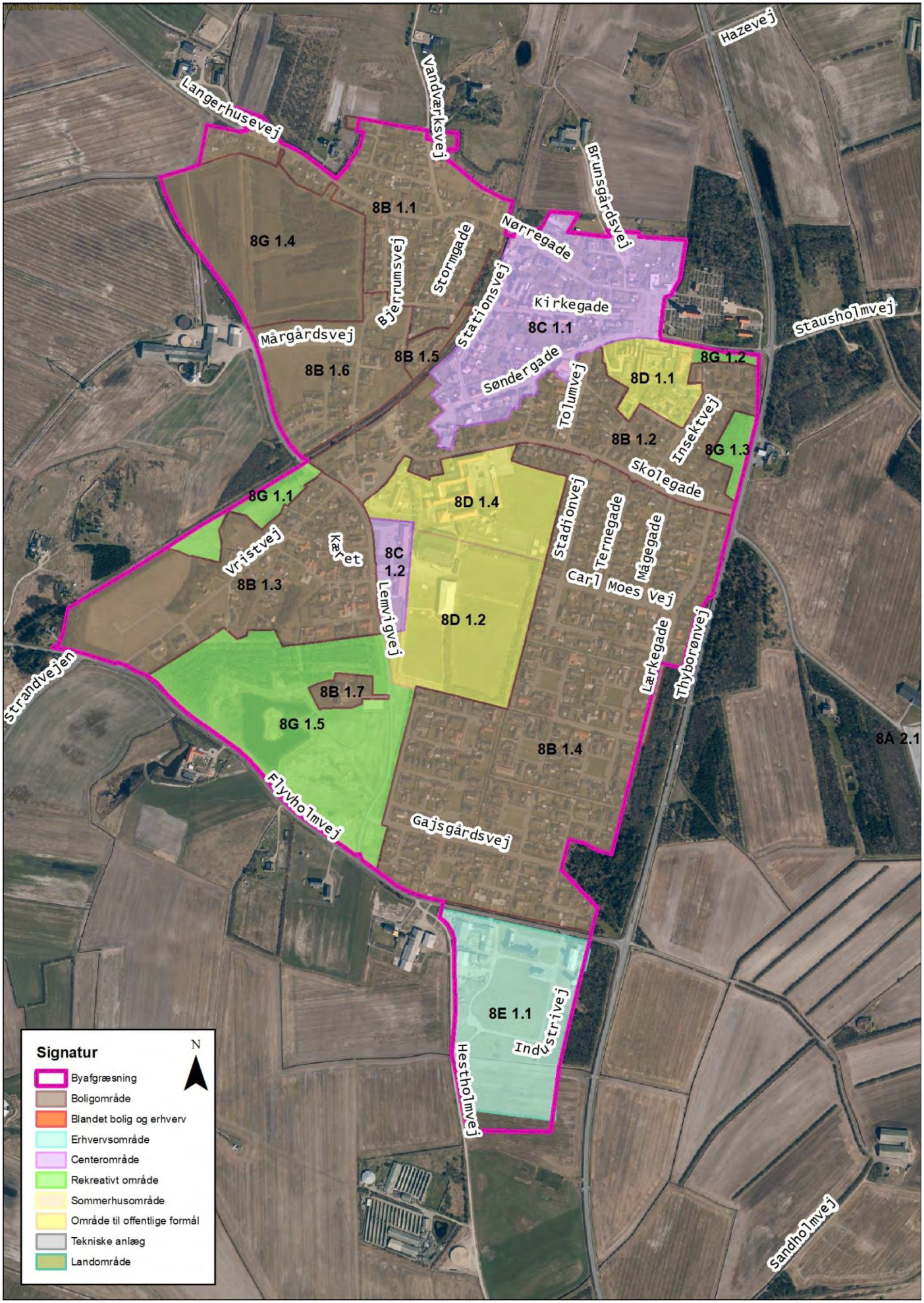
De naturskønne omgivelser giver miljøet egenskaber inden for bosætning, men bebyggelsen i Gudumstad er i forfald, og et byfornyelsesprojekt kunne løfte området omkring broen. Fortællingen om de religiøse aktiviteter kunne styrkes, hvis klosterets placering blev markeret i landskabet og historien formidlet. De nuværende aktiviteter omkring Livstilshøjskolen sætter Gudum på landkortet i en moderne kontekst og har skabt bevidst om byen ud over kommunens grænser.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Gudum rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Harboøre

Hazevej
Langerhusevej
Vandværksvej
Brunsgårdsvej
Nørregade
Kirkegade
Stormgade
Bjerrumsvej
Stationsvej
Staushølmvej
Mårgårdsvej
Søndergade
Tølumvej
Insektvej
Skolegade
Stadionvej
Ternegade
Mågegade
Carl Moes Vej
Lærkegade
Thyborønvej
Vristvej
Kæret
Lemvigvej
Strandvejen
Flyvholmvej
Gajsgårdsvej
Industrivej
Hestholmvej
Sandholmvej
8B 1.1
8G 1.4
8B 1.5
8B 1.6
8C 1.1
8G 1.2
8D 1.1
8B 1.2
8G 1.3
8G 1.1
8D 1.4
8C 1.2
8B 1.3
8D 1.2
8B 1.7
8G 1.5
8B 1.4
8A 2.1
8E 1.1
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
Harboøre kan som fiskerleje dateres tilbage til 1500-tallet. Harboøre oplevede en større udvikling i forbindelse med åbningen af VLTJ-banen i 1899, hvilket særligt opleves omkring stationen og kroen. Harboøre er særligt kendt for den indremissionske vækkelse, som blev manifesteret med ombygning af kirken i 1910. Kirken er senere udvidet i 2019.

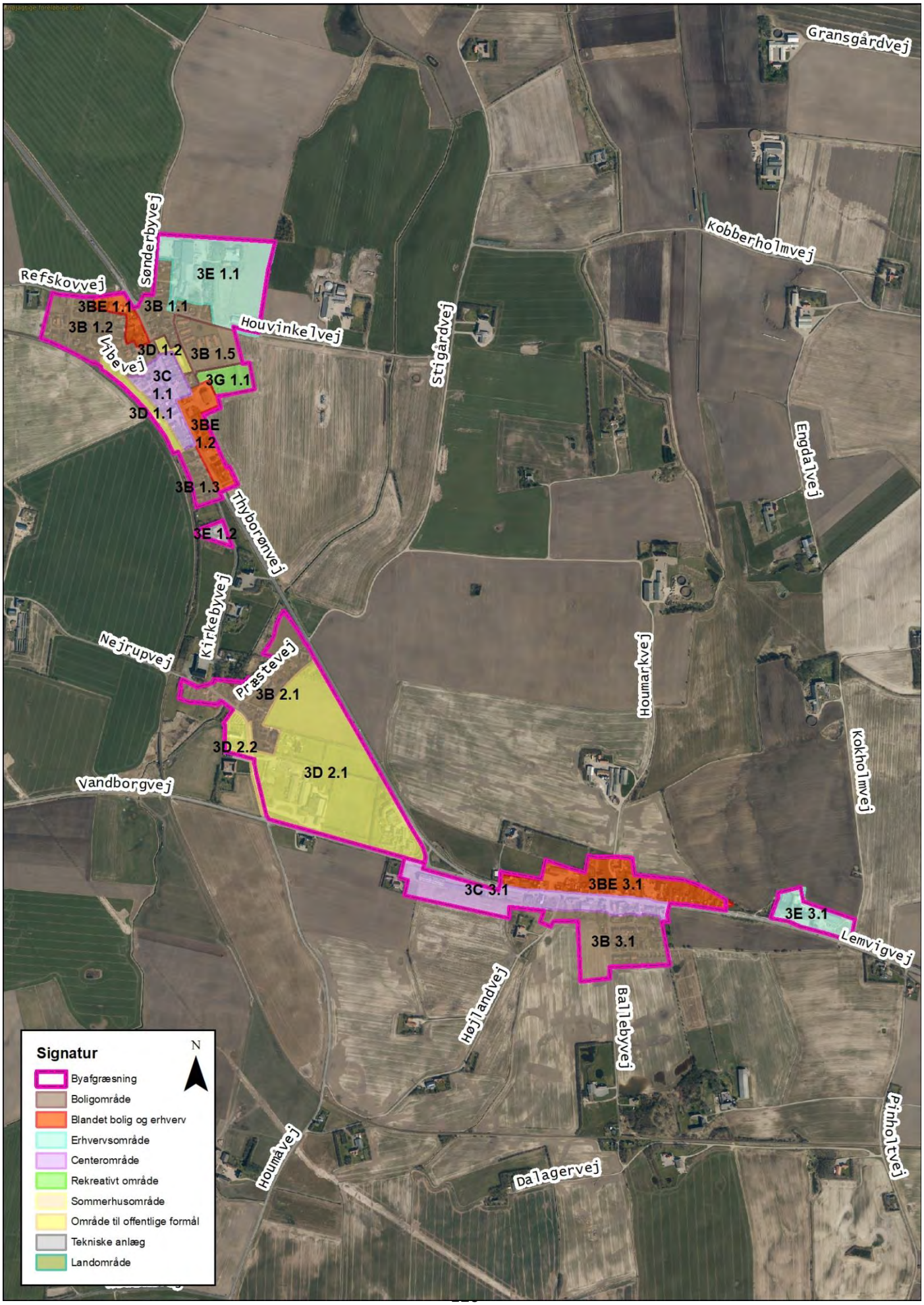
Området omkring kirken og mindesmærkerne for de mange druknede fiskere er et stærkt symbol på det barske liv på egnen samt den stærke indremissionske bevægelse. Miljøet omkring stationen og hotellet er stadig aflæseligt men fremstår i dårlig stand og forholdsvis omdannet.

Styrkeposition
Bosætning, turisme og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Harboøre rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Byafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Klinkby - Hove - Tørringhuse

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
Klinkby er den nordligste af de tre byer. En landevejsby med de fleste af de ældre huse placeret direkte ud mod Thyborønvej og de nyere kvarterer bagved. Byen består af ca. 125 huse og nogle erhvervsbygninger. Klinkby station ligger centralt i byen. Byen er opstået som stationsby på banestrækningen Lemvig-Harboøre. Stationen lå nær ved den befærdede Thyborønvej, og det var da også denne vej, der har været ledetråden i byens udvikling som vejby. Den ældre bebyggelse ligger karakteristisk som gadehuse langs landevejen, mens nyere parcelhuse er skudt op nord og vest for byen. Byen ligger højt på morænelandet med udsyn over bakkelandet mod sydvest, men i øvrigt uden markante topografiske træk, der har kunnet påvirke bydannelsen.

Houe eller Hove, som byen også staves, ligger ikke ud til Thyborønvej, men omkring Houe Kirke og Houe Å, langs de tre veje Nejrupvej, Kirkebyvej og Præstevej. I alt er der ca. 30 huse. I byen ligger også Alt i et-skolen og Alt i et-huset, som er de tre byers samlingssted - og syd for byen ligger Klinkby Bo- og Dagcenter. Byen er en ældre kirkeby opstået omkring kirken. Byen er en af de få ældre landsbyer, hvor kirken ligger inde i byen og præger bybilledet og vejforløbet. Byen er favoriseret af landskabelige omgivelser, hvor dalstrøget med Hove Å løber gennem byen, mens husene ligger op ad dalskrænterne. Vest for åen ligger en lille mejeriby. Her er nogle få huse skudt op omkring det ældre mejeri langs den stærkt faldende vej.

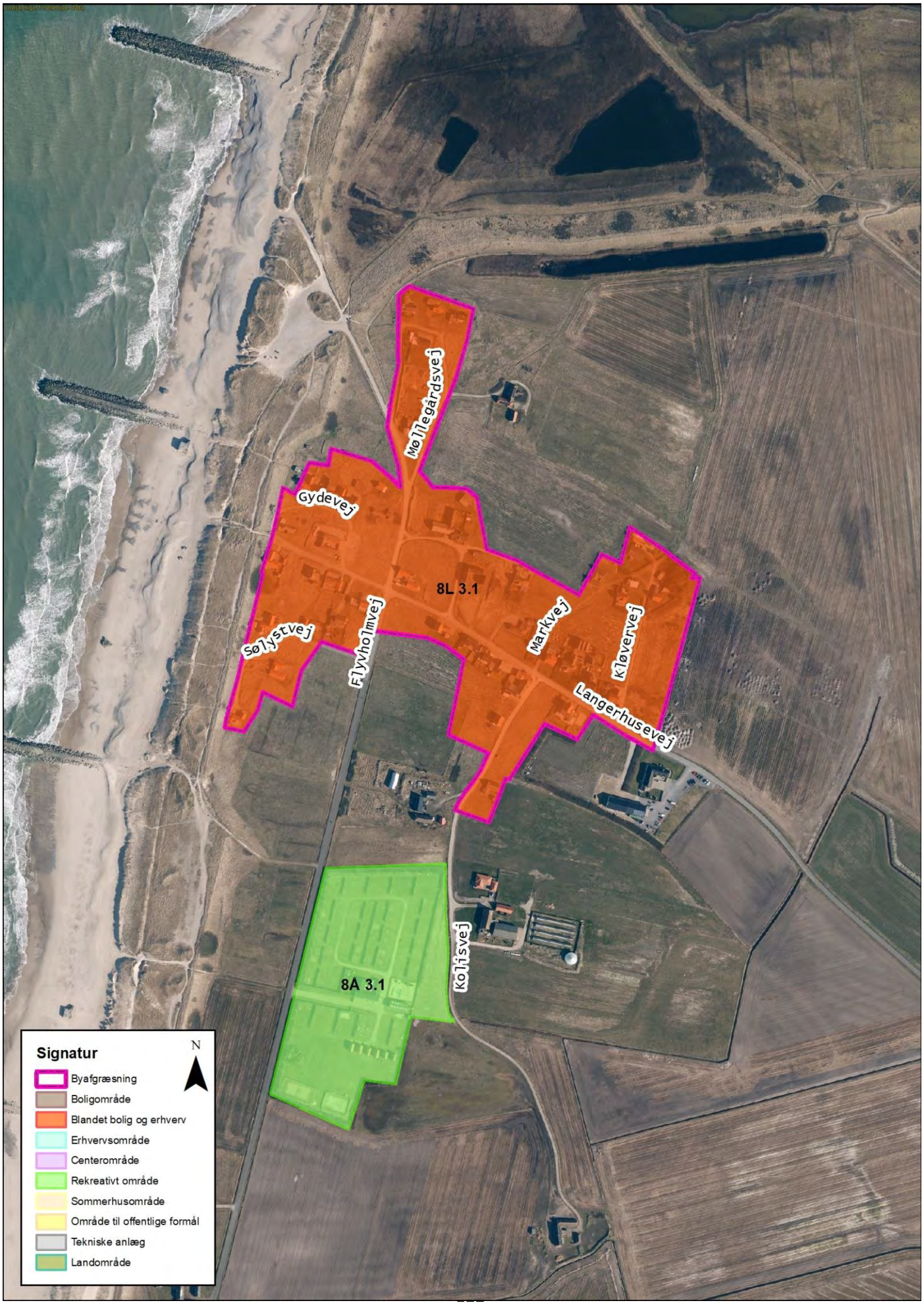
Tørringhuse er den sydligste af de tre byer. Byen, der ligesom Klinkby er en landevejsby, er overvejende placeret langs Lemvigvej med et nyere kvarter mod syd. Byen har ca. 75 huse og flere erhvervsbygninger. Ligesom i Klinkby er det landsbyen og et vejkryds, der har været udgangspunkt for bebyggelsen, der er knyttetil landevejen. Byen fi k også sit mejeri, men med den korte afstand til Lemvig og nabolandsbyerne var mulighederne for byvækst begrænsede.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Klinkby-Hove-Tørringhuse rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Alle kommuneplanrammer i de tre bydele samles i hver deres ramme til landsbyformål. Erhvervsrammer fastholdes som selvstændige rammer. Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Langerhuse

Møllegårdsvej
Gydevej
8L 3.1
Søllystvej
Flyvholmvej
Markvej
Kløvervej
Langerhusevej
Koljsvej
8Å 3.1
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Langerhuses historie er knyttet til hav- og fjordfiskeri, der tidligere var byens hovederhverv og grundlaget for landsbyens oprindelse som fiskerleje. I dag er der ikke mange synlige spor i bybilledet fra fiskeritiden, og landsbyen fremtræder overvejende som en boligby præget af turisme.

Husene i Langerhuse afspejler i høj grad byggeskikken med østvestvendte længehuse grundet de barske klimatiske forhold, der hersker i dette kystnære område ved Vesterhavet.

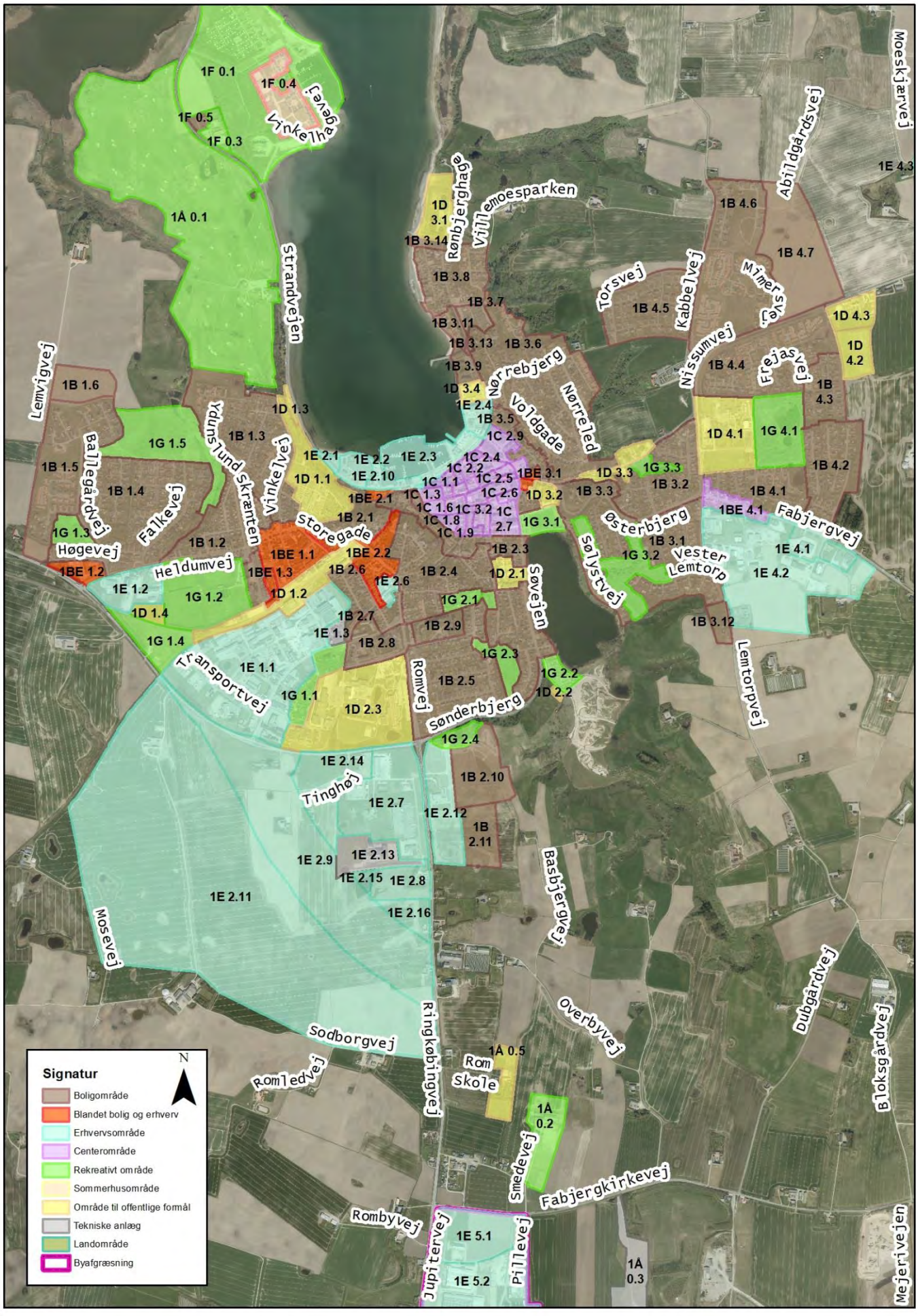
De nyere huse fra begyndelsen af 1900-tallet og derefter er hovedsageligt opført med teglstensfacader i blank mur eller pudsede. Husene har som regel sadeltag med øst-vest gavlorientering. Såkaldte "finere" huse med markant forskel i etagehøjde er bygget i perioden 1912-1920 af tegl eller cementkvadre. I 1941-1949 sker der en lidt større udbygning langs den østlige del af Langerhusevej med huse med sadeltage, karnapper og småkviste, som de ses i de fleste danske landsbyer.

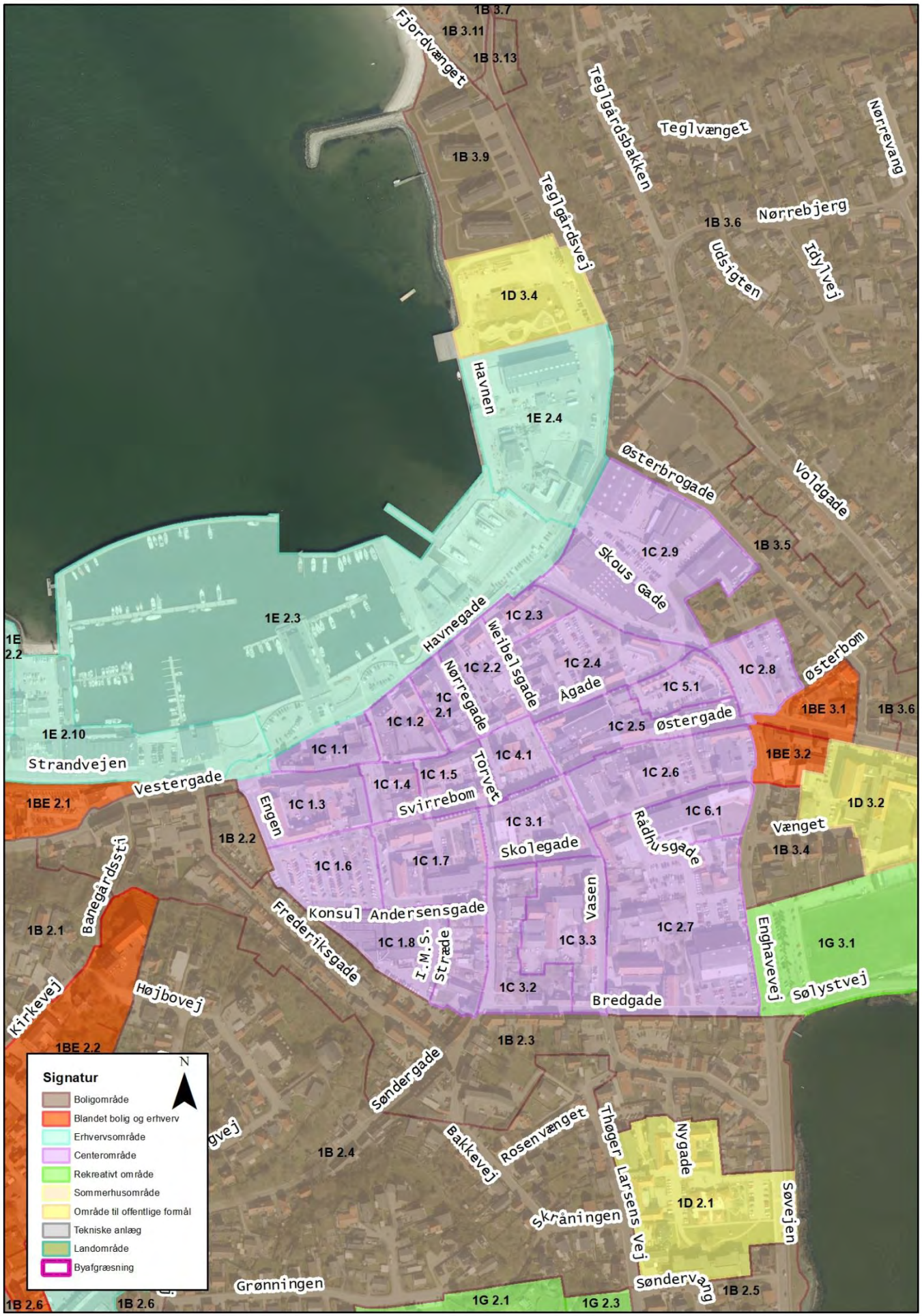
Styrkeposition
Bosætning og turisme

Strategisk og fysisk udvikling
Langerhuse rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Lemvig

1F 0.1
1F 0.4
1F 0.5
1F 0.3
Vinkelhavevej
1Å 0.1
Strandvejen
1D 3.1
Rønbjerghage
Villemoesparken
1B 3.14
1B 3.8
1B 3.7
1B 3.11
1B 3.13
1B 3.6
1B 3.9
1D 3.4
1E 2.4
1B 3.5
1C 2.9
Nørrebjerg
Voldgade
Nørreled
Torsvej
Kabbelvej
Mimersvej
Nissumvej
Frejasvej
Abildgårdsvej
Woelkjærvej
1B 4.6
1B 4.7
1B 4.5
1B 4.4
1D 4.3
1D 4.2
1B 4.3
1E 4.3
1D 4.1
1G 4.1
1B 4.2
1B 4.1
1BE 4.1
1E 4.1
1E 4.2
Fabjergvej
Østerbjerg
Vester Lemtorp
Sølystvej
1B 3.1
1G 3.2
1B 3.2
1B 3.3
1D 3.3
1G 3.3
1D 3.2
1C 2.6
1C 2.5
1BE 3.1
1C 2.4
1C 2.2
1C 2.3
1E 2.3
1E 2.2
1E 2.1
1C 2.7
1G 3.1
1C 1.9
1C 1.8
1C 1.6
1C 3.2
1C 1.3
1C 1.1
1E 2.10
1D 1.1
1B 2.1
1BE 2.1
Storegade
Søvejen
1B 2.3
1D 2.1
1B 2.4
1E 2.6
1B 2.6
1BE 2.2
1BE 1.1
1BE 1.3
1D 1.2
1G 2.1
1B 2.7
1B 2.9
1E 1.3
1B 2.8
1G 2.3
1G 2.2
1D 2.2
1B 2.5
Romvej
Sønderbjerg
1G 2.4
1B 3.12
Lemtorpvej
1E 2.14
Tinghøj
1E 2.7
1E 2.12
1B 2.10
1B 2.11
1E 2.13
1E 2.9
1E 2.15
1E 2.8
1E 2.11
1E 2.16
Basbjergvej
Overbyvej
Dubgårdvej
Bloksgårdvej
Ringkøbingvej
Sodborgvej
Romledvej
1A 0.5
Rom Skole
1A 0.2
Smedevej
Fabjergkirkevej
Rombyvej
Jupitervej
1E 5.1
1E 5.2
Pillevej
1Å 0.3
Mejerivejen
Lemvigvej
Ballegårdvej
Falkevej
Højgevej
Vinkelvej
Tvinslund Skrænten
1G 1.5
1B 1.6
1B 1.5
1B 1.4
1G 1.3
1B 1.2
1BE 1.2
1E 1.2
1G 1.2
1D 1.4
1G 1.4
1D 1.3
1B 1.3
Heldumvej
Transportvej
1E 1.1
1G 1.1
1D 2.3
Mosevej
N
Signatur
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde
Byafgræsning

1B 3.7
1B 3.11
1B 3.13
Fjordvænget
Teglgårdsbakken
Teglvænget
Nørrevang
1B 3.9
Teglgårdsvej
1B 3.6
Nørrebjerg
Udsigten
Idylvej
1D 3.4
Havnen
1E 2.4
Østerbrogade
Voldgade
1B 3.5
1C 2.9
Skous Gade
1E 2.3
1C 2.3
Havnegade
Weibelsgade
1C 2.2
1C 2.4
Nørregade
Ågade
1C 2.8
1C 5.1
Østerbom
1BE 3.1
1B 3.6
1C 2.1
1C 1.2
1C 2.5
Østergade
1E 2.2
1E 2.10
1C 1.1
1C 4.1
1BE 3.2
Strandvejen
Torvet
1C 1.5
1C 1.4
1C 2.6
Vestergade
1BE 2.1
Svirrebom
1C 1.3
1C 6.1
1D 3.2
Engen
1C 3.1
Vænget
1B 2.2
Rådhusgade
1B 3.4
Skolegade
Banegårdssti
1C 1.6
1C 1.7
Konsul Andersensgade
Vasen
1B 2.1
Frederiksgade
1C 2.7
1G 3.1
1C 1.8
I.M.S. Stræde
1C 3.3
Enghavevej
Kirkevej
Højbovej
1C 3.2
Bredgade
Sølystvej
1BE 2.2
1B 2.3
Søndergade
Signatur
N
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde
Byafgrænsning
Bakkevej
Rosenvænget
1B 2.4
Thøger Larsens Vej
Nygade
1D 2.1
Søvejen
Skråningen
Grønningen
Søndervang
1B 2.5
1B 2.6
1B 2.6
1G 2.1
1G 2.3

Bymønsterrolle
Hovedby

Beskrivelse
Lemvig nævnes første gang i år 1234. Det sker i et brev, udstedt af kong Valdemar, hvori han overdrager skatten af plovene i Hardsyssel, Almindsyssel og Vardesyssel med flækkerne Varde og Lemvig til biskoppen i Ribe, til gengæld for den halve mønt, som han tidligere havde i Ribe by. Kilden siger ikke noget om byens grundlæggelsesår men vidner blot om, at den eksisterede i 1234, og at den var en lille by. Byens placering i bunden af Lem Vig havde både fordele og ulemper. Vigen udgjorde en naturhavn med læ for vinde fra syd og vest. Den flade strand var velegnet som landingsplads for skibe. Omkring byen var der enge til høslæt og græsning samt en sø med ferskvandsfiskeri. I de høje bakker fandtes kilder med godt drikkevand. Ulemperne var den begrænsede byggegrund i det meget lave og sumpede terræn samt de stejle nedkørsler til byen.

Lemvig er i dag centerby og i selve byen bor ca. 7.000. Centrum i byplanen er Torvet med kirken, der fik sit nuværende udseende med det karakteristiske løgspir ved en stor ombygning i 1933-34. Herfra udgår Vestergade, der som byens vigtigste handelsstrøg blev gågade allerede i 1970, mens Østergade blev omlagt til gågade i 1985. Ud over forretninger rummer denne gade flere pladskrævende offentlige funktioner. l det gamle rådhus fra 1877 er der nu musikskole, og både foran og bagved bygningen er det gamle rådhustorv samt baggården omdannet til gode byrum med plads til leg, ophold og mindre koncerter. Tilbagetrukket fra Østergade findes byens nuværende rådhus, bygget som administrationsbygning efter kommunesammenlægningen i 1970, mens pladsen foran rådhuset i 1994 blev istandsat og udstyret med bænke, træer, vandbassin og skulptur. Områdefornyelse i Lemvig gennemføres i perioden 2016-2021 og bidrager bl.a. til at Rådhusområde og Østergade bindes bedre sammen og at der skabes et grønnere byrum og lettere tilgængeligt udendørs ophold.

Lemvig rummer en række områder med særlig kulturmiljømæssig værdi. Disse er:

- Lemvig stationskvarter og Vesterbjerg
- Lemvig Havn og Bedding
- Søndergade, Vasen og Bredgade
- Kirketorvet og gågaden
- Skolebyen
- Svanevej og Sønderbakken
- Voldgade og Østerbrogade
- Skrænten
- Frederiksgade

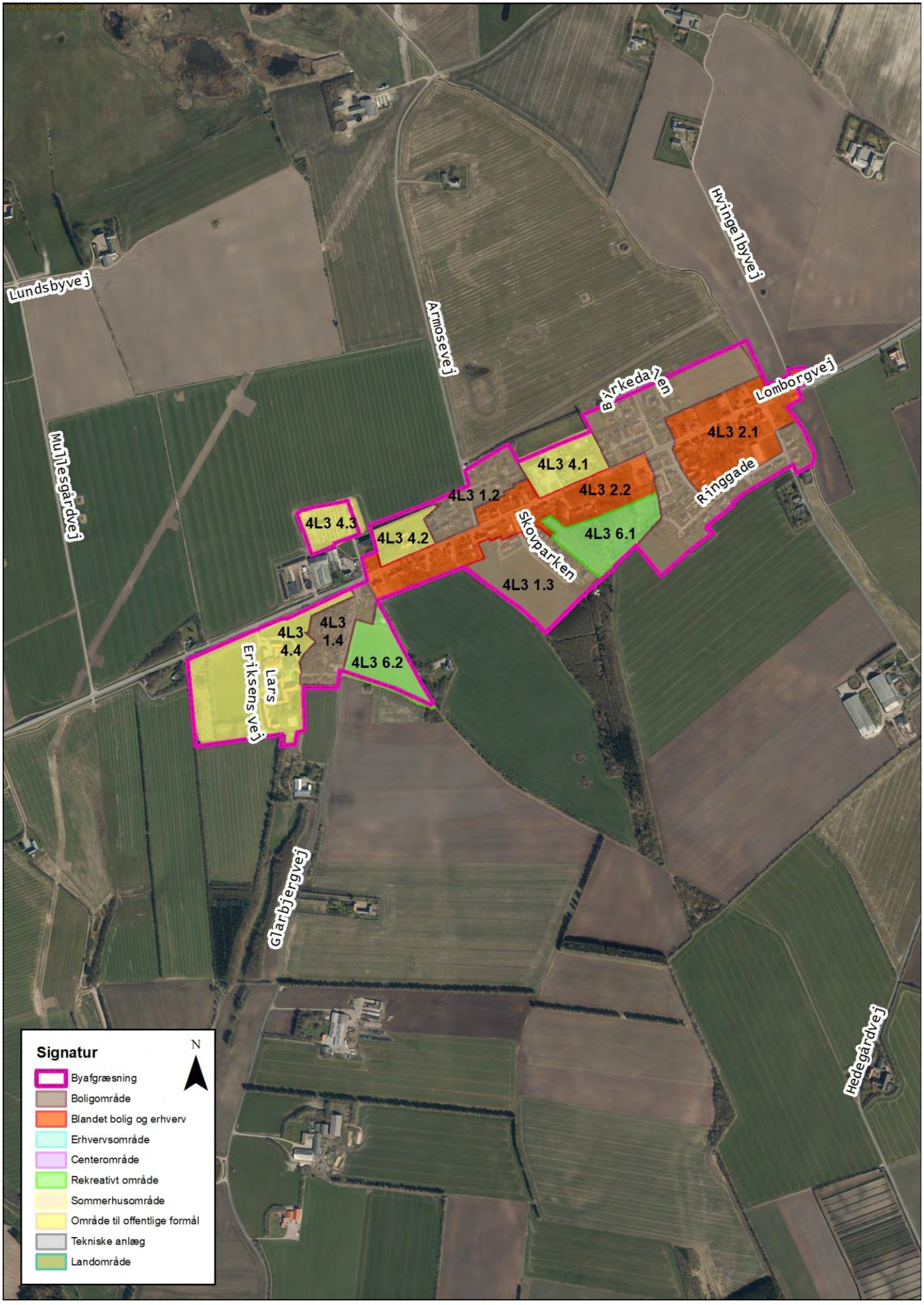
Styrkeposition
Bosætning, erhverv, turisme og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Lemvig rummer en række arealer til bosætning i forskellige dele af byen, der ikke endnu er udnyttet samt arealer, der delvis er udnyttet. Der vurderes ikke at være behov for yderligere grunde til udstykning i de forskellige områder.

De resterende rammer fastholdes.

Byafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Lomborg

Lundsbyvej
Armosevej
Hvingelbyvej
Birkedalen
Lomborgvej
Mullesgårdvej
4L3 2.1
4L3 4.1
4L3 1.2
4L3 2.2
Ringgade
4L3 4.3
4L3 4.2
Skovparken
4L3 6.1
4L3 1.3
4L3 4.4
4L3 1.4
4L3 6.2
Eriksens vej
Lars
Glarbjergvej
Hedegårdvej
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Lomborg er en vejlandsby beliggende langs Lomborgvej. Bebyggelsen er overvejende parcelhuse samt enkelte byhuse, der ligger mere eller mindre tilbagetrukket fra den gennemgående landevej.

Området har tidligere selv huset flere institutioner, men deler i dag institutioner med nabolandsbyen Ramme således der skabes bedre udnyttelse af funktionerne.

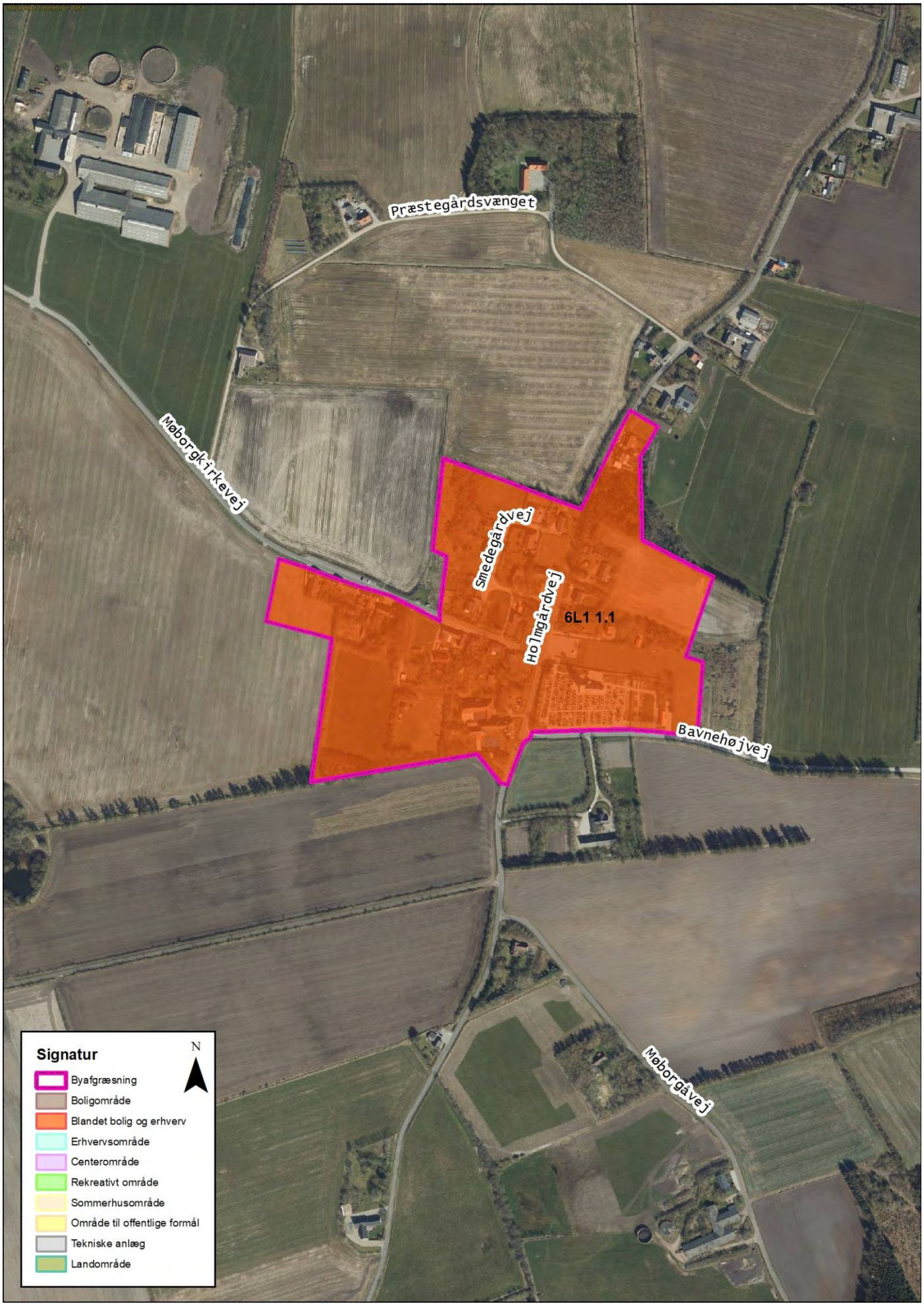
Herudover rummer byen kirke, præstegård, efterskole samt en mindre del erhverv.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Lomborg rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Møborg

Præstegårdsvænget
Møborgkirkevej
Smedegårdvej
Holmgårdvej
6L1 1.1
Bavnehøjvej
Møborgåvej
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Med sin placering på hedeslettens højeste bakkeø har byen en storslået landskabelig beliggenhed med vidt udsyn over det omkringliggende slettelandskab så langt øjet rækker. Møborg ligger på bakkens nordvest-lige skråning, mens kirken er placeret nær bakketoppen Bavnehøj, der når en højde af 47 m over havet.

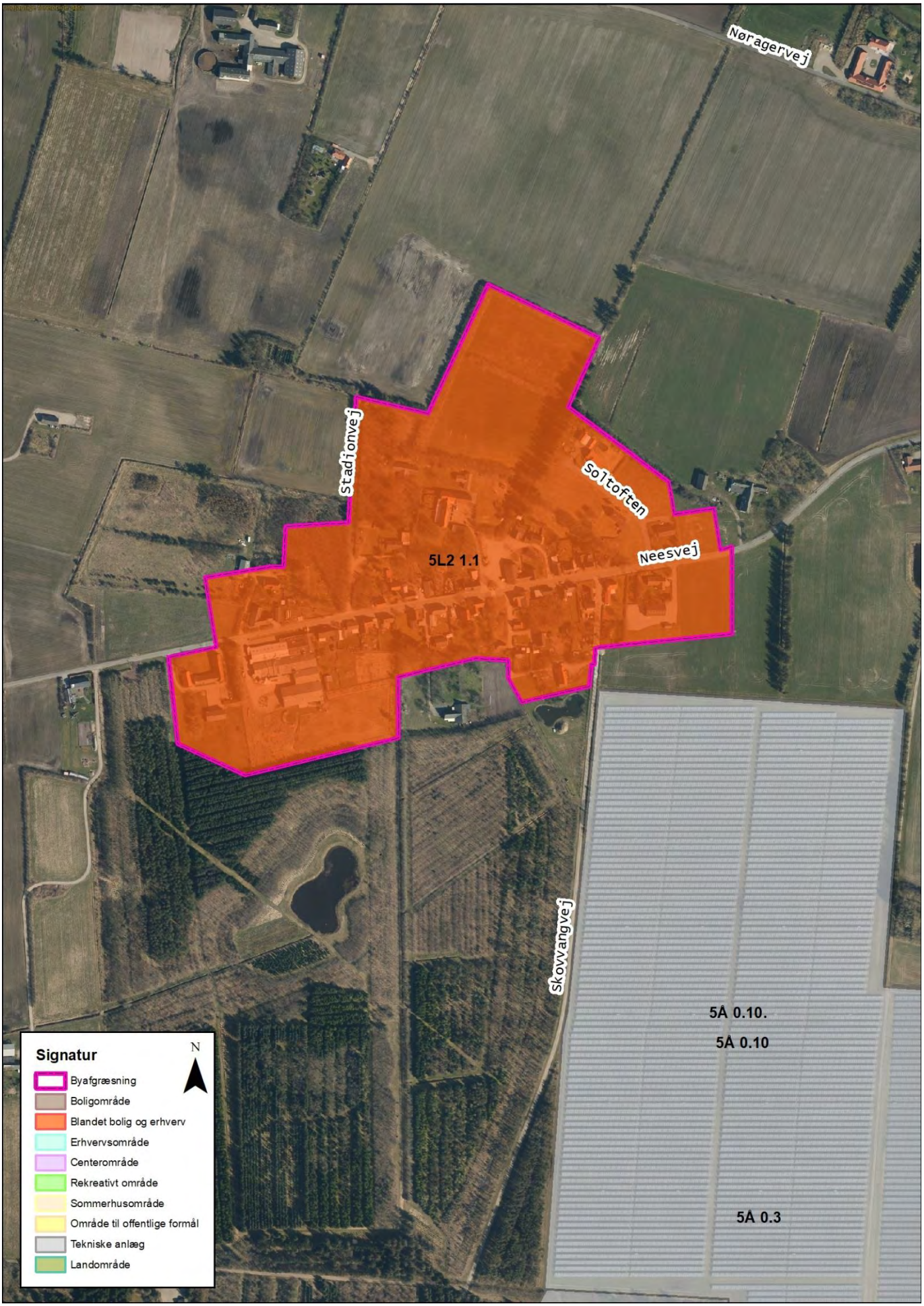
Bebyggelsen er opstået omkring vejkrydset Holmgårdvej - Møborgkirkevej nedenfor kirken og er fortsat med enkelte huse ud langs Møborgkirkevej, hvor den ensidigt beliggende vejbebyggelse danner en markant lille byfront ud mod de åbne vidder mod nord.

Også her var det skole, forsamlingshus, købmandshandel og snedker-virksomhed, der prægede den lille bydannelse, udover kirken og en vindmølle, som drog fordel af den udsatte beliggenhed.

Styrkeposition
Bosætning

Strategisk og fysisk udvikling
Møborg rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning. Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammens afgrænsning.

Nees

Nøragervej
Stadionvej
Soltoften
Neesvej
5L2 1.1
Skovvangvej
5Å 0.10.
5Å 0.10
5Å 0.3
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Nees er en vejlandsby beliggende langs Neesvej og er bestående af et mindre antal huse fra begyndelse af det 1900 århundrede suppleret med nybyggerier op til i dag.

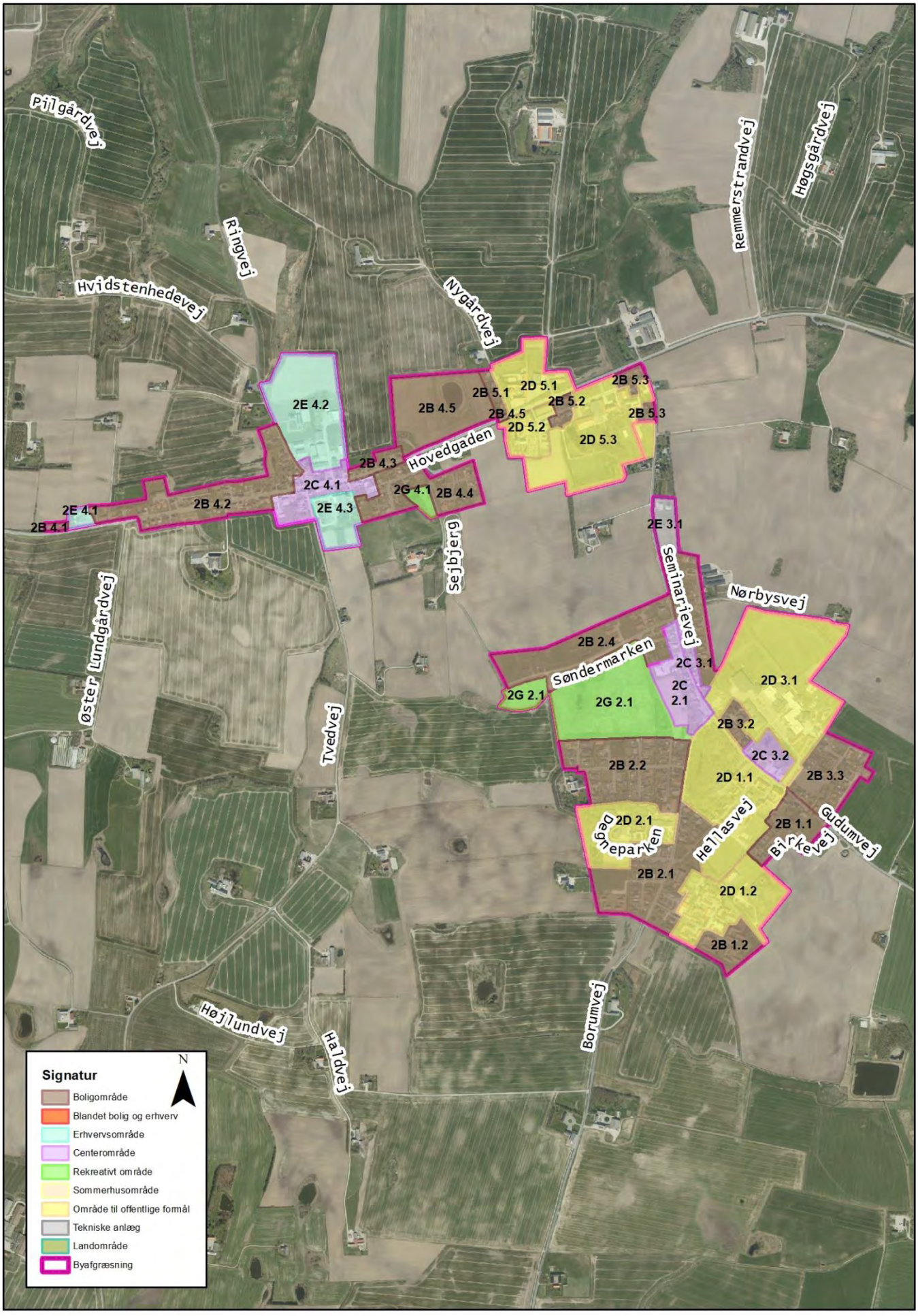
Kirken er beliggende i Nees Kirkeby ca. 0,5 km nord for. Herudover rummer landsbyen en mindre del erhverv.

Styrkeposition
Bosætning

Strategisk og fysisk udvikling
Nees rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Alle kommuneplanrammer i Nees samles til en. Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Nørre Nissum

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
Byen Nørre Nissum består af fire mindre bebyggelser; Seminariebyen, Nissumby, Kirkebyen og Korinth. Seminariebyen opstod omkring den gamle præstegård og med seminariets opførelse i 1892. I byen er præstegården, seminariet samt flere lærerboliger bevaret. I Korinth og Kirkebyen findes flere velbevarede funktionsbygninger fra andelstiden.

Vejbyerne skaber tilsammen en stærk fortælling om områdets udvikling med afsæt i både andelstidens funktionsbygninger og i den indremissionske ånd, som tydeligt opleves i seminariets bygninger. Byerne fremstår omdannet, men de velbevarede funktionsbygninger og seminariet sikrer områdets aflæselighed.

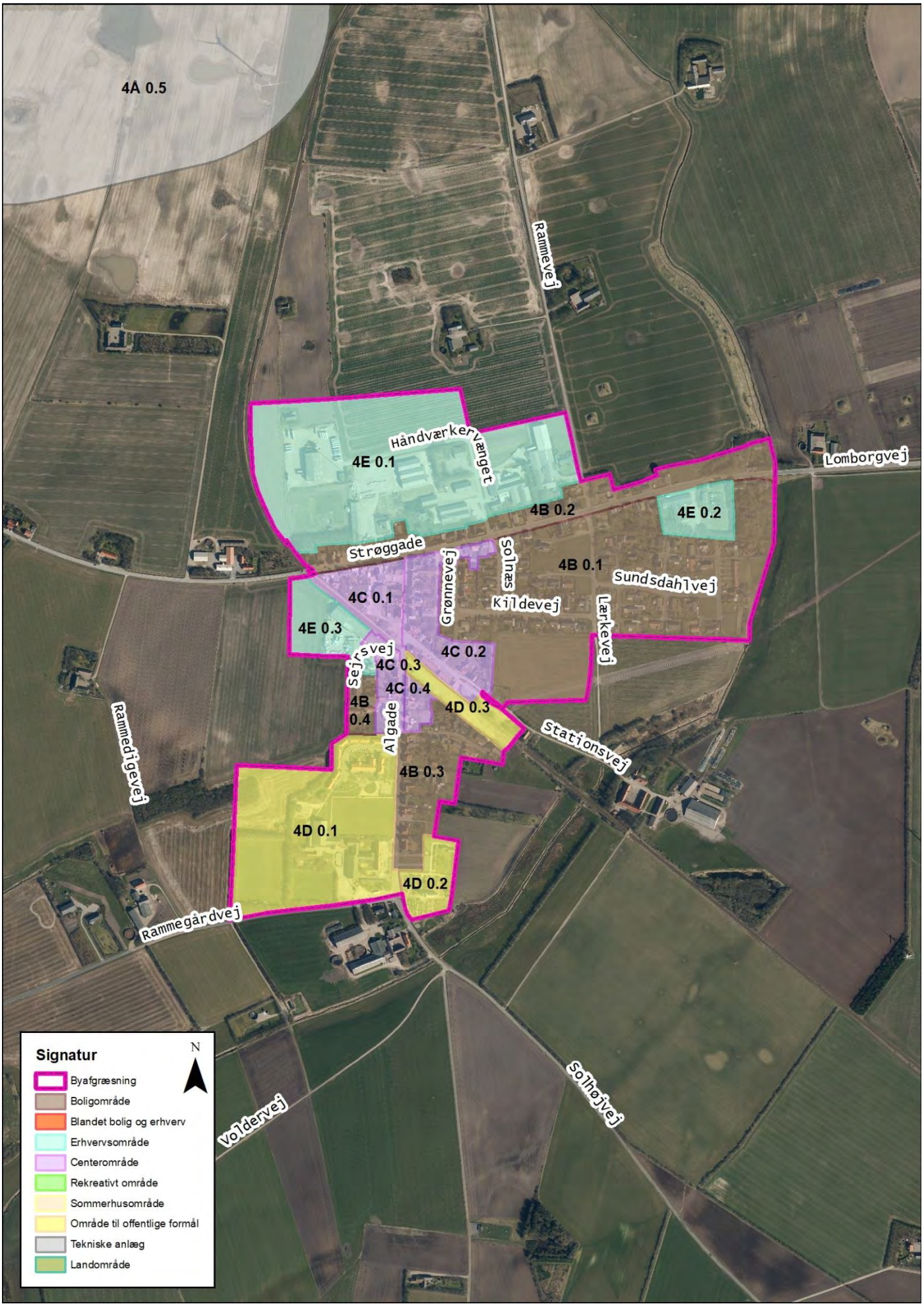
Kulturmiljøet rummer med de mange skoler store muligheder som kulturelt samlingssted. For at skabe større sammenhæng mellem de tre bebyggelser, kan andelstidens funktionsbygninger med fordel inddrages til aktiviteter i forbindelse med skolerne, så disse sikres og understøtter områdets fortælling.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Nørre Nissum rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Ramme

4Å 0.5
Rammevej
Håndværkervænget
4E 0.1
Lomborgvej
4B 0.2
4E 0.2
Strøggade
Grønnevej
Solnæs
4B 0.1
Sundsdahlvej
4C 0.1
Kildevej
Lærkevej
4E 0.3
4C 0.2
Sejrsvej
4C 0.3
4C 0.4
4B 0.4
4D 0.3
Algade
Rammedigevej
Stationsvej
4B 0.3
4D 0.1
4D 0.2
Rammegårdvej
Voldervej
Solhøjvej
N
Signatur
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
Ramme er opstået som stationsby med anlæggelsen af Vemb-Lemvig-banen i 1879 og er sidenhen vokset omkring stationen og de oprindelige gadeforløb, som danner et T-kryds. Langs Strøggade finder man en klassisk, tæt stationsbybebyggelse og langs Algade ligger den gamle købmandsgård, alderdomshjem, skole og en lang række villaer opført i Bedre Byggeskik.

Rammes funktion som stationsby er tydelig i bybilledet pga. den tætte vejbebyggelse med stationsbypræg og de tilbageværende historiske elementer som stationen og købmandsforretningen. Den sydlige bydel med plejehjem, skole og Bedre Byggeskikvillaer afspejler fint den efterfølgende udvikling i byen. Den lokale købmand har været lukket, men er nu på vej igen grundet arbejdet fra lokale kræfter.

Bebyggelsen i stationskvarteret og den sydlige del af Algade er velholdt og har fine arkitektoniske kvaliteter, mens stationsbyarkitekturen i Algades nordlige ende og Strøggade trænger til istandsættelse.

Området gennemgår områdefornyelse sammen med Lomborg. Opgaven er at understøtte lokal forskønnelse og øge sammenhængskraften imellem byerne.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Ramme rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Remmerstrand

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Bebyggelsen langs Remmerstrandvej består af mindre boliger samt en tidligere kro. Området har været fattigt og primært beboet af daglejere og håndværkere med fiskeri som bierhverv.

De fleste boliger er omdannet gennem tiden, og Remmerstrandvej har udviklet sig til en større forbindelsesvej, hvilket minimerer områdets integritetsværdi. Der findes dog fortsat flere mindre baghuse og tidligere udhuse, som har været brugt af håndværkere samt til fiskeri.

Området ligger smukt ud til Nissum Bredning, og syd for Remmerstrandvej er der de senere år bygget flere store boliger. Remmerstrand besidder muligheder som et attraktivt sommerhus- og bosætningsområde, men den trafikerede Remmerstrandvej udgør en markant udfordring i den forbindelse.

Styrkeposition
Bosætning og turisme

Strategisk og fysisk udvikling
Remmerstrand rummer kun rammer til sommerhusbebyggelse og disse fastholdes.

Rom

1Å 0.5
1Å 0.2
1Å 0.2
Smedevej
Ringkøbingvej
Bækkelundvej
Fabjergkirkevej
1E 5.1
Pillevej
Jupitervej
1E 5.2
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Lokalsamfund

Beskrivelse
Rom by er et mindre lokalsamfund beliggende syd for Lemvig. Bebyggelsen ligger tæt op ad Ringkøbingvej og består hovedsageligt af parcelhuse samt en mindre del erhverv. Umiddelbart syd for Rom by er Rom Erhvervsområde, hvor virksomheder med særlige beliggenhedskrav placeres.

Styrkeposition
Bosætning

Strategisk og fysisk udvikling
Rom by har ikke kommuneplanrammer.

Skalstrup

5A 0.9
Øster Dalgårdvej
Ballesigvej
Skalstrupvej
Kikkenborgvej
Bækbyvej
Signatur
N
Byafgrænsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Lokalsamfund

Beskrivelse
Bebyggelsen Skalstrup er beliggende langs Skalstrupvej i det sydligste af Lemvig Kommune. Bestående mest af landbrugsejendomme og husmandssteder er dette lokalsamfund opstået og fastholdt omkring landbrug.

Styrkeposition
Bosætning

Strategisk og fysisk udvikling
Der er ikke kommuneplanrammer for Skalstrup.

Thyborøn

Havnegade
Trawlvej
Jagtvej
Tobisvej
Nordsøkaj
Harbørevej
Ærøvej
Sprogøvej
Kjittvej
Værftsvej
Dokken
Færgen
Vesterhavsgade
Sydhavnsvej
Thyborønvej
10C 1.4
10C 1.5
10C 1.6
10E 1.3
10E 1.9
10C 1.3
10C 1.7
10C 1.1
10E 1.2
10B 1.7
10D 1.4
10D 1.5
10B 1.1
10BE 1.3
10B 1.5
10E 1.4
10E 1.15
10B 1.2
10BE 1.2
10E 1.6
10B 1.3
10D 1.8
10D 1.3
10B 1.6
10B 1.8
10D 1.2
10G 1.1
10D 1.1
10C 1.2
10E 1.7
10E 1.13
10B 1.4
10E 1.14
10E 1.11
10E 1.5
10E 1.8
10E1.10
10E1.16
10E1.12
9E 1.1
Signatur
N
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde
Byafgræsning

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
Indtil det endelig gennembrud af Agger Tange i 1862 lå Thyborøn i Thy og bestod af 9 huse. I 1899 blev Thyborøn endestation for VLTJ-banen, men byen oplevede først en større vækst med anlæggelsen af havnen i 1914. Efterfølgende er havnen udvidet med Søndre Inderhavn, industrihavn samt færgehavn til Agger.

I 1954 gennemførte staten et infrastrukturprojekt med en kombineret vej- og jernbanedæmning til beskyttelse mod oversvømmelse samt som en sikring af havnens status som en af landets største. I området findes også Thyborøn-fæstningen fra 2. Verdenskrig samt Kystdirektoratets røde huse opført fra 1930-45 i forbindelse med kystsikringen langs Harboøre Tange.

Thyborøn er i dag en af landets største fiskerihavne og et af de få steder, fiskeriets betydning opleves helt tydeligt. De røde huse, de enkle boliger og høfderne understøtter fortællingen om det barske miljø og den nære relation til havet.

De bærende værdier i kulturmiljøet knytter sig til havnens tidligste bygninger placeret langs Havnegade, såsom sømandshjem fra 1917 og fiskeriauktion fra 1928. Bærende for kulturmiljøet er også Kystdirektoratets røde huse, skildpaddespionens bunkers, transformatortårnet samt miljøet langs Bredgade.

Styrkeposition
Bosætning, erhverv, turisme og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Thyborøn har ikke mulighed for yderligere udlæg til boligformål grundet byens placering med omgivende vand.

Derfor fastholdes alle kommuneplanrammer.

Byafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Vandborg

Nørgårdvej
Engbjergvej
Gåskærvej
Råbjergvej
Vandborgvej
Kirkensgårdvej
Stokholmvej
Knakkervej
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Indtil slutning af 1800-tallet lå Vandborg kirke og den gamle skole for sig selv omgivet af fritliggende gårde. I forbindelse med landbrugets hastige udvikling og anlæggelsen af Vandborg Mejeri i 1887, udviklede området sig til en andelsby med fælles funktioner for de omkringliggende gårde. I forbindelse med mejeriet blev der opført bestyrerbolig, forsamlingshus, købmandsgård og boliger i Bedre Byggeskik. I området findes også flere gårde, præstegård, missionshus og oprindelige markstrukturer.

Vandborg er et tidstypisk billede på Lemvig-egnens bydannelser i slutningen af 1800-tallet og et fint eksempel på en andelsby, der fremstår helstøbt i sin struktur med en stærk arkitektonisk sammenhæng i form af Bedre Byggeskik. De mange gårde og velbevarede markstrukturer omkring Vandborg understøtter endvidere fortællingen om andelsbyen og dennes udvikling.

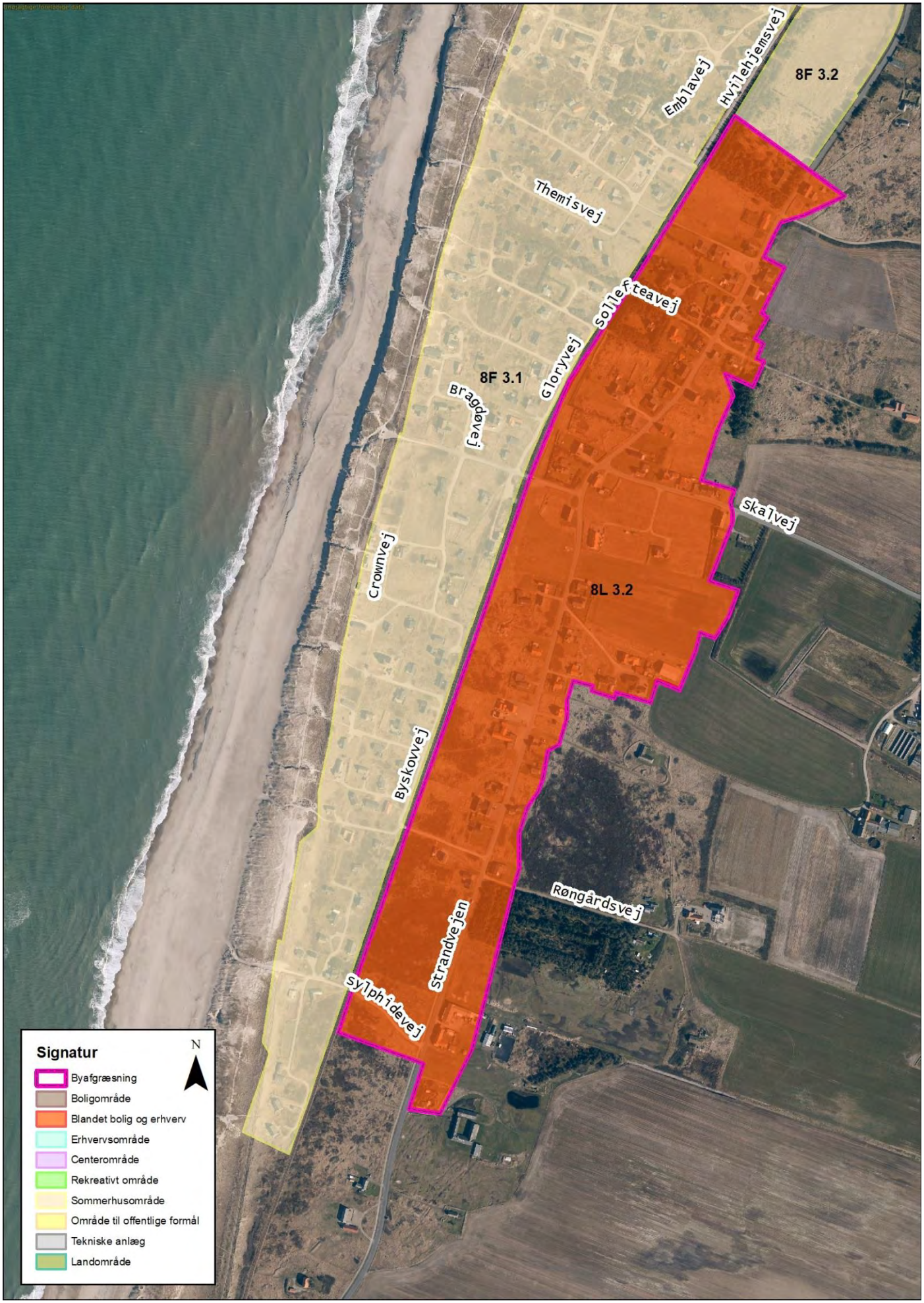
De bærende værdier for landsbyen knytter sit til placeringen i det åbne landskab og sammenhængen med de fritliggende gårde, samt den gennemgående Bedre Byggeskik-arkitektur. Samspillet mellem kirken, den nye og gamle skole samt miljøet omkring mejeriet er ligeledes et vigtigt træk i kulturmiljøet.

Skolen, forsamlingshuset og den tidligere købmandsgård besidder gode muligheder for en udvikling af offentlige kulturelle formål og erhverv i forbindelse med turismen ved Fjaltring, Ferring og Bovbjerg.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Der er ikke kommuneplanrammer for Vandborg.

Vrist Landsby

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Vrist landsby er beliggende som vejlandsby langs Strandvejen umiddelbart sydvest for Harboøre. Mod vest afgrænses landsbyen af jernbanelinien samt eksisterende sommerhusbebyggelse, mens landsbyen mod nord, øst og syd grænser mod dyrkede landbrugsarealer.

Vrist landsby er kendetegnet ved spredt bebyggelse, dog med en vis fortætning de senere år.

Styrkeposition
Bosætning og turisme

Strategisk og fysisk udvikling
Kommuneplanrammer for Vrist landsby fastholdes.

Rammeændringer:
Gennemgang af bymønster-samt landsby- og byudvklingsafsnit har betydning for en række af byernes kommuneplanrammer. I flere tilfælde samles rammer i landsbyer og i to tilfælde oprettes nye rammer. I det efterfølgende skabes et overblik over ændringerne.

Bonnet
I Bonnet erstattes rammerne 4L1 1.1, 4L1 1.2, 4L1 2.1, 4L1 4.1, 4L1 4.2 og 4L1 6.1 af én ramme kaldet 4L1 2.1.

Fabjerg
I Fabjerg erstattes rammerne 2L2 2.1, 2L2 2.2 og 2L2 4.1 af én ramme kaldet 2L2 2.1.

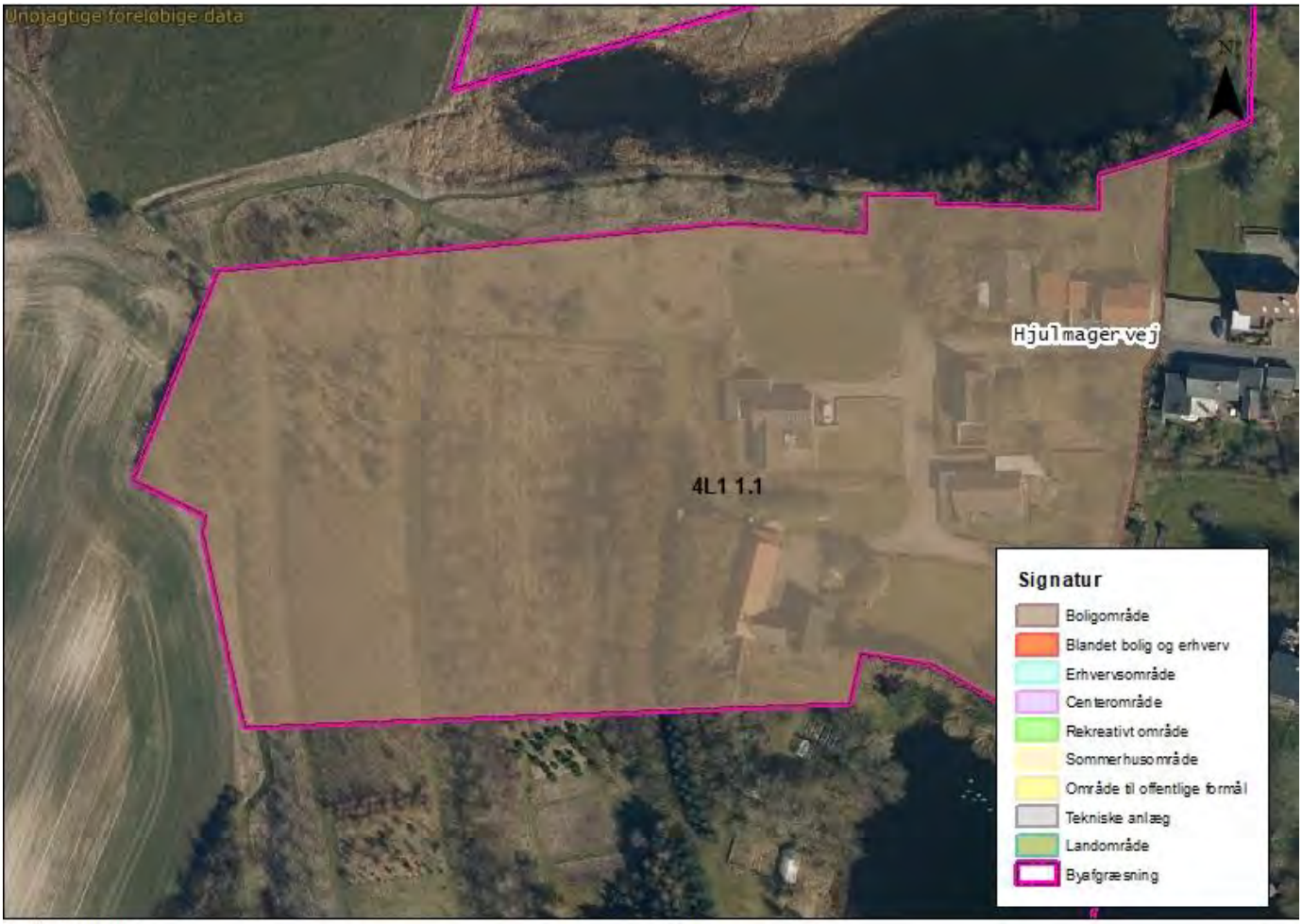
Fjaltring
Der tilføjes én ny ramme kaldet 4L2 2.5.

Fåre
I Fåre erstattes rammerne 5L1 2.1, 5L1 2.2 og 5L1 4.1 af én ramme kaldet 5L1 2.1.

Møborg
I Møborg erstattes rammerne 6L1 1.1, 6L1 4.1 og 6L1 4.2 og den nye ramme for landsbyen hedder nu 6L1 1.1.

I det følgende ses rammernes udformning og placering i landsbyerne.

Bonnets hidtidige rammer:

Rammenr.:
4L1 1.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Boligområde

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Boligområde

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Boligformål og bebyggelse til offentlige formål såsom børneinstitutioner og lignende samt mindre butikker til områdets daglige forsyning, eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden gener i forhold til omgivelserne.

Bonnets hidtidige rammer:

Rammenr.:
4L1 1.2

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Boligområde

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Boligområde

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

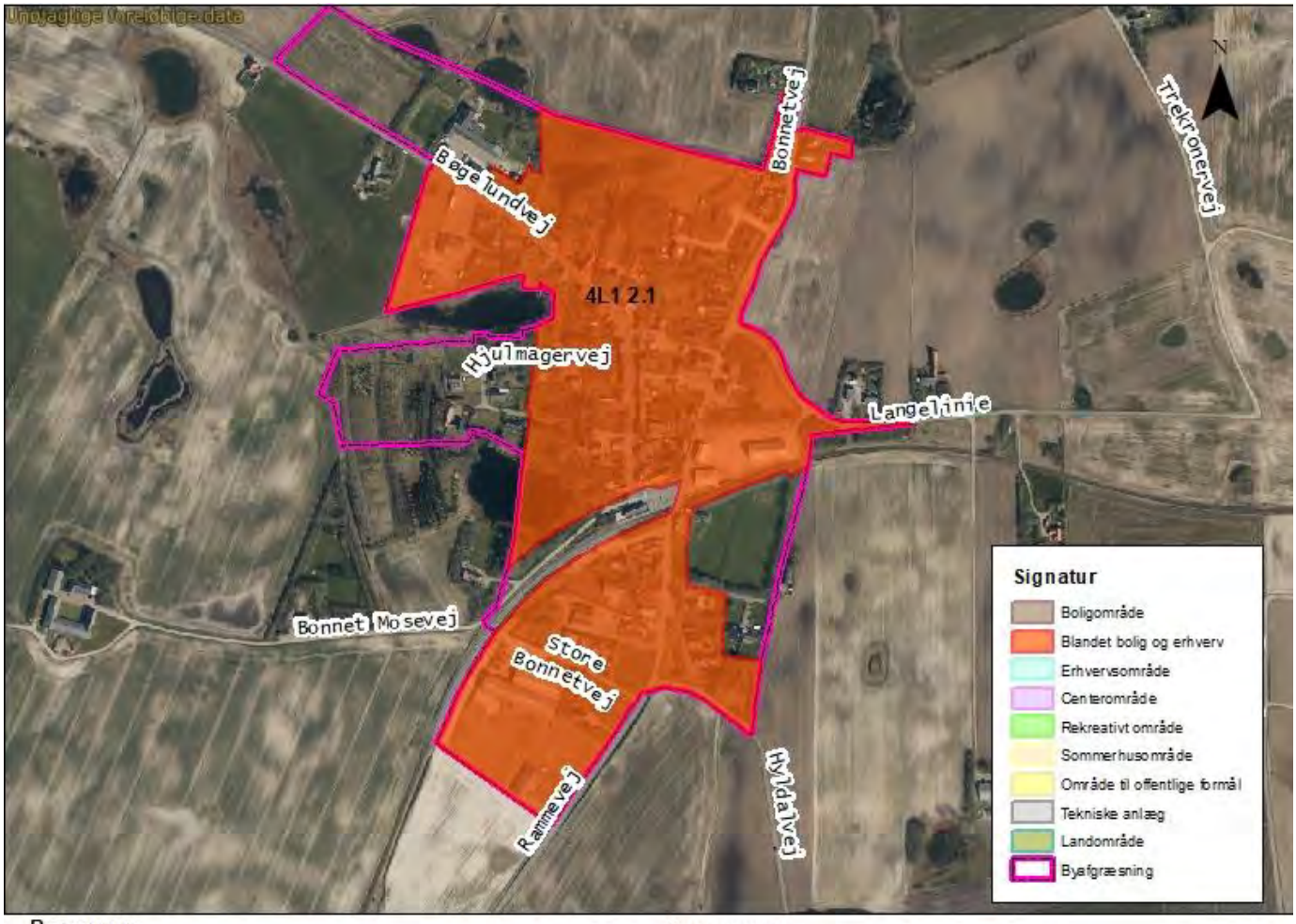
Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Boligformål og bebyggelse til offentlige formål såsom børneinstitutioner og lignende samt mindre butikker til områdets daglige forsyning, eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden gener i forhold til omgivelserne.

Bonnets hidtidige rammer:

Rammenr.:
4L1 2.1

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Bebyggelsesprocent:
0

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Boligformål og erhvervsformål, butikker samt offentlige formål og landbrugsformål. Rammen giver mulighed for etablering eller udvidelse af butiksarealer. Der må indenfor rammen udvides med samlet med 300 m2 dagligvarebutik og 200 m2 udvalgsvarebutik

Zonestatus:
Landzone

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Plandistrikt:
-

Lokalplan:
Delvis Lokalplan 58

Bebyggelsens omfang og udformning:
Eksisterende virksomheder skal have mulighed for udvidelser. Mulighed for opførelse af enkelte bygningsdele i op til 20 m.

Bonnets hidtidige rammer:

Rammenr.:
4L1 4.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Område til offentlige formål

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Område til offentlige formål

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

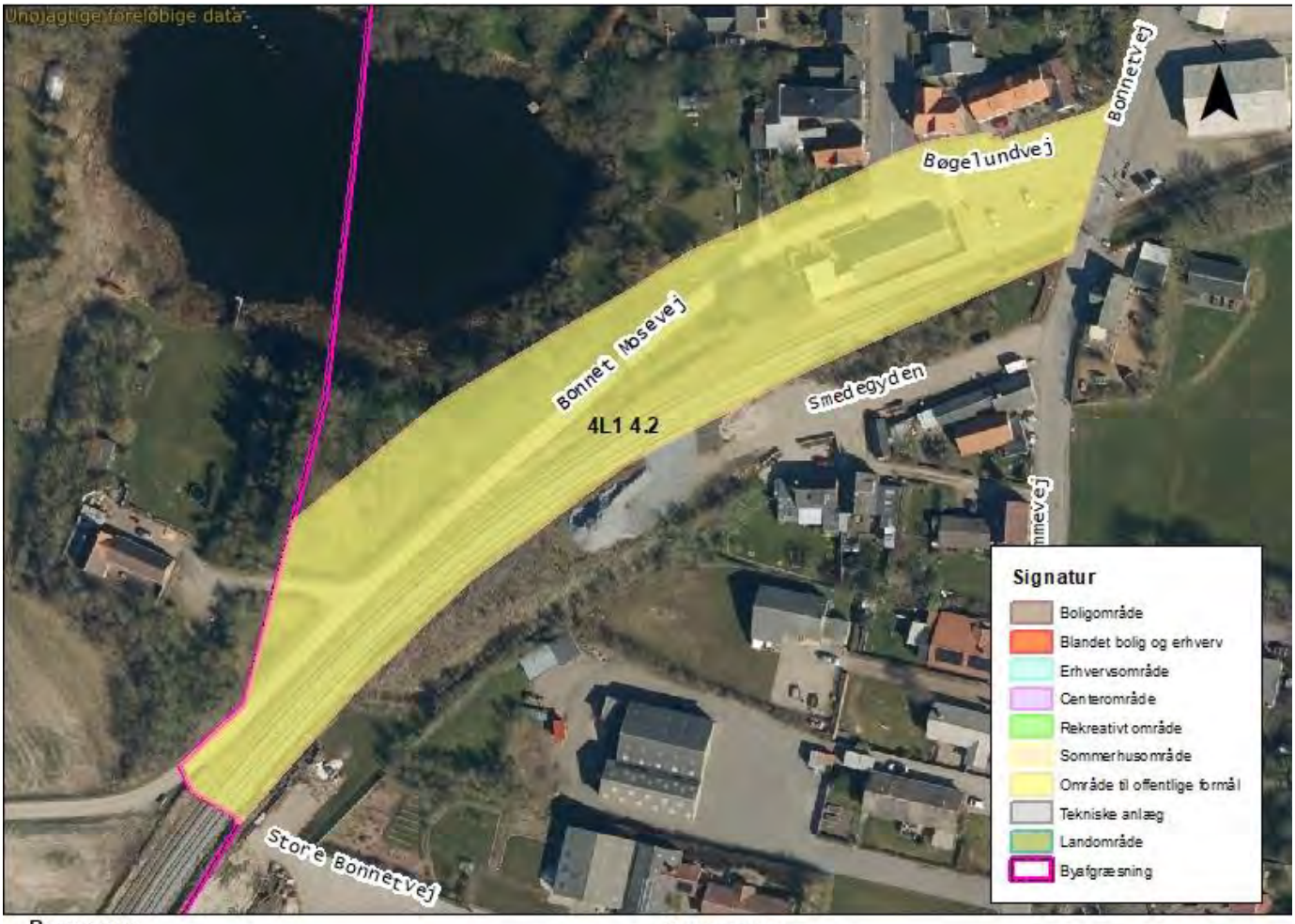
Bebyggelsens omfang og udformning:
Bebyggelsesprocenten skal min. være 40 for den del, der anvendes til skole og lign., og maks. 25 for den del, der anvendes til andre formål end bebyggelse. Enkelte bygninger må opføres i en højde større end 10 m når særlige forhold taler derfor.

Max. antal etager:
2,5

Max. bygningshøjde:
10

Bemærkninger til anvendelsen:
Offentlige formål såsom skoler, institutioner, kirkelige formål, tekniske anlæg, parkering og lignende.

Bonnets hidtidige rammer:

Rammenr.:
4L1 4.2

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Anvendelse generelt:
Område til offentlige formål

Anvendelse specifikt:
Område til offentlige formål

Bebyggelsesprocent:
0

Max. antal etager:
2,5

Max. bygningshøjde:
10

Bemærkninger til anvendelsen:
Offentlige formål såsom skoler, institutioner, kirkelige formål, tekniske anlæg, parkering og lignende.

Zonestatus:
Landzone

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Plandistrikt:
-

Lokalplan:

Bebyggelsens omfang og udformning:
Bebyggelsesprocenten skal min. være 40 for den del, der anvendes til skole og lign., og maks. 25 for den del, der anvendes til andre formål end bebyggelse. Enkelte bygninger må opføres i en højde større end 10 m når særlige forhold taler derfor.

Bonnets hidtidige rammer:

Rammenr.:
4L1 6.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Rekreativt område

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Rekreativt område

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

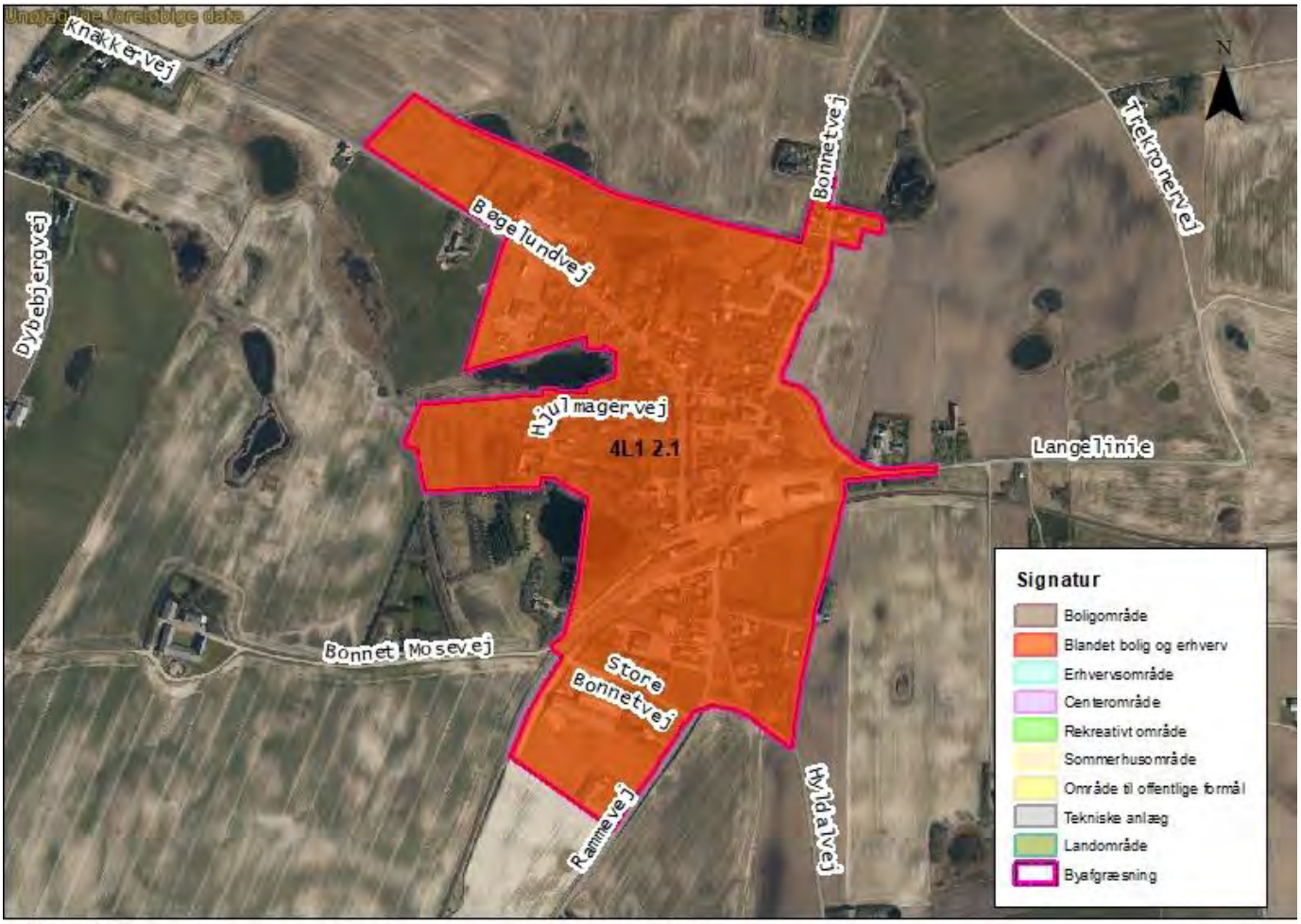
Bebyggelsens omfang og udformning:
Der må kun opføres bebyggelse som har direkte tilknytning til områdets funktion (f.eks. klubhuse, redskabsrum og lignende).

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Offentligt friareal såsom skov, park, idrætsanlæg, legepladser, kolonihaver, grønne områder og lign.

Bonnets nye ramme:

Rammenr.:
4L1 2.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2020-32

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:
Delvis Lokalplan 58

Bebyggelsesprocent:
40

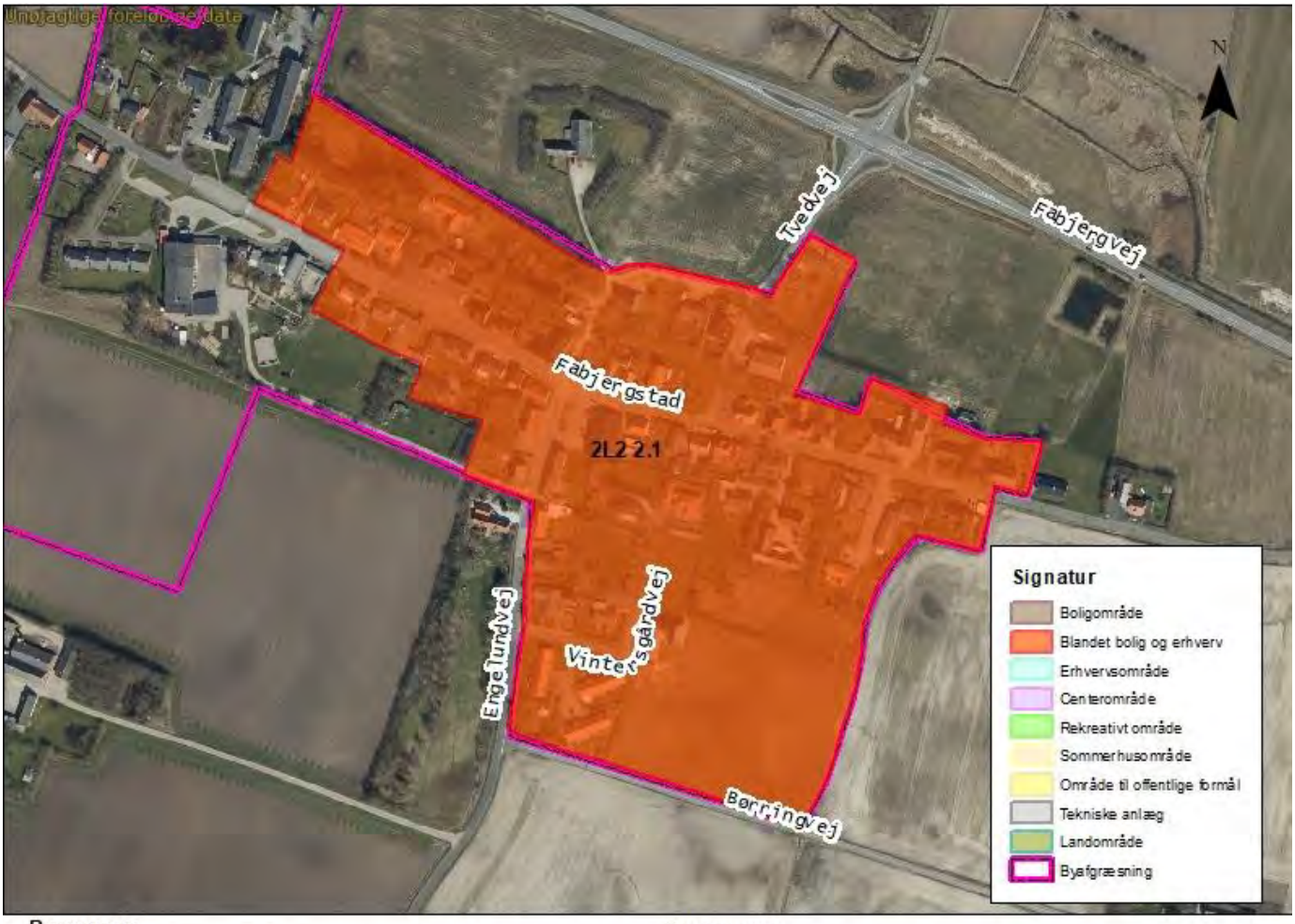
Bebyggelsens omfang og udformning:
Eksisterende virksomheder og institutioner skal have mulighed for udvidelser. Mulighed for opførelse af enkelte bygningsdele i op til 20 m.

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Landsbyformål. Boligformål og erhvervsformål, butikker samt offentlige formål og landbrugsformål. Der må indenfor rammen udvides med samlet med 300 m2 dagligvarebutik og 200 m2 udvalgsvarebutik.

Fabjergs hidtidige rammer:

Rammenr.:
2L2 2.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

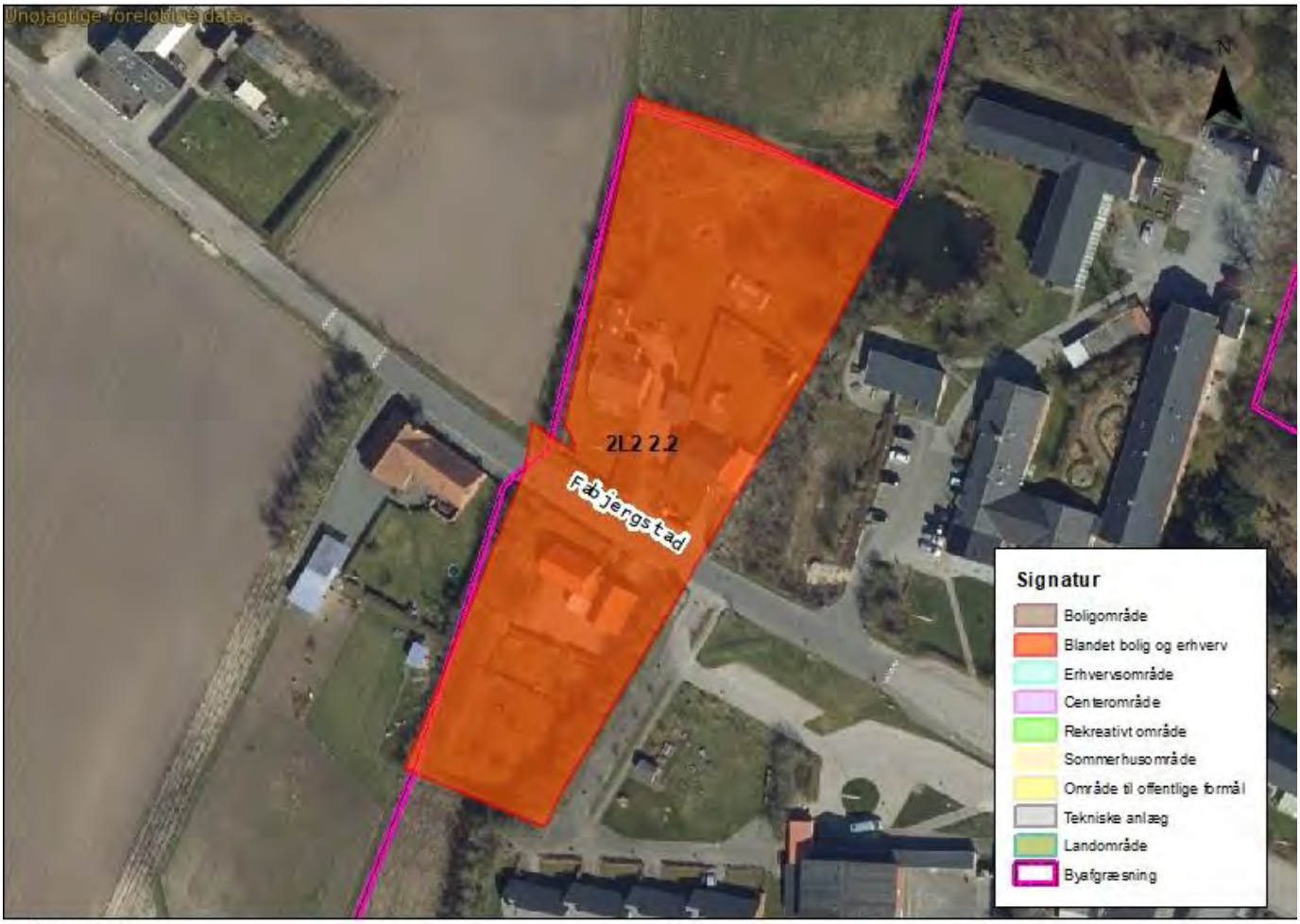
Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Boligformål og erhvervsformål (butikker, lette erhverv) samt offentlige formål og landbrugsformål. Rammen giver mulighed for butiksarealer Der må indenfor rammen udvides med samlet med 127 m2 dagligvarebutik.

Fabjergs hidtidige rammer:

Rammenr.:
2L2 2.2

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

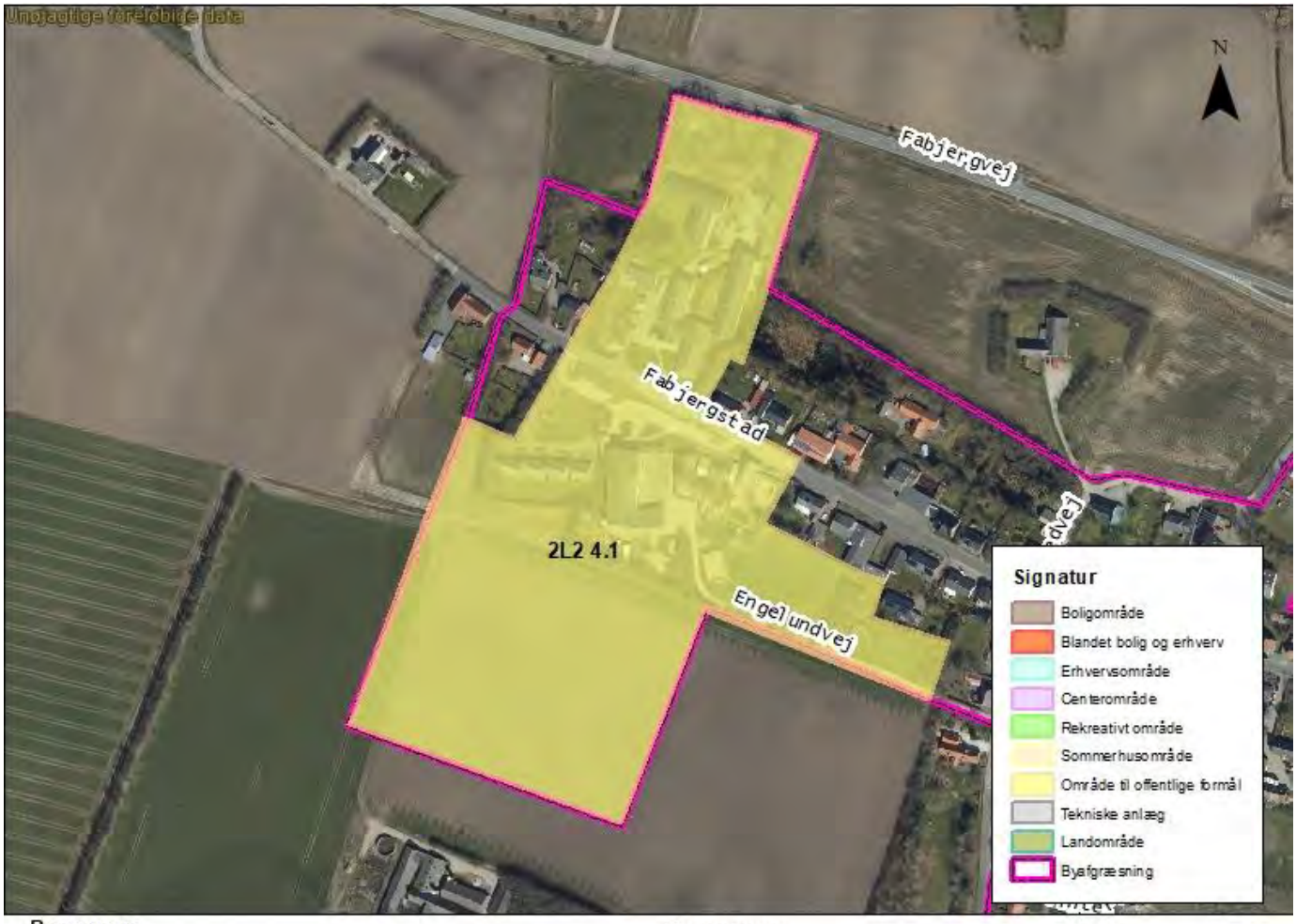
Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Boligformål og erhvervsformål (butikker, ikke generende værksteds-, fremstillings- eller servicevirksomhed og andre små virksomheder, der kan indpasses i områderne) samt offentlige formål og landbrugsformål.

Fabjergs hidtidige rammer:

Rammenr.:
2L2 4.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Område til offentlige formål

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Område til offentlige formål

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
40

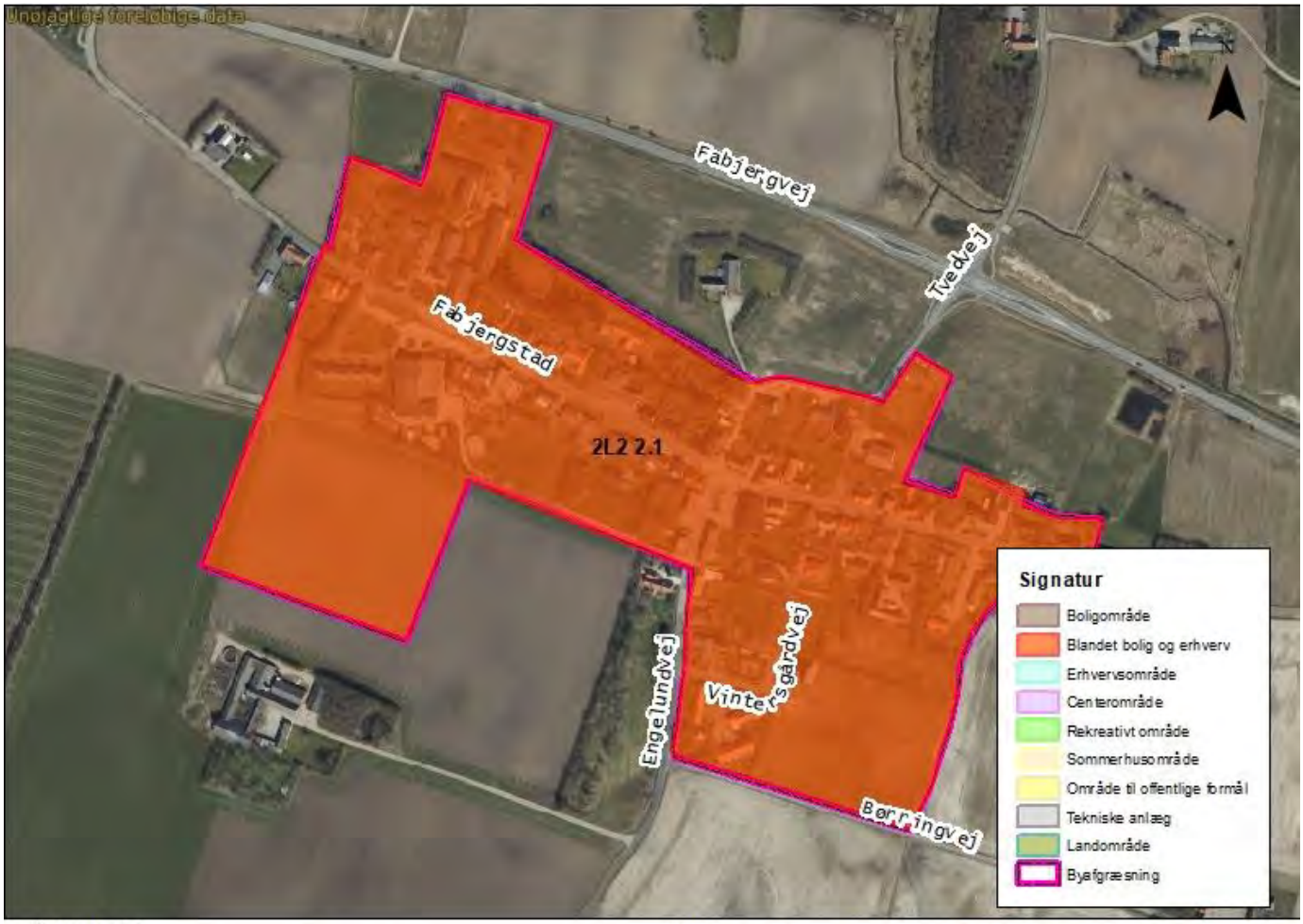
Bebyggelsens omfang og udformning:
Bebyggelsesprocenten skal kunne være mindst 40 for den del, der anvendes til skoler, institutioner og lignende, og maksimalt 25 for den del, der primært anvendes til andre formål end bebyggelse (parkeringspladser, sportspladser, kirkegårde og lignend

Max. antal etager:
2,5

Max. bygningshøjde:
10

Bemærkninger til anvendelsen:
Offentlige formål såsom skoler, institutioner, kirkelige formål, tekniske anlæg, parkering og lignende.

Fabjergs nye ramme:

Rammenr.:
2L2 2.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2020-32

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
40

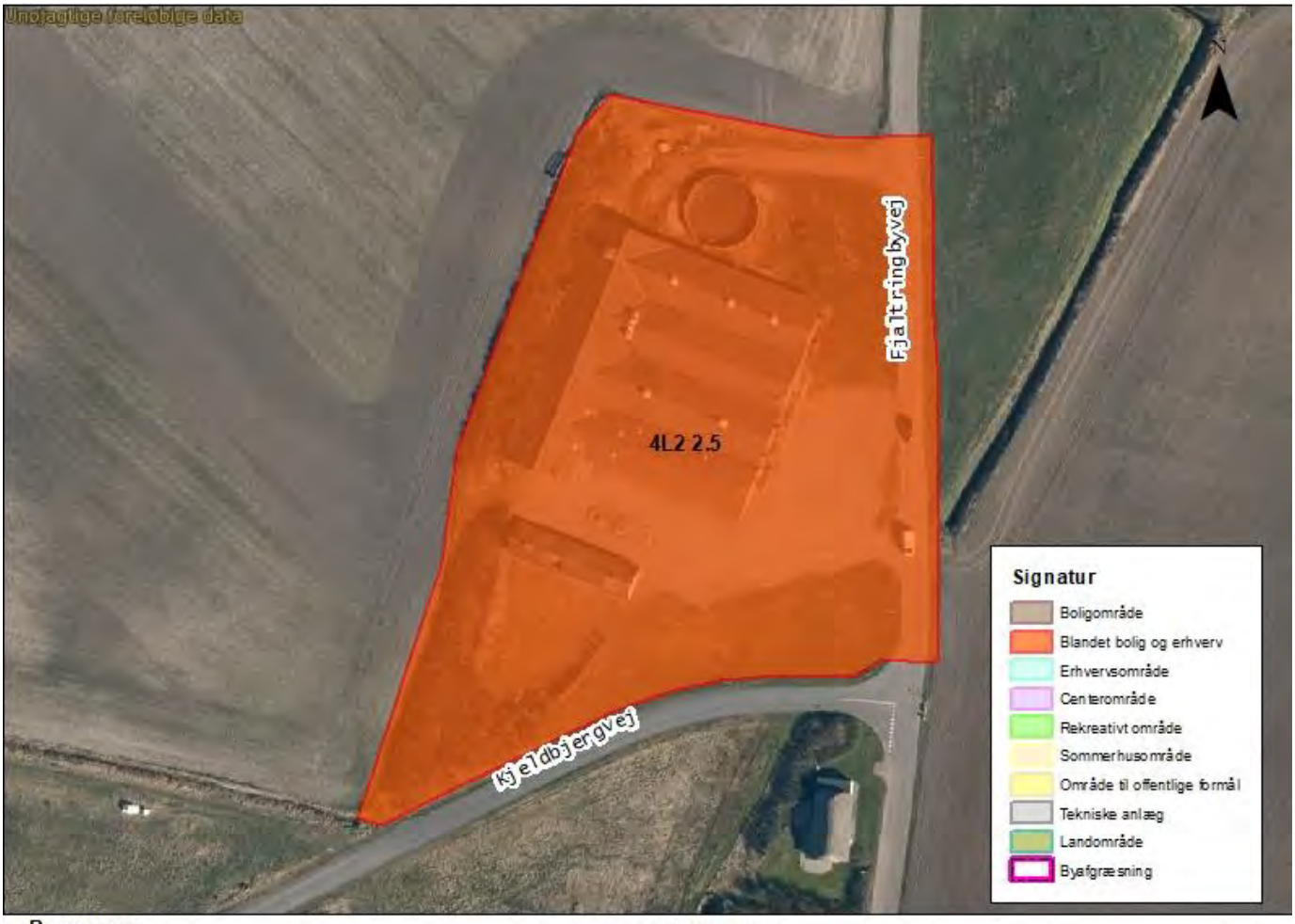
Bebyggelsens omfang og udformning:
-

Max. antal etager:
2,5

Max. bygningshøjde:
10

Bemærkninger til anvendelsen:
Landsbyformål. Boligformål og erhvervsformål (butikker, lette erhverv) samt offentlige formål og landbrugsformål. Der må indenfor rammen udvides med samlet med 127 m2 dagligvarebutik.

Fjaltrings nye ramme:

Rammenr.:
4L2 2.5

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2020-32

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Bebyggelsesprocent:
40

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Landsbyformål. Boligformål og bebyggelse til offentlige formål samt butikker til områdets daglige forsyning, eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden gener i forhold til omgivelserne.

Zonestatus:
Landzone

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Plandistrikt:
-

Lokalplan:
-

Bebyggelsens omfang og udformning:
-

Fåres hidtidige rammer:

Rammenr.:
5L1 2.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Bolig- og erhvervsformål (butikker, ikke generende værksteds-, fremstillings- eller servicevirksomhed og andre små virksomheder, der kan indpasses i områderne uden gener i forhold til omgivelserne) samt offentlige formål og landbrugsformål.

Fåres hidtidige rammer:

Rammenr.:
5L1 2.2

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Bolig- og erhvervsformål (butikker, ikke generende værksteds-, fremstillings- eller servicevirksomhed og andre små virksomheder, der kan indpasses i områderne uden gener i forhold til omgivelserne) samt offentlige formål og landbrugsformål.

Fåres hidtidige rammer:

Rammenr.:
5L1 4.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Tekniske anlæg

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Tekniske anlæg

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

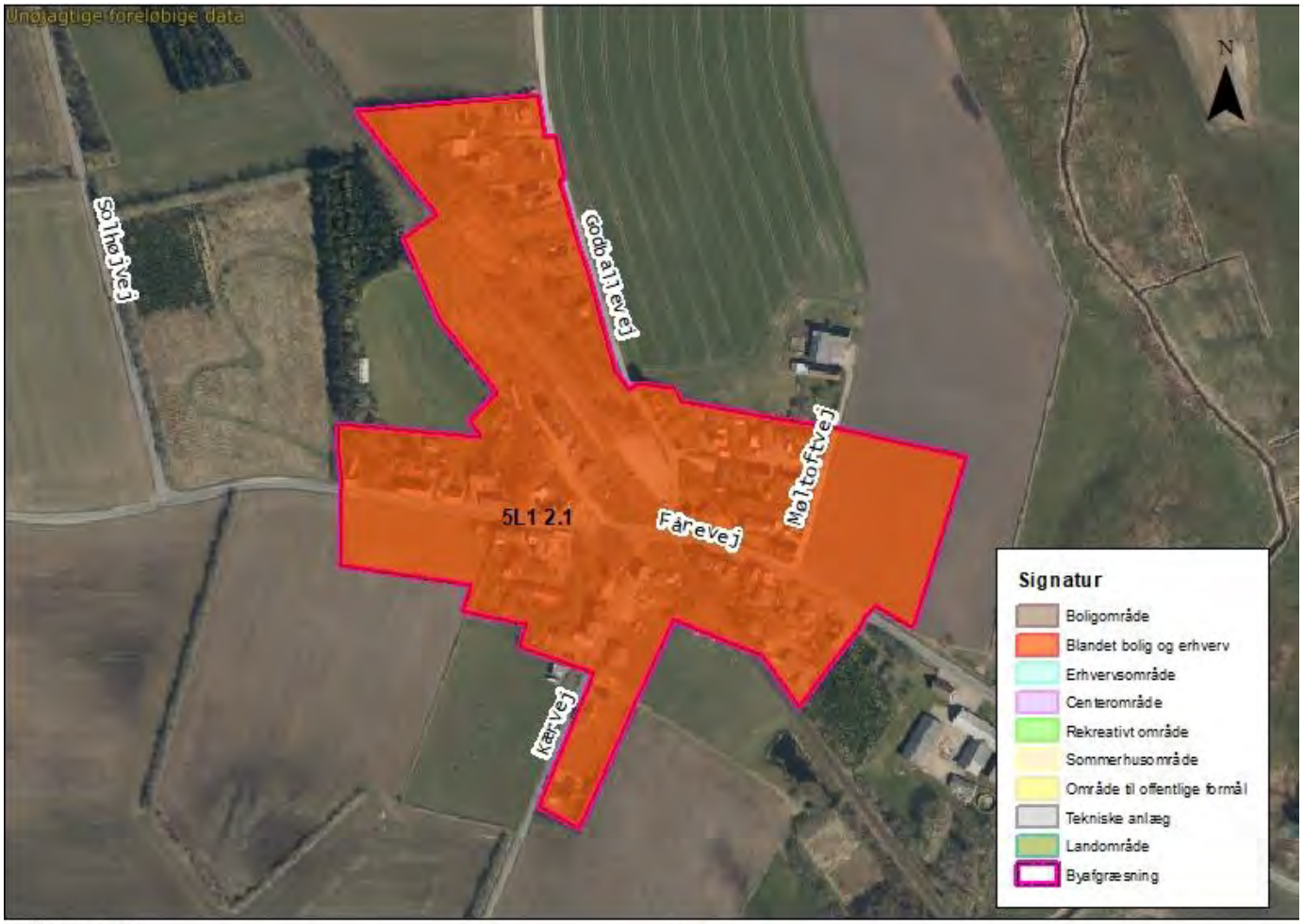
Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
0

Max. bygningshøjde:
0

Bemærkninger til anvendelsen:
Trinbræt til jernbane, rangerterræn og lign.

Fåres nye ramme:

Rammenr.:
5L1 2.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2020-32

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
40

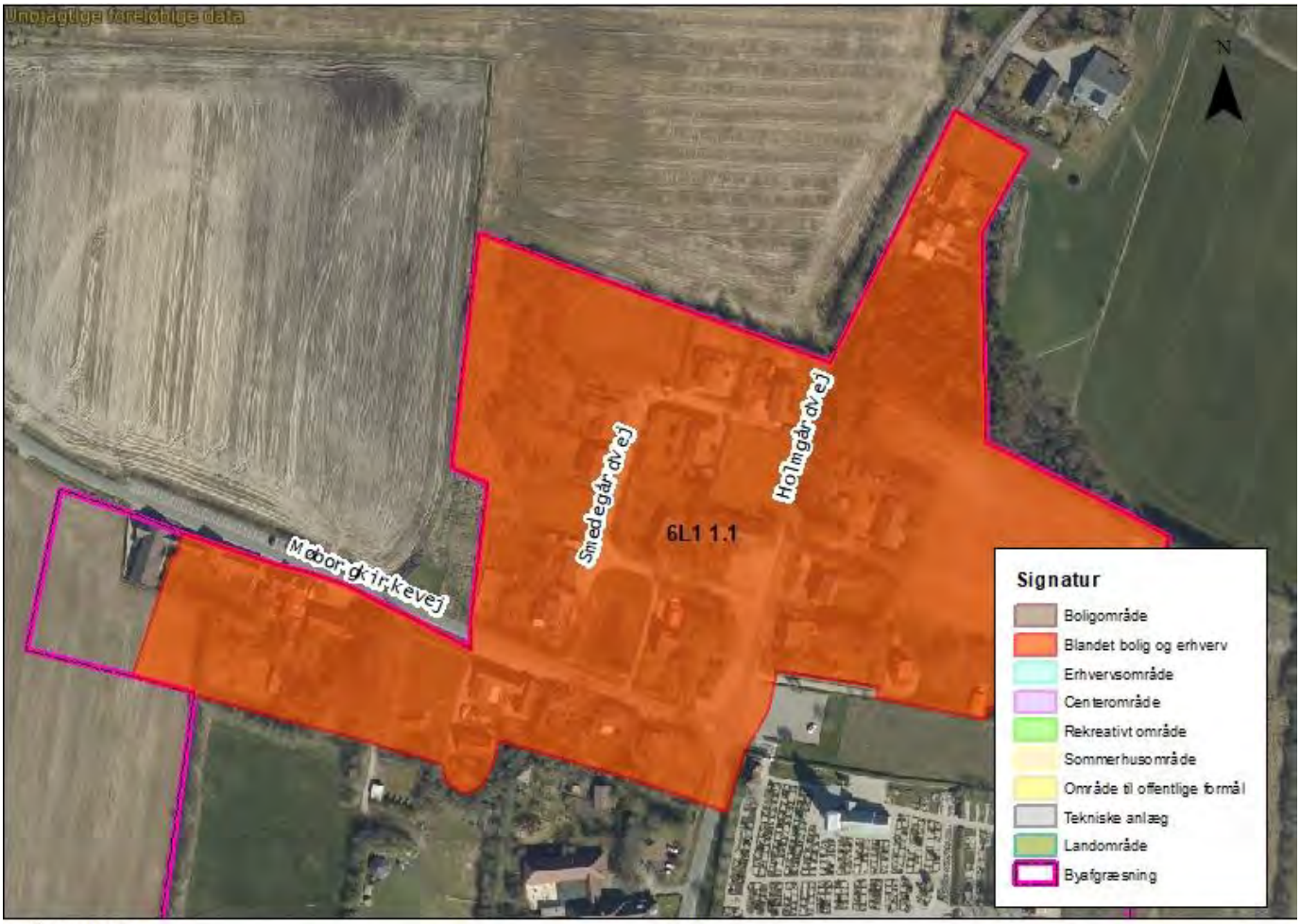
Bebyggelsens omfang og udformning:
-

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Landsbyformål. Bolig- og erhvervsformål (butikker og lette erhverv) samt offentlige formål og landbrugsformål.

Møborgs hidtidige rammer:

Rammenr.:
6L1 1.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:
Delvis Deklaration 6.04

Bebyggelsesprocent:
0

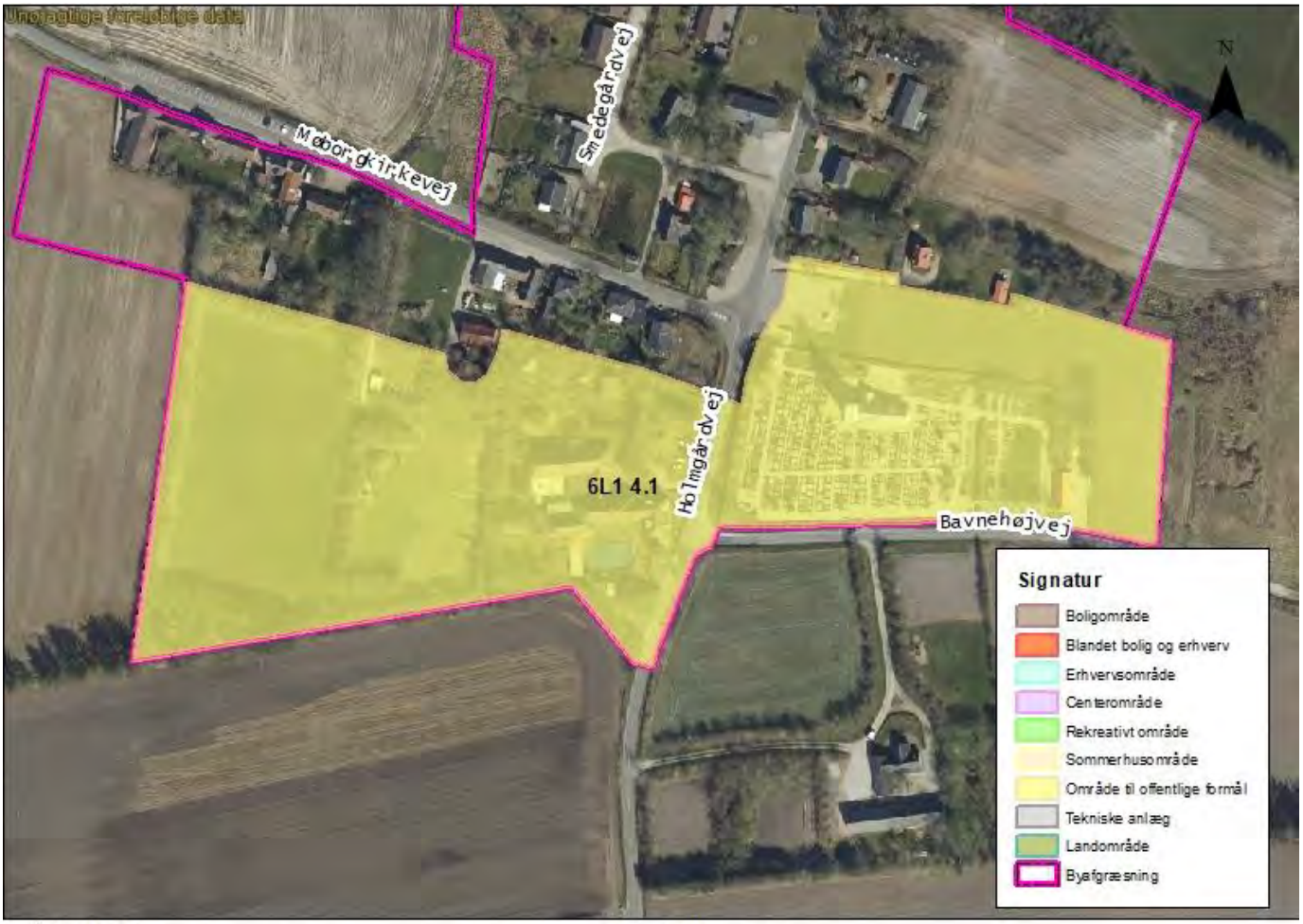
Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Boligformål og bebyggelse til offentlige formål såsom børneinstitutioner og lignende samt mindre butikker til områdets daglige forsyning, eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden gener i forhold til omgivelserne.

Møborgs hidtidige rammer:

Rammenr.:
6L1 4.1

Zonestatus:

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Område til offentlige formål

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Område til offentlige formål

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
25

Bebyggelsens omfang og udformning:
Bebyggelsesprocenten skal min. være 40 for den del, der anvendes til skole og lign., og maks. 25 for den del, der anvendes til andre formål end bebyggelse. Enkelte bygninger må opføres i en højde større end 10 m når særlige forhold taler derfor.

Max. antal etager:
2,5

Max. bygningshøjde:
10

Bemærkninger til anvendelsen:
Offentlige formål såsom skoler, institutioner, kirkelige formål, tekniske anlæg, parkering og lignende.

Møborgs hidtidige rammer:

Rammenr.:
6L1 4.2

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Anvendelse generelt:
Område til offentlige formål

Anvendelse specifikt:
Område til offentlige formål

Bebyggelsesprocent:
25

Max. antal etager:
2,5

Max. bygningshøjde:
10

Bemærkninger til anvendelsen:
Offentlige formål såsom skoler, institutioner, kirkelige formål, tekniske anlæg, parkering og lignende.

Zonestatus:
Landzone

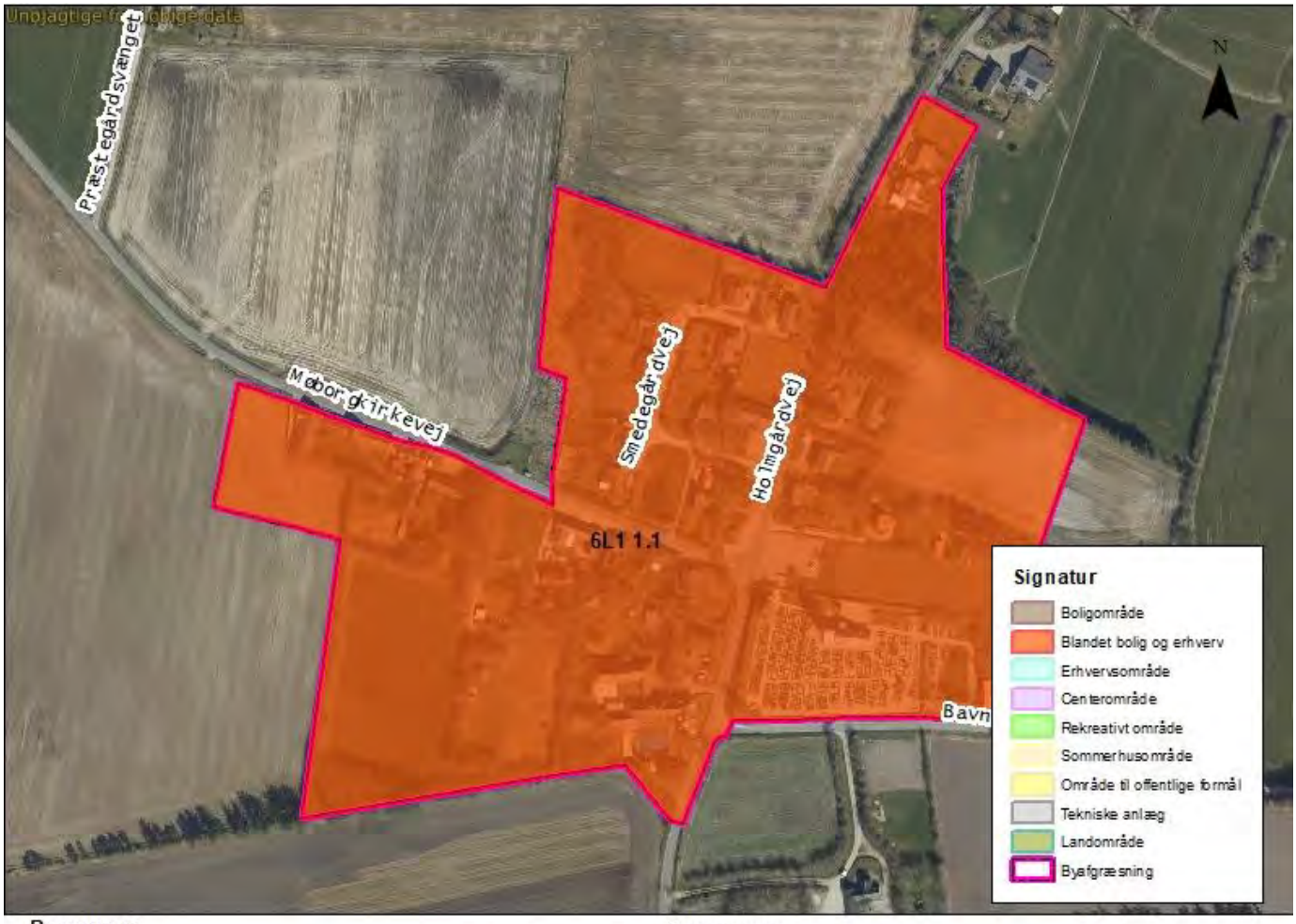
Fremtidig zonestatus:
Landzone

Plandistrikt:
-

Lokalplan:

Bebyggelsens omfang og udformning:
Bebyggelsesprocenten skal kunne være mindst 40 for den del, der anvendes til skoler, institutioner og lignende, og maksimalt 25 for den del, der primært anvendes til andre formål end bebyggelse (parkeringspladser, sportspladser, kirkegårde og lignend

Møborgs nye ramme:

Rammenr.:
6L1 1.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2020-32

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:
Delvis Deklaration 6.04

Bebyggelsesprocent:
40

Bebyggelsens omfang og udformning:
-

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Landsbyformål. Boligformål og bebyggelse til offentlige formål samt butikker til områdets daglige forsyning, eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden gener i forhold til omgivelserne.

Udpegning af produktionsområder og vurdering af konsekvensområder (Redegørelse)

En kommuneplan skal udpege de erhvervsområder, som skal være forbeholdt produktionsvirksomheder og dermed friholdes for anden anvendelse, som ikke har tilknytning til disse. Definitionen af produktionsvirksomheder er virksomheder:

- som er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsen,
- som er omfattet af maskinværkstedsbekendtgørelsen,
- som er anført på brugerbetalingsbekendtgørelsens bilag 1, dog ikke husdyrbrug,
- transport- og logistikvirksomheder, der hidtil har ligget under godkendelsesbekendtgørelsen, men som udskilles i særskilte branchebekendtgørelser.

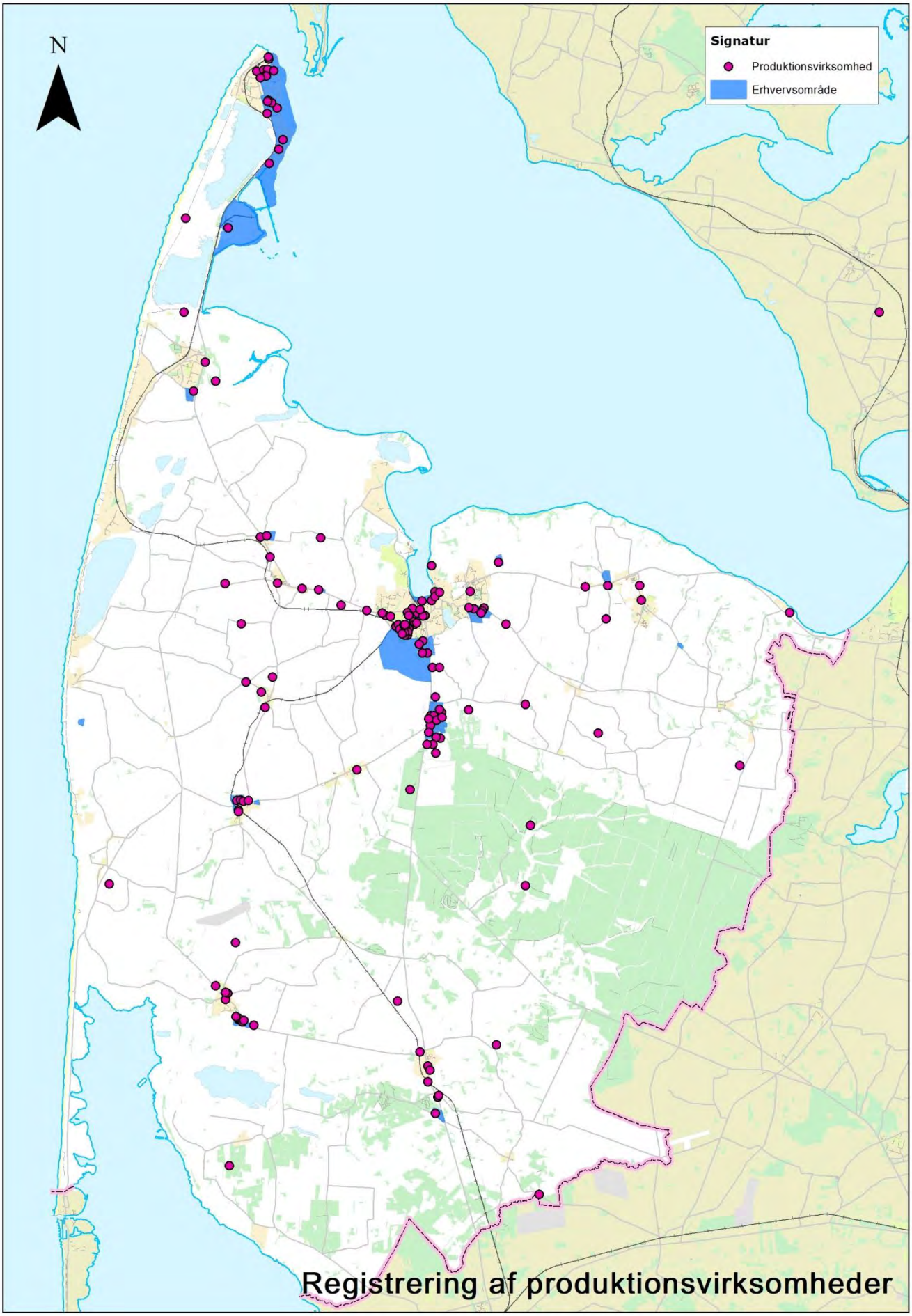
Der er også produktionsvirksomheder, der klassificeres som produktionsvirksomheder af national interesse. Erhvervsstyrelsen er ved at udpege virksomheder af national interesse. Det sker efter flere kriterier, der blandt andet omfatter om virksomheden har en væsentlig investering knyttet til beliggenheden eller virksomheden indgår i en væsentlig regional værdikæde. Udpegningen er ikke afsluttet, men Lemvig Kommune har i udpegningen af områder til produktionsvirksomheder medtaget hensyn til de virksomheder, som må antages at have national interesse fx FMC på Rønland samt Thyborøn Havn.

Ifølge planloven skal der også lægges et konsekvensområde omkring disse områder til produktionsvirksomheder, som skal beskytte virksomhederne mod, at der planlægges følsom anvendelse tæt på virksomhederne. Inden for konsekvensområderne må der ikke planlægges for nye miljøfølsomme anvendelser for eksempel boliger, kontorer eller institutioner, med mindre det konkret kan godtgøres, at miljøkonflikter kan undgås eller afværges ved tiltag i planen.

De udlagte konsekvensområder er som udgangspunkt på 500 meter omkring de udlagte områder til produktionsvirksomheder, jf. Erhvervsstyrelsens Vejledning om produktionsvirksomheder i kommune- og lokalplanlægning. Lemvig Kommune udlægger ét område forbeholdt til produktionsvirksomheder og omkring dette areal udpeges et konsekvensområde i en zone på 500m rundt om hele erhvervsarealet

Konsekvensområder kan også sammenlignes med ”opmærksomhedszoner”, der anviser, hvor Lemvig Kommune i sin planlægning skal være særlig opmærksom på sin planlægning. Konsekvensområderne har ikke umiddelbare konsekvenser for eksisterende lovlig anvendelse samt den eksisterende planlægning.

Eksisterende produktionsvirksomheder skal med deres nuværende aktiviteter overholde lovgivningens/vejledningens rammer inden for støj, lugt, støv og anden luftforurening til eksisterende områder med følsom anvendelse.

N
Signatur
Produktionsvirksomhed
Erhvervsområde
Registrering af produktionsvirksomheder

Registrering af eksisterende produktionsvirksomheder

Virksomheder er registreret i overensstemmelse med vejledningen og er hentet fra database Struktura.

Registreringen viser, at produktionsvirksomhederne er beliggende hovedsagligt i erhvervsområder i og omkring Lemvig og Thyborøn samt en større del uden for byerne.

Koncentration af eksisterende virksomheder i både Thyborøn og Lemvig vurderes at rumme en begrænsning på sigt i forhold til eventuelle udvidelser eller ændringer i produktioner med øget miljøkrav. Særligt de steder hvor virksomhederne er beliggende meget tæt på eksisterende boligområder og lignende, vil der allerede nu være en række begrænsninger.

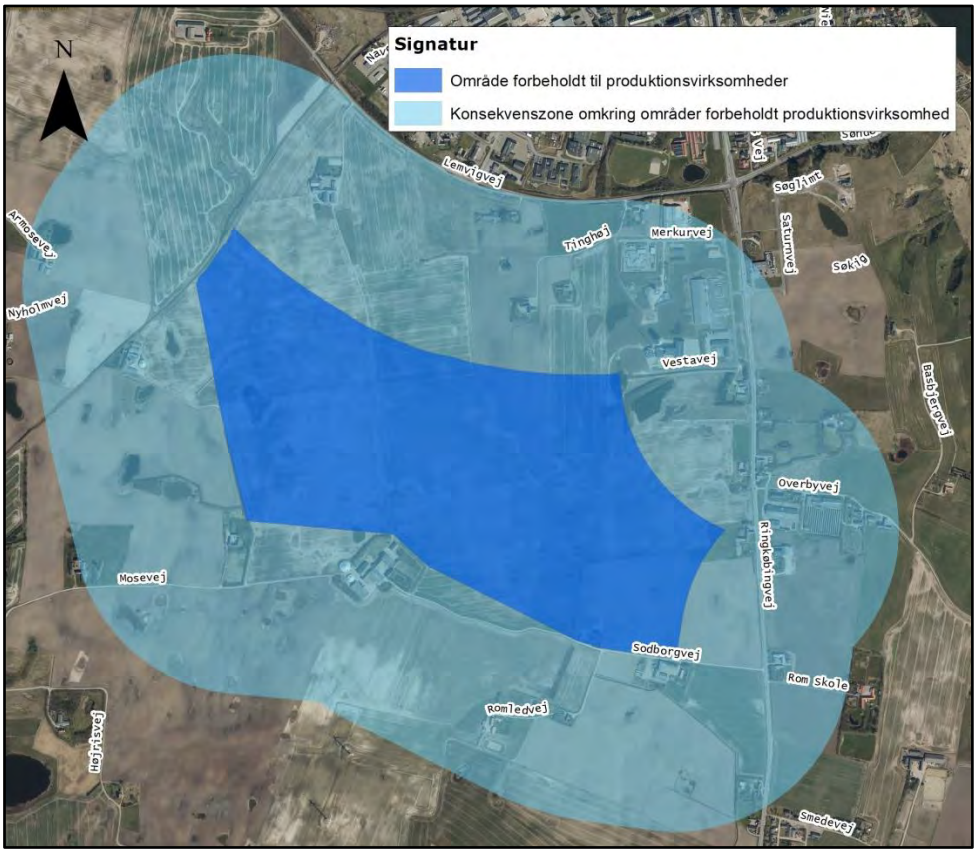
Udpegning af erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder

Det vurderes, at de nuværende placeringer af produktionsvirksomheder er fornuftige i forhold til nuværende produktioner. Nye virksomheder eller betydende ændringer i eksisterende produktionsvirksomheder kan med fordel placeres uden for byerne, fx Thyborøn Havn og Rom Erhvervsområde, hvor der både er store arealer samt langt til følsomme anvendelser.

Det vurderes dog at Rom Erhvervsområde rummer begrænset med areal, og derfor udpeges ca. 92 ha af Erhvervsområde Lemvig Syd til forbeholdt produktionsvirksomheder. Således vurderes det, at der er tilstrækkeligt med areal til produktionsvirksomheder.

Konsekvensområde.

Udpegning af areal forbeholdt til produktionsvirksomheder er tilpasset byens nuværende og planlagte følsomme anvendelser. Således er der mere end 500 m til nærmeste skole, bolig og lignende. Trods dette udlægges en konsekvenszone omkring arealet for at sikre at også planlægning for nye virksomheder indenfor konsekvenszonen kan tage nødvendige hensyn.

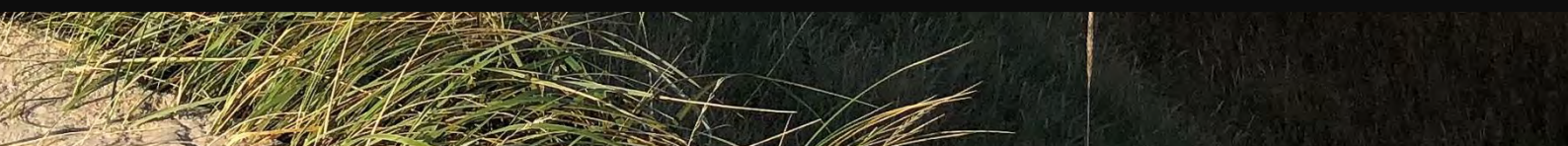

Lemvig Syd. Udpegning af areal forbeholdt produktionsvirksomheder samt konsekvenszone på 500 meter.

INTRODUKTION OG LÆSEVEJLEDNING

LEMVIG KOMMUNEPLAN 2021 - 2033

Indholdsfortegnelse:

Introduktion og læsevejledning 3
Natur & Landskab 4
Landsbyer, konsekvenszoner og cykelstier 5
Turisme 6
Samlet kommuneplan 7
Afgørelse om miljøvurdering 8

Introduktion og læsevejledning

Lemvig Kommunalbestyrelse besluttede med vedtagelse af Planstrategi 2020 den 29. april 2019, at Lemvig Kommuneplan skal revideres delvis. Beslutningen foretages jf. Planlovens § 23a som beskriver, at kommunerne skal beslutte, at enten revidere kommuneplanen i sin helhed, eller at der foretages en revision af kommuneplanens bestemmelser for særlige emner eller områder i kommunen, og hvilke dele af kommuneplanen, der genvedtages for en ny 4-årig periode.

Med vedtagelse af Planstrategi 2020 besluttedes det at revision af Lemvig Kommuneplan skulle bestå af temaerne:

- Natur & Landskab
- Landsbyer, konsekvensområder og cykelstier
- Turisme
- Klima

De tre første temaer er præsenteret i hvert sit dokument, hvor revisionens omfang og indhold er tydeligt beskrevet. Til hvert tema hører en række baggrundsnotater, som danner baggrund for den redegørelse, der skal følge med revisionen. Både temaer og deres relevante dokumenter fremgår af hjemmesiden. Temaet Klima er indsat direkte i Bilag 10 – den samlede kommuneplan, da det reviderede indhold er allerede kendt materiale fra Kystplanlægger.dk.

Slutteligt er temaernes lovpligtige indhold (hovedstruktur, retningslinjer, kort, kommuneplanrammer og redegørelser) sat sammen med de dele af kommuneplanen der ikke revideres for at skabe en forståelse for den samlede kommuneplan.

En nærmere gennemgang af temaer og den samlende kommuneplan fremgår af siderne 4-7.

Forhold til kommunens visioner og strategier:

Revision af kommuneplan udføres som en direkte udmøntning af Lemvig Kommunes Planstrategi 2020 samt med et særligt afsat i indsatserne beskrevet i Lemvig Kommunes Strategi for Landdistrikter og Byer samt Strategi for Turisme.

Natur & Landskab

Temaet ”Natur og landskab” revideres med henblik på både at opdatere kommuneplanen i forhold til nyeste lovgivning, tydeliggøre Lemvig Kommunes målsætning og prioritering på naturområdet samt for at sikre sammenhæng i den overordnede vurdering af kommunens landskaber.

Lemvig Kommune skal i henhold til planloven udpege områder, der skal indgå i Grønt Danmarkskort. Udpegningen skal omfatte naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser samt økologiske forbindelser, potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser. Grønt Danmarkskort skal sikre en forstærket indsats for større og mere sammenhængende naturområder. Når Grønt Danmarkskort er færdigudpeget, skal kortet tjene som et strategisk planlægnings- og prioriteringsværktøj, der kan anvendes som grundlag for en prioritering af kommende naturindsatser.

Lemvig Kommunes landskab rummer stor variation, som ikke fremgår tydeligt af den hidtidige kommuneplan. Denne revideres derfor med baggrund i den udarbejdede landskabskarakteranalyse, således de bevaringsværdier individuelle landskaber er tydeliggjort. Der foretages samtidigt en justering af kommuneplanens udpegning af arealer for skovrejsning, således denne i højere grad er overensstemmende med de værdifulde landskaber.

Relevante dokumenter:

- Natur & Landskab - Temarevision - Lemvig Kommuneplan 2021-2033
- Natur & Landskab - Baggrundsnotat til redegørelse - Landskabskarakteranalyse

Landsbyer, konsekvenszoner og cykelstier

Temaet "Landsbyer, konsekvenszoner og cykelstier" revideres med henblik på både at opdatere kommuneplanen i forhold til nyeste lovgivning, men også i forhold til at sikre sammenhæng i den overordnede planlægning af kommunens byer og landsbyer.

Landsbyerne er meget forskellige i størrelse og fysisk indhold og derved også forskellige på, hvilke muligheder, de rummer for udvikling. Alle landsbyer har som minimum mulighed for bosætning, men i forskellige grad afhængigt af det autentiske kulturmiljø samt potentialer med strategisk betydning for Lemvig Kommune f.eks. i forhold til turisme, erhverv, mv. I den strategiske planlægning for landsbyerne vil der blive taget udgangspunkt i det eksisterende bymønster fra den gældende kommuneplan.

Gennemgangen af kommunens byer, landsbyer og lokalsamfund giver anledning til en mindre redigering af kommunens bymønster, da det findes uhensigtsmæssigt at lave en decideret landsbyplanlægning for kommunens mindste lokalsamfund. Således udgår Brørup, Brandborg, Paris samt Strande af kommunens bymønster.

Som et nyt emne i kommuneplanen, skal kommunen nu udpege de erhvervsområder, herunder erhvervshavne, som skal være forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder og dermed friholdes for anden anvendelse, som ikke har tilknytning til disse. Udpegningen foretages igennem udarbejdelse af retningslinjer med tilhørende kort i kommuneplanen for beliggenheden af erhvervsområder, der skal forbeholdes produktionsvirksomheder. Kommunen skal udpege konsekvensområder omkring erhvervsområder, hvor man vurderer det hensigtsmæssigt at tydeliggøre, at det kan have konsekvenser at planlægge for boliger, institutioner, kontorer, rekreative anvendelser m.v. i nærhed til produktionsvirksomhederne. Lemvig Kommune udpeger et område syd for Lemvig by, hvor der samtidigt udlægges konsekvensområde.

I Lemvig Kommune anlægges der løbende cykelstier og anlæg til forbedring af forholdene for cyklister. Forbedringerne for cyklister skal skabe sammenhæng i kommunen for de bløde trafikanter og understøtte den decentrale struktur som kommunens byer er en del af. I 2011 vedtog Kommunalbestyrelsen en stiplan for udbygningen af stier i Lemvig Kommune. Stiplanen er fulgt indtil i dag og dette har resulteret i mere end 15 gennemførte stiprojekter. Der er stadig en række ikke-udførte stiforbindelser tilbage i stiplanen, og der har ligeledes været gennemført stiprojekter, som ikke har været omfattet af planen grundet udefrakommende muligheder. For at understøtte fremtidige stiprojekter og sikre sammenhæng til udviklingen indenfor byerne, turisme og naturoplevelser, indarbejdes stiplanens gennemførte og fremtidige arbejder i kommuneplanen.

Relevante dokumenter:

- Landsbyer, konsekvenszoner og cykelstier - Temarevision - Lemvig Kommuneplan 2021-2033
- Landsbyer, konsekvenszoner og cykelstier - Baggrundsnotat til redegørelse - Kulturmiljøanalyse

Turisme

Temaet ”Turisme” revideres med henblik på at understøtte sammenhængen mellem kommunes strategi og indsatser for turisme. Særligt samarbejdet i Udviklingsplan for Vestkysten via Partnerskab for Vestkystturisme, giver anledning til en række projekter med fysisk betydning for kommunen. Thyborøn er udvalgt som et særligt feriested, grundet det potentiale som byen og omegnen rummer. Det afføder en række projekter, hvis fokus er på at styrke kvaliteten i oplevelsen og indholdet, øge overnatningskapacitet samt understøtte investeringer i turismeerhvervet. Turismeafsnittet i kommuneplanen skal udbygges, så nyeste satsninger og målsætninger fremgår. Konkrete udpegninger og retningslinjer for turismeområdet skal tilpasses de seneste udviklingsmuligheder.

I Thyborøn er et by, strand og havnenært areal udpeget til byomdannelsesområde med det formål at give turismeerhvervene mere areal at udvikles på. Det er vigtigt, at der i Thyborøn sikres fortsat mulighed for at udvikle turismeerhvervet særligt omkring de allerede udviklede turismeaktører, stranden, handelsgaden og havnen.

Som et nyt begreb i den kommunale planlægning introduceres oplevelsesøkonomiske center’ forstået som geografisk afgrænsede område, der har nogle særlige stedbundne kvaliteter. Det oplevelsesøkonomiske center har således et potentiale som strategisk værktøj til at drive en positiv samfundsudvikling. "Thyborøn" og "Høfde Q" udpeges til "oplevelsesøkonomiske centre".

Langs kysten er strandene de store trækplastre. Visse af strandene rummer potentiale for flere gæster og for flere aktiviteter for de besøgende. Det er vigtigt, at udviklingen af kommunens strande ses ud fra en samlet strategi, så indsatserne placeres rigtigt og ikke udvandes.

Relevante dokumenter:

- Turisme - Temarevision - Lemvig Kommuneplan 2021-2033
- Turisme - Baggrundsnotat til redegørelse - Vurdering af strandpotentiale
- Turisme - Baggrundsnotat til redegørelse - Analyse af sommerhusområder i Lemvig Kommune 2020
- Turisme - Baggrundsnotat til redegørelse - Udviklingsplan for Thyborøn og Thorsminde

Samlet kommuneplan

Udover de emner som konkret er peget ud til revision, er der også en række emner, som ikke revideres men genvedtages for at have en fuldstændig kommuneplan. I disse emner er der foretaget mindre redaktionelle rettelser i forhold til faktuelle beskrivelser.

Den samlede kommuneplan består af

- En hovedstruktur med overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen,
- Retningslinjer for arealanvendelsen for en række emner
- En redegørelse for planens forudsætninger
- Rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen

Relevante dokumenter:

- Samlet kommuneplan med hovedstruktur, retningslinjer og redegørelser
- Samlet oversigt over kommuneplanrammer

Afgørelse om miljøvurdering

Der er gennemført miljøscreening af kommuneplanrevisionen i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), for at vurdere om ændringer kræver udarbejdelse af en egentlig miljøvurdering. Screeningen viser, at kommuneplanrevision ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på miljøet i forhold til de kriterier, som fremgår af lovens bilag 3 samt i forhold til lovens brede miljøbegreb, jævnfør LBK nr. 448 af 10/05-2017, da der er tale om en række mindre ændringer i bl.a. arealudlæg samt ændringer som ikke påvirker miljøet væsentligt. Der vil derfor ikke blive udarbejdet en egentlig miljøvurdering.

RETNINGSLINJEKORT

LEMVIG KOMMUNEPLAN 2021 - 2033

Signatur

Hovedby

By

Landsby/Lokalsamfund

Bymønster

Signatur

Byomdannelsesområde

Udviklingsområder

Byer med byafgræsning

By- og landsbyplanlægning

Signatur

Byzone

Sommerhusområde

Overføres til byzone

Overføres til sommerhusområde

By- og sommerhuszoner

Signatur

- Bymidte
- Lokalcenter
- Aflastningscenter
- Aflastningscenter
- Bymidte
- Område til særligt pladskrævende varegrupper
- Lokalcenter

Detailhandel

Signatur

- Campingplads
- Fritidsanlæg
- Fritidslokalitet
- Grønne områder
- Havn
- Overnatning

Fritidsformål

Signatur

- Havne
- Flyveplads
- Statsveje
- Kommuneveje
- Mindre kommuneveje
- Færgerute
- Jernbaner
- Fremtidige Hovedlandevej
- Arealreservation til Hovedlandevej
- Arealreservation til jernbaneanlæg

Trafikanlæg

Signatur

National rute

Regional rute

Lokal rute

Cykelveje

Signatur

- 150 kv højspændingsstation
- 220 kv højspændingsstation - planlagt
- Biogasanlæg
- Varmeværk
- 150 kv Engbjerg - Idomlund
- 150 kv Ramme - Struer
- Dambrug
- Renseanlæg
- Rodzonerenseanlæg
- Planlagt
- Eksisterende
- Store solcellleanlæg

Tekniske anlæg

Signatur

- Skydebanestoej
- 3000m
- 500m
- Støjfølsom arealanvendelse
- Støjzone i det åbne land
- Konsekvenszone omkring områder forbeholdt produktionsvirksomhed
- Støjzone for Rom Flyveplads
- Motocross støj - 50 dB

Konsekvenszoner og støjbelastede arealer

Signatur

- Havbundssedimentdepot
- Cheminova
- Thyborøn Sydhavn
- Thyborøn Havn
- Vindmølleområder

VVM-pligtige virksomheder og anlæg

Signatur

Virksomheder med særlige beliggenhedskrav

Produktionsvirksomhedsområder

Erhvervsområde

FMC er en risikovirksomhed

Placering af erhvervsområder

Signatur

Særligt værdifuld landbrugsjord

Værdifuld landbrugsjord

Signatur

Store husdyrbrug

Store husdyrbrug

Signatur

- Boringsnære Beskyttelsesområder (BNBO)
- Indsatsområde mht nitrat (ION)
- Nitratfølsomt indvindingsopland (NFI)
- Indvindingsoplande
- Områder med drikkevandsinteresser (OD)
- Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD)

Grundvandsplanlægning

Signatur

- Økologiske forbindelser 2020
- Potentiel Økologisk Forbindelse 2020
- Potentiel natur 2020
- Grønt
- B_målsat natur 2020
- A_målsat natur 2020

A- og B-målsat natur udgør tilsammen udpegningen af naturområde med særlig naturbeskyttelsesinteresser.

Grønt Danmarkskort

Signatur

Uønsket

Ønsket

Skovrejsning

N

Signatur

Bevaringsværdigt landskab

Større sammenhængende landskaber

Bevaringsværdige landskaber

Signatur

- Arealfredning
- Kirkefredning
- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Strandeng
- Sø

Beskyttet natur og fredede områder

Signatur

- EF-Fuglebeskyttelsesområde
- EF-Habitatområde
- Byreservat
- Hedereservat
- Sælreservat
- Trækfuglereservat
- Ynglefuglereservat
- Øvrigt reservat
- Ramsar områder

Natura 2000

Signatur

Kulturmiljøer

Udpegede særligt værdifulde kulturmiljøer

Kulturmiljøer

Signatur

- Gudum Markant rendmoræne Bjerrumbuen, hatbakker, krympejord
- Kronhede og Lem Vig
- Lodbjerg - Thyborøn - Bovbjerg - Engbjerg
- Møborg Bakkeø

Geologiske bevaringsværdier

Signatur

Lavbundsarealer

Lavbundsarealer der kan genoprettes

Lavbundsarealer

Klimatilpasningsplan 2014

Bygningsværdi (kr/ha)

- > 10 mio
- 5 - 10 mio
- 2,5 - 5 mio
- 1 - 2,5 mio
- < 1 mio

Thyborøn
Harboøre
Klinkby
Lemvig
Nørre Nissum
Humlum
Ferring
Bonnet
Rom By
Gudum
Lomborg
Ramme
Bøvlingbjerg
Bækmarksbro
Asp
Linde
Krunderup
Thorsminde
Vemb

Lemvig Kommune
Teknik & Miljø

Klimatilpasningsplan 2014

Bygningsværdi - år 2013

©Kort & Matrikelstyrelsen, ©Cowi, ©BlomInfo, ©Lemvig Kommune, ©Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

Klimatilpasningsplan 2014

Oversvømmelser pga. havvandsstigninger

- 5 - 10 år
- 11 - 20 år
- 21 - 50 år
- 51 - 100 år
- Sjælderne end 100 år

Thyborøn
Harboøre
Klinkby
Lemvig
Nørre Nissum
Humlum
Ferring
Bonnet
Rom By
Gudum
Lomborg
Ramme
Bøvlingbjerg
Bækmarksbro
Asp
Linde
Krunderup
Thorsminde
Bur
Vemb

Lemvig Kommune
Teknik & Miljø

Klimatilpasningsplan 2014

Havstigningstema - år 2050

©Kort & Matrikelstyrelsen, ©Cowi, ©BlomInfo, ©Lemvig Kommune, ©Kortet må alene anv. ifg. aftale med kortejer

Klimatilpasningsplan 2014

Oversvømmelser pga. stormflod, skybrud m.fl.

- 5 - 10 år
- 11 - 20 år
- 21 - 50 år
- 51 - 100 år
- Sjælderne end 100 år

Thyborøn
Harboøre
Klinkby
Lemvig
Nørre Nissum
Humlum
Ferring
Bonnet
Rom By
Gudum
Lomborg
Ramme
Bøvlingbjerg
Bækmarksbro
Asp
Linde
Krunderup
Thorsminde
Vemb

Lemvig Kommune
Teknik & Miljø

Klimatilpasningsplan 2014

Samlet oversvømmelseskort - år 2050

©Kort & Matrikelstyrelsen, ©Cowi, ©BlomInfo, ©Lemvig Kommune, ©Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

Klimatilpasningsplan 2014

Økonomisk risiko v. oversvømmelser

- Maksimal (> 5 mio kr/år)
- Større (1 - 5 mio kr/år)
- Stor (0,5 - 1 mio kr/år)
- Mindre (0,1 - 0,5 mio kr/år)

Thyborøn
Harboøre
Klinkby
Lemvig
Nørre Nissum
Humlum
Ferring
Bonnet
Rom By
Gudum
Lomborg
Ramme
Bøvlingbjerg
Bækmarksbro
Asp
Linde
Krunderup
Thorsminde
Vemb

Lemvig Kommune
Teknik & Miljø

Klimatilpasningsplan 2014

Risikokort - år 2050

©Kort & Matrikelstyrelsen, ©Cowi, ©BlomInfo, ©Lemvig Kommune, ©Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

N

Signatur

Kystnærhedszonen

Friholdes for byggeri

Kystnærhedszonen

N

Signatur

Destinationer

Oplevelsesøkonomisk center

Destinationer

N

Signatur

Profilstrand

Turiststrand

Lokal strand

Badeforbud

Badeområde

Strande

N

Signatur

- Sommerhusområde
- Overføres til sommerhusområde
- Hoteller
- Campingpladser

Hoteller, sommerhusområder og campingpladser

N

Signatur

- Vindmølle testcenter - Høvsøre
- Positiv område
- Neutralt område
- Negativt område
- Havvindmølleområde

Placering af store vindmøller

N

Signatur

Negativt område

Neutralt område

Placering af store solenergianlæg

N

Signatur

Samlet erosion

Akut erosion

Erosion

N

Signatur

2070 - 100 års hændelse

Oversvømmelser

TEMA - NATUR OG LANDSKAB

LEMVIG KOMMUNEPLAN 2021 - 2033

Indholdsfortegnelse:

Introduktion til Tema – Natur og landskab 3
Natur 4
Nyt afsnit: Grønt Danmarkskort 4
Nyt afsnit: Naturen 7
Genvedtaget afsnit: Lavbundsarealer og potentielle vådområder 11
Redegørelse for udpegning af Grønt Danmarkskort 13
Landskab 15
Revideret afsnit: Landskabelige, kulturhistoriske og geologiske bevaringsværdier 15
Revideret afsnit: Skovrejsning 21
Redegørelse for ændringer i udpegning af landskabsværdier og skovrejsning 24

Introduktion til Tema – Natur og landskab

Temaet "Natur og landskab" revideres med henblik på både at opdatere kommuneplanen i forhold til nyeste lovgivning, tydeliggøre Lemvig Kommunes målsætning og prioritering på naturområdet samt for at sikre sammenhæng i den overordnede vurdering af kommunens landskaber

Nærværende tema rummer ændringer i ét af den hidtidige kommuneplans afsnit – "Det åbne land". Ændringerne fordeler sig på:

1. Natur: "Naturbeskyttelse" samt "Lavbundsarealer og potentielle vådområder"
2. Landskab: "Skovrejsning" og " Landskabelige, Kulturhistoriske og geologiske bevaringsværdier"

1. Natur

Naturbeskyttelsesinteresser i Lemvig Kommune beskrives i høj grad via Grønt Danmarkskort. Grønt Danmarkskort er et sammenhængende naturnetværk, som alle kommuner bidrager til med udpegninger i deres kommuneplaner. Netværket omfatter eksisterende og potentielle naturområder og økologiske forbindelser. Grønt Danmarkskort er udarbejdet de seneste år og skal nu indarbejdes i kommuneplanen. Hovedvægten i Grønt Danmarkskort for Lemvig Kommune er på kyst- og vådområder samt langs de væsentligste vandløb. '

Det tidligere afsnit "Naturbeskyttelse" i Lemvig kommuneplan 2017-29 erstattes af to nye afsnit "Grønt Danmarkskort" og "Naturen". Det tilbageværende afsnit "Lavbundsarealer" genvedtages uforandret.

2. Landskab

Lemvig Kommunes hidtidige landskabsplanlægning blev udarbejdet som understøttelse for den hidtidige vindmølleplanlægning. Det har betydet, at Lemvig Kommunes særlige landskaber kun i mindre grad er berørt af store energianlæg med betydning for oplevelsen af landskabet.

De hidtidige landskabelige bevaringsværdier er udpeget med "bred pensel" uden særlige vurderinger af de enkelte landskabs særlige værdier. Der er derfor gennemført en landskabskarakteranalyse, som rummer en tydeliggørelse af landskabernes særlige værdier samt deres konkrete udbredelse.

I det tidligere afsnit " Landskabelige, Kulturhistoriske og geologiske bevaringsværdier", revideres udpegningerne af de landskabelige bevaringsværdier.

Den store variation i natur og landskab i Lemvig Kommune gør, at visse områder ikke egner sig til skov. Disse områder udpeges i kommuneplanen og rummer mulighed for at sikre landskab og f.eks. særlige vådområder fra skovbeplantninger. Omkring kommunens byer og i de mindre sårbare natur- og landskabsområder kan skovrejsning medvirke til øget naturoplevelse og skabe mulighed for, at de magreste agerjorde kan udnyttes.

Det tidligere afsnit "Skovrejsning", revideres med henblik på at opdatere udpegninger af mulige områder til skovrejsning samt områder, der skal friholdes for skovrejsning.

Natur

Lemvig Kommune skal i henhold til planloven udpege områder, der skal indgå i Grønt Danmarkskort. Udpegningen skal omfatte naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser samt økologiske forbindelser, potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser.

Grønt Danmarkskort skal sikre en forstærket indsats for større og mere sammenhængende naturområder. Når Grønt Danmarkskort er færdigudpeget, skal kortet tjene som et strategisk planlægnings- og prioriteringsværktøj, der kan anvendes som grundlag for en prioritering af kommende naturindsatser.

Afsnittet "Grønt Danmarkskort " overtager en række emner fra det hidtidige afsnit "Naturbeskyttelse". De resterende naturemner rummes i afsnittene "Naturen" og "Lavbundsarealer og potentielle vådområder".

Nyt afsnit: Grønt Danmarkskort

Målsætning

- At skabe sammenhæng mellem eksisterende naturområder inden for Kommunen og på tværs af kommunegrænserne.

Grønt Danmarkskort skal udpeges for at skabe sammenhæng mellem naturarealer, der er adskilt af åbent land, bymæssig bebyggelse eller infrastruktur. Sammenhængende naturarealer giver bedre muligheder for at dyr og planter kan sprede sig mellem naturområder. Med Grønt Danmarkskort følges der op på EU's mål om at standse tabet af biodiversitet i 2020.

Retningslinjer

Grønt Danmarkskort skal sikre sammenhængende naturområder og muligheder for vandring og spredning af arter af vilde dyr og planter. I disse områder skal anden lovgivning administreres, så spredning af flora og fauna stimuleres.

Udpegning af 'Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

A-målsat og B-målsat natur udgør sammen udpegningen 'Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser' under Grønt Danmarkskort.

Vægtning under Grønt Danmarkskort

Ved udpegningen af Grønt Danmarkskort lægges der vægt på helhedstænkning og synergier i forhold til rekreative værdier, bosætning, turisme og landskabelige værdier. For de særligt værdifulde naturområder gælder, at der ikke kan tillades indgreb, der tilsidesætter beskyttelseshensynene i områderne. Beskyttelseshensynene kan kun tilsidesættes i det omfang særlige samfundsmæssige eller planlægningsmæssige hensyn taler for det, eller hvis det sker i forbindelse med projekter, der har til formål at forbedre naturtilstanden i et større område eller forbedre offentlighedens adgang.

Særlige værdifulde naturområder

Heri indgår Natura 2000 og særlig værdifuld natur udenfor Natura 2000-områderne. Naturprojekter, der beskyttet og udvider værdifulde naturområder i Kommunen, søges fremmet.

Potentielle naturområder

Er områder der områder, der vurderes at udgøre nye naturområder, der kan udvide eller skabe sammenhæng mellem eksisterende værdifulde naturområder, herunder i tilknytning til og mellem Natura 2000-områder. Naturprojekter, der binder naturområder sammen, søges fremmet.

Økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser

Økologiske forbindelser er områder, der fungerer som spredningsveje i landskabet for vilde dyr og planter. For mange arter kan små naturområder fungere som trædesten fra ét stort naturområde og til ét andet og

forhåbentlig sikre spredning og udveksling af tilstrækkelig med individer og gener til at fastholde god biodiversitet. Potentielle økologiske forbindelser er områder, der på sigt kan udvikle sig til en økologisk forbindelse.
Inden for potentielle økologiske forbindelser og potentielle naturområder skal ændringer i arealanvendelsen eller byggeri, anlæg eller ombygning af veje, jernbaner eller lignende søges indrettet, så det ikke hindrer, at der på et tidspunkt kan skabes en økologisk forbindelse eller at områderne kan fungere som trædesten. De steder, hvor spærringer i form af veje, jernbaner eller lignende bryder væsentlige natursammenhænge, skal der på sigt skabes forbedret faunapassage eller erstatninger herfor.

Forsvarsministeriets arealer

Udpegning til Grønt Danmarkskort vil ikke indebære nye restriktioner for hverken Forsvarsministeriets nuværende eller fremtidige aktiviteter i nationalt og internationalt beskyttede naturområder eller i andre områder, der måtte blive omfattet af Grønt Danmarkskort. Dette gælder uanset, at det uden for Forsvarsministeriets arealer er hensigten, at kommunerne ved deres administration af planloven eller anden lovgivning skal lade hensynet til en udpegning af et areal til Grønt Danmarkskort indgå i kommunens vurdering af, om der kan gives tilladelse til det ansøgte.

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

Nyt afsnit: Naturen

Målsætning

- At bevare og udvikle et højt naturindhold i Lemvig Kommune.
- At realisere både vand- og naturhandleplanen

Naturen er et vigtigt aktiv for Kommunen, når vi skal fastholde Kommunens borgere, tiltrække nye indbyggere og være et attraktivt besøgsmål for turister. Derfor skal vi værne om naturen og det åbne land. I kommuneplanen sker dette gennem en række udpegninger og retningslinjer, som beskytter natur og landskab. Biodiversitet i Danmark er fortsat i tilbagegang. Vi har derfor en vigtig opgave i at sikre og udvikle kvaliteten af den natur, vi har.

Kommuneplanen er det administrative grundlag, der skal sikre balance mellem beskyttelse af natur og mulighed for udvikling af Kommunens kvaliteter som bosætningskommune.

Vandhandleplan 2015-21

Lemvig Kommune har udarbejdet en vandhandleplan for kommunens vandområder, på baggrund af de statslige vandplaner. I planen redegør Lemvig Kommune for de tiltag der skal gennemføres i perioden 2015-2021.
I denne handleplan redegøres der nærmere for, hvordan vandplanenerne for vandområde nr. 1.2 Limfjorden og vandområde nr. 1.4 Nissum Fjord og deres indsatsprogrammer vil blive realiseret indenfor Lemvig kommunes geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet.

Herefter tager nye vandhandleplaner over for perioden 2022-2027.

Naturhandleplan 2016-21

Lemvig Kommune har udarbejdet en naturhandleplan for 3 Natura 2000 områder, på baggrund af de statslige Natura 2000 planer. I planerne redegør Lemvig Kommune for de tiltag, der skal gennemføres på arealer i perioden 2016-2021. Herefter tager nye naturhandleplaner over for perioden 2022-2027.

Lemvig Kommune lægger stor vægt på at bevare de mange forskellige naturtyper, og på at det samlede naturareal ikke formindskes.

Retningslinjer

Natura 2000 områder

I disse områder (habitatområder og fuglebeskyttelsesområder) må der ikke udlægges nye arealer til byzone eller sommerhusområder, eller planlægges nyanlæg eller væsentlige udvidelser af større anlæg.

Der kan ikke gives tilladelser, dispensationer eller godkendelser, som kan forhindre at områdernes udpegningsgrundlag kan opnå en god bevaringsstatus.

Der må kun gives tilladelser / dispensationer som ikke hindrer målopfyldelse for områdets Natura 2000 plan og som understøtter naturgrundlaget.

Vandhandleplaner

Det er Lemvig Kommunes ansvar at gennemføre de indsatser, der er beskrevet i Statens vandplaner. Det drejer sig bl.a. om at etablere særlige vådområder for at reducere fosfor- og kvælstoftilførslen til vandmiljøet, at fjerne spærringer i vandløb for at sikre fri passage for dyr og planter, genåbne rørlagte vandløbsstrækninger og restaurere vandløb med henblik på at forbedre vandløbets fysiske tilstand samt at forbedre spildevandsrensningen.

Der må kun gives tilladelser / dispensationer som ikke hindrer målopfyldelse for Lemvig Kommunes vandhandleplan og spildevandsplan.

Særlig værdifulde naturområder

Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser er, udover Natura 2000 områder, naturområder med højt naturindhold, beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, og fredede naturområder, herunder klitfredede arealer. De skal bevares og forbedres som levesteder for det vilde plante- og dyreliv og med henblik på at bevare den biologiske mangfoldighed.

Disse naturområder søges friholdt for indgreb i form af byvækst, veje, andre tekniske anlæg mv. og dispensationspraksis er meget restriktiv.

Naturplejeindsats o. lign. vil blive målrettet Natura 2000 områderne samt øvrige naturområder udpeget i Grønt Danmarkskort, som på baggrund af Lemvig Kommunes naturkvalitetsvurdering, registreres som værende særligt biologisk værdifulde områder.

Fredede naturområder

I disse områder er målet, at områderne bevares i overensstemmelse med fredningen for området, herunder at et sjældent og alsidigt dyre-og planteliv bevares. Det sikres, at de fredede moser, enge strandenge, overdrev og heder plejes efter behov.

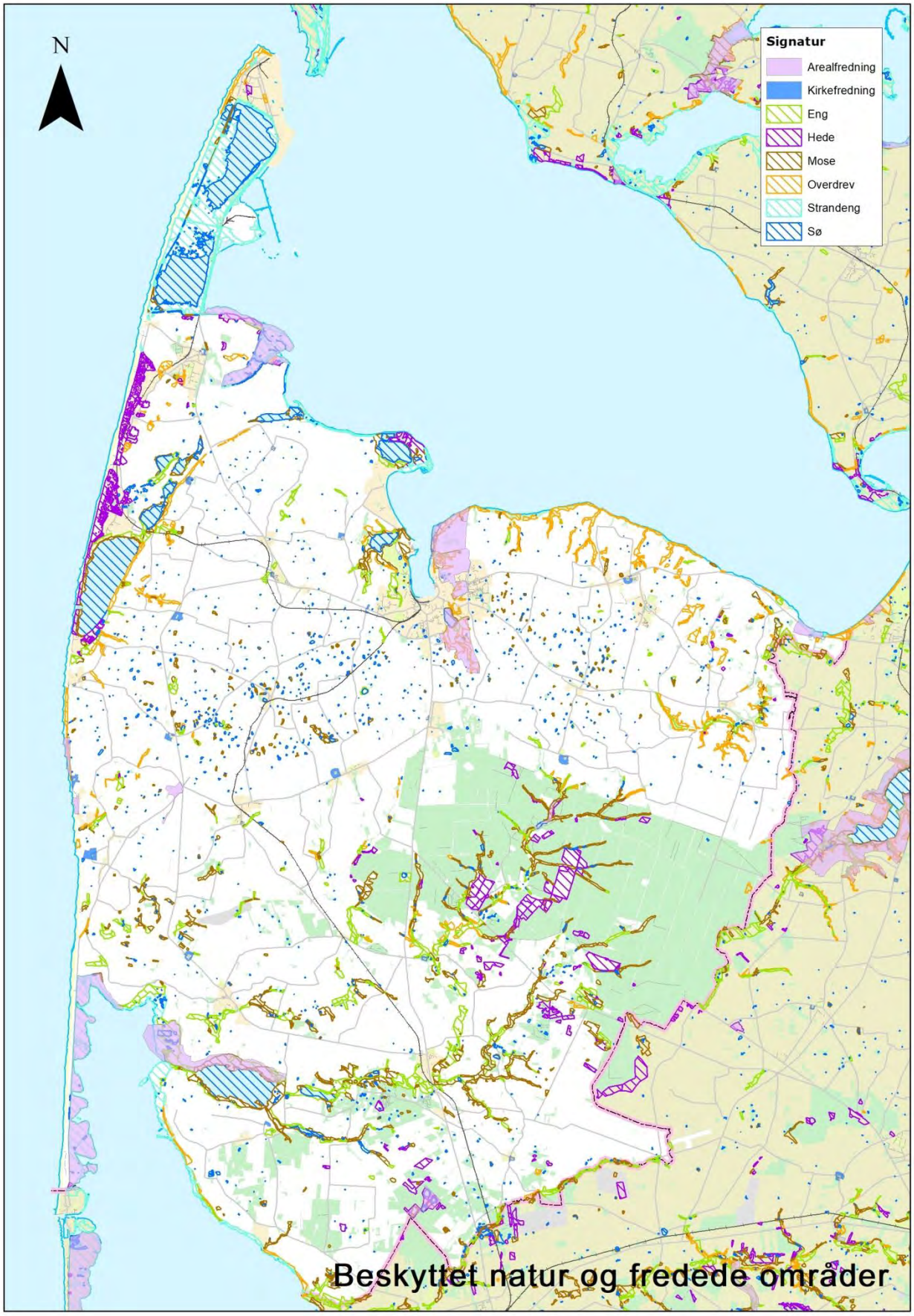
Naturkvalitet

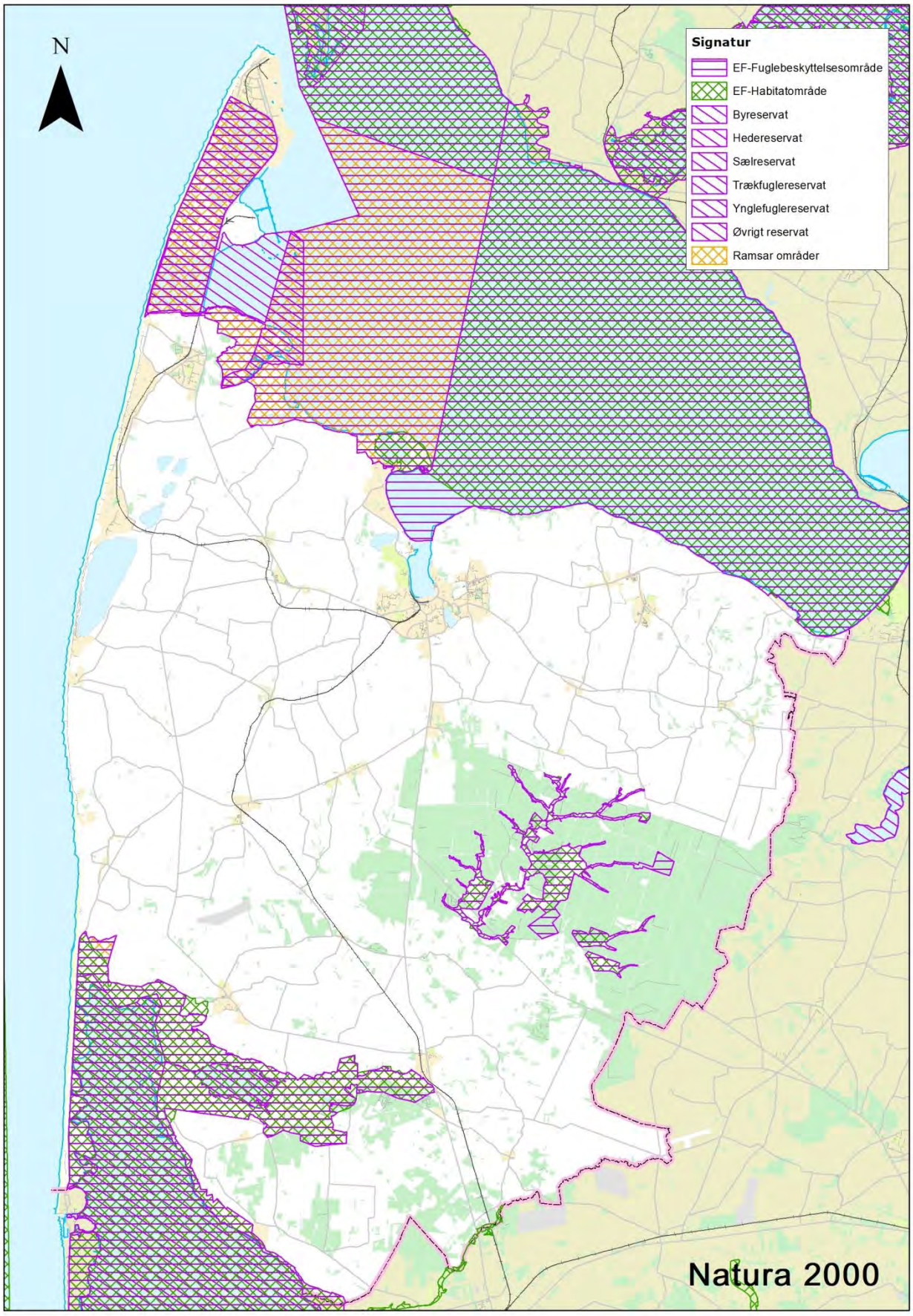
Der udføres løbende besigtigelser og registreringer af naturkvaliteten i de beskyttede områder, som danner grundlag for afgørelser om tilladelser/dispensationer til aktiviteter i områderne eller aktiviteter, der kan påvirke naturområder.

Potentiel natur

I disse områder skal administration af andre lovområder holdes op imod mulighederne for, at området fremover kan blive et naturområde.

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

N
Signatur
EF-Fuglebeskyttelsesområde
EF-Habitatområde
Byreservat
Hedereservat
Sælreservat
Trækfuglereservat
Ynglefuglereservat
Øvrigt reservat
Ramsar områder
Natura 2000

Genvedtaget afsnit: Lavbundsarealer og potentielle vådområder

Målsætning

- At sikre mulighederne for at genskabe våde enge omkring søer og vandløb
- At sikre mulighederne for at genskabte vådområder bidrager til en bedre beskyttelse mod udledning af næringsstof til vandmiljøet og klimagasser til atmosfæren
- At lavbundsarealerne bidrager til en sammenhæng imellem naturområderne
- At sikre mulighederne for at anvende lavbundsarealerne, som bufferzoner i forhold til klimaforandringer og ændrede nedbørsmønstre

Lavbundsarealerne er i forhold til planlægningen en særlig interessant arealtype. Lavbundsarealerne har ofte potentiale til at kunne udvikles til sammenhængende naturområder, og kan både i sig selv, men også som spredningskorridorer imellem andre natur− og landskabstyper, have stor værdi. Derudover kan lavbundsarealerne, hvis de anvendes fornuftigt, udgøre en vigtig bufferzone imellem dyrkningsjorderne og vandmiljøet, i det lavbundsarealerne, hvis de får lov at vende tilbage til deres oprindelige funktion, kan tilbageholde klimagasser og omsætte næringsstoffer. Endelig er planlægning af arealanvendelsen i lavbundsarealerne vigtig i forhold til at håndtere effekterne af klimaforandringer og ændrede nedbørsmønstre.

Retningslinjer

Der reserveres arealer til genopretning eller nyetablering af vådområder i udpegede lavbundsarealer. Lavbundsarealer og reservationer til potentielle vådområder fremgår af kort.

De udpegede lavbundsarealer, som er potentielt egnede til at genetablere som vådområder, friholdes for bebyggelse m.v., der kan vanskeliggøre eller forhindre genetablering af vådområder. Indenfor de udpegede arealer, kan der således ikke gives tilladelse til byggeri og anlæg, som kan forhindre, at den naturlige hydrologi eller vandstand genskabes.

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

Redegørelse for udpegning af Grønt Danmarkskort

Lemvig Kommunes Grønne Danmarkskort viser et samlet naturnetværk i Lemvig Kommune. Det er blevet til i en dialog mellem Lemvig, Skive, Struer og Holstebro Kommune i et fælles Naturråd. Udgangspunktet for udpegningerne er Natura 2000-områderne på land og andre eksisterende naturområder, hvor biologisk mangfoldighed er størst. Ved sammenbindingen af de særligt værdifulde naturområder er der fortrinsvist medtaget ådale, lavbundsarealer, engarealer, dyrkningsusikre jorde, offentlige arealer, fredsskove, fredede områder og områder med høj score på biodiversitetskortet. Hvor det er muligt, søges udvidelse af kvælstoffølsom natur at ske væk fra store husdyrbrug. Ved udpegningen af Grønt Danmarkskort lægges der vægt på helhedstænkning og synergier i forhold til rekreative værdier, bosætning, turisme og landskabelige værdier. Nye spredningsveje tegnes som udgangspunkt bredt, således at der er flere muligheder for målopfyldelse ad frivillig vej.

Nationale kriterier for udpegning af Grønt Danmarkskort

De nationale kriterier for udpegning af Grønt Danmarkskort er:

a. Følgende områder er udpeget som områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser og dermed Grønt Danmarkskort: Registrerede naturområder med høj naturværdi, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (moser, enge, overdrev, heder, strandenge, samt søer og vandløb), udvalgte målsatte vandløb, skove med biologisk værdi, fredede områder med store naturbeskyttelsesinteresser, natur- og vildtreservater, arealer inden for strandbeskyttelseslinjen og klitfredede arealer.
b. Arealer, der kan udvide eller skabe sammenhæng mellem Natura 2000-områder og øvrige områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, er udpeget som potentielle naturområder. F.eks. arealer, hvor de fysiske forhold giver mulighed for at naturen kan genskabes indenfor en kort- til mellemlang tidshorisont, som f.eks. lavbundsjorde og potentielle overdrev, skove med potentiale for et øget naturindhold, områder omfattet af vandområdeplaner m.m.
c. Arealer som kan bidrage til klimatilpasning, forbedring af vandmiljøet eller tilbyde rekreative muligheder er inddraget i potentielle naturområder ved at udpege: arealer som ifølge kommunens planlægning er udlagt til skov, natur og/eller rekreative formål, marginale jorder, som med fordel kunne udlægges til ny natur og arealer, som er skrånende mod sårbar natur, herunder vandløb, og ved udlægning til natur vil kunne udgøre en skærmende buffer, så næringsstoftilførslen til de følsomme naturområder kan reduceres.

Grønt Danmarkskort er sammensat af temaerne ”særlig værdifulde naturområder”, ”potentielle naturområder”, ”økologiske forbindelser” og ”potentielle økologiske forbindelser”. Alle Natura 2000-områder på land er udpeget som Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

	Kommuneplan 2017	*Kommuneplan 2021*	*Ændring*
Grønt Danmarkskort	*0*	*25.607 ha*	*25.457*
Økologiske forbindelser	*9.290*	*11.455*	*2.165*
Potentiel Økologiske forbindelser	*0*	*680*	*680*
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser (A målsat natur)	*0*	*1.237*	*1.237*
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser (B målsat natur)	*0*	*31.815*	*31.815*
Potentiel natur	*377*	*354*	*-23*

Tabel 1: Udviklingen i temaer, der indgår i Grønt Danmarkskort fra Kommuneplan 2013 til Kommuneplan 2021.

Lemvig Kommune har indarbejdet Grønt Danmarkskort i Kommuneplanen. I forhold til tidligere kommuneplan er Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser medtaget i kommuneplanen, de er fordelt på kategorierne, A-målsat og B-målsat natur. Lagene er videreført fra Ringkjøbing Amt og revideret, så, det dækker over det nyeste kendskab til naturkvaliteter i Lemvig Kommune.

Økologiske forbindelser er udvidet i forhold til tidligere, således at flere naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser indgår i laget, samtidig med at færre arealer uden beskyttelsesinteresser indgår.

Derudover er potentiel økologiske forbindelser medtaget.

Potentiel natur udpeget i kommuneplanen fra 2017 er gennemgået og en del af det er nu beskyttet natur, samtidigt med at nye arealer er kommet til.

Kommunen har i den hidtidige kommuneplanperiode løbende arbejdet med naturindsatser inden for de hidtidige spredningskorridorer. Således er der i Lemvig Sødal skabt en genslyngning af Skødbæk, vådområde og rekreative muligheder for Kommunens borgere. I Flynder Å og Damhus Å er der fjernet spærringer/vandindtag og naturgenoprettet natur og faunapassager.

Forsvarets interesser

Forsvarets interesseområde omkring Depot Klosterhede bevirker, at Grønt Danmarkskort tilpasses, således kun arealer der også er omfattet af Natura2000 indgår i Grønt Danmarkskort.

Landskab

Lemvig Kommune har et unikt landskab med meget tydelige spor fra istiden og det liv, der var fra da Danmark blev beboet. Og netop i det åbne land findes stadig store ressourcer for mennesker, dyr og planter.

Landskabet rummer stor variation fra hav- og fjordkyster til hedeområder bl.a. tilplantet med plantageskov. Naturligt er der derfor også en variation i sårbarheden for landskaberne. Nogle steder kan få ændringer have stor betydning for både (oplevelsen af) landskabet og for naturkvaliteten. Her har vi en særlig opgave med at være meget forsigtige ved eller helt at undgå menneskeskabt udvikling. Andre steder er sårbarheden mindre og her kan der i højere grad rummes forandringer og udbygninger til gavn for lokale og turister.

Afsnittet " Landskabelige, kulturhistoriske og geologiske bevaringsværdier" revideres med baggrund i den udarbejdede landskabskarakteranalyse. Der foretages kun ændringer i udpegningen af landskabsværdier.

Afsnittet "Skovrejsning" tilpasses udpegningen af landskabsværdier og justeres efter hidtidig anvendt administrationspraksis.

Revideret afsnit: Landskabelige, kulturhistoriske og geologiske bevaringsværdier

Målsætning

- At bevare og udvikle karakteristiske landskaber af høj kvalitet
- At finde balance mellem at benytte og beskytte landskaberne

I det åbne land udgør karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet de landskabelige landskabsværdier. Gennem planlægning sikres, at de værdifulde landskaber bevares og styrkes og at kysterne fortsat udgør en væsentlig natur- og landskabsressource. Det synliggøres hermed, at landskabsoplevelsen udgør en vigtig livskvalitet for mennesker over alt.

Forenelige interesser

Lemvig Kommune byder på en række spændende og varierede landskaber. I landskaberne skal en række til tider modstridende interesser forenes: Landbrug, naturbeskyttelse, drikkevand- og råstofindvinding, adgang til naturen samt dyrkelse af fritidsinteresser.

De dyrkningsegnede dele af kommunen forbeholdes i videst mulig udstrækning jordbrugs- eller naturformål. Det åbne land friholdes som udgangspunkt for andet end samfundsmæssigt byggeri og anlæg, og byerne skal være klart afgrænsede således, at der fortsat sikres forskel på land og by.

Flere typer af anlæg i landskaberne er midlertidige. For eksempel vindmøller, antenner og master, som, trods deres betydelige umiddelbare påvirkning af landskabet, nedrives efter en årrække. Visse erstattes med færre men højere elementer, andre pilles helt ud af landskabet.

Terrænreguleringer i landskabet giver permanente forandringer, og disse skal kun gennemføres under hensyntagen til de landskabelige værdier.

Geopark Vestjylland

Geoparken omfatter 4.760 km2 enestående vestjysk istidslandskab i de tre kommuner Holstebro, Struer og Lemvig samt store områder i den vestlige del af Limfjorden og en del af Nordsøen. Geoparken kan gøre dig klogere på hvordan is, vind og vand har skabt et fascinerende landskab, der har dannet grundlag for menneskers liv i de sidste 9.000 år.

En geopark er et område, der omfatter en særlig geologisk arv og en bæredygtig strategi for udvikling af området.

Den geologiske arv og de geologiske landskabsformer rundt om i verden er nøglen til livets oprindelse. Globalt set er der et stort behov for at formidle viden om og beskytte disse geologiske værdier. Dette kan gøres gennem etablering af geoparker, som internationalt kan optages i organiserede geoparknetværk.

Geopark-begrebet er nyt begreb i den danske naturformidlingsterminologi, og rangerer sammen med naturparker på et regionalt og lokalt niveau med udgangspunkt i lokal forankring. En geopark skal sidestilles med en regional naturpark, som ikke er underlagt en særlov eller modtager statslig medfinansiering i modsætning til for eks. de statslige udpegede og finansierede Nationalparker.

Lemvig Kommunes særlige geologi
Kronhede: Område, der viser landskabsudviklingen ved Hovedopholdslinien, med smeltevandsslette, dødispræget glaciallandskab og randmorænebakker.

Lem Vig: Det havdækkede indløb til en af Danmarks mest iøjnefaldende tunneldale, der udmunder i Klosterheden ved Rom By. Gjellerodde på fjordens vestside ved udløbet til Limfjorden er et typeeksempel på et vinkelforland med en strandsø, Gjeller Sø. Ved Kabbel på østsiden af fjorden ses storslåede udskridninger i fedt ler fra slutningen af Elster Istid.

Bovbjerg: Profilet er en 6 km lang kystklint. Profilet viser landskabets indre opbygning ved Hovedopholdslinien, med lag fra Elster, Saale og Weichel istiderne. Terrænet inde bag profilet viser den glaciale landskabsserie ved Hovedopholdslinien, med inderlavning, randmoræne, smeltevandsslette og bakkeø.

Kystudviklingen foran Nissum Bredning er et storslået eksempel på bugtlukning foran et glaciallandskab. På grund af den massive materialetransport, der fra begge sider er rettet ind mod bredningen, er denne blevet lukket af tangerne ved Agger og Thyborøn.

Tangerne fastholdes ved kystsikring og fodring og Thyborøn Kanal holdes kunstigt åben. Uden disse indgreb ville indsejlingen sandsynligvis være lukket. Det er således sandsynligt, at Limfjorden har været lukket mod vest fra Vikingetid og frem til 1825, hvor Agger Tange for første gang i nyere tid blev gennembrudt.

Retningslinjer

Kulturhistoriske bevaringsværdier
I beskyttelsesområder omkring kirker må byggeri, tilplantning o.l. ikke skæmme kirker og deres omgivelser. De frivillige aftaler om beskyttelse af landsbykirkers omgivelser bør iagttages.

Indenfor områder udpeget som særligt værdifulde kulturmiljøer skal inddragelse af areal til formål, der kan forringe de bærende kulturhistoriske værdier, så vidt muligt undgås. Nye anlæg og bebyggelse skal tilstræbes udformet og placeret således, at der ikke sker en forringelse af oplevelsen eller kvaliteten af de bærende kulturhistoriske værdier.

I landskabet i øvrigt bør der inden påbegyndelse af byggeri, anlægsarbejder og andre ændringer foretages en konkret vurdering af, om indgrebet er i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Kommunalbestyrelsen har udpeget alle de bygninger, som i Kommuneatlas Lemvig samt Saveregistrering for Langerhuse er registreret med en bevaringsværdi 1-4 som bevaringsværdige.

Særlige bevaringsværdier landskabsudpegninger
Særligt bevaringsværdige landskaber, områder med særlige udsigter og større sammenhængende landskaber er udpeget på kort.

Anlæg, nyt byggeri og ændret arealanvendelse kan kun etableres i de udpegede områder, hvis de landskabelige kvaliteter ikke påvirkes negativt eller forstyrres. Anlæg og nybyggeri kan heller ikke etableres i tilknytning til eller udenfor de udpegede områder, hvis det vurderes at få negativ indflydelse på de landskabelige kvaliteter indenfor udpegningen.

Større sammenhængende landskaber

Indenfor de større sammenhængende landskaber skal indsatser for at styrke natur, landskab og friluftsliv prioriteres højt.

I udgangspunktet skal de større sammenhængende landskaver friholdes for større byggerier og tekniske anlæg, der slører landskabssammenhængene, har konsekvenser for det karakteristiske og oplevelsesrige i nabolandskaberne eller forringer mulighederne for at forbedre landskaberne.

Landskabsværdier

Landskabelige værdier er primært de visuelle oplevelser, man kan få i landskabet.

Landskabsoplevelsen kan være sammensat af forskellige landskabselementer; terræn, beplantning, farver, fysisk struktur og udsigter. Alle landskaber har egne karakteristika, men nogle skiller sig ud pga. et særligt karakteristisk udtryk.

Områder med særlige landskabelige kendetegn eller værdier skal i videst mulig omfang beskyttes mod udvikling og forandring, der vil forringe områdets karakter.

Energianlæg i landskabet

Der skal være mulighed for tiltag til fremme af lokal bæredygtighed med mulighed for vedvarende energianlæg som husstandsmøller på maksimalt 6 kW samt solcelleanlæg til den enkelte bolig.

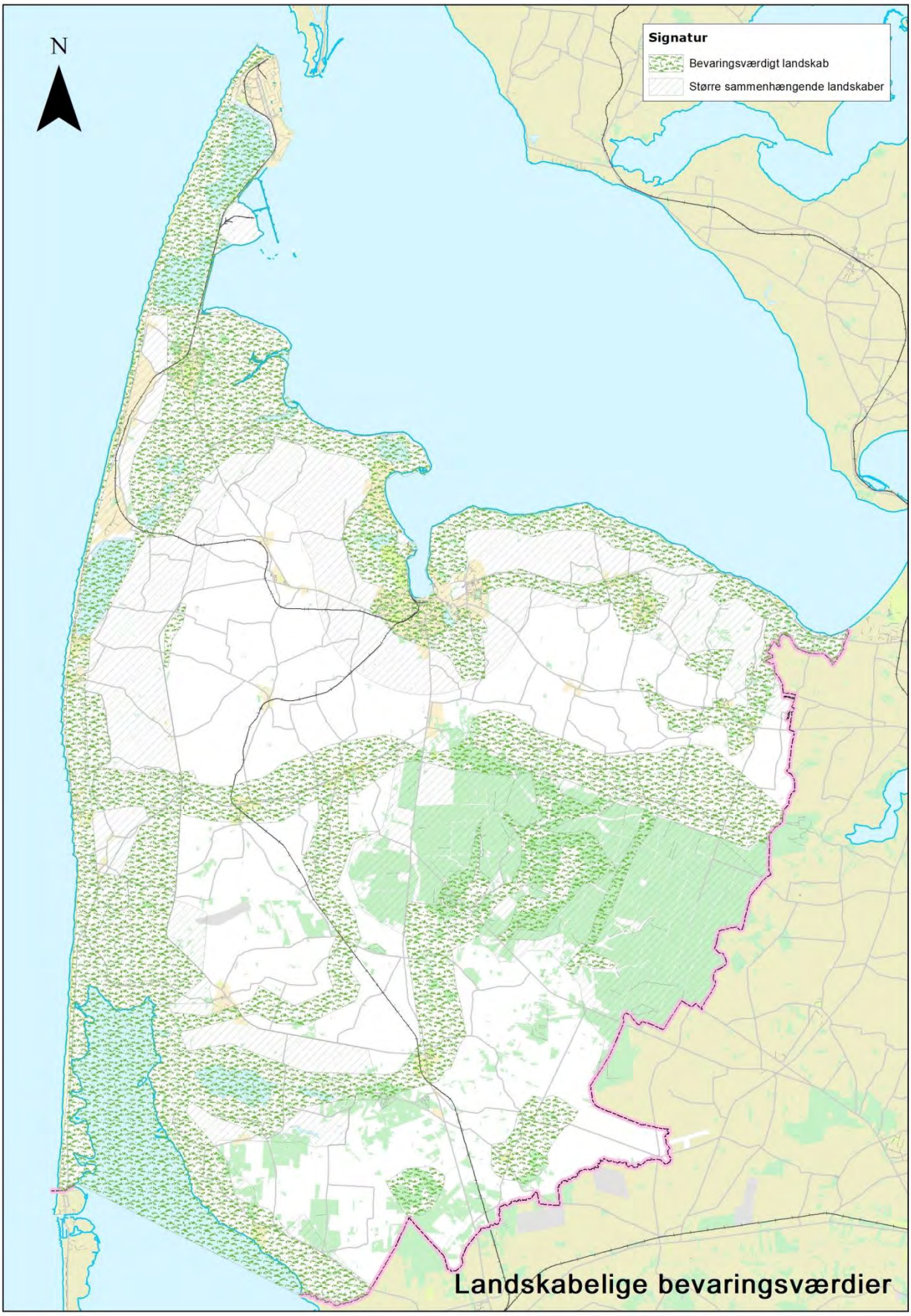
Mobildækning i landzone

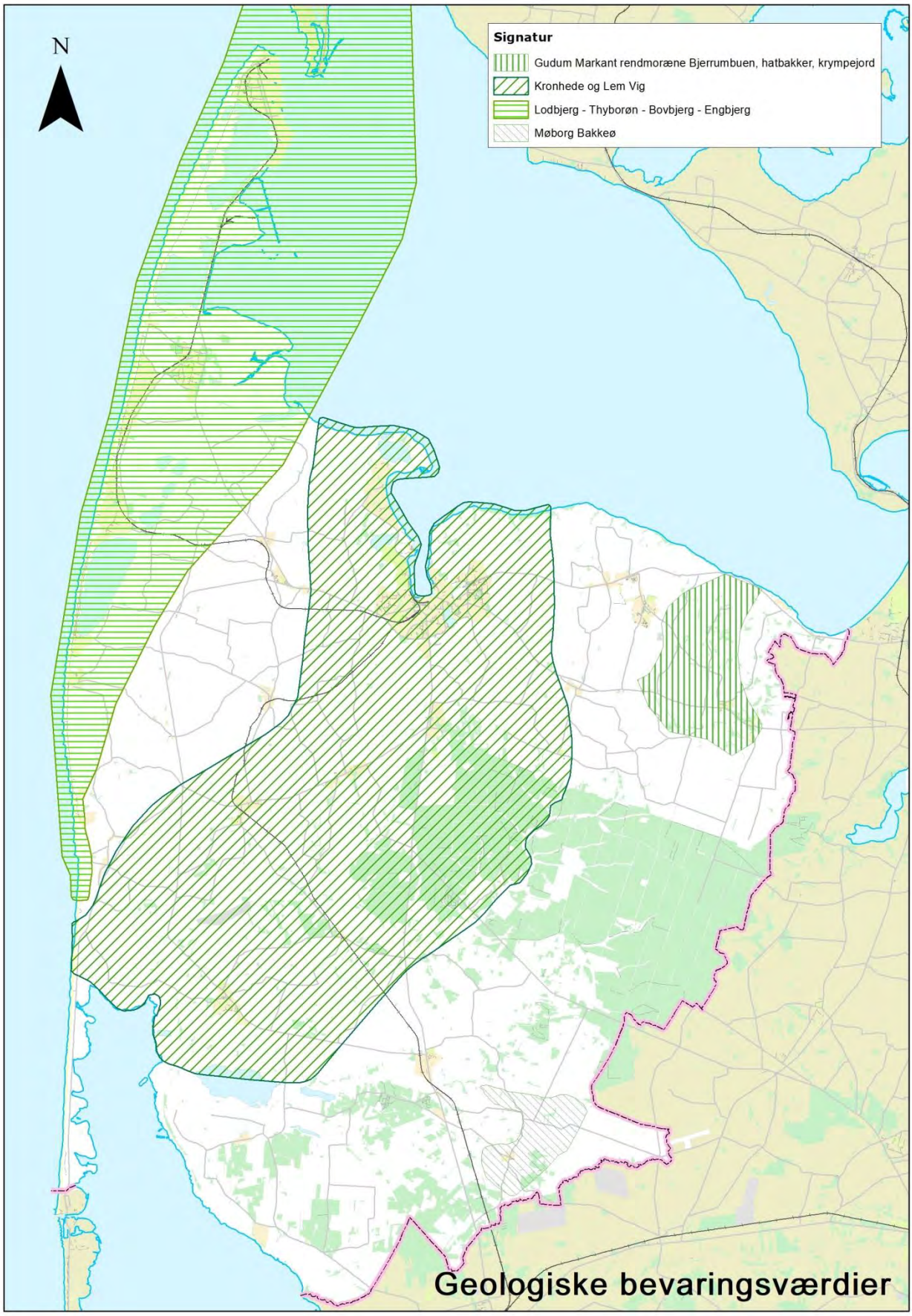
Der skal være mulighed for mobildækning overalt i Lemvig Kommune. Antenner skal placeres med størst mulig hensyn til landskabelige værdier. Jfr. Kommunens mastepolitik.

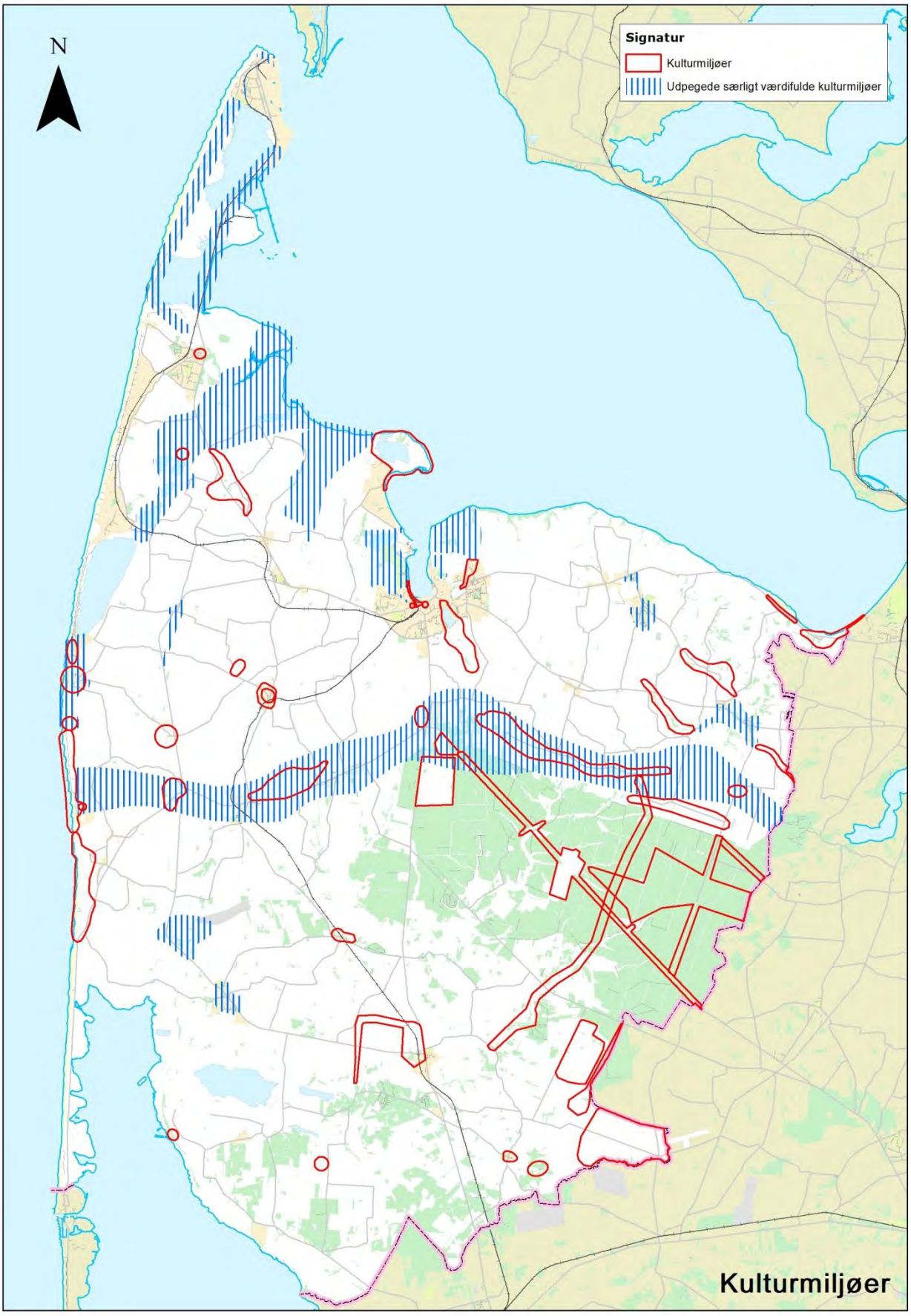
Geologiske bevaringsværdier

Byggeri og anlægsarbejder, tekniske anlæg, beplantning mv. som kan sløre landskabets dannelsesformer i områder af særlig geologisk interesse, skal så vidt muligt undgås eller indpasses i landskabet.

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

N
Signatur
Gudum Markant rendmoræne Bjerrumbuen, hatbakker, krympejord
Kronhede og Lem Vig
Lodbjerg - Thyborøn - Bovbjerg - Engbjerg
Møborg Bakkeø
Geologiske bevaringsværdier

N
Signatur
Kulturmiljøer
Udpegede særligt værdifulde kulturmiljøer
Kulturmiljøer

Revideret afsnit: Skovrejsning

Målsætning

- At lodsejere i højere grad gives mulighed for at dyrke skov
- At nye skovarealer medvirker til at beskytte følsomme naturtyper og grundvandsressourcen
- At der udpeges skovrejsningsområder i tilknytning til alle landsbyer, i en afstand som muliggør rekreativ anvendelse
- At skovrejsning ses og bruges som en flersidig produktion, hvor både traditionel vedproduktion, grundvandsbeskyttelse, rekreativ værdi og energiproduktion tænkes sammen.

I kommunens udpegning af mulige skovrejsningsarealer tages hensyn til udviklingsmulighederne for kommunens landbrug, og sikres en bedre sammenhæng mellem de forskellige typer af arealanvendelse. Samtidigt kan skovarealer udnyttes rentabelt i forhold til energiproduktion.

Bynær skov

Kommunens byer og landsbyer har kun i meget beskeden grad adgang til skovområder i umiddelbar nærhed. Nye områder med bynær skov vil derfor være et væsentligt og positivt element i kommunens satsning på højere kvalitet for nuværende og kommende borgere. I kommunens udpegning til bynær skov foreslås at udpege skovarealer ved stort set alle byer og landsbyer i en afstand af maksimalt 1 kilometer fra bygrænsen.

Bynær skov giver desuden mulighed for også at planlægge for skovgrunde til bosætning.

Retningslinjer

Skovrejsning uønsket

Der ønskes i udgangspunktet ikke skov indenfor følgende områder:

- På fortidsminder og indenfor beskyttelseslinjer til fortidsminder
- Indenfor fredninger hvis dette strider imod fredningsbestemmelserne
- I "landskabelige interesseområder"
- Indenfor kirkebeskyttelseslinjer & aftalezoner til kirker
- Omkring kulturmiljøer
- Indenfor udpegede vindmølleområder
- Indenfor åbeskyttelseslinjen
- Indenfor byzoner og byudviklingsområder
- I Natura2000 områder hvis disse er fuglebeskyttelsesområder

Skovrejsning ønsket

Der ønskes i udgangspunktet skov indenfor følgende områder:

- 1000 m bufferzone omkring byerne
- Nitratfølsomme områder i indsatsplanen for grundvand
- Bufferzoner omkring kvælstoffølsom natur (naturbeskyttelse)
- Eksisterende fredsskovsarealer
- Som spredningskorridorer

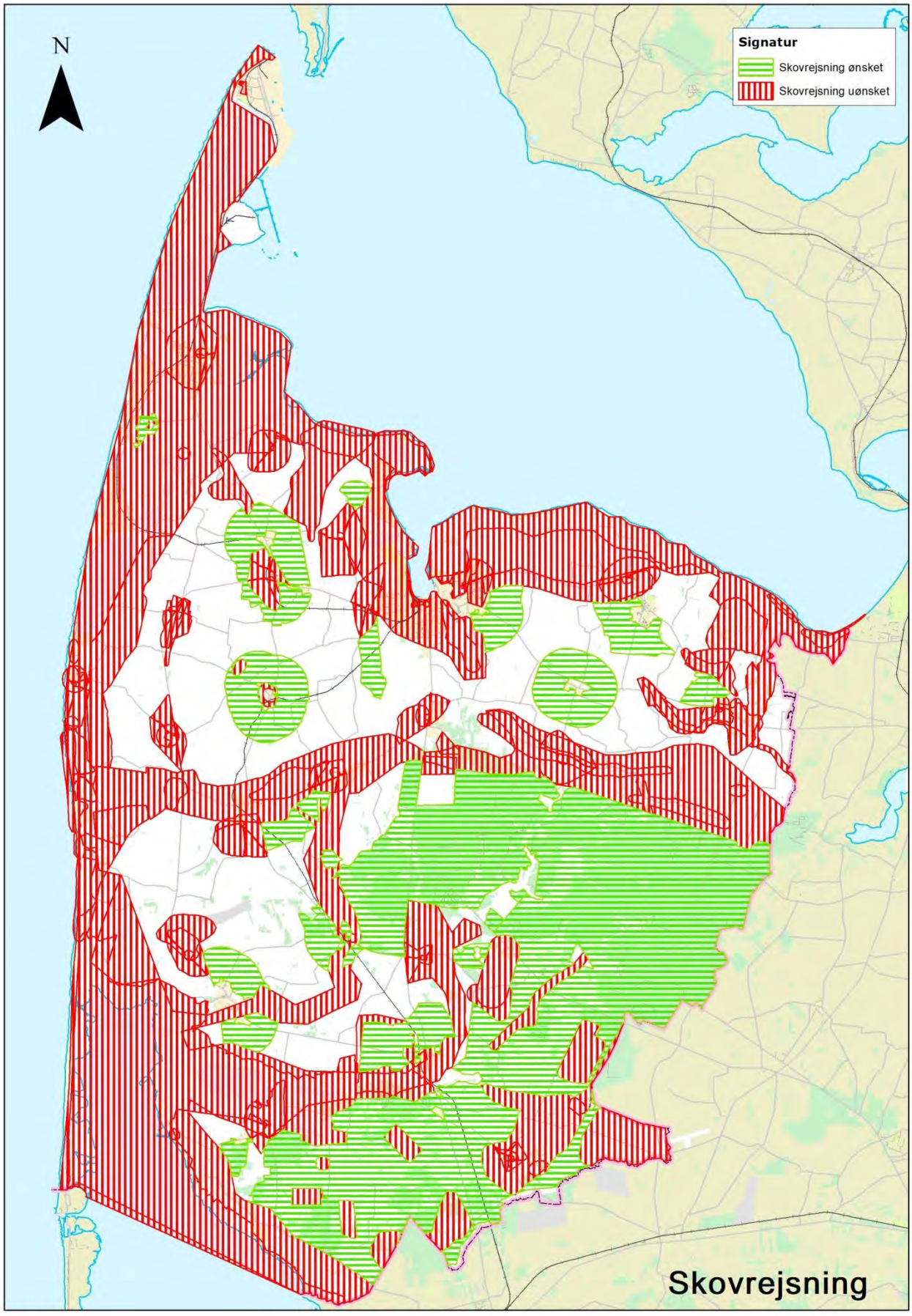
Anden skovrejsning

Der er udpeget skovrejsningsområder og områder, hvor skovrejsning er uønsket. Dyrkning af pyntegrønt og juletræer er undtaget.

Kommunen kan i særlige tilfælde give tilladelse til tilplantning, hvor skovrejsning er uønsket, hvis tilplantningen ikke slører værdifulde landskabstræk og:

- Området ikke er Ramsar-område, EF-Fuglebeskyttelsesområde eller EF-Habitatområde
- Eventuelle råstoffer i regionale graveområder og råstofinteresseområder er udnyttede

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

Redegørelse for ændringer i udpegning af landskabsværdier og skovrejsning

Der er for Lemvig Kommunes landskaber udarbejdet en analyse som i stor dybde vurderer kommunens landskaber.

Landskabskarakteranalysen kan ses her: INDSÆT LINK

Til udarbejdelse af retningslinjer og hovedstruktur er taget afsæt i "Vejledning om landskabet i kommuneplanen" udgivet af Naturstyrelsen i 2008.

Til definition af særlige værdifulde landskaber er anvendt en række udpegede arealer i landskabskarakteranalysen. Disse er:

1. Alle kommunens særligt landskabeligt karakteristiske områder
2. Alle områder med særlige visuelle oplevelsesmuligheder
3. Alle kystforlande

Samtidigt er det tilstræbt at opgradere mindre arealer mellem de værdifulde områder, som ligger tæt på hinanden fx langs Vestkysten. Derved kan der skabes større sammenhængende værdifulde landskabsområder.

Eventuelle byområder der er omfattet af udpegning er medtaget for den visuelle sammenhængs skyld. Byer og landsbyer er ikke omfattet af landskabsudpegningerne, og der skal ikke nødvendigvis redegøres for landskab, ved nye aktiviteter her.

Skovrejsning er revideret både hvad angår den ønskede og uønskede udpegning. Ændringerne er baseret på den reviderede udpegning af landskabsværdier samt overvejelser om konkrete projekter, kulturmiljøbeskyttelse og grundvandsbeskyttelse.

Det forventes at den kommende klimaplan, vil rumme målsætninger for etablering af skov i Lemvig Kommune. I den nuværende udpegning til ønsket skovrejsning er der i alt ca. 6.000 ha som ikke i dag allerede er skov.

LEMVIG KOMMUNE

Landskabsanalyse

KORTLÆGNING, VURDERING OG ANBEFALINGER

1. etape _ juli-august 2013: Karakterområde A, B, F, G
2. etape _ marts-juli 2014: Karakterområde C, D, E, H, I, J, K, L.

Indhold

Introduktion/Metode..... 4

Eksisterende analysemateriale..... 6

Fremgangsmåde..... 8

Oversigtskort over landskabskarakterområder i Lemvig Kommune..... 10

Tabel over landskabskarakterområder i Lemvig Kommune..... 11

Landskabskarakterområder..... 13-159

A Harboøre Marine Forland..... 13 - 29

B Lemvig Morænelandskab..... 31 - 49

C Nørre Nissum Kirkeby Morænelandskab..... 51 - 75

D Nørre Nissum Seminarieby Morænelandskab..... 77 - 95

E Remmerstrand Marine Forland og Randmoræne..... 97 - 117

F Bovbjerg Morænelandskab..... 119 - 137

G Bonnet Morænelandskab..... 139 - 155

H Fabjerg Hedeslette..... 157 - 177

I Klosterheden Plantage..... 179 - 199

J Bækmarksbro Hedeslette..... 201 - 219

K Nissum Fjord..... 221 - 241

L Møborg Bakkeø..... 243 - 261

Litteratur..... 262

Introduktion / Metode

Lemvig Kommune ønsker at optimere sine landskabsanalyser og -udpegninger med udgangspunkt i den, af Naturstyrelsen, anbefalede Landskabskaraktermetode (LKM). Dette med henblik på implementering af landskabsvurderinger og anbefalinger i kommuneplanen. Med denne rapport gives et overblik over eksisterende planer og analyser, hvorefter disse samles og revideres efter LKM.

Landskabskaraktermetoden

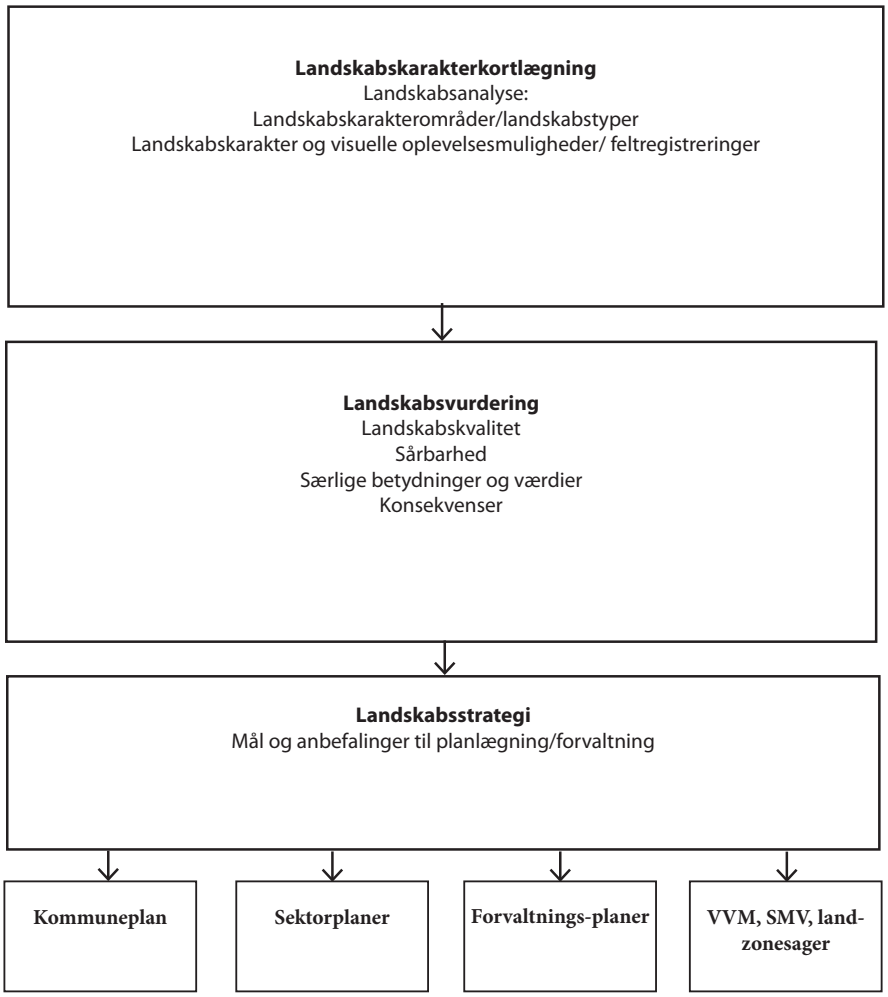
I forbindelse med amternes nedlæggelse i 2007 overgik store dele af planlægningen og forvaltningen af det åbne- og bynære land til kommunerne. I den forbindelse udarbejdede Naturstyrelsen i samarbejde med Skov & Landskab en metode, hvorved de danske kommuner havde mulighed for at kortlægge og vurdere deres landarealer på en ensartet måde. Denne metode kaldes Landskabskaraktermetoden (LKM), og inddeler landskabet i specifikke områder alt efter stedernes landskabelige karakter.
Ved at arbejde efter samme metode i kommunerne skabes grobund for samarbejde på tværs af kommunegrænser. Desuden dannes et godt udgangspunkt for forvaltningen af specifikke karakteristiske områder i det åbne land.

"Landskabskaraktermetoden er et analyseredskab til at kortlægge landskabers specifikke karakteristika og til at vurdere deres kvaliteter, udviklingstendenser og sårbarhed, samt hvorledes landskabsinteresserne kan tilgodeses gennem planlægning og forvaltning."
(Caspersen og Nellemann, 2005)

LKM er et opdaterbart analyseredskab, der er skemalagt i en struktur, således at der kan arbejdes videre med den efter tid og af nye medarbejdere.
En del kommuner har brugt metoden som redskab til at sikre landskabsinteresserne i det åbne land og har implementeret kortlægninger, vurderinger, strategier og målsætningerne i kommuneplanen.
Lemvigs nabokommune Struer har således revideret udpegningerne af landskabsområder fra Ringkjøbing Amts Regionplan 2005 og indskrevet anbefalinger og målsætninger i Kommuneplanen for Struer Kommune 2013-2014. Holstebro kommune har for nyligt søsat et længerevarende kortlægnings- og analyseprojekt med udgangspunkt i LKM. Sidstnævnte kommune regner med at have færdiggjort landskabsanalysen medio 2015.
Lemvig Kommune tager med nærværende arbejde initiativ til at identificere hvilke områder vi skal tage særligt vare på, og hvilke områder der er knap så sårbare. Analysearbejdet har resulteret i udpegninger med tilknyttede landskabsbeskrivelser, -vurderinger og anbefalinger.

Landskabsanalyse og Vindmølleplan 2008

Lemvig kommune udarbejdede i samarbejde med SJ-Consult i 2008, som de første i Danmark, en Vindmølleplan, med en gennemgående landskabsanalyse af kommunens åbne land. Med denne analyse inddeltes Lemvig kommune i tre hovedområder, med tolv mindre landskabskarakterområder.
Inddelingen af landskabstyper, udførtes på baggrund af både naturgeografiske og kulturgeografiske analyser. Disse analyser er dog ikke beskrevet, men derimod kortfattet nedskrevet i en karakterbeskrivelse af hvert område.
Formålet med denne rapport er at uddybe disse beskrivelser med henblik på at komme med mere specifikke vurderinger og anbefalinger for hvert område.
Med udgangspunkt i disse inddelinger og beskrivelser, gennemgåes grænseopdelingerne, og der udarbejdes en rumlig-visuel analyse med henblik på en mere præcis afgrænsning af karakterområderne. Beskrivelserne af landskabskarakteren for de enkelte karakterområder følger paradigmet beskrevet i *"Landskabskaraktermetoden - et kompendium. Note 7 - Udformning af landskabskarakterbeskrivelsen (Caspersen og Nellemann, 2005).*
Igennem feltarbejde kortlægges hvert af de 12 områder ved hjælp af det, til metoden tilhørende kortlægningsskema. Derefter følges LKM med trinene landskabsvurdering og landskabsstrategi *(figur 1)*, med henblik på implementering af mål og anbefalinger for karakterområderne i kommuneplanen.
Yderligere kan kortlægningen og vurderingerne med tiden danne grundlag for politiske beslutninger og borgerinddragelse.

Figur 1. Redigeret fra Caspersen og Nellemann, 2005

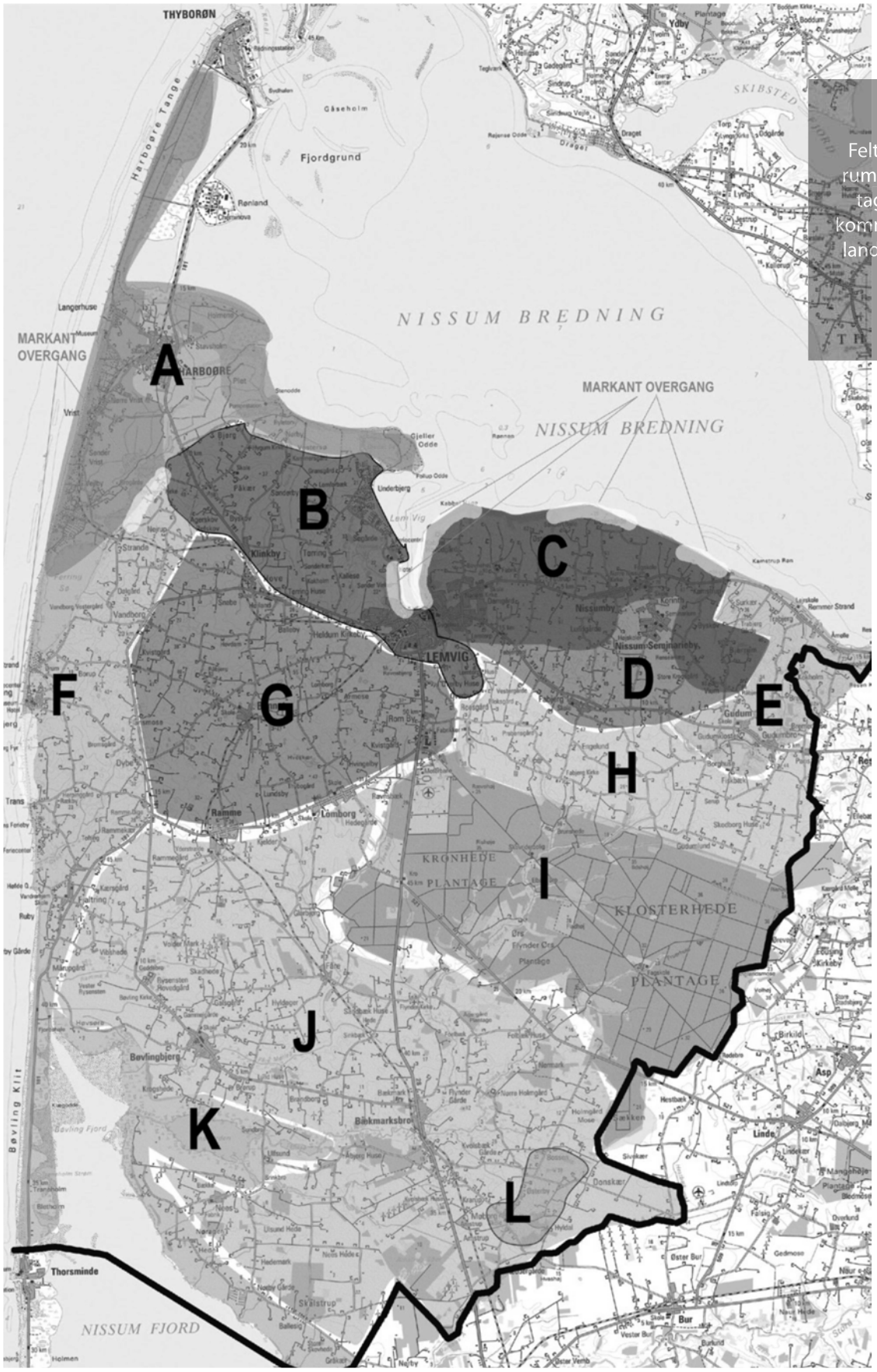
Eksisterende analysemateriale - *Landskabsudpegninger 2005*

Landskabsudpegningerne fra Regionplanen 2005, er taget med i overvejelserne omkring landskabskarakterinddelingerne.

Kort 1.
Ringkjøbing Amt
Regionplan 2005

Eksisterende analysemateriale - *Landskabstyper 2008*

Feltregistreringer og de rumlige/visuelle analyser tager udgangspunkt i kommunens eksiste-rende landskabskarakterindde-linger fra 2008.

Kort 2.
Temaplan 2008
(SJ-Consult)

Fremgangsmåde

Med denne beskrivelse af fremgangsmåden, opdelt i trin, er det hensigten at lette det fremtidige arbejde med udførelsen af landskabskarakteranalyserne. Derved kan de enkelte områder bearbejdes etapevis af forskellige medarbejdere. Landskabskarakterområderne A, B, F og G er udført i første etape i juli-august 2013, som eksempel på hvorledes arbejdet med de eksisterende analyser og LKM bearbejdes. Landskabskarakterområderne C, D, E, H, I, J, K og L er udført i marts-juli 2014.

T r i n

Inddelingen af landskabstyper fra 2008 i forbindelse med vindmølletemaplanen, er udført på baggrund af både naturgeografiske og kulturgeografiske analyser. Disse analyser er dog ikke beskrevet, men derimod kortfattet nedskrevet i en karakterbeskrivelse for hvert område. For at verificere og uddybe disse karakterbeskrivelser anvendes Kortlægningsskemaet fra 2010, er en metode til at samle registreringer, analyser og beskrivelser således, at der er samme overskuelige tilgang til hvert område.

1.
Første trin er at verificere inddelinger af karakterområderne fra temaplanen og kortlægge områdernes kulturgeografiske og naturgeografiske forhold. Områderne er dog ganske nøje og korrekt inddelt, så det er udelukkende med henblik på at have en beskrivelse af forholdene til evt senere brug, samt for at samle arbejdet efter LKM.

Anvendt kortmateriale:
- *Landskabstyper 2008 (Temaplan)*
- *Landskabsudpegninger 2005 (Regionplan)*
- *Højdekurver* (ArcMap)
- *Geologi.lyr / Jordarter* (ArcMap)
- *Høje Målebordsblade* (ArcMap)
- *Lave Målebordsblade* (ArcMap)
- *DDO 20cm GeoMidt 2010* (ArcMap)
- *DTK/Kort 25* (ArcMap)

(Skrivebordsarbejde)

2.
Derefter en verificering af områderne i forhold til det rumlige og visuelle. Dette gøres ved en gennemkørsel af områderne, specielt nær områdegrænserne.
Anvendt materiale:
- *Landskabstyper 2008 (Temaplan)*
- *Bærbar computer med kortlægningsskema*
- *Kamera*

(Feltarbejde)

3.
Der udarbejdes på baggrund af analyserne en karakterbeskrivelse af hvert landskabsområde. Her kan tages udgangspunkt i den eksisterende fra Vindmølleplanen 2008.
(Skrivebordsarbejde)

4.
Herefter gives en vurdering af landskabets karakter i forhold til styrke, tilstand og sårbahed, samt tiltag der vil styrke/genoprette den oprindelige landskabskarakter.
(Skrivebordsarbejde/Feltarbejde)

5.
Opstilling af målsætninger samt anbefalinger til planlægning og forvaltning. Med udgangspunkt i de konkrete landskabsforhold, som er beskrevet og vurderet i karakterbeskrivelserne og landskabsvurderingerne opstilles for hvert karakterområde en målsætning. Målsætningerne belyser den indsats, der skal gøres i de enkelte områder, hvis der ønskes en forbedring af landskabskarakteren (figur 2).
(Skrivebordsarbejde)

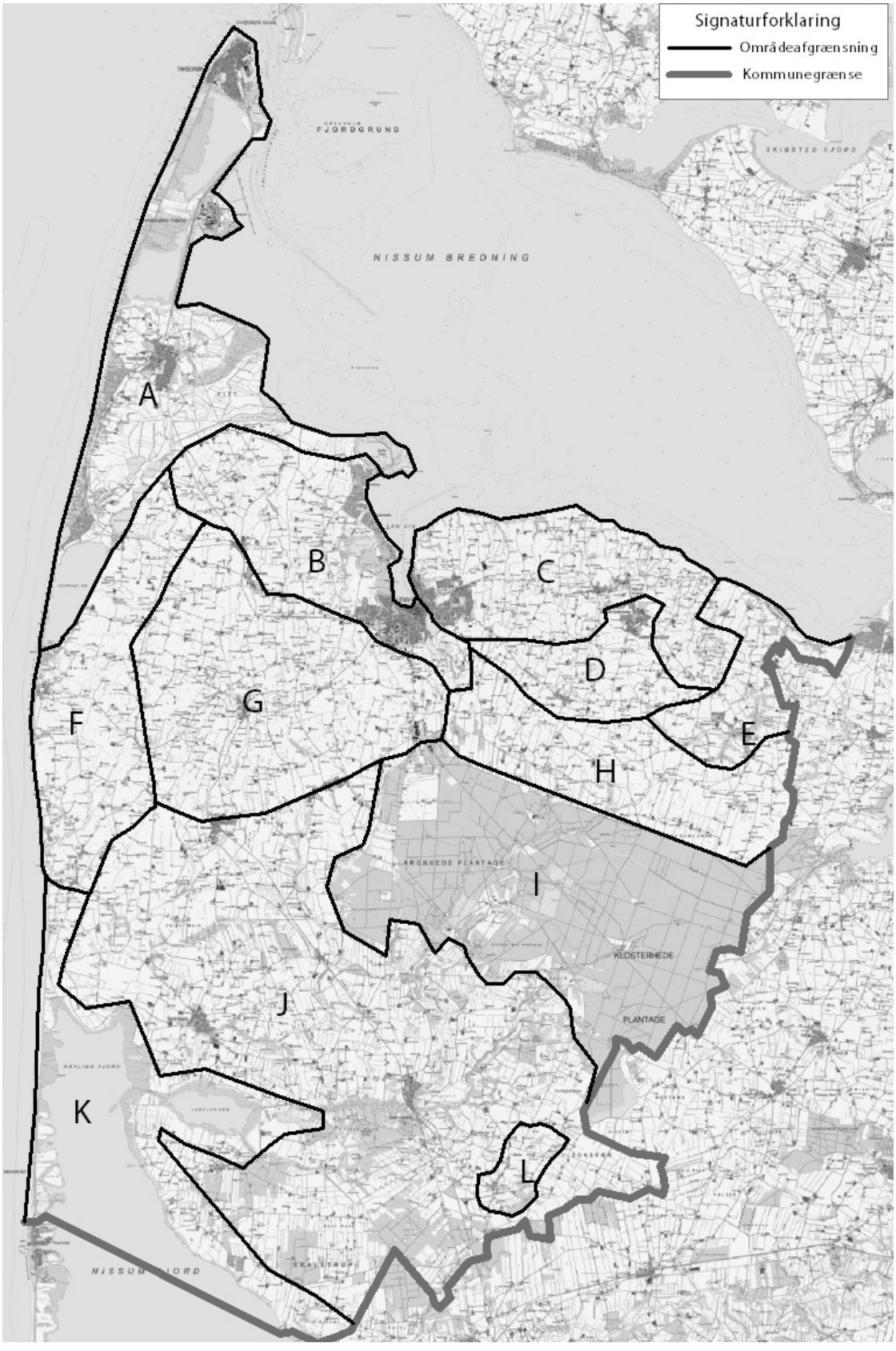
For forståelsen og overblikkets skyld anvendes samme områdebetegnelse som de fra Vindmølletemaplanen 2008, hvilket vil sige bogstaverne fra A til L. Dertil er hvert karakterområde tildelt et navn, der er kort og sigende med hensyn til områdets beliggenhed og vigtigste nøglekarakteristika.Kortmateriale er importeret fra Kort og Matrikelstyrelsen via ArcMap og derefter behandlet i Photoshop. Analysekortene med afgrænsninger og illustrationer er udarbejdet i illustrator, med DTK/kort25 klassisk som baggrundskort. Analysekortene i denne rapport findes altså ikke i GIS, men det anbefales at de hurtigst muligt bliver det og at de udarbejdes i henhold til metoden.
Som det også er beskrevet i metodevejledningen, foreslåes det, at der til udarbejdelse af fremtidige områder er en GIS-kyndig medarbejder indover projektet til udformning af kortmateriale. Derved bliver analysematerialet fra starten implementeret i kommunens kortdatabase.

Landskabskvalitet

Tilstand	**Særligt karakteristisk** **Særlige visuelle oplevelsesmuligheder**	**Karakteristisk** **Visuelle oplevelsesmuligheder.**	**Karaktersvagt** **Uden visuelle oplevelsesmuligheder**
God	Bevare/Beskytte	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke
Middel	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke	Ændre/Nyskabe
Dårlig	Genoprette/Styrke	Genoprette/Styrke	Ændre/Nyskabe

Figur 2. Caspersen og Nellemann, 2005

Oversigtskort over landskabskarakterområder i Lemvig Kommune

Kort 3. Landskabskarakter-områder

Tabel med landskabskarakterområder i Lemvig Kommune

Karakterområde	Karakterområde navn
A	Harboøre Marine Forland
B	Lemvig Morænelandskab
C	Nørre Nissum Kirkeby Morænelandskab
D	Nørre Nissum Seminarieby Morænelandskab
E	Remmerstrand Marine Forland og Randmoræne
F	Bovbjerg Morænelandskab
G	Bonnet Morænelandskab
H	Fabjerg Hedeslette
I	Klosterheden Plantage
J	Bækmarksbro Hedeslette
K	Nissum Fjord
L	Møborg Bakkeø

Harboøre Marine Forland

L A N D S K A B S K A R A K T E R O M R Å D E A

Afgræsning af strandenge ved Gjellerodde

Landskabskarakteranalyse..... 13 - 19
Landskabsvurdering..... 20 - 29

Landskabskarakteranalyse

Landskabets nøglekarakter

Transparent til åbent, fladt marint forland med landbrugsdrift, græsning og klitlandskaber. Søer og vådområder i et bælte langs den tidligere stenalderkyst samt diger i øst-vest og syd-nordgående retninger. Spredt bebyggelse med sporadisk placerede levende hegn. Afgrænset af vej 181 er områdets nordøstligste del præget af tekniske anlæg. Der er to bydannelser i området, samt sommerhusområder langs det vestligste dige.

Beliggenhed og afgrænsning

Harboøre Marine Forland udgør det nordligste karakterområde i kommunen og grænser ud til Limfjorden mod øst og Vesterhavet i vest. Mod syd afgrænses området af den kystklint, der udgjorde stenalderhavets kystlinje.

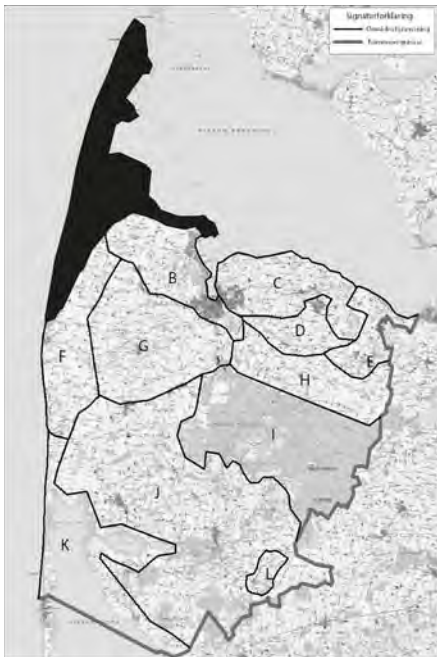
Se kort 4. Landskabskarakterområde A.

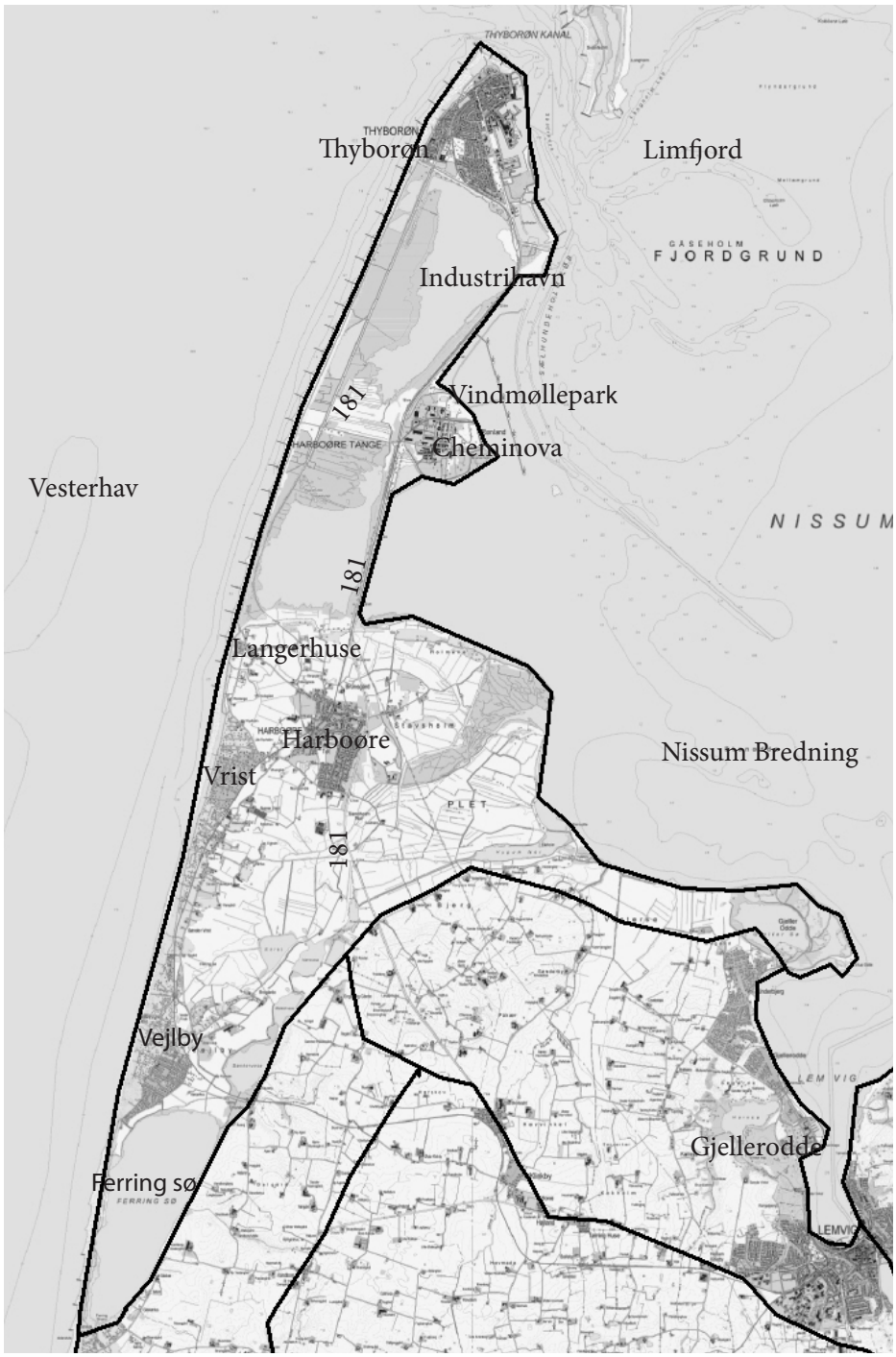
Landskabskarakter

Karakteristisk for landskabet ved Harboøreland og Gjellerodde er et fladt terræn og et åbent landskab. Området er domineret af småsøer og vådområder, der følger den tidligere stenalderkyst fra Gjellerodde til Ferring Sø. Flere steder er landet drænet og inddæmmet og digerne er derfor karakteristiske i den nordvestligste og vestlige del af området. Her ses desuden enkelte steder sporadisk placerede levende hegn.
Området, der er sammensat af forskellige elementer, anvendes til intensivt dyrkede landbrugsflader samt græsningsenge, foruden uopdyrket jord, klitlandskaber og natur-/fuglebeskyttelsesområder.
I området, der strækker sig langs kysten af hele den nordlige del af kommunen, ligger spredt bebyggelse, primært i form af landbrug og hobbylandbrug. Derudover ligger sommerhusområderne Langerhuse, Vrist og Vejlby, samt byerne Harboøre og Thyborøn.
Området er i den nord-østligste del præget af tekniske anlæg i form af Vindmølleparken, Cheminova samt Thyborøn industrihavn.

Sydlig afgrænsning af område A med Stenalderhavets kystklint, set fra det marine forland

Kort 4. Landskabskarakterområde A

Naturgrundlag

Kendetegnende for geologien er, at området er hævet marint forland, med en klar afgrænsning til Vesterhavet og Limfjorden og mod syd Stenalderhavets kystlinje. Området er derfor præget af småsøer, vandløb og de to større søer Ferring Sø og Gjeller Sø.
Jordtypen er domineret af marint sand og ler, med islæt af flyvesand.
Terrænet er karaktergivende for området, der over store strækninger fremstår fuldstændig fladt. I den sydlige del af karakterområdet, sker der en brat ændring af terrænet, hvor moræneplateauet, med landskabskarakterområderne B og F, starter. Karakterområdet ligger altså væsentligt lavere i forhold til moræneplateauet mod syd og karakterområdet har før dræning og opdyrkning i høj grad været præget af moser og enge. Opdyrkningen, herunder dræning og kanalisering af vandløb, har ændret områdes karakter. Der er kun få mindre mose- og engarealer tilbage og de kanaliserede vandløb opleves kun stedvis og i ringe grad som karaktergivende elementer i landskabet.

De naturlige hydrologiske forhold er derfor i dag væsentligt indskrænket og kun punktvis aflæselige i landskabet, dog er området stadig karakteriseret af mindre og større søer.

Se kort 5. Karakterområde A - Naturgrundlag.
Per Smed. GEUS.

Anvendelse og landskabsstrukturer

Bevoksning

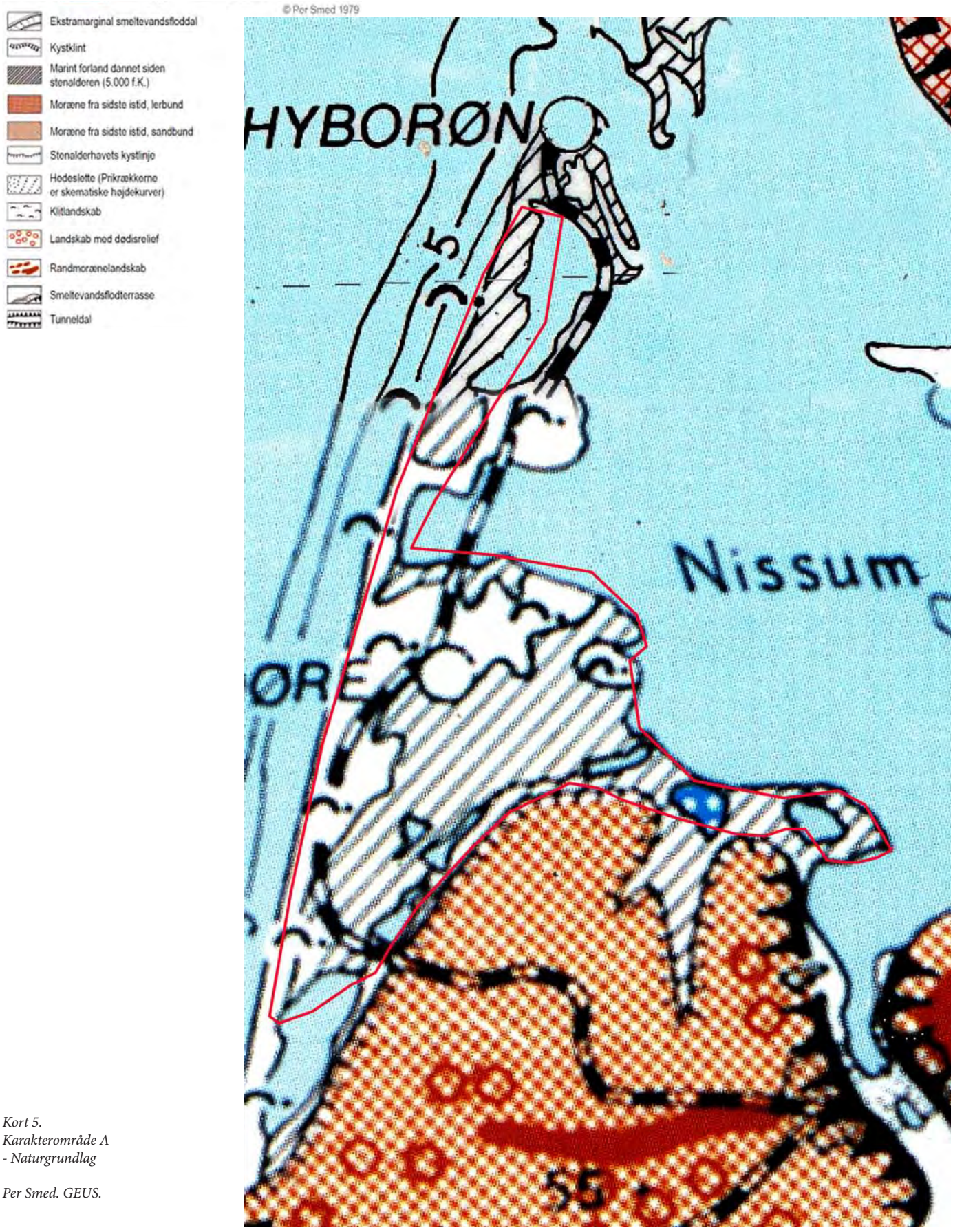
Der er ikke nogen større struktur i stedets bevoksning, der mere fremstår som en sporadisk placering af levende hegn i lave rækker af nåletræer. En tættere karakter opleves omkring Harboøre, og der er en mindre plantage af nåletræsbevoksning ved Gjellerodde.

Græssede strandenge grænsende til landbrugsdrift. Engbjerg Kirke skimtes i baggrunden.

Kig ned over det marine forland med søer og inddæmmede områder. Sommerhusområdet Vrist skimtes i baggrunden.

Kort 5.
Karakterområde A
- Naturgrundlag

Per Smed. GEUS.

Dyrkningsform
Den flade karakter er præget af drænede og opdyrkede engarealer, der nu bruges til intensiv landbrugsdrift. Strandengene på Gjellerodde er græsningsarealer for får. Områderne omkring diget i vest har et mere ekstensivt naurpræg med klitlandskaberne, der leder ud til kystarealerne. Desuden findes der i området Natura 2000-, Ramsar- og fuglebeskyttelsesområder.

Kulturhistoriske helheder og enkelt elementer
Området der altid har været meget lavtliggende er beskyttet af flere diger både i nord-sydgående retning og i øst-vestgående retning. Desuden har kystbeskyttelse og dræning af engarealerne været vigtige elemententer her, der ligeledes har præget landskabet, hvor større søer er rørlagt og pumpelagene går langt tilbage.
Derudover er bystrukturerne karakteristiske for området, med udviklingen fra de mindre fiskerlejer Vrist og Langerhuse til Kirkebyen Harboøre, samt byudviklingen omkring Thyborøn. Se eventuelt Kulturmiljøredegørelserne for disse byområder.
Vestkyststrækningen er desuden præget af bunkersanlæg fra Anden Verdenskrig.

Bebyggelsesstruktur
Inden for området ligger byerne Harboøre og Thyborøn samt sommerhusområderne nær diget i vest. Sommerhusområderne er tidligere fiskerlejer. Den tydeligste byudviklingsstruktur er den imellem Harboøre, Vrist og Langerhuse. Derudover findes der en spredt bebyggelse i form af gårde.

Tekniske anlæg
Vej 181 og jernbanen deler området i en vestlig og en østlig side, hvor den nordøstlige del er præget af tekniske anlæg i form af fabrikken Cheminova, industrihavnen i Thyborøn, der i øjeblikket udvides mod syd, og vindmølleparken. Den vestlige del er derimod friholdt og giver uforstyrrede kig over Harboøre Tange og Vesterhavet. Den sydligste del i bæltet, omkring stenalderkysten, er ligeledes relativt uforstyrret og af en åben karakter. Enkelte undtagelser ses i form af dominerende bebyggelser og landbrugselementer ved stenalderkystlinjens kystskrænter.

Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse/udgangspunkt

Som følge af teknologiens udvikling og viden omkring dræning og inddæmning, i takt med landbrugets intensivering, er flere af de oprindelige engområder nu underlagt dyrkning. En proces der har været igang i flere århundrede, med en historisk oprindelse i områdets anvendelse til landbrugsformål på enkeltgårde. En udvikling der også har medvirket til karakteren af de mange diger i området, hvorfra der er gode udsigtsmuligheder. Der ses dog stadig søer og engområder, blandt andet er der områder underlagt naturbeskyttelse og fuglebeskyttelse. Disse arealer samt klitlandskaberne ses i deres mere eller mindre naturgeografisk oprindelige form.

Rumlige og visuelle forhold

De karaktergivende elementer i form af det flade terræn, digerne og søerne giver området en stor skala. Enkelte områder virker, på grund af beplantningen, tættere og af mindre skala. Dette er gældende for områder ved Gjellerodde og lige øst for Harboøre.
Fjorden danner en klar defineret grænse mod øst, og der er lange sigtelinjer i den retning. Mod vest hindres udsigten af det nord-sydgående dige, der løber fra Thyborøn til Ferring Sø, men med gode udsigtmuligheder fra digets top. Den sydlige afgrænsning af området er desuden af stor karaktermæssig værdi med de markante skrænter grænsende til område B og F.
De tekniske anlæg i form af hovedvejen, jernbanen, industrien og vindmølleparkerne virker ikke dominerende for hele området, men fungerer som en helhed i det område, hvor det er samlet.
Kysten fremstår som en helhed på vestsiden med lange strandarealer, diger og høfder som strandbeskyttelse. Fjordsiden er ligeledes flad og overskuelig med karakter som fjordkystområde. De modstående kystarealer er meget markante med de stejle moræneskrænter i område C og skrænterne i Thy.

Oplevelsesmæssige delområder og enkeltelementer
Harboøre Tange, Gjellerodde og Ferring Sø, samt stenalderkysten.

Planlægningsmæssige tendenser og udfordringer

De planmæssige udfordringer er:
- At friholde landskabsområdet for større tekniske anlæg.
- At friholde landskabsområdet for skovrejsning og etablering af energiafgrøder.
- At planlægge for store landbrug og sikre at disse anlæg tilpasses landskabets karakter.
- At planlægge for fritids- og sommerhuse.
- At kystsikre det udsatte vestkystareal.
- At planlægge for havneudvidelse og inddæmning, således at dette tilpasses områdets karakter.

Kig ned over karakterområde A, set fra område F

Landbrugsdrift øst for Harboøre

Klitlandskabet syd for Vrist

Landbrugsdrift og kig til Cheminova og vindmølleparken

Karakterstyrke

Landskabskarakterens styrke vurderes med afsæt i hvor tydeligt:

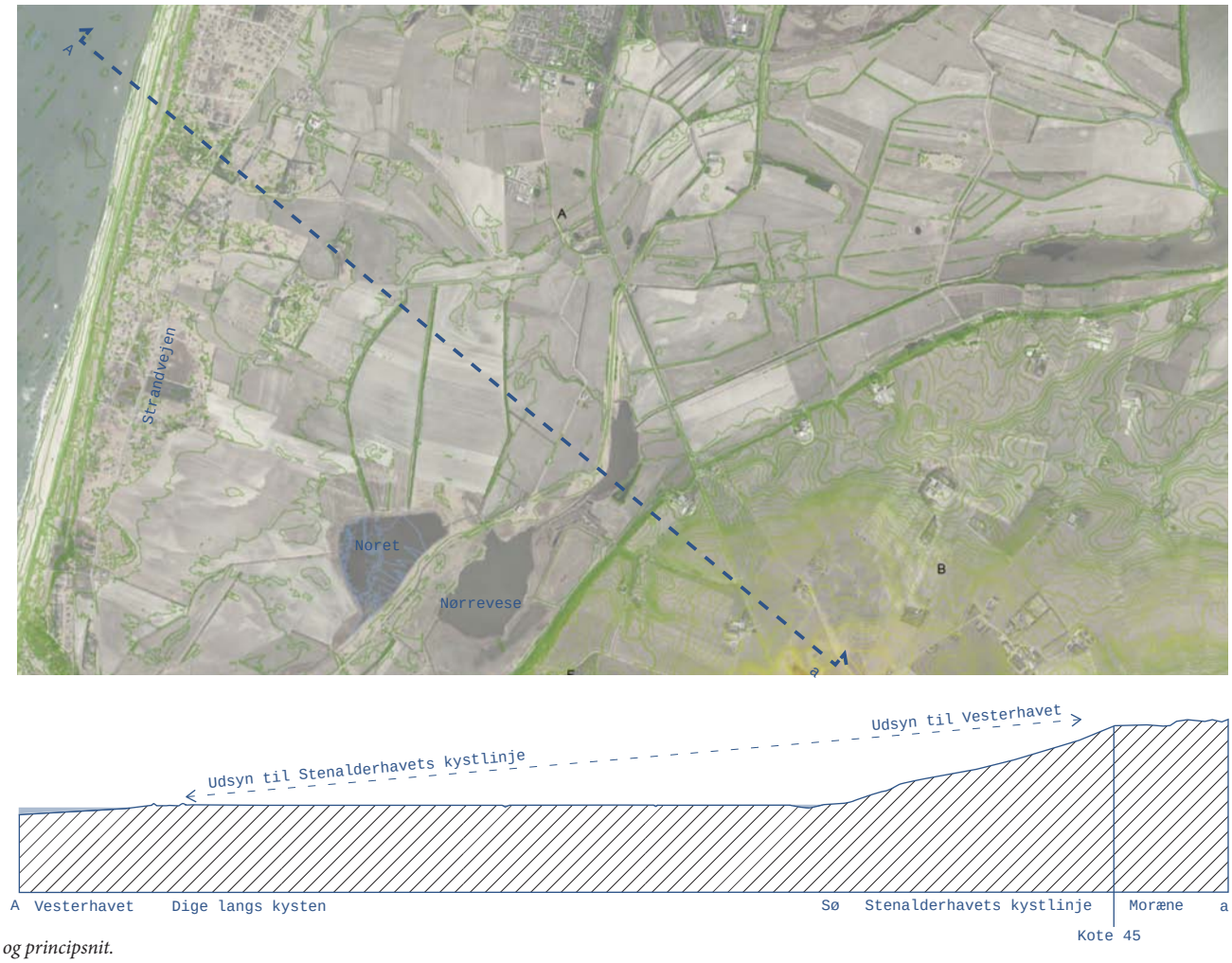
- Nøglekarakteristika fremstår (deres tilstedeværelse og tydelighed).
- Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse afspejles i karakteren.
- Karakteren afspejler samspil mellem naturgrundlag og kulturgeografiske strukturer.

Karakteristisk

De karaktergivende elementer i form af et fladt og åbent terræn, med søer og engarealer fremstår tydeligt i denne del af karakterområdet, hvor den kulturhistoriske oprindelse ses i form af drænede marker i samspil med åbne søer og græssede enge. Her ses den markante kontrast til moræneplateauet i område B og F tydeligt og giver et stærkt landskabeligt udtryk. Ved tangen ses kontrasten til digerne og mod øst de tekniske anlæg.

Karaktersvagt

Den nordøstlige og sydvestlige del af karakterområdet er mere præget af bymæssig bebyggelse, tekniske anlæg, og virker generelt af mindre skala og mere lukket karakter. Dette skyldes blandt andet også flere diger og levende hegn. Den intensive landbrugsmæssige udnyttelse af det flade landområde, der i vid udstrækning er drænede enge og søer, viser et dårligere samspil mellem områdets benyttelse og de naturgivne forhold i denne del af område A.

Figur 3
Koteplan og principsnit.
Områdets afgrænsninger: Vesterhavet mod vest og Stenalderhavets kystlinje mod syd/øst.

Karakteristisk

Karaktersvagt

Kort 6.
Karakterområde A
- Karakterstyrke

Tilstand

Med baggrund i landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse er der foretaget en vurdering af:

- Intakthed i forhold til landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse.
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de karaktergivende elementer.
- Graden af forstyrrelse (tekniske anlæg, støj og lignende).

På baggrund heraf vurderes tilstanden som god, middel eller dårlig.

God tilstand

Nogle af de sydlige dele i området samt Harboøre Tange vurderes at være i relativ god tilstand, med små og større søer, afgræssede engarealer i kombination med drænede og opdyrkede marker. Karakteren er åben og med det flade terræn som tydelig kontrast til moræneskrænterne.

Middel tilstand

Generelt vurderes det øvrige område til at være middel tilstand, hvor bystrukturerne og den spredte bebyggelse i landskabet nogenlunde er holdt og fortsat med en løs struktur i placeringen af de levende hegn.
Der er enkelte større anlæg i form af siloer, gylletanke og husstandsmøller, der virker dominerende ved Stenalderhavets kystlinje. Ellers er de større tekniske anlæg forholdsvis velplacerede i den nordlige del omkring Cheminova, hvilket giver en helhed i dette område.

Dårlig tilstand

I området lige omkring Harboøre mod øst, opleves en meget lukket karakter, der står i skarp kontrast til karakterområdets ellers meget åbne landskab. Plantagen ved Gjellerodde står ligeledes som et fremmedelement i skarp kontrast til den åbne landskabskarakter. Ved stenalderkystlinjen ses et eksempel på en meget uheldig placeret landbrugsbygning med tilhørende gylletank. Denne bygning spolerer hele oplevelsen af den storslåede terrænformation.

Her ses et grelt eksempel på etablering af gylletanke ved stenalderkystlinjen, der er yderst sårbar overfor tekniske anlæg.

Kort 7.
Karakterområde A
-Tilstand

Oplevelsesrige landskaber, udsigter, og landmarks

Forekomsten af oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks i karakterområdet vurderes i forhold til de oplevelsesmuligheder, der normalt forekommer i regionen.

Oplevelsesrige landskaber

Græsningslandskabet Gjellerodde
Oplevelsen af det helt karakteristiske marine forland med søer og græsningsenge samt udsigt over fjorden og til de modstående kyster.

Ferring Sø
Oplevelsen af sølandskabet med diget som eneste grænse mellem havet og søen.

Vesterhavskysten
Det karakteristiske landskab langs vestkysten, med kystsikrende høfder.

Stenalderhavets kystlinje
Skrænterne ligger som en markant rumskabende rand i området.

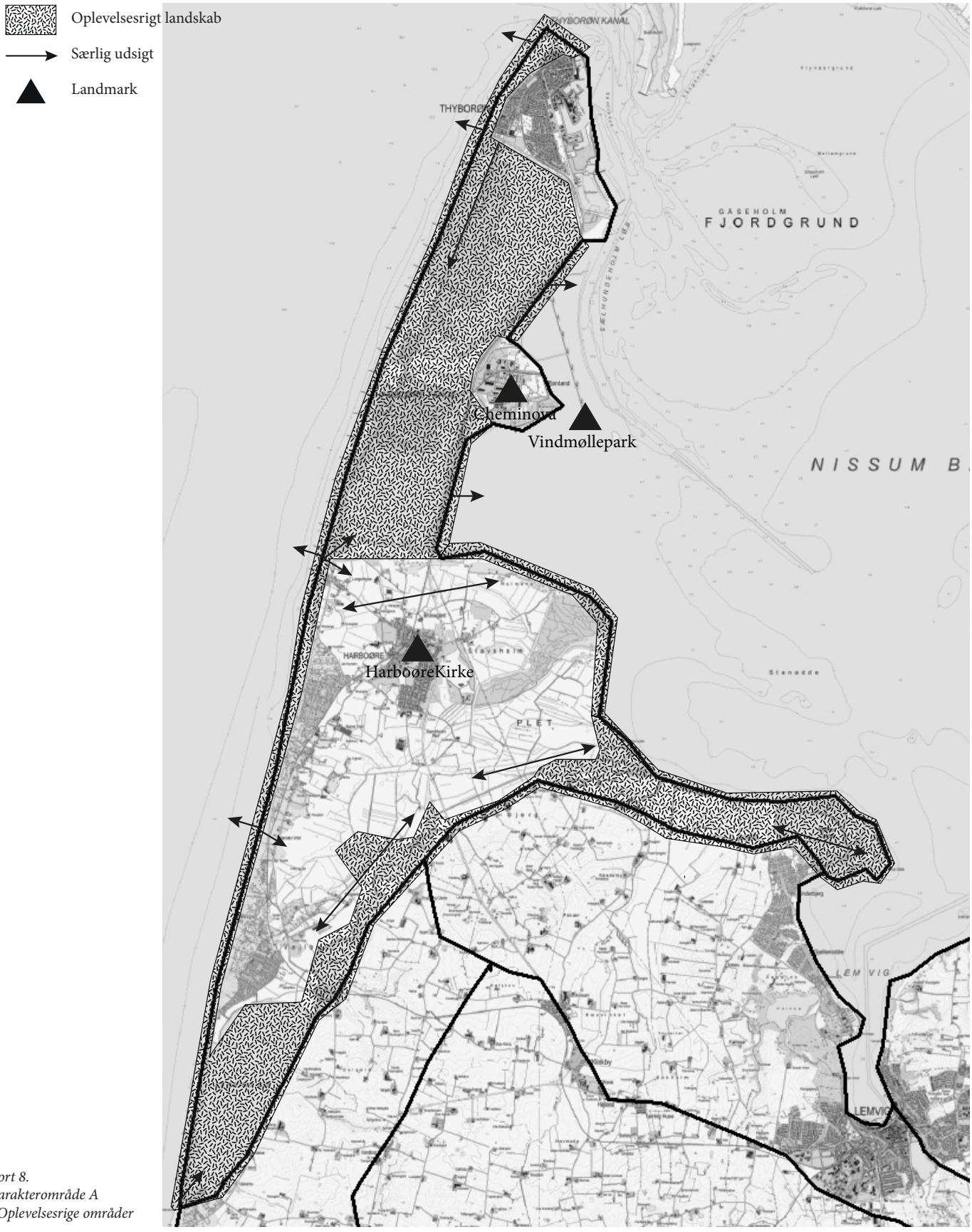
Digelandskabet - fuglebeskyttelsesområdet
Omkring Harboøre Tange er der både langs- og tværgående diger og området er under forskellige fredninger og beskyttelser. Området er derudover meget karakteristisk med sit flade terræn.

Særlige udsigter

Karakteristisk for området er det flade, åbne landskab, der giver mulighed for lange udsigter og kig på tværs af landskabet og Nissum Bredning. Fra Gjellerodde er der flotte kig til moræneskrænterne i område C samt til Thyholm. I den sydlige del af Thyborøn er der flotte udsigter ind i digelandskabet ved Harboøre tange. Desuden er der mange flotte kig langs diget og kysterne ud over vandet og det flade landskab.

Landmarks

Som et markant landmark ligger Harboøre Kirke i midten af området og kan ses fra flere vinkler i det åbne landskab. Cheminova og vindmølleparken kan ligeledes ses fra flere steder.

Kort 8.
Karakterområde A
- Oplevelsesrige områder

Sårbarhed

Det vurderes i hvilken grad landskabskarakteren og de visuelle oplevelsesmuligheder påvirkes ved ændringer i landskabets fysiske og funktionelle forhold.

Området er generelt et sårbart område og ligger inden for kystnærhedszonen og landskabsudpegningszonen fra 2005. Området er yderst sårbart overfor skovrejsning og større tekniske anlæg generelt. Harboøre Tange er på den østlige side mindre sårbar i forhold til for eksempel placering af vindmøller og andre tekniske anlæg.

Udsigt mod øst til den teknisk prægede side af vej 181

Udsigt mod vest til den uforstyrrede og sårbare side af vej 181

Kort 9.
Karakterområde A
- Sårbare områder

Strategiske mål

På baggrund af de forrige analyser; Landskabets karakterstyrke, tilstand, oplevelsesrige landskaber, udsigter, og landmarks, samt sårbarhed beskrives her de strategiske landskabsmål for området. Målene er bestemt ved hjælp af figur 4.

- Vedligeholde/Styrke
- Bevar/beskytte
- Genoprette/Styrke
- Ændre /nyskabe

Områder, hvor landskabskarakteren bør beskyttes:
Hele kystlinjen, samt Stenalderhavskystlinjen, med det nedenforliggende sø -og englandskab, udpeges som beskyttelsesområde. Disse områder er af kulturhistorisk værdi med den tydelige forbindelse mellem kultur og geologi. Specielt Gjellerodde er et vigtigt sted at bevare og beskytte i stedets åbne karakter med undtagelse af fremmedelementet i form af plantagen. Fuglereservatet ved Harboøre tange er ligeledes, på sin egen facon, et karakterisk landskab, der er værd at bevare.

Områder, hvor landskabskarakteren bør vedligeholdes:
Den åbne karakter i området skal vedligeholdes og nogle steder styrkes, således at udsigterne og sigtelinjerne på tværs af landskabet forstærkes.

Områder hvor landskabskarakteren bør nyskabes:
I området omkring Harboøre er der potentiale for at udvikle/nyskabe stedets lukkede karakter. Her kan man med fordel udnytte det skift, der sker i den rumlige oplevelse. Derved kan stedets karakter vendes til noget positivt, frem for den bagsidekarakter, der opleves nu.

Anbefalinger til planlægning og forvaltning

L a n d s k a b s k a r a k t e r e n
Landskabskarakteren bør opretholdes i sin nøglekarakter som transparent til åbent, fladt marint forland med landbrugsdrift, græsning og klitlandskaber. Nogle steder bør en genetablering af naturgrundlagets karaktertræk fnde sted, hvor det kræver en ændring af de eksisterende forhold.

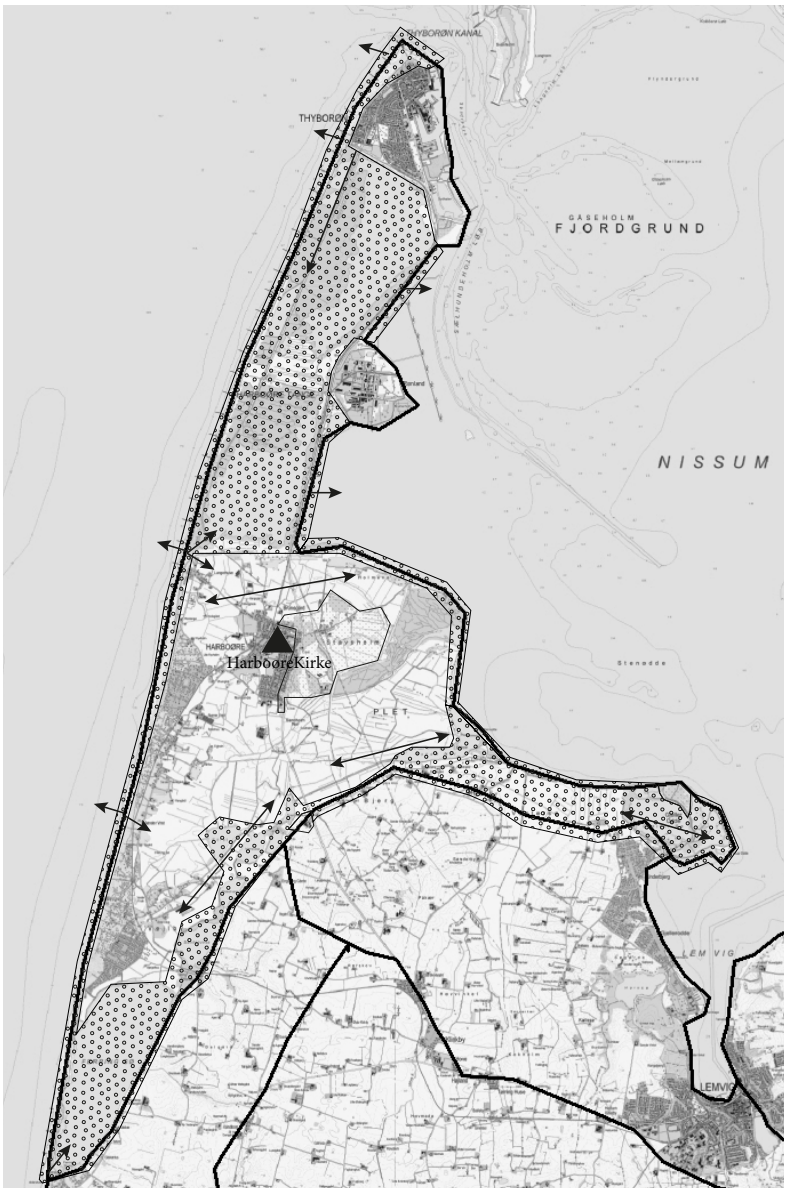
N a t u r
Karakterområdet har stor naturmæssig kvalitet, og er et af kommunens vigtigste og mest karakteristiske naturområder, med flere natur- og fuglebeskyttelsesområder samt kystarealer. Disse forhold skal fastholdes. Derudover kan drænede og rørlagte søer og vådområder i bæltet langs den tidligere stenalderkyst med fordel genetableres, med øje for tilgængelighed og oplevelseværdier.

S k o v
Skovrejsning i dette område bør undgåes, da det ville bryde med den kulturgeografiske karakter med den spredte placering af levende hegn. Den eksisterende plantage ved Gjellerode bør ryddes, da den fremstår som et fremmedelement i et åbent landskab. Derudover bør bevoksningen omkring Harboøre nytænkes og implementeres bedre i landskabet.

B e b y g g e l s e
Den spredte bebyggelse der ligger i landskabet bør opretholdes, og udbygninger samt nybyggeri tilpasses landskabets karakter. Bystrukturerne omkring Harboøre og sommerhusområderne bør alle fastholdes i sin oprindelige struktur og kan med fordel styrkes.

T e k n i s k e a n l æ g
Den nordøstlige del af området er velegnet til placering af tekniske anlæg. Her kan de indpasses i den eksisterende industrielle karakter, med vej 181, Cheminova, vindmølleparken og industrihavnen.
Det anbefales derimod de øvrige arealer i området friholdes for større tekniske anlæg, der vil spolere et af kommunens mest særprægede og karakteristiske landskaber.

Anbefalingerne er Teknik og Miljøs anbefalinger, og er alene baseret på intentionen om at tilgodese landskabelige interesser. Manglende hjemmel i lovgivningen eller hensyn til øvrige interesser i det åbne land, der skal inddrages i interesseafvejningen, kan bevirke at anbefalingerne ikke følges.

Områder

- Bevar / Beskytte
- Vedligeholde / Styrke
- Genoprette / styrke
- Ændre / nyskabe

Udsigt / Landmark

- Bevare / Beskytte

Kort 10.
Karakterområde A
- Strategiske mål

Landskabskvalitet

Tilstand	**Særligt karakteristisk** **Særlige visuelle oplevelsesmuligheder**	**Karakteristisk** **Visuelle oplevelsesmuligheder.**	**Karaktersvagt** **Uden visuelle oplevelsesmuligheder**
God	Bevare/Beskytte	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke
Middel	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke	Ændre/Nyskabe
Dårlig	Genoprette/Styrke	Genoprette/Styrke	Ændre/Nyskabe

Figur 4. Caspersen og Nellemann, 2005

Lemvig Morænelandskab

L A N D S K A B S K A R A K T E R O M R Å D E B

Udsigt over storbakket og sammensat landskab set mod vest fra Gjellerodde sommerhuskvarter

Landskabskarakteranalyse..... 31 - 39
Landskabsvurdering..... 40 - 49

Landskabskarakteranalyse

Landskabets nøglekarakter

Storbakket del af et større morænelandskab, middel til stor skala og en transperent til åben karakter. Sammensat kompleksitet, med forskellige bebyggelsesstrukturer, bevoksning og dyrkningsformer i en svag struktur. Området virker visuelt uroligt grundet kompleksiteten i landskabet, med større uro omkring Lemvig by, der dog, som hovedvej 181, ikke virker dominerende i landskabet. Ligeledes er støjen fra tekniske anlæg afdæmpet.

Beliggenhed og afgrænsning

Område B er en del af morænelandskabet, der strækker sig fra Vestkysten ind i Midtjylland. Området adskiller sig fra det bølgede og mindre sammensatte morænelandskab i område F, det småbakkede og mere sammensatte morænelandskab i område G, moræneplateauerne i område C og D og hedeslettelandskabet i område H. Derudover afgrænses det af Limfjorden og Stenalderkystlinjen, der grænser til det marine forland i område A.

Se kort 11. Landskabskarakterområde B.

Landskabskarakter

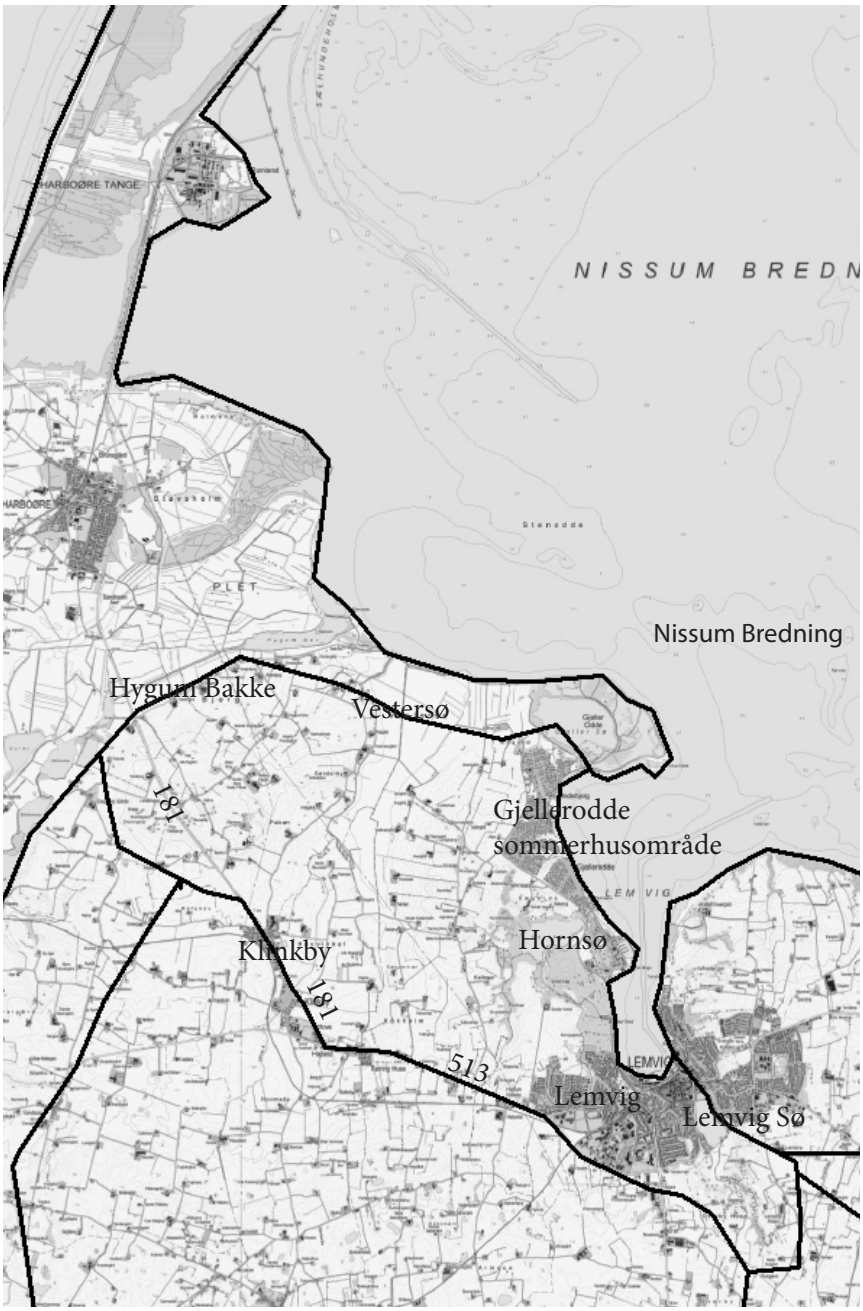
Kendetegnende for område B er det storslåede og storbakkede morænelandskab, der er åbent og meget kuperet, med store oplevelsesværdier fra terræn til bebyggelse samt bevoksning. Terrænet er karakteriseret ved en tunneldal, der løber fra Limfjorden til det slettelandskab, der ligger sydøst for område B og danner et storslået landskab. Ligeledes ligger Hygum Bakke i den nordlige del som et særligt landskab på grænsen til område A, og er en del af stenalderkyslinjen. I området ses desuden to større søer med karakteristiske, afgræssede moræneskrænter omkring.
I området ses en spredt beplantning af varierende omfang. Der findes i området også flere kulturhistoriske og rekreative interesser, dels med sommerhusområdet ved Gjellerodde, dels med naturoplevelser langs kysten og ved sølandskaberne. Landskabet er ikke videre domineret af tekniske anlæg, der hovedsageligt består af hovvedvejen og enkelte mindre vindmøller.

Det storbakkede terræn er karakteristisk for område B, her ses en del af tunneldalslandskabet ved Lemvig Sø.

Kort 11.
Landskabskarakter-
område B

Naturgrundlag

Kendetegnende for geologien i område B er tunneldalen, der krydser igennem det større morænelandskab, som området er en del af. Tunneldalen forbinder slettelandskabet, der ligger syd for området, med fjorden. Det resterende landskab er ligeledes præget af store terrænvariationer formet under sidste istid.
Jordtypen er domineret af moræneler med islæt af smeltevandssand- og grus, samt ferskvandsdannelser og smeltevandsler.
Terrænet, der er karaktergivende for området og fremstår storbakket med åbne plateauer og bakkedale, er af relativ stor skala.
I området ligger Lemvig Sø og Hornsø, der begge er karakteristiske hydrologiske elementer i terrænet med tilgrænsende skråninger. Derudover er der i området flere vandløb og Hove Å krydser ligeledes i nord-sydgående retning.

Se kort 12. Karakterområde B - Naturgrundlag.
Per Smed. GEUS.

Anvendelse og landskabsstrukturer

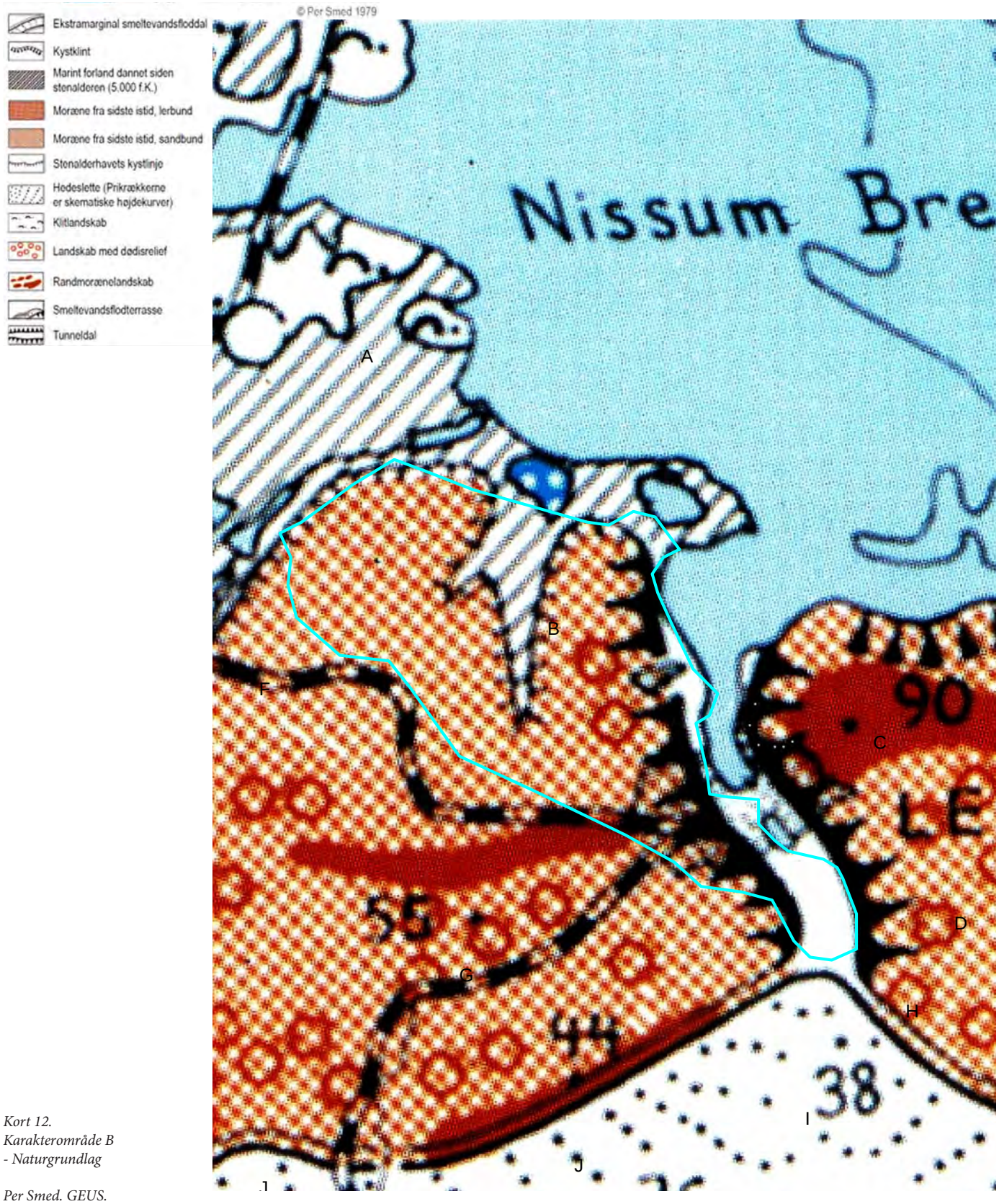
B e v o k s n i n g
I området ses ustrukturede småplantninger på skråninger og rundt i det storbakkede terræn, derudover ses enkelte steder levende hegn. Bevoksningen i det åbne land er oftest nål og lavere kratbeplantninger, hvor der omkring byerne ses en større variation i arter og mere løv.

D y r k n i n g s f o r m
Landskabet er præget af intensivt landbrug i et miks med flere afgræssede skråninger og engarealer, samt et mere naturpræget landskab omkring fjorden og søerne.

B e b y g g e l s e s s t r u k t u r
Indenfor karakterområdet ligger kommunens hovedby, Lemvig, der rummer bolig- og erhvervsområder. Derudover ses fritidshus- og sommerhusområdet Gjellerodde, samt vejlandsbyen Klinkby inden for området Det åbne land er karakteriseret af spredte enkeltgårde.

Fra det marine forland ved Gjellerodde ses de markante tunneldalsskråninger, der afgrænser område B fra Limfjorden

Kort 12.
Karakterområde B
- Naturgrundlag

Per Smed. GEUS.

Kulturhistoriske helheder og enkelt elementer

Lemvig by har i flere århundrede fungeret som købsstad placeret for enden af Lem Vig, hvor den ligger beskyttet fra vestenvinden af et storslået landskab med de omkringliggende skråninger. Vor Frue Kirke ligger som centrum i byen, der har flere bevaringsværdige kulturmiljøer. I området ligger desuden Tørring Kirke højt placeret i landskabet.

Tekniske anlæg

Af tekniske anlæg præger vej 513, der bliver til 181 vest i området ved nabokarakterområderne F og G. Vejen er dog ikke dominerende i landskabet. Jernbanen ses inden for byområdet, men ikke i det åbne land. Havneanlægget ligger ligeledes inden for Lemvig bygrænse. I det åbne land ses højspændingsledninger og store staldbygninger og i en bakkedal er placeret en gruppe af tre vindmøller, der dog ikke er dominerende i landskabet. Af rekreative anlæg ligger Lemvig Golfklub nord for Lemvig by, ligesom kystarealet langs den vestlige kyststrækning af Lem Vig flere steder er beregnet til rekreative formål. De to større søer er ligeledes tilgængelige for rekreativ brug.

Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse/udgangspunkt

Landskabskarakterens intakthed i forhold til den kulturhistoriske oprindelse vurderes til god. Landskabet er fortsat præget af landbrug, græsning og klyngevis beplantning i et enkeltgårdslandskab, med Lemvig som kommunens hovedby og den mindre vejlandsby Klinkby.

Højt placeret i landskabet på stenalderkystlinjens højdedrag ses tre markante bunkers fra 2. Verdenskrig

En gård smukt placeret på toppen af det storbakkede landskab, med en nåletræsbeplantning i baggrunden.

En forblæst nålebeplantning i det åbne land ved Gjellerodde sommerhusområde.

Et sammensat landskab med Hornsø som et markant landskabselement.

Rumlige og visuelle forhold

De karaktergivende elementer i form af det storbakkede terræn, den spredte bebyggelse og klyngebeplantningerne har en middel til stor skala, med en generelt transperent til åben karakter. Det storbakkede landskab har en sammensat kompleksitet, med de forskellige bebyggelsesstrukturer, bevoksning og dyrkningsformer i en svag struktur. Området virker generelt roligt og hovedvejen 18,1 der krydser den vestlige del, virker ikke dominerende i landskabet, ligsom støjen fra tekniske anlæg er afdæmpet.

Området grænser til den vestlige side af Lem Vig, hvor kystlinjen er visuelt urolig med store variationer i terræn, beplantning og bebyggelse. Terrænvariationen er stor, både fra vandkant og ind i landet og langs kystlinjen. Her er generelt adgang til vandet og derefter et stigende terræn, med skråninger ind i landet. Terrænet er et meget karakteristisk istidslandskab med tunneldalen, hvor Lemvig by er lokaliseret.

Planlægningsmæssige tendenser og udfordringer

De planmæssige udfordringer er:

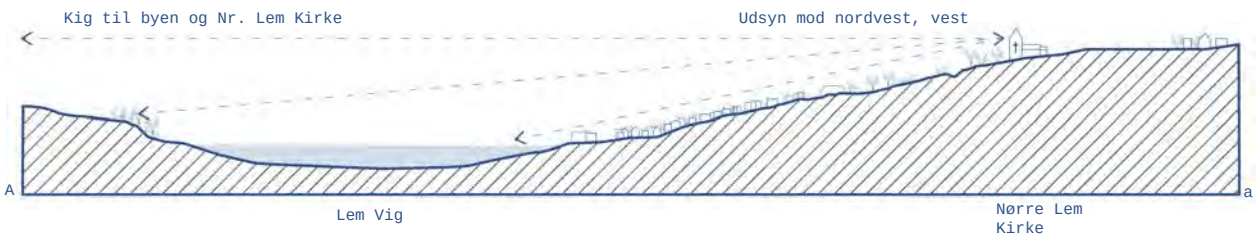
- At friholde landskabsområdet for større tekniske anlæg.
- At friholde landskabsområdet for skovrejsning og etablering af energiafgrøder.
- At planlægge for store landbrug og sikre at disse anlæg tilpasses landskabets karakter.
- At planlægge for byudvikling og sikre at denne tilpasses landskabets karakter.
- At planlægge for fritids- og sommerhuse.
- At bevare de karakteristiske bynære skrænter, såvel som de i det åbne land, ubebyggede.

Hvor der nu er landbrugsdrift formede isen og smeltevandet engang terrænet.

Figur 5.
Plan over Lemvig med tilhørende principsnit for oplevelsen af byen, tunneldalen. Bebyggelse og bevoksning på skråningerne.

Karakterstyrke

Landskabskarakterens styrke vurderes med afsæt i hvor tydeligt:

- Nøglekarakteristika fremstår (deres tilstedeværelse og tydelighed).
- Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse afspejles i karakteren.
- Karakteren afspejler samspil mellem naturgrundlag og kulturgeografiske strukturer.

S æ r l i g t k a r a k t e r i s t i s k

Områderne omkring Hygum Bakke, Hornsø og Lemvig Sø er særligt karakteristiske for området, der i sin nøglekarakter er beskrevet som et storbakket og åbent landskab, med markante skråninger, formet som følge af afsmeltningen fra sidste istid. Omkring Lemvig by har flere skråninger historisk været bebygget, dog er de sydligste og østligste skråninger omkring søen opretholdt i den oprindelige karakter og relativt friholdt for beplantning ved afgræsning. Den landskabelige, åbne karakter registreres ligeledes tydeligt ved Hornsø og Hygum Bakke.

K a r a k t e r i s t i s k

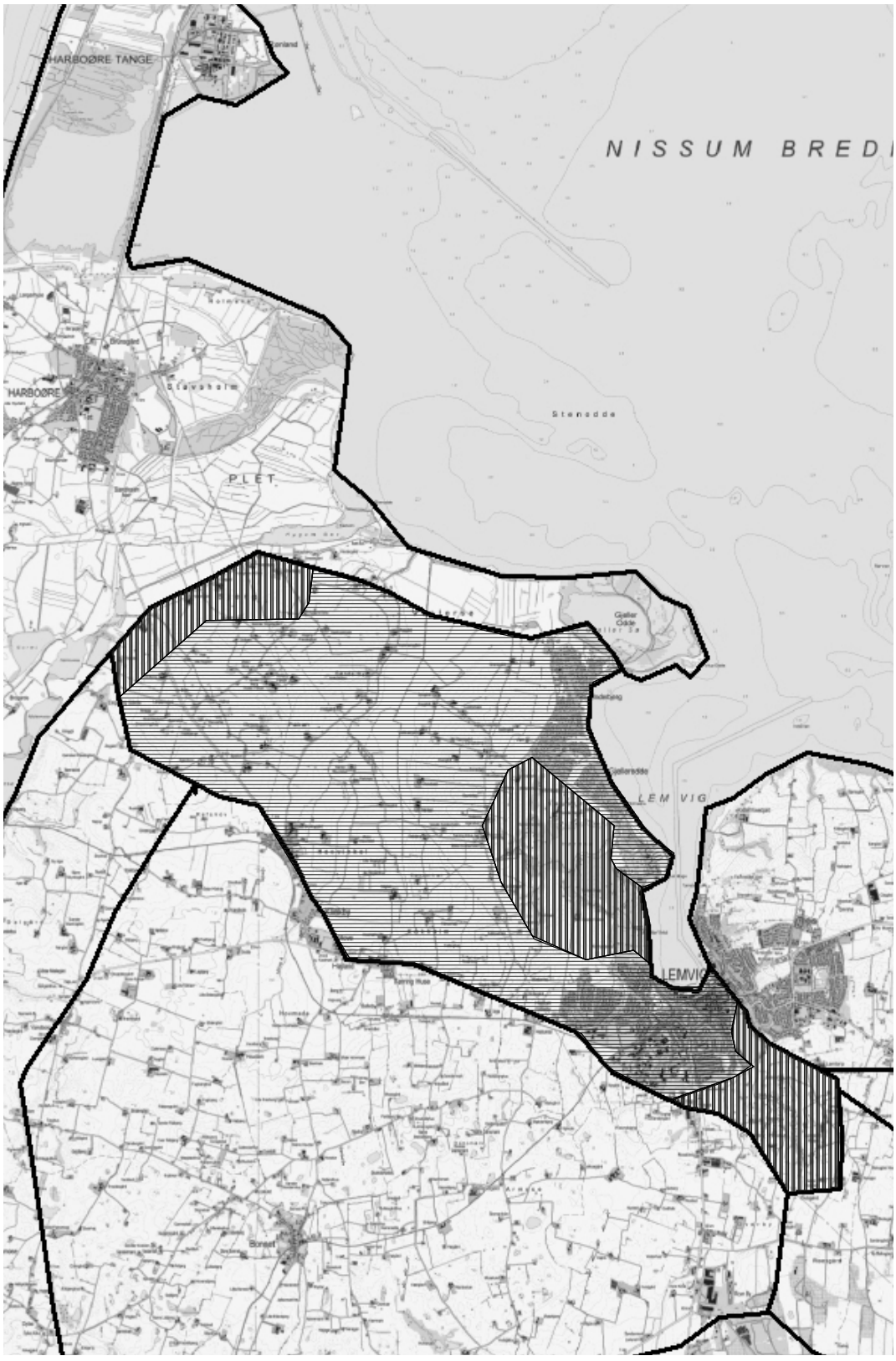
De karaktergivende elementer i form af et storbakket og åbent terræn med en sammensat karakter, fremstår tydeligt i den største del af området. Dog ses der flere steder en tættere beplantning og drænede områder, hvor den lavtliggende karakter er udvasket, hvilket specielt gælder området omkring den tidligere Vestersø.

Udsigt fra Tørring Kirke til de karakteristiske skråninger og områdets sammensatte karakter.

Særligt karakteristisk

Karakteristisk

Kort 13.
Karakterområde B
- Karakterstyrke

Tilstand

Med baggrund i landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse er der foretaget en vurdering af:

- Intakthed i forhold til landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse.
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de karaktergivende elementer.
- Graden af forstyrrelse (tekniske anlæg, støj og lignende).

På baggrund heraf vurderes tilstanden som god, middel eller dårlig.

God tilstand

Områderne omkring Lemvig Sø og Hornsø er forholdsvis velbevarede med åbne og afgræssede skråninger med dyrkede marker på de større flader og uden forstyrrelse af tekniske anlæg.

Middel tilstand

Generelt vurderes det resterende område at være af middel tilstand, hvor den åbne karakter, med enkelte større beplantninger ses i en sammensat karakter.

Dårlig tilstand

Dog vurderes området omkring det tidligere Vestersø at være i dårlig tilstand, da det er drænet og omdannet til landbrugsdrift, hvorfor den oprindelige karakter af sø og vådområde er forsvundet. Området er desuden præget af tre vindmøller, der dog ikke er så store, at de decideret udvisker fornemmelsen af terrænet.

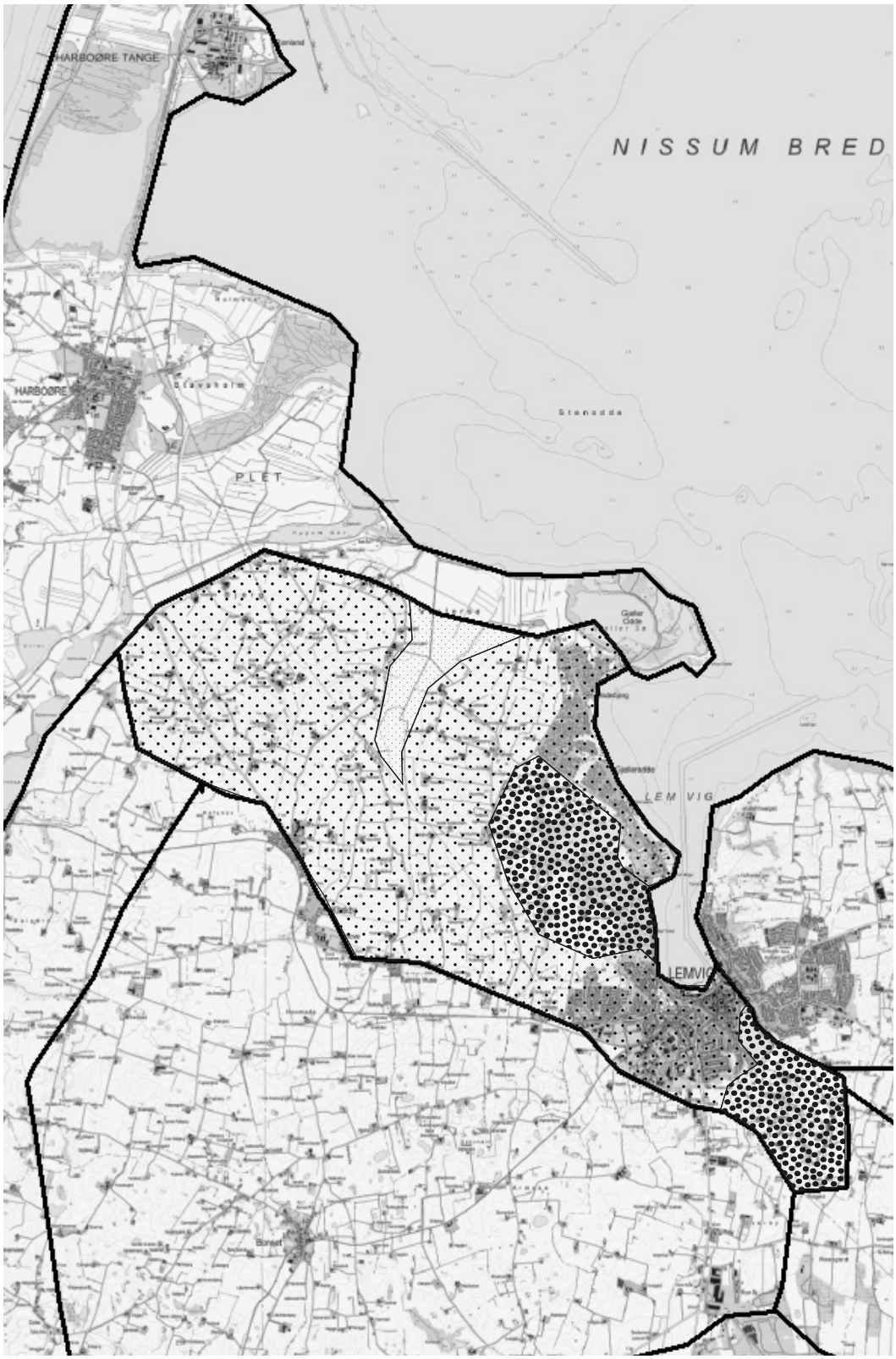

Område hvor sommerhusområde møder det åbne landskab præget af enkeltgårde beskyttet af en lægivende beplantning

God tilstand

Middel tilstand

Dårlig tilstand

Kort 14
Karakterområde B
-Tilstand

Oplevelsesrige landskaber, udsigter, og landmarks

Forekomsten af oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks i karakterområdet vurderes i forhold til de oplevelsesmuligheder, der normalt forekommer i regionen.

Hygum Bakke
Et markant landskab, hvorfra der ses langt i alle retninger, samt et område der ses fra flere steder. Karakteristisk med oldtidshøje placeret på toppen af bakkekammen.

Stenalderkystlinjen
Skrænterne ligger som en markant rumskabende rand i området.

Hornsø og landskabet omkring
Karakteristisk landskab med græssede og opdyrkede skråninger, offentlig tilgængelig med naturstier og golfbaneanlæg.

Sommerhusområdet Gjellerodde
På de østlige skråninger ses et sommerhusområde, tæt bebygget, med udsigter til Lemvig by og fjordlandskabet.

Lemvig by
Lemvig er kommunens hovedby og byder på flere oplevelses- og naturmæssige værdier ved sin placering i bunden af en tunneldal.

Lemvig Sø
Udtrykket omkring søen er præget af sin bynære placering, men er som området omkring Hornsø af stor rekreativ værdi, med let tilgængelighed og friholdte skråninger.

S æ r l i g e u d s i g t e r
Karakteristisk for området er det storbakkede landskab, hvorfra der flere steder er lange og åbne kig til det resterende landskab, Lemvig by og fjordlandskabet. Særligt er der fra Hygum Bakke udsigt til hele området samt de nærliggende landskabsområder.

L a n d m a r k s
Som et markant landmark ligger Tørring Kirke højt placeret i landskabet, og kan ses stort set fra hele området, samt flere steder i de omkring liggende områder.
Lemvig by kan ligeledes ses fra flere steder og ligger som et større og og mere udspredt landmark i landskabet med Vor Frue Kirke centralt placeret i byen.

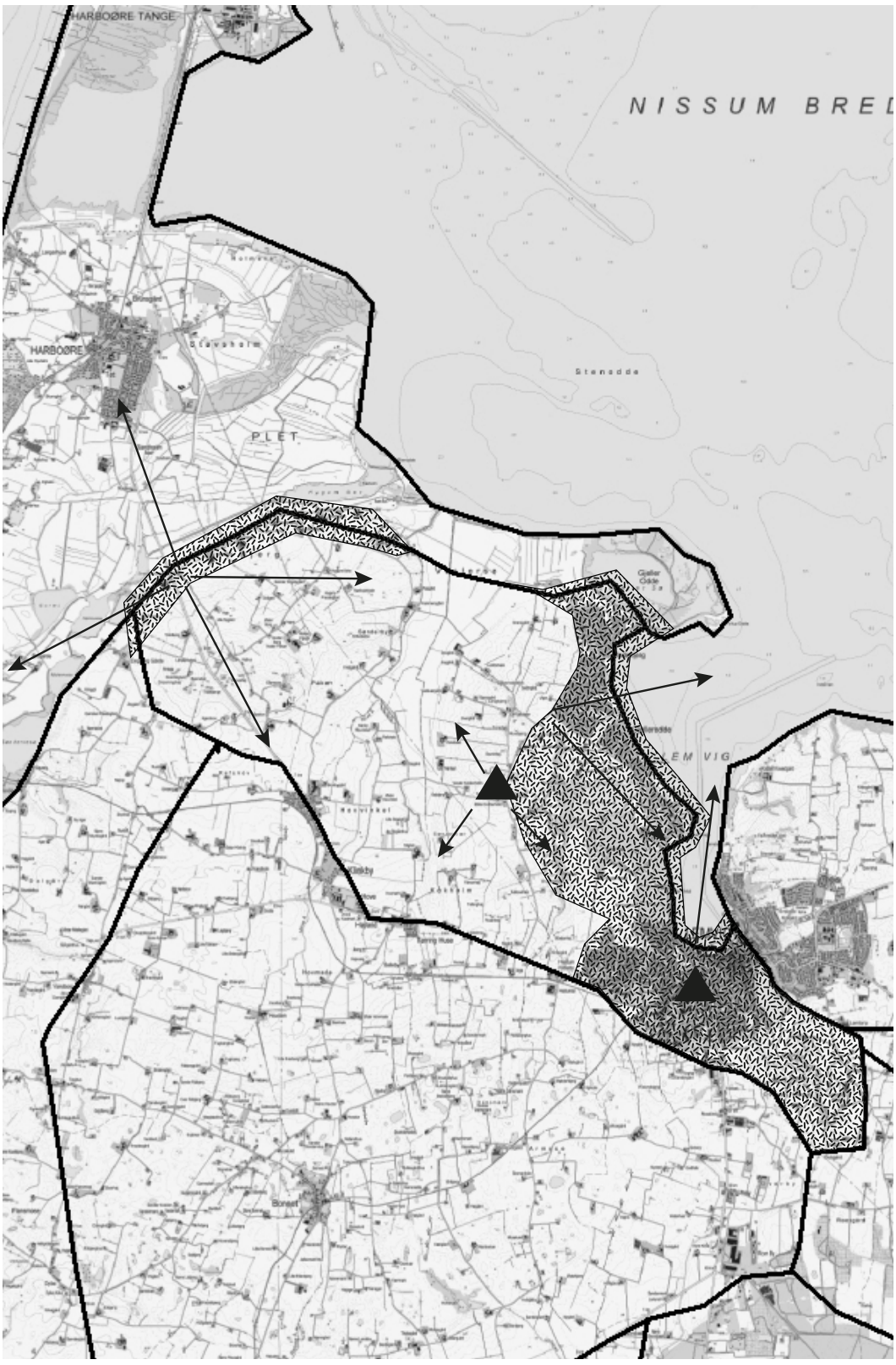
Hornsø ligger som et karakteristisk landskabselement, med Tørring Kirke i baggrunden som kulturhistorisk landmark.

Oplevelsesrigt landskab

Særlig udsigt

Landmark

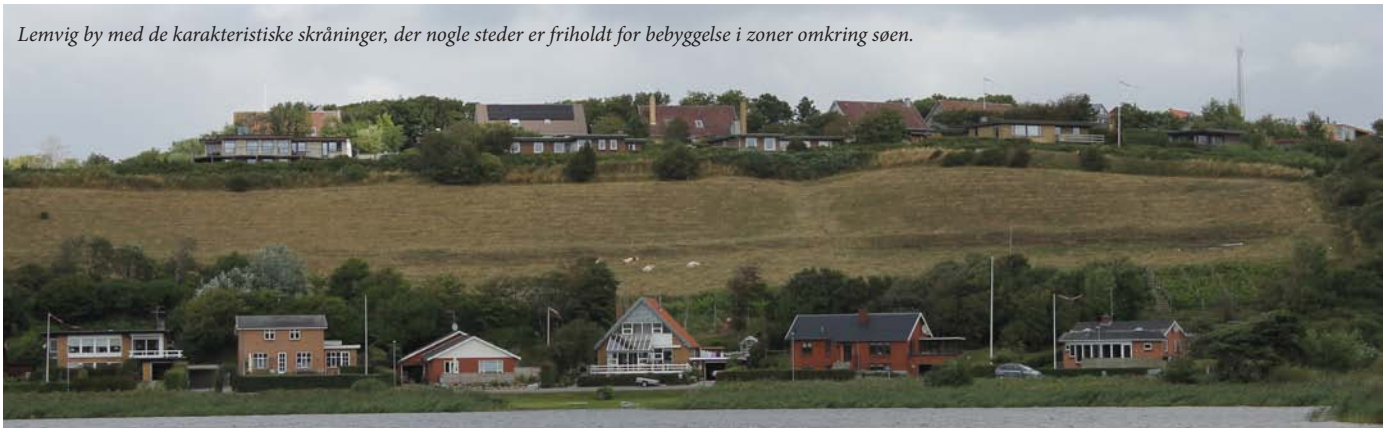
Kort 15
Karakterområde B
- Oplevelsesrige områder

Sårbarhed

Det vurderes i hvilken grad landskabskarakteren og de visuelle oplevelsesmuligheder påvirkes ved ændringer i landskabets fysiske og funktionelle forhold.

Området er generelt meget sårbar overfor større tekniske anlæg af enhver form, grundet det åbne landskab med de mange markante landmarks og udsigtsmuligheder. Høje og markante elementer, skovrejsning eller etablering af energiafgrøder vil forstyrre og udviske fornemmelsen af det karakteristiske, storbakkede terræn samt stedets skala. Det er et sårbart område, der ligger inden for kystnærhedszonen og den regionale landskabsudpegning.

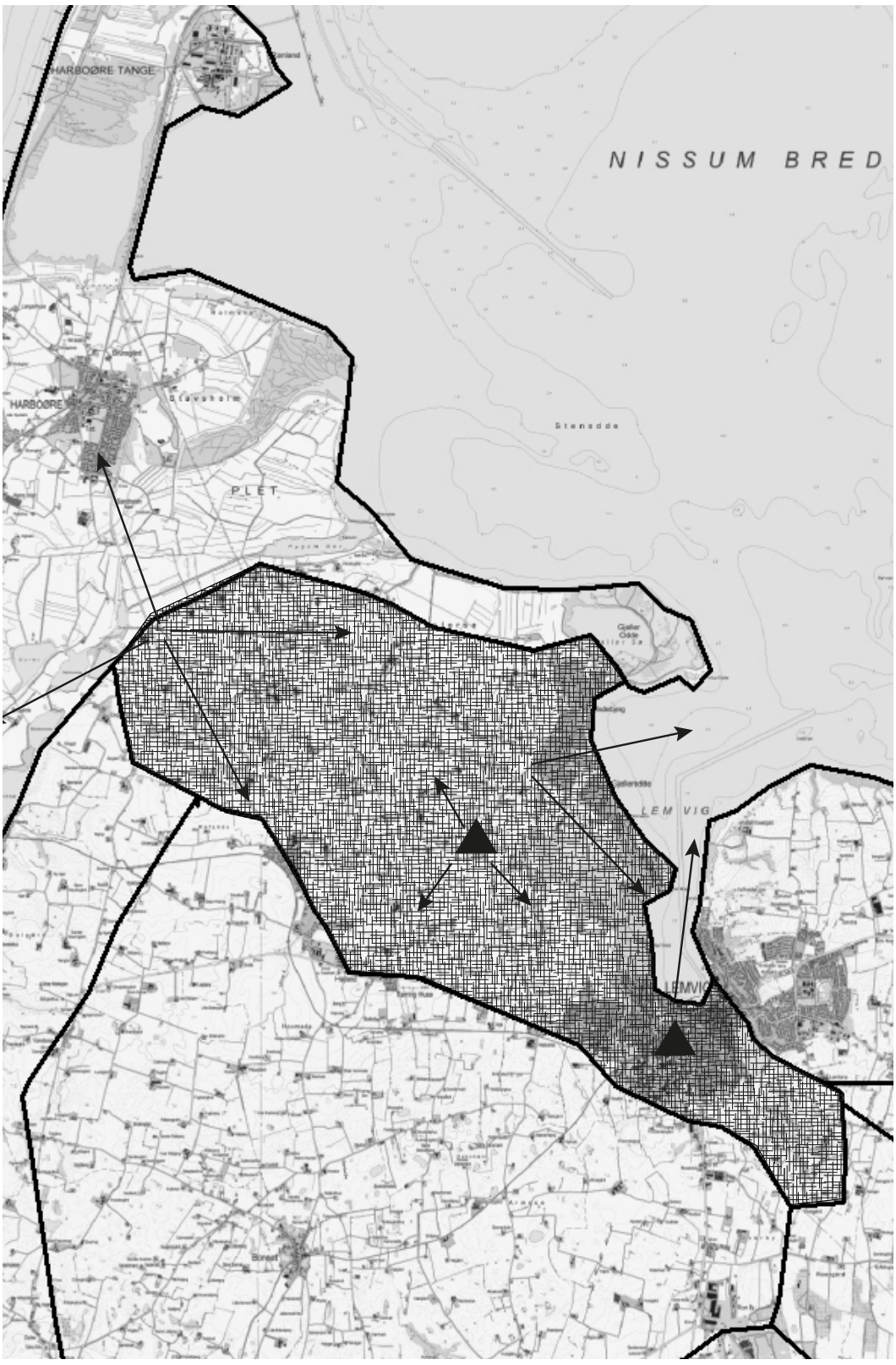
Lemvig by med de karakteristiske skråninger, der nogle steder er friholdt for bebyggelse i zoner omkring søen.

Særligt sårbart landskab

Særligt sårbar udsigt

Særligt sårbart landmark

Kort 16
Karakterområde B
- Sårbare områder

Strategiske mål

På baggrund af de forrige analyser; Landskabets karakterstyrke, tilstand, oplevelsesrige landskaber, udsigter, og landmarks, samt sårbarhed beskrives her de strategiske landskabsmål for området. Målene er bestemt ved hjælp af figur 6.

- Vedligeholde/Styrke
- Bevar/beskytte
- Genoprette/Styrke
- Ændre /nyskabe

Områder, hvor landskabskarakteren bør beskyttes:
Det vurderes at området generelt bør beskyttes og de åbne kig i landskabet og mod landmarks bevares. Hele området udpeges derfor som beskyttelsesområde.

Anbefalinger til planlægning og forvaltning

Landskabskarakteren
Landskabskarakteren bør opretholdes i sin nøglekarakter som transparent til åbent storbakket landskab med landbrugsdrift og græsning. Der kan med fordel foretages en genetablering af naturgrundlagets karaktertræk, dette gælder for eksempel området omkring den tidligere Vestersø.

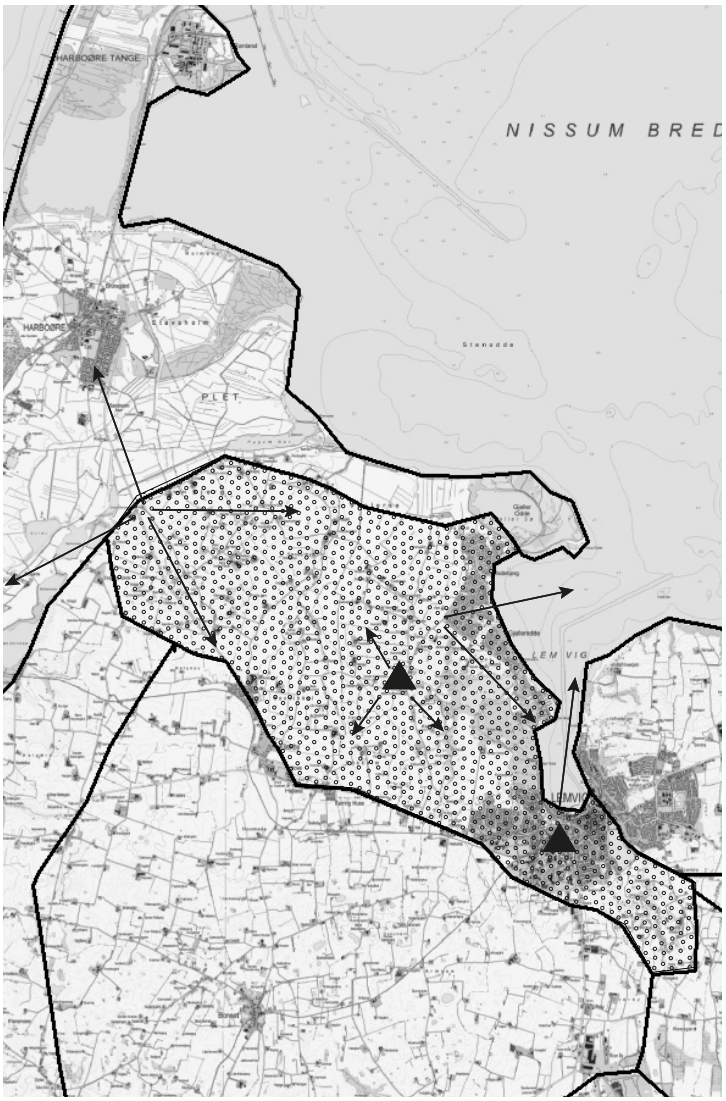
Natur
Karakterområdet har stor naturmæssig kvalitet med fjordkystlinjen og de to større søer og skråningerne omkring. Derudover kan drænede og rørlagte søer og vådområder ved den tidligere Vestersø med fordel genetableres, med øje for fugleliv, tilgængelighed og oplevelseværdier.

Skov
Skovrejsning i dette område bør undgåes, da det ville bryde med den kulturgeografiske karakter med mindre beplantninger spredt i landskabet, samt udvaske fornemmelse af terrænet.

Bebyggelse
Den spredte bebyggelse der ligger i det åbne landskab bør opretholdes, og udelukkende udbygges med hensyn til landskabets karakter. Bystrukturerne omkring Lemvig by og sommerhusområderne bør fastholdes i sin oprindelige struktur og ved nybyggeri tilpasses den landskabelige karakter.

Tekniske anlæg
Der bør ikke opføres større tekniske anlæg i landskabet og bør i tilknytning til byzonen tilpasses den eksisterende karakter.

Anbefalingerne er Teknik og Miljøs anbefalinger, og er alene baseret på intentionen om at tilgodese landskabelige interesser. Manglende hjemmel i lovgivningen eller hensyn til øvrige interesser i det åbne land, der skal inddrages i interesseafvejningen, kan bevirke at anbefalingerne ikke følges.

Områder

- Bevar / Beskytte
- Vedligeholde / Styrke
- Genoprette / styrke
- Ændre / nyskabe

Udsigt / Landmark

- Bevare / Beskytte

Kort 17
Karakterområde B
- Strategiske mål

Landskabskvalitet

Tilstand	**Særligt karakteristisk** **Særlige visuelle oplevelsesmuligheder**	**Karakteristisk** **Visuelle oplevelsesmuligheder.**	**Karaktersvagt** **Uden visuelle oplevelsesmuligheder**
God	Bevare/Beskytte	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke
Middel	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke	Ændre/Nyskabe
Dårlig	Genoprette/Styrke	Genoprette/Styrke	Ændre/Nyskabe

Figur 6. Caspersen og Nellemann, 2005

Nørre Nissum Kirkeby Morænelandskab

L A N D S K A B S K A R A K T E R O M R Å D E C

Kystskrænter ved Kabbel

Landskabskarakteranalyse..... 51 - 65
Landskabsvurdering..... 66 - 75

Landskabskarakteranalyse

Landskabets nøglekarakter

Det kuperede morænelandskab der hæver sig markant fra den sydligere hedeslette og morænelandslab. Ved kysten står de stejle kystskrænter, der danner markante overgange fra det bakkede landskab til fjorden. Syd for kysten, i bakkelandet, findes adskillige smeltevandsdale, der markerer sig terrænmæssigt og ofte i forbindelse med bevoksning. Der er vide udsyn over Limfjorden og Lem Vig. I Kabbelområdets overdrevslandskab ser man istidslandskabet mere eller mindre markante formationer.

Beliggenhed og afgrænsning

Området er den nordlige og meget kuperede del af moræneplateauet, der strækker sig ned til karakterområde D mod syd og karakterområde E mod øst. Mod øst afgrænses området af Lem Vig og mod nord af Limfjorden. Kystlinjen er let bugtet og tegnes af et smalt strandareal, der afgrænses brat af kystskrænterne. Mod syd og sydøst afgrænses området af et mindre kuperet landskab, som er en del af samme moræneplateau.

Se kort 18. Landskabskarakterområde C.

Landskabskarakter

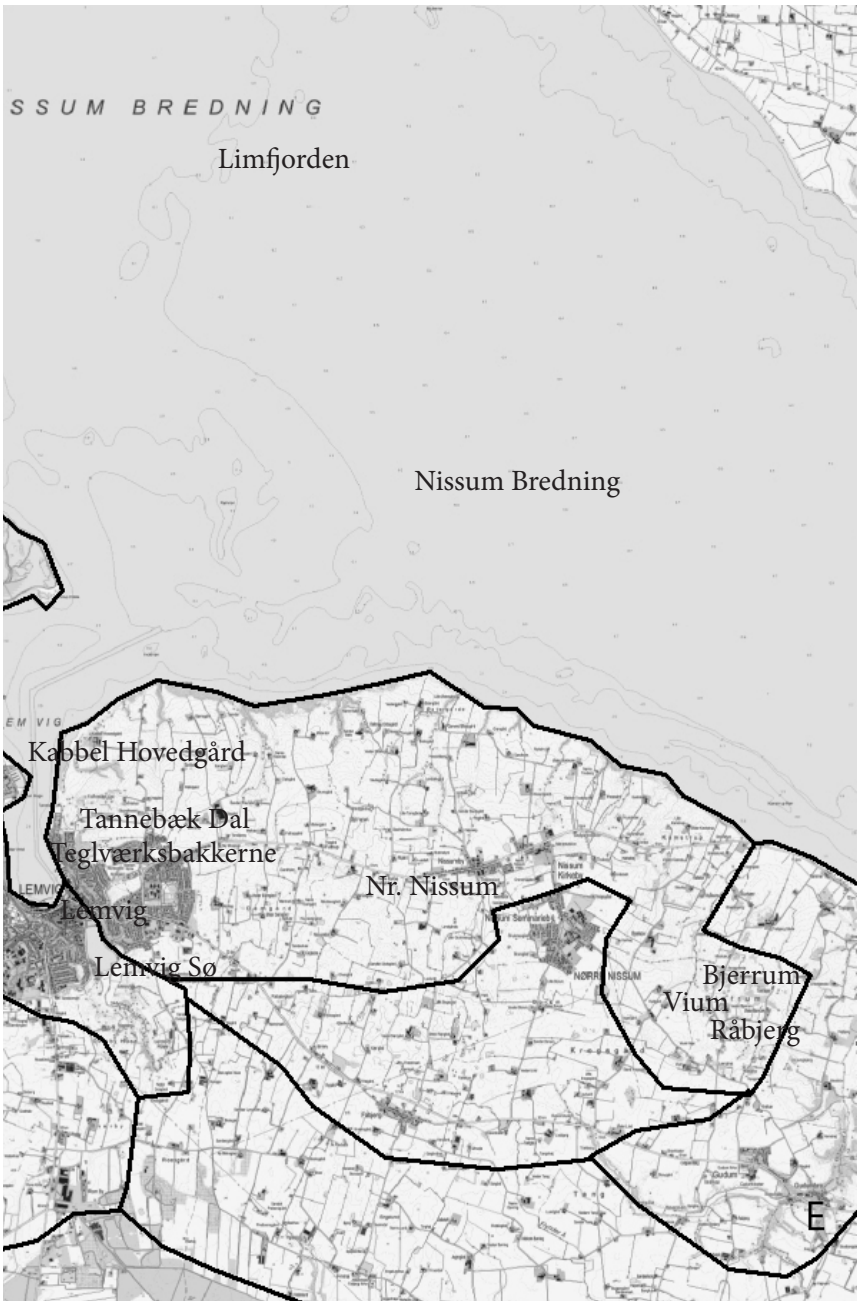
Kendetegnende for Nørre Nissum Kirkeby Morænelandskab er det kuperede terræn særligt nord for Nissumvej. Landevejen ligger på en randmoræne, hvis sydskrænt er særlig tydelig i landskabet.
Kystskrænterne er særligt karakteristiske. De følger hele fjordsiden med deres stejle profil, som indimellem beklædes af en overdrevspræget bevoksning. Ud til fjorden løber adskillige smeltevandsdale, der markerer sig i bakkelandskabet syd for hele kyststrækningen i karakterområdet. De danner variation i terrænet, og der ses ofte tætte krat i forbindelse med dalene. Længere mod øst aftager beplantningen og findes mere sporadisk placeret ved dalene.
Imellem bydannelserne, Lemvig og Nørre Nissum, består området hovedsageligt af dyrkede marker. Kabbelområdet, nord for Lemvig, består af overdrev, der afgræsses af husdyr, og dyrkningsjorder. Overdrevet ses fx. ved Teglværksbakkerne, som er et område, der ligger lige nord for hovedbyen, og som er en del af Kabbel.
Bebyggelsen består af en spredt lav bebyggelse i det åbne land, imens den i byområderne ses i sin tæt lave struktur. Karakteristisk for byområderne er det grønne element, der trækkes med ind fra det åbne land. Dette ses fx. i Lemvig. Her står det nordligere Kabbelområde helt grønt og overgangen til byen sker i kraft af en vekslen imellem bebyggelse og den grønne bevoksning.
Udsynet til fjorden er særligt, som i høj grad kan opleves fra Nissumvej, der ligger langs randmorænens top. Af og til forstyrres udsynet af elmaster og en husstandsmølle, der er placeret på de dyrkede marker imellem Nissumvej og fjorden.
Med sit kuperede terræn og bevoksning har området en middel skala, dog er skalaen større i de fjordnære områder, hvor udsynet til kysten står utilsløret.

Kabbelområdet fra kysten: De græsbeklædte skrænter med tæt bevoksning i form af hvidtjørn.

Kort 18.
Landskabskarakter-
område C

Naturgrundlag

Landskabet er dannet i sidste istid, hvor det lå dækket af is. Isafsmeltningen dannede sidenhen det bakkede morænelandskab og smeltevandsdalene. Et kuperet terræn ses i forbindelse med en randmoræne, der ligger i en øst-vestgående retning i området. Randmorænen er dannet ved en gletchers rand, ved at gletchere har skubbet det foranliggende materiale sammen og op. Der findes mange hatformede bakker i området. Nord-vest for Gudum ligger der flere hatbakker, fx. Råbjerg. Ligeledes findes der hatbakker ved Bjerrumvej. De er dannet i slutningen af sidste istid, da isen smeltede. Smeltevandet tog store mængder sand og grus med sig og noget af det endte i søer, som lå oppe på isfladen. Da al isen smeltede væk, stod sandet i søerne tilbage som bakker - hatbakkerne.
Jorden består hovedsageligt af moræneler. I den østlige del forekommer der smeltevandsler og smeltevandssand og -grus i større grad. Ved skrænterne ud til Limfjorden, kan man i skredene se, hvordan lerklinten er opbygget. Øverst ligger et tyndt muldlag, derefter rødler. De mange sten i klinten og på de bagvedliggende marker vidner om, at det er en moræneaflejring fra sidste istid.
Området er en del af et større moræneplateau, der i terrænet fremstår stor- og småbakket. Mod nord findes den mest kuperede del af moræneplateauet, der også har sine markante overgange til Limfjorden i form af kystskrænter. Fra bakkelandet og ud mod fjorden findes flere markante smeltevandsdale. På Per Smeds kort *(kort 19)* ses en randmoræne, der strækker sig langs karakterområdets nordligere del og svinger mod syd længere øst på. Randmorænens højderyg ligger langs Nissumvej. Terrænet herfra og mod nord ligger forhøjet i forhold til terrænet syd for. Syd for randmorænen forekommer terrænet mindre kuperet, dog stadig bakket.
Området grænser op til Nissum Bredning i nord, der er en del af Limfjorden. Kyststrækningen er særlig interessant med sine skrænter, der meget markant møder fjorden. Vandhuller findes sporadisk placeret særligt i karakterområdets sydlige del.

Anvendelse og landskabsstrukturer

Bevoksning

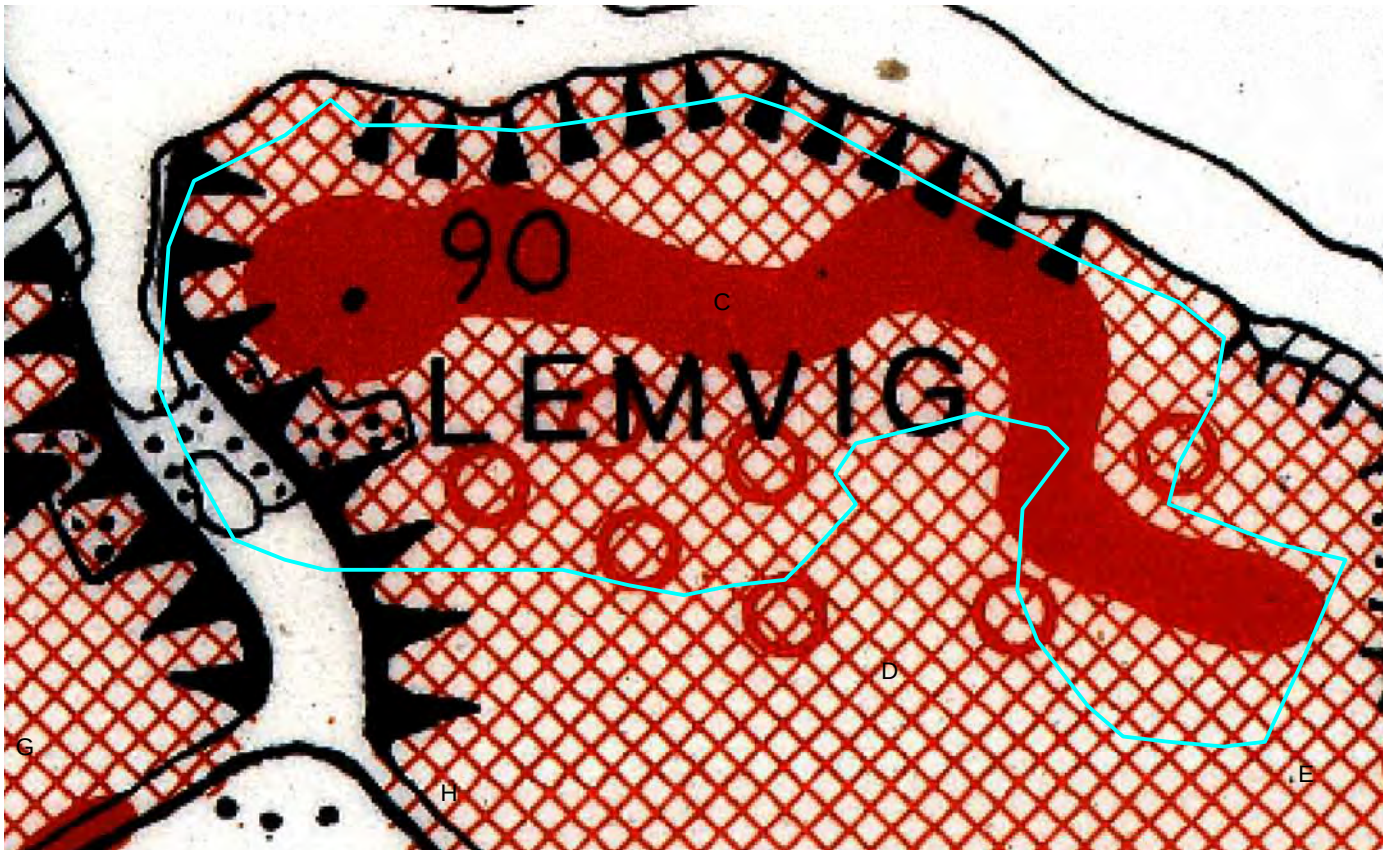
Der er ikke nogen større struktur i bevoksningen, den fremstår sporadisk placeret på de bakkede flader og til tider i større mængder. Nord for Nissumvej samler beplantningen sig i større og mindre klynger på de dyrkede marker og i form af levende hegn. De er forholdsvist lave i højden og fremstår tætte. Ved og i bydannelserne skaber beplantningen overgangen imellem det åbne landskab og den tætte by. Ved Lemvig ses tydeligt hvordan beplantningen trækkes med ind i byen fra nord og mod syd.
Fra de grønne kystskrænter og ind på land ses en tættere bevoksning i forbindelse med smeltevandsdalene, særligt i Kabbelområdet. Nær kysten ses i særlig grad hvidtjørn, der løber op ad skrænterne og i forbindelse med nogle af dalene. Oftest fremstår kystskrænterne helt grønne, men forekommer også bare. Områder med ingen eller få planter på skrænterne er et tegn på, at der har været et skred for nylig.

Kystskrænt dækket af bevoksning, der strækker sig tæt ud til kysten. I mellemgrunden ses strandeng. I baggrunden ses marinaen.

Kystskrænt i Kabbel-området der fremstår med en sparsom bevoksning

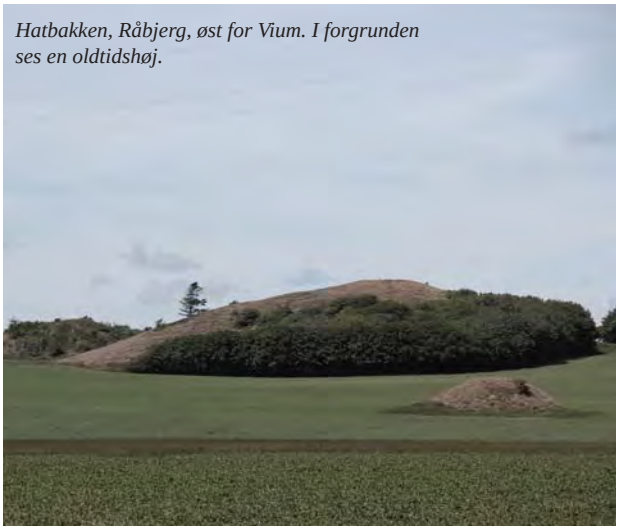

Kort 19.
Karakterområde C
- Naturgrundlag

Per Smed. GEUS.

Hatbakker, hvoraf den bevoksede Langhøj ses til højre.

Hatbakken, Råbjerg, øst for Vium. I forgrunden ses en oldtidshøj.

Figur 7.
Kort over gravhøje og hatbakker

Hvidtjørn i Kabbelområdet ved kysten.

Overdrevet ved Teglværksbakkerne, nord for Lemvig

Udsyn over bakkelandet fra Ringvejen ved Nørre Nissum. Den lave beplantning i linjer.

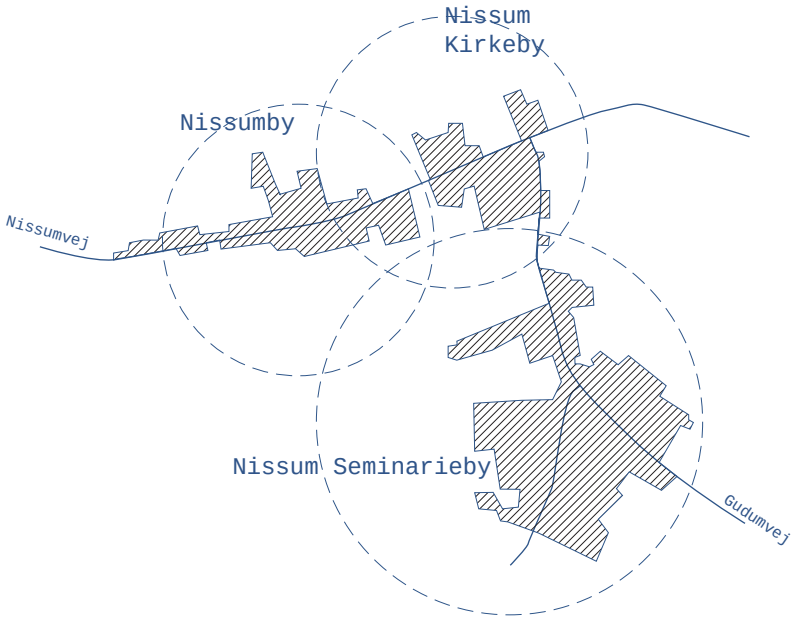
Dyrkningsform
Dyrkningsformen er hovedsagelig intensiv, der knytter sig til landbrugene i området. Overdrevsarealer repræsenteres i området ved Lemvig Sø, ved Teglværksbakkerne og Tannebæk Dal. (*se figur nr. 9)*
Områderne afgræsses af husdyr. Derudover findes engområder nær kysten ved Kabbel.

Bebyggelsesstruktur:
Karakterområdet består af tre bydannelser. Længst mod vest ligger Lemvig, der er kommunens hovedby. Langs Nissumvej, længere øst på, findes Nørre Nissum, som består af tre bydele: Nissumby, Nissum Kirkeby og Nissum Seminarieby. Karakterområde C indeholder Nissumby og Nissum Kirkeby og de vil fremover i analysen for karakteområde C benævnes samlet som Nørre Nissum. Nørre Nissum orienterer sig mod Nissumvej. I resten af området findes en spredt lav bebyggelse i form af gårde og fritliggende huse. Gårdbebyggelsen ligger for det meste indrykket fra vejforløbene, og indskriver sig ikke i en større overodnet bebyggelsesstruktur.

Kulturhistoriske helheder og enkelt elementer
Kabbelområdet, der ligger nord for Lemvig, er et fredet område, hvor man særligt ved Teglværksbakkerne kan se istidslandskabet. Kabbel Hovedgård er et særligt eksempel på en stor vestjysk studegård. På de fede engarealer ved Limfjorden var det godt at opfede stude, og her boede der mange velstillede handelsbønder, blandt andet på Kabbel Hovedgård. Hovedgården nævnes tilbage til 1400-tallet, og i dag er bygningen fredet og i privat eje. I 1700tallet ejede en fremtrædende købmandsfamilie Kabbel of Nørre Lem Kirke; Købmand Niels Jacobsen, hans kone Anna Maria Wandborg og deres søn Jens Wandborg de Stiernhielm. Langs med kirkegårdens syddige lod Anna Maria Wandborg i 1780 opføre det såkaldte Stiernhielms Hospital til minde om sin søn: Som et sidste projekt ønskede Jens W. de Stiernhielm at opføre hospital og skole ved kirken. Han døde forinden. Værket blev derfor fuldført af hans mor. Den vestlige ende var hospital, dvs. fattighus, og i husets østlige ende var der indrettet et lille rum til skolelæreren samt skolestue. Huset rummede Nørlem sogns første egentlige skole. I dag fungerer bygningen blandt andet som graverkontor. (*Se billede s. 64; Nørre Lem Kirke med det gamle hospital syd for - til venstre i billedet.)*

Det grønne i Lemvig.
Billedet er taget fra Østergade.

Figur 8
Nørre Nissum, bestående af
Nissumby, Nissum Kirkeby og Nissum Seminarieby.

Landbrug med silobebyggelse ved Pilgårdvej.
Fjorden i baggrunden.

Elmaster og fjorden i horisonten.
Udsyn fra Hvidstenhedevej.

Smeltevandsdal med en tæt bevoksning.

Udsyn mod syd fra Nissumvej; det fladere landskab med Klosterheden i baggrunden.

Ved Teglværksbakkerne og Tannebæk Dal, den sydlige del af Kabbel, findes overdrev, hvor kreaturer græsser. I 1800tallet lå her et teglværk. Leret til teglværket blev gravet i store lergrave i området og kørt ned til teglværket i tipvogne. På stedet kan man stadig se nogle af de gamle tipvognsspor. I 1971 lukkede teglværket, og i dag er der opført boliger på grunden.
Nørre Lem Kirke ligger østligt i Lemvig og Nørre Nissum Kirke i Nørre Nissum Kirkeby. Begge ligger de forhøjet og åbent i landskabet, med deres placering på det langstrakte bakkedrag - randmorænen. I forbindelse med Nørre Lem Kirke ligger det gamle Stiernhielms Hospital , som blev opført i 1780 af Anna MAria Wandborg
Østligt i karkateområdet ligger Vium, der rummer et kulturmiljø med adskillige oldtidsgravhøje. De ligger nær nogle af stedets hatbakker, fx. Råbjerg, som er meget markant.

Tekniske anlæg
På Lemvigs østside, tæt på fjorden, ligger et rensningsanlæg. Det er placeret meget bynært og er omgivet af en tæt beplantning.
I landskabet særligt imellem Nissumvej og fjorden står mange rækkker af elmaster på de dyrkede marker. Derudover er der placeret et par husstandsmøller i karakterområdet.
De større landbrug nord for Nissumvej har ofte silobebyggelse i tilknytning til landbruget.
Landevej 565, der løber på bakkedraget, går fra Lemvig og igennem Nørre Nissum og kirkebyen og videre ud til Remmerstrand.

Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse / udgangspunkt

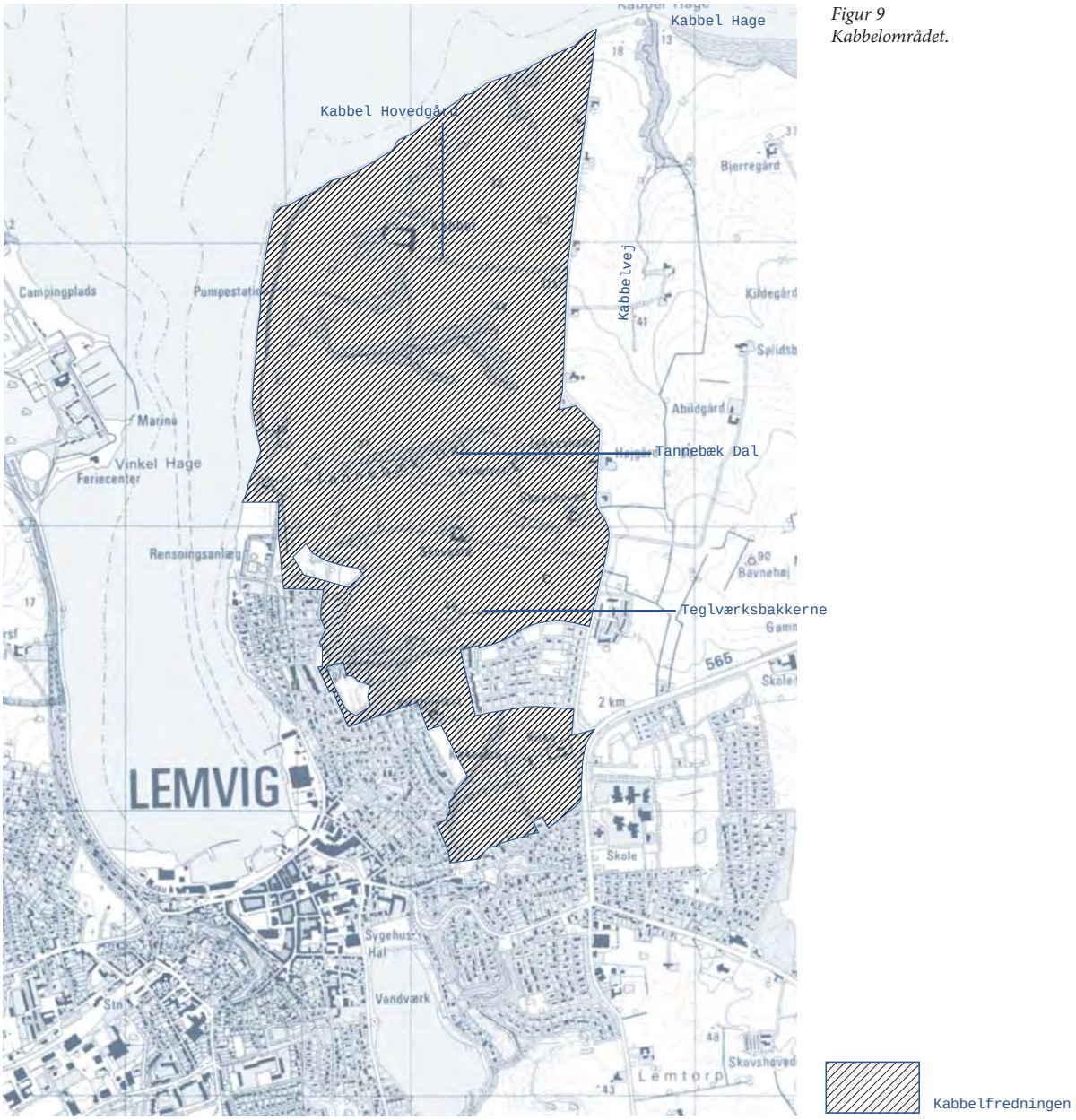
Den kulturhistoriske oprindelse knytter sig til landbrugets opdyrkning af et morænelandskab med en meget god lerjord. Intaktheden i forhold til den kulturhistoriske oprindelse og tidsdybde er god, da der er øje for landskabets naturgeografiske oprindelse. Området ved Tannebæk Dal er et godt eksempel herpå med dets overdrevslandskab. Tannebæk Dal er en smeltevandsdal og herved ses istidslandskabets kuperede terræn. Ligeledes er de andre karakteristiske smeltevandsdale i området holdt forholdsvist intakte.
Strandengen vest for Kabbel Hovedgård er genoprettet efter dræning af stedet. I 1950 blev der lavet et omfattende drænesystem med afvandingskanal og pumpestation. I dag er der enge og søer på de gamle marker, fordi drænvandet ikke længere pumpes i fjorden.
Kystskrænterne beskyttes ikke af nogen form for sikring, hvilket medfører en naturlig udvikling af karakteren her - og at landet netop her skrænker ind.

Kabbel Hovedgård

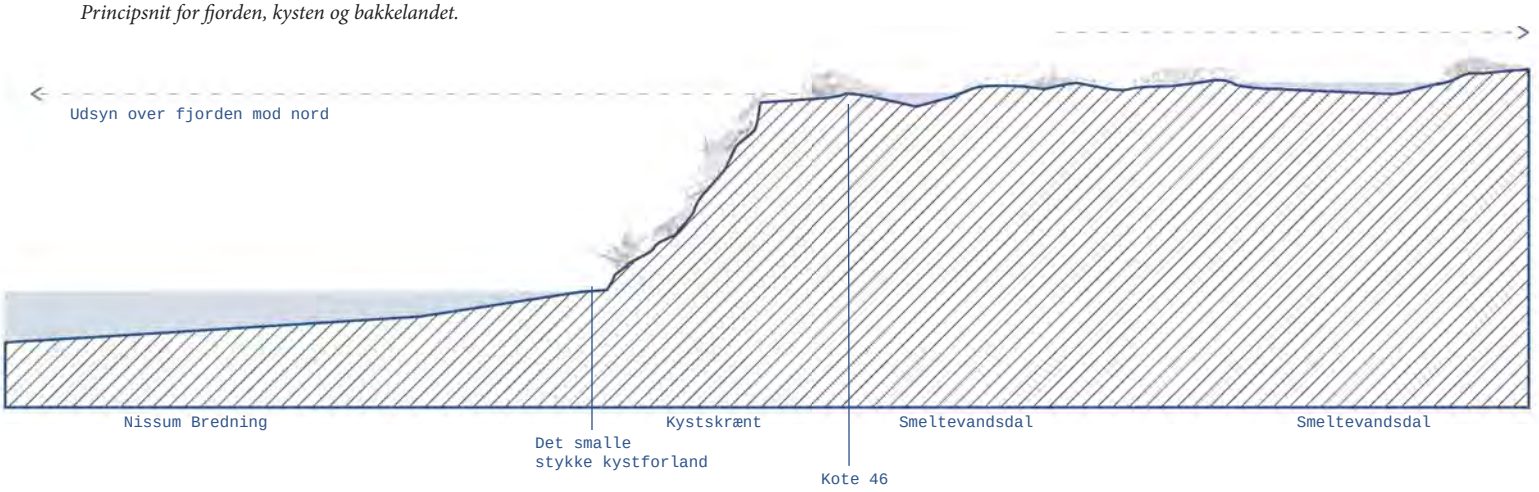
Strandengen nedenfor Kabbel Hovedgård.

Figur 9
Kabbelområdet.

Figur 10
Principsnit for fjorden, kysten og bakkelandet.

Rumlige og visuelle forhold

Det høje, smalle moræneplateau, som karakterområdet ligger på, giver et særligt udsyn dels mod nord til fjorden og dels mod syd til hedesletten. Området er af en middel skala, da det er meget bakket, dog med flere vide udsyn udover fjord og slette. Når man kører ad Nissumvej opleves morænebakkerne mod nord og med den bagvedliggende fjord i horisonten. Mod syd ser man det lavereliggende landskab af en mindre kuperet karakter.

Nørre Nissum ligger på toppen af et langstrakt bakkedrag, der løber fra Nørre Lem Kirke, over Nørre Nissum og videre sydøst på til Vium. Fra Nørre Nissum er der vid udsyn over bakkelandet mod nord og den bagvedliggende fjord. Mod syd er der udsyn over det bølgede terræn, og i horisonten skimtes Kronhede og Klosterhede Plantage.

Den sporadiske bevoksning på markerne er med til at gøre skalaen i karakterområdet mindre. Samtidig giver bevoksningen også karakter, da den i sine løb forstærker oplevelsen af det bakkede terræn. Dette opleves ved Kabbelområdet, hvor især hvidtjørn, der løber nedover skrænter og lægger sig på overdrevet og i smeltevandsdalene, fortæller om det kuperede terræn. Ved Kabbel Hovedgård ses det særligt fra kysten, hvordan kystskrænternes foldede profil fremhæves af den grønne beklædte bund hvorpå hvidtjørn og andet krat nærmest løber nedad skrænttryggen. Den takkede kontur og røde gavl på hovedgården stikker op fra det grønne og indpasser sig i sin kontekst.

Bevoksningen vokser sig lidt større og tættere i den østlige del af området, især ved Vium og Bjerrum, sydøst for Nørre Nissum, hvor flere huse ligger indhyllet i det tætte grønne.

Bevoksningen spiller en stor rolle i overgangen fra det åbne land til bydannelserne. I kommunens hovedby, Lemvig, er det grønne et meget synligt element, der er trukket ind i byen fra det åbne land. Denne overgang er vigtig, da det rent visuelt og oplevelsesmæssigt, giver en bedre sammenhæng imellem og forståelse af byen og dens kontekst.

Imellem de dyrkede marker ligger landbrugsbygninger, enkeltgårde og husmandssteder. I forbindelse med den spredte bebyggelse ses generelt en tilknytning af beplantning, der sikrer en bedre sammenhæng imellem bebyggelse og det åbne land.

Moræneplateauet afsluttes brat mod nord af de markante kystkrænter, der møder Limfjorden. Fra kystskrænterne er der et bredt udsyn til Thy mod nord, Gjellerodde og sommerhusområdet mod vest og længere i baggrunden Thyborøn med vindmølleparken og Cheminova. Dér hvor det vide udsyn over fjorden gør sig gældende har landskabet en stor skala.

Kystskrænterne fremstår for det meste grønne, enkelte steder står de med en sparsom bevoksning, og her ser man tydeligt de skarpe, uslebne kanter, der fortæller om stedets hårdføre karakter og tilstand. Ved Kabbel Hovedgård ses et strandengsområde, der understreger den grønne karakter. Strandarealet er forholdsvist smalt på nordsiden forårsaget af kraftige erosioner af lerskrænterne.

I forbindelse med de større landbrug ses der af og til siloer, hvilket forstyrrer landskabsbilledet særligt mod nord med den bagvedliggende fjord. Generelt er landbrugsbygningerne ellers indpasset i landskabet, og opleves som en naturlig del heraf.

Rensningsanlægget, med sin bynære placering til Lemvig og fjorden, fremstår meget sløret og uforstyrrende i landskabet grundet en tæt bevoksning, der er plantet omkring.

Den østlige kyststrækning ved Lem Vig.
Det grønne er trukket ind i byen.

Byen Lemvig og det grønne, udsigt fra Nørre Lem Kirke.

Udsigten fra Kabbelvej udover fjorden. Fjorden med Gjellerodde i mellemgrunden og Cheminova, vindmølleparken og Thyborøn i horisonten.

Oplevelsesmæssige delområder og enkeltelementer

Kabbelområdet, nordøst for Lemvig, er med dets vide udsigt over fjorden og smeltevandsdalene oplevelsesrig.

Teglværksbakkerne og Tannebæk Dal ved Lemvig er rent landskabeligt oplevelsesrige samtidig med at spor fra teglværket stadig findes i området. Fra 1851 til 1971 lå der her et teglværk. I dag ses der lergrave fra forskellige perioder samt tracéer fra nedlagte tipvognsspor. Området ligger på grænsen mellem by og land og repræsenterer et stykke lokal industrihuistorie i en flot landskabelig ramme.

Nørre Lem Kirke ligger østligt i Lemvig, på toppen af tunneldalen. Kirken rejser sig flot foran byen og nede fra dalen og længere vest på i kommunen står den som et klart pejlemærke bag bebyggelse og imellem grønne marker. Ligeledes åbner Nørre Nissum Kirke sig mod syd, hvorfra man ser den på lang afstand grundet dens placering på randmorænen.

Randmorænen er særlig tydelig ved Nørre Nissum by og Kirkeby. Når man står syd herfor opleves det stejle profil. Nørre Nissum Kirke er særlig tydelig fra syd. Fra Fabjergvej, når man oplever randmorænen på afstand, ses dens lange strækning tydeligt og Nørre Nissum Kirke står utilsløret frem, forhøjet i landskabet.

Viumvej har et bugtet forløb og vejen passerer et kulturmiljø med flere oldtidshøje. Derudover ligger nogle naturlige, større banker her, hatbakkerne (*se figur 7).*

Planmæssige tendenser og udfordringer

De planmæssige udfordringer er:

- At friholde landskabsområdet for større tekniske anlæg såsom vindmøller.
- At planlægge for byudvikling og sikre at denne tilpasses landskabets karakter.
- At bevare byens nærhed og dennes integration af det grønne, dette gælder i særdeleshed Lemvig.
- At bevare kystlandskabet med dets markante overgang til fjorden med skrænterne.
- At bevare smeltevandsdalene i området i deres oprindelige karakter.
- At planlægge for store landbrugsbygninger og sikre at disse anlæg tilpasses landskabets karakter.

Nørre Lem Kirke set fra øst.
Stiernhielm Hospital ses til venstre, som i dag fungerer som graverkontor og menighedshus.

Nørre Lem Kirke Lemvig, set fra Søndergade i Lemvig.

Landskabsvurdering

Karakterstyrke

Landskabskarakterens styrke vurderes med afsæt i:

- Hvor tydeligt nøglekarakteristika fremstår (deres tilstedeværelse og tydelighed).
- Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse afspejles i karakteren.
- Karakteren afspejler samspil mellem naturgrundlag og kulturgeografiske strukturer.

Særligt karakteristisk

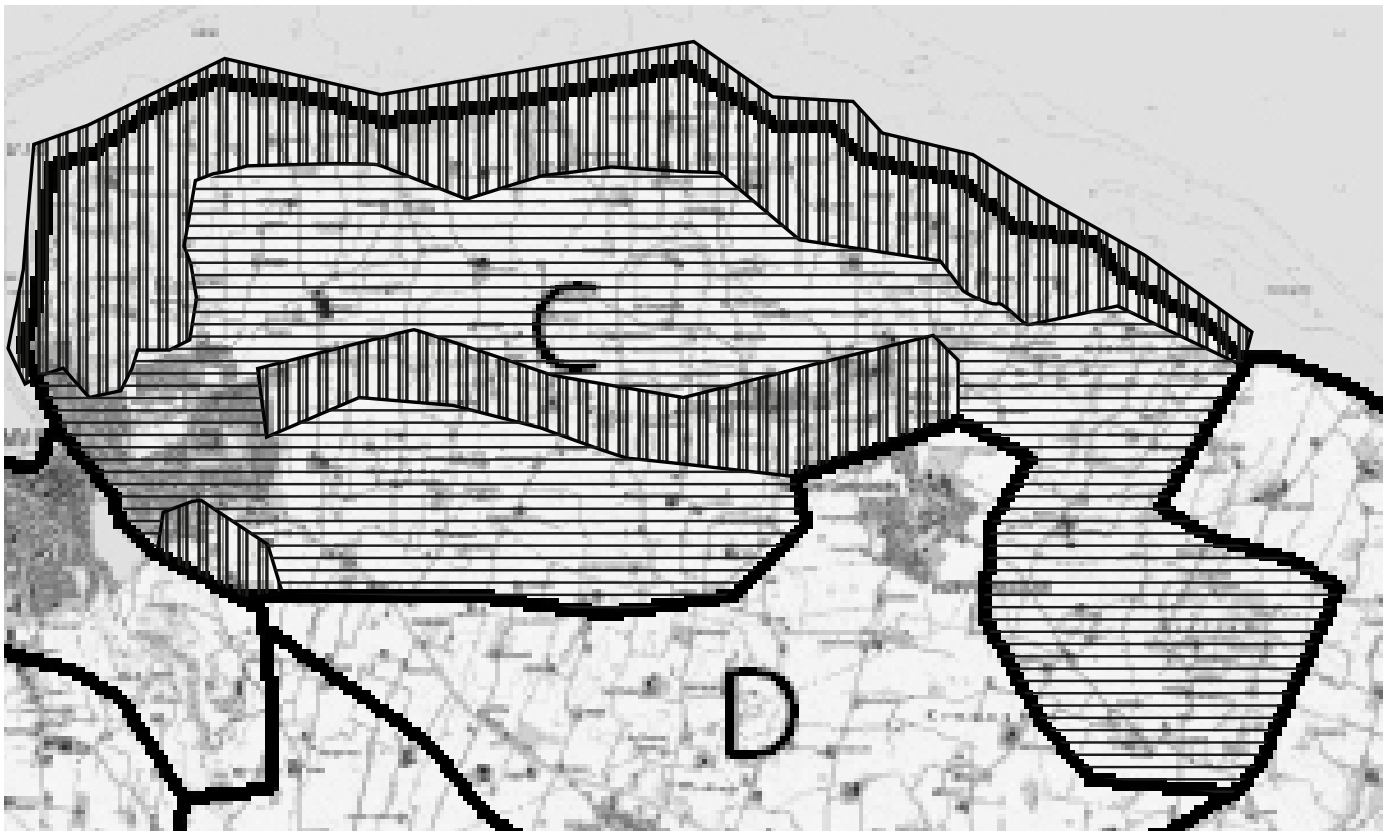
Hele kystlinjen er særlig karakteristisk med sin markante overgang til Limfjorden i form af kystskrænterne. Derudover giver smeltevandsdalene også området en særlig karakter med sin ofte tilknyttede tætte bevoksning på de åbne, dyrkede marker.
Randmorænen, der former bakkedraget fra Lemvig og over Nørre Nissum, er særligt karakteristisk i forhold til sin udsigt mod syd med det lavereliggende og fladere terræn. Bakkedragets sydlige skråning er særlig markant og er derfor af stor landskabelig værdi.
Det overdrevsprægede og åbne landskab ved sødalen, øst for Lemvig Sø, er af stor landskabelig værdi på grund af sin bynære placering.

Karakteristisk

Morænelandskabet er karakteristisk, med sin særligt bakkede profil i nord, der, syd for randmorænen, bliver mindre kuperet. Udsynet man har over fjorden fra bakkelandet og tilsvarende over det sydlige område, der flader ud mod Klosterheden Plantage, er karakteristisk.
Kultur- og naturmiljøet ved Vium er karakteristisk i form af oldtidshøjene og hatbakkerne.

Kystskrænterne ved Nissum Bredning.
Udsigt mod nordøst for enden af Ringvejen ved Nørre Nissum.

Særligt karakteristisk

Karakteristisk

Kort 20
Karakterområde C
- Karakterstyrke

Nord for Nissumvej. Tæt linje af lav beplantning ved smeltevands-dal. Nørre Nissum Kirke ses i baggrunden.

Nord for Nissumvej, ved Kongensgård. Overdrev.

Tilstand

Med baggrund i landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse er der foretaget en vurdering af:

- Intakthed i forhold til landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse.
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de karaktergivende elementer.
- Graden af forstyrrelse (tekniske anlæg, støj og lignende).

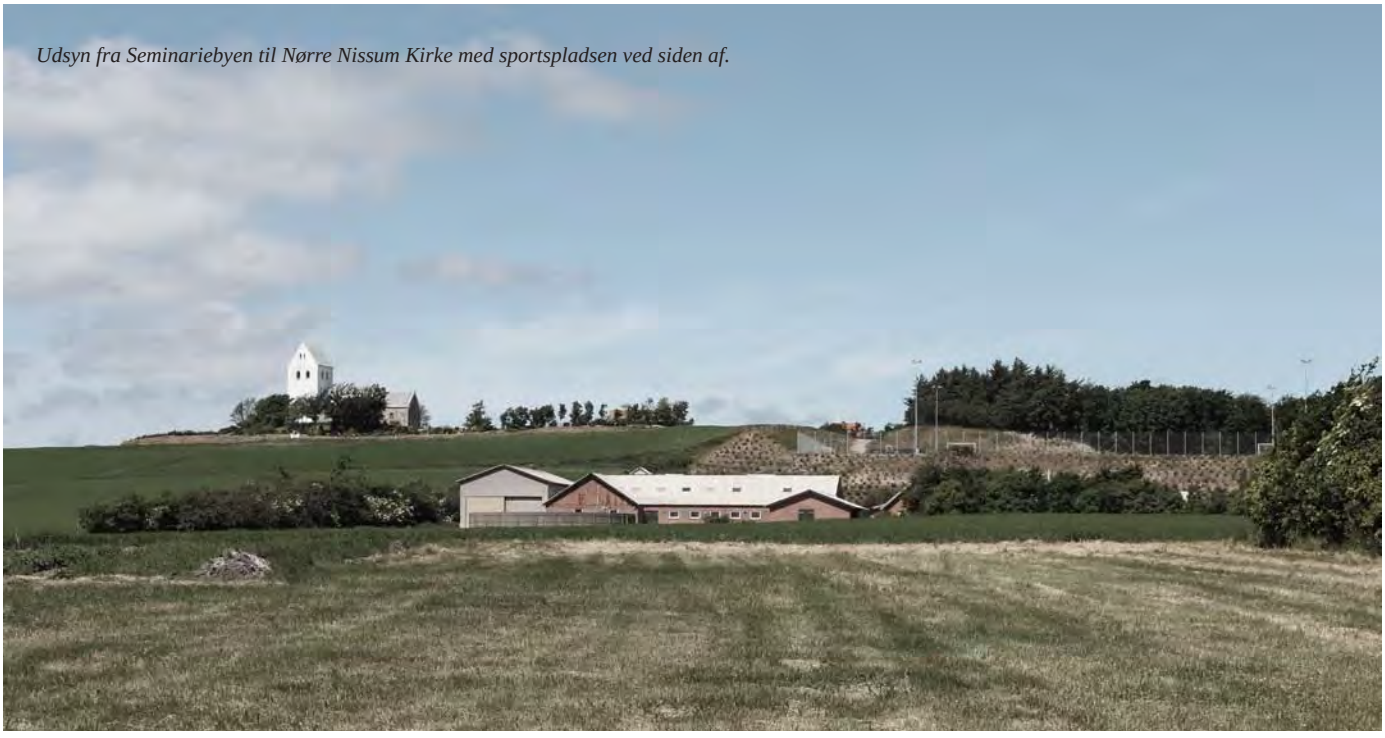
På baggrund heraf vurderes tilstanden som god, middel eller dårlig.

God tilstand

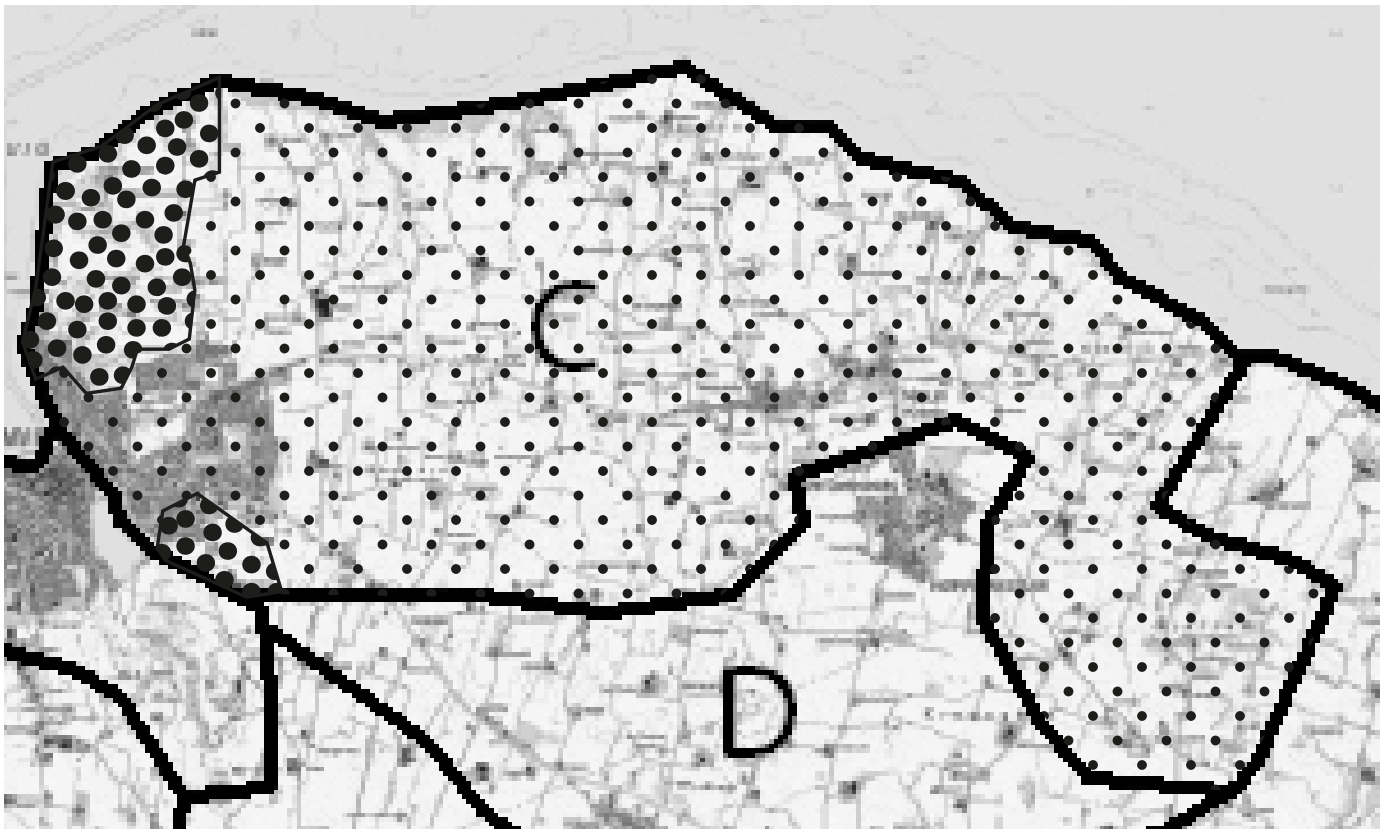
Kabbelområdet, som i dag er fredet område, vurderes til en god tilstand, med overdrevslandskabet ved Teglværksbakkerne og skovarealet, der ligger bynært.
Imellem de dyrkede arealer markerer smeltevandsdalene sig med deres tætte bevoksning og de fremstår intakte. Området er uforstyrret af tekniske anlæg. De kulturgeografiske lag er passet ind i naturgrundlaget, såsom Kabbel Hovedgård, der understøtter stedets storslåede natur.
Området omkring Lemvig Sø er forholdsvis bevaret med åbne og afgræssede skråninger med dyrkede marker på de større flader uden forstyrrelse af tekniske anlæg.

Middel tilstand

Det resterende område vurderes til en middel tilstand, hvor den forholdsvis åbne karakter, med en sporadisk, tæt beplantning gør sig gældende. Randmorænen, der med sin sydlige skråning er særlig karakteristisk, vurderes også til middel tilstand, da den nogle steder sløres. Et eksempel herpå ses øst for Nørre Nissum Kirke, hvor en sportsplads er indgravet i skråningen. Indgrebet er fremmedartet og bryder med den markante karakter, som randmorænens skrænt ellers udviser.
Smeltevandsdalene er karakteristiske og de fremstår mere eller mindre intakte. Dog er der set eksempel på opfyldning af overskudsjord i en af smeltevandsdalene her, hvilket har ført til udhviskning af landskabskarakteren.
Området præges i nogen grad af tekniske anlæg i form af elmaster og enkelte husstandsmøller, der står i visuel forbindelse med fjorden.

Udsyn fra Seminariebyen til Nørre Nissum Kirke med sportspladsen ved siden af.

God tilstand

Middel tilstand

Kort 21
Karakterområde C
- Tilstand

Husstandsmølle i forbindelse med fjorden, lige nord for Nissumvej og vest for Kongensgård.

Oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks

Forekomsten af oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks i karakterområdet vurderes i forhold til de oplevelsesmuligheder, der normalt forekommer i regionen.

Oplevelsesrige landskaber

Kabbelområdet

Fra Kabbelområdet er der et vidt udsyn over fjorden mod nord og vest. Vest for Kabbel Hovedgård ligger en strandeng, der kan opleves fra kyststrækningen. Området er fredet og ved Teglværksbakkerne ses overdrev, der afgræsses af husdyr.

Kyststrækningen

Hele kyststrækning er særlig oplevelsesrig grundet de markante kystskrænter, der danner en brat overgang til fjorden. Skrænterne opleves for det meste bevoksede og med en bølget profil, men kan også fremstå mere bare og deraf skarpe i landskabet.

Randmorænen

Randmorænen er særlig tydelig ved Nørre Nissum by og Kirkeby. Når man står syd herfor opleves det stejle profil. Nørre Nissum Kirke er særlig tydelig fra syd. Fra Fabjergvej, når man oplever randmorænen på afstand, ses dens lange strækning tydeligt og Nørre Nissum Kirke står utilsløret frem, forhøjet i landskabet.

Oldtidshøje og hatbakker ved Viumvej

Viumvej har et bugtet forløb og vejen passerer et kulturmiljø med flere oldtidshøje. Derudover ligger nogle naturlige, større banker her, hatbakkerne (*se figur 7).*

Særlige udsigter

Langs hele kyststrækningen har man det storslåede udsyn over fjorden og til modstående kyster. Mod nord kan man se Thyholm, og mod vest og nordvest, fra Kabbelhage, ses Gjellerodde og bagved Thyborøn.

Fra Nissumvej, på randmorænen, har man nogle steder udsynet over bakkelandet og den bagvedliggende fjord mod nord, samtidig med at man mod syd kan se det mere flade landskab. Mod syd skimtes Klosterheden og Kronhede Plantage i baggrunden.

Fra Nørre Lem Kirke, som er placeret på tunneldalens østlige top og i begyndelsen af randmorænen, er der et vidt udsyn over Lemvig mod sydvest, vest og nordvest. Ligeledes er der fra Nørre Nissum Kirke udsyn mod syd over det lavereliggende terræn helt ned til Klosterheden.

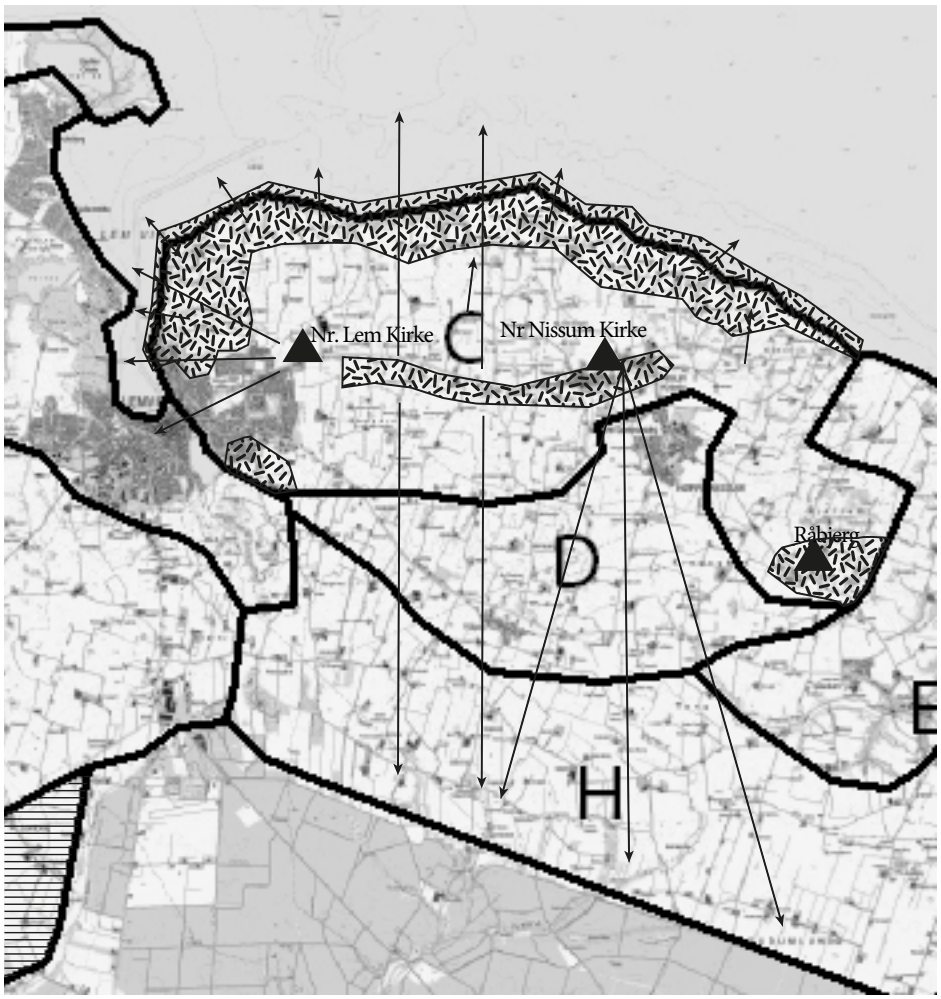
Landmarks

De to kirker, Nørre Lem Kirke og Nørre Nissum Kirke ligger forhøjet i landskabet og man ser dem tydeligt på længere afstand.

Hatbakken, Råbjerg, markerer sig i landskabet ved siden af de mindre oldtidshøje, og opfattes som et landmark. Den er særligt tydelig fra syd af.

Udsigt mod syd fra Nørre Nissum Kirke

Kort 22
Karakterområde C
- Karakterstyrke

Oplevelsesrigt landskab

Særlig udsigt

Landmark

Hatbakken, Råbjerg, rejser sig i landskabet, og den kan ses på længere afstand fra syd.

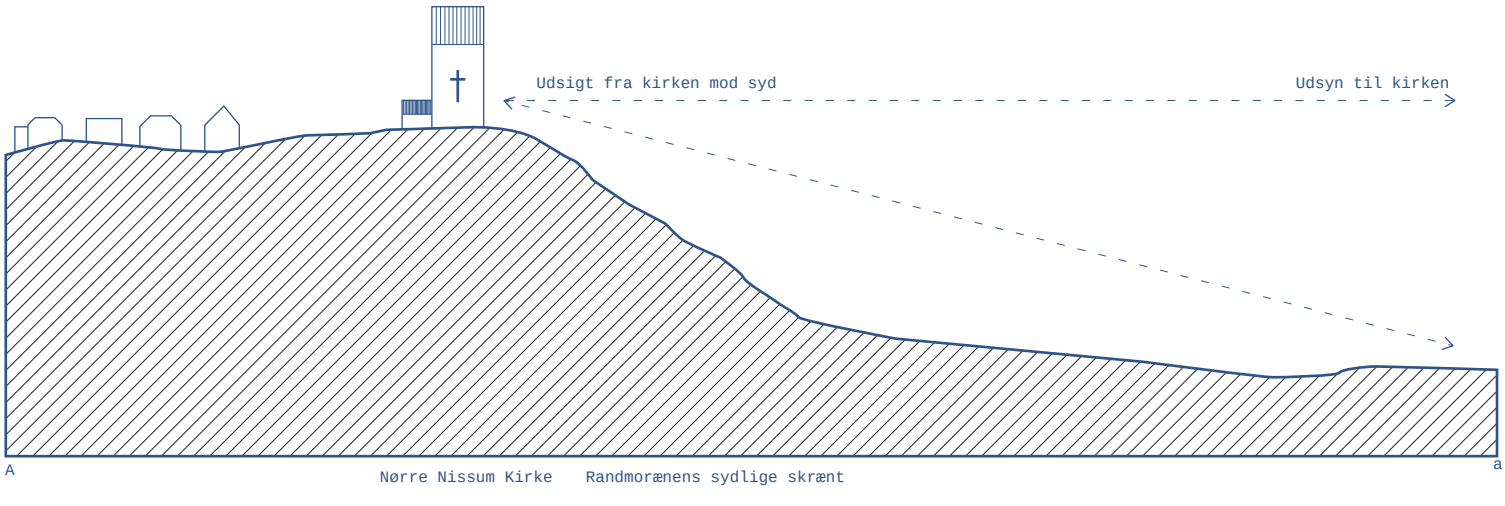
Sårbarhed

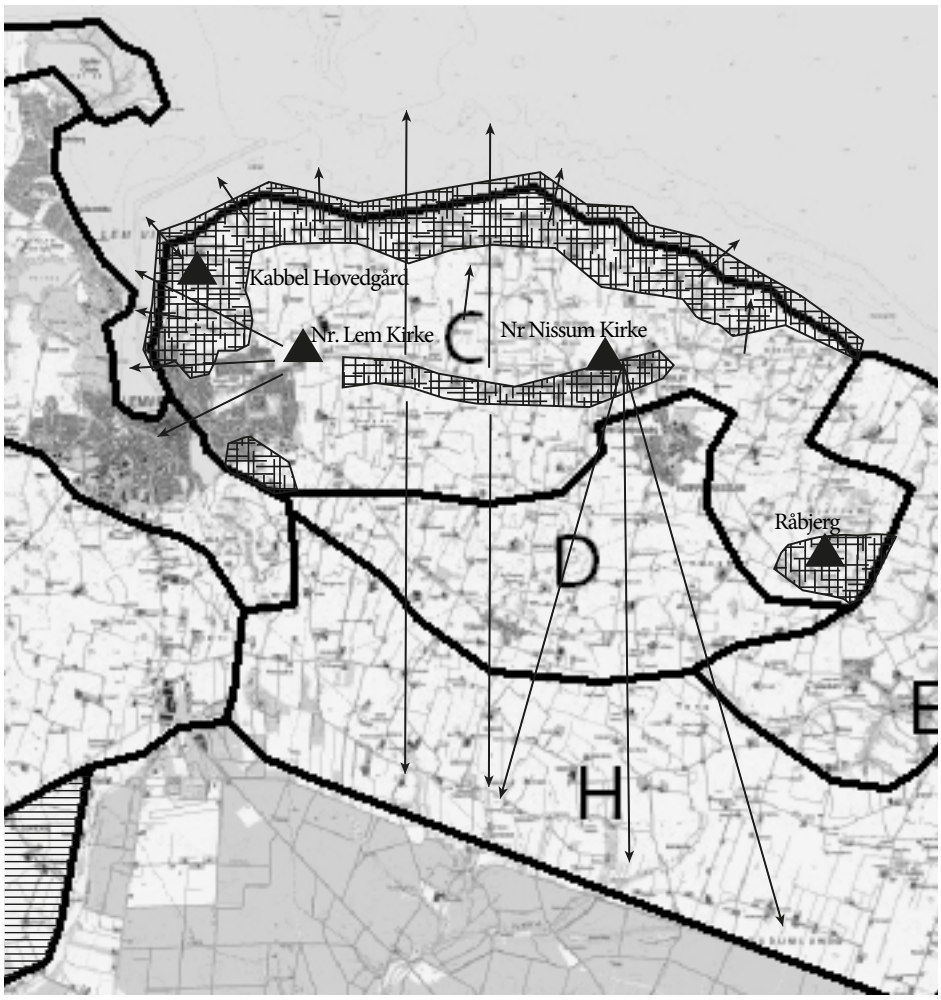
Det vurderes i hvilken grad landskabskarakteren og de visuelle oplevelsesmuligheder påvirkes ved ændringer i landskabets fysiske og funktionelle forhold.

Næsten hele området ligger indenfor kystnærhedszonen, hvilket gør det til et generelt sårbart landskab. I sårbarhedsvurderingen er der udpeget tre forskellige områder eller strækninger, der vurderes til særligt sårbare:
Kabbelområdet, der i dag er et fredet område, er sårbar overfor ændringer, der udhvisker eller forringer stedets landskabelige kvalitet i form af det bynære overdrev ved Teglværksbakkerne, smeltevandsdalene og kystskrænterne. Generelt vurderes hele kystlandskabet sårbart overfor ændringer, da den bratte overgang til Limfjorden er meget karakteristisk og bør bevares.
Lemvig Sø- og Sødal er beskrevet i landskabsanalysen for karakterområde B, men da karakterområdet grænser op til søen og derfor er en del af dette landskab, nævnes den også i dette karakterområde. Området er sårbart overfor ændringer, der forringer den landskabelige karakter i form af det åbne landskab med sine markante skråninger.
Randmorænen, der i dens sydlige skråning er særlig tydelig ved Nissumby og Kirkeby, er ligeledes sårbar overfor ændringer, der forringer eller udhvisker særligt dennes sydlige skråning.

Figur 11
Koteplan med tilhørende principsnit af randmorænen, det forhøjede landskab med Nørre Nissum Kirke.

Kort 23
Karakterområde C
- Sårbarhed

Særligt sårbart landskab

Særligt sårbar udsigt

Særligt sårbart landmark

Udsigt fra Fabjergvej mod nordvest. Det forhøjede landskab i baggrunden indikerer randmorænen.

Udsigt til Nørre Nissum Kirke og rand-morænen fra Fabjergvej.

Strategiske mål

På baggrund af de forrige analyser; Landskabets karakterstyrke, tilstand, oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks samt sårbarhed beskrives her de strategiske landskabsmål for området. Målene er bestemt ved hjælp af figur 12.
- Vedligeholde / Styrke
- Bevare / Beskytte
- Genoprette / Styrke
- Ændre / Nyskabe

- Områder hvor landskabskarakteren bør bevares/beskyttes:
Kabbelområdet og området ved Lemvig Sø udpeges som beskyttelsesområde. Områderne er af stor landskabelig værdi i form af deres overdrevsarealer i en bynær placering. De står forholdsvist intakt uden større forstyrrelser fra tekniske anlæg. Fra Kabbelområdet er der et vidt udsyn mod vest, nordvest og nord ud over fjorden. Disse udsigter bør også bevares.

- Områder hvor landskabskarakteren bør vedligeholdes/styrkes:
Størstedelen af karakterområdet bør vedligeholdes og styrkes i sin nuværende nøglekarakter i form af det bakkede morænelandskab nord for Nissumvej og det lavereliggende og bølgede terræn syd for. Randmorænen er et særligt oplevelsesrigt landskabstræk, som gør det muligt at have udsigten både over bakkelandet og fjorden mod nord og mod syd det lavereliggende bølgede terræn ned mod israndslinjen. Iagttager man randmorænen fra syd, ser man dens skråning meget tydelig. Der ses kulturgeografiske elementer integreret på randmorænen, mest på toppen af den, i form af landevejen, bebyggelse og en sporadisk bevoksning. Randmorænens lange linje i landskabet er forholdsvis tydelig. Dog ses et eksempel på et teknisk anlæg, der forstyrrer; En sportsplads sydøst for Nørre Nissum Kirke står som et fremmedelement ind i skråningen og bryder med den lange landskabslinje.
Hele kyststrækningen, bør vedligeholdes i sin nuværende karakter med de grønne kystskrænter, der danner en brat overgang til fjorden.

Anbefalinger til planlægning og forvaltning

L a n d s k a b s k a r a k t e r e n
Landskabskarakteren bør opretholdes i sin nøglekarakter som det hævede morænelandskab i sin forholdsvise åbne og bakkede karakter og med sine markante overgange til Limfjorden.

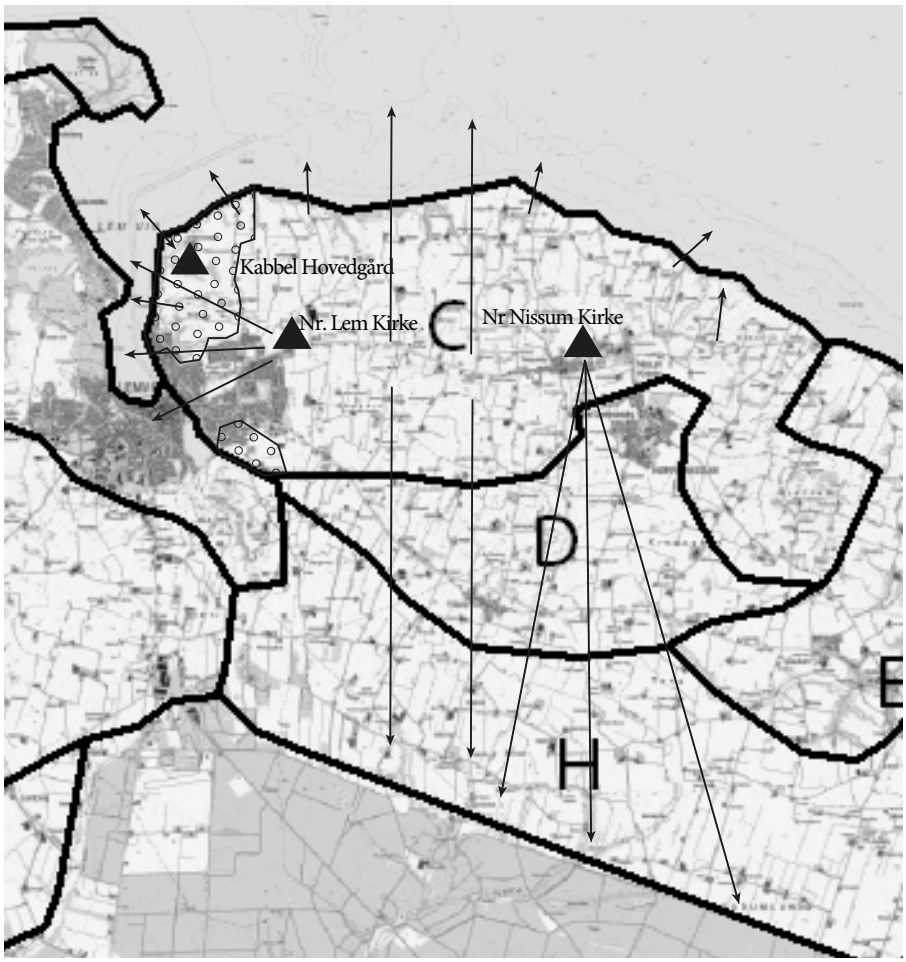
N a t u r
Karakterområdet har stor naturmæssig kvalitet med skrænterne ved kysten og det varierede terræn på land. Mod nord opleves det hævede bakkeland med sine bevoksede smeltevandsdale. Ved Nissumvej er der udsyn mod syd til det lavereliggende morænelandskab, der dog er knap så kuperet. I baggrunden står Klosterheden og Kronhede Plantage som en mørk mur. Randmorænen, der løber imellem de to landskaber, markerer sig ved sin sydskråning og i form af udsigten, man har herfra.
De naturmæssige kvaliteter bør fastholdes og nogle steder styrkes. Fx. kan randmorænen på sin sydlige skråning visse steder fremstå mere utilsløret. Smeltevandsdalene er meget karakteristiske og bør bevares og fremstå utilsløret i landskabet. Tilgroning med træer og bevoksning bør undgåes i smeltevandsdalene, de bør i stedet afgræsses, så de står utilsløret frem.
Læbælter bør ligeledes undgåes, så den åbne karakter og terrænet fremstår tydeligt.

S k o v
Der bør ikke rejses skov ved kyststrækningen og i det kuperede terræn nord for Nissumvej. Ydermere bør randmorænen og området i dennes nærhed, friholdes for skovrejsning, da det lange løb og den markante sydskråning ellers vil sløres. Hatbakkerne i karakterområdets østlige del, bør ligeledes friholdes for skovrejsning, der vil sløre deres landskabelige karakter og dominerende udtryk i landskabet. I det fladere landskab, sydligere for randmorænen, kan skov rejses under forudsætning af, at det integreres i den mere sammensatte karakter af bevoksning og bebyggelse.

B e b y g g e l s e
Stedets spredte bebyggelsesstruktur, der bliver tæt omkring bydannelserne, bør opretholdes i sin nuværende karakter. Særlig varsom skal man være ved planlægningen af bebyggelse nord for Nissumvej i forhold til udsynene til fjorden, smeltevandsdalene og bakkelandet, der findes her.

T e k n i s k e a n l æ g
Høje tekniske anlæg bør ikke placeres på det høje morænepleateau nord for Nissumvej, da det vil sløre for de særlige udsigter her. Ydermere bør randmorænens sydskrænt friholdes for tekniske anlæg. Det anbefales at indgreb lignende den føromtalte sportsplads undgåes.
I det sydlige område kan tekniske anlæg placeres med øje for landskabskarakteren; den sporadiske beplantning og den spredte bebyggelse på den bølgede flade.

Anbefalingerne er Teknik og Miljøs anbefalinger, og er alene baseret på intentionen om at tilgodese landskabelige interesser. Manglende hjemmel i lovgivningen eller hensyn til øvrige interesser i det åbne land, der skal inddrages i interesseafvejningen, kan bevirke at anbefalingerne ikke følges.

Kort 24
Karakterområde C
- Strategiske mål

Landskabskvalitet

Tilstand	**Særligt karakteristisk** **Særlige visuelle oplevelsesmuligheder**	**Karakteristisk** **Visuelle oplevelsesmuligheder.**	**Karaktersvagt** **Uden visuelle oplevelsesmuligheder**
God	Bevare/Beskytte	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke
Middel	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke	Ændre/Nyskabe
Dårlig	Genoprette/Styrke	Genoprette/Styrke	Ændre/Nyskabe

Figur 12. Caspersen og Nellemann, 2005

Nørre Nissum Seminarieby Morænelandskab

L A N D S K A B S K A R A K T E R O M R Å D E D

Det lavereliggende og mere bølgede terræn sydvest for Nissum Seminarieby.

Landskabskarakteranalyse..... 77 - 85
Landskabsvurdering..... 86 - 95

Landskabskarakteranalyse

Landskabets nøglekarakter

Den sydlige del af det østlige moræneplateau med et bølget til bakket terræn, der falder ned mod hovedopholdslinjen i karakterområde H. Randmorænen mod nord er tydelig fra Nissum Seminarieby. Det åbne land har en sammensat karakter med hegn og bebyggelse, der ikke indgår i nogen større sammenhæng.

Beliggenhed og afgrænsning

Karakterområdet ligger i den nordøstlige del af Lemvig Kommune. Med det meget bakkede morænelandskab i nord og det fladere landskab mod syd, danner karakterområdet en slags overgang imellem de to landskaber. Området er en del af et større moræneplateau, der strækker sig nord og øst på til karakterområde C og E.

Se kort 25. Landskabskarakterområde D.

Landskabskarakter

Kendetegnende for Nørre Nissum Seminarieby Morænelandskab er det bølgede og bakkede terrræn, der i den nordlige del ses i sit småbakkede terræn, der aftager lidt mod syd. Mod nord der der udsyn til det højereliggende morænelandskab i karakterområde C, hvor Nissum Kirke står markant i landskabet. Mod syd ses den fladere landskab, hedesletten, med Klosterheden i baggrunden.

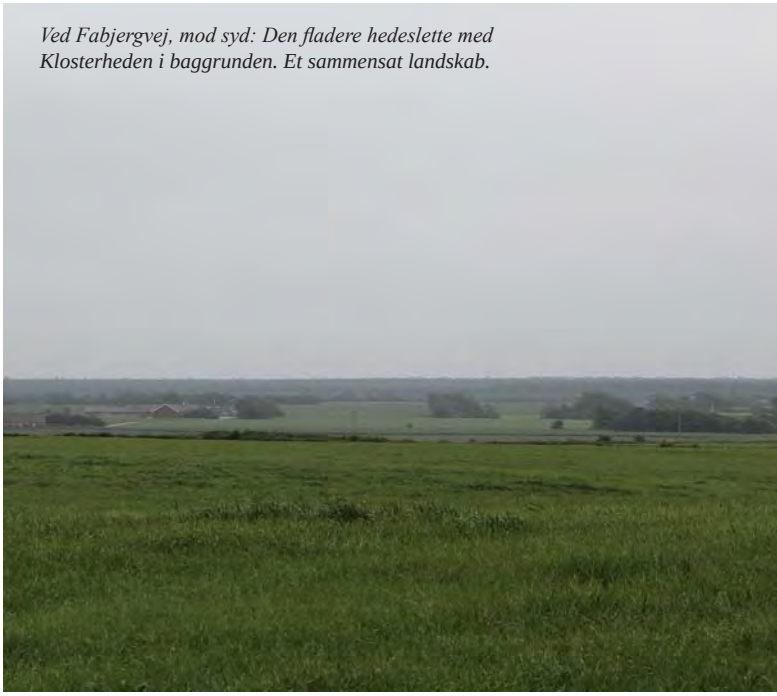
Det åbne land fremstår sammensat, der især fremkommer af bevoksningen på marker og enge. Bevoksningen er i høj grad en medspiller i områdets skalaforhold, da den giver landbrugslandet en mindre skala.

Imellem de to bydannelser, Fabjerg i syd og Nissum Seminarieby i nord, tegner sig et landbrugsland med større dyrkede markarealer i irregulære felter. Imellem markerne gør en spredt lav bebyggelse sig gældende, hovedsageligt i den sydlige del. Ved bydannelserne Fabjerg og Nørre Nissum Seminarieby danner sig en tættere bebyggelsesstruktur.

Området har en middel skala, og den afgrænses af randmorænen i karakterområde C og det fladere slettelandskab mod syd.

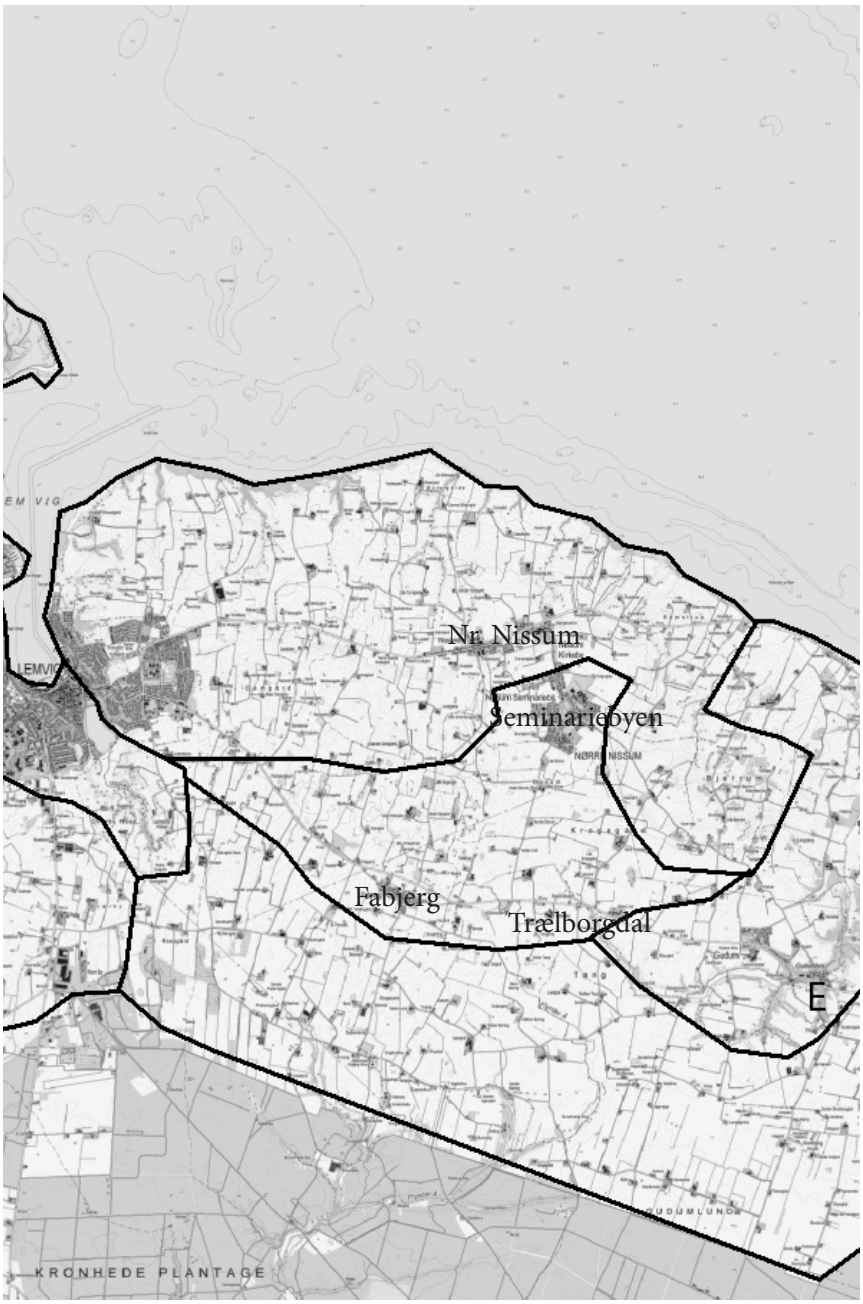
Ved Fabjergvej, mod nord: Nissum Seminarieby og det højereliggende landskab, randmorænen, skimtes i baggrunden.

Ved Fabjergvej, mod syd: Den fladere hedeslette med Klosterheden i baggrunden. Et sammensat landskab.

Kort 25
Landskabskarakter-
område D

Naturgrundlag

Karakterområdet, der er en del af det østlige moræneplateau, blev dannet i sidste istid. Et dødisterræn ses i området i form af de mange små vandhuller og småsøer. Dødisterrænet strækker sig i et bælte nord for og langs med hovedopholdslinjen, der løber på tværs af karakterområderne lidt sydligere i kommunen.
Området består hovedsageligt af moræneler, som jorden i de tilstødende karakterområder også består af.
I kraft af moræneplateauet findes et småbakket og bølget terræn. Det er et lavereliggende område end karakterområde C mod nord. Det mere kuperede terræn fra nord aftager væsentligt i karakterområde D, selvom der stadig hersker et bakket terræn. Mod syd bliver terrænet mere bølget til fladt - en overgang til smeltevandsletten i det sydlige karakterområde, Fabjerg Hedeslette.
Nord for Fabjerg har Flynder Å sit udspring, hvorfra den løber mod syd. Øst herfor løber Klostermølle Å, der har sit udspring ved Nissum Seminarieby. Derudover består området af mange småsøer og vandhuller, især beliggende i den midterste del.

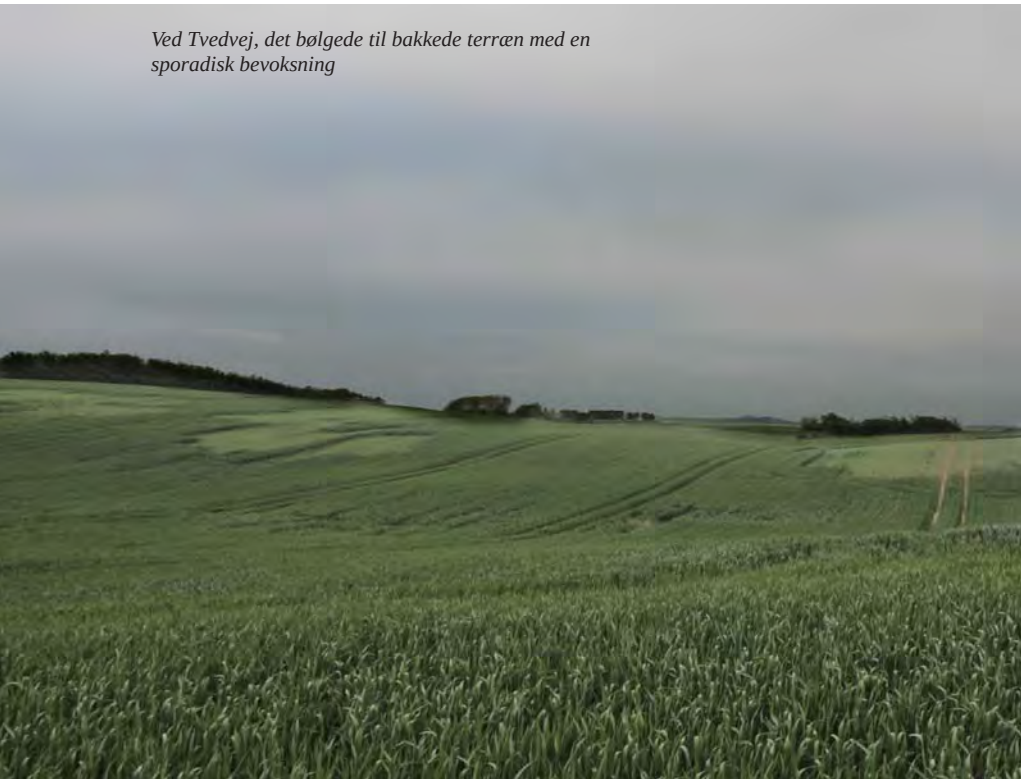
Anvendelse og landskabsstrukturer

Bevoksning

Levende hegn og kratbevoksning er sporadisk placeret på den åbne landbrugsjord. Hegnene varierer imellem at være meget tætte til transparente og hullede. Ligeledes ligger en variation i hegnenes højde. Disse faktorer gør, at beplantningen fremstår uden nogen større struktur eller sammenhæng. Den er med til at gøre det åbne land sammensat og i en mindre skala. I den sydøstlige del forekommer der i mindre grad bevoksning, og markerne står mere åbne frem,
Nissum Seminarieby ligger trykket ned i landskabet, og på afstand ser man hovedsageligt kun byens omkringliggende bevoksning. Derudover hersker bevoksningen også i byen; store, høje løvtræer imellem husene og parken, der er tilknyttet seminariet. Nørre Nissum består af tre bydele, hvoraf Seminariebyen er den ene del. Denne bydels forbindelse til resten af Nørre Nissum, mod nord, er sammenbundet af en bevoksning i form af et tæt, mørkt hegn, der strækker sig opad skråningen. Den spredte bebyggelse i det åbne land er ledsaget af lægivende beplantning, der i nogen grad skærmer for landbrugsbebyggelse.

Dyrkningsform

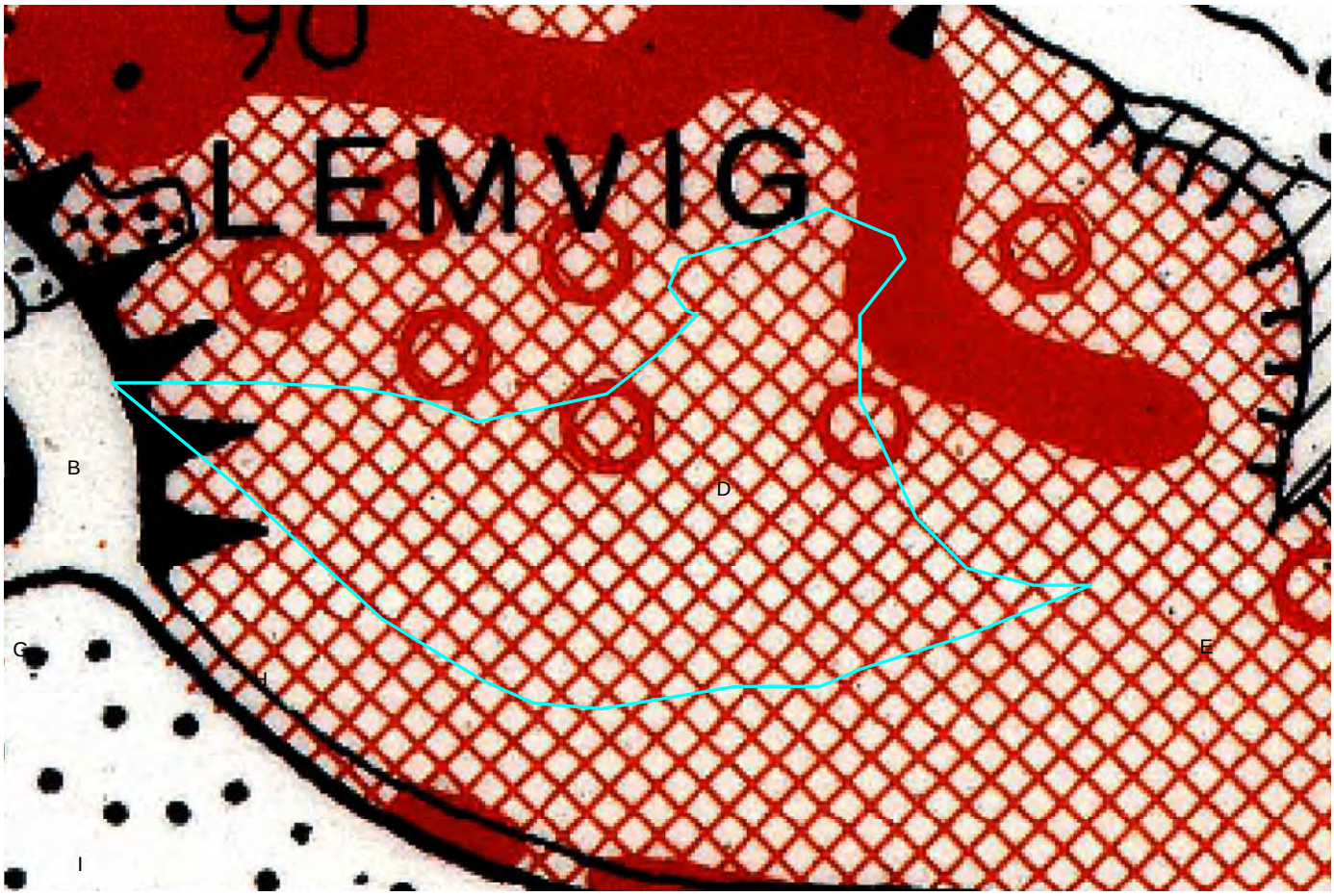
Området er præget af en intensiv dyrkning i det åbne land med markarealer på det bølgede og bakkede terræn. Større markarealer befinder sig øst, syd og vest for Nissum Seminarieby samt i den helt sydøstlige ende af karakterområdet. I overgangen til Fabjerg Hedeslette, karakterområde H, begynder markstørrelserne ligeledes at vokse.

Ved Tvedvej, det bølgede til bakkede terræn med en sporadisk bevoksning

Ved Svendstrupvej.
Et sammensat landskab med både en tæt og transparent bevoksning, landsbrugsbebyggelse og tekniske anlæg i form af elmaster og silobebyggelse.

Kort 26.
Karakterområde D
- Naturgrundlag

Per Smed. GEUS.

Bebyggelsesstruktur:
Overordnet består karakterområdet af en spredt lav bebyggelse i form af enkelte større landbrug, mindre landbrug og fritliggende huse. I de to bydannelser, Fabjerg i syd og Nissum Seminarieby i nordøst, eksisterer en tættere lav bebyggelse. Nørre Nissum består af tre bydele: Nissumby, Nissum Kirkeby og Nissum Seminarieby. I karakterområde D ligger Seminariebyen. I planstrukturen ses de tre bydeles placering i forhold til hinanden, hvoraf Seminariebyen, ligger syd for resten af Nørre Nissum *(se figur 8 s. 58)*. Seminariet er placeret midt i byen, og derudfra er byen vokset omkring.
Fabjerg er en mindre bydannelse, der ligger parallelt med og syd for Fabjergvej. Landbrugsejendomme ligger forholdsvist tæt på byen mod syd, imens Fabjergvej nord for tegner skellet imellem den lille by og det åbne land.

Kulturhistoriske helheder og enkelt elementer
Nissum Seminarieby har sin oprindelse i seminariet, der blev opført i 1892. Seminariet har været bevæggrund for byens vækst og byen betegnes i dag som 'Skolernes By', da den foruden lærerseminariet huser HF, folkeskole, højskole og tre efterskoler. I byen ses de gamle seminariebygninger, der giver stedet en hvis tidsdybde og historik.
I den sydøstlige del af området ligger Trælborgdal, der strækker sig ind i karakterområde E. Her ligger der, nord for Fabjergvej, to jernaldervolde, der vidner om tidligere tiders aktivitet.

Tekniske anlæg
Fabjergvej, landevej 513, løber i en øst-vestgående retning sydligt i området. Derudover er der placeret seks møller i områdets vestlige og sydlige del, hvoraf de fleste ligger i tilknytning til ejendomme. Vindmøllerne, der er placeret nord for Fabjergvej, ligger i et forholdsvist sårbart område grundet den landskabelige karakter i terrænet og udsynet til randmorænen i karakterområde C.
De dyrkede marker er i nogen grad præget af elmaster. Disse er både placeret i markskel og på tværs af marker. Især præger de landskabet i områdets midterste del, syd for Nørre Nissum. Øst for Nørre Nissum er et elværk placeret utilsløret og dominerende i landskabet, trods det ligger ved foden af en bakke.

Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse / udgangspunkt

Områdets kulturhistoriske oprindelse knytter sig overordnet til landbrugets opdyrkning af jorden. I den nordlige og midterste del, hvor det mere bakkede terræn forekommer, ses markerne i højere grad irregulære og i forskellige størrelser. Syd for Fabjerg danner sig et mere ensartet billede og nogle regulære afgrænsninger af markerne. Dette skal ses i lyset af terrænet, der bliver fladere mod syd.
De små moseområder og småsøer er underlagt naturbeskyttelse, hvilket har resulteret i en vedligeholdelse af deres naturgeografiske oprindelse.

Vindmølle ved Svendsgårdvej i tilknytning til ejendom.

Elmaster fylder i landskabsbilledet.
Her: Syd for Nissum Seminarieby ved Borumvej.

Rumlige og visuelle forhold

Karakterområdet ligger nedenfor det karakteristiske bakkedrag, randmorænen, i karakterområde C. Fra området ses randmorænen tydeligt, særligt fra Seminariebyen. Herfra er der er et flot udsyn til Nørre Nissum Kirke, der ligger åbent og forhøjet på bakkekammen. Seminariebyen ligger trykket ned i landskabet, med en stigning op mod resten af Nørre Nissum nord for. Stigningen understreges af et læhegn. På denne måde indrammes byen flot og karakterfyldt af det højereliggende landskab mod nord.
Seminariebyen opleves grøn, hvilket især den sydøstlige byfront formidler. Her ses store træer imellem den tættere bebyggelse. Der er givet plads til det grønne og overgangen fra det åbne land til byen fremstår sammenhængende. Af denne grund bliver byen ikke dominerende i det overordnede landskabsbillede.
Området opleves generelt i en middel skala, med de større markarealer omkring Nørre Nissum og sydligt ved Fabjerg. Terrænet er bølget og flader mere ud mod syd. Udsynet mod syd er større, hvor man kan skimte Klosterheden og Kronhede Plantage i horisonten. Et eksempel på de to forskellige udsyn og skalaer, kan ses fra Haldvej, der ligger omtrent midt i karakterområdet. Her ser man område C's randmoræne med kirken mod nord, den bølgede landbrugsflade med sporadisk bevoksning og den tættere bevoksning omkring bydannelse. Mod syd, fra samme sted, opleves et åbent landskab i en større skala, dog med bevoksning og spredt bebyggelse, der skærmer for det helt vide udsyn.
Landbrugslandet er sammensat af landbrugsbebyggelse, bevoksning og vandhuller, hvilket er med til at give området en generelt middel skala. På markfladerne ses ofte rækker af elmaster, der både står i skellene og på tværs af de dyrkede flader. I nogen tilfælde understreger elmasterne det bølgede terræn, men sammenlagt forstyrrer de i landskabet og er med til at skabe den sammensatte karakter. Ved Nørre Nissums østlige byfront er der placeret et elværk utilsløret i landskabet. Dette præger den grønne byfront med den bagvedliggende kirke på bakkekammen.

Oplevelsesmæssige delområder og enkeltelementer

Flynder Å har sit udspring nord for Fabjerg, hvor den krydser Tvedvej, og senere Fabjergvej i sit slyngede løb. Ofte ses det, hvordan markarealer er afgrænset i henhold til ådalen, således at den så vidt muligt får lov til at passere i sit naturlige løb. På samme vis løber Klostermølle Å vest for Flynder Å, dog i et mindre slynget løb. Åløbene er med til at give landskabet karakter, og understøtter også sammensatheden, da de ofte er fulgt af bevoksning i større eller mindre grad.

Planmæssige tendenser og udfordringer

De planmæssige udfordringer er:
- At friholde landskabsområdet for større tekniske anlæg såsom vindmøller.
- At planlægge for byudvikling og sikre at denne tilpasses landskabets karakter.
- At bevare byens nærhed til det grønne og integrationen af det grønne.
- At planlægge for store landbrugsbygninger og sikre at disse anlæg tilpasses landskabets karakter.
- At friholde området nord- og nordvestligt for Nissum Seminarieby for skovrejsning, så randmorænen med blandt andet Nørre Nissum Kirke ikke sløres. Med dette menes ikke, at der ikke kan plantes bynær skov ved Nørre Nissum, blot at fremtidig planlægning heraf ikke må sløre randmorænens karakter og tydelighed.

Flynder Å, hvor den krydser Tvedvej. Mod vest.

Udsyn fra Haldvej mod nord.
Bakkedraget med den højt- og fritliggende Nissum Kirke. Til højre i billedet ses læhegnet, der forbinder Seminariebyen med resten af Nørre Nissum. Seminariebyen, nedenfor løbæltet, ses næsten ikke grundet bevoksning og det lavere terræn her.

Udsyn fra Haldvej mod syd.
Det fladere landskab, hvor Klosterhede og Kronhede Plantage kan skimtes i baggrunden.

Landskabsvurdering

Karakterstyrke

Landskabskarakterens styrke vurderes med afsæt i hvor tydeligt:

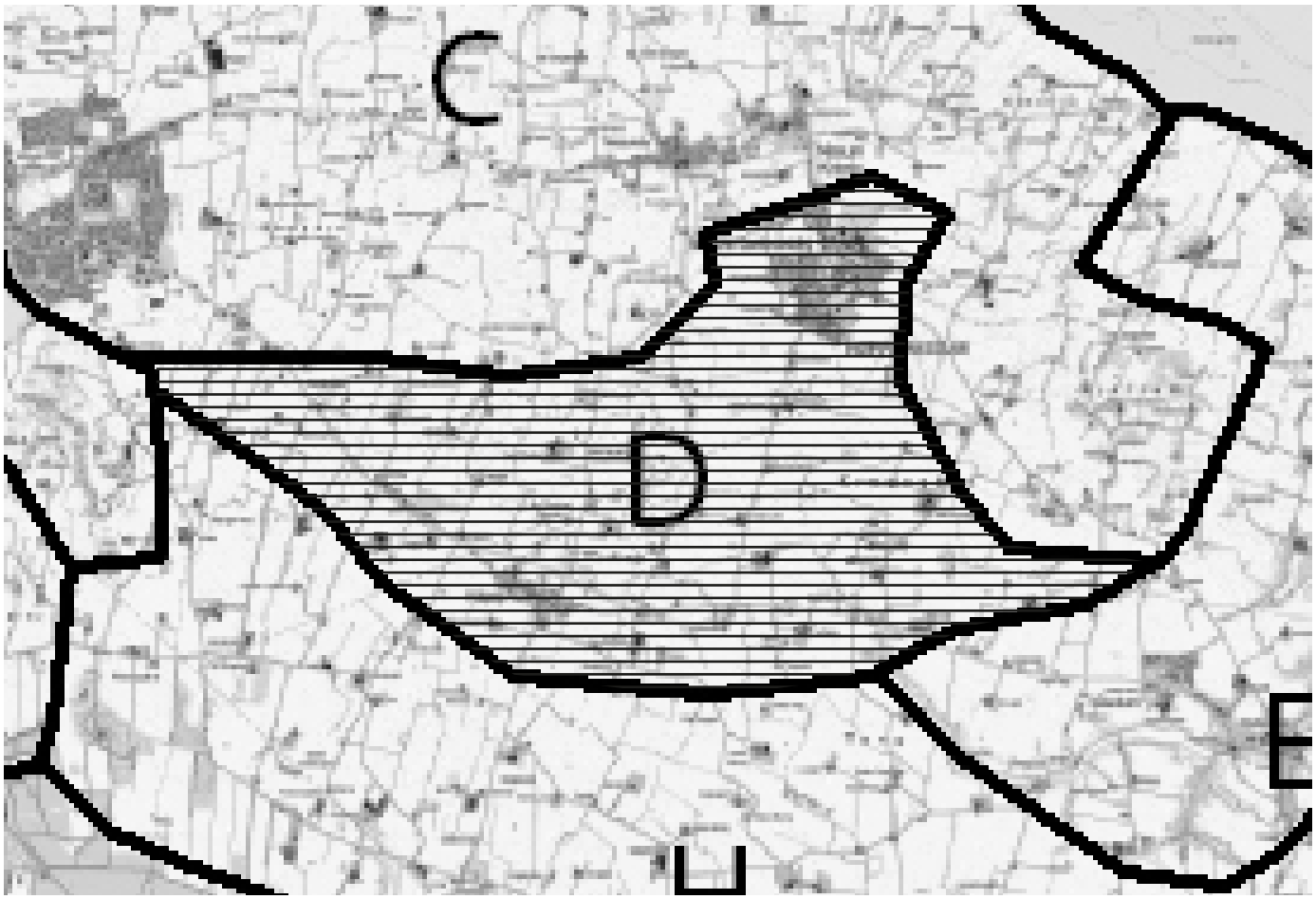
- Nøglekarakteristika fremstår (deres tilstedeværelse og tydelighed).
- Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse afspejles i karakteren.
- Karakteren afspejler samspil mellem naturgrundlag og kulturgeografiske strukturer.

K a r a k t e r i s t i s k

Hele karakterområdet vurderes til karakteristisk, med sin mere bakkede terrænprofil i nord og det bølgede terræn mod syd. Den sammensatte karakter, der fremkommer af bevoksning, åløb, vandhuller, tekniske anlæg og den spredte bebyggelse, fremstår tydeligt i hele området. Den spredte og tætte bevoksning er karakteristisk for området, og den træder særligt frem i forbindelse med Nørre Nissum, hvor den lægger sig i og omkring byen og derved giver et grønt udtryk.
Afgrænsningen af området er karakteristisk i form af bakkedraget mod nord, der ligger i karakterområde C, og det fladere landskab mod syd med Klosterheden og Kronhede Plantage i baggrunden.

Udsyn fra Fabjergvej og mod nord.

Karakteristisk

Kort 27.
Karakterområde D
- Karakterstyrke

Tilstand

Med baggrund i landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse er der foretaget en vurdering tilstanden i forhold til:

- Intakthed i forhold til landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse.
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de karaktergivende elementer.
- Graden af forstyrrelse (tekniske anlæg, støj og lignende).

På baggrund heraf vurderes tilstanden som god, middel eller dårlig.

God tilstand

Nissum Seminarieby indpasser sig i landskabet med sin meget grønne profil. Derfor vurderes byen og dens omkringliggende landskab til en god tilstand, på nær den østlige byfront, der forstyrres af et teknisk anlæg.

Middel tilstand

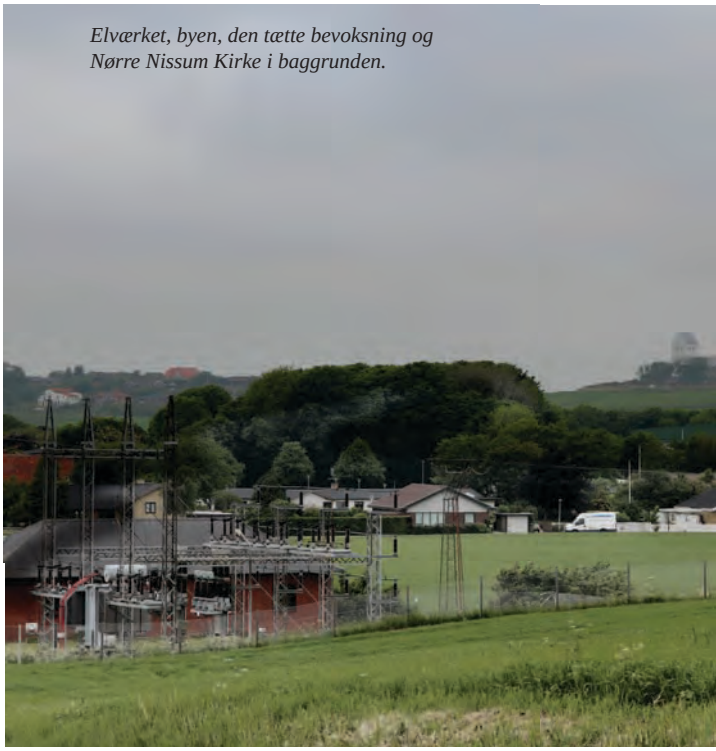
Generelt vurderes det resterende område til at at være af en middel tilstand, hvor de åbne markflader ses i en sammensat karakter grundet bevoksning og den spredte bebyggelse i det åbne land.

Dårlig tilstand

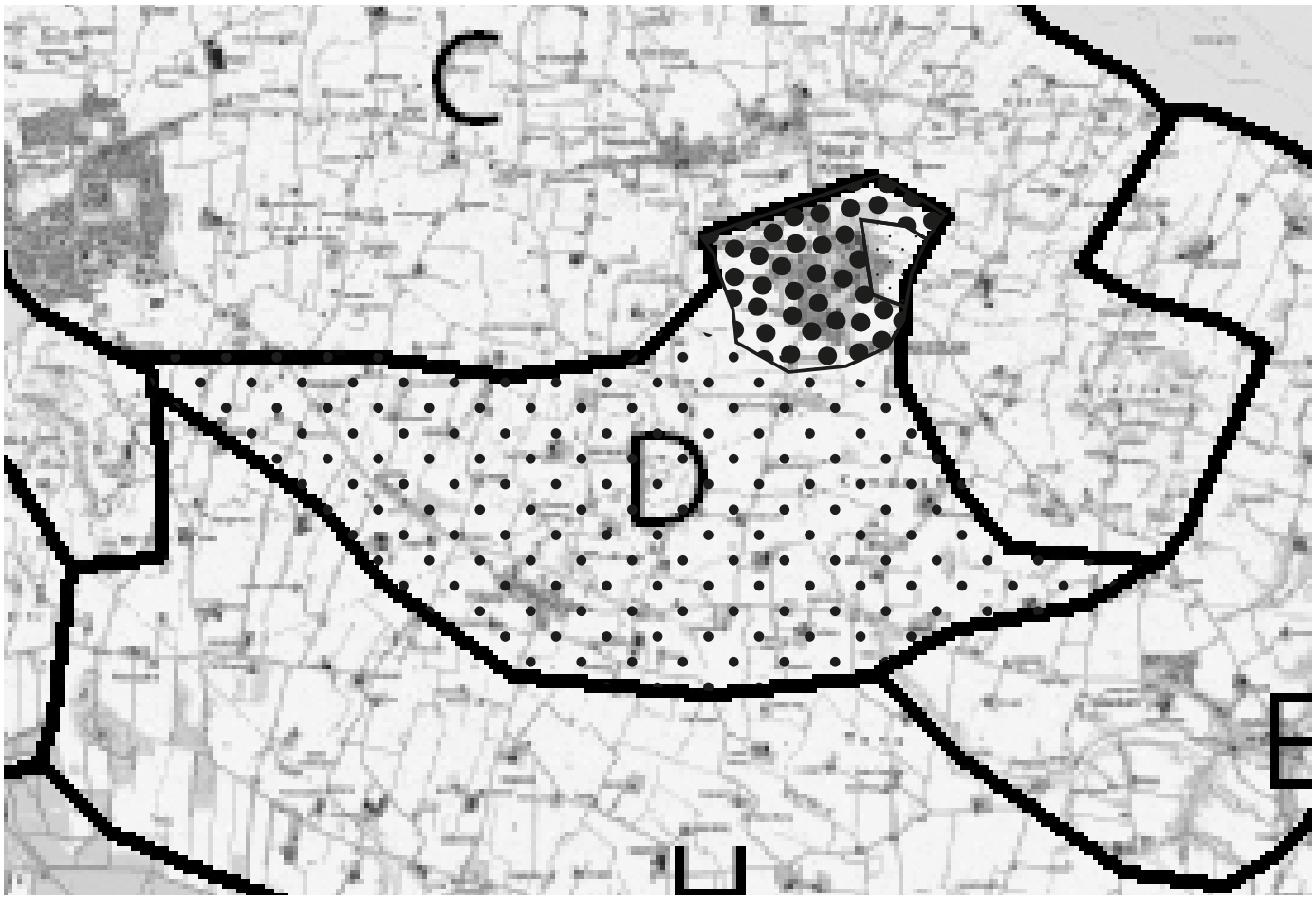
Seminariebyens østlige byfront påvirkes visuelt af et teknisk anlæg i form af et elværk. Dette forstyrrer i høj grad den østlige ankomst til byen, hvorfra indramningen af det bagvedliggende bakkedrag med Nissum Kirke særligt gør sig gældende. Da elværket står meget utilsløret i landskabet påvirker det udsigten og landskabskarakteren.

Nørre Nissum Seminariebys sydøstlige byfront. Elværket i forgrunden. I baggrunden, th. i billedet, kan Nissum Kirke skimtes på bakkekammen.

Elværket, byen, den tætte bevoksning og Nørre Nissum Kirke i baggrunden.

God tilstand

Middel tilstand

Dårlig tilstand

Kort 28.
Karakterområde D
- Tilstand

Oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks

Forekomsten af oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks i karakterområdet vurderes i forhold til de oplevelsesmuligheder, der normalt forekommer i regionen.

Oplevelsesrige landskaber

Landskabet er, i form af de mange dødisvandhuller, interessant, men ikke videre sammenhængende som et oplevelsesrigt landskab. Af kulturhistoriske helheder ses den nordlige del af Trælborgdal i områdets sydøstlige hjørne. Dalen strækker sig ned i område E, med sin tætte bevoksning omkring.
Nissum Seminarieby er kulturgeografisk interessant da den er opstået og vokset på baggrund af seminariet, der blev etableret for mere end 100 år siden. Derudover er byen oplevelsesrig med sit omgivende landskab og dens grønne profil, foruden sammenhængen den har med resten af Nørre Nissum nord og nordvest for Seminariebyen.

Særlige udsigter

Der er ingen særlig udsigter at fremhæve indenfor karakterområdet, men der er udsyn til de omkringliggende karakterområder. Der er udsyn mod nord til randmorænen i område C med Nørre Nissum Kirke og anden bebyggelse på toppen. Mod syd er der kig ned til Klosterheden og Kronhede Plantage med den foranliggende hedeslette.

Landmarks

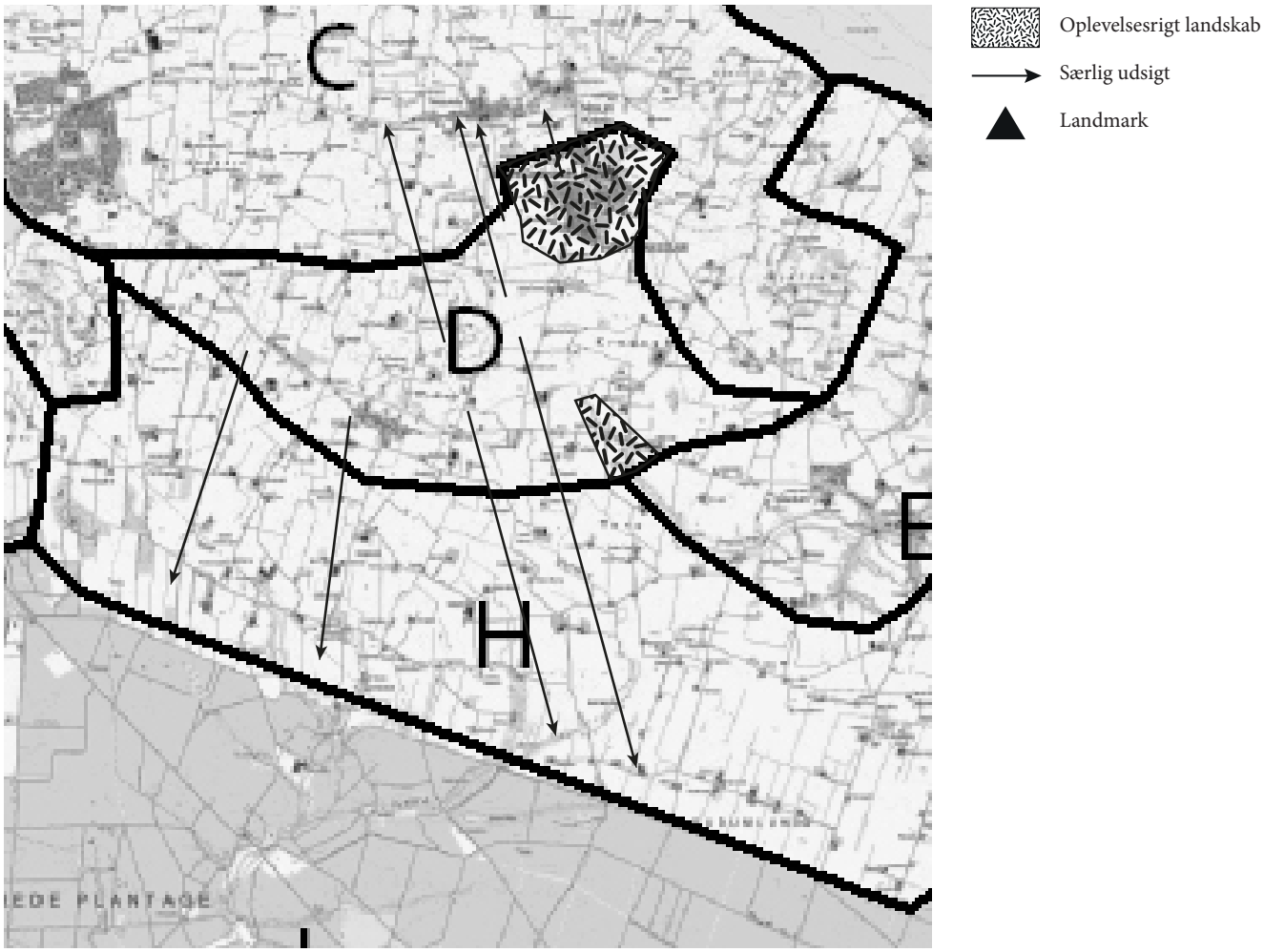
Der er ingen landmarks i området.

Udsigt fra Seminariebyen til Nørre Nissum Kirke og det langstrakte bakkedrag

Udsigt fra Nissum Kirke ned over Seminariebyen. Her ses hvor meget plads bevoksningen har i og omkring byen.

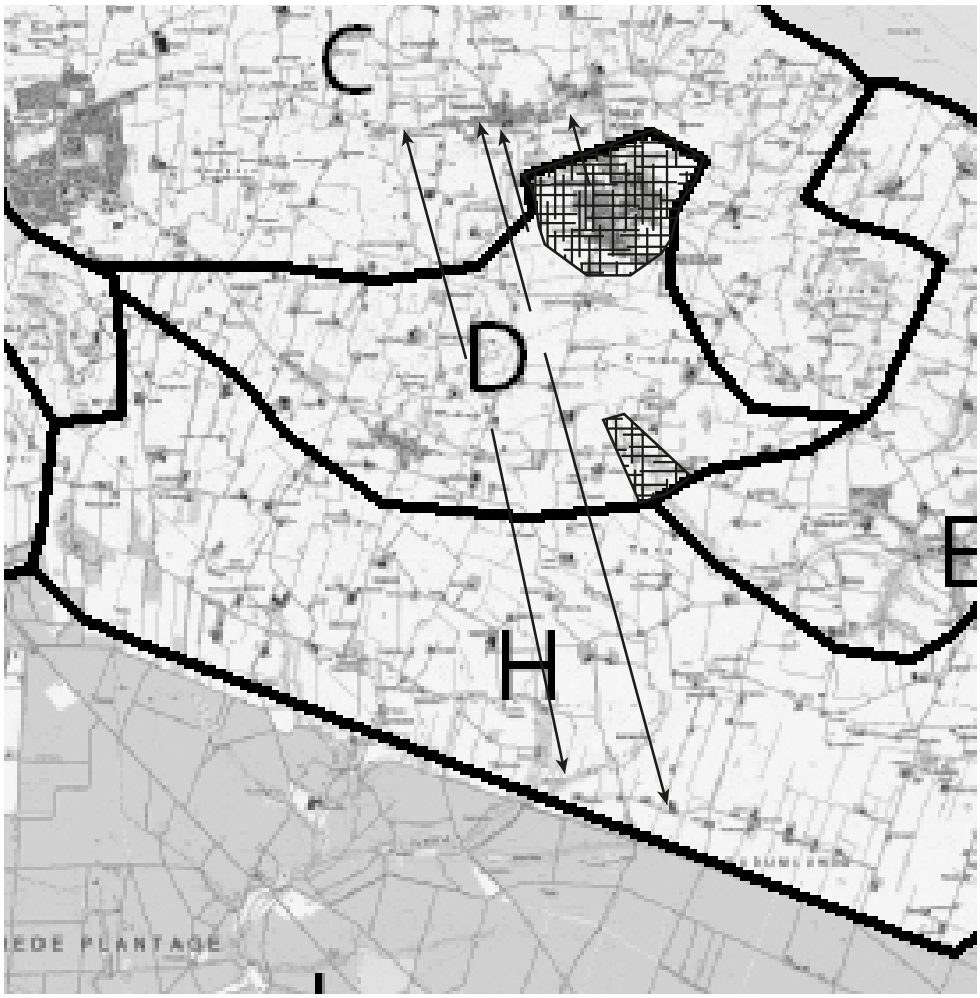

Kort 29.
Karakterområde D
- Oplevelsesrige områder

Sårbarhed

Det vurderes i hvilken grad landskabskarakteren og de visuelle oplevelsesmuligheder påvirkes ved ændringer i landskabets fysiske og funktionelle forhold.

Nissum Seminarieby vurderes sårbår i forhold til sin kulturhistoriske oprindelse og sammenhæng med resten af Nørre Nissum. Kiggene fra byen og mod nord til den højereliggende bydel af Nørre Nissum er af stor værdi, da man herfra oplever skråningen af randmorænen. Den høje grad af beplantning i og omkring Seminariebyen er ligeledes sårbar overfor ændringer, da dette lag er med til at skabe en god sammenhæng imellem byen og det åbne land.
Kulturmiljøet omkring Trælborgdal er sårbar overfor ændringer, der forringer eller udhvisker fortællingen om de gamle kulturmiljøer.
Ellers vurderes landskabskarakteren robust overfor ændringer. Større landbrug indgår i dag som en del af stedets landskabskarakter, og der vurderes muligt fortsat at integrere elementer som disse i den sammensatte karakter, med øje for områdets sårbare udsigter.

Kort 30
Karakterområde D
- Sårbarhed

Strategiske mål

På baggrund af de forrige analyser; Landskabets karakterstyrke, tilstand, oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks samt sårbarhed beskrives her de strategiske landskabsmål for området Målene er bestemt ved hjælp af figur 13.

- Vedligeholde / Styrke
- Bevare / Beskytte
- Genoprette / Styrke
- Ændre / Nyskabe

- Områder hvor landskabskarakteren bør vedligeholdes/styrkes:
Generelt bør området vedligeholdes og styrkes i sin eksisterende, sammensatte karakter. Landskabskarakteren vurderes dog robust overfor ændringer i det åbne land. Ændringerne skal ske i henhold til landskabets eksisterende strukturer og særlige udsyn, som mod nord er til randmorænen i karakterområde C og mod syd til det fladere landskab med Klosterheden og Kronhede Plantage i baggrunden.

- Områder hvor landskabskarakteren bør genoprettes/styrkes:
Nørre Nissum Seminariebys østlige byfront og udsyn til Nørre Nissum Kirke påvirkes af et elværk, der står utilsløret i landskabet. Derfor bør mødet med byen fra øst genoprettes i sin landskabskarakter.

Anbefalinger til planlægning og forvaltning

L a n d s k a b s k a r a k t e r e n
Landskabskarakteren bør i det åbne land opretholdes i sin sammensatte karakter med sin spredte bebyggelse, vandhuller, og den sporadiske placering af levende hegn og krat. Der kan med fordel skabes en struktur for beplantningen, så den fremstår mere sammenhængende. I forbindelse med bydannelserne, særligt Nissum Seminarieby, bør landskabskarakteren opretholdes i sin nuværende karakter, hvor sammenhængen imellem det åbne land og byen fremmes af beplantningen, der i høj grad er integreret i byen også.
Kulturmiljøet ved Trælborgdal bør vedligeholdes i sin nuværende karakter med de mindre landskabsrum, der dannes af den tættere bevoksning og af dalen.

N a t u r
De naturmæssige kvaliteter fremstår mest i udsynene man har til de omkringliggende karakterområder. Mod nord er der udsyn til det forhøjede moræneplateau ved Nissumby og Nissum Kirkeby og mod syd har man kigget til Klosterheden Plantage med det flade landskab foran. Disse bør opretholdes og styrkes.

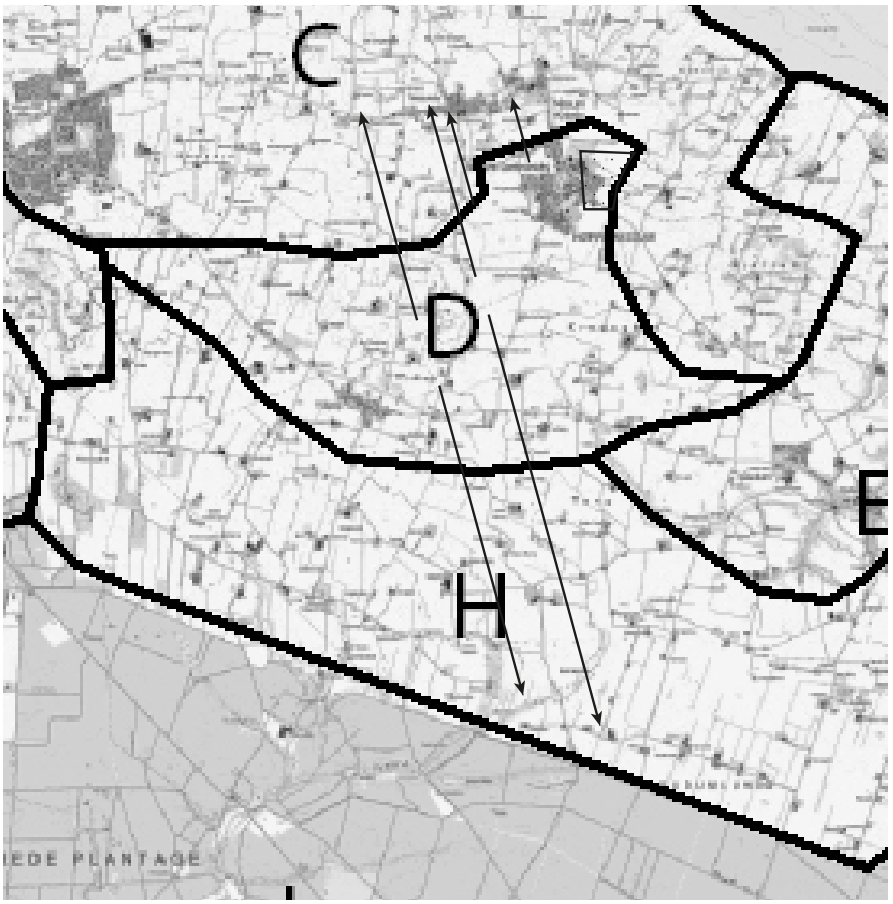
De rigt repræsenterede vandhuller i området bør opretholdes, da de fortæller om stedets naturgrundlag og sammenhæng med landskaber på tværs af karakterområderne.

S k o v
Der er mulighed for skovrejsning de fleste steder i området, hvor en integration til den eksisterende karakter skal ske. Der må tages hensyn til stedets værdifulde udsyn og den sammensatte karakter i landskabet. Fx. kan der i forbindelse med Trælborgdal plantes skov omkring, så den lukkede, tætte karakter yderligere forstærkes.
I forbindelse med Seminariebyen bør der ikke rejses skov , der vil sløre randmorænens landskabsformation og udsynet til Nørre Nissum Kirke i karakterområde C.

B e b y g g e l s e
Den spredte bebyggelse, der gør sig gældende i det åbne land, bør opretholdes. Planlægning for nybyggeri og udbygninger bør ske i henhold til landskabskarakteren og med en afskærmende beplantning. Bystrukturen i Nørre Nissum bør opretholdes med sin grønne overgang til det åbne land. Fabjerg kan med fordel styrke sin landskabelige overgang til det åbne land ved brug af bevoksning, som det fx. ses i Seminariebyen. Særligt overgangen til landevejen mod nord og markerne mod sydvest kan forbedres og styrkes.

T e k n i s k e a n l æ g
Der bør generelt ikke placeres høje tekniske anlæg i området. Ellers kan lavere tekniske anlæg, med hensyntagen til landskabskarakteren og de udpegede udsigter, placeres i det åbne land.

Anbefalingerne er Teknik og Miljøs anbefalinger, og er alene baseret på intentionen om at tilgodese landskabelige interesser. Manglende hjemmel i lovgivningen eller hensyn til øvrige interesser i det åbne land, der skal inddrages i interesseafvejningen, kan bevirke at anbefalingerne ikke følges.

Kort 31
Karakterområde D
- Sårbarhed

Landskabskvalitet

Tilstand

	Særligt karakteristisk **Særlige visuelle oplevelsesmuligheder**	**Karakteristisk** **Visuelle oplevelsesmuligheder.**	**Karaktersvagt** **Uden visuelle oplevelsesmuligheder**
God	Bevare/Beskytte	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke
Middel	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke	Ændre/Nyskabe
Dårlig	Genoprette/Styrke	Genoprette/Styrke	Ændre/Nyskabe

Figur 13. Caspersen og Nellemann, 2005

Remmerstrand Marine Forland og Randmoræne

L A N D S K A B S K A R A K T E R O M R Å D E E

Ad Klostermøllevej, syd for Gudum.
Et kuperet terræn med overdrevs- og englandskab.

Landskabskarakteranalyse..... 97 - 107
Landskabsvurdering..... 108 -117

Landskabskarakteranalyse

Landskabets nøglekarakter

Udover det vide udsyn man har ved kysten, er Remmerstrand Marine forland og Randmoræne i en forholdsvis lille skala. Området er en del af et større moræneplateau, der strækker sig mod vest, øst og syd. Morænelandskabet gør sig særligt gældende i den nordlige og vestlige del af karakterområdet. Kystnært ses et fladt marint forland dannet siden Stenalderen. En markant erosionsdal former terræn og landskab ind i landet, hvor der i tilknytning findes mindre bydannelser og en høj grad af tæt bevoksning.

Beliggenhed og afgrænsning

Afgrænsningen af området er i forhold til kyststrækningen sket på baggrund af det flade marine forland. Inde i landet ses den markante erosionsdal, der karakteriserer naturgrundlaget og er formgiver for de kulturgeografiske strukturer. Ådalen og dens omkringliggende landskab er med til at afgrænse området mod vest og syd. Vest for området ses et mere kuperet morænelandskab. Mod øst, over kommunegrænsen til Struer Kommune, fortsætter morænelandskabet langs kysten og ind i landet.

Se kort 32. Landskabskarakterområde E.

Landskabskarakter

Kendetegnende for karakterområdet er erosionsdalen, der løber i en nord-sydgående retning og det flade marine forland, der går til Stenalderhavets kystlinje *(se figur 14, s. 103)*. Syd herfor findes et bakket morænelandskab. Kystskrænterne, der ellers karakteriserer overgangen til Limfjorden, flader ud i karakterområdet. Dog findes det karakteristiske kystskrænt-motiv helt i øst og vest. I den nordøstlige del hæver landskabet sig i kraft af en randmoræne, der grænser op til det marine forland.

En tæt bevoksning findes i forbindelse med erosionsdalen, hvori Fold Å og Klostermølle Å har sit løb. Landbrugsjord og engarealer grænser op til dalen, og der vokser ydermere en tæt bevoksning her. I forbindelse med ådalen, knytter sig de to bydannelser, Gudum og Gudumbro. De fremstår grønne og tillukkede, især Gudumbro der lægger sig imellem de skovklædte skrænter.

Udover bydannelserne Remmerstrand, Gudumbro og Gudum, ses en spredt lav bebyggelse i området.

Af kulturmiljøer findes Trælborgdal, der er en naturlig dal med ureguleret åløb i områdets sydvestlige ende. I forbindelse med dalen ligger to jernaldervolde.

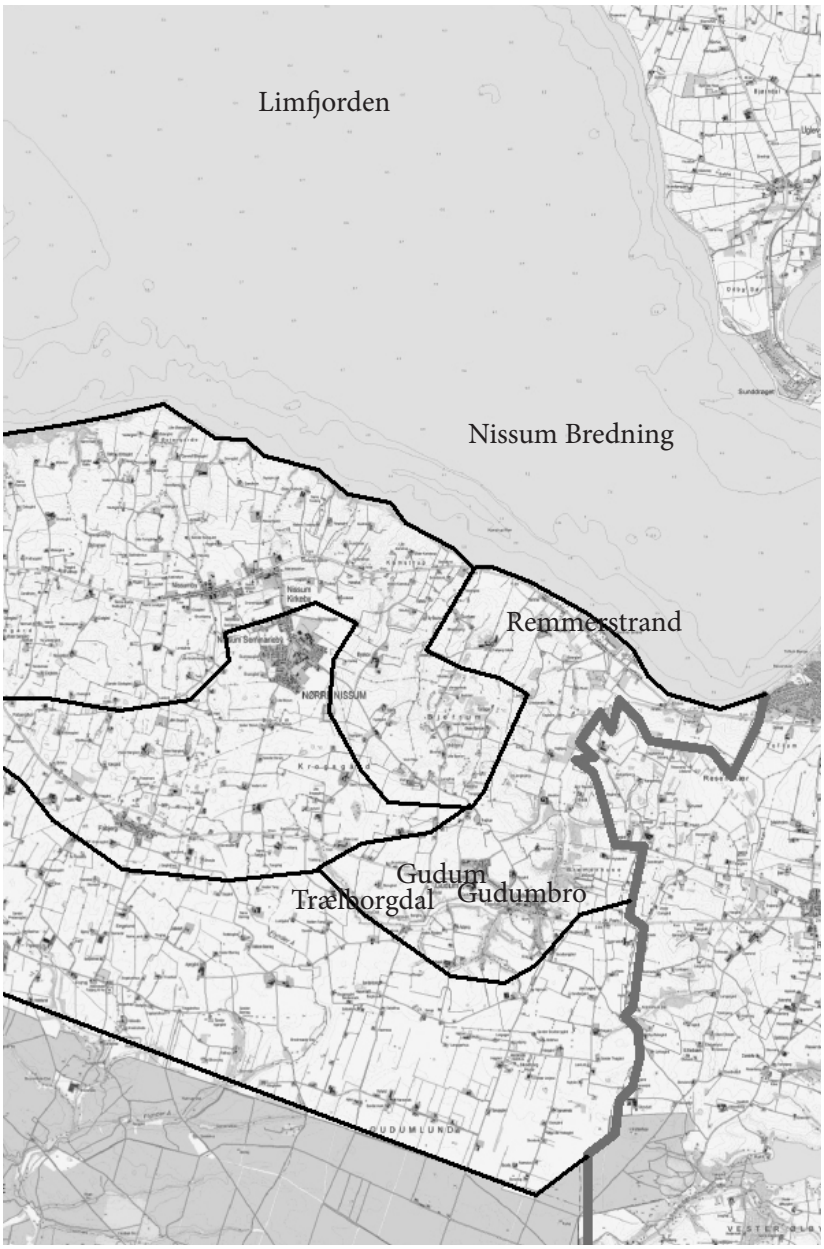
I Gudumbros vestende ligger en gammel foderstof, der stikker markant op fra det ellers skovbeklædte område. Derudover løber landevejen Remmerstrandvej i en øst-vestgående retning helt nordligt. Området har generelt en lille skala, grundet mængden af bevoksning og terrænet. Mod nord, ved kysten, opleves dog en stor skala med det vide udsyn over fjorden, til Toftum Bjerge i øst og kystskrænterne mod vest.

Syd for Remmerstrandvej ses Stenalderhavets kystlinje, der markeres af en skrænt med det foranliggende flade marine forland.

Kort 32.
Landskabskarakter-
område E

Naturgrundlag

Området er en del af en større moræneflade, der blev skabt i sidste istid, hvor området lå dækket af is. Kendetegnende for karakterområdet ved kysten er det marine forland, der er dannet siden Stenalderen, og er forholdsvist fladt. Stenalderhavets kystlinje løber forholdsvis parallelt med kysten, og ved Fold Å strækker den sig lidt ind i landet og ender i en spids. Et skrænt-motiv i landskabet fortæller hvor Stenalderhavets kystlinje gik.
I den nordøstlige del findes en randmoræne, der grænser op til det marine forland. Randmorænen er det tydeligste aftryk fra de gletchere, der har skabt det danske landskab. Randmorænen er dannet langs gletcherens rand, ved at den fremadrykkende gletcher har sammenskubbet det materiale, der har ligget foran randen. Således er terrænet her blevet skubbet sammen og op. Terrænet er desuden præget af en erosionsdal, fra istidens slutfase. Den strækker sig fra nord til syd, hvor den drejer mod vest. Dalen præges nogle steder af skrænter.
Jorden består af moræneler mest i den sydlige del og afløses af smeltevandssand og -grus fra midten og mod nord.
Kysten består i øst af høje klinter med den bratte overgang til Nissum Bredning. Mod vest ses også skrænter, der har en mindre brat overgang til fjorden. Ellers er kyststrækningen i karakterområdet flad. Bevæger man sig mod syd fra det marine forland bliver terrænet bakket.
I erosionsdalen løber Fold Å og Klostermølle Å, der møder Gudumbro og Gudum. Ådalen forgrener sig nogle steder ud i mindre vandløb og småsøer, moser og overdrev. I områdets nordøstlige del har Dyndå sit udspring og løber herfra ud i fjorden.

Anvendelse og landskabsstrukturer

Bevoksning

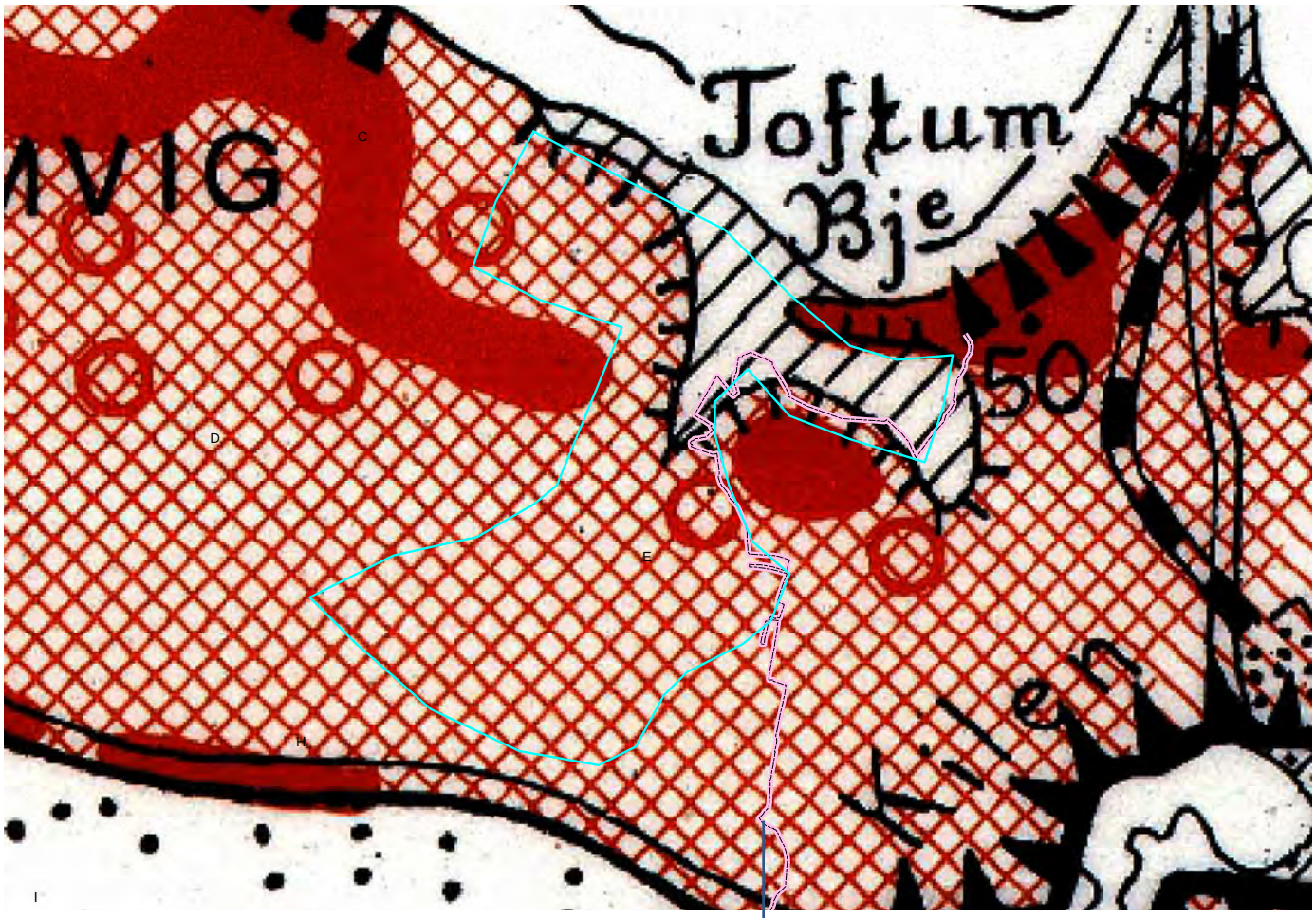
Området består af forholdsvis meget bevoksning. Ved kysten er skrænterne grønne og bevoksede.
Det åbne land bærer generelt præg af en sporadisk placering af bevoksning uden større sammenhæng, den er dog generelt af en tæt karakter.
I forbindelse med ådalen og dennes enge, moser og overdrev, findes en stor grad af bevoksning. Den er tæt og markant. Ved og i bydannelserne Gudum og Gudumbro, der ligger i forbindelse med ådalen, er bevoksningen også karakteristisk, da den lægger sig meget bynært med de skovklædte skrænter.

Dyrkningsform

Foruden de små skovarealer findes hovedsageligt en intensiv dyrkning af markarealerne. Særligt sydvest for Remmerstrand, findes de store dyrkede marker. Den markante ådal forårsager eng- og overdrevslandskab, hvorfor der i nærhed til denne i mindre grad ses dyrkning.

Syd for Gudumbro, ved Klostermøllevej, græsser husdyr på overdrevet og i engen. Det kuperede terræn med sin tilknyttede bevoksning ses i baggrunden.

Kort 33.
Karakterområde E
- Naturgrundlag

Per Smed. GEUS.

Den skrå, sorte skravering ved kysten indikerer det marine forland og markeringen af Stenalderhavets kystlinje. Syd herfor ses randmorænen.

Bebyggelsesstruktur:
Området består af en spredt lav bebyggelse med landsbydannelserne Gudum og Gudumbro i syd og Remmerstrand i nord ved kysten. Bebyggelsen i Remmerstrand består fortrinsvis af mindre ejendomme, der systematisk er placeret omkring Remmerstrandvej. I Gudum ses en mere varieret struktur, der danner en klynge nord for kirken og rinder ud i en vejbebyggelse mod sydøst langs Gudumvej. Gudumbro er vokset op i den kuperede dalbund af en lang markant dalslugt omkring Foldå og Klostermølle Å. Den lille bydannelse fremstår som én sammenhængende struktur, selvom ådalen løber tværs igennem den.
I det åbne land består den spredt lave bebyggelse af landbrugsejendomme og fritliggende huse. Særligt ses et par store intensive landbrug i områdets nordvestlige del. Lige syd for Gudum Kirke ligger herregården Gudumkloster, meget bynært.

Kulturhistoriske helheder og enkelt elementer
Trælborgdal er en naturlig dal med et ureguleret åløb, Klostermølle Å. Rent kulturhistorisk består Trælborgdal af to jernaldervolde nord og syd for Fabjergvej, på vestsiden af dalen ligger et større middelaldervoldsted. Ved Trælborgdal lå et benediktiner nonnekloster fra 1200tallet tæt på Klostermølle Å. Klostret blev i stedet føjet til Gudum Kirke sidst i 1400tallet efter en ødelæggende oversvømmelse ved Trælborgdal. I 1700tallet blev en ny hovedbygning opført øst for kirken, og i dag fungerer stedet som herregården, Gudumkloster.
Gudum Kirke ligger i den sydvestlige ende af Gudum på et fladt plateau umiddelbart vest for herregården Gudumkloster og lige syd for landevejen. Kirkegården, der har måttet tage hensyn til klosteret, er derfor hovedsageligt anlagt syd og vest for kirken.
Åmølle er en fredet vandmølle fra 1839. Stuehuset der tilknytter sig til møllen er ligeledes fredet. Møllen ligger nordøst i området på Remmerstrandvej. Omkring Åmøllen findes en reetableret møllesø. I 1839 ødelagdes møllen af en kraftig storm, der pressede vand ind ved Thyborøn. Åmølle blev derefter opført hvor den står i dag, i 1839. Ligeledes ligger en gammel vandmølle, Klostermølle, ved Klostermøllevej i Gudum. Møllen og stuehuset er i dag fredet. Klostermølles historie går tilbage til 1400tallet. Den ældste mølle blev skyllet bort under et voldsomt tøbrud i 1829 og genopført i 1835.

Tekniske anlæg
I Gudumbros vestende ligger en gammel foderstof, der dominerer bydelen og landskabet.
I det åbne land ses ofte elmaster over markerne samt silobebyggelse i forbindelse med større landbrug. Særligt én silo ved Remmerstrandvej stikker op, dog bag en tæt bevoksning.
Et mindre sommerhusområde i Remmerstrand ligger ud til kysten. Af rekreative anlæg findes ved kysten en jollehavn samt en lejrplads.
Landevej 513 løber i områdets sydlige del og kan virke dominerende og støjende. Ligeledes går landevej 565 i nord.

Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse / udgangspunkt

Områdets kulturhistoriske oprindelse knytter sig i høj grad til naturgrundlaget; kystlandskabet, erosionsdalen med åløb og de tilknyttede mose- eng- og overdrevsområder. Ådalen har formet de små bydannelser, Gudum og Gudumbro. Gudumbro, der ligger i bunden af dalen, omkring Foldå og Klostermølle Å, er vokset frem på baggrund af de mange hulveje, der fra skrænterne er ført hertil. I dalbunden ses i dag et snævert vejforløb, der indskriver sig i stedets landskabelige ramme. Den fører ad sin snoede vej igennem det kuperede terræn ved Gudumbro.
Nonneklostret ved Trælborgdal, og senere ved kirken, har givetvis også været katalysator for Gudums tilblivelse.
Stenalderhavets kystlinje markeres og respekteres rent kulturgeografisk. Markskellene løber langs skråningen og nogle steder markeres den også i form af bevoksning uden den sløres.

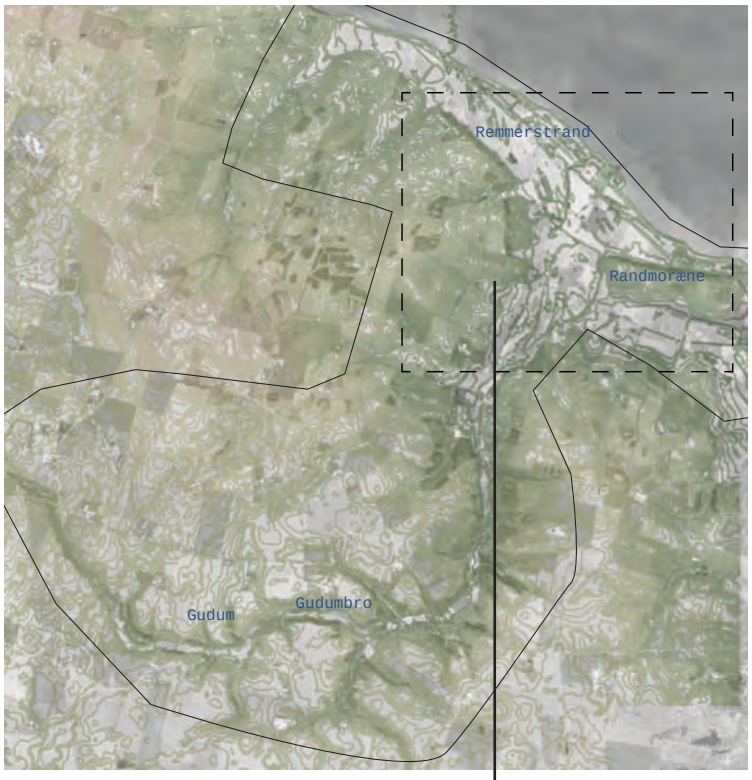

Gudums vestlige byfront, den tætte bevoksning i byen, og det røde kirketårn mod syd, foran bevoksningen.

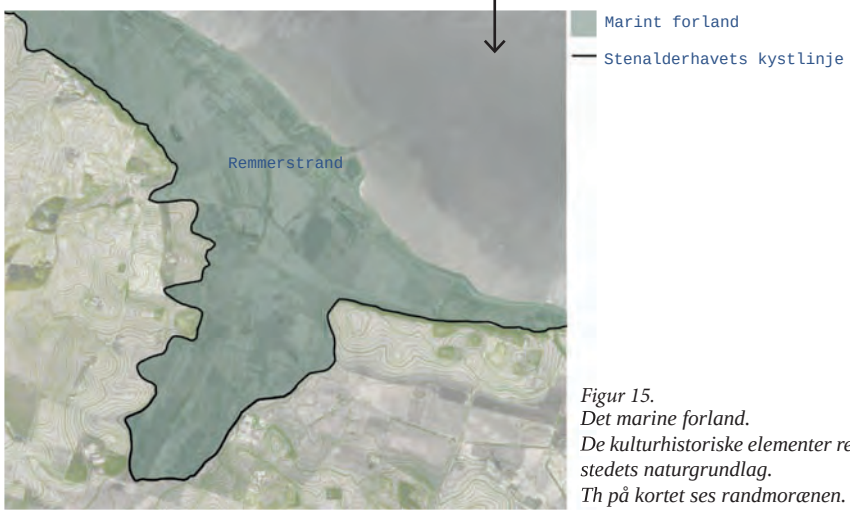
Kystlandskabet.
Det fladere marine forland med den gennemgående Remmerstrandvej.

Krøjkærvej.
Elmaster på tværs af marker og lægn.

Figur 14.
Kote-kort over karakterområdet fortæller om det forholdsvist flade marine forland, der tydeligt afgrænses i terrænet af skrænter - en indikation af Stenalderhavets kystlinje.
Derudover ses den markante erosionsdal ned igennem karakterområdet, hvori Gudum og Gudumbro er integreret.

Figur 15.
Det marine forland.
De kulturhistoriske elementer respekterer og formes af stedets naturgrundlag.
Th på kortet ses randmorænen.

Rumlige og visuelle forhold

Karakterområdet har en lille skala grundet den store grad af bevoksning og det bølgede til bakkede terræn. Bevoksningen opleves i særlig grad nær ådalen, hvor eng- og moseområder findes. Ved det kystnære område bliver landskabet mere åbent, trods en sporadisk beplantning på markerne. Fra Stenalderhavets kystlinje og mod nord er der udsyn over fjorden og til de nærliggende kystklinter langs fjorden. Mod øst ses den bølgede kontur og profil af Toftum Bjerges kystskrænter med sommerhusområdet kiggende frem på toppen. Mod vest ses kystskrænterne ligeledes, der er af en lidt mindre markant karakter, men meget grønne og med en bølget profil.

De små landsbydannelser, Gudum og Gudumbro, er oplevelsesrige, grundet terrænet og bevoksningen de ligger i og er omgivet af. I ankomsten til Gudum ad Fabjergvej/Gudumvej fra vest, møder man det røde kirketårn mod syd og de røde tage fra den tættere bebyggelse mod nord, der stikker op fra bevoksningen. Den røde og grønne farve giver allerede herfra en identitet til stedet. Efter at have passeret kirken, falder landevejen markant mod øst, og man er med ét omgivet af store træer og en tæt bevoksning på de høje skrænter og de få huse, der grænser op til vejen. I bunden af dalen, øst for Gudum, møder man en høj og markant industribygning i form af en gammel foderstof. Denne ligger i den vestlige ende af Gudumbro, landsbyen der løber parallelt med landevejen. Gudumbro er ligeledes karakteriseret af sine omgivende grønne skrænter, der sætter den lille landsby i relief og ramme. Ad den smalle, snoede og kuperede vej, Gudumbro, ledes man igennem husrækkerne, der ligger i dalslugten. Disse elementer karakteriserer landsbyen og området og er af en stor landskabelig værdi. Den gamle foderstof, der ligger i Gudumbros vestende, markerer sig med sin silo-bebyggelse. Siloen stikker op imellem de tætte grønne træer, når man ser byen og dalen på afstand. Den sætter et teknisk præg på området samtidig med at den fortæller om landbrugshistorien. Den udtrykker en kulturhistorisk dimension, hvilket giver den rå og markante betonbebyggelse en dybde og særlig æstetik til stedet.

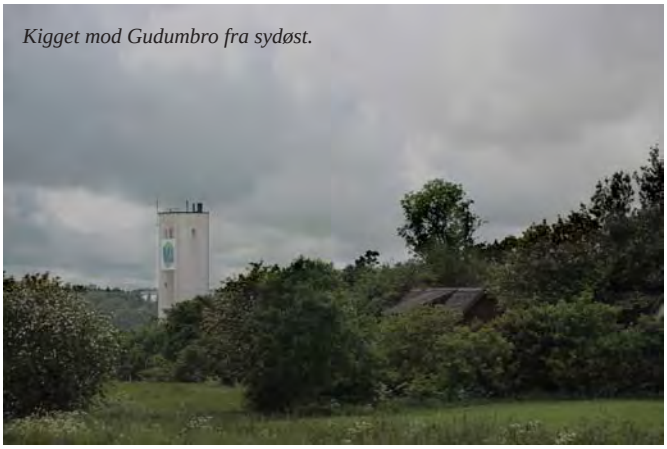
I det kystnære område, ved én af de større landbrugsbebyggelser, stikker en silo op fra en lavere tæt bevoksning. De lavere landbrugsbygninger er fint afskærmet af krattet, men siloen står markant frem i landskabet. Dog ser man den ikke i forbindelse med udsigten over fjorden.

Gudum, på vej ned i dalen. Foderstoffen ved Gudumbro ses bag træerne.

Den nordlige byfront til Gudum; den røde bebyggelse.

Kigget mod Gudumbro fra sydøst.

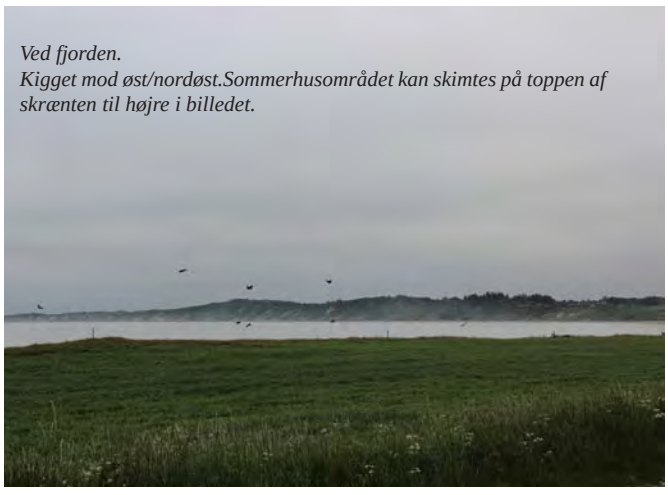
En silo stikker op bag den tætte bevoksning.
I forgrunden det helt flade marine forland, i mellemgrunden ses overgangen til det mere bakkede og bølgede landskab.

Erosionsdalen med sin tilknyttede tætte bevoksning.
Her ses den fra Højbjergvej

Ved fjorden.
Kigget mod vest/nordvest.

Ved fjorden.
Kigget mod øst/nordøst.Sommerhusområdet kan skimtes på toppen af skrænten til højre i billedet.

Oplevelsesmæssige delområder og enkeltelementer

Klostermøllevej er et gammelt vejforløb, der er omgivet af et storslået og meget roligt landskab. I dens nordlige ende ligger vandmøllen, Klostermølle.

Landskabet i Gudum er præget af høje bakker og dybe slugter. Omkring byen findes nogle meget flotte hulveje. Disse hulveje er gamle veje, hvor trafikken gennem mange hundrede år har gået.

Kystområdet er oplevelsesrig i form af udsynet til kystklinter og modstående kyst, Thyholm.

Planmæssige tendenser og udfordringer

De planmæssige udfordringer er:

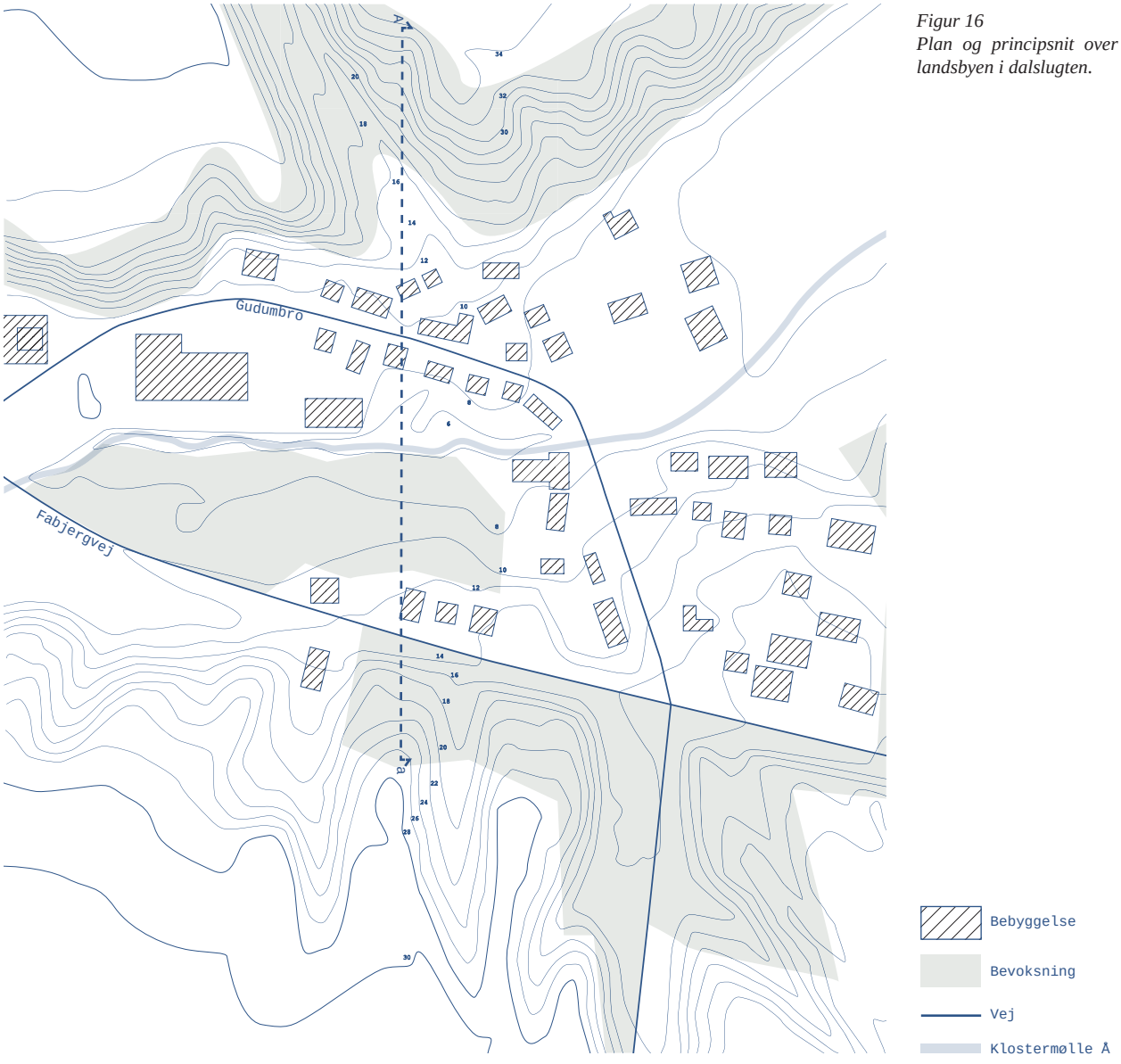
- At bevare den tætte bevoksningskarakter, der i øvrigt kan bruges som slørende element for bebyggelse eller mindre tekniske anlæg.
- At planlægge for byudvikling og sikre at denne tilpasses landskabets karakter.
- At bevare byens nærhed til det grønne og integrationen af det grønne.
- At planlægge for store landbrugsbygninger og sikre at disse anlæg tilpasses landskabets karakter.
- At bevare ådalene i deres naturlige løb og med deres tilhørende eng- og moselandskab.

Gudumbro.
Mod nord

Gudumbro.
Mod syd

Figur 16
Plan og principsnit over Gudumbro, landsbyen i dalslugten.

Karakterstyrke

Landskabskarakterens styrke vurderes med afsæt i hvor tydeligt:

- Nøglekarakteristika fremstår (deres tilstedeværelse og tydelighed).
- Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse afspejles i karakteren.
- Karakteren afspejler samspil mellem naturgrundlag og kulturgeografiske strukturer.

Særligt karakteristisk

En stor del af området vurderes til særlig karakteristisk. Mod nord findes det flade marine forland, hvorfra man har udsynet over fjorden. Forlandet afgrænses af Stenalderhavets kystlinje lidt længere inde i landet, der markerer sig i form af et skrænt-profil. Ydermere er randmorænen i den nordøstlige side ved kysten også særlig karakteristisk på grund af dens dominans og tydelighed. Den respekteres af de kulturgeografiske strukturer i form af bebyggelse, bevoksning og dyrkning.
Erosionsdalen, der løber ned igennem området, er meget karakteristisk og formskaber for landskabet. I dalen løber Fold Å og længere sydpå Klostermølle Å. Den er fulgt af en meget tæt og større bevoksning, der afsætter en lille skala for området. Ligeledes er dalen respekteret af de kulturgeografiske elementer såsom bebyggelse og dyrkede flader, der grænser tæt op til den.
Klostermøllevej er et gammelt vejforløb, der passerer det meget karakteristsiske istidslandskab. Husdyr græsser i overdrevs- og englandskab og her hersker en stilhed, der forstærker landskabsoplevelsen.

Karakteristisk

Resten af området omkring ådalen og syd for kystlandskabet vurderes til karakteristisk. Her findes en mindre skala og en tættere bevoksning, men ikke i samme markante grad som i forbindelse med erosionsdalen.

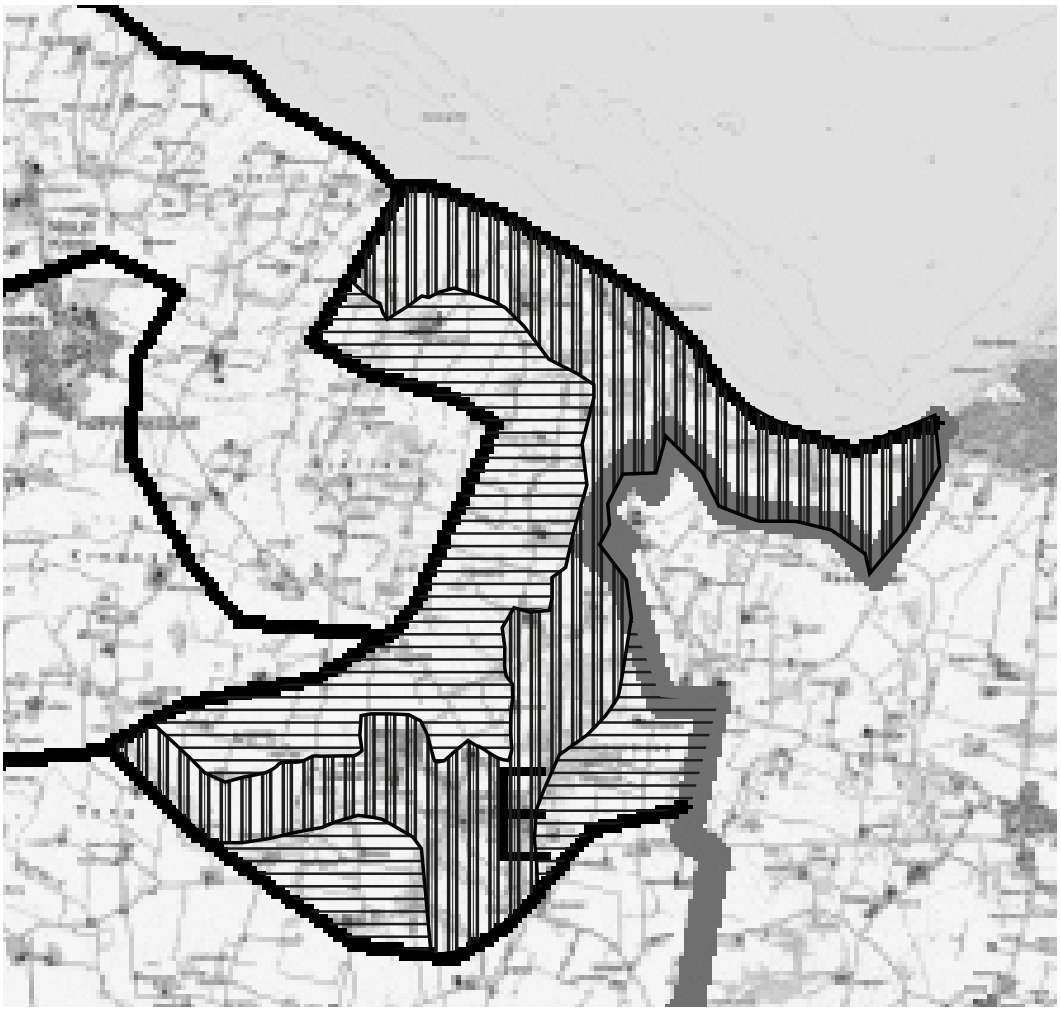
Nordøstligt i området ses randmorænen, der er tæt bevokset. Den hæver sig markant i landskabet.

Trælborgdal. Fra Borgvej hvor Klostermølleå krydser vejen. Her: mod øst. Den tætte bevoksning og skrænter.

Særligt karakteristisk

Karakteristisk

Kort 34.
Karakterområde E
- Karakterstyrke

Landskabet omkring Klostermøllevej er meget karakteristisk i form af skråningerne, bevsoksningen og overdrevslandskabet.

Tilstand

Med baggrund i landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse er der foretaget en vurdering tilstanden i forhold til:

- Intakthed i forhold til landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse.
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de karaktergivende elementer.
- Graden af forstyrrelse (tekniske anlæg, støj og lignende)

På baggrund heraf vurderes tilstanden som god, middel eller dårlig.

God tilstand

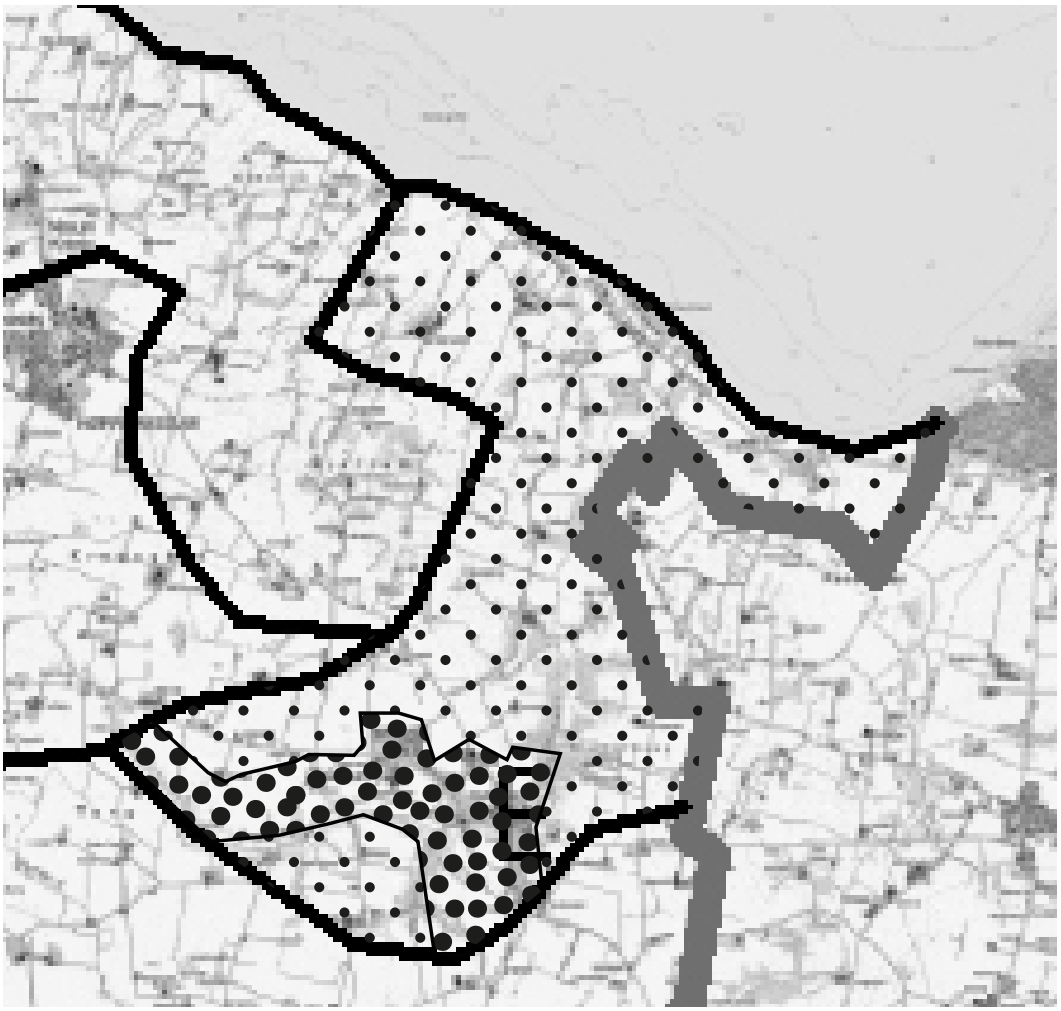
Området ved Gudum og Gudumbro vurderes til god tilstand, da intaktheden i forhold til landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse er god. Bebyggelsen indskriver sig i landskabet med den markante dal og tætte bevoksning. På samme måde vurderes Trælborgdal til en god tilstand, hvor der er en fin sammenhæng imellem naturgrundlaget og de kulturgeografiske strukturer.
Den karakteristiske landskabelige karakter ved Gudumbro forstyrres i nogen grad af den gamle foderstof. Foderstoffens silo stikker op imellem den tætte bevoksning og sætter både et teknisk præg på området men fortæller også om et kulturhistorisk lag, hvilket gør den særlig. Siloens kontrast til de landskabelige omgivelser kan derfor betragtes som positiv, da den giver en æstetisk og historisk kvalitet til stedet.

Middel tilstand

Karakterområdet vurderes generelt til at være af middel tilstand. Naturgrundlaget er fastholdt og bevaret i form af det marine flade forland med markeringen af Stenalderhavets kystlinje samt erosionsdalen, der løber ned igennem området. Grundlaget forstyrres i nogen af grad af silobebyggelser i det nordlige område og bevoksning nær Stenalderhavets kystlinje. Generelt er landbrugsbebyggelsen i det åbne land skærmet med bevoksning. Ved Gudum og Gudumbro respekterer bebyggelsen ådalen og det tæt bevoksede område.

Bevoksning præger markeringen af Stenalderhavets kystlinje.

God tilstand

Middel tilstand

Kort 35.
Karakterområde E
- Tilstand

Oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks

Forekomsten af oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks i karakterområdet vurderes i forhold til de oplevelsesmuligheder, der normalt forekommer i regionen.

Oplevelsesrige landskaber

Det marine flade forland med den tydelige markering af stenalderhavets kystlinje vurderes til et oplevelsesrigt landskab. Her er vide udsyn over fjorden mod nord til Thy, mod øst til Toftum Bjerge og mod vest til de grønne kystskrænter. Ligeledes opleves randmorænen meget tydeligt i det ellers flade område. Den fremstår som en høj, grøn bakke med en tæt bevoksning.
Erosionsdalen har formet landskabet ned igennem karakterområdet, og dette ses tydeligt ved Gudum og Gudumbro med de grønne skråninger, der danner rammerne for bydannelserne. Dalen er fulgt af en tæt bevoksning, der også i høj grad opleves ad Højbjergvej. Den tætte bevoksning ses også i Trælborgdal, sydvest for Gudum. Her igennem løber Klostermølle Å. I forbindelse med ådalen opleves et meget kuperet terræn og et snoet vejforløb, der er af stor landskabelig oplevelsesværdi.
Klostermøllevej og landskabet omkring, der ligger i forbindelse med Klostermølle i sin nordlige ende, er oplevelsesrig i form af intatktheden af istidslandskabet samt stilheden, der findes her.

Særlige udsigter

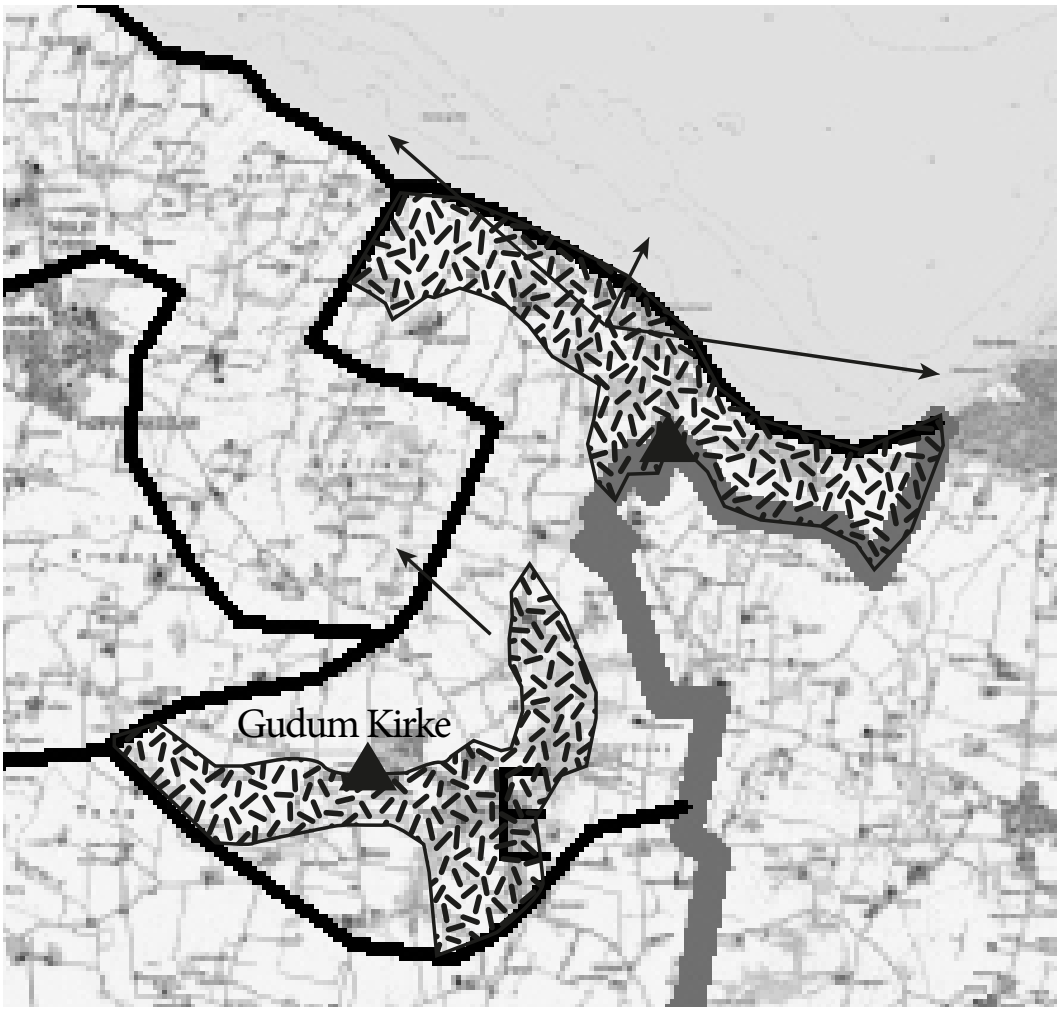
Områdets særlige udsigter knytter sig til kysten, hvor den store skala kommer til udtryk. Her er der et vidt udsyn over fjorden og til den modstående kyst, Thyholm. Derudover er der udsyn til Toftum Bjerge mod øst og kystskrænternes grønne profil.
Udsynet mod vest til hatbakkerne i karakteområde C og kulturmiljøet her med flere oldtidshøje er særligt.

Landmarks

Gudum Kirke ligger ved ankomsten til Gudum fra vest ad Fabjergvej. Her stikker kirketårnets røde facade op foran den grønne bevoksning, der hersker i området.
Randmorænen ved kysten er meget markant og den ses på længere afstand, hvilket gør den til et element, man orienterer sig efter.

Udsigt over fjorden og til Toftum Bjerge.
Det flade marine forland.

Oplevelsesrigt landskab

Særlig udsigt

Landmark

Kort 36
Karakterområde E
- Oplevelsesrige områder.

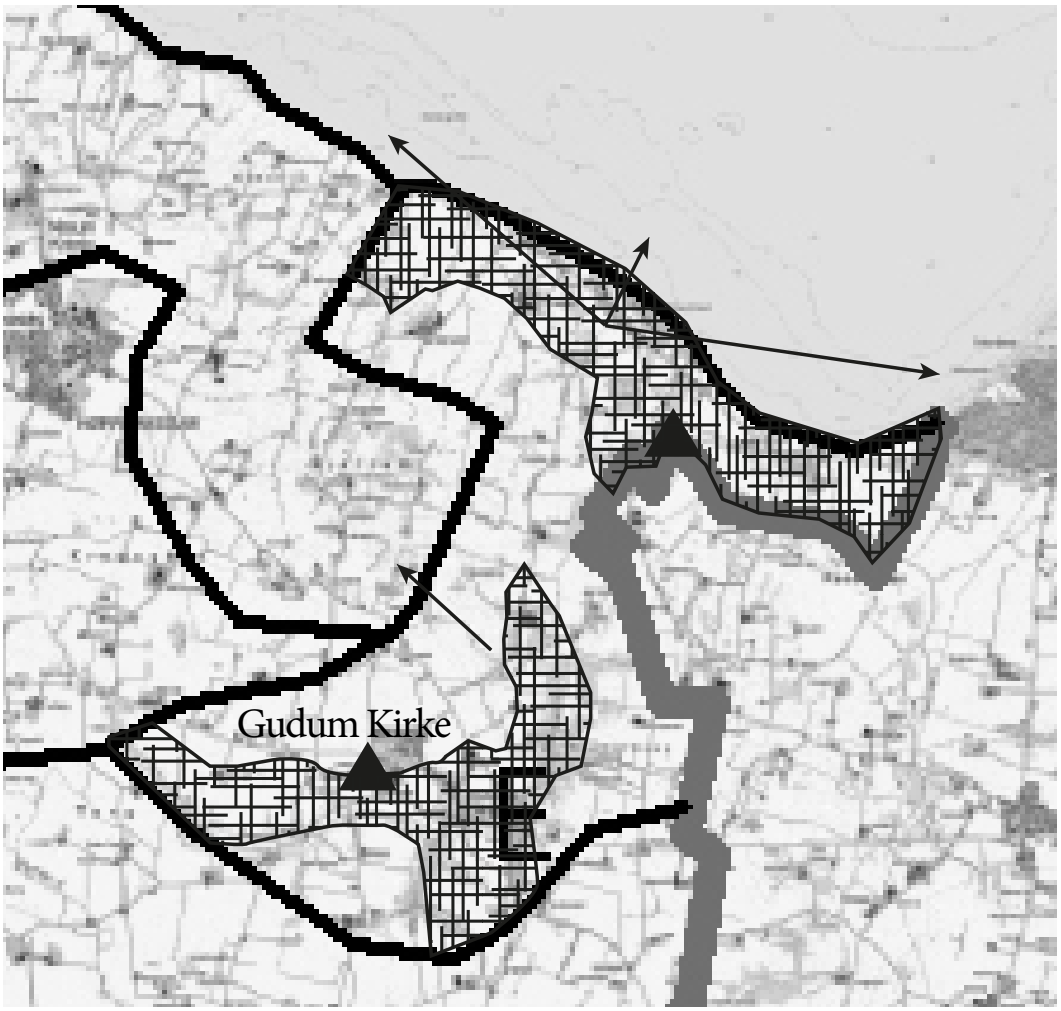
Sårbarhed

Det vurderes i hvilken grad landskabskarakteren og de visuelle oplevelsesmuligheder påvirkes ved ændringer i landskabets fysiske og funktionelle forhold.

En del af området ligger indenfor kystnærhedszonen; fra kysten og til nord for Gudum. I dele af kystnærhedszonen er landskabet vurderet til sårbart. Hele det marine forland, randmorænen og markeringen af stenalderhavets kystlinje er sårbar overfor ændringer, der forringer eller slører den mere eller mindre markante overgang imellem det flade kystforland og det bakkede morænelandskab.
Ligeledes er erosionsdalen ned igennem området sårbar overfor ændringer, der slører landskabskarakteren; Det kuperede terræn med den tætte bevoksning.
Udsynet til natur- og kulturmiljøet ved Vium, øst i karakterområdet, er sårbar overfor ændringer, der slører dette. Særligt hatbakken, Råbjerg, ses meget tydeligt fra Højbjergvej.

Udsigt fra Højbjergvej. Den tætte bevoksning i forbindelse med erosionsdalen. Bevoksningen giver området en lille skala.

Særligt sårbart landskab

Særligt sårbar udsigt

Særligt sårbart landmark

Kort 37
Karakterområde E
- Sårbarhed

Strategiske mål

På baggrund af de forrige analyser; Landskabets karakterstyrke, tilstand, oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks samt sårbarhed beskrives her de strategiske landskabsmål for området Målene er bestemt ved hjælp af figur 17.
- Vedligeholde / Styrke
- Bevare / Beskytte
- Genoprette / Styrke
- Ændre / Nyskabe

- Områder hvor landskabskarakteren bør bevares/beskyttes:
Trælborgdal har sin karakteristiske tætte karakter og sit kuperede terræn. Disse karakterer bør bevares og stå uforstyrret, som de opleves i dag.
Landskabet i og omkring Gudum og Gudumlund er af stor værdi, hvor naturgrundlaget og de kulturgeografiske strukturer har en rigitg god sammenhæng. Denne karakter bør bevares.

- Områder hvor landskabskarakteren bør vedligeholdes/styrkes:
Området bør generelt vedligeholdes og styrkes i sin eksisterende landskabskarakter; det åbne, flade marine forland med sine særlige udsigter over fjorden og til modstående kyster. Syd herfor bør den mindre skala med den meget tætte beplantning vedligeholdes.

Anbefalinger til planlægning og forvaltning

L a n d s k a b s k a r a k t e r e n
Den store skala ved kysten bør opretholdes og eventuelt styrkes ind i landet på det flade marine forland. I dag ses en sporadisk placering af tæt bevoksning på det marine forland, der mest knytter sig til bydannelsen ved Remmerstrand og landbrugsbebyggelse. Landskabskarakteren kan med fordel blive af en mere åben karakter, således at det særlige udsyn over det flade landskab og til stenalderhavets kystlinje fremstår mindre sløret.
Syd herfor bør landskabskarakteren, den lille skala med den tætte bevoksning og det kuperede terræn, opretholdes.

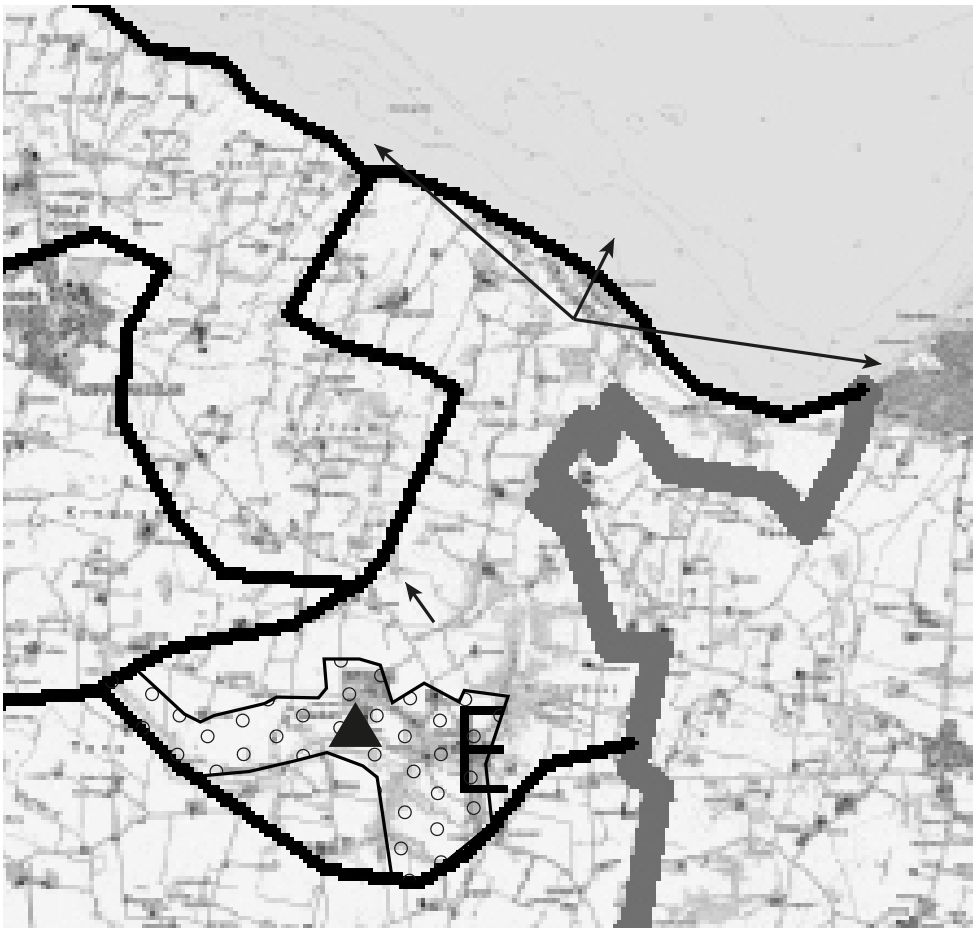
N a t u r
De naturmæssige kvaliteter, i form af kysten, terrænvariation, ådale og bevoksning, er karaktergivende elementer for området. Disse bør opretholdes og styrkes. Stenalderhavets kystlinje kan med fordel fremstå mere utilsløret, da den danner et historisk grundlag for kystområdet, samtidig med at den rent visuelt afgrænser det marine forland. I dag ses en sporadisk bevoksning på skråningen, hvilket er med til at sløre karakteren. Bevoksning ses gerne i forbindelse med den gamle kystlinje, men det anbefales at den bliver af en mere struktureret art.
Den tætte bevoksning, der er i nær forbindelse med erosionsdalen, bør opretholdes. Den bynære placering til ådalen, i Gudumbro, er en kvalitet, der ligeledes bør opretholdes. Ådalen er trukket igennem byen i stedet for omkring den, hvilket skaber en nærhed til naturen og rekreative værdier. Den markante dal med de skovklædte skrænter ved Gudum og Gudumbro er et naturmæssigt karaktertræk, der bør bevares.
Dalen ved Klostermøllevej bør vedligeholdes og styrkes i sin karakter, så istidslandskabets terrænformationer træder frem. Derfor bør afgræsning af området fortsætte.

S k o v
Det anbefales ikke at rejse skov i det kystnære område, som består af det marine forland med stenalderhavets kystlinje, da det forholdsvis vide udsyn bør opretholdes og styrkes. Randmorænen, nordøst i området, som grænser op til det marine forland er i dag meget karakteristisk i form af sit hævede terræn med den tætte bevoksning. Bevoksningen kan med fordel fylde mindre, så selve terrænet fra randmorænen står synligt frem nogle steder, fx. på toppen. Der kan rejses skov i forbindelse med den bevoksede randmoræne, men det må ikke sløre for randmorænens møde med det marine forland.
I forbindelse med erosionsdalen eksisterer i dag en tæt bevoksning omkring. Skovrejsning kan ske i forbindelse med den eksisterende bevoksning, dog uden at sløre ådalen. Ved Trælborgdal kan der ligeledes rejses skov i forbindelse med den eksisterende bevoksning.

B e b y g g e l s e
Bydannelserne i området bør opretholdes i sin nuværende karakter. Gudum og Gudumbro bør vedligeholdes i sin nærhed til naturen.

T e k n i s k e a n l æ g
Foderstoffen i Gudumbro har en meget teknisk karakter i det ellers grønne og bynære område. Foderstoffen understreger samtidig et kulturhistorisk lag, og dens kontrast til de landskabelige omgivelser kan derfor også forståes som positive. Hvis området havde haft flere tekniske anlæg, havde foderstoffen sandsynligvis indgået i et bedre samspil med konteksten. I dag møder man foderstoffen meget pludseligt og ensomt i bunden af dalen. Derfor kan den nære kontekst til foderstoffen med fordel forbedres, da den står meget ensomt og bart i ankomsten til Gudumbro.

Anbefalingerne er Teknik og Miljøs anbefalinger, og er alene baseret på intentionen om at tilgodese landskabelige interesser. Manglende hjemmel i lovgivningen eller hensyn til øvrige interesser i det åbne land, der skal inddrages i interesseafvejningen, kan bevirke at anbefalingerne ikke følges.

Kort 38
Karakterområde E
- Strategiske mål

Landskabskvalitet

Tilstand

	Særligt karakteristisk **Særlige visuelle oplevelsesmuligheder**	**Karakteristisk** **Visuelle oplevelsesmuligheder.**	**Karaktersvagt** **Uden visuelle oplevelsesmuligheder**
God	Bevare/Beskytte	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke
Middel	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke	Ændre/Nyskabe
Dårlig	Genoprette/Styrke	Genoprette/Styrke	Ændre/Nyskabe

Figur 17. Caspersen og Nellemann, 2005

Bovbjerg Morænelandskab

L A N D S K A B S K A R A K T E R O M R Å D E F

Mod vest mødes område F og Vesterhavet, med de karakteristiske kystklinter og Bovbjerg Fyr som pejlemærke

Landskabskarakteranalyse..... 119 - 127
Landskabsvurdering..... 128 - 137

Landskabskarakteranalyse

Landskabets nøglekarakter

Et storladent landskabsområde der opleves enkelt, roligt og stille med åbne, bølgede vider, og et stort overblik over landbrugsfladerne i morænelandskabet og over Vesterhavet, uden store forstyrrelser fra tekniske anlæg. Markante kystskrænter mod vest og stenalderkystlinjen mod nord. Spredt bebyggelse og mindre landsbysamfund, med enkelte småplantninger og levende hegn. Kulturhistorisk interessante enkeltelementer og helheder i form af kirker, oldtidshøje og forsvarsværker.

Beliggenhed og afgrænsning

Karakterområdet er en del af et større morænelandskab, der spænder fra Vestkysten og ind i Midtjylland. Mod nord afgrænses området af stenalderhavets kystlinje med det marine forland i område A, mod syd område K med det flade fjordlandskab omkring Nissum Fjord og diget. I vest afgrænses området af Vesterhavet og mod øst deler vej 181 område F fra områderne B, G og J.

Se kort 39. Landskabskarakterområde F.

Landskabskarakter

Landskabskarakteren er især præget af det bølgede, intensivt opdyrkede morænelandskab med store, åbne markfelter og store til mellemstore gårde spredt i det åbne land. I vest er området karakteriseret af stejle morænekystskrænter ud til Vesterhavet og mod nord af skrænterne fra den tidligere stenalderkystlinje. Der er flere steder dyrket helt til kystskrænterne, men der ses også afgræssede områder langs kysten, samt klitlandskaber og strand-arealet nedenfor moræneskrænterne. I landskabet ses få småplantninger og levende hegn, primært i forbindelse med den spredte bebyggelse. De hvidkalkede kirketårne i Ferring, Trans, Fjaltring og Engbjerg og det røde fyrtårn på Bovbjerg Fyr udgør en menneskeskabt målestok i et storslået og dramatisk landskab. I området opleves desuden Ramme Dige og de mange oldtidshøje tydeligt i det åbne, bølgede terræn, som elementer af historisk interesse. Ligeledes ligger der flere steder langs kysten store bunkersanlæg fra 2. Verdenskrig.

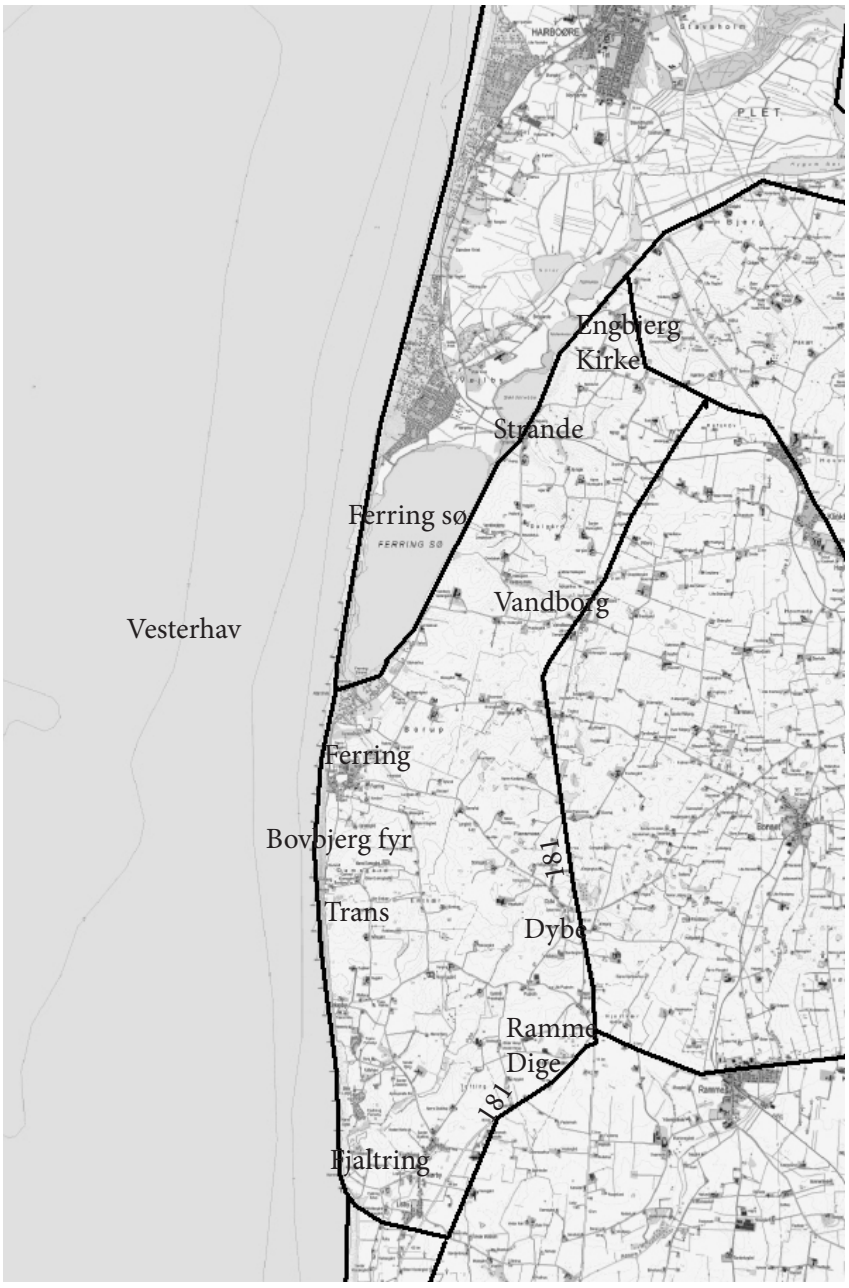
Vej 181 adskiller område F i østlig retning fra områderne B, G og J. Hvor område F er friholdt for større vindmølleanlæg, er områderne G og J præget af vind-mølleparker. I område F ses primært tekniske anlæg i form af større gårdanlæg med enkelte siloer og gylletanke.

I forgrunden ses Ramme Dige med de bagvedliggende oldtidhøje og i baggrunden anes Bovbjerg fyr

Kort 39
Landskabskarakter-
område F

Naturgrundlag

Kendetegnet for geologien i område F er det bølgede morænelandskab, der afgrænses mod vest af stejle morænekystskrænter til Vesterhavet og mod nord af skrænterne fra den tidligere stenalderkystlinje. Mod syd flader området ud og løber ind i område K med det flade fjordlandskab omkring Nissum Fjord og ligeledes mod slettelandskabet i område J. Områderne B og G er også morænelandskaber og en del af samme moræneplateau. Område B er dog mere storbakket og med større beplantningsgrupper. Område G er mere småbakket og har en mere sammensat karakter med dødisrelief i form af vandhuller, kratbevoksning og generelt en lidt tættere karakter.

Jordtypen i området F er domineret af moræneler med islæt af smeltevandssand og grus. Geologien i kystområdet er helt speciel i Danmark, hvor de voldsomme landskabsformer i området er skabt i sidste istid. Isbræens hovedopholdslinje løb øst-vest midtvejs mellem Bovbjerg Fyr og Trans Kirke, og her kan man i klinten, som det eneste sted i Danmark, se et tværsnit af overgangen mellem morænens stenblandede lerlag og hedeslettens sand- og grusaflejringer.

Landskabet er meget åbent og terrænet, der er karaktergivende for området, opleves derfor tydeligt. Fra stranden ses de karakteristiske kystskrænter med meget markante overgange til strandbreden.

Der er i området, foruden kontakten til Vesterhavet, enkelte vandløb og søer, et karaktertræk der dog er fjernet flere steder og hvor jorden nu anvendes til landbrug.

Se kort 40. Karakterområde F - Naturgrundlag
Per Smed. GEUS.

Karakteristisk for området er de store åbne landbrugsflader i et bølget terræn uden større forstyrrelser af tekniske anlæg

Enkelte steder i landskabet ses en lav lægivende beplantning eller levende hegn

Kort 40.
Karakterområde F
- Naturgrundlag

Per Smed. GEUS.

Anvendelse og landskabsstrukturer

Bevoksning
Der ses i landskabet få småplantninger og levende hegn, primært i forbindelse med den spredte bebyggelse og landsbyerne. Generelt har landskabet en meget åben karakter.

Dyrkningsform
Området er præget af store, intensivt dyrkede marker, der opleves som bølgede flader i landskabet og flere steder dyrket helt til kystskrænten. Der ses også mere ekstensive områder med afgræsning langs kystskænten og klitlandskaber længst mod vest.

Bebyggelsesstruktur
Inden for området ligger landsbyerne Ferring, Fjaltring og Strande samt en del af Dybe og Vandborg. Det er små fiskerlejer og vejlandsbyer. I landskabet ses desuden spredte enkeltgårde, samt flere fritids- og sommerhuse, der står frem i landskabet, enkelte omgivet af en lægivende beplantning.

Kulturhistoriske helheder og enkelt elementer
De hvidkalkede kirketårne i Ferring, Trans, Fjaltring og Engbjerg og det røde fyrtårn på Bovbjerg Fyr udgør en menneskeskabt målestok i et storslået og dramatisk landskab. Bygningsværkerne ses fra flere steder i landskabet og har fra gammel tid fungeret som sømærker fra havet. De ligger yderst og højt i landskabet med åbne marker og ingen eller få bebyggelser omkring sig. I området opleves desuden Ramme Dige og de mange oldtidshøje tydeligt i det åbne, bølgede terræn, som elementer af historisk interesse. Flere steder langs kysten ligger store bunkersanlæg fra 2. Verdenskrig. Langs kyststrækningerne ses desuden høfder, anlagt gennem tiden, som strand- og kystsikring.

Tekniske anlæg
Vej 181 adskiller område F i østlig retning fra områderne B, G og J. Hvor område F er friholdt for større vindmølleanlæg er områderne G og J præget af vindmølleparker. Vejen fungerer som en naturlig grænse mellem områderne og de mange trafikanter, der dagligt kører herad, har et uforstyrret kig mod vest over landskabet og havet.
Hvis man kigger ind i området er det et åbent landskab med uforstyrrede kig, der præger landskabet samt enkelte større gårdanlæg.
Dog forstyrrer en større radiomast og to vindmøller af ældre dato i områdets nordligste del. Der ses også enkelte højspændingsledninger på tværs i landskabet, ligsom jernbanen krydser den nordligste del af området omkring Strande.

Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse/udgangspunkt
Den kulturhistoriske oprindelse knytter sig til landbrugets opdyrkning af et morænelandskab med relativ god lerjord samt afgræssede overdrev. En kulturhistorie der går flere hundrede år tilbage. Intakthed i forhold til denne kulturhistoriske oprindelse og tidsdybde er god. I landskabet ses fortsat landsbyer og spredt bebyggelse omgivet af åbne, store, intensivt opdyrkede markflader og flere steder langs kystklinterne et levende græsningslandskab.

Kig over det åbne bølgede landskab til Bovbjerg Fyr

Kig over det åbne bølgede landskab til Fjaltring Kirke

Kig over det åbne bølgede landskab til Engbjerg Kirke

Kig over det åbne bølgede landskab til Trans Kirke

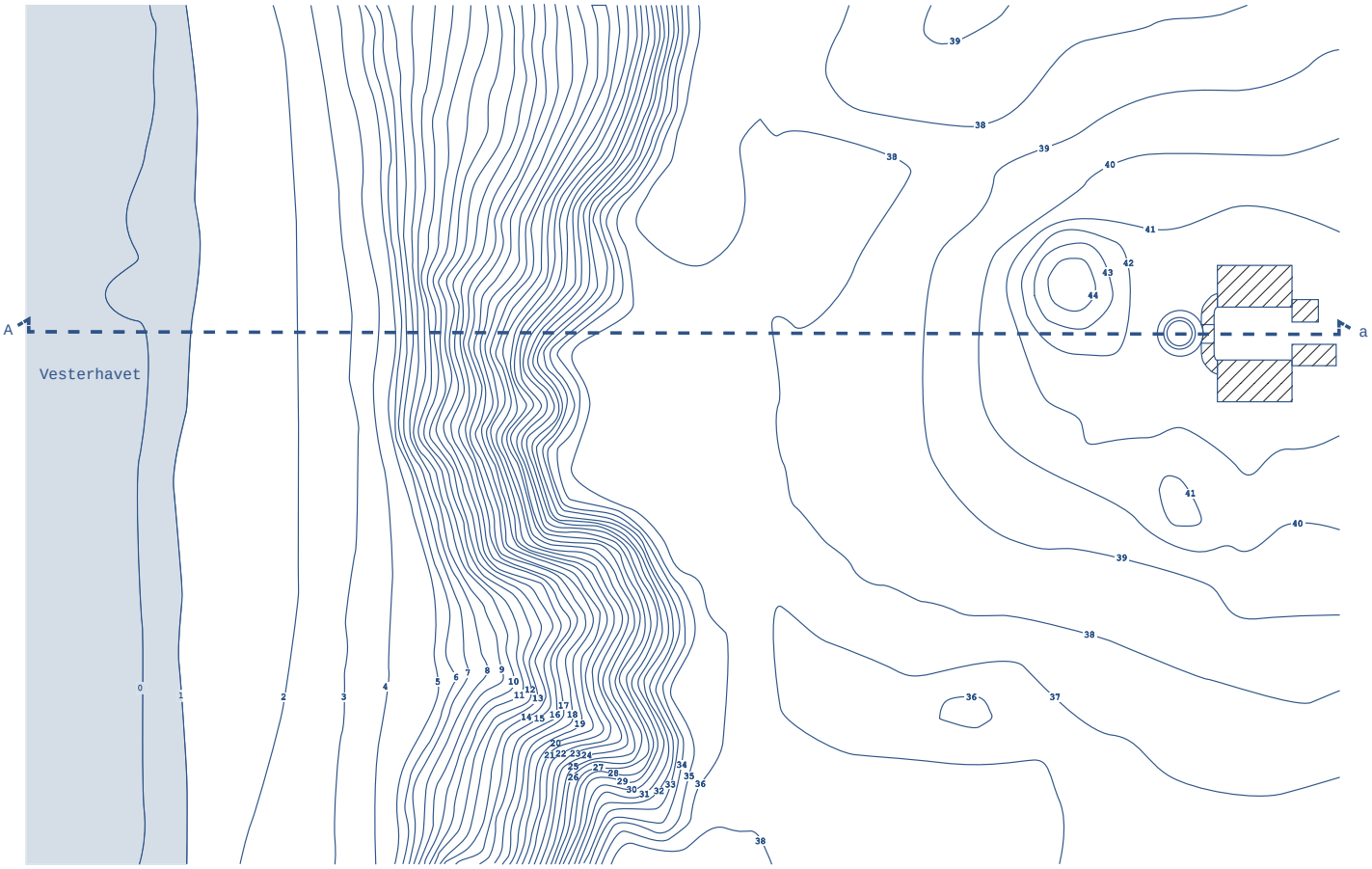
Rumlige og visuelle forhold

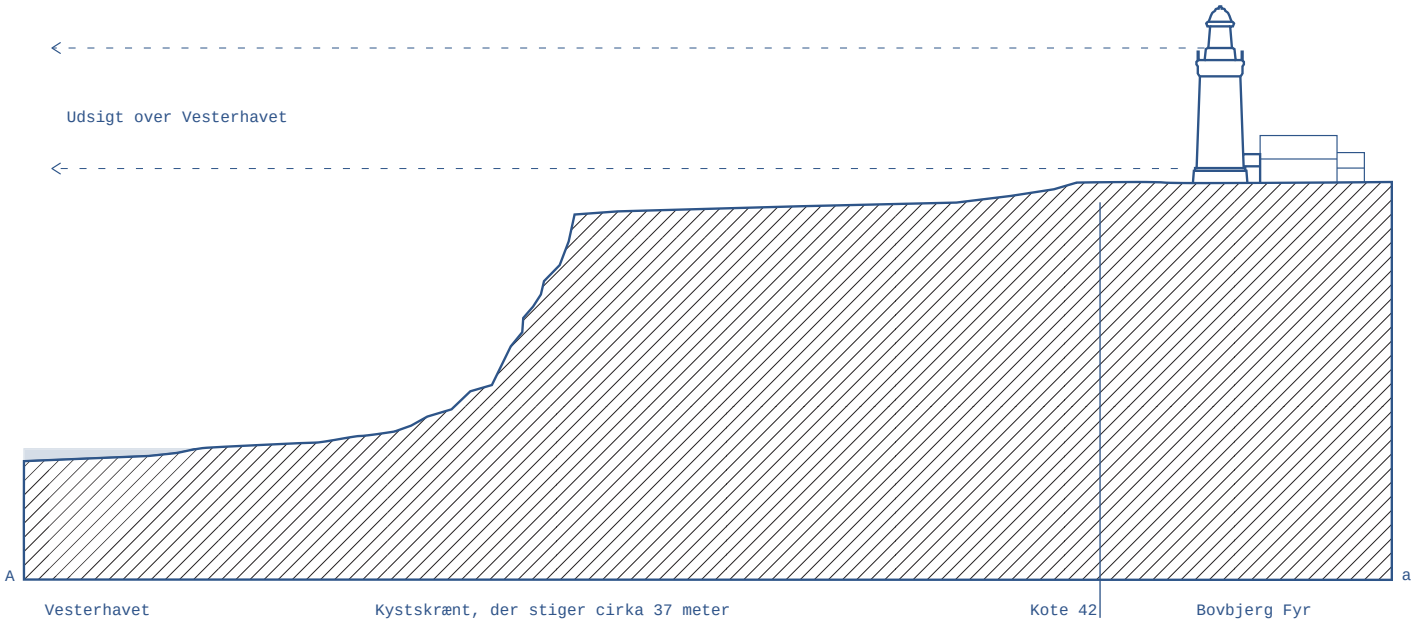
De karaktergivende rumlige og visuelle forhold i det storladne landskab er et enkelt, roligt og stille område, der opleves med åbne, bølgede vider, et stort overblik over morænelandskabet og Vesterhavet, uden større forstyrrelser fra tekniske anlæg. Et landskabsområde med uforstyrrede kig over store marker og til flere kulturhistoriske enkeltelementer, der ligger som historiske fikspunkter i landskabet.
Inden for område F er der en visuel sammenhæng langs den åbne kyst med det bølgede landskab og de markante kystklinter flere steder, uden påvirkning af modstående kyster. Derudover ligger der langs kysten, som markante visuelle pejlemærker, mange hvidkalkede kirker samt det røde Bovbjerg fyr.
Området er, på nær to, fritholdt for vindmøller. Derudover ses der, i forbindelse med de større gårde, tekniske anlæg i form af siloer og gylletanke. Den største visuelle påvirkning fra tekniske anlæg sker først, når man vender sig væk fra området og kigger ind over det resterende landskab i områderne G og J, hvor de større vindmølleparker er placeret.

Planlægningsmæssige tendenser og udfordringer

De planmæssige udfordringer er:
- At friholde landskabsområdet for større tekniske anlæg.
- At planlægge for store landbrug og sikre at disse anlæg tilpasses landskabets karakter.
- At planlægge for fritids- og sommerhuse.
- At friholde landskabsområdet for skovrejsning og etablering af energiafgrøder.
- At kystsikre geologisk interessante kystklinter.

Figur 18
Plan og snit ved Bovbjerg Fyr
1:1000

Karakterstyrke

Landskabskarakterens styrke vurderes med afsæt i hvor tydeligt:

- Nøglekarakteristika fremstår (deres tilstedeværelse og tydelighed).
- Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse afspejles i karakteren.
- Karakteren afspejler samspil mellem naturgrundlag og kulturgeografiske strukturer.

Særligt karakterisktisk

Længst mod vest ses landskabskarakteren særlig tydeligt, med de bølgede markflader og afgræssede arealer. Den bratte overgang til havet og det marine forland er særlig karakteristisk for dette område, samt den åbne karakter omkring de kulturelle enkeltelementer som kirkerne og fyret.

Karakteristisk

De karaktergivende elementer i form af den bølgede og intensivt opdyrkede moræneflade med spredtliggende, mellemstore til store gårde og de små landsbysamfund, samt småplantningerne omkring bebyggelserne fremtræder tydeligt i landskabet. Ligeledes opleves vandløb og mindre søer, dog forekommer der en hvis svækkelse af denne karakter i og med at enkelte vådområder er opdyrket.

Karakteristisk for området er de åbne bølgede marker med kig til kulturhistoriske landmarks. Her til højre ses Trans kirke.

Særligt karakteristisk

Karakteristisk

Kort 41
Karakterområde F
- Karakterstyrke

Tilstand

Med baggrund i landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse er der foretaget en vurdering af:

- Intakthed i forhold til landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse.
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de karaktergivende elementer
- Graden af forstyrrelse (tekniske anlæg, støj og lignende).

På baggrund heraf vurderes tilstanden som god, middel eller dårlig.

God tilstand

Tilstanden i en del af det vestligste område vurderes til at være god, idet flere af de landskabstræk, der er karakteristiske for området, er bevaret. Flere markveje, der ikke er taget af havet, er bevaret som stier langs kysten, der ses vandhuller og græsningsarealer foruden de større dyrkede markarealer. Landsbyerne her har desuden bevaret deres karakter og strukturer.

Middel tilstand

Generelt vurderes det øvrige område til at være middel tilstand, hvor landsbystrukturerne og den spredte bebyggelse i landskabet er fastholdt med en tilknyttet, lægivende beplantning. Området er et af kommunens få, relativt, uforstyrrede landskabsområder. Dog bryder flere sommerhusområder og drænede vådområder, søer og vandløb med den oprindelige karakter.

Der er enkelte større anlæg, i form af siloer og hustandsmøller, der virker dominerende ved Stenalderhavets kystlinje, ellers er de større tekniske anlæg holdt uden for området, på den modsatte side af vej 181.

Dårlig tilstand

I området forstyrrer to vindmøller af ældre dato i landskabet samt kiggene til Ferring kirke og Bovbjerg fyr i den nordlige del. Ligeledes ligger en større mast højt placeret i landskabet som et fremmedelement i dette område.

En radiomast og to vindmøller spolerer i den midterste del områdets ellers rolige og uforstyrrede karakter.

God tilstand

Middel tilstand

Dårlig tilstand

Kort 42
Karakterområde F
-Tilstand

Oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks

Forekomsten af oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks i karakterområdet vurderes i forhold til de oplevelsesmuligheder, der normalt forekommer i regionen.

Generelt er området et uforstyrret landskabområde, hvor terrænet og åbenheden er et væsentlig og oplevelsesrigt karaktertræk.

Oplevelsesrige landskaber

Bovbjerg klint
Oplevelsen af de, i Danmark, meget karakteristiske og specielle kystskrænter, hvor man kan se istidens historie markeret i jordlagene.

Vesterhavskysten
Det karakteristiske landskab langs vestkysten, med kystsikrende høfder.

Stenalderhavets kystlinje
Skrænterne ligger som en markant rumskabende rand i området, med lange kig over område A, Vesterhavet og til kysterne i Thy.

Ramme Dige og Oldtidshøjene
Det specielle kulturhistoriske landskab omkring Ramme Dige hvor man kan lære om regionens kulturhistorie.

Særlige udsigter

Karakteristisk for området er det bølgede åbne landskab, der giver mulighed for lange udsigter og kig på tværs af det bølgede landskab og med særdeles gode udsigtsmuligheder over Vesterhavet og det marine forland i nord.

Landmarks

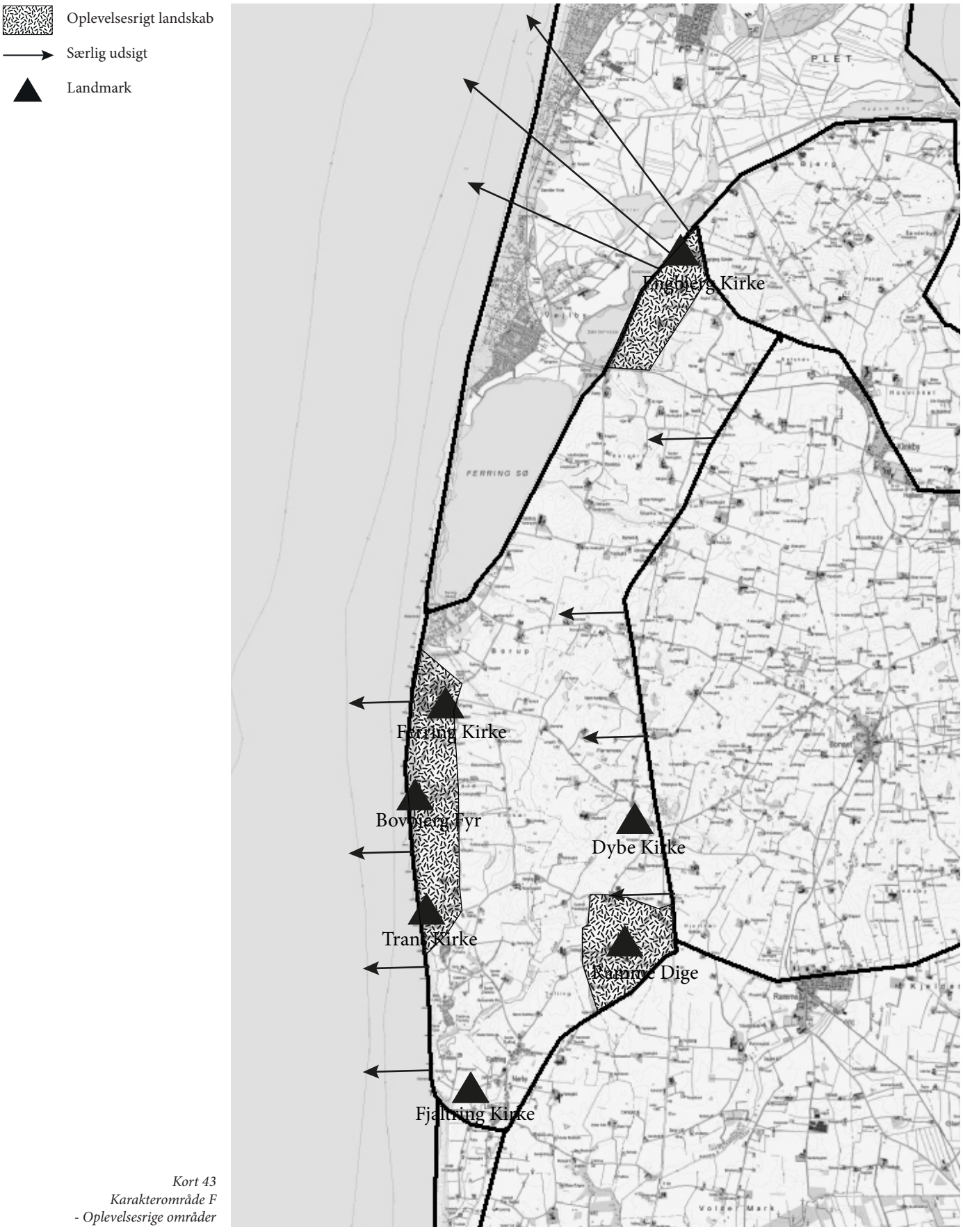
Som markante landmarks ligger kirkerne Engbjerg, Ferring, Trans og Fjaltring sammen med Bovbjerg Fyr majestætisk langs kysten. Længere inde i landskabet ligger Dybe kirke, oldtidshøjene og Ramme Dige som historiske landmarks og som en markering af, at stedet har været beboet i flere årtusinde.

Kirketårnene langs kysten fungerede som sømærker før etableringen af fyret.

Høfderne har i flere år fungeret som kystbeskyttelse langs Vestkysten.

Kort 43
Karakterområde F
- Oplevelsesrige områder

Sårbarhed

Det vurderes i hvilken grad landskabskarakteren og de visuelle oplevelsesmuligheder påvirkes ved ændringer i landskabets fysiske og funktionelle forhold.

Området er generelt meget sårbar overfor større tekniske anlæg af enhver form, grundet det åbne, bølgede landskab med de mange markante landmarks og udsigtsmuligheder.
Høje og markante elementer, skovrejsning eller etablering af energiafgrøder vil forstyrre og udviske fornemmelsen af terrænet og skalaen. Det er et sårbart område, der ligger inden for kystnærhedszonen og den regionale landskabsudpegning.

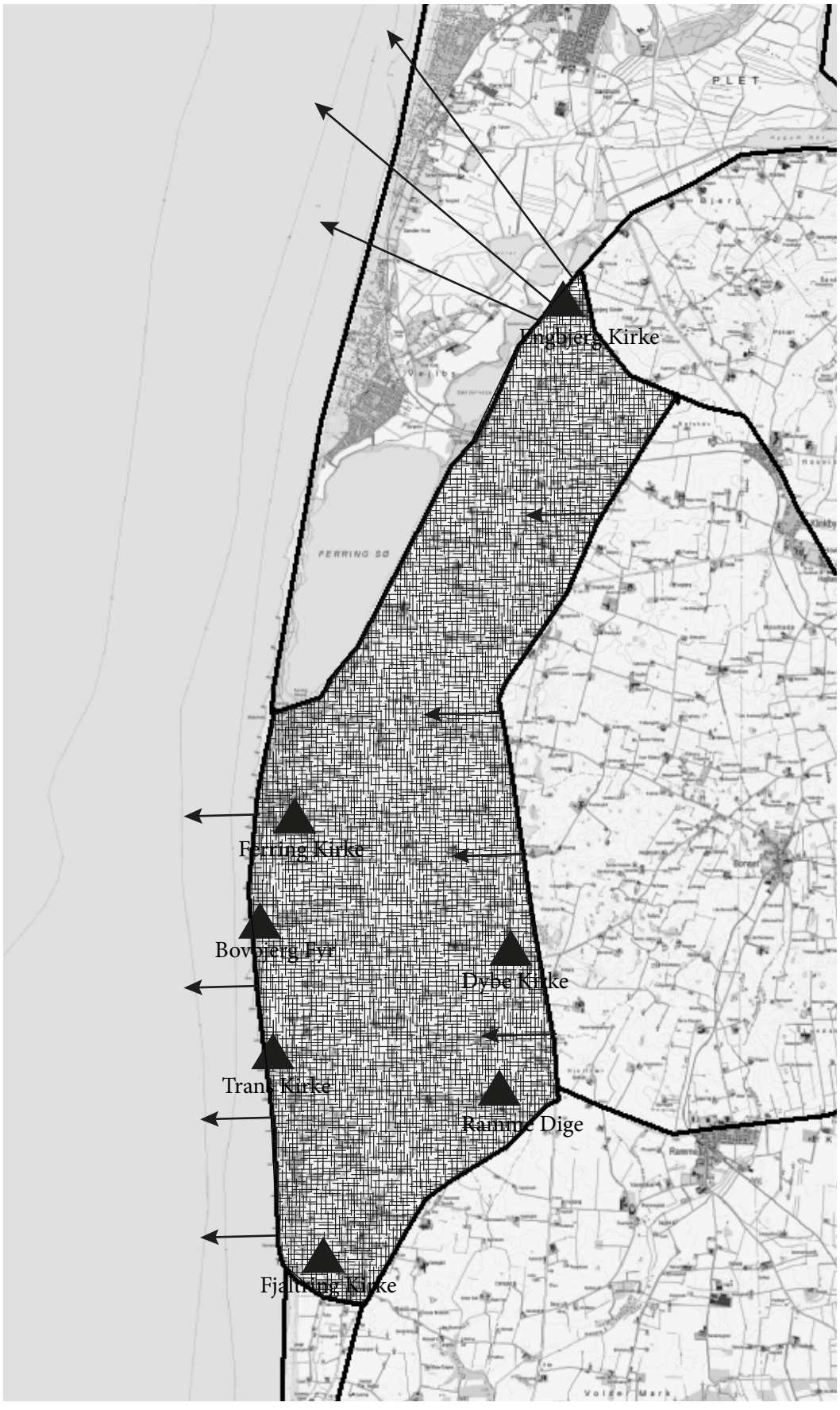

De lange, åbne og uforstyrrede kig er karakteristiske for område F og yderst sårbare overfor tekniske anlæg og skovrejsning.

Særligt sårbart landskab

Særligt sårbar udsigt

Særligt sårbart landmark

Kort 44
Karakterområde F
- Sårbare områder

Strategiske mål

På baggrund af de forrige analyser; Landskabets karakterstyrke, tilstand, oplevelsesrige landskaber, udsigter, og landmarks, samt sårbarhed beskrives her de strategiske landskabsmål for området. Målene er bestemt ved hjælp af figur 19.

- Vedligeholde/Styrke
- Bevar/beskytte
- Genoprette/Styrke
- Ændre /nyskabe

Områder, hvor landskabskarakteren bør beskyttes:
Generelt bør hele området beskyttes og de åbne kig fra vej 181, samt flere steder i landskabet og mod landmarks bevares. Hele området udpeges derfor som beskyttelsesområde. Disse områder er af kulturhistorisk værdi, med den tydelige forbindelse mellem kultur, benyttelse og geologi.

Områder hvor landskabskarakteren bør nyskabes:
De to eksisterende og forstyrrende vindmøller samt radiomasten i området bør fjernes.

Anbefalinger til planlægning og forvaltning

Landskabskarakteren
Landskabskarakteren bør opretholdes i sin nøglekarakter som åbent, bølget morænelandskab med landbrugsdrift, græsning og kystlandskab.

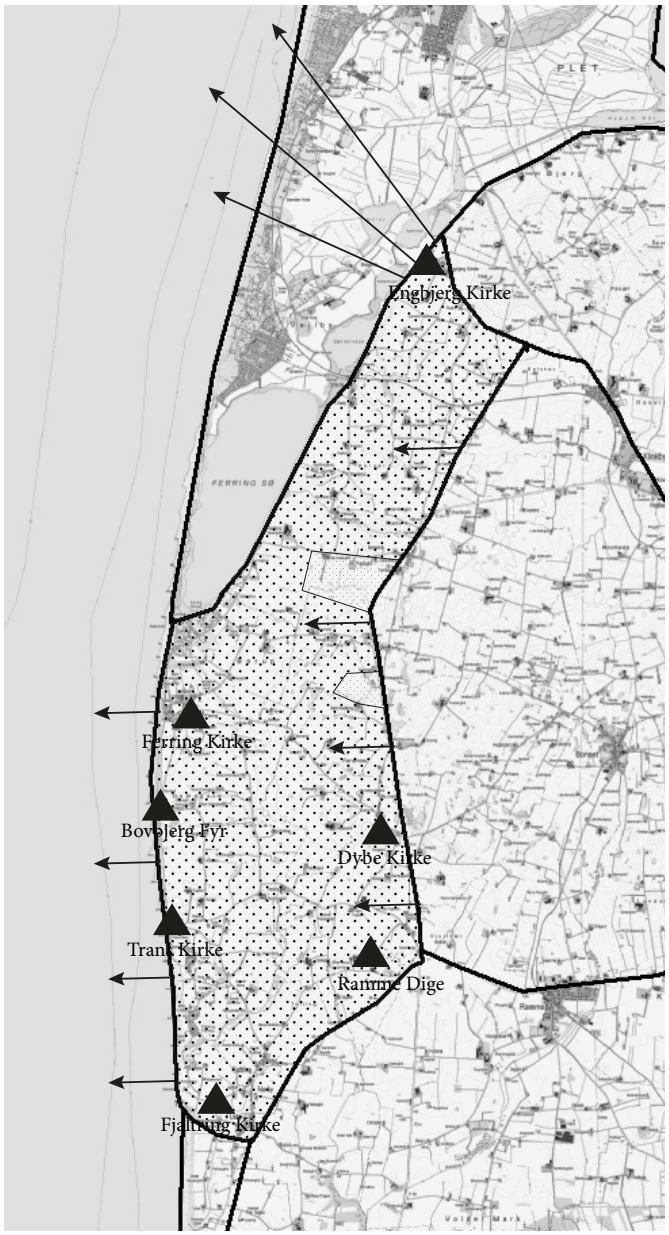
Natur
Karakterområdet har stor naturmæssig kvalitet i og med det grænser op til åbent hav. Her opleves nogle af regionens og landets mest karakteristiske kystskrænter, nuværende og fra stenalderhavet.
Derudover har området omkring Strande potentiale for flotte naturområder, hvor der nu er drænede og rørlagte søer og vådområder i bæltet langs den tidligere stenalderkyst. Disse kan med fordel genetableres, med øje for tilgængelighed og oplevelsesværdier.

Skov og energiafgrøder
Skovrejsning skal undgåes i hele området, da dette vil bryde med både den naturgeologiske udnyttelse af morænejorden, samt de visuelle og kulturhistoriske træk og stedets åbne karakter. Ligeledes skal etablering af energiafgrøder af større skala undgåes i dette område.

Bebyggelse
Den spredte bebyggelse, der ligger i landskabet, bør opretholdes, og udelukkende med udbygninger tilpasset landskabets karakter. Derudover bør landsbystrukturerne vedligeholdes og sommerhusområderne tilpasses denne struktur, samt landskabet.

Tekniske anlæg
Området opleves dagligt af flere trafikanter langs vej 181, der løber som grænse mellem område F og områderne B og G. Det anbefales at område F friholdes fuldstændig for større tekniske anlæg, da disse ville spolere landskabets skala og udsigten til flere, for stedet og regionens, vigtige landmarks. Det vil desuden være svært at tilpasse sådanne anlæg i områdets åbne og enkle karakter.

Anbefalingerne er Teknik og Miljøs anbefalinger, og er alene baseret på intentionen om at tilgodese landskabelige interesser. Manglende hjemmel i lovgivningen eller hensyn til øvrige interesser i det åbne land, der skal inddrages i interesseafvejningen, kan bevirke at anbefalingerne ikke følges.

Områder

Bevar / Beskytte

Vedligeholde / Styrke

Genoprette / styrke

Ændre / nyskabe

Udsigt / Landmark

Bevare / Beskytte

Kort 45
Karakterområde F
- Strategiske mål

Landskabskvalitet

Tilstand	Særligt karakteristisk Særlige visuelle oplevelsesmuligheder	Karakteristisk Visuelle oplevelsesmuligheder.	Karaktersvagt Uden visuelle oplevelsesmuligheder
God	Bevare/Beskytte	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke
Middel	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke	Ændre/Nyskabe
Dårlig	Genoprette/Styrke	Genoprette/Styrke	Ændre/Nyskabe

Figur 19. Caspersen og Nellemann, 2005

Bonnet Morænelandskab

L A N D S K A B S K A R A K T E R O M R Å D E G

Bølget og lukket landskab med mindre bevoksninger og intensiv landbrugsdrift vest for Bonnet

Landskabskarakteranalyse..... 139 - 145
Landskabsvurdering..... 146 - 155

Landskabskarakteranalyse

Landskabets nøglekarakter

Moræneplateau af middel skala med en transparent til lukket karakter. Visuelt uroligt og meget sammensat af intensiv landbrugsdyrkning, vandhuller, beplantning, industri- og erhvervsområde samt bebyggelse. Svag struktur, hvor beplantningen er punktvis og sporadisk fordelt i landskabet. Området, der afgrænses af større hovedveje og landsbyer, krydses af flere mindre veje og jernbanen, og der ses en spredt bebyggelse.

Beliggenhed og afgrænsning

Område G er geologisk en del af et større morænelandskab, hvor denne del er mere kompleks, med stor variation i terrænet, en mindre skala, samt en mere lukket karakter. Det afgrænses fra område F, der er en del af samme moræneplateau men af større og mere åben skala. Ligeså er område B en del af dette naturgrundlag, men af større skala og generelt mere storbakket. Områderne H og J er hedeslette og har dermed en meget flad karakter, hvor område I står i skarp kontrast med en tæt og struktureret plantagebeplantning.

Se kort 46. Landskabskarakterområde G.

Landskabskarakter

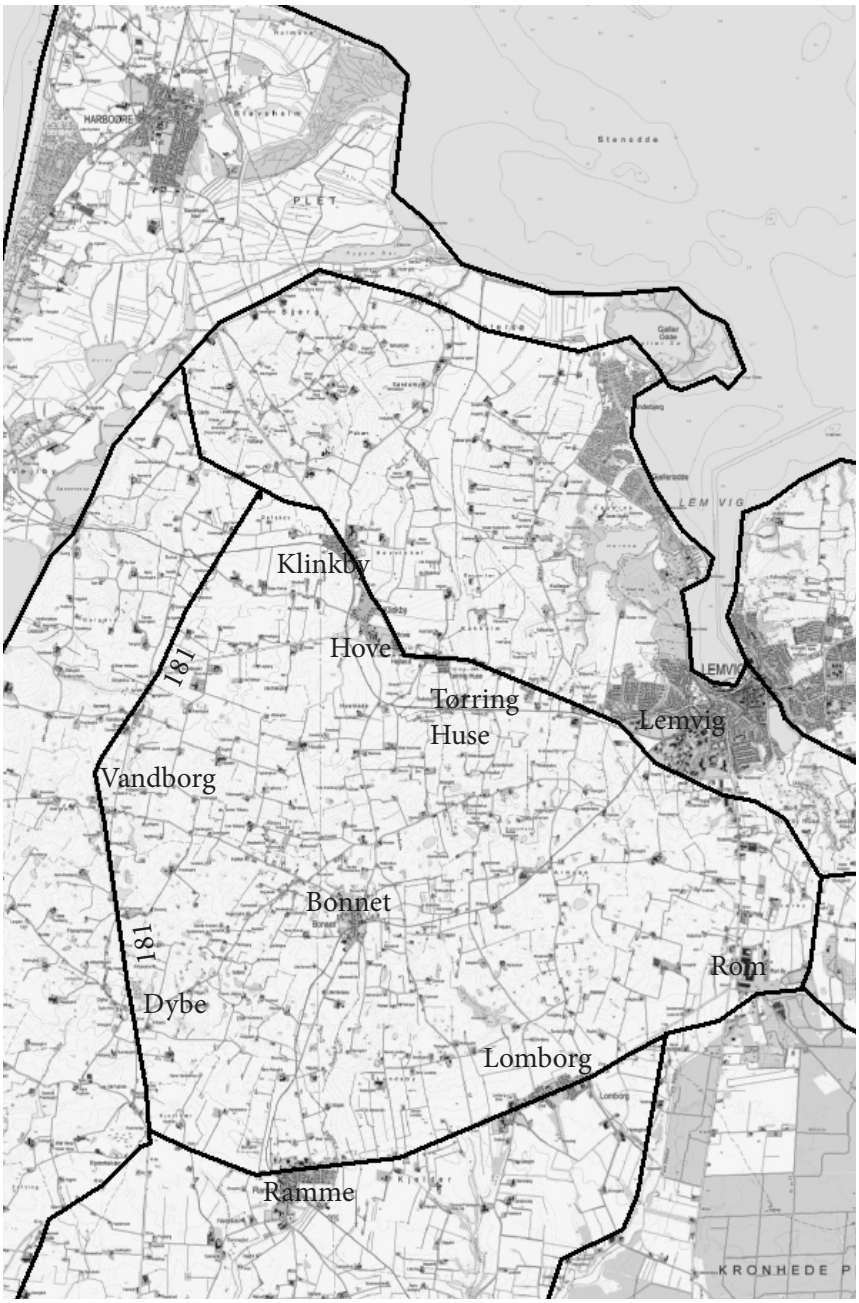
Kendetegnende for område G er stedets dødisrelief, med mange små vandhuller og vandløb. Den bølgede karakter i område G er præget af intensiv opdyrket morænejord, med vandhuller og mindre søer. Mange af disse er drænede og rørlagte og ligeledes henlagt til landbrugsjord, hvilket flere steder har ændret landskabets karakter.
Der er ikke nogen større struktur i stedets bevoksning, der hovedsageligt består af småplantninger og kratbevoksninger omkring vandhuller og vandløb. Der ses i landskabet en meget punktvis og spredt beplantning samt levende hegn.
Området er tæt bebygget med en del landsbyer og kirker langs landevejene i områdets kant, samt mange spredte gårde og landsbyen Bonnet centralt i området. I den østlige del ses et erhvervsområde mellem Lemvig og Rom, hvor også Lemvig biogasanlæg er placeret. Den sydlige afgrænsning følger oldtidsvejen, der er kantet med utallige gravhøje og er, sammen med Ramme Dige, et markant kulturhistorisk område indenfor område G.
De tekniske anlæg i form af hovedvejene i områdets kant, jernbanen, der flere steder løber på tværs, bebyggelserne af industrikarakter og vindmølleparkerne tilpasses menneskelig skala i dette sammensatte landskab

Et sammensat landskab i menneskelig skala, hvor øjet flere steder standses af småbeplantning og bebyggelser.

Kort 46.
Landskabskarakter-
område G

Naturgrundlag

Kendetegnende for geologien er, at området er en del af det moræneplateau, der løber langs Nissum Bredning. Terrænet i område G er præget af dødisrelief, med mange små vandhuller og vandløb, hvilket giver stedet en mindre skala end de omkringliggende områder.
Jordtypen er domineret af moræneler, med enkelte ferskvandsdannelser samt smeltevandssand og -grus.
Terrænet i området varierer fra åbent til bølget, med en større kompleksitet i den midterste del. Mod syd flader området ud mod hedesletten, i område J. Opdyrkningen, herunder dræning og kanalisering af vandløb og søer, har ændret landskabets karakter nogle steder i området. De naturlige hydrologiske forhold er i dag væsentligt indskrænket og punktvis aflæselige i landskabet.

Se kort 47. Karakterområde G - Naturgrundlag
Per Smed. GEUS.

Anvendelse og landskabsstrukturer

Bevoksning

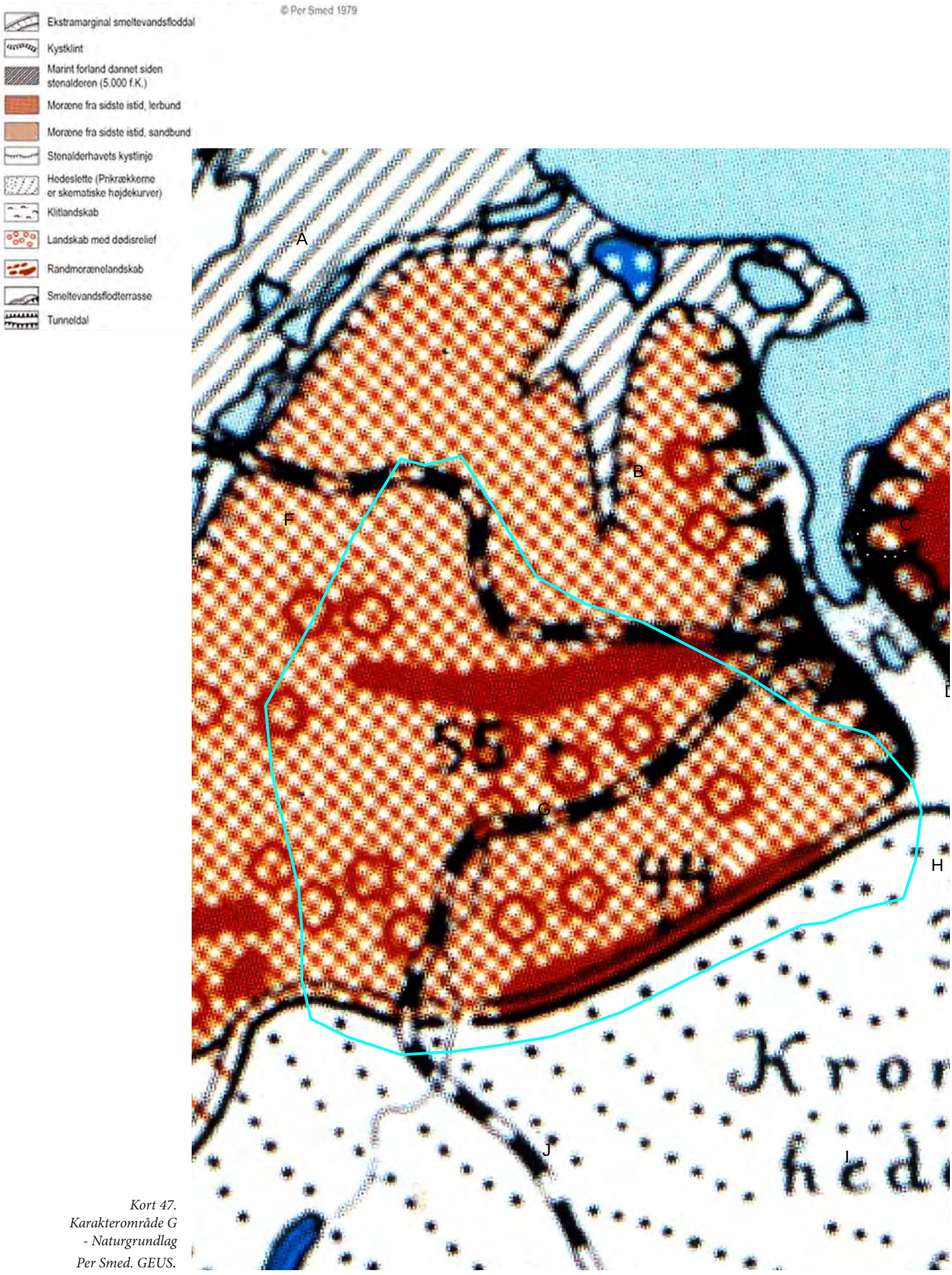
Der er ikke nogen større struktur i stedets bevoksnings, der hovedsageligt består af småplantninger og kratbevoksninger omkring områdets vandhuller og i markskel. Der ses i landskabet en meget punktvis og spredt beplanting samt levende hegn.

Dyrkningsform

Områdets bølgede karakter er præget af intensiv opdyrket morænejord, med vandhuller og mindre søer. Mange af disse er drænede og rørlagte og ligeledes henlagt til landbrugsjord. Ikke alle er drænede, hvorfor denne form for halvkulturnatur ses spredt i landskabet. Derudover findes der ikke nogen karakteristiske naturområder inden for området.

Område G er karakteriseret ved sit morænelandskab med dødisrelief, og derved flere vandhuller

Kort 47. Karakterområde G - Naturgrundlag Per Smed. GEUS.

Bebyggelsesstruktur
Området er tæt bebygget med en del vejlandsbyer langs landevejene i områdets kant, samt mange spredte gårde og landsbyen Bonnet centralt i området. Særligt er den bebyggede struktur omkring Vandborg et interessant kulturmiljø. I den vestlige del ses et erhvervsområde mellem Lemvig og Rom, hvor Lemvig Biogasanlæg ligger som et landmark for denne del af området.

Kulturhistoriske helheder og enkelt elementer
Den sydlige afgrænsning følger oldtidsvejen, der er kantet med utallige gravhøje og er, sammen med Ramme Dige, et markant kulturhistorisk område inden for område G.
Inden for området ses desuden Vandborg Kirke, Hove Kirke, Heldum Kirke, Rom Kirke og Lomborg Kirke, der alle ligger rundt i kanten af området.

Tekniske anlæg
Område G afgrænses af tre større veje og gennemskæres af en fjerde, således at området også inkluderer det østlige erhvervsområde. Disse linjer fungerer som en naturlig grænse mellem området og de tilgrænsende områder. Jernbanen løber tværs gennem landskabet ligesom flere mindre veje krydser på tværs. Der findes i området flere vindmøllegrupper, af variende størrelse og primært i den sydlige del af området. Landskabet er desuden præget af større landbrugsejendomme, og omkring Rom har stedet en industriel karakter.

Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse/udgangspunkt

Den kulturhistoriske oprindelse knytter sig til landbrugets opdyrkning af et morænelandskab med relativ god lerjord. En kulturhistorie der går flere hundrede år tilbage. Intakthed i forhold til denne kulturhistoriske oprindelse og tidsdybde er god. Landskabet er stadig domineret af mindre landsbyer og spredt bebyggelse omgivet af store intensivt opdyrkede markflader.
Som følge af teknologiens udvikling og viden omkring drængingstekniker og i takt med landbrugets intensivering er flere af de oprindelige engområder og vandhuller nu underlagt dyrkning.

Rumlige og visuelle forhold

De karaktergivende rumlige visuelle forhold i området afsætter en generel middel eller lille skala, med et transparent til lukket udtryk. Et landskab med stor terrænmæssig variation, meget sammensat af landbrug, vandhuller, beplantning, erhvervs- og industriområder, samt en spredt bebyggelse.
Landskabet har en svag struktur og beplantningen er punktvis og sporadisk fordelt. Området, der er omkredset af større veje og med flere mindre veje på tværs samt flere bebyggelser og landsbyer, er middel roligt og afdæmpet. Dog er landskabet visuelt uroligt med den store kompleksitet og sammensathed. De tekniske anlæg, i form af hovedvejene langs områdets kanter, jernbanen der flere steder løber på tværs, bebyggelserne af industrikarakter og vindmølleparkerne, tilpasses let en menneskelig skala i dette sammensatte landskab.

Oplevelsesrige delområder og enkeltelementer
I landskabet opleves flere små vandhuller, hvilket gør det interessant at færdes i, oftest er de dog omgivet af opdyrket landbrugsjord og dermed utilgængelige. Af kulturhistoriske helheder ses Ramme Dige og Oldtidsvejen med omkringliggende gravhøje. Inden for området ses desuden Vandborg Kirke, Hove Kirke, Heldum Kirke, Rom Kirke og Lomborg Kirke, der alle ligger rundt i kanten af området, hvorfra man kan kigge ind i området.

Planlægningsmæssige tendenser og udfordringer

De planmæssige udfordringer er:
- At planlægge for by- og erhvervsudvikling, således at det indpasses bedst muligt i landskabet efter karakteren.
- At planlægge for vindmøller og andre tekniske anlæg, således at de indpasses bedst muligt i landskabet efter karakteren.
- At planlægge for store landbrug og sikre at disse anlæg tilpasses landskabets karakter.
- At planlægge for fritids- og sommerhuse, således at disse tilpasses landskabets karakter.
- At friholde landskabsområdet for skovrejsning og etablering af energiafgrøder.

Landskabets bølgede terræn er præget af spredt beplantning og vandhuller

Terrænvariationen og den spredte beplantning skærmer og bringer de tekniske anlæg ned i en menneskelig skala

Markeringen af Ramme Dige og det åbne landskab hvor øjet standses af beplantningen og de bagvedstående vindmøller

Lemvig Biogasanlæg ligger som et landmark i områdets østligste del

Landskabsvurdering

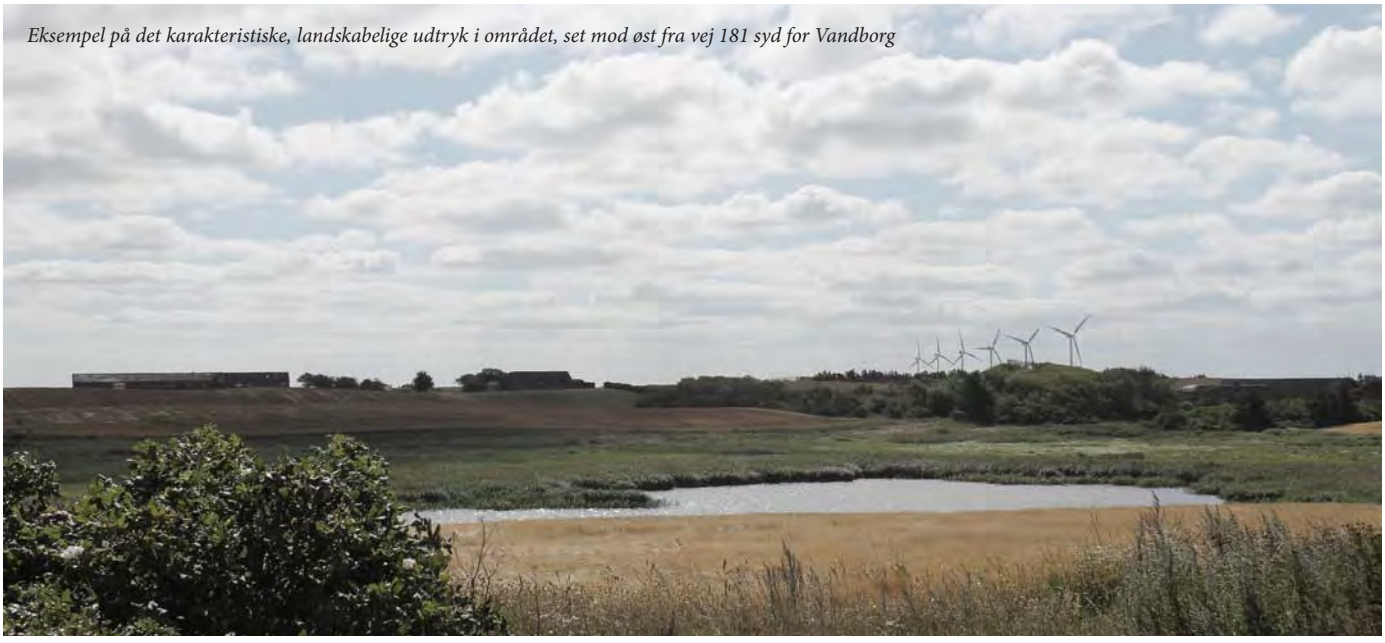
Karakterstyrke

Landskabskarakterens styrke vurderes med afsæt i hvor tydeligt:

- Nøglekarakteristika fremstår (deres tilstedeværelse og tydelighed).
- Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse afspejles i karakteren.
- Karakteren afspejler samspil mellem naturgrundlag og kulturgeografiske strukturer.

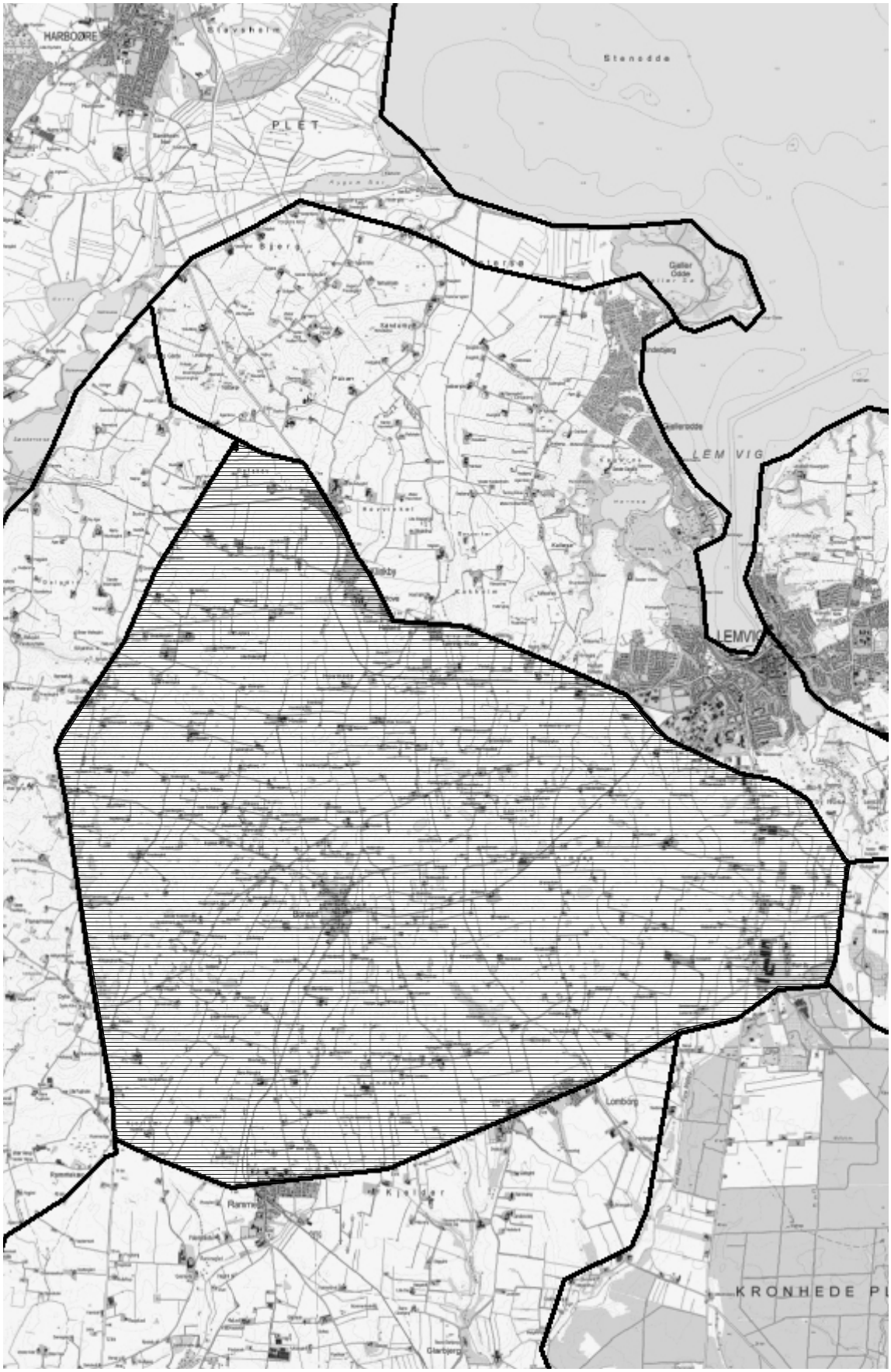
Karakteristisk

De karaktergivende elementer i form af den bølgede og intensivt opdyrkede moræneflade med dødisrelief, spredtliggende gårde samt den spredte beplantning ses fortsat i landskabet. Dog opleves vandhuller og vandløb ikke i lige så høj grad som tidligere, da flere er drænet og omlagt til landbrugsjorde, hvorved en hvis svækkelse af karakteren forekommer.

Eksempel på det karakteristiske, landskabelige udtryk i området, set mod øst fra vej 181 syd for Vandborg

Karakteristisk

Kort 48
Karakterområde G
- Karakterstyrke

Tilstand

Med baggrund i landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse er der foretaget en vurdering af:

- Intakthed i forhold til landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse.
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de karaktergivende elementer.
- Graden af forstyrrelse (tekniske anlæg, støj og lignende).

På baggrund heraf vurderes tilstanden som god, middel eller dårlig.

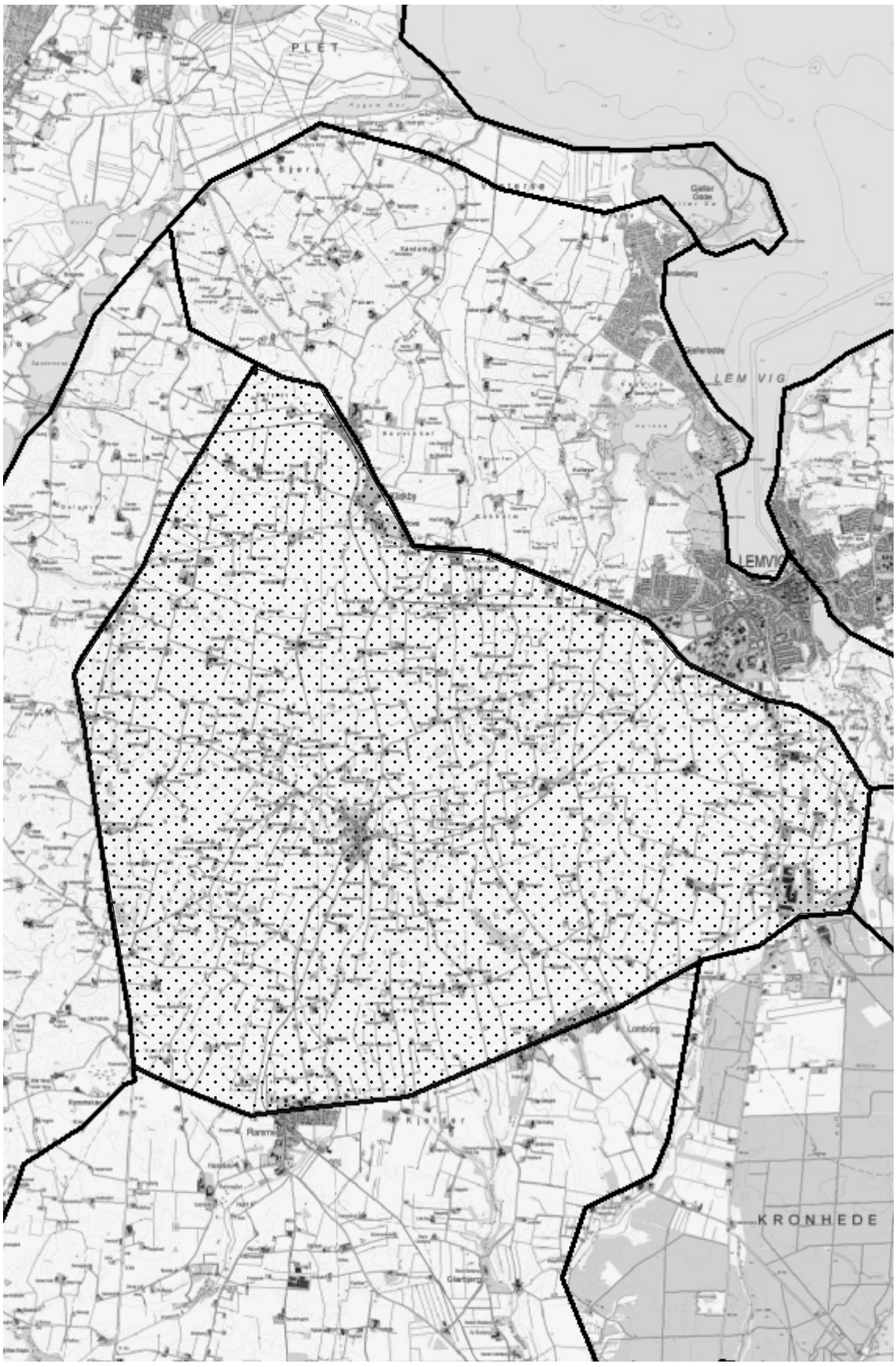
Middel tilstand

Generelt vurderes området til at være af middel tilstand, hvor landsbystrukturerne langs kanten og centralt i området, samt den spredte bebyggelse i landskabet i form af enkelt gårde er fastholdt. I landskabet ses de intensivt opdyrkede markflader, med spredt beplantning og vandhuller, flere af hvilke der dog er drænet og nu indgår i landbrugsdyrkningen.
Landskabet er i høj grad præget af forskellige tekniske anlæg, såsom jernbanen, krydsende veje og omkringliggende hovedveje. Derudover er der i områdets sammensatte landskab indpasset flere vindmølleparker, landbrugsbygninger og højspændingsledninger.

Området er i høj grad præget af tekniske anlæg, - her ses jernbanen, landbrugsbebyggelse og en vindmøllepark syd for Bonnet

Middel tilstand

Kort 49
Karakterområde G
-Tilstand

Oplevelsesrige landskaber, udsigter, og landmarks

Forekomsten af oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks i karakterområdet vurderes i forhold til de oplevelsesmuligheder, der normalt forekommer i regionen.

Landskabet er i form af de mange dødisvandhuller interessant, men ikke videre sammenhængende som et oplevelsesrigt landskab. Af kulturhistoriske helheder ses derimod Ramme Dige og Oldtidsvejen med omkringliggende gravhøje, samt det kulturhistoriske landsbymiljø omkring Vandborg.

Særlige udsigter

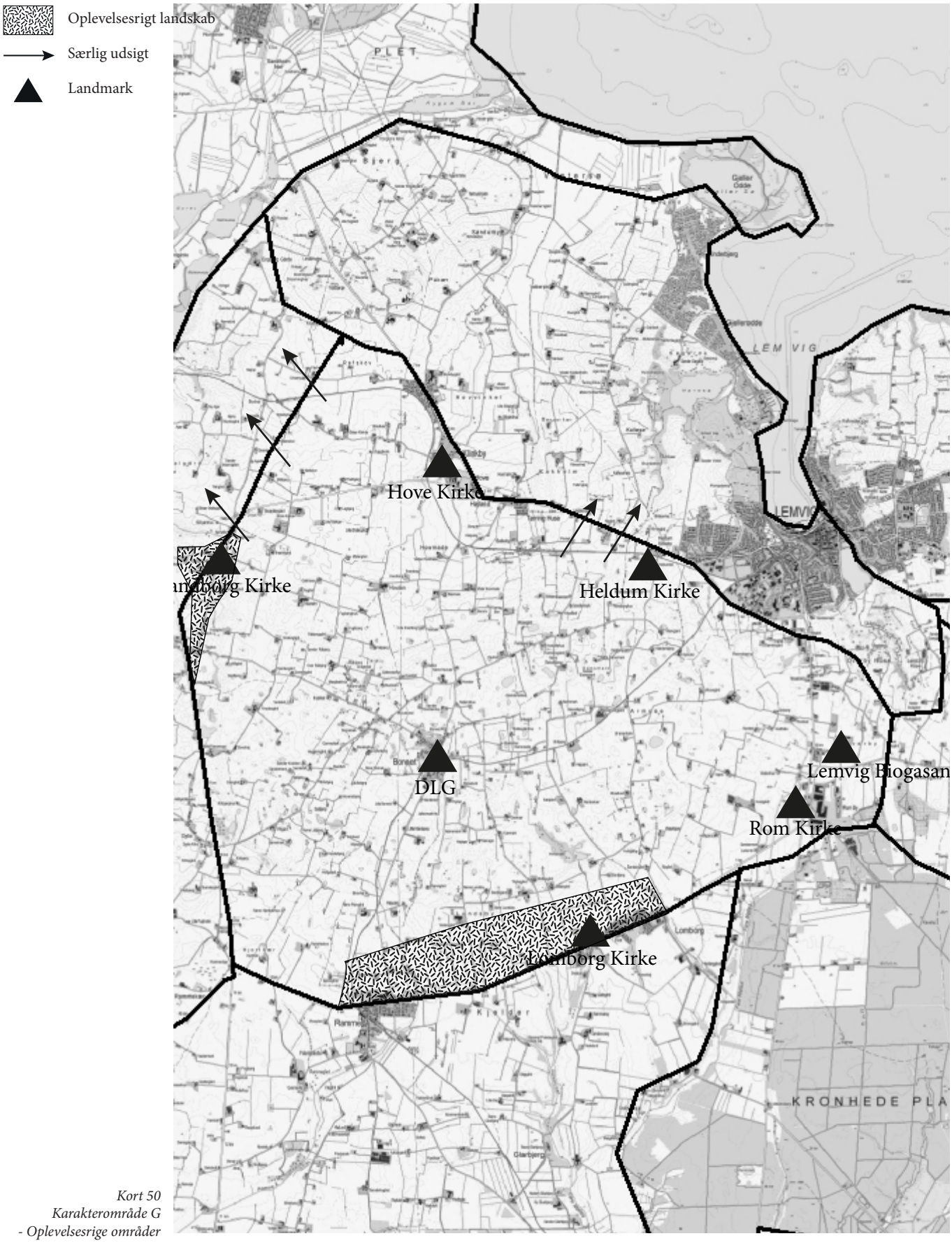
Der er ingen særlige udsigter at fremhæve indenfor karakterområdet. Fra området langs vej 181 er der dog fine kig ind over den åbne karakter og de lange sigtelinjer i naboområdet F og i den nordlige del ligeledes kig over det bakkede landskab i område B.

Landmarks

Som en markering af områdets grænse ligger landsbykirkerne som kulturhistoriske landmarks langs grænsen. I den sydlige del af landskabet ligger oldtidshøjene og Ramme Dige som lavere kulturhistoriske landmarks. Derudover ligger Lemvig Biogasanlæg og dlg's bygninger i Bonnet som markante industrielle landmarks i landskabet.

Udsigt til område G fra Rom Kirke

Kort 50
Karakterområde G
- Oplevelsesrige områder

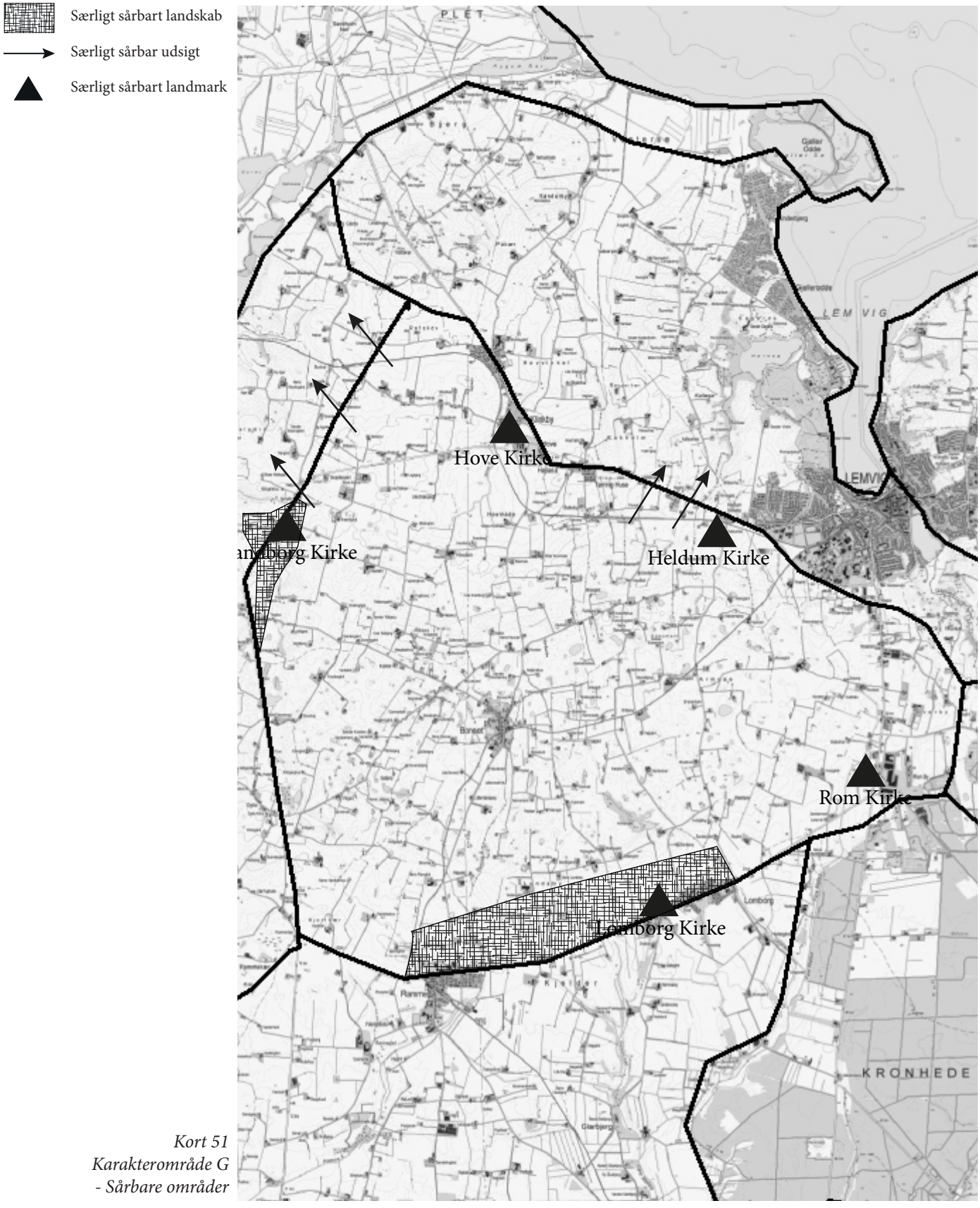
Sårbarhed

Det vurderes i hvilken grad landskabskarakteren og de visuelle oplevelsesmuligheder påvirkes ved ændringer i landskabets fysiske og funktionelle forhold.

Den sydlige del af området omkring Ramme Dige og Oltidsvejen og kulturmiljøet omkring Vandborg er sårbart overfor ændringer der forringer eller udvisker fortællingen om de gamle kulturmiljøer.
Ellers vurderes landskabskarakteren generelt robust over for ændringer. Større landbrug indgår i dag som en del af landskabskarakteren, og det vurderes muligt at integrere disse i området under forudsætning af, at de strukturmæssigt og udtryksmæssigt fremstår homogene og tilpasset det omgivende landskab. Ligeledes er området mindre sårbart overfor høje elementer, der kan indpasses i landskabets sammensatte karakter og fremstå lavere i skala ved de varierende terrænformer og beplantningsstrukturer.

I området kan tekniske anlæg indpasses i en allerede sammensat landskabskarakter

Kort 51
Karakterområde G
- Sårbare områder

Strategiske mål

På baggrund af de forrige analyser; Landskabets karakterstyrke, tilstand, oplevelsesrige landskaber, udsigter, og landmarks, samt sårbarhed beskrives her de strategiske landskabsmål for området. Målene er bestemt ved hjælp af figur 20.

- Vedligeholde/Styrke
- Bevar/beskytte
- Genoprette/Styrke
- Ændre /nyskabe

- Områder, hvor landskabskarakteren bør beskyttes:
Området omkring Oldtidsvejen samt Ramme Dige bør beskyttes for sin kulturhistoriske værdi. Ligeledes bør kulturmiljøet i og omkring Vandborg beskyttes.

- Områder hvor landskabskarakteren bør vedligeholdes:
Generelt bør området vedligeholdes og styrkes i sin eksisterende, sammensatte karakter. Landskabskarakteren vurderes dog robust over for ændringer, hvilket betyder, at der i området kan ske ændringer, når ændringerne er tilpasset landskabets karakter og eksisterende strukturer.

Anbefalinger til planlægning og forvaltning

Landskabskarakteren
Landskabskarakteren bør opretholdes som landbrugsland, med vandhuller og varierende terræn. Steder hvor vandhuller er drænet til fordel for dyrkning, kan disse med fordel genetableres, således at landskabets oprindelige karakter træder tydeligere frem.

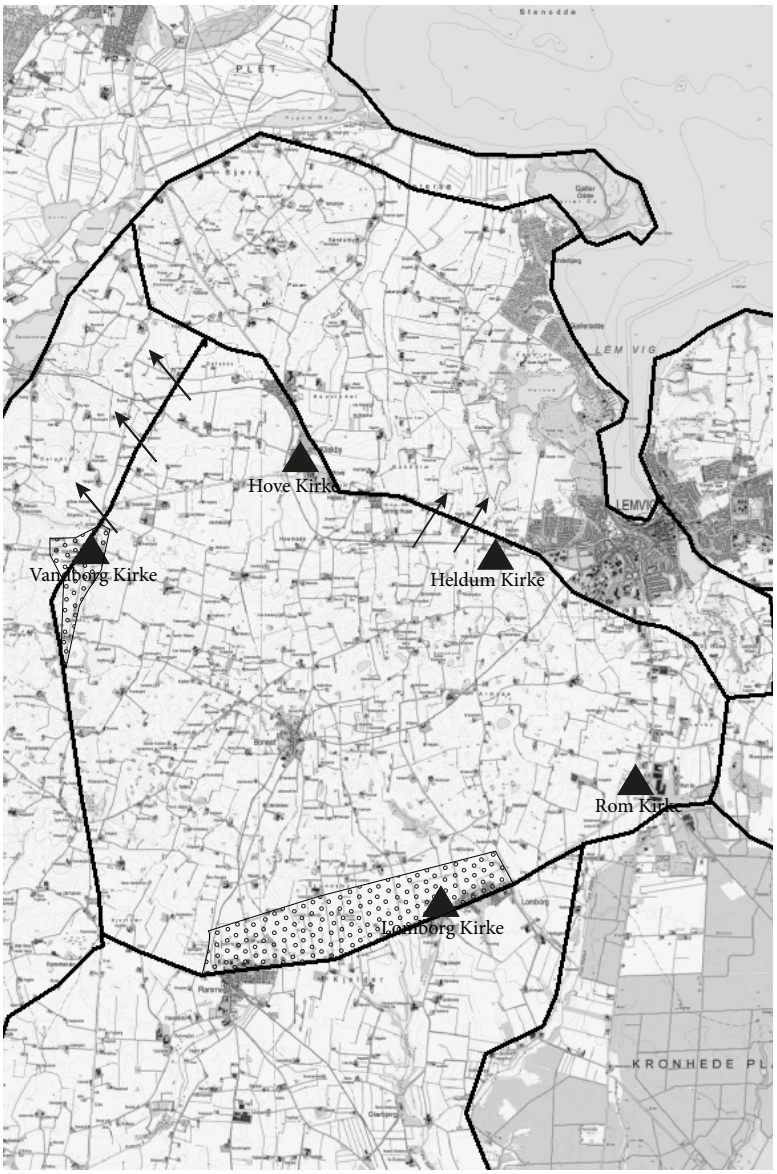
Natur
Udover de spredte vandhuller, opleves ingen større naturmæssig værdi i området, der primært er præget af landbrug.

Skov og energiafgrøder
Området er landskabeligt set, ikke egnet til større strukturer som skovrejsning, der vil stå i skarp kontrast til landskabets ellers spredte beplantninger og trævækst og udviske fornemmelsen af det småbakkede terræn.

Bebyggelse
Den spredte bebyggelse, der ligger i landskabet, bør opretholdes, og udelukkende med ny- og udbygninger tilpasset til landskabets karakter. Derudover bør landsbystrukturerne vedligeholdes i landskabet.

Tekniske anlæg
Området er ganske robust overfor større tekniske anlæg, og der er allerede flere eksisterende anlæg i variende størrelser indpassset i det sammensatte landskab.

Anbefalingerne er Teknik og Miljøs anbefalinger, og er alene baseret på intentionen om at tilgodese landskabelige interesser. Manglende hjemmel i lovgivningen eller hensyn til øvrige interesser i det åbne land, der skal inddrages i interesseafvejningen, kan bevirke at anbefalingerne ikke følges.

Kort 52
Karakterområde G
- Strategiske mål

Landskabskvalitet

Tilstand	**Særligt karakteristisk** **Særlige visuelle oplevelsesmuligheder**	**Karakteristisk** **Visuelle oplevelsesmuligheder.**	**Karaktersvagt** **Uden visuelle oplevelsesmuligheder**
God	Bevare/Beskytte	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke
Middel	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke	Ændre/Nyskabe
Dårlig	Genoprette/Styrke	Genoprette/Styrke	Ændre/Nyskabe

Figur 20. Caspersen og Nellemann, 2005

Fabjerg Hedeslette

L A N D S K A B S K A R A K T E R O M R Å D E H

Den nordvestlige del af karakterområdet. Dyrkede marker på den bølgede til letbakkede flade.

Landskabskarakteranalyse..... 157 - 167
Landskabsvurdering..... 168 - 177

Landskabskarakteranalyse

Landskabets nøglekarakter

Det bakkede morænelandskab i nord med overgangen til den fladere, letbølgede hedeslette i syd, hvor Klosterheden står som en mørk, dominerende mur i baggrunden. Der er udsyn over de bølgede vider, som hovedsageligt består af intensivt dyrkede landbrugsarealer. Særligt i den nordlige og centrale del af området er markarealerne sjældent afgrænset af levende hegn, hvilket medvirker til et større landskabsrum. Den spredt lave bebyggelse gør sig gældende og udspiller sig i form af større landbrug, hobbylandbrug og fritliggende huse. Langs Oldtidsvejen ses kulturhistoriske helheder og enkeltelementer i form af oldtidshøje og Fabjerg Kirke.

Beliggenhed og afgrænsning

Fabjerg Hedeslette ligger i den nordlige og østlige del af kommunen. Området afgrænses meget klart mod syd af Klosterheden og Kronhede Plantage. Mod vest, nord og øst afgrænses stedet af et større morænelandskab, som generelt er mere bakket end det ses i karakterområde H. Den nordlige del af Fabjerg Hedeslette er en del af dette morænelandskab, som strækker sig på tværs af kommunegrænsen til Struer Kommune.

Se kort 53. Landskabskarakterområde H.

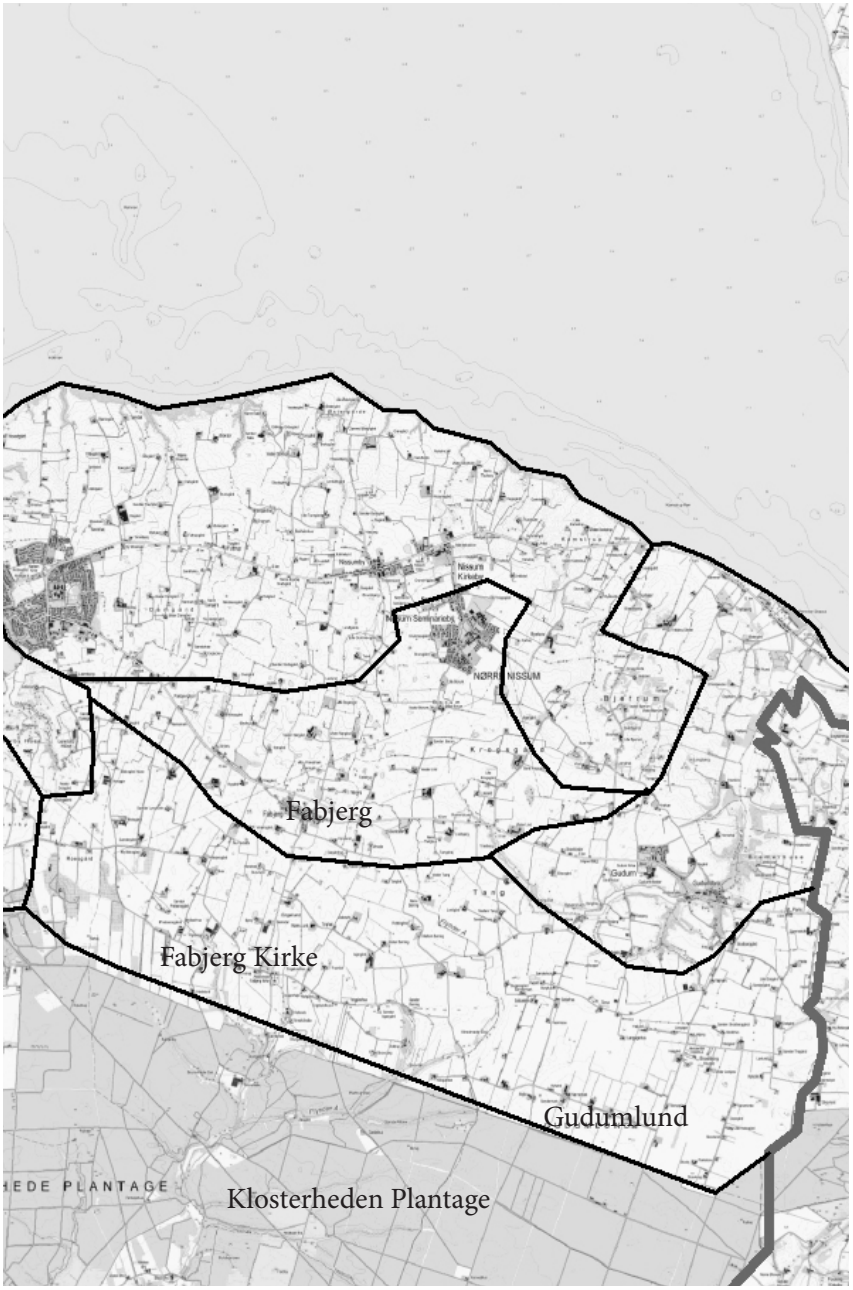
Landskabskarakter

Fabjerg Hedeslette kendetegnes ved den flade og letbølgede hedeslette i syd til det let bakkede morænelandskab i den nordligere del.
Området består hovedsageligt af intensivt dyrkede marker, hvorimellem en spredt lav gårdbebyggelse, enkelthuse og husmandssteder gør sig gældende. Markarealerne afgrænses ofte af skel i jorden i stedet for levende hegn, hvilket medvirker til et større landskabsrum. Dette får istidslandskabets bølgede flade til at fremstå tydeligt og i en større skala.
Bebyggelsen orienterer sig primært mod det slyngede vejforløb, hvilket får selve bebyggelsesstrukturen til at fremstå tilfældig men i overensstemmelse med stedets karakter. I Gudumlund ses en mere retlinet og 'tænkt' struktur i både bebyggelse og vejforløb grundet planlægningen af 15 husmandssteder for stedet i 1948.
Klosterheden og Kronhede Plantage opleves tydeligt i området, selvom den ikke er en del af karakterområdet. Med sin markante mørke karakter, optræder plantagen som en gennemgående mur i baggrunden i udsynet mod syd. Den sætter det utilslørede og lette landskab, Fabjerg Hedeslette, i relief.
De mange gravhøje har en stor kulturhistorisk værdi for området, og de fortæller om tidligere tiders aktivitet på stedet.
Udsynet over de åbne marker er særligt, men forstyrres ofte af elmaster, særligt østligt i karakterområdet. Området har en middel til stor skala.

Den bølgede flade med Klosterheden i baggrunden, der danner en mørk, retlinet mur. Her ved Gudumlund.

Kort 53
Landskabskarakter-
område H

Naturgrundlag

I sin geologi er området interessant, fordi *Hovedstilstandslinjen*, også kaldet *Israndslinjen,* løber igennem. Israndslinjen er betegnende for den opbremsning af isfremrykningen, der skete i sidste istid. Israndslinjens forløb kan følges fra Bovbjerg ved Vestkysten og i en østlig retning til Viborg-egnen, hvorfra den løber mod syd. Isafsmeltningen, fra Israndslinjen og isen nord og øst herfor, førte til dannelsen af de flade smeltevandssletter mod vest og syd, hvor der var isfrit.
Jorden består af moræneler i den nordlige del. I den sydlige del findes smeltevandssand og -grus.
Israndslinjen har forårsaget forskellige terrænformer. Nord for denne, hvor isen lå, findes i dag et varieret morænelandskab. Syd for israndslinjen, hvor landskabet forblev isfrit men præget af gennemstrømningen af smeltevandet, dannedes den flade hedeslette. Da israndslinjen går igennem Fabjerg Hedeslette, deler den rent terrænmæssigt området op i to parter; I den sydlige del ses hedeslettens fladere terræn, let bølget, imens der nordligere danner sig et begyndende morænelandskab. Området fortæller således om overgangen fra den flade hede til den bakkede moræneflade.
Ådalene fra Klosterheden Plantage berører Fabjerg Hedeslettes sydlige del. Flynder Å er den mest markante, der krydser Saugmandsvej.

Se kort 54. Karakterområde H - Naturgrundlag.
Per Smed. GEUS.

Anvendelse og landskabsstrukturer

Bevoksning

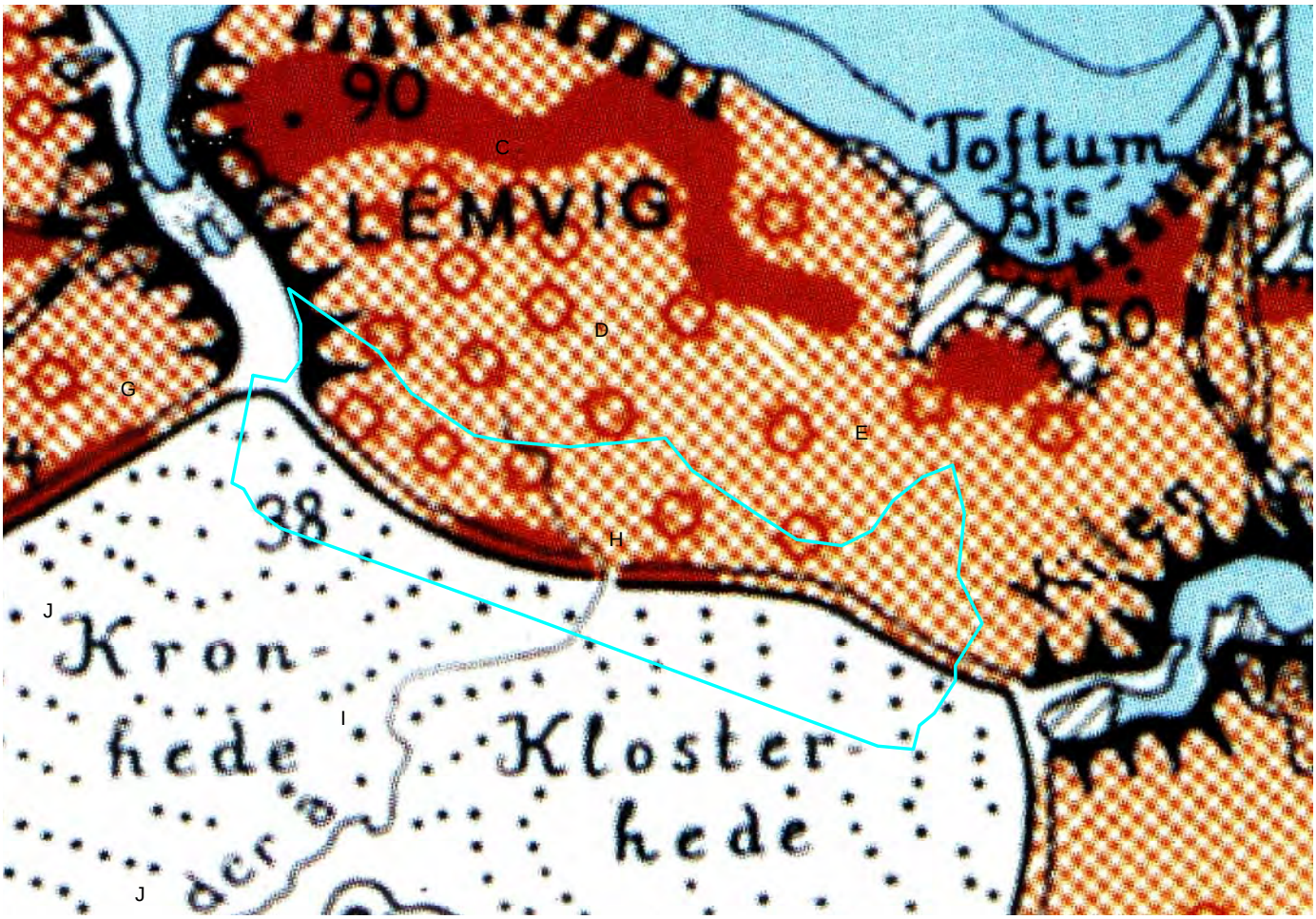
Generelt markerer bevoksningen sig ikke særligt i karakterområdet. Markernes opdeling er hyppigt markeret ved dyrkningsgrænser. Der forekommer også lægivende beplantning imellem markerne, men ikke i samme grad, som det ellers optræder mod syd i kommunen. Der findes af og til en gruppe nåletræer placeret på markerne.
Et par undtagelser skal nævnes. Tæt på Klosterheden er der placeret flere markante og høje nåletræsrækker, der går vinkelret på Klosterheden. Ved Gudumlund ses de levende hegn også i forbindelse med Klosterheden. Her er de lavere og opdeler mindre markarealer. Ved Gudumlund, ad Gudumlundvej, findes en karakteristisk og identitetsskabende allé, der løber på begge sider af vejen langs marker og husmandsbrug.

Dyrkningsform

Området består hovedsageligt af større marker og landbrug, der fortæller om en intensiv landbrugsdyrkning. I enkelte områder er markerne mindre og bærer præg af ekstensivt brug, fx. i Gudumlund, hvor de fleste husmandsudstykninger fungerer som hobbylandbrug. En enkelt af de udstykkede husmandssteder fra 1948 i Gudumlund er betydeligt udvidet og fungerer i dag som intensiv landbrug. Her har markarealerne vokset sig større til forskel fra naboernes mindre hobbylandbrug.

Dyrkningsgrænser der lader landskabet stå åbent

Det bakkede morænelandskab i nord

© Per Smed 1979

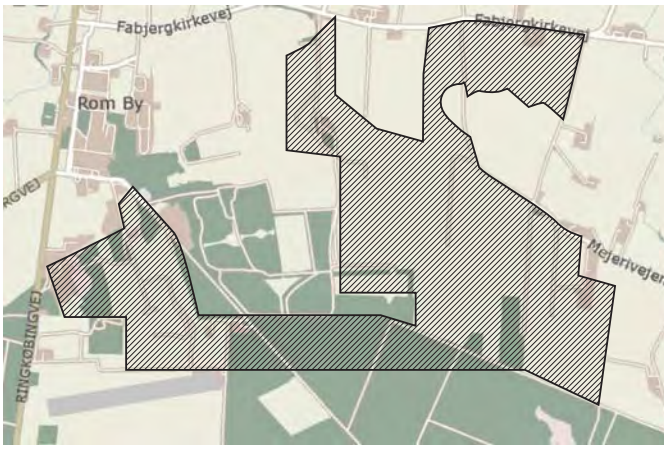
- Ekstramarginal smeltevandsfloddal
- Kystklint
- Marint forland dannet siden stenalderen (5.000 f.K.)
- Moræne fra sidste istid, lerbund
- Moræne fra sidste istid, sandbund
- Stenalderhavets kystlinje
- Hedeslette (Prikrækkerne er skematiske højdekurver)
- Klitlandskab
- Landskab med dødisrelief
- Randmorænelandskab
- Smeltevandsflodterrasse
- Tunneldal

Kort 54.
Karakterområde H
- Naturgrundlag
Per Smed. GEUS.

Bebyggelsesstruktur:
Der findes ingen bydannelser i området, hvilket lader det åbne land træde frem. En spredt lav bebyggelse gør sig gældende i form af større landbrug, hobbylandbrug og fritliggende huse. De to sidstnævnte står som punkter i bebyggelsesstrukturen i forhold til de store landbrugsbyggerier.
Bebyggelsen orienterer sig hovedsageligt mod vejene, men findes også trukket tilbage på markerne. Vejene har et bølget forløb, som giver bebyggelsen forskellige orienteringer. Ser man alene på bebyggelsesstrukturen, fremkommer et nærmest rodet billede. Det bølgede vejforløb skal ses som en vigtig medspiller, da den danner rygraden for bebyggelsesstrukturen og er udgangspunktet for bygningernes indbyrdes forskellige orienteringer.
Et anderledes billede tegnes ved Gudumlund, som ligger i karakterområdets sydøstlige hjørne. Dette er en udstykningsplan fra 1948 for 15 husmandssteder. Det ses tydeligt, at der er en sammenhæng imellem de eksisterende elementer. Bygningerne orienterer sig i samme retning ad den lige strækning, Gudumlundvej. Her ligger bebyggelsen på begge sider af vejen med næsten samme afstand imellem sig. Markarealerne retter sig efter bebyggelsens linjer og størrelse, hvilket er med til at udtrykke en sammenhæng i området.
Se figur 22.

Kulturhistoriske helheder og enkelt elementer
Landevejen fra Rom til Gudum, Fabjergkirkevej, ledsages af et stort antal gravhøje. Forløbet udgør noget af Oldtidsvejen, der løber fra Vesterhavet ved Trans til syd for Skive ved Karup Å og videre mod Viborg. Oldtidsvejen består af en lang række gravhøje, der i område H ligger langs Israndslinjen.
Middelalderkirken, Fabjerg Kirke, ligger omtrent midt i Fabjerg sogn, placeret langs Oldtidsvejen. Den er omgivet af enkelte huse og gårde mod nord og vest, og mod syd og øst åbner den sig i landskabet. Syd for kirken ligger en oldtidshøj, som man mener har været udgangspunktet for placeringen af kirken.

Figur 21.
Udpegning af råstofgraveområde fra 2008

Tekniske anlæg
I områdets nordøstlige hjørne er der placeret fire vindmøller på række. Derudover ses adskillige elmaster i området, hvoraf en række af dem løber i forbindelse med vindmølleområdet.
I områdets sydvestlige del findes en mere teknisk og industripræget karakter. Her ligger et grusgravsområde der udgør et større område. Derudover er der en nær kontakt til biogasanlægget, der ligger i karakterområde G.
Området rummer større landbrugsbygninger, som ofte har siloer tilknyttet.

Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse / udgangspunkt

Fabjerg Hedeslette er et landbrugsområde med dyrkede marker, større intensive landbrugsproduktioner, hobbylandbrug og husmandssteder, der ligger spredt i landskabet. De større landbrug ligger hovedsageligt i den nordlige del, hvor jordtypen er det næringsrige moræneler. Her hersker det bakkede morænelandskab også, som afsætter et snoet vejforløb.

Landbrugslandet på den åbne, letbølgede flade i den sydlige del af Fabjerg Hedeslette

Ved Gudumlund. De mindre græsningsarealer afgrænset af tæt, levende hegn.

Figur 22
Plandiagrammer over bebyggelsesstruktur, Fabjerg Hedeslette
Diagrammerne viser bebyggelsesstrukuren i karakterområdet som overordnet består af en spredt bebyggelse, der ikke har nogen sammenhængende orientering. Bebyggelsen orienterer sig efter det snoede vejforløb. Et anderledes billede tegner sig i Gudumlund, hvor bebyggelsen, vejene og markskellene står retvinklet på hinanden og i en mindre skala. Dette udtrykker en sammenhæng på stedet og skiller sig ud fra resten af karakterområdet.

Landbrugslandet på den åbne, letbølgede flade i den midterste/vestlige del af Fabjerg Hedeslette

Rumlige og visuelle forhold

Området er af en middel til større skala, med det fladere terræn i syd, der skifter til det lidt mere bakkede morænelandskab i nord.
Den overordnede struktur og brug af området, landbrugslandet, afspejles tydeligt i oplevelsen af stedet. Man ser de dyrkede markflader, på den letbølgede flade og i det bakkede terræn. Markarealernes afgrænsning består oftest af et markskel, der markerer sig ved dyrkningsgrænserne, i stedet for den lægivende beplantning, der er rumdannende. Rent visuelt medfører dette større landskabsrum trods det let kuperede terræn.
Imellem de dyrkede marker ligger landbrugsbygninger, enkeltgårde og husmandssteder. Omkring nogle af bygningerne findes lægivende beplantning, imens andre står tydeligere frem mod landskabsfladen.
De levende hegn, der dog ikke optræder så hyppigt, er karakteriseret af en transparent og hullet karakter. For eksempel ses det, hvordan de store nåletræeshegn ved Sandehusvej skaber kig imellem sig. Man kan eksempelvis mod nordvest se Fabjerg Kirke imellem nåletræerne. Et andet eksempel på markante træer ses imellem Nørrelundvej og Saugmandsvej ved gravhøjene langs Fabjergkirkevej. Her fremtræder de enkelte, mørke træer i landskabet. I Gudumlund opleves i midlertid tættere levende hegn, der afgrænser de mindre markarealer. Kigger man mod syd fra Gudumlund opleves en visuel overgang fra det mindre tætte levende hegn til de store, mørke nåletræer, der markerer Klosterheden. En kontrast der udspiller sig igennem skala og farvenuancer.
Karakteristisk for de levende hegn er også deres møde med det bølgede og mere snoede vejforløb. Tæt på Klosterheden, særligt ved Sandehusvej, ses de rette, markerede hegn, der går vinkeltret på Klosterhedens skarptskårede linje. I den anden retning, mod nord, møder hegnene det bølgede vejforløb, Fabjergkirkevej. Hegnene formidler overgangen fra den tætte plantage til det åbne land med et bølget og bakket terræn.
Klosterheden Plantage er en del af den visuelle oplevelse i området, selvom den står udenfor karakterområdet. Den opleves som en markant, grøn 'mur' i baggrunden af landskabsbilledet, når man kigger mod syd.
De tekniske anlæg opleves primært i form af elmaster på de store marker. Ofte står de meget synligt frem i landskabet og skaber en kontrast rent skalamæssigt til den sparsommelige beplantning og spredte gårdbebyggelse. Nordøstligt opleves en linje af elmaster i forbindelse med de større vindmøller. Elmasterne er placeret i et markskel, der indeholder en sporadisk beplantning, og her indpasser masterne sig skalamæssigt i landskabet. De tværgående vindmøller har en større skala, og elmasterne formidler overgangen imellem den lavere beplantning og de store vindmøller. I forhold til de givne linjer i landskabet, såsom hegn, markskel og vejforløb, er vindmøllerne placeret nærmest på tværs af disse. På grund af dette kan de opleves forstyrrende.
I forbindelse med nogle af de større landbrug stikker siloer tydeligt op, hvilket forstyrrer landskabsbilledet især i den sydlige del med det flade terræn. Generelt er landbrugsbygningerne ellers indpasset i landskabet.

Oplevelsesmæssige delområder og enkeltelementer

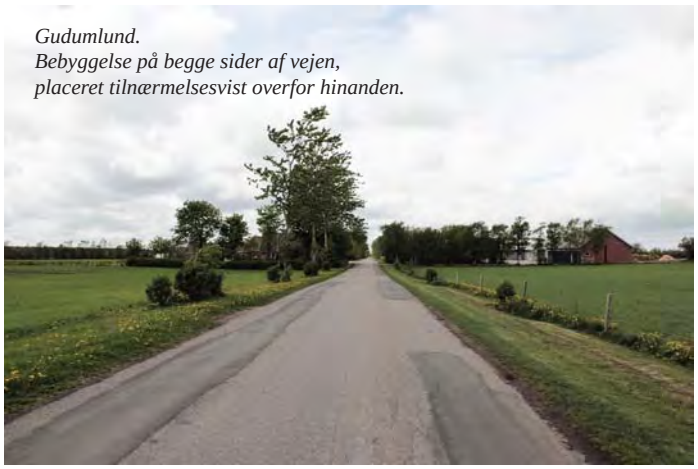
Flynder Å løber igennem området i en nord-sydgående retning. Den krydser Saugmandsvej og det er her, man i karakterområdet oplever ådalen tydeligst. Terrænet skråner ned mod Flynder Å, og den viser sit slyngede forløb på marken.
Husmandsudstykningen i Gudumlund er oplevelsesmæssigt interessant, da man fornemmer en sammenhæng i stedet. Først og fremmest skabes sammenhængen og den fælles identitet i kraft af alléen ad Gudumlundvej. Husmandsudstykningerne er placeret på hver side af vejen, tilnærmelsesvist beliggende overfor hinanden. Omkring bygningerne findes mindre markarealer afgrænset af en lægivende, tæt beplantning. Af denne grund opleves området i en mindre skala end resten af karakterområdet, hvilket skaber en lokal identitet.
Gravhøjene langs Fabjergkirkevej markerer og fortæller historien om Oldtidsvejens forløb. Midt i Fabjerg Sogn, på Fabjergkirkevej, ligger Fabjerg Kirke i tæt forbindelse med en oldtidshøj.

Planmæssige tendenser og udfordringer

De planmæssige udfordringer er:
- At planlægge for vindmøller, så de indpasses bedst muligt i landskabet - med øje for oplevelsen af overgangen fra den flade hedeslette til morænebakkerne i nord.
- At planlægge for store landbrugsbygninger og sikre, at disse anlæg tilpasses landskabets karakter.
- At friholde zonen langs Klosterheden for skovrejsning samt andre elementer, der slører for plantagens skarpt skårede linje .
- At friholde åløbene for ændringer.

Gravhøje ved Fabjergkirkevejs østlige ende.
Kulturmiljøet forstyrres af et større landbrug i baggrunden.

Gudumlund.
Bebyggelse på begge sider af vejen,
placeret tilnærmelsesvist overfor hinanden.

Alléen i Gudumlund

De meget tydelige levende hegn ved Sandehusvej, der går vinkelret på Klosterheden

Kig til Fabjerg Kirke mod nordvest, igennem det markante hegn ved Sandehusvej

Fabjerg Kirkes syd- og vestfacade. Kirken ligger forhøjet og herfra forholdsvist åbent i landskabet.

De to sydligste vindmøller i samspil med elmaster, der løber langs markskellet

Fra Mølgårdvej mod nord. De fire vindmøller og elmaster til venstre

Karakterstyrke

Landskabskarakterens styrke vurderes med afsæt i hvor tydeligt:

- Nøglekarakteristika fremstår (deres tilstedeværelse og tydelighed) .
- Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse afspejles i karakteren.
- Karakteren afspejler samspil mellem naturgrundlag og kulturgeografiske strukturer.

K a r a k t e r i s t i s k

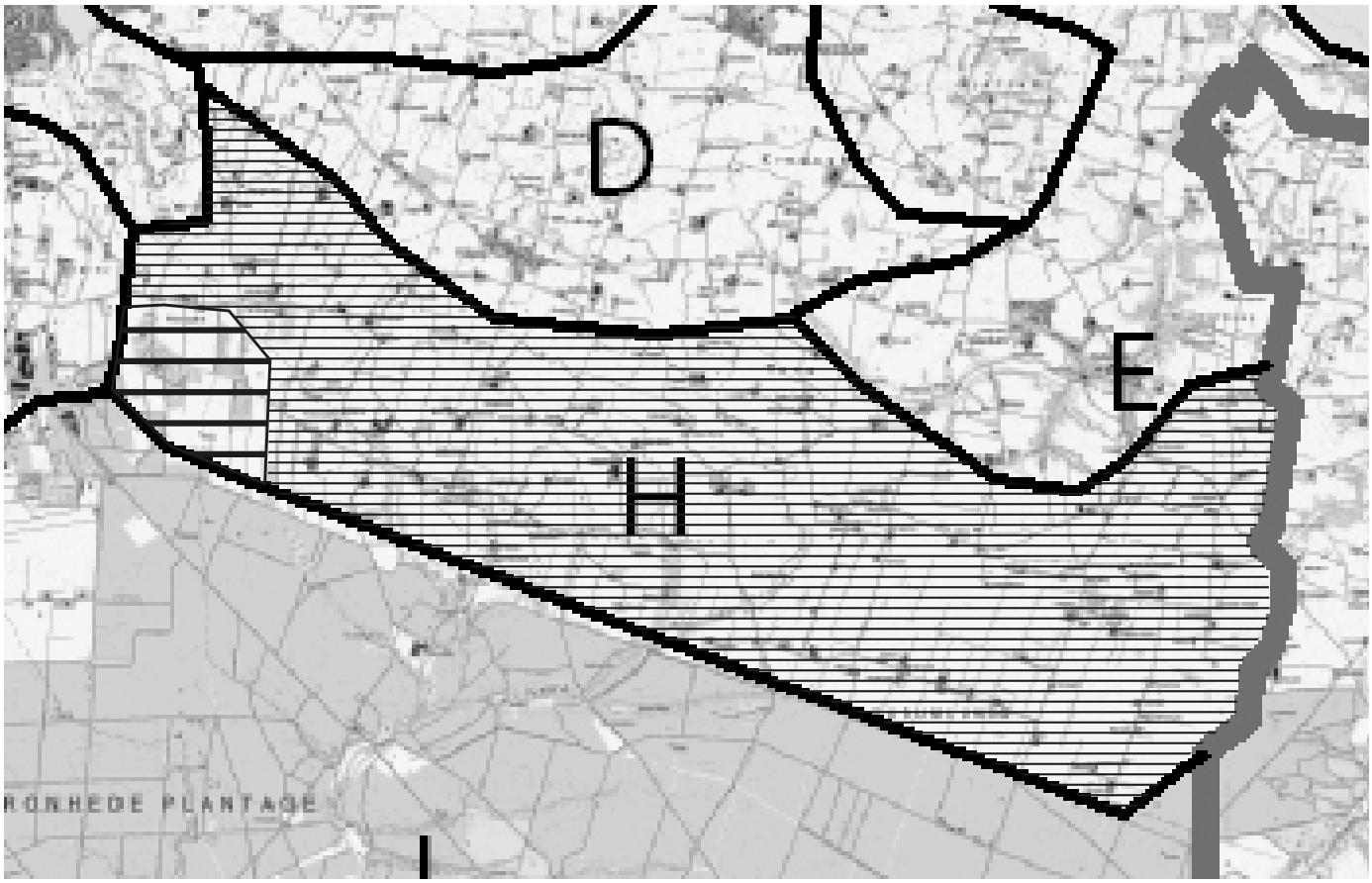
Tilnærmelsesvist hele området fortæller om nøglekarakteren; det let bakkede morænelandskab i nord med overgangen til den fladere hedeslette i syd. Ydermere ses hovedsageligt dyrkede marker og en spredt lav bebyggelse.

K a r a k t e r s v a g t

I områdets sydvestlige hjørne ligger Rom Grusgrav. Et biogasanlæg ligger rent visuelt i nærhed hertil - dog i karakterområde G. Stedet har alt i alt et teknisk præg, hvilket slører nøglekarakteren.

Skovlundvej.
Det flade terræn i forgrunden med overgangen til det mere bølgede og bakkede terræn i nord (i baggrunden).

Karakteristisk

Karaktersvagt

Kort 55
Karakterområde H
- Karakterstyrke

Tilstand

Med baggrund i landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse er der foretaget en vurdering af:

- Intakthed i forhold til landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse.
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de karaktergivende elementer.
- Graden af forstyrrelse (tekniske anlæg, støj og lignende).

På baggrund heraf vurderes tilstanden som god, middel eller dårlig.

God tilstand

Langs oldtidsvejen opleves mange bevarede gravhøje, hvilket gør området af stor kulturhistorisk værdi. Desuden markerer området også israndslinjen, med overgangen imellem det let bakkede morænelandskab mod nord og det fladere terræn mod syd.
Husmandsudstykning i Gudumlund er også et eksempel på et område i god tilstand, da det er bevaret i sin tænkte karakter og planmæssige sammenhæng.

Middel tilstand

Området nord for Oldtidsvejen vurderes til middel tilstand. Her er det bakkede terræn særligt og i en forholdsvis stor skala, grundet de store dyrkningsflader uden en større forekomst af levende hegn. De åbne flader forstyrres i nogen grad af elmaster og større landbrugsbygninger med tilhørende siloer. I den sydlige del, der grænser op til Klosterheden og Kronhede Plantage, bliver skalaen mindre grundet flere markante levende hegn, og plantagen som muren i baggrunden. Hegnene kan ses som en overgang fra den tætte plantage til den åbne hedeslette, dog slører de lidt for plantagens klare linje.

Dårlig tilstand

Områdets sydvestlige hjørne har et teknisk udtryk. Rom Grusgrav er placeret her, som er meget dominerende i landskabsoplevelsen og slører for overgangen til plantagen. Vest herfor, i karakterområde G, ligger biogasanlægget, som understreger den tekniske karakter.
I nordøst er der placeret fire vindmøller på række. Disse går på tværs af landskablinjer, hvilket gør dem dominerende fra nogle vinkler.

Rom Grusgrav, Klosterheden i baggrunden

Vindmølle-rækken set mod sydvest fra Skodborgvej.

God tilstand

Middel tilstand

Dårlig tilstand

Kort 56
Karakterområde H
- Tilstand

Oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks

Forekomsten af oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks i karakterområdet vurderes i forhold til de oplevelsesmuligheder, der normalt forekommer i regionen.

Oplevelsesrige landskaber

Oldtidsvejen
Ad oldtidsvejen opleves et kulturmiljø i form af mange oldtidshøje, der kan ses fra Fabjergkirkevej.

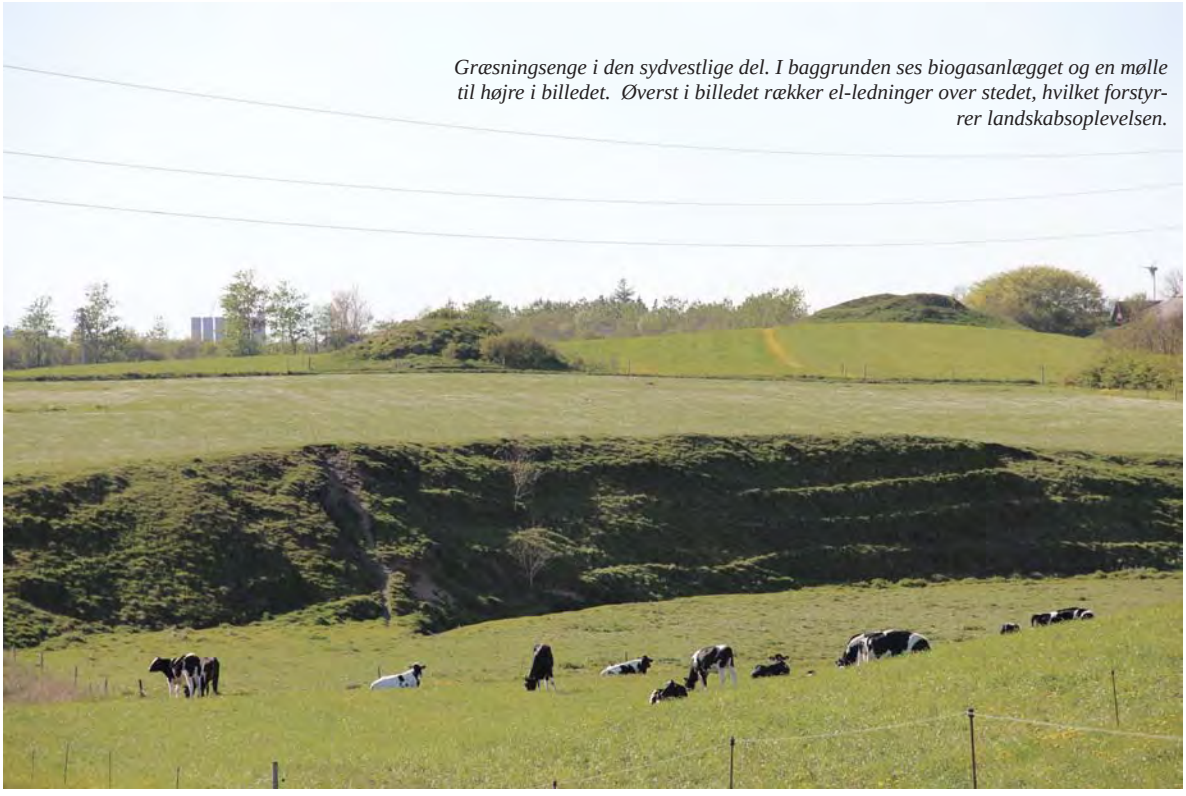
Gudumlund
Gudumlund er interessant i sin planlægning af de 15 husmandsudstykninger fra 1948. På stedet opleves en særlig sammenhæng imellem elementerne. Skalaen er mindre og mere intim og allén ad Gudumlundvej er især med til at skabe stedets sammenbindende karakter.

Særlige udsigter

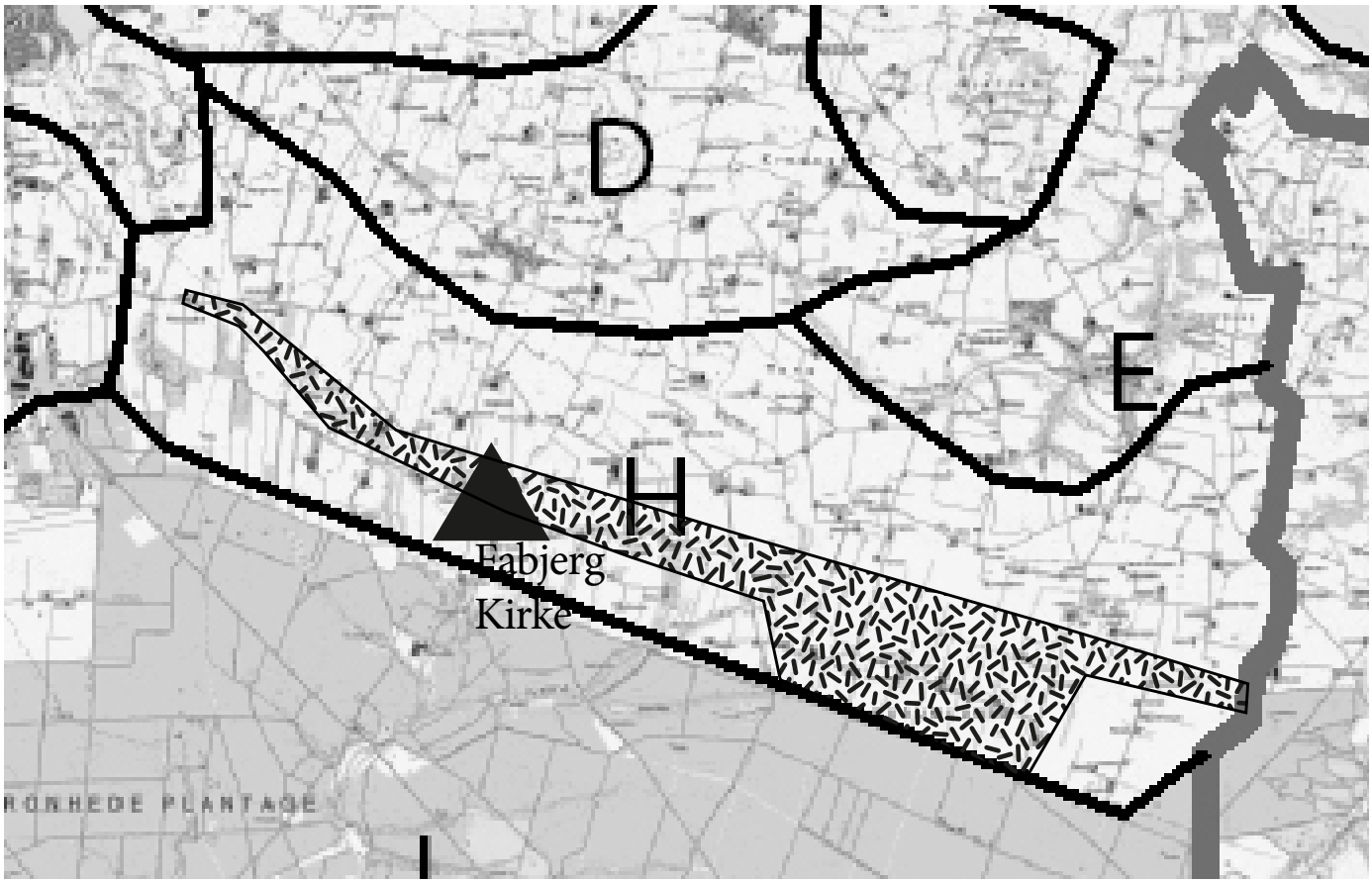
Der er ingen særlige udsigter at fremhæve indenfor karakterområdet, dog kan udsynet til Klosterheden og Kronhede Plantage være interessant i forhold til den lige linje, som plantagen trækker.

Landmarks

Fabjerg Kirke ligger omtrent midt i karakterområdet. Kirken er placeret langs Oldtidsvejen, hvilket gør det muligt at se flere gravhøje herfra og dele af istidslandskabet især mod øst. Ydermere er der udsyn til Klosterheden mod syd.
I den sydlige del ligger oldtidshøjene nærmest som perler på en snor i en øst-vestgående retning. Disse er lavere kulturhistoriske landmarks.

Græsningsenge i den sydvestlige del. I baggrunden ses biogasanlægget og en mølle til højre i billedet. Øverst i billedet rækker el-ledninger over stedet, hvilket forstyrrer landskabsoplevelsen.

Oplevelsesrigt landskab

Særlig udsigt

Landmark

Kort 57
Karakterområde H
- Oplevelsesrige områder

I den vestlige del, fra Tingvej. Gravhøj i mellemgrunden, elmast til højre og Klosterheden i baggrunden.

Sårbarhed

Det vurderes i hvilken grad landskabskarakteren og de visuelle oplevelsesmuligheder påvirkes ved ændringer i landskabets fysiske og funktionelle forhold.

Kulturmiljøet, der udspiller sig i den sydlige del i kraft af de mange gravhøje, er særlig sårbar overfor ændringer, der udhvisker eller forringer fortællingen om stedet.
Ligeledes vurderes området langs Klosterheden sårbart overfor ændringer, der vil sløre dennes tilstedeværelse og markante linje, den trækker i landskabet.
Derudover vurderes landskabskarakteren til at være forholdsvis robust overfor ændringer. Større landbrug indgår i dag som en del af nøglekarakteren i området, og det vurderes muligt fortsat at integrere disse under forudsætning af, at de tilpasser sig det omkringliggende landskab i størrelse og struktur. Alt i alt skal man i planlægningen have øje for landskabets flade terræn mod syd, der indeholder overgangen til Klosterheden, og det bakkede morænelandskab i nord, hvor området er kendetegnende ved store dyrkningsflader.

Ved Saugmandsvej.
Elmasterne der rækker over marker og landbrugsbygninger i baggrunden.

Særligt sårbart landskab

Særligt sårbar udsigt

Særligt sårbart landmark

Kort 58
Karakterområde H
- Sårbarhed

Strategiske mål

På baggrund af de forrige analyser; Landskabets karakterstyrke, tilstand, oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks samt sårbarhed beskrives her de strategiske landskabsmål for området Målene er bestemt ved hjælp af figur 23.

- Vedligeholde / Styrke
- Bevare / Beskytte
- Genoprette / Styrke
- Ændre / Nyskabe

- Områder hvor landskabskarakteren bør vedligeholdes/styrkes:
Størstedelen af karakterområdet bør vedligeholdes og styrkes i sin nuværende nøglekarakter i form af det bakkede morænelandskab i nord med overgangen til den fladere hedeslette i syd. De to landskabstyper er vigtige for stedet, da det fortæller om det naturgeografiske udgangspunkt. Den forholdsvis åbne karakter over de dyrkede marker er ligeledes en karakter, der bør vedligeholdes og nogle steder styrkes.
Områdets sydlige del, der støder op til Klosterheden, bør i højere grad styrke fortællingen om Klosterhedens skarpe, rette afgrænsning.

- Områder hvor landskabskarakteren bør genoprettes:
De to markerede områder på kortet er områder, der er præget af tekniske anlæg og som i en hvis grad slører for landskabskarakteren. Rom Grusgrav er et større område, der slører for udsynet til Klosterheden og for terrænets flade karakter længst mod vest. Vindmølleområdet i nordøst er skalamæssigt indpasset i området, men forstyrrer landskabsoplevelsen, idet rækken går på tværs af givne landskabslinjer.

Anbefalinger til planlægning og forvaltning

Landskabskarakteren
Synligheden af det bakkede morænelandskab i nord med overgangen til den fladere hedeslette i syd bør opretholdes i sin nuværende karakter. Kulturmiljøet i form af de mange oldtidshøje bør ligeledes opretholdes i sin synlige karakter.

Natur
I form af overgangen imellem de to landskabstyper forårsaget af israndslinjen, bærer karakterområdet på oplevelsesværdier. Man ser de åbne marker, der får lov til at bibeholde den forholdsvise store skala. Oplevelsen af Klosterhedens nordlige afgrænsning, som udgør karakterområde I, har en stor visuel sammenhæng med karakterområde H. Den oplevelsesmæssige værdi og forståelse ligger i den bratte overgang mellem hedesletten og den tætte plantage. Denne karakter bør styrkes.
Plantagens skarpt skårede linje kan med fordel fremhæves ved fjernelse af eksisterende beplantning og læhegn i det sydlige område af H.

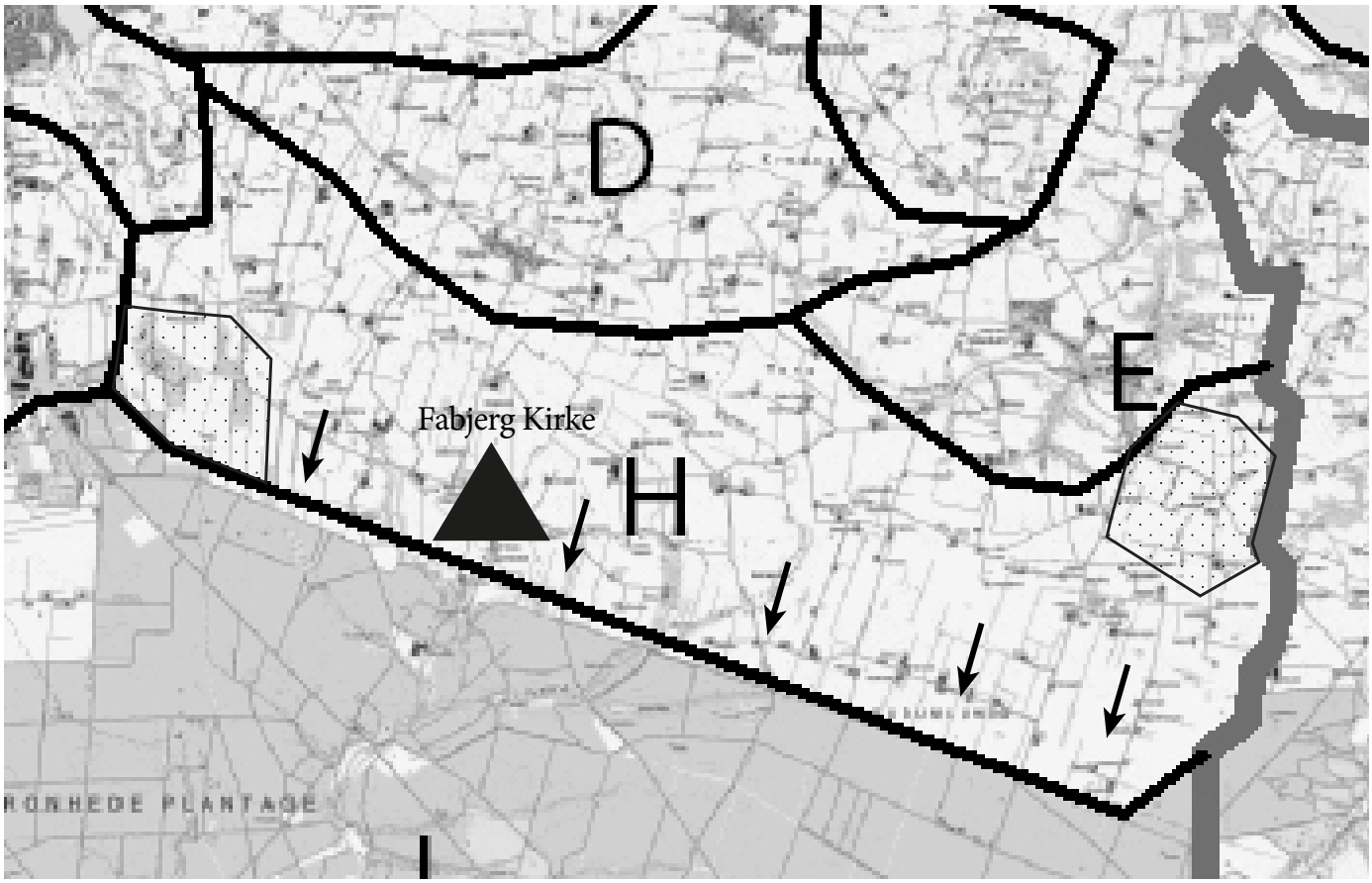
Skov
Området rummer ingen skovarealer, men har udsyn til Klosterheden, der står som en lang mur i landskabsbilledets baggrund. Der bør ikke rejses skov i Klosterhedens nærhed, da dette vil sløre landskabskarakteren og værdien heri. Ydermere bør der ikke finde skovrejsning sted i vindmøllernes umiddelbare nærhed, da dette vil forårsage og styrke et misforhold skalamæssigt.

Bebyggelse
Stedets spredte bebyggelsesstruktur bør opretholdes i sin nuværende karakter. Større landbrug kan med fordel skærmes bedre af med beplantning. Planlægning for fremtidig bebyggelse skal tilpasses landskabet med øje for stedets varierende terræn og skala.

Tekniske anlæg
Der bør ikke placeres tekniske anlæg i plantagens nærhed, da det vil sløre karakteren her. Tekniske anlæg i form af elmaster, hvilke der i forvejen findes adskillige af i området, kan med fordel placeres i markskellene, så de følger landskabets linjer.

Reetablering af grusgravsområde
Grusgravning fjerner de oprindelige landbrugslandskaber og efterlader sig store huller i landskabet - som det ses ved Rom Grusgrav, der er et aktivt grusgravsområde.
Rom grusgrav bør, efter endt udgravning, sammentænkes med Klosterheden rent rekreativt og planlægningsmæssigt. Grusgravens dramatiske profil kan tænkes og udvikles som rekreativ natur med robuste og næringsfattige naturtyper. Hvis en tilgængelighed bliver skabt til grusgravsområdet, kan stedet være skaber for rekreative værdier såsom ophold og bevægelse. Et godt eksempel på reetablering af et råstofområde i kommunen er Møborg Sandgrav, hvor der i ly af det artsrige planteliv og søer, er skabt vandrestier og overnatningsmuligheder.

Anbefalingerne er Teknik og Miljøs, og de er alene baseret på intentionen om at tilgodese landskabelige interesser. Manglende hjemmel i lovgivningen eller hensyn til øvrige interesser i det åbne land, der skal inddrages i interesseafvejningen, kan bevirke at anbefalingerne ikke følges.

Kort 59
Karakterområde H
- Strategiske mål

Vedligeholde / Styrke

Genoprette / styrke

Udsigt / Landmark

Bevare / Beskytte

Landskabskvalitet

Tilstand	**Særligt karakteristisk** **Særlige visuelle oplevelsesmuligheder**	**Karakteristisk** **Visuelle oplevelsesmuligheder.**	**Karaktersvagt** **Uden visuelle oplevelsesmuligheder**
God	Bevare/Beskytte	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke
Middel	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke	Ændre/Nyskabe
Dårlig	Genoprette/Styrke	Genoprette/Styrke	Ændre/Nyskabe

Figur 23. Caspersen og Nellemann, 2005

Klosterheden Plantage

L A N D S K A B S K A R A K T E R O M R Å D E I

Klosterheden _ Hegendalsvej

Landskabskarakteranalyse..... 179 - 189
Landskabsvurdering..... 190 - 199

Landskabskarakteranalyse

Landskabets nøglekarakter

Klosterheden og Kronhede Plantage kan i sig selv karakteriseres som ét stort landskabselement med dens mørke farve og tætte struktur. Plantagens nordlige afgrænsning er særlig interessant, da den danner en lige, skarptskåret linje. Plantagen, der er tilplantet på den bare, flade hede, indeholder hovedsageligt nåleskov, men en blandningsskov af nål og løv, er ved at træde frem. De rette linjer og felter i plantagen, i form af vejforløb og tilplantede arealer, er et stærkt, rationelt greb, der berøres af de karakteristiske slyngede ådale og søer.

Beliggenhed og afgrænsning

Området er en del af en større smeltevandsslette, der strækker sig syd på i kommunen samt ind i Struer og Holstebro Kommuner og længere syd på.
Klosterheden Plantage ligger østligt i kommunen og er udelukkende afgrænset af dens kulturgeografiske karakter som plantage. Dette skiller den ud fra det omkringliggende landskab i nord, syd og øst, hvis naturgeografiske udgangspunkt ellers er det samme; hedesletten.

Se kort 60. Landskabskarakterområde I.

Landskabskarakter

Klosterheden og Kronhede Plantage udgør den nordlige del af et større område af hedeslette, der strækker sig ud over hele den sydlige del af kommunen og videre syd og øst på. Terrænet er fladt til letbølget.
Området er oprindeligt ét stort hedeareal. I 1874 foretog man de første tilplantninger på stedet og i 1880'erne, hvor staten opkøbte størstedelen af arealerne, fortsattes tilplantningen. Dette har medført et samlet plantageareal på ca. 6.400 ha i dag, hvilket gør den til et af de største skovområder i Danmark. Plantagen består hovedsageligt af nåleskov, men de seneste år har man plantet mere løvtræ, hvilket skal udmunde i en blandingsskov.
Enkelte steder findes utilplantede hedearealer, der fortæller om stedets naturgeografiske udgangspunkt. Derudover rummer området mange fortidsminder i form af store bronzealderhøje og mindre høje fra Stenalderen. Særligt kan nævnes Fladhøj, der ligger på hedearealet centralt i plantagen.
Plantagen fremstår tæt og opleves som en mørk, grøn mur i det omkringliggende landskab. Når man færdes i plantagen oplevesde tætte områder og de mere åbne arealer, der fremkommer i forbindelse med agerjord, hede og ådale.
Overordnet har plantagen en meget rationel struktur i form af sit retvinklede vejsystem og rektangulære tilplantede felter. Dog er enkelte vejforløb af mere organisk karakter - og dermed mere oplevelsesrige. Et eksempel herpå er Saugmandsvej.

Betonbanerne med sine høje nåletræer.

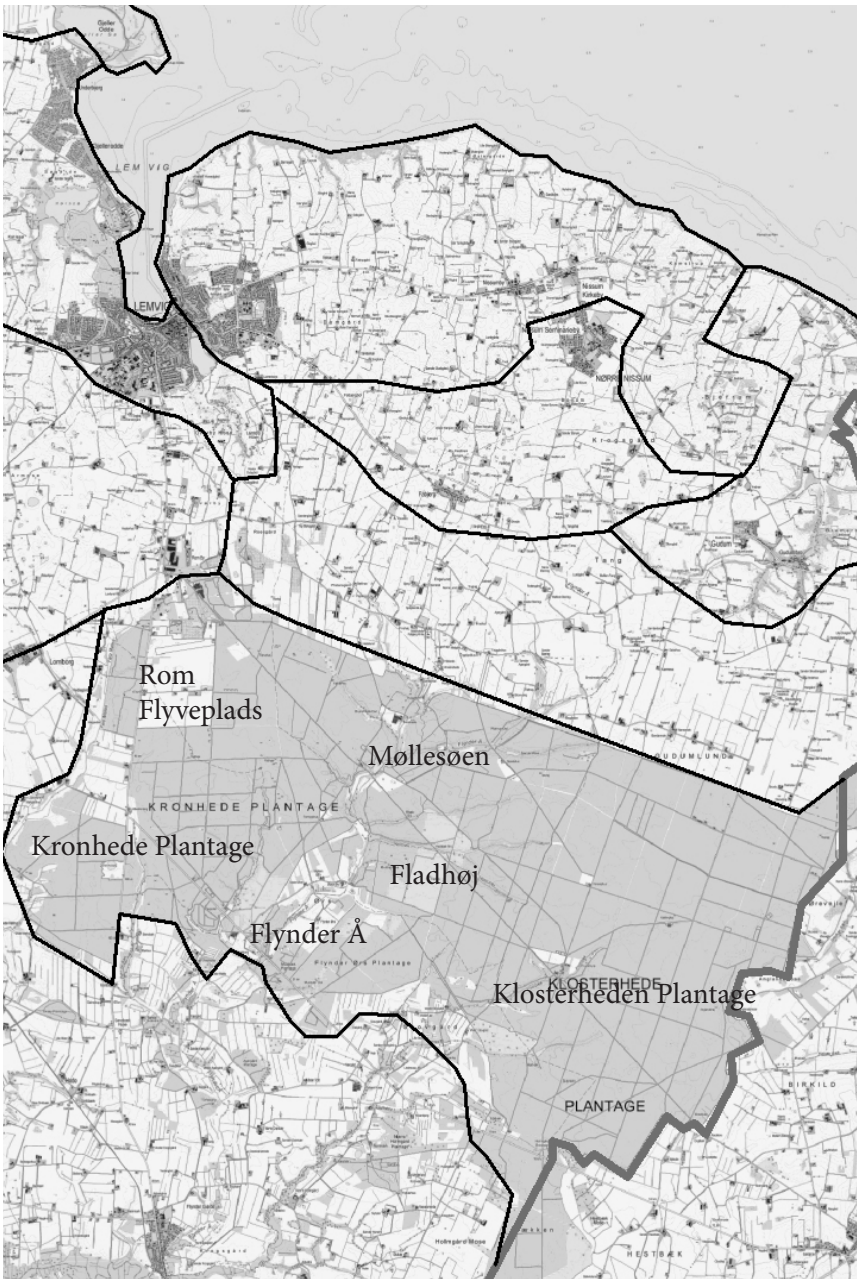

Heden midt i plantagen.
I baggrunden ses muren af træer hvori de forskellige grønne nuancer giver et særligt spil til den brune flade.

Kort 60
Landskabskarakter-
område I

Naturgrundlag

Klosterhede og Kronhede Plantage er hedeslette og aflejret af smeltevand i sidste istid for ca. 15.000 år siden. Området gennemfures af et antal smeltevandsdale.
Hedesletten består hovedsageligt af sand og grus, som den enorme mængde af smeltvand aflejrede.
Området er relativt fladt, men grundet ådalene skabes et varieret og til tider kuperet terræn i nærhed til disse. Ydermere eksisterer et letbølget terræn i plantagens vestlige del.
I bunden af smeltevandsdalene løber nogle af landets reneste vandløb. De har forbindelse til Flynder Å, Dride Å og Fåre Mølleå. Flynder Å, der er beskyttet og af stor kulturhistorisk værdi, deler nærmest plantagen op i et vestlig og et østligt område.
Plantagen indeholder flere søer, blandt andet Møllesøen ved Gammel Landevej, der gennemstrømmes af Flynder Å. Derudover kan nævnes Tårnsøen og Ællebæksøerne, der ligger ved det større hedeområde i plantagens midte. I forbindelse med ådalene eksiserer mose- og engområder, og ved søerne findes rørskov.

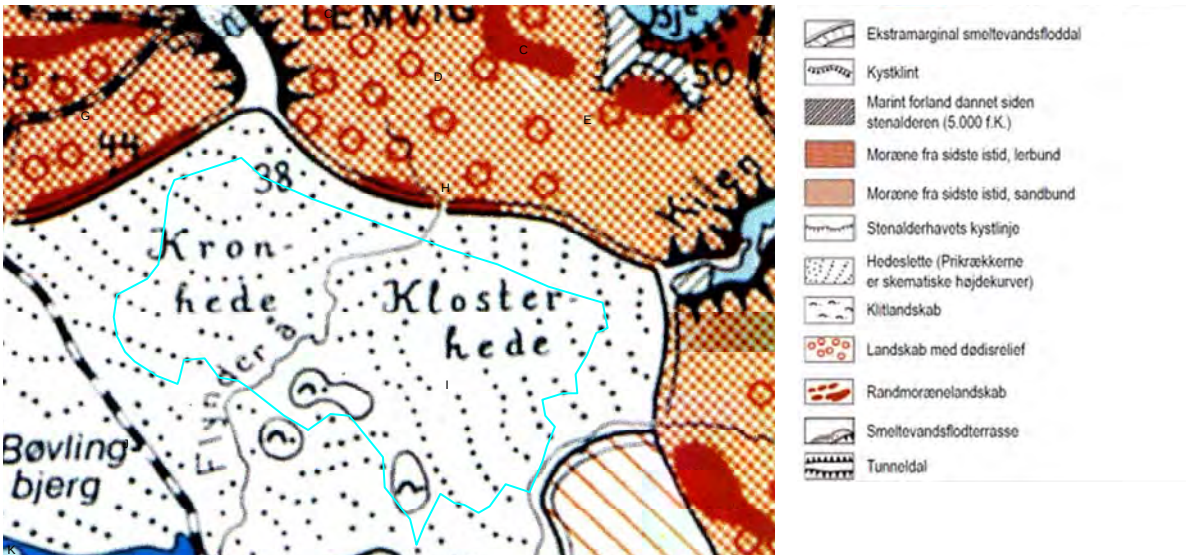
Se kort 61. Karakterområde H - Naturgrundlag.
Per Smed. GEUS.

Anvendelse og landskabsstrukturer

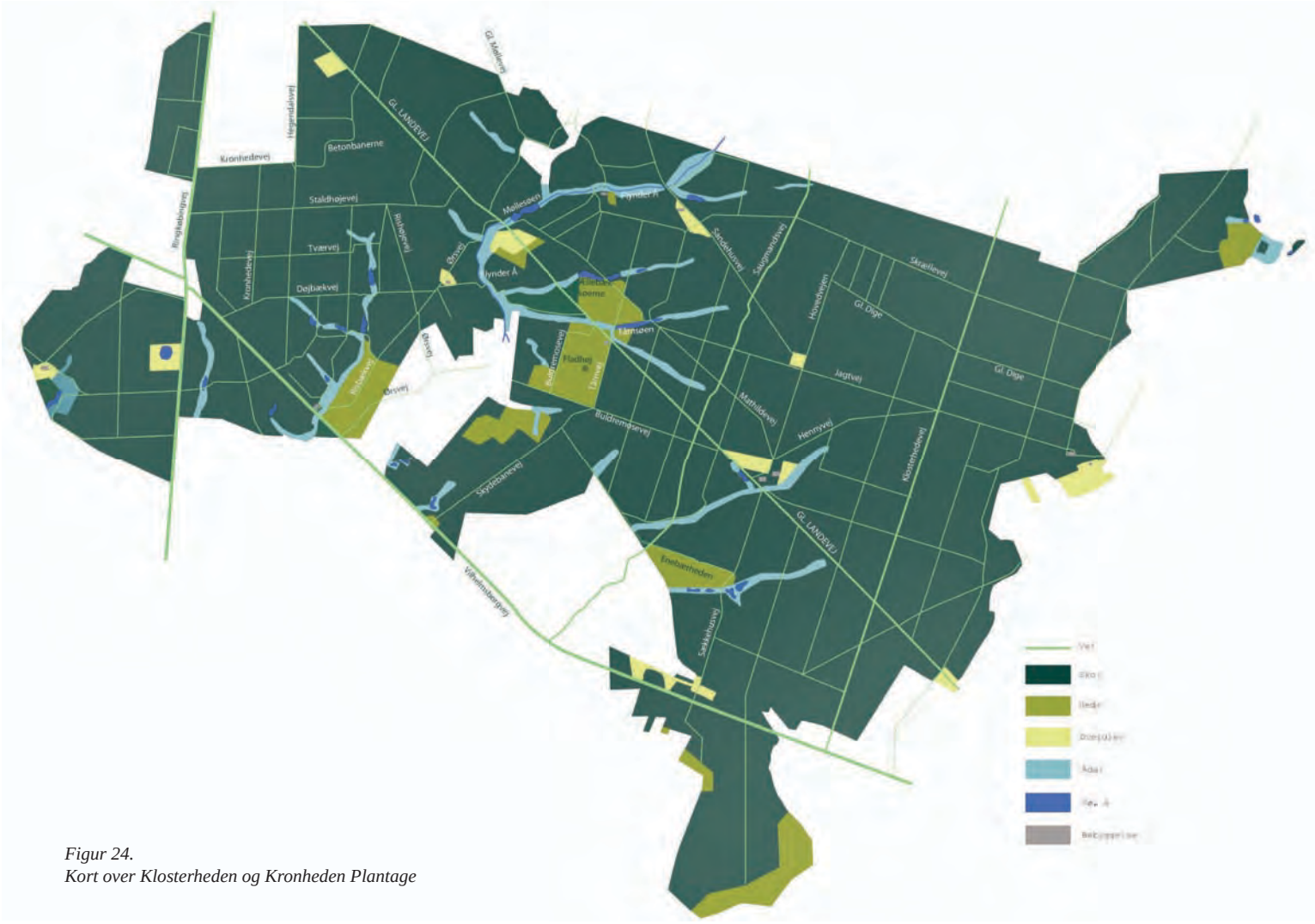
Bevoksning
Plantagen er tilplantet på et stort hedeareal. Hovedsageligt består området af nåleskov, men gennem de senere år er plantagen blevet dyrket mere naturnært, med en tilplantning af mere løvtræ. Dette resulterer i blandingsskov, der består af forskellige træarter i forskellige aldre på samme areal. Af træsorter kan blandt andet nævnes rødgran, ædelgran, skovfyr, eg, birk, røn, pil og hyld.
Plantagen rummer *fleretagerede skove*, som betyder at skoven minder om de skandinaviske naturskove. En sådan skov kan bestå af høje graner med mindre løvtræer imellem sig, der lever i lysningerne imellem de store stammer. I bunden kan der vokse forskellige buske og urter.
Syd for Ællebæksøerne, omtrent i plantagens midte, ses et større hedeareal, der afspejler stedets udgangspunkt, før det blev tilplantet. Derudover findes mindre hedearealer såsom Enebærheden i øst og et hedeareal mod vest ved Risbækvej. Enkelte steder findes agerjord, som ligger i forbindelse med de enkelte bygninger.
På grund af stedets karakter som tilplantet plantage på heden, er det relevant at nævne hvilke planter, der vokser her. Plantevæksten er domineret af almindelige hedeplanter som lyng og revling, og enkelte steder i skoven findes mere sjældne planter som ulvefod, linnæa og skælrod.

Ællebæksøerne som gennemstrømmes af Flynder Å

Kort 61
Karakterområde H
- Naturgrundlag
Per Smed. GEUS.

Figur 24.
Kort over Klosterheden og Kronheden Plantage

Dyrkningsform

Med et samlet areal på ca. 6.400 ha udgør Klosterheden og Kronhede Plantage et af de største skovområder i Danmark. I området findes skovdrift, der udover produktionen tager hensyn til landskabet med dets kulturhistoriske spor og mulighed for friluftsliv. I området flises bjergfyr og træer fra førstegangstyndinger, som bruges til brændselsflis.

Naturpleje af de utilplantede arealer, såsom hede, enge, ådale, vandløb og søer, er i dag en højt prioriteret del af skovens drift.

Bebyggelsesstruktur

Grundet områdets funktion som plantage, findes der i en meget sparsom grad bebygggelse. Bebyggelsen består af enkelte husmandssteder, hvoraf to af disse har funktion som henholdvis skovriderbolig og skovfogedbolig. I Kronhede Plantages nordlige del eksisterer en bebyggelsesstruktur, som svarer til den spredte bebyggelse, der findes i kommunens åbne land.

Kulturhistoriske helheder og enkeltelementer

Hele området var oprindeligt hede. I 1874 foretog private de første tilplantninger til plantagen grundet manglen på træ i landet. Man startede i det nordøstlige hjørne af den i dag eksisterende plantage. I 1880'erne opkøbte staten arealerne og fortsatte tilplantningen.

I planstrukturen ses plantagens vinklede arealer tydeligt, som fortæller om en systematisering og logik skabt af mennesket. Plantagens nordlige grænse er især interessant, da den tegner en skarp, ret linje. Desuden er plantagen de fleste steder omkranset af beskyttede diger. Særligt understreger diget plantagens nordlige afgrænsning, hvor det løber langs den lige linje.

I 1968 brændte skovarealet ved Fladhøj, der i dag står som det største oprindelige hedelandskab i plantagen.

Der findes opstemmede søer i Klosterheden, hvilke i høj grad er med til at forøge mangfoldigheden i plantagen. I forbindelse med opstemningen blev der for ca. 50 år siden skabt et antal kunstige småsøer. Møllesøen ved Skovridergården er reetableret, men hører sammen med den nu forsvundne Fabjerg Vestre Mølle, der var fra 1400-tallet.

Gammel Landevej danner en diagonal linje igennem plantagen. Den har forbindelse med Ringkøbingvej i nordvest og byen Linde i sydøst. Den er usædvanlig i forhold til tidligere tiders vejanlæg, fordi den har en fuldstændig lige sigtelinje, der passerer utilskåret over ådale og slugter. Den går blandt andet igennem det genskabte hedeareal, der fortæller om vejens oprindelige kontekst. Vejen findes på Ole Rømers kort fra slutningen af 1600tallet og blev i slutningen af 1700tallet afmærket med små granit-milesten. Disse milesten findes stadig langs Gammel Landevej.

Området rummer mange fortidsminder i form af oldtidshøje. Ved Tårnvej og Buldremosevej, på det genskabte hedeareal, ligger Fladhøj. Karakteristisk for højen er, at den er flad på toppen, i stedet for den normale kublede top som ellers kendetegner oldtidshøjene.

Der ses adskillige spor fra besættelsestiden under 2. Verdenskrig. I det nordvestlige hjørne af Kronhede Plantage lå Rom Flyveplads med startbanen, bunkere og barakker. Den nordlige del af stedet bruges i dag som flyveplads for svævefly. Efter bestættelsen blev der på området etableret en stor flygtningelejr for tyske flygtninge. Det medførte at startbanen blev pløjet op og jorden opdyrket af beboerne i flygtningelejren. Da lejren blev opløst, besluttede man at udnytte den opdyrkede jord til anlæg af seks statshusmandsbrug, som i dag stadig ligger synligt på det åbne stykke land i skoven.

Tekniske anlæg

I den sydlige del af karakterområdet skærer landevejen, Vilhelmsborgvej, sig igennem og deler meget konsekvent plantagen over. Ligeledes deler Ringkøbingvej også plantagens vestlige side over.

De 'større vejforløb' i plantagen er belagt med grus. Gammel Landevej, der også er grusbelagt, er det bredeste og mest markante vejforløb. Derudover er der anlagt adskillige gå- og mountainbikeruter.

I plantagens nordvestlige hjørne, ved Staldhøjevej, er der placeret en skovlegeplads. Ligeledes findes der rundt omkring i den vestlige del af plantagen bålpladser, lejrpladser og shelters. Ved Møllesøen ligger et rekreativt område med bålplads, broer over søen og et madpakkehus.

Fra Skrællevej og ned til Hennyvej ligger NATO's støttedepoter, både ud til vejene og inde i skovarealerne. De blev opført i 1970erne til tyske, britiske og amerikanske styrkers materiel.

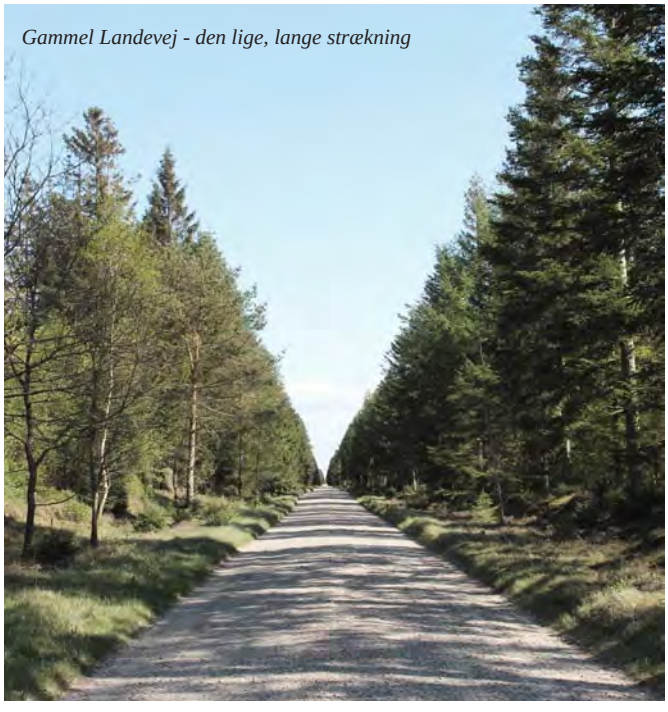
Der findes skydebaner i nordøst, ved Æresportvej og sydligere ved Skydebanevej.

Rom Flyveplads.
I dag er området dyrket og med spredtliggende statshusmandsbrug.

Fladhøj i hedelandskabet

Gammel Landevej - den lige, lange strækning

Vilhelmsborgvejs gennemskæring i plantagen.

Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse / udgangspunkt

Plantagen består af to områder, Kronheden og Klosterheden, som henholdsvis ligger vest og øst for Flynder Å. Området var oprindeligt hede, som hedebønderne i 1700tallet skiftevist dyrkede i en årrække og lod hvile i en årrække. Både heden og de hvilende jorder blev brugt til græsningsarealer.
I 1874 startede private den første tilplantning ved Gudumhus, grundet manglen på træ i egnen. I 1880'erne opkøbte staten store områder og fortsatte tilplantningen, hovedsageligt med den hårdføre bjergfyr. I takt med tilplantningen begyndte kronvildt at slå sig permanent ned i området.
Fra 1880'erne voksede plantagearealet stødt, men 2. Verdenskrig satte en stopper for udviklingen. Under krigen blev blandt andet Rom Flyveplads anlagt, der fungerede som reserveflyveplads for Karup Flyveplads. Efter krigen og nogle år frem blev flyvepladsen brugt som flygtningelejr for tyskere. I dag ses området som et større åbent og dyrket areal i plantagens nordvestlige hjørne.
Der findes enkelte hedearealer i plantagen, som viser stedets naturgeografiske udgangspunkt. Hedeområdet ved Buldremosevej var tilplantet plantage indtil 1968, hvor stedet brød i brand og hedelandskabet genetableredes. Man valgte at lade landskabet stå som hede.
I 1999 satte Skov- og Naturstyrlsen seks bæverfamilier ud i Klosterheden. De har ændret landskabet ved deres dæmninger og huler i søerne.

Rumlige og visuelle forhold

Kronhede og Klosterheden Plantage står som en tæt mørk mur i landskabet, når man ser den fra det omkringliggende landskab. Særligt nord for Klosterheden opleves plantagens nærmest monumentale karakter i form af dens høje, lange, mørkegrønne mur, der forstærkes af den helt skarpe afgrænsning til den flade hedeslette. Plantagen er i sig selv et markant landskabselement.
Det rationelle system i tilplantningsarealerne og sti-/vejforløbene ses og opleves meget karakteristisk i plantagen. Tilnærmelsesvist danner skovarealerne rektangulære felter - ét stort grid-system. I dette system gennemskærer Gammel Landevej sig i en diagonal linje fra nordvest mod sydøst. Den opleves som ét langt og lige vejforløb. Den passerer både tilplantede arealer og et genskabt stykke hede, der giver indtryk af vejens oprindelige omgivelser.
På tværs af Gammel Landevej løber den bugtede vejstrækning, Saugmandsvej. Vejforløbet starter nord for Klosterheden ved Borgdalvej, fortsætter ned igennem plantagen og kobler sig på Vilhelmsborgvej i syd. Dens slyngede forløb passerer både tæt og høj nåletræesbeplantning samt mere åbne og lyse områder. Overgangene imellem det lukkede/mørke og åbne/lyse er bratte. Sydligst passerer den et hedelandskab, Enebærheden, og derefter ud i det åbne landskab.
Ørsvej er også karakteristisk i det ellers lineære sti- og vejsystem. Den er oplevelsesrig i form af sine sving og det forskelligartede landskab, der omgiver den. Mod nord, ved Gammel Landevej, passerer den både nåle- og løvtræsområder. I sin sydlige ende gennemskærer den et større hedelandskab, der med sin brungyldne bund fremstår helt åben i forhold til den tætte plantagestrækning.
I kontrast til de tætte og mørke skovarealer opleves hedeområderne som åbne landskabsrum med deres bare, brungyldne flade. Kreaturer kan opleves flere steder på de åbne arealer, de bruges i forbindelse med naturpleje.
Åløbene er særligt karakteristiske for området, da de spiller op mod det nærmest retvinklede system, der hersker. Særligt hvor åløbene krydser vejforløb ses et interessant møde mellem de to. Gammel Landevej med dens fuldstændig lige sigtelinje, passerer over ådale og vandløb nærmest ubemærket. Anderledes er det for de fleste andre møder med ådalene. Døjbækvej er et fint eksempel på, hvordan et ellers meget ret vejforløb influeres af de steder, det møder ådale. Det opleves tydeligt hvordan terrænet stiger og falder i forbindelse med ådalene samt hvordan vejforløbet påvirkes i form af markante sving. Dette giver flere steder et særligt oplevelsesrig forløb og møde med vandløbene.
I den nordøstlige del af plantagen findes adskillige NATO-depoter. Med deres græsbeklædte facader ligger de som høje langs vejen og inde i skoven. Deres tekniske præg opleves i form af den betonbelagte flade og indgang.
Karakterområdet rummer generelt store oplevelsesværdier i kraft af stilheden og heri naturoplevelsen af fx vandløb, ådale, de åbne hedeområderne og de tætte skovarealer.

Oplevelsesmæssige delområder og enkeltelementer

Åløbene og søerne giver plantagen karakter og identitet. De kan ydermere ses som et orienteringselement i den store plantage. Fx inviterer stedet ved Møllesøen til ophold med lejrplads og madpakkehus. Som navnet antyder, har der ligget en mølle her fra 1400tallet og frem til 1889, hvor den brændte ned. Dette er et eksempel på en stedsforankring i det ellers helt lige forløb ad Gammel Landevej.
Der findes mange spor fra krigen i form af bunkers og forsvarsværker. De kan især opleves i det nordvestlige hjørne og ved Gl. Dige øst på. Der opstår et interessant møde imellem naturen og de gamle forsvarsværker. Den rå overflade på en bunker ved Gl. Dige fortæller historien om funktionen den engang har båret. Den fortæller om tiden, ældningen og forvitringen, der sidenhen har spillet ind, langsomt men sikkert. Det rå og robuste element med sin mørke farve og gyldenbrune strejf camoufleres mere og mere af sin kontekst - af naturen.
Der findes adskillige fortidsminder i Klosterheden i form af oldtidshøje. Særligt interessant er Fladhøj, der ligger på det nedbrændte plantageareal, og nu hedelandskab, i plantagens midte. Her hersker de lyse og mørke gyldenbrune farver i fladen og på højen, imens det mørkegrønne bælte, i form af plantagen, indrammer hedeområdet. Nogle steder changerer den grønne farve også imellem lys og mørk, hvilket giver et særligt spil til den gyldne og brune hede.

Bunker ved Gl. Dige.

Hedearealet ved Buldremosevej, syd for Gammel Landevej.
I baggrunden ses plantagens tætte struktur med både mørke og lyse farver.

Planmæssige tendenser og udfordringer

De planmæssige udfordringer er:

- At friholde området for tekniske anlæg. Danmark rummer kun få store skovområder, som bør fastholdes som områder uden tekniske anlæg.
- At bevare plantagens nordlige afgrænsning i sin karakteristiske skarptskårede linje.
- At friholde åløbene for ændringer.
- At friholde hedearealerne i plantagen for skovrejsning.

Tårnsøen i forbindelse med det slyngede vejforløb til højre i billedet.

Hedearealet ved Risbækvej.
Her opleves robuste kreaturer, som bruges til afgræsning.

NATO-depot imellem stammerne ved Hennyvej.

Landskabsvurdering

Karakterstyrke

Landskabskarakterens styrke vurderes med afsæt i hvor tydeligt:

- Nøglekarakteristika fremstår (deres tilstede-værelse og tydelighed).
- Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse afspejles i karakteren.
- Karakteren afspejler samspil mellem naturgrundlag og kulturgeografiske strukturer.

Særligt karakteristisk

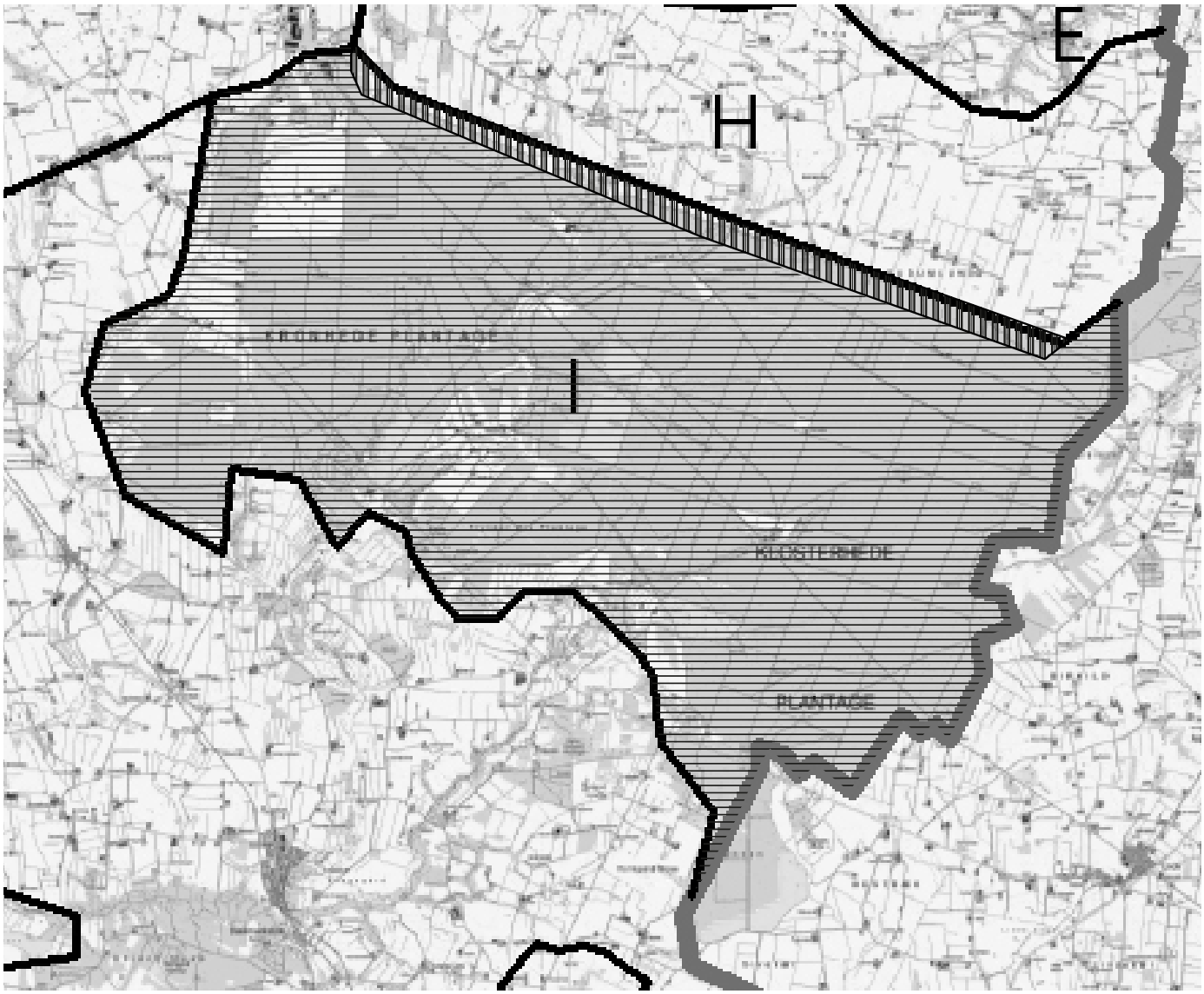
Området adskiller sig markant fra det omkringliggende landskab i sin tætte struktur og mørke farve. Den opleves som en markant mur i landskabet, når man iagttager den 'udefra.'
Et særligt område, eller snarere forløb, skiller sig ud i plantagen, idet det rent visuelt og planæstetisk i højere grad markerer sig. Den nordlige afgrænsning af plantagen tegner en skarp, lige linje i landskabet, hvilket fortæller om stedets kulturgeografiske oprindelse. Den rette linje er identitets- og værdiskabende. Mod vest, syd og øst er afgrænsningen mere organisk, selvom man ej heller her må underkende plantagens dominante figur.

Karakteristisk

Overordnet vurderes området som karakteristisk igennem stedets nøglekarakter, som anvendelse af området til plantage og opdyrkningen af heden. De kulturgeografiske strukturer lægger sig hen over stedets naturgeografiske lag, hvoraf sidstnævnte kommer til syne i hedearealerne, som plantagen rummer. Derudover bærer stedet på kulturmiljøer i form af adskillige oldtidshøje. Rent historisk ses også spor fra anden verdenskrig med bunkers og lignende forsvarsanlæg.

Klosterhedens nordlige afgrænsning, ved Saugmandsvej.

Kort 62
Karakterområde I
- Karakterstyrke

Særligt karakteristisk

Karakteristisk

Tilstand

Med baggrund i landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse er der foretaget en vurdering af:

- Intakthed i forhold til landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse.
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de karaktergivende elementer.
- Graden af forstyrrelse (tekniske anlæg, støj og lignende).

På baggrund heraf vurderes tilstanden som god, middel eller dårlig.

God tilstand

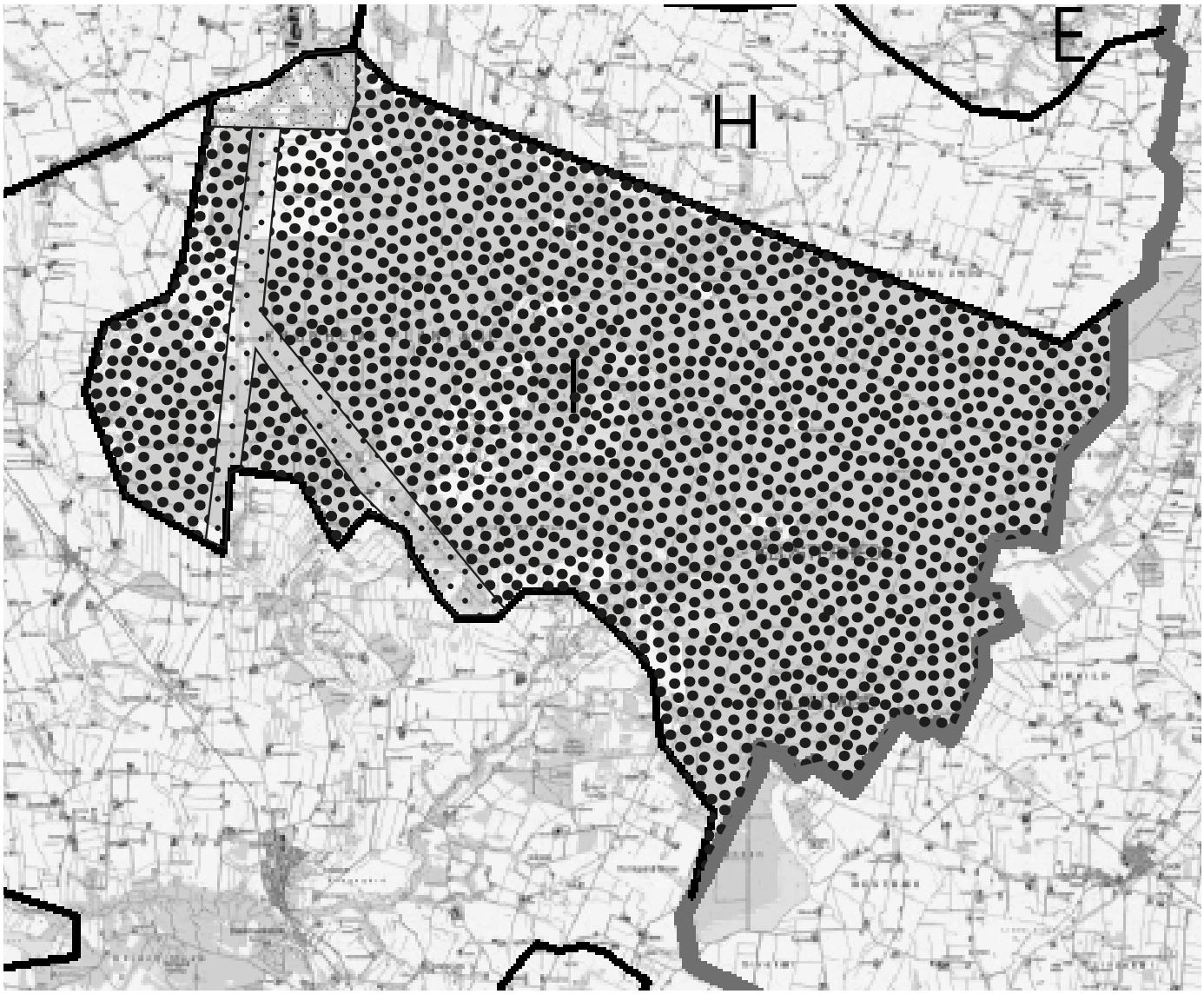
Intaktheden af de karaktergivende elementer vurderes som værende i god tilstand. Området fremstår overordnet som en nåletræsplantage i opdyrket hedeområde.
Den vedligeholdelsesmæssige tilstand af plantagen vurderes overvejende god i forhold til arealanvendelse og bevoksning. Området fremstår overordnet uforstyrret og upåvirket af tekniske anlæg. De tekniske anlæg, der findes indenfor det markerede område, såsom NATO's støttedepoter, vurderes at være af underordnet betydning for oplevelsen af området.

Middel tilstand

Vilhelmsborgvej løber igennem den sydlige del af området og Ringkøbingvej helt i den vestlige side. Plantagen påvirkes i nogen grad af vejforløbene, men da de tilnærmelsesvist er placeret i plantagens periferi, udgør de ikke nogen større forstyrrelse. Det ses dog tydeligt, når man færdes ad Vilhelmsborgvej, hvordan den gennemskærer den tætte plantage.

Dårlig tilstand

I det nordvestlige hjørne påvirkes området af tekniske anlæg i form af Rom Grusgrav nord for området, og et industriområde nord/nordvest herfor. På grund af disse forstyrrelser vurderes området her til at være i dårlig tilstand.

Kort 63
Karakterområde I
- Tilstand

God tilstand

Middel tilstand

Dårlig tilstand

Oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks

Forekomsten af oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks i karakterområdet vurderes i forhold til de oplevelsesmuligheder, der normalt forekommer i regionen.

Oplevelsesrige landskaber
Generelt er området et uforstyrret landskabsområde, hvor man i det store plantageareal oplever stilhed og naturen på tæt hold. Dette er et væsentligt og oplevelsesrigt karaktertræk.

Ådalene
Karakteristisk og af stor værdi for området er ådalene, i særdeleshed Flynder Å. Åløbene er karakteriseret ved deres slyngede veje, krydsende plantagens rette vejforløb og skovarealer. I vandets møde med vejforløb, bortset fra Gammel Landevej, påvirkes vejene i form af en meget lokal slyngende struktur. Efter deres møde med ådalen rettes de op pány og fortsætter deres lige forløb. Ligeledes er terrænet ved ådalene oplevelsesrigt.

Saugmandsvej
Saugmandsvej er et oplevelsesrigt vejforløb der, som én af de eneste veje i Klosterheden, har et fortsættende bølget forløb ned igennem plantagen. Vejforløbet respekterer vådområder og bøjer let ved åløb og ådale i det gamle hedeområde. Saugmandsvej passerer tætte og åbne arealer samt Enebærheden i syd.

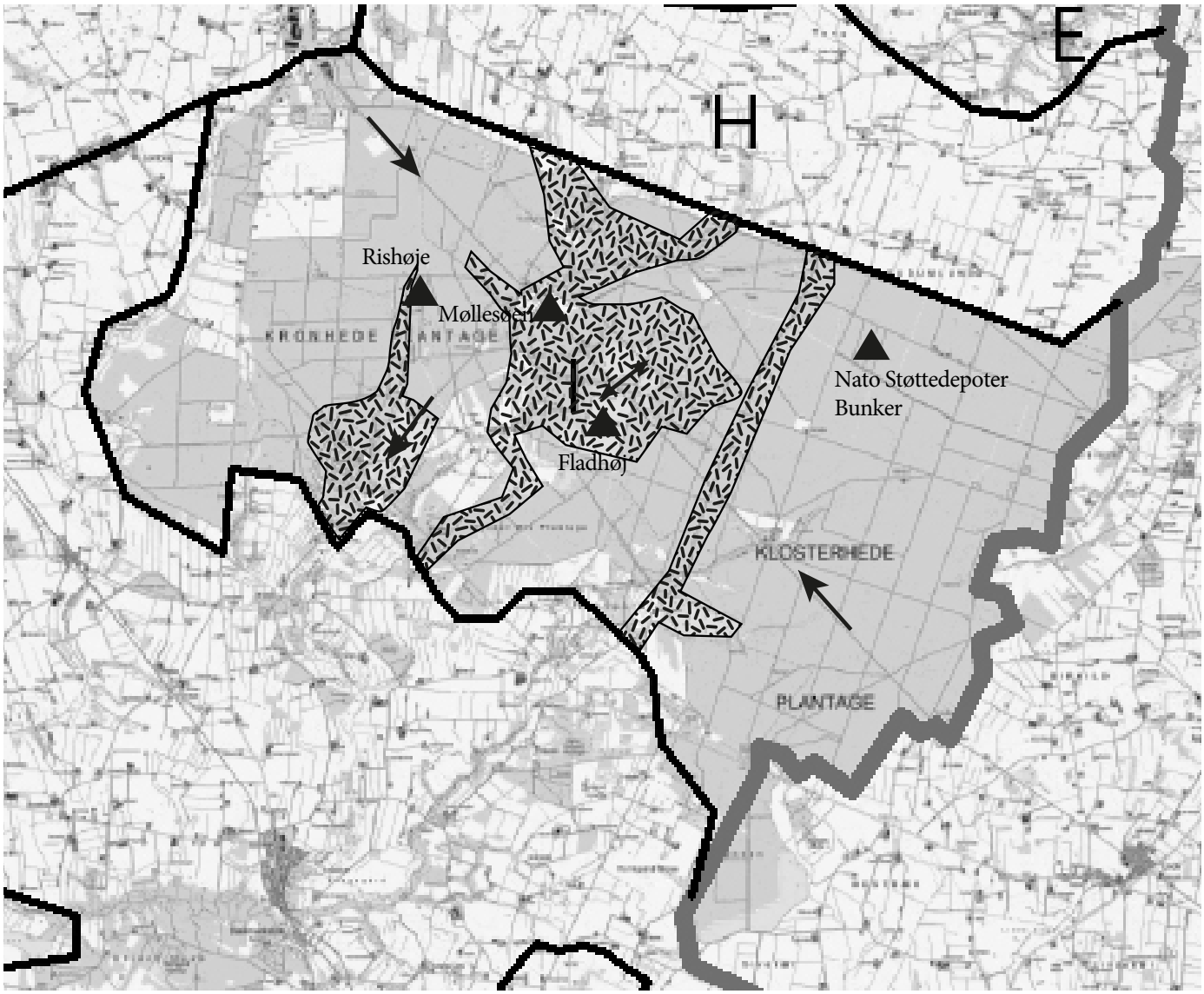
Hedearealerne
Hedearealerne omgives af den mørkegrønne og tætte struktur, der karakteriserer plantagen. Igennem deres åbne landskab og gyldenbrune bund med lyse strejf, står de i kontrast til den tætte plantagestruktur. Kontrasten skal forståes positivt, da hedearealerne meget ærligt fortæller om stedets naturgeografiske udgangspunkt, alt imens den omgivende plantage fortæller om det kulturgeografiske lag.

Særlige udsigter
Gammel Landevej er hovedforløbet i plantagen og er karakteriseret ved det helt lige stræk fra nordvest til sydøst. Ad vejen har man én lang sigtelinje i begge retninger, hvilket underbygger fortællingen om det store plantageareal, man befinder sig i. Udsigten til hedearealerne er særlig, da man får en fornemmelse af stedets store areal. I hedeområdet ved Risbækvej kommer den store skala blandt andet til syne, som understøttes af Risbækvejs lange lige løb.

Landmarks
Udpegningen af landmarks i karakterområdet, er sket på en lidt anden baggrund end i kommunens andre karakterområder. Dette skyldes stedets arealanvendelse som plantage, hvilket forårsager den tætte karakter og dermed mindre skala rent visuelt. Derfor skal de udpegede landmarks ikke forståes som elementer, man ser på lang afstand, men snarere elementer, der skaber en lokal forankring.
Møllesøen, som kan opleves fra Gammel Landevej, er gjort til et større rekreativt område, med små gangbroer ved søen, og en lejrplads med madpakkehus ved siden af.
Fladhøj, som ligger på det nedbrændte areal, er det mest markante fortidsminde i plantagen. Højen er flad på toppen og måler en diameter på godt 40 meter og en højde på næsten 3 meter. I den vestlige del ligger Rishøje, som er en større samling af høje beliggende i granbevoksningen omkring Rishøje Brandlinje.
I den nordøstlige del ligger NATO's støttedepoter nærmest punktvis langs vejen og i skovarealerne. Deres græsbeklædte facader stikker op imellem træerne og deres indgange markeres af en åbning i beton. Der ligger i forbindelse med depoterne en bunker i krydset ved Hovedvejen og Gammel Dige. Elementerne udgør tilsammen ét stort landmark.

Det store landskabsrum på hedearealet ved Risbækvej.

NATO's støttedepoter.

Oplevelsesrigt landskab

Særlig udsigt

Landmark

Kort 64
Karakterområde I
- Oplevelsesrige områder

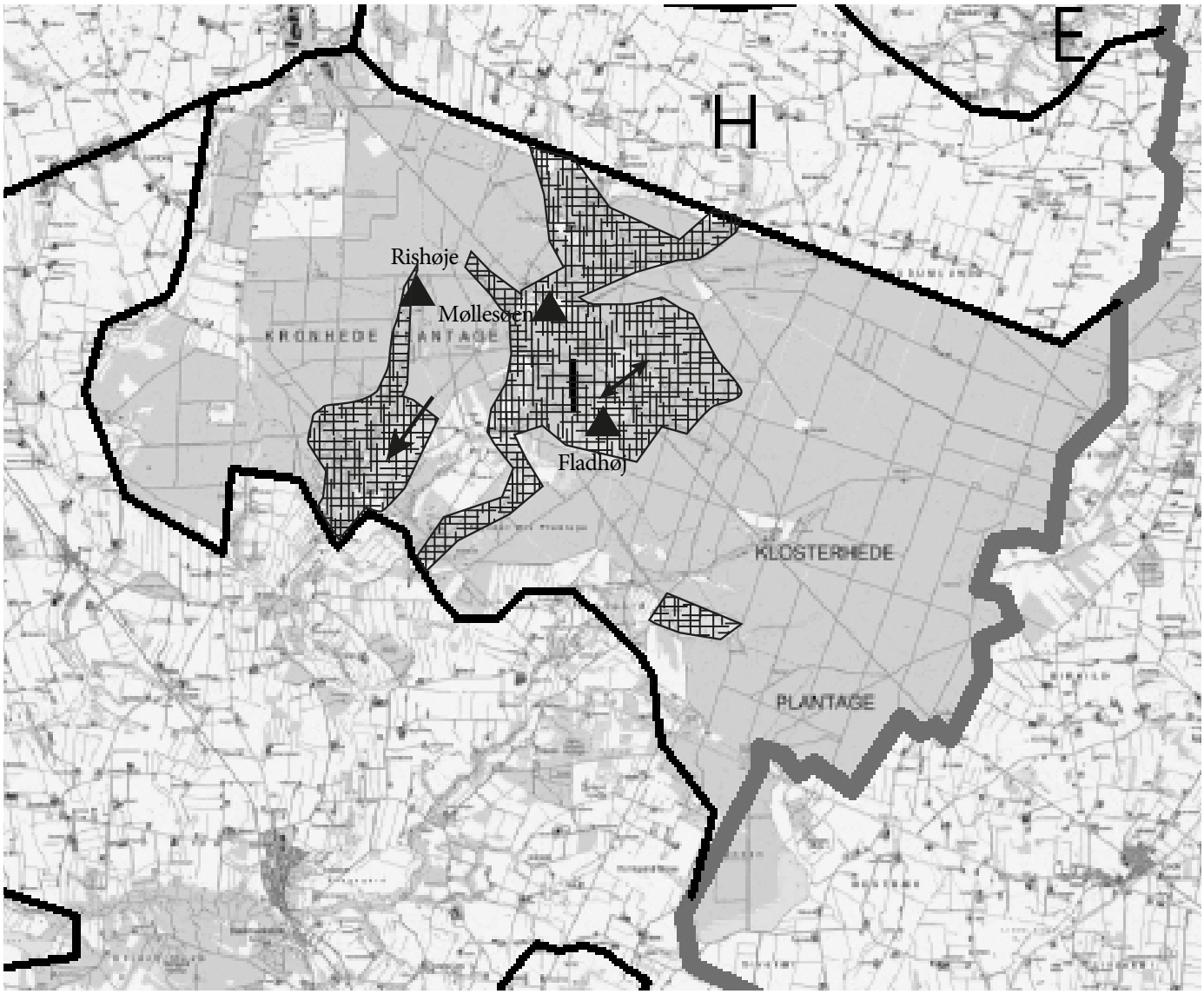
Sårbarhed

Det vurderes i hvilken grad landskabskarakteren og de visuelle oplevelsesmuligheder påvirkes ved ændringer i landskabets fysiske og funktionelle forhold.

Ådalene og søerne, samt landskabet omkring disse, er særligt sårbare overfor ændringer, da de har en særlig oplevelsesværdi samtidig med, at de er en vigtig medspiller for dyrelivet.
De eksisterende hedeareler er sårbare overfor ændringer, som fx. skovrejsning, da dette vil udhviske stedets naturgeografiske udgangspunkt.
Området er generelt sårbart overfor tekniske anlæg, grundet dets anvendelse som plantage. Området rummer store oplevelsesværdier som stilhed og naturoplevelser, der bør forblive uforstyrret.

Sø ved Risbækvej, med sin omkringliggende rørskov. Selvom stedet er tæt placeret på Vilhelmsborgvej, opleves det uforstyrret og roligt.

Særligt sårbart landskab

Særligt sårbar udsigt

Særligt sårbart landmark

Kort 65
Karakterområde I
- Sårbarhed

Strategiske mål

På baggrund af de forrige analyser; Landskabets karakterstyrke, tilstand, oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks samt sårbarhed beskrives her de strategiske landskabsmål for området. Målene er bestemt ved hjælp figur 25.

- Vedligeholde / Styrke
- Bevare / Beskytte
- Genoprette / Styrke
- Ændre / Nyskabe

- Områder hvor landskabskarakteren bør bevares/beskyttes:
Den nordlige afgrænsning tegner en skarp, lige linje i landskabet, hvilket gør området til særligt karakteristisk. Den rette linje i afgrænsningen er af stor betydning for forståelsen af plantagens tilblivelse og dominans i landskabet. Ydermere markere et dige denne linje. Derfor anbefales det at den nordlige afgrænsning bevares og beskyttes i sin nuværende form.

- Områder hvor landskabskarakteren bør vedligeholdes:
Størstedelen af plantagen bør vedligeholdes og styrkes i sin nuværende karakter, hvor et særligt samspil imellem det kulturgeografiske lag og stedets naturgeografiske oprindelse gør sig gældende. De eksisterende hedearealer bør vedligeholdes som de fremstår i dag, da de er af stor oplevelsesmæssig værdi, samtidig med at de fortæller om hele karakterområdets oprindelse. Ådalene og søerne, som skaber interessante møder med naturen og de kulturgeografiske lag, bør ligeledes vedligeholdes i sin nuværende karakter. De er af stor oplevelsesmæssig værdi igennem den dynamik, de giver til områdets tætte og stringente struktur.

- Områder hvor landskabskarakteren bør genoprettes:
Plantagens nordvestlige hjørne har et teknisk præg grundet de omkringliggende anlæg og industriområde. Dette slører landskabskarakteren. Overgangen fra hedeslette til plantage står desuden ikke så markant her, som det ellers ses og ønskes. Dette medfører ydermere en sløring af landskabskarakteren.

Anbefalinger til planlægning og forvaltning

L a n d s k a b s k a r a k t e r e n
Landskabskarakteren bør opretholdes i sin nøglekarakter som dyrket plantage indeholdende ådale og enkelte hedearealer, der åbner op for den ellers tætte struktur.

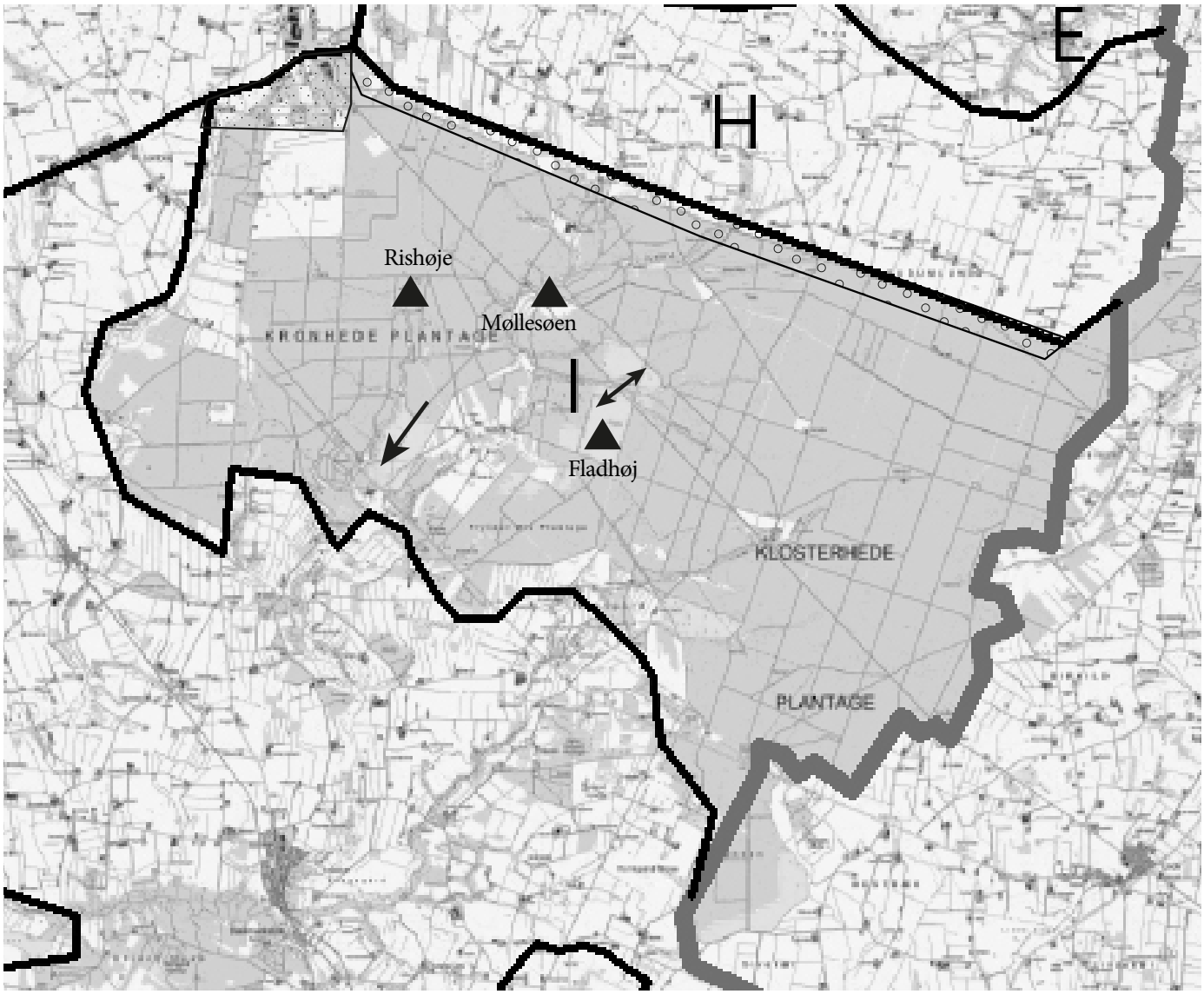
N a t u r
Karakterområdet har stor naturmæssig kvalitet i kraft af dets arealanvendelse som plantage. Stedet rummer store oplevelsesværdier som stilhed og naturoplevelser ved vandløb, dale, hede og i skoven. De karakteristiske åløb giver plantagen dynamik, særligt hvor de krydser og dermed indfluerer de ellers stramme vejforløb.

S k o v
Klosterheden og Kronheden er et af Danmarks største skovarealer. Plantagen rummer kulturmiljøer, hedearealer og ådale, som man i planlægningen af området må tage højde for. De fleste steder kan der plantes træer, men det anbefales, at man vedligeholder åløbene og hedearealerne i deres nuværende karakter. Ligeledes anbefales det, at der ikke plantes yderligere skov i den nordlige afgrænsning, da det vil føre til en sløring af den skarpe, lige linje, der trækkes i landskabet.

B e b y g g e l s e
Den nuværende bebyggelse i form af enkelte husmandssteder i plantagen kan opretholdes. Det anbefales ikke, at der i de tætte skovområder bebygges. Derimod kan der planlægges for bebyggelse i forbindelse med agerjord og i det mere åbne landskab mod syd ved Vilhelmsborgvej.

T e k n i s k e a n l æ g
Det anbefales at området friholdes for større og høje tekniske anlæg, da disse vil fremstå fremmedartede i den tætte plantagestruktur, der rummer så intens en grad af naturoplevelser og stilhed. Dog rummer plantagen i dag lavere tekniske anlæg, og anlæg som disse kan man, med øje for stedets karakter og atmosfære, integrere i plantagen. Et godt eksempel på dette er de eksisterende Nato-depoter, der er lave og på bedste vis forsøger at camouflere sig i konteksten.
Områdets nordvestlige hjørne kan, når grusgraven ikke længere er aktiv, sammentænkes med grusgraven og det dramatiske landskab i terrænet, der er dannet her. Man kan med fordel skabe tilgængelighed imellem plantagen og grusgravsområdet, således at der skabes rum for ophold og aktivitet.

Anbefalingerne er Teknik og Miljøs, og de er alene baseret på intentionen om at tilgodese landskabelige interesser. Manglende hjemmel i lovgivningen eller hensyn til øvrige interesser i det åbne land, der skal inddrages i interesseafvejningen, kan bevirke at anbefalingerne ikke følges.

Bevar / Beskytte

Vedligeholde / Styrke

Genoprette / styrke

Udsigt / Landmark

Bevare / Beskytte

Kort 66
Karakterområde I
- Strategiske mål

Landskabskvalitet

Tilstand	**Særligt karakteristisk** **Særlige visuelle oplevelsesmuligheder**	**Karakteristisk** **Visuelle oplevelsesmuligheder.**	**Karaktersvagt** **Uden visuelle oplevelsesmuligheder**
God	Bevare/Beskytte	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke
Middel	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke	Ændre/Nyskabe
Dårlig	Genoprette/Styrke	Genoprette/Styrke	Ændre/Nyskabe

Figur 25. Caspersen og Nellemann, 2005

Bækmarksbro Hedeslette

L A N D S K A B S K A R A K T E R O M R Å D E J

I den sydlige del ses den flade hedeslette i kombination med nålehegn og vindmøller

Landskabskarakteranalyse..... 201 - 209
Landskabsvurdering..... 210 - 219

Landskabskarakteranalyse

Landskabets nøglekarakter

Den flade hedeslette i forholdsvis stor skala, dog af mindre skala mod øst og syd grundet små skov- og plantagearealer samt levende hegn.
Området er præget af dyrkede markarealer og nær fjorden ses betydeligt flere græsningsarealer. Der findes en spredt lav bebyggelse i form af landbrugsejendomme, samt tættere bystrukturer omkring Bøvlingbjerg og Bækmarksbro.
Særligt karakteristisk for området er omfanget af vindmøller, der især præger den vestlige og sydlige del.

Beliggenhed og afgrænsning

Bækmarksbro Hedeslette er beliggende i kommunens sydlige del, der mod syd afgrænses af det helt flade fjordområde. Mod nord grænser det op mod det mere bakkede moræneplateau, hvor Oldtidsvejen sætter skellet imellem karakterområderne. Mod nordøst danner Klosterheden den nordlige, grønne ryg og grænse. Mod øst er afgrænsningen bestemt af kommunegrænsen.

Se kort 67. Landskabskarakterområde J.

Landskabskarakter

Karakteristisk for området er det store, flade slettelandskab, der især kommer til udtryk i den vestlige del nær Nissum Fjord og Indfjorden, ved Høvsøre Prøvestation. Hurtigt mod nord og øst forekommer dog en sporadisk placering af beplantning og levende hegn, der toner det store landskab en smule ned. Mod øst og syd er landskabet mere lukket, domineret af bevoksning i form af hegn og mindre skov- og plantagearealer på den letbølgede flade.
Flere åløb gennemløber karakterområdet.Deres slyngede løb afsætter en dynamisk karakter i overfladen i det åbne land og nær/gennem byerne.
Området er præget af større, intensivt dyrkede marker, der er placeret på det letbølgede til helt flade terræn, alt imens der også findes større engområder, som benyttes til græsning længst mod syd, jo nærmere man kommer Indfjorden og Nissum Fjord.
Området opleves i en generel stor skala, ofte med lange kig ind over den flade hedeslette. I samspil med landskabets meget horisontale orientering ses vindmølleparkerne i deres vertikale men enkle karakter. På grund af mængden oplever man dem tydeligt, men de er indpasset godt i landskabet og dennes skala.
Af byer i området ligger Bøvlingbjerg mod vest og Bækmarksbro længere mod øst, hvor hovedvej 28 løber igennem sidstnævnte. Af mindre landsbyer findes Lomborg og Nees samt stationslandsbyerne Fåre og Ramme. Jernbanen løber i karakterområdet fra Ramme igennem Fåre, vest om Bækmarksbro og derfra sydpå til Vemb.

Fra den nordvestlige afgrænsing og sydvest på.
Det flade til letbølgede terræn med Høvsøre Prøvestation i baggrunden.

Kort 67.
Landskabskarakter-
område J

Naturgrundlag

Kendetegnende for den overordnede geologi er det flade slettelandskab, som er dannet ved aflejring af smeltevand i sidste istid. Især ses det meget flade terræn vestligt i området samt nær Nissum Fjord og Indfjorden. Den flade karakter indeholder mindre variationer forskellige steder, fx. i Bøvlingbjerg, der med sit bakkeparti rager lidt op. Et andet eksempel er i den nordlige del ved Ramme, hvor et forholdsvist fladt terræn præger området, men igennem et dalstrøg fra Ramme Å, der løber sydøst om byen, skabes variation i terrænet.
Af jordtyper findes hovedsageligt sand og grus i karakterområdet.
Hele området er karakteristisk i forhold til dets adskillige åløb, der gennemløber området. Flynder Å gennemstrømmer Tangsø og Indfjorden.

Se kort 68. Karakterområde J - Naturgrundlag
Per Smed. GEUS.

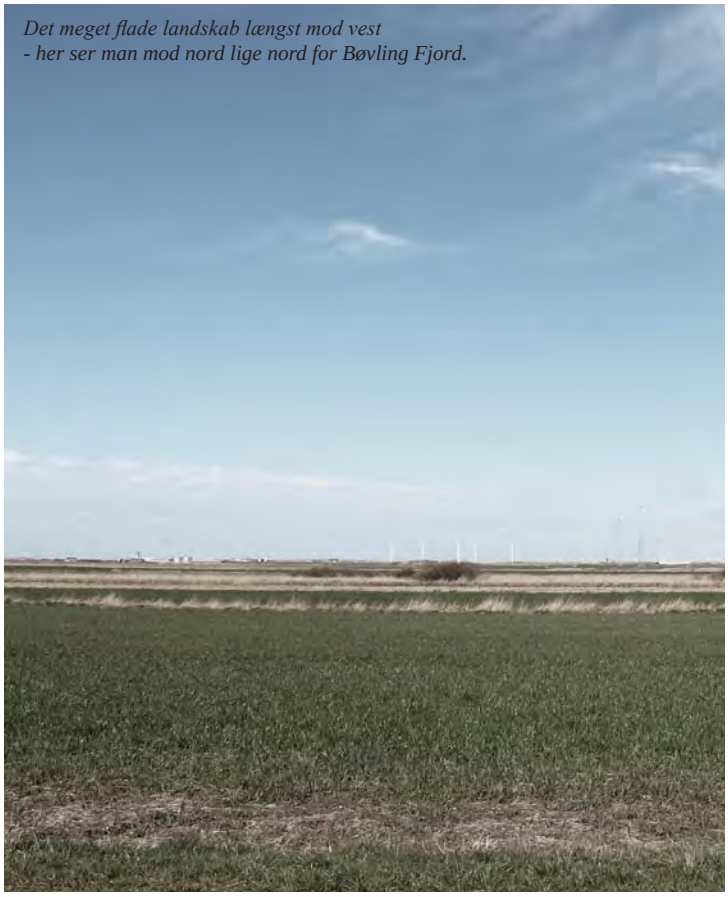
Anvendelse og landskabsstrukturer

Bevoksning

I det forholdsvist flade slettelandskab dominerer levende hegn især mod syd og øst, men ses også i nogen grad mod vest. Der er ingen større struktur i deres størrelse og tæthed, men ensartetheden ligger i, at de generelt giver det ellers åbne landskab en mindre skala og større sammensathed.
I forbindelse med åløbene findes engområder omkring. Karakteren herfra er ydermere med til at få landskabet til at fremstå sammensat.
Sydvest for Bækmarksbro samt omkring Fåre er små nåleplantager placeret og mindre skovarealer.

Dyrkningsform

Området er præget af store og intensivt dyrkede markarealer på det flade til letbølgede terræn. Fx. kan nævnes området øst for Bøvlingbjerg samt nord for Bækmarksbro, hvor det intensive markbrug især gør sig gældende. Mere ekstensive områder findes lige syd for Klosterheden, hvilket forårsager en mindre skala.

Det meget flade landskab længst mod vest
- her ser man mod nord lige nord for Bøvling Fjord.

Flynder Å syd for Klosterheden
i et mere sammensat landskab

Kort 68.
Karakterområde J
- Naturgrundlag
Per Smed. GEUS.

Bebyggelsesstruktur:
De største bydannelser i området er Bøvlingbjerg og Bækmarksbro. Bøvlingbjerg, mod vest, ligger forhøjet i landskabet og denne mindre bakkeø danner naturligt byafgrænsningen. Samtidig markerer Fåre Mølleå byens sydlige kontur. I Bækmarksbro danner Flynder Ås meget slyngede forløb byens grænse mod syd og vest.
Udover Bækmarksbro og Bøvlingbjerg ligger en række landsbyer spredt ud over karakterområdet. I nord, langs afgrænsningen af karakteormrådet, findes Ramme og Lomborg, hvoraf Ramme er stationsby. Længere inde i området ligger stationsbyen Fåre, med det centrale vej- og jernbanekryds og mod syd landsbyen Nees. Langt størstedelen af bebyggelsen findes i det åbne land, der består af en spredt bebyggelse i form af gårde og fritliggende huse. Nord for Bøvlingbjerg ligger herregården Rysensteen på en borgbanke i tæt forbindelse med Bøvling Kirke.

Kulturhistoriske helheder og enkelt elementer
Den nordlige afgrænsning af området følger Oldtidsvejen med de mange gravhøje og Ramme Dige længst mod vest. Dette er stærke kulturhistoriske elementer, som ligger i område G men med visuel kontakt til område J. Oldtidsvejen er et vejforløb, der strækker sig fra Dybe Å og ind mod Holstebro og videre østpå mod Viborg.
Åløbene er med til at skabe afgrænsninger og dynamik i landskabsfladen. I forhold til bydannelserne i området er det interessant at se deres sammenspil med ådalene. Bøvlingbjerg og Bækmarksbros afgrænsning og form er til dels skabt igennem åløbenes nærhed og gennemskæring. Dette er et godt eksempel på sammenspillet mellem naturgrundlag og de kulturgeografiske dannelser.
Af kirker ligger Ramme Kirke i nord, Flynder Kirke nord for Bækmarksbro og Bøvling Kirke nordvest for Bøvlingbjerg.
Rysensteen Herregård fra 1600tallet ligger nord for Bøvlingbjerg. Denne bruges i dag som hotel og ligger meget markant i englandskabet med dens bevarede borgbanke samt voldgrav. I tæt forbindelse til herregården ligger Bøvling Kirke med sit særprægede løgspir.
Byen Fåre, med sin stationsbygning og jernbanekryds, giver et godt indtryk af udseendet på begyndelsesfasen af de små vestjyske stationsbyer. Stationen i Fåre blev anlagt på bar mark i 1879 og ud fra jernbanekrydset dannedes byen - et indtryk af ambitionerne om vækst i etableringsfasen.

Tekniske anlæg
Karakteristisk for området er tilstedeværelsen af de mange vindmøller samt vindmølleparker, foruden den nationale prøvestation for store vindmøller, Høvsøre, etableret i 2002. Markant i landskabet løber hovedvej 28, fra Lemvig og igennem Bækmarksbro. Derudover afgrænser vej 181 området i vest.
Igennem området løber jernbanen i en nord-sydgående retning, som krydser flere af landsbyerne og byerne. Den løber fra Ramme igennem Fåre, over Bækmarksbro og videre sydpå til Vemb.
De rekreative anlæg ses i nogen grad i forbindelse med åløbene, fx. Flynder Å, hvor den krydser Bøvlingbjerg. Her er lavet adgang til og ophold ved ådalen i forbindelse med byen.

Kig fra Bøvlingbjerg ud over det omkringliggende fladere terræn

Bøvling Plantage - vest for Fåre.

Mere markerede hegn og bevoksning i øst. Her ved Kikkenborgvej

Sammensat landskab på bølget flade, som det oftest ses i den sydlige og vestlige del

Høvsøre Prøvestation i det helt flade slettelandskab

Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse / udgangspunkt

Landskabet karakteriseres ved de intensivt dyrkede marker, hvorimellem den spredte gårdbebyggelse gør sig gældende. Området er også karakteriseret af de mindre landsbyer og bydannelser, som vej og jernbane gennemskærer. Det ses tydeligt, hvordan de små stationsbyer som Fåre og Ramme er grundlagt i fht. jernbanens etablering.
Den kulturhistoriske oprindelse i området ses meget klart i det vestlige og nordlige område, hvor det flade slettelandskab står forholdsvis intakt. Mod syd, øst for Indfjorden, er landskabets flade karakter og oprindelse mere sløret pga. skovarealer og intensiveringen af landbruget. Af samme grund opleves der her en større forekomst af læhegn. Dette ses fx. ved Kikkenborg, hvor landskabet er af mindre skala og deraf af en mere lukket karakter.

Rumlige og visuelle forhold

Generelt set er landskabet af en forholdsvis stor skala, medført af den flade smeltevandsslette. Det flade landskab giver mulighed for lange udsyn, dog mest i den vestlige del ud mod Vesterhavet og over Nissum Fjord. Denne åbenhed gør sig ikke i samme grad gældende i karakterområdets sydlige del samt øst på. Her ses mindre skov- og plantagearealer samt en hyppigere forekomst af levende hegn, eksempelvis ved Kikkenborg. Mod øst ses halvstore landskabsrum omsluttet af skov og hegn, der brydes af de karaktergivende åløb. Disse skaber en hvis dynamik i det flade terræn.
Karakterområdet er overordnet præget af dyrkede landbrugsflader samt græsningsenge længere mod syd, tættere på fjorden. Grundet de slørende elementer for det flade terræn og udsyn, fremstår landskabet ikke udelukkende i en stor skala. Samtidig ses en mere eller mindre sammensat karakter på eng- og markarealer, hvilket også er med til at sløre de åbne, lange kig.
Ådalene skaber, igennem deres snoede forløb, dynamik i det flade terræn og har deraf en stor oplevelsesværdi. Især ses hvorledes Flynder Å snor sig op igennem landskabet. Flynder Å er af stor kulturhistorisk- og landskabelig værdi. Ved Bækmarksbro kydser den byens sydlige ende og fortsætter øst om byen. Ligeledes afgrænser den byen mod sydvest. Med sit omkringliggende englandskab danner den en naturlig bygrænse, samtidig med at naturen trækkes helt tæt på byen. Stedet her sammenbindes med byen i fht. vandresti og broer over åen - en synliggørelse af og nærhed til landskabet. Et andet eksempel på et sådan møde, opleves i den sydlige del af Bøvlingbjerg, hvorigennem Fåre Mølleå løber i en vest-østgående retning. Her ses hvordan by og natur flettes sammen. Byen er sammenbundet med ådalen igennem et rekreativt område med en sti løbende fra byen og ned til åløbet, hvor der er etableret bro samt plads til ophold.
Vindmøllerne er en dominerende og karakteristisk del af de rumlige og visuelle forhold, grundet mængden af dem i området. I forhold til den generelt store skala mod vest, er vindmøllerne her indpasset godt. Mod øst og syd ses de i højere grad omsluttet af læhegn og anden beplantning, hvilket i en hvis grad skærmer for vindmøllernes dominans. Den lavere beplantning opleves i forholdsvis god sammenhæng med linjerne af de højere vindmøller - trods skalaspringet.

Oplevelsesmæssige delområder og enkeltelementer

Ådalene markerer sig i landskabet, hvoraf Flynder Å er et af hedeslettens mest markante dalstrøg med sine fugtige engdrag. Selvom denne snor sig ad mere eller mindre utilgængelige veje, er det virkelig gjort muligt at nærme sig åen, når den møder bydannelse. Fåre Mølleås kryds med Bøvlingbjerg, er fx. gjort til et rekreativt område, hvor vandet kan opleves på nært hold. Bøvlingbjerg ligger på en mindre bakkeø, der rager op over den flade hedeslette. Herfra har man en forholdsvis god udsigt over det omkringliggende landskab.
I området ses desuden de middelalderlige kirker i det åbne land; Ramme Kirke i nord, Flynder Kirke mod øst samt Bøvling Kirke i vest. Ramme Kirke ligger i stationsbyens sydlige kant, på et fladt terræn som falder mod syd til Ramme Å. Flynder kirke er placeret på et nogenlunde fladt terræn og mod nordøst skråner landskabet ned mod Flynder Å. Bøvling Kirke ligger ensomt nordvest for Bøvlingbjerg ved Bøvlingvej. I tæt sammenhæng med kirken ligger Rysensteen Herregård på toppen af den middelalderlige Bøvling Slotsbanke. Når man kommer ad Bøvlingvej fra nord og kigger mod sydøst, ser man den hvidkalkede herregård, der rejser sig i englandskabet med et omkringliggende grønt bælte. Bæltet viger dog for den bagvedliggende Bøvling Kirke, der med sit særprægede løgspir iscenesættes af naturen, og på denne måde rent visuelt er i tæt dialog med herregården Rysensteen.
Vindmølleparkerne er et særligt kendertegn for området, som opleves mest intenst i den vestlige og sydlige del. Heriblandt ligger Høvsøre Prøvestation på det helt flade terræn vest for Bækmarksbro, hvorfra den er meget synlig.

Planmæssige tendenser og udfordringer

De planmæssige udfordringer er:
- At planlægge for vindmøller, så de indpasses bedst muligt i landskabet - med øje for landskabets større og mindre skala samt bedst muligt i samspil med de eksisterende vindmøller.
- At planlægge for store landbrugsbygninger, så de indpasses i landskabets karakter.
- At friholde den vestlige del af området for skovrejsning.
- At friholde åløbene for ændringer.

Ved Kikkenborg ses de lukkede landskabsrum med en taktfast placering af vindmøller.

Kigget fra Bøvlingvej og mod sydvest.
Herregården Rysensteen i englandskabet med den bagvedliggende iscenesatte Bøvling Kirke.

Byfronten til Bækmarksbro set fra vest.
Flynder Å snor sig omkring byen i mellemgrunden.

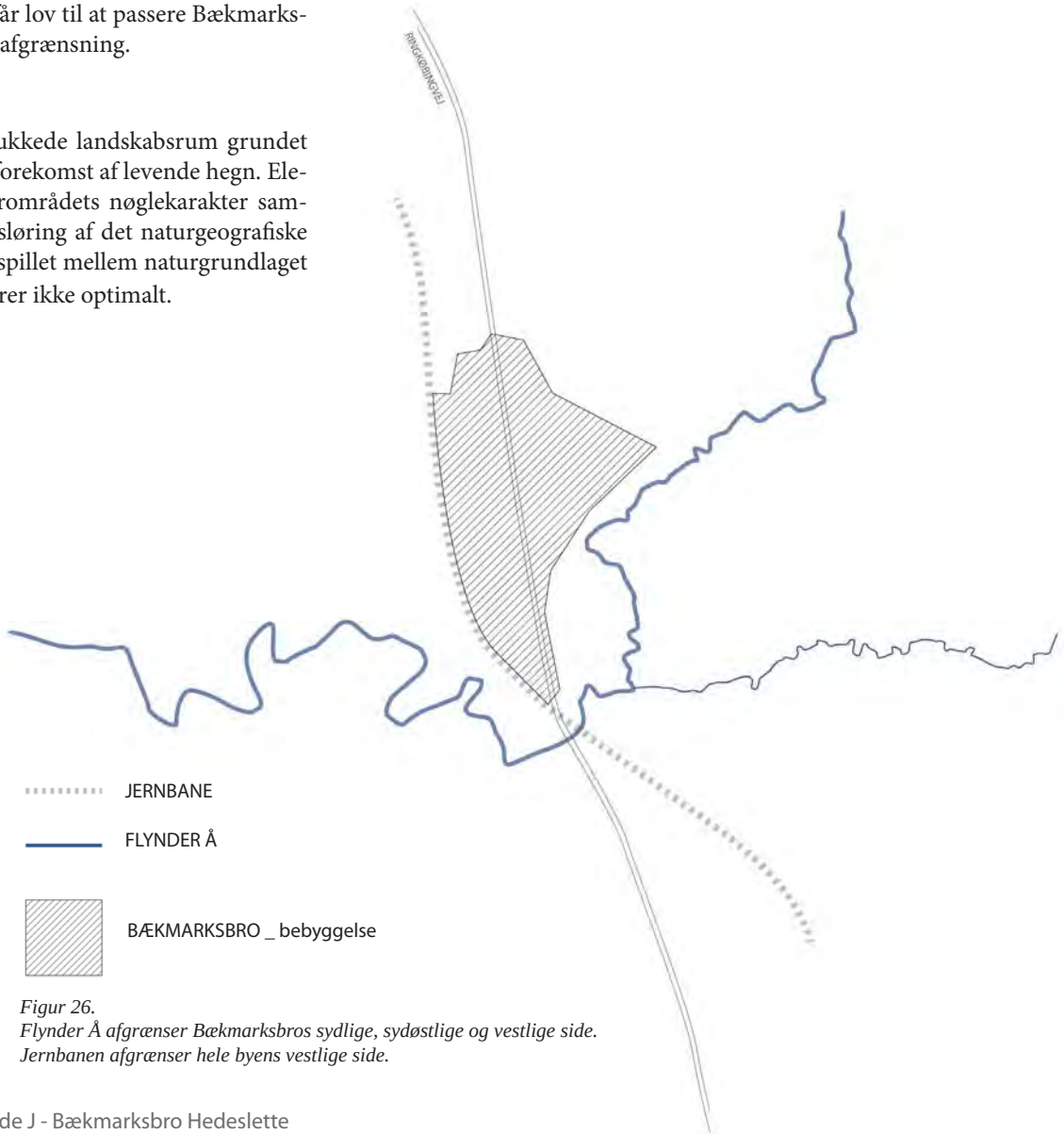
Karakterstyrke

Landskabskarakterens styrke vurderes med afsæt i hvor tydeligt:

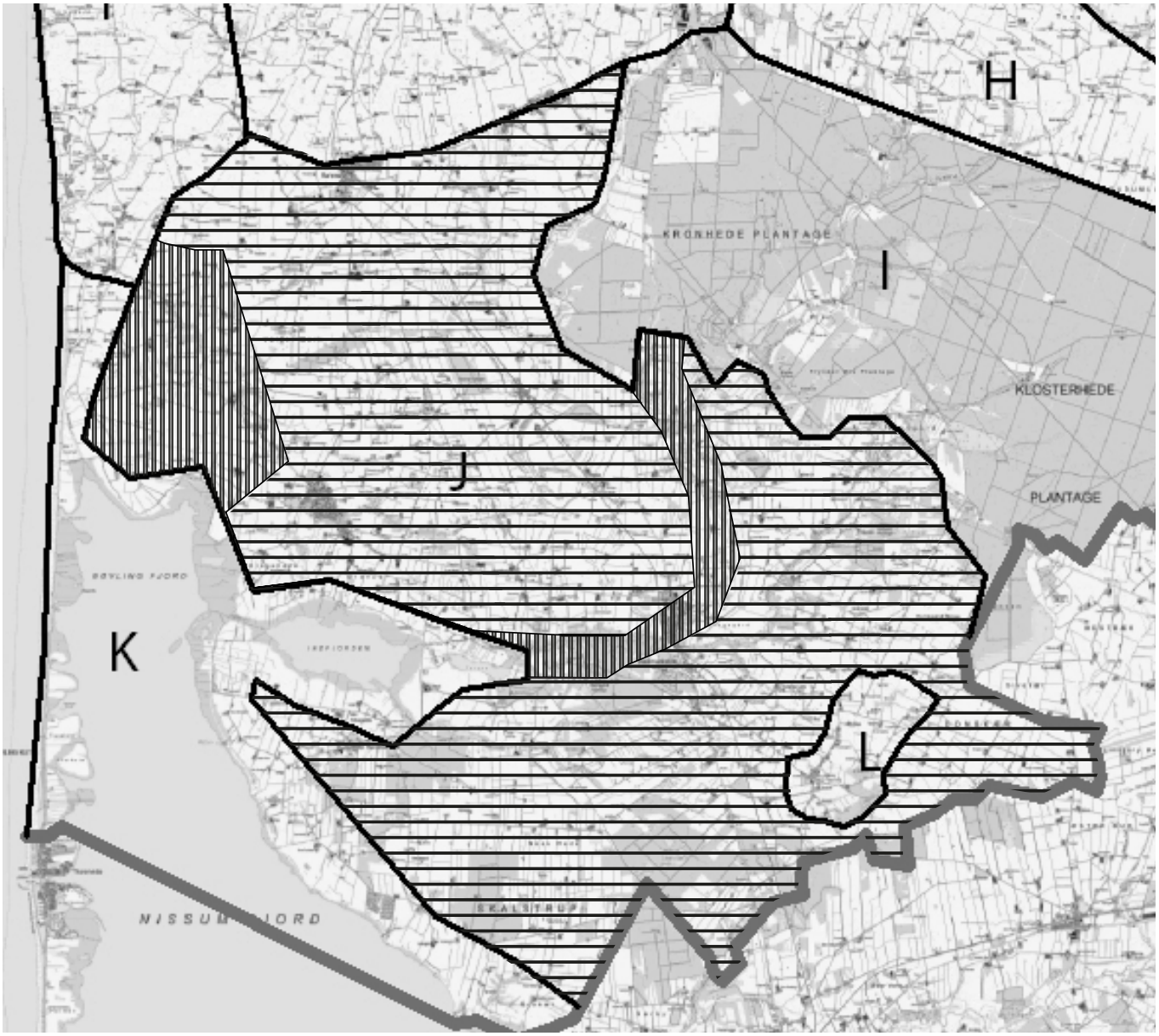
- Nøglekarakteristika fremstår (deres tilstedeværelse og tydelighed).
- Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse afspejles i karakteren.
- Karakteren afspejler samspil mellem naturgrundlag og kulturgeografiske strukturer

Særligt karakteristisk
Nøglekarkateren, i form af den flade smeltevandsslette, som hele området er en del af, står tydeligst frem helt mod vest pga. det åbne landskab. På fladen er der placeret vindmøller, som påvirker men ikke slører nøglekarakteren, da de er indpasset i den store skala.
De kulturgeografiske helheder og enkeltelementer indpasser sig samt respekterer områdets naturgeografiske udgangspunkt. Fx. ses det hvordan Flynder Å får lov til at passere Bækmarksbro samt danne en del af byens afgrænsning.

Karakteristisk
Mod syd og øst opstår mere lukkede landskabsrum grundet skovarealer samt en hyppigere forekomst af levende hegn. Elementerne er en del af karakterområdets nøglekarakter samtidig med, at de forårsager en sløring af det naturgeografiske udgangspunkt. Dermed er samspillet mellem naturgrundlaget og de kulturgeografiske strukturer ikke optimalt.

Figur 26.
Flynder Å afgrænser Bækmarksbros sydlige, sydøstlige og vestlige side. Jernbanen afgrænser hele byens vestlige side.

Særligt karakteristisk

Karakteristisk

Kort 69.
Karakterområde J
- Karakterstyrke

Tilstand

Med baggrund i landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse er der foretaget en vurdering af tilstanden i forhold til:

- Intakthed i forhold til landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse.
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de karaktergivende elementer.
- Graden af forstyrrelse (tekniske anlæg, støj og lignende).

På baggrund heraf vurderes tilstanden som god, middel eller dårlig.

God tilstand

Flynder Å's løb, som er af stor kulturhistorisk værdi, er bevaret i sit naturlige løb og vurderes som tilstanden god. Det samme gælder Fåre Mølleå.

Middel tilstand

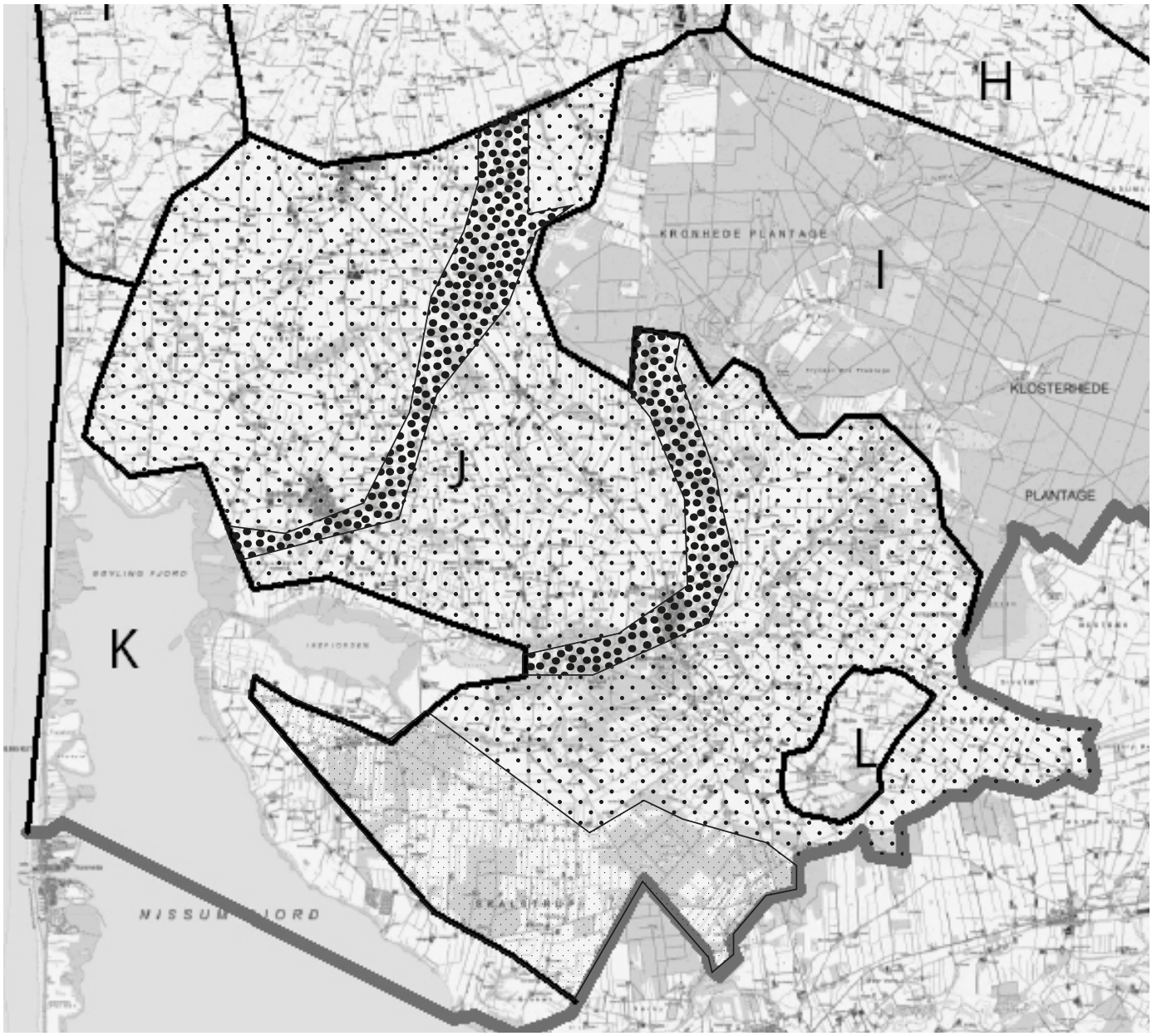
Generelt vurderes området til at være af middel tilstand. Det er i nogen grad præget af forstyrrelser i form af vindmølleparker, der er dominerende i oplevelsen af den flade hedeslette. Disse er indpasset godt i den forholdsvis store skala, men kan virke dominerende i kraft af mængden. Derudover præges området af jernbane samt hovedvejsforløb.
I landskabet ses de intensivt opdyrkede markarealer, der især mod syd og øst får karakter af mere lukkede landskabsrum grundet levende hegn og skovrejsning. Dette stemmer ikke overens med stedets naturgeografiske oprindelse, men er en del af nøglekarakteren - den mindre skala mod øst.

Dårlig tilstand

Det sydlige område, der fremstår af mere lukket karakter, er påvirket af vindmøller. Disse fremstår meget dominerende pga. den mindre skala, de er placeret i.

Fåre Mølleå ved Bøvlingbjerg. Der er skabt rekreative værdier i forbindelse med åløbets møde med byen.

God tilstand

Middel tilstand

Dårlig tilstand

Kort 70.
Karakterområde J
- Tilstand

Oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks

Forekomsten af oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks i karakterområdet vurderes i forhold til de oplevelsesmuligheder, der normalt forekommer i regionen.

Oplevelsesrige landskaber

Åløbene

I forbindelse med åløbene ses englandskab samt kratbevoksning, hvilket understøtter landskabets ofte sammensatte karakter.

Amstrupsøerne

Søerne der ligger ved Kikkenborg er dødishuller fra sidste istid. Søerne ligger omkranset af skov.

Det flade landskab

Området er, i kraft af sit flade terræn, interessant. Det fremstår ikke som ét stort sammenhængende landskab, da området bliver af en mere sammensat og lukket karakter inde i landet. Dog er det flade landskab særligt fremtrædende ved og omkring Høvsøre Prøvestation.

Særlige udsigter

Langs Lomborg og Ramme samt ud mod Vestkysten løber Oldtidsvejen, hvilket i dag har efterladt sig spor i form af adskillige gravhøje samt forsvarsvolden Rammedige. Fra karakterområdets nordlige del er der udsigt til gravhøjene, som er placeret i nabokarakterområdet.
Bøvlingbjerg ligger på en mindre bakkeødannelse, hvorfra der er gode udsyn. Dog markerer denne mindre bakkeformation sig ikke særligt, men snarere som en variation på den flade smeltevandsslette.

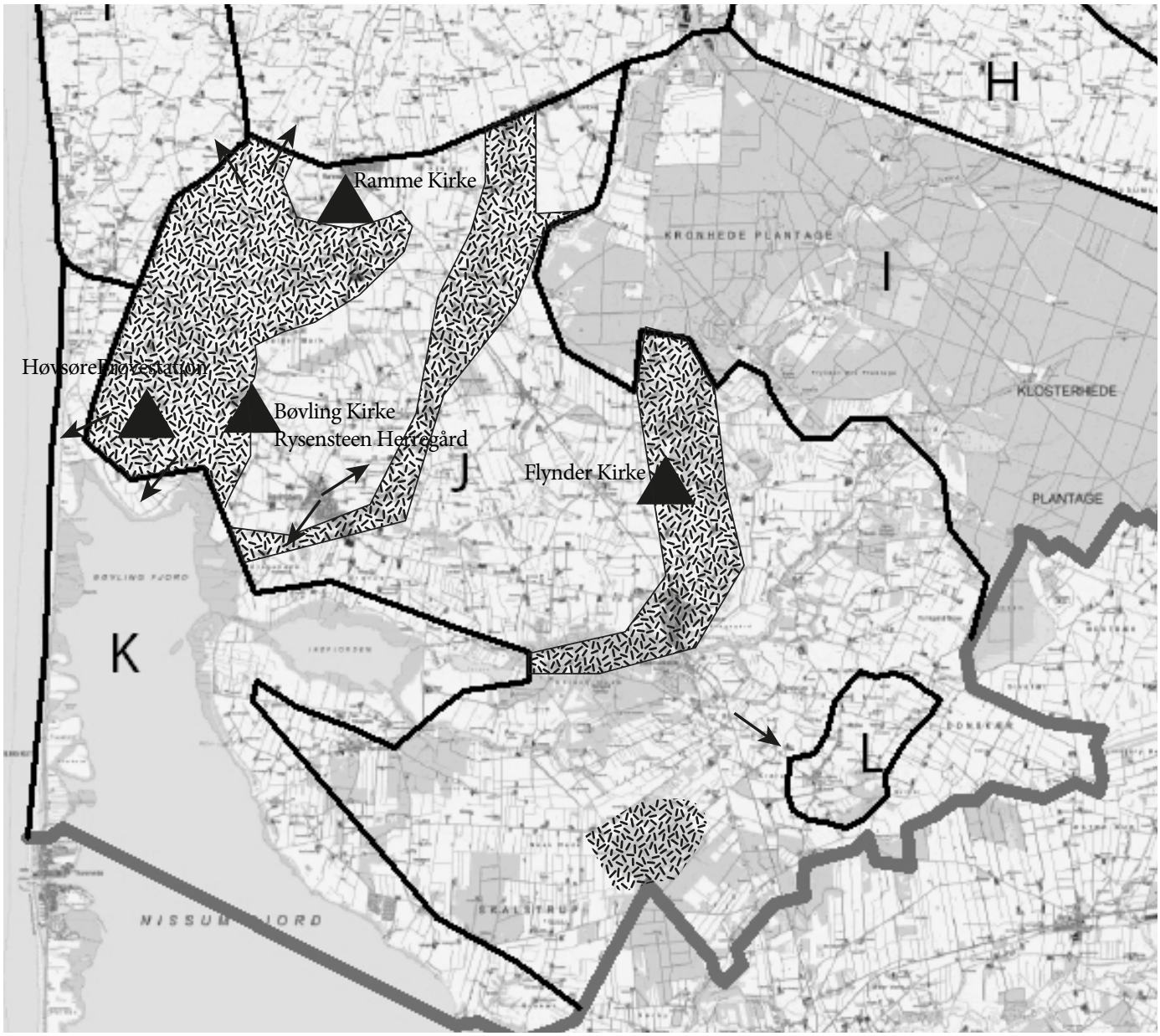
Ved Høvsøre Prøvestation opleves den helt flade smeltevandsslette, og man har kiggene ud til fjorden samt Bøvling Klit i område K.
Udsigten til Møborg, bakkeøen, er interessant, da bakkeøens skrånende terræn står i kontrast til hedesletten.

Landmarks

Bøvling Kirke ligger på et forholdsvist fladt terræn og i en interessant visuel sammenhæng til den nordligere beliggende herregård, Rysensteen. Fra nord sammenspiller den hvidkalkede kirke med Rysensteens hvide facader. Man ser fra nord kirken, med sit særprægede løgspir, igennem en iscenesat ramme fra naturen: et fortsættende levende hegn viger for kirken.
Derudover bør nævnes de to andre kirker i det åbne land; Ramme Kirke samt Flynder Kirke. Ens for disse to er at de ligger på et nogenlunde fladt terræn, men skråner ned mod et åløb i det åbne landskab.
Karakteristisk for området er omfanget af vindmølleparker, som dominerer, men ikke kan tilskrive sig karakteren 'landmark'. Grunden hertil lægges i deres midlertidige karakter, som ikke skaber forankring til stedet. Dog opleves Høvsøre Prøvestation som et landmark, da denne markerer sig som et større og klarere anlæg, man i højere grad orienterer sig efter.

Udsigt til bakkeøen, Møborg, fra vest.

Oplevelsesrigt landskab

Særlig udsigt

Landmark

Kort 71.
Karakterområde J
- Oplevelsesrige områder

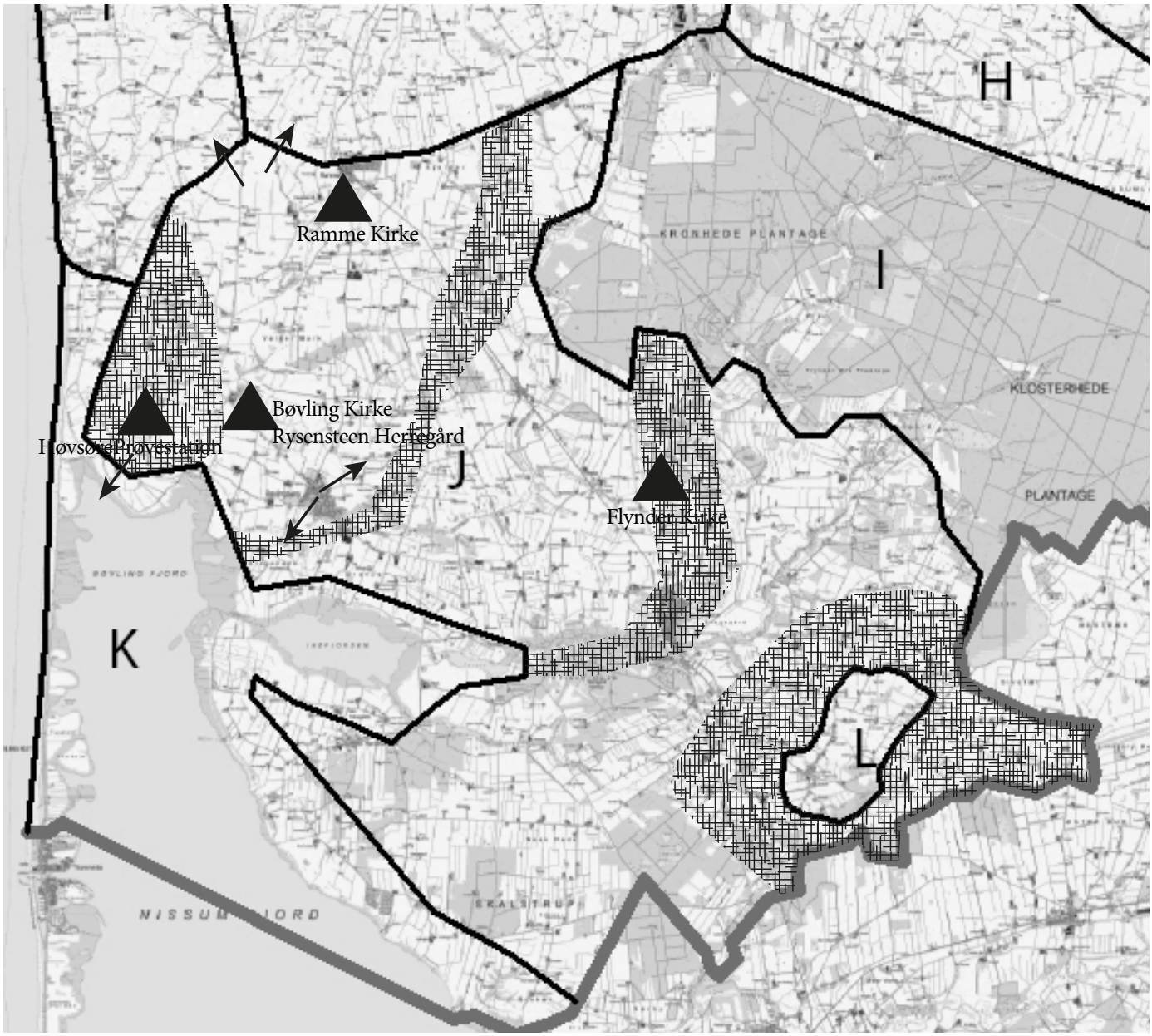
Sårbarhed

Det vurderes i hvilken grad landskabskarakteren og de visuelle oplevelsesmuligheder påvirkes ved ændringer i landskabets fysiske og funktionelle forhold.

Den vestlige del af området, som har sin åbne karakter, er sårbar overfor ændringer, der forringer eller udhvisker fortællingen om landskabets udgangspunkt; den flade hedeslette med det åbne udsyn. Vindmøller indgår i dag som en del af landskabskarakteren i området, hvor de er indpasset i den generelt store skala. Derfor vurderes det muligt at integrere vindmøller i området under forudsætning af, at de skalamæssigt og deraf rent visuelt indpasser sig stedets karakter.
Området ved karakterområde L, Møborg Bakkeø, er af stor værdi grundet udsigten til og fra Møborg samt den særlige formation, som bakkeøen danner i landskabet. Området omkring er sårbart overfor ændringer, såsom vindmøller og skovrejsning, der slører stedets karakter.
Ådalene i området er sårbare overfor ændringer. Der bør ikke placeres vindmøller her eller i disses umiddelbare nærhed.

Den mindre skala ved Kikkenborgvej, med flere vindmøllegrupper.

Særligt sårbart landskab

Særligt sårbar udsigt

Særligt sårbart landmark

Kort 72.
Karakterområde J
- Sårbarhed

Strategiske mål

På baggrund af de forrige analyser; Landskabets karakterstyrke, tilstand, oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks samt sårbarhed beskrives her de strategiske landskabsmål for området Målene er bestemt ved hjælp af figur 27.

- Vedligeholde / Styrke
- Bevare / Beskytte
- Genoprette / Styrke
- Ændre / Nyskabe

- Områder hvor landskabskarakteren bør vedligeholdes:
Det vestlige område i og omkring Høvsøre Prøvestation bør vedligeholdes, så det fortæller historien om den flade hedeslette, der er det naturgeografiske udgangspunkt for hele karakterområdet. Det vide udsyn mod vest og sydvest er særlig og bør opretholdes.

- Områder hvor landskabskarakteren bør genoprettes:
I midten og i den østlige del af karakterområdet forsvinder den store skala grundet flere skov- og plantagearealer og en højere grad af levende hegn forekommer. Vindmøllerne her virker i mindre grad indpasset grundet den mindre skala, de er placeret i. Man kan med fordel stræbe efter en synliggørelse af hedesletten, som er landskabets udgangspunkt. Dette kan skabes igennem en bedre sammenhæng imellem stedets naturgeografiske udgangspunkt, hedesletten og de kulturgeografiske helheder og elementer.

- Områder hvor landskabskarakteren bør ændres / nyskabes:
Den sydlige del af området bør ændres, da de forskellige kulturgeografiske elementer indbyrdes ikke stemmer overens. Af den grund fremstår det naturgeografiske udgangspunkt meget sløret. Man kan med fordel ændre landskabskarakteren, så der hersker en samhørighed imellem de forskellige elementer og så det naturgeografiske udgangspunkt står tydeligere frem.

Anbefalinger til planlægning og forvaltning

L a n d s k a b s k a r a k t e r e n
Landskabskarakteren bør opretholdes i sin nøglekarakter som den flade hedeslette i forholdsvis stor skala. I det østlige og sydøstlige område kan der med fordel ske en synliggørelse af landskabets naturgrundlag.

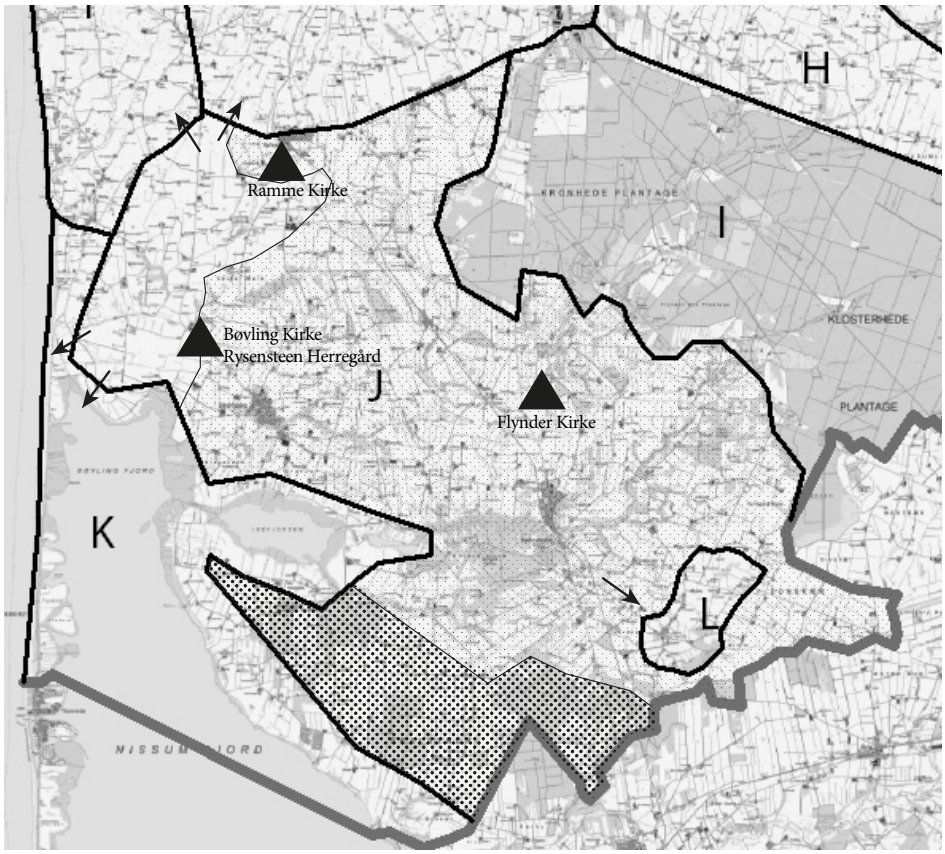
N a t u r
Et vigtigt naturelement i området er ådalene - i særdeleshed Flynder Å - med sine slyngede løb. Disse er af stor værdi, både oplevelses- og naturmæssigt, og bør fastholdes i sin nuværende karakter.

S k o v
Der bør ikke rejses skov i vindmøllernes umiddelbare nærhed, da dette vil forårsage et misforhold imellem skalaer. I særdeleshed mod vest, hvor det flade landskab træder frem, anbefales skovrejsning ikke.
Mod syd og øst/midt, hvor skov- og plantagearealer allerede eksisterer, kan der rejses skov i forbindelse med de eksisterende skovarealer.

B e b y g g e l s e
Den spredte bebyggelse i det åbne land bør opretholdes og ligeledes den tættere bystruktur ved fx Bøvlingbjerg og Bækmarksbro. Bygrænserne her bør respektere byens afgrænsning af åløb samt andre landskabelige elementer.
De mindre stationsbyer, Fåre og Ramme, har en særlig karakter i forhold til deres fortælling om en bys opståen og udvikling på baggrund af jernbanens etablering. Deres nerve og fortælling, jernbanen, det kulturhistoriske fundament, bør opretholdes i fremtidig planlægning.

T e k n i s k e a n l æ g
Området er karakteriseret af en stor mængde vindmøller og vindmølleparker. I vest, hvor landskabet kan bære vindmølleopsætning grundet den store skala, kan vindmøller indpasses i samspil eller som stedfortrædere for de allerede eksisterende vindmøller. Midt i karakterområdet og i øst/syd er det vigtigt at have øje for den generelt mindre skala. I fht. vindmølleopsætning anbefales det at undgå dette i den sydlige del og omkring Møborg. Ligeledes anbefales det at friholde åløbene for tekniske anlæg.

Anbefalingerne er Teknik og Miljøs, og de er alene baseret på intentionen om at tilgodese landskabelige interesser. Manglende hjemmel i lovgivningen eller hensyn til øvrige interesser i det åbne land, der skal inddrages i interesseafvejningen, kan bevirke at anbefalingerne ikke følges.

Vedligeholde / Styrke

Genoprette / styrke

Ændre / nyskabe

Udsigt / Landmark

Bevare / Beskytte

Kort 73.
Karakterområde J
- Sårbarhed

Landskabskvalitet

Tilstand

	Særligt karakteristisk **Særlige visuelle oplevelsesmuligheder**	**Karakteristisk** **Visuelle oplevelsesmuligheder.**	**Karaktersvagt** **Uden visuelle oplevelsesmuligheder**
God	Bevare/Beskytte	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke
Middel	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke	Ændre/Nyskabe
Dårlig	Genoprette/Styrke	Genoprette/Styrke	Ændre/Nyskabe

Figur 27. Caspersen og Nellemann, 2005

Nissum Fjord

L A N D S K A B S K A R A K T E R O M R Å D E K

Fuglereservatet ved Nissum Fjord

Landskabskarakteranalyse..... 221 - 231
Landskabsvurdering..... 232 - 241

Landskabskarakteranalyse

Landskabets nøglekarakter

Det flade kystlandskab ved Nissum Fjord og Indfjorden med sine vide udsigter over fjorden og ind på land samt ud mod Vestkysten med den langstrakte klit ad tangen. De vide udsyn giver særligt områdets nordlige og vestlige del karakter af storskalalandskab. Dette understreges af roen og af stilheden.
Området er udpeget som fuglebeskyttelsesområde og indeholder større fredede arealer, der får landskabet til at fremstå og udvikle sig mere eller mindre intakt i forhold til dets oprindelse.
Nær fjorden findes vådområder samt eng- og græsningsområder. En lav bebyggelse i form af landbrugsejendomme og husmandsbebyggelser ligger meget spredt imellem de større, dyrkede marker.

Beliggenhed og afgrænsning

I kommunens sydligste del strækker karakterområde K sig med Vesterhavet som vestlig afgrænsning. I nord afgrænses området ved det sydlige af Fjaltring, hvor Bøvling Klit starter sit lange løb mod syd. Denne strækning løber ned til nord for Thorsminde, hvor kommunegrænsen går. Mod øst og nord afgrænses området af nabokarakterområdet, J. Område K bærer præg af sit fjord- og kystlandskab, der er under beskyttelse og er meget mere fladt og uberørt end karakterområde J. Længst mod syd og øst grænser karakterområdet op til kommunegrænsen, der følger Damhus Å.

Se kort 74. Landskabskarakterområde K.

Landskabskarakter

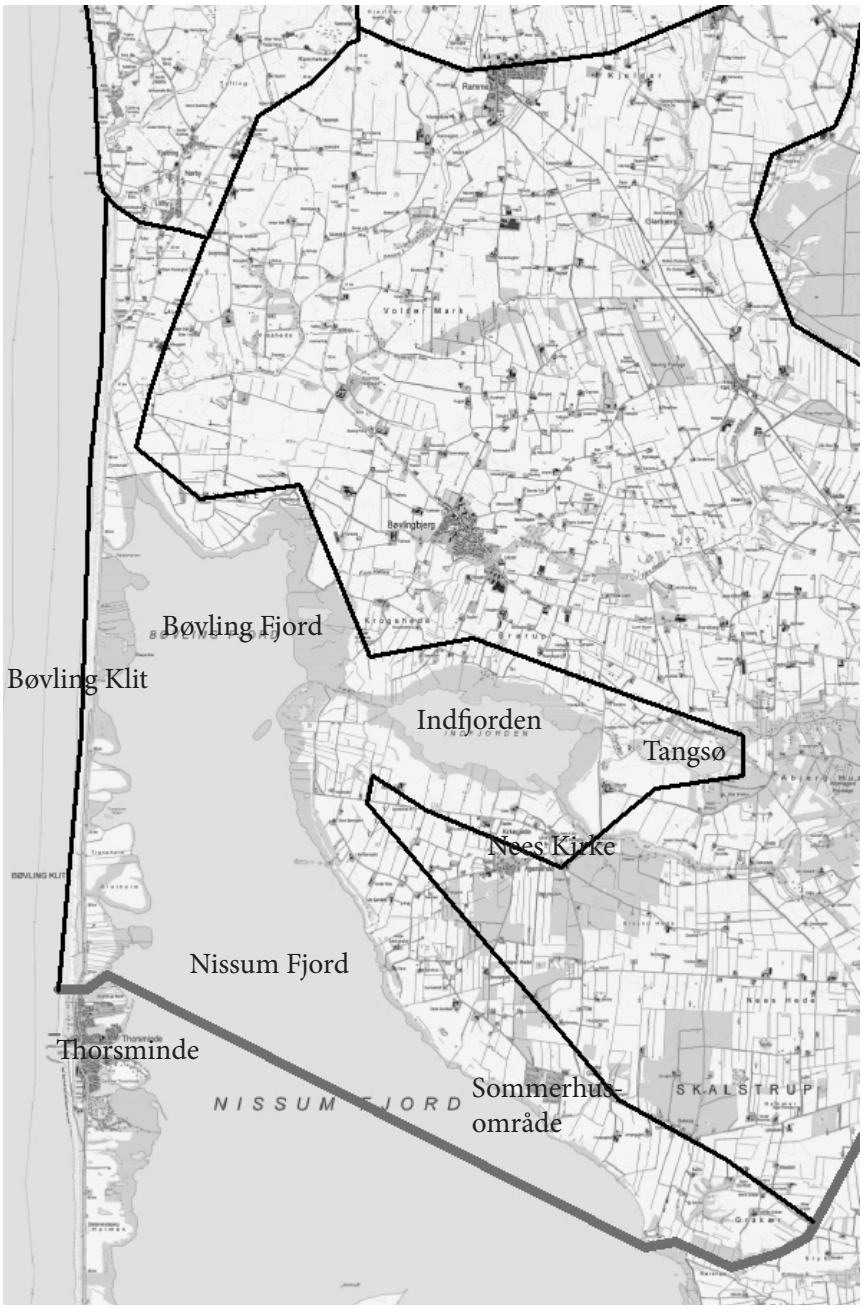
Som en del af hedesletten i kommunens midterste og sydlige del karakteriserer det helt flade landskab også Nissum Fjord-området - det bliver omend mere fladt og åbent grundet nærheden til fjord og kyst.
Omkring fjordene ses eng- og moseområder samt græsningsarealer. Ydermere ses dyrkede marker indimellem, som dog er mere udpræget og af større skala i den sydlige del af området, hvor markerne strækker sig tæt ud til fjordkysten. Her opleves også en mindre skala grundet levende hegn nær fjorden.
I godt samspil med stedets naturgeografiske grundlag fremstår den spredte bebyggelsesstruktur ikke dominerende, da den respekterer det åbne, flade landskab og ikke virker forstyrrende i de store åbne kig og vidder, som stedet virkelig rummer. Bebyggelsen består hovedsageligt af en spredt lav gårdbebyggelse - især i den sydlige del, hvor et sommerhusområde også er placeret. I den nordlige ende, omkring Indfjorden, ses et næsten ubebygget område, hvilket er med til at understrege og vedligeholde det intakte landskab.
De store, åbne flader og den meget horisontale orientering karakteriserer oplevelsen af landskabet. De åbne vidder over fjorden og ind på land er særligt for området - samt omvendt; kigget ud mod vest med den lange klitformation, der strækker sig langs Vestkysten så langt øjet rækker. Stilheden og roen underbygger storskalaen - fx. når man står ved Flynder Å imellem Nissum Fjord og Indfjorden - her fornemmes landskabets uendelighedskarakter igennem det flade terræn og den langstrakte Bøvling Klit.

Den karakteristiske Bøvling Klit, der adskiller det bagvedliggende Vesterhav med det flade fjordlandskab i for- og mellemgrunden

Kort 74.
Landskabskarakter-
område K

Naturgrundlag

Området Nissum Fjord er en fortsættelse af den flade hedeslette fra karakterområde J. I sidste istid blev landskabet her oversvømmet af smeltevandet fra øst og nord og smeltevandssletten skabtes - heraf den meget flade karakter. Ydermere forstærkes det flade terræn i form af den kystnære placering til Vesterhavet og Nissum Fjord.
I den nordlige del af området, ved Bøvling Fjord og vest for Indfjorden, består jorden af marint sand og ler. Her ses også ferskvandsdannelser. Syd herfor, og i langt størstedelen af karakterområdet, findes sand og grus.
Kendetegnende for områdets terrænform er det helt flade fjordlandskab omkring Nissum Fjord, Indfjorden og Tangsø. I kontrast til dette ligger Bøvling Klit - langs tangen til Thorsminde imellem Vesterhavet og fjorden. Klitten er et langstrakt element, som hæver sig skarpt og sikkert op i det ellers meget flade landskab.
Bøvling Fjord og Nissum Fjord danner rammen for det omkringliggende fjordlandskab. Ydermere findes Tangsø i forlængelse af Indfjorden, der gennemstrømmes af Flynder Å. Indfjorden var engang en del af Nissum Fjord. Imellem Nissum Fjord og Indfjorden løber Færgen som et sammenbindende led imellem de to. Damhus Å løber fra Nissum Fjord og udgør den helt sydlige afgrænsning af området, som også er kommunegrænse. Fra den nordlige del af Fjordområdet, ved Bøvling Fjord, løber Fåre Mølleå østpå og ind i landet - b.la. igennem Bøvlingbjerg, der ligger i nabokarakterområdet.

Se kort 75. Karakterområde K - Naturgrundlag
Per Smed. GEUS.

Anvendelse og landskabsstrukturer

Bevoksning

Nær fjorden findes strandenge, rørskov samt lavvandede fjordområder. Her eksisterer ydermere en sporadisk placering af kratbevoksning, fx. imellem Indfjorden og Tangsø. Længere mod syd eksisterer lidt tættere og højere levende hegn, hovedsageligt nåletræer.
Engene omkring fjorden er dannet i læ af klittangen ved, at fjordens opgrøde efterhånden er blevet bevokset med strandengsplanter. Disse har med tiden dannet et sammenhængende plantedække.
I den sydlige del nær fjorden findes nålehegn imellem de intensivt dyrkede markflader. Omkring Sandbækvej dominerer især nålehegnene, der løber parallelt med fjorden med ophold imellem sig.
Imellem Indfjorden og Tangsø findes et mere sammensat landskab i form af dyrkede marker, græsningsenge, kratbevoksning, levende hegn og Flynder Ås løb.

Dyrkningsform

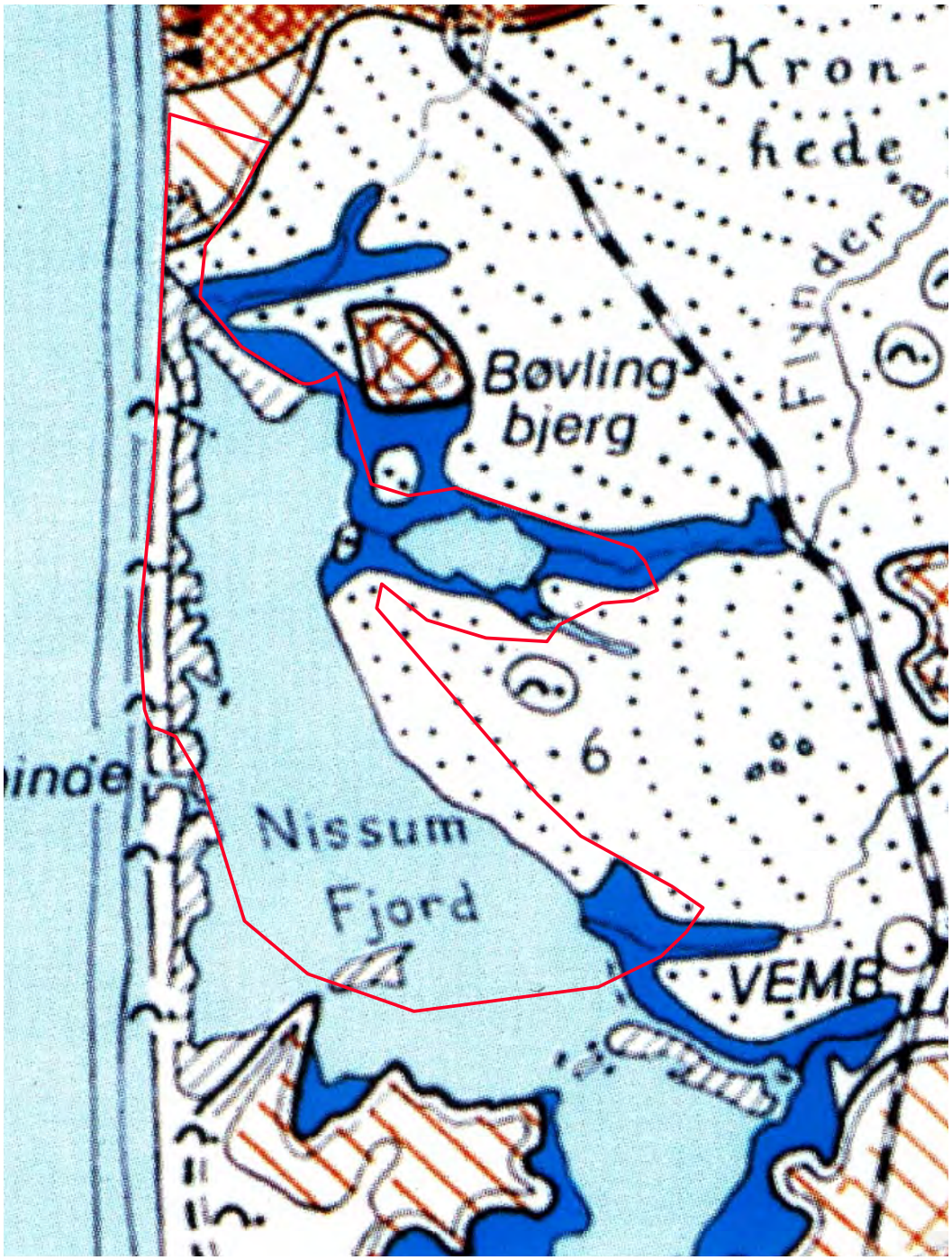
Området består hovedsageligt af intensivt dyrkede marker syd for Indfjorden og herfra langs Nissum Fjord. Dog er jorden imellem Nissum Fjord og Indfjorden også opdyrket og fungerer nogle steder som græsningsenge. Dyrkningsfladerne er trukket tæt på fjorden langs den sydøstlige bred af Nissum Fjord.

Kigget ud mod Bøvling Klit der løber langs Vestkysten.
Fjorden med omkringliggende eng- og vådområder i mellemgrunden.

Det flade fjordlandskab imellem
Nissum Fjord og Indfjorden.

Kort 75.
Karakterområde K
- Naturgrundlag
Per Smed. GEUS.

Bebyggelsesstruktur:
Områdets sydlige del består af en spredt gårdbebyggelse og fritliggende huse, der primært er placeret langs vejene. I den nordlige del, omkring Indfjorden samt øst herfor, ses et næsten ubebygget område. Af tættere karakter ligger et mindre sommerhusområde på Harpøtvej og Hyttevej, nær kysten til Nissum Fjord.
Nees Kirke, med sin hvidkalkede facade, stikker elegant op fra et halvtransparent nåletræshegn. Hegnet formidler overgangen fra den klare, hvide kirke med de få omkringliggende lave bebyggelser til det helt flade fjordlandskab. Kirken ligger cirka 1 km. nordøst for landsbyen Nees.

Kulturhistoriske helheder og enkeltelementer
Ændringerne i de karaktergivende landskabselementer knytter sig mest til de intensivt dyrkede markarealer i det sydlige, fjordnære område. Her ses hvorledes markstørrelserne er øget og opdelt af levende hegn, hvilket giver området en mindre skala, end det flade landskab oprindeligt har tilskrevet stedet.
Nissum Fjord og det omkringliggende landskab er udlagt Ramsarområde, som er omfattet af både national og international fuglebeskyttelse. Nogle af fjordens landskaber er desuden fredede for at bevare fuglelivets levesteder og karakteristiske plantesamfund. Dette forholdsvist uberørte og uforstyrrede område ses særligt i den nordlige del af området samt helt mod vest langs tangen. Dette viser landskabets stærke intakthed i forhold til dets oprindelse.

Tekniske anlæg
Der findes i området vindmøller imellem Neesvej og Nøragervej samt lidt sydligere ved Nørager Hede. Fra Bøvling Klit og ind i landet har man desuden kig til Høvsøre Prøvestation og vindmølleparker, som ligger i karakterområde J.
Langs Bøvling Klit og ud ad tangen i vest løber rute 181, som sætter et skel imellem klitstrækningen og fjordlandskabet.
Den kystnære placering har givet anledning til en række rekreative anlæg i form af jollehavne. Disse findes ved sommerhusområdet ud til Nissum Fjord, Damhus Å Havn helt sydligst i området og Bøvling Havn nord for Indfjorden.
I områdets vestlige del er der placeret et par udkigsposter, som giver mulighed for kig ud over det fuglebeskyttede fjordområde.

Jollehavnen Bøvling Havn.
I horisonten skimtes Indfjorden.

Å-løbet Færgen, der rinder ud i Bøvling Fjord.
Til højre i billedet skimtes Høvsøre Prøvestation.

Det sammensatte englandskab imellem Indfjorden og Tangsø

Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse/udgangspunkt

Fra Vestkysten, med det langstrakte klitforløb i forbindelse med fjorden og det helt flade terræn, ses hvordan landskabet står meget intakt. Fjordområdet får med sin fredede karakter og som fuglebeskyttelsesområde lov til at udvikle sig i overensstemmelse med dennes naturgeografiske oprindelse.

Rumlige og visuelle forhold

Områdets helt flade terræn, giver vide udsigter over fjorden og ind i landet. Denne karakter er af stor værdi for området, som især kommer til udtryk i den vestlige og nordlige del. Her er forholdvist ubebygget, bl.a. i kraft af Ramsarudpegningen, som området er underlagt. Nogle af fjordens landskaber er desuden fredede i det henseende ligeledes at bevare fuglelivets levesteder og karakteristiske plantesamfund.

Bebyggelsen, der hovedsageligt består af en spredt gårdbebyggelse, lægger sig i landskabet uden at dominere. I de næsten helt ubebyggede områder - fx. imellem Nissum Fjord og Indfjorden - opleves en særlig ro, som området generelt rummer og som i særdeleshed er med til at understrege storskalaen i landskabet.

Karakteristisk for det kystnære landskab er den langstrakte klit, Bøvling Klit. Den strækker sig ned igennem hele området i én, lang sammenhængende form. Den er et karaktergivende element, der med sin høje ryg stiller sig på hedesletten. På trods af dette virker klitten overodnet ikke dominerende på grund af det vide udsyn, man har til den. Igennem sit meget langstrakte løb langs kysten fremstår Bøvling Klit snarere som en horisontal linje end et element, der påberåber sig opmærksomhed, når man oplever den på afstand. Den går således godt i spænd med områdets særlige horisontale karakter.

Langs Bøvling Klit løber rute 181, der i en nord-sydgående retning virker fremmed og får Bøvling Klit til at virke usammenhængende med landskabet mod øst. Dog, når man ser landskabet fra øst og mod vest sløres vejen fuldstændig og landskabssammenhængen bibeholdes.

I forbindelse med fjordlandskabet er der kig til vindmølleparker i nabokarakterområdet. I storskalalandskabet virker disse ikke overskyggende for områdets landskabskarakter. Selvom de står synligt frem, indpasser de sig i det flade terræn og i horisonten.

Mod syd ved og omkring Sandbækvej ses, hvordan landskabet bliver af en lidt mindre skala i kraft af levende hegns dominans. Disse er flere steder placeret parallelt med fjordens kystlinje, hvilket skærmer for det vide udsyn. De levende hegn formår dog at skabe et fint sammenspil med det bagvedliggende åbne landskab mod vest, da de optræder med ophold imellem sig og anleder kig til fjorden. Det giver området her en særlig karakter. Disse ophold og kig bliver fint indrammet af det halvtransparente hegn i siderne, og man oplever i udsynene det store, flade terræn, som karakteriserer området.

De levende hegn optræder nogle steder som formidler imellem bebyggelse og terræn. Fx. ses det hvordan et halvtransparent bælte af nåletræesbeplantning ved Nees Kirke anlægger overgangen fra dette klare pejlemærke til det flade fjordlandskab.

Det karaktersitiske nålehegn i områdets sydligere del.
Pausen, der opstår imellem hegnet, lader den store skala komme til syne.
Hegnene indrammer kigget.

Kigget mod vest fra vestsiden af Nissum Fjord
Bøvling Klit ses i horisonten, som et langstrakt bælte, der understreger områdets horisontale karakter .

Det halvtransparente nålehegn samt den lave gårdbebyggelse omgivet af transparent bevoksning.

Oplevelsesmæssige delområder og enkeltelementer

Bøvling Klit, der strækker sig langs Vestkysten, giver fra sin højderyg udsigt udover Vesterhavet og mod øst ind over det flade fjordlandskab. Når man bevæger sig på eller langs klitten, opleves den som et markant og til tider dramatisk landskabselement. Beskues Bøvling Klit længere inde fra landet, opleves den ikke i samme grad dominerende, da den herfra ligger som et lyst, fortsættende bælte i horisonten.

Som fuglebeskyttelsesområde, udgør Nissum Fjord og dets englandskab en oplevelsesmæssig værdi. I form af terrænets flade karakter kan man opleve de åbne vidder over fjorden samt større flokke af fugle.

Planmæssige tendenser og udfordringer

De planmæssige udfordringer er:

- At friholde landskabsområdet for vindmøller.
- At planlægge for store landbrug og sikre at disse anlæg tilpasses landskabets karakter.
- At friholde området for skovrejsning og etablering af energiafgrøder.

Figur 28.
Plan og principsnit over Vesterhavet - Bøvling Klit - Bøvling Fjord - Nees.
Det meget flade fjordlandskab med Bøvling klit mod vest, der markerer sig i terrænet.

Karakterstyrke

Landskabskarakterens styrke vurderes med afsæt i hvor tydeligt:

- Nøglekarakteristika fremstår (deres tilstedeværelse og tydelighed).
- Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse afspejles i karakteren.
- Karakteren afspejler samspil mellem naturgrundlag og kulturgeografiske strukturer.

Særligt karakteristisk

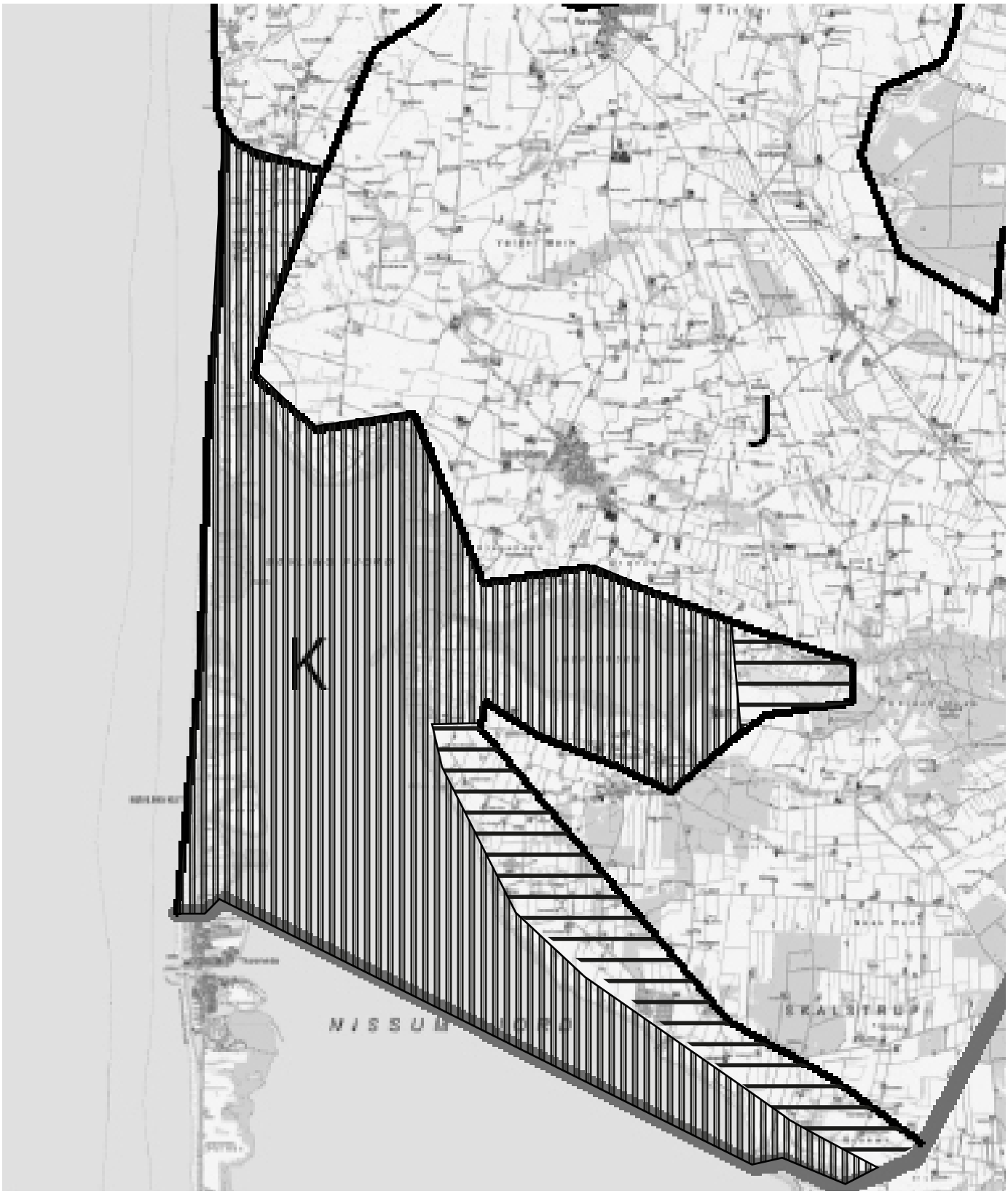
Nøglekarakteren, det helt flade fjordlandskab og storskalaen, fremstår meget tydelig i størstedelen af området. Her opleves et vidt udsyn over fjord og land og en uforstyrrethed.

Karakteristisk

Området ved den sydøstlige side af Nissum Fjord samt ved Tangsø bærer præg af et mere sammensat landskab i form af læhegn, gårdbebyggelse, dykningsflader og græsningsenge. Bebyggelsen med en tilknyttet lægivende beplantning ligger meget spredt, hvilket bibeholder nøglekarakteren nogle steder. Kiggene ud over fjorden forekommer i mindre grad her pga. læhegn.

Fjordlandskabet.
Udsyn fra Thosrmindevej og ind i landet.
I mellemgrunden ses Bøvling Fjord og i horisonten den modstående kyst og vindmøller.

Særligt karakteristisk

Karakteristisk

Kort 76
Karakterområde K
- Karakterstyrke

Tilstand

Med baggrund i landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse er der foretaget en vurdering af:

- Intakthed i forhold til landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse.
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de karaktergivende elementer.
- Graden af forstyrrelse (tekniske anlæg, støj og lignende).

På baggrund heraf vurderes tilstanden som god, middel eller dårlig.

God tilstand

Størstedelen af området vurderes til at være i god tilstand; det uforstyrrede, flade fjordlandskab med dets omkringliggende mose- og engområder er bevaret.

Middel tilstand

I den sydlige del overlappes området af to vindmølleområder, der forstyrrer den ellers meget rolige atmosfære. Derudover ligger der et mindre sommerhusområde, som mindsker fornemmelsen af det åbne landskab med sin meget spredte bebyggelse.

Kig fra Færgevejen og mod vest. Bøvling Klit i baggrunden. Her opleves en uforstyrrethed og stilhed.

God tilstand

Middel tilstand

Dårlig tilstand

Kort 77
Karakterområde K
- Tilstand

Oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks

Forekomsten af oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks i karakterområdet vurderes i forhold til de oplevelsesmuligheder, der normalt forekommer i regionen.

Oplevelsesrige landskaber

Bøvling Klit
Oplevelsen af den langstrakte klit, der løber langs tangen til Thorsminde, fremstår skarp i landskabet. Fra klitten har man udsigt over fjorden på østsiden og Vesterhavet på vestsiden.

Fjordlandskabet
Det flade fjordlandskab omkring Nissum rummer fredede områder og er udpeget som fuglebeskyttelsesområde. Landskabet fremstår intakt med sine våd- og moseområder omkring fjorden.

Særlige udsigter

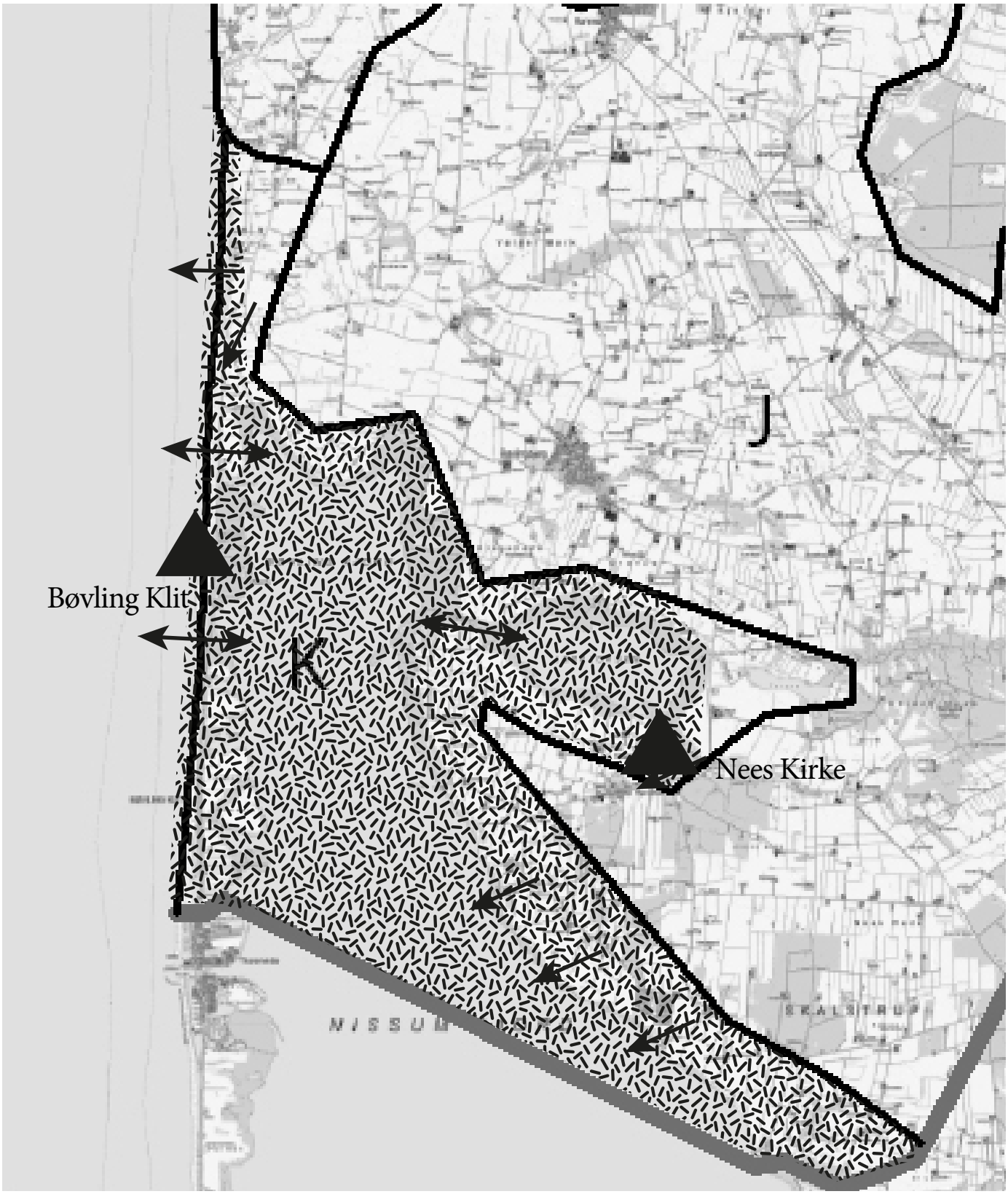
Ad tangen til Thorsminde er en vid udsigt ud over Bøvling- og Nissum Fjord, hvor der ofte opleves flokke af fugle grundet dets udpegning som Ramsarområde. Står man lige nord for Bøvling Fjord opleves Bøvling Klit meget dramatisk i sin uendelighedslinje.
Imellem Nissum Fjord og Indfjorden er en særlig udsigt mod vest, hvor Færgen rinder ud i fjorden og med Bøvling Klit i horisonten. Mod øst skimtes Indfjorden, altsammen med det flade eng- og moselandskab omkring. En særlig ro karakteriserer stedet, der understreger landskabets intakthed og store skala.

Landmarks

Bøvling Klit hæver sig markant fra det flade terræn, hvoraf den opleves som et markant landskabselement. Grundet dens aflange karakter understreger den på længere afstand den horisontale karakter, der hersker i området.
Nees Kirke står med sin hvide facade som et landmark, der stikker op fra den lavere beplantning. Den er omgivet af våd-områder og Indfjorden mod nord.

Nees Kirkes sydlige facade.
Beplantningen formidler overgangen fra bebyggelse til det flade land.

Oplevelsesrigt landskab

Særlig udsigt

Landmark

Kort 78
Karakterområde K
- Oplevelsesrige områder

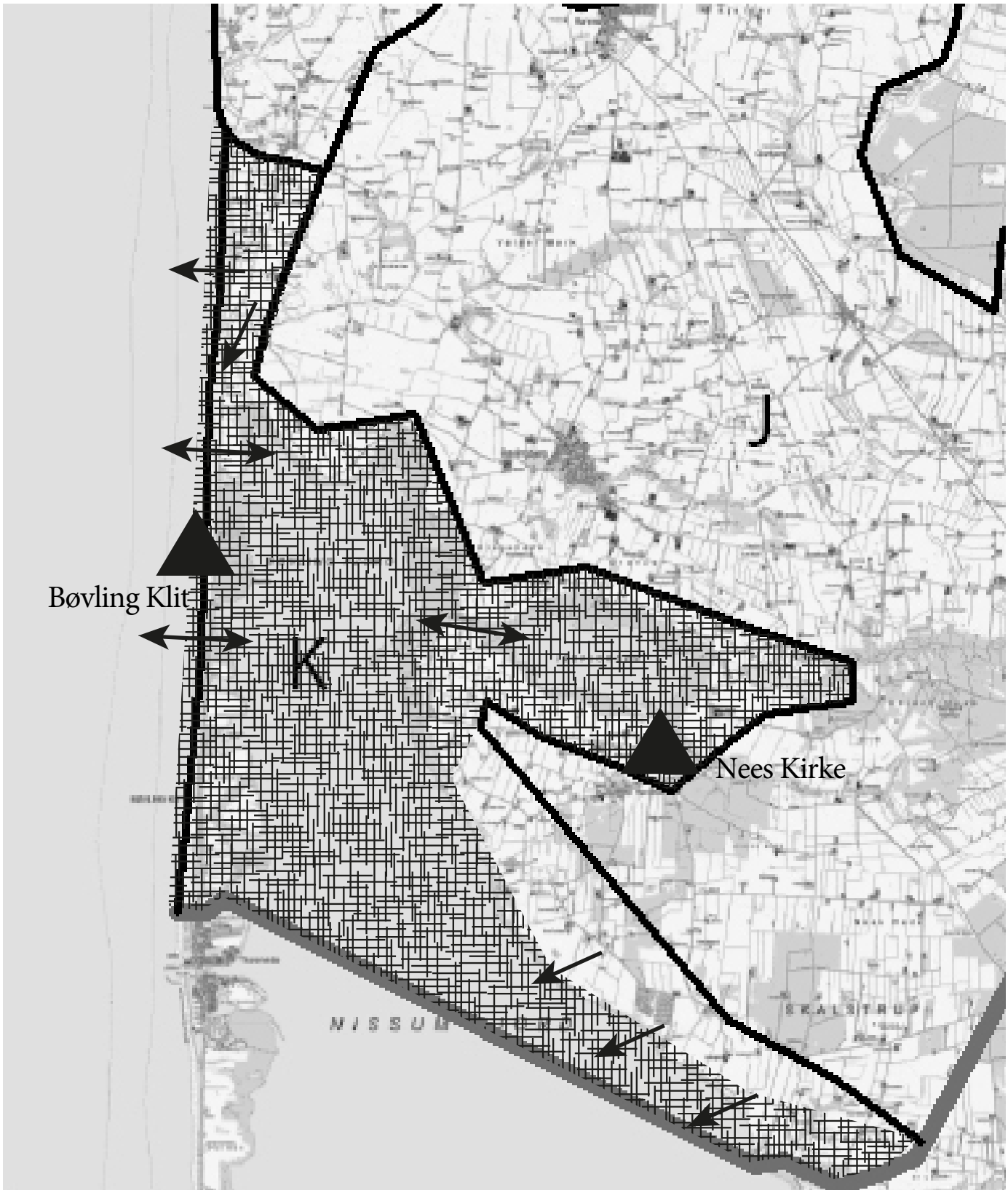
Sårbarhed

Det vurderes i hvilken grad landskabskarakteren og de visuelle oplevelsesmuligheder påvirkes ved ændringer i landskabets fysiske og funktionelle forhold.

Størstedelen af området er sårbart overfor ændringer, grundet den beskyttede og nogle steder fredede karakter. I og med landskabet fremstår meget intakt, gør dette det også mere sårbart overfor skovrejsning og tekniske anlæg generelt.
Hele området ligger inden for kystnærhedszonen, hvilket forudsætter nogle ekstra overvejelser, hvis bebyggelse eller andre anlæg skal opføres.
Området fra Nees og sydpå skiller sig lidt ud fra nøglekarakteren i området, da landskabet her er af mindre skala grundet levende hegn. Karakteristisk er dog, at hegnene, der løber parallelt med fjorden, står med ophold imellem sig. Dette sikrer særlige kig til fjorden og det åbne landskab. Af denne grund vurderes det her, at eventuelle ændringer respekterer disse særligt sårbare udsigter til fjorden.

Bøvling Klit set fra Vestkysten. Billeder er taget lige syd for Høfde Q.

Særligt sårbart landskab

Særligt sårbar udsigt

Særligt sårbart landmark

Kort 79
Karakterområde K
- Sårbarhed

Strategiske mål

På baggrund af de forrige analyser; Landskabets karakterstyrke, tilstand, oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks samt sårbarhed beskrives her de strategiske landskabsmål for området Målene er bestemt ved hjælp af figur 29.

- Vedligeholde / Styrke
- Bevare / Beskytte
- Genoprette / Styrke
- Ændre / Nyskabe

- Områder hvor landskabskarakteren bør bevares/beskyttes:
Den største del af området er i dag omfattet af både national og international fuglebeskyttelse. Langs Vestkysten og nord for Indfjorden findes fredede områder.
Landskabskarakteren i det beskyttede område udgør nøglekarakteren for området; det helt flade og intakte landskab med vidt udsyn over fjordlandskabet. Landskabet bør bevares i sin nøglekarakter.

- Områder hvor landskabskarakteren bør vedligeholdes/styrkes:
I den sydlige del af området, øst for Nissum Fjord, findes et område, der er af mere lukket karakter, grundet levende hegn og en hyppigere forekomst af bebyggelse. Karakteristisk for området her er, at hegnene, der løber parallelt med fjordkysten, står med ophold imellem sig, hvilket sikrer kig til det åbne fjordlandskab. Man får derfor indimellem oplevelsen af det store landskab. Disse udsigter bør vedligeholdes, da de i en vis grad bibeholder og respekterer oplevelsen af det store landskab, selvom man befinder sig i en mindre skala.

Anbefalinger til planlægning og forvaltning

L a n d s k a b s k a r a k t e r e n
Landskabskarakteren bør opretholdes i sin nøglekarakter som det flade og uberørte fjordlandskab. Det bør bevares i sin store skala og med sine vide udsyn. I områdets sydlige del, øst for fjorden, foreslåes en større synlighed af nøglekarakteren.

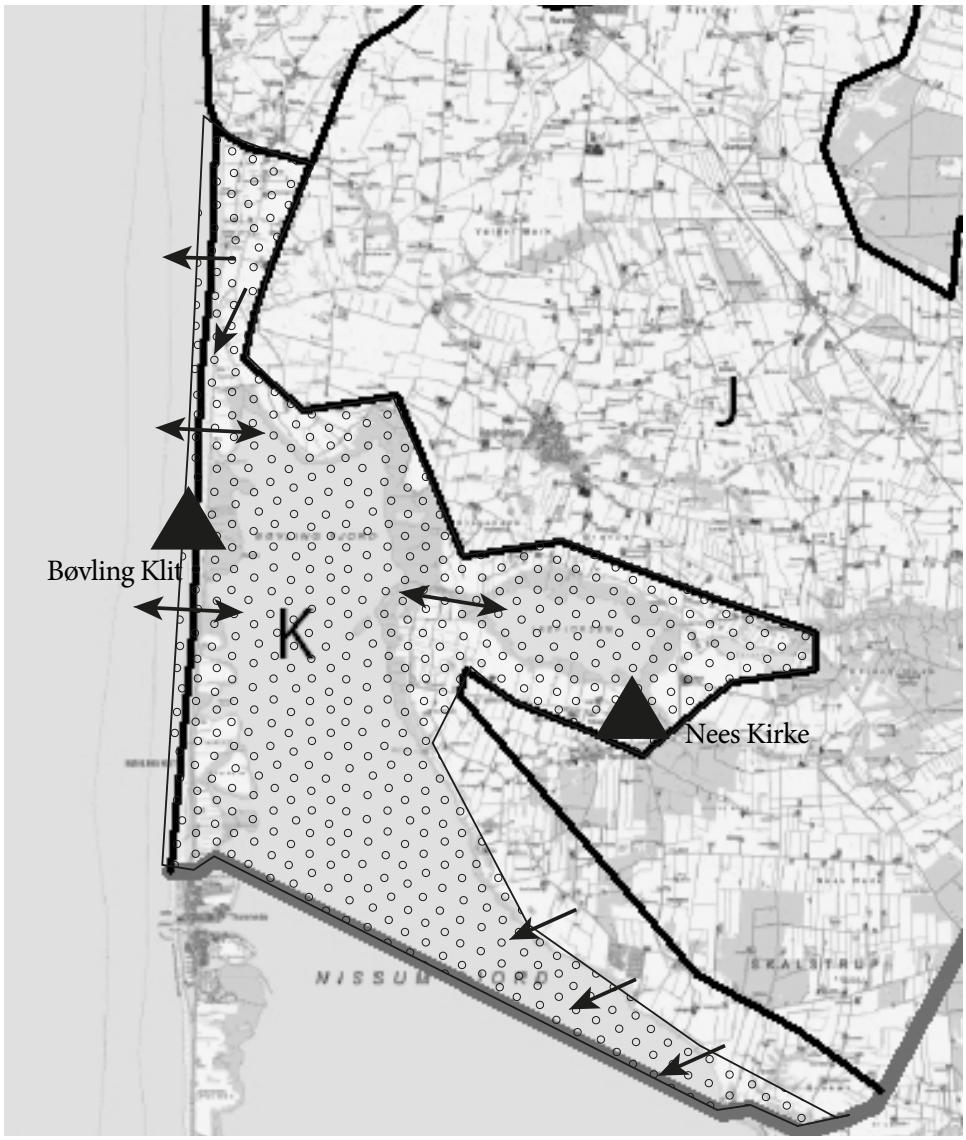
N a t u r
Karakterområdet rummer det flade fjordlandskab, som er udpeget ramsarområde. Stedet står mange steder uberørt hen, hvilket tilskriver landskabet en hvis intakthed i forhold til dets oprindelse. Stedets uberørte karakter bør fastholdes.

S k o v
Grundet nøglekarakteren, der ses i form af det helt flade terræn, bør der ikke finde skovrejsning sted, hvor dette gør sig gældende. Som beskrevet tidligere har området i den sydlige del en mindre skala grundet beplantning. Her kan skovrejsning eventuelt finde sted, det skal dog ske i overensstemmelse med den eksisterende beplantning og med øje for de sårbare udsigter til fjorden.
Der bør ikke rejses skov i vindmøllernes umiddelbare nærhed, da misforholdet imellem skalaer da vil tydeliggøres.

B e b y g g e l s e
Den meget spredte bebyggelse i området bør opretholdes. I den midterste del, hvor området er meget sparsomt bebygget, er det særligt vigtigt at tage højde for stedets uberørte karakter og vide udsyn. Mod syd, fra Nees og sydpå, kan bebyggelse passe sig ind i den eksisterende struktur og med fordel afskærmes af beplantning.

T e k n i s k e a n l æ g
Karakterområdet er generelt sårbart overfor placering af tekniske anlæg - i særdeleshed vindmøller.
I det nordlige område er der kig til Høvsøre Prøvestation, som, trods sin indpasning i den store skala, alligevel fremstår som et fremmedelement i landskabet. I forbindelse med det flade fjordlandskab og kystlandskabet med Bøvling Klit, bør der ikke opsættes tekniske anlæg.
I områdets sydlige del er skalaen mindre, og her er allerede placeret vindmøller to steder. På grund af den mindre skala, er vindmølleopsætning ikke optimalt. Andre former for tekniske anlæg kan indpasses i landskabet med øje for de særligt sårbare udsigter og den meget spredte og lave bebyggelsesstruktur.

Anbefalingerne er Teknik og Miljøs, og de er alene baseret på intentionen om at tilgodese landskabelige interesser. Manglende hjemmel i lovgivningen eller hensyn til øvrige interesser i det åbne land, der skal inddrages i interesseafvejningen, kan bevirke at anbefalingerne ikke følges.

Kort 80
Karakterområde K
- Strategiske mål

Landskabskvalitet

Tilstand	**Særligt karakteristisk** **Særlige visuelle oplevelsesmuligheder**	**Karakteristisk** **Visuelle oplevelsesmuligheder.**	**Karaktersvagt** **Uden visuelle oplevelsesmuligheder**
God	Bevare/Beskytte	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke
Middel	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke	Ændre/Nyskabe
Dårlig	Genoprette/Styrke	Genoprette/Styrke	Ændre/Nyskabe

Figur 29. Caspersen og Nellemann, 2005

Møborg Bakkeø

L A N D S K A B S K A R A K T E R O M R Å D E L

Møborg Kirke med udsigten mod nordvest.

Landskabskarakteranalyse..... 243 - 251
Landskabsvurdering..... 252 - 261

Landskabskarakteranalyse

Landskabets nøglekarakter

Møborg Bakkeø er en iøjnefaldende bakkeformation, der hæver sig over den omkringliggende flade hedeslette.
Møborg Kirke ligger i den sydlige del af området på en vestvendt skråning af den høje moræneknude. Fra bakkeøens toppunkt, Bavnehøj, er der udsyn til hele sognet, som udgøres af en tættere lav bebyggelse vest for kirken og en mere spredt bebyggelse mod nord. Landsbydannelsen flankerer landevejen mod Bækmarksbro og Nørre Holmgård. Mod nord udveksles den tættere landsbystruktur med spredt lav bebyggelse i form af landbrugsejendomme samt fritliggende huse, primært orienteret mod landevejen.

Beliggenhed og afgrænsning

I form af bakkeøen adskiller området sig markant fra den omkringliggende flade smeltevandsslette. På denne vis afgrænses Møborg Bakkeø af karakterterområde J mod alle sider.

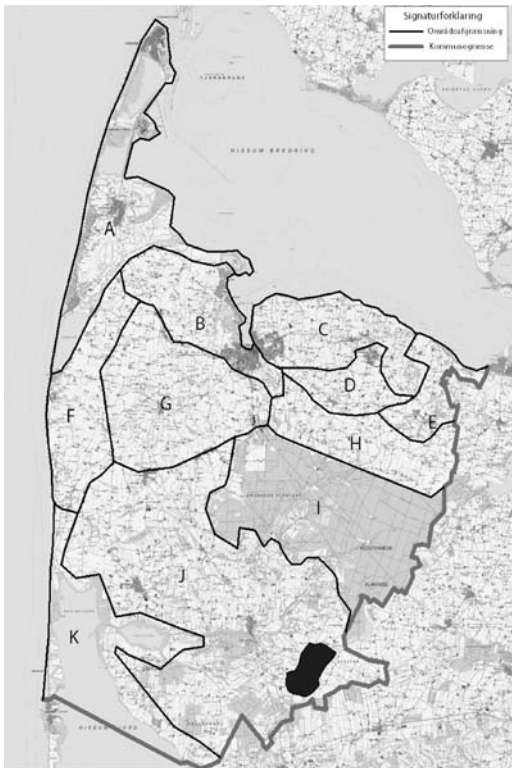
Se kort 81. Landskabskarakterområde L

Landskabskarakter

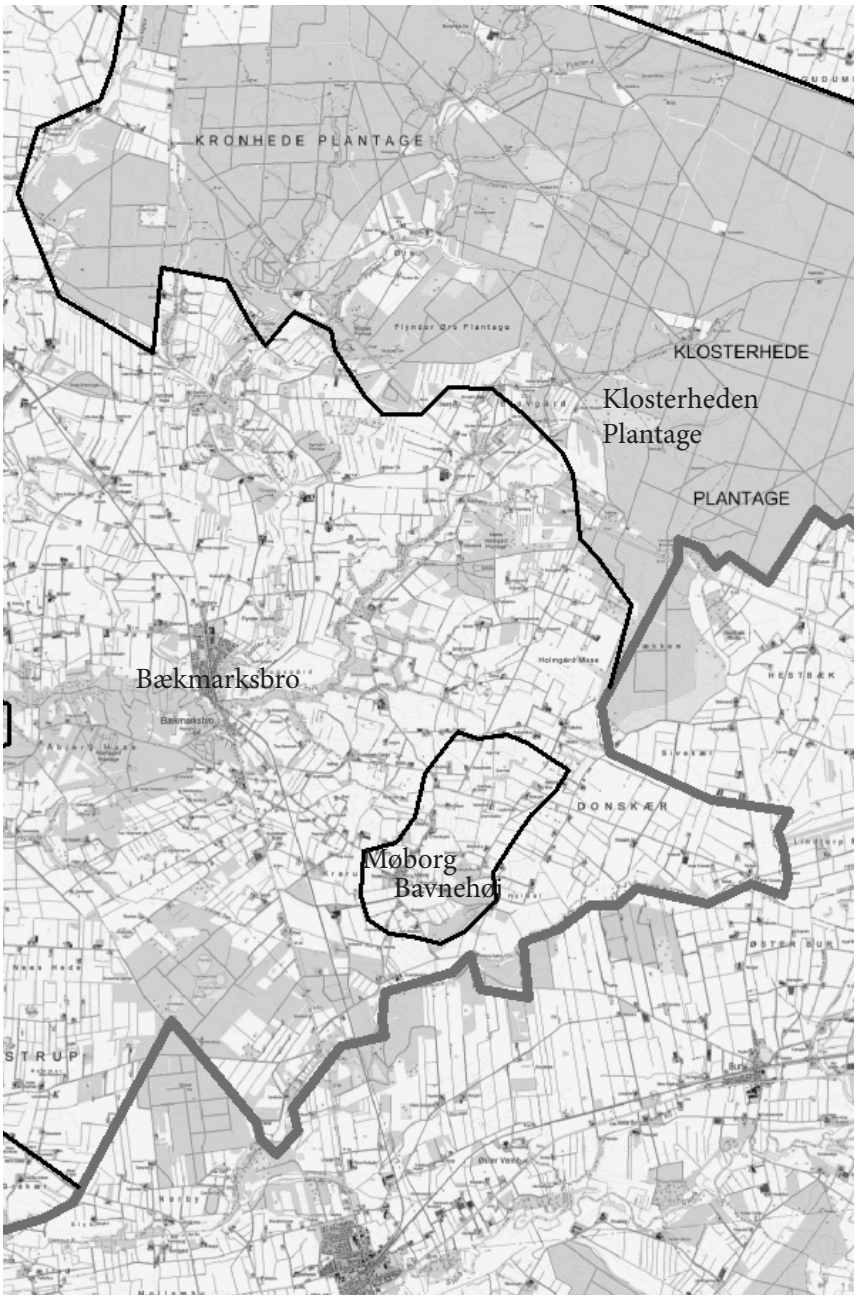
Karakterområdet er i sig selv ét stort og markant landskabselement, der som bakkeø er en kontrast til det omgivende flade landskab. Mod nord er den præget af større markarealer og en spredt lav bebyggelse, mens der mod syd ses en tættere lav landsbybebyggelse, som danner en markant lille byfront til de åbne vidder mod nord og vest.
Som pejlemærke rejser Møborg Kirke sig i områdets sydlige del, hævet bag landsbydannelsen. Bavnehøj, placeret lige øst for kirken, er bakkeøens toppunkt og syd herfor skråner området ned mod Damhus Å. På denne sydlige skråning ligger Møborg Skov, der danner en tæt karakter. I skovens centrale del ligger Møborg Sandgrav, der var i drift indtil 1992. Siden da er der opstået et spændende plante- og dyreliv i dens markante krater og småsøer.
Fra bakkeøen er der et vidt udsyn til den omkringliggende hedeslette, hvor man mod vest kan skimte helt til Nissum Fjord og den bagvedliggende Bøvling klit. Derudover er der udsyn til vindmøllerækker og -parker.

Ankomsten til Møborg fra vest.
Den markerede lille byfront med kirketårnet som pejlemærke

Kort 81.
Landskabskarakter-
område L

Naturgrundlag

På den flade smeltevandsslette ligger Møborg Bakkeø. Bakkeøen er en rest af et gammelt morænelandskab fra tidligere istider, hvor det gik fri af oversvømmelsen fra den smeltede is grundet dens højde. Denne landskabsform er den ældste synlige i Vestdanmark.
Størstedelen af bakkeøen består af smeltevandssand og -grus. I syd ligger en gammel sandgrav, som står tilbage i form af et dramatisk krater. I denne grusgravsprofil findes aflejringer fra de tre sidste istider. Nedskredet materiale ses som et klitagtigt felt på skråningen.
Bakkeøen er et karakteristisk landskabselement. Den markerer sig i form af sit jævnt stigende terræn, som man møder fra alle sider, men specielt kuperet er landskabet ikke. Dette skyldes landskabets alder - at erosionen har haft ekstra mange årtusinder til at nedbryde ujævnheder i terrænet. Mod vest falder terrænet markant og mod syd skråner området ned mod Damhus Å. Lige øst for kirken findes bakketoppen Bavnehøj, som er bakkeøens toppunkt og når en højde på 47 meter over havet.
Der eksisterer ingen gennemgående åløb i området, dog berører Kvolsbæk akkurat områdets vestlige afgrænsning. Ved Møborg Sandgrav findes mindre søer.

Se kort 82. Karakterområde L - Naturgrundlag
Per Smed. GEUS.

Anvendelse og landskabsstrukturer

Bevoksning

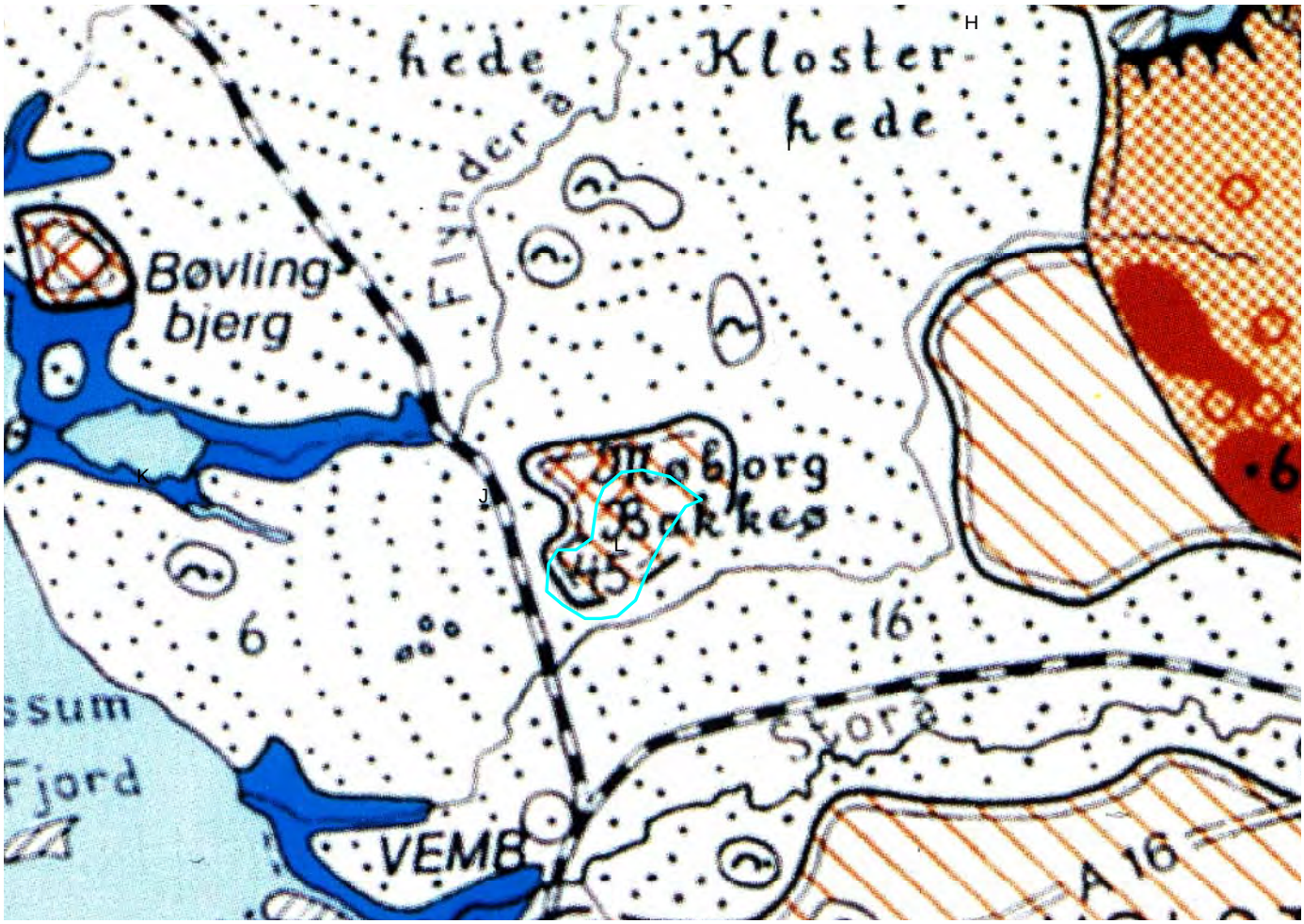
Der ses en tættere bevoksning omkring bebyggelsen vest for kirken. Mod nord rinder dette ud i en mere sporadisk placering af levende hegn samt kratbevoksning. Her synes landskabet mere sammensat. Mod øst ses de levende hegn i en øst-vestgående retning, hvilket understreger det skrånende terræn. Mod syd findes en tættere bevokset løvskov - Møborg Skov, som giver en markant tættere karakter i forhold til resten af området. Omkring den gamle sandgrav ved småsøerne, som ligger i skoven, vokser rørskov og krat.
Møborg Kirke, bakkeøens pejlemæke, er fint markeret og afgrænset i form af en række løvtræer på sin syd- og østside. På denne vis lader trærækkerne kirken åbne sig mod vest og nord, hvorfra man også typisk vil ankomme. På længere afstand, i ankomsten fra vest ad Møborgkirkevej, ses hvordan et højere og ujævnt nåletræeshegn markerer sig øverst på bakkekammen - i forbindelse med landsbyen og kirken.

Dyrkningsform

Der ses mindre markarealer øst for kirken omkranset af tættere levende hegn. Dette ændrer sig meget hurtigt, når man bevæger sig mod vest til større intensivt dyrkede marker. Især mod vest, langs Møborgkirkevej og mod nord ad Holmgårdvej, ses den intensive dyrkning.

Udsigt mod øst over dykrningsflade med vindmøllepark i baggrunden

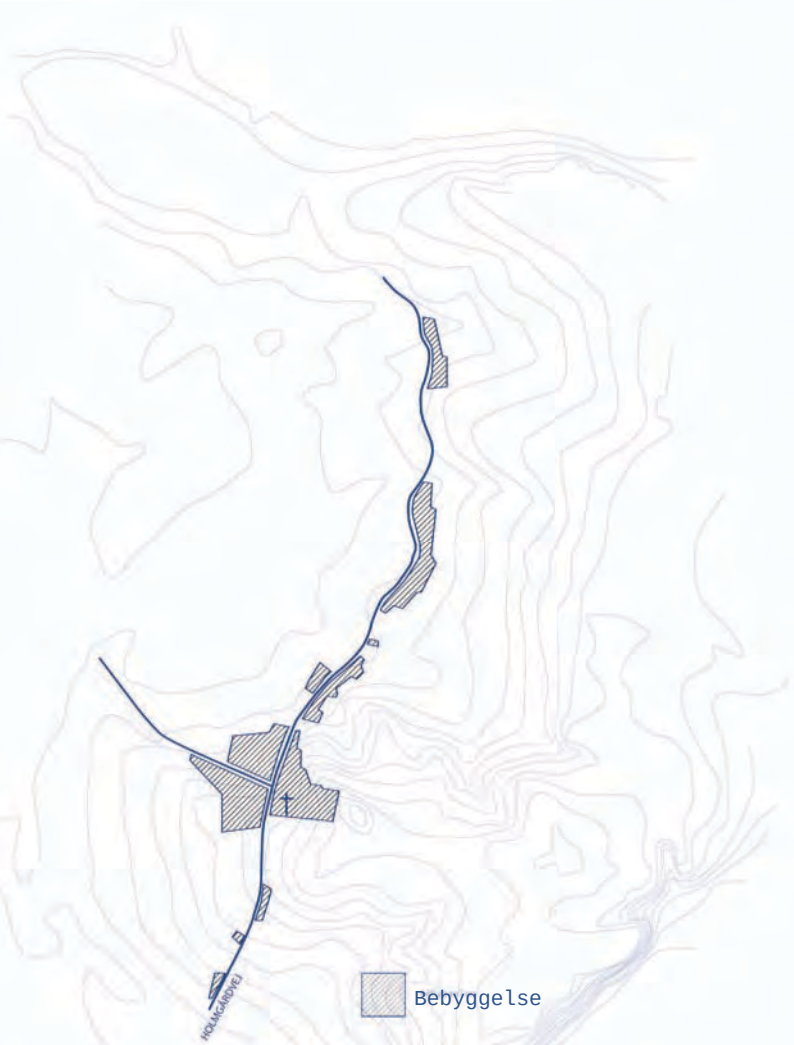
Ekstramarginal smeltevandsfloddal
Kystklint
Marint forland dannet siden stenalderen (5.000 f.K.)
Moræne fra sidste istid, lerbund
Moræne fra sidste istid, sandbund
Stenalderhavets kystlinje
Hedeslette (Prikrækkerne er skematiske højdekurver)
Klitlandskab
Landskab med dødisrelief
Randmorænelandskab
Smeltevandsflodterrasse
Tunneldal

Kort 82
Karakterområde L
- Naturgrundlag
Per Smed. GEUS.

Bebyggelsesstruktur:
Bebyggelsesstrukturen består hovedsageligt af en spredt lav bebyggelse i form af enkeltgårde og enkelte større landbrugsejendomme. Sidstnævnte ligger ikke indenfor karakterområdet, men i tæt forbindelse hertil rent fysisk og historisk, hvorfor de er nævneværdige for området: Mod vest, ad Møborgkirkevej ligger et større intensivt landbrug, Øster Krarup, med omkringliggende store landbrugsflader. Mod nord, ad Holmgårdvej, findes sognets hovedgård Nørre Holmgård.
Den tættere lave bebyggelse, som reelt udgør landsbyen, er dannet vest for kirken. Den spreder sig i en tyndere linje mod nord og syd knyttet til Holmgårdvej. Særligt for Holmgårdvej er dens slyngede karakter, hvilket sætter sit præg på vejbebyggelsen. Mod vest, ad Møborgkirkevej, lægger landsbybebyggelsen sig som en klynge, omkring vejen. Dette skaber en markant, lille byfront i ankomsten til Møborg.
Møborg Kirke, markerer sig bag den karakteristiske byfront og bevoksning fra vest og syd. Den middelalderlige landsbykirke med sit hvidkalkede tårn, understøttes i sin højde og form af et levende, højt hegn længere mod nord. Hegnet og kirken har en sammenbindende effekt på den tættere landsby og den spredte bebyggelse.

Kulturhistoriske helheder og enkeltelementer
Ved Møborg Kirke, krydset mellem Møborgkirkevej og Holmgårdvej, har landsbyen sin kerne. Her ligger skolen (som lukkede i 2013) med sine sportsarealer henvendt mod vest. Ydermere ligger, i forbindelse med den tættere bebyggelse, et forsamlingshus og et missionshus. I 1700tallet bestod sognets bebyggelse kun af spredte gårde, men sidenhen er den tættere lave bebyggelsesstruktur vest for kirken dannet og har skabt landsbysamfundet. Det ses i planstrukturen, hvordan den tætlave bebyggelse har indpasset sig markfelterne. Dette fortæller historien om, at den tættere bebyggelse kom til senere.
Bakkeøens toppunkt, Bavnehøj, har anlagt grobund først for kirkebebyggelsen og senere den tættere landsbybebyggelse. Den er et eksempel på hvordan naturgrundlaget har forårsaget de kulturgeografiske elementer og helheder.
Hovedgården Nørre Holmgård, som ligger nordvest for området, ad Holmgårdvej, fører tilbage til 1400tallet. Stuehuset er opført i 1988 og er markeret med det karakteristiske spir. Dette viser en hvis tidsdybde for hovedgården - og området.
Møborg Sandgrav, der var i drift indtil 1992, fortæller om den aktivitet og drift, der engang udspillede sig her. I dag står sandgraven tilbage i form af sit dramatiske krater. Sidenhen er der opstået søer og et artsrigt planteliv, der får lov til at leve uforstyrret.

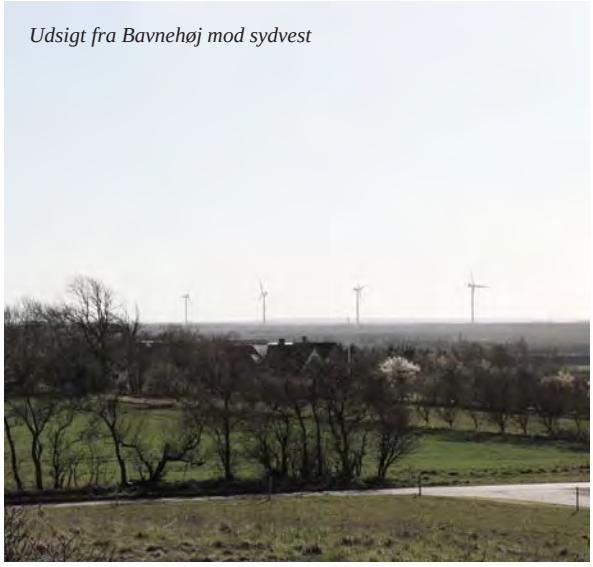
Tekniske anlæg:
I forbindelse og parallelt løbende med Damhus Å, ligger Møborg Dambrug, som producerer regnbueørreder. Anlægget består af selve dambrugsanlægget samt et recirkulerende fiskeanlæg.
Af mere rekreative anlæg findes sportspladsen i forbindelse med Møborg Skole. Derudover er der i tilknytning til den tidligere sandgrav anlagt vandrestier omkring søen samt shelters i tæt forbindelse hertil.
Selvom der ikke er placeret vindmøller i karakterområdet, bør det nævnes, at der er en visuel forbindelse til vindmøllerne i det omrkringliggende landskab, nogle vindmølleområder er mere dominerende end andre.

Figur 30.
Møborgs bebyggelsesstruktur.
I plan ses hvordan bebyggelsen i Møborg former sig efter det slyngede vejforløb. I krydset, ved kirken, skabes en større klynge, imens bebyggelsen ad Holmgårdvej er strukket.

Den nordlige markering af det skrånende terræn i form af levende hegn langs højderyg samt de åbne landsbrugsflader

Udsigt fra Bavnehøj mod sydvest

Møborg Kirke og landsby fra vest

Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse/udgangspunkt

Områdets naturgeografiske og kulturgeografiske forhold knytter sig tæt til hinanden, dvs. at de kulturgeografiske elementer er opstået på baggrund af stedets geografi. På baggrund af bakkeformationen, som karakteriserer området, er kirken placeret på toppen - sigtelinjen aller øverst. Bydannelsen er efterhånden skudt op i forbindelse med kirken, og strækker sig nedad skråningen i vest. Landbrugsfladen, som området hovedageligt består af, er ad de skrånende partier opdelt i mindre arealer, og så snart terrænet flader mere ud, er de større intensive marker dominerende med deres tilhørende større landbrugsejendomme. Det ses tydeligt ved landsbydannelsen, hvordan denne er opstået længe efter den dyrkede jord, da markfelterne her udgør store arealer.

Rumlige og visuelle forhold

I kraft af bakkeøen, som hæver sig op over den flade hedeslette, opleves der fra toppen en vid udsigt over det omgivende åbne land. Mod vest kan Nissum Fjord og Bøvling Klit skimtes og mod nord den grønne tætte dannelse i form af Klosterheden. Den spredte bebyggelse i kombination med levende hegn og dyrkede landbrugsflader danner billedets mellemgrund. Herimellem stikker vindmøllerne op, både på nært hold og fjernt i horisonten.
Står man modsat og kigger op på bakkeøen fra hedesletten, ses tydeligt hvordan området hæver sig op - især fra vest, hvorfra den typiske ankomst sker. Her ses ligeledes hvordan husrækkerne danner en markant lille byfront mod det åbne land, imens kirken bagved rejser sig højt i sigtelinien mod Bavnehøj. 'Øen' fremstår mere tæt mod syd på grund af skovarealet her, og derfor sløres det skrånende terræn en smule i oplevelsen heraf. Skoven skaber samtidig overgangen fra bebyggelse til det åbne land i syd. Mod nord står flere dyrkede flader frem imellem levende hegn, hvori det skrånende terræn tydeligt opleves. Holmgårdvej, i sin let snoede linje, tilpasser sig landskabets skrånende terræn. Den slyngede vej opleves som et strukturgivende element i landskabet og i tæt forbindelse med bebyggelsen.
Mod nord ses det også hvordan bevoksningen nær kirken fremstår tæt i forbindelse med bebyggelse for dernæst at optræde mere let og sparsomt i det åbne land mod nord.
Selvom der ikke er placeret vindmøller i selve karakterområdet, præges udsigten fra Møborg af vindmølleparker mod nordvest, vest, syd og øst. Vindmølleparken mod øst, der er placeret i nabokommunen, men forholdsvis tæt på Møborg, fremstår meget dominerende rent visuelt.

Oplevelsesmæssige delområder og enkeltelementer

Området rummer en stor oplevelsesmæssig værdi i forhold til udsigten helt ud til Vesterhavet og mod nord til Klosterheden. Især fra Bavnehøj, som er områdets højeste punkt, får man en vid udsigt især mod nord og sydvest.
I Møborg Skov, den helt tætte del, kan det kraterlignenede profil af den gamle sandgrav opleves. Her er desuden anlagt vandrestier og shelters ved søen, hvilket gør området tilgængeligt og deraf oplevelsesrigt.
Den mindre landsbydannelse ved kirken, flankerer vejen mod vest. Bagved ligger kirken, som danner sigtelinjen mod Bavnehøj.

Planmæssige tendenser og udfordringer

De planmæssige udfordringer er:
- At friholde karakterområdet for vindmøller samt i en hvis afstand fra området, således at udsigten fra bakkeøen påvirkes mindst muligt.
- At planlægge for store landbrug og sikre at disse anlæg tilpasses i landskabets karakter.
- At friholde området ved Møborg landsby (den tættere bebyggede del) for skovrejsning, således at den karakteristiske byfront ikke sløres.

Den østlige udsigt domineres af en vindmøllepark.
(Billedet er taget fra Bavnehøjvej).

Udsigt fra Bavnehøj mod nord/nordvest

Møborg Kirke set fra nordøst
- i visuel forbindelse med vindmøller

Karakterstyrke

Landskabskarakterens styrke vurderes med afsæt i hvor tydeligt:

- Nøglekarakteristika fremstår (deres tilstedeværelse og tydelighed).
- Landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse afspejles i karakteren.
- Karakteren afspejler samspil mellem naturgrundlag og kulturgeografiske strukturer.

Karakteristisk

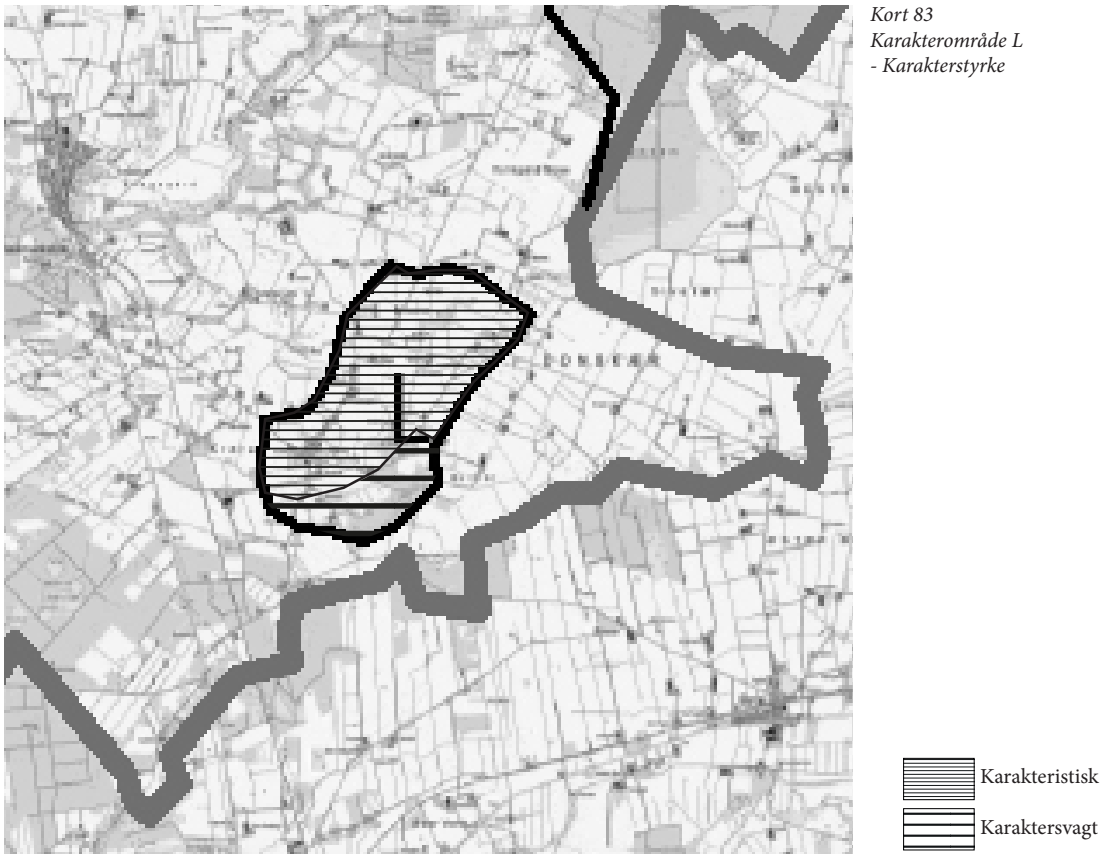
Størstedelen af bakkeøen fremstår karakteristisk, i form af tydeligheden af det skrånenede terræn, der ses i markflader samt den lille byfront i vest. Toppen markeres af den bagvedliggende kirke.
Der findes landbrugsarealer i det nordlige område, der i form af lægivende beplantning slører lidt for stedets naturgrundlag. Dog optræder også mere åbne markarealer, hvori terrænet tydeligt afspejles. Karakteristisk er også sandgraven i Møborg Skov, der står som et uforstyrret område hvori samspillet imellem naturgrundlag og de kulturgeografiske strukturer er god.

Karaktersvagt

I den sydlige del er Møborg Skov et slørende element for det skrånende terræn, fortællingen om bakkeøen.

Sø ved Møborg sandgrav

Kort 83
Karakterområde L
- Karakterstyrke

Sø ved Møborg sandgrav, den gamle sandgrav i baggrunden.

Tilstand

Med baggrund i landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse er der foretaget en vurdering af:

- Intakthed i forhold til landskabskarakterens kulturhistoriske oprindelse.
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de karaktergivende elementer.
- Graden af forstyrrelse (tekniske anlæg, støj og lignende).

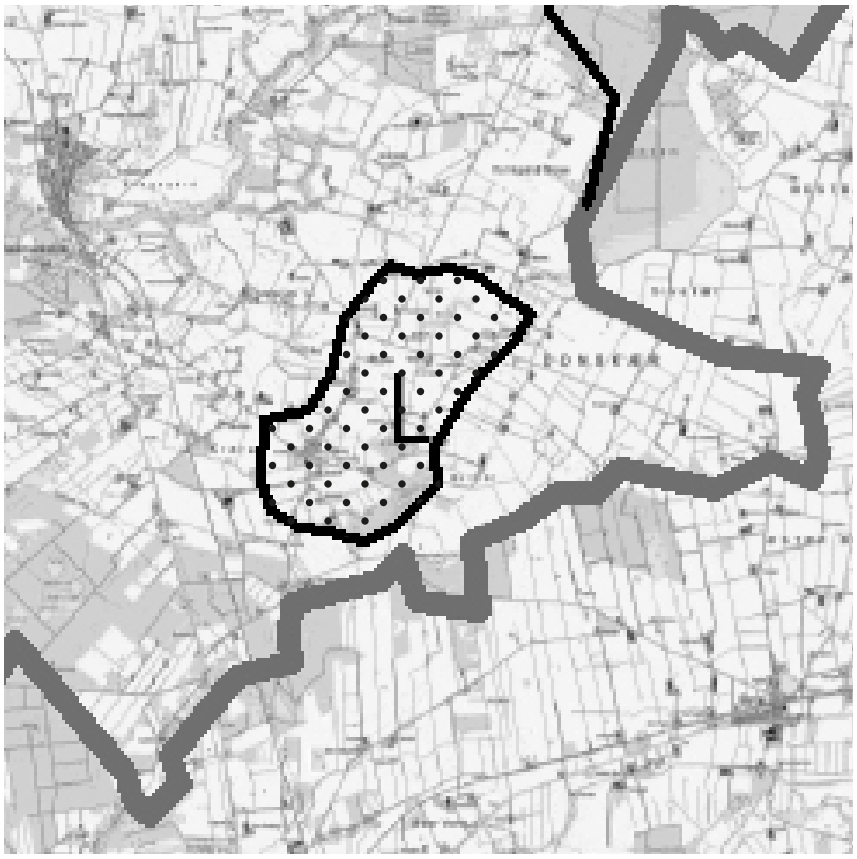
På baggrund heraf vurderes tilstanden som god, middel eller dårlig.

Middel tilstand

Generelt vurderes området til at være i middel tilstand, da de kulturgeografiske elementer såsom bebyggelse og landbrugsflader både fremhæver og slører landskabskarakteren. Især Møborg Skov slører for bakkeøens skrånende terræn.
Udsigten er særligt karakteristisk fra bakkeøen, hvor man blandt andet kan se helt ud til Vestkysten. Udsynet forstyrres dog af vindmøller placeret i nærheden, særligt mod øst og sydvest.
Møborg Sandgrav er et karaktergivende kulturgeografisk element, der siden 1992, hvor man ikke benyttede sandgraven længere, har fået lov til at udvikle sig i takt med naturen. Stedet fremstår uforstyrret grundet den tætte skov der omkranser stedet. Sandgraven er et godt eksempel på omdannelse af et råstofområde til et rekreativt område.

Møborg Sandgrav

Kort 84
Karakterområde L
- Tilstand

Middel tilstand

Møborg Sandgrav

Oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks

Forekomsten af oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks i karakterområdet vurderes i forhold til de oplevelsesmuligheder, der normalt forekommer i regionen.

Oplevelsesrige landskaber

Oplevelsen af hele bakkeøen er i sig selv interessant. Hvorledes denne stiger op fra den flade hedeslette og fortæller om landskabets dannelse og historie.
Sandgraven i Møborg Skov er i form af sin dramatiske profil og historie oplevelsesrig. Den fortæller historien om en tidligere brug og aktivitet på stedet samt om et langt større tidsperspektiv i form af sine lag fra de tre sidste istider. Ved sandgraven ses i dag mindre søer og et rigt voksende planteliv.

Særlige udsigter

Fra Bavnehøj, der er bakkeøens toppunkt, er der udsigt over det omkringliggende landskab især mod syd/sydvest og nord/nordvest. Fx. kan man se Klosterheden og mod syd/sydvest er der udsigt til Vestkysten.

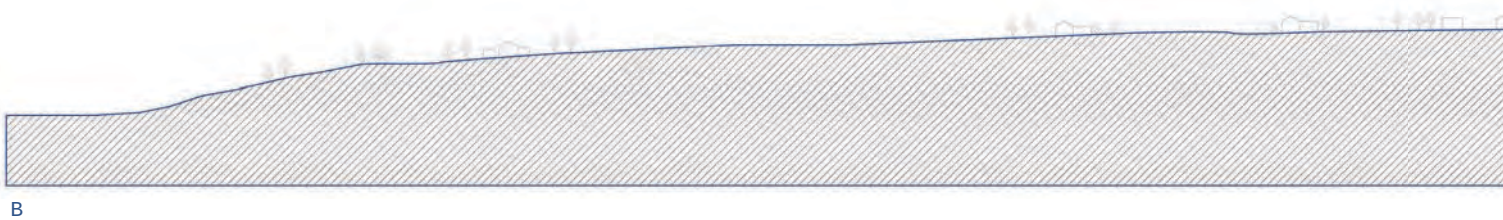
Landmarks

Bakkeøen kan i sig selv tilskrives karakteren landmark, grundet dennes markant anderledes terrænform på den flade smelte-vandsslette. Møborg Kirke markerer sig på bakkeøens top bag den mindre byfront og understreger det skrånende terræn.

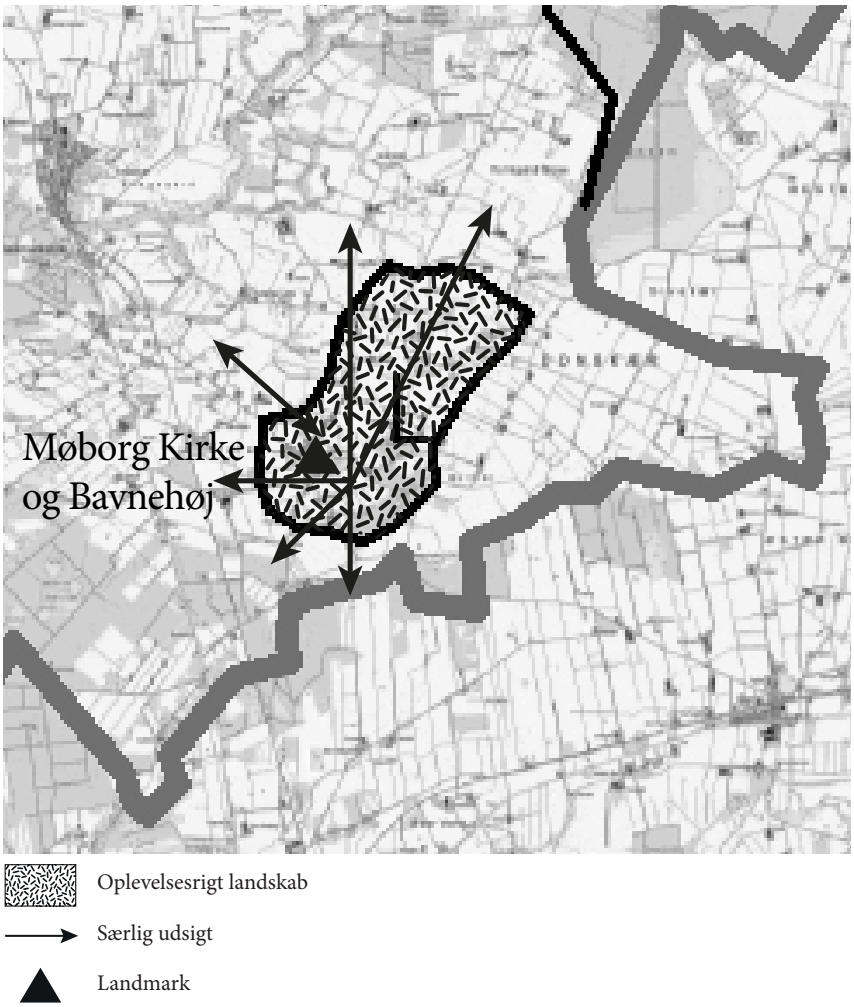
Figur 31
Plan over Møborg Bakkeø samt tvær-og længdesnit igennem landskabet.

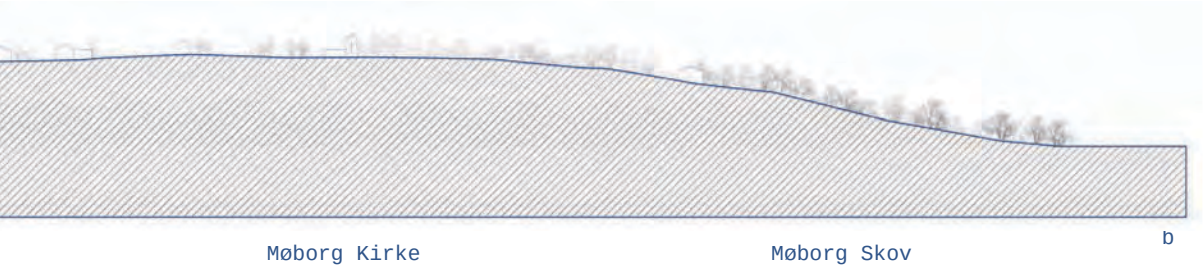
Kort 85
Karakterområde L
- Oplevelsesrige områder

Oplevelsesrigt landskab

Særlig udsigt

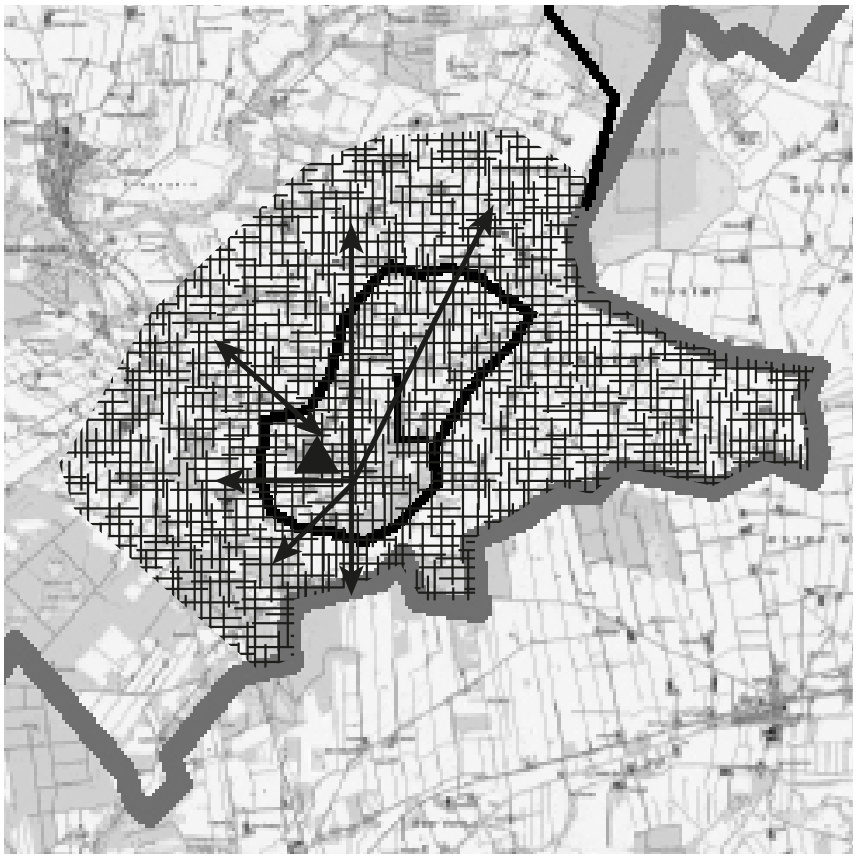
Landmark

Sårbarhed

Det vurderes i hvilken grad landskabskarakteren og de visuelle oplevelsesmuligheder påvirkes ved ændringer i landskabets fysiske og funktionelle forhold.

Karakterområdet ligger som et markant landskabselement og har en vid udsigt især i de nordlige, vestlige samt sydlige retninger. Hele området vurderes som sårbart, grundet udsigten herfra, samt bakkeøens markering i landskabet, når man møder den fra den omkringliggende smeltevandsslette.
Det nærliggende område til bakkeøen er også markeret som sårbart, da både udsigten til og fra bakkeøen vil sløres, hvis tekniske anlæg især i form af vindmøller, bliver opstillet her.

Særligt sårbart landskab

Særligt sårbar udsigt

Særligt sårbart landmark

Kort 86
Karakterområde L
- Sårbarhed

Strategiske mål

På baggrund af de forrige analyser; Landskabets karakterstyrke, tilstand, oplevelsesrige landskaber, udsigter og landmarks samt sårbarhed beskrives her de strategiske landskabsmål for området Målene er bestemt ved hjælp af figur 32.

- Vedligeholde / Styrke
- Bevare / Beskytte
- Genoprette / Styrke
- Ændre / Nyskabe

- Områder hvor landskabskarakteren bør vedligeholdes/styrkes:
Området bør vedligeholdes i sin nøglekarakter som bakkeø med den lille byfront i vest og en spredt bebyggelse i nord og syd. I dag oplever man tydeligt bakkeødannelsen i form af det skrånende terræn, der hæver sig markant på den flade hedeslette. Bakkeøens skrånende flader sløres dog mod syd på grund af skoven.

- Områder hvor landskabskarakteren bør genoprettes/styrkes:
I den sydlige ende af bakkeøen ligger Møborg Skov, der slører for nøglekarakteren. Her fornemmer man ikke i samme grad hvordan bakkeøen møder det flade terræn og hvordan den hæver sig herfra. Derfor kan området med fordel tilstræbe en mere transparent til åben karakter som synliggører landskabsformationen.

Anbefalinger til planlægning og forvaltning

Landskabskarakteren:
Bakkeøen er i sig selv et landskabselement. Dens karakter som bakkeø bør opretholdes, da den er af stor oplevelsesværdi på den ellers meget flade hedeslette. Udsigten fra bakkeøen er også særlig og bør bevares. Derfor bør elementer, der slører for bakkeøens skrånende terræn, undgåes.

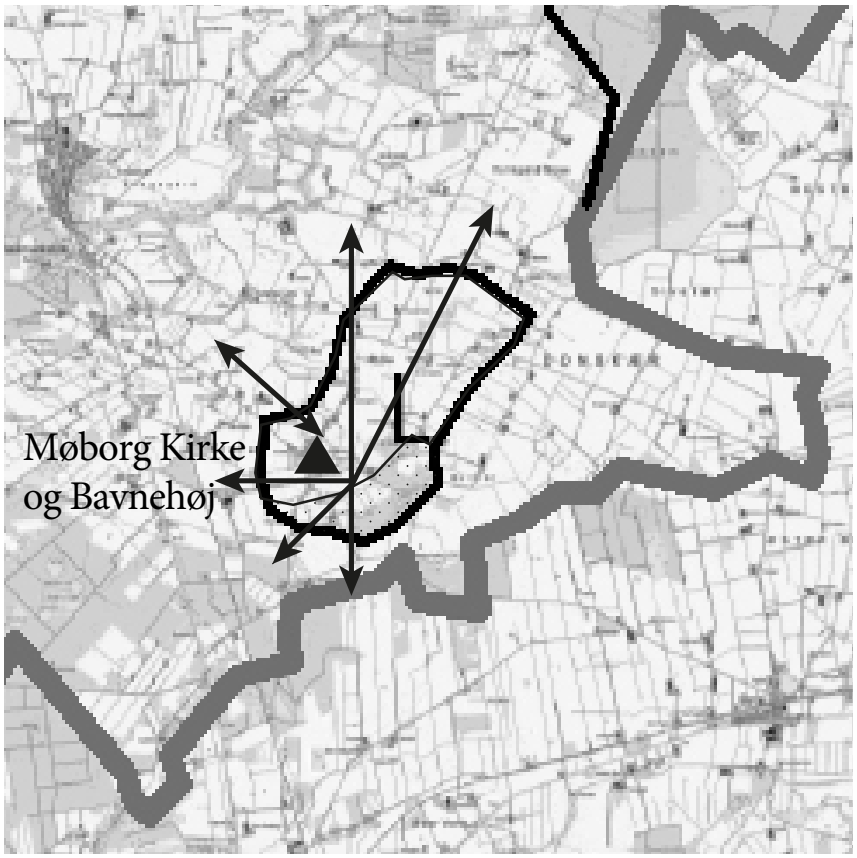
Natur:
I Møborg Skov findes sandgraven, hvor der er småsøer og et rigt planteliv vokser omkring. Stedet er desuden af stor oplevelsesværdi. Plantelivet bør fortsætte sin utæmmede udvikling på og ved sandgraven.

Skov:
I områdets sydlige del findes Møborg Skov i dag. Der bør ikke rejses skov omkring bakkeøen, da det vil sløre for overgangen til det skrånende terræn. Derudover skal der undgåes skovrejsning mod sydvest, da det er i denne retning, man har det bedste udsyn.

Bebyggelse:
Bebyggelsen er karakteriseret ved den tætte byfront vest for kirken og derudover den spredt lave bebyggelse mod nord og syd. Den tættere bydel bør bevares i sin struktur, da den markerer det skrånende terræn og ankomsten til landsbyen.

Tekniske anlæg:
Området bør friholdes for vindmøller og andre større tekniske anlæg, som kan sløre for det naturgeografiske udgangspunkt. Det anbefales, at der holdes en afstand for vindmølleopsætning til bakkeøen, således at de særlige udsyn fra toppen ikke sløres, og omvendt at bakkeøen ikke sløres fra hedesletten.

Anbefalingerne er Teknik og Miljøs, og de er alene baseret på intentionen om at tilgodese landskabelige interesser. Manglende hjemmel i lovgivningen eller hensyn til øvrige interesser i det åbne land, der skal inddrages i interesseafvejningen, kan bevirke at anbefalingerne ikke følges.

Vedligeholde / Styrke

Genoprette / styrke

Udsigt / Landmark

Bevare / Beskytte

Kort 87
Karakterområde L
- Strategiske mål

Landskabskvalitet

Tilstand	**Særligt karakteristisk** **Særlige visuelle oplevelsesmuligheder**	**Karakteristisk** **Visuelle oplevelsesmuligheder.**	**Karaktersvagt** **Uden visuelle oplevelsesmuligheder**
God	Bevare/Beskytte	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke
Middel	Vedligeholde/Styrke	Vedligeholde/Styrke	Ændre/Nyskabe
Dårlig	Genoprette/Styrke	Genoprette/Styrke	Ændre/Nyskabe

Figur 32. Caspersen og Nellemann, 2005

Litteratur

Analyserne er udført med udgangspunkt i udgivelsen

Caspersen, O. H., og Nellemann, V. (2005): Landskabskaraktermetoden – et kompendium.
Arbejdsrapport nr. 20-2005. Skov og Landskab. Hørsholm.

samt

Temaplan for vindmøller i Lemvig Kommune 2008

Litteratur brugt til regionalisering og beskrivelser

Fremtidens natur i Lemvig kommune - Danmarks naturfredningsforening. 2009.

Kommuneatlas Lemvig, bevaringsværdier i byer og bygninger 1996.

http://www.bovbjergfyr.dk (29.07.2013)

http://www.lemvigmuseum.dk/lokaliteter.htm (marts-juli 2014)

Jensen, K.M. og Reenberg, A. (1984): Dansk Landbrug – Udvikling i produktion og kulturlandskab.
Geografforlaget, Københavns Universitet

Geopark Vestjylland. Idéoplæg til projektet, Lemvig Kommune og Struer Kommune. 2013

Landskabsatlas og formidling af landskabskarakterkortlægningen. Miljøministeriet, Naturstyrelsen. Apropos, januar 2014.

Kortmateriale og analyser er udarbejdet på baggrund af

Landskabskort over Danmark. Per Smed. GEUS.

Landskabsudpegninger 2005 (Regionplan)

Højdekurver (ArcMap)

Geologi.lyr / Jordarter (ArcMap)

Høje Målebordsblade (ArcMap)

Lave Målebordsblade (ArcMap)

DDO 20cm GeoMidt 2010 (ArcMap)

DTK/Kort 25 (ArcMap)

WWW.LEMVIG.DK

TEMA – LANDSBYER, KONSEKVENSZONER OG CYKELSTIER

LEMVIG KOMMUNEPLAN 2021 - 2033

Indholdsfortegnelse:

Introduktion 3

Bymønster og strategisk planlægning for byer og landsbyer 4

Revideret afsnit: Bymønster 4

Nyt afsnit: By- og landsbyudvikling 7

Kortlægning af byer og landsbyer (Redegørelse) 10

Produktionsvirksomheder og konsekvenszoner 82

Eksisterende afsnit som fastholdes: Erhvervshavne 83

Revideret afsnit: Placering af erhvervsområder og tekniske anlæg 85

Nyt afsnit: Konsekvensområder 91

Udpegning af produktionsområder og vurdering af konsekvensområder (Redegørelse) 94

Cykelstier 97

Revideret afsnit: Cykelstier 98

Introduktion

Temaet ”Landsbyer, konsekvenszoner og cykelstier” revideres med henblik på både at opdatere kommuneplanen i forhold til nyeste lovgivning, men også i forhold til at sikre sammenhæng i den overordnede planlægning af kommunens byer og landsbyer.

Nærværende tema rummer ændringer i en række af den hidtidige kommuneplans afsnit. Specifikt bliver der lavet ændringer i:

1. ”Byernes udvikling”: ”Bymønster”, ”Institutioner og servicefunktioner”, ”Boligudlæg” og ”Byudvikling ”
2. ”Erhverv”: ”Placering af virksomheder og tekniske anlæg”
3. ”Infrastruktur”: ”Cykelstier”

1. Bymønster, byudvikling og strategisk landsbyplanlægning

Udarbejdelse af tema 2 herunder den strategiske landsbyplanlægning har givet anledning til en mindre redigering af kommunens bymønster, da det findes uhensigtsmæssigt at lave en decideret landsbyplanlægning for kommunens mindste lokalsamfund. Således udgår Brørup, Brandborg, Paris samt Strande af kommunens bymønster.

Den hidtidige kommuneplans afsnit ”Institutioner og servicefunktioner” omdøbes til ” Oversigt over zoner og arealers anvendelse” for således at bedre betegne afsnittets indhold.

I Planloven er der siden seneste kommuneplanproces tilføjet et nyt emne kaldet strategisk landsbyplanlægning. Kommuneplanen skal nu indeholde en strategisk planlægning for landsbyer i hele kommunen, med det formål at tage sammenhængende stilling til landsbyernes udvikling under hensyn til lokale forhold. I Lemvig Kommune spredes dette ud til at dække alle byer og landsbyer udpeget i kommunens bymønster. De to afsnit fra den hidtidige kommuneplan ”Boligudlæg” og ”Byudvikling” samles derfor i et nyt afsnit kaldet ”By- og landsbyudvikling”. Årsagen til sammenlægningen skyldes det store overlap imellem afsnittene samt, at det nu kan rumme den nyindførte planlægning.

Som redegørelse for den strategiske landsbyplanlægning samt for udvikling af kommunens byer er foretaget en gennemgang der fremgår af nærværende tema. Hver by og landsbys styrkeposition er fremhævet og eventuelle overvejelser om udvikling er ligeledes fremhævet. Konkret får det betydning for Fjaltring, hvor der foreslås en mindre udvidelse. Herudover tilføjes alle kommunes byer og landsbyer en byafgrænsning for at markere, hvor ny arealanvendelse vil kunne tillades.

2. Produktionsvirksomheder og konsekvensområder

Der er siden seneste kommuneplanproces tilføjet endnu et nyt emne i Planloven omhandlende produktionserhverv. Der skal nu udarbejdes specifik planlægning for produktionserhverv for at undgå miljøkonflikter, og for at sikre virksomhedernes udviklingsmuligheder. Det vurderes, at det kun i mindre grad er nødvendigt at sikre produktionserhvervet I Lemvig Kommune da områderne umiddelbart ikke er under pres fra andre fx følsomme anvendelser. Det udpeges derfor ét område forbeholdt til produktionsvirksomheder med et tilhørende konsekvensområde omkring hvor ny planlægning kræver særlig miljømæssig opmærksomhed.

Samtidigt med at der tages særlige hensyn til produktionsvirksomheder, vurderes det relevant at justere de retningslinjekort, som vedrører miljøkonsekvenser.

3. Cykelstier

Slutteligt tilpasses afsnittet om cykelstier til den nuværende udbygning af cykelstinettet.

Bymønster og strategisk planlægning for byer og landsbyer

Landsbyerne er meget forskellige i størrelse og fysisk indhold og derved også forskellige på, hvilke muligheder, de rummer for udvikling. Alle landsbyer har som minimum mulighed for bosætning, men i forskellige grad afhængigt af det autentiske kulturmiljø samt potentialer med strategisk betydning for Lemvig Kommune f.eks. i forhold til turisme, erhverv, mv. I den strategiske planlægning for landsbyerne vil der blive taget udgangspunkt i det eksisterende bymønster fra den gældende kommuneplan.

Gennemgangen af kommunens byer, landsbyer og lokalsamfund giver anledning til en mindre redigering af kommunens bymønster, da det findes uhensigtsmæssigt at lave en decideret landsbyplanlægning for kommunens mindste lokalsamfund. Således udgår Brørup, Brandborg, Paris samt Strande af kommunens bymønster. Det nye afsnit "Bymønster" fremgår herunder.

Revideret afsnit: Bymønster

Målsætning

- At Lemvig og Thyborøn udvikles og styrkes som byer i en regional, national og international kontekst
- At kommunens byer og landsbyer understøtter hinanden med funktioner og aktiviteter
- At byernes positive egenskaber fremhæves og styrkes
- At det gode liv understøttes

Der er en naturlig orden mellem byerne både på grund af deres størrelse og på grund af de funktioner og aktiviteter, som byerne rummer. Lemvig Kommune ønsker at have et solidt grundlag for kommunens byer og landsbyer, som giver plads til forskellighed.

Den fraflytning der opleves i kommunens byer, giver ikke umiddelbar anledning til at ændre kommunens bymønster. Byernes størrelse varierer over tid, og således gør byernes funktion også. Vi skal løbende drøfte og tackle udfordringerne ved fraflytning, men vi skal først og fremmest sikre, at de byer vi har, er levende og gode at leve i.

Lemvig

Lemvig skal være dynamo for kommunen. Med indsatser for erhverv, turisme, bosætning og detailhandel sættes Lemvig i endnu højere grad på danmarkskortet. For kommunens borgere fastholdes Lemvig som hovedby i kraft af stærke servicefunktioner og handelsliv.

Thyborøn

Thyborøn er allerede stærk på erhverv og turisme. Disse styrker skal fastholdes gennem videreudvikling af Thyborøn Havn, som en havn af international betydning og gennem fortsat at arbejde for at turister vælger Thyborøn til. Værdien af fiskeriuddannelserne i Thyborøn er rigtig stor og deres fortsatte udvikling skal understøttes.

Harboøre

Harboøre er også et oplagt valg for bosætning i den nordlige del af kommunen. Byens handelsliv understøtter både turister fra sommerhusene længere mod vest og lokale borgere. Således er der en lokal infrastruktur, der også understøtter øget bosætning.

Klinkby Hove Tørringhuse

De tre landsbyer er tilsammen en stærk enhed i umiddelbar nærhed af Lemvig og udgør et solidt alternativ til livet i byen.

Nørre Nissum

Skolerne dominerer Nørre Nissum, og det har stor betydning for områdets identitet. Fastholdelse af Via University College: HF og læreruddannelsen i Nørre Nissum er afgørende, og Lemvig Kommune vil arbejde for at sikre uddannelsernes fremtid.

Bækmarksbro
Med en forbedret adgang til Flynder Å og bæverlandet er Bækmarksbro en by med helt særlige muligheder. Beliggende nær kommunegrænsen er Bækmarksbro oplagt til bosætning for borgere, der er beskæftiget syd for Lemvig Kommune.

Bøvlingbjerg
På tur gennem Bøvlingbjerg mødes man med tæt bebyggelse og flotte byhuse. Byen har et stærkt foreningsliv, og har med et sundhedshus fået sikret en række servicefunktioner til gavn for hele lokalområdet. Flere større erhverv er placeret her så byen rummer noget for alle. Naturpark Nissum Fjord formidles bl.a. ud fra Bøvlingbjerg, hvor en del af en tidligere skole omdannes til udstillingssted med aktivitetsområde umiddelbart ved siden af.

Ramme og Lomborg
Afstanden mellem byerne er en kort cykeltur på 20 minutter. Mentalt er afstanden endnu kortere. På forbilledlig vis har disse to landsbyer forenet sig og vist, hvorledes man fastholder kvaliteter uden for de større byer. Set som et bysamfund er Ramme og Lomborg med et stærkt foreningsliv et godt sted at leve.

Landsbyer i kystområder (Langerhuse, Vrist, Ferring, Fjaltring og Remmerstrand)
I Kommunen findes en række mindre landsbyer, der ligger tæt ved Vestkysten eller en af vores fjorde. Disse byer har særlige træk, som skal bevares.

Kystlandsbyerne opleves ofte som feriebyer og som landsbyer med tæt tilknytning til naturen og til fritidslivet. Byerne ligger tæt ved kommunens største turistdestinationer og er derfor væsentlige i forhold til overnatninger og anden turistservice.

Landsbyer i landområder(Vandborg, Bonnet, Rom, Fåre, Nees, Møborg, Fabjerg og Gudum)
Kommunens landdistrikter rummer landsbyer med stor betydning for kommunen. Med muligheden for at bo og leve tæt ved naturen og landbruget har landsbyerne her en helt særlig rolle.

Landsbyerne kan dog ikke stå alene, og beboere her må se til nabolandsbyen eller de større byer for at finde alle servicefunktionerne.

Ofte skaber netop denne struktur det opland, som er nødvendigt for at eksempelvis skolen eller købmanden kan fungere og udvikles.

Retningslinjer

Bymønster
Bymønster

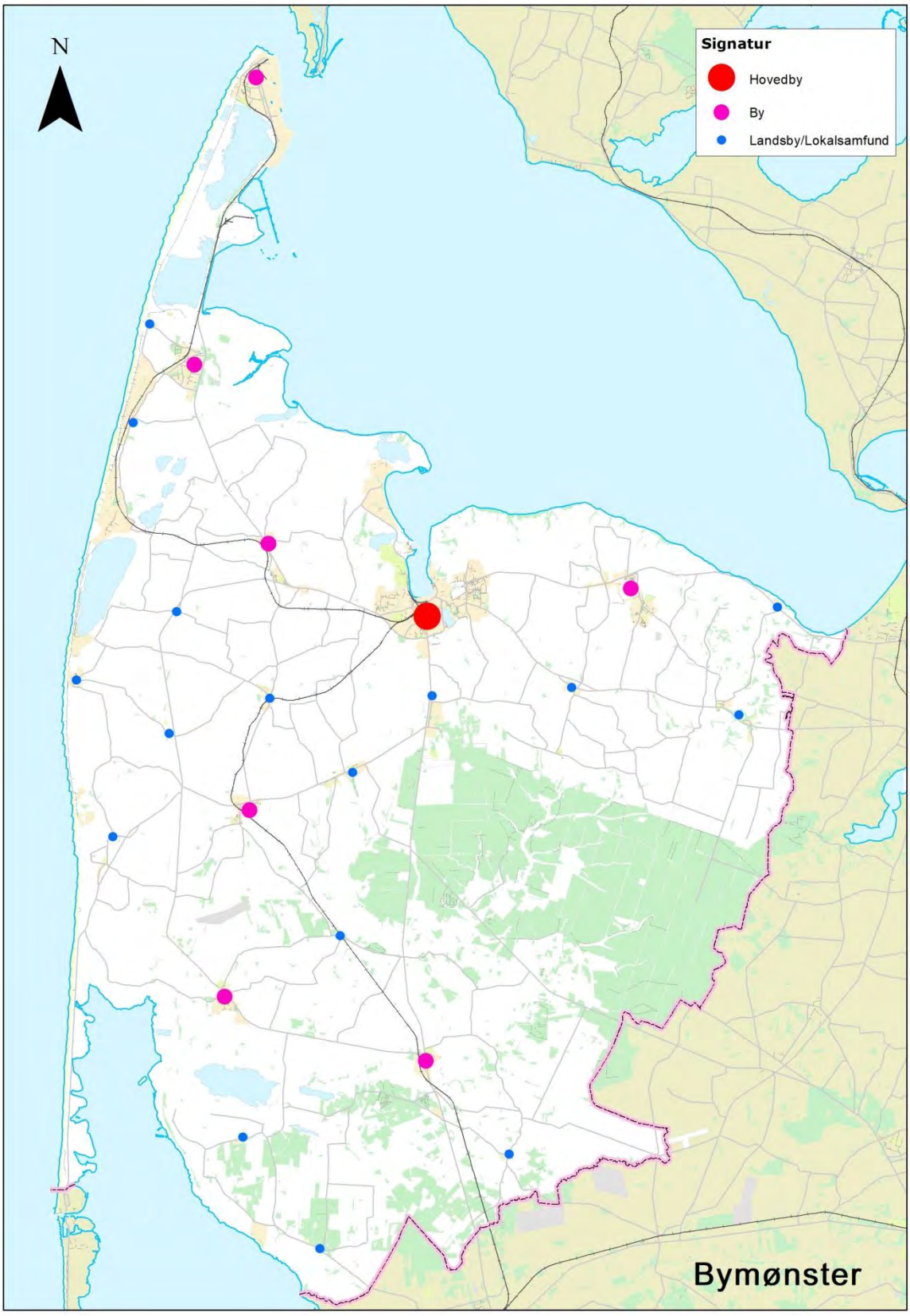
Lemvig Kommunes bymønster er decentralt og skal dette styrkes, er det vigtigt fortsat at have fokus på de enkelte byer og landsbyer.

Hovedby
Lemvig er hovedby

Byer
Thyborøn, Harboøre, Nørre Nissum, Ramme, Klinkby Hove Tørringhuse, Bøvlingbjerg og Bækmarksbro er udpeget som byer.

Landsbyer/lokalsamfund
Langerhuse, Vrist, Fabjerg, Gudum, Bonnet, Lomborg, Ferring, Fjaltring, Fåre, Nees, Møborg, Remmerstrand, Dybe, Vandborg, Rom, og Skalstrup er landsbyer og/eller lokalsamfund.

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

Nyt afsnit: By- og landsbyudvikling

Målsætning

- At tilbyde et varieret udbud af attraktive boliggrunde for nye borgere
- At sikre en by- og landsbyudvikling med fokus på kommunens værdier
- At understøtte kommunens bosætningsstrategi
- At styrke Lemvig gennem omdannelse af Lemvig Havn
- At give kvarterer og byer et tiltrængt løft
- At nedrive flest mulige dårlige boliger
- At kommunens byer og landsbyer i højere grad prioriterer sunde og rekreative arealer

Lemvig Kommune oplever fald i befolkningstal, men ønsker stadig at kunne tiltrække nye borgere. Med fokus på børnefamilier har kommunen udlæg til boliger i tilknytning til skoler og institutioner samt til grønne og blå områder med mulighed for fritids- og friluftsaktiviteter.

Alternative placeringer af boliger, som er lokalt forankrede, i for eksempel kommunens landsbyer, vil Lemvig Kommune være villig til at hjælpe på vej i det omfang, der er samspil med kommunens øvrige planlægning. Uudnyttede udlæg fra Kommuneplan 2017-29 videreføres i Kommuneplan 2021-2033.

Lemvig Kommune vil arbejde for, at kommunens byer styrkes i forhold til tiltrænings- og fastholdelseskraft. Gennem fokus på forskønnelse, sanering og rekreative aktiviteter bliver kommunens byer bedre steder at bo og leve i.

Områdefornyelse

Lemvig Kommunes største byer gennemgår og har gennemgået en forskønnelsesproces gennem et forløb med byfornyelse, helhedsplanlægning og gennem nedrivning af dårlige bygninger.

Formålet med de forskellige projekter er hovedsageligt at forskønne og omdanne områder således, at de er tidssvarende og indbydende for kommunens borgere, gæster og tilflyttere. Ved kommuneplanens tilblivelse foregår der områdefornyelsesprojekter i Lemvig, Bøvlingbjerg, Ramme og Lomborg, Klinkby-Hove-Tørringhuse samt Fjaltring-Trans-Ferring.

Lemvig Havn

Lemvig Havn omdannes fra traditionel fiskerihavn til en havn med fokus på rekreativ anvendelse. Projektet er igangsat i 2010 og gennemføres over en længere årrække. I omdannelsen tænkes klimatilpasning ind i lyset af de forventede fremtidige vandstandsstigninger samt som en driver for udviklingen af lokale erhverv. Efter 10 års intensiv udvikling og omdannelse af Lemvig Havn, mangler nu kun en mindre del i havnens vestlige side før at hele havnearealet fornyet.

Thyborøn

Byen og havnen gennemgår i disse år en større udvikling med havneudvidelser og øget fokus på turisme. I den nordligste del af Thyborøn by er allerede udpeget et areal til omdannelse fra industri til særligt turisme og handel, og området omkring Kystcentervej udvikles samtidigt med hotel, museer, restauranter og rekreative formål.

Strategisk landsbyplanlægning

Kommunens landsbyer danner rammen for livet for en stor del af kommunens befolkning. Her findes foreningstilbud, kulturinstitutioner, skoler, daginstitutioner og virksomheder, der dagligt bidrager til det gode liv for mange. Hver enkelt landsby har dog ikke alle tilbud og derfor er det nødvendigt at landsbyernes befolkninger er bevidste herom og skaber fællesskaber på tværs af landsbyer. Enkelte landsbyer har særlige styrkepositioner, som giver netop disse landsbyer særlige identiteter. Det er tydeligt, at landsbyer med klar identitet skaber en større opmærksomhed omkring sig selv og derved øger tiltrækningskraften til både landsbyen og kommunen.

Byomdannelsesområde i den havnenære del af Thyborøn by

Et større areal i den havnenæredel af Thyborøn by er udpeget til byomdannelsesområde. Det muliggør, at nybyggeri med støjfølsom anvendelse (boliger, institutioner, serviceerhverv) kan påbegyndes samtidig med, at områdets virksomheder lukker, flytter eller støjdæmpes.

En transformation af området til mere bymæssig bebyggelse herunder udvidelse af de turist- og handelsprægede formål, vil skabe stor by- og turismemæssige sammenhæng og understøtte de eksisterende turismevirksomheder samt biddrage til, at nye kan etablere sig.

Retningslinjer

Byvækst

Arealer til byvækst skal placeres i byzone og i begrænset omfang som landzoneareal i landsbyer inden for byafgrænsningerne.

Vækst i byerne skal ske indefra, så der altid er sammenhæng mellem eksisterende og nye byområder. Grønne områder kan være en del af byvæksten.

Bebyggelsesprocent for erhverv

Bebyggelsesprocenten i udlagte erhvervsområder skal være mindst 40.

Bebyggelse med kystnær placering

I Kystnærhedszonen må der kun inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig begrundelse for kystnær lokalisering.

Der må ikke udlægges nye sommerhusområder i Kystnærhedszonen.

Nyudlæg

Ved udlæg af arealer til boliger skal det tilstræbes ikke at bruge mere end 1 ha. pr. 10 boliger i Lemvig og 1 ha. pr. 7 boliger i de mindre byer.

Der skal ved afgrænsning af nye byområder tages hensyn til andre interesser, der er i området, herunder vandindvinding, landskab og natur samt hensyn til jordbrug.

Ved udlæg af arealer til ferie og friluftsanlæg skal sikres at der bruges mindst mulig landbrugsjord.

Nye udlæg skal opdateres i jordstyringsregulativet

Udviklingsområder

Der udpeges et udviklingsområde omkring Fjaltring.

I udviklingsområdet har Lemvig Kommune større adgang til at planlægge for udvikling af landsbyen samt give tilladelse til anlæg svarende til de generelle regler i landzone.

Udviklingsområdet må ikke være omfattet af Grønt Danmarkskort.

Byomdannelsesområder

Der udpeges et byomdannelsesområdet i den havnenære del af Thyborøn by.

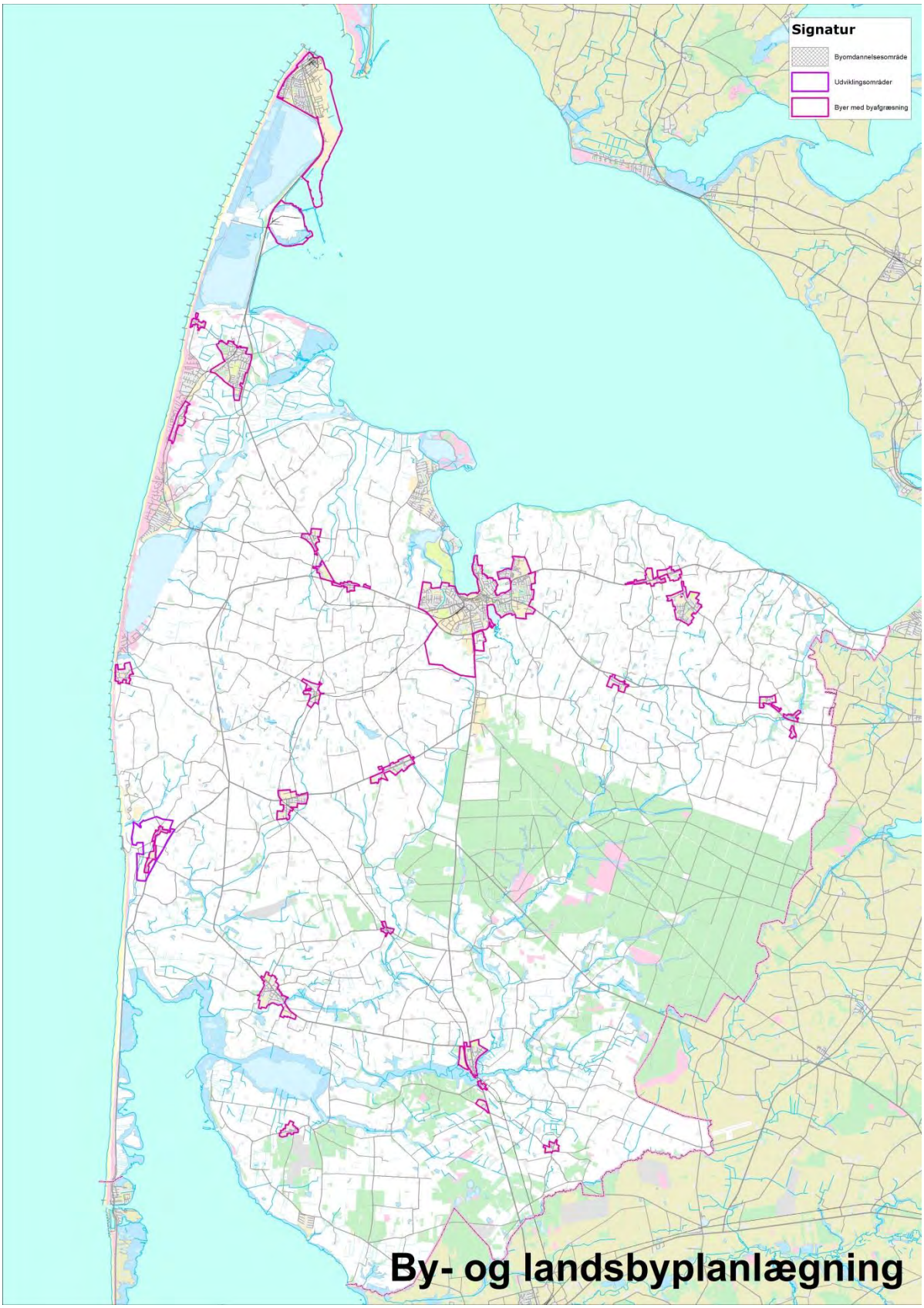
Der skal sikres variation og kvalitet i byomdannelsesområder ved at se på et område ud fra en helhed, som omfatter blandt andet byrum, aktiviteter, institutioner, kulturarv, forbindelser, kollektiv transport med videre.

De historiske og arkitektoniske værdier skal bruges til at skabe identitet og kvalitet i områderne

Der skal sikres trygge områder med mødesteder og udearealer, der skaber rammer for et sundt og aktivt liv. Varierede byrum skal indbyde til ophold, bevægelse og oplevelser for flest muligt.

Byomdannelsesområder skal kobles op på den omkringliggende by.

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

Kortlægning af byer og landsbyer (Redegørelse)

Byer, landsbyer og lokalsamfund som er omfattet af kommunens bymønster er kortlagt på de følgende sider.

Generelle trends for kommunens udvikling i arealanvendelse

Befolkningsudvikling og -prognose i Lemvig Kommune viser, at kommunens byer oplever stagnering eller fald i befolkningstal. Det er derfor besluttet at holde kommunens arealudlæg til boliger på samme niveau, som i den seneste kommuneplan. Det vil sige, at der i alt er ca. 76 ha til boligformål, som ved kommuneplanens vedtagelse er uudnyttet.

BY	2010	2020	2030
Bonnet	202	163	150
Bækmarksbro	518	489	441
Bøvlingbjerg	580	484	450
Fabjerg	158	141	130
Fjaltring	128	93	90
Fåre	83	50	49
Gudum	212	206	186
Harboøre	1.605	1.427	1.242
Hove	224	207	190
Klinkby	261	236	210
Land	6.594	5.667	4.730
Lemvig	7.163	6.874	6.787
Lomborg	320	323	282
Nørre Nissum	1.003	974	890
Ramme	436	400	355
Thyborøn	2.262	1.965	1.718
Total	21.749	19.699	17.900

Befolkningsudvikling og -prognose. [Demografix 2020]

Erhvervsudviklingen er anderledes end udviklingen i boligbehovet, da bl.a. flere og flere pendler til kommunen. Derfor er antallet af arbejdspladser nogenlunde fastholdt. Dette forventes at være gældende i planperioden. I løbet af de seneste 4 år er ca. 10 ha ledigt erhvervsareal blevet udnyttet. Dette er sket hovedsageligt på erhvervsarealer syd for Lemvig i Rom Erhvervsområde.

Der kan i løbet af den næste tolv-årige periode være behov for yderligere arealudlæg, som vil ske efter konkrete vurderinger for behov og for at tilgodese muligheden for at styrke det decentrale bymønster og erhvervsudviklingen.

Princippet for arealudlæg til byformål er, at det skal være inde fra og ud. Dette vil sige, at vi vælger huludfyldning i byerne samt udvidelse i umiddelbar forlængelse af eksisterende byzone. Dette er med til at mindske påvirkning på den omgivne natur og landbrugsarealer samt minimere transportbehov. Herudover bliver et hvert større udlæg, taget i anvendelse etapevis.

Vurdering af byers og landsbyers styrkepositioner

Den strategiske landsbyplanlægning Lemvig Kommune anvender i kommuneplanen tager sit udgangspunkt i en analyse af kommunens kulturmiljøer. I analysen gives en karakteristik af de fleste af kommunens større bebyggelser ud fra betragtninger om potentiale og styrkepositioner. For yderligere oplysning læs" Analyse af kulturmiljøer i Lemvig kommune" fra 2019.

Analysens tilgang til Kulturmiljøer handler ikke blot om bevaring, men skal have værdi for mennesker i dag. De fysiske spor i kulturmiljøerne fortæller stedsspecifikke og ofte kraftfulde historier, som potentielt kan styrke lokale erhverv og tiltrække turister og tilflyttere, såfremt deres fortællekraft aktualiseres og aktiveres.

Eksisterende uudnyttede arealer

Kommunens eksisterende uudnyttede arealer til bolig- og erhvervsformål er opgjort efter tilhørende plandistrikt i de efterfølgende tabeller. Arealer i landsbyer er ofte kategoriseret som landsbyformål, hvor der både kan være erhverv og boliger. Arealerne er derfor med i begge opgørelser.

Boligudlæg

Plandistrikt	Areal	
Lemvig	27	ha
Nørre Nissum	12,5	ha
Klinkby-Hove-Tørringhuse	6,2	ha
Ramme	7,2	ha
Bøvlingbjerg	5,8	ha
Bækmarksbro	5,5	ha
Klosterheden	0	ha
Harboøre	7,1	ha
Rønland	0	ha
Thyborøn	4,3	ha
I alt	**75,6**	**ha**

Erhvervsudlæg

Plandistrikt	Areal	
Lemvig	170	ha
Nørre Nissum	3,5	ha
Klinkby-Hove-Tørringhuse	3,1	ha
Ramme	3,4	ha
Bøvlingbjerg	2,5	ha
Bækmarksbro	2,5	ha
Klosterheden	0	ha
Harboøre	5,9	ha
Rønland	0	ha
Thyborøn	10,5	ha
I alt	**254,5**	**ha**

Nye udlæg

Der udlægges nye arealer landsbyformål i Fjaltring på ca. 2 ha. Udlægget er et mindre udlæg beliggende som huludfyldning med henblik på et mindre antal nye boliger.

Der udlægges ikke nye arealer til erhvervsformål

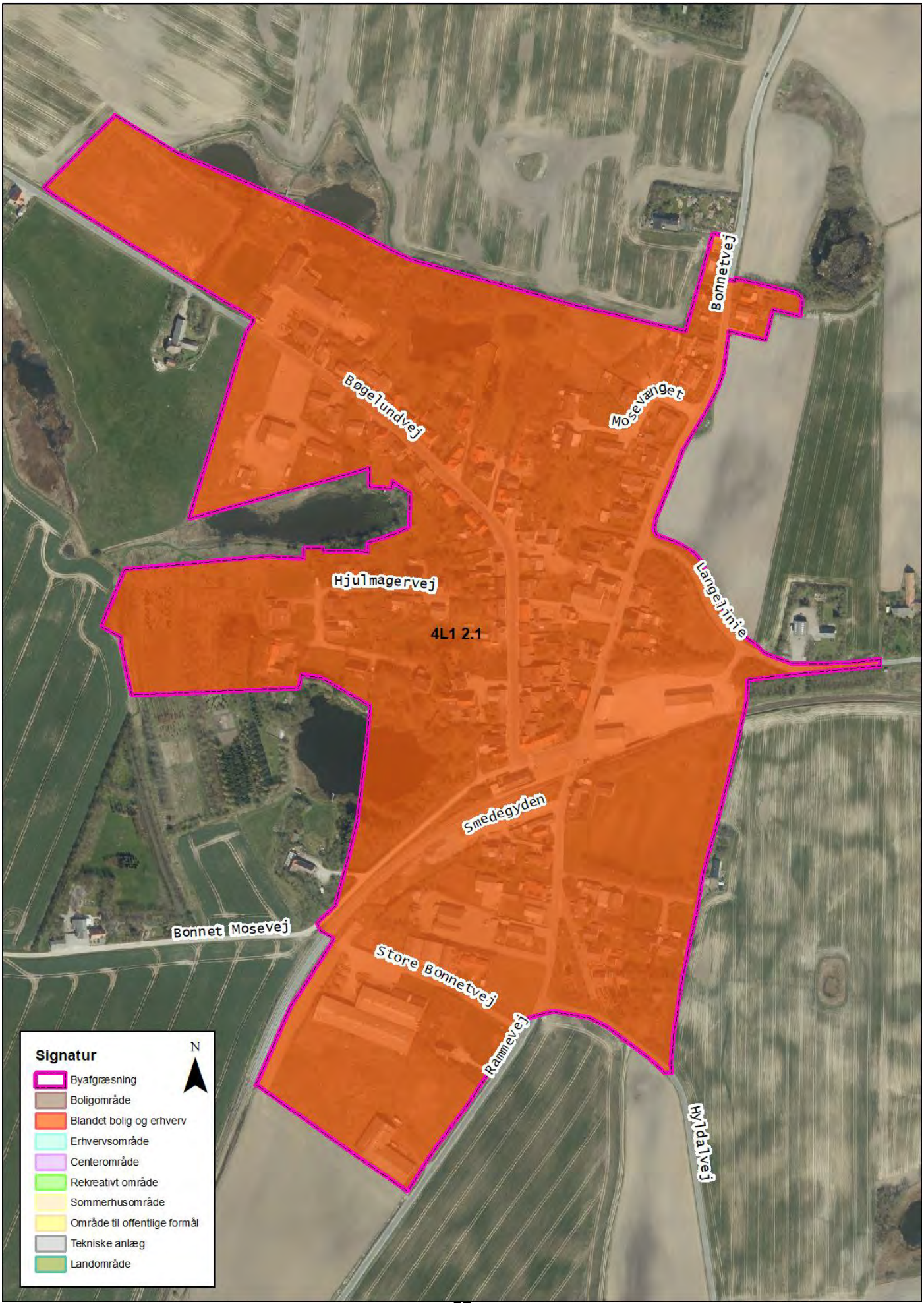
Fjaltring

Langs Fjaltring Byvej i Fjaltring er område på ca. 2 ha ikke omfattet af kommuneplanramme. Området omfatter en nedlagt landbrugsejendom, og er beliggende midt imellem Fjaltrings to dele. Det vurderes, at Fjaltrings landsbystruktur kan styrkes, hvis det nye areal udnyttes.

Udlæg i Fjaltring til landsbyformål

Bonnet

Bonnetvej
Bøgelundvej
Mosevænget
Hjulmagervej
4L1 2.1
Langelinie
Smedegyden
Bonnet Mosevej
Store Bonnetvej
Rammevej
Hyldalvej
Signatur
N
Byafgrænsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Bonnet er en mindre stationsby med et forgrenet vejnet, som udgår fra den gamle station, der i dag er trinbræt. Byen er opstået med anlæggelsen af jernbanen og opførelsen af stationen i 1879 og er siden primært vokset mod nord. Over for stationen ligger den gamle kro, og i byen findes desuden et tidligere mejeri, skole og forsamlingshus.

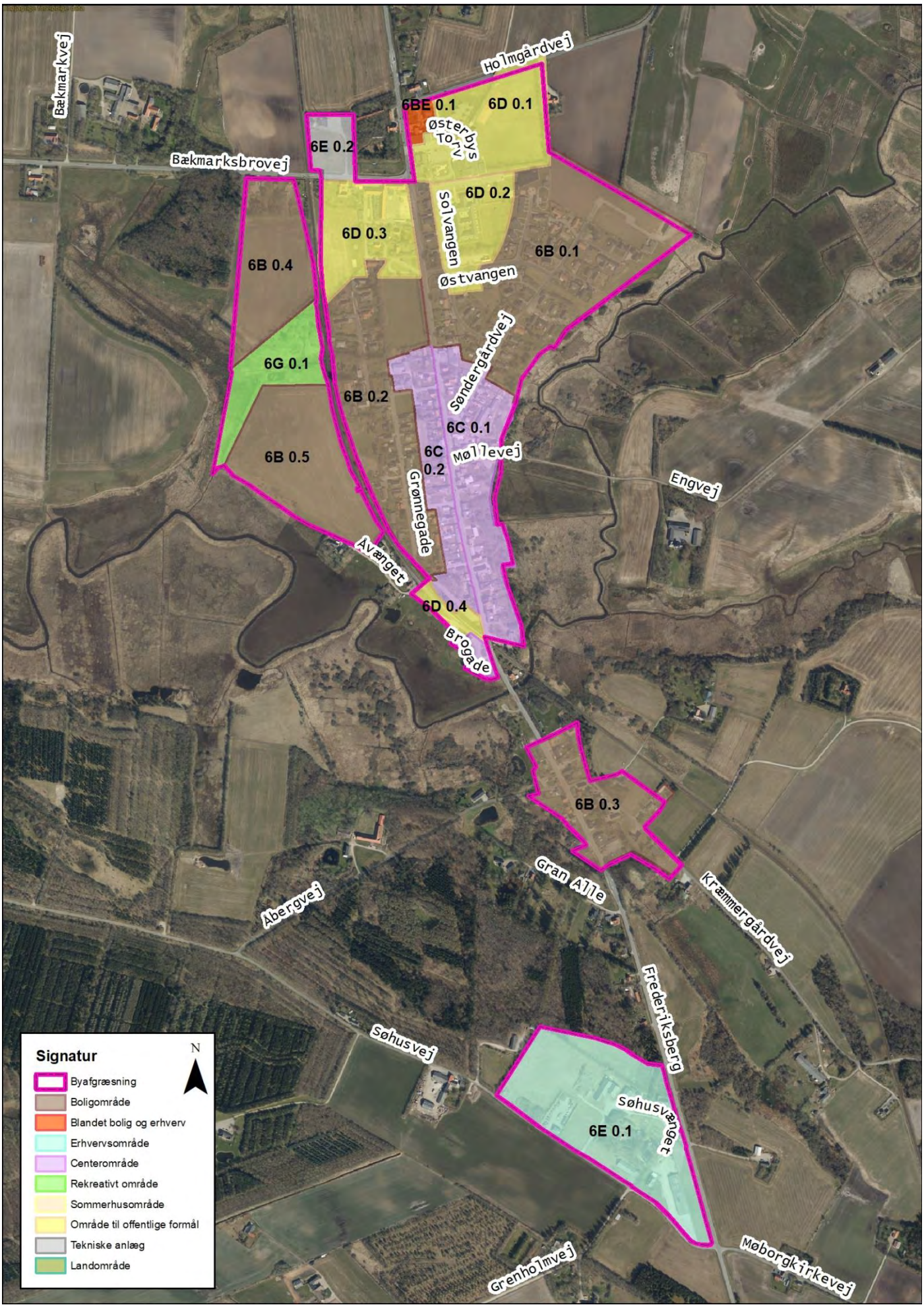
Bonnet har bevaret vigtige fortællende elementer som stationen, mejeriet og forsamlingshuset, der sikrer kulturmiljøets aflæselighed. De tætte husrækker med stationsbypræg langs Bøgelundsgade er ligeledes vigtige for fortællingen, men bebyggelsen er meget omdannet, hvilket svækker den arkitektoniske værdi.

Styrkeposition
Bosætning

Strategisk og fysisk udvikling
Bonnet rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Alle kommuneplanrammer i Bonnet samles til en. Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Bækmarksbro

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
Bækmarksbro opstod omkring stationen i den sydlige del af byen og har udviklet sig til en langstrakt vejby langs Brogade. Stationsbyen afgrænses mod syd af Flynder Å og mod vest af jernbanen, der blev anlagt i 1879 som en del af Lemvigbanen. Byen forbindes med en ældre bebyggelse vha. broen over Flynder Å, som er en del af et middelalderligt vejforløb.

I den sydlige del har stationsbyen bevaret sin struktur, og bebyggelsen bærer tydeligt stationsbypræg, mens den nordlige del af byen har udviklet sig med parcelhuskvarterer. Stationen vidner om byens oprindelige funktion og udgør dermed et centralt element i kulturmiljøets fortælling.

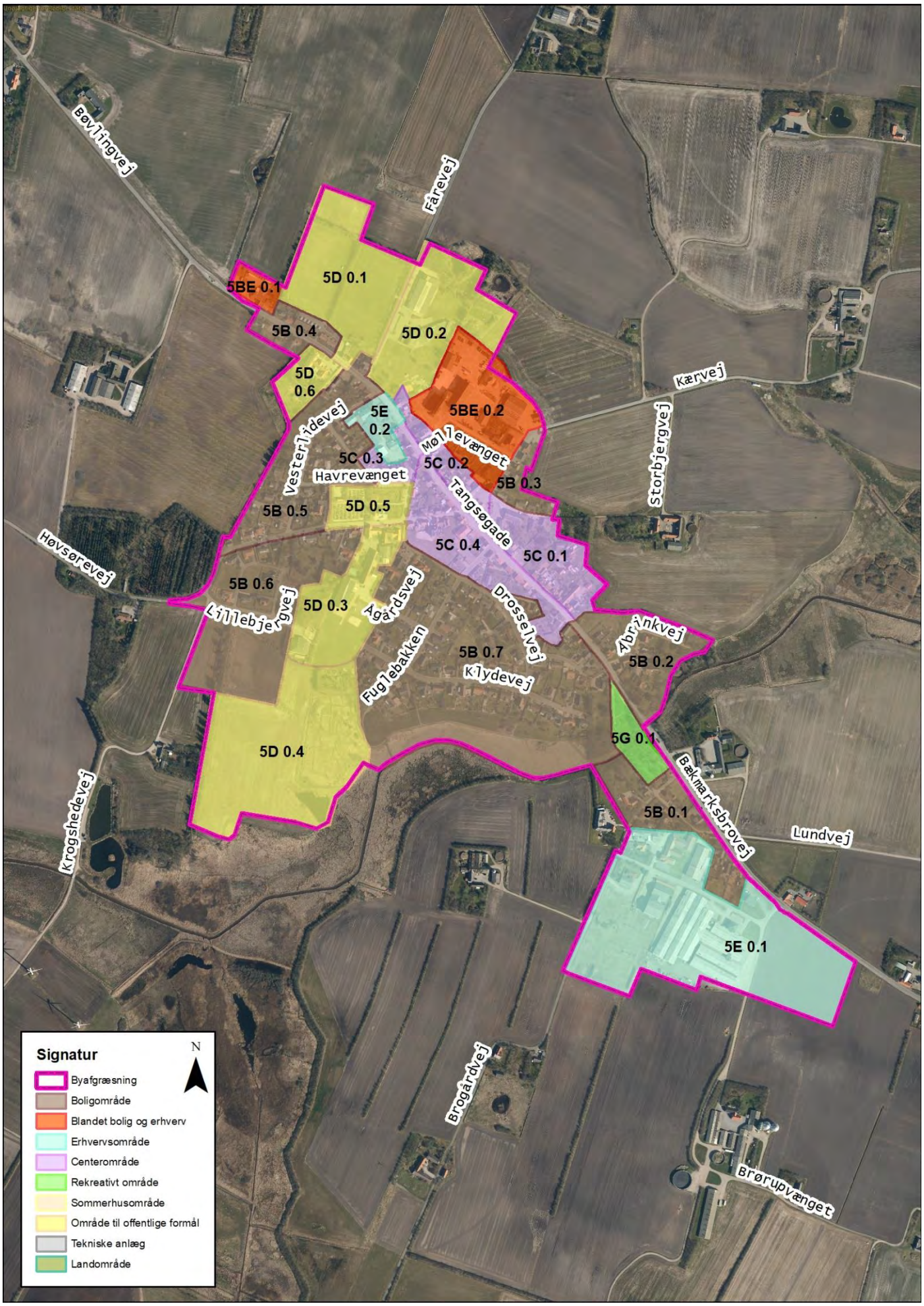
Bækmarksbros oprindelse som stationsby aflæses tydeligst i bebyggelsen langs Brogade. Det vurderes at en bevaringsindsats bør fokusere på Brogades sydlige forløb.

Styrkeposition
Bosætning og erhverv

Strategisk og fysisk udvikling
Bækmarksbro rummer tilstrækkeligt med områder til nye boliger samt erhverv.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Bøvlingbjerg

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
I Bøvlingbjerg blev der i 1870'erne opført en valgmenighedskirke med tilhørende friskole, samtidig med at byen voksede frem omkring den nærliggende landevej. Kirken, præstegården, friskolen og forsamlingshuset danner fortsat det kulturelle midtpunkt i byen, mens brugsforeningen, apoteket og den gamle kro præger hovedgaden Tangsøgade.

Bøvlingbjerg har bevaret mange fortællende elementer, som tilfører en høj kulturhistorisk værdi til stedet og vidner om byens opståen omkring kirkemiljøet. De bærende bevaringsværdier knytter sig til valgmenighedskirken, friskolen, præstegården samt den oprindelige bebyggelse langs Tangsøgade.

Bøvlingbjerg rummer arkitektoniske kvaliteter i hovedgaden, som kan fremhæves og styrkes gennem fortsat fokus på byforskønnende tiltag. Byen har gode forudsætninger for bosætning og kulturelle aktiviteter i forbindelse med det centrale kirkemiljø.

Styrkeposition
Bosætning, turisme og erhverv

Strategisk og fysisk udvikling
Bøvlingbjerg rummer tilstrækkeligt med områder til nye boliger samt erhverv.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Dybe

Godthåbsvej
Stamphøjvej
Damgårdvej
Huggersgårdvej
Ærtbjergvej
Vandborgvej
Vejbjerg
Vølundvej
4Å 0.5
Pugholmvej
Hjortkærvej
Rammedigevej
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Lokalsamfund

Beskrivelse
Landskabet omkring byen er forholdsvis fladt og uden markante karakteristika. Endnu langt op i 1800-tallet lå den romanske kirke alene her i det åbne land, men efterhånden dukkede enkelte offentlige bygninger op omkring kirken. Syd for kirken er det tre generationer af skolebygninger, der tegner byens kulturelle miljø, mens et elværk blev opført umiddelbart nordvest for kirken.

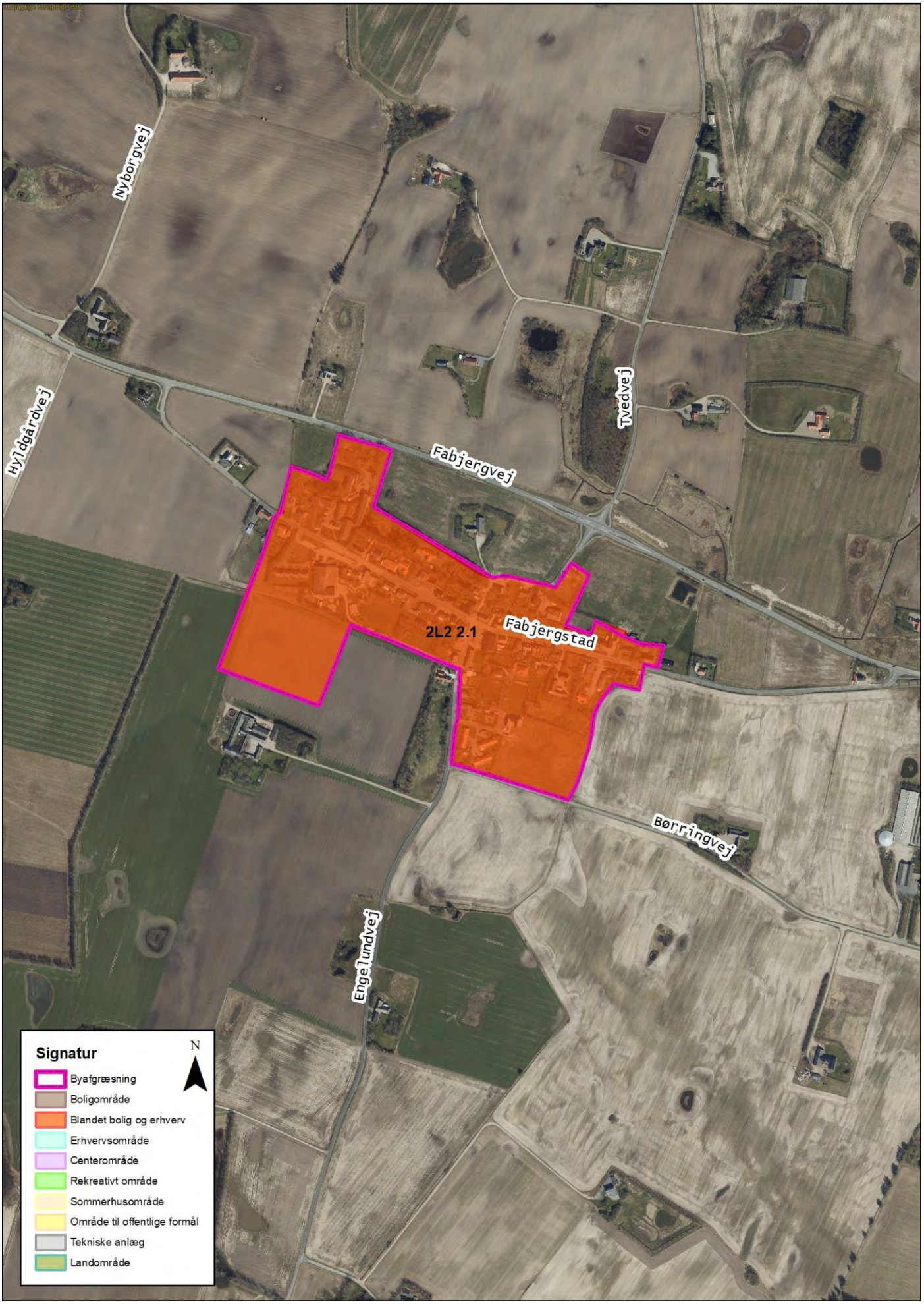
Dybe består ligeledes af en lille handelsby ved vejkrydset nordvest for Dybe, hvor der er opstået et mindre boligkvarter omkring en smedie og en fornem hjørnebygning, der tidligere husede en købmandshandel.

En kilometer syd for Dybe ligger endnu en satellitby, opkaldt efter moderbyen og den virksomhed, der var årsag til bydannelsen. Det er Dybe Mejeriby, en mindre vejbebyggelse med smedie, forsamlingshus og købmand, opstået omkring et ældre mejeri.

Styrkeposition
Bosætning og turisme

Strategisk og fysisk udvikling
Dybe er ikke omfattet af kommuneplanrammer.

Fabjerg

Nyborgvej
Hyldgårdvej
Fabjergvej
Tvedvej
2L2 2.1
Fabjergstad
Børringvej
Engelundvej
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Fabjerg er en mindre landsby hovedsageligt med bebyggelse langs vejen Fabjergstad. Ud over Fabjerg kirke der er fra 1100-tallet, havde sognet også missionshus, forsamlingshus, skole og alderdomshjem. Et andelsmejeri, samt postekspedition og telefoncentral var også en del af Fabjerg. I dag ser Fabjerg noget anderledes ud, f.eks. er alderdomshjemmet blevet til en specialinstitution. Ud over forskellige virksomheder og landbrug er der i dag også en dagligvarebutik, samt en børnehave og en friskole/udeskole med SFO. Sognet rummer en masse ildsjæle, der sammen kæmper for at bevare købmanden, skolen og institutionerne.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Fabjerg rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Alle kommuneplanrammer i Fabjerg samles til en. Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Ferring

3F 0.2
3F 0.4
Kåsgårdvej
Havtoften
3L1 4.1
3L1 1.4
3F 0.3
3L1 6.1
3L1 1.5
Redningsvej
Juelsgårdvej
3L1 1.1
Stamphøjvej
Vesterhavsgade
3L1 2.1
Solitudevej
3L1 2.3
3L1 2.2
3L1 4.2
3L1 1.6
3L1 1.2
Transvej
3L1 1.3
Fyrvej
Signatur
N
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde
Byafgrænsning

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Ferring har haft flere funktioner, som knytter sig til nærheden til kysten. Bl.a. har byen udviklet sig som ferieby og tilholdssted for en række kunstnere i 1900-tallet. Ligeledes findes her en af Kystdirektoratets gamle arbejdspladser (de røde barakker), en tidligere redningsstation (i dag bolig), en kirke, Jens Søndergaards Museum samt en mindre bebyggelse bestående af boliger.

Særligt området omkring kirken og kystdirektoratets røde barakker rummer en aflæselig fortælling omkring den kulturhistoriske udvikling, hvilket understøttes af Jens Søndergaards Museum. Det resterende landsbyområde fremstår fragmenteret grundet flere nyere eller omdannede boliger

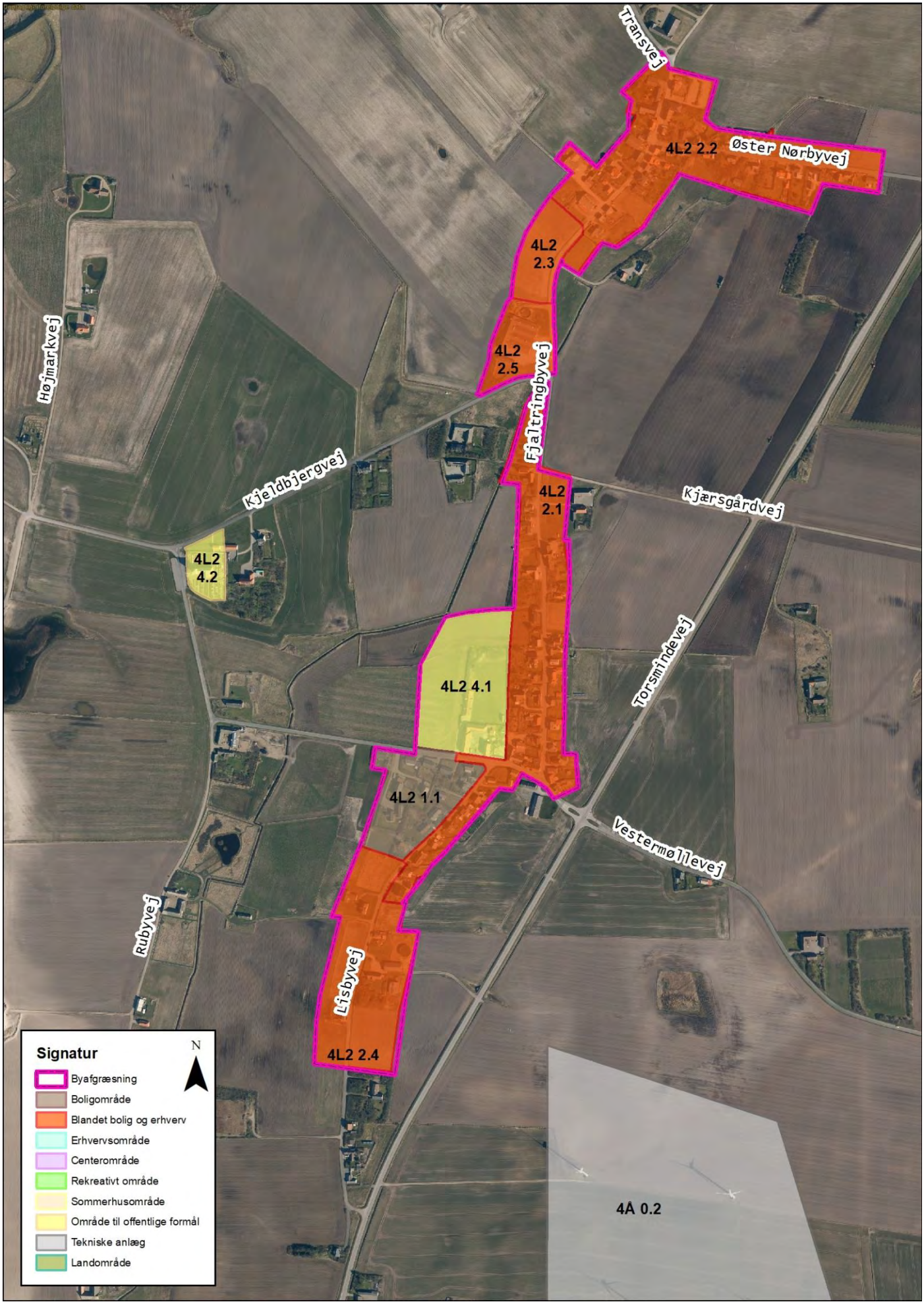
De røde barakker, Jens Søndergaards Museum og Bovbjerg Minimuseum rummer tilsammen et potentiale for udvikling af en samlet turistdestination, der bygger på de kulturhistoriske værdier. Ferring rummer sammen med Bovbjerg Fyr et stort turistpotentiale.

Styrkeposition
Bosætning, turisme og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Ferring rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Fjaltring

Transvej
4L2 2.2
Øster Nørbyvej
4L2 2.3
4L2 2.5
Højmarkvej
Fjaltringbyvej
Kjeldbjergvej
4L2 2.1
Kjærsgårdvej
4L2 4.2
4L2 4.1
Torsmindevej
4L2 1.1
Vestermøllevej
Rubyvej
Lisbyvej
4L2 2.4
4A 0.2
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Vest for Fjaltring by ligger Fjaltring Kirke og præstegård samt Høfde Q. Rækkegårdsbebyggelsen langs Rubyvej er foruden kirken den ældste bebyggelse i området, og de firlængede gårde i det barske kystlandskab repræsenterer vestjysk egnsbyggeskik. Midt på Rubyvej ligger Tuskær Redningsstation, og syd for rækkegårdene ligger kulturhusene Tuukkaq og Tuskær.

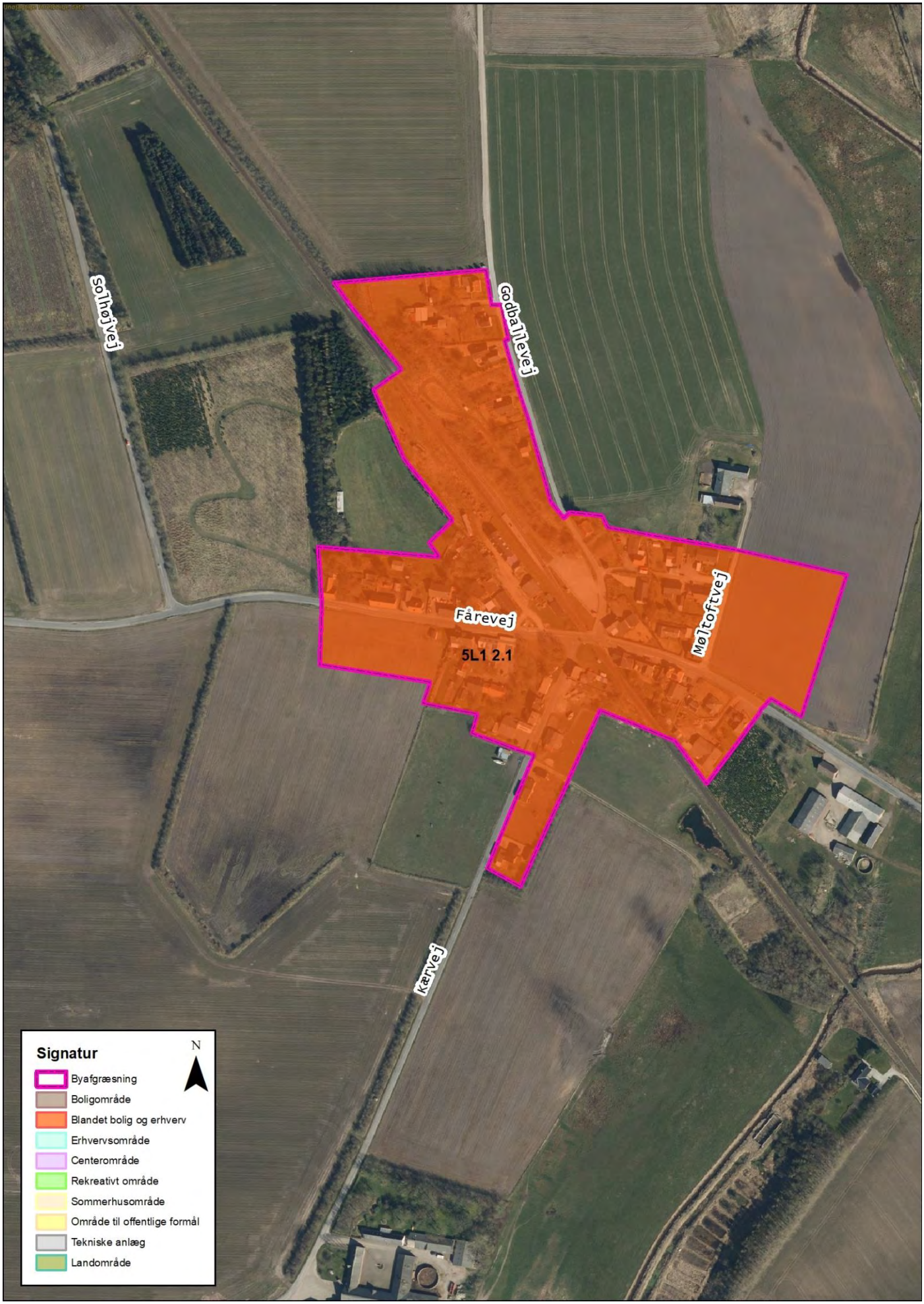
Kirkemiljøet, klitgårdene samt Tuskær Redningsstation udgør kulturmiljøets bærende værdier. Rækkegårdsbebyggelsen langs Rubyvej er meget karakteristisk for egnen og har en høj kulturhistorisk og arkitektonisk værdi. Tuskær og Tuukkaq har ligeledes høj arkitektonisk værdi, men trænger til istandsættelse.

Fjaltring-området har med sin nære tilknytning til Vesterhavet, sin egnsspecifikke arkitektur og de to kulturcentre Tuskær og Tuukkaq et stort potentiale for udvikling af kultur, hvis disse restaureres. Det er dog vigtigt at sikre kulturmiljøets bevaringsværdier, før en udvikling af stedet finder sted.

Styrkeposition
Bosætning, turisme og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Kommuneplanrammerne udvides til at dække den vestlige side af Fjaltring Byvej således de to landsbydele samles. Herved muliggøres en mindre udbygning af Fjaltring på ca. 2,2ha. Det skal sikres at fremtidigt byggeri indenfor den nye ramme ikke hindrer udsigt fra Fjaltring langs Kjeldbjergvej. Dette kan fx gøres ved at sikre at byggeriet er trukket væk fra Kjeldbjergvej. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Fåre

Solhøjvej
Godballevej
Fårevej
5L1 2.1
Møltoftvej
Kærvej
Signatur
N
Byafgrænsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Fåre er en mindre stationsby, som opstod i forbindelse med opførelsen af stationen på jernbanestrækningen Vemb-Lemvig fra 1879. Stationen ligger sammen med den gamle kro centralt i byen, og omkring stationsmiljøet findes et andelsmiljø med brugsforening, forsamlingshus og frysehus. Vest for stationsmiljøet ligger den gamle skole og smedje.

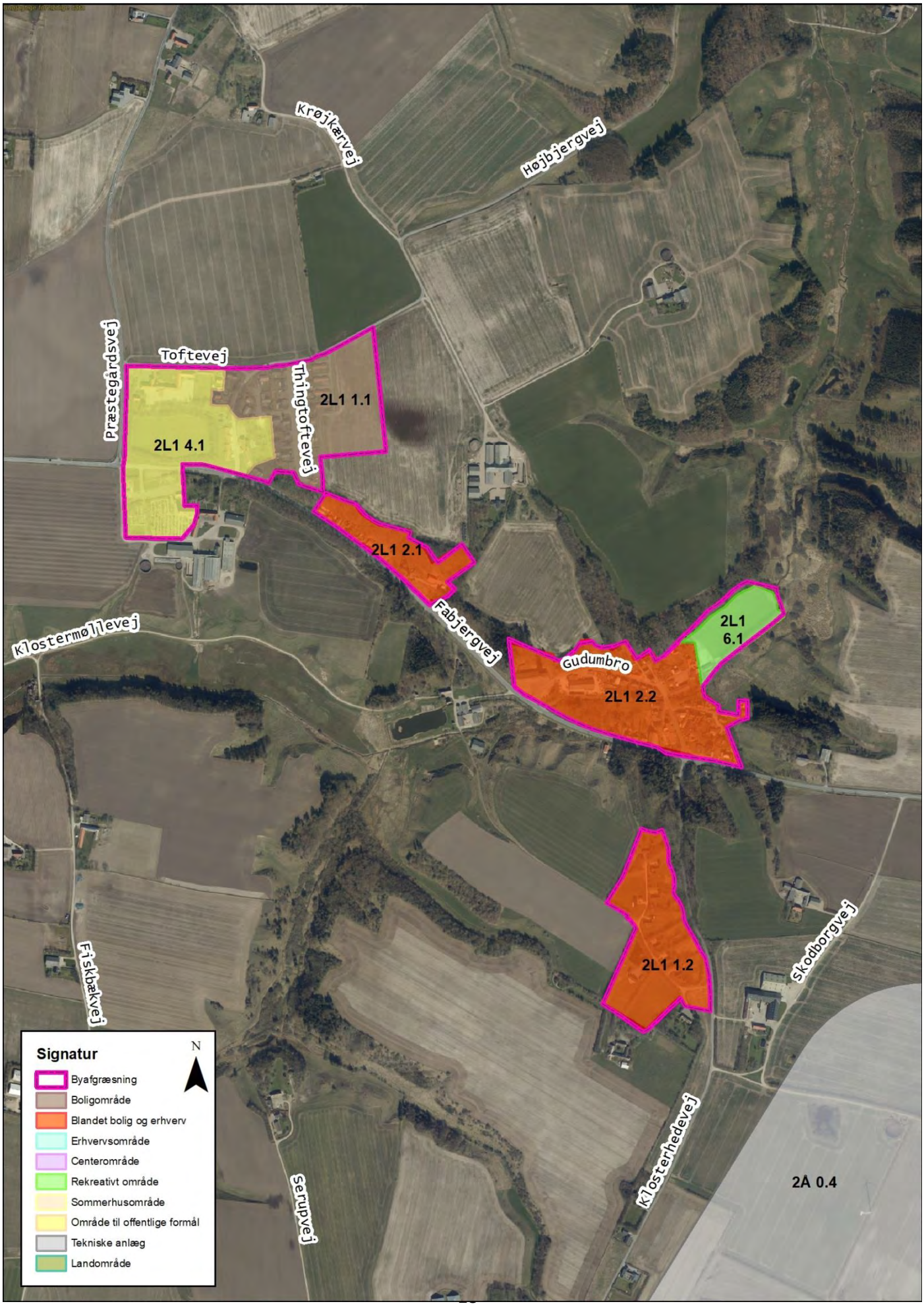
Fåre er et godt eksempel på, hvordan stationsbyerne så ud i slutningen af 1800-tallet. Den lille stationsby er let aflæselig som kulturmiljø pga. de bevarede funktionsbygninger omkring stationen. Selve stationsbygningen har en høj arkitektonisk værdi, men flere huse i byen er meget omdannede eller i dårlig stand. Stationsbygningen i Fåre er udpeget med en høj bevaringsværdi, mens bygningerne omkring er vurderet til en lavere bevaringsværdi. Det nære stationsmiljø har dog samlet set en høj kulturhistorisk værdi, som er vigtig at sikre.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Fåre rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Alle kommuneplanrammer i Fåre samles til en. Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Gudum

Krøjkærvej
Højbjergvej
Præstegårdsvej
Toftevej
Thingtoftevej
2L1 1.1
2L1 4.1
2L1 2.1
Fabjergvej
Klostermøllevej
Gudumbro
2L1 6.1
2L1 2.2
2L1 1.2
Skodborgvej
Fiskbækvej
Klosterhedevej
Serupvej
2Å 0.4
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Landsbyen ligger i en gammel smeltevandsdal, hvor der tidligere har ligget et kloster. Klosteret er væk, men gården Gudumkloster ved Gudum kirke er bevaret. I landsbyen ligger også klostermøllen med intakt møllesø samt byen Gudumstad. Desuden er gamle hulveje synlige i landskabet og vidner om Gudum som et gammelt trafikalt knudepunkt.

Kulturlandskabet med de bevarede hulveje er endnu aflæseligt og udgør en vigtig del af fortællingen om Gudums gamle vejforløb og funktion som vadested. Kirken, gården Gudumkloster og klostermøllen med møllesø udgør ligeledes vigtige fortællende elementer i kulturmiljøet.

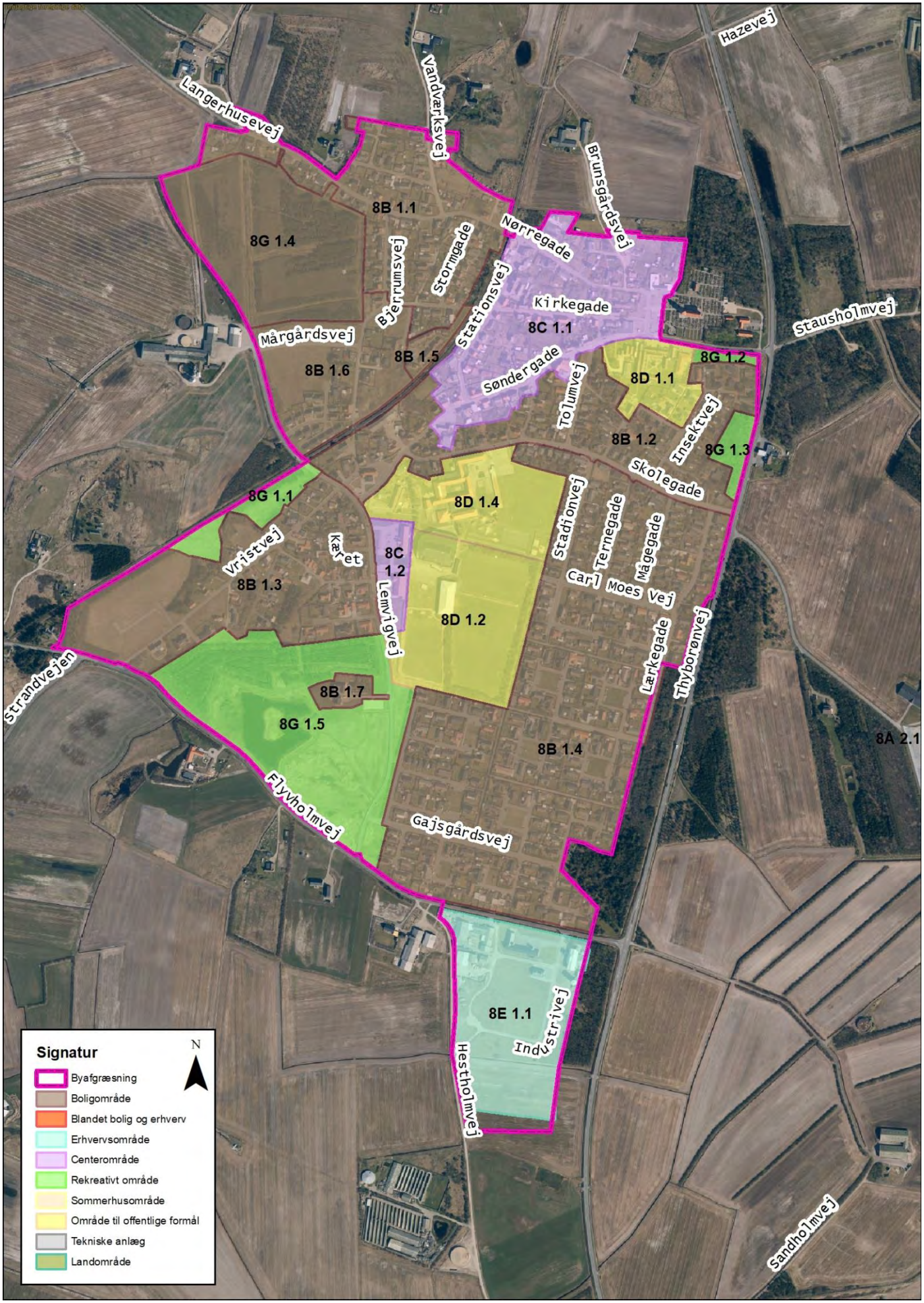
De naturskønne omgivelser giver miljøet egenskaber inden for bosætning, men bebyggelsen i Gudumstad er i forfald, og et byfornyelsesprojekt kunne løfte området omkring broen. Fortællingen om de religiøse aktiviteter kunne styrkes, hvis klosterets placering blev markeret i landskabet og historien formidlet. De nuværende aktiviteter omkring Livstilshøjskolen sætter Gudum på landkortet i en moderne kontekst og har skabt bevidst om byen ud over kommunens grænser.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Gudum rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Harboøre

Hazevej
Langerhusevej
Vandværksvej
Brunsgårdsvej
Nørregade
Kirkegade
Stormgade
Bjerrumsvej
Stationsvej
Staushølmvej
Mårgårdsvej
Søndergade
Tølumvej
Insektvej
Skolegade
Stadionvej
Ternegade
Mågegade
Carl Moes Vej
Lærkegade
Thyborønvej
Vristvej
Kæret
Lemvigvej
Strandvejen
Flyvholmvej
Gajsgårdsvej
Industrivej
Hestholmvej
Sandholmvej
8B 1.1
8G 1.4
8B 1.5
8B 1.6
8C 1.1
8G 1.2
8D 1.1
8B 1.2
8G 1.3
8G 1.1
8D 1.4
8C 1.2
8B 1.3
8D 1.2
8B 1.7
8G 1.5
8B 1.4
8A 2.1
8E 1.1
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
Harboøre kan som fiskerleje dateres tilbage til 1500-tallet. Harboøre oplevede en større udvikling i forbindelse med åbningen af VLTJ-banen i 1899, hvilket særligt opleves omkring stationen og kroen. Harboøre er særligt kendt for den indremissionske vækkelse, som blev manifesteret med ombygning af kirken i 1910. Kirken er senere udvidet i 2019.

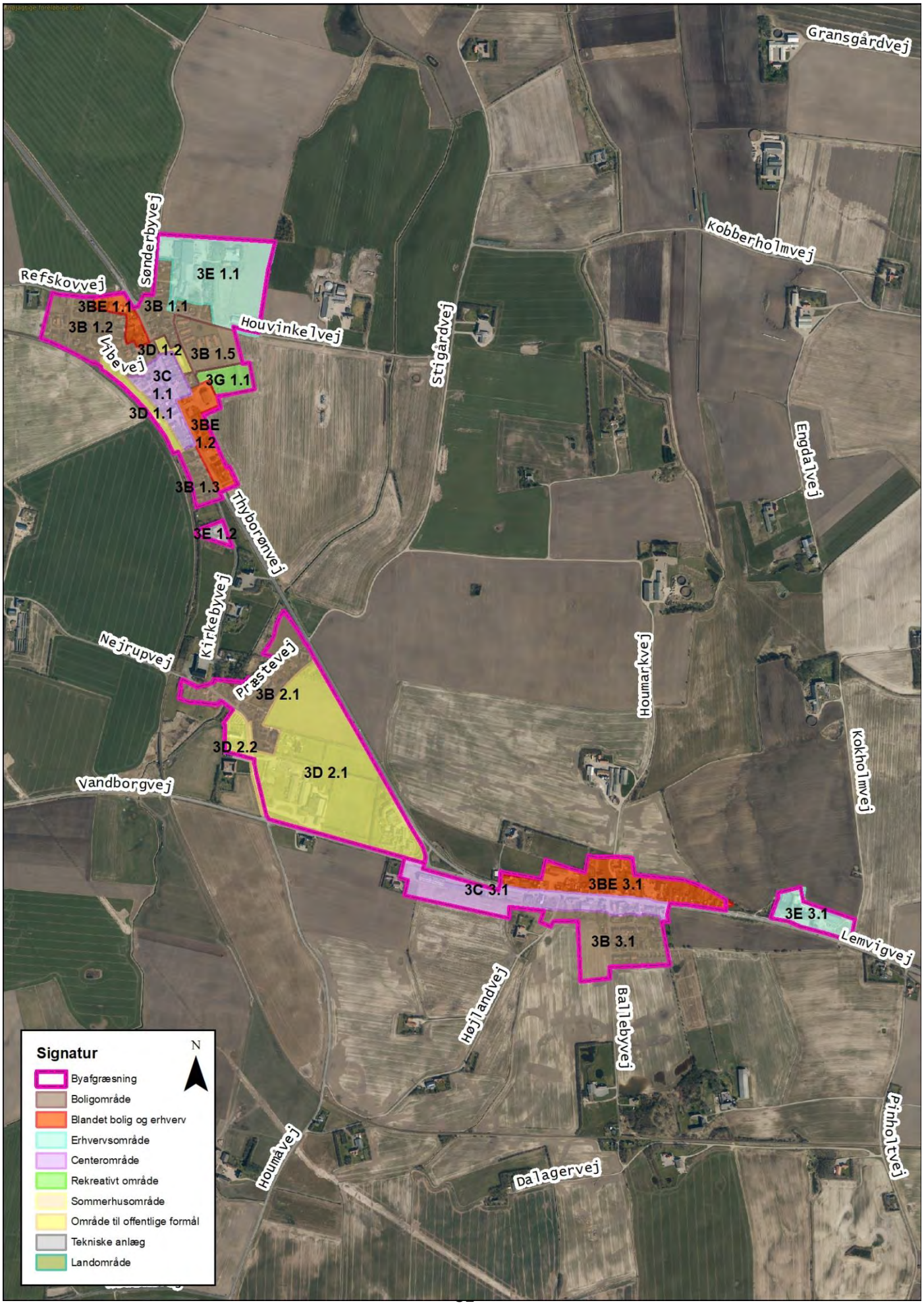
Området omkring kirken og mindesmærkerne for de mange druknede fiskere er et stærkt symbol på det barske liv på egnen samt den stærke indremissionske bevægelse. Miljøet omkring stationen og hotellet er stadig aflæseligt men fremstår i dårlig stand og forholdsvis omdannet.

Styrkeposition
Bosætning, turisme og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Harboøre rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Byafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Klinkby - Hove - Tørringhuse

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
Klinkby er den nordligste af de tre byer. En landevejsby med de fleste af de ældre huse placeret direkte ud mod Thyborønvej og de nyere kvarterer bagved. Byen består af ca. 125 huse og nogle erhvervsbygninger. Klinkby station ligger centralt i byen. Byen er opstået som stationsby på banestrækningen Lemvig-Harboøre. Stationen lå nær ved den befærdede Thyborønvej, og det var da også denne vej, der har været ledetråden i byens udvikling som vejby. Den ældre bebyggelse ligger karakteristisk som gadehuse langs landevejen, mens nyere parcelhuse er skudt op nord og vest for byen. Byen ligger højt på morænelandet med udsyn over bakkelandet mod sydvest, men i øvrigt uden markante topografiske træk, der har kunnet påvirke bydannelsen.

Houe eller Hove, som byen også staves, ligger ikke ud til Thyborønvej, men omkring Houe Kirke og Houe Å, langs de tre veje Nejrupvej, Kirkebyvej og Præstevej. I alt er der ca. 30 huse. I byen ligger også Alt i et-skolen og Alt i et-huset, som er de tre byers samlingssted - og syd for byen ligger Klinkby Bo- og Dagcenter. Byen er en ældre kirkeby opstået omkring kirken. Byen er en af de få ældre landsbyer, hvor kirken ligger inde i byen og præger bybilledet og vejforløbet. Byen er favoriseret af landskabelige omgivelser, hvor dalstrøget med Hove Å løber gennem byen, mens husene ligger op ad dalskrænterne. Vest for åen ligger en lille mejeriby. Her er nogle få huse skudt op omkring det ældre mejeri langs den stærkt faldende vej.

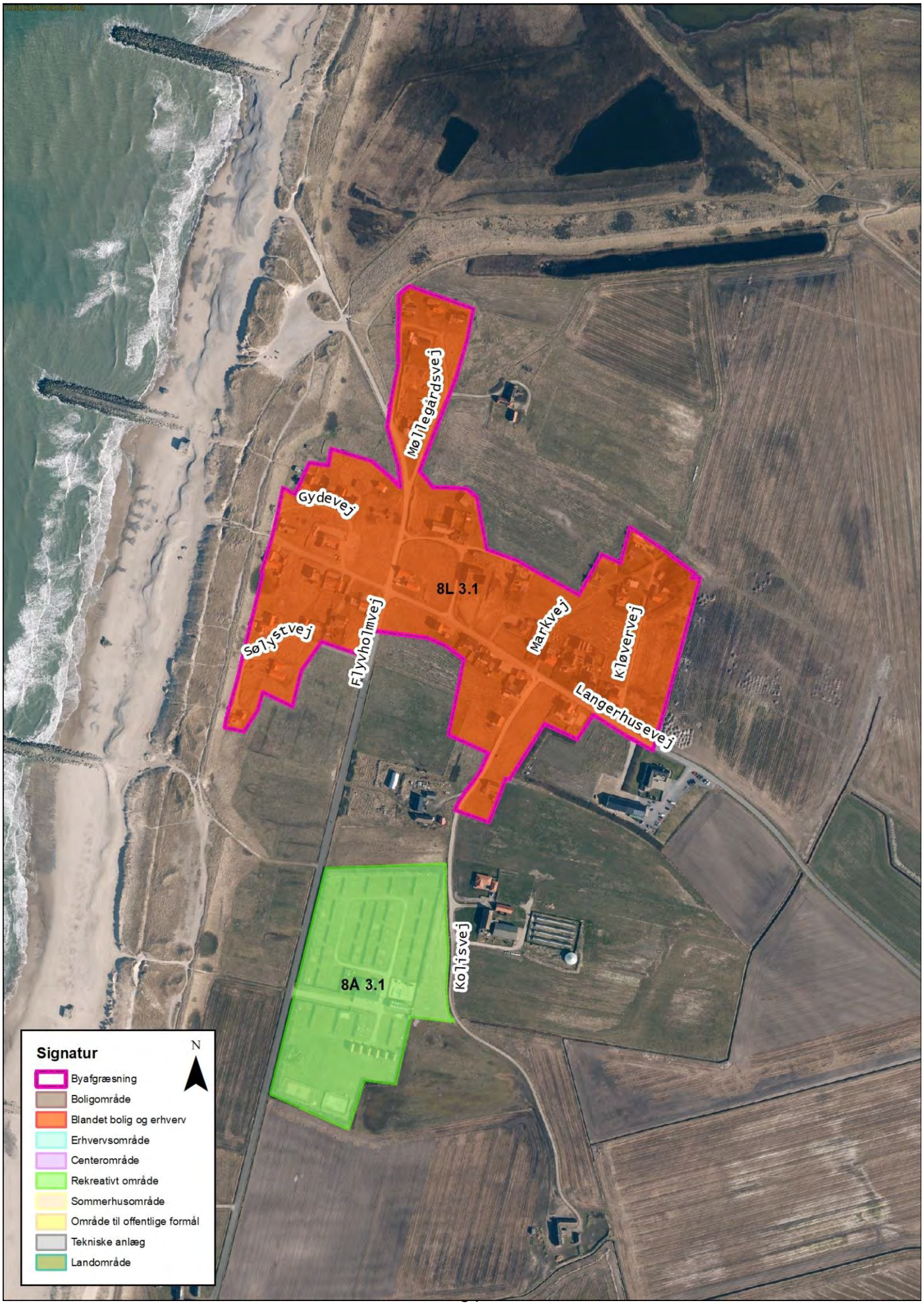
Tørringhuse er den sydligste af de tre byer. Byen, der ligesom Klinkby er en landevejsby, er overvejende placeret langs Lemvigvej med et nyere kvarter mod syd. Byen har ca. 75 huse og flere erhvervsbygninger. Ligesom i Klinkby er det landsbyen og et vejkryds, der har været udgangspunkt for bebyggelsen, der er knyttetil landevejen. Byen fi k også sit mejeri, men med den korte afstand til Lemvig og nabolandsbyerne var mulighederne for byvækst begrænsede.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Klinkby-Hove-Tørringhuse rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Alle kommuneplanrammer i de tre bydele samles i hver deres ramme til landsbyformål. Erhvervsrammer fastholdes som selvstændige rammer. Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Langerhuse

Møllegårdsvej
Gydevej
8L 3.1
Søllystvej
Flyvholmvej
Markvej
Kløvervej
Langerhusevej
Koljsvej
8Å 3.1
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Langerhuses historie er knyttet til hav- og fjordfiskeri, der tidligere var byens hovederhverv og grundlaget for landsbyens oprindelse som fiskerleje. I dag er der ikke mange synlige spor i bybilledet fra fiskeritiden, og landsbyen fremtræder overvejende som en boligby præget af turisme.

Husene i Langerhuse afspejler i høj grad byggeskikken med østvestvendte længehuse grundet de barske klimatiske forhold, der hersker i dette kystnære område ved Vesterhavet.

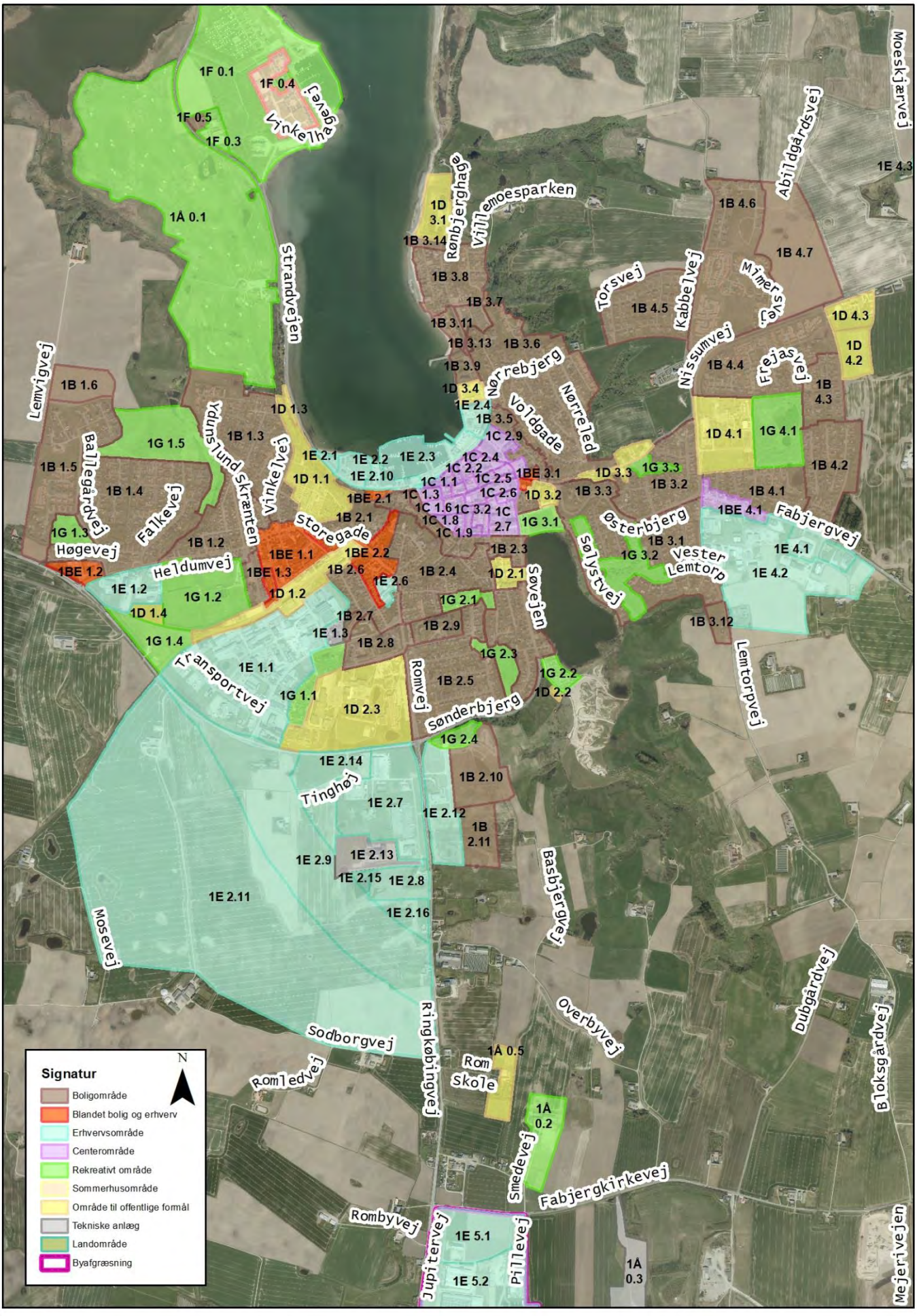
De nyere huse fra begyndelsen af 1900-tallet og derefter er hovedsageligt opført med teglstensfacader i blank mur eller pudsede. Husene har som regel sadeltag med øst-vest gavlorientering. Såkaldte "finere" huse med markant forskel i etagehøjde er bygget i perioden 1912-1920 af tegl eller cementkvadre. I 1941-1949 sker der en lidt større udbygning langs den østlige del af Langerhusevej med huse med sadeltage, karnapper og småkviste, som de ses i de fleste danske landsbyer.

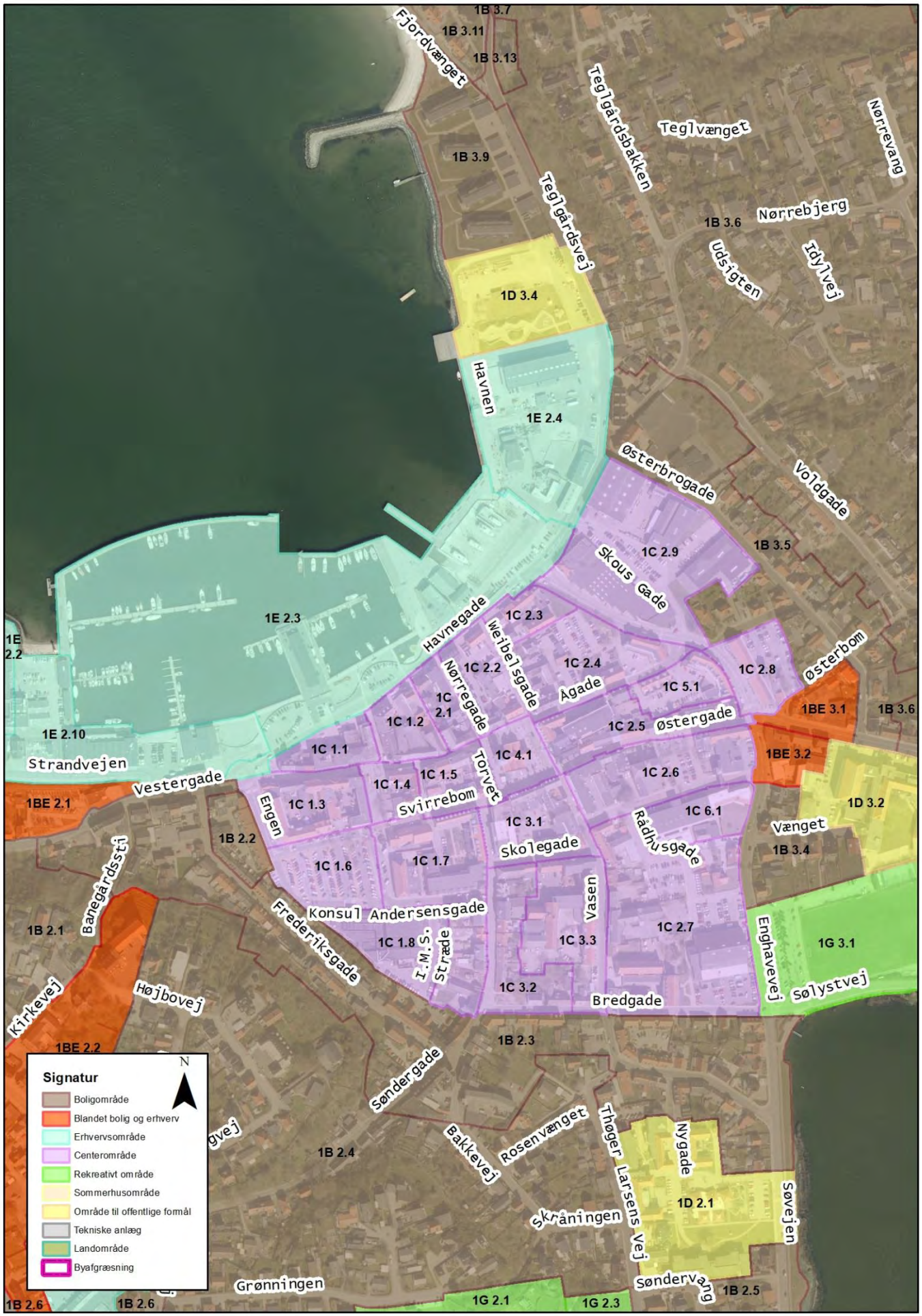
Styrkeposition
Bosætning og turisme

Strategisk og fysisk udvikling
Langerhuse rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Lemvig

1F 0.1
1F 0.4
1F 0.5
1F 0.3
Vinkelhavevej
1Å 0.1
Strandvejen
Lemvigvej
1B 1.6
1G 1.5
1B 1.5
Ballegårdvej
1B 1.4
Falkevej
1G 1.3
Højevej
1B 1.2
1BE 1.2
Heldumvej
1E 1.2
1G 1.2
1D 1.4
1G 1.4
Transportvej
1E 1.1
1G 1.1
1D 2.3
Mosevej
1E 2.11
1B 1.3
Tudnslund Skrænten
Vinkelvej
1D 1.3
1E 2.1
1E 2.2
1E 2.3
1D 1.1
1E 2.10
1BE 2.1
1B 2.1
Storegade
1BE 1.1
1BE 2.2
1BE 1.3
1B 2.6
1E 2.6
1D 1.2
1B 2.7
1E 1.3
1B 2.8
1E 2.14
Tinghøj
1E 2.7
1E 2.9
1E 2.13
1E 2.15
1E 2.8
1E 2.16
Sodborgvej
Romledvej
1D 3.1
Rønbjerghage
Villemoesparken
1B 3.14
1B 3.8
1B 3.7
1B 3.11
1B 3.13
1B 3.6
1B 3.9
1D 3.4
1E 2.4
Nørrebjerg
Voldgade
Nørreled
1B 3.5
1C 2.9
1C 2.4
1C 2.2
1C 2.5
1BE 3.1
1C 1.1
1C 1.3
1C 2.6
1D 3.2
1C 1.6
1C 3.2
1C 1.8
1C 2.7
1G 3.1
1C 1.9
1B 2.3
1B 2.4
1D 2.1
Søvejen
1G 2.1
1B 2.9
1G 2.3
1B 2.5
Romvej
Sønderbjerg
1G 2.4
1B 2.10
1B 2.11
1E 2.12
1E 2.11
Ringkøbingvej
1A 0.5
Rom Skole
1A 0.2
Smedevej
Rombyvej
Jupitervej
1E 5.1
1E 5.2
Pillevej
1Å 0.3
Fabjergkirkevej
Basbjergvej
Overbyvej
Dubgårdvej
Bloksgårdvej
Mejerivejen
Lemtorpvej
1B 3.12
Sølystvej
1G 3.2
Vester Lemtorp
1E 4.2
1E 4.1
Østerbjerg
1B 3.1
Fabjergvej
1BE 4.1
1B 4.1
1B 3.3
1D 3.3
1G 3.3
1B 3.2
1B 4.2
1D 4.1
1G 4.1
1B 4.4
Nissumvej
Frejasvej
1B 4.5
Kabbelvej
Torsvej
1B 4.6
1B 4.7
Mimersvej
Abildgårdsvej
1D 4.3
1D 4.2
1B 4.3
Woeskjærvej
1E 4.3
N
Signatur
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde
Byafgræsning

1B 3.7
1B 3.11
1B 3.13
Fjordvænget
Teglgårdsbakken
Teglvænget
Nørrevang
1B 3.9
Teglgårdsvej
1B 3.6
Nørrebjerg
Udsigten
Idylvej
1D 3.4
Havnen
1E 2.4
Østerbrogade
Voldgade
1B 3.5
1C 2.9
Skous Gade
1E 2.3
1C 2.3
Havnegade
Weibelsgade
1C 2.2
1C 2.4
Nørregade
Ågade
1C 2.8
1C 5.1
Østerbom
1BE 3.1
1B 3.6
1C 2.1
1C 1.2
1C 2.5
Østergade
1E 2.2
1E 2.10
1C 1.1
1C 4.1
1BE 3.2
Strandvejen
Torvet
1C 1.5
1C 1.4
1C 2.6
Vestergade
1BE 2.1
Svirrebom
1C 1.3
1C 6.1
1D 3.2
Engen
1C 3.1
Vænget
1B 2.2
Rådhusgade
1B 3.4
Skolegade
Banegårdssti
1C 1.6
1C 1.7
Konsul Andersensgade
Vasen
1B 2.1
Frederiksgade
1C 2.7
1G 3.1
1C 1.8
I.M.S. Stræde
1C 3.3
Enghavevej
Kirkevej
Højbovej
1C 3.2
Bredgade
Sølystvej
1BE 2.2
1B 2.3
Søndergade
Signatur
N
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde
Byafgrænsning
Bakkevej
Rosenvænget
1B 2.4
Thøger Larsens Vej
Nygade
1D 2.1
Søvejen
Skråningen
Grønningen
Søndervang
1B 2.5
1B 2.6
1B 2.6
1G 2.1
1G 2.3

Bymønsterrolle
Hovedby

Beskrivelse
Lemvig nævnes første gang i år 1234. Det sker i et brev, udstedt af kong Valdemar, hvori han overdrager skatten af plovene i Hardsyssel, Almindsyssel og Vardesyssel med flækkerne Varde og Lemvig til biskoppen i Ribe, til gengæld for den halve mønt, som han tidligere havde i Ribe by. Kilden siger ikke noget om byens grundlæggelsesår men vidner blot om, at den eksisterede i 1234, og at den var en lille by. Byens placering i bunden af Lem Vig havde både fordele og ulemper. Vigen udgjorde en naturhavn med læ for vinde fra syd og vest. Den flade strand var velegnet som landingsplads for skibe. Omkring byen var der enge til høslæt og græsning samt en sø med ferskvandsfiskeri. I de høje bakker fandtes kilder med godt drikkevand. Ulemperne var den begrænsede byggegrund i det meget lave og sumpede terræn samt de stejle nedkørsler til byen.

Lemvig er i dag centerby og i selve byen bor ca. 7.000. Centrum i byplanen er Torvet med kirken, der fik sit nuværende udseende med det karakteristiske løgspir ved en stor ombygning i 1933-34. Herfra udgår Vestergade, der som byens vigtigste handelsstrøg blev gågade allerede i 1970, mens Østergade blev omlagt til gågade i 1985. Ud over forretninger rummer denne gade flere pladskrævende offentlige funktioner. l det gamle rådhus fra 1877 er der nu musikskole, og både foran og bagved bygningen er det gamle rådhustorv samt baggården omdannet til gode byrum med plads til leg, ophold og mindre koncerter. Tilbagetrukket fra Østergade findes byens nuværende rådhus, bygget som administrationsbygning efter kommunesammenlægningen i 1970, mens pladsen foran rådhuset i 1994 blev istandsat og udstyret med bænke, træer, vandbassin og skulptur. Områdefornyelse i Lemvig gennemføres i perioden 2016-2021 og bidrager bl.a. til at Rådhusområde og Østergade bindes bedre sammen og at der skabes et grønnere byrum og lettere tilgængeligt udendørs ophold.

Lemvig rummer en række områder med særlig kulturmiljømæssig værdi. Disse er:

- Lemvig stationskvarter og Vesterbjerg
- Lemvig Havn og Bedding
- Søndergade, Vasen og Bredgade
- Kirketorvet og gågaden
- Skolebyen
- Svanevej og Sønderbakken
- Voldgade og Østerbrogade
- Skrænten
- Frederiksgade

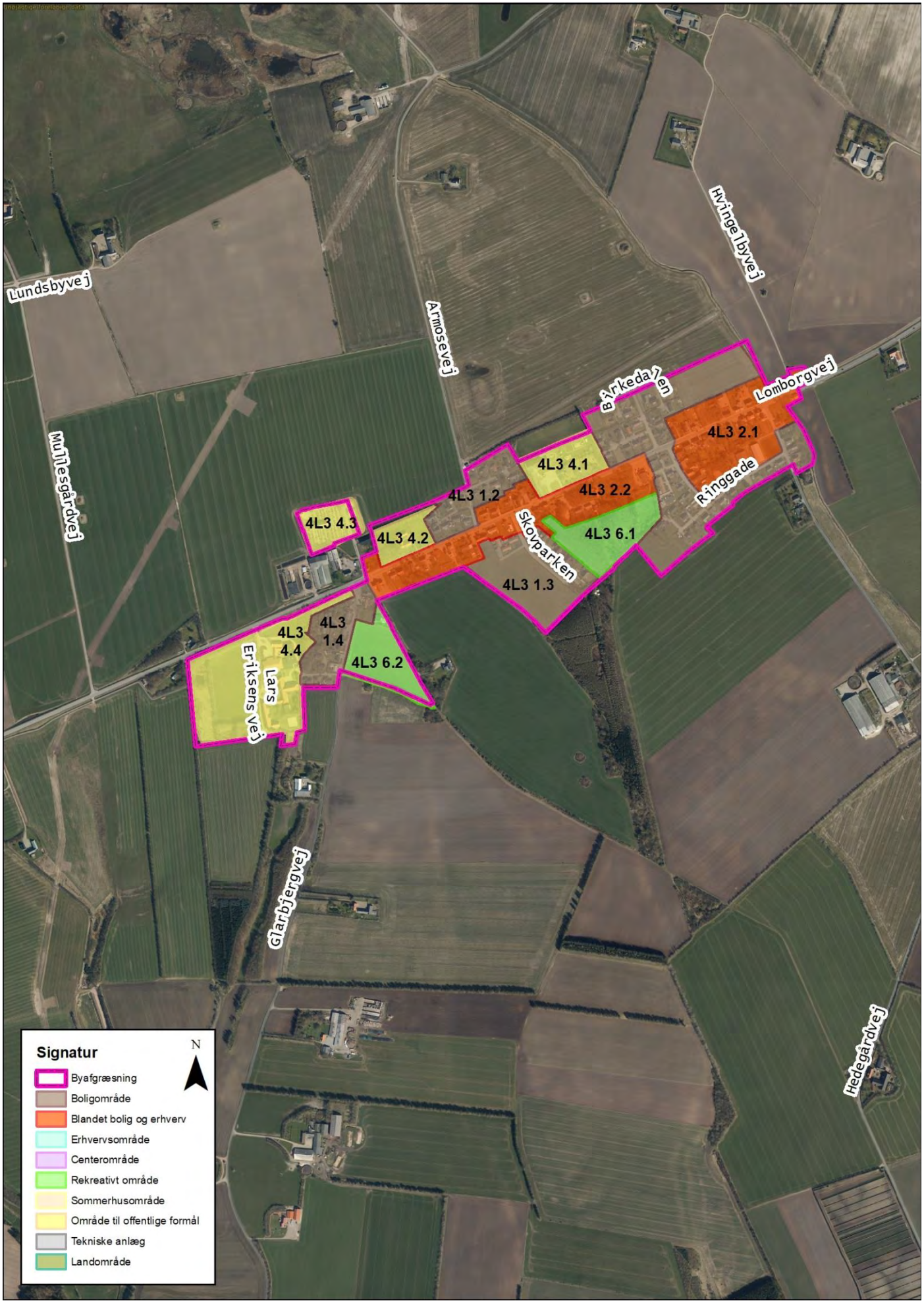
Styrkeposition
Bosætning, erhverv, turisme og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Lemvig rummer en række arealer til bosætning i forskellige dele af byen, der ikke endnu er udnyttet samt arealer, der delvis er udnyttet. Der vurderes ikke at være behov for yderligere grunde til udstykning i de forskellige områder.

De resterende rammer fastholdes.

Byafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Lomborg

Lundsbyvej
Armosevej
Hvingelbyvej
Birkedalen
Lomborgvej
Mullesgårdvej
4L3 2.1
4L3 4.1
4L3 1.2
4L3 2.2
Ringgade
4L3 4.3
4L3 4.2
Skovparken
4L3 6.1
4L3 1.3
4L3 4.4
4L3 1.4
4L3 6.2
Eriksens vej
Lars
Glarbjergvej
Hedegårdvej
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Lomborg er en vejlandsby beliggende langs Lomborgvej. Bebyggelsen er overvejende parcelhuse samt enkelte byhuse, der ligger mere eller mindre tilbagetrukket fra den gennemgående landevej.

Området har tidligere selv huset flere institutioner, men deler i dag institutioner med nabolandsbyen Ramme således der skabes bedre udnyttelse af funktionerne.

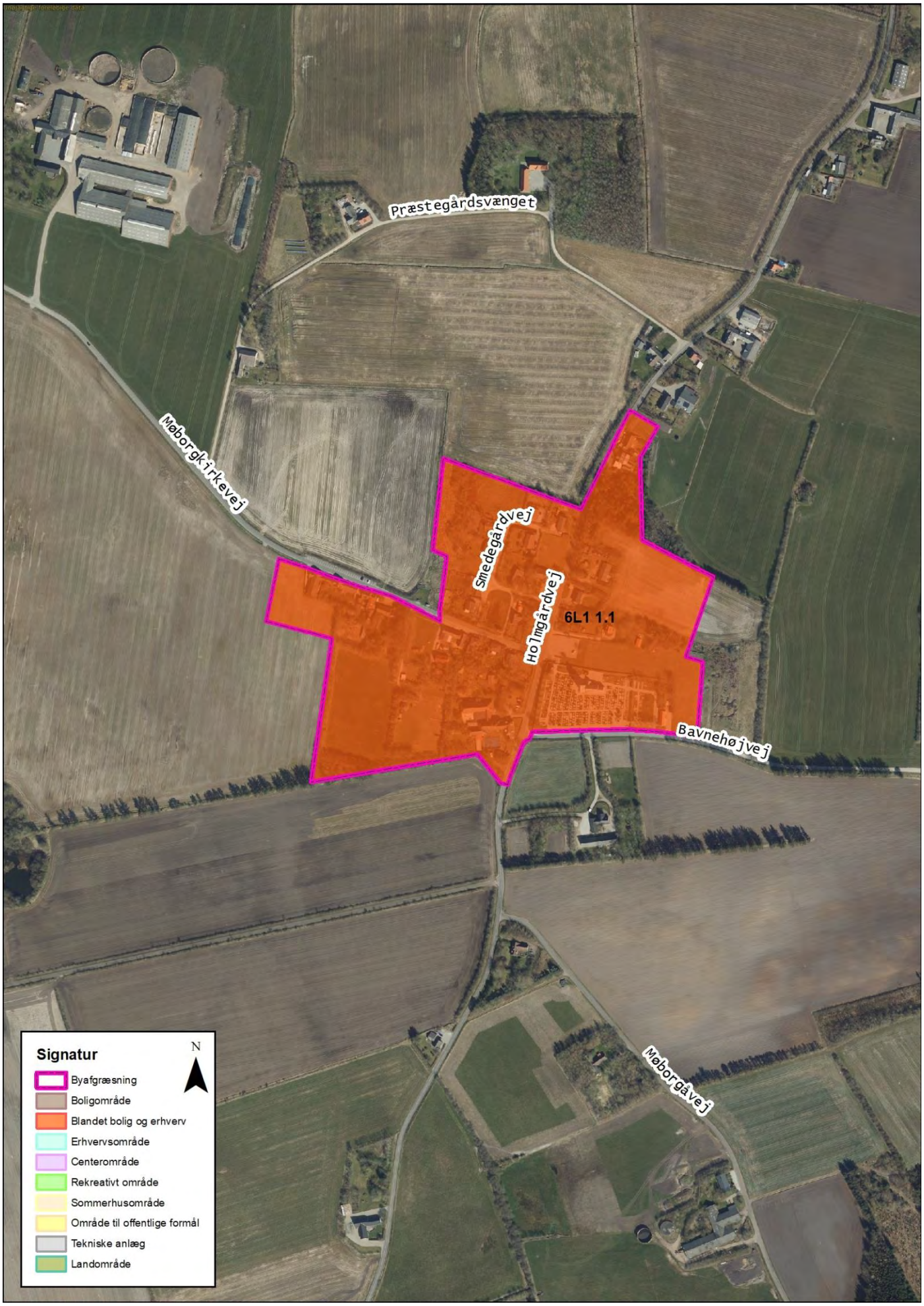
Herudover rummer byen kirke, præstegård, efterskole samt en mindre del erhverv.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Lomborg rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Møborg

Præstegårdsvænget
Møborgkirkevej
Smedegårdvej
Holmgårdvej
6L1 1.1
Bavnehøjvej
Møborgåvej
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Med sin placering på hedeslettens højeste bakkeø har byen en storslået landskabelig beliggenhed med vidt udsyn over det omkringliggende slettelandskab så langt øjet rækker. Møborg ligger på bakkens nordvest-lige skråning, mens kirken er placeret nær bakketoppen Bavnehøj, der når en højde af 47 m over havet.

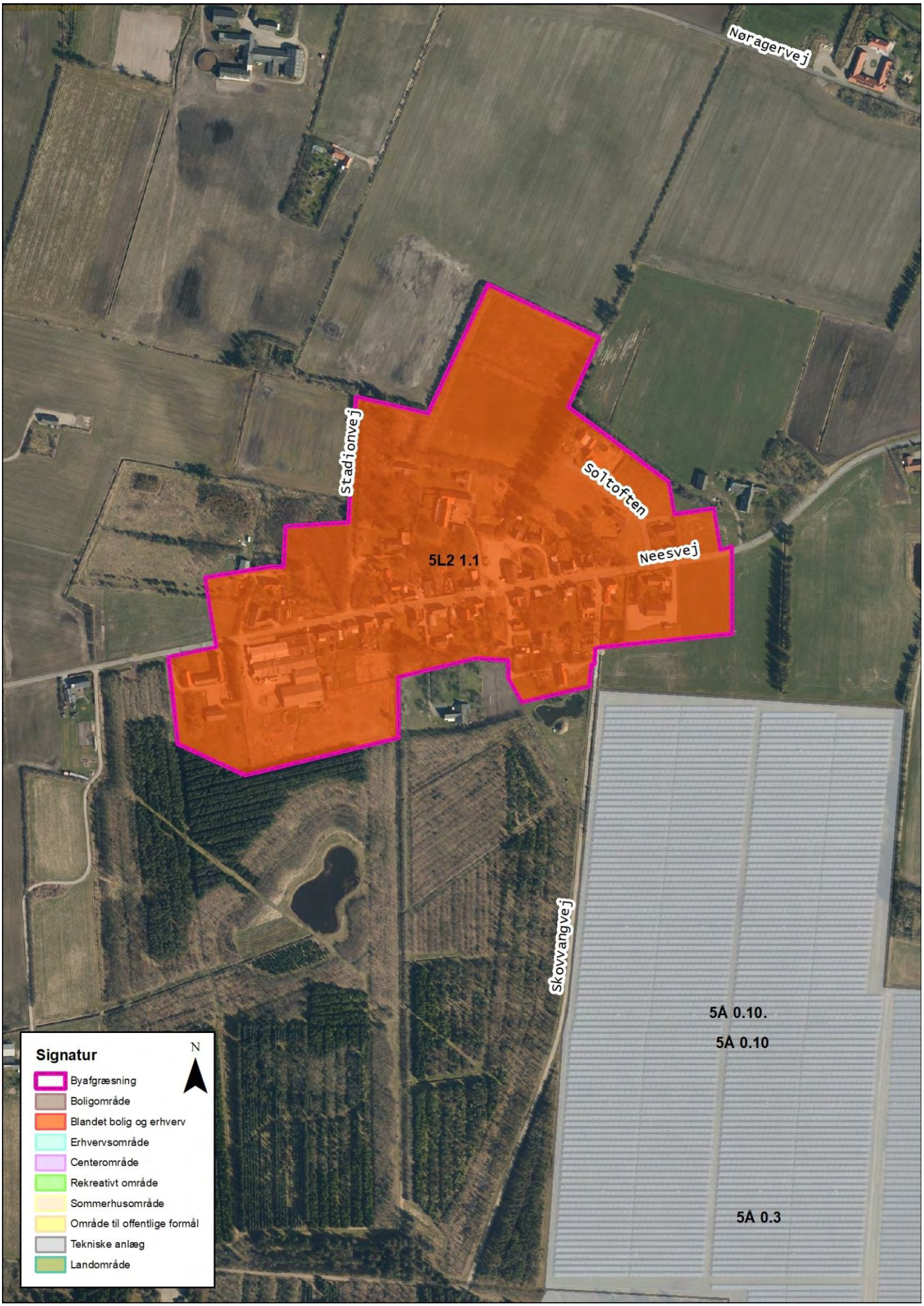
Bebyggelsen er opstået omkring vejkrydset Holmgårdvej - Møborgkirkevej nedenfor kirken og er fortsat med enkelte huse ud langs Møborgkirkevej, hvor den ensidigt beliggende vejbebyggelse danner en markant lille byfront ud mod de åbne vidder mod nord.

Også her var det skole, forsamlingshus, købmandshandel og snedker-virksomhed, der prægede den lille bydannelse, udover kirken og en vindmølle, som drog fordel af den udsatte beliggenhed.

Styrkeposition
Bosætning

Strategisk og fysisk udvikling
Møborg rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning. Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammens afgrænsning.

Nees

Nøragervej
Stadionvej
Soltoften
Neesvej
5L2 1.1
Skovvangvej
5Å 0.10.
5Å 0.10
5Å 0.3
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Nees er en vejlandsby beliggende langs Neesvej og er bestående af et mindre antal huse fra begyndelse af det 1900 århundrede suppleret med nybyggerier op til i dag.

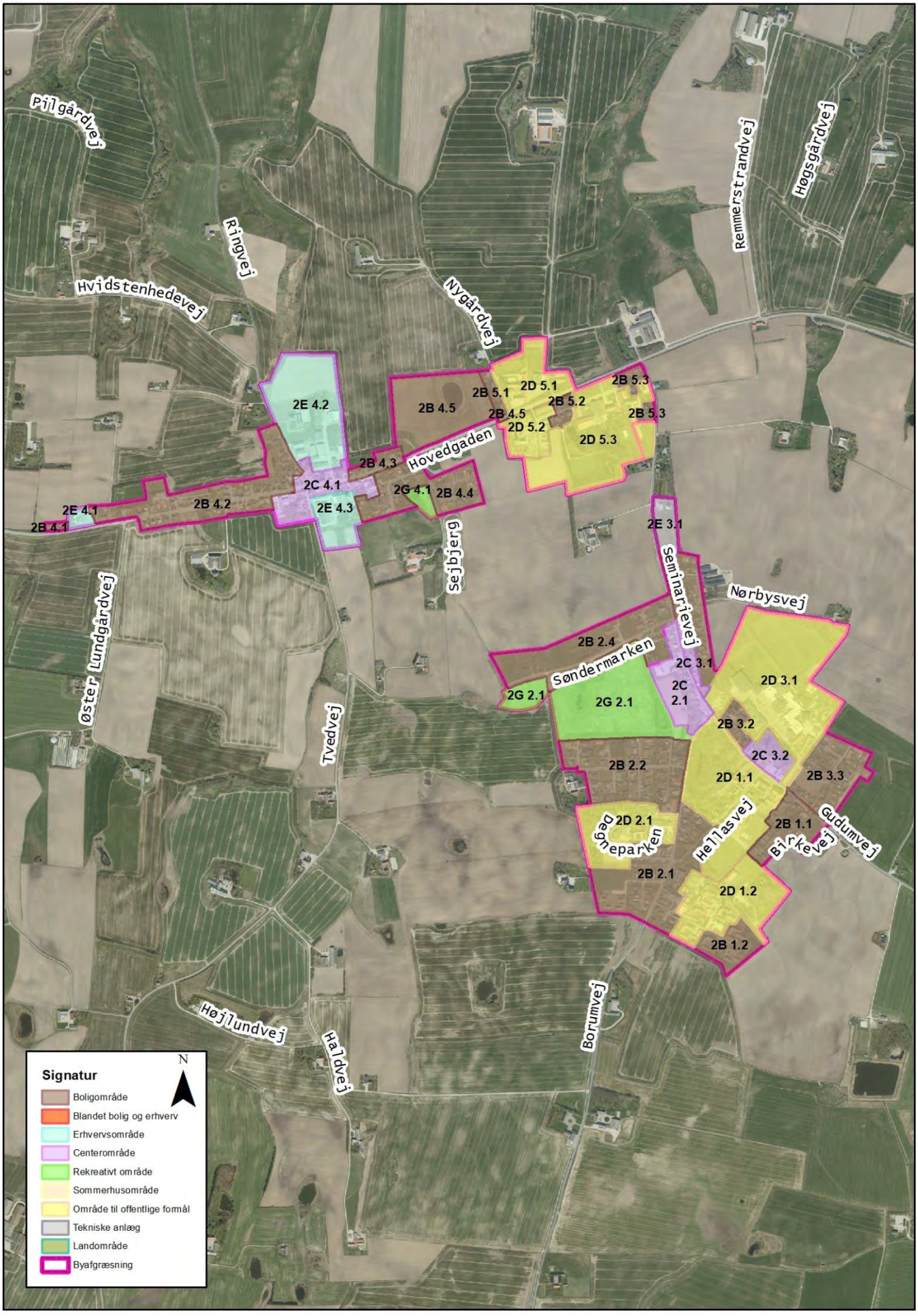
Kirken er beliggende i Nees Kirkeby ca. 0,5 km nord for. Herudover rummer landsbyen en mindre del erhverv.

Styrkeposition
Bosætning

Strategisk og fysisk udvikling
Nees rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Alle kommuneplanrammer i Nees samles til en. Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Nørre Nissum

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
Byen Nørre Nissum består af fire mindre bebyggelser; Seminariebyen, Nissumby, Kirkebyen og Korinth. Seminariebyen opstod omkring den gamle præstegård og med seminariets opførelse i 1892. I byen er præstegården, seminariet samt flere lærerboliger bevaret. I Korinth og Kirkebyen findes flere velbevarede funktionsbygninger fra andelstiden.

Vejbyerne skaber tilsammen en stærk fortælling om områdets udvikling med afsæt i både andelstidens funktionsbygninger og i den indremissionske ånd, som tydeligt opleves i seminariets bygninger. Byerne fremstår omdannet, men de velbevarede funktionsbygninger og seminariet sikrer områdets aflæselighed.

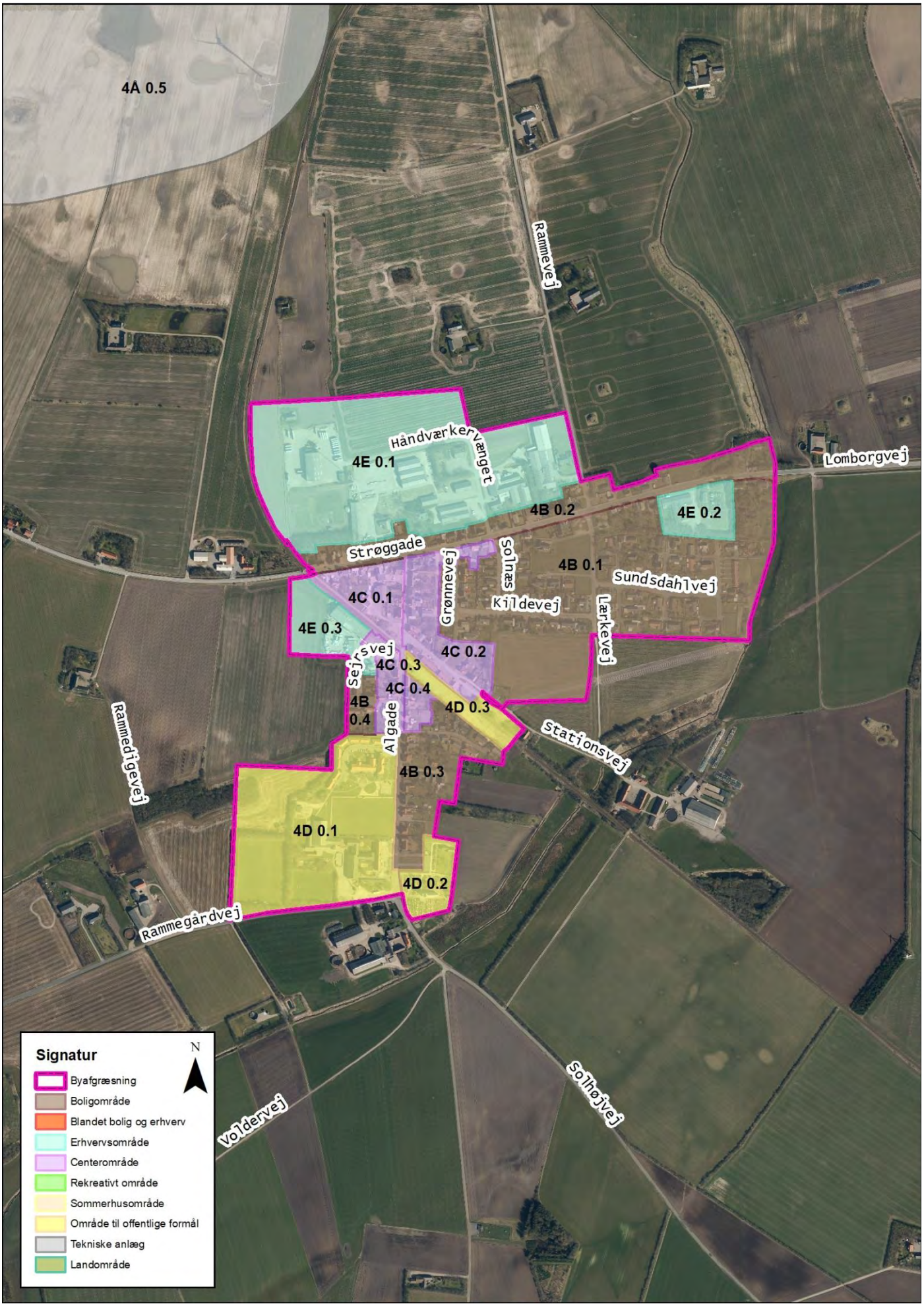
Kulturmiljøet rummer med de mange skoler store muligheder som kulturelt samlingssted. For at skabe større sammenhæng mellem de tre bebyggelser, kan andelstidens funktionsbygninger med fordel inddrages til aktiviteter i forbindelse med skolerne, så disse sikres og understøtter områdets fortælling.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Nørre Nissum rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Ramme

4Å 0.5
Rammevej
Håndværkervænget
4E 0.1
Lomborgvej
4B 0.2
4E 0.2
Strøggade
Grønnevej
Solnæs
4B 0.1
Sundsdahlvej
4C 0.1
Kildevej
Lærkevej
4E 0.3
4C 0.2
Sejrsvej
4C 0.3
4C 0.4
4B 0.4
4D 0.3
Algade
Rammedigevej
Stationsvej
4B 0.3
4D 0.1
4D 0.2
Rammegårdvej
Voldervej
Solhøjvej
N
Signatur
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
Ramme er opstået som stationsby med anlæggelsen af Vemb-Lemvig-banen i 1879 og er sidenhen vokset omkring stationen og de oprindelige gadeforløb, som danner et T-kryds. Langs Strøggade finder man en klassisk, tæt stationsbybebyggelse og langs Algade ligger den gamle købmandsgård, alderdomshjem, skole og en lang række villaer opført i Bedre Byggeskik.

Rammes funktion som stationsby er tydelig i bybilledet pga. den tætte vejbebyggelse med stationsbypræg og de tilbageværende historiske elementer som stationen og købmandsforretningen. Den sydlige bydel med plejehjem, skole og Bedre Byggeskikvillaer afspejler fint den efterfølgende udvikling i byen. Den lokale købmand har været lukket, men er nu på vej igen grundet arbejdet fra lokale kræfter.

Bebyggelsen i stationskvarteret og den sydlige del af Algade er velholdt og har fine arkitektoniske kvaliteter, mens stationsbyarkitekturen i Algades nordlige ende og Strøggade trænger til istandsættelse.

Området gennemgår områdefornyelse sammen med Lomborg. Opgaven er at understøtte lokal forskønnelse og øge sammenhængskraften imellem byerne.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Ramme rummer tilstrækkeligt med områder til bosætning.

Der udlægges ikke nye rammeområder. Landsbyafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Remmerstrand

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Bebyggelsen langs Remmerstrandvej består af mindre boliger samt en tidligere kro. Området har været fattigt og primært beboet af daglejere og håndværkere med fiskeri som bierhverv.

De fleste boliger er omdannet gennem tiden, og Remmerstrandvej har udviklet sig til en større forbindelsesvej, hvilket minimerer områdets integritetsværdi. Der findes dog fortsat flere mindre baghuse og tidligere udhuse, som har været brugt af håndværkere samt til fiskeri.

Området ligger smukt ud til Nissum Bredning, og syd for Remmerstrandvej er der de senere år bygget flere store boliger. Remmerstrand besidder muligheder som et attraktivt sommerhus- og bosætningsområde, men den trafikerede Remmerstrandvej udgør en markant udfordring i den forbindelse.

Styrkeposition
Bosætning og turisme

Strategisk og fysisk udvikling
Remmerstrand rummer kun rammer til sommerhusbebyggelse og disse fastholdes.

Rom

1Å 0.5
1Å 0.2
1Å 0.2
Smedevej
Ringkøbingvej
Bækkelundvej
Fabjergkirkevej
1E 5.1
Pillevej
Jupitervej
1E 5.2
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Lokalsamfund

Beskrivelse
Rom by er et mindre lokalsamfund beliggende syd for Lemvig. Bebyggelsen ligger tæt op ad Ringkøbingvej og består hovedsageligt af parcelhuse samt en mindre del erhverv. Umiddelbart syd for Rom by er Rom Erhvervsområde, hvor virksomheder med særlige beliggenhedskrav placeres.

Styrkeposition
Bosætning

Strategisk og fysisk udvikling
Rom by har ikke kommuneplanrammer.

Skalstrup

5A 0.9
Øster Dalgårdvej
Ballesigvej
Skalstrupvej
Kikkenborgvej
Bækbyvej
Signatur
N
Byafgrænsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Lokalsamfund

Beskrivelse
Bebyggelsen Skalstrup er beliggende langs Skalstrupvej i det sydligste af Lemvig Kommune. Bestående mest af landbrugsejendomme og husmandssteder er dette lokalsamfund opstået og fastholdt omkring landbrug.

Styrkeposition
Bosætning

Strategisk og fysisk udvikling
Der er ikke kommuneplanrammer for Skalstrup.

Thyborøn

Havnegade
Trawlvej
Jagtvej
Tobisvej
Nordsøkaj
Harbørevej
Ærøvej
Sprogøvej
Kjittvej
Værftsvej
Dokken
Færgen
Vesterhavsgade
Sydhavnsvej
Thyborønvej
10C 1.4
10C 1.5
10C 1.6
10E 1.3
10E 1.9
10C 1.3
10C 1.7
10C 1.1
10E 1.2
10B 1.7
10D 1.4
10D 1.5
10B 1.1
10BE 1.3
10B 1.5
10E 1.4
10E 1.15
10B 1.2
10BE 1.2
10E 1.6
10B 1.3
10D 1.8
10D 1.3
10B 1.6
10B 1.8
10D 1.2
10G 1.1
10D 1.1
10C 1.2
10E 1.7
10E 1.13
10B 1.4
10E 1.14
10E 1.11
10E 1.5
10E 1.8
10E1.10
10E1.16
10E1.12
9E 1.1
Signatur
N
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde
Byafgræsning

Bymønsterrolle
By

Beskrivelse
Indtil det endelig gennembrud af Agger Tange i 1862 lå Thyborøn i Thy og bestod af 9 huse. I 1899 blev Thyborøn endestation for VLTJ-banen, men byen oplevede først en større vækst med anlæggelsen af havnen i 1914. Efterfølgende er havnen udvidet med Søndre Inderhavn, industrihavn samt færgehavn til Agger.

I 1954 gennemførte staten et infrastrukturprojekt med en kombineret vej- og jernbanedæmning til beskyttelse mod oversvømmelse samt som en sikring af havnens status som en af landets største. I området findes også Thyborøn-fæstningen fra 2. Verdenskrig samt Kystdirektoratets røde huse opført fra 1930-45 i forbindelse med kystsikringen langs Harboøre Tange.

Thyborøn er i dag en af landets største fiskerihavne og et af de få steder, fiskeriets betydning opleves helt tydeligt. De røde huse, de enkle boliger og høfderne understøtter fortællingen om det barske miljø og den nære relation til havet.

De bærende værdier i kulturmiljøet knytter sig til havnens tidligste bygninger placeret langs Havnegade, såsom sømandshjem fra 1917 og fiskeriauktion fra 1928. Bærende for kulturmiljøet er også Kystdirektoratets røde huse, skildpaddespionens bunkers, transformatortårnet samt miljøet langs Bredgade.

Styrkeposition
Bosætning, erhverv, turisme og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Thyborøn har ikke mulighed for yderligere udlæg til boligformål grundet byens placering med omgivende vand.

Derfor fastholdes alle kommuneplanrammer.

Byafgrænsningen skal følge kommuneplanrammernes afgrænsning.

Vandborg

Nørgårdvej
Engbjergvej
Gåskærvej
Råbjergvej
Vandborgvej
Kirkensgårdvej
Stokholmvej
Knakkervej
Signatur
N
Byafgræsning
Boligområde
Blandet bolig og erhverv
Erhvervsområde
Centerområde
Rekreativt område
Sommerhusområde
Område til offentlige formål
Tekniske anlæg
Landområde

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Indtil slutning af 1800-tallet lå Vandborg kirke og den gamle skole for sig selv omgivet af fritliggende gårde. I forbindelse med landbrugets hastige udvikling og anlæggelsen af Vandborg Mejeri i 1887, udviklede området sig til en andelsby med fælles funktioner for de omkringliggende gårde. I forbindelse med mejeriet blev der opført bestyrerbolig, forsamlingshus, købmandsgård og boliger i Bedre Byggeskik. I området findes også flere gårde, præstegård, missionshus og oprindelige markstrukturer.

Vandborg er et tidstypisk billede på Lemvig-egnens bydannelser i slutningen af 1800-tallet og et fint eksempel på en andelsby, der fremstår helstøbt i sin struktur med en stærk arkitektonisk sammenhæng i form af Bedre Byggeskik. De mange gårde og velbevarede markstrukturer omkring Vandborg understøtter endvidere fortællingen om andelsbyen og dennes udvikling.

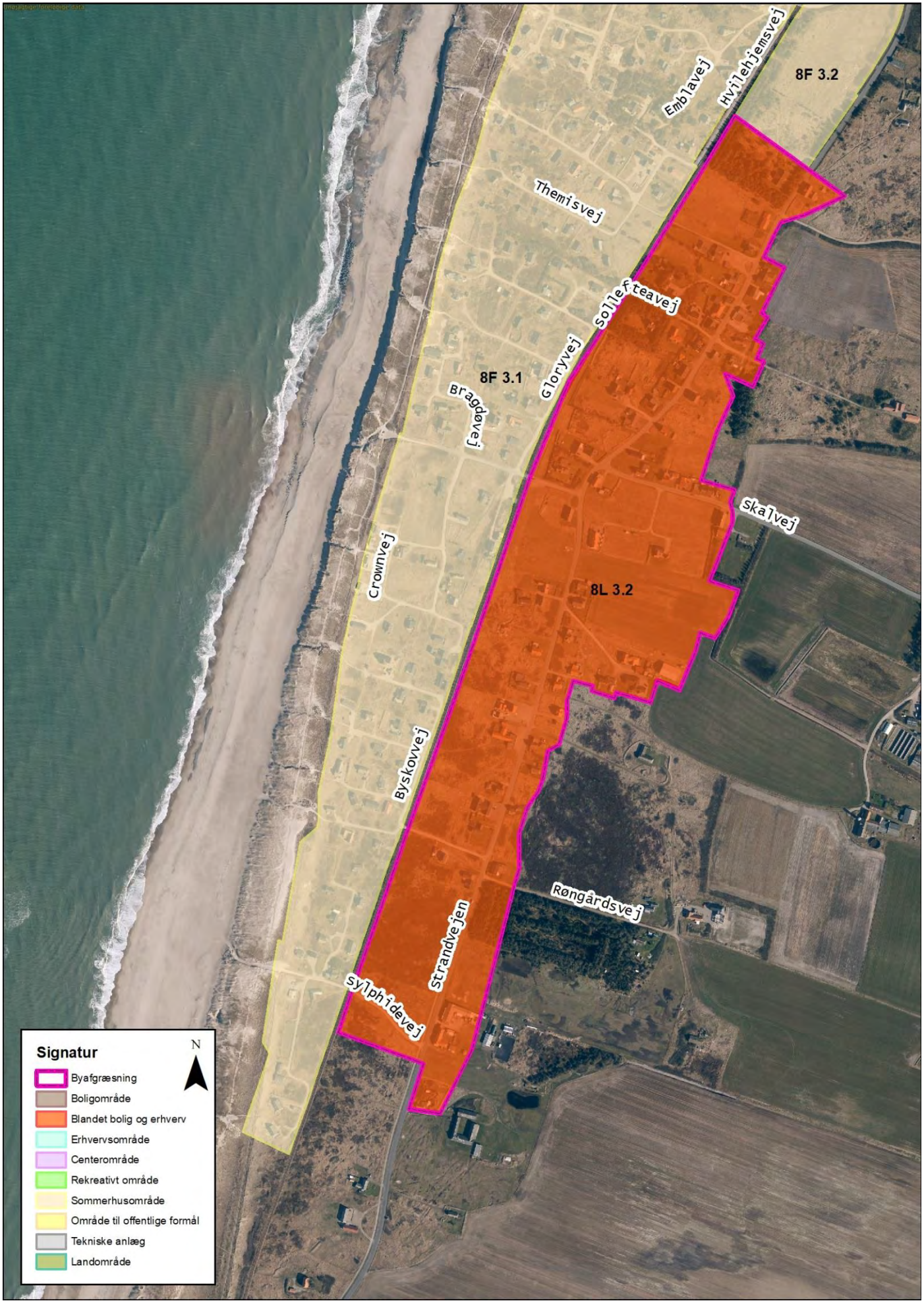
De bærende værdier for landsbyen knytter sit til placeringen i det åbne landskab og sammenhængen med de fritliggende gårde, samt den gennemgående Bedre Byggeskik-arkitektur. Samspillet mellem kirken, den nye og gamle skole samt miljøet omkring mejeriet er ligeledes et vigtigt træk i kulturmiljøet.

Skolen, forsamlingshuset og den tidligere købmandsgård besidder gode muligheder for en udvikling af offentlige kulturelle formål og erhverv i forbindelse med turismen ved Fjaltring, Ferring og Bovbjerg.

Styrkeposition
Bosætning og kultur

Strategisk og fysisk udvikling
Der er ikke kommuneplanrammer for Vandborg.

Vrist Landsby

Bymønsterrolle
Landsby

Beskrivelse
Vrist landsby er beliggende som vejlandsby langs Strandvejen umiddelbart sydvest for Harboøre. Mod vest afgrænses landsbyen af jernbanelinien samt eksisterende sommerhusbebyggelse, mens landsbyen mod nord, øst og syd grænser mod dyrkede landbrugsarealer.

Vrist landsby er kendetegnet ved spredt bebyggelse, dog med en vis fortætning de senere år.

Styrkeposition
Bosætning og turisme

Strategisk og fysisk udvikling
Kommuneplanrammer for Vrist landsby fastholdes.

Rammeændringer:
Gennemgang af bymønster-samt landsby- og byudvklingsafsnit har betydning for en række af byernes kommuneplanrammer. I flere tilfælde samles rammer i landsbyer og i to tilfælde oprettes nye rammer. I det efterfølgende skabes et overblik over ændringerne.

Bonnet
I Bonnet erstattes rammerne 4L1 1.1, 4L1 1.2, 4L1 2.1, 4L1 4.1, 4L1 4.2 og 4L1 6.1 af én ramme kaldet 4L1 2.1.

Fabjerg
I Fabjerg erstattes rammerne 2L2 2.1, 2L2 2.2 og 2L2 4.1 af én ramme kaldet 2L2 2.1.

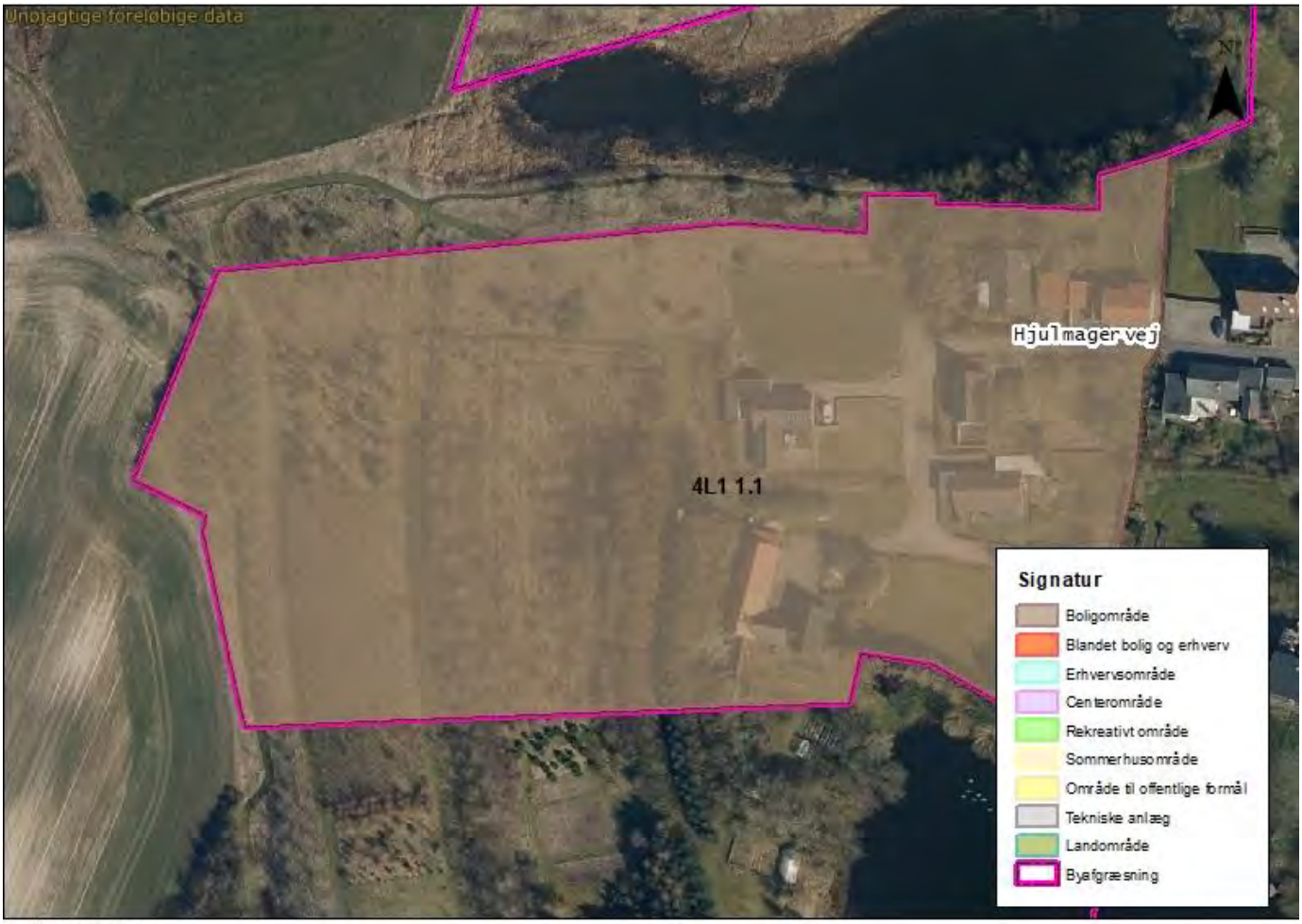
Fjaltring
Der tilføjes én ny ramme kaldet 4L2 2.5.

Fåre
I Fåre erstattes rammerne 5L1 2.1, 5L1 2.2 og 5L1 4.1 af én ramme kaldet 5L1 2.1.

Møborg
I Møborg erstattes rammerne 6L1 1.1, 6L1 4.1 og 6L1 4.2 og den nye ramme for landsbyen hedder nu 6L1 1.1.

I det følgende ses rammernes udformning og placering i landsbyerne.

Bonnets hidtidige rammer:

Rammenr.:
4L1 1.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Boligområde

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Boligområde

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Boligformål og bebyggelse til offentlige formål såsom børneinstitutioner og lignende samt mindre butikker til områdets daglige forsyning, eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden gener i forhold til omgivelserne.

Bonnets hidtidige rammer:

Rammenr.:
4L1 1.2

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Boligområde

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Boligområde

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

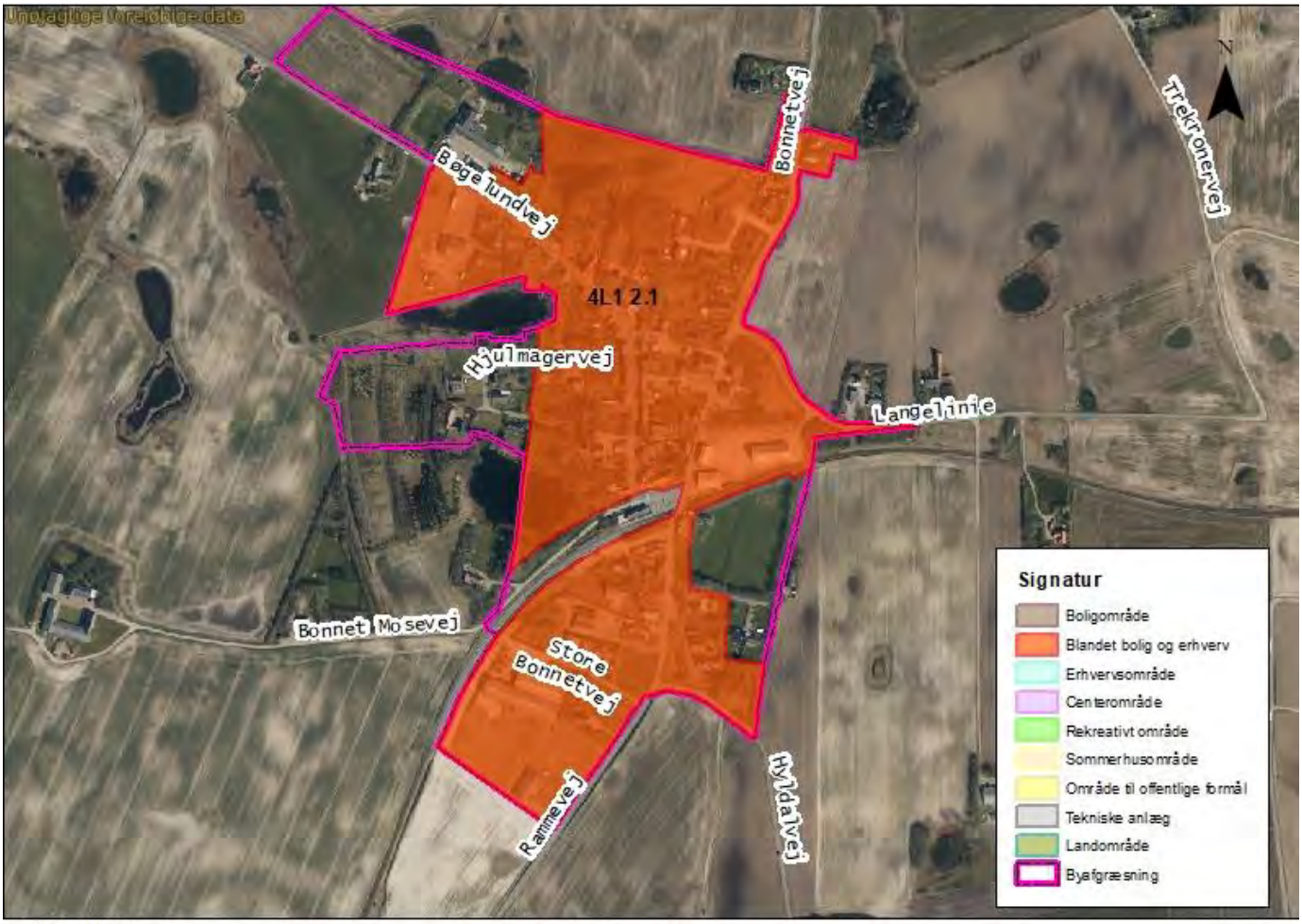
Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Boligformål og bebyggelse til offentlige formål såsom børneinstitutioner og lignende samt mindre butikker til områdets daglige forsyning, eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden gener i forhold til omgivelserne.

Bonnets hidtidige rammer:

Rammenr.:
4L1 2.1

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Bebyggelsesprocent:
0

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Boligformål og erhvervsformål, butikker samt offentlige formål og landbrugsformål. Rammen giver mulighed for etablering eller udvidelse af butiksarealer. Der må indenfor rammen udvides med samlet med 300 m2 dagligvarebutik og 200 m2 udvalgsvarebutik

Zonestatus:
Landzone

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Plandistrikt:
-

Lokalplan:
Delvis Lokalplan 58

Bebyggelsens omfang og udformning:
Eksisterende virksomheder skal have mulighed for udvidelser. Mulighed for opførelse af enkelte bygningsdele i op til 20 m.

Bonnets hidtidige rammer:

Rammenr.:
4L1 4.1

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Anvendelse generelt:
Område til offentlige formål

Anvendelse specifikt:
Område til offentlige formål

Bebyggelsesprocent:
0

Max. antal etager:
2,5

Max. bygningshøjde:
10

Bemærkninger til anvendelsen:
Offentlige formål såsom skoler, institutioner, kirkelige formål, tekniske anlæg, parkering og lignende.

Zonestatus:
Landzone

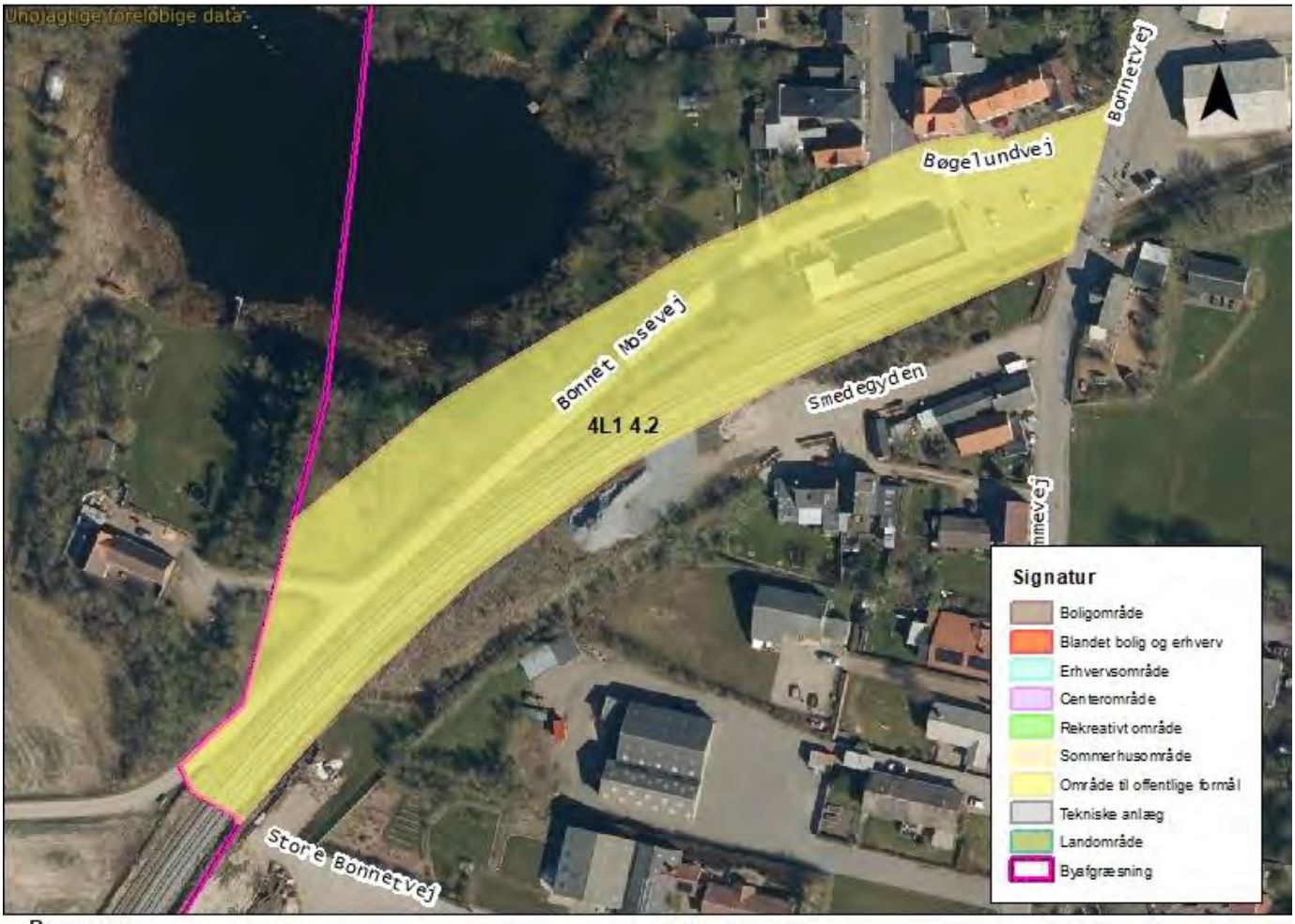
Fremtidig zonestatus:
Landzone

Plandistrikt:
-

Lokalplan:

Bebyggelsens omfang og udformning:
Bebyggelsesprocenten skal min. være 40 for den del, der anvendes til skole og lign., og maks. 25 for den del, der anvendes til andre formål end bebyggelse. Enkelte bygninger må opføres i en højde større end 10 m når særlige forhold taler derfor.

Bonnets hidtidige rammer:

Rammenr.:
4L1 4.2

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Anvendelse generelt:
Område til offentlige formål

Anvendelse specifikt:
Område til offentlige formål

Bebyggelsesprocent:
0

Max. antal etager:
2,5

Max. bygningshøjde:
10

Bemærkninger til anvendelsen:
Offentlige formål såsom skoler, institutioner, kirkelige formål, tekniske anlæg, parkering og lignende.

Zonestatus:
Landzone

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Plandistrikt:
-

Lokalplan:

Bebyggelsens omfang og udformning:
Bebyggelsesprocenten skal min. være 40 for den del, der anvendes til skole og lign., og maks. 25 for den del, der anvendes til andre formål end bebyggelse. Enkelte bygninger må opføres i en højde større end 10 m når særlige forhold taler derfor.

Bonnets hidtidige rammer:

Rammenr.:
4L1 6.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Rekreativt område

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Rekreativt område

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

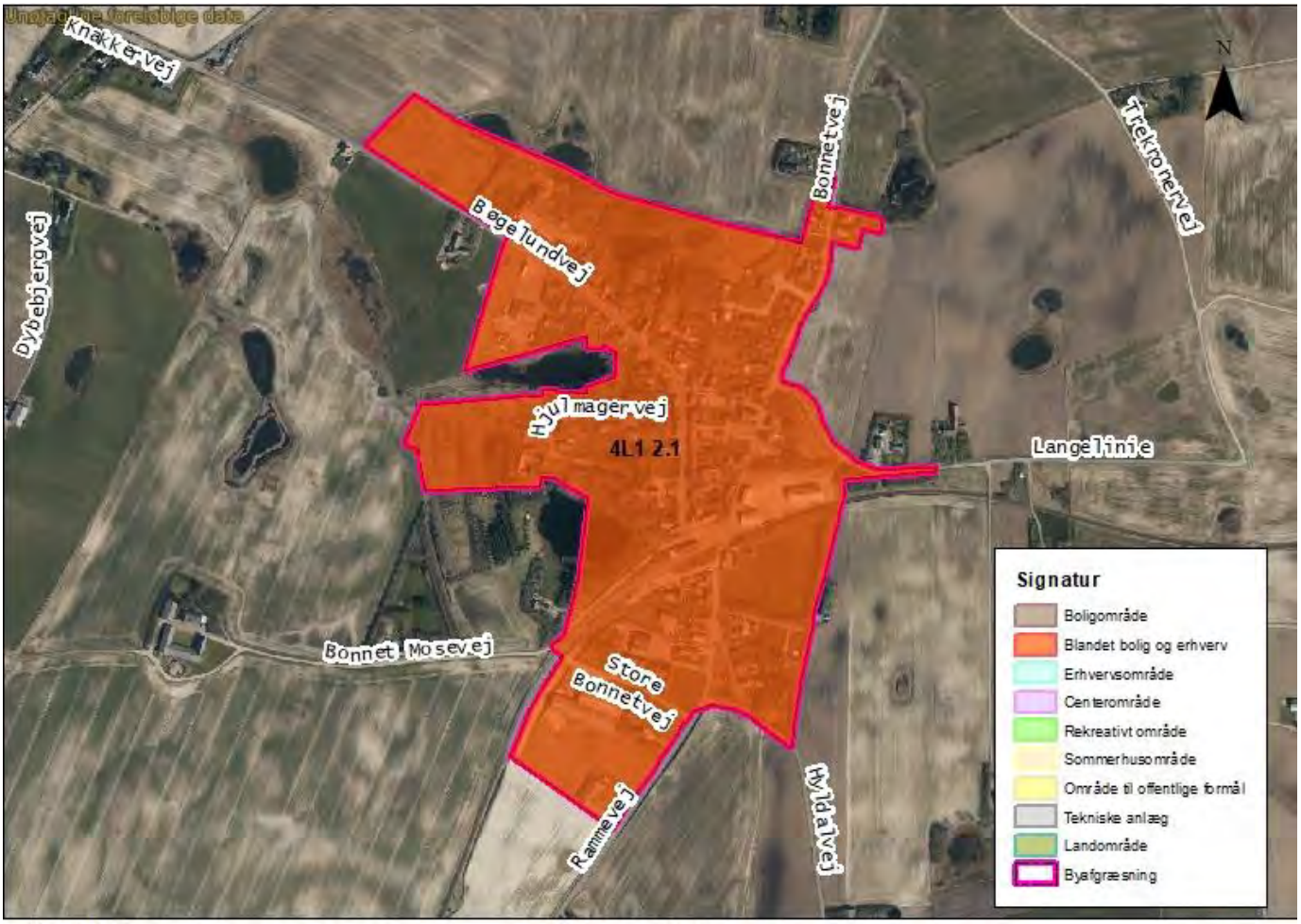
Bebyggelsens omfang og udformning:
Der må kun opføres bebyggelse som har direkte tilknytning til områdets funktion (f.eks. klubhuse, redskabsrum og lignende).

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Offentligt friareal såsom skov, park, idrætsanlæg, legepladser, kolonihaver, grønne områder og lign.

Bonnets nye ramme:

Rammenr.:
4L1 2.1

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2020-32

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Bebyggelsesprocent:
40

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Landsbyformål. Boligformål og erhvervsformål, butikker samt offentlige formål og landbrugsformål. Der må indenfor rammen udvides med samlet med 300 m2 dagligvarebutik og 200 m2 udvalgsvarebutik.

Zonestatus:
Landzone

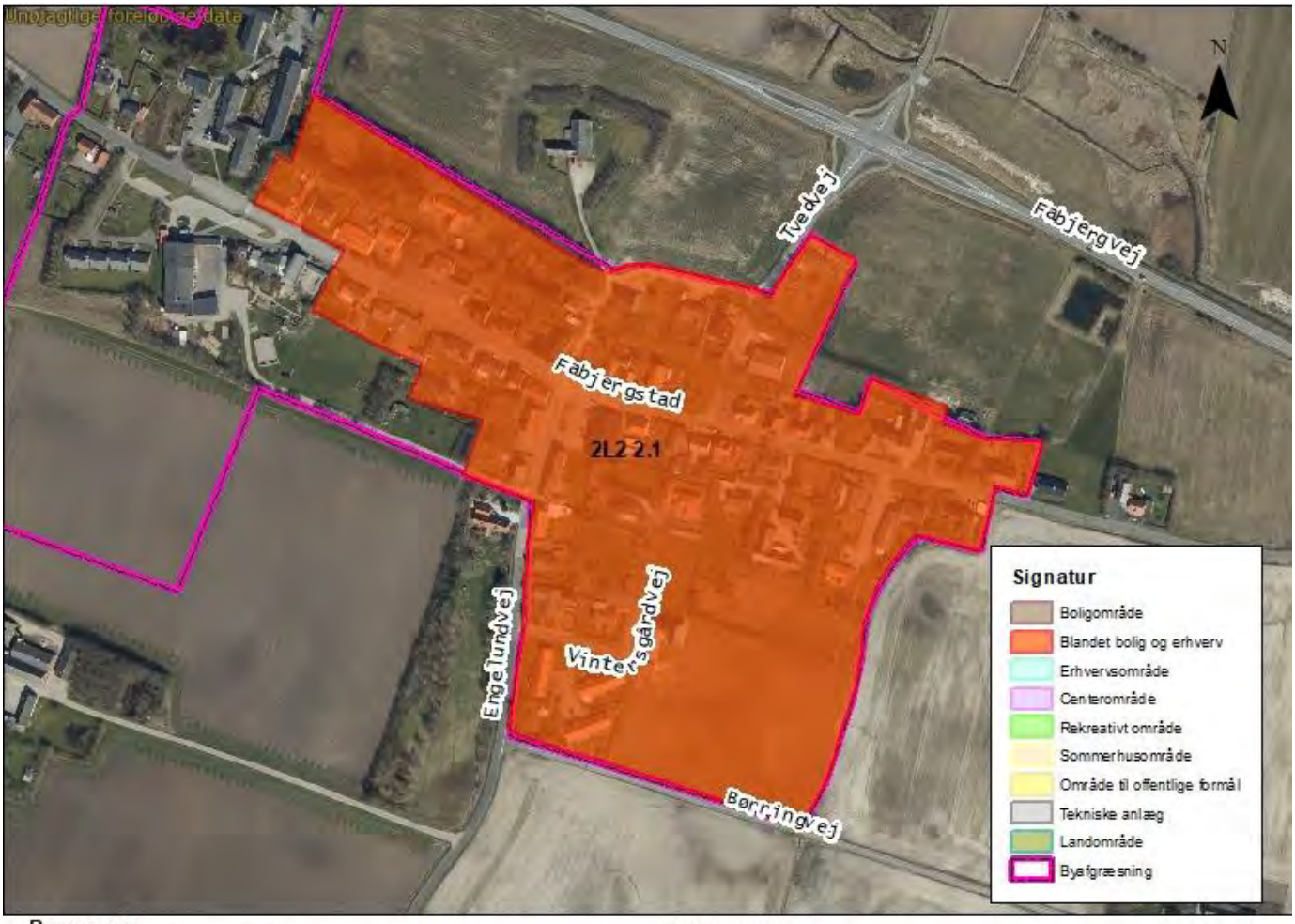
Fremtidig zonestatus:
Landzone

Plandistrikt:
-

Lokalplan:
Delvis Lokalplan 58

Bebyggelsens omfang og udformning:
Eksisterende virksomheder og institutioner skal have mulighed for udvidelser. Mulighed for opførelse af enkelte bygningsdele i op til 20 m.

Fabjergs hidtidige rammer:

Rammenr.:
2L2 2.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

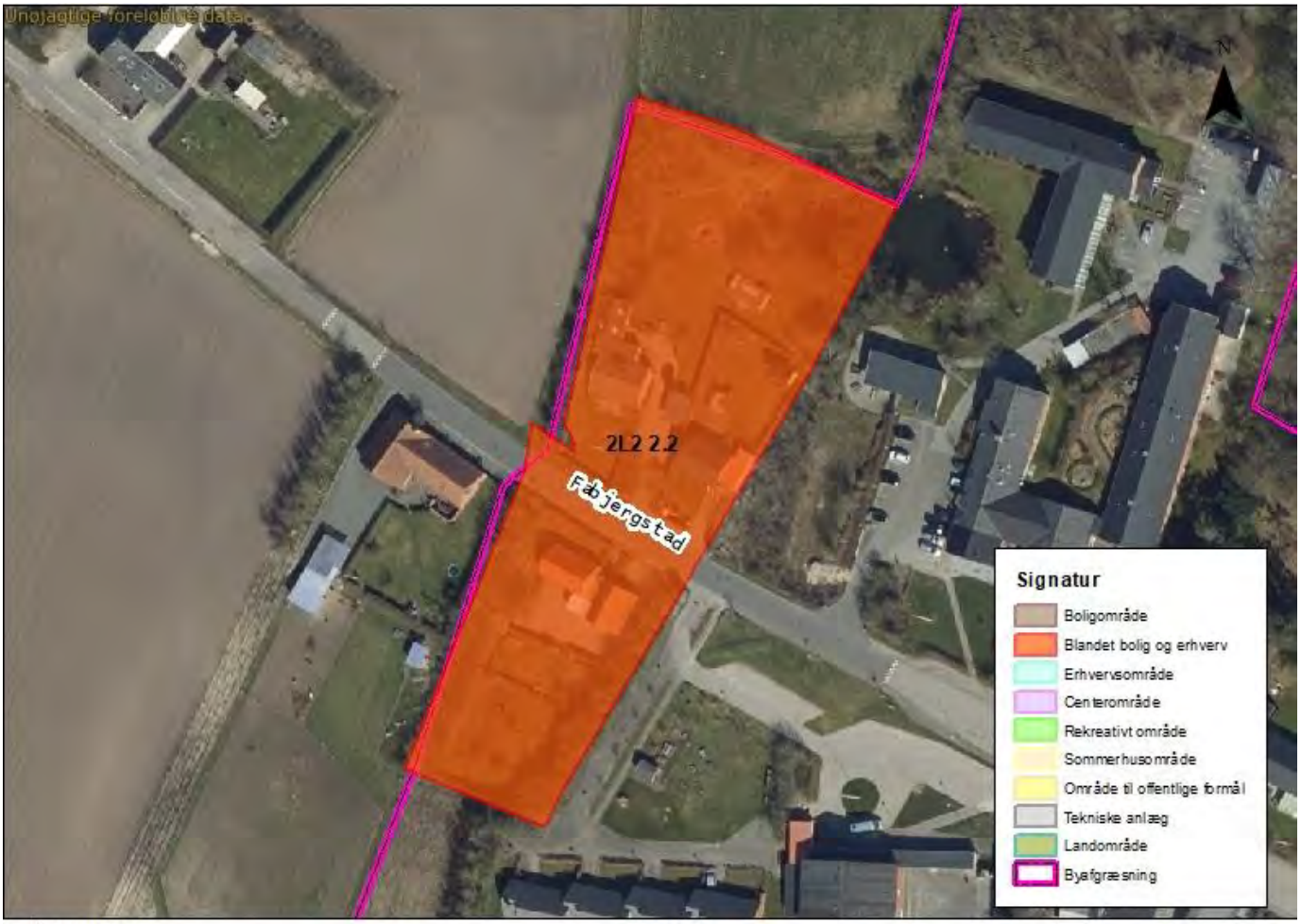
Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Boligformål og erhvervsformål (butikker, lette erhverv) samt offentlige formål og landbrugsformål. Rammen giver mulighed for butiksarealer Der må indenfor rammen udvides med samlet med 127 m2 dagligvarebutik.

Fabjergs hidtidige rammer:

Rammenr.:
2L2 2.2

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

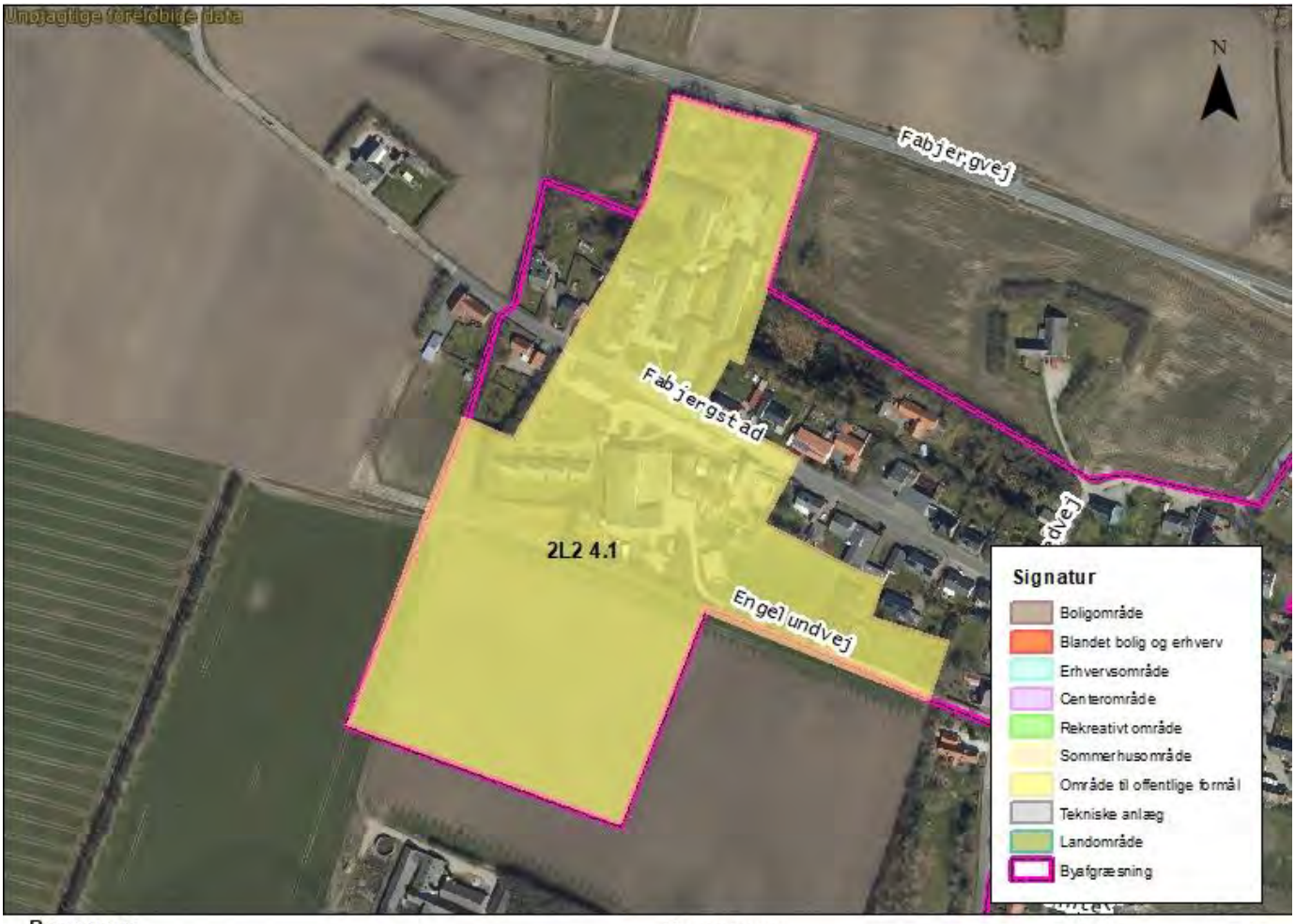
Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Boligformål og erhvervsformål (butikker, ikke generende værksteds-, fremstillings- eller servicevirksomhed og andre små virksomheder, der kan indpasses i områderne) samt offentlige formål og landbrugsformål.

Fabjergs hidtidige rammer:

Rammenr.:
2L2 4.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Område til offentlige formål

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Område til offentlige formål

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
40

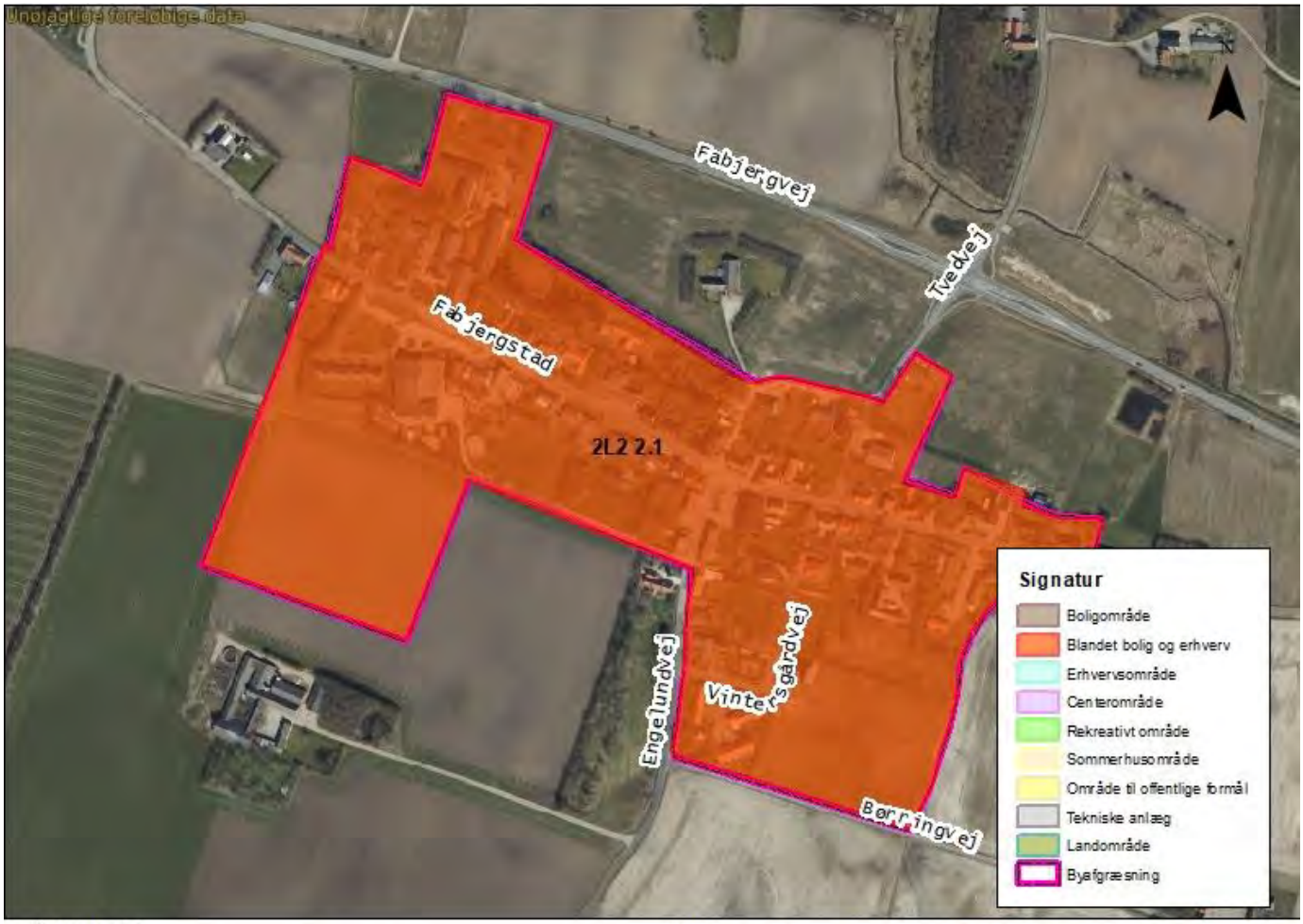
Bebyggelsens omfang og udformning:
Bebyggelsesprocenten skal kunne være mindst 40 for den del, der anvendes til skoler, institutioner og lignende, og maksimalt 25 for den del, der primært anvendes til andre formål end bebyggelse (parkeringspladser, sportspladser, kirkegårde og lignend

Max. antal etager:
2,5

Max. bygningshøjde:
10

Bemærkninger til anvendelsen:
Offentlige formål såsom skoler, institutioner, kirkelige formål, tekniske anlæg, parkering og lignende.

Fabjergs nye ramme:

Rammenr.:
2L2 2.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2020-32

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
40

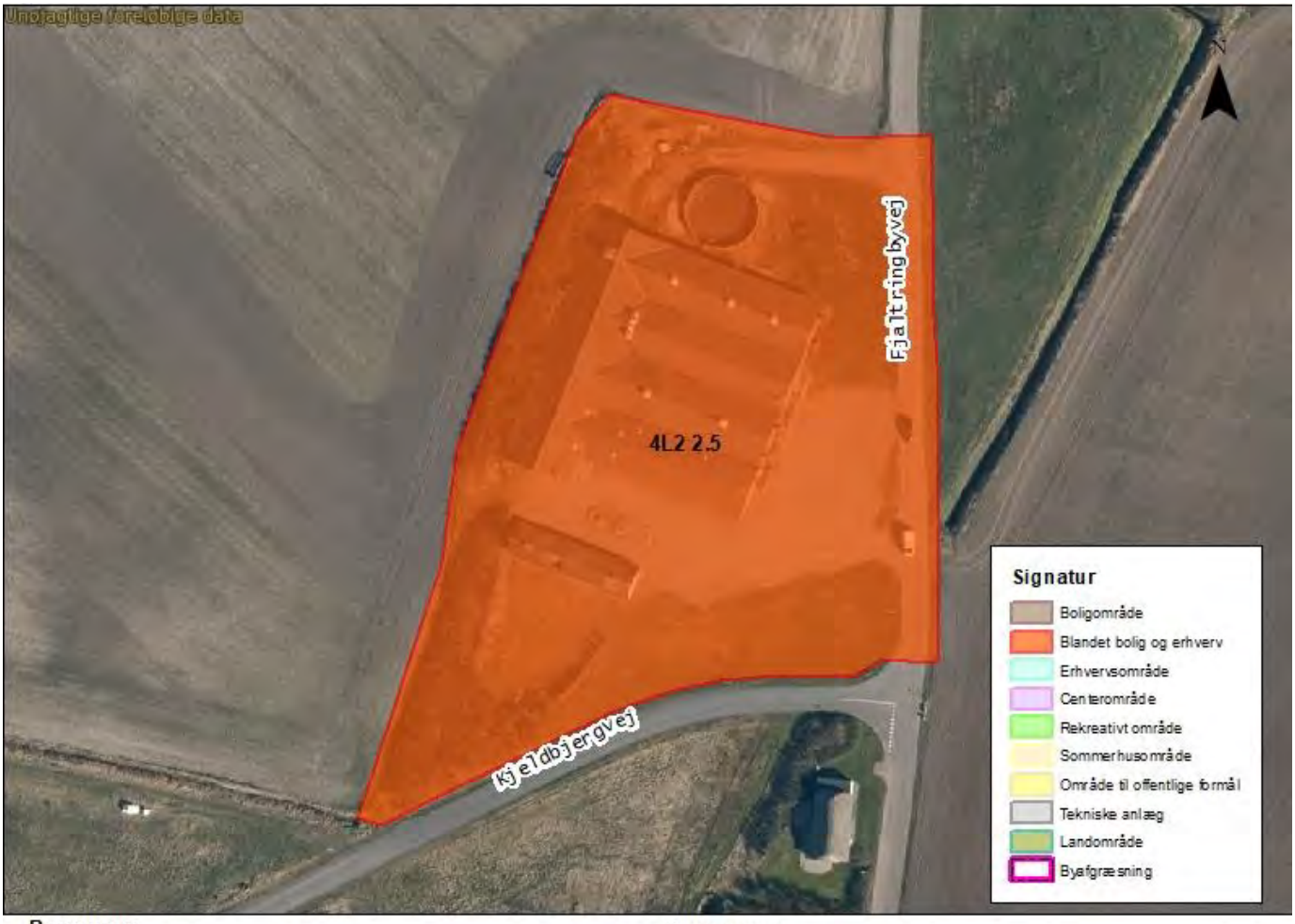
Bebyggelsens omfang og udformning:
-

Max. antal etager:
2,5

Max. bygningshøjde:
10

Bemærkninger til anvendelsen:
Landsbyformål. Boligformål og erhvervsformål (butikker, lette erhverv) samt offentlige formål og landbrugsformål. Der må indenfor rammen udvides med samlet med 127 m2 dagligvarebutik.

Fjaltrings nye ramme:

Rammenr.:
4L2 2.5

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2020-32

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Bebyggelsesprocent:
40

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Landsbyformål. Boligformål og bebyggelse til offentlige formål samt butikker til områdets daglige forsyning, eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden gener i forhold til omgivelserne.

Zonestatus:
Landzone

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Plandistrikt:
-

Lokalplan:
-

Bebyggelsens omfang og udformning:
-

Fåres hidtidige rammer:

Rammenr.:
5L1 2.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Bolig- og erhvervsformål (butikker, ikke generende værksteds-, fremstillings- eller servicevirksomhed og andre små virksomheder, der kan indpasses i områderne uden gener i forhold til omgivelserne) samt offentlige formål og landbrugsformål.

Fåres hidtidige rammer:

Rammenr.:
5L1 2.2

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Bolig- og erhvervsformål (butikker, ikke generende værksteds-, fremstillings- eller servicevirksomhed og andre små virksomheder, der kan indpasses i områderne uden gener i forhold til omgivelserne) samt offentlige formål og landbrugsformål.

Fåres hidtidige rammer:

Rammenr.:
5L1 4.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Tekniske anlæg

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Tekniske anlæg

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
0

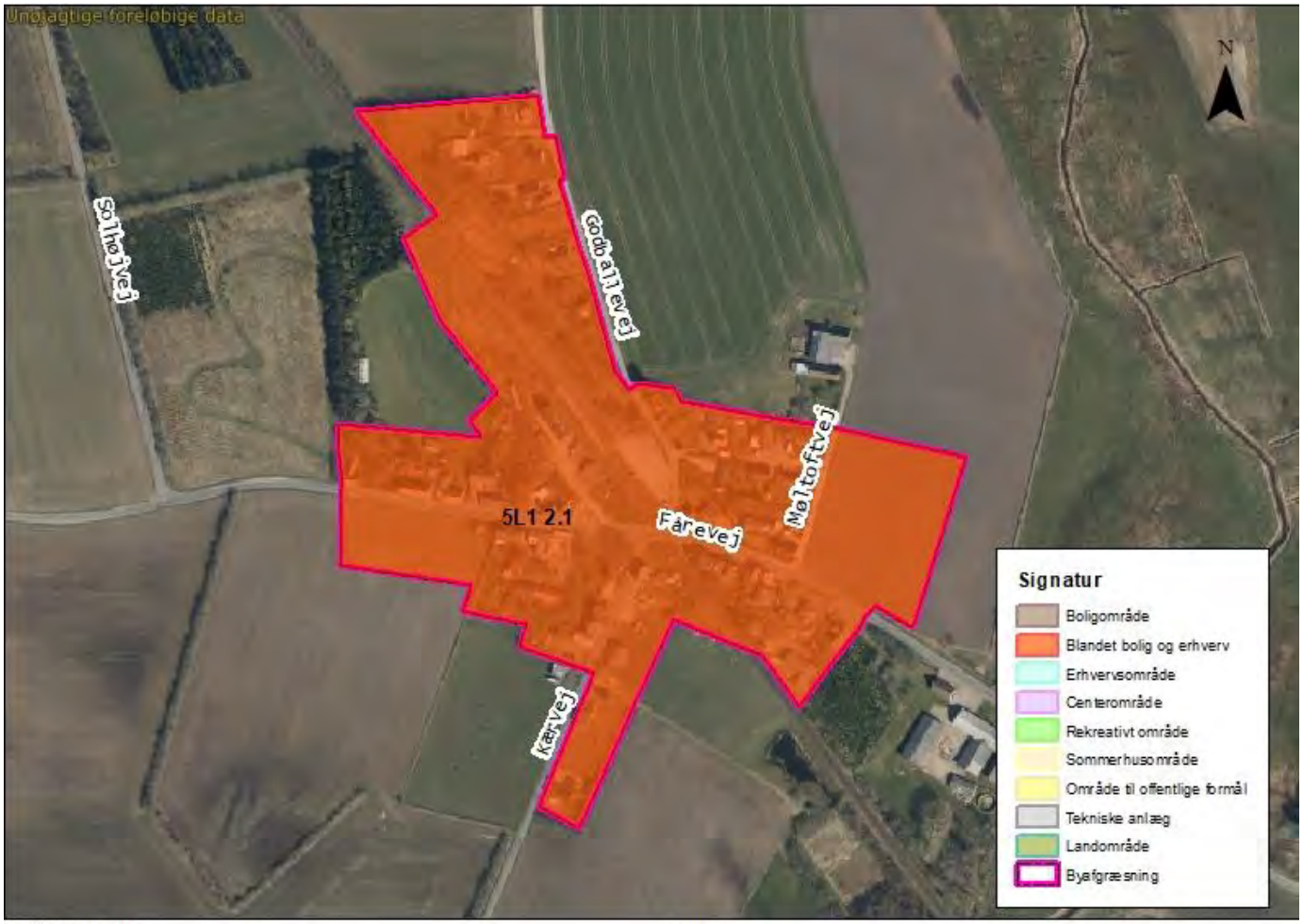
Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
0

Max. bygningshøjde:
0

Bemærkninger til anvendelsen:
Trinbræt til jernbane, rangerterræn og lign.

Fåres nye ramme:

Rammenr.:
5L1 2.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2020-32

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:

Bebyggelsesprocent:
40

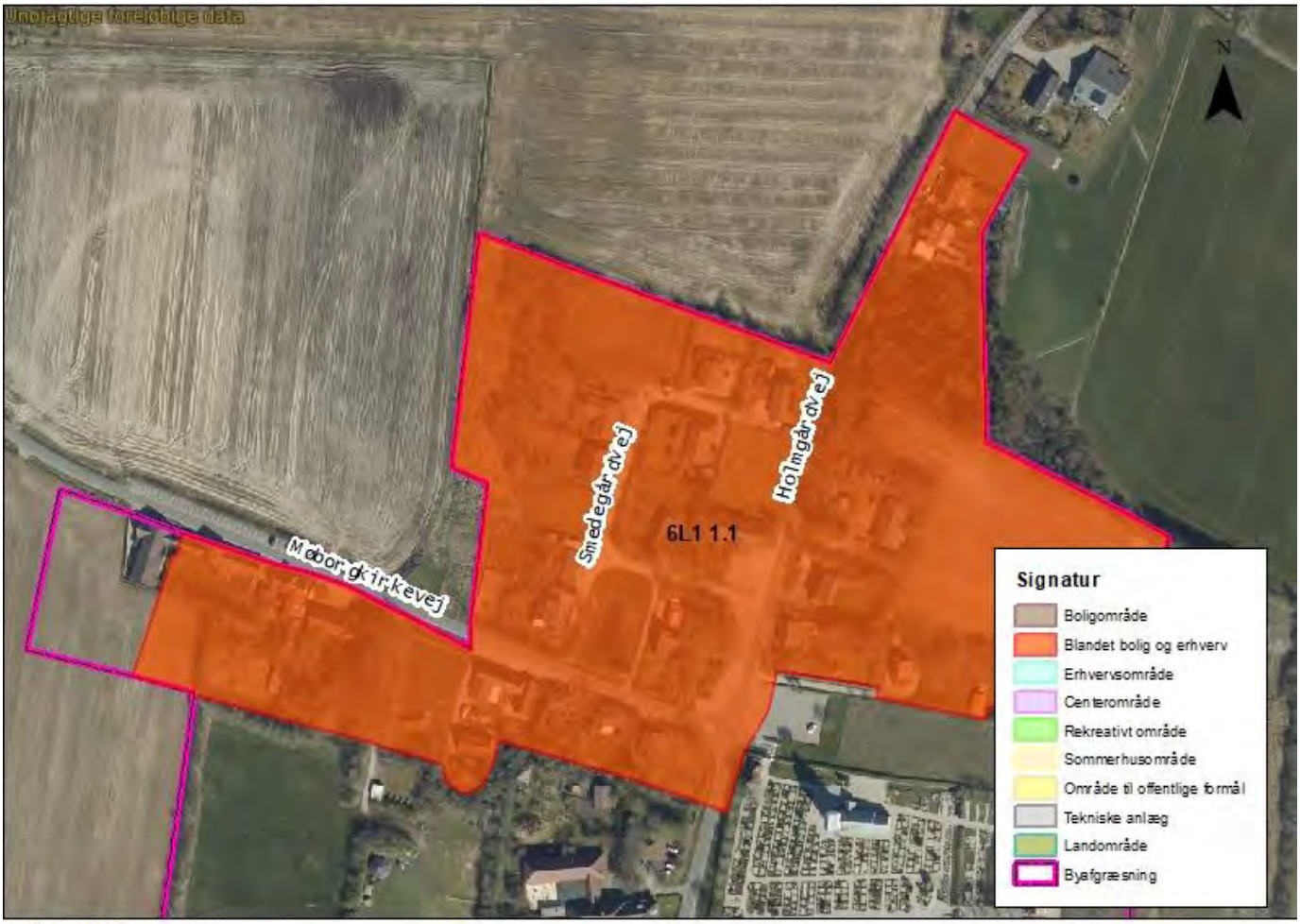
Bebyggelsens omfang og udformning:
-

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Landsbyformål. Bolig- og erhvervsformål (butikker og lette erhverv) samt offentlige formål og landbrugsformål.

Møborgs hidtidige rammer:

Rammenr.:
6L1 1.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:
Delvis Deklaration 6.04

Bebyggelsesprocent:
0

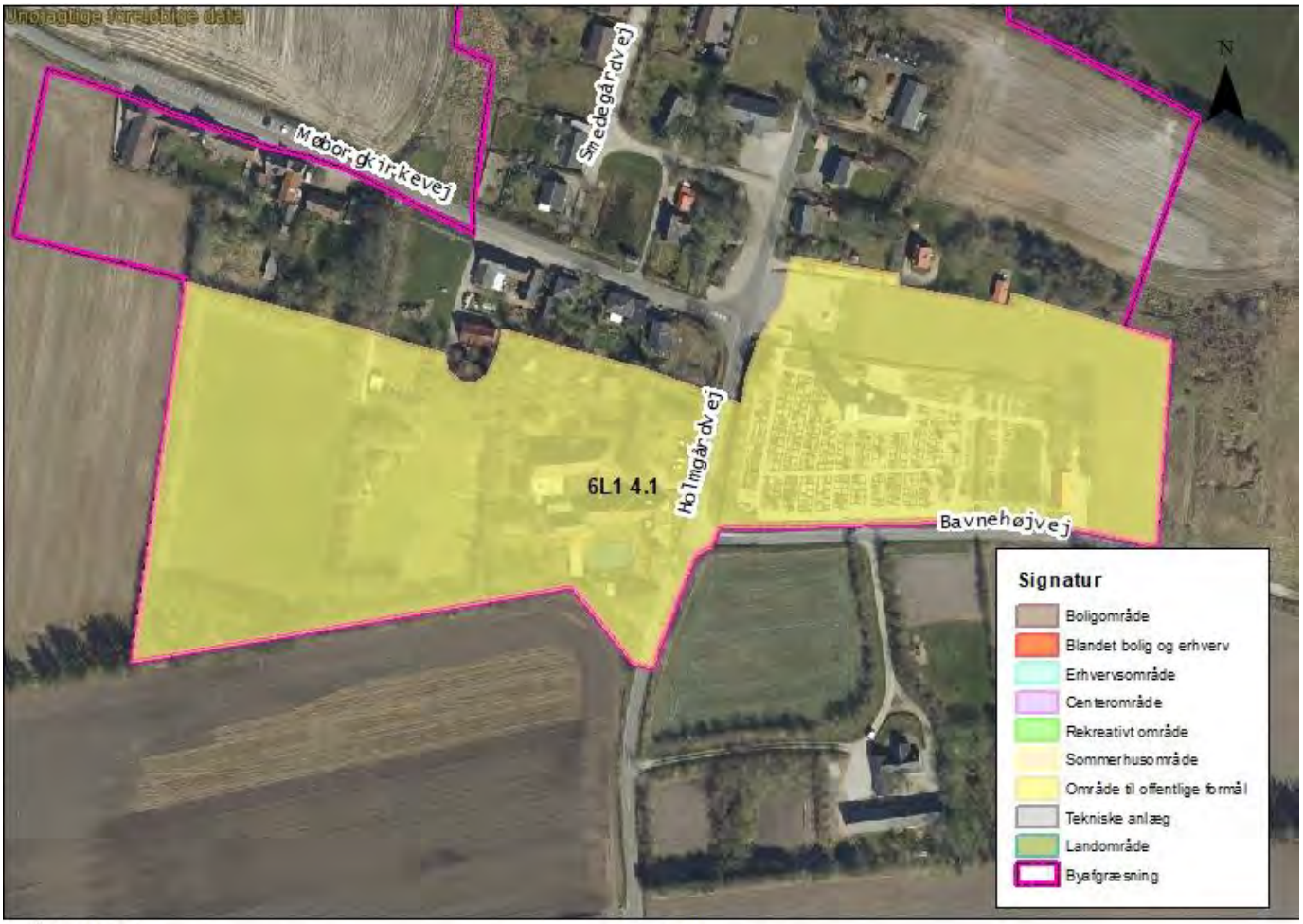
Bebyggelsens omfang og udformning:

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Boligformål og bebyggelse til offentlige formål såsom børneinstitutioner og lignende samt mindre butikker til områdets daglige forsyning, eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden gener i forhold til omgivelserne.

Møborgs hidtidige rammer:

Rammenr.:
6L1 4.1

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Anvendelse generelt:
Område til offentlige formål

Anvendelse specifikt:
Område til offentlige formål

Bebyggelsesprocent:
25

Max. antal etager:
2,5

Max. bygningshøjde:
10

Bemærkninger til anvendelsen:
Offentlige formål såsom skoler, institutioner, kirkelige formål, tekniske anlæg, parkering og lignende.

Zonestatus:

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Plandistrikt:
-

Lokalplan:

Bebyggelsens omfang og udformning:
Bebyggelsesprocenten skal min. være 40 for den del, der anvendes til skole og lign., og maks. 25 for den del, der anvendes til andre formål end bebyggelse. Enkelte bygninger må opføres i en højde større end 10 m når særlige forhold taler derfor.

Møborgs hidtidige rammer:

Rammenr.:
6L1 4.2

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2017-29

Anvendelse generelt:
Område til offentlige formål

Anvendelse specifikt:
Område til offentlige formål

Bebyggelsesprocent:
25

Max. antal etager:
2,5

Max. bygningshøjde:
10

Bemærkninger til anvendelsen:
Offentlige formål såsom skoler, institutioner, kirkelige formål, tekniske anlæg, parkering og lignende.

Zonestatus:
Landzone

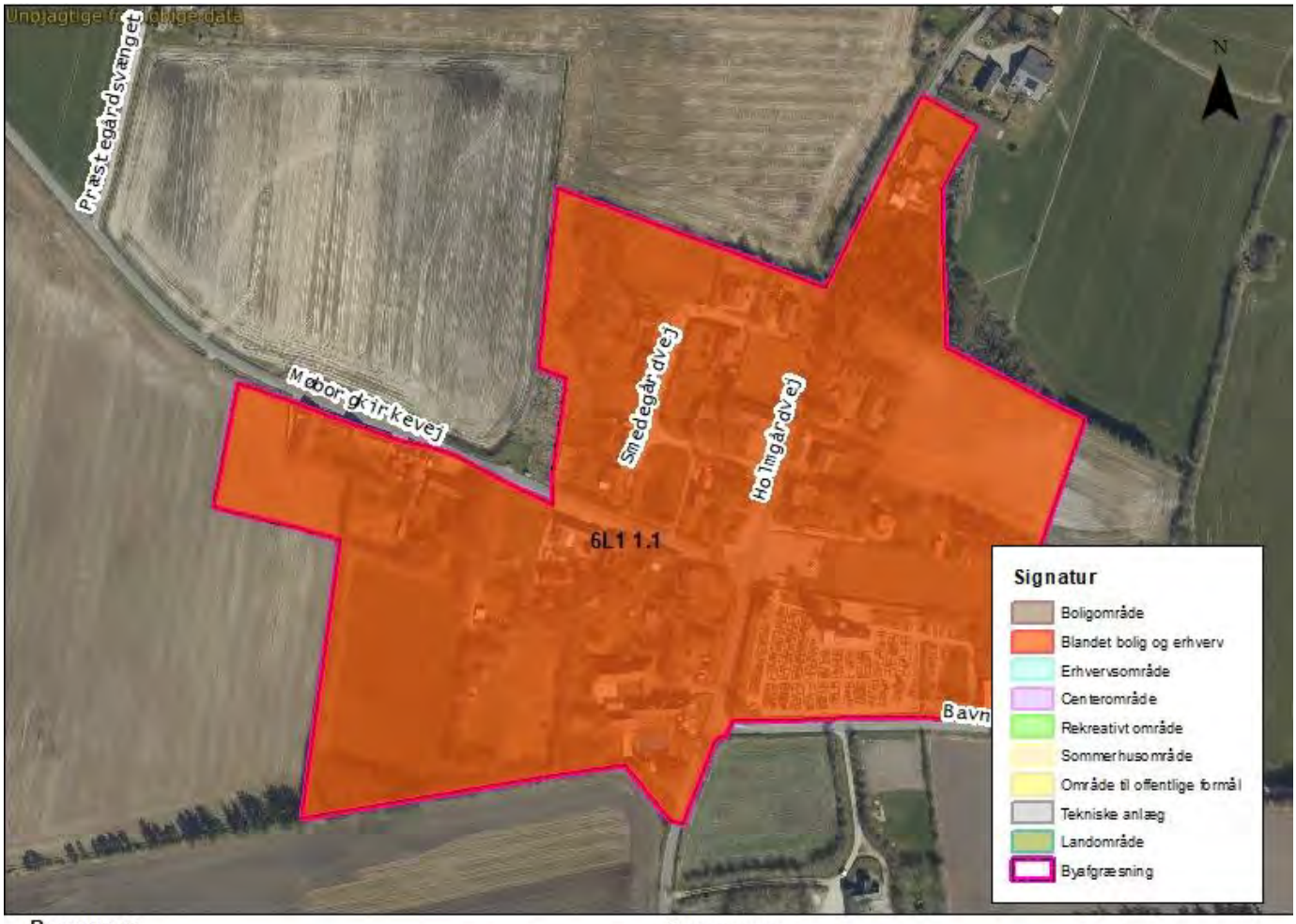
Fremtidig zonestatus:
Landzone

Plandistrikt:
-

Lokalplan:

Bebyggelsens omfang og udformning:
Bebyggelsesprocenten skal kunne være mindst 40 for den del, der anvendes til skoler, institutioner og lignende, og maksimalt 25 for den del, der primært anvendes til andre formål end bebyggelse (parkeringspladser, sportspladser, kirkegårde og lignend

Møborgs nye ramme:

Rammenr.:
6L1 1.1

Zonestatus:
Landzone

Plannavn:
Lemvig Kommuneplan 2020-32

Fremtidig zonestatus:
Landzone

Anvendelse generelt:
Blandet bolig og erhverv

Plandistrikt:
-

Anvendelse specifikt:
Blandet bolig og erhverv

Lokalplan:
Delvis Deklaration 6.04

Bebyggelsesprocent:
40

Bebyggelsens omfang og udformning:
-

Max. antal etager:
2

Max. bygningshøjde:
8,5

Bemærkninger til anvendelsen:
Landsbyformål. Boligformål og bebyggelse til offentlige formål samt butikker til områdets daglige forsyning, eller andre nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i området uden gener i forhold til omgivelserne.

Produktionsvirksomheder og konsekvenszoner

Produktionsvirksomheder har en stor rolle i Lemvig Kommune og udgør en dominerende del af erhvervsstrukturen. Netop disse virksomheder rummer mange jobs, og bidrager kraftigt til kommunens udvikling.

Produktionsvirksomhedernes miljøpåvirkning er meget forskellige, men ens for dem er, at de håndteres via forskellige bekendtgørelser med henblik på at sikre mindst mulig unødig forurening. Afstand til følsomme anvendelser er afgørende for adskillige produktionsvirksomheders fremtidige udvikling, og med ændringerne i planloven, søges det vurderet hvorledes disse afstande kan registreres og understøtte en positiv udvikling for produktionsvirksomhederne.

I henhold til planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 23, skal kommunen udpege de erhvervsområder, herunder erhvervshavne, som skal være forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder og dermed friholdes for anden anvendelse, som ikke har tilknytning til disse. Udpegningen foretages igennem udarbejdelse af retningslinjer med tilhørende kort i kommuneplanen for beliggenheden af erhvervsområder, der skal forbeholdes produktionsvirksomheder.

Foruden udpegning af erhvervsområder til produktionsvirksomheder kan kommunen i medfør af planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 24, og § 11 b, stk. 1, nr. 15, udpege og afgrænse konsekvensområder omkring de udpegede erhvervsområder, hvor der skal tages tilstrækkelige hensyn til produktionsvirksomhederne i kommuneplanens retningslinjer og rammer. Kommunen skal udpege konsekvensområder omkring erhvervsområder, hvor man vurderer det hensigtsmæssigt at tydeliggøre, at det kan have konsekvenser at planlægge for boliger, institutioner, kontorer, rekreative anvendelser m.v. i nærhed til produktionsvirksomhederne. Det vil typisk være områder hvor byudviklingen rykker tættere på produktionsvirksomhederne, eller et område kommunen ønsker at fastholde i forhold til sin erhvervsstrategi.

Gennemgang af kommunens afsnit om erhverv på baggrund af planlovens nytilføjede emne om produktionsvirksomheder giver anledning til en række tilpasninger af den hidtidige kommuneplan. Konkret udpeges erhvervshavne i afsnittet ”Erhvervshavne” og der foretages ingen ændringer i afsnittet. Afsnittet ” Placering af virksomheder og tekniske anlæg” skifter navn til ”Placering af erhvervsområder og tekniske anlæg”. I afsnittet flyttes tekst og kortoplysninger vedr. konsekvensområder. Der introduceres et nyt afsnit kaldet ”Konsekvensområder”, der rummer kommunens målsætning og retningslinjer for håndtering af miljøkonflikter via planlægning.

Eksisterende afsnit som fastholdes: Erhvervshavne

Målsætning

- At sikre fiskerierhvervets udviklingsmuligheder i Thyborøn
- At havnene er nationalt anerkendte
- At havnene tilbyder flere og mere alsidige arbejdspladser
- At turismevirksomheder tænkes ind i havneområder
- At udnytte Thyborøn Havns placering centralt i forhold til kyst og hav til erhvervsudvikling

Lemvig Kommunes erhvervshavne er meget forskellige og skal behandles derefter.

Thyborøn Havn er dynamo for erhvervsudviklingen og Lemvig Havn er under omdannelse i retning af mere rekreativ udnyttelse samtidigt med erhverv. Vi skal i Lemvig Kommune kunne fremvise vores havne med stolthed både som arbejdsplads og som aktivitetsplads.

Thyborøn Havn

Havnen har siden 2001 været en kommunal selvstyrehavn og er et kraftcenter i Nordvestjylland. Den er en af Danmarks største fiskerihavne med over 1000 arbejdspladser og lander hvert år store mængder fisk, fiskeprodukter samt sten og grus.

Godsandelen på havnen er stor og voksende. Det er derfor afgørende for Thyborøn Havns fremtidige udvikling at forholdene for transport til og fra havnen er optimale.

Havnedybden skal sikres og tilgængelighed ad bane og vej skal være hensigtsmæssig i forhold til både havn og by. Ligeledes skal sejlrenden til Thyborøn uddybes til 10m.

Lemvig Kommune og Thyborøn Havn samarbejder om udviklingen af havnen med afsæt i havnens "Masterplan for Thyborøns Havn 2012". Med baggrund heri er der bl.a. udarbejdet lokalplan for den sydlige del af havnen, der giver mulighed for ekstra nye liggepladser og arealer til sten og grus samt mulighed for en tørdok. Der samarbejdes endvidere om at få styrket og udbygget adgangsvejen til Thyborøn ved bl.a. at søge statsvejen omlagt omkring Klinkby.

Lemvig Havn

Lemvig Havns betydning som erhvervshavn er ikke længere væsentligt.

Andre funktioner på havnen som f.eks. bedding ønskes bevaret, for at havnen fortsat fremstår som en aktiv havn. Derfor udvikles havnens rekreative værdier, med nye muligheder for borgere, lystsejlere og turister.

Retningslinjer

Støj langs veje og baner

Ubebyggede arealer, som er beliggende inden for støjzoner langs veje og baner, må ikke udlægges til boligbebyggelse eller lignende støjfølsom anvendelse. Dette gælder dog ikke, hvis det sikres ved støjdæmpende foranstaltninger langs veje og jernbaner, at støjniveauet i de nye områder ikke bliver over 55 dB (A), henholdsvis 60 dB (A).

Cykelveje af regional betydning

Der er udpeget veje og stier som cykelveje af regional betydning. Der må ikke foretages arealdispositioner, som kan forhindre, at disse cykelveje kan bibeholdes eller etableres som selvstændige stier, cykelstriber eller afmærkede veje.

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

Revideret afsnit: Placering af erhvervsområder og tekniske anlæg

Målsætning

- At kommunens virksomheder kan udvikle sig
- At nye virksomheder placeres i Lemvig Kommune
- At afværge konflikter gennem hensigtsmæssig placering af erhverv
- At kommunen er en aktiv partner i tæt samarbejde med erhvervsliv og erhvervsorganisationer

Lemvig Kommunes virksomheder er for størstedelen placeret således, at der er sikret mulighed for udvidelse indenfor de rammer, de har i dag. Især de største, kræver særlig hensyntagen ved udvidelser.

Nye virksomheder er velkomne i Lemvig Kommune, og her er arealer til dem. Vi har udpeget erhvervsarealer, hvor både hensyn til infrastruktur og miljø er vægtet højt.

Lemvig Kommune skaber rum for erhverv

Vores levebrød er de erhverv, der vælger at placere sig i Lemvig Kommune. Derfor gør Lemvig Kommune en særlig indsats på erhvervsområdet. Nye og eksisterende virksomheder skal føle, at Lemvig Kommune er godt at placere sig.

Rom Erhvervsområde

I Rom ligger kommunens største erhvervsområde, og det er hovedsagligt her de virksomheder med særlige beliggenhedskrav placeres. Med kort afstand til Lemvig og til det overordnende vejnet, er placeringen her god. Her er man synlig fra Ringkøbingvej uden at genere større boligområder.

Rønland

FMC, det tidligere Cheminova er den største virksomhed i kommunen. På Rønland har FMC en god placering tæt ved både Thyborøn og Harboøre samt til den overordnede infrastruktur med både jernbane og statsvejen lige til døren. FMC er en risikovirksomhed omfattet af bek. nr. 371 af 21/04/2016 om planlægning omkring risikovirksomheder. FMC er ydermere omfattet af statslig kommuneplantillæg.

Thyborøn Havn

Havnen er vigtig for både Thyborøn og for Lemvig Kommune. Antallet af arbejdspladser er stort, produkterne har høj kvalitet, og derfor har Thyborøn fastholdt sin position som en af Danmarks vigtigste fiskeribyer.

En udvidelse af den sydlige del af havnen er påkrævet, for at fastholde og udvikle den position Thyborøn har som indgangsport til Danmark.

Erhverv på landet

Lemvig Kommunes mange små virksomheder skal have mulighed for at udvikles.

Muligheden for at iværksættere og andre kan oprette erhverv i tiloversblevne landbrugsbygninger skal udnyttes. Dette vil medvirke til en større spredning af arbejdspladser og derved forbedre forudsætninger for lokalsamfund.

Hensigtsmæssige placeringer

En forudsætning for hensigtsmæssig placering af virksomheder er, at alle nødvendige hensyn tages, således at fremtidige konflikter eksempelvis mellem boliger og erhverv undgås. Derfor vil Lemvig Kommune for fremtiden undlade at udpege område til blandet boliger og erhverv.

For at sikre at nuværende og kommende borgere og virksomheder i Lemvig Kommune kan have en tidssvarende kommunikation, er det nødvendigt at opsætte master og antenner forskellige steder i kommunen. Lemvig Kommune vil stræbe efter at have god dækning i hele kommunen og vil sikre, at anlæg herfor placeres hensigtsmæssigt.

Retningslinjer

Fiskeopdræt
Området administreres i overensstemmelse med de gældende landsplandirektiver, som har afløst den tidligere Regionplan 2005. Plangrundlaget vil senere blive afløst af Lemvig kommunes vandplaner.

El- og antennemaster
Retningslinjerne er fastlagt i Lemvig Kommunes politik for telemaster og mobilantenner.

Affaldsbehandling
Sikrer kommunens affaldsproducenter adgang til tilstrækkelig kapacitet til forbrænding og deponering gennem fortsat- og udbygget medlemskab af affaldssamarbejder.

Affaldsplan 2015-24
Affaldsplan 2015-24 er udviklet i samarbejde mellem Holstebro, Lemvig, Skive og Struer Kommuner. I planen er der fokus på:

1. Øget genanvendelse af ressourcerne Det skal sikres, at bioaffald genanvendes. Det skal derfor afdækkes, hvordan bioafaldet kan håndteres, i stedet for at blive brændt sammen med det øvrige affald. Derudover skal mulighederne for en forbedret indsamling af tørre fraktioner afdækkes. Det skal vurderes, om indsamlingen kan effektiviseres yderligere.
2. Elektronikaffald og batterier Den høje indsamlingsprocent af elektronikaffald og batterier ved husstandene skal øges. Indsamlingen sikrer en korrekt håndtering af problemstoffer og bedre materialegenanvendelse.
3. Bygge- og anlægsaffald Der skal være en korrekt håndtering af farlige stoffer i bygge- og anlægsaffaldet, som skal øge kvaliteten i genanvendelsen og selektiv nedrivning blive prioriteret højt i Skive Kommune.
4. Haveaffald Kommunerne vil håndtere haveaffaldet, så energien og ressourcerne i affaldet udnyttes.
5. Information og dialog Målene i affaldsplanen skal opnås i samarbejde med borgerne og virksomhederne. Det er derfor nødvendigt, at de er velinformeret om de affaldsløsninger, kommunerne tilbyder.

Virksomheder med særlige beliggenhedskrav
Ved virksomheder med særlige beliggenhedskrav menes virksomheder, som ikke kan placeres i almindelige by- eller erhvervsområder. Eksempler er produktions- og fremstillingsvirksomhed, tekniske anlæg, vindmøller, flyvepladser, biogasanlæg, og støjende fritidsanlæg (f.eks. motorsports- og skydebaner). Herunder skal der tages særlig hensyn til områder med særlig drikkevandsinteresser.

Ved forureningsfølsomme arealanvendelser menes boligområder, institutioner, sommerhusområder, campingpladser og rekreative områder.

Det skal sikres, at der er udpeget områder til virksomheder og anlæg med særlige beliggenhedskrav. Områderne udlægges i kommuneplanen og må ikke anvendes til andre erhvervstyper.

Ved etablering og udvidelse af forurenende virksomheder, anlæg og aktiviteter med særlig beliggenhedskrav skal det sikres, at omkringliggende arealanvendelser ikke udsættes for et uacceptabelt forureningsniveau.

Forureningsproblemer skal søges forebygget ved adskillelse af områder til virksomheder med særlige beliggenhedskrav og anden forureningsfølsom arealanvendelse.

Områder til skydebaner
Det skal sikres, at der er udpeget områder til Forsvarets øvelsesområder /skydebaneanlæg, så disse fortsat kan bruges til militære skydeøvelser.

VVM-pligtige anlæg

For projekter vedrørende konkrete anlæg og virksomheder skal der foretages en vurdering af påvirkningen af miljøet (VVM redegørelse). Denne ligger til grund for udarbejdelse af et tillæg til kommuneplanen. Hensigten er at der allerede i planlægningsfasen foretages en bred vurdering af konsekvenserne af det pågældende projekt. Dette kommuneplantillæg skal sammen med VVM-redegørelsen vedtages af byrådet, inden projektet kan igangsættes.

Virksomheder, anlæg og projekter indenfor forskellige brancher har forskelligartede krav til beliggenhed. Der skal findes egnede placeringer alt afhængig af type af projekt. Nogle projekter kan placeres i byernes erhvervsområder mens andre har behov for en særlig beliggenhed udenfor byerne.

Der er opstillet en række krav til, hvad en VVM-redegørelse skal indeholde. Den skal belyse samtlige miljømæssige konsekvenser af et projekt, herunder eventuelle relevante alternative udformninger eller placeringer. Derudover skal mulige løsningsforslag, som kan reducere projektets virkninger på miljøet, beskrives.

Ansøgeren skal levere alle de oplysninger, der er nødvendige for at lave en VVM-redegørelse. Det er kommunens opgave at sikre, at alle konsekvenserne er belyst tilstrækkeligt.

Eltransmissionsanlæg/højspændingsanlæg

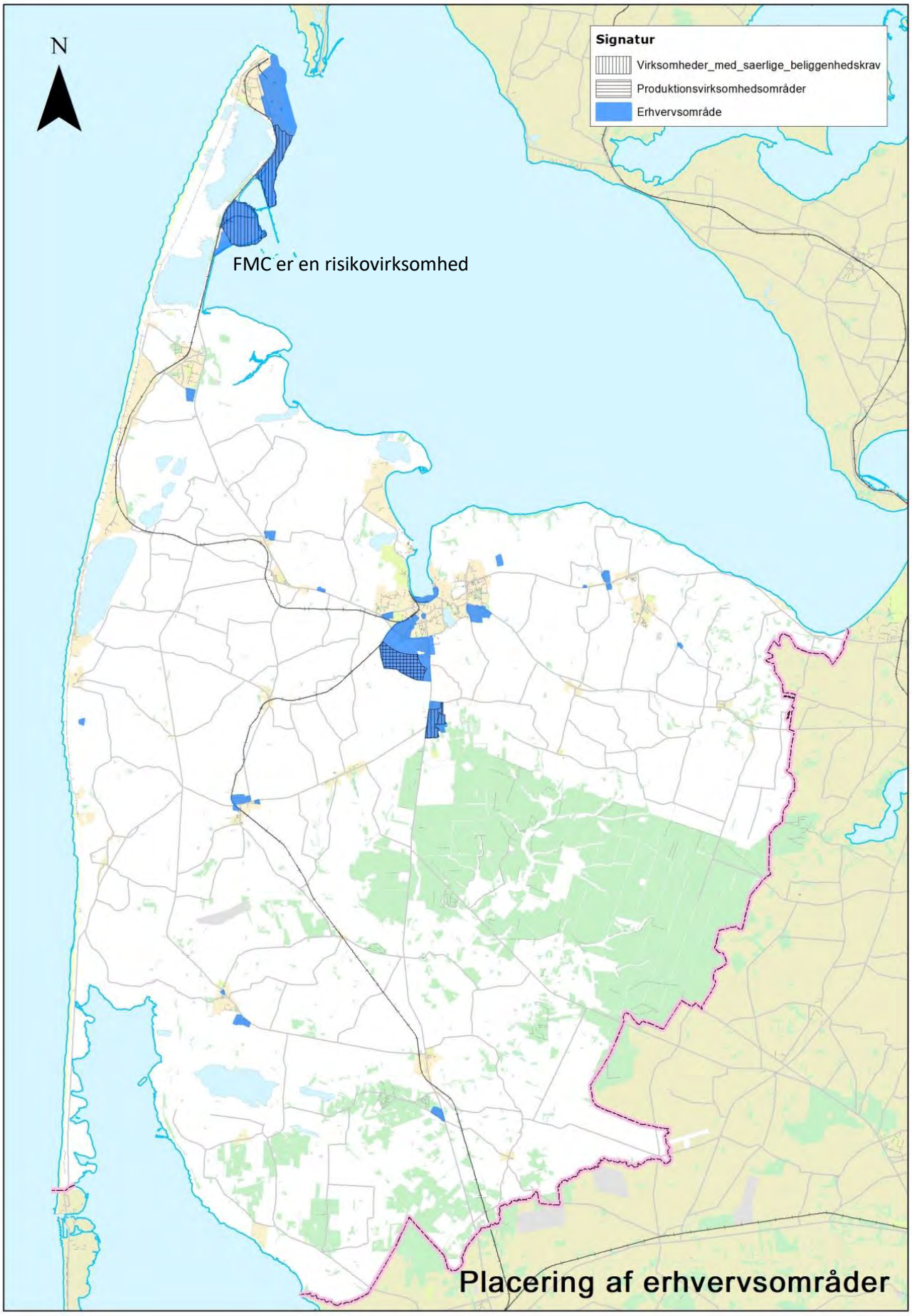
I Lemvig Kommune ligger flere eltransmissionsanlæg, som er en del af den nationale infrastruktur og omfattet af de nationale interesser i kommuneplanlægningen, se kortbilag for Tekniske anlæg. Omkring kabelanlæggener der begrænsninger i arealanvendelsen, gennem både tinglyste og lovhjemlede restriktioner, der oplyses af ledningsejer. Der skal ved lokalplanlægning i området tages hensyn til tilstedeværelse af højspændingsanlæg og de gældende restriktioner.

Elanlæg og høje objekter må ikke komme hinanden så nær, at der kan opstå fare eller ske skade for personer og elanlæg eller true forsyningssikkerheden. Høje elektrisk ledende objekter nær Eltransmissions jordkabelanlæg, bør ikke placeres nærmere end 50 m fra respektafstanden til jordkabler, uden foranstaltninger for beskyttelse mod spændingsstigning i jorden. Respektafstanden er fastsat for at give betryggende sikkerhed ved arbejde i nærheden af elforsyningsanlæg eller ved uheld og ulykker. Respektafstanden er beskrevet i 'Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg', BEK nr. 1112 af den 18/08/2016.

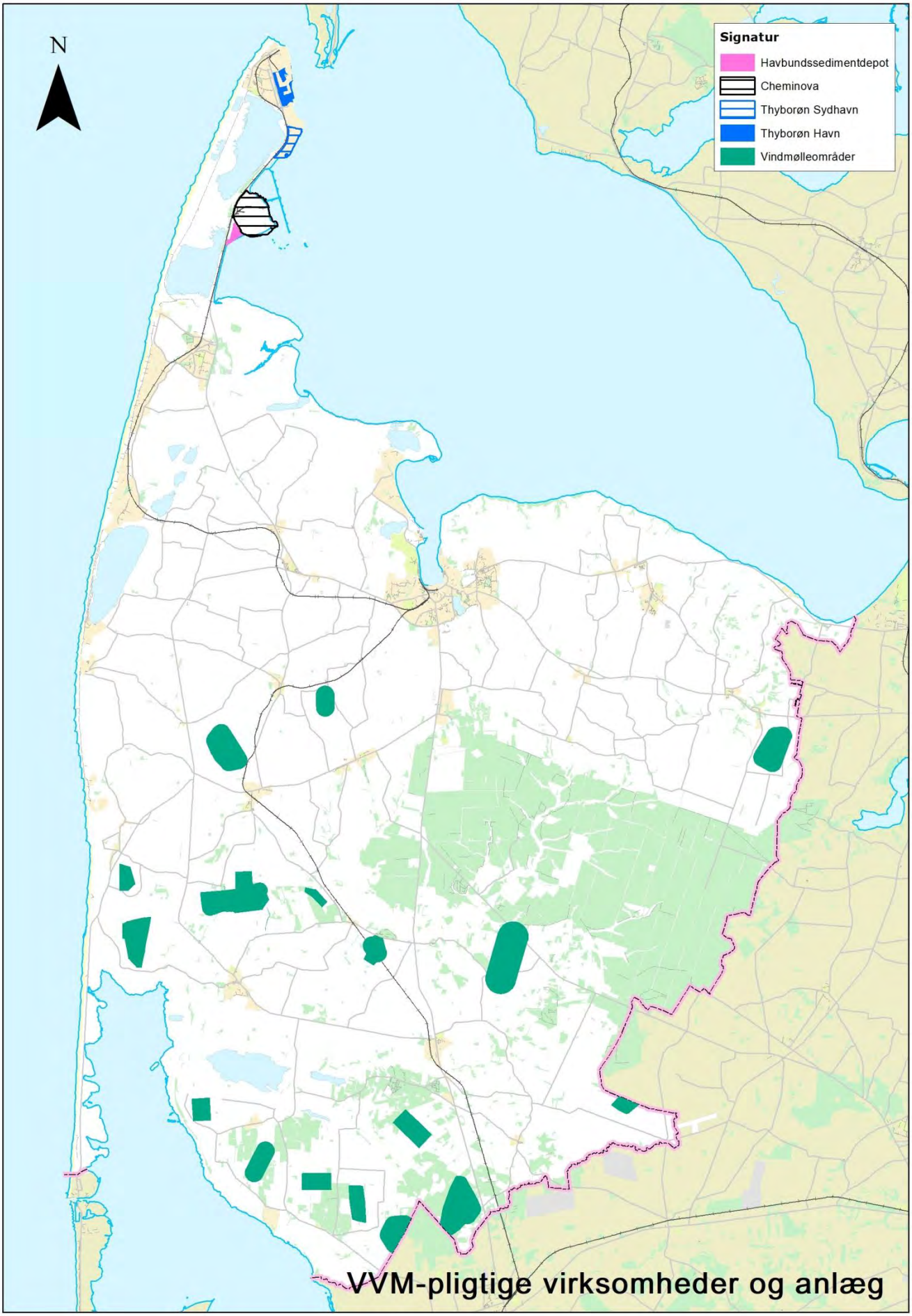
Planlægning omkring risikovirksomheder

FMC på Rønland er en risikovirksomhed omfattet af bek. nr. 371 af 21/04/2016 om planlægning omkring risikovirksomheder. FMC er ydermere omfattet af statsligt kommuneplantillæg.

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

N
Signatur
150 kv højspændingsstation
Biogasanlæg
Varmeværk
150 kv Engbjerg - Idomlund
150 kv Ramme - Struer
Dambrug
Renseanlæg
Rodzonerenseanlæg
Planlagte vindmøller
Eksisterende vindmøller
Store solcellleanlæg
Tekniske anlæg

N
Signatur
Havbundssedimentdepot
Cheminova
Thyborøn Sydhavn
Thyborøn Havn
Vindmølleområder
VVM-pligtige virksomheder og anlæg

Nyt afsnit: Konsekvensområder

Målsætning

- At tydeliggøre anlægs og virksomheders miljømæssige opmærksomhedsområder
- At sikre, at der i Lemvig Kommunes planlægning tages hensyn til produktionsvirksomhederne herunder deres drifts- og miljøvilkår samt deres udviklingsbehov
- Forebygge miljøkonflikter mellem f.eks. støjende og lugtende virksomheder/anlæg og forureningsfølsom arealanvendelse, som eksempelvis boliger og institutioner.

Miljøkonflikter kan opstå når nabobeboelser til virksomheder og anlæg bliver generet af støj, vibrationer, støv, lugt eller anden luftforurening. Ved at holde passende afstand til virksomhederne eller anlægget, vil miljøkonflikter som regel kunne undgås.

Forebyggelse af miljøkonflikter skal sikre, at arealer inden for planlægningszonerne (konsekvensområder og –zoner) ikke udlægges til følsom anvendelse (miljøfølsom arealanvendelse og spredt bebyggelse).

Ved miljøfølsom arealanvendelse forstås bolig- og sommerhusområder med tilhørende udearealer, institutioner, skoler, plejehjem, hospitaler samt rekreative områder som parker, kolonihaver og campingpladser.

Konsekvensområder for produktionsvirksomheder

Produktionsvirksomhederne er afgørende for vækst, udvikling og beskæftigelse i Danmark. Der er derfor i planlovgivningen indført regler, som sikrer, at kommunerne i deres planlægning skal tage hensyn til produktionsvirksomhederne herunder deres drifts- og miljøvilkår samt deres udviklingsbehov.

Det er derfor vigtigt, at der fastholdes erhvervsområder, som kun er forbeholdt produktionsvirksomheder, hvor der fremadrettet ikke må placeres boliger og andre følsomme anvendelser, som kan give udfordringer for produktionsvirksomhederne.

Omkring de udpegede erhvervsområder, som kun er forbeholdt produktionsvirksomheder, er der udlagt en konsekvens-/opmærksomhedsområde, hvor der ikke umiddelbart må planlægges for forureningsfølsom arealanvendelse. En lokalplan i et konsekvensområde kan dog udlægges til arealer til kontorformål, boliger, rekreative formål m.v., hvis lokalplanen ved bestemmelser kan sikre, at grænseværdier for støv-, støj-, lugt- og anden luftforurening overholdes.

Lemvig Kommune er i løbende dialog med virksomhederne om den lokale planlægning for vise tilstrækkelig hensyn til erhvervslivet og deres udviklingspotentiale.

Konsekvensområder på andre aktiviteter

Flyvepladser, skydebaner, vindmøller, motorsportsbaner og biogasanlæg, rummer alle konsekvensområder. Indenfor konsekvensområderne skal følsom anvendelse undgås. Konsekvensområderne er således med til at sikre at de lovlige aktiviteter der afstedkommer et konsekvensområde kan fortsættes og udbygges uden unødige genepåvirkning.

Retningslinjer

Konsekvensområder

Der bør udlægges et konsekvensområde omkring hver enkelt anlæg eller virksomhed, således der ikke opstår genemæssige konflikter. Konsekvensområdet er som udgangspunkt vejledende, og skal afdækkes i den konkrete sagsbehandling.

Der udlægges erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder, som vist på kort.

Områderne skal friholdes for anvendelser, der ikke har tilknytning til produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder.

Der udlægges konsekvensområder omkring de udlagte områder til produktionsvirksomheder, som vist på kort.

Inden for konsekvensområderne kan der ikke planlægges for forureningsfølsom anvendelse (kontorer, boliger o.lign.) med mindre en lokalplan kan sikre den fremtidige anvendelse i forhold til støj-, lugt-, støv- og anden luftforurening

Der udlægges ikke transformationsområder.

Miljøkonsekvens- og sikkerhedszone omkring erhvervsområdet Rønland

Omkring erhvervsområdet Rønland udlægges en 3000 m miljøkonsekvens- og sikkerhedszone. Inden for denne zone kan der ikke etableres ny miljøfølsom anvendelse som f.eks. boliger, rekreative områder mv.

Støjfølsom anvendelse

Arealanvendelsen i landzonen skal fastlægges, således at gener fra støj forebygges bedst muligt. Forebyggelse af støjgener kan først og fremmest ske ved, at der skabes en god afstand til områder med støjfølsomme arealanvendelser.

Ved støjfølsom arealanvendelse forstås for eksempel boligområder, plejehjem, vuggestuer, sommerhusområder, kolonihaveområder, offentligt tilgængelige rekreative områder, campingpladser og særlige naturområder.

Det vil ofte være fornuftigt, at nye støjende anlæg placeres i områder, som i forvejen er støjbelastede. Dels vil nye støjbidrag til en vis grad forsvinde i den baggrundsstøj, som findes i forvejen, og dels vil disse områder ofte i forvejen være uden støjfølsomme anvendelser.

Støjende fritidsaktiviteter

Etablering af støjende sports- og fritidsanlæg kan som hovedregel finde sted, såfremt etableringen samlet set medfører miljømæssige forbedringer. Det kan fx. være ved sammenlægning af eksisterende anlæg eller ved etablering af et anlæg til erstatning for et eksisterende anlæg. Nye anlæg kan etableres, hvis lokale kapacitetsmæssige forhold taler for det.

Støjende fritidsanlæg skal søges placeret i allerede støjbelastede områder, eksempelvis i nærheden af erhvervsområder, lufthavne eller stærkt trafikerede veje. Anlæg må som hovedregel ikke placeres i områder med stor almen benyttelse eller i områder af særlig landskabelig værdi, naturområder eller i uforstyrrede landskaber.

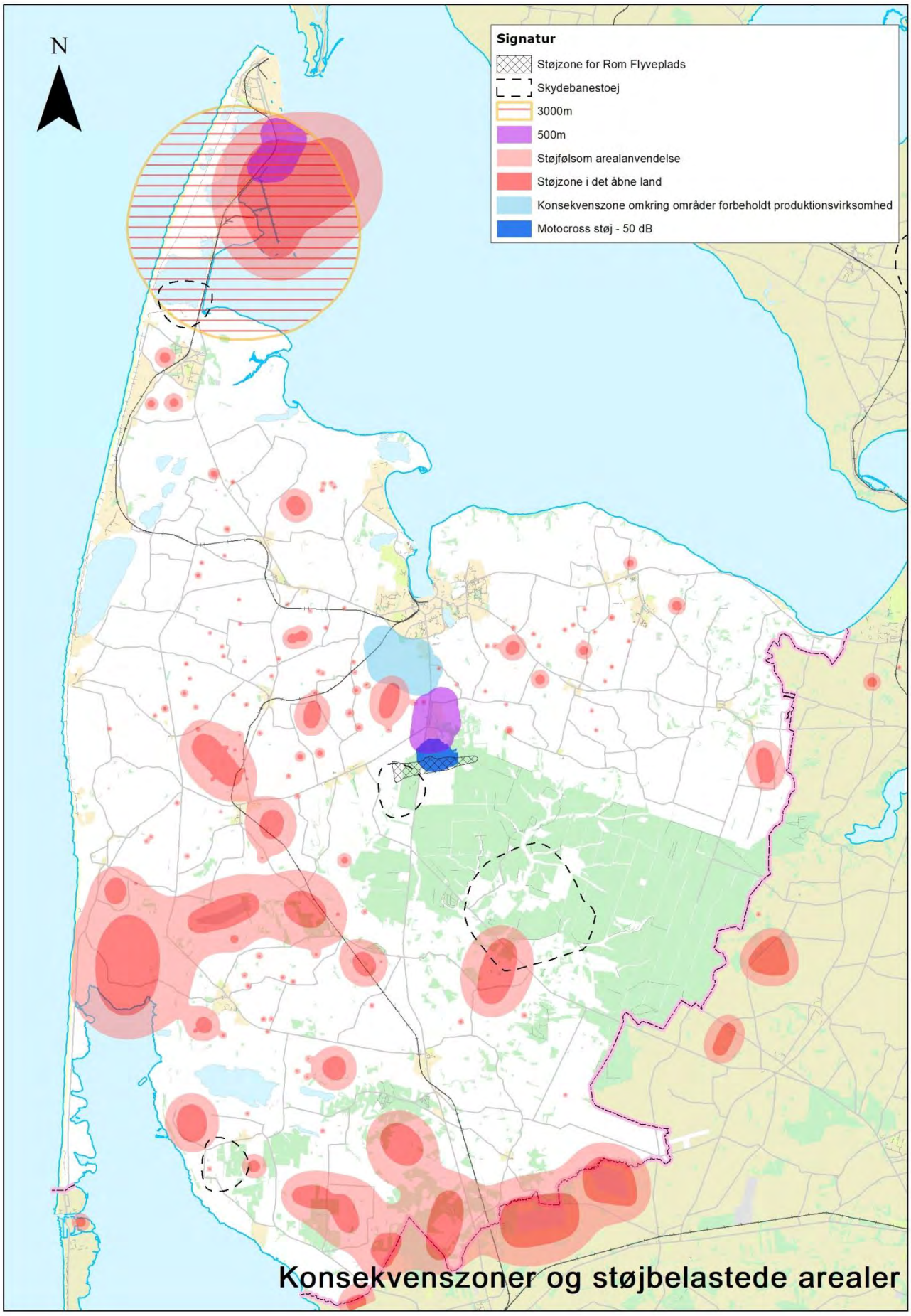
Støjkonsekvenszoner

Områder med eksisterende eller planlagte motorbaner, skydebaner, vindmøller, grusværker og lignende anlæg skal til gengæld beskyttes mod placering af støjfølsom arealanvendelse i deres nærhed. Omkring disse anlæg er der angivet ét støjkonsekvensområde. Der skal ligeledes udlægges et støjkonsekvensområde omkring nye anlæg.

Udfasning af boliger i erhvervsområder

I Lemvig Kommunes erhvervsområder har man flere steder kunne etablere boliger i tilknytning til erhverv, fx i form af portnerboliger. Denne type anvendelse vurderes at rumme en fremtidig potentiel konflikt med særligt produktionserhvervet og derfor skal det fremadrettet undgås at tillade nyetablering af boliger i erhvervsområder samt udstykning af eksisterende boliger i tilknytning til erhverv. Alle fremtidige erhvervsrammer skal rumme bestemmelser for at sikre dette.

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

Udpegning af produktionsområder og vurdering af konsekvensområder (Redegørelse)

En kommuneplan skal udpege de erhvervsområder, som skal være forbeholdt produktionsvirksomheder og dermed friholdes for anden anvendelse, som ikke har tilknytning til disse. Definitionen af produktionsvirksomheder er virksomheder:

- som er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsen,
- som er omfattet af maskinværkstedsbekendtgørelsen,
- som er anført på brugerbetalingsbekendtgørelsens bilag 1, dog ikke husdyrbrug,
- transport- og logistikvirksomheder, der hidtil har ligget under godkendelsesbekendtgørelsen, men som udskilles i særskilte branchebekendtgørelser.

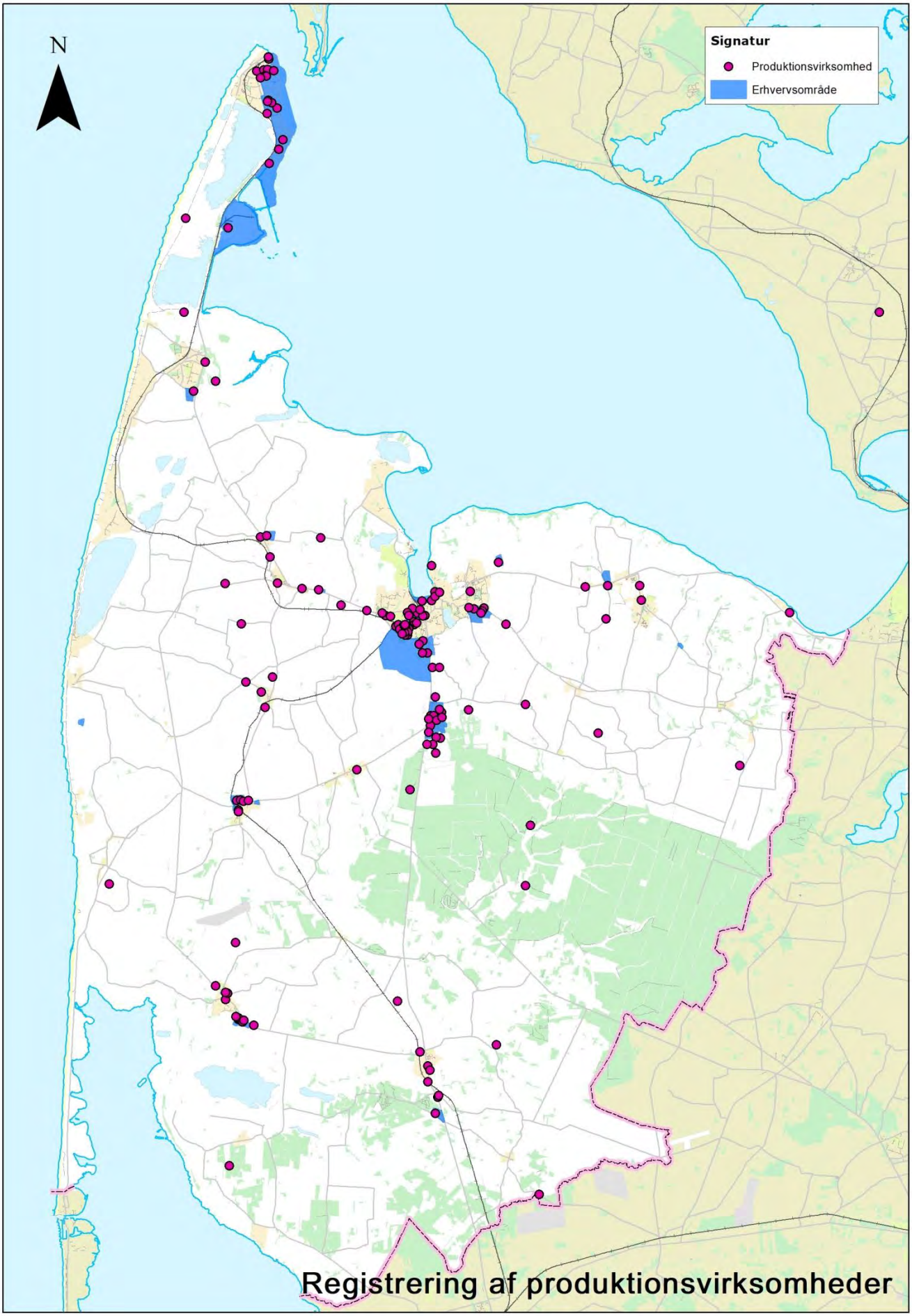
Der er også produktionsvirksomheder, der klassificeres som produktionsvirksomheder af national interesse. Erhvervsstyrelsen er ved at udpege virksomheder af national interesse. Det sker efter flere kriterier, der blandt andet omfatter om virksomheden har en væsentlig investering knyttet til beliggenheden eller virksomheden indgår i en væsentlig regional værdikæde. Udpegningen er ikke afsluttet, men Lemvig Kommune har i udpegningen af områder til produktionsvirksomheder medtaget hensyn til de virksomheder, som må antages at have national interesse fx FMC på Rønland samt Thyborøn Havn.

Ifølge planloven skal der også lægges et konsekvensområde omkring disse områder til produktionsvirksomheder, som skal beskytte virksomhederne mod, at der planlægges følsom anvendelse tæt på virksomhederne. Inden for konsekvensområderne må der ikke planlægges for nye miljøfølsomme anvendelser for eksempel boliger, kontorer eller institutioner, med mindre det konkret kan godtgøres, at miljøkonflikter kan undgås eller afværges ved tiltag i planen.

De udlagte konsekvensområder er som udgangspunkt på 500 meter omkring de udlagte områder til produktionsvirksomheder, jf. Erhvervsstyrelsens Vejledning om produktionsvirksomheder i kommune- og lokalplanlægning. Lemvig Kommune udlægger ét område forbeholdt til produktionsvirksomheder og omkring dette areal udpeges et konsekvensområde i en zone på 500m rundt om hele erhvervsarealet

Konsekvensområder kan også sammenlignes med ”opmærksomhedszoner”, der anviser, hvor Lemvig Kommune i sin planlægning skal være særlig opmærksom på sin planlægning. Konsekvensområderne har ikke umiddelbare konsekvenser for eksisterende lovlig anvendelse samt den eksisterende planlægning.

Eksisterende produktionsvirksomheder skal med deres nuværende aktiviteter overholde lovgivningens/vejledningens rammer inden for støj, lugt, støv og anden luftforurening til eksisterende områder med følsom anvendelse.

N
Signatur
Produktionsvirksomhed
Erhvervsområde
Registrering af produktionsvirksomheder

Registrering af eksisterende produktionsvirksomheder

Virksomheder er registreret i overensstemmelse med vejledningen og er hentet fra database Struktura.

Registreringen viser, at produktionsvirksomhederne er beliggende hovedsagligt i erhvervsområder i og omkring Lemvig og Thyborøn samt en større del uden for byerne.

Koncentration af eksisterende virksomheder i både Thyborøn og Lemvig vurderes at rumme en begrænsning på sigt i forhold til eventuelle udvidelser eller ændringer i produktioner med øget miljøkrav. Særligt de steder hvor virksomhederne er beliggende meget tæt på eksisterende boligområder og lignende, vil der allerede nu være en række begrænsninger.

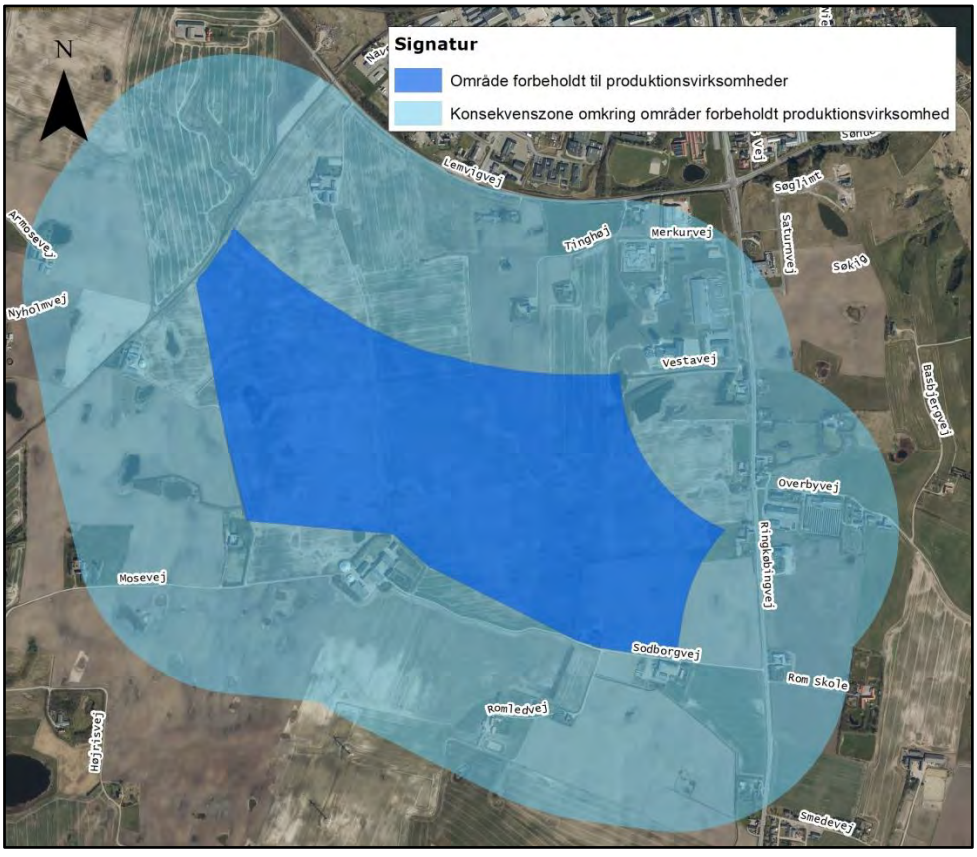
Udpegning af erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder

Det vurderes, at de nuværende placeringer af produktionsvirksomheder er fornuftige i forhold til nuværende produktioner. Nye virksomheder eller betydende ændringer i eksisterende produktionsvirksomheder kan med fordel placeres uden for byerne, fx Thyborøn Havn og Rom Erhvervsområde, hvor der både er store arealer samt langt til følsomme anvendelser.

Det vurderes dog at Rom Erhvervsområde rummer begrænset med areal, og derfor udpeges ca. 92 ha af Erhvervsområde Lemvig Syd til forbeholdt produktionsvirksomheder. Således vurderes det, at der er tilstrækkeligt med areal til produktionsvirksomheder.

Konsekvensområde.

Udpegning af areal forbeholdt til produktionsvirksomheder er tilpasset byens nuværende og planlagte følsomme anvendelser. Således er der mere end 500 m til nærmeste skole, bolig og lignende. Trods dette udlægges en konsekvenszone omkring arealet for at sikre at også planlægning for nye virksomheder indenfor konsekvenszonen kan tage nødvendige hensyn.

Lemvig Syd. Udpegning af areal forbeholdt produktionsvirksomheder samt konsekvenszone på 500 meter.

Cykelstier

I Lemvig Kommune anlægges der løbende cykelstier og anlæg til forbedring af forholdene for cyklister. Forbedringerne for cyklister skal skabe sammenhæng i kommunen for de bløde trafikanter og understøtte den decentrale struktur, som kommunens byer er en del af.

I 2011 vedtog Kommunalbestyrelsen en stiplan for udbygningen af stier i Lemvig Kommune. Stiplanen er fulgt indtil i dag og dette har resulteret i mere end 15 gennemførte stiprojekter. Der er stadig en række ikke-udførte stiforbindelser tilbage i stiplanen, og der har ligeledes været gennemført stiprojekter, som ikke har været omfattet af planen grundet udefrakommende muligheder.

Revideret afsnit: Cykelstier

Målsætning

- At medvirke til at kommunens borgere ubesværet kan træffe sunde valg
- At øge sikkerheden langs kommunens veje
- At understøtte muligheden for at cykle til og fra skole og fritidstilbud
- At øge tilgængelighed til rekreative oplevelser for borgere og turister

I Lemvig Kommune skal det være muligt at cykle i skole trygt og sikkert. Kommunens satsning på cykelstier skal løbende udvikle et cykelstinet til gavn for borgere i alle aldre, højne graden af trafiksikkerhed samt øge tilgængelighed til fritidsoplevelser og institutioner.

Cykelstiplan

Lemvig Kommune arbejder løbende med en dynamisk cykelstiplan. I planen prioriteres cykelstiprojekter i hele kommunen og løbende udvides anlægsarbejdet med nye stier eller forbindelser.

Cykelsti langs statsvejen

Langs statsvejen mellem Struer og Lemvig ligger der i Lemvig Kommune en række større og mindre byer. Cyklister fra Gudum, Fabjerg og Nørre Nissum skal i dag køre på den trafikerede statsvej, når de bevæger sig mellem byerne eller til Lemvig og Struer Der er i dag kun cykelsti på dele af denne strækning. Det er ikke hensigtsmæssig og Lemvig Kommune har sammen med Vejdirektoratet peget på at hele denne strækning skal have sin egen cykelsti.

Vejdirektoratet bygger en ny dobbeltrettet cykelsti mellem Gudum og Borumvej langs Fabjergvej. Målet er at forbedre trafiksikkerheden og gøre det lettere at tage cyklen for skolebørn, studerende og pendlere, der gerne vil cykle mellem Gudum og Borumvej langs Fabjergvej.

Retningslinjer

Cykelveje af regional betydning

Der er udpeget veje og stier som cykelveje af regional betydning. Der må ikke foretages arealdispositioner, som kan forhindre, at disse cykelveje kan bibeholdes eller etableres som selvstændige stier, cykelstriber eller afmærkede veje.

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

Tema – Turisme

LEMVIG KOMMUNEPLAN 2021 - 2033

Indholdsfortegnelse:

Introduktion 3
Fysisk turismeplanlægning 4
Revideret afsnit: Destinationer 4
Revideret afsnit: Hoteller, sommerhuse og campingpladser 7
Turismeudvikling (Redegørelse) 9
Kyst og strande 10
Revideret afsnit: Kystnærhedszone og strande 10
Vurdering af strandpotentiale (redegørelse) 14

Introduktion

Temaet "Turisme" revideres med henblik på at understøtte sammenhængen mellem kommunes strategi og indsatser for turisme. Særligt samarbejdet i Udviklingsplan for Vestkysten via Partnerskab for Vestkystturisme, giver anledning til en række projekter med fysisk betydning for kommunen. Thyborøn er udvalgt som et særligt feriested, grundet det potentiale som byen og omegnen rummer. Det afføder en række projekter, hvis fokus er på at styrke kvaliteten i oplevelsen og indholdet, øge overnatningskapacitet samt understøtte investeringer i turismeerhvervet.

Nærværende tema rummer ændringer i ét af den hidtidige kommuneplans afsnit – "Turisme". Ændringerne fordeler sig på:

1. Fysisk turismeplanlægning: "Destinationer" og "Sommerhusområder og campingpladser"
2. Kyst og strande: "Kystnærhedszonen"

1. Fysisk turismeplanlægning

Lemvig Kommune arbejder aktivt for at udbygge turismesektoren. Arbejdet består både i at øge overnatningsmuligheder samt øge kvaliteten og udbuddet af oplevelser. Den fysiske del af turismeindsatsen foregår via at sikre det rigtige plangrundlag de rigtige steder. Gennem synliggørelse af væsentlige turismelokationer, skabes mulighed for udbygning af overnatningsmuligheder samt udpegninger af helt særlige turistområder lægges trædestenene for vækst i turisterhvervet.

Det tidligere afsnit "Destinationer" udbygges med oplevelsesøkonomiske centre. I det tidligere afsnit "Sommerhusområder og campingpladser" udvides dette afsnit med hoteller, således en mere bred tilgang til overnatningsmuligheder indgår i planlægningen.

2. Kyst og strande

Kommunens strande rummer i forskellig grad potentiale for turismeudvikling. Og da strandene er en stor del af årsagen til at vi får besøgende turister, er det valgt, at vurdere potentialet for yderligere udbygning samlet.

Samtidigt rummer kommunen også mindre strande men mindre turistmæssig bevågenhed. Disse strande skal også sikres, således der ikke vilkårligt udbygges uhensigtsmæssigt.

Det tidligere afsnit "kystnærhedszone" skifter navn til "Kystnærhedszone og strande" og kommunens strande vurderet ud for deres potentiale tilføjes.

Fysisk turismeplanlægning

Turismen er koncentreret omkring Thyborøn, strandene og sommerhusområderne langs Vestkysten og Lemvig By. Herudover står Bovbjerg Klint og Bovbjerg Fyr som et særligt unikt område, med mange årlige besøgende.

Lemvig Kommune deltager aktivt i Udviklingsplan for Vestkysten via Partnerskab for Vestkystturisme, hvilket giver anledning til en række projekter med fysisk betydning for kommunen. Thyborøn er udvalgt som et særligt feriested, grundet det potentiale som byen og omegnen rummer. Det afføder en række projekter, hvis fokus er på at styrke kvaliteten i oplevelsen og indholdet, øge overnatningskapacitet samt understøtte investeringer i turismeerhvervet.

I Thyborøn er et by, strand og havnenært areal udpeget til byomdannelsesområde med det formål at give turismeerhvervene mere areal at udvikles på. Det er vigtigt, at der i Thyborøn sikres fortsat mulighed for at udvikle turismeerhvervet særligt omkring de allerede udviklede turismeaktører, stranden, handelsgaden og havnen.

Som et nyt begreb i den kommunale planlægning introduceres 'oplevelsesøkonomiske center' forstået som geografisk afgrænsede område, der har nogle særlige stedbundne kvaliteter. Det oplevelsesøkonomiske center har således et potentiale som strategisk værktøj til at drive en positiv samfundsudvikling.

Kommunens sommerhusområder er den absolut største bidragsyder med hensyn til overnatningskapacitet. Med nye sommerhusområder givet fra Staten i 2019 samt en række uudnyttede sommerhusområder er der muligheder for at udvide kapacitet samtidigt med, at der tænkes innovativt og kvalitet i bygningsmasse og oplevelse.

Sommerhuse står i mange år og derfor er det vigtigt, at udviklingen af de eksisterende og særligt de nye sommerhusområder foregår på bæredygtig vis for både investorer, turister, turistaktører, borgere og kommunen. I udviklingen af områderne skal der være fokus på målgrupper, bygningsstørrelser, indpasning i landskab, herlighedsværdier og lignende.

Turismeafsnittet i kommuneplanen skal udbygges, så nyeste satsninger og målsætninger fremgår. Konkrete udpegninger og retningslinjer for turismeområdet skal tilpasses de seneste udviklingsmuligheder.

Revideret afsnit: Destinationer

Målsætning

- At turismeindsatser tænkes sammen med fritidsliv og friluftsliv
- At særskilte turistdestinationer udpeges og styrkes
- At vand og vind i højere grad inddrages i turisterhvervene
- At øge antallet af overnatninger og døgnforbrug samt at forlænge turistsæsonen

Turismen betyder i dag meget for mange af kommunens erhvervsdrivende, og ved en målrettet indsats kan turisterhvervet sikres gode muligheder for udvikling. Lemvig Kommune ønsker at sprede turismen og øge aktiviteterne i de områder, hvor hensynet til den lokale befolkning og naturen ikke taler imod det. Kommunens væsentligste virkemiddel er således at sikre rum for udbygning af ferie- og friluftstilbud.

Udviklingen skal ske på en sådan måde, at kommunens karakteristiske natur og landskab kan bevares til glæde for de mange. En øget udvikling vil give øget beskæftigelse og øget omsætning i kommunens detailhandel. Det er væsentligt, at udviklingen sker på lokalbefolkningens præmisser.

Særlige turistdestinationer

De turistmæssige kraftcentre i Lemvig Kommune, hvor aktiviteter udvikler sig og bør understøttes, er Thyborøn, Lemvig, Gjeller Odde, Vejlby, Vrist, området omkring Ferring og Fjaltring samt i Klosterheden.

I landområderne kan turisme generelt medvirke til, at der opretholdes lokale handelsmuligheder.

Thyborøn - Oplevelsesøkonomisk center

Thyborøns nordlige del udpeges som oplevelsesøkonomisk center, med det formål at understøtte udvikling i kommunens største turistområde. I byens nordlige ende forbindes havn, by og strand i et unikt koblingspunkt med oplevelser, attraktioner og handel. Her opleves både det autentiske og det kommercielle og ikke mindst den vilde natur som omgiver byen. Området mangler sammenhængskraft og styrkelse af eksisterende attraktioner.

Lemvig Kommune har udpeget en del af området til byomdannelsesområde for at sikre udviklingsmulighed for turisterhvervet.

Kulturturisme

Lemvig Kommune er rig på kultur, og kulturen er en vigtig drivkraft i udvikling af kommunen. Turisme og kultur skal derfor tænkes sammen for at stå stærkere i konkurrencen om at tiltrække det stigende antal attraktive kulturturister. I dag opleves allerede at Museet for Religiøs Kunst fx kan trække mange turister til, der genererer både handel og overnatninger i kommunen.

Lystbåde og fritidshavne

I det åbne land er der udpeget arealer til fritidsanlæg som omfatter marina, lystbådehavn, jollepladser, golfbane, motorbaner, skydebaner samt flyveplads.

Ved Vinkelhage er der en moderne kommunalt ejet marina med gode faciliteter, og ved Remmerstrand er der en privat lystbådehavn. I marinaen er der 3 pierer med i alt ca. 150 liggepladser. Marinaen kan udvides med det antal bådepladser, der er mulighed for inden for de nuværende ydermoler. Marinaen kan dermed nå op på ca. den dobbelte kapacitet. De eksisterende jollepladser med tilhørende bådebroer kan ombygges og kapaciteten udvides i mindre omfang.

Lemvig Havn har en lystbådehavn som udvikles løbende. Havnen er placeret knap 50 meter fra gågaden og fremstår derfor som en byhavn med særlig stor potentiale for turisme. Havnen har i dag ca. 150 pladser.

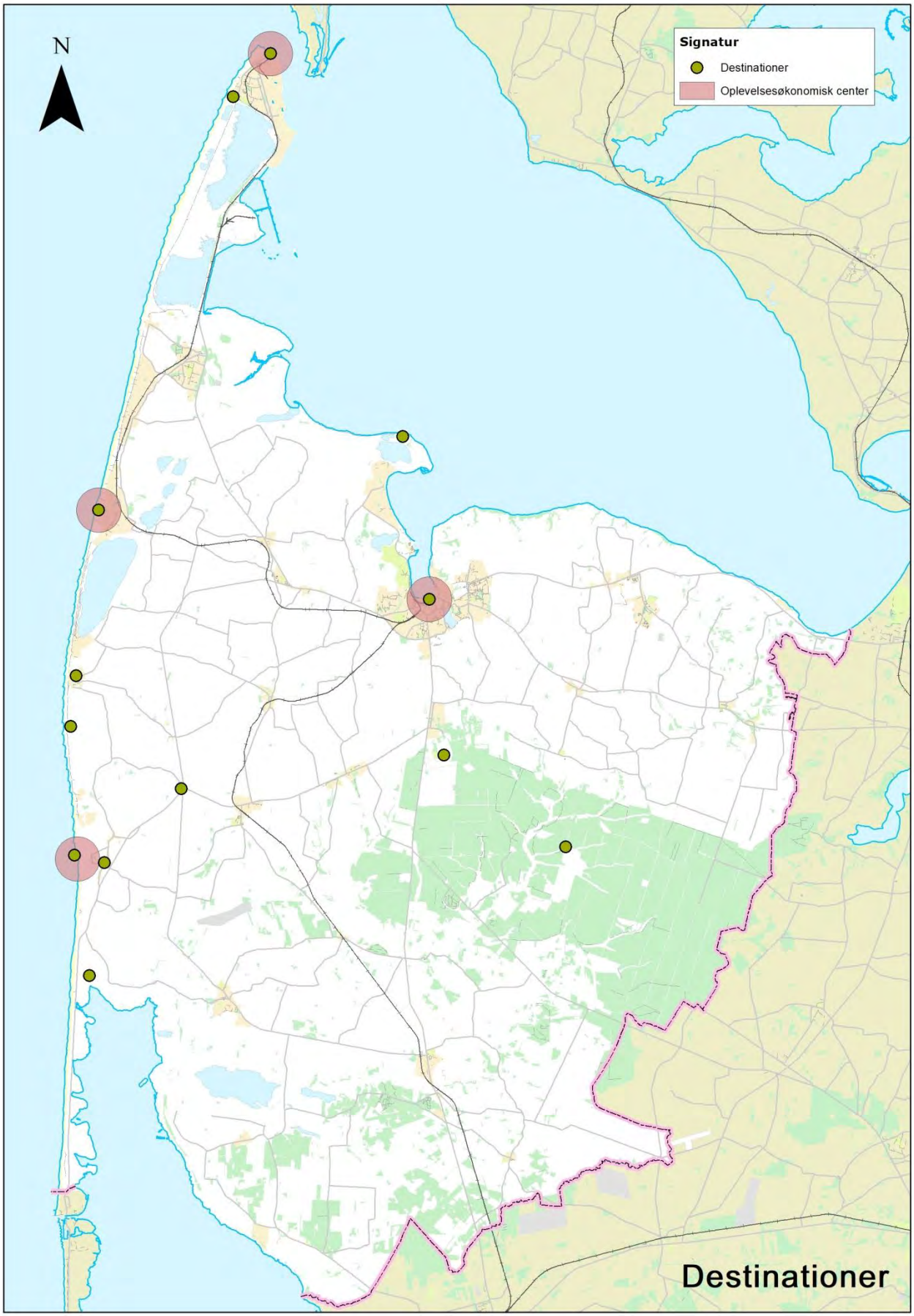
Thyborøns lystbådehavn er også en byhavn. Her er man ved porten til Limfjorden, og derfor ses ofte større lystbåde. Havnen har ligeledes stort turistpotentiale, som allerede udnyttes med blandt andet restauranter og fiskehal helt ned til vandet.

Haarum Havn er en genetableret havn til rekreativt fritidsfiskeri i Limfjorden.

Klosterheden Plantage

Midt mellem Struer og Lemvig ligger Danmarks tredjestørste skovområde: Klosterheden Plantage. Her bygger de vilde bævere dæmninger, mens kronvildtet majestætisk bevæger sig rundt mellem træerne. I skovbunden vokser sjældne planter, og i vestkanten af skoven ligger en flyveplads fra 2. Verdenskrig.

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

Revideret afsnit: Hoteller, sommerhuse og campingpladser

Målsætning

- At øge overnatningskapaciteten
- At sikre at kommunens sommerhuse samt deres beboere får mest muligt ud af deres omgivelser.
- At servicefunktioner til overnattende gæster har et højt niveau

Lemvig Kommune ønsker at sprede turismen og forøge aktiviteterne i de områder, hvor hensynet til den lokale befolkning og naturen ikke taler imod det. Kommunens væsentligste virkemiddel er således at sikre rum for udbygning af ferie- og friluftstilbud.

Områder med ledige grunde til sommerhuse skal udnyttes da de biddrager til et stærkere turismeerhverv. Lemvig Kommune vil gerne understøtte en variereret udbud af sommerhuse, campingmulighed og overnatning i hoteller og lignende.

Udbyg overnatningskapacitet

Udviklingsplan for Vestkysten beskriver en udvikling med stigende besøgstal og øget behov for kapacitet til overnatning. I Lemvig Kommune udgør sommerhuse størstedelen af overnatningerne og dette ønskes fortsat. Yderligere kapacitetsudvidelse skal også være i form af hoteller og lignende, som skaber mulighed for et stærkt supplement til de traditionelle sommerhuse.

I Thyborøn er der for nuværende mulighed for placering af to yderligere hoteller. Lemvig Kommune har udarbejdet Strategisk-Fysisk Udviklingsplan for netop at få fokus på hvorledes områdets kvaliteter udnyttes i forbindelse med udbygningen af øget overnatningskapacitet.

Indret efter gæsterne

Kommunen besøges i stigende grad af turister som rejser med autocampere. Disse gæster er meget velkomne i Lemvig Kommune, og vi oplever at særligt området ved Høfde Q og Lemvig har disse turisters bevågenhed.

Vi skal sikre sammenhæng mellem de ønsker der kommer fra forskellige turist- og brugergrupper, og derfor skal en række af kommunens turistdestinationer indrettes herefter. Vi vil derfor understøtte servicefunktioner så som affaldshåndtering, bade- og toiletfaciliteter, borde og bænke osv.

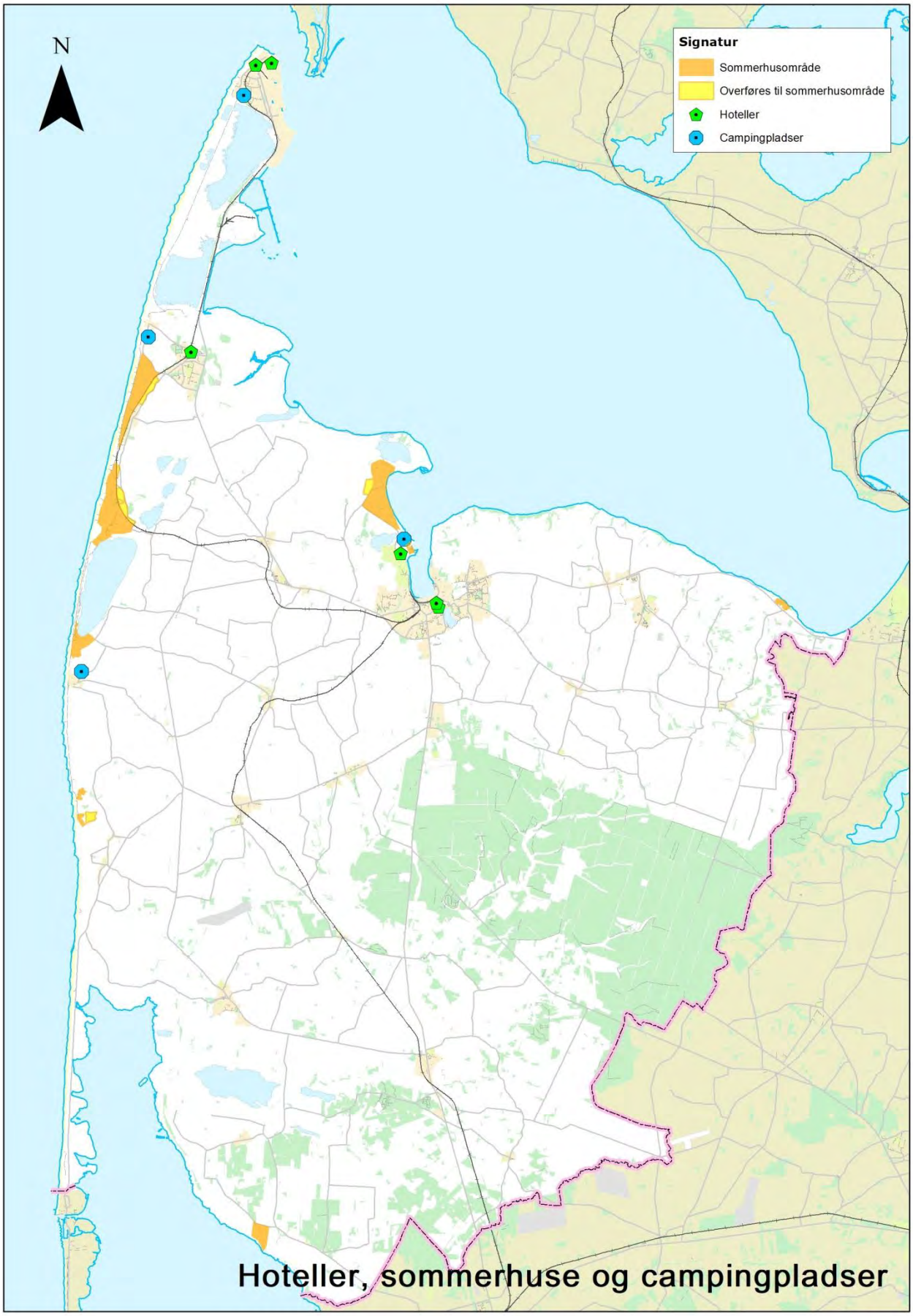
Retningslinjer

Bebyggelse med kystnær placering

I Kystnærhedszonen må der kun inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig begrundelse for kystnær lokalisering.

Der må ikke udlægges nye sommerhusområder i kystnærhedszonen.

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

Turismeudvikling (Redegørelse)

Lemvig Kommune er med sin beliggenhed på Vestkysten begunstiget med mange turister, der hvert år kommer til kommunen for primært at nyde kyststrækningen samt de attraktioner som særligt de seneste er etableret.

En stor del af kommunens gæster besøger enkelte destinationer og tager efterfølgende ud af kommunen - såkaldte endagsturister. Det er Lemvig Kommunes intention at vækste i turismeerhvervet og derfor gives så gode rammebetingelser som muligt for en positiv udvikling.

Under samarbejdet i Partnerskab for Vestkysten samt i Destination Nordvestkysten udvikles de konkrete målsætninger for turisme udviklingen.

Udbygning af overnatningskapacitet

Lemvig Kommune modtag i 2019 muligheden for at etablere yderligere sommerhuse. Og med den hidtidige udvikling anses dette for værende nødvendigt. De seneste år ligger antallet af nybyggede sommerhus på omtrent 20 om året, og derved øges behovet for yderligere areal. Gæsternes primære overnatningsform er sommerhus, med mere end 80% af de samlede overnatninger i kommunen. I Analyse af sommerhusområderne i Lemvig Kommune gives et billede på hvorledes sommerhusområderne udvikles mht. sommerhusgrunde.

Hotelkapacitet har I flere år være en mangelvare i Lemvig Kommune, men udbygningen på dette område bevæger sig hastigt fremad. Det vurderes dog, på baggrund af forventede vækst i besøgstal, at særligt Thyborøn rummer mulighed for yderligere kapacitetsudvidelse. Der arbejdes derfor i disse år på en udvikling af to hotelgrunde beliggende tæt ved strand, havn, handel og attraktionsområde.

Oplevelsesøkonomiske centre

I Lemvig Kommune udpeges oplevelsesøkonomiske centre på fire placeringer. De fire placeringer er Thyborøn (den nordlige del), Vejlby Klit Strand, Høfde Q Strand og Lemvig Havn.

De fire placeringer er allerede velbesøgte af kommunens gæster, men de rummer alle potentiale for yderligere tiltag i fht. tilgængelighed, servicefaciliteter og attraktionsværdi.

For Thyborøn er der udarbejdet en Strategisk-fysisk udviklingsplan, som påpeger en række af de tiltag der kan udvikles netop her. Forslag om bedre adgangsveje til og fra stranden, forbindelser ind i handelsgaden, attraktionsområdet og til det autentiske havneområde.

For Lemvig Havn er der udarbejdet en havneplan som indtil videre har fungeret som rette snor for udviklingen her.

Vejlby Klit og Høfde Q strande er beliggende på Vestkysten men med meget forskellige muligheder grundet forskel i opland, kystudformning og den omgivne natur- og landskabsoplevelse. Her vurderes dog begge steder at være et stort potentiale for udvikling af tiltag til gavn for både fastboende og gæster.

Kyst og strande

Langs kysten er strandene de store trækplastre. Visse af strandene rummer potentiale for flere gæster og for flere aktiviteter for de besøgende. Det er vigtigt, at udviklingen af kommunens strande ses ud fra en samlet strategi, så indsatserne placeres rigtigt og ikke udvandes.

Revideret afsnit: Kystnærhedszone og strande

Målsætning

- At der udpeges arealer nær kysten med særlig frilufts- og fritidsmæssig værdi
- At balancere kysten og strandenes benyttelse og beskyttelse
- At bevare kysterne, så de fortsat udgør sammenhængende landskabelige helheder med høj natur- og landskabsværdi.

Med mange kilometer kystlinje langs Vesterhavet og Limfjorden udgør kystnærhedszonen en betragtelig del af kommunens areal. Kystnærhedszonen er en 3 km bred zone fra kyst og ind i land, hvortil der skal særlige begrundelser til for nye anlæg.

Turisme og naturoplevelser

Strandene langs Vestkysten er rå særligt i Lemvig Kommune. Høje skrænter, stærke vinde og uforudsigelige vande er lokkende for mange. Med kommunens satsning på turisme følger også en erkendelse af, at vi må indrette flere af de mest centrale turistdestinationer, således at flere kan benytte dem.

Langs kysten findes adskillige destinationer for vores gæster. Gennem udpegning af disse steder, muliggøres initiativer for både kommunen og private til at tilføre alternative aktiviteter til de eksisterende og derved give turisme- og fritidsområderne bedre vilkår.

Lemvig Kommune har gennemført en analyse af kommunens strande i forhold til turismepotentiale og fundet, at kommunens strande rummer meget forskellige mulighed for turisme.

Høfde Q bliver hvert år besøgt af mange badegæster. Stranden er populær og et areal over stranden er blevet indrettet til gæsterne.

Retningslinjer

Anvendelse af vandløb, søer og kystvande

Kyststrækninger til badeformål fremgår af kortet.

På strækninger udpeget til badeformål gennemføres der badevandskontrol.

Forureningskilder med væsentlige konsekvenser for badevandsforhold skal identificeres, overvåges og reguleres.

Der skal ved Kommunens administration af lovgivningen tages hensyn til badeområdernes anvendelse.

Offentlighedens muligheder for badning, sejlads, fiskeri og lignende rekreativ anvendelse af vandløb, søer og kystvande skal tilgodeses ved administration af plan- og miljølovgivningen.

Der tilstræbes en minimumsafstand mellem badebroer på 100 meter.

Området reguleres af vand- og naturplanerne.

Kystnærhedszonen

Det er af national interesse at de danske kyster bevares som åbne kyststrækninger. Der er derfor særlige regler i planloven for planlægning indenfor den i princippet 3 km brede kystnærhedszone. Planloven indeholder krav om, at kystområderne skal friholdes for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af en placering tæt på kysten.

Inden for kystnærhedszonen kan der kun inddrages nye arealer i byzone eller planlægges i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær placering.

Vindmølleprojekter, byudvikling i kystnære byer, ferie- og fritidsbebyggelse ved bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelse samt anlæg til opretholdelse eller forbedring af offentlighedens adgang til kysten kan gennemføres i kystnærhedszonen efter nærmere vurdering og evt. tilpasning af projektet.

Ferie- og fritidsanlæg lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser og i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser.

Hovedprincipperne for planlægning, for lokalisering af ny byzone, tekniske anlæg og ferie- og fritidsanlæg i kystnærhedszonen er:

- At ny byzone placeres i umiddelbar tilknytning til eksisterende byzone og drejes ind i landet.
- At tekniske anlæg placeres i tilknytning til eksisterende byzone, bebyggelse eller tekniske anlæg.
- At ferie- og fritidsanlæg placeres i tilknytning til eksisterende byer eller større ferie- og fritidsanlæg.
- At byvækst og tekniske anlæg indpasses i landskabet, så den øvrige åbne kystnærhedszone påvirkes mindst muligt.

Offentlighedens adgang til kysten sikres og udbygges.

Friholdelse for byggeri i kystnærhedszonen

Der er på kortet udpeget arealer til friholdelse af byggeri i kystnærhedszonen. Ny bebyggelse formodes inden for disse arealer at påvirke kystlandskabet negativt, og er derfor som udgangspunkt uønsket. Enhver ansøgning vil derfor blive vurderet individuelt særligt i forhold til påvirkning på kystlandskabet og muligheden for en alternativ placering.

Strande

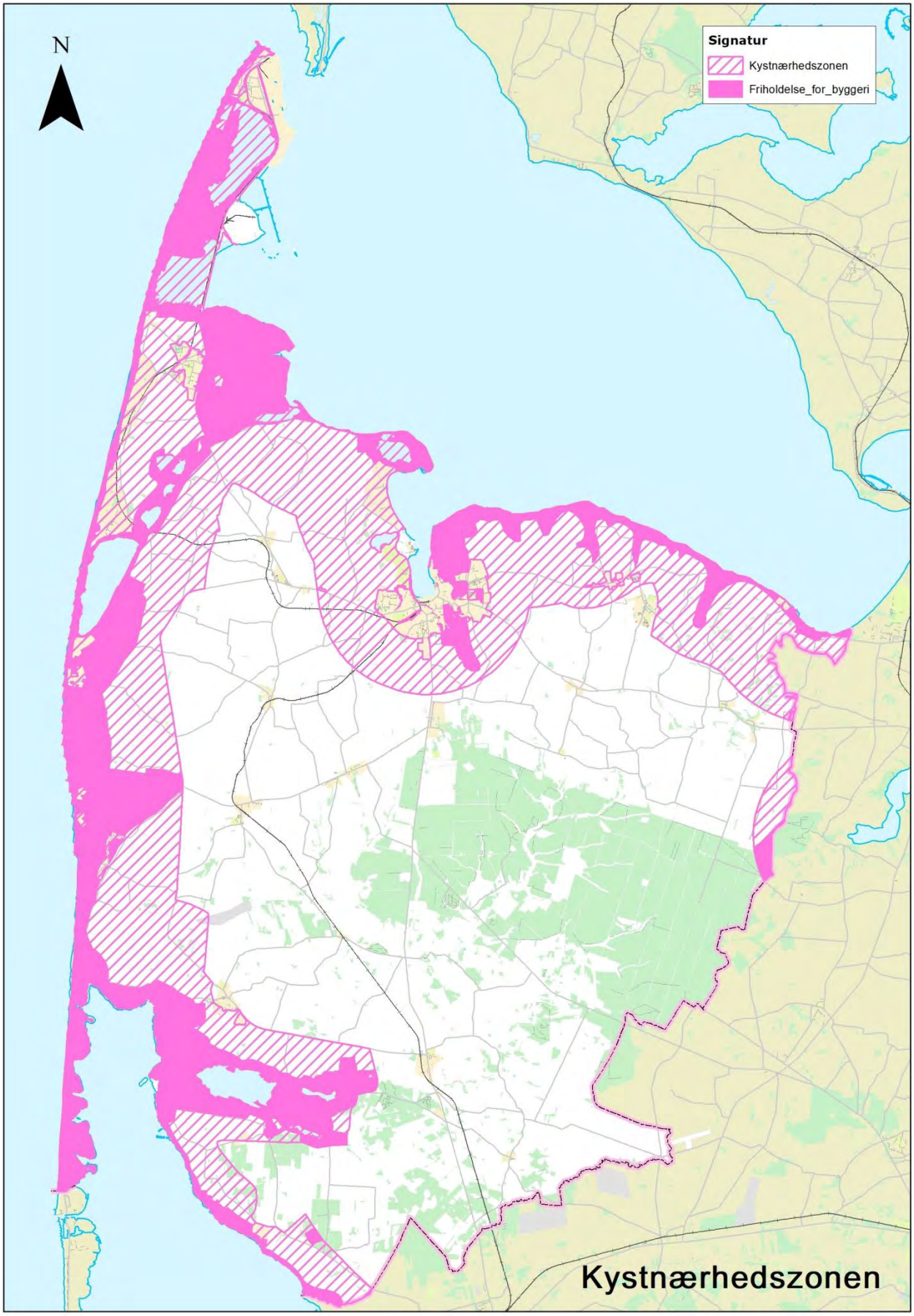
Thyborøn Strand udpeges som profilstrand, kommunens primære turiststrand med helt særligt potentiale for turismeudvikling.

Strandene Høfde Q, Thyborøn Syd, Gjeller Odde, Vinkelhage(Lemvig Strand nord) og Vejlby klit udpeges som turiststrande.

Strandene ved Vrist, Trans, Ferring by, Ferring strand, Harpøt Havn, Remmerstrand, Langerhuse, Lemvig Strand syd og Bovbjerg Klint vurderes at være lokale strande med begrænset turisme potentiale.

Mindre strande er ikke udpegede.

Kort til hovedstruktur og retningslinjer:

N
Signatur
Profilstrand
Turiststrand
Lokal strand
Badeforbud
Badeområde
Strande

Vurdering af strandpotentiale (redegørelse)

Som redegørelse for udpegning af strande i Lemvig Kommune er der lavet en samlet analyse af kommunens større strande.

Analysen viser at der findes stor variation i strandene. Ud fra nedenstående tabel hvor strandene samlede potentialeværdi er beskrevet, kan man danne sig et billede over strandene.

N/P - Nuværende tilstand/Potentiale	N	P
Thyborøn (Nord) Strand	2,6	4,3
Høfde Q Strand	1,8	3,7
Lemvig Strand Nord	2,6	2,8
Thyborøn Sydstrand	1,7	2,8
Gjellerodde Strand	1,9	2,6
Vejlby Klit strand	1,8	2,2
Lemvig Strand Syd	1,3	2,1
Ferring (by) Strand	1,4	2,0
Bovbjerg Klint Strand	1,4	1,9
Harpøt Havn Strand	1,2	1,4
Langerhuse Strand	1,0	1,2
Trans Strand	0,8	1,0
Ferring sommerhus-område Strand	0,7	1,0
Vrist Strand	0,7	0,9
Remmerstrand Strand	0,5	0,5

Strandene er vurderet på forskellige parametre rangeret fra 1-5, hvor 5 er det bedste.

Den resterende del af redegørelsen findes i selve analysedokumentet: ”Vurdering af potentiale - en gennemgang af Lemvig Kommunes strande”.

SCREENING AF KULTURMILJØER

LEMVIG KOMMUNE

ARKITEKTSKOLEN AARHUS

PROJEKTTEAM

Mogens A. Morgen
Simon Ostenfeld Pedersen
Mette Boisen Lyhne
Cecilie Julie Nielsen
Kasper Albrektsen
Mathilde Kirkegaard
Jakob Ørum
Amal Ashur
Anne Kühl Hansen
Alex Hjøllund Enevoldsen

Projektet udføres af Arkitektskolen Aarhus i samarbejde med Realdania.
Rapporten må ikke gengives, undtagen i sin helhed, uden godkendelse fra Arkitektskolen Aarhus.

AARHUS SCHOOL OF ARCHITECTURE

Realdania

FORORD

Arkitektskolen Aarhus sætter med projektet Screening af Danmarks Kulturmiljøer fokus på kulturmiljøer og bebyggede helheder i Danmark. Med en screening, der skal udvælge særligt værdifulde kulturmiljøer, er formålet med projektet at pege på de værdier og udviklingspotentialer, som den byggede kulturarv rummer.

Kulturmiljøer handler ikke blot om bevaring, men skal have værdi for mennesker i dag. De fysiske spor i kulturmiljøerne fortæller stedsspecifikke og ofte kraftfulde historier, som potentielt kan styrke lokale erhverv og tiltrække turister og tilflyttere, såfremt deres fortællekraft aktualiseres og aktiveres.

Projektets ambition er at tilvejebringe et strategisk og metodisk overblik, hvormed kommunerne kan identificere kulturmiljøernes værdier. De lokale fortællinger synliggøres og bliver derved et redskab til at aktivere kulturmiljøerne som en ressource for udvikling i kommunerne.

Gennem en dialogbaseret proces med de kommuner som Arkitektskolen Aarhus har besøgt, er der udviklet en metode til Screening af Kulturmiljøer (SAK). Målet er at tilvejebringe et håndterbart redskab, der på enkel vis kan anvendes af kommunerne, som er myndighed på kulturmiljøområdet.

Kulturmiljøerne i Danmark rummer store bygningskulturelle værdier med mange spændende kulturhistoriske fortællinger. Ved at sætte disse fortællinger i spil kan vi sammen bevare og udvikle kulturmiljøernes store iboende potentialer.

Mogens A. Morgen
Professor, arkitekt MAA

Simon Ostenfeld Pedersen
Lektor, cand.mag

SCREENING AF DANMARKS KULTURMILJØER

Kulturmiljøer har en unik sammensætning af stedbundne fortællinger og potentialer, der kan udvikles som styrkepositioner i kommunen. Kulturmiljøer giver os en forståelse af, hvem vi er, og hvor vi kommer fra. Og udvikling af kulturmiljøernes bygningskultur kan være en god forretning – ikke alene for den enkelte ejer, men også for omkringliggende boliger og kommunen som helhed, fordi kulturmiljøerne kan skabe øget livskvalitet og økonomisk værdi i forhold til turisme, erhverv og bosætning.

Arkitektskolen Aarhus har i 2016-2017 gennemført en strategisk screening af kulturmiljøer i 22 kommuner. Med initiativet Screening af Danmarks Kulturmiljøer tilbydes yderligere 30 kommuner en screening af deres værdifulde kulturmiljøer, således at størstedelen af landets kulturmiljøer og værdien af dem bliver kendt. Screeningen af kulturmiljøer gennemføres i et samarbejde mellem kommuner, museer og Arkitektskolen Aarhus.

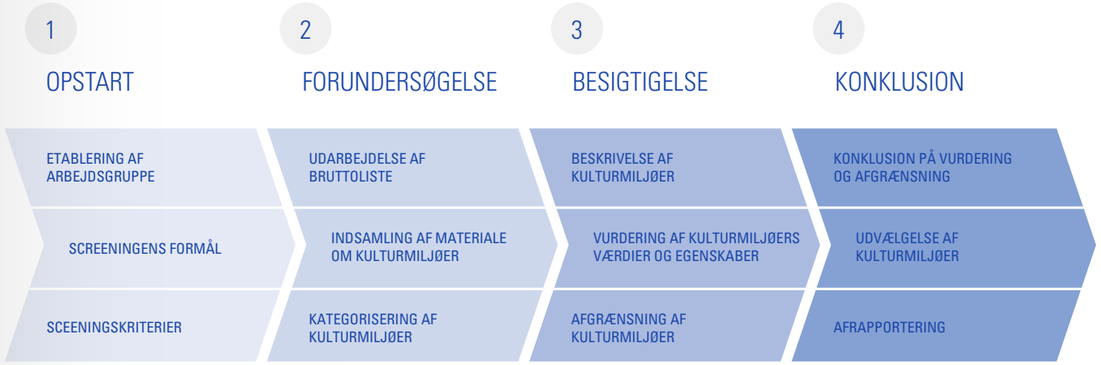
Screening af Danmarks Kulturmiljøer er en del af et forskningsprojekt på Arkitektskolen Aarhus, som skaber ny viden indenfor bevaring og udvikling af kulturmiljøer. Hertil har Arkitektskolen Aarhus udviklet en ny metode til kulturmiljøer – Screening Af Kulturmiljøer (SAK). Metoden, der er koordineret med danske og internationale værdisætningsmetoder, er udviklet med henblik på den kommunale planlægning og private rådgivere, men værktøjet kan tilpasses andre formål.

Screeningsmetoden kombinerer eksisterende registreringer og viden med besigtigelser af kulturmiljøerne, som de foreligger i dag. Kulturmiljøerne vurderes ved en værdisætning af deres kulturhistoriske værdi, arkitektoniske værdi og integritetsværdi. På baggrund heraf vurderes kulturmiljøernes samlede fortælleværdi, der danner grundlag for en nuanceret udvælgelse og prioritering. Heri indgår også en stillingtagen til kulturmiljøernes egenskaber for at fremme turisme, bosætning, erhverv og kultur, som kan udgøre et stærkt udviklingspotentiale for den enkelte kommune.

Den viden, der foreligger i kommunerne og museerne er en integreret del af arbejdsgrundlaget. Indledningsvis gennemgås den eksisterende kommuneplans udpegning af kulturmiljøer i dialog med kommune og museum. Formålet er at afdække kulturmiljøernes status; hvilke er der særligt fokus på i den strategiske planlægning, og er der væsentlige kulturmiljøer, som af forskellige årsager ikke er udpegede, men som alligevel bør indgå i screeningen? Dialogen tager også stilling til, om nogle kulturmiljøer helt bør udgå på baggrund af fastlagte screeningskriterier eller af andre omstændigheder.

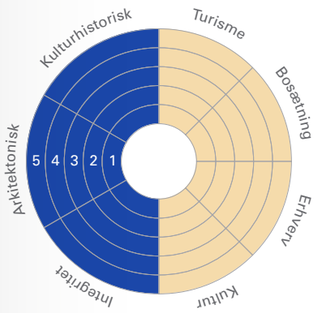
Metoden er udviklet i dialog med kommuner, museer og andre interessenter og vil løbende blive opdateret som en del af forskningsprojektet. I tilknytning til projektet holder Arkitektskolen Aarhus kurser for fagfolk om kulturmiljøer.

METODE TIL SCREENING AF KULTURMILJØER (SAK)

SCREENINGSKRITERIER

1) Kulturmiljøet skal være udpeget, eller kunne overvejes som udpegning, i kommunen
2) Kulturmiljøet skal indeholde et bebygget miljø eller helhed (ikke enkeltstående bygninger, monumenter, gravhøje, ruiner, voldsteder, diger eller lign.)
3) Kulturmiljøet skal rumme en bærende fortælling, der kan opleves på stedet gennem synlige spor

RAPPORTENS INDHOLD

Denne rapport indeholder et skema over kommunens kulturmiljøer, kort- og billedmateriale samt uddybende kulturmiljøanalyser for udvalgte kulturmiljøer i kommunen. Skemaet sammenfatter vurderingen af det enkelte kulturmiljøs værdier og egenskaber:

KULTURMILJØETS VÆRDIER skal være aflæselige i dag og baserer sig på en vurdering af følgende tre værdiparametre, der rangeres fra 1 til 5, hvor 1 er lavest og 5 højest:

- **Kulturhistorisk værdi:** Hvordan vurderes kulturmiljøets historiske betydning og kulturhistoriske fortælleværdi?
- **Arkitektonisk værdi:** Hvordan vurderes kulturmiljøets rumlige, formmæssige og arkitektoniske kvaliteter?
- **Integritetsværdi:** Hvordan vurderes kulturmiljøets helhed og sammenhæng?

KULTURMILJØETS EGENSKABER er en indikator for iboende egenskaber ved et kulturmiljø. Kulturmiljøets egenskaber vurderes ud fra følgende fire kategorier, der rangeres fra 1 til 5, hvor 1 er lavest og 5 er højest:

- **Turisme:** Har kulturmiljøet særlige egenskaber, der kan fremme turisme og/eller turismerelateret virksomhed?
- **Bosætning:** Har kulturmiljøet særlige egenskaber, der kan rumme bosætning og/eller være en ressource for tilflytning?
- **Erhverv:** Har kulturmiljøet særlige egenskaber, der kan rumme og/eller være en ressource for virksomheder og erhverv?
- **Kulturformidling:** Har kulturmiljøet særlige egenskaber inden for formidling af kulturoplevelser og/eller aktivering af stedets fortælling?

TEMAER FOR KULTURARVEN
I LEMVIG KOMMUNE

De kulturhistoriske temaer er gennemgående hovedtræk, som har spillet en væsentlig rolle for egnens udvikling. Temaerne er karakteristiske for flere af de screenede kulturmiljøer, der i kraft af deres fysiske fremtræden afspejler bærende fortællinger i kommunen.

KYST OG FISKERI

Lemvig Kommune præges af sin lange kyststrækning langs Vesterhavet og Limfjorden, som byder på store forskelle såvel landskabeligt som kulturhistorisk. Kyststrækningen har gennem historien givet basis for fiskeri, hvilket især kommer til udtryk i Thyborøn og Harboøre, mens utilregnelige strømforhold og hårdt vejr besværliggjorde sejlads og var skyld i mange skibsforlis. Af den grund har redningsvæsenet spillet en vigtig rolle på denne del af Vestkysten, hvor man stadig ser gamle redningsstationer ved Flyvholm og Fjaltring, samt en moderne ved Thyborøn. Limfjorden var utilgængelig for søfart fra havsiden fra 11-1200-tallet og frem til 1825, hvor en stormflod resulterede i et gennembrud ved Agger Tange. Dermed blev den vestlige del af Limfjorden åbnet for handel ad søvejen, og Lemvig-egnen oplevede stor fremgang i de efterfølgende år.

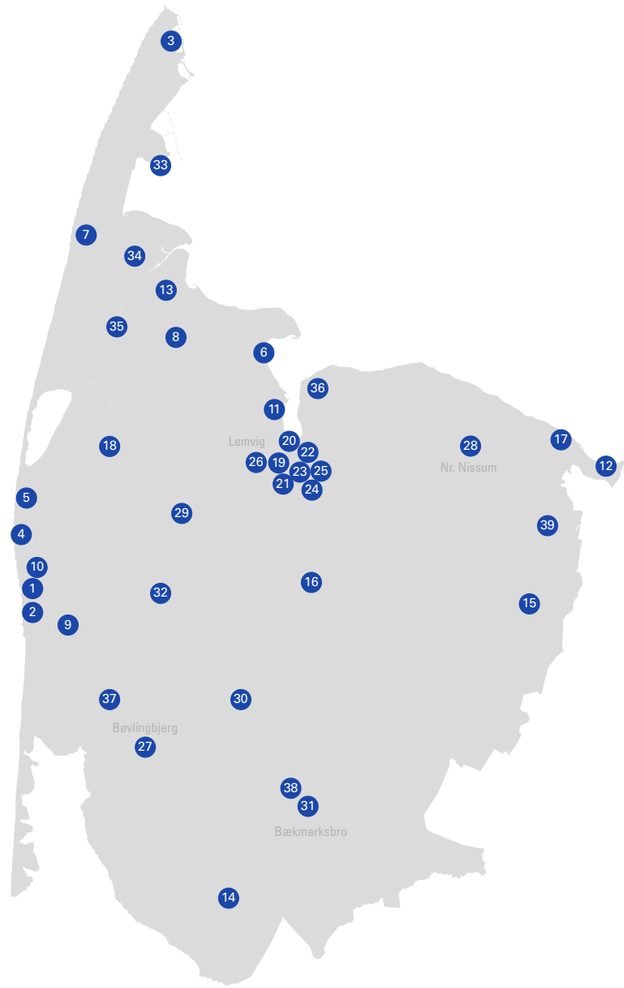
LEMVIG KØBSTAD

Lemvig ligger placeret i bunden af Lem Vig og kan dateres tilbage til 1234. Placeringen neden for de stejle skrænter gav vanskelige tilkørselsforhold, men sikrede gode forhold for en naturhavn, hvor skibe let kunne lægge til på den flade strand. Pga. den sammenhængende Agger Tange var byen indtil 1830'erne kun tilgængelig fra den østlige del af Limfjorden, hvilket dog sikrede en vis handel og omsætning. Egentlige købstadsrettigheder fik byen først i 1471, og Lemvig udviklede sig herefter som en lille vestjysk købstad, som i de følgende århundreder led under flere store brande. Ved genopbygningen efter den store brand i 1684 fulgte man de gamle gadelinjer og matrikler, hvilket betyder, at den middelalderlige bystruktur stadig kan aflæses omkring gågaden, kirketorvet og slipperne, der forbinder midtbyen med havnen. Havnen i Lemvig bestod af en træskibsbro indtil 1858, hvor en rigtig havn var blevet anlagt, og i 1879 fik Lemvig en jernbane med forbindelse til den vestjyske længdebane. Dette var tilsammen med til at sikre, at byen i slutningen af 1800-tallet og starten af 1900-tallet oplevede økonomisk fremgang, hvilket afspejler sig i både stationsområdet og på havnen.

STATIONSBYER OG ANDELSSAMFUND

Modsat landsbyerne i resten af landet, foregik landbruget på Lemvig-egnen primært fra enkeltgårde beliggende solitært i landskabet, og det er ligeledes den spredte gårdbebyggelse man oplever i kommunen i dag. Et godt eksempel herpå er de bevarede klitgårde langs Rubyvej i Fjaltring, som med deres placering i det åbne kystlandskab vidner om den barske tilværelse ved Vestkysten. Først i andelstiden opstod mindre bysamfund i Lemvigs omegn, hvor flere andelsbyer som Nr. Nissum, Bøvlingbjerg og Vandborg voksede frem omkring mejerier og smedjer. Særligt i Vandborg er andelspræget tydeligt, da byen primært består af funktionsbygninger som mejeri, skole og forsamlingshus. Med oprettelsen af Lemvigbanen opstod stationsbyer som Ramme og Fåre, der ud over velbevarede stationsmiljøer, også rummer flere funktioner fra andelstiden. I andelstiden blev også Lemvig udbygget, og byen begyndte at vokse op ad skrænterne. Voldgade og Østerbrogade er eksempler på dette, men også bymidten blev udvidet mod syd med missionshus, teknisk skole og senere med hotel, biograf og bibliotek. Disse institutioner udgjorde de primære mødesteder i byen omkring år 1920, og i dag, 100 år senere, har kvarteret stadig potentiale som et vigtigt mødested i Lemvig.

SCREENEDE KULTURMILJØER
I LEMVIG KOMMUNE

Region:	Midtjylland
Kommunenummer:	665
Indbyggertal:	19.998 (2019)
Største by:	Lemvig (6.959 indbyggere i 2019)
Kulturmiljøer:	I Lemvig Kommune er der på besigtigelsestidspunktet udpeget 61 kulturmiljøer, som indgår i Kommuneplan 2017-2029. Der er udgivet kommuneatlas for den tidligere Lemvig Kommune (1996). Derudover er der udarbejdet kulturmiljøredegørelser for Thyborøn, Harboøre og Langerhuse. I forbindelse med nærværende projekt, og i dialog med Lemvig Kommune og Lemvig Museum, er der udarbejdet en liste med i alt 44 kulturmiljøer, som danner baggrund for screeningen.

BESIGTIGELSESSKEMA

Værdisætningen og potentialevurderingen baserer sig på en vurdering fra 1 (lavest) til 5 (højest) på de forskellige parametre

1

TRANS FERIEBY

Trans Ferieby blev opført af FDB til deres medarbejdere i 1970'erne og ligger ud til kystskrænterne syd for Trans Kirke. Sommerhusbebyggelsen ligger i det åbne landskab uden afskærmning og lukker sig omkring en fælles grønning. Arkitekturen er ensartet i sommerhusene, som er udført i træ med eternittag og malet i forskellige farver.

2

FJALTRING FERIEBY

Fjaltring Ferieby ligger mellem klitterne nordvest for Fjaltring og blev opført mellem slutningen af 1970'erne og starten af 80'erne. Feriebyen karakteriseres af feriehusenes placering i enklaver af fem huse omgivet af cirkulære jordvolde samt deres store sadeltage, der nogle steder næsten møder terrænet, og giver husene præg af store hytter.

3

THYBORØN

Havnen i Thyborøn blev anlagt i 1915, og omkring den gamle havn findes auktionshal fra 1928 samt administrationsbygning, sømandshjem og tjenesteboliger, der alle er opført mellem 1916-1920. Kulturmiljøet rummer ligeledes Kystdirektoratets røde huse, bunkersanlæg samt vej- og jernbanedæmning.

4

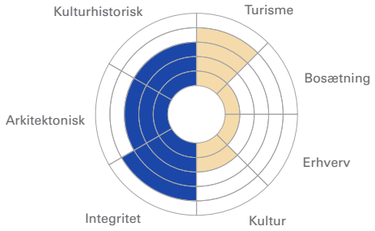
BOVBJERG

Bovbjergområdet er et storslået landskab ud til Vestkysten med kystskrænter op til 41 meter. På det højeste punkt ligger Bovbjerg Fyr fra 1877. Sammen med fyret ligger fyrmesterboligen og tilhørende funktionsbygninger. I området findes også flere høfder samt mindesten for et kongebesøg i 1826.

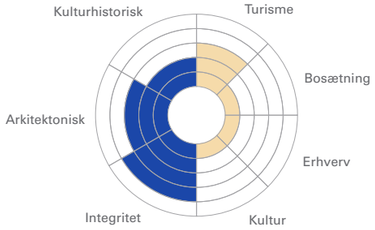
VÆRDISÆTNING EGENSKABER

Feriebyens placering i det åbne kystlandskab uden afskærmning er et stærkt karaktertræk i kulturmiljøet. Sommerhusbebyggelsen har bevaret den arkitektoniske kvalitet, der ligger i de homogene sommerhuse, materialer og farver, som tilsammen sikrer et harmonisk udtryk.

Der foreligger en lokalplan for Trans Ferieby med bestemmelser omkring bebyggelse, materialer og farvesætning. For at skabe et oplevelsesrigt miljø, anbefales det at variere sommerhusenes farvesammensætning som øst for grønningen. Princippet om ingen fysisk afgrænsning mellem feriebyens huse er vigtigt at fastholde.

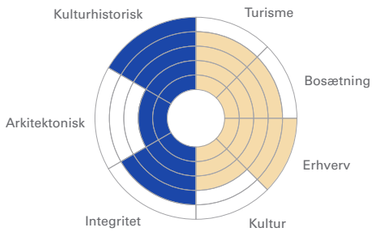

Feriehusbebyggelsen er karakteristisk og velholdt, og de små gangstier med trapper og broer, der forbinder enklaverne på tværs af voldene, styrker indtrykket af stedet som sommerferiekoloni. Feriehusenes placering i voldanlæg svækker dog forbindelsen til havet og dermed den stedsspecifikke kvalitet.

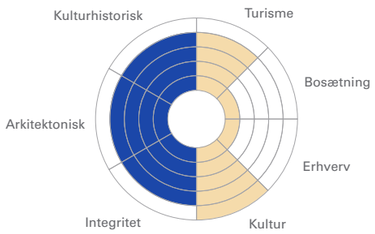
Byen og havnen har gennemgået en massiv udvikling siden anlæggelsen og er i dag en af Danmarks største fiskerihavne. Langs Havnegade findes flere bærende elementer såsom de røde huse, de gule bygninger og auktionshallen, der sammen med bunkeranlægget er er med til at understøtte områdets komplekse historie.

Thyborøn besidder et stort udviklingspotentiale i forbindelse med turisme grundet den unikke og isolerede placering. En større udviklingsplan anbefales for at udnytte dette potentiale, da de kulturhistoriske værdier i dag ikke er synliggjort eller indgår som en del af oplevelsen af byen og kystmiljøet.

Fyrtårnet fremstår meget velholdt og markant med sin placering på det højeste punkt i det åbne landskab. Selve fyrtårnet, fyrmesterboligen og de tilhørende funktionsbygninger er alle bygget i samme arkitektoniske stil og som et samlet bygningsværk, hvilket understøtter sammenhængskraften i kulturmiljøet.

Fyret er i dag en vigtig turistattraktion for området, hvilket bør understøttes gennem fortsat vedligehold og kulturel aktivitet. Det anbefales, at se på muligheden for en bedre sammenhæng med de omkringliggende områder, såsom Ferring og Trans, som en samlet turistdestination.

VÆRDISÆTNING EGENSKABER

5

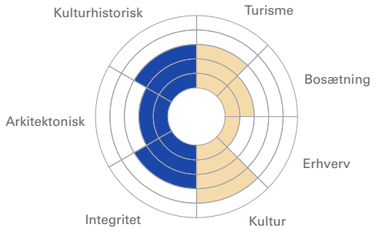

FERRING

Ferring har haft flere funktioner, som knytter sig til nærheden til kysten. Bl.a. har byen udviklet sig som ferieby og tilholdssted for en række kunstnere i 1900-tallet. Ligeledes findes her en af Kystdirektoratets gamle arbejdspladser (de røde barakker), en tidligere redningsstation (i dag bolig), en kirke, Jens Søndergaards Museum samt en mindre bebyggelse bestående af boliger.

Området fremstår fragmenteret, og flere nyere eller omdannede boliger svækker den samlede oplevelse af byen. Området omkring kirken og kystdirektoratets røde barakker rummer dog en aflæselig fortælling omkring den kulturhistoriske udvikling, hvilket understøttes af Jens Søndergaards Museum.

De røde barakker, Jens Søndergaards Museum og Bovbjerg Minimuseum rummer tilsammen et potentiale for udvikling af en samlet turistdestination, der bygger på de kulturhistoriske værdier. Ferring kan sammen med Bovbjerg Fyr blive en af kommunens stærkeste turistattraktioner, hvis stedet aktiveres yderligere.

6

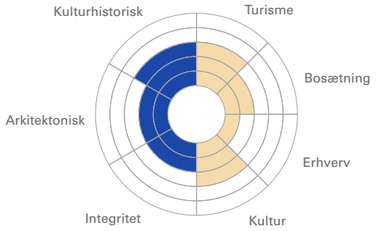

GJELLERODDE

Ved Gjellerodde ligger ældre strandbebyggelser fra 1800-tallet, som er bygget af fjordfiskere. Midt på odden ligger Gjeller Sø, der er forsøgt afvandet, og i landskabet ses endnu to kanaler fra afvandingsforsøget. I nærheden ligger hjemstavnsgården Gjellergård solitært i landskabet. I dag er området blevet til et sommerhusområde med udlejningshuse.

Værdierne knytter sig primært til strandbebyggelserne, og Gjellergård er et velbevaret eksemplar herpå. Flere strandbebyggelser ligger gemt mellem sommerhuse, hvilket slører fortællingen. Kulturlandskabet og afvandingsforsøget er fortsat aflæseligt ved søens sydside med dige og afvandingskanaler.

Området bærer et turismepotentiale, og kan udvikles som et centrum for aktiviteter såsom mountainbikeudlejning, paddle surf m.v. i relation til det særlige landskab på odden. Derudover anbefales rammebestemmelser eller et tillæg til den eksisterende lokalplan, som sikrer de bevarede strandbebyggelser.

7

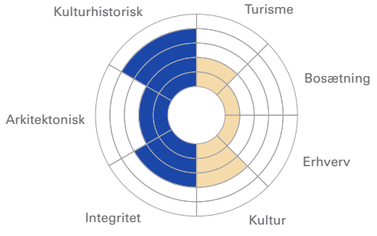

FLYVHOLM REDNINGSSTATION

Flyvholm Redningsstation blev opført i 1847 som en af landets første redningsstationer. Den nuværende redningsstationsbygning er fra 1934. Stationen har samtidig været landets mest aktive redningsstation på grund af de farlige forhold ved kysten. Til miljøet hører også gården Rønlangergård, som ligger syd for redningsstationen.

Redningsstationen Flyvholm med den nærliggende Rønlangergård udgør vigtige fortællende kulturhistoriske elementer, som vidner om det barske miljø med fiskeri på Vesterhavet. Redningsstationen fremstår i dag yderst velbevaret, mens Rønlangergård er i stigende forfald.

Rønlangergård er i dårlig stand, men udgør en vigtig del af fortællingen omkring Flyvholm Redningsstation og rummer gode muligheder for udvikling. Det anbefales derfor, at undersøge mulighederne for istandsættelse af gården for at inddrage den som del af formidlingen omkring jernkysten.

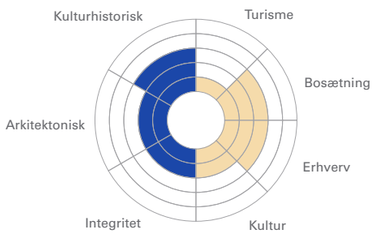
8

HYGUM OG RYLETORV

Hygum rummer flere enkelte gårde placeret ved de tidligere græsningsområder ved Plet Enge samt Hygum Kirke syd herfor. Gårdene ligger spredt i det kuperede terræn, og omkring Ryletorv findes en mindre strandbebyggelse for fjordfiskere.

De fleste gårde og boliger ligger på deres oprindelige placering i det åbne landskab med smuk udsigt over Limfjorden. Ejendommene er dog forholdsvist om- og tilbygget, og den samlede integritet er svækket grundet ejendommenes omdannelser samt ændrede markstrukturer.

9

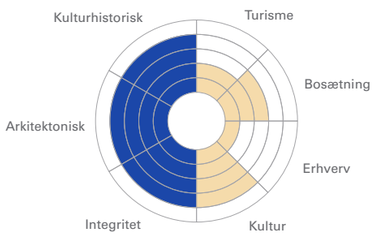

FJALTRING

Vest for Fjaltring by ligger Fjaltring Kirke og præstegård samt Høfde Q. Rækkegårdsbebyggelsen langs Rubyvej er foruden kirken den ældste bebyggelse i området, og de firlængede gårde i det barske kystlandskab repræsenterer vestjysk egnsbyggeskik. Midt på Rubyvej ligger Tuskær Redningsstation, og syd for rækkegårdene ligger kulturhusene Tuukkaq og Tuskær.

Kirkemiljøet, klitgårdene samt Tuskær Redningsstation udgør kulturmiljøets bærende værdier. Rækkegårdsbebyggelsen langs Rubyvej er meget karakteristisk for egnen og har en høj kulturhistorisk og arkitektonisk værdi. Tuskær og Tuukkaq har ligeledes høj arkitektonisk værdi, men trænger til istandsættelse.

Fjaltring-området har med sin nære tilknytning til Vesterhavet, sin egnsspecifikke arkitektur og de to kulturcentre Tuskær og Tuukkaq et stort potentiale for udvikling af kultur, hvis disse restaureres. Det er dog vigtigt at sikre kulturmiljøets bevaringsværdier, før en udvikling af stedet finder sted.

VÆRDISÆTNING EGENSKABER

10

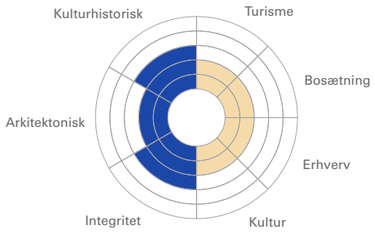

TRANS

Trans udgøres af en samling gårde i egnstypisk byggeskik beliggende på den sydlige del af morænebakken 'Bovbjerg'. Den største gård er Herpinggård, som kan føres tilbage til 1408. I Trans findes desuden en højtliggende kirke placeret ud til kystskrænten. Bag kirken ligger en gammel skole med gymnastiksal fra begyndelsen af 1800-tallet.

Kirken og den nærmeste bebyggelse, deriblandt den gamle skole, udgør et stærkt kulturmiljø, som vidner om det barske liv ved vestkysten, hvor havet med tiden har opslugt flere gårde. De omkringliggende gårde afspejler områdets egnsbyggeskik, men fremstår meget omdannede og enkelte er forfaldne.

Trans kan tænkes sammen med Ferring og Fjaltring i en sammenhængende kystfortælling. Det anbefales at fokusere på kirken og de nærmeste omgivelser med gårdene omkring Mollerupvej, bebyggelsen langs Transvej samt Herpinggård, da gårdene langs Noersgårdvej og Gammel Damsgårdvej er meget omdannede.

11

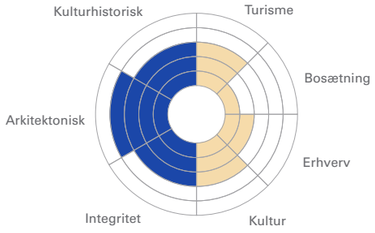

LEMVIG BYMARK OG VINKELGÅRDENE

I bakkelandskabet nordvest for Lemvig ligger den gamle bymark, som i dag er golfbane. Sydligst på golfbanen findes rester af det gamle bymarksdige, som adskilte bymarken og jorden tilhørende egnens store Vinkelgårde. Gården Sønder Vinkel anvendes fortsat til landrug, mens Nørre Vinkel i dag anvendes til hotel. Bymarken overgik senere til gården Nørmark.

Sønder Vinkel med stuehus fra 1838 og staldlænger i Bedre Byggeskik fra 1920 afspejler en aflæselig fortælling om storgårdene uden for Lemvig. Nørre Vinkel rummer arkitektoniske værdier i stuehuset, men til- og nybygninger præger gården. Stuehuset til Nørmark samt bymarksdiget er bevaret i byens udkant.

Funktionen som golfbane holder bakkelandskabet åbent som tidligere, hvilket giver Vinkelgårdene en flot fremtræden i landskabet. Bakkelandskabet bør sikres mod nybyggeri samt udstykning for at bevare kulturlandskabet omkring Vinkelgårdene.

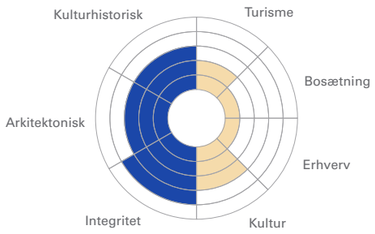
12

ÅMØLLE

Åmølle ligger ud til Nissum Bredning og kan dateres tilbage til middelalderen. Den nuværende mølle samt stuehuset til møllegården er fra 1839. Området indeholder møllegården, møllen samt en genetableret møllesø. Der findes tilmed et egekrat, der kan dateres tilbage til 1790'erne.

Åmølle fremstår velholdt og let aflæselig med restaureret møllehus og -hjul. Møllesøen understøtter den samlede oplevelse, men selve møllegården fremstår omdannet, og sammenhængen med møllen er utydelig.

13

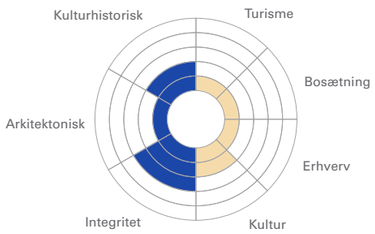

PLET ENGE OG HAARUM HAVN

Plet Enge består af et landbrugsområde med flere kanaler og dæmninger, der virker som et værn mod stormfloder og oversvømmelser. Dræning og inddæmning af området blev påbegyndt i år 1826 som konsekvens af gennembruddet ved Agger Tange. Siden er der bygget et dige fra Nørre Vese til Hårrum i 1875 inkl. pumpestationer og Pletdiget i 1949.

De mange diger og kanaler opleves i samspil med de flade, inddæmmede enge. I området findes sluser og pumpestationer, der understøtter oplevelsen af landskabet. Ved Haarum Havn opleves dæmninger og den gamle indsejling. Landvindingsprojektet og afvandingsforsøgene fremstår let aflæseligt i området.

Området besidder gode muligheder for naturturisme og kan udvikles som destination for turisme i forbindelse med turismeudviklingen i Thyborøn. Haarum Havn er idéel som udgangspunkt for denne turisme.

14

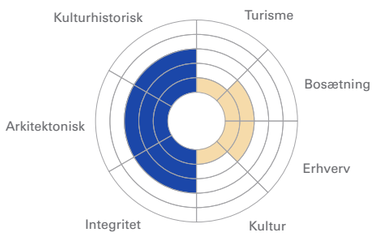

NEES HEDE

Nees Hede er en husmandsudstykning fra 1950'erne og dermed en af de seneste i landet. Nees Hede blev opdyrket efter 2. verdenskrig, og i den forbindelse blev jorden udstykket til syv husmandsbrug langs Nørtoftvej og fire langs Hedevej. Husmandsstederne er opført som tolængede, vinkelbyggede gårde i rød tegl med sadeltag, men de fleste er dog senere udvidet.

Nees Hede udgør et fint eksempel på en af landets sene husmandsudstykninger, hvor bebyggelsesmønster såvel som markstruktur stadig kan aflæses takket være den bevarede arkitektur og de mange levende hegn. Flere husmandssteder har fået tilføjet større landbrugsbygninger, som svækker integritetsværdien.

Husmandsudstykningen bør friholdes for andre former for bebyggelse for at sikre de kulturhistoriske værdier og miljøets aflæselighed.

VÆRDISÆTNING EGENSKABER

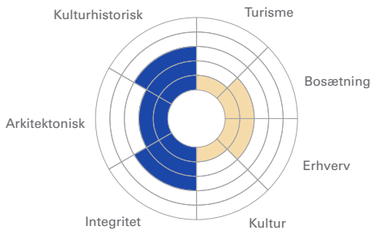
15

GUDUMLUND

Husmandsudstykningen Gudumlund blev udstykket i 1948, hvorefter ejendommene blev opført. Området ligger i nærhed til Klosterheden Statsskovdistrikt, som blev tilplantet fra 1874 og frem. Ejendommene ligger langs Gudumlundvej, hvor der også findes et fælles frysehus fra 1953.

Den oprindelige struktur er meget aflæselig, og alle ejendommene ligger på deres oprindelig placering. Ligeledes er de fleste oprindelige markskel og beplantninger bevaret. De fleste ejendomme er dog omdannet, og flere er udviklet som store landbrug med nyere lade- og staldbygninger.

16

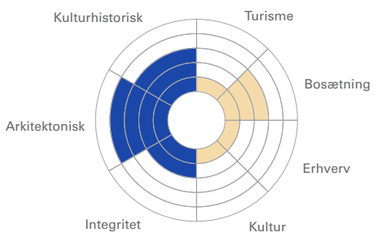

ROM HUSMANDSKOLONI

Syd for Lemvig Flyveplads, hvor der indtil 1948 var tysk flygtningelejr, findes i dag en husmandsudstykning med husmandssteder beliggende langs Ringkøbingvej og Skovlyvej. Husmandsstederne er opbygget som trelængede gårde med få forskelligheder, der skyldes, at gårdene nord og syd for Skovlyvej er opført med tre års mellemrum i hhv. 1951 og 1954.

Husmandskoloniens bebyggelsesstruktur er let aflæselig, ligesom arkitekturen er harmonisk og uden store omdannelser. De små husmandssteder opført i Bedre Byggeskik rummer fine arkitektoniske kvaliteter, og de tilhørende jordlodder kan stadig opleves i landskabet pga. de omkransende levende hegn.

Husmandsstedernes placering op ad Klosterheden tilfører kulturmiljøet kvalitet som bosætningssted.

17

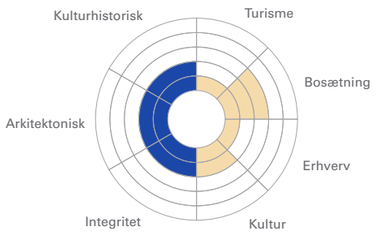

REMMERSTRAND

Bebyggelsen langs Remmerstrandvej består af mindre boliger samt en tidligere kro. Området har været fattigt og primært beboet af daglejere og håndværkere med fiskeri som bierhverv.

De fleste boliger er omdannet gennem tiden, og Remmerstrandvej har udviklet sig til en større forbindelsesvej, hvilket minimerer områdets integritetsværdi. Der findes dog fortsat flere mindre baghuse og tidligere udhuse, som har været brugt af håndværkere samt til fiskeri.

Området ligger smukt ud til Nissum Bredning, og syd for Remmerstrandvej er der de senere år bygget flere store boliger. Remmerstrand besidder muligheder som et attraktivt sommerhus- og bosætningsområde, men den trafikerede Remmerstrandvej udgør en markant udfordring i den forbindelse.

18

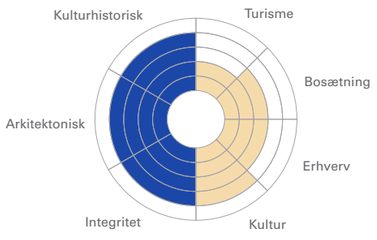

VANDBORG

Vandborgs vejbyer er opstået i forbindelse med opførelsen af andelstidens funktionsbygninger omkring et vejkryds og Vandborg kirke. I kirkebyen findes en skole fra 1800-tallet og dens afløser fra 1910 med gymnastiksal. I mejeribyen findes mejeri med bestyrerbolig og forsamlingshus. Ligeledes findes flere gårde i området samt en præstegård.

Vandborg er et stærkt eksempel på den byudvikling, der fandtes på Lemvigegnen i forbindelse med andelstiden. Byerne opstod ikke som landsbyer, men i stedet omkring andelstidens funktionsbygninger. Området er let aflæseligt, og særligt skoleområdet og mejeriet er bærende for oplevelsen af området.

Kulturmiljøet besidder gode muligheder for udvikling af erhverv og kulturelle formål, særligt rummer skolebygningerne og området omkring mejeriet et udviklingspotentiale med udgangspunkt i den velbevarede arkitektur. Vandborg har potentiale som portal til turistdestinationerne ved Vestkysten.

19

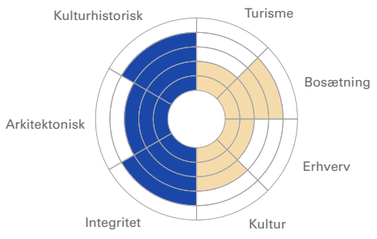

LEMVIG STATIONSKVARTER OG VESTERBJERG

Stationskvarteret i Lemvig ligger oven for den vestlige skrænt og bindes sammen med havnen af Bjergbanen, som tidligere fragtede gods mellem havn og station. Desuden rummer kulturmiljøet jernbanebro, Vesterbjerg med det karakteristiske hårnålesving, Vesterhus og stationstrappen. Ved Kirkevej og Højbovej ligger store villaer og en valgmenighedskirke.

De bærende værdier udgøres af de store villaer, Johanneskirken, gods- og stationsbygninger, Vesterbjergs snoede vejforløb samt jernbanebroen fra 1892 med Lemvigs byskjold og VLTJ's logo, der repræsenterer egnen på fin vis. De mange fortællende elementer styrker aflæseligheden i det store kulturmiljø.

Museet for Religiøs Kunst, Vesterhus med Lemvig Museum og Bjergbanen løfter kulturmiljøets egenskaber inden for kultur. Villaerne og stationsområdet bærer præg af en nylig omdannelse, og en bevarende lokalplan bør sikre miljøet mod utilpasset ny- og tilbyg.

VÆRDISÆTNING EGENSKABER

20

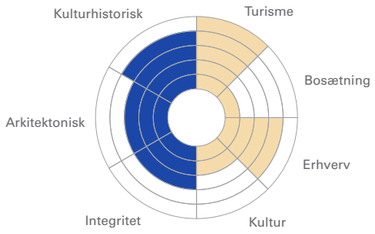

LEMVIG HAVN OG BEDDINGEN

Lemvigs havneområde strækker sig fra beddingen i øst til de røde redskabsskure til småfiskeri mod vest. Langs kajen findes restauranter, strand og opholdsområde. Slipper forbinder bymidten med havnen, og Bjergbanen forbinder havnen med stationskvarteret. En større omdannelse af Lemvig Havn stod færdig i 2018 med ny promenade og stormflodssikring.

Lemvig Havn er betydningsfuld for byen historisk såvel som i dag. Den bærende værdi knytter sig til selve havneområdet og beddingen, som udgør et vigtigt fortællende element fra den historiske havn. Havnen er for nyligt områdefornyet og forsynet med opholdsmuligheder, hvilket skaber en levende promenade.

Havnens egenskaber knytter sig særligt til erhverv og turisme, hvilket delvist er forløst. Omdannelsen har styrket havnens identitet, men enkeltdele kan endnu styrkes, såsom slipperne, hvor der f.eks. kan arbejdes med belysningen. Forbindelsen fra havnens vestlige del til Strandvejen og Vesterbjerg kan ligeledes styrkes.

21

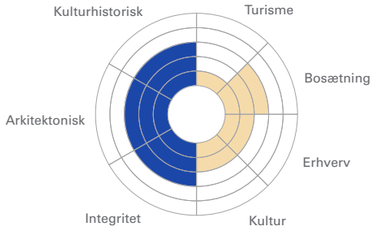

SØNDERGADE OG BREDGADE

Søndergade forbinder Lemvigs middelalderlige bykerne med kvarteret oven for den vestlige skrænt. Gaden er en af byens ældste indfaldsveje og karakteriseres af det smalle gadeforløb, et bevaret bomhus og de ældre gadehuse, der er tilpasset det stærkt skrånende terræn. Bredgade forbinder Søndergade med Lemvig Sø og præges af delvist sammenhængende gadehuse.

Den bærende fortælling knytter sig til vejforløbet og bebyggelsen på Bredgade og Søndergade, som vidner om, hvordan ankomsten til byen har været før 1900. Det bevarede bomhus og de ældre gadehuse er vigtigte for historien, og flere byhuse og etageejendomme i kulturmiljøet rummer arkitektoniske bevaringsværdier.

Områdets egenskaber knytter sig til bosætning, men rummer ligeledes potentiale for erhverv tættest på bymidten. I Bredgade og Søndergade er der opført nye bygninger, der ikke er tilpasset gadernes arkitektur. Der findes en lokalplan for halvdelen af Bredgade og Søndergade, men hele kulturmiljøet bør sikres.

22

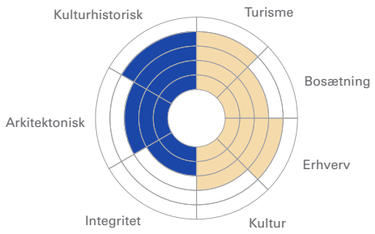

KIRKETORVET OG GÅGADEN

Lemvig brændte i 1684, og ved genopbygningen fulgte man de gamle gadelinjer og matrikelstrukturer, hvilket har bevaret den middelalderlige byplan og skala med større bygninger langs Vestergade og ved kirkepladsen samt mindre bygninger langs slipperne. Området er hovedsageligt fodgængerzone, men på Kirketorvet er der parkeringspladser.

Lemvig bymidte har en høj kulturhistorisk værdi, som knytter sig til Kirken og torvet, det tidligere rådhus og rådhustorvet på Østergade samt den fint bevarede gadestruktur. Ældre bebyggelser tilfører stemning til gadebilledet, men mange dominerende forretningsfacader svækker oplevelsen af kulturmiljøet.

Midtbyen har særligt gode egenskaber inden for erhverv og turisme. Her er mange butikker og et hyggeligt byliv, men ved kirken kan det aktiveres yderligere med et byrum til ophold som ved det gamle rådhus. Parkering bør begrænses til bymidtens kant, da det vil give plads til at udvikle torvet for de handlende.

23

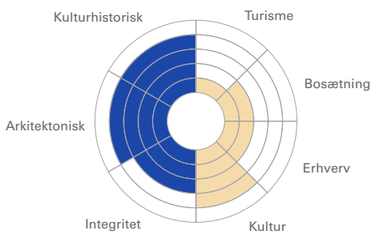

SKOLEBYEN OG MØDESTEDER

I sidste del af 1800-tallet og i starten af 1900-tallet voksede Lemvig mod sydøst, hvor en række fremtrædende uddannelses- og kulturinstitutioner blev opført. Institutionerne tæller teknisk skole, handelsskole, biograf, bibliotek og hotel, som opførtes omkring Borgerskolen (1858) og missionshuset (1880). Bygningsværkerne kan genkendes på den tidstypiske historicistiske stil.

Værdierne knytter sig til institutionsbygningerne, hvor især Teknisk Skole, biblioteket, missionshuset og hotellet har høje arkitektoniske værdier. Dele af baggårdsmiljøerne er omdannet, og få nedrivninger her kan bidrage til at binde kulturmiljøet sammen via baggårdene og dermed styrke oplevelsen.

Området har gode egenskaber inden for kulturformidling og oplevelser, hvilket kan bringes i spil i områdefornyelsesprojektet 'Lemvig på Bagsiden', hvor den forhenværende handelsskole og dets gårdrum transformeres. Projektet kan videreudvikles, så flere gårdrum forbindes og hele kulturmiljøet aktiveres.

24

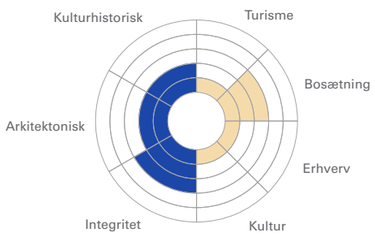

SVANEVEJ OG SØNDERBAKKEN

Sydvest for Lemvig Sø ligger en række villaer langs Svanevej sammen med kolonihaveforeningen Sdr. Bakken - Engersvang. Boligerne og kolonihaverne ligger mellem søen og de åbne bakkeskråninger mod syd og kobles sammen af en stiforbindelse, der fører rundt om søen.

Kulturmiljøet understøttes særligt af den landskabelige værdi ved Lemvig Sø og bakkelandskabet syd for byen, der skaber en flot visuel forbindelse mellem by og land. Bærende for miljøet er enkelte af kolonihaverne og de harmoniske villaer syd for Svanevej, der rummer arkitektoniske bevaringsværdier.

Området har særligt egenskaber inden for bosætning. Søen og bakkelandskabet mod syd tilføjer stedet landskabelige kvaliteter, men det bør overvejes om området skal udpeges som kulturmiljø.

VÆRDISÆTNING EGENSKABER

25

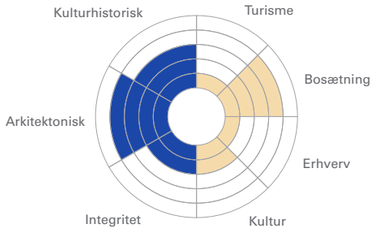

VOLDGADE OG ØSTERBROGADE

Med Østerbrogades og Voldgades anlæggelse øst for Lemvigs oprindelige bymidte, blev den middelalderlige bystruktur brudt og byens periferi udvidet. Langs de to gader opførtes store villaer, hvoraf de øverste på Voldgade har udsigt over byen. På Østerbrogade findes desuden et gammelt borgmesterkontor, politistation samt tidligere industri og værksteder.

De højtliggende storvillaer med hævede forhaver er bevaret, og villaen Lille Marselisborg er den mest dominerende i kvarteret. På Østerbrogade er ligeledes bevaret fine etageejendomme og industribygninger. Flere af bygningerne her trænger til istandsættelse, hvilket vil styrke miljøets fremtræden.

Gaderne udgør et område nær bymidten med gode egenskaber inden for bosætning. Det anbefales at udarbejde en bevarende lokalplan for at sikre storvillaerne på Voldgade. På Østerbrogade anbefales det, at sikre gaden til beboelse, og industribebyggelsen på Østerbrogade 20 bør istandsættes og tildeles en funktion.

26

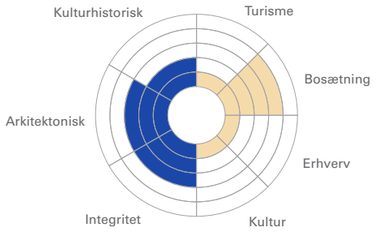

SKRÆNTEN

Boligkvarteret på Skrænten består af statslånhuse fra slutningen af 1940'erne og er opført som en homogen bebyggelse. Vest for kvarteret ligger ådalen, som bebyggelserne har baghave mod. Dalslugten er en kvalitet for boligområdet, men privatejet og ikke offentligt tilgængelig.

Bebyggelsen er opført i to typologier, og kendetegnes ved deres gavlprofiler, der gentager sig i en taktfast rytme mod gaden, hvilket giver området et harmonisk helhedspræg. Mange af husene er i dag ombygget, men sammenhængen er stadig let aflæselig.

Kulturmiljøet har gode egenskaber inden for beboelse pga. de arkitektoniske kvaliteter og kvarterets lukkede karakter. Kulturmiljøets helhedspræg i bebyggelsen er sårbart over for om- og tilbygninger, hvorfor en bevarende lokalplan for området anbefales. Ådalen rummer et potentiale for stiforbindelser i et bynært anlæg.

27

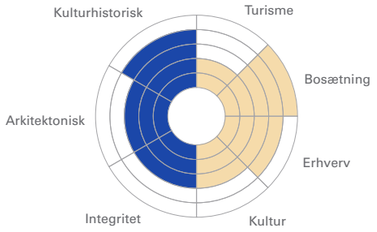

BØVLINGBJERG

I Bøvlingbjerg blev der i 1870'erne opført en valgmenighedskirke med tilhørende friskole, samtidig med at byen voksede frem omkring den nærliggende landevej. Kirken, præstegården, friskolen og forsamlingshuset danner fortsat det kulturelle midtpunkt i byen, mens brugsforeningen, apoteket og den gamle kro præger hovedgaden Tangsøgade.

Bøvlingbjerg har bevaret mange fortællende elementer, som tilfører en høj kulturhistorisk værdi til stedet og vidner om byens opståen omkring kirkemiljøet. De bærende bevaringsværdier knytter sig til valgmenighedskirken, friskolen, præstegården samt den oprindelige bebyggelse langs Tangsøgade.

Bøvlingbjerg rummer arkitektoniske kvaliteter i hovedgaden, som dog kan fremhæves og styrkes gennem fortsat fokus på byforskønnende tiltag. Byen har gode forudsætninger for bosætning og kulturelle aktiviteter i forbindelse med det centrale kirkemiljø.

28

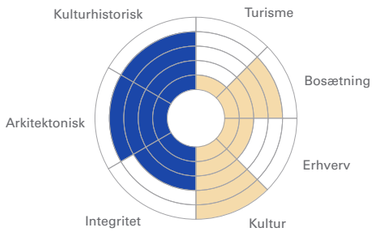

NØRRE NISSUM

Kulturmiljøet består af tre mindre bebyggelser; Seminariebyen, Kirkebyen og Korinth. Seminariebyen opstod omkring den gamle præstegård og med seminariets opførelse i 1892. I byen er præstegården, seminariet samt flere lærerboliger bevaret. I Korinth og Kirkebyen findes flere velbevarede funktionsbygninger fra andelstiden.

Vejbyerne skaber tilsammen en stærk fortælling om områdets udvikling med afsæt i både andelstidens funktionsbygninger og i den indremissionske ånd, som tydeligt opleves i seminariets bygninger. Byerne fremstår omdannet, men de velbevarede funktionsbygninger og seminariet sikrer områdets aflæselighed.

Kulturmiljøet rummer med de mange skoler store muligheder som kulturelt samlingssted. For at skabe større sammenhæng mellem de tre bebyggelser, kan andelstidens funktionsbygninger med fordel inddrages til aktiviteter i forbindelse med skolerne, så disse sikres og understøtter områdets fortælling.

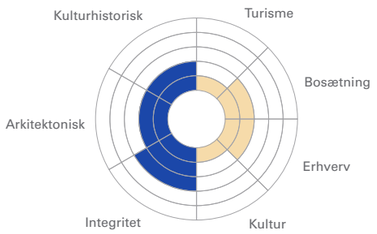
29

BONNET

Bonnet er en mindre stationsby med et forgrenet vejnet, som udgår fra den gamle station, der i dag er trinbræt. Byen er opstået med anlæggelsen af jernbanen og opførelsen af stationen i 1879 og er siden primært vokset mod nord. Over for stationen ligger den gamle kro, og i byen findes desuden et tidligere mejeri, skole og forsamlingshus.

Bonnet har bevaret vigtige fortællende elementer som stationen, mejeriet og forsamlingshuset, der sikrer kulturmiljøets aflæselighed. De tætte husrækker med stationsbypræg langs Bøgelundsgade er ligeledes vigtige for fortællingen, men bebyggelsen er meget omdannet, hvilket svækker den arkitektoniske værdi.

30

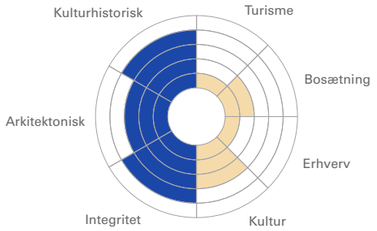
FÅRE STATIONSBY

Fåre er en mindre stationsby, som opstod i forbindelse med opførelsen af stationen på jernbanestrækningen Vemb-Lemvig fra 1879. Stationen ligger sammen med den gamle kro centralt i byen, og omkring stationsmiljøet findes et andelsmiljø med brugsforening, forsamlingshus og frysehus. Vest for stationsmiljøet ligger den gamle skole og smedje.

VÆRDISÆTNING EGENSKABER

Fåre er et godt eksempel på, hvordan stationsbyerne så ud i slutningen af 1800-tallet. Den lille stationsby er let aflæselig som kulturmiljø pga. de bevarede funktionsbygninger omkring stationen. Selve stationsbygningen har en høj arkitektonisk værdi, men flere huse i byen er meget omdannede eller i dårlig stand.

Stationsbygningen i Fåre er udpeget med en høj bevaringsværdi, mens bygningerne omkring er vurderet til en lavere bevaringsværdi. Det nære stationsmiljø har dog samlet set en høj kulturhistorisk værdi, som er vigtig at sikre som helhed gennem en kulturmiljøudpegning.

31

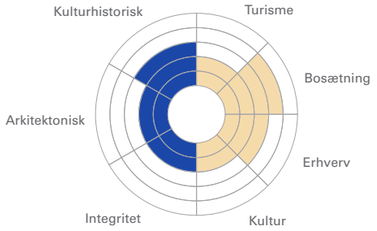

BÆKMARKSBRO

Bækmarksbro opstod omkring stationen i den sydlige del af byen og har udviklet sig til en langstrakt vejby langs Brogade. Stationsbyen afgrænses mod syd af Flynder Å og mod vest af jernbanen, der blev anlagt i 1879 som en del af Lemvigbanen. Byen forbindes med en ældre bebyggelse vha. broen over Flynder Å, som er en del af et middelalderligt vejforløb.

I den sydlige del har stationsbyen bevaret sin struktur, og bebyggelsen bærer tydeligt stationsbypræg, mens den nordlige del af byen har udviklet sig med parcelhuskvarterer. Stationen vidner om byens oprindelige funktion og udgør dermed et centralt element i kulturmiljøets fortælling.

Bækmarksbros oprindelse som stationsby aflæses tydeligst i bebyggelsen langs Brogade, men flere huse her mangler vedligehold eller er i forfald. En bevaringsindsats bør derfor fortsat fokusere på Brogades sydlige forløb.

32

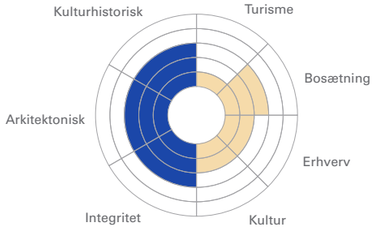

RAMME

Ramme er opstået som stationsby med anlæggelsen af Vemb-Lemvig-banen i 1879 og er sidenhen vokset omkring stationen og de oprindelige gadeforløb, som danner et T-kryds. Langs Strøggade finder man en klassisk, tæt stationsbybebyggelse og langs Algade ligger den gamle købmandsgård, alderdomshjem, skole og en lang række villaer opført i Bedre Byggeskik.

Rammes funktion som stationsby er tydelig i bybilledet pga. den tætte vejbebyggelse med stationsbypræg og de tilbageværende historiske elementer som stationen og købmandsforretningen. Den sydlige bydel med plejehjem, skole og Bedre Byggeskik-villaer afspejler fint den efterfølgende udvikling i byen.

Bebyggelsen i stationskvarteret og den sydlige del af Algade er velholdt og har fine arkitektoniske kvaliteter, mens stationsbyarkitekturen i Algades nordlige ende og Strøggade trænger til istandsættelse. Der er iværksat et områdefornyelsesprojekt, hvor en del af indsatsen går til bygningsforskønnelse.

33

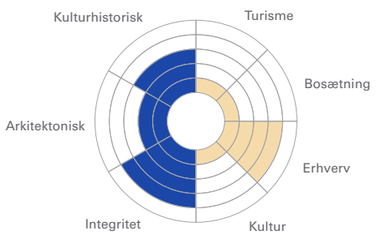

CHEMINOVA

Cheminova blev etableret i 1938 i København og senere flyttet til Harboøre Tange i 1953, hvor den ligger i dag. Fabrikken har produceret forskellige produkter, men siden 1946 har den primære produktion bestået af insekt- og ukrudtsbekæmpelsesmidler. Området indeholder fabrikker og infrastruktur og ligger isoleret i landskabet.

Fabrikken er fortsat i brug samt underlagt restriktive miljøgodkendelser, hvorfor området er utilgængeligt for offentligheden. Området fremstår som et massivt industrimiljø med bygninger i samme stil og farve. Infrastrukturen og placeringen på halvøen understøtter den samlede oplevelse af miljøet.

En kulturmiljøudpegning kan være med til at sætte fokus på Cheminova som en af områdets vigtigste og største arbejdspladser, og vigtigheden af denne for områdets fortsatte udvikling.

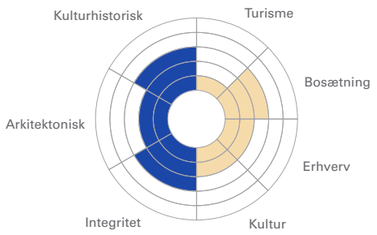
34

HARBOØRE KIRKEBY

Harboøre kan som fiskerleje dateres tilbage til 1500-tallet. Harboøre oplevede en større udvikling i forbindelse med åbningen af VLTJ-banen i 1899, hvilket særligt opleves omkring stationen og kroen. Harboøre er særligt kendt for den indremissionske vækkelse, som blev manifesteret med ombygning af kirken i 1910. Kirken er senere udvidet i 2019.

Området omkring kirken og mindesmærkerne for de mange druknede fiskere er et stærkt symbol på det barske liv på egnen samt den stærke indremissionske bevægelse. Miljøet omkring stationen og hotellet er stadig aflæseligt men fremstår i dårlig stand og forholdsvis omdannet.

VÆRDISÆTNING EGENSKABER

35

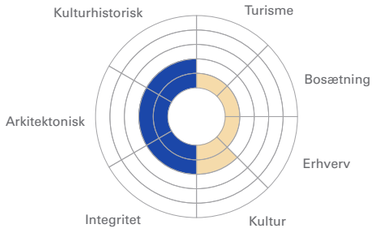

INDREMISSIONSK LYSTHUS VED NOERMARK

Det lille indremissionske lysthus ved Noermark fra slutningen af 1800-tallet er bygget i cement med flere religiøse indskrifter. Lysthuset blev bygget af Chr. Houe Mærsk som et samlingssted for andagter og lignende, når engene var oversvømmede, og kirken derfor var utilgængelig.

Lysthuset er et godt eksempel på det stærke indremissionske samfund, der herskede i området i slutningen af 1800-tallet. Selve lysthuset er i forfald, og de religiøse indskrifter er allerede meget utydelige.

Lysthuset ligger meget isoleret og kræver en snarlig restaurering for ikke at forfalde helt.

36

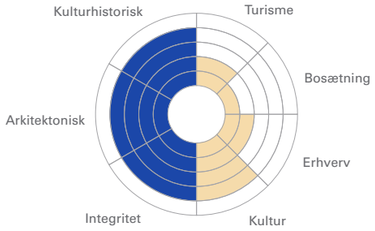

KABBEL HOVEDGÅRD

Herregården Kabbel, der kan føres tilbage til slutningen af 1400-tallet, består af et stuehus fra 1840'erne samt tårnbygning og udlænger fra slutningen af 1800-tallet. Fra herregården er der udsigt over vigen og Limfjorden. Det omkringliggende landskab er præget af smeltevandsdale med skove.

Kulturmiljøets værdier knytter sig til herregårdens hovedbygning og udbygninger, der udgør et smukt og helstøbt anlæg, som fremstår intakt uden større ændringer. Det omkringliggende landskab er ligeledes vigtigt for miljøet og udgør sammen med herregården en sammenhængende fortælling.

Kabbels velbevarede historiske værdier giver miljøet gode egenskaber inden for kulturformidling, som kan baseres på kulturelle aktiviteter. Desuden er landskabet omkring Kabbel fredet, og har et potentiale for anlæggelse af stisystemer, som med fordel kan inddrages i en kulturudvikling af herregården.

37

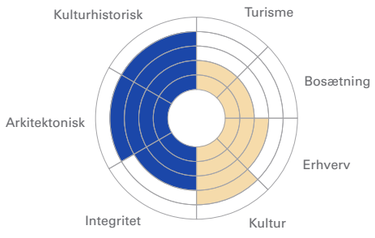

RYSENSTEEN OG BØVLING KIRKE

Herregården Rysensteen ligger nordvest for Bøvlingbjerg på en borgbanke omgivet af vandgrave. Hovedbygningen er et trefløjet anlæg fra 1638, hvor en port i den ene sidelænge fører til den pigstensbelagte gårdsplads. I den gamle avlsgård sydvest for hovedbygningen drives der i dag landbrug. Med til kulturmiljøet hører også Bøvling kirke og præstegård.

Rysensteen har med sin velbevarede hovedbygning, omgivende voldgrave og den synlige placering i landskabet en høj kulturhistorisk værdi, og hovedbygningen rummer store arkitektoniske kvaliteter. Integritetsværdien svækkes dog af, at størstedelen af avlsgården er udskiftet med nyere staldlænger.

Rysensteen afholder arrangementer samt rundvisninger i hovedbygningen og har potentiale for et øget turisme- og kulturudbud, hvis stedet gennemgår en restaurering af bygninger såvel som landskab. Her vil fjernelse af beplantningen omkring borgbanken synliggøre volgraven og styrke herregårdens fortælling.

38

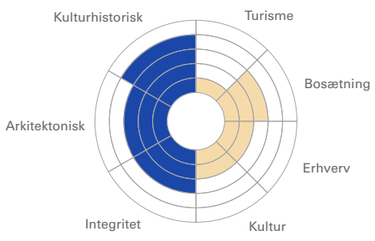

BÆKMARK HOVEDGÅRD

Bækmark Hovedgård og den omkringliggende husmandsudstykning ligger nordvest for Bækmarksbro. Hovedgårdens hovedbygning kan dateres tilbage til 1614 og ligger sammen med nyere udlænger på en borgbanke omgivet af voldgrave til tre sider. Vest herfor ligger et nyere staldanlæg og et husmandssted, som er det første i rækken langs Bækmarkvej.

Bækmarks hovedbygning og udlænger på borgbanken udgør et velholdt bygningsanlæg med høj arkitektonisk værdi, som understreges af den bevarede voldgrav. Avlsgården er omdannet og svækker integritetsværdien. Den tilhørende husmandsudstykning er let aflæselig i bebyggelsen, men har kun bevaret få markskel.

Bækmarks hovedbygning er udpeget som bevaringsværdig. Det er dog vigtigt at sikre det samlede anlæg. Hovedgårdens placering nær Bækmarksbro giver mulighed for kulturelle aktiviteter på stedet, mens de små husmandssteder har egenskaber inden for bosætning på landet med nærhed til skole og indkøbsmuligheder.

39

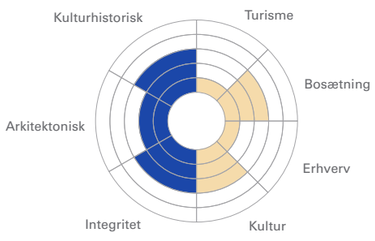

GUDUMKLOSTER OG GUDUMSTAD

Kulturmiljøet ligger i en gammel smeltevandsdal, hvor der tidligere har ligget et kloster. Klosteret er væk, men gården Gudumkloster ved Gudum kirke er bevaret. I kulturmiljøet ligger også klostermøllen med intakt møllesø samt byen Gudumstad. Desuden er gamle hulveje synlige i landskabet og vidner om Gudum som et gammelt trafikalt knudepunkt.

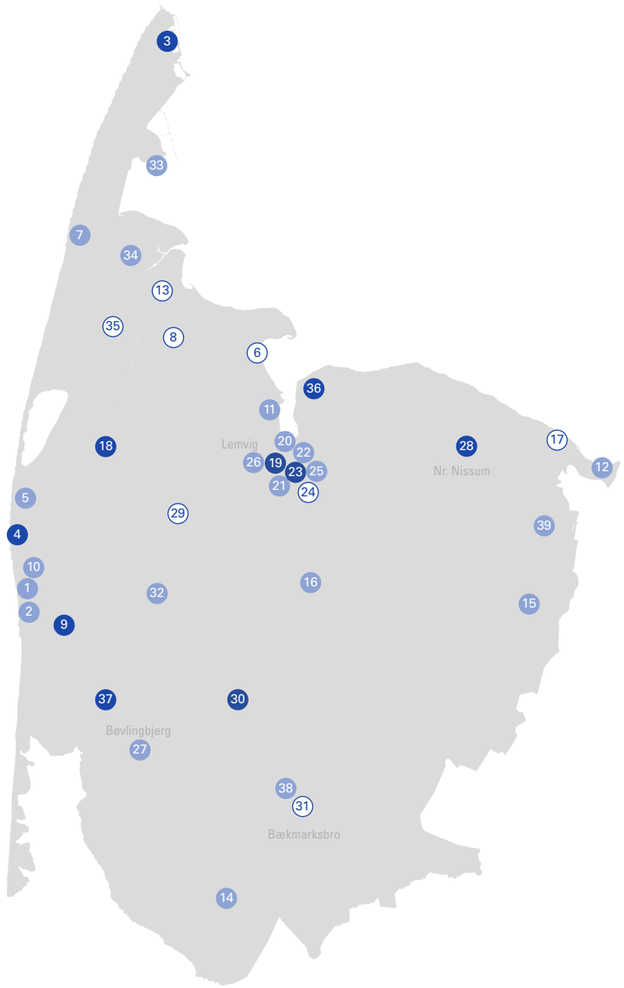
Kulturlandskabet med de bevarede hulveje er endnu aflæseligt og udgør en vigtig del af fortællingen om Gudums gamle vejforløb og funktion som vadested. Kirken, gården Gudumkloster og klostermøllen med møllesø udgør ligeledes vigtige fortællende elementer i kulturmiljøet.

De naturskønne omgivelser giver miljøet egenskaber inden for bosætning, men bebyggelsen i Gudumstad er i forfald, og et byfornyelsesprojekt kunne løfte området omkring broen. Fortællingen om de religiøse aktiviteter kunne styrkes, hvis klosterets placering blev markeret i landskabet og historien formidlet.

KULTURMILJØERNES SAMLEDE VÆRDI
LEMVIG KOMMUNE

- **HØJ VÆRDI** (VÆRDISUM 11-15)
- **MIDDEL VÆRDI** (VÆRDISUM 8-10)
- **LAV VÆRDI** (VÆRDISUM 3-7)

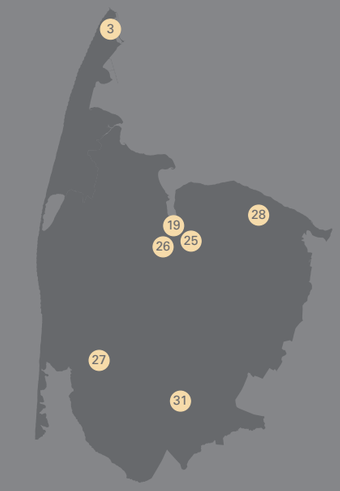
KULTURMILJØERNES EGENSKABER
LEMVIG KOMMUNE

- **HØJ** (VURDERING 4-5)

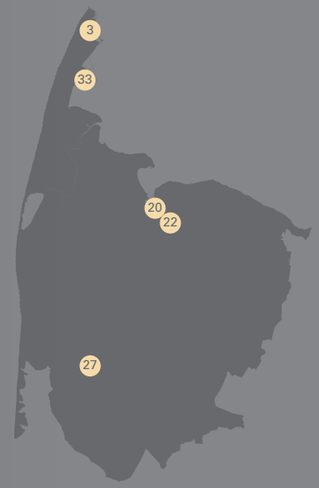
TURISME

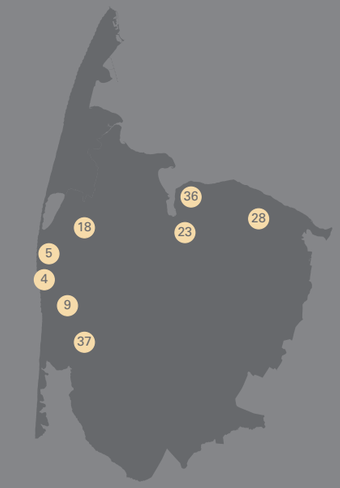
BOSÆTNING

ERHVERV

KULTUR

UDVALGTE KULTURMILJØER

LEMVIG KOMMUNE

5 UDVALGTE KULTURMILJØER

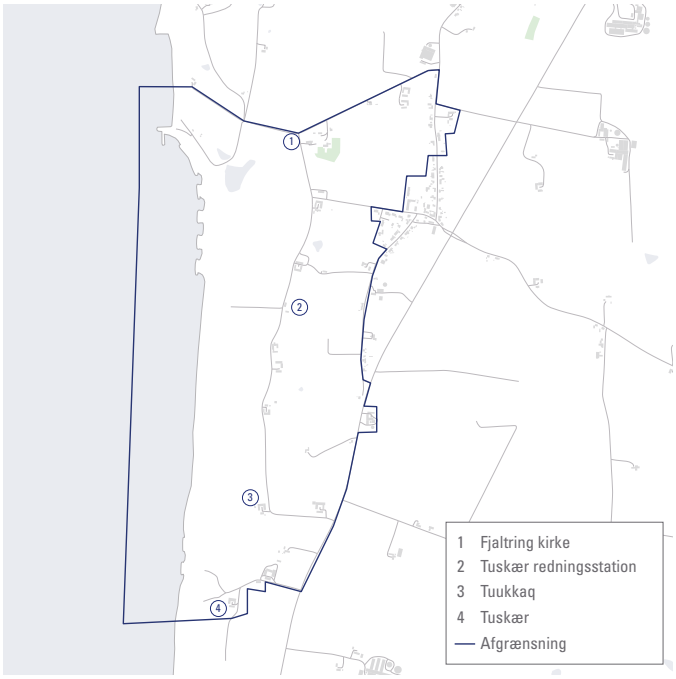
De udvalgte kulturmiljøer er et eksempel på, hvordan kommunen kan arbejde med screeningens resultater i en videre planlægningsproces. Udvælgelsen er baseret på de formål og kriterier, der blev defineret i screeningens opstartsfase.

2

FJALTRING

De firlængede gårde langs Rubyvej ligger i det åbne, barske kystlandskab og repræsenterer vestjysk egnsbyggeskik. I baggrunden ses Fjaltring kirke

Kulturmiljøet indeholder Fjaltring Kirke, præstegård og kirkegård, rækkegårdsbebyggelsen langs Rubyvej, Tuskær og Tuukkaq samt gårdene i den nordlige del af Fjaltring by

BESKRIVELSE

Vest for Fjaltring by ligger Fjaltring kirke med præstegård, Høfde Q samt flere gårde. Rækkegårdsbebyggelsen langs Rubyvej er foruden kirken den ældste bebyggelse i området, og flere af klitgårdene har stuehuse fra 1800-tallet i traditionel vestjysk byggeskik. Blandt gårdene ligger et par gamle strandfogedgårde og Tuskær Redningsstation. I den sydlige del af området findes nyere kystsikringsanlæg etableret fra 1970'erne og frem, hvor man for at sikre kysten byggede et indrykket dige og eksproprierede de gårde, som kom til at ligge vest for diget. Staten overtog i den forbindelse gårdene Tuskær og Tuukkaq, som i dag fungerer som kulturhuse. Tuskær har skiftende udstillinger og musikarrangementer, og Tuukkaq huser en grønlandsk samling samt Tuukkaq Teatret.

KULTURMILJØETS VÆRDIER

Rækkegårdsbebyggelsen langs Rubyvej er meget karakteristisk for egnen og har en høj kulturhistorisk og arkitektonisk værdi. Rækkegårdsbebyggelsen, kirken og landskabet udgør en helhed med en høj grad af integritet og en stærk fortælling.

BÆRENDE ELEMENTER

Fjaltring Kirke, præstegård og Tuskær Redningsstation udgør sammen med rækkegårdsbebyggelsen og de to kulturhuse, Tuukkaq og Tuskær, bærende elementer i kulturmiljøet. Det åbne, barske kystlandskab er ligeledes vigtigt for forståelsen af stedet.

KULTURMILJØETS EGENSKABER

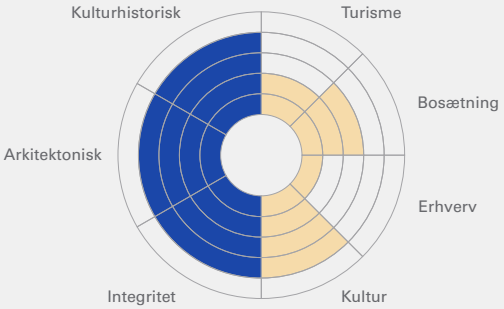
Fjaltring-området har med sin nære tilknytning til Vesterhavet, sin egnsspecifikke arkitektur og de to kulturhuse stort potentiale for udvikling af kulturelle aktiviteter og som en vigtig destination i den stigende vestkysturisme.

BEMÆRKNINGER

De to kulturcentre Tuskær og Tuukkaq kræver en gennemgribende restaurering for at sikre deres fortsatte virke og stærke arkitektoniske værdier. Det er vigtigt at sikre miljøets bevaringsværdier gennem en kulturmiljøudpegning.

Kommune:	Lemvig Kommune
Kategori:	Landbrugsmiljø – Bondegårde
Udpeget i kommuneplan:	Nej
Emne i kommuneplan:	-
Adgangsforhold:	Offentlig adgang

VÆRDISÆTNING
EGENSKABER

FJALTRING

Hvor Tuukkaq ligger, lå oprindeligt en strandfogedgård, som brændte i 1934. Efterfølgende blev Tuukkaq opført i Bedre Byggeskik med hjælp fra Tegnehjælpen. I dag huser gården Tuukkaq Teatret og en grønlandsk samling

Fjaltring Kirke og præstegård ligger få hundrede meter fra kysten, og på kirkegården ses karakteristiske hvide hegn omkring gravene

Den velbevarede klitgård, Rubyvej 15. I baggrunden ses Bøvling Klit

3

THYBORØN

Langs Vesterhavsgade opleves de enkle boliger, der kendetegner Thyborøn samt Transformatortårnet i baggrunden

Afgrænsningen omfatter den ældre del af havnen og byen, de røde huse, dele af Thyborøn-fæstningen, høfderne og infrastrukturen langs Harboøre Tange

BESKRIVELSE

Indtil det endelig gennembrud af Agger Tange i 1862 lå Thyborøn i Thy og bestod af 9 huse. I 1899 blev Thyborøn endestation for VLTJ-banen, men byen oplevede først en større vækst med anlæggelsen af havnen i 1914. Efterfølgende er havnen udvidet med Søndre Inderhavn, industrihavn samt færgehavn til Agger. I 1954 gennemførte staten et infrastrukturprojekt med en kombineret vej- og jernbanedæmning til beskyttelse mod oversvømmelse samt som en sikring af havnens status som en af landets største. I området findes også Thyborøn-fæstningen fra 2. Verdenskrig samt Kystdirektoratets røde huse opført fra 1930-45 i forbindelse med kystsikringen langs Harboøre Tange.

KULTURMILJØETS VÆRDIER

Thyborøn er i dag en af landets største fiskerihavne og et af de få steder, fiskeriets betydning opleves helt tydeligt. De røde huse, de enkle boliger og høfderne understøtter fortællingen om det barske miljø og den nære relation til havet.

BÆRENDE ELEMENTER

De bærende værdier i kulturmiljøet knytter sig til havnens tidligste bygninger placeret langs Havnegade, såsom sømandshjem fra 1917 og fiskeriauktion fra 1928. Bærende for kulturmiljøet er også Kystdirektoratets røde huse, skildpaddespionens bunkers, transformatortårnet samt miljøet langs Bredgade.

KULTURMILJØETS EGENSKABER

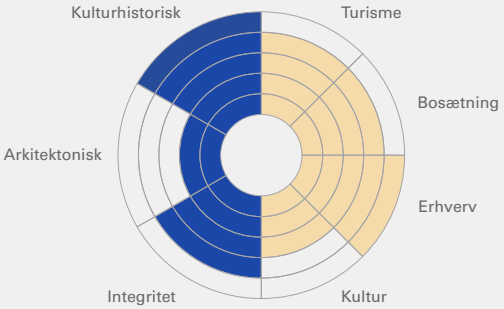
Thyborøn har gode muligheder for at videreudvikle sit turismepotentiale med afsæt i kulturmiljøet, da havnen og fiskeriet skaber grundlaget for en autentisk og stedsspecifik oplevelse. De røde huse og skildpaddespionens bunkers kan udnyttes i forbindelse med kulturformidlingen på stedet.

BEMÆRKNINGER

Det anbefales at udarbejde en strategisk udviklingsplan med afsæt i de kulturhistoriske værdier, for at synliggøre og sikre disse værdier i forbindelse med en turismeudvikling.

Kommune:	Lemvig Kommune
Kategori:	Bymiljø - Havneby
Udpeget i kommuneplan:	Ja
Emne i kommuneplan:	Thyborøn
Adgangsforhold:	Offentlig adgang

VÆRDISÆTNING
EGENSKABER

THYBORØN

Byens ældste bygninger findes langs Havnegade med blandt andet den gamle fiskeriauktion fra 1928, sømandshjemmet fra 1917 og havneadministrationsbygningen fra 1919

Ved Kystcentret Thyborøn findes en af skildpaddespionens bunkers. Bunkeren er malet som en af Kystdirektoratets røde barakker

De røde huse blev anlagt af Vandbygningsvæsenet (i dag Kystdirektoratet) i perioden 1930-45. På billedet ses også observationstårn fra den kolde krig

18

VANDBORG

Ved Vandborg Kirke ses den gamle skole i røde tegl samt den nye hvidkalkede gymnastiksal med rødt tegltag

Afgrænsningen omfatter Vandborg Mejeriby og Vandborg Kirkeby, præstegården samt dele af det omkringliggende landskab med de fritliggende gårde

BESKRIVELSE

Indtil slutning af 1800-tallet lå Vandborg kirke og den gamle skole for sig selv omgivet af fritliggende gårde. I forbindelse med landbrugets hastige udvikling og anlæggelsen af Vandborg Mejeri i 1887, udviklede området sig til en andelsby med fælles funktioner for de omkringliggende gårde. I forbindelse med mejeriet blev der opført bestyrerbolig, forsamlingshus, købmandsgård og boliger i Bedre Byggeskik. Ved den gamle skole blev der i 1910 opført en ny skole af arkitekt Mogens Clemmensen med skolebygning og gymnastiksal. I området findes også flere gårde, præstegård, missionshus og oprindelige markstrukturer.

KULTURMILJØETS VÆRDIER

Vandborg er et tidstypisk billede på Lemvig-egnens bydannelser i slutningen af 1800-tallet og et fint eksempel på en andelsby, der fremstår helstøbt i sin struktur med en stærk arkitektonisk sammenhæng i form af Bedre Byggeskik. De mange gårde og velbevarede markstrukturer omkring Vandborg understøtter endvidere fortællingen om andelsbyen og dennes udvikling.

BÆRENDE ELEMENTER

De bærende værdier for kulturmiljøet knytter sit til placeringen i det åbne landskab og sammenhængen med de fritliggende gårde, samt den gennemgående Bedre Byggeskik-arkitektur. Samspillet mellem kirken, den nye og gamle skole samt miljøet omkring mejeriet er ligeledes et vigtigt træk i kulturmiljøet.

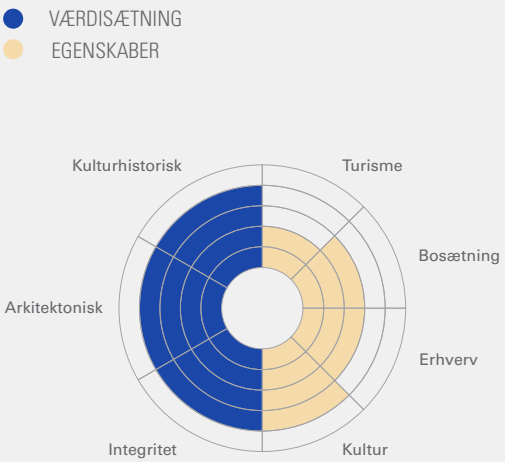
KULTURMILJØETS EGENSKABER

Skolen, forsamlingshuset og den tidligere købmandsgård besidder gode muligheder for en udvikling af offentlige kulturelle formål og erhverv i forbindelse med turismen ved Fjaltring, Ferring og Bovbjerg.

BEMÆRKNINGER

Kulturmiljøet fremstår yderst velholdt og som et stærkt eksempel på egnens udvikling. Det anbefales derfor at udpege området og sikre det mod utilpasset nybyggeri og ombygninger, der svækker den samlede oplevelse af kulturmiljøet.

Kommune:	Lemvig Kommune
Kategori:	Bymiljø - Andelsby
Udpeget i kommuneplan:	Nej
Emne i kommuneplan:	
Adgangsforhold:	Offentlig adgang

VANDBORG

Vandborg fremstår helstøbt med en ensartet arkitektur og solitær beliggenhed i det åbne landskab

Den nye skole i Bedre Byggeskik af Mogens Clemmensen fremstår som et stærkt arkitektonisk bygningsværk

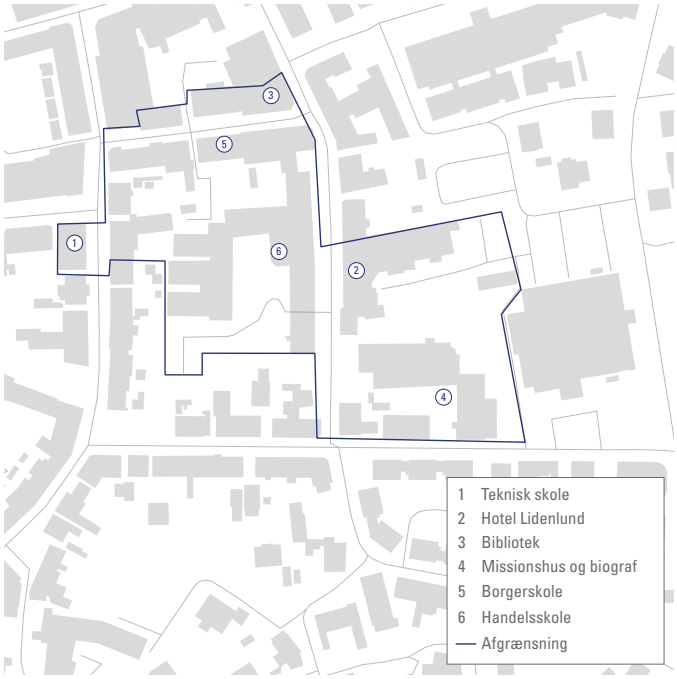
Mejeriets hovedbygning er nedrevet, men den resterende del fremstår intakt

23

SKOLEBYEN OG MØDESTEDER

Lemvig bibliotek fra 1930 og kigget ned ad Skolegade, hvor den gule, pudsede bygning tidligere var borgerskole

Afgrænsningen omfatter de mange institutioner, Skolegade, en del af Vasen samt ældre etageejendomme

BESKRIVELSE

Lemvigs bymidte indeholder en række fremtrædende uddannelses- og kulturinstitutioner fra slutningen af 1800-tallet og starten af 1900-tallet, herunder missionshuset, teknisk skole, handelsskole, biograf, bibliotek og hotel. Som følge af en udvidelse af jernbanenettet voksede Lemvig, og sydøst for byen blev der opført en række nye institutioner omkring Borgerskolen fra 1858, og kvarteret udviklede sig til et mødested for byens borgere. Institutionerne fordeler sig på fire karréer i Lemvigs bymidte, og flere kan genkendes på den tidstypiske historicistiske stil.

KULTURMILJØETS VÆRDIER

De mange og velbevarede institutionsbygninger bærer en høj kulturhistorisk og arkitektonisk værdi. Institutionsbygningerne opleves ikke i sammenhæng på grund af deres spredte beliggenhed, hvilket svækker oplevelsen af det samlede kulturmiljø.

BÆRENDE ELEMENTER

Teknisk skole fra 1898, biblioteket fra 1930, biografen fra 1921 og missionshuset fra 1880 udgør bærende elementer i kulturmiljøet, men alle institutionsbygningerne rummer høje bevaringsværdier. Derudover er flere beboelsesejendomme fra samme periode med til at skabe en helhedskarakter.

KULTURMILJØETS EGENSKABER

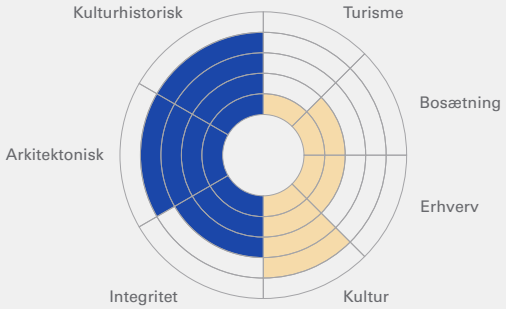
Der drives fortsat biograf, bibliotek og hotel i de oprindelige bygninger, hvilket giver naturligt gode egenskaber inden for kultur. Miljøets tætte relation til centrum løfter tilmed potentialet for kulturelle aktiviteter og kulturformidling.

BEMÆRKNINGER

Handelsskolen flyttede i 2013, og de tomme bygninger rummer en oplagt mulighed for at binde kulturmiljøet sammen på tværs af baggårdene. I forbindelse med områdefornyelsen 'Lemvig på bagsiden' kan potentialet for kultur og kulturformidling udvikles, men det er vigtigt at sikre den arkitektoniske kvalitet og udvikle strategisk, så den fortællende helhed styrkes.

Kommune:	Lemvig Kommune
Kategori:	Bymiljø – Købstad, Offentlig service – Skole og uddannelsesinstitutioner
Udpeget i kommuneplan:	Nej
Emne i kommuneplan:	-
Adgangsforhold:	Offentlig adgang

VÆRDISÆTNING
EGENSKABER

SKOLEBYEN OG MØDESTEDER

Hotel Lidenlund fra 1919, der frem til 2006 hed Industrihotellet

Teknisk skole fra 1898 er opført i historicistisk stil

Lemvig Biograf fra 1921

30

FÅRE STATIONSBY

Fåre Station ligger på jernbanestrækningen Vemb-Lemvig, hvor den i dag fungerer som trinbræt til VLTJ-toget

Kulturmiljøet omfatter stationsmiljøet og den omkringliggende stationsby. Fåremølle fremstår i dag meget omdannet og indgår ikke i afgrænsningen

BESKRIVELSE

Fåre er en mindre stationsby, som opstod i forbindelse med opførelsen af stationen på jernbanestrækningen Vemb-Lemvig fra 1879. Stationen ligger sammen med den gamle kro centralt i byen, og omkring stationsmiljøet udviklede sig et andelsmiljø med brugsforening, forsamlingshus og frysehus. Vest for stationsmiljøet ligger den gamle skole og smedje, og sydøst for byen ligger Fåremølle. Mange af byens oprindelige funktionsbygninger er bevaret som følge af stagnation, og Fåre karakteriseres derfor ved sin lille størrelse.

KULTURMILJØETS VÆRDIER

Fåre er et godt eksempel på, hvordan de vestjyske stationsbyer har set ud i slutningen af 1800-tallet. Med sin tidstypiske stationsbysarkitektur og de bevarede funktionsbygninger fremstår Fåre som et let aflæseligt kulturmiljø. Selve stationsbygningen har en høj arkitektonisk værdi, men flere huse i byen er meget omdannede eller i dårlig stand. Fåremølle er ikke længere genkendelig som mølle.

BÆRENDE ELEMENTER

Kulturmiljøets bærende elementer udgøres af de bevarede funktionsbygninger; stationsbygningen, de omkringliggende pakhuse og skure, de bagvedliggende villaer samt den gamle kro, skolen, smedjen, brugsforeningen, frysehuset og forsamlingshuset.

KULTURMILJØETS EGENSKABER

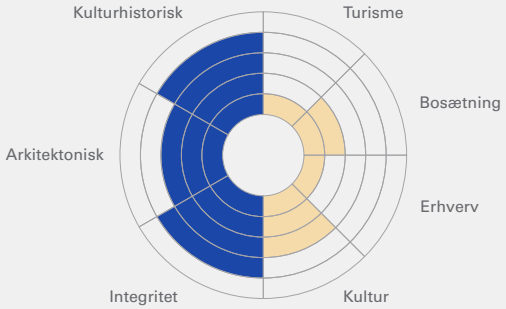
Kulturmiljøets egenskaber ligger primært inden for kulturformidling, da Fåre udgør et tydeligt eksempel på stationsbyen som typologi, og byens kulturhistorie kan aflæses direkte i miljøet. Fåre har derfor potentiale som et af flere kulturstop på VLTJ-banen.

BEMÆRKNINGER

Stationsbygningen i Fåre er udpeget med en høj bevaringsværdi og bygningerne omkring til en lavere værdi. Det nære stationsmiljø har dog samlet set en høj kulturhistorisk værdi, som er vigtig at sikre som helhed gennem en kulturmiljøudpegning.

Kommune:	Lemvig Kommune
Kategori:	Bymiljø - Stationsby
Udpeget i kommuneplan:	Nej
Emne i kommuneplan:	-
Adgangsforhold:	Offentlig adgang

VÆRDISÆTNING
EGENSKABER

FÅRE STATIONSBY

Stationsbygningen danner i sammenhæng med de primitive pakhuse og skurbebyggelser et autentisk miljø omkring jernbanen, og stationen har med sit detaljerede murværk og originale vinduer høj arkitektonisk værdi, men trænger til restaurering

Fåre karakteriseres af det centrale jernbanekryds og det lange, lige kig langs jernbanen

I byen ses mange eksempler på stationsbyarkitektur fra begyndelsen af 1900-tallet som villaen i forgrunden. I baggrunden ses jernbanekrydset og den gamle kro

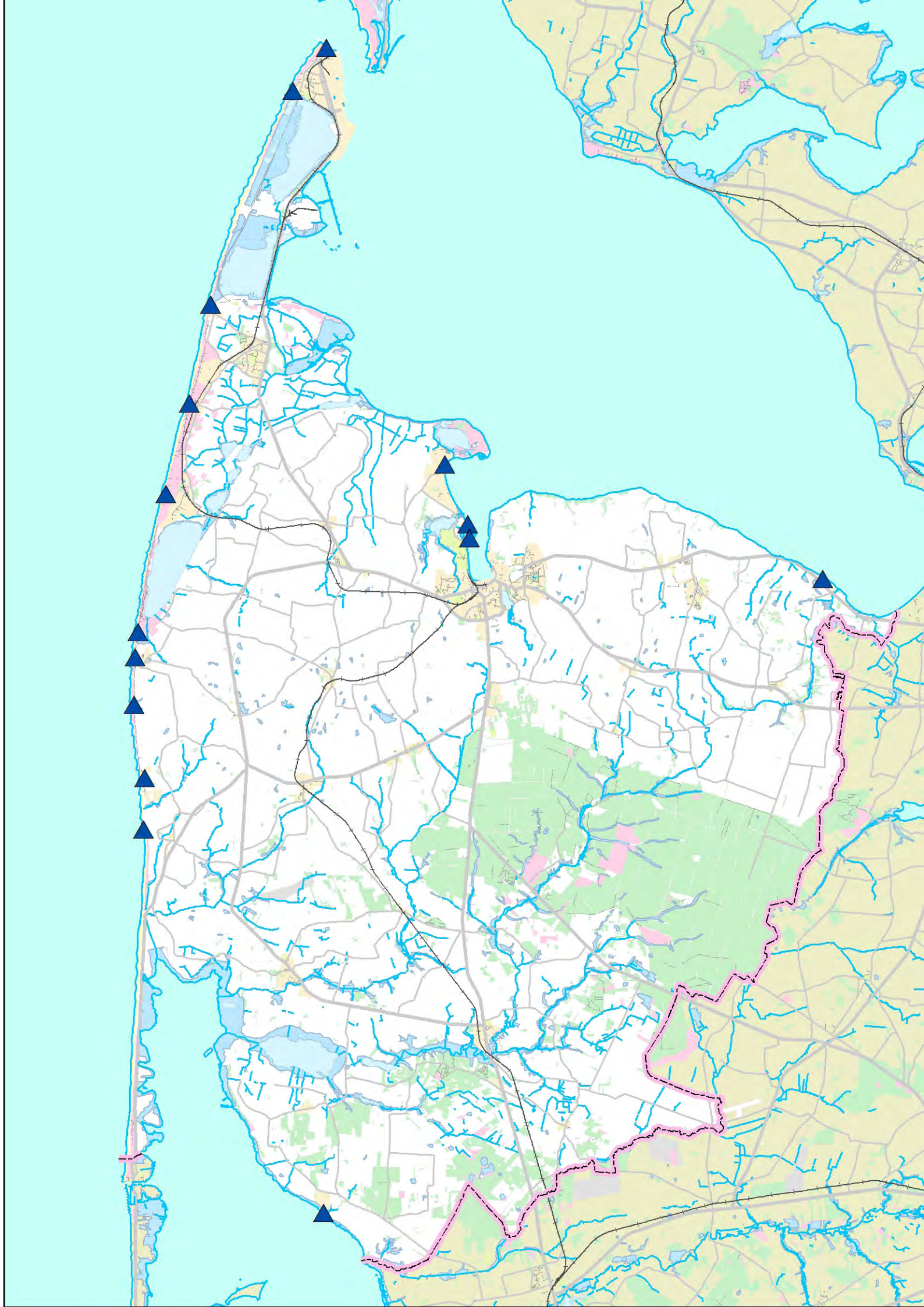
ARKITEKTSKOLEN AARHUS

VURDERING AF POTENTIALE
- EN GENNEMGANG AF LEMVIG KOMMUNES STRANDE

Indholdsfortegnelse

Introduktion **4**
Opsumering **5**
Strande .....
Høfde Q Strand 6
Trans Strand 8
Bovbjerg Klint Strand 10
Ferring (by) Strand 12
Ferring sommerhus-område Strand 14
Vejlby Klit strand 16
Vrist Strand 18
Langerhuse Strand 20
Thyborøn Sydstrand 22
Thyborøn (Nord) Strand 24
Gjellerodde Strand 26
Lemvig Strand Nord 28
Lemvig Strand Syd 30
Remmer-strand Strand 32
Harpøt Havn Strand 34
Metode - Beskrivelse af kategorier og karakterer **36**

Introduktion

Under Partnerskabet for Vestkysten og i tråd med tiltag nr. 9 i "Udviklingsplan for Vestkysten", skal der udpeges profilstrande langs Vestkysten, hvor særlige produkter/indsatser til turister kan udvikles.

Der er derfor nedsat en gruppe under partnerskabet; "Profilstrandgruppen" – bestående af deltagere fra størstedelen af Vestkystens kommuner. I denne gruppe vil der blive udarbejdet oplæg til, hvilke profilstrande, der kan arbejdes videre med.

I "Profilstrandsgruppen" under Partnerskab for Vestkystturisme er en profilstrand en strand, hvor lokale aktører (kommune/turistforening) ønsker at udfordre de gængse regler om klitfredning/strandbeskyttelse med videre, som er til hinder for en særlig udvikling netop her. Det er strande, hvor der vurderes at være potentiale for en egentlig turismeudvikling f.eks. via test af forskellige turismemæssige tiltag, anlæg, formidling m.m., som kan medvirke til at profilere områdets turismesær-kender og/eller -værdier.

Det er fra Partnerskabets side ønsket, at en række strande langs hele Vestkysten udpeges til profilstrande således, at disse profilstrande kan indgå i dialogen med bl.a. Kystdirektorat og Naturstyrelsen om en mere lempelig tilgang til udviklingsmu-ligheder i udgangspunktet kun på profilstrandene.

Udover at det giver et overblik i forhold til udpegning af profilstrande, giver det samtidigt også kommunerne indblik i egne strande og i efterfølgende prioriteringer her.

Vurderingen af en kommunes strandes potentiale for turismeudvikling samles i en rapport, som både giver et overblik over og prioritering blandt alle kommunens væsentlige strande, men også en konkret registrering på samt beskrivelse og vur-dering af de individuelle strande.

Metoden til denne strandpotentialerapport er udviklet af Lemvig Kommunes administration og kvalificeret i "Profilstrandgruppen". De første gennemgåede strande er beliggende i Lemvig Kommune.

Vedlagt sidst i næværende rapport findes en metodebeskrivelse.

Opsummering

En gennemgang af kommunens strande viser at der findes stor variation i strandene. Ud fra nedenstående tabel hvor strandene samlede potentialeværdi er beskrevet, kan man danne sig et billede over strandene.

N/P - Nuværende tilstand/Potentiale	N	P
Thyborøn (Nord) Strand	2,6	4,3
Høfde Q Strand	1,8	3,7
Lemvig Strand Nord	2,6	2,8
Thyborøn Sydstrand	1,7	2,8
Gjellerodde Strand	1,9	2,6
Vejlby Klit strand	1,8	2,2
Lemvig Strand Syd	1,3	2,1
Ferring (by) Strand	1,4	2,0
Bovbjerg Klint Strand	1,4	1,9
Harpøt Havn Strand	1,2	1,4
Langerhuse Strand	1,0	1,2
Trans Strand	0,8	1,0
Ferring sommerhus-område Strand	0,7	1,0
Vrist Strand	0,7	0,9
Remmerstrand Strand	0,5	0,5

Strandene er vurderet på forskellige parametre rangeret fra 1-5, hvor 5 er det bedste.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at strandene kan placeres i følgende kategorier:

- Thyborøn Strand udpeges som profilstrand, kommunens primære turiststrand med helt særligt potentiale for turismeudvikling.
- Strandene Høfde Q, Thyborøn Syd, Gjeller Odde, Vinkelhage(Lemvig Strand nord) og Vejlby klit udpeges som turiststrande.
- Strandene ved Vrist, Trans, Ferring by, Ferring strand, Harpøt Havn, Remmerstrand, Langerhuse, Lemvig Strand syd og Bovbjerg Klint vurderes at være lokale strande med begrænset turisme potentiale.
- Mindre strande er ikke udpegede.

HØFDE Q STRAND

Kort beskrivelse af stranden

Høfde Q er Lemvig Kommunes sydligste vestkyststrand og beliggende ud for landsbyen Fjaltring. Stranden er speciel, fordi kysten på dette sted skifter fra én slags kystsikring til en anden - fra en høfdestrand til en digestrand. Høfde Q har en anden udformning, en yderligere høfde parallelt med stranden, end de øvrige høfder, hvilket betyder, at der på sydsiden af høfden er en mere beskyttet strand.

Hovedadgangen til stranden sker via rampen på høfden. På langs af stranden, der overvejende er sand med grus og småsten, ligger et stendige og foran diget er der ved lavvande flere sandøer. Der kan være strøm omkring Høfde Q, hvorfor der i perioder har været opsat et reb, til at gribe fat i, fra spidsen af Høfden og ind til stranden. Stranden er en Blå Flag strand.

Fjaltring ligger ca 1 km fra stranden og ellers er baglandet til stranden dyrkede marker og naturområder. Det giver en helt speciel oplevelse af ankomsten til stranden, som først åbenbarer sig i det øjeblik, man rammer parkeringspladsen. På parkeringspladsen er der handicapvenlige toiletter, borde/bænke, affaldsspande og informationstavler - og bag toiletbygningen et shelterområde med bålplads.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Den særlige strand med gode bademuligheder, parkering og toiletter umiddelbart oven for stranden samt muligheden for at spise den medbragte med udsigt over Vesterhavet tiltrækker mange mennesker.

Høfde Q tiltrækker på gode sommerdage mange badegæster på grund af den lille bugt, som høfden skaber. Autocampere, overvejende tyskere, finder i stort antal hvert år vej til Høfde Q, og en del bliver i længere tid. I de senere år er også surfere begyndt at bruge stranden, idet der er rigtigt gode betingelser for surfing ud for Høfde Q. I 2017 blev der fx holdt 'the 3rd stop of the Danish surf Tour' her.

Autocampere og surfere fylder en del på parkeringspladsen og på gode sommerdag med mange mennesker kan tilkørsels- og parkeringssituationen være kaotisk. På det seneste er der etableret et hjulspor gennem en mark for at afhjælpe til- og frakørsel.

Faciliteterne på parkeringsområdet er generelt i orden, det er muligt at sidde og spise sin mad ved et bord og der findes (handicapvenlige) toiletter, men kvaliteten er lav. Samtidig er det er rigtigt fint, at der er etableret en rampe for kørestolsbrugere fra parkeringspladsen helt ud på Høfde Q, men det er ikke muligt at komme det sidste stykke ned til vandet, hvis man er i kørestol.

Der er i dag ikke en direkte/logisk kobling til Fjaltring by, og der er ikke meget information på parkeringspladsen om indkøbsmuligheder i byen.

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Høfde Q er en særlig strand i Lemvig Kommune, hvor strandens tiltrækningskraft vil kunne hæves ved en række tiltag i forhold til kvaliteten og mængden af de tilbudte faciliteter, tilkørselsforhold og parkerings- og opholdsmuligheder.

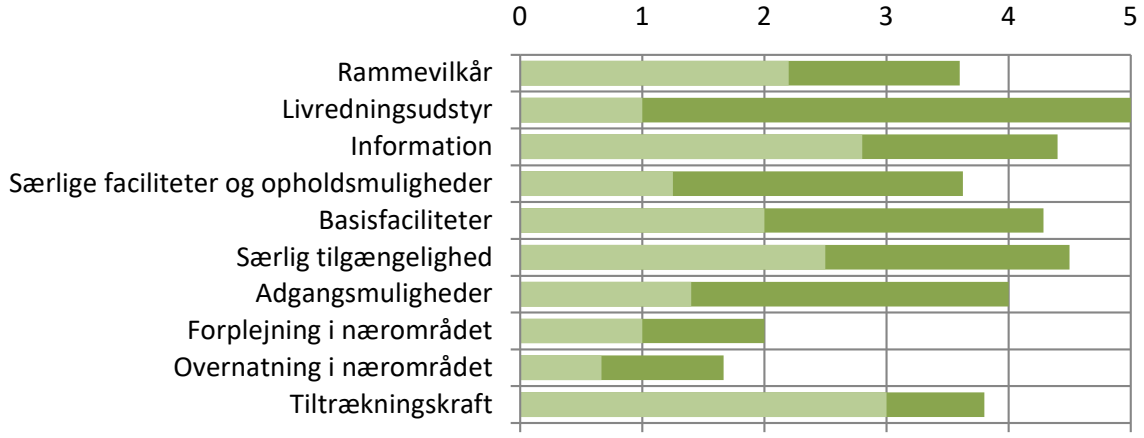
Fx kunne Høfde Q blive en super handicapstrand, fordi der i forvejen er både handicaptoiletter og rampe fra parkeringspladsen ud på høfden. Der mangler blot muligheden for at kunne komme helt ned til vandet i kørestol.

For surfere kunne fx særlige områder for de store biler, plads til udstyr og muligheden for lejlighedsvis at slå et telt op skabe et miljø og tiltrække flere, ligesom særlige faciliteter, som fx en offentlig sauna og indrettede opholdsområder vil gøre det. Bedre faciliteter for større grupper kunne give mulighed for at arrangeres større events, fx som den ovenfor nævnte, men også andre typer af events.

Muligheden for at kunne købe en is på varme sommerdage eller en mere direkte forbindelse til købmanden i Fjaltring for sommergæster på cykel eller gåben vil også være et tiltrækningspunkt.

Gennemførelse af Vestkyststien forbi Høfde Q vil helt automatisk lede flere turister, vandrere og folk på cykeltur til stranden, og udvikling af shelterområdet, så det fremstår hyggeligt og i læ, vil måske få dem til at blive.

Området omkring Høfde Q har mange kvaliteter, som vil kunne udvikles yderligere til gavn for lokalområdet, for kommunen og for vestkystturismen.

Stranden er vurderet på 9 forskellige parametre, hvor der gives en karakter mellem 1 og 5 (blå). Herudover er givet en karakter for hvert punkt for det potentiale stranden vurderes at have (lys blå)

TRANS STRAND

Kort beskrivelse af stranden

Stranden er beliggende ca 1700 m nord for Høfde Q. Det er en strand, hvor høfderne ligger regelmæssigt med ca 400 m mellemrum med forholdsvis brede strandarealer imellem. Stranden består overvejende af sand med grus og småsten og med et bagland af klitter bevokset med græs og marehalm.

Det nære opland til stranden er Trans Ferieby, der ligger umiddelbart bag stranden og Fjaltring Ferieby lidt mod syd. Ellers er området overvejende landbrugsområde med spredt gårdbebyggelse og naturarealer. Ankomst til parkerings-pladsen bag stranden kan synes lidt tilfældig, og man skal vide, at der er en strand for at vælge denne vej, som er blind og kun fører til de to feriebyer og Trans Strand.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Stranden er en lokal strand, der overvejende besøges af gæster fra lokalområdet og folk, der kender stranden i forvejen, for det er ikke et sted man lige kommer forbi.

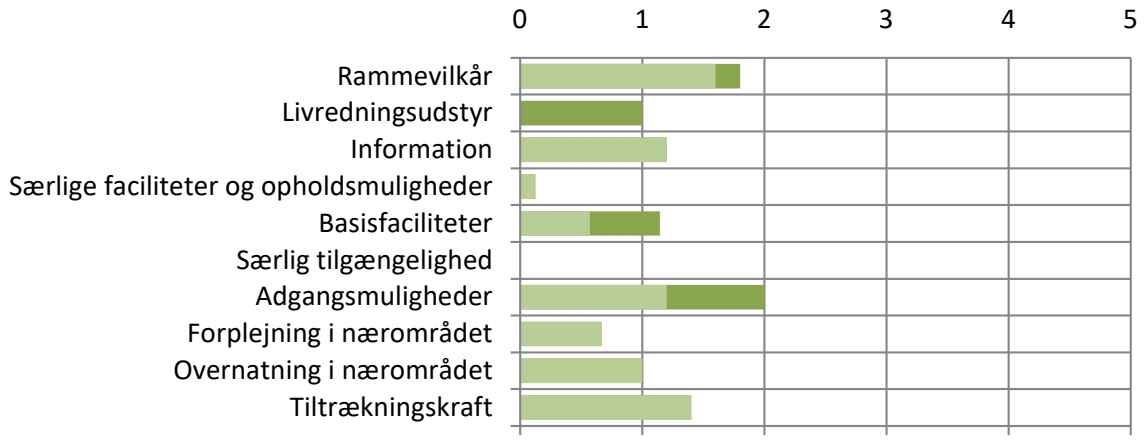
Der er meget få basisfaciliteter, bl.a. et meget primitivt toilet.

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Stranden har ikke noget stort potentiale i forhold til turismeudvikling i kommunen. Hvis Vestkyststien bliver ført forbi Trans Strand vil der formodentlig komme lidt flere besøgende.

Stranden er vurderet på 9 forskellige parametre, hvor der gives en karakter mellem 1 og 5 (blå). Herudover er givet en karakter for hvert punkt for det potentiale stranden vurderes at have (lys blå)

BOVBJERG KLINT STRAND

Kort beskrivelse af stranden

Bovbjerg Klint Strand ligger lige nedenfor Bovbjerg Fyr ved høfde XX omkring 1300 m fra Ferring. Stranden er en høfdestrand, hvor høfderne ligger med 350-400 m mellemrum. Bag stranden hæver ca 40 m høje klinter sig. Det er en meget vild strand, hvor kystskrænten bugter sig dramatisk frem og tilbage, alt efter hvor stærk den har været til at stå imod havet.

Man kommer til stranden ad en lang trappe eller ad en rute, hvor man kan klatre op og ned ad klinten ved hjælp af et reb. Selve stranden er en sandstrand med grus og småsten. På grund af stedets karakter kan stranden skifte udtryk fra storm til storm. På fotoet herunder, fra 30.11.2018, ses på den ene side af høfden, at sandet er samlet i en lang 'revle' med en lille indsø bag.

Bovbjerg Fyr, der ligger umiddelbart bag stranden, er et af kommunens største turistmæssige trækplastre, som besøges af et stort antal turister om året. Øvrige opland er dyrkede marker med spredt bebyggelse. På grund af Bovbjerg Fyr er der en fin skiltning til området.

Der er ikke mange faciliteter i forhold til stranden, nogle få borde/bænke, en affaldsspand og lidt information om klinten.

Vestkyststien passerer lige igennem parkeringsområdet.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Stranden er ikke en badestrand i traditionel forstand, hvor besøgende opholder sig i halve dage ad gangen, dertil er den forholdsvis vanskelige adgang til stranden en forhindring. Stranden fungerer mest som en besøgsstrand til Bovbjerg Fyr og Klint, hvor man går en tur, sopper lidt eller fotograferer den imponerende klint.

Parkeringspladsen ovenfor stranden er stor og servicerer både gæster til stranden og til fyret. Det er også her udflugtsbusser med gæster til fyret parkerer. I forbindelse med parkeringspladsen er opstillet et par borde/bænke sæt.

Stranden er ikke en handicapvenlig strand på grund af adgangsforholdene, men området ovenfor og ved fyret er udmærket tilgængelig for kørestolsbrugere. Der er ingen særlige faciliteter ved stranden, men til gengæld er der adgang til de fleste faciliteter ved Bovbjerg Fyr.

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

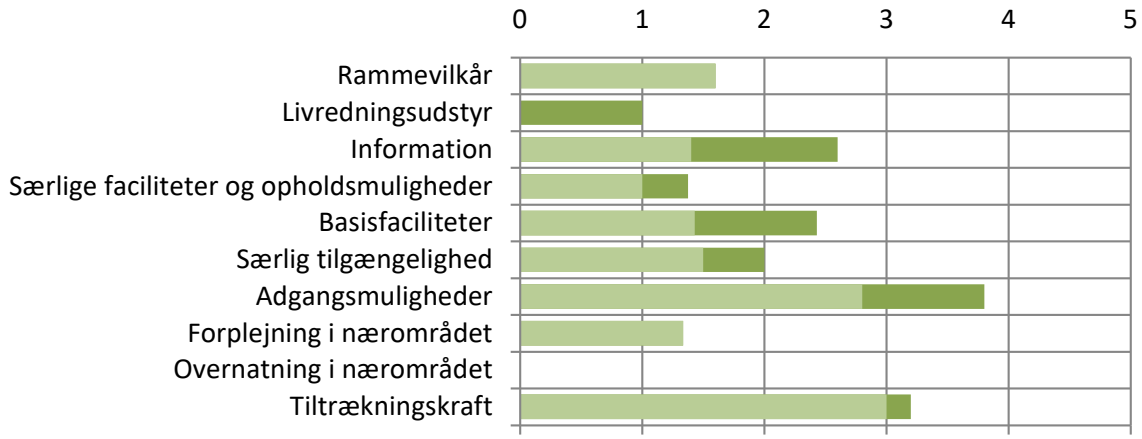
På baggrund af den bagvedliggende registrering og analyse, hvis essens ses i skemaet herunder, vurderes området, herunder stranden, at have potentiale for at udvikle sig yderligere som en turistattraktion med høj tiltrækningskraft.

Geologisk er klinten ved Bovbjerg Fyr helt unik i Danmark, hvor klinten er et ud af 38 Geosites i Danmark og det primære Geosite i Geopark Vestjylland, hvilket betyder, at klinten er et område af international betydning. Det vil betyde, at jo mere klintens særlige historie udbredes, jo flere turister vil der komme.

Der kommer mange store grupper af besøgende med bus. Ikke alle skal besøge caféen ved fyret, hvorfor der kunne indrettes en opholdsplads ved parkeringspladsen for sådanne grupper med et eller to lange borde/bænke sæt.

For børn kunne der indrettes et simpelt legeområde med enkle legeredskaber eller legeredskaberne kunne integreres i området, så det ikke forstyrrer den storslåede udsigt, det kunne fx være lave balanceting, eller små stationære spil.

Der findes et skilt med information om klinten, men information om fyret, caféen og om andre seværdigheder i området kunne med fordel opgraderes yderligere.

Stranden er vurderet på 9 forskellige parametre, hvor der gives en karakter mellem 1 og 5 (blå). Herudover er givet en karakter for hvert punkt for det potentiale stranden vurderes at have (lys blå)

FERRING STRAND

Kort beskrivelse af stranden

Stranden ved Ferring By ligger mellem høfde xx og høfde xx ud for parkeringspladsen midt i byen. Stranden er bred og består af sand med grus og småsten. Bag stranden er der en smal række lave klitter bevokset med græs, hyben-roser og marehalm.

Hovedadgangen til stranden er en forholdsvis smal kort trappe. Det er ikke muligt, uden en del besvær, at komme til stranden i kørestol eller med barnevogn. Der er ingen faciliteter ved stranden, men ved parkeringspladsen findes enkelte bænke.

Umiddelbart bag stranden ligger som før beskrevet Ferring, en lille landsby/feriehusby med en kirke. Flere veje fører til byen. Parkeringspladsen ligger midt i byen og i forbindelse med den ligger Jens Søndergaards Museum og Bovbjerg Minimuseum. I byen findes også en café, der ligger et stykke fra parkeringspladsen, og en campingplads i udkanten af byen mod øst.

Vestkyststien passerer lige forbi parkeringspladsen.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Stranden er en lokal strand, der overvejende benyttes af byens beboere og gæster, af nærområdet og af borgere fra kommunen. Parkeringspladsen ligger fint i forhold til stranden, men den lidt vanskelige adgang til selve stranden vil holde nogle grupper af besøgende væk fra netop denne strand.

Mellem parkeringspladsen, de to museer og trappen ned til stranden ligger et grønt areal. Dette areal har i dag ikke rigtigt nogen fuktion, men langs Vestkyststien er der placeret nogle primitive bænke.

Toiletter findes i Jens Søndergaards Museum og her findes også muligheden for at købe en is eller en kop kaffe og at spise sin medbragte mad. Anden forplejning skal man længere væk fra stranden for at finde.

Informationstavle findes på stedet, men der informeres fx ikke om seværdigheder i nærheden.

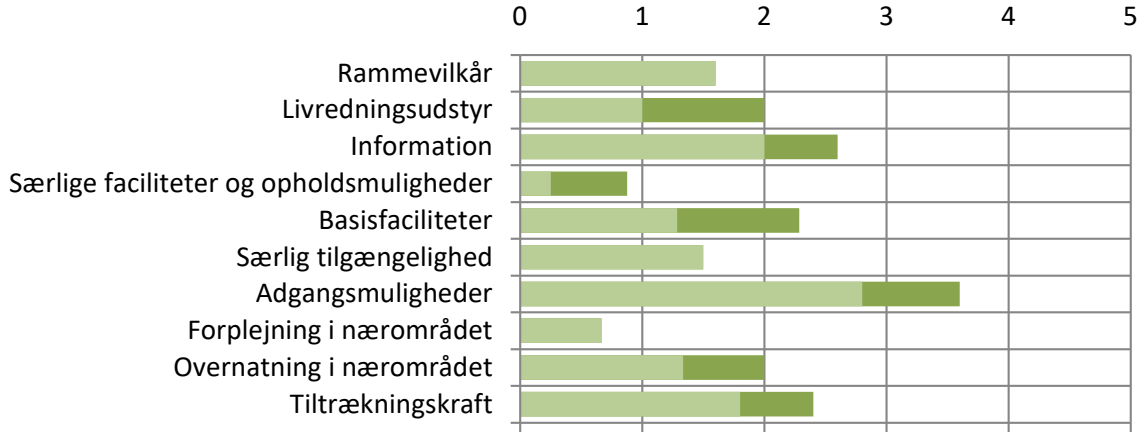

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Stranden har ikke noget stort potentiale i forhold til turismeudvikling i kommunen, men hvis miljøet omkring de to museer kunne udvikles med parkeringspladsen som samlingspunkt ville både strand og by nyde godt af det.

Det grønne areal kunne indrettes til ophold og leg og der kunnes etableres et informations'center', med information om nærområdets / kommunens øvrige seværdigheder.

Området kunne blive et fint madpakkested, hvis det var muligt at indrette områder med læ, og bedre adgang til stranden vil formodentlig tiltrække flere besøgende.

Stranden er vurderet på 9 forskellige parametre, hvor der gives en karakter mellem 1 og 5 (blå). Herudover er givet en karakter for hvert punkt for det potentiale stranden vurderes at have (lys blå)

FERRING SOMMERHUSOMRÅDE STRAND

Kort beskrivelse af stranden

Ferring Sommerhusområde Strand er beliggende ca 1.000-1.300 m nord for Ferring by og strand. Stranden er en høfdestrand, hvor høfderne ligger tæt med mellemrum på ca 180 og 290 m syd for adgangen til stranden og med ca 375 m imellem nord for. Det er en bred strand, der består af sand med grus og småsten og bag den er der klitter bevokset med græs og marehalm. Der er meget få faciliteter knyttet til stranden.

Adgangen til strandområdet foregår gennem et sommerhusområde. Det er muligt at køre med bil helt op i klitten og parkere. Fra parkeringsområdet er der en fin udsigt til Ferring by og Bovbjerg Fyr mod syd. En meget bred grusvej fører fra parkeringsområdet til stranden.

Baglandet er et sommerhusområde på godt 100 sommerhuse og dyrket land med spredt bebyggelse. Adgangsvejen til stranden er fordelingsvej for sommerhusområdet, men det er ikke en vej eller et område man lige kommer forbi.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Stranden er en lokal strand, der overvejen benyttes af beboere og gæster fra sommerhusområdet og fra det lokale opland.

Parkeringspladsen i selve klitten gør det muligt at køre meget tæt på stranden, hvilket kan være en fordel for kørestolsbrugere. Det er dog ikke muligt at komme til ned til vandet idet tilgængeligheden stopper ved en lav kystsikring ved klitternes fod.

Der er ingen særlige faciliteter ved stranden ud over et par primitive bænke/siddepladser.

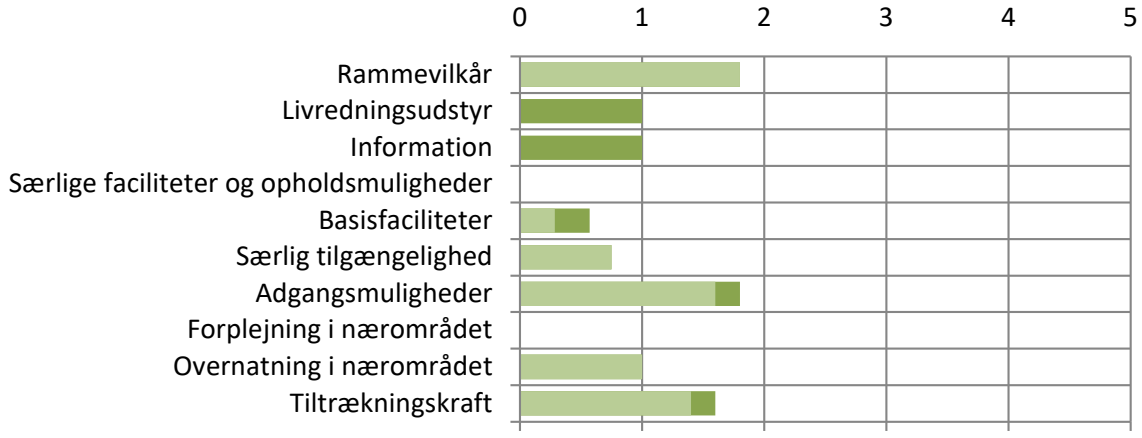

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Stranden har ikke noget stort potentiale i forhold til turismeudvikling i kommunen.

Stranden er vurderet på 9 forskellige parametre, hvor der gives en karakter mellem 1 og 5 (blå). Herudover er givet en karakter for hvert punkt for det potentiale stranden vurderes at have (lys blå)

VEJLBY KLIT STRAND

Kort beskrivelse af stranden

Vejlby Klit Strand ligger foran sommerhusområdet Vejlby Klit umiddelbart nord for Ferring Sø. Stranden er langstrakt, meget bred og består overvejende af sand og grus med et bagland af klitter bevokset med græs og marehalm. Kystsikringen går her på langs af stranden - en række lave skråtstillede betonfliser ved foden af klitten, indimellem med en lille trappe, og på udvalgte steder, faskinegærder, rækker af fyrretoppe, der skal forhindre sandflugt.

Hovedadgangen til stranden sker fra en parkeringsplads for enden af sommerhusområdets gennemgående vej, Vejlby Klit. Der er andre adgange til stranden, de ligger for enden af alle stikvejene vest for den gennemgående vej, men her er ingen parkeringspladser bortset fra et enkelt sted, hvor der er indrettet handicapparkering. Fra denne parkeringsplads er der handicapadgang til et udsigtspunkt i klitterne.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Stranden er en lokal strand for sommerhusområdet, for nærområdet og for borgere i kommunen. Parkeringspladsen ligger fint i forhold til stranden, og adgangen til stranden er overkommenlig for de fleste, dog ikke for kørestolsbrugere. På parkeringspladsen er der toiletter, og et skraldesorteringsområde for sommerhusene. På parkeringspladsen er der også infotavler om Blå Flag, om Kystbeskyttelse langs Vestkysten og om historien om Vejlby Klit.

Der er adgang til stranden fra alle stikveje, men det er kun for beboere/gæster i sommerhusene, idet der ikke er parkeringspladser ved stierne til stranden. Som nævnt findes der adgang til et udsigtspunkt i klitterne fra en af stikvejene, hvor det også er muligt at parkere for en handicapbil, men der er ikke handicapadgang til selve stranden.

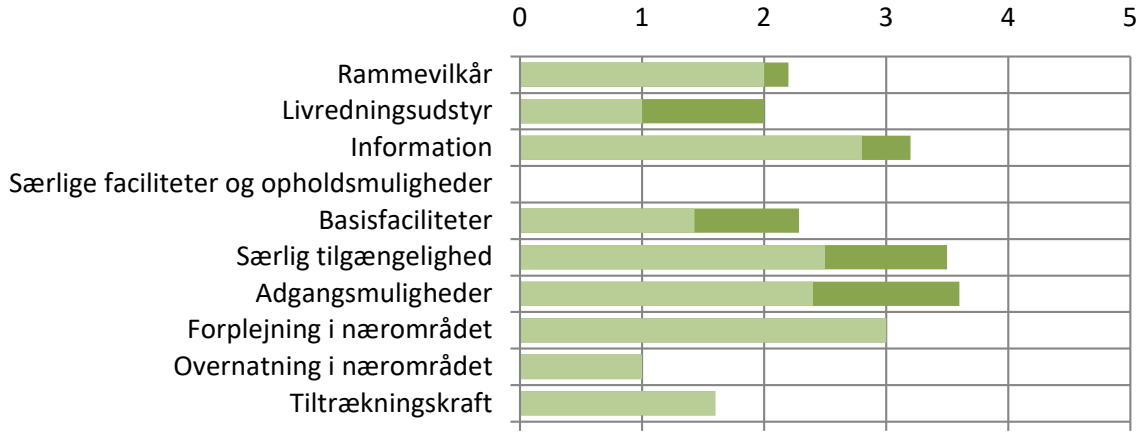
Midt i sommerhusområdet ligger et lille butikscenter, hvor der er mulighed for indkøb og for at spise på restaurant/grillbar.

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Stranden har noget potentiale i forhold til turismeudvikling i kommunen. Sommerhusområdet tiltrækker turister og kan formodentlig tiltrække yderligere lejere i sommerhusene også uden for sæson, hvis tilbud og faciliteter i området og i kommunen er synlige, åbne og spændende nok. Det er fx ikke spændende at komme et sted, hvor alt er lukket ned for sæsonen, og hvor oplysninger om aktiviteter, faciliteter og fx åbningsstider ikke er let tilgængelige.

Som minimum bør der være information om seværdigheder i området.

Stranden er vurderet på 9 forskellige parametre, hvor der gives en karakter mellem 1 og 5 (blå). Herudover er givet en karakter for hvert punkt for det potentiale stranden vurderes at have (lys blå)

VRIST STRAND

Kort beskrivelse af stranden

Vrist Strand er ligger ud for landsbyen Vrist og det tilhørende sommerhusområde vest/sydvest for Harboøre. Stranden er langstrakt, meget bred og består overvejende af sand og grus med et bagland af klitter bevokset med græs og marehalm.

Hovedadgangen til stranden sker fra Bragdøvej, der er hovdadgangsvej til sommerhusområdet og den eneste vej,der er asfalteret. Der er andre adgange til stranden, de ligger for enden af alle stikvejene. Der er ikke parkeringspladser nogen af stederne.

Adgang til stranden sker gennem en sti i klitterne med dybt sand.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Stranden er en lokal strand, der overvejen benyttes af beboere og gæster fra sommerhusområdet. Fra Bragdøvej er det muligt at køre op til en lille plads i klitterne omend med besvær på grund af sand. Det er muligt at foretage af- og påsætning, men det er ikke muligt at parkere på grund af pladsens størrelse.

På den lille plads står et bord/bænkesæt, der er vanskeligt at bruge, da det er sandet til.

Adgang til stranden foregår ad en sti med dybt sand, hvorfor kørestolsbrugere ikke kan komme til stranden.

Der er ingen særlige faciliteter ved stranden ud over et par affaldsbeholdere.

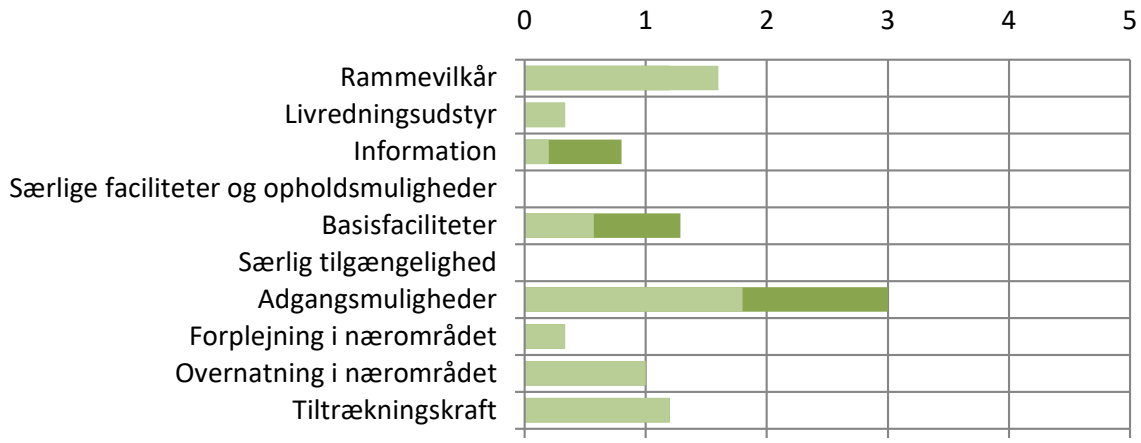

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Stranden har ikke noget stort potentiale i forhold til turismeudvikling i kommunen.

Stranden er vurderet på 9 forskellige parametre, hvor der gives en karakter mellem 1 og 5 (blå). Herudover er givet en karakter for hvert punkt for det potentiale stranden vurderes at have (lys blå)

LANGER HUSE STRAND

Kort beskrivelse af stranden

Stranden ligger i området omkring Høfde 33 og 34 nordvest for den lille landsby Langer Huse på kanten af Harboøre Tange. Det er en forholdsvis bred strand bestående af sand og grus. Baglandet er klitter/dige bevokset med græs og marehalm. Diget, der løber hele vejen til Thyborøn står tydeligt mod nord.

Adgangsvejen går fra Langer Huse skråt mod nordvest og ender på en stor grusparkeringsplads i klitterne. Vejen gennem klitterne er enkeltsporet, let slynget og virker lidt tilfældig. Der er meget få faciliteter knyttet til stranden.

Det nære opland er som nævnt landsbyen Langer Huse, landbrugsland med spredt bebyggelse og Harboøre.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Stranden er en lokal strand for nærområdet og Harboøre. Den ligger langt væk fra turistområder, og den har ikke noget specielt at byde på, ligesom det er meget sparsomt med faciliteter.

Parkeringspladsen ligger fint i forhold til stranden, men man skal vide, at den er der, for at køre derhen. På pladsen er der et enkelt bord/bænkesæt og mulighed for at komme af med sit skrald, men selve opholdsarealet på parkeringspladsen er ikke særligt charmerende.

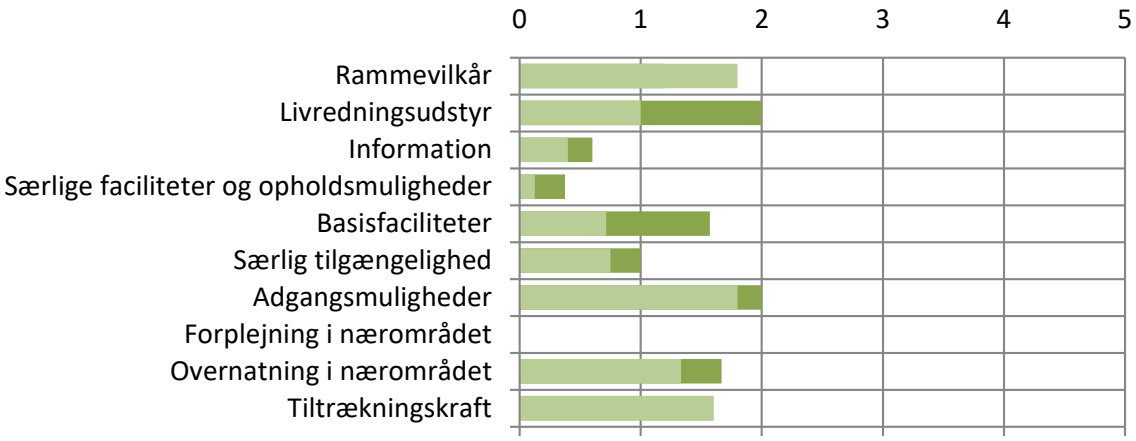
Det er ikke muligt for kørestolsbrugere at komme til stranden fra parkeringspladsen.

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Stranden har ikke noget stort potentiale i forhold til turismeudvikling i kommunen.

Stranden er vurderet på 9 forskellige parametre, hvor der gives en karakter mellem 1 og 5 (blå). Herudover er givet en karakter for hvert punkt for det potentiale strande vurderes at have (lys blå)

THYBORØN STRAND SYD

Kort beskrivelse af stranden

Stranden, bestående af sand og grus, ligger i området mellem Høfde 52 og 56 ud for den sydlige del af Thyborøn. På en del af stranden ligger der en række bunkere fra krigens tid. Baglandet til stranden er klitter/dige bevokset med græs og marehalm. På diget løber en asfalteret vej, som det ikke er tilladt at køre på for andre end handicapbiler. På diget ud for stranden mellem høfde 52 og 53 er der i forbindelse med vejen etableret en flisebelagt handicapparkerings-plads og en sti frem til et udsigtspunkt

Adgangsvejen til stranden går gennem byen og ender i et område med en større parkeringsplads og opholdsarealer med toiletter og forskellige informationsskilte. På diget ligger et areal kaldet Naturrum med forskellige legeredskaber.

Det nære opland er som nævnt Thyborøn syd med en campingplads indenfor gåafstand.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Stranden benyttes overvejende af lokale og turister fra campingpladsen. På det seneste er surfere også begyndt at komme til stranden.

Adgangsforholdene er fine, den store parkeringsplads og det opholdsareal, der ligger i umiddelbar forlængelse af parkeringspladsen inviterer til at også store grupper kan opholde sig her. Her er både toiletter og mulighed for ly - og legearealet Naturrum på diget ovenfor området tiltrækker legebørn i mange aldre. Parkeringspladsen ligger ikke direkte ved stranden, men afstanden er til at overse. Faciliteterne er generelt fine, men opholdsarealerne er lidt kedelige.

For kørestolsbrugere er forholdene rimelige - det er muligt at køre med handicapbil på diget frem til en særlig parkeringsplads for handicapbiler og i forbindelse hermed det omtalte udsigtspunkt for handicappede. Det er dog ikke muligt for kørestolsbrugere at komme helt ned på stranden/til vandet.

Vejvisning til stranden kunne være bedre ligesom information ved stranden/på parkeringspladsen om seværdigheder, mulighed for indkøb og forplejning kunne være.

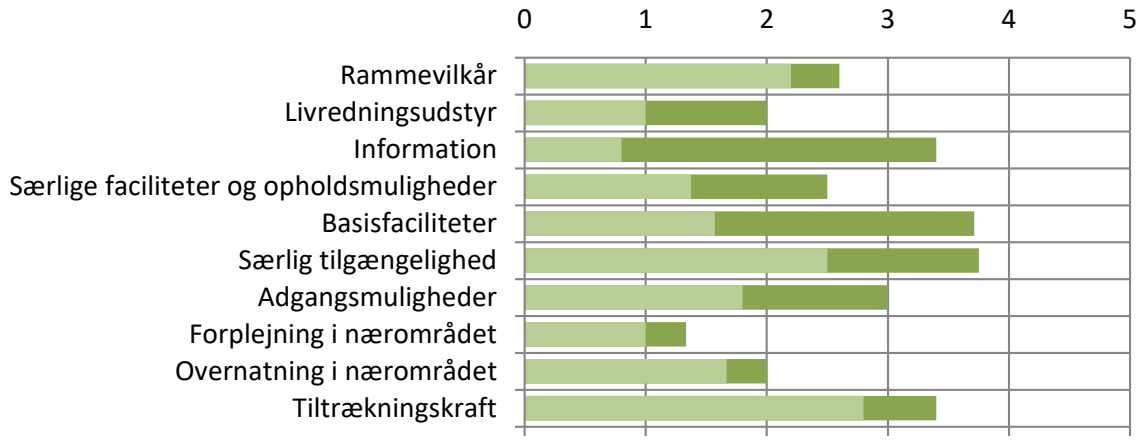

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Thyborøn Sydstrand har potentiale for at tiltrække flere besøgende ved at løfte opholdsarealets kvalitet, måske med en grill/bålplads, nicher med borde/bænke til familier og en bedre udnyttelse af legeområdet Naturrum.

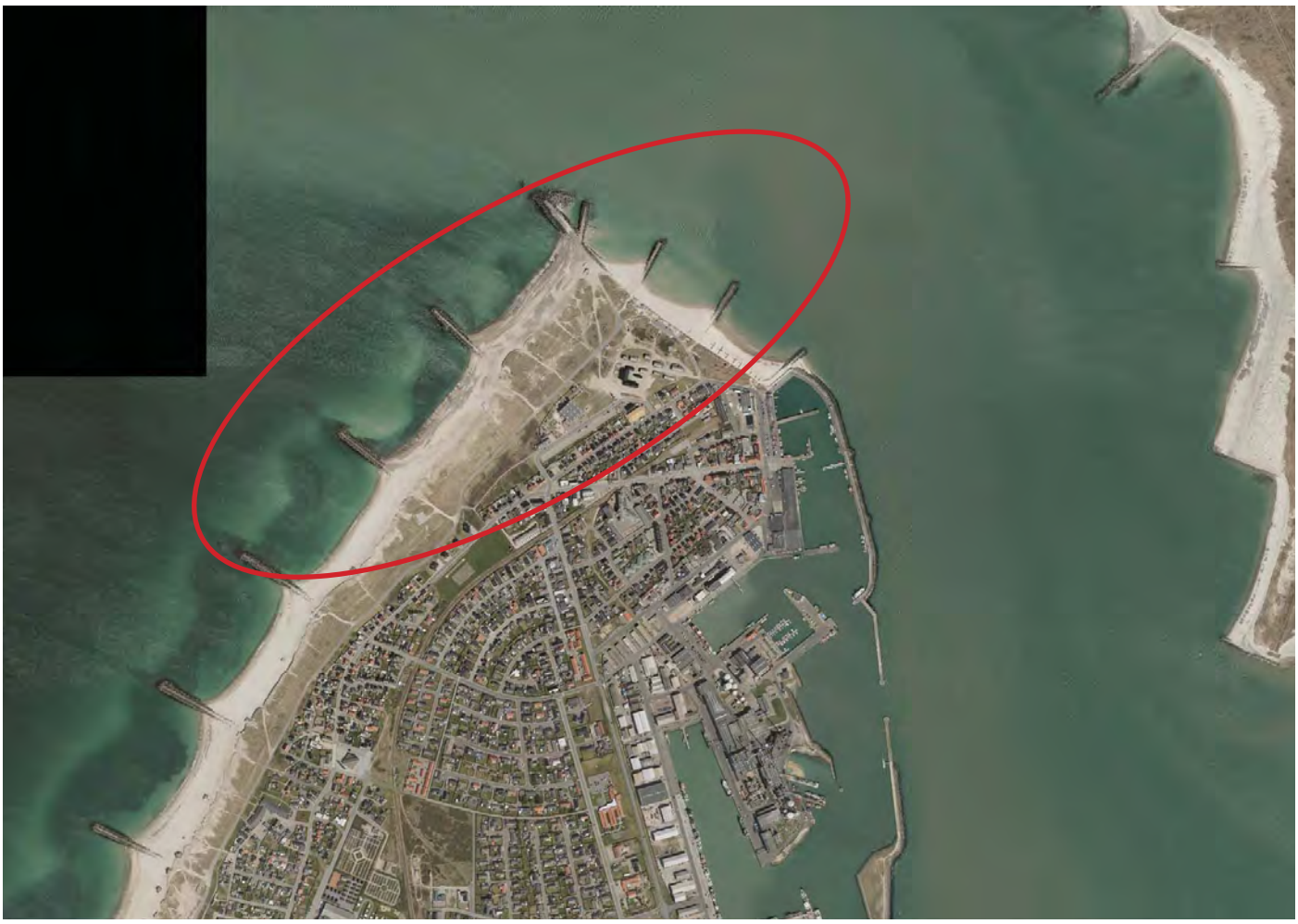
Stranden kunne blive en god handicapstrand, fordi der i forvejen er både handicaptoiletter, handicapparkeringsplads, sti og udsigtspunkt. Med en simpel forlængelse af stien til udsigtspunktet frem til høfde 53's landfæste, ville det være muligt for kørestolsbrugere at komme helt ud på høfden.

Muligheden for at købe en is eller noget koldt at drikke på varme sommerdag vil måske kunne være med til at gøre tiltrækningen større og få besøgende til at blive længere, ligesom information om seværdigheder, restauranter mv måske vil få besøgende til at gå på opdagelse i området.

Stranden er vurderet på 9 forskellige parametre, hvor der gives en karakter mellem 1 og 5 (blå). Herudover er givet en karakter for hvert punkt for det potentiale strande vurderes at have (lys blå)

THYBORØN STRAND NORD

Kort beskrivelse af stranden

Thyborøn Bystrand består af to dele, en nordvestvendt del mod Vesterhavet mellem Høfde 56 og 59, og en nord-østvendt del mod Thyborøn Kanal mellem høfde 60 og 63. Den nordøstvendte del af stranden er på grund af sin placering mere rolig en den nordvestvendte del, og derfor mere besøgt. På en del af stranden er der på udvalgte steder opsat faskinegærder, rækker af fyrretoppe, der skal forhindre sandflugt. Det er også her den direkte adgang fra byen til stranden er.

Adgang til den nordvestvendte strand foregår fortrinsvis fra området omkring Kystcenter, Sea War Museum og Mindepark. Adgang til den nordøstvendte strand sker fra hjørnet af Havnegade og Kystcentervej og fra parkeringspladsen på diget for enden af Rav-Aages Vej.

Thyborøn by er bagland for stranden.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Stranden ligger i tilknytning til Thyborøn by og den del af Thyborøn havn, der er for turister og lystsejlere. Den del af stranden, der vender mod nord-øst er på grund af de roligere vind- og vandforhold den mest besøgte del. Stranden besøges overvejende af lokale og gæster til byen, der ved eller tilfældigt opdager, at det er muligt at bade her.

Adgangsforholdene er rimelige, det er muligt at parkere i rimelig afstand til stranden flere steder, og det er muligt for kørestolsbrugere at komme til stranden. Dog er der ikke så gode muligheder for kørestolsbrugere at komme helt ned til vandet.

Der findes en række faciliteter i tilknytning til stranden, det er muligt at finde et sted at sidde og spise sin mad og der findes toiletter, men kvaliteten og antal/størrelse kunne være bedre. Byen ligger med sine muligheder for indkøb og forplejning optimalt i forhold til stranden.

Thyborøn strand er på grund af de gode bademuligheder nok den bedste badestrand langs vestkysten i Lemvig Kommune, men det er lidt en velbevaret hemmelighed, idet stranden ikke promoveres i byen. Det er i dag muligt, som ny besøgende at komme til Thyborøn og købe en is eller spise på en af restauranterne langs havnen uden at opdage, at der findes en af vestkystens bedste strande lige på den anden side af klitten.

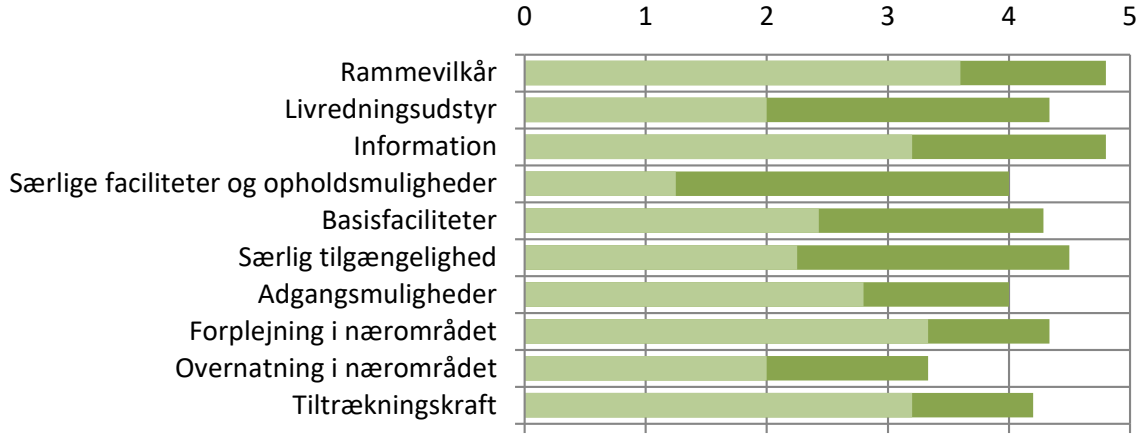
Der er et skilt ved Havnekiosken, der viser vej til strandparkering ved De røde Huse og Rav-Aages Vej, men der er intet der henviser til at stranden begynder lige på den anden side af klitten ved Havnekiosken.

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Thyborøn Strand er som før beskrevet nok den bedste badestrand i Lemvig Kommune. Strandens tiltrækningskraft vil kunne hæves ved en række tiltag i forhold til kvaliteten og mængden af de tilbudte faciliteter, tilkørselsforhold og parkerings- og opholdsmuligheder - men ikke mindst, hvis stranden indgår i kommunens turismetiltag.

Stranden kunne forholdsvis nemt blive en god handicapstrand, idet der allerede er belagte stier i området og det er mulligt at parkere forholdsvis tæt på stranden, der mangler blot mulighed for at komme helt ned til vandet og ud på en eller flere af høfderne.

Hvis der etableres en tydeligere og mere direkte forbindelse mellem strand og by på hjørnet af Havnegade, hvor Havnekiosken ligger, kunne stranden blive en meget større attraktion i forhold til byens besøgende end den er nu.

Stranden er vurderet på 9 forskellige parametre, hvor der gives en karakter mellem 1 og 5 (blå). Herudover er givet en karakter for hvert punkt for det potentiale strande vurderes at have (lys blå)

GJELLERODDE STRAND

Kort beskrivelse af stranden

Gjellerodde Strand ligger på sydsiden af Gjellerodde, der ligger i Limfjorden. Stranden ligger på den beskyttede side af odden ud mod Lem Vig. På grund af den beskyttede placering er der meget lavvandet.

Adgangen til stranden sker fra Gjelleroddevej, der er den gennemgående vej i området. I umiddelbar forbindelse med vej og strand ligger parkeringsarealet til brug for strandens gæster. Stranden er ret smal og adgang til den foregår fra parkeringspladsen over et lavt græsklædt dige, der også er en del af planetstien. Stranden er ret tilvokset med græsser og anden lav beplantning.

Baglandet er for størstedelens vedkommende sommerhuse, men mod nord ligger Gjellerodde, et større naturområde.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Stranden benyttes overvejende af sommerhusgæsterne fra det nære bagland. Det er ikke en strand for de mange, dertil er den for smal.

Tilkørselsforholdene er fine, parkeringspladsen ligger så tæt på stranden, det næsten kan lade sig gøre. Adgangsforholdene er knap så gode - fra parkeringspladsen er der en trappe med rækværk op til diget, men fra diget og ned til stranden er der blot en sti, der kan være vanskelig at forcere, hvis man er gangbesværet. Det er muligt at komme op på diget med kørestol ved den sydlige ende af parkeringspladsen, men det kan være vanskeligt at køre på græsset.

Der er ingen faciliteter på selve stranden, de ligger i forbindelse med Odden Cafeteria og Minimarked på den anden side af vejen lige syd for parkeringspladsen. Her ligger også 'Bestig Odden' kommunens måske største og bedste lnaturlegeplads.

Vejvisning til stranden kunne være bedre, ligesom information om seværdigheder mv. kunne være.

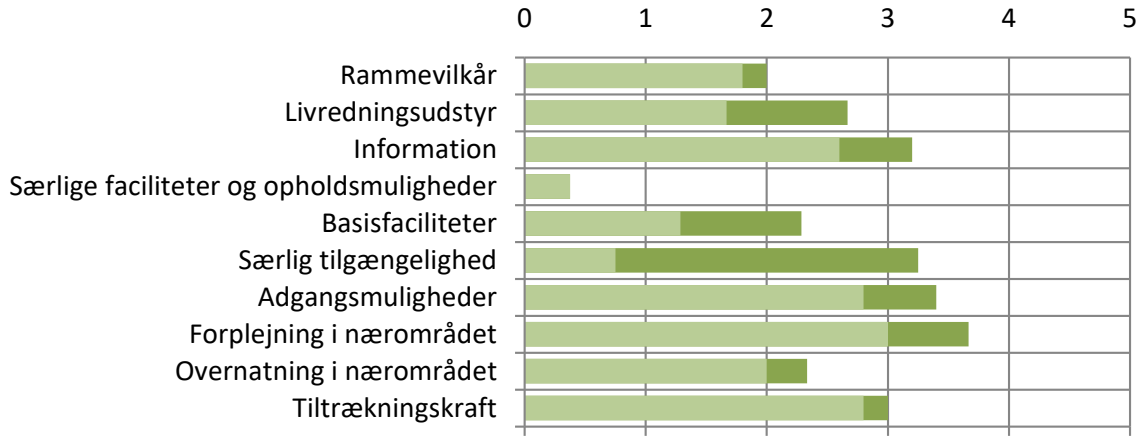
Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Gjellerodde Strand er ikke en strand man kører efter for at opholde sig i længere tid af gangen, den er mere en lokalstrand for sommerhusgæsterne i baglandet. Stranden kan betragtes som et ekstra tilbud til dem, der finder vej til Gjellerodde, det store og spændende naturområde lige nord for stranden, eller dem der besøger naturlegepladsen lige syd for stranden.

Det er derfor ikke nødvendigt at overveje den store udvikling for stranden, da faciliteter som toiletter, indkøbsmuligheder og forplejning findes lige ved siden af.

En bedre adgang til stranden for gangbesværede og måske et par enkle bænke nedenfor diget mod vandet ville gøre stranden mere tilgængelig også for ældre.

Stranden har i sig selv ikke noget potentiale i forhold til turismeudvikling i kommunen, men hvis der kommer flere turister til Gjellerodde og naturlegepladsen, vil der også komme flere turister til stranden. Sommerhusområdet vil formodentlig kunne tiltrække flere gæster, også udenfor, højsæson, hvis cafeteria og butik holdt åbent.

Stranden er vurderet på 9 forskellige parametre, hvor der gives en karakter mellem 1 og 5 (blå). Herudover er givet en karakter for hvert punkt for det potentiale strande vurderes at have (lys blå)

LEMVIG STRAND NORD (campingpladsen)

Kort beskrivelse af stranden

Lemvig Strand Nord ligger på den nordøstlige side af Vinkelhage mod den ydre del af Lem Vig. Umiddelbart bag stranden ligger Lemvig Strand Camping og syd for den ligger Lemvig Feriecenter og Lemvig Marina. Bag feriecentret ligger Hotel Nørre Vinkel og Lemvig Golfklub.

Stranden ligger mod øst og beplantningen bag den er græs, marehalm og meget lave buske.

Tilkørsel til stranden sker ad Vinkelhagevej fra Søgårdevejen, der er en af indfaldsvejene til Lemvig by. Parkeringspladsen til stranden ligger stort set for enden af Vinkelhagevej og umiddelbart bag stranden.

Adgang til stranden er let, der er ingen højder, diger eller hegn, der skal forceres, kun et fodhegn om parkeringspladsen, som betyder at gengbesværede skal gå en større omvej.

Planetstien løber langs stranden.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Stranden benyttes overvejende af lokale fra Lemvig og gæster til campingpladsen, feriecentret og marinaen.

Adgangsforholdene er fine, parkeringspladsen ligger stort set i forlængelse af stranden og der er ingen niveauspring, der skal forceres. Dog kunne fodhegnet omkring parkeringspladsen godt have en åbning mod stranden, så gangbesværede ikke skulle gå en omvej.

Der er fine handicapparkeringsforhold, men det er desværre ikke muligt for kørestolsbrugere at komme helt ned til stranden og vandet.

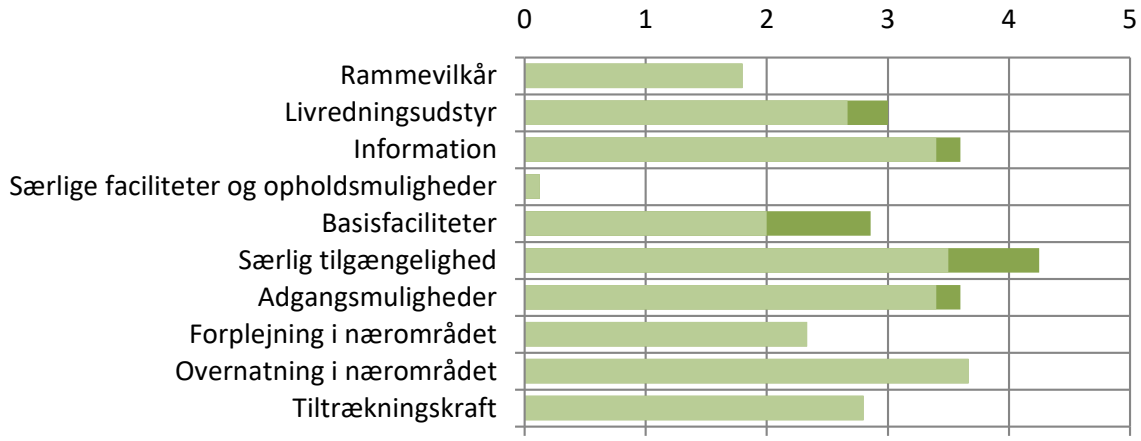
Der er ingen faciliteter på selve stranden. Offentligt tilgængelige toiletfaciliteter, inklusiv handicaptoilet, ligger i forbindelse med sejlklubben. Der er indenfor kort afstand flere forskellige muligheder for leg, indkøb og forplejning, men disse er ikke rettet mod strandgæsterne, men mod gæster til campingpladsen, marinaen og feriecentret, hvorfor det reelt ikke er faciliteter, der kan benyttes af strandgæster.

Der er fin vejvisning til stranden fra Søgårdevejen.

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Stranden vurderes at have potentiale til at udvikle sig til at kunne tiltrække langt flere besøgende end tilfældet er nu. Det vil dog kræve at campingplads, marina og fericenter er interesseret i at spille med og åbne deres tilbud og faciliteter for strandgæsterene, således de fx kan benytte minigolfbane, kiosk, badefaciliteter og måske også kunne spise en gang mad.

LEMVIG STRAND SYD (roklubben)

Kort beskrivelse af stranden

Lemvig Strand Syd ligger på den sydlige side af Vinkelhage mod den indre del af Lem Vig. Bag stranden ligger Lemvig Feriecenter og Lemvig Marina/Sejlklub og øst for stranden ligger Lemvig Roklub. Lidt længere væk ligger Lemvig Strand Camping, Hotel Nørre Vinkel og Lemvig Golfklub.

Stranden ligger mod syd med udsigt over Lemvig by. Den er meget smal og adgangen til den foregår fra en parkeringsplads gennem nogle smalle slipper i den lave buskbeplantning.

Tilkørsel til stranden sker ad Strandvejen fra Søgårdevejen, der er en af indfaldsvejene til Lemvig by.

Planetstien løber forbi stranden.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Lemvig Strand Syd benyttes ikke af mange. Selve stranden er meget smal og der er lavvandet ud for den.

Parkeringspladsen ligger optimalt lige op ad stranden, men overgangen fra parkering til strand er meget tilfældig og ikke særligt indbydende med små trampede stier gennem et hybenrosekrat. Til gengæld er der en fin udsigt mod Lemvig by.

Der er ingen faciliteter tilknyttet stranden og det er ikke muligt at komme til den i kørestol. Offentligt tilgængelige toiletfaciliteter, inklusiv handicaptoilet, ligger i forbindelse med sejlklubben, men den ligger ret langt væk.

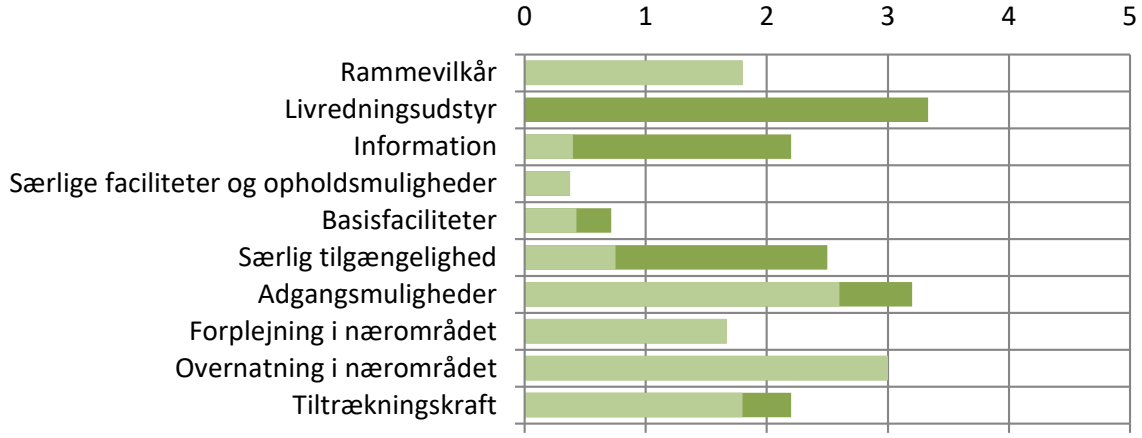
Der er indenfor rimelig afstand flere forskellige muligheder for leg, indkøb og forplejning, men disse er ikke rettet mod strandgæsterne, men mod gæster til campingpladsen, marinaen og feriecentret, hvorfor det reelt ikke er faciliteter, der kan benyttes af strandgæster.

Der er ikke vejvisning til stranden fra Søgårdevejen.

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Stranden vurderes ikke at have potentiale i forhold til turister, men den kan have en understøttende rolle, hvis man ønsker at åbne områdets tilbud og faciliteter for en større gruppe af besøgende. For eksempel kunne stranden komme i spil, hvis roklubben åbnede for udlejning af grej og undervisning af turister.

REMMERSTRAND STRAND

Kort beskrivelse af stranden

Remmerstrand strand ligger ud til Limfjorden i Lemvig Kommunes østligste hjørne. Stranden er nordøstvendt og ligger i den vestlige del af Remmerstrand by. Lige bag den østlige del af stranden ligger Remmerstrandlejren.

Selve stranden er forholdsvis smal og adgangen hertil foregår fra et lille parkeringsareal gennem lav buskbeplantning.

Tilkørsel til stranden foregår ad en grusvej fra Remmerstrandvej, der er områdets hovedfærdselsåre.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Stranden er smal og benyttes derfor af få mennesker, bortset fra den del, der ligger ud for Remmerstrandlejren. Her er der naturligt en del flere gæster til stranden fra lejren.

Parkeringspladsen, der kan rumme to biler, ligger optimalt lige op ad stranden på den anden side af beplantningen langs kysten. Ud for parkeringspladsen ligger der et grønt areal, der ser ud til at kunne benyttes til rekreative formål.

Der er ingen faciliteter tilknyttet stranden og det er ikke muligt at komme til den i kørestol.

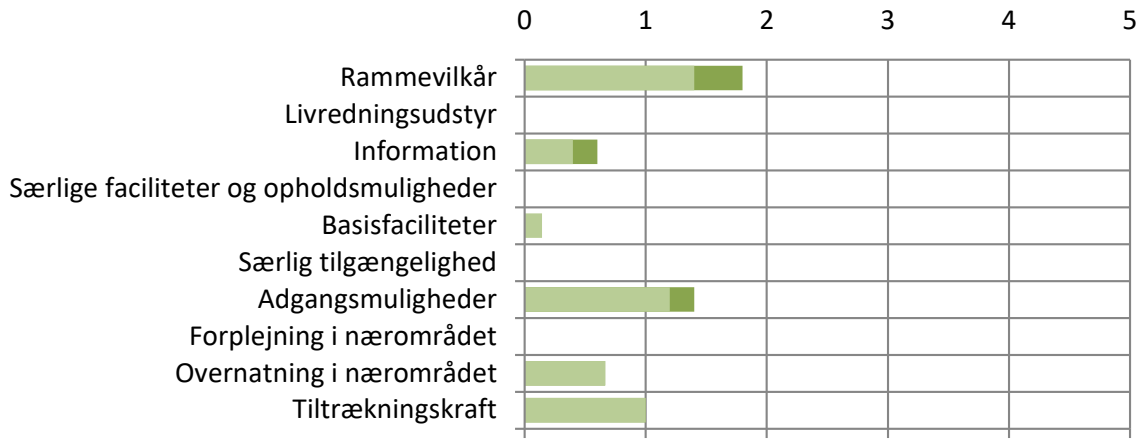
Stranden ligger i Remmerstrand by, men der er ingen kiosk eller andre understøttende faciliteter i byen.

Der er ingen vejvisning til stranden fra Remmerstrandvej.

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Stranden vurderes ikke at have potentiale i forhold til turismeudvikling i kommunen.

HARPØT HAVN STRAND

Kort beskrivelse af stranden

Harpøt Havn strand liger ud mod Nissum Fjord nord for Harpøt Havn. Bag strand og havn ligger Harpøt Bæk sommerhusområde med godt 100 sommerhuse, ellers er det store opland landbrugsland.

Stranden, der er beliggende mod sydvest, er ganske lille og smal. Bag stranden er der del et græsareal og dels en lav bevoksning af krat og siv.

Tilkørsel til stranden sker ad Harpøtvej, som også er adgangsvej til en del af sommerhusområdet. Den overordnede adgang til området sker fra Skalstrupvej og Sandbækvej, der er mindre veje - nogle steder grusveje.

Vurdering af strandens nuværende helhedsoplevelse

Stranden er ganske smal og lille, og benyttes formodentlig kun af sommerhusbeboerne, de personer der har båd i den lille havn og de der kommer til stranden ad stien omkring Nissum Fjord.

Der er gode faciliteter ved havn og strand. Gode parkeringsmuligheder, borde/bænke, grill, shelters og et primitivt toilet. Den lille havn er en fin attraktion i forhold til besøg til stranden.

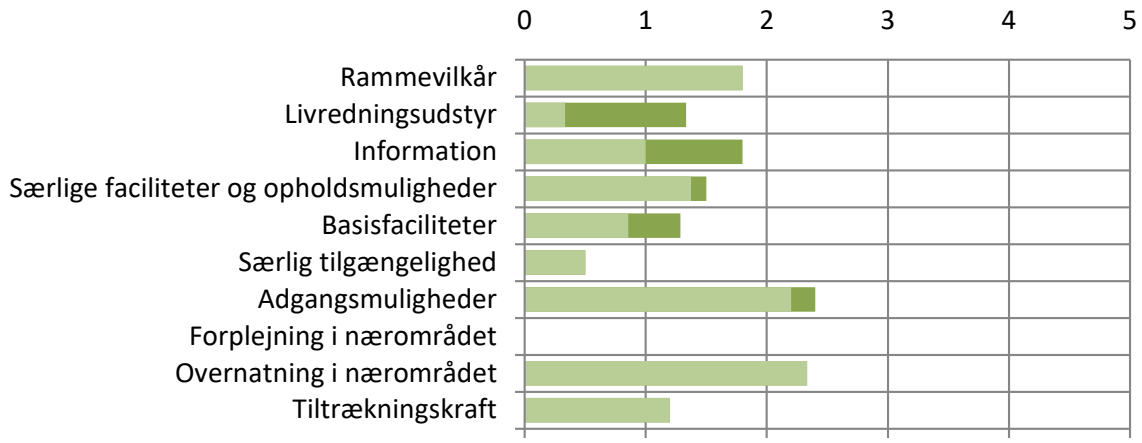
Vejen til området og til stranden virker lang og kringlet og der er ingen vejvisning til den.

Vurdering af strandens potentiale for turismeudvikling

Stranden vurderes ikke at have noget stort potentiale i forhold til turismeudvikling i kommunen. Stranden ligger langt væk fra større veje, og der er ikke andre attraktioner i nærområdet. Det er en lille 'hemmelig strand', der overvejende betjener sommerhusområdets og havnes brugere - og det er de nok ganske tilfredse med.

Metode - Beskrivelse af kategorier og karakterer

Analysen af strandenes tiltrækningskraft i forhold til turisme kan bruges til en udpegning af, hvilke strande, der er interessante, og hvor stor en indsats, der vil være optimal for den enkelte strand for at tiltrække turister i forhold til kommunens turismestrategi og i forhold til Udviklingsplan for Vestkysten.

For at kunne finde frem til, hvilke strande på vestkysten / i kommunen, der har tiltrækningskraft i forhold til at tiltrække turister, er der udviklet et skema. I skemaet gives to karakterer for hvert punkt – en for strandens nuværende tilstand og en for strandens potentiale. Karaktererne slås til sidst sammen i to karakterer for hver kategori og omsættes til en graf, der samler vurderingen på en let aflæselig måde.

Skemaet er opdelt i 10 kategorier med en række underemner, der i princippet kan veksle eller der kan føjes emner til fra kommune til kommune. De 10 kategorier er:

- Tiltrækningskraft
- Overnatning i nærområdet
- Forplejning i nærområdet
- Adgangsmuligheder
- Særlig tilgængelighed
- Basisfaciliteter
- Særlige faciliteter og opholdsmuligheder
- Information
- Livredningsudstyr
- Rammevilkår

Beskrivelse af kategorier:

Tiltrækningskraft:

Tiltrækningskraften er i forhold til de øvrige punkter en kategori for sig selv, fordi det til dels er et subjektivt punkt, hvor kendskabet til lokalområdet og stranden spiller ind, men hvis man måler en strands tiltrækningskraft i forhold til nedenstående eksempler og til de punkter, der er i skemaet, så er det påstanden, at stranden vil finde sin naturlige plads i forhold til de andre strande i kommunen og i Vestkystprojektet.

Tiltrækningskraften er som sagt baseret dels på kendskab til den enkelte strands særlige kvaliteter og dels på denne registrering. Ingen kan fx være i tvivl om, at Skagen Strand er en unik strand i Danmark. Der er ikke andre steder i Danmark, man har to have, der mødes. Man kan heller ikke komme udenom Klitmøller, der i løbet de seneste år er blevet kendt som surferparadiset Cold Hawaii, hvilket også er unikt i forhold til andre strande i Danmark. Derfor må de to strande score meget højt på tiltrækningskraften.

I den enkelte kommune findes også strande, der har særlige kvaliteter, måske ikke i samme niveau som ovenstående eksempler, men som alligevel adskiller sig markant fra kommunens øvrige strande – er det fx en særlig god eller sikker strand at bade fra, er naturen her helt speciel, ligger stranden som en del af en sommerturistby, som fx i Løkken og Blokhus, eller er her et særligt vandsportsmiljø, hvor der dyrkes forskellige former for vandsport. Disse strande vil også score højt på tiltrækningskraften, dog ikke så højt som ovenstående.

Herudover er der en række strande som overvejende er strande i forbindelse med sommerhusområder eller oplandsstrande for nærområdet. Her kommer man for at bade, grille, se solnedgangen, gå tur langs vandet mm. Disse strande har måske ikke så mange og fine faciliteter og scorer derfor ikke så højt på tiltrækningskraften - og det vil brugerne formodentlig være rigtigt godt tilfredse med.

Omgivelser / bagland:

Dette punkt giver baggrund for en vurdering af strandens brug og antal besøgende. Ligger stranden i forbindelse med en by, vil den automatisk tiltrække mange besøgende, og der er formodentlig også adgang til en lang række faciliteter, enten ved stranden eller i byen.
Er stranden beliggende i forbindelse med fx en lystbådehavn eller en campingplads er der naturligt en del

besøgende på stranden, og det må formodes, at der findes en del faciliteter indenfor nærområdet.
Hvis baglandet til stranden er overvejende sommerhuse kommer en stor del af de besøgende sandsynligvis derfra. Ophold på stranden for denne gruppe vil typisk være kortere, idet de ofte søger tilbage til sommerhuset for mad/drikke, toiletbesøg mm.
Er stranden beliggende i et naturområde langt væk fra alting, så er det måske ikke her, der skal være det store udvalg af faciliteter, for det er formodentlig få besøgende, der får glæde af dem.

Overnatning / forplejning i nærområdet:

Hvilke understøttende muligheder for ophold findes der i nærområdet – er der fx mulighed for overnatning på et hotel, et vandrehjem, eller B&B. Findes der en restaurant eller cafe indenfor kort afstand, eller er der fx en fastfoodbod eller mulighed for indkøb – og vil det være ønskeligt / muligt i forhold til antallet af besøgende til stranden.

Adgangsmuligheder:

Under dette punkt vurderes ankomsten til stranden. Er tilkørselsforholdene logiske, kan trafikken afvikles naturligt, eller opstår der let kaos og trafikpropper, og er der i forhold til strandens antal besøgende et rimeligt antal parkeringspladser / cykelparkeringspladser. Kan man komme til stranden på andre måder end med bil, er der fx kobling til vandre-/cykelstier, eller kan man komme hertil med offentlig transport, og i så fald, hvor langt er der til stranden fra bus eller tog. Sidst vurderes også, hvor langt der er fra parkeringspladsen til stranden og om det er let eller svært at komme ned til stranden fra omgivelserne (i forhold til fx klitter, skrænter, sten, beplantning, trapper el lign).

Særlig tilgængelighed:

Mulighederne for kørestolsbrugere for at komme til stranden / i vandet er på mange strande ikke eksisterende, hvorfor det er vigtigt at forholde sig til, om det er en facilitet, der er / skal være på denne strand. Hvis stranden skal tiltrække kørestolsbrugere, er der en række ting, der skal fungere - er der eksempelvis afmærkede handicapparkeringspladser, og kan man overhovedet komme til stranden og andre opholdsarealer i kørestol. Findes der handicaptoiletter og kan man som kørestolsbruger komme helt ned til / i vandet. Skal der overhovedet være handicapadgang på denne strand eller er det et tilbud på en anden strand i nærheden.

Basisfaciliteter:

Er stranden en uberørt naturstrand uden faciliteter for besøgende og skal den fortsat være det, eller findes der forskellige basisfaciliteter. Er der fx borde og bænke, hvor besøgende kan nyde picnic'en, eftermiddagskaffen eller en øl i solnedgangen, og er det herefter muligt at komme af med sit affald – og for tyske turister også gerne mulighed for at affaldssortere. Er der toiletter og drikkevand, og er det fx muligt at skylle saltvandet af under en bruser.

Særlige faciliteter:

Særlige faciliteter på en strand tiltrækker også særlige grupper af besøgende, der enten kender stranden og dens faciliteter på forhånd eller har undersøgt mulighederne før et besøg. Vandre- / cykelturister vil måske gå efter en strand med shelters og bålplads / grill, børnefamilier efter en strand med legemuligheder og større grupper, fødselsdagsarrangementer el.lign, efter faciliteter, der passer til dem.
En særlig facilitet, som en sauna (måske med mulighed for omklædning), vil tiltrække besøgende også udenfor højsæson - vandrere, cykelturister, vinterbadere, men også børnefamilier i fx efterårsferien. En kiosk eller en fastfoodbod er også et tiltrækningspunkt ved valg af strandbesøg.

Opholdsmuligheder:

Er stranden til en dagsudflugt, ud over på de få 'rigtige' sommerdage, hvor temperatur og vind gør, at man kan ligge på stranden hele dagen, eller er det et sted, man kommer for en kort bemærkning, bader og forlader igen. Opholdsmuligheder, hvor man kan finde læ og ly (klitter, hegn, overdækning), muligheden for et sted man kan spise picnic, og som nævnt under Særlige faciliteter opholdsmuligheder for større grupper (fødselsdags- og firmaarrangementer, efterskoletur, surfertræf mm) vil udvide sæsonen og øge strandens tiltrækning.

Information:
Hvor godt er informationsniveauet i forhold til stranden – kan man finde vej til stranden, er der fx skiltet fra de større veje i området - og skal der være det, eller er stranden en lokalstrand. Informeres der på stranden om sikkerhed i forhold til badning og sport på / i vandet og er der informationer om seværdigheder / oplevelser / indkøb mm i nærområdet. Er stranden fx en Blå Flag-strand eller en Hundestrand, skiltes der med det, hvis den er – hvis den ikke er, skal den så være det.

Livredningsudstyr:
Mange turister / besøgende går op i sikkerhed, hvorfor det kan være et parameter i forhold til at vælge netop denne strand. Er der fx livredder på stranden i højsæsonen, er der livredningsudstyr til rådighed og findes der førstehjælpsudstyr / hjertestarter. Niveauet for livredningsudstyr kan følge strandens popularitet / antal af besøgende eller indgå i den standard, der er / ønskes for kommunens strande.

Rammevilkår:
Generelle træk ved området der gør det mere eller mindre egnet til en egentligt turistattraktion. Det kan være begrænsninger eller muligheder ved klitfredning, særlig infrastruktur og lign.

Karaktergivning

For hvert punkt i skemaet gives der to karakterer - en karakter for den nuværende tilstand og en karakter, hvor det vurderes, hvad der kan opnås. Karaktererne gives ud fra en vurdering af det enkelte emne, hvor bl.a. afstand og tilstrækkelighed (fx kvalitet, antal og tilgængelighed) indgår som parametre.

Den samlede karakter afspejler strandens nuværende betydning og fremtidige potentiale for Danmark / Vestkystturismen / kommunen / området.

Karakterskalaen går fra 0 til 5, hvor:
Karakteren 5 – bedst mulig
I forhold til punktet Tiltrækningskraft er det den højeste karakter, der tildeles de mest unikke strande i Danmark/på Vestkysten.
For punkterne Omgivelser / bagland og Overnatning / forplejning i nærområdet gives karakteren som en karakteristik af omgivelserne i forhold til tiltrækningskraften.
For de øvrige punkter i skemaet gives karakteren for den bedst mulige standard.

Karakteren 4 - god
I forhold til punktet Tiltrækningskraft gives karakteren for de rigtigt spændende strande med særlige tilbud, faciliteter, natur el. lign., der har en tiltrækningskraft, der rækker ud over kommunegrænsen og som kan tiltrække turister.
For punkterne Omgivelser / bagland og Overnatning / forplejning i nærområdet gives karakteren som en karakteristik af omgivelserne i forhold til tiltrækningskraften.
For de øvrige punkter i skemaet gives karakteren for den gode standard.

Karakteren 3 - OK
I forhold til punktet Tiltrækningskraft gives karakteren for den gode strand med en række basisfaciliteter, men som ikke har særlige tilbud, faciliteter, natur el.lign., der overvejende tiltrækker borgere fra kommunen, lejere og ejere i sommerhusene i det nære opland.
For punkterne Omgivelser / bagland og Overnatning / forplejning i nærområdet gives karakteren som en karakteristik af omgivelserne i forhold til tiltrækningskraften.
For de øvrige punkter i skemaet gives karakteren for en OK standard.

Karakteren 2 - lav
I forhold til punktet Tiltrækningskraft gives karakteren for en strand med få faciliteter, der overvejende tiltrækker borgere, ejere og lejere i sommerhuse fra det nære område.

For punkterne Omgivelser / bagland og Overnatning / forplejning i nærområdet gives karakteren som en karakteristik af omgivelserne i forhold til tiltrækningskraften.
For de øvrige punkter i skemaet gives karakteren for en lav standard.

Karakteren 1 - primitiv
I forhold til punktet Tiltrækningskraft gives karakteren for den nærmest 'hemmelige' strand, som kun få kender / overvejer at besøge, hvorfor tiltrækningskraften er lav.
For punkterne Omgivelser / bagland og Overnatning / forplejning i nærområdet gives karakteren som en karakteristik af omgivelserne i forhold til tiltrækningskraften.
For de øvrige punkter i skemaet gives karakteren for en primitiv standard.

Karakteren 0 – ikke eksisterende
I forhold til punktet Tiltrækningskraft gives karakteren 0 ikke. Der findes ingen strande, der ikke har en eller anden form for tiltrækningskraft.
For punkterne Omgivelser / bagland og Overnatning / forplejning i nærområdet gives karakteren som en karakteristik af omgivelserne i forhold til tiltrækningskraften.
For de øvrige punkter i skemaet gives karakteren for en ikke eksisterende standard.

REDEGØRELSE FOR UDVIKLINGEN I SOMMERHUSE I LEMVIG KOMMUNE

Sommerhusområder i Lemvig Kommune

Sommerhuse er beliggende i sommerhusområder. Herudover findes en række sommerhuse der fra før 1970 har været sommerhus og som er beliggende uden for sommerhusområder.

Lemvig Kommunes sommerhuse er hovedsageligt placeret i 9 sommerhusområder:

- Ferringstrand Sommerhusområde
- Fjaltring Ferieby
- Gjellerodde Sommerhusområde
- Harpøt Bæk Sommerhusområde
- Remmerstrand Sommerhusområde
- Trans Ferieby
- Vejlby Sommerhusområde
- Vinkelhage Sommerhusområde
- Vrist Sommerhusområde

Udpegning af nye sommerhusområder i 2019

I 2019 blev Lemvig Kommune tildelt yderligere 146 sommerhusgrunde til placering på følgende arealer:

- Løkkevej Øst ved Fjaltring ferieby
- Gjellerodde vest ved Gjellerodde Sommerhusområde
- Vejlby Midt 1, Vest ved Vejlby Sommerhusområde

De tre områder forventes i løbet af 2021 udlagt således en konkret planlægning kan igangsættes.

Status og udvikling på sommerhusområdet

Sommerhusfordeling per 18. aug 2020	Antal sommerhuse	Antal sommerhuse med helårsbeboelse
Ferringstrand Sommerhusområde	113	5
Fjaltring Ferieby	36	0
Gjellerodde Sommerhusområde	626	40
Harpøt Bæk Sommerhusområde	87	8
Remmerstrand Sommerhusområde	14	1
Trans Ferieby	44	2
Vejlby Sommerhusområde	650	11
Vinkelhage Sommerhusområde	147	7
Vrist Sommerhusområde	400	13
Sommerhusområder I alt	**2117**	**87**

Byer og landsbyer	82	
Uden for sommerhusområder og landsbyer	123	
Totalt	**2322**	

Vil blive gentaget i august hvert år fremadrettet baseret på udtræk fra BBR på anvendelseskoden for Sommerhuse.

Sommerhusalder (kun i Sommerhusområder)	Antal
- 1979	1449
1980 - 1999	260
2000 -	408
i alt	2117

Sommerhusstørrelse (kun i sommerhusområder)	Antal
0 - 89	1506
90 - 149	540
150 -	71
	2117

Opgørelse på kort (absolutte tal)						
	2019			2020		
	Bebygget	Ubebygget	ikke udstykket	Bebygget	Ubebygget	ikke udstykket
Ferringstrand Sommerhusområde	115	29	2	117	27	2
Fjaltring Ferieby	40	0	0	40	0	0
Gjellerodde Sommerhusområde	642	41	4	649	36	3
Harpøt Bæk Sommerhusområde	97	24	0	97	24	0
Remmerstrand Sommerhusområde	14	6	1	14	5	1
Trans Ferieby	44	0	0	44	0	0
Vejlby Sommerhusområde	660	64	20	665	59	20
Vinkelhage Sommerhusområde	147	0	0	147	0	0
Vrist Sommerhusområde	407	58	8	421	43	8
I alt	**2166**	**222**	**35**	**2194**	**194**	**34**

Vækst (absolutte tal)						
	2019			2020		
	Bebygget	Ubebygget	ikke udstykket	Bebygget	Ubebygget	ikke udstykket
Ferringstrand Sommerhusområde	0	0	0	2	-2	0
Fjaltring Ferieby	0	0	0	0	0	0
Gjellerodde Sommerhusområde	0	0	0	7	-5	-1
Harpøt Bæk Sommerhusområde	0	0	0	0	0	0
Remmerstrand Sommerhusområde	0	0	0	0	-1	0
Trans Ferieby	0	0	0	0	0	0
Vejlby Sommerhusområde	0	0	0	5	-5	0
Vinkelhage Sommerhusområde	0	0	0	0	0	0
Vrist Sommerhusområde	0	0	0	14	-15	0
I alt	0	0	0	28	-28	-1

Evt. uoverensstemmelse mellem opgørelse i kort og opgørelse i BBR skyldes bl.a. fejlregistreringer i BBR. Herudover er bygninger i sommerhusområder som ikke er sommerhuse medtaget i opgørelse på kort.

3.04
3.04
3.04
3.05
Lp 89
Lp 38a
121a
Stranden
Lyngsletten
Gåskærvej
Brændgårdvej
Kåsgårdvej
Juelsgårdvej

Signatur

- Lokalplan
- Byplan
- Deklarationer Gl. Lemvig Kommune
- Udstykninger fra landsplandirektiv 2019
- Bebygget udstykning (117)
- Ikke udnyttet (2)
- Ubebygget udstykning (27)

Lemvig Kommune
Plan & Projekt

Ferring Strand Sommerhusområde

Målforhold:	Dato:	Reference:		
1:4.000	31.07.2020	MIHA		

©Kort & Matrikelstyrelsen, ©Cowi, ©BlomInfo, ©Lemvig Kommune, ©Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

Møllerupvej

Lp 136

Transvej

4.08

Løkkevej

4.09

Kjeldbjergvej

Signatur

- Lokalplan
- Byplan
- Deklarationer Gl. Lemvig Kommune
- Udstykninger fra landsplandirektiv 2019
- Bebygget udstykning (41)
- Ikke udnyttet (0)
- Ubebygget udstykning (0)

Lemvig Kommune
Plan & Projekt

Fjaltring & Trans Feriebyer og Sommerhusområde

Målforhold:	Dato:	Reference:		
1:4.000	31.07.2020	MIHA		

©Kort & Matrikelstyrelsen, ©Cowi, ©BlomInfo, ©Lemvig Kommune, ©Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

Gransgårdvej
Lykkesgårdvej
Kløvervej
Astersvej
Hybenvej
Bynkevej
Porsevej
Nellikevej
Lupinvej
Gjellerroddevej
Myntevej
Klintevej
Bellisvej
Lp 138
3.01
Violvej
Anemonevej
Sudergårdvej
Skovstjernevej
Syrenvej
Gyvelvej
Søgårdevejen
Lp 138 -
Tillæg nr. 1
Ærenprisvej
Lp 44

Signatur

- Lokalplan
- Byplan
- Deklarationer Gl. Lemvig Kommune
- Udstykninger fra landsplandirektiv 2019
- Bebygget udstykning (649)
- Ikke udnyttet (3)
- Ubebygget udstykning (36)

Lemvig Kommune
Plan & Projekt

Gjellerodde Sommerhusområde

Målforhold:	Dato:	Reference:		
1:8.000	31.07.2020	MIHA		

©Kort & Matrikelstyrelsen, ©Cowi, ©BlomInfo, ©Lemvig Kommune, ©Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

Skalstrupvej

Sandbækvej

Hyttevej

Lp 25

Harpøtvej

Signatur

- Lokalplan
- Byplan
- Deklarationer Gl. Lemvig Kommune
- Udstykninger fra landsplandirektiv 2019
- Bebygget udstykning (97)
- Ikke udnyttet (0)
- Ubebygget udstykning (24)

Lemvig Kommune
Plan & Projekt

Harpøt Bæk Sommerhusområde

Målforhold:	Dato:	Reference:		
1:4.000	31.07.2020	MIHA		

©Kort & Matrikelstyrelsen, ©Cowi, ©BlomInfo, ©Lemvig Kommune, ©Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

Lp 199
Lp 15
Lp 60
Højbjergvej
Remmervej
Remmerstrandvej
Signatur
Lokalplan
Byplan
Deklarationer Gl. Lemvig Kommune
Udstykninger fra landsplandirektiv 2019
Bebygget udstykning (14)
Ikke udnyttet (1)
Ubebygget udstykning (5)
Lemvig Kommune
Plan & Projekt
Remmerstrand Sommerhusområde
Målforhold: 1:3.808
Dato: 31.07.2020
Reference: MIHA
©Kort & Matrikelstyrelsen, ©Cowi, ©BlomInfo, ©Lemvig Kommune, ©Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

8.12
Libravej
Dalevej
Lp 141
8.15
Doblervej
lokalplan15
Lp 155
Viktoriavej
8.13
Knaresbrovej
Lp 186
Normarkvej
Værmlandvej
Merchantvej
Vejlby Klit
8.14
Nautilusvej
Barendsvej
188
Lucievej
Strandvejen
Amazonevej
lokalplan16
Bjergehusvej
Neerlandiavej
Lokalplan40

Signatur

- Lokalplan
- Byplan
- Deklarationer Gl. Lemvig Kommune
- Udstykninger fra landsplandirektiv 2019
- Bebygget udstykning (665)
- Ikke udnyttet (20)
- Ubebygget udstykning (59)

Lemvig Kommune
Plan & Projekt

Vejlby Sommerhusområde

Målforhold:	Dato:	Reference:		
1:8.000	31.07.2020	MIHA		

©Kort & Matrikelstyrelsen, ©Cowi, ©BlomInfo, ©Lemvig Kommune, ©Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

Lp 21a

Vinkelhagevej

Strandvejen

Søgårdevej

Signatur

- Lokalplan
- Byplan
- Deklarationer Gl. Lemvig Kommune
- Udstykninger fra landsplandirektiv 2019
- Bebygget udstykning (1)
- Ikke udnyttet (0)
- Ubebygget udstykning (0)

Lemvig Kommune
Plan & Projekt

Vinkelhage Sommerhusområde

Målforhold:	Dato:	Reference:		
1:2.000	31.07.2020	MIHA		

©Kort & Matrikelstyrelsen, ©Cowi, ©BlomInfo, ©Lemvig Kommune, ©Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

Bethaniavej
8.07
Ll Flyvholmvej
8.11
Flyvholmvej
Lemvigvej
Vristvej
Ibsensvej
Charlottevej
8.03
Lp 132
Hermodsvej
8.04
Slettevej
8.05
8.06
Strandvejen
8.09
Fourmivej
8.08
Arcticvej
8.08
lokalplan15
Alkajavej
John Brights Vej
Horizonvej
Hvilehjemsvej
Emblavej
Ryttergårdsvej
8.10
Themisvej
Sollefteavej
Gloryvej
Bragdøvej
8.02
Lokalplan36
Skalvej
Crownvej
Byskovvej
Røngårdsvej
Sylphidevej

Signatur

- Lokalplan
- Byplan
- Deklarationer Gl. Lemvig Kommune
- Udstykninger fra landsplandirektiv 2019
- Bebygget udstykning (421)
- Ikke udnyttet (8)
- Ubebygget udstykning (43)

Lemvig Kommune
Plan & Projekt

Vrist Sommerhusområde

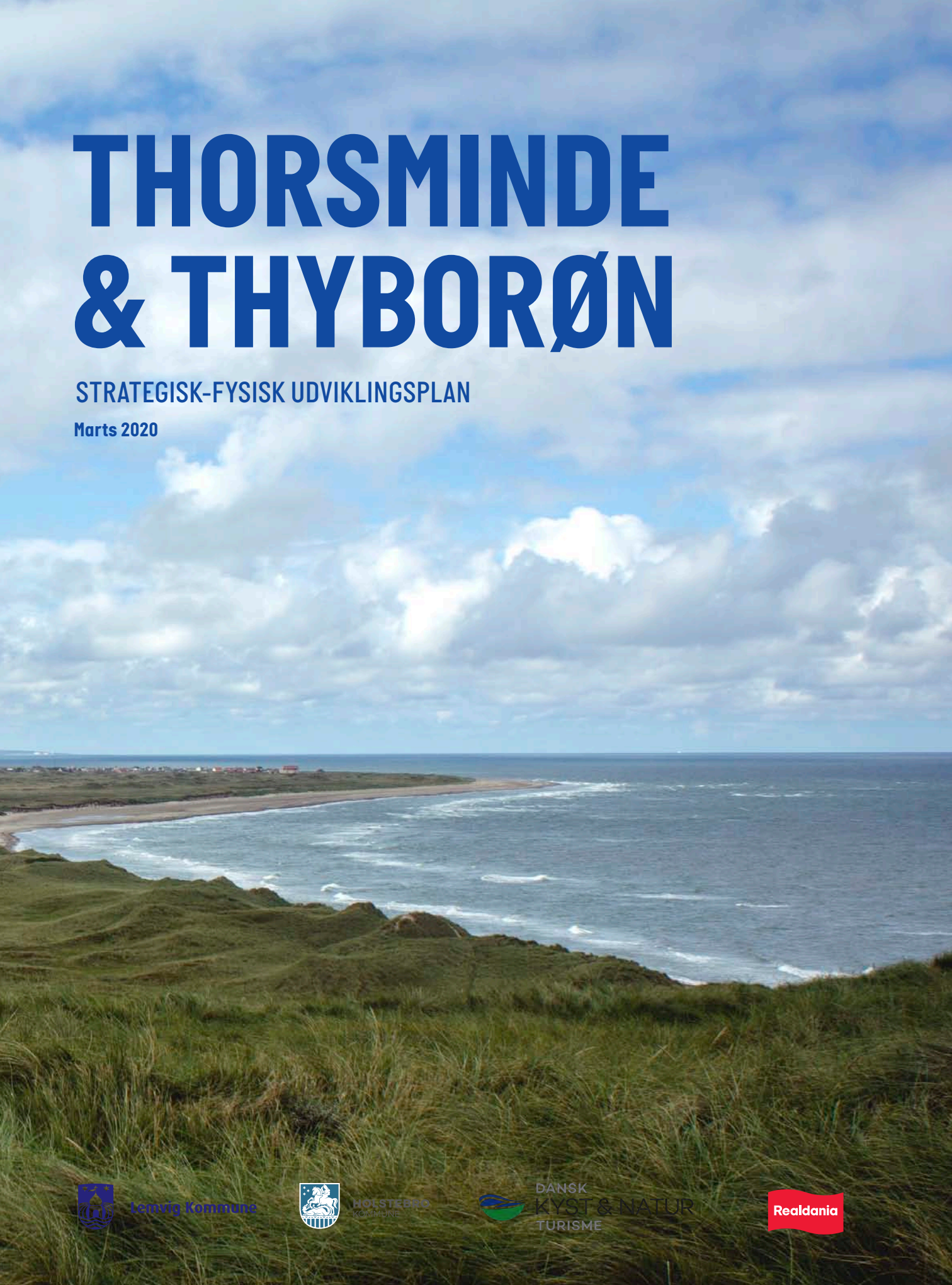
Målforhold:	Dato:	Reference:		
1:8.000	31.07.2020	MIHA		

©Kort & Matrikelstyrelsen, ©Cowi, ©BlomInfo, ©Lemvig Kommune, ©Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejer

THORSMINDE & THYBORØN

STRATEGISK-FYSISK UDVIKLINGSPLAN

Marts 2020

Lemvig Kommune

HOLSTEBRO KOMMUNE

DANSK KYST & NATUR TURISME

Realdania

Strategisk-fysisk udviklingsplan for Thorsminde-Thyborøn
Udviklingsplanen er finansieret af Lemvig Kommune og Holstebro Kommune i samarbejde med Realdania og Dansk Kyst- og Naturturisme. Udviklingsplanen er udarbejdet af BARK Rådgivning med STED By & Landskab og Lars Bernhard Jørgensen som underrådgivere.

Februar 2020

Med mindre andet er angivet, er fotos, illustrationer og tegninger udarbejdet af STED By & Landskab og BARK Rådgivning A/S.

BARK

sted

LARS
BERNHARD
JØRGENSEN

INDHOLD

Forord 3
Sammenfatning 4
Introduktion til planen 6

1. Udgangspunktet 11
Thorsminde og Thyborøn i dag 12
Analyse 14
Kortlægning 18

2. Vision, målsætning og strategi 21
Thorsminde-Thyborøn i 2030 23
Vision 24
Målsætning og succeskriterier 25
Marked og målgrupper 26
Strategi: En trinvis udbygning 28
Udvikling af overnatningskapacitet 30

3. Hovedgreb og detailplaner 35
Strategisk-fysisk helhedsgreb 37
Landskabet 38
- Landskabet i 2030 - fremtidsbillede 38
- Overblik over initiativer i landskabet 41
- Landskabsprojekter A-D 42

Thyborøn 46
- Thyborøn i 2030 - fremtidsbillede 48
- Bystrategisk greb - Det store C 50
- Detailplan for havnebyen 54
- Detailplan for feriehuse ved Vejlby-Vrist 57
- Overblik over initiativer i Thyborøn 60

Thorsminde 68
- Thorsminde i 2030 - fremtidsbillede 70
- Bystrategisk greb - Det store H 72
- Detailplaner for Thorsminde - Strandingsmuseet og plænen 74
- Overblik over initiativer i Thorsminde 80

4. Forankring og implementering 87
Forankring og implementering 88
Samlet overblik over initiativer i Thorsminde-Thyborøn 90

5. Prospekter 93
Prospekt for Hotel Havkraft 94
Prospekt for Safarihotellet 97
Prospekt for sommerhusområde ved Vejlby-Vrist 100
Prospekt for Strandingshotellet 103
Prospekt for Havet og Fjordens Hus 106
Prospekt for Thorsminde campingpladsen i Thorsminde 109

Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

FORORD

Thorsminde og Thyborøn er to af Vestkystens uslebne diamanter - rå og naturlige, men med potentialet til at funkle. Den varierede og storslåede natur, en stærk og synlig fiskerikultur, autentiske bysamfund og en række topattraktioner trækker hvert år mange besøgende til, som kommer for at opleve den helt særlige stemning og lokale gæstfrihed.

Thorsminde og Thyborøn har et særligt afsæt i forhold til at forløse Vestkystens potentialer som nye stærke feriesteder, der tilbyder mere og andet end klassisk badeferie. Sammenlignet med de store turistdestinationer mod syd og nord er Thorsminde og Thyborøn et relativt ubeskrevet blad. Det giver en unik mulighed for at gøre det rigtigt fra starten, men det betyder også, at hver beslutning, der træffes, kan få stor betydning for den videre udvikling. Med den rette strategiske planlægning kan Thorsminde og Thyborøn være med til at lukke hullet mellem de to store turistmæssige knudepunkter og vise nye veje til en bæredygtig turismeudvikling, der både tilgodeser de besøgende, og i sidste ende er til glæde og gavn for de mennesker, der lever her.

Og udviklingen er allerede i gang. De seneste års investeringer i videreudvikling og udbygning af områdets attraktioner og oplevelser og grundlæggende vækst i turismen har haft en synlig effekt på antallet af gæster, der besøger området. Nu gælder det om at få de gæster, der allerede kommer, til at blive lidt længere og tiltrække nye målgrupper og investorer til området.

Både på nationalt plan og med Udviklingsplan for Vestkysten er der sat ambitiøse mål for udvikling af vestkystturismen frem mod 2025. Både inden for vækst i overnatning, omsætning, døgnforbrug og gæstetilfredshed. Det forudsætter, at udviklingen gribes an på en ny måde, og at samarbejdet styrkes på tværs af hidtidige organisationer og kommunegrænser.

Med det fælles vækstprojekt på tværs af de to kommuner, en fælles kernefortælling og et nyt destinationsselskab på vej, er de første vigtige skridt allerede taget. Det gode arbejde skal fortsættes, så området sættes på turisternes landkort, og så Thorsminde og Thyborøn står endnu stærkere i konkurrencen om at tiltrække fremtidens besøgende. Med en samlet strategisk-fysisk udviklingsplan sættes langsigtede mål for turismen og en fælles retning for, hvordan Thorsminde og Thyborøn skal udvikle sig fremover.

Tak til alle, som har bidraget i udarbejdelsen af denne udviklingsplan, og som står klar til at bidrage til at gøre planen til virkelighed.

Erik Flyvholm, Borgmester
Lemvig Kommune

H. C. Østerby, Borgmester
Holstebro Kommune

SAMMENFATNING

VISION: Thorsminde og Thyborøn skal på landkortet som stærke og selvstændige feriesteder bygget på autentiske oplevelser. Området skal bidrage til at realisere Vestkystens vækstmål og vise nye veje til en bæredygtig turismeudvikling, der er i pagt med natur og lokalsamfund.

Thorsminde og Thyborøn er to af Vestkystens velbevarede fiskersamfund, som ligger midt imellem det barske Vesterhav og de fredelige fjorde. Begge byer rummer et stort uforløst potentiale i form af unikke kulturmiljøer, spektakulære naturoplevelser, nye attraktioner og maritime oplevelser og en stærk lokal identitet med rødder i fiskeriet.

Men udfordringerne er også til at tage og føle på. Begge byer har oplevet et fald i indbyggertal, der kan mærkes, ligesom gennemsnitsalderen er stigende. De unge flytter fra byerne og kommer ikke tilbage. Skolen i Thorsminde lukkede i 2011, og antallet af aktive fiskerbåde falder. Og den mentale og fysiske sammenhængskraft i byerne og mellem byerne er svækket.

Selv om byerne de senere år har oplevet en mærkbar turismemæssig vækst, er besøgstallene stadig små sammenlignet med andre destinationer på Vestkysten. Det betyder, at udviklingen i Thorsminde og Thyborøn har et andet afsæt, end det er tilfældet andre steder langs Vestkysten, hvor turismen har været dominerende i mange år.

Derfor handler det i første omgang om at bygge feriestederne op og gøre området interessant for forretningsdrivende, investorer og besøgende. Det skal ske ved at styrke den basale turismeinfrastruktur og investere i bymiljøet og ved at udbygge med nye tilbud inden for overnatning og oplevelser, som kan trække flere gæster til området. Sideløbende bør der satses på en forstærket og profileret branding af området.

Med den rigtige strategiske planlægning for udviklingen kan Thorsminde og Thyborøn vise nye bæredygtige veje til, hvordan turismen kan udvikle sig på Vestkysten på en måde, der styrker de særlige lokale kendetegn og unikke kvaliteter. Og som samtidig realiserer en bæredygtig vækst, der ikke unødigt belaster klima og miljø, og som både tilgodeser de besøgende, og i sidste ende er til glæde og gavn for de mennesker, der har deres hverdagsliv i området.

UDVIKLINGS-PRINCIPPER	NEDSLAG	INITIATIVER	MÅL	SUCCESKRITERIER
Koncentrer udviklingen	LANDSKABET	A Wayfinding Vestkysten B Geopark Vestjylland C Geosite ved Harboøre Tange D Naturpark Nissum Fjord	**3,3 %** gennemsnitlig årlig vækst i antal overnatninger frem til 2025	**Thorsminde og Thyborøn er kommet på turisternes landkort som to stærke steder med hver deres fortælling og bundet sammen af havet, naturen og en fælles fortælling om livet ved havet.**
Beskyt og benyt	THYBORØN	1 Promenade og byrumsfornyelse 2 Hotel Havkraft 3 Profilstrand Thyborøn 4 Bynær autocamping 5 Attraktionsområdet 6 Safarihotellet 7 Diget 8 Vandkulturhus Værket 9 Glamping ved Lagunen 10 Naturrum Thyborøn, en del af Geoparken 11 Indsnævring af Thyborøn Kanal 12 Højvandsmur 13 Kanal/Å langs banen	**3,3 % - 5 %** gennemsnitlig årlig vækst i antal overnatninger fra 2025 til 2030	**Udviklingen af turismen koncentreres omkring de to byer og deres bynære oplande, hvor der i forvejen er en koncentration af mennesker.**
Øg kvaliteten	THORSMINDE	14 Havneliv ved Strandingsmuseet 15 Nyt hotel ved Strandingsmuseet 16 Profilstrand Thorsminde 17 Slusen 18 Plænen og forplads til Havet og Fjordens Hus 19 Havet og Fjordens Hus 20 Udvikling af Thorsminde Camping 21 Kulturmiljø og fiskeri ved fjorden 22 Wayfinding til Fugleøen 23 Besøgscenter Nisum Fjord	**4 %** gennemsnitlig årlig vækst i omsætning til 2025	**Bæredygtig vækst i turismen skaber lokale arbejdspladser og levende bysamfund i Thorsminde og Thyborøn for borgere og besøgende.**
Styrk de lokale særkender			**85 % af** gæsterne er meget tilfredse i 2025	**Investeringer i bymiljø og turisme-infrastruktur øger attraktionsværdien og gøder jorden for nye investeringer i overnatnigskapacitet, handel og oplevelser.**
Tænk i flere sæsoner				
Sammentænk investeringer				

INTRODUKTION TIL PLANEN

Dette er en strategisk-fysisk udviklingsplan. Den sætter en samlet strategisk retning for turismen som middel til at fremme en positiv udvikling af de to feriesteder Thorsminde og Thyborøn. Planen viderefører de ambitiøse målsætninger om vækst, der er sat med Udviklingsplan for Vestkysten inden for overnatning, omsætning, døgnforbrug og tilfredshed frem mod 2025, og den sætter nye langsigtede mål for overnatning frem mod 2030. Den omsætter profil og kernefortælling til en konkret fysisk plan og viser, hvordan det samlede areal skal udvikles og disponeres frem mod 2030.

Planen er både ambitiøs og realistisk og indeholder et overblik over igangværende og nye initiativer, der skal til for at løfte destinationen. Planen giver også et bud på de første åbningstræk, så der sættes ind lige der, hvor der skabes størst mulig effekt. Samtidig med at den - gennem en tydelig retning og klare mål - kan optage nye ideer undervejs.

Hvad skal den bruges til?

Udviklingsplanen skal spille ind i de to kommuners arbejde med turisme- og byudvikling og danne grundlag for udarbejdelsen af nye turismestrategier, kommuneplanrammer og lokalplanforslag. Den skal bruges som styringsværktøj til løbende vurdering, prioritering og igangsættelse af nye projekter og initiativer – og danne grundlag for beslutninger om disponering af offentlige midler fremover såvel som for private kommercielle investeringer. Den skal bruges i kommunens dialog med investorer og operatører, som ønsker at bidrage til realiseringen.

Den strategisk-fysiske udviklingsplan bliver også et pejlemærke for det nye destinationsselskab og et styringsværktøj til prioritering og rammesætning, som selskabet skal arbejde efter i de kommende år. Det er i realiseringen af planen afgørende, at der er en meget nær koordinering mellem kommunens ledelse, planafdelinger og den nye destination.

Processen er en del af resultatet

Den strategisk-fysiske udviklingsplan er igangsat af et partnerskab bestående af Holstebro Kommune, Lemvig Kommune, Realdania og Dansk Kyst- og Naturturisme (DKNT). Projektet er gennemført af BARK Rådgivning i samarbejde med STED By og Landskab og Lars Bernhard Jørgensen i perioden fra sommeren 2019 til foråret 2020.

Undervejs i processen er politikere, embedsmænd, lokale aktører og investorer blevet involveret for at sikre bredt ejerskab til planen og enighed om retningen – og for at afspejle de politiske visioner, samt de lokale aktører og borgeres ønsker og behov.

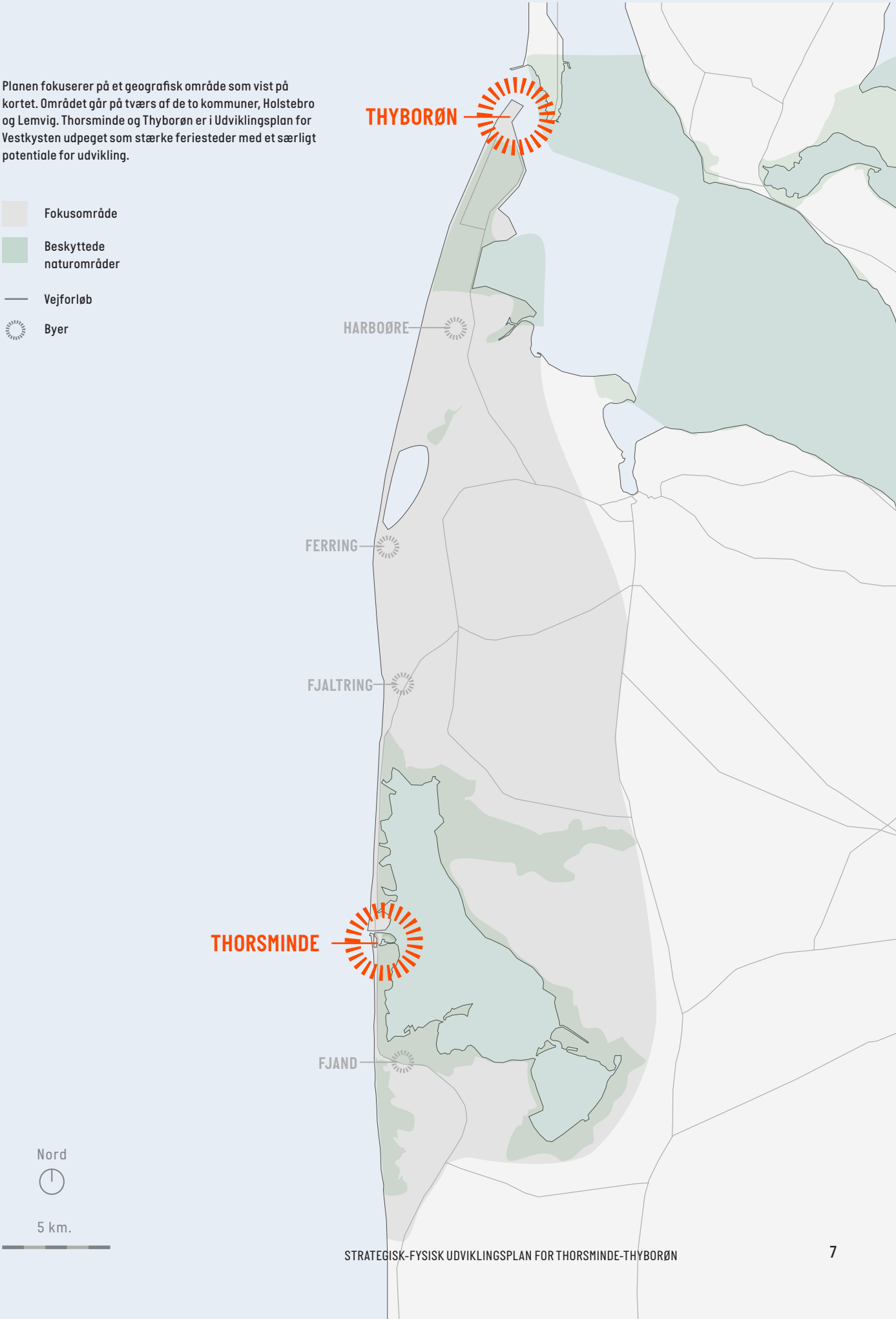
I styregruppen sad:

- Maria Aaen, Dansk Kyst- og Naturturisme
- Jacob Larsen, Dansk Kyst- og Naturturisme
- Thomas Leerberg , planchef Holstebro Kommune
- Susanne Toftegård Hansen, Erhverv og Turismechef, Holstebro Kommune
- Marianne Vistisen, planchef, Lemvig Kommune
- Lars Klemensen, udviklingschef, Lemvig Kommune
- Dines Philipsen, Thorsminde Invest
- Michael Madsen, Jyllandsakvariet/ Seaside Safari
- Per Skåning, Lemvig-Thyborøn Turistforening
- Sten Jørgensen, SJ Feriehusudlejere
- Lisette Sønderby, havnechef, Thorsminde Havn
- Jesper Holt Jensen, havnedirektør, Thyborøn Havn
- Henrik Lund, projektleder, Realdania
- Poul Ravnsbæk, Naturstyrelsen

Processen har bestået af følgende:

- Besigtigelse og fysisk kortlægning på stedet
- Kortlægning af eksisterende turismeprodukt
- Interview med 13 centrale lokale turismeaktører fra erhvervsliv, kommunale embedsmænd og borgmestrene fra de to kommuner
- Deltagelse i borgermøde i Thyborøn
- 1:1 dialog og projektudviklingsmøder med en række udvalgte turismeaktører
- To udviklingsworkshops med centrale lokale turismeaktører
- To styregruppemøder
- To temamøder med politikerne

Planen fokuserer på et geografisk område som vist på kortet. Området går på tværs af de to kommuner, Holstebro og Lemvig. Thorsminde og Thyborøn er i Udviklingsplan for Vestkysten udpeget som stærke feriesteder med et særligt potentiale for udvikling.

SAMSPIL MED ANDRE PLANER OG INDSATSER

Udviklingsplanen tager afsæt i en række eksisterende planer og strategier og skaber retning og sammenhæng mellem alle de projekter, der allerede er i gang. Herunder:

Udviklingsplan for Vestkysten, der i 2018 satte en fælles retning for udviklingen af hele Vestkysten med en samlet ambition, strategiske udviklingsprincipper, indsatsområder og en række tiltag, som de 11 kommuner arbejder videre med at implementere, både sammen og enkeltvis. Udviklingsplan for Thorsminde og Thyborøn viderefører planens mål og udviklingsprincipper og omsætter dem til konkrete fysiske planer.

Det fælles vækstprojekt for Thorsminde og Thyborøn, hvor målet er, via en koncentreret indsats omkring kystbyerne Thorsminde og Thyborøn, at skabe en attraktiv og innovativ stærk destination, der fungerer som et vækstlokomotiv på Vestkysten – i både nationalt og internationalt perspektiv. Projektet udmøntes i fire hovedindsatser: Udvikling af profil og kernefortælling; kapacitets- og investeringsfremme; produkt og oplevelsesudvikling; synlighed og digitalisering samt samarbejde og videndeling.

Kernefortælling for Thorsminde-Thyborøn er et initiativ under vækstprojektet, som omhandler udvikling og tekst af en unik profil og kernefortælling for hhv. Thorsminde og Thyborøn og den samlede destination som del af Vestkysten.

Helhedsplan for 'de røde huse'. VEGA Landskab og PRAKSIS Arkitekter udarbejder en helhedsplan for de 'de røde huse' og en udvidelse af Sea War Museum, der styrker hele området og sammenhængen til havet og byen.

Profilstrande - som led i eksekveringen af Udviklingsplan for Vestkysten har syv kommuner i Partnerskab for Vestkystturisme arbejdet med, hvordan der kan skabes en bedre gæsteoplevelse på udvalgte strande ved stærke feriesteder. Målet er at øge gæsteoplevelsen på udvalgte strande og understøtte kommercielle aktiviteter og erhvervsudvikling i tilknytning til strandene - og i sidste ende øge turisternes forbrug.

Vestkysten Viser Vejen - er en igangværende parallelkonkurrence om wayfinding på Vestkysten, som har til mål at give gæster de bedst mulige forudsætninger for at opleve - og finde vej til - natur- og kulturdestinationer langs hele kysten.

Geopark Vestjylland -UNESCO-ansøgning - er en igangværende proces med ambitionen om en UNESCO-udpegning af geoparken. UNESCO anbefaler større synlighed og bedre oplevelsesmuligheder i geoparken for at nå i mål med denne ambition. I forlængelse af dette pågår et stort arbejde med certificering af vandreruter, uddeling af kortfoldere, opsætning af oplevelsesskilte mm.

Klimaprojekter Thyborøn- stigende grundvand, byområder, der synker, og en fremtid med stigende havvandstand har givet anledning til en omfattende undersøgelse af Thyborøns samlede klimasikring. Konkret arbejdes med tre løsninger: indsnævring af Thyborøn Kanal, højvandssikring langs den gamle havn og en kanal langs jernbanetracéet.

Udviklingsprincipper

Principperne fra Udviklingsplan for Vestkysten skal være retningsgivende for en bæredygtig udvikling af Thorsminde-Thyborøn og skal samlet fungere som et filter, man kan prioritere fremtidige indsatser, tiltag og projekter ud fra.

Koncentrer udviklingen – skab kritisk masse

Kritisk masse er afgørende for at tiltrække investeringer og modne byerne til stærke feriesteder. Koncentrer derfor udviklingen i byerne samtidig med, at der arbejdes med at styrke enkelte udvalgte nedslag på den 40 km. lange strækning imellem byerne.

Beskyt og benyt

Thorsminde og Thyborøn er omgivet af en helt unik natur. Landskabet skal tilgængeliggøres og aktiveres, uden at det slider på de naturmæssige kvaliteter. Udviklingen koncentreres i og omkring allerede bebyggede områder, mens den uberørte natur friholdes.

Øg kvaliteten

Kvalitets-attraktionerne som Strandingsmuseet, Jyllandsakvariet og Sea War Museum mangler turismeinfrastruktur af tilsvarende kvalitet, så hele værdikæden er med. Øg kvaliteten hele vejen rundt, både i byer, natur, overnatningssteder, aktiviteter, produkter og services.

Styrk de lokale særkender og kvaliteter

Styrk de lokale særkender og kvaliteter langs Vestkysten og differentier produktet fra sted til sted. På den måde kan der både skabes nye funktioner og kommerciel udvikling samtidig med, at de lokale særkender, der gør de to byer til noget særligt, styrkes og udvikles.

Tænk i flere sæsoner

Tænk oplevelsesmuligheder og produkter sammen, så det samme sted og de samme faciliteter kan leve i flere sæsoner og til flere målgrupper.

Sammentænk investeringer - skab en positiv spiral

Sammentænk investeringer, så offentlige og private midler går hånd i hånd. Udviklingsplanen skal tegne retningen for en strategisk investeringsfremme, hvor investeringer tænkes sammen, så de støtter op om en fælles retning og dermed giver merværdi i forhold til hinanden.

Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

1

UDGANGSPUNKTET

THORSMINDE-THYBORØN I DAG

Thorsminde og Thyborøn er udpeget som to af Vestkystens 18 stærke feriesteder, hvor der skal ske en udvikling og koncentration af turismen. Begge byer byder på unikke kulturmiljøer, nye stærke attraktioner, maritime oplevelser og en stærk lokal identitet med rødder i fiskeriet.

De to byer er placeret midt imellem det vilde, brusende Vesterhav og den milde fjord. Bagved og mellem byerne strækker landskabet sig med naturattraktioner som Naturpark Nissum Fjord, Geopark Vestjylland og Bovbjerg Klint og Fyr - og små bysamfund som kunstnerbyen Ferring, Fjaltring landsby ved Høfde Q og Harboøre. Det er også her hovedparten af områdets overnatningskapacitet er placeret i form af feriehuse.

Thyborøn by (Lemvig Kommune) udgør med sine godt 2.000 indbyggere kommunens næststørste by. Byen er en driftig erhvervs- og bosætningsby med handelsgade, skole, attraktionsområde, enkelte hoteller og et nyt vandkulturhus på vej. Thyborøn Havn er en af Danmarks største fiskerihavne med mere end 1.000 ansatte og industrifiskeri i stor skala. Mens Thorsminde (Holstebro Kommune) med sine knap 350 borgere mere har karakter af et lille fiskersamfund med et hyggeligt havnemiljø, lystfiskere og små autentiske fiskerhuse, hvor fiskene hænger til tørre. Begge byer har de senere år oplevet faldende befolkningstal og et stigende aldersgennemsnit. Og antallet af huse, der står tomme, er højere end landsgennemsnittet.

Området er trafikalt afkoblet fra hovedvejsnettet, og fjorde afskærer byerne fra oplandet. Afstanden mellem de to byer er ca. 40 km, og strækningen mellem Thorsminde og Thyborøn opleves ikke i dag som et sammenhængende område.
Selv om området har oplevet turistmæssig vækst i de senere år, er besøgstallene stadig små sammenlignet med andre feriesteder på Vestkysten. Der er på mange måder tale om en umoden turistdestination. Hvor Blåvand, Søndervig, Løkken, Blokhus og Skagen er kendt som klassiske feriebyer med lange traditioner, er Thorsminde og Thyborøn ubeskrevne blade i turistmæssig sammenhæng – men med et særligt udgangspunkt, der adskiller sig fra de øvrige vestkystbyer, og med potentialet til at vise vejen mod fremtidens bæredygtige turisme.

TURISMEN I LEMVIG OG HOLSTEBRO KOMMUNE (2018):

ANTAL KOMMERCIELLE OVERNATNINGER

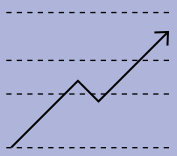
1,51 mio.

I KR.

OMSÆTNING

1,7 mia.

ANTAL KOMMERCIELLE OVERNATNINGER

GENNEMSNITLIG ÅRLIG VÆKST

2,8% LEMVIG

5,6% HOLSTEBRO

KAPACITET I THYBORØN OG THORSMINDE (2018):

ANTAL SENGE

FERIEHUSE

***6800**

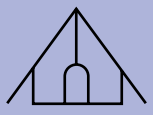
SVARENDE TIL 1140 ENHEDER

ANTAL SENGE

CAMPINGPLADSER

4500

ANTAL SENGE

CAMPINGHYTTER

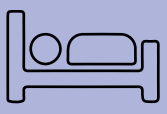
650

ANTAL SENGE

B&B

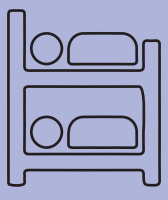
250

ANTAL SENGE

HOTEL

370

ANTAL SENGE

VANDRERHJEM

80

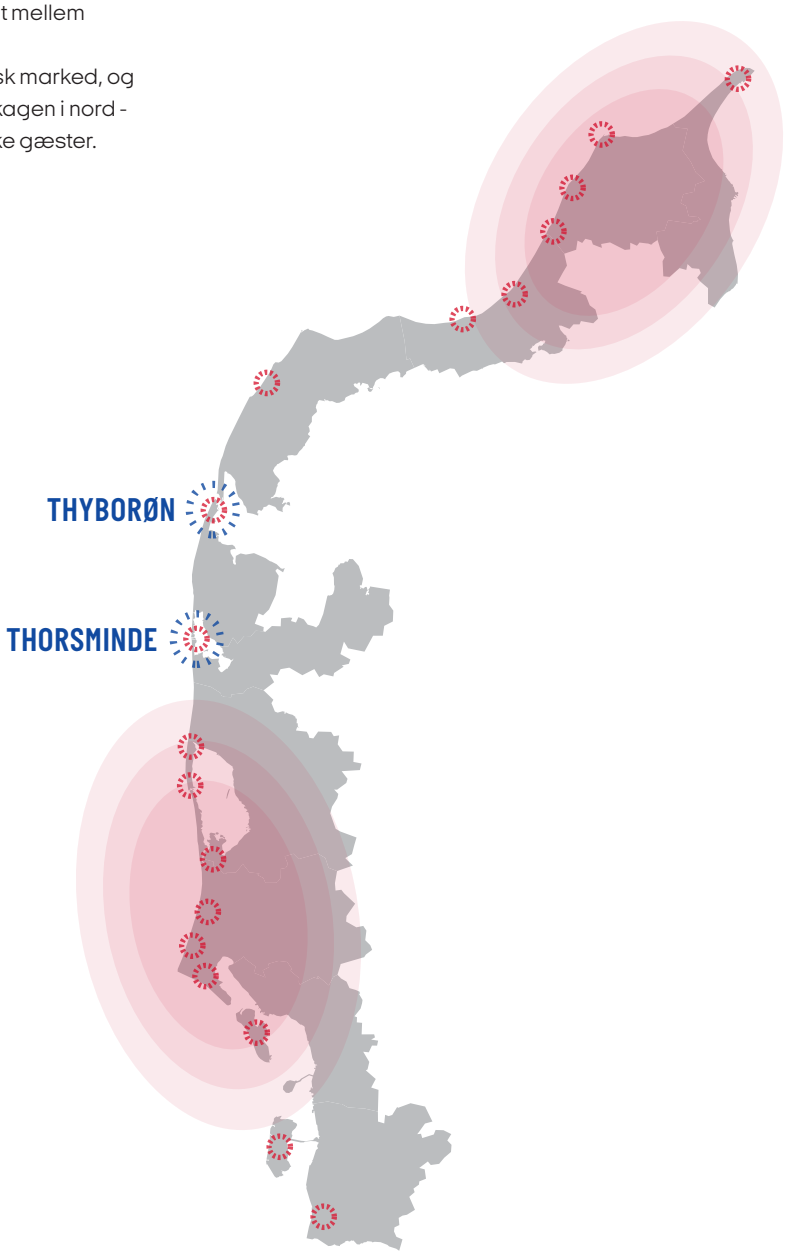
* Tallet er baseret på, at 35 % af feriehusene udlejes.

Kilde: Tallene baserer sig på data tilsendt fra de to kommuner og data fra plandata.dk

ANALYSE

Mellem to turismemæssige knudepunkter

Thorsminde-Thyborøn ligger geografisk placeret mellem Vestkystens to turistmæssige knudepunkter, Ringkøbing-Skjern og Varde i syd med et stort tysk marked, og de klassiske kystferiebyer Blokhus-Løkken og Skagen i nord - som hvert år tiltrækker mange danske og nordiske gæster.

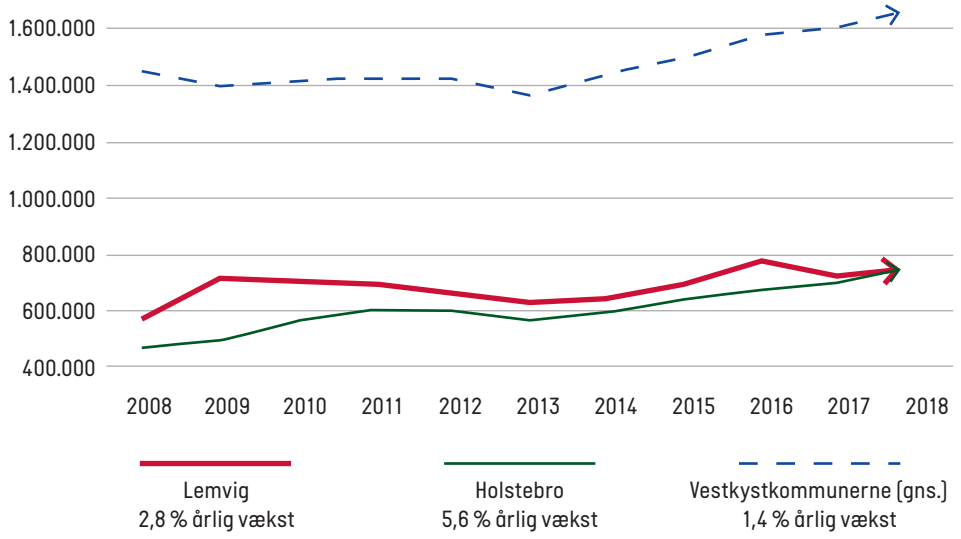

Overnatninger: Lille volumen, stor vækst

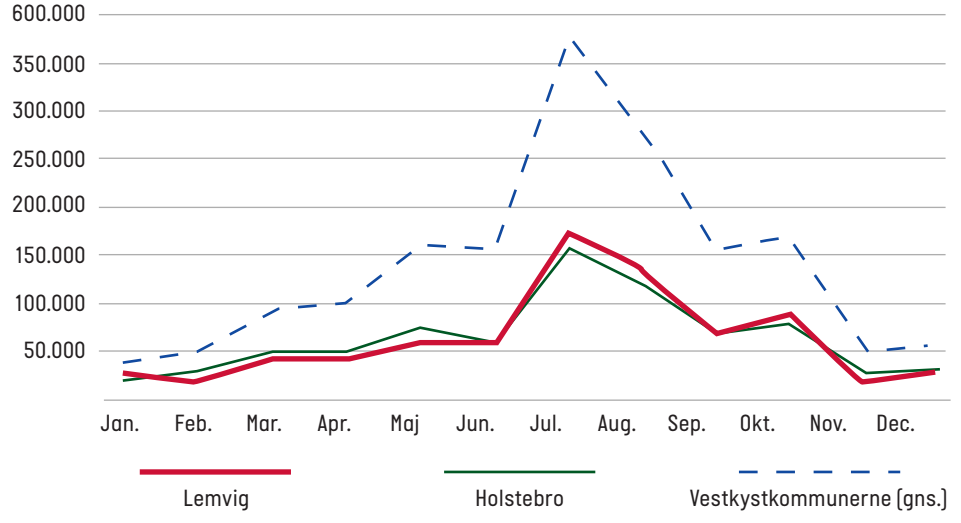
Både Holstebro og Lemvig Kommune har i dag ca. 750.000 kommercielle overnatninger om året, svarende til ca. halvdelen af gennemsnitstallet for vestkystkommunerne med 1.670.000 kommercielle overnatninger om året. Begge kommuner har i de seneste 10 år oplevet en mærkbar vækst i kommercielle overnatninger med hhv. 5,6% gns. årlig vækst i Holstebro Kommune og 2,8% gns. årlig vækst i Lemvig Kommune. Det tilsvarende gennemsnitlige tal for hele Vestkysten ligger på 1,4% årlig vækst i perioden 2008-2018. [Se figur 1].

God udnyttelse i skuldersæsonen

Sæsonen i Holstebro og Lemvig Kommune peaker som mange andre feriedestinationer i højsæsonen fra juni til september, men forskellen mellem lavsæson og højsæson er knap så markant som på resten af Vestkysten. I ydersæsonen fra november til februar er antallet af overnatninger i Thorsminde og Thyborøn næsten på niveau med gennemsnittet for vestkystkommunerne. [Se figur 2]

Figur 1: Grafen viser antal kommercielle overnatninger i Lemvig Kommune, i Holstebro Kommune og i gns. for de 11 vestkystkommuner fra 2008 til 2018.

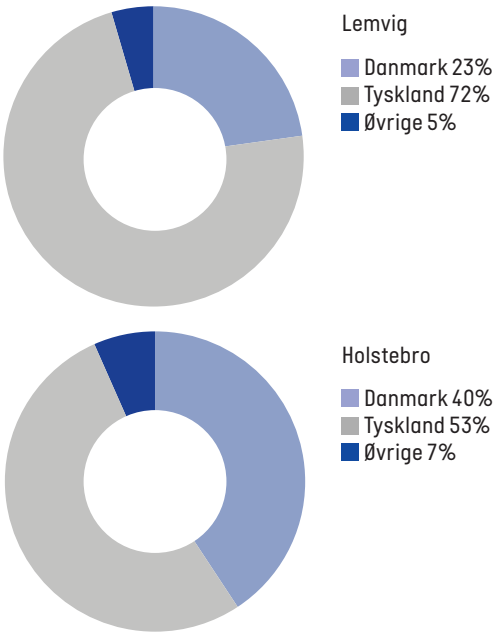
Figur 2: Grafen viser antallet af kommercielle overnatninger i Lemvig Kommune, i Holstebro Kommune og i gns. for de 11 vestkystkommuner fordelt på årets 12 måneder i 2018.

Kilde: Tal vedr. kommercielle overnatninger stammer fra Danmarks Statistik og angiver tal fra 2018.

Stort tysk marked

Størstedelen af turisterne i Lemvig og Holstebro Kommune kommer fra Tyskland. Særligt i Lemvig kommune hvor 72% af de overnattende gæster i 2018 var tyskere. Mens det tilsvarende tal var 53% i Holstebro Kommune. Det næststørste marked er danske turister, som udgør 23% af de overnattende gæster i Lemvig og 41% i Holstebro. (Se figur 3)

Kilde: Tal vedr. gæsters nationalitet og overnatningsform stammer fra Danmarks Statistik og angiver tal fra 2018.

Figur 3: Figurene viser fordeling af de overnattende gæsters nationalitet i Holstebro Kommune og Lemvig Kommune i 2018.

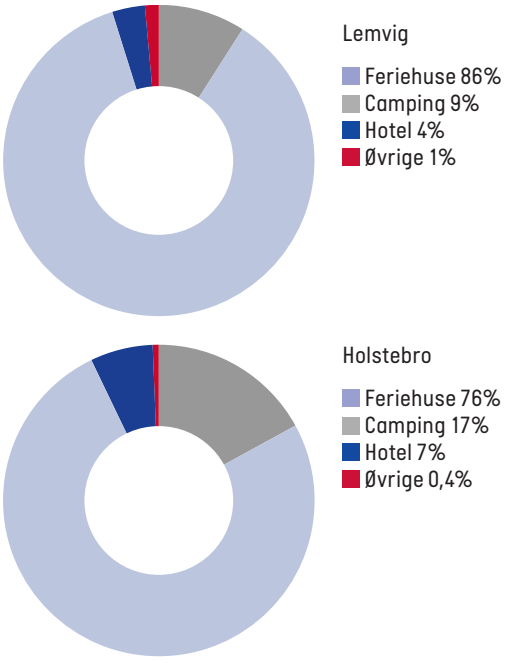
Feriehuse er den dominerende overnatningsform

Feriehuse er den mest dominerende overnatningsform i området. I Lemvig Kommune er 86% af de kommercielle overnatninger i feriehuse, mens tallet for Holstebro Kommune er 76%. Her adskiller kommunerne sig ikke betragteligt fra de resterende vestkystkommuner, hvor gennemsnittet for overnatninger i feriehuse med 75% ligeledes er den mest udbredte overnatningsform. (Se figur 4)

Højere kapacitetsudnyttelse i Lemvig Kommune end Holstebro Kommune

Selv om overnatning i feriehus udgør størstedelen af overnatningerne i de to kommuner, er der forskel på i hvor høj grad husene udlejes. I både Holstebro Kommune og Lemvig Kommune er 35% af feriehusene på markedet. Men mens feriehusene er udlejet ca. 50% af tiden i Lemvig Kommune, er det tilsvarende tal for Holstebro Kommune på 37%.

Kilde: Tal for kapacitetsudnyttelse er udregnet på baggrund af COWIs foranalyse til Udviklingsplan for Vestkysten og angiver 2017-tal.

Figur 4: Figuren viser fordelingen af kommercielle overnatninger fordelt på de forskellige overnatningsformer i Holstebro Kommune og Lemvig Kommune i 2018.

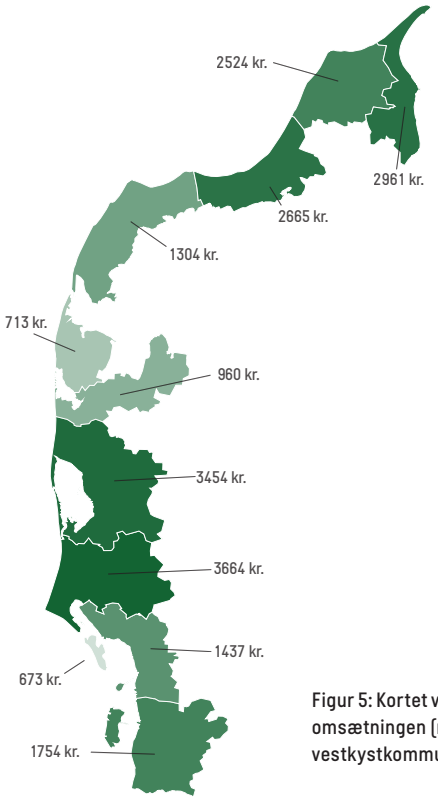
Lav turismeomsætning

Ifølge VisitDenmarks seneste økonomiske turismenøgletal fra 2017 er turismeomsætningen på hhv. 713 mio. i Lemvig Kommune og 960 mio. i Holstebro Kommune. De to kommuner er blandt de kommuner langs Vestkysten med den laveste årlige turismeomsætning, hvor kun Fanø ligger lavere med 673 mio. kr. Kommunerne med den højeste turismeomsætning er Ringkjøbing Skjern (3.454 mio.) og Varde (3.664 mio.). (Se figur 5)

Pænt døgnforbrug

Turisternes gennemsnitlige døgnforbrug er henholdsvis 426 kr. i Lemvig Kommune og 463 kr. i Holstebro Kommune. Sammenlignet med de resterende vestkystkommuner er Holstebro kun overgået af Frederikshavn (612 kr.), mens Lemvig Kommune også er overgået af Ringkøbing-Skjern (462 kr.) og Hjørring Kommune (447 kr.).

Kilde: Tal for omsætning stammer fra VisitDenmarks udgivelse "Turismens økonomiske betydning" og angiver tal fra 2017. Tal for døgnforbrug stammer fra Udviklingsplan for Vestkysten og angiver tal fra 2016.

Figur 5: Kortet viser turismeomsætningen (mio. kr.) i de 11 vestkystkommuner i 2017.

Oplevelser, aktiviteter og seværdigheder trækker

I Thorsminde kommer 54% af gæsterne med det formål at lave aktiviteter, mens 50% af gæsterne i Thyborøn kommer med det formål at opleve seværdigheder og attraktioner samt tage på stranden (17%). Thorsminde og Thyborøn adskiller sig her fra størstedelen af de resterende feriedestinationer langs Vestkysten, hvor det er strand, kyst og samvær med familie, der er de primære reasons-to-go. Dette vidner om, at Thorsminde og Thyborøn er to særegne steder med et anderledes turismeprodukt, som tiltrækker den oplevelsessultne og naturglade gæst.

Besøger byen, men bor i oplandet

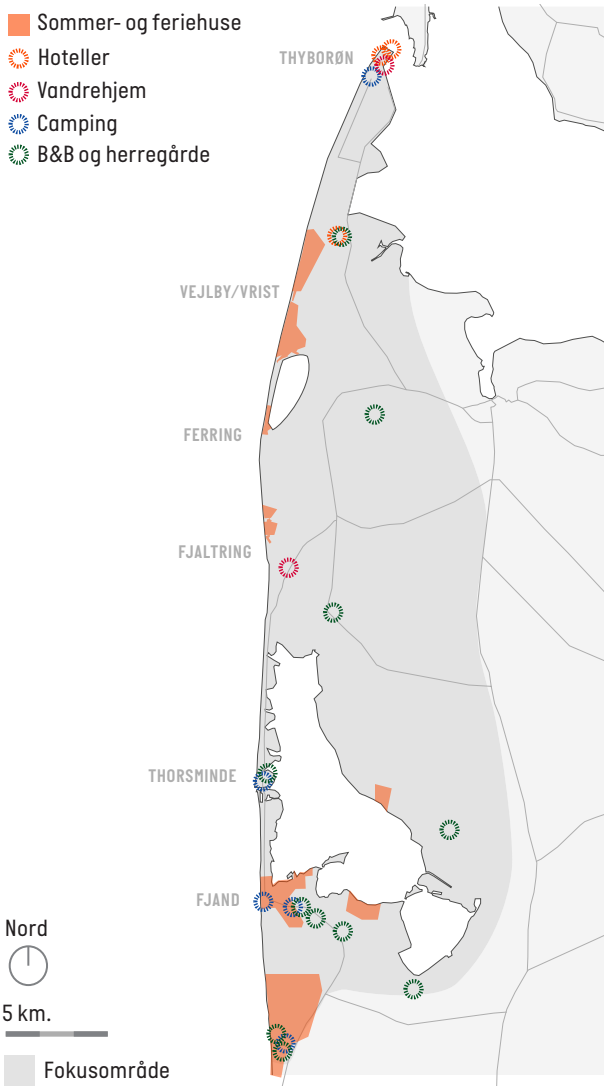
Størstedelen af de besøgende i Thorsminde (42%) og Thyborøn (41%) bor inden for en 20 km radius fra byen, mens en mindre andel overnatter inde i byerne. Det vidner om, at mange af de besøgende bor i de nærliggende feriehusområder og besøger byen i løbet af dagen. De gæster, som overnatter i byerne, kommer primært for at fiske, mærke bylivet eller arbejde på havnen (Thyborøn).

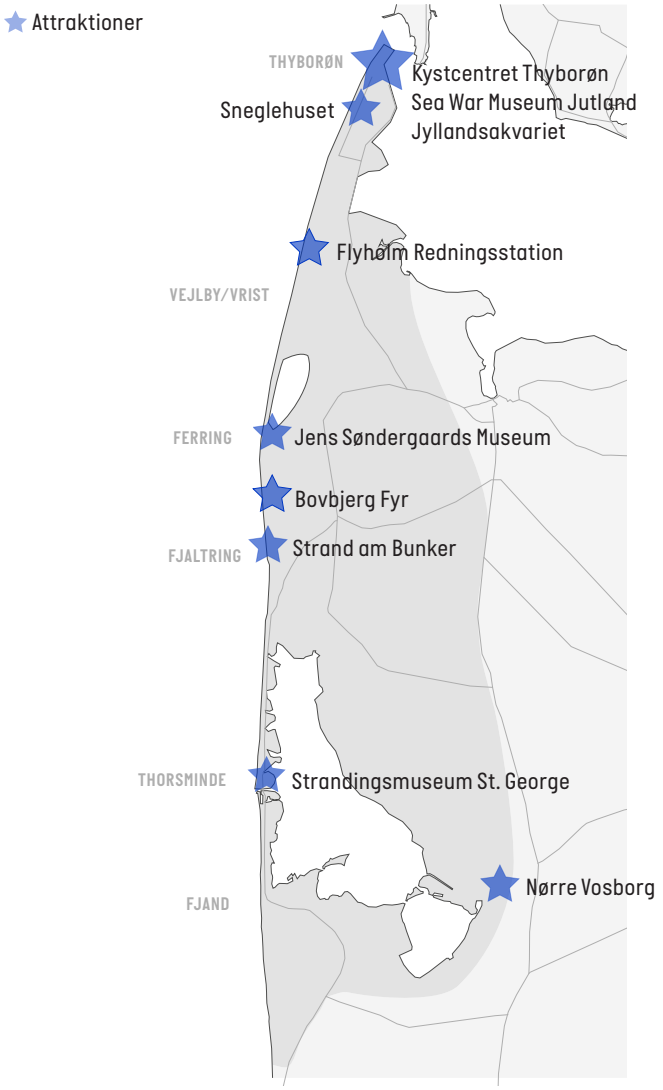
Kilde: Tal vedr. gæsters formål, afstand til overnatningssted og besøgstid i byerne stammer fra Wilke og Dansk Kyst- og Naturturismes gæsteanalyse af hhv. Thorsminde og Thyborøn og angiver tal fra 2018.NB: Tallene er ikke repræsentative pga. for få besvarelser.

Besøgsbyer – gæsterne bliver 4,5 time

Det lave døgnforbrug knytter sig til gæsternes opholdstid i Thorsminde og Thyborøn. Gæsterne forventer i gennemsnit at bruge 4,3 timer i Thorsminde og 4,6 timer Thyborøn. Der er dermed potentiale til at få turisterne til at blive længere og lægge flere penge i byen. Dette kunne eksempelvis ske ved at binde de eksisterende oplevelser bedre sammen og ved at etablere nye oplevelsesmuligheder, aktiviteter, spisesteder og overnatningssteder.

KORTLÆGNING

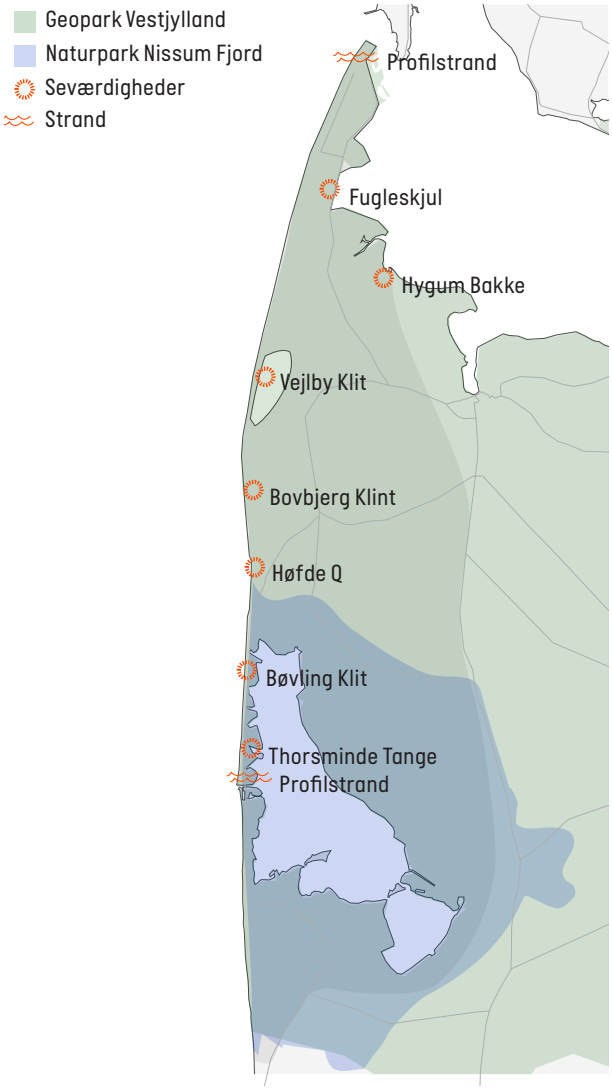

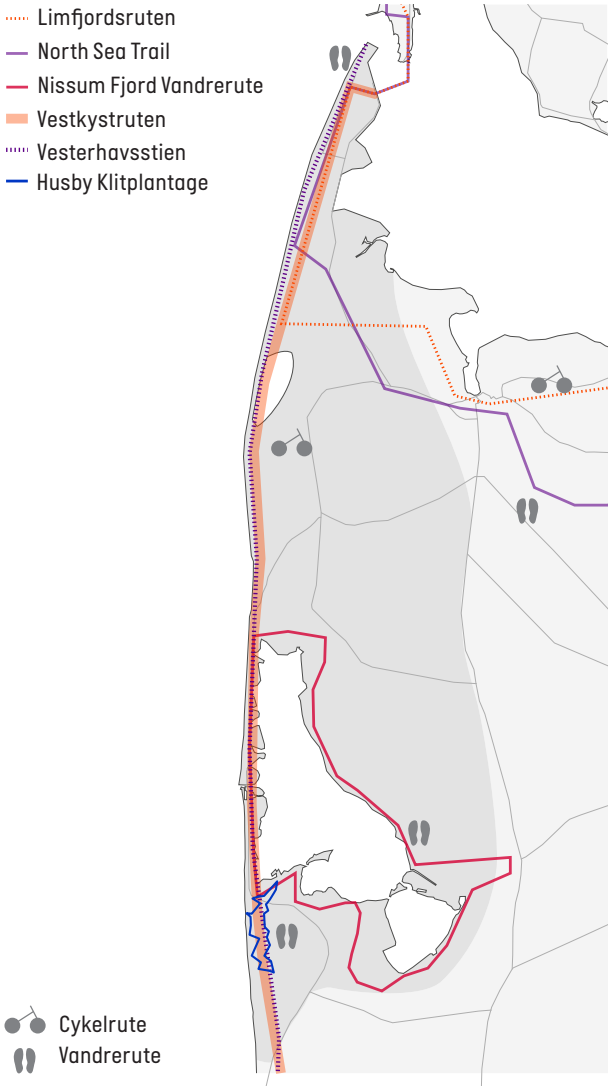
Overnatningstilbud

I området er et bredt udbud af forskellige overnatningsformer, dog med en overvægt af feriehuse og camping. Feriehusene ligger spredt i landskabet mellem byerne, hvor de ikke bidrager til bylivet. De største koncentrationer af feriehuse findes omkring Vejlby Klit og Vrist i nord og Vedersø Klit/Husby Klit-plantage/Fjand mod syd. Samlet set udgør feriehusene ca. 5.000 huse, hvoraf det estimeres, at 35% udbydes til kommerciel udlejning (COWI, 2017).

Attraktioner og oplevelser

Sammenlignet med andre feriesteder langs Vestkysten byder området på mange oplevelser af høj kvalitet. Her er alt fra store attraktioner som Strandingsmuseet, Sea War Museum, Jyllandsakvariet og Kystcentret til små lokale oplevelser som Sneglehuset, Kulturstedet 18b i Harboøre eller Bovbjerg Fyr og klint. Dertil kommer de mindre profilerede oplevelser som at stå på slusen og se hav og fjord mødes i Thorsminde. At opleve fiskeri i stor skala på Thyborøn Havn eller blive del af fiskermiljøet i Thorsminde. Og ikke mindst at besøge de smukke sandstrande.

Natur og landskab

Både Thorsminde og Thyborøn har en helt unik beliggenhed på Vestkysten på kanten mellem det voldsomme Vesterhav og det smukke fjordlandskab – kun adskilt af klitterne. I byerne ligger to af de kommende profilstrande langs Vestkysten. Rundt om byerne ligger naturattraktioner som Naturpark Nissum Fjord, Geopark Vestjylland, Bovbjerg Klint og Bovbjerg Fyr, som allerede i dag tiltrækker gæster, som kommer for at kite-surfe på fjorden, opleve landskabet eller besøge en af de mange særværdigheder, det gemmer på. Naturen og fjorden kan medvirke til at profilere kommunens naturkvaliteter og har potentiale til at tiltrække nye målgrupper. En UNESCO-udpegning af Geopark Vestjylland kan være med til at brande området.

Vandre- og cykelruter

Flere vandre- og cykelruter passerer gennem området. De rekreative ruter sikrer en tilgængelig adgang til den omkringliggende natur og leder aktive turister gennem Thorsminde og Thyborøn. Kortet viser de overordnede eksisterende og planlagte vandre- og cykelruter. Ikke alle ruter står på nuværende tidspunkt færdige, hvorfor de med fordel kan udbygges. Et fuldt udbygget stisystem kan være med til at binde området sammen og skabe bedre adgang til landskabet.

Kilde: Kortlægning af overnatningssteder, attraktioner, naturoplevelser samt stier og ruter baserer sig på generel internetresearch samt interview med lokale aktører.

Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

2

VISION, MÅL OG STRATEGI

Kernefortælling: Jernkysten

Her møder du kontrasternes land. Det er vildt og mildt.

Herude vestpå. På kysten mellem Thorsminde og Thyborøn. Mellem hav og fjord. Mellem himmel og hav. Mellem storm og havblik.

Her finder du kontrasternes land. Her kan du nyde dage, hvor Vesterhavet hvisker til dig, sagte, vuggende. Men ingen steder på Vestkysten brøler bølgerne højere end ud for Thyborøn og Thorsminde.

De skibsførende kalder os for Jernkysten. Når du leger med sandet i klitterne en sommerdag, er det varmt, blødt og forsvinder mellem fingrene på dig. Men når et skib i havsnød går på en revle under en vinterstorm, er sandet nådesløst koldt og hårdt som jern.

Utallige vrag ud for kysten taler deres eget sprog. Skibene har vænnet os til at kigge ud over havet. Både efter fiskere og fremmede. Med båker og fyr har vi advaret. Og når det gik galt, hjalp vi, hvor vi kunne. Vi er født gæstfri. Det ligger i vores DNA.

Her fornemmer du Vestkysten i sin fulde magt. Utæmmet, fri og uberørt. Du kan gå 10 km ved stranden, i skoven og langs engen og møde to mennesker.

Landskabet er unikt. Under sidste istid nåede isen ned til en linje fra Bovbjerg i vest til Karup Ådal i øst. Samme linje følger oldtidsvejen, som er markeret af utallige gravhøje. På en heldig dag kan du ved Bovbjerg Klint se, hvor isen stod, inden den smeltede væk.

Indtag landskabet, naturen og kulturen med alle dine sanser. Nyd livet ved fyret. Kig op i nattehimmelen og lad mørket og stjernerne falde ned over dig. Læn dig frem i stormen og prøv, om vinden kan bære din vægt.

Blæsten og bølgerne rusker dig. Hvis du en dag vil føle dig som en lille del af den store natur, er der ikke noget bedre sted at gøre det end på vores kyst. Hvis altså vinden tillader, at du kan holde dig oprejst.

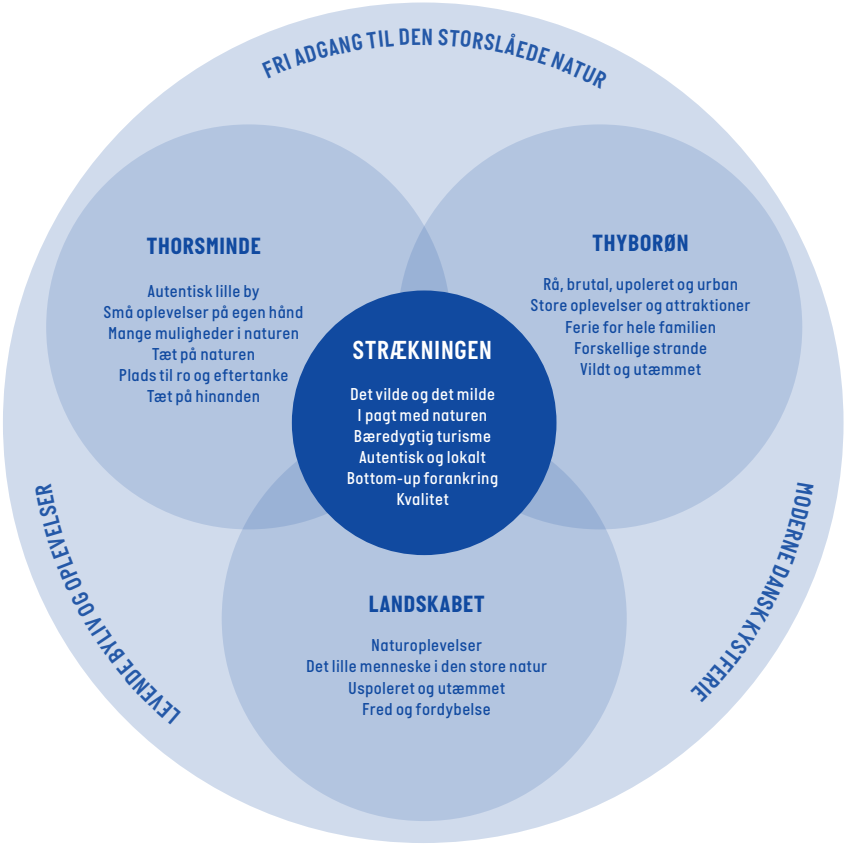
Kom. Se ud over Vesterhavet og mærk, hvordan du er forbundet til verden.

RedInk, dec 2019

Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

THORSMINDE-THYBORØN 2030

Strækningen Thorsminde-Thyborøn skal byde på et alternativ til de store og veletablerede destinationer på Vestkysten. Her skal man have mulighed for at opleve et andet og mere autentisk Vestkysten, hvor de besøgende kommer helt tæt på den storslåede, vilde natur og på de lokalsamfund, der stadig lever og har stærke rødder i fiskeriet. Her er mulighed for en klimavenlig ferie i pagt med områdets natur og lokalsamfund.

I Thorsminde og Thyborøn er den bæredygtige ferie i højsædet. Området er oplagt til en 'staycation', og selvom du ikke er så langt hjemmefra, skal oplevelsen alligevel være som at kommet til et helt andet sted - en oplevelse, der skabes af de autentiske og levende kulturmiljøer og den uspolerede natur. Der tænkes miljømæssig bæredygtighed ind hele vejen rundt – både i forhold til byggeri, transport og service. En ferie i Thorsminde-Thyborøn er også et bidrag til områdets sociale og økonomiske bæredygtighed, hvor du ved et besøg er med til at fastholde områdets levende og aktive lokalsamfund.

Området skal byde på en uspoleret, unik og kontrastfyldt natur. Her kan man opleve nådesløs blæst og store bølger, endeløse strande, stejle klitter og rolige, flade fjordlandskaber. Det særlige her er den store variation og de mange forskellige muligheder for at opleve naturen i sin rene form. Samtidig skal de besøgende tiltrækkes af de karakterfyldte kulturmiljøer i byerne Thorsminde og Thyborøn. Og her er der en række top-attraktioner, der giver et indblik i områdets natur, kultur og historie og samtidig har en høj oplevelsesmæssig værdi, som er værd at køre efter.

VISION 2030

Med naturen som drivkraft

Thorsminde og Thyborøn skal på landkortet som stærke og selvstændige feriesteder bygget på autentiske oplevelser. Området skal bidrage til at realisere Vestkystens vækstmål og vise nye veje til en turismeudvikling, der er i pagt med natur og lokalsamfund.

Målsætning 2030

Målsætningerne om 3,3-5% årlig vækst i overnatninger og 4% årlig vækst i turismeomsætning i Holstebro og Lemvig Kommune baserer sig på de pejlemærker, som er beskrevet i Udviklingsplan for Vestkysten. Vækstmålene ønskes indfriet inden for to tidsperioder– dels fra 2020-2025 og 2025-2030 som vist i skema nedenfor.

Ved både at udvikle på overnatningskapacitet, oplevelsesudbud og stedskvalitet, etableres mere helstøbte værdikæder, som er afgørende for at kunne indfri vækstmålene frem mod 2025 og 2030.

	I dag	Mål 2025		Mål 2030	
Overnatninger	1,5 MIO.	3,3 % ÅRLIG VÆKST	1,9 MIO.	3,3 - 5 % ÅRLIG VÆKST	2,2 - 2,4 MIO.
Turismeomsætning	1,7 MIA. KR.	4 % ÅRLIG VÆKST	2,3 MIA. KR.	4 % ÅRLIG VÆKST	2,8 MIA. KR.

Succeskriterier

- Thorsminde og Thyborøn er kommet på turisternes landkort som to stærke steder med hver deres fortælling, bundet sammen af havet, naturen og en fælles fortælling om livet ved havet.
- Udviklingen af turismen koncentreres omkring de to byer og deres bynære oplande, hvor der i forvejen er en koncentration af mennesker.
- Bæredygtig vækst i turismen skaber lokale arbejdspladser og levende bysamfund i Thorsminde og Thyborøn for borgere og besøgende.
- Investeringer i bymiljøet og turismeinfrastrukturen øger attraktionsværdien og gøder jorden for nye investeringer i overnatningskapacitet, handel og oplevelser.

MARKED OG MÅLGRUPPER

Markedet i dag og i fremtiden

Thorsminde og Thyborøn ligger midt mellem to turismemæssige knudepunkter med Ringkøbing-Skjern og Varde mod syd med et stort tysk marked, og Blokhus-Løkken mod nord som hvert år tiltrække mange danske og norske gæster.

Thorsminde og Thyborøn har mange loyale gæster og gengangere, hvoraf en stor del af dem (88%) kommer i egen bil. De fleste gæster er tyskere, og danskere er den næststørste gruppe. Tyskland og Danmark vurderes også i fremtiden at være de primære markeder, mens Norge, Sverige og Holland betragtes som sekundære markeder, som der er potentiale til at styrke.

En række tendenser på turismeområdet skaber nye markeds- og brugerbehov, som der skal tages højde for i udviklingen af Thorsminde og Thyborøn. På samfundsplan forventes en stigende velfærd - og dermed økonomisk råderum - til at realisere rejsedrømme. Som en naturlig følge vil fremtiden byde på mere rejsevante og kvalitetsbevidste besøgende. Ligeledes er en række turismetrends inden for blandt andet digitalisering, bæredygtighed, 'staycation' og oplevelsesøkonomi 2.0, med til at ændre efterspørgslen og stille nye krav til udbuddet.

Vi står foran et rejsemarked præget af langt større variation end tidligere. Både i sammensætningen af rejsegrupper med bl.a. flergenerationsferie, kollektivferier samt flere enlige med børn. Det gælder også antallet af sæsoner og ferielængden med bl.a. øget vægt på korttidsferie. Tendensen går fra mere til bedre. Fremtidens turist efterspørger autentiske oplevelser af høj kvalitet med fokus på ro, tid, fordybelse og nærvær – og på stærke oplevelser.

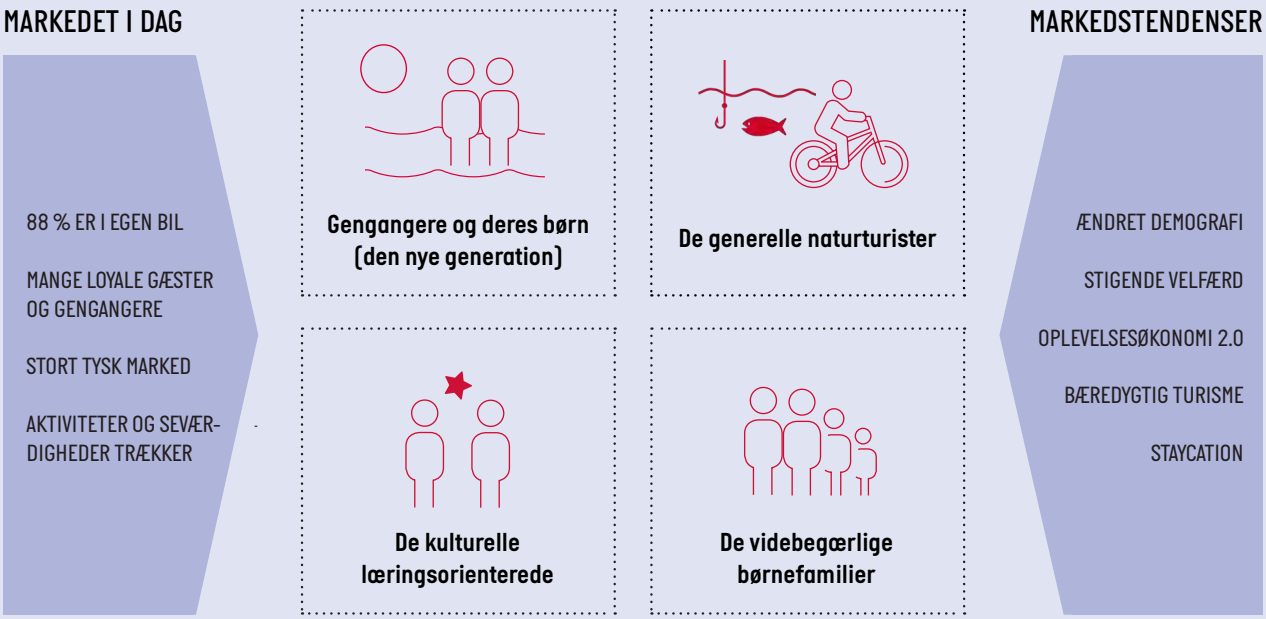
Tilbud, der appellerer både smalt og bredt

De fire kernemålgrupper for Thorsminde og Thyborøn omfatter både eksisterende og nye målgrupper, og de er udpeget på baggrund af områdets nuværende turisme samt de forestående markedstendenser og turismetrends. Målgrupperne, der fremtidigt skal fokuseres på i udviklingen af produkter og oplevelser, er 1) Gengangere og den nye generation, 2) De generelle naturturister, 3) De videbegærlige og 4) De kulturelle læringsorienterede.

Tendensen peger på et mere situationsbaseret forbrug blandt turisterne, hvor turisterne shopper mellem steder og oplevelser. Det betyder, at de samme mennesker kommer efter forskellige ting, alt efter hvem de rejser sammen med, ligesom de samme mennesker i løbet af en uges ferie kan have behov for både ro og afslapning, aktive oplevelser i naturen og kultur- og læringsoplevelser. Skillelinjerne mellem de forskellige målgrupper er dermed ikke skarpt optegnede, men derimod bløde og overlappende.

I udviklingen af produkter og oplevelser skal der derfor tænkes i både at ramme smalt og bredt. Med stærke rødder i fiskeriet og naturmæssige værdier har Thorsminde og Thyborøn et særligt potentiale ift. at udvikle specialiserede nicheprodukter af høj kvalitet til det smalle publikum, som kommer med ét primært formål, eksempelvis at fiske eller vandre. Samtidig bør der arbejdes med at omsætte disse til livsstilsprodukter til den bredere målgruppe med afsæt i den brandingeffekt, som de smalle nicheprodukter bringer med sig – som man fx ser Cold Hawaiis brand udfolde sig i Klitmøller og Vorupør. Cold Hawaii startede også som en niche, men har udviklet sig til at have meget bred appel. På den måde kan der både skabes nye funktioner og kommerciel udvikling, samtidig med at de lokale særkender styrkes og udvikles.

Gengangerne og deres børn (den nye generation)

Gengangerne søger hav, kyst og strand. De søger gensyn, tryghed og afslapning og ønsker fortrolighed med det, de kan opleve. Deres ferie skal byde på sjov, glæde og fornøjelser – også for børnene. Gengangerne er allerede en vigtig målgruppe på kysten i dag og forventes også at være det i fremtiden, derfor er der behov for at gøre den nye generation - gengangernes børn - interesserede i feriestederne for at sikre udviklingen på sigt. Gengangernes børn har de samme grundværdier som deres forældre, men med et øget fokus på forlystelsesparker, børneaktiviteter, *all inclusive* og generelle oplevelser og samvær med børn.

De kulturelle læringsorienterede

Kulturturisme er i vækst. De kulturelle læringsorienterede er par uden børn over 45 år, der ofte rejser til storbyer, og når storbyturister rejser til kyst og natur, tager de deres kulturbehov med sig. Det handler om kultur og dannelse, om at udvide sin horisont og lære noget nyt om stedet, landet, folket og historien. Det kan ske gennem oplevelser på museer, særlig arkitektur og andre seværdigheder. Thorsminde og Thyborøn har med deres særlige historie og mange kvalitetstilbud inden for læringsoplevelser allerede noget at tilbyde de kulturelle læringsorienterede, men mangler den fulde værdikæde af fx kvalitetsovernatning, gastronomi mm. for at tilfredsstille målgruppens høje krav til kvalitet.

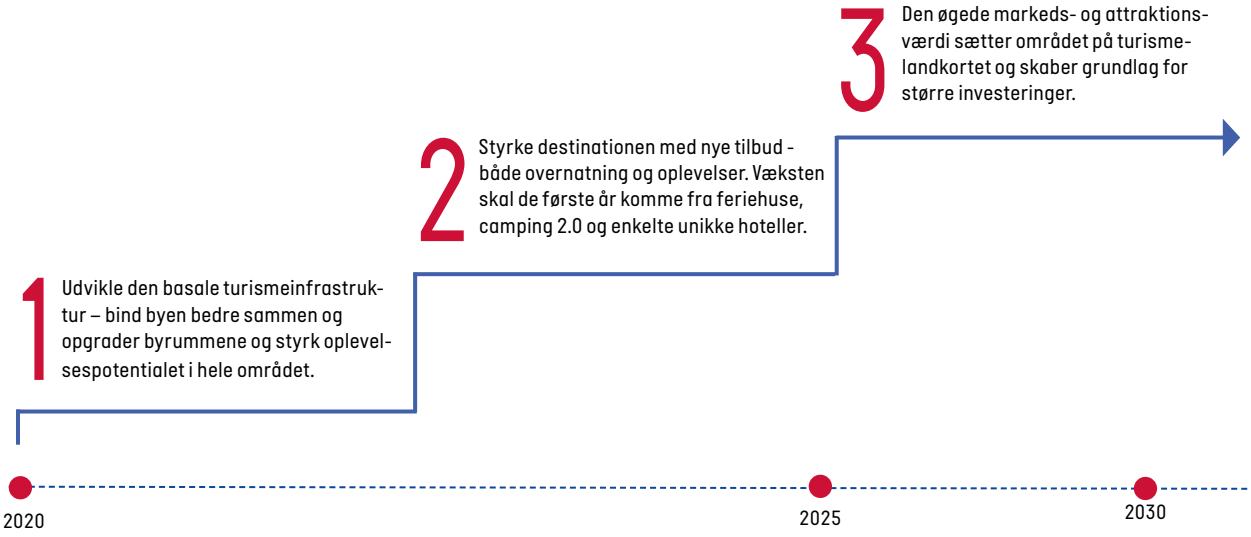
De generelle naturturister

De generelle naturturister søger en ferie i pagt med naturen og dyrker fællesskabet, det naturlige, det alternative og det bæredygtige. Naturturisme er i vækst og kan kobles med trends inden for sundhed, autenticitet og klimaturisme. Blandt konkurrenterne i fx Nordtyskland kommercialiseres og udvikles naturturismen i stærke produkter. I takt med at Thorsminde og Thyborøn modnes og udvikles som et område, kan der ske en vægtning hen imod de mere performanceorienterede naturturister, der søger det aktive liv i naturen/outdooroplevelser omkring hav og fjord i de to byer – fx kitesurf, SUP, mountainbike o.lign.

De videbegærlige børnefamilier

De videbegærlige er børnefamilier på udkig efter sjov og læring. Det kan være i form af tematiske oplevelses- og naturparker med indhold for de nysgerrige, hvor børn og forældre kan gå på opdagelse sammen, men det kan også være kultur og sightseeing i byer, på museer, attraktioner og temaparker, der styrker kommunikation og interaktion med børn. Med sine mange store attraktioner har særligt Thyborøn et godt afsæt for at tiltrække de videbegærlige.

STRATEGI: EN TRINVIS UDBYGNING

Fra umoden til moden destination

I sammenligning med de store feriesteder mod syd og nord er Thorsminde og Thyborøn turismemæssigt umodne feriesteder, og selvom begge byer har oplevet en høj procentuel vækst i turismen de seneste år, er der stadig tale om relativt lave tal set i en vestkystkontekst.

Derfor handler det de første år om at bygge feriestederne op og gøre området interessant for forretningsdrivende, som kan se potentialet i at drive spisested, butik mm., for investorer, der ønsker at bygge højkvalitets-overnatningskapacitet, og for de gæster, der skal besøge området i fremtiden.

I forhold til at realisere ambitionerne i Udviklingsplan for Vestkysten har området et særligt potentiale. Mens feriestederne omkring Blåvand, Henne Strand og Søndervig mod syd og Blokhus, Løkken og Skagen mod nord er veludbyggede turismeområder med mange besøgende, råder Thorsminde og Thyborøn over det, der i vestkystsammenhæng er en knap ressource, nemlig plads til udvikling og plads til flere gæster.

Thorsminde og Thyborøn kan være med til at lukke et hul mellem de store turismeknudepunkter mod syd og nord og brede væksten ud og er dermed en vigtig brik i at sikre den samlede udvikling af Vestkysten. Men det skal ske rigtigt og i pagt med den natur og de lokalsamfund, som gør, at området skiller sig ud fra resten af feriestederne langs Vestkysten.

I modsætning til de mere turismemæssigt udbyggede feriesteder har Thorsminde og Thyborøn en unik mulighed for at sætte retning for en bæredygtig turismeudvikling fra starten, hvor udvikling, forandring og bevaring er hinandens forudsætninger. Og ved at tage udviklingen trin for trin i et tempo, hvor de to bysamfund kan følge med.

Der er tale om en udvikling over tid med afsæt i nicheprodukter og høj kvalitet og i et tempo, hvor bysamfundene kan følge med. En trinvis udbygning, der styrker byerne som bosætnings- og turistbyer – og trækker nye borgere, besøgende og investeringer til området.

TRIN1:
Styrk den basale turismeinfrastruktur og invester i bymiljøet

Der er brug for at gøre Thorsminde og Thyborøn til endnu mere attraktive byer at besøge og for at skabe anledninger til, at besøgende gør længere ophold i byerne, end det er tilfældet i dag. Begge byer har brug for et løft af den grundlæggende turismeinfrastruktur, dvs. en styrkelse af de oplevelser, den service, de bymiljøer og den kvalitet, den besøgende møder. Begge byer fremstår i dag fragmenterede, og der er behov for at binde oplevelser, byrum og steder bedre sammen og styrke de kvaliteter og potentialer, som byerne hver især byder på.

Thorsminde og Thyborøn skal have et helt grundlæggende kvalitetsløft af byrummene. Og nye tiltag skal understøtte oplevelsesværdien, iscenesætte de unikke lokale kvaliteter og bringe dem i spil over for de besøgende.

TRIN 2:
Styrk området med nye tilbud - både overnatning og oplevelser

Sideløbende med en udvikling af den basale turismeinfrastruktur og kvalitetsløft af byerne (trin 1) skal udbuddet af kapaciteten udbygges. Der skal flere gæster til destinationen for at skabe grundlag for den kritiske masse, som skal til, for at sikre et fortsat levedygtigt erhvervsliv, et øget oplevelsesudbud og nye investeringer i overnatningskapacitet, oplevelser og service.

Væksten skal de første år komme fra feriehuse, udbygning og fornyelse af eksisterende campingpladser samt et-to unikke hoteller. Belægningsgraden skal øges gennem en fornyelse og fortætning af eksisterende feriehusområder. Og arealer, udlagt til feriehuse, skal bringes i spil med nye feriehuskoncepter, der matcher nye ønsker og behov i markedet. Campingpladserne i Thorsminde og Thyborøn skal videreudvikles og fornyes med nye former for overnatning, som fx hytter målrettet særlige brugergrupper eller kvalitetsprodukter. Sideløbende hermed skal der ske en videreudvikling af attraktionsområdet i Thyborøn.

TRIN 3:
Tiltræk nye større investeringer til området

Med udbygningen af infrastruktur, ny kapacitet og oplevelsesproduktet og en skarp profilering af området og byerne hver for sig, er vejen banet for at kunne tiltrække nye investeringer til området, som igen kan være med til at løfte hele området og indfri vækstmålene.

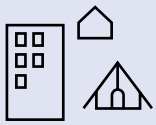
UDVIKLING AF OVERNATNINGSKAPACITET

Med en målsætning om 3,3% årlig vækst i antallet af kommercielle overnatninger frem mod 2025, skal antallet af overnatninger i de to kommuner hæves fra 1,5 mio. til knap 1,9 mio. Det svarer til, at der i 2025 sammenlagt skal tilvejebringes 385.000 nye kommercielle overnatninger i de to kommuner samlet set. Det anslås, at ca. 80% af disse overnatninger kan findes inden for nærværende udviklingsplans fokusområde, svarende til 308.000 nye kommercielle overnatninger i 2025.

Fra 2025 til 2030 er ambitionen et vækstmål for antal kommercielle overnatninger, som overstiger de 3,3% og nærmer sig de 5%. Den forøgede målsætning beror på, at de to kommuner de seneste 10 år i forvejen har oplevet en betragtelig vækst i overnatningstallet, uafhængigt af en organiseret strategi- og turismeindsats. Det forventes altså, at destinationerne - i takt med at de modnes - vil forøge deres vækst- og udviklingspotentiale. En 3,3-5% årlig vækst i antal kommercielle overnatninger fra 2025 til 2030 svarer til mellem 334.000-523.500 nye kommercielle overnatninger, hvoraf 267.000-419.000 (80%) skal findes inden for nærværende udviklingsplans område.

Da kommercielle overnatninger står for størstedelen af den samlede turismeomsætning, er det strategiske arbejde med at udvikle ny og mere værdiskabende overnatningskapacitet et vigtigt redskab til at skabe vækst. Udviklingen af overnatningskapacitet bygger på fire strategiske greb:

Udviklingen af overnatningskapacitet i Thorsminde-Thyborøn bygger på fire greb:

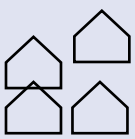
Et mere værdiskabende overnatningsudbud

Feriehuse og camping udgør i dag 94% af den kommercielle overnatningskapacitet. Det er overnatningsformer, der traditionelt har en lavere værdiskabelse og en begrænset sæson. Udviklingen af ny kapacitet skal introducere nye og mere værdiskabende overnatningsformer med fokus på helårsturisme i form af mere hotellignende kapacitet, ferielejligheder o.lign., som kan trække nye målgrupper til området, forlænge sæsonen og øge døgnforbruget.

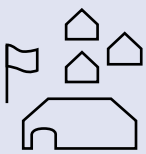
Flere feriehuse i spil

Flere huse til udlejning og mere udlejning af de eksisterende huse uden for højsæsonen – f.eks. ved renovering - vil kunne understøtte en del af vækstmålet. Holstebro Kommune har i dag en udlejningsfrekvens på feriehuse på 37%, mens det tilsvarende tal i Lemvig Kommune er 50%. Der er potentiale til at øge udlejningsfrekvensen og komme på højde med Lemvig. Ligeledes bør der arbejdes med at øge udbuddet af feriehuse til udlejning. Det skal dels ske ved at motivere ejere til at udleje deres hus mere. Det handler også om at tilskynde feriehusejerne til at istandsætte deres hus til en standard, hvor det bliver udlejningsparat. Det anslås, at ca. 15-20% af feriehusene ved Vejlby/ Vrist trænger til en opgradering. I takt med at markedet og interessen for Thorsminde og Thyborøn stiger, kan også interessen hos feriehusejerne for at udleje deres hus forventes at øges. Der er i alt ca. 250 ubebyggede sommerhusgrunde i eksisterende feriehusområder i hele området. Der skal gøres en indsats for at motivere ejerne til at bebygge og udleje husene og dermed få dem i spil som overnatningskapacitet.

Udvikl nye bæredygtige feriehuskoncepter

Inden for destinationen er en række arealer planlagt til feriehuse. Disse arealer bør, når der er sket en fornyelse og udbygning af eksisterende sommerhusområder, bringes i spil med nye typer sommerhuse, der 'tapper ind' i nye trends og tiltrækker nye målgrupper til destinationen. Det klassiske feriehus skal nytænkes med fokus på fællesskab, klima og bæredygtighed, ferie for flere generationer mm. Der bør ligeledes arbejdes med udlejningsegnede huse, der har den rette kvalitet og de rette specifikationer i forhold til at blive attraktive udlejningshuse.

Fortætning og fornyelse af campingpladser

Camping udgør i dag over 1/3 af overnatningskapaciteten, men kun ca. 13% af de kommercielle overnatninger kommer fra camping. Camping har traditionelt en lav værdiskabelse, lav kapacitetsudnyttelse og en begrænset sæson. Der er et potentiale i at videreudvikle og fortætte campingpladserne med værdiskabende og markedsrettede overnatningsformer – f.eks. hytter målrettet særlige brugergrupper eller kvalitetsprodukter.

	STRATEGISK-FYSISK GREB TIL AT ØGE OVERNATNINGSTAL 2025:	ANTAL NYE ENHEDER	OVERNATNINGER	NYE OVERNATNINGER
Thorsminde	Udvid Thorsminde Camping	+ 50	22.500	
	Øg udlejningsfrekvens	3% FLERE UDLEJNINGER	38.800	85.000
	Bebyg eksisterende tomme grunde	+ 22	6.700	
	Flere feriehuse på markedet	1% FLERE HUSE TIL UDLEJE	17.000	
Thyborøn	Nyt hotel på BOCO-grunden	+ 90	63.000	
	Nyt sommerhusområde i Vejlby/Vrist	+ 316	156.600	
	Bebyg eksisterende tomme grunde	+ 38	11.700	264.200
	Udvid Thyborøn Campingplads	+ 80	22.300	
	Flere feriehuse på markedet	1% FLERE HUSE TIL UDLEJE	10.600	
	ANTAL NYE OVERNATNINGER 2025			**349.200**

Volumen skal i første omgang (frem til 2025) hovedsagligt komme fra transformation af eksisterende og etablering af nye sommerhusområder og udbygning og fornyelse af eksisterende campingpladser med mere værdiskabende og arealintensive overnatningsformer samt et-to nye hoteller. I denne periode vil væksten primært ske i Thyborøn, mens væksten i Thorsminde skal findes ved en højere udlejningsgrad af eksisterende sommerhuse.

I dag er andelen af de eksisterende feriehuse på markedet 35 % - her er målsætningen at øge til 38 %. Samtidig skal udlejefrekvensen skal ramme 50 %. Det gør i den i Lemvig i dag, men i Holstebro er den pt. på 37 %. I processen med at få flere feriehuse i spil, forventes det, at op til en tredjedel af målsætningen kan realiseres frem mod 2025, mens de resterende skal realiseres frem mod 2030.

	STRATEGISK-FYSISKE GREB TIL AT ØGE OVERNATNINGSTAL 2030:	ANTAL NYE ENHEDER	OVERNATNINGER	NYE OVERNATNINGER
Thorsminde	Strandingshotellet	+ 50	34.200	
	Resort v. Havet og Fjordens Hus*	+ 45	60.200	
	Øg udlejningsfrekvens	10% FLERE UDLEJNINGER	116.300	264.800
	Bebyg eksisterende tomme grunde	+ 62	20.100	
	Flere feriehuse på markedet	2% FLERE HUSE TIL UDLEJE	34.000	
Thyborøn	Nyt hotel ved attraktionsområdet	+ 70	45.000	
	Bebyg eksisterende tomme grunde	+ 113	35.000	121.500
	Glamping ved Thyborøn Campingplads	+ 75	20.300	
	Flere feriehuse på markedet	2% FLERE HUSE TIL UDLEJE	21.200	
	ANTAL NYE OVERNATNINGER 2030			**386.300**

*Hvis de ambitiøse vækstmål om 5% vækst skal opnås, kræver det etablering af et-to resorts i det samlede område.

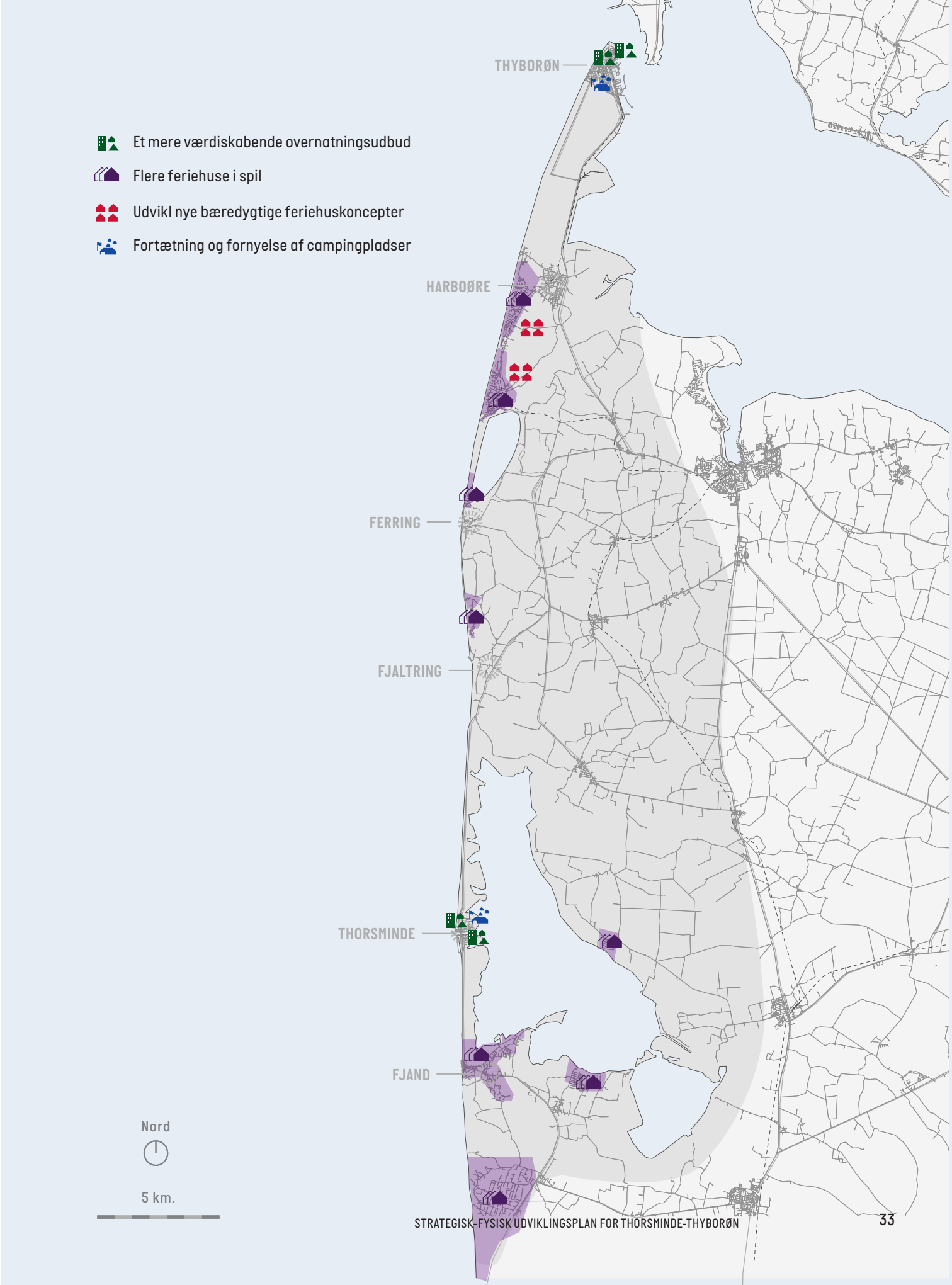

Et mere værdiskabende overnatningsudbud
Flere feriehuse i spil
Udvikl nye bæredygtige feriehuskoncepter
Fortætning og fornyelse af campingpladser
THYBORØN
HARBØRE
FERRING
FJALTRING
THORSMINDE
FJAND
Nord
5 km.

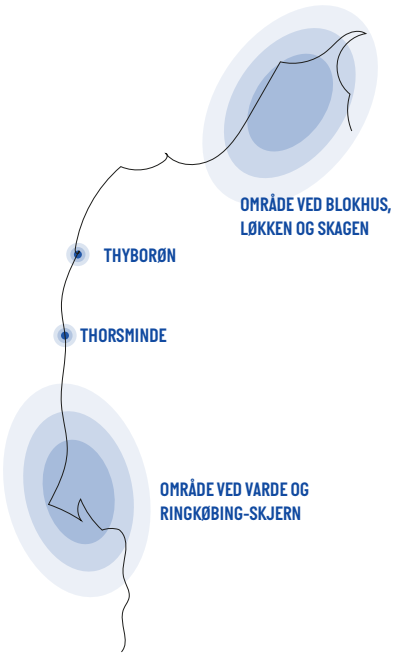
Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

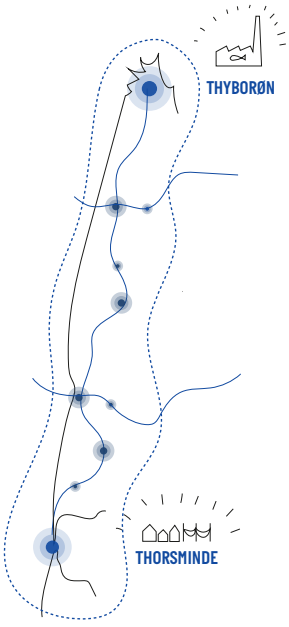
3

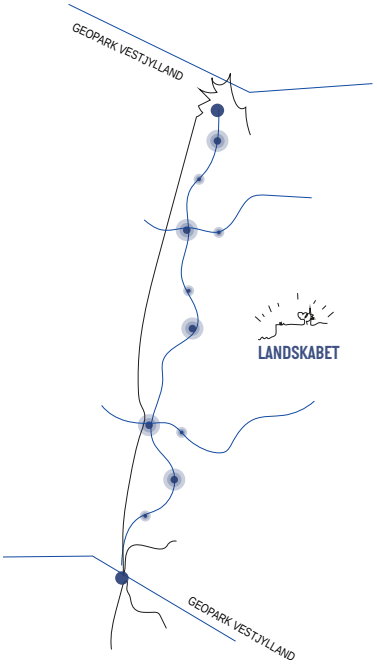
HELHEDSGREB OG DETAILPLANER

Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

STRATEGISK-FYSISK HELHEDSGREB

Mellem to stærke knudepunkter

Thorsminde-Thyborøn skal være sin egen i relation til de mange andre feriesteder langs den 550 km lange kyststrækning. Som feriested skal området tilbyde noget anderledes og særegent for herved at kunne supplere og indgå i det samlede vestkystprodukt.

To byer - hver deres fortælling

De to byer deler mange fællesstræk, men er også to bymæssige modpoler, der byder på meget forskellige oplevelser. Med afsæt i kernefortællingerne skal de to byers unikke kvaliteter fremhæves og tydeliggøres, så besøgende motiveres til at udforske begge byer.

Et samlende landskab

Landskabet, kysten og baglandet binder området sammen. Nye forbindelser skal styrke den fysiske og mentale sammenhængskraft og gøre det muligt for de besøgende at indtage området.

LANDSKABET I 2030

Vestkystens natur skal være en drivkraft for udvikling. Landskaberne med klitter, lyng, sand og hede er ikke alene Vestkystens helt store trækplaster, det er det store samlende element, der binder hele strækningen sammen i én attraktion.

For at indfri potentialet af naturen som drivkraft skal de eksisterende naturmæssige kvaliteter styrkes gennem formidling og oplevelser til både besøgende og lokale.

Landskabet mellem Thorsminde og Thyborøn opleves uberørt og autentisk. Det støtter op om byoplevelsen med stærke friluftsoplevelser i naturen, hvor de besøgende kan opleve Vestkystens natur helt tæt på. Her er store vidder, kyst og diger, fjorde og lave vådområder, geologiske motiver og naturparken. Kysten forandrer sig på rejsen mellem de to byer, hvor digerne omkring Thorsminde erstattes af klinten omkring Bovbjerg for så igen at samles i et dige ved Harboøre og Thyborøn. Baglandet forandrer sig, hvor søer, dødissletter og højdedrag skaber dramatik og variation på ruten.

I relation til principperne i Udviklingsplan for Vestkysten om at koncentrere udviklingen omkring de stærke feriesteder og styrke kvaliteterne ved den åbne og uberørte natur, fokuserer udviklingen af landskabet på at understrege, iscenesætte og formidle de store potentialer, der findes i landskabet. Her skal ikke udvikles med nyt byggeri af større skala, men i stedet skal naturens kvaliteter bevares, styrkes og tilgængeliggøres. Her fornemmer du Vestkysten i sin fulde magt. Geopark Vestjylland strækker sig over hele arealet og binder de to byer sammen.

Geoparken er det sammenbindende landskabelige element, der binder de to byer sammen i et større naturområde. Geoparken tilføjer et særligt fokus på det geologiske landskab med spor fra istiden. Her oplever man blandt andet klinten ved Bovbjerg, den fossile kystlinje syd for Harboøre Tange og andre særligt smukke landskaber, der kan understøtte oplevelsesværdien i og af området. Her kan nye geosites og naturrum indgå som en samlet oplevelse af geoparkens landskab.

Især Bovbjerg Fyr og Klint er i både konkret og overført betydning et vigtigt turismemæssigt fyrtårn i landskabet og skal fastholdes og videreudvikles. Her er et oplagt fixpunkt for de besøgende i landskabet og et startsted, hvorfra de besøgende ledes ud i landskabet. Samtidig skal der arbejdes med at udvikle vandre- og cykelruter af høj kvalitet, der sætter landskabet i spil på en måde, der ikke forstyrrer kvaliteterne.

Indsatserne i landskabet mellem byerne skal understøtte eksisterende attraktioner og mødesteder, der allerede findes i naturen. Det skal gøres gennem formidlingsprodukter, eksempelvis skiltning eller anden form for wayfindingdesign, som er nænsomt placeret strategiske steder i landskabet ved f.eks. Bovbjerg Fyr og Klint. Dette for at styrke oplevelsen og hjælpe områdets gæster til at få øjnene op for de udvalgte steders værdier. Samtidig skal den fysiske forbindelse mellem de to byer have et kvalitetsløft, så den ikke kun er praktisk infrastruktur, men bliver en egentlig rekreativ landskabelig rute med en høj oplevelsesværdi.

FREMTIDSBILLEDE

Et samlende landskab

Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

I landskabet mellem Thorsminde og Thyborøn kan besøgende opleve Vestkystens mangfoldige natur helt tæt på. Her kan man gå lange ture uden at møde andre, og her kan man strække øjnene og føle sig som et lille menneske i en stor og mægtig natur.

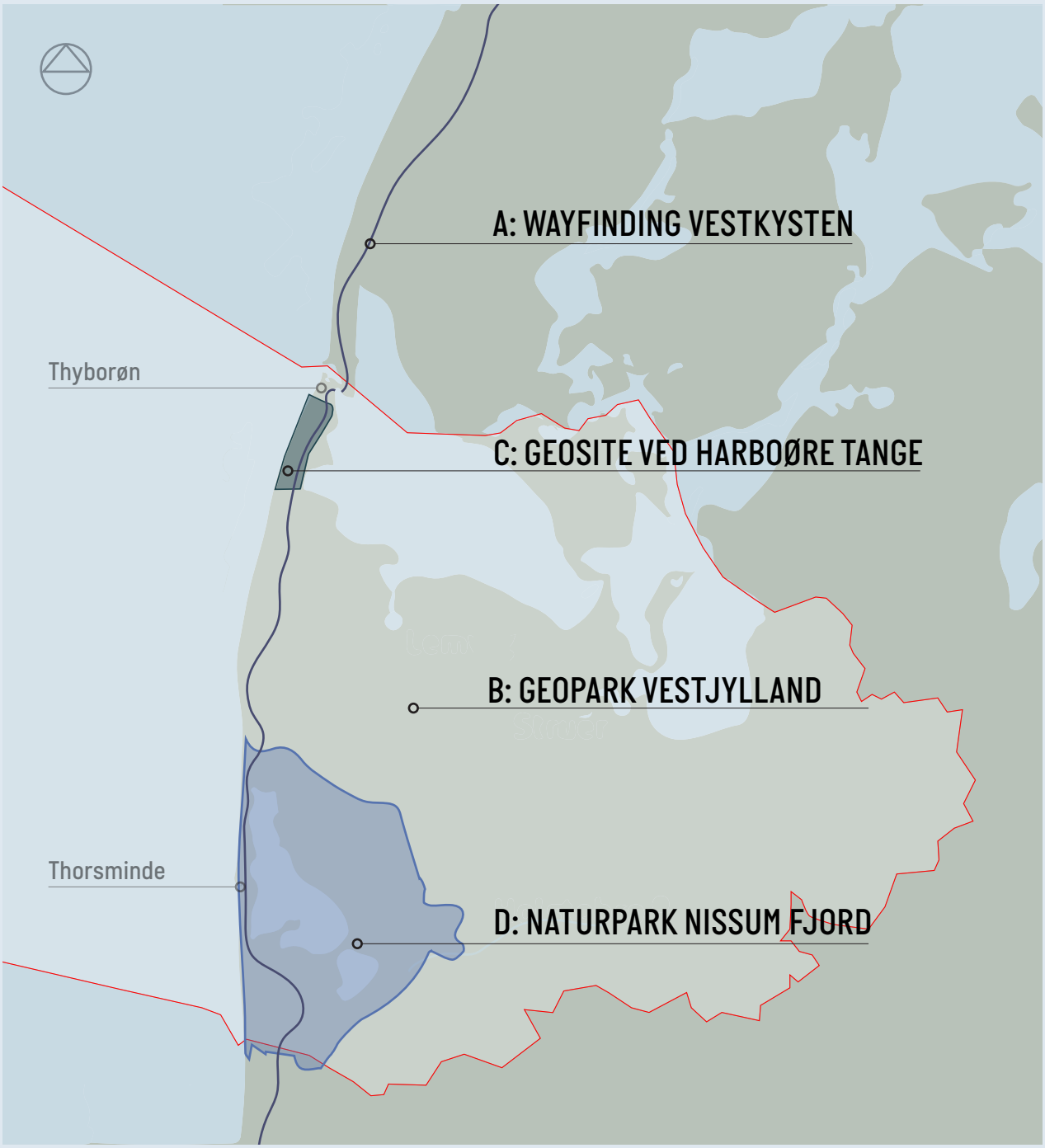
I landskabet møder man små autentiske lokalsamfund, autentiske kulturmiljøer og stærke oplevelser med afsæt i særlige landskabstyper, i historien og i områdets fred og ro. Nænsom wayfinding guider de besøgende på vej uden at ødelægge den uspolerede natur. Fortællinger om landskabet og geologien som markering af den fossile kystlinje formidles og iscenesættes gennem skiltning, kort og i fysiske markeringer af særlige steder i landskabet.

I landskabet mellem Thorsminde og Thyborøn kan du dyrke ensomheden eller nærvær med andre. Her er det ro og fordybelse, der råder. Her kan du opleve naturen med alle dine sanser og få den helt ind under huden. Du kan vandre, cykle, sejle kajak - eller bare være i naturen. Oplevelsen af at være mellem hav og fjord forstærkes gennem 'kig' og markeringer på strækningen hvor wayfinding-symboler og arkitektoniske nedslag fungerer som porte til landskabets oplevelsesruter og steder.

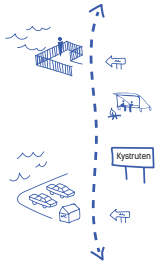
Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

OVERBLIK OVER INITIATIVER I LANDSKABET

Kortet illustrerer de områder, brands og strategier, der overordnet skal skabe sammenhængskraft i landskaber mellem byerne.

A: STYRK WAYFINDING LANGS VESTKYSTRUTEN

SKAB OPLEVELSE AF EN SAMLET KYSTRUTE

Kystruten skal forstærkes gennem en opgradering af ruten som en samlet oplevelse, der styrker hele Vestkysten som turismeprodukt. Dette kan bl.a. gøres ved bedre skiltning langs vejen og etablering af gode muligheder for at gøre stop ved de forskellige attraktioner.

TILFØJ FYSISKE NEDSLAGSPUNKTER

Langs kystruten kan fysiske nedslagspunkter fungere som porte til landskabet og formidle de oplevelser, der findes. Ved at give dem en særlig visuel karakter fungerer de som pejlemærker og møde- og pausesteder på ruten.

FORSTÆRK RUTER IND I LANDSKABET

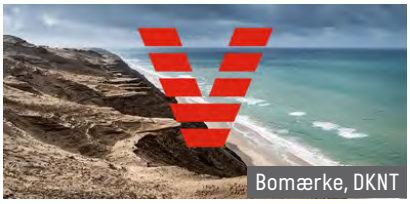
Fra nedslagspunkterne skal man naturligt ledes videre ind i landskabet. Dette kan enten ske ved skiltning eller arkitektoniske markører, der pejler den besøgende i rigtige retninger eller ved fysiske markeringer i naturen som gangbroer, belægninger eller sti-optegninger.

Wild Atlantic, wildatlanticway.com

Wild Atlantic Wayer et turistspor langs kysten i Irland. Ruten har skabt en samlet identitet for den irske kyst og er opdelt i mindre 'bidder', der hver beskriver områdets særegne naturkvaliteter.

Sømærke, DKNT

Sømærket er et Vestkystens eksempel på fysiske elementer i landskabet, som både angiver udflugtsmål, og som fungerer som visuelle pejlemærker.

Bomærke, DKNT

I forlængelse af den fælles Udviklingsplan for Vestkysten er udviklingen af et fælles brand igangsat. Ovenfor ses det bomærke - med reference til sømærkerne striber - som er den del af Vestkystens grafiske identitet.

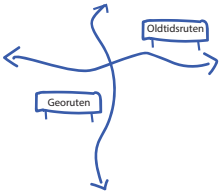
For at aktivere landskabet og naturen i området bedre er det vigtigt med et øget fokus på wayfinding. Både for at området kan blive en integreret del af den samlede strækning og det samlede vestkystprodukt, men også for at kunne formidle områdets egen fortælling let forståeligt og i øjenhøjde med gæsten. En styrkelse af wayfinding i området skal ses som en del af det tværgående projekt, der resulterer i en wayfindingstrategi på hele Vestkysten i sammenhæng med brandguiden og kernefortællingen.

Kernen i opgaven er at lede de besøgende godt på vej på tværs af Vestkysten og opfordre gæsterne til at bevæge sig ud af feriehusene og besøge de steder, hvor der er oplevelser at komme efter. Wayfindingen skal også understøtte, at folk bevæger sig ud på en større strækning end tilfældet er i dag. Wayfindingen skal give overblik og skabe sammenhæng mellem kystens særlige steder og attraktioner og samtidig invitere inden for i det lokale – nænsomt og uden at ensrette.

I foråret 2020 udvikles et wayfindingkoncept for hele Vestkystruten, der skal afprøves og testes i sommeren 2020. Dette projekt skal indtænkes lokalt på strækningen mellem Thorsminde og Thyborøn, og arbejdet med udpegning af steder, der skal formidles og vejvises til, skal igangsættes.

B: FORMIDL GEOPARK VESTJYLLAND

TYDELIGGØR DET GEOLOGISKE LANDSKAB GENNEM FYSISKE NEDSLAG

Der er et potentiale i at tydeliggøre de geologiske landskaber gennem wayfinding og formidling, der kan styrke geoparkens oplevelsesværdi. Dette kan gøres ved at tydeliggøre geoparkens forskellige landskabstyper og skabe en fysisk formidling af disse værdier, så Vestkystruten opleves som et snit gennem istidslandskabet.

SKAB SAMMENHÆNG PÅ TVÆRS OG PÅ LANGS

Tydelige markeringer i det geologiske landskab skal markere de forskellige landskabskarakterer. Ved at tematisere ruter både på langs og på tværs, iscenesættes en serie af landskabskarakterer, og man bevæger sig på tværs af oldtidsruten, langs den fossile kystlinje eller i området ved dødsislandskabet

FORBIND RUTER OG LAV LOOPS

Der er mange stier og ruter i geoparken idag. Nogle mangler tydeligere formidling/skiltning, mens andre kunne have gavn at at blive forlænget eller forbundet. Ruterne skal skabe oplevelsesværdi og kan med fordel tematiseres efter landskabskarakteren.

Dødishuller, Lemvig.eu

Dødislandskabet - bakker og små vandhuller

Bakkeø, Geopark Vestjylland

Bakkeø på vej i havet

Oldtidsruten, Lemvig Kommune

Oldtidsruten og hovedopholdslinjen, hvortil den sidste iskappe gik, og mange rejsende gik langs.

Geopark Vestjylland dækker hele området mellem Thorsminde og Thyborøn, fra kystlinjen og ind i baglandet. Geoparken rummer mange fortællinger om områdets geologi, kulturhistorie og natur.

Det geologiske landskab er varieret og fortæller om, hvordan is, vind og vand har skabt et fascinerende landskab, der har dannet grundlag for menneskers liv i de sidste 9.000 år. Men landskabet spænder over meget store afstande, og det kan derfor være svært at få øje på de geologiske forskelle, der findes langs Vestkystruten.

Geoparken har potentialet til at kunne udvikle sig til en ny attraktion i verdensklasse, der kan trække nye besøgende til området, men det kræver en tydeligere formidling, både kommunikativt og fysisk, hvis området skal indgå i UNESCOs verdensomspændende netværk af globale geoparker.

Arbejdet med dette er i gang, bl.a. med etablering af certificeret vandrerute i Husby Klitplantage, formidling langs Bovbjerg Klint, nye oplevelsesskilte på en række udsigtspunkter samt app-løsning, uddeling af 30.000 kortfoldere, etablering af geoparkhjørner og oprettelse af partnerskabsprogram mm. Det er vigtigt, at dette arbejde fortsættes og også indskrives i den samlede strategi for wayfinding langs Vestkysten.

C: GEOSITE VED HARBOØRE TANGE

GEOPARK

KOBLE SIG PÅ EKS. ATTRAKTIONER

For at skabe bedst mulige vilkår for udviklingen af Harboøre Tange skal den fremtidige udvikling bygges på de eksisterende projekter såsom Naturrum THYBORØN, men tangen skal også formidles og fysisk koble til Geopark Vestjyllands øvrige initiativer og geosites.

SKAB OPLEVELSER

På Harboøre Tange skal eksisterende og nye muligheder for friluftsliv fastholdes og udvikles. Området skal tilbyde rammer for fysisk udfoldelse med respekt for naturen. Dette kunne f.eks. være stier, fugletårne, SUP/kano/kajak-kanaler og broer/udsigtspunkter.

ØG TILGÆNGELIGHEDEN

Tilgængeligheden til landskabet og naturen skal øges, så det bliver lettere at navigere og bevæge sig rundt i. Dette skal gøre nænsomt, så det ikke 'forstyrrer' naturen og flora-faunalivet.

Naturrum Thyborøn, Henrik Krogh

Naturrum THYBORØN er en serie af initiativer, der sikrer gode naturoplevelser for børn og voksne. Naturrum består bl.a. af nye vandreruter, opholdsområder, fugleskjul og en naturlegeplads.

Naturpark Amager, Møller Grønborg/ADEPT

I vinderprojektet for Naturpark Amager etableres mindre bygninger, der skaber mødesteder i naturparken. Bygningerne er tilpasset stedet og naturen, men bidrager samtidig til nye oplevelser.

Lille Vildmose, Mona Frederiksen

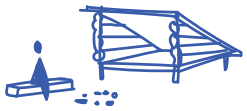
Lille Vildmose - gangbroer og stier, der fører gæster tørskoet rundt og giver mulighed for at været helt tæt på naturen.

Harborøre Tange er et smukt og oplevelsesrigt naturområde, der byder på mange forskellige naturoplevelser. Området består af to lavvandede saltvands/brakvands-laguner, Thyborøn Fjord og Harboøre Fjord med et samlet areal på ca. 500 ha. Den øvrige del af området består af strandenge (ca. 500 ha.), samt klitarealer, rørskov, krat og diger (ca. 100 ha.).

Harboøre Tange har potentiale til at blive et særligt site i geoparken, der styrker oplevelsen af naturområdet i tæt tilknytning til Thyborøn og direkte fysisk koblet på Vestkystruten. Sitet skal med en øget udvikling af stedets oplevelsespotentiale være med til at styrke landskaberne langs Vestkysten og sætte området på turisternes kort og bringe nye gæster til. Samtidig kan Harborøre Tange på sigt være med til at binde sommerhusområdet (Harborøre) bedre sammen med Thyborøn.

I sammenhæng med Naturrum Thyborøn har Haboøre Tange potentiale til at blive en destination, der bidrager til udvikling af områdets oplevelsespotentiale i samarbejde med bl.a. Naturstyrelsen, Kystdirektoratet, formidlingscentrene i Thyborøn, jernbanen og andre relevante aktører.

D: NATURPARK NISSUM FJORD

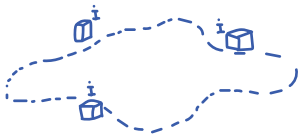
FACILITER FRILUFTSLIVET

Friluftsliv er helt centralt i udviklingen af Naturpark Nissum Fjord, og derfor skal friluftslivet have de bedste vilkår. Vandposter, skiltning, shelters, bålsteder eller reparationsstation til cykler vil styrke naturparken.

STYRK RUTERNE

Sti- og cykelsystemer fungerer bedst i større sammenhængende netværk. Derfor skal de allerede etablerede stisystemer forbindes med øvrige ruter i regionen og 'huller' / manglende koblinger i stinetværket skal etableres.

FORMIDLINGSSTATIONER

Langs ruterne i Naturpark Nissum Fjord kan med fordel etableres formidlingsområder, hvor parkens flora og fauna illustreres og formidles, eller hvor lokal kunst ses i nye kulisser.

Sandra Gonon/Arkitekturbilleder.dk

Med projektet 'Blå Støttepunkter' er der etableret 19 shelters fordelt i Det Sydfynske Øhav. Projektet har tilgængeliggjort naturskønne områder for turister og lokale - hele året rundt.

Istidsruten, Holbæk Kommune

Istidsruten er en 390 km lang nyetableret cyklerute i Geopark Odsherred. Ruten består af en hovedrute med mindre 'sløjfer' under vejs.

Pumpestationer, Skjern Å

Skjern Ås pumpestationer - en opgradering af pumpestationerne og vejen derhen har givet mulighed for formidling af istidslandskabet og danmarks eneste floddelta.

Naturpark Nissum Fjord er et mangfoldigt rekreations- og naturområde, hvor formålet er at værne om naturområdet ved at skabe en bedre biodiversitet og naturkvalitet og bedre adgangsforhold til naturen samt at bevare den kulturelle arv og mangfoldighed i kulturlandskabet omkring Nissum Fjord med små fjordhavne, kirkerne, herregårdene og museerne, klitlandskaberne og selve Nissum Fjord. Rundt om fjorden løber en afmærket vandre- og cykelruter med shelters, naturskoler og campingpladser.

I Husby Klitplantage er udviklet en certificeret vandrerute med sammenhæng til stien rundt om Nissum Fjord. Stien er på ca. 14 km og er certificeret efter det tyske vandreinstituts certificeringsregler, som har betydet en stor eksponering over for vandrere i Tyskland og en række andre europæiske lande.

Udviklingen af nye stier og oplevelser i landskabet bør fortsætte og indskrives i den samlede strategi for wayfinding langs Vestkysten, hvor udvikling af stedets oplevelsespotentiale skal være med til at styrke landskaberne langs kysten.

Cykelturisme langs Vestkysten har været under udvikling i en årrække med udgangspunkt i National Cykelrute 1. Der bør arbejdes videre med at skabe bedre cykelruter i området og koblingen mellem Thorsminde og Naturpark Nissum Fjord skal tydeliggøres for at styrke byens nærhed til autentisk og rolig natur. Flere shelterpladser og nye formidlingsstationer skal skabe grundlaget for en yndet friluftsdestination.

THYBORØN

Den maritime kraft

Thyborøn er helt sin egen. Og fyldt med charme

Herude vestpå. Midt på Vestkysten. Hvor Jylland åbner sig mod verden, møder du en by og en livskraft rundet af barske livsbetingelser og viljen til at klare sig.

I Thyborøn er fiskeriet byens centralnervesystem. Sammenholdet er stærkt og rummeligheden stor. En aftale er en aftale. Dine handlinger tæller mere end dine ord.

Du skal ikke sammenligne byen med nogen anden. Den er sin egen.

Du kan indtage byen til fods, på cykel, i bil, via en færge eller med VLTJ-banen. En oplevelse, der er skrevet sange om.

Kommer du sydfra, finder du naturen, stranden og kysten til venstre. Til højre skaber en driftig industri byens solide grundrytme. Her finder du en af landets største fiskerihavne. Enorme fiskekuttere. Tonsvis af fisk, der landes døgnet rundt. Forarbejdning. Maritim service. Vind. Højteknologi.

I byen ud mod havet bliver du draget af maritime oplevelser. Vær med. Udforsk og forstå Vesterhavets kræfter. Tag på sæl-, rav- eller østerssafari. Find tusindvis af muslingeskaller og sneglehuse. Klap en fisk. Eller tag til havs på en kutter og få en på krogen. Hvis du da ikke vælger at nyde den frisk på en restaurant - fra hav over is til bord.

Området med fjorden og havet rummer verdens bedste spisekammer og frister med hummer, østers, krabber, vildt og urter, mættet med Vesterhavets salt.

Udforsk historien, som er stor og alvorlig. På havets bund ud for byen ligger tusindvis af skibsvrag. På kysten giver Mindeparken, 100 bunkere og Thyborønfæstningen grund og rum til eftertænksomhed.

Naturen er altid nærværende. Nogle gange er den i sit milde hjørne. Men ofte udfordrer den dig. Her orienterer du dig efter vinden - Nå, det blæser i dag; det bliver en hestehale - så er der styr på håret.

Byen bliver i dag beskyttet mod klimaudfordringerne af høfder, diger og fodring med tonsvis af sand. Presset fra vandet er enormt fra både hav og fjord.

På en varm sommerdag summer byen af liv. Vil du have ro, går du en tur langs havet. Fest og glade dage eller rå ro - du vælger selv.

Mød de lokale. De er glade for at se dig. Måske viser de det ikke med store armbevægelser. Men interessen for dig som gæst er ægte. Og når du tager herfra, mærker du det: Du er velkommen i Thyborøn. Vi glæder os til at se dig igen.

RedInk, dec 2019

Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

THYBORØN I 2030

Udviklingen skal ske med afsæt i den fælles kernefortælling for området og kernefortællingen for Thyborøn, byens DNA.

Thyborøn skal tiltrække gæster ved at tilbyde både et autentisk og levende bymiljø med en rå og unik vestkysthistorie sammen med en række top attraktioner og både vilde og milde strande. Her kan de besøgende let få en hel uge til at gå med at hænge ud i byen, udforske naturen og ikke mindst de mange oplevelser, der udbydes af bl.a. Jyllandsakvariet, Sea War Museum Jutland og Kystcentret.

Thyborøn skal udvikles med overnatningsmuligheder, der matcher de stærke oplevelser. Her skal overnatningen være en oplevelse i sig selv og tage afsæt i det, der gør Thyborøn til noget særligt; Det aktive og levende havnemiljø og de mange stærke attraktioner. Et safarihotel tæt på attraktionsområdet skaber en ny mulighed for samlede oplevelsespakker med både overnatning, oplevelser og bespisning. Et nyt hotel på den tidligere BOCO-grund giver byen et nyt mødested og tilbyder de klimabevidste besøgende mulighed for en bæredygtig ferie tæt på både by og strand. Nye feriehuse i Vejlby og Vrist skaber fællesskabsorienterede og bæredygtige ferieboligformer, hvor de besøgende let kan bevæge sig mellem by og natur med VLTJ-banen.

Thyborøn skal ikke være poleret og fin, men skal fastholde sin særlige rå – næsten brutale - karakter. Men der skal arbejdes med et mere sammenhængende bymiljø og med at styrke og iscenesætte byens særlige kvaliteter bedre. Det skal være en by, som man har lyst til at slentre og hænge ud i. En ny promenade styrker forbindelsen mellem havnebyen og attraktionsområdet, med forbindelse videre ad diget til fritidsområdet mod syd. Her ligger bl.a. byens nye vandkulturhus Wærket, som er populært blandt byens borgere, men også er en helårsattraktion for de besøgende.

Thyborøn skal have det hele. Her skal overnatning, oplevelser og by spille sammen og som en helhed skabe et komplet 'ferieland' med en klar og tydelig turismeinfrastruktur, der gør det let at være besøgende. Thyborøn er for de besøgende, der gerne vil opleve et sted med en unik karakter, enten på egen hånd eller kyndigt ført af de dygtige lokale operatører, der kan sørge for en sammenhængende oplevelse af god kvalitet.

FREMTIDSBILLEDE

Thyborøn - maritim kraft og store oplevelser

Collagen giver er bud på, hvordan det nye hotel Havkraft kan markere sig som et bæredygtigt vartegn på hjørnet ved bypladsen.

Thyborøn er Vestkystens rå og upolerede havneby. Her kan man opleve en stærk og levende historie om livet på havet, tæt på en natur, der viser Vestkysten i sin fulde magt. Omkring den gamle havn er stemningen hyggelig og maritim, men lidt længere sydpå lever erhvervsfiskeriet i stor skala.

Byen summer af liv og aktivitet, særligt omkring den gamle havn, attraktionerne og byens strande, og i dagtimerne er der meget at tage sig til. De besøgende er ude at opleve historiens vingesus og naturens magt på attraktionerne, eller de er ude i naturen på fx sælsafari, ravsafari eller østersjagt. De hænger ud på byens strande og spiser frisk fisk på havnen. På en regnvejrsdag er byens nye svømmehal, Wærket, velbesøgt af både besøgende og borgere.

Om aftenen samles man på byens nye hotel Havkraft. Rammerne er hyggelige og uformelle og skaber rum for intimkoncerter, fortælleraftener og fællesspisning ved langborde med lokale råvarer. Her kan man få en røverhistorie fra havet sammen med en friskfanget fisk. I Thyborøn opleves Vestkysten for fuld udblæsning.

BYSTRATEGISK GREB - DET STORE C

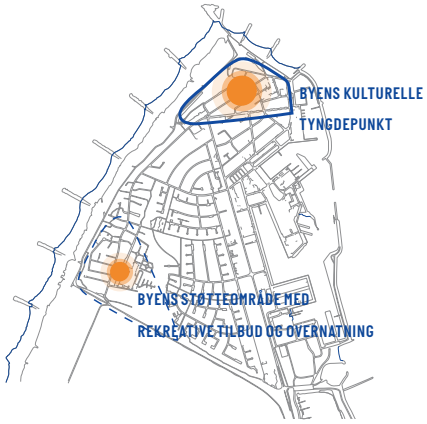
Det Store C omfatter Thyborøns nye bystruktur, hvor byens nordligste centrale område omkring Thyborøn Havneby bindes sammen med den historiske bykerne og camping- og fritidsområdet syd for byen. Diget opgraderes til at blive en landskabelig hovedattraktion og oplevelsesrute, og sammen med Vesterhavsgade fungerer diget som byens nye nord-sydgående forbindelse på kanten mellem kysten og byen, mellem landskabet og attraktionerne.

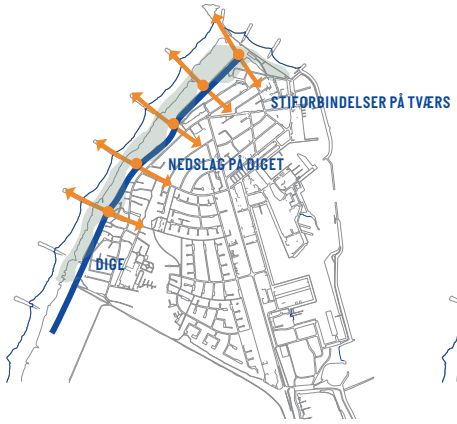
Diagrammet til venstre viser det strategiske hovedgreb for Thyborøn: Byens to turismemæssige udviklingsområder - Thyborøn havneby mod nord og camping- og fritidsområdet mod syd. De to udviklingsområder er forbundet med Byloopet via Vesterhavsgade og diget.

Det udgør samlet strategien "Det Store C"

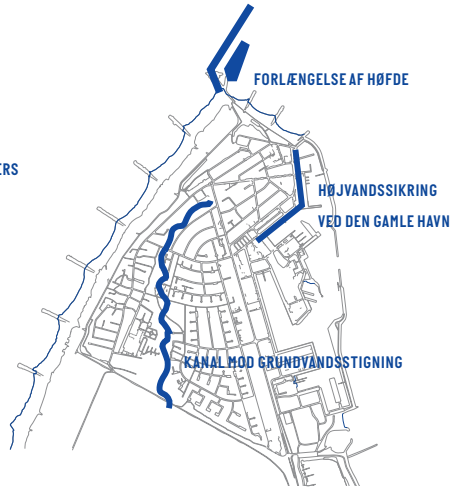
BYUDVIKLINGSSTRATEGIER

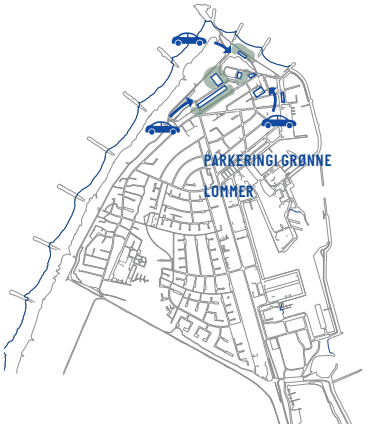
Thyborøns to bymæssige tyngdepunkter skal indeholde byens fremtidige udvikling. Udviklingen skal primært koncentreres omkring Thyborøn Havneby, hvor byens attraktioner, handelsgaden og havnemiljø findes.

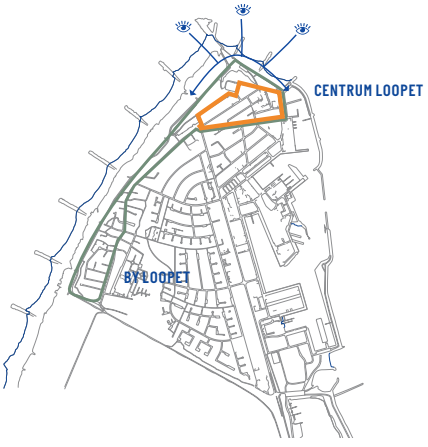
Diget skal udgøre byens sammenbindende by- og landskabsstruktur. Forbindelsen mellem de to bymæssige tyngdepunkter skal styrkes og skabe øget synergi mellem byens funktioner. Nye nedslagspunkter markerer høfderne på diget og fungerer som tværgående stiforbindelser og skaber oplevelser på ruten.

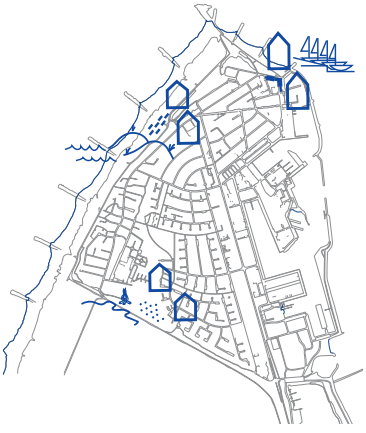
Thyborøns historie er bundet op på den evige kamp mod havet med høfder og diger. Det er en del af byens DNA og fortælling. Thyborøn skal fortsat sikres mod havvandstigninger og klimaeforandringernes påvirkning på byen. De tre store klimaprojekter kan blive nye strukturer i byen, der på hver deres måde bidrager med nye rekreative oplevelser.

Parkeringen skal integreres naturligt i landskabet og i byen og opdeles i mindre arealer. Herved fastholdes de gode parkeringsforhold i byen, samtidig med at p-arealerne ikke får for meget fysisk tilstedeværelse og synlighed i byrummene.

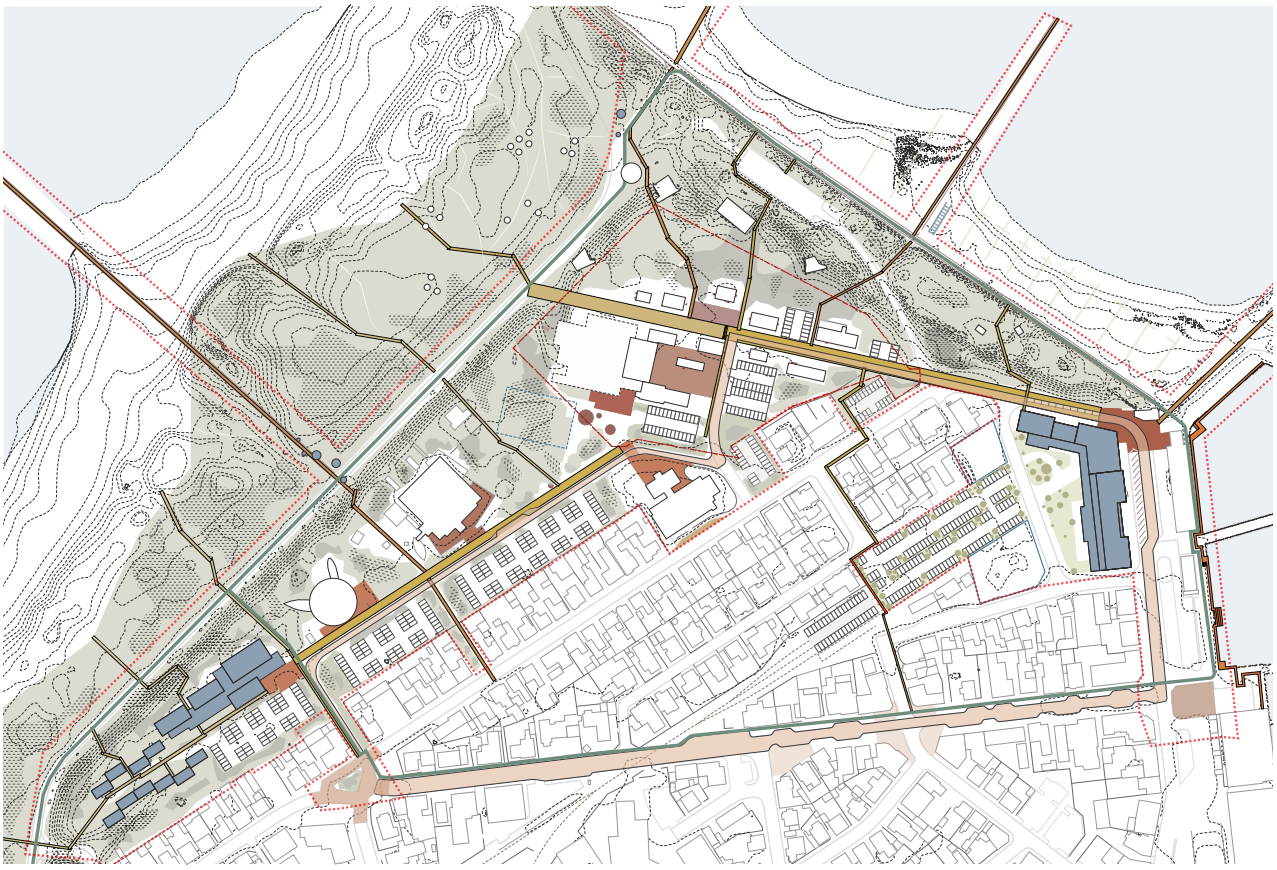

Byens forbindelser skal bindes sammen, så der skabes bedre fodgænger- og bilflow i byen. Ved at forstærke byens fysiske forbindelser, forbedres synergien mellem byens funktioner, og det bliver lettere at navigere i byens rum.

Nye overnatningsmuligheder skal tilpasses byens skala og bymiljø og indtænkes i byens fortælling, så de understøtter målgrupper og hovedgreb.

DETAILPLAN FOR HAVNEBYEN

Detailplanen for Thyborøns havneby tager udgangspunkt i udviklingsprincipperne på foregående side. Klitlandskabet fra diget og kysten fortsættes i et grønt 'naturområde' og skaber en grøn ramme for attraktionerne i form af rumskabende beplantning såsom græsser og andre kystnære arter. De grønne terrænformationer indrammer parkeringsarealer, så de naturligt integreres i området. Attraktionsområdet kobler sig på havnen og den øvrige by via to centrale forbindelser samt en række tværgående stier, der binder by, landskab og kyst sammen. De to centrale forbindelser skaber sammenhæng mellem en serie af pladsrum ved attraktionerne og kobles på den nye byplads og den gamle havn. Der er mulighed for at ensrette Kystcentervej, så vejarealet bliver mindre og promenaden bredere, eller fastholde den nuværende løsningen med dobbeltrettet trafik. Diget fungerer som et større sammenbindende bystrukturelt element, der forbinder camping- og fritidsområdet mod syd og havnebyen mod nord.

HAVNEBYEN I DAG

I dag defineres området af vejrum og biler med udflydende grænser mellem parkering og byrum.

HAVNEBYEN I FREMTIDEN

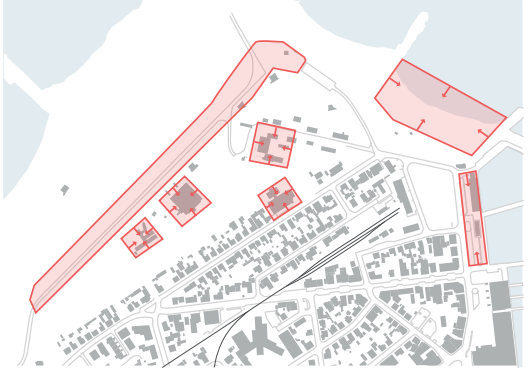
I fremtiden skal parkering og veje minimeres i oplevelsen ved at skabe tydelig opdeling, ensretning af veje og ved at indramme alle parkeringsarealer i grønne terrænformationer samt evt at ensrette Kystcentervej

I dag skaber de store åbne flader uklare byrum og oplevelsen af stor afstand mellem tingene.

I fremtiden fortættes området med landskabselementer og ny bebyggelse, der fylder tomme huller ud og skaber klare og veldefinerede rum og flere oplevelser.

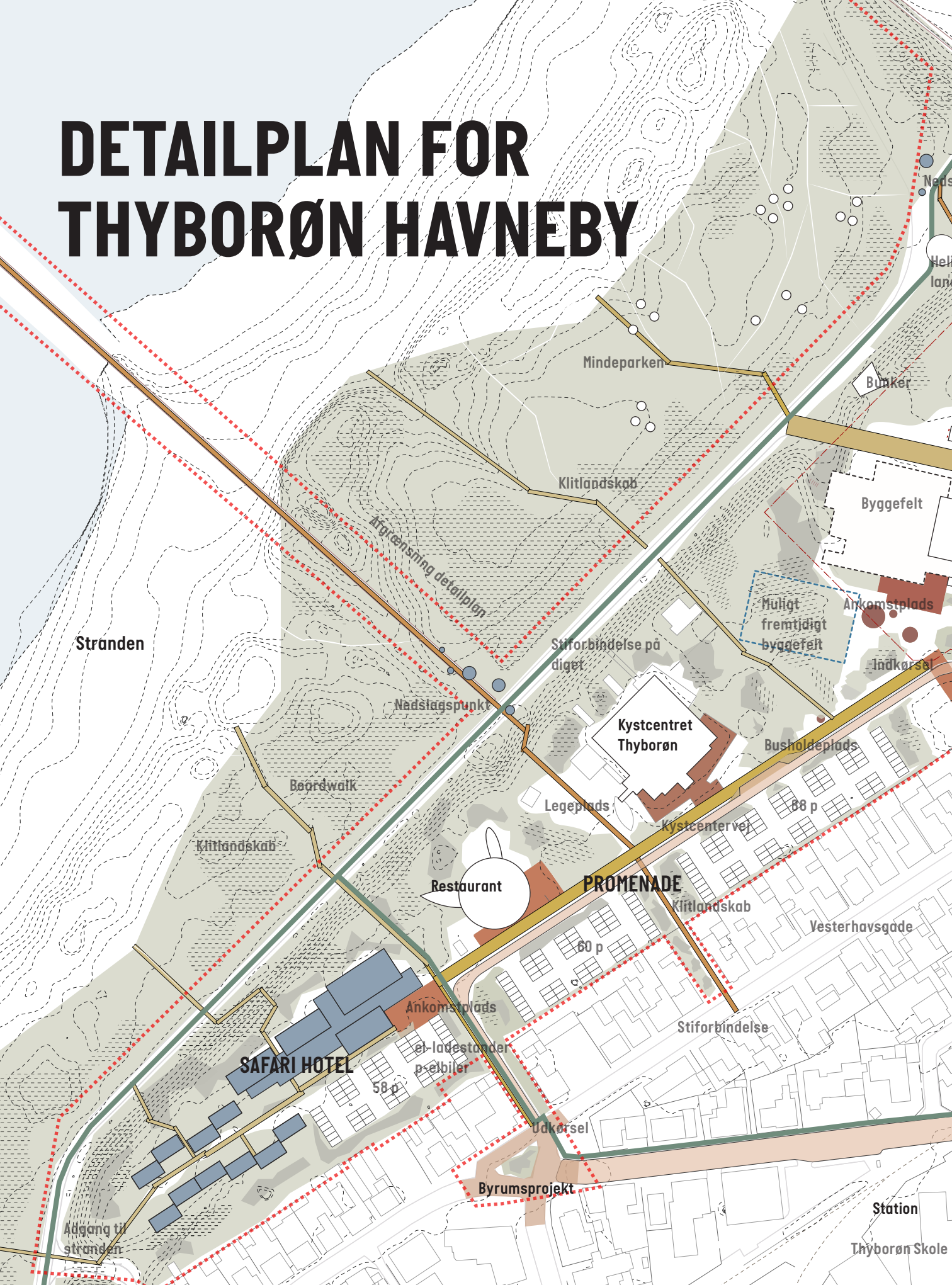

I dag opleves områdets mange funktioner isolerede og uden sammenhæng til hinanden.

I fremtiden samles området i to nye hovedforbindelser, der skaber sammenhæng mellem en serie af mindre pladser ved attraktionerne og ved havnen.

DETAILPLAN FOR THYBORØN HAVNEBY

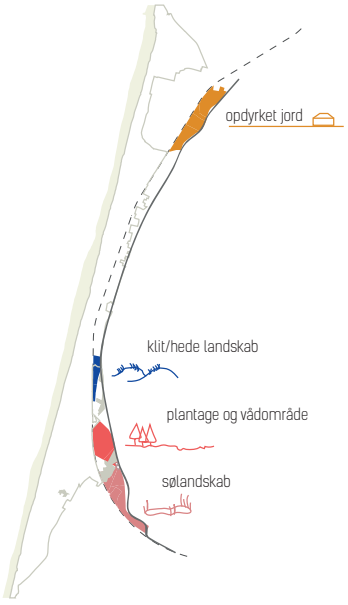

signaturforklaring:
promenade og boardwalks
nye bygninger
pladser
centrumloopet - bilkørsel
Mulig udvidelse af højde 58 el. 59
Område for autocamperе
Eks. p 42 stk
Eks. strandpromenade
Tårn
Afgrænsning helhedsplan
Nødslagspunkt
Stranden
De Røde Huse
Boardwalk
Nye toiletfaciliteter
Transformerstation
PROMENADE
16 p
8 p
Sea War Museum
Plads
40 p
26 p
Sommerparkering
20 p
Cafe
p
p-elbiler
Havnekajsken
BYPLADSEN
Sommerparkering
20 p
fremtidigt
byggefelt
Ravmuseum
Ankomst
"HAVKRAFT"
Fiskehallen
Plads
Jyllandsakvariet
el-ladestander
Busholdeplads
Adgang
til p-plads
125 p
højvandssikring
fremtidigt
byggefelt
Pølseboden
Eks. boligkvarter
Havnegade
Gl. isværk
Eks. 36 p
Jernbanegade
Gl. jernbanespor
Havnepladsen
Eks.
belægningsprojekt
Seaside Hotel
Bredgade
Havnens fiskehus
0m
50m
100m

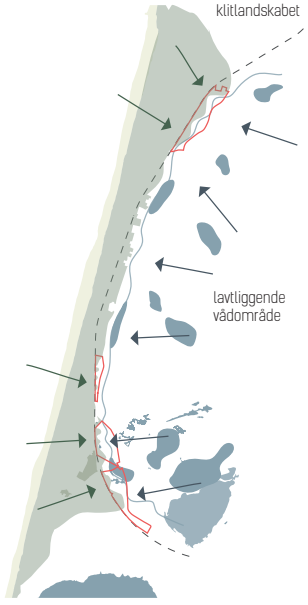

Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

DETAILPLAN FOR FERIEHUSE VED VEJLBY-VRIST

Differentier mellem de forskellige områder ved at bruge de omkringliggende landskaber som udgangspunkt til at skabe identitet.

Træk landskabet ind i områderne og forstærk det i disponeringen af planen. Brug landskabet til at indramme bebyggelsen og til at skabe sammenhæng med omgivelserne.

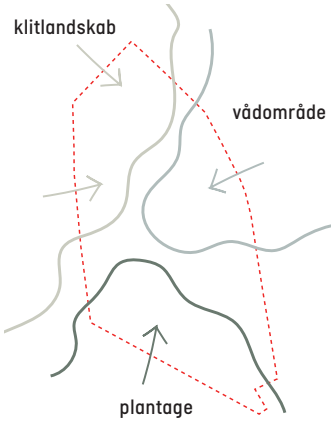

Skab tydelige forbindelser og sammenhæng til eksisterende interessepunkter: Stranden, stationerne, købmanden, Harboøre by, Thyborøn og Lemvig.

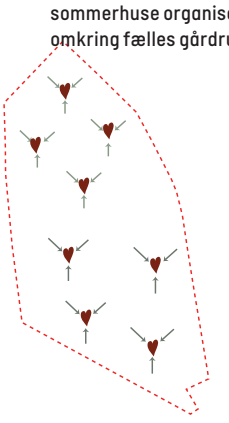
Områderne ligger i tilknytning til eksisterende og veletablerede feriehusområder, tæt på kysten og Harboøre by. Nærheden til VLTJ-banen gør det muligt at tage toget til Thyborøn eller Lemvig med forbindelse videre sydpå. Det gør det oplagt at tænke i klimavenlig ferieform, hvor gæsterne kan ankomme til og bevæge sig rundt i området uden brug af bil. Med den grønne omstilling af VLTJ banen til el-tog/batteritog er området med til at sætte nye standarder for bæredygtig turisme.

Detailplanen viser et bud på, hvordan området kan udvikles med fokus på kvalitet, identitet og en klimavenlig ferieform. Samtidig er det ønsket at fremkomme med en plan, der i højere grad imødekommer nye målgrupper med særligt fokus på naturturister, der søger en ferie i pagt med naturen, som dyrker fællesskabet, det alternative og det bæredygtige.

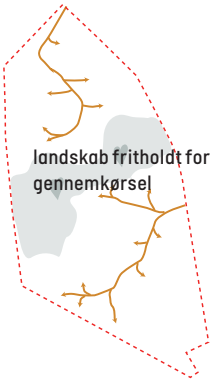
Detailplanen viser således et repræsentativ udsnit, der med afsæt i udviklingsstrategierne og kontekstuelle justeringer kan overføres til andre feriehusområder langs banen. Der bør i det videre arbejde fokuseres på hvordan der skabes gode forbindelser og sammenhæng mellem eksisterende og nye sommerhusområder, VLTJ-banen og stranden.

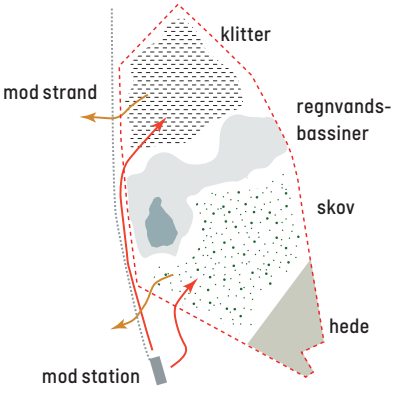
Træk landskabet ind og indpas husene sådan, at landskabet pakker sig omkring bebyggelsen. I stedet for traditionelle hække bruges landskabet og naturen som afskærmning og til at skabe privatliv mellem husene.

Skab fællesskab på flere niveauer. i de enkelte klynger og i de store fællesområder og understøt disse fællesskaber med en ny type bebyggelsesstruktur.

Disponer vejstrukturen, så man undgår gennemkørsel og skaber en naturlig fartdæmpning i området. Disponer vejstrukturer, så større naturområder kan fritages for kørsel.

Brug nærheden til naturen og den kollektive transport som driver for klimaturisme og bæredygtige sommerhuse.

Detailplanen for sommerhusområdet ved Vejlby-Vrist viser et principielt udsnit af, hvordan fremtidens sommerhusområde kan se ud. Fremtidens sommerhusområde ved Vejlby-Vrist byder på en grøn og klimavenlig ferieform, hvor nærhed til natur og fællesskab et i fokus.

Ved at understrege det eksisterende omgivende landskab og trække det ind mellem bebyggelsen, skabes en ny type sommerhusbebyggelse, der styrker oplevelsen af at bo midt i naturen, tæt på kysten og i direkte forbindelse med togbanen.

Bebyggelsen koncentrerer sig om to bygningstypologier: Mindre klyngesommerhuse (Plantageklyngerne) og større gård-sommerhuse (Klitgårdene). De mindre klyngehuse (ca. 100m²) ligger placeret omkring et centralt fælles uderum og med den omgivende plantage og natur på husets yderside.

Det giver en mulighed for både at opholde sig i nærhed til fællesskabet og i nærhed til naturen.

De større sommerhuse (ca. 180 m²) er placeret som gårde i klitlandskabet og orienterer sig omkring en fælles gårdsplads. Her er der både mulighed for at etablere poolhuse i hver enkelt længe eller etablere mindre længehuse uden pool og indrette en længe til fællesfaciliteter som pool, spiserum eller pejsestue.

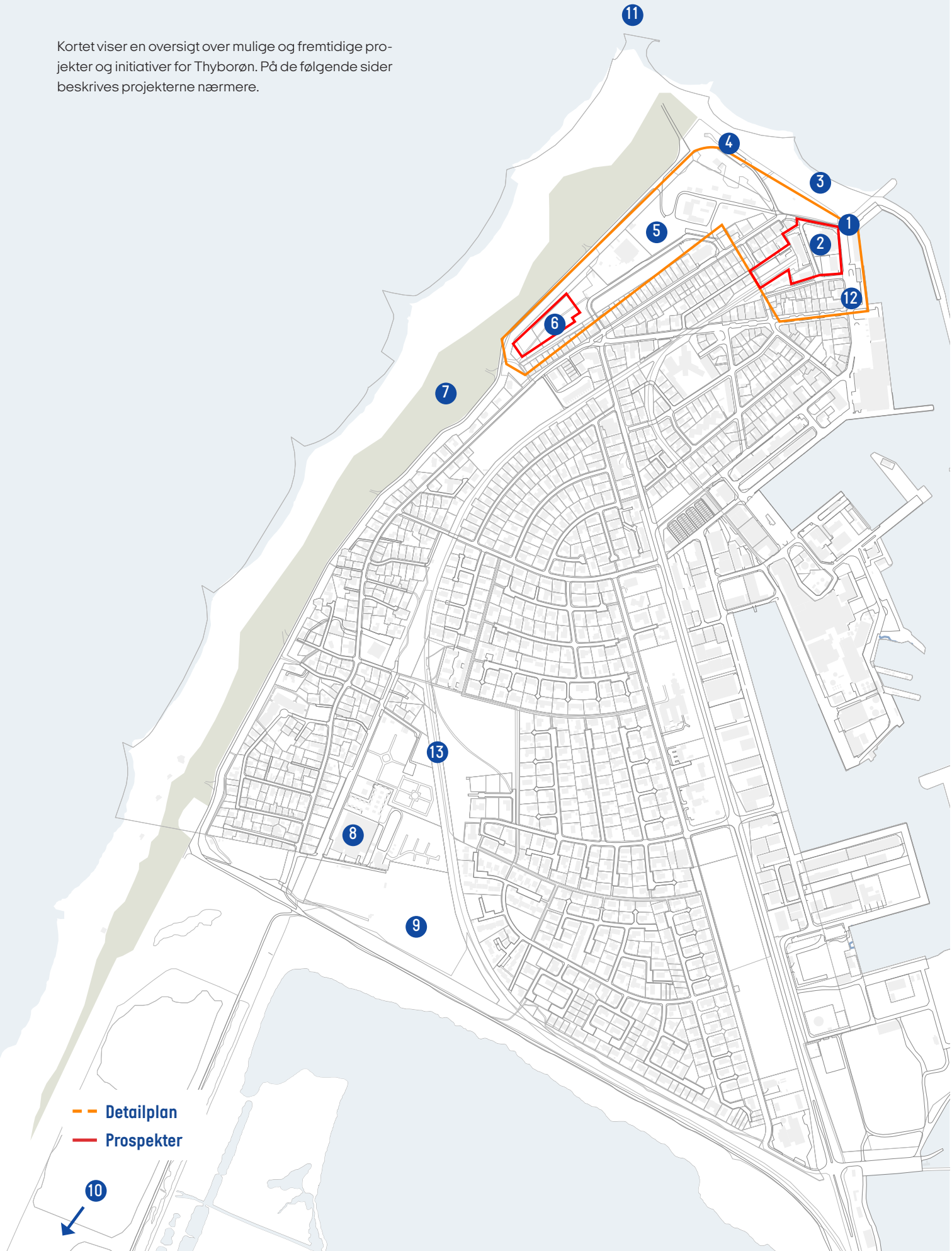
De to bebyggelsestypologier samler sig om et centralt vådområde, hvor regnvand kan opsamles og håndteres. Det centrale vådområde kobler sig på det omgivende vådområde øst for grunden som del af et større 'blåt' naturområde til rekreation og aktivitet.

Nordlig ankomst
Vej
Strandvejen
"KLITGÅRDENE"
24 enheder x
180 m2 sommerhuse
Pool
Klitlandskab
Fælles værksted
mulig overgang
sti til stranden
Vådområde
Fællesfaciliteter
VLTJ-banen
Østlig ankomst
Eks. sø
Eks. sommerhusområde
"PLANTAGE-KLYNGERNE"
60 enheder x
100 m2 sommerhuse
vej
Fælles uderum
Skovsti
Mulig forbindelse
til stationen
fredet hedeområde
Eks. plantage
Victoria Street station
Vejlby Klit Vej
0m
50m
100m

OVERBLIK OVER INITIATIVER I THYBORØN

1. Promenade og byrum kobler Thyborøn Havn og attraktionsområde sammen
2. Hotel Havkraft tilfører byen et nyt samlingspunkt og en ny profil
3. Profilstrand - maritime oplevelser året rundt
4. Bynær autocamping med udsigt over havet
5. Attraktionsområdet formidler en levende historie
6. Safiarihotellet byder på ferie med oplevelser
7. Diget binder byen sammen
8. Vandkulturhuset Wærket har åbent hele året
9. Glamping ved Lagunen
10. Naturrum Thyborøn, en del af geoparken
11. Indsnævring af Thyborøn Kanal
12. En højvandsmur med rekreativ værdi
13. Kanal/Å langs banen

Kortet viser en oversigt over mulige og fremtidige projekter og initiativer for Thyborøn. På de følgende sider beskrives projekterne nærmere.

Fanø bad, Everyday Studio & MASU Planning

PÅ FANØ HAR MAN MED EN NY CENTRAL PLADSDANNELSE skabt et samlende byrum for møder mellem lokale og gæster - et nyt energisk samlingspunkt i byen.

Thy Strand, "Strandet".

I THY BENYTTES STRANDEN SOM SCENE FOR FORMIDLING af et kommunalt projekt, hvor havplast genanvendes til nye produkter og strandgæster på tur inviteres til at hjælpe med at indsamle plastik.

Hotel OhBoy Malmø, Google Streetview

HOTEL OH BOY I MALMØ ER VERDENS FØRSTE CYKELHOTEL, hvor alle værelserne har egen cykel. Hotellet har en bæredygtig profil, og Indvendigt er der arbejdet med brug af lokale materialer og lokalt design.

1: Promenade og byplads kobler Thyborøn Havneby og attraktionsområde

På hjørnet af Hotel Havkraft anlægges en ny byplads, som skaber et centralt og aktivt knudepunkt på den gamle havn. Den nye byplads skal have en ensartet belægning, der samler rummet fra facade til facade. Parkering omorganiseres, så der opstår en opholdszone foran det nye havnehotel med mulighed for udeservering, når vejret tillader det. En ny promenade forbinder havnepladsen med attraktionsområdet. Den eks. strandpromenaden langs diget krydses af en række tværgående boardwalks, der giver direkte adgang til stranden.

2: Hotel Havkraft - nyt samlingssted og skarp profil

Med fraflytningen af den nuværende industrivirksomhed på BOCO-grunden åbner en unik mulighed for at løfte byens turismemæssige potentiale og tilføre nye oplevelser og helårsbaserede overnatningsmuligheder centralt placeret i hjertet af Thyborøn Havneby. Byens nye hotel skal indeholde en kombination af ferielejligheder og hotelværelser samt fællesfunktioner som reception, et uformelt fiskebrasserie, en pejsestue/lounge, som fungerer som 'dagligstue' for byens borgere og hotellets gæster, et morgenmadskonditori samt fremvisning og udsalg af lokale produkter, eks. inden for kunsthåndværk.

'Havkraft' skal tilpasses den omkringliggende bebyggelsesskala, men have sin eget formsprog og en arkitektur, der skiller sig ud fra omgivelserne. Et unikt og bæredygtigt hotel, der kan fungere som byens vartegn, som ses fra indsejlingen til fjorden og bidrager som brand til byen. Materialer refererer til havnens rå og ufriserede formsprog. Havkraft er et ambitiøst bæredygtigt projekt, hvor klimaløsninger, genanvendelse og genbrugsmaterialer er i højsædet. Indretningen skal være rå, men imødekommende og hyggelig og 'tappe ind' i historien om livet på havet.

Stueetagen mod Havnegade og den nye byplads skal være åbne og transparente og invitere de forbipasserende indenfor. Bebyggelsen skal følge den eksisterende bys facadelinjer. Bygningen er højst på hjørnet med tre-fire etager og trapper gradvist ned til to-tre etager, hvor den møder de omkringliggende huse. Tagflader indrettes til både private og offentlige ophold. Fra tagetagen vil der være panoramaudsigt over havet og indsejlingen til Thyborøn.

AUTOCAMPING langs New Zealands kyst er blevet mere og mere populært blandt turister, som søger anderledes, initime og naturnære oplevelser ud over det sædvanlige.

LE BARN I FRANKRIG tilbyder attraktive overnatningstilbud for folk, der søger det rolige, frie og autentiske get-away, placeret midt i landskabet mellem marker og gamle egetræer.

PROJEKTET 'VESTLED' I HVIDE SANDE sikrer god adgang til Vesterhavet. En teglbelægning følger naturligt klitternes bølgede topografi og forener byrum og landskabsrum.

Prospekt for Hotel Havkraft er yderligere beskrevet under afsnit 5, prospekter.

3: Maritime oplevelser på stranden året rundt

På Thyborøn Strand er gæsterne garanteret et højere serviceniveau end på andre strande. Her er livredder i sommerperioden, servicefaciliteter samt bespisning og parkering inden for kort afstand. I sommerperioden summer stranden af liv med pop-up-sommerboder, lege- og opholdsmøbler, formidling af livet på havet etc. På andre tider af året danner stranden udgangspunkt for udflugter som sea-safari eller ravsafari. Nye forbindelser på tværs af diget binder stranden sammen med den bagvedliggende by og guider de besøgende videre til attraktionsområdet og Havnebyen.

4: Bynær autocamping med udsigt over havet

En del af den nuværende parkeringsplads i klitten ned mod stranden omdannes til et unikt autocamper-spot tæt på by, strand og attraktioner og med udsigt over Vesterhavet. Driften kan varetages af en af de nuværende aktører i området, som stiller servicefaciliteter som toilet, bad, mindre vaskeri og fælles hænge-ud-område til rådighed. Det kunne være i det nye havnehotel eller ved at indrette en af de eksisterende røde huse til formålet.

5: Attraktionsområdet formidler en levende historie

Attraktionsområdet med Jyllandsakvariet, Sea War Museum og Kystcentret er tilsammen en port til at forstå og opleve områdets natur- og kulturhistorie. Området udbygges og fortættes med nye oplevelser. Attraktionerne forbindes tydeligt via to promenader. Mellem bygningerne 'flyder' landskabet ind og skaber læ- og opholdsrum, hvor områdets gæster kan tage et hvil, inden turen går videre. Et netværk af boardwalks forbinder - sammen med promenaderne - attraktionsområde, by, landskab og kyst.

Parkeringspladsen omorganiseres og 'pakkes ind' i grønt, bakket terræn og beplantning. Biler og bløde trafikanter adskilles - det skal være let at komme til og fra området i bil, og det skal være trygt at bevæge sig rundt som fodgænger. En ensartet skiltning og vejvisning kan være med til at brande området og gøre det lettere for de besøgende at finde vej.

HVIDBJERG STRAND FERIEPARK er Danmarks eneste seksstjernede campingplads. Campingpladsen tilbyder en bred pallette af overnatningsmuligheder i høj kvalitet og tæt på naturen.

PÅ DEN LILLE Ø AURUM I TYSKLAND bevæger de mange turister sig på boardwalks, der både giver adgang til og beskytter naturen.

En omstrukturering og gentænkning af bygningernes indhold kan bidrage til en bedre udnyttelse og drift af bygningerne – og en mere fortættet oplevelse. Det nuværende kystcenter kan i fremtiden rumme et formidlings- og servicecenter for hele attraktionsområdet med fællesfaciliteter, møderum, konferencerum etc.

De røde huse lejes ud til lokale aktører og andre og fungerer som levende værksteder og til udsalg af kunsthåndværk.

6: Safarihotellet byder på ferie med oplevelser

For enden af attraktionsområdet, i læ af diget, placeres et nyt hotel. Hotellet knytter sig op på de mange attraktioner, som det ligger side om side med. Modsat havnehotellet, som er uformelt og mere folkeligt, henvender 'Safarihotellet' sig til de målgrupper, der ønsker at bo tæt på byens attraktioner og havet.

Safarihotellet skal indeholde en kombination af hotelværelser og ferielejligheder. Konceptmæssigt skal det bygge videre på områdets oplevelser og aktiviteter og det fremtidige indhold af de røde huse. Der kan fx arbejdes med pakkeløsninger i samarbejde med attraktionerne, der har udtrykt interesse herfor. Det kan også være atelierboliger for kunstnere eller en fiskerestaurant, hvor gæsterne kan få deres friskfangede fisk tilberedt af en professionel kok. Bygningen placeres nænsomt i landskabet i form og med materialer, der falder nænsomt ind i omgivelserne, f.eks. træ og beton. Små forskydninger skaber læ- og opholdszoner. Bygningen må være op til tre etager. Klimasikring udføres som en del af landskabsbearbejdningen i form af hævede platouer og lavninger.

Prospekt for Safarihotellet er yderligere beskrevet under afsnit 5, prospekter.

7: Diget binder byen sammen

Diget opgraderes til at blive en landskabelig hovedattraktion og rekreativ oplevelsesrute for gående. Sammen med Vesterhavsgade fungerer diget som byens nord-sydgående forbindelse, på kanten mellem kysten og byen, mellem landskabet og attraktionerne. Høfderne markeres med en række fysiske

Wærket Thyborøn , Nøhr & Sigsgaard

WÆRKET I THYBORØN samler idræt, mad og kultur under et tag. Det nye vandkulturhus skal være samlingspunkt for byens borgere og tiltrække besøgende uden for sæsonen.

Lærkereder, Henne Strand

LÆRKEREDERNE VED HENNE STRAND CAMPING er et unikt glamping-produkt til den kræsne gæst. Lærkerederne har været utroligt populære siden deres åbning i 2018.

Tipperne Fugletårn, Foto: Bjørn Pierri Enevoldsen

FUGLEKIGGERTÅRNET VED RINGKØBING FJORD er et af en række fysiske nedslagspunkter, der skaber smukke naturdestinationer i det åbne landskab.

nedslag, såsom et udsigtspunkt, et landskabselement, en formidlingspost, som bryder afstanden ned og byder på oplevelser undervejs. Tværgående forbindelser forbinder høfderne og den bagvedliggende by.

8: Vandkulturhuset Wærket er åbent hele året

Byens nye vandkulturhus, Wærket, samler sportshaller, motionscenter og et helt nyt vandland med svømmebassin, sauna og wellness-område. Det nye vandkulturhus skal være samlingspunkt for byens borgere og udvide mulighederne for at få turister til byen i uden for sommerperioden.

9: Glamping ved Lagunen

Den eksisterende campingplads skal videreudvikles og fornyes med nye typer overnatning for gæster, der er villige til at betale lidt mere for en særlig oplevelse. Det kunne være hytter med plads til cykler eller surfgear målrettet de aktive gæster eller hytter med egen udendørs spa og udekøkken. Eller mobile glamping-enheder placeret i landskabet omkring Lagunen. Campingpladsen har en attraktiv beliggenhed tæt på Lagunen, havet, stranden og det nye vandkulturhus, Wærket, med mulighed for at holde aktiv ferie året rundt. Vest for campingpladsen ligger den gamle fiskerby med sine små, skæve huse. På sigt har området potentialet til at blive et nyt by-resort.

10: Naturrum Thyborøn, en del af geoparken

Naturrum Thyborøn skal videreudvikles som en del af geoparken og danne rammen om udflugter ud i naturen. Den eksisterende stiforbindelse rundt om Lagunen understøttes med fysiske nedslagspunkter i landskabet, f.eks. udkigstårne, fugleskjul, broer og shelters, som formidler stedets historie, flora og fauna. Nye rekreative ruter kan styrke forbindelsen mellem Thyborøn og Harboøre og feriehusområderne syd for.

Perlebugt familielagune Büsum, pixabay

I BÛSUM ER KLIMALØSNINGEN brugt til at etablere en 'familielagune' med roligt vand og udendørsfaciliteter og cafe.

Struer Havn, Struer Kommune

STRUERS NYE HAVNEFRONT er et ambitiøst klimasikringsprojekt, som ikke blot beskytter mod oversvømmelser, men også har skabt et attraktivt byrum, der binder by og havn sammen og giver mulighed for ophold.

11: Indsnævring af Thyborøn Kanal

Stigende havvandsstande påvirker det vestlige Limfjordsområde og udvikles derfor mellem de syv kommuner og de syv vandforsyninger i den vestlige Limfjord, hvor Lemvig Kommune fungerer som projektledelse.

Indsnævringen af Thyborøn Kanal, som skal forhindre oversvømmelse ved stormflod, er en fysisk forlængelse af høfde 58 eller 59 og skal, ud over at løse de klimatiske og tekniske udfordringer, tilføre byen et nye rekreativt område. Projektet for indsnævringen kan skabe en rolig lagune nær byen. Høfdens forlængelse kan være en landskabelig tange, der skaber en ny strand og rekreativ park på vandet, hvor der evt. kan indtænkes nyt byggeri, overnatning eller restaurantion.

Både dette og de to følgende initiativer er så teknisk komplekse og økonomisk omfattende, at det fordrer selvstændige udviklingsplaner at belyse dybdegående.

12: En højvandsmur med rekreative værdi

En 700 meter lang højvandssikring skal udfylde 'hullet' - et område, der ikke er sikret på lige fod med omgivende områder - omkring den centrale bykerne og sikre byen mod havvandstigninger. Projektet kan med fordel placeres langs kajkanten og skabe en ny rekreativ og styrket forbindelse langs havnekajen på dele af strækningen. På den måde kan højvandsikringen både beskytte byen mod havvandsstigninger og fungere som en ny rekreativ oplevelse med hævede flader til ophold, trapper og ramper, legeområder mv. , der samler byen og havnen.

13: Kanal/å langs banen

En af løsningerne til håndteringen af det overskydende vand er eksempelvis at etablere en ny kanal langs banen. . Det vil forhindre byen i at sætte sig yderligere, samtidig med at den kan byde på et nyt rekreativt, grønt forløb gennem byen. Kanalen kan skabe nærhed til vand nye steder i byen og skabe merværdi til byen.

Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

THORSMINDE

Fiskerbyen ved havet

Kom. Lev dig ind i livet ved havet - før og nu

Herude vestpå. I Thorsminde. Her møder du en anden ro end andre steder på kysten. Byen er en lille, levende fiskerby med et aktivt havnemiljø. Alle kender alle. Folk mødes, ser fiskerne komme ind fra havet og snakker om ingenting.

I Thorsminde har mennesker altid levet på naturens betingelser. Det giver en særlig måde at leve med hinanden på. Får du brug for hjælp, står alle på rad, hver parat til at yde sit.

Her regner du ikke noget for at være umuligt. Du må bare arbejde for det, du har sat dig for.

Du kan ikke sige, at byen er overrendt. Langt fra. Så når du finder frem til Thorsminde, kan du sænke skulderne og møde en by med en lang række kvaliteter, der knap nok er opdaget endnu.

Det ligger i byens identitet at modtage fremmede og stå klar til at hjælpe. Glæden ved at være vært er oprigtig og stolt. Byens borgere er ambassadører for byen og området.

Vind og vejr betyder noget. Naturen fås ikke smukkere end her. Uberørt og utæmmet. Selv lyset er noget særligt.

Maden smager anderledes. Salt. Urter. Frisk fisk. Fang den selv, eller fråse i de fisk, fiskerne henter på havet.

Naturen er både mild og vild. Fjorden med det stille vand.

Vesterhavet, som er brutalt, når det er værst. Dramatiske strandinger står klart i den kollektive erindring. Få historien om dem og befolkningens møde med søfolk fra hele verden på Strandingsmuseum St. George.

Kyststrækningen er rå. Sandet fyger. En aften med havblik og solnedgang kan være nærmest magisk. Men det samme er en aften, hvor stormen får huset til at knage og glassene i skabet til at klirre.

Grib vandrestøvlerne. Udforsk områdets klitplantager. Mærk havet. Det er, som kloden trækker vejret gennem bølgerne.

Redlnk, dec 2019

Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

THORSMINDE I 2030

Thorsminde skal tilbyde et hyggeligt og autentisk feriested i lille skala. Her bliver besøgende budt velkommen i et lille, levende lokalsamfund, der har fiskeriet og havet som omdrejningspunkt, og som tilbyder høj kvalitet hele vejen rundt. Thorsminde skal skabe rammerne om en oplevelse af naturen som velvære. Lange vandreture, cykelture, lystfiskeri eller kajak på hav eller fjord. Vildmarksbade, vinterbade og saunagus. Thorsminde skal byde på en bred pallette af muligheder for at være i naturen på en måde, der gavner både krop og sind.

Thorsminde skal være stedet for weekend-getaways fra byen, yogaretreats og friluftsferier for gæster, der sætter naturen i højsædet - og for besøgende i nærtliggende sommerhusområder. Naturen er lige uden for døren og venter bare på at blive udforsket, og Thorsminde skal skabe afsættet for, at de besøgende i Thorsminde kan gøre det på egen hånd. Thorsminde by skal udvikles, så det autentiske kulturmiljø bevares og videreudvikles med nye tilbud, der støtter op om oplevelsen af at være tæt på en mangfoldig natur med mange oplevelsesmuligheder. Der skal etableres overnatningsmuligheder af den rette høje kvalitet i form af et hotel, der kan danne rammerne om naturoplevelserne. Hotellet kan oplagt samarbejde med Strandingshotellet og dele funktioner, f.eks. en restaurant, der serverer lokale råvarer af høj kvalitet til en pris, der kan betales af de fleste.

På sigt kan campingpladsen og de tilstødende arealer udvikles til et byresort, der har et skarpt konceptuelt fokus på friluftsoplevelser i naturen, på hav såvel som i fjord. Og som skaber en stor kapacitet, men uden at ødelægge byens karakter af at være en lille, hemmelig og autentisk by.

FREMTIDSBILLEDE

Thorsminde - fritidsbyen ved havet

Det nye Strandtorv samler en række eksisterende og nye attraktioner i Thorsminde. Mod havnen udbygges det populære fiskespot - 'Fisketrappen' er en stort byrumsmøbel i træ, der giver direkte adgang til vandet, udsyn mod havet og er en oplagt solnedgangsterrasse. Bag Strandingsmuséet og infocenteret til geoparken, putter det nye Strandingshotel sig mellem klitter og naboer. Hotellets arkitektur er afstemt med muséets, så det byggede miljø omkring torvet opfattes sammenhængende.

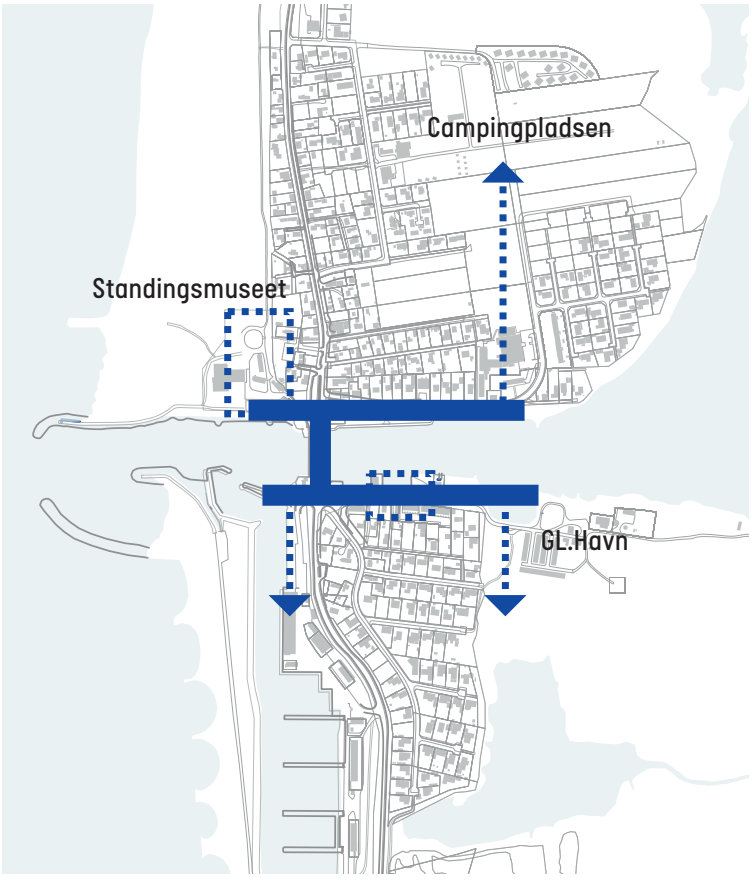
I Thorsminde er små oplevelser store. En lille, autentisk og ydmyg ferieby med et væld af muligheder for at opleve naturens mangfoldighed og med en mulighed for at få et afbræk fra byen og hverdagen. Byen tiltrækker naturelskere i alle aldre, både professionelle og amatører, lokale og besøgende, der mødes i Thorsminde for at dyrke deres fælles interesse for naturen i autentiske og rolige omgivelser.

De besøgende bor på Thorsmindes nye hotel, der tilbyder overnatning af god kvalitet. Hotellet stiller vildmarksbade og sauna til rådighed for trætte kroppe, der kommer hjem fra en lang dag ude. Eller de bor på campingpladsen, der tilbyder nye oplevelsesorienterede overnatningsformer og arrangerer vandre-, cykel- og kajakture i lokalområdet og i Naturpark Nissum Fjord. Havet og Fjordens Hus er samlingspunkt for vandsportsrelaterede aktiviteter og formidling af naturen for besøgende fra hele kommunen, for turister, der vil opleve Thorsmindes natur, og for byens borgere, der mødes til aktivt udeliv såvel som fællesspisning, bankoaftener mm.

På den gamle havn findes et ægte fiskermiljø. Her kan besøgende nyde en friskfanget fisk på det lille lokale spisested. Eller selv fiske sammen med de lokale og mærke suset, når der er bid. For i Thorsminde er man ikke bare på besøg, her lever man sammen med lokalbefolkningen.

BYSTRATEGISK GREB - DET STORE H

Det Store H omfatter Thorsmindes centrale område omkring slusen. Det Store H repræsenterer kanterne mod vandet, og det binder nord, syd, kyst og fjord sammen. Det Store H formidler byens nye centrum og forbindelse, og det styrker samtidig koblingen til bagvedliggende funktioner. H'et kobler eksisterende og nye funktioner og bliver byens hovedforbindelse. Det er her livet, og byudviklingen fortsat skal koncentreres omkring for at skabe en by, der er tæt bundet sammen, og som er let at navigere i.

Illustrationen til venstre viser "Det Store H", nye forbindelser og fokusområder i Thorsminde. " Det Store H" består af en central fysisk forbindelse omkring slusen og kanterne til vandet. "Det Store H" samler byens funktioner og byens dele i en ny samlet bystruktur.

BYUDVIKLINGSSTRATEGIER

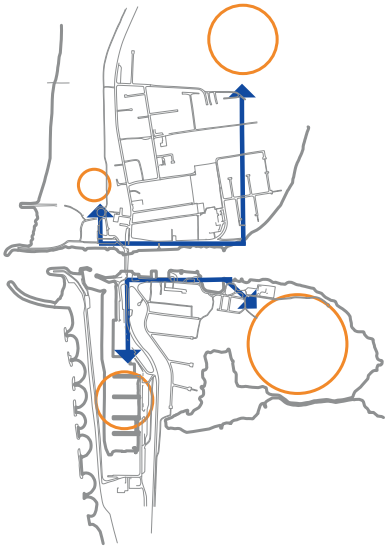
Thorsminde skal forbindes på langs og på tværs. Slusen er i dag en barriere mellem nord og syd, men skal i fremtiden fungere som et attraktivt bindeled. Forbindelserne langs vandet skal iscenesættes på ny, så man naturligt ledes fra sted til sted.

Thorsminde har i dag spredte tyngdepunkter. Tyngdepunkter skal understøttes med nye mødesteder og byrum, der samler bylivet og formidler det særlige ved Thorsminde.

Thorsmindes unikke placering mellem havet og fjorden skal iscenesættes. Slusen markerer tydeligt dette skift mellem hav og fjord. Fjordlandskabet, øst for slusen, med sin bugtede og grønne kant skal styrkes. På den vestlige side skal havnens præcise og hårde kanter understreges.

For at samle byen fysisk og koncentrere bylivet skal det centrale Thorsminde have gode og smukke forbindelser til resten af byen og de omgivende landskaber. Forbindelserne giver sammenhæng i hele byen og leder de besøgende videre rundt i byen og landskabet.

DETAILPLAN THORSMINDE

Detailplanen for Thorsminde tager afsæt i byudviklingsstrategierne. Havet og fjorden, nord og syd bindes sammen af et byrums-og forbindelsesprojekt, der har sit udspring i det nye bytorv og samler Strandingsmuseet, det nye hotel og den lille café. Byrumsprojektet tager udgangspunkt i eksisterende elementer og forstærker dem med nye oplevelser.

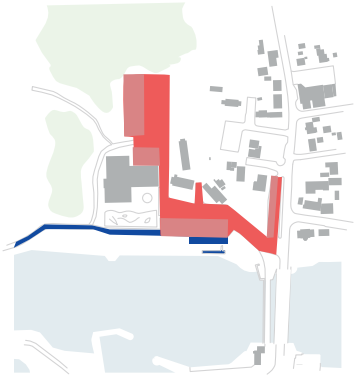
Fisketrappen udvides og opgraderes til et nyt byrum på kanten mellem torvet og havet, og skaber en 'scene' til lystfiskerne og et samlende og sydvendt trappeseret byrumsmøbel i forbindelse med strandpromenaden. Byrumsforbindelsen trækkes videre hen over slusen og fortsætter på begge sider af vandet. Mod vest og kysten forbinder den videre til molen og stranden, mod øst og fjorden skaber den tydelige overgang til området ved Havnevej. På hjørnet ved Gammel Havn opstår et nyt byrum, der skaber let adgang til havnen ved fjorden og fungerer som et sidde-, fiske- eller opholdsmøbel på kajen.

Byrumsforbindelsen fortsætter videre ned til Ottomines Fiskebod, hvor små nedslag leder de besøgende videre ud til naturområdet/fugleøen længere mod øst. Byrums- og forbindelsesprojektet består af både belægning og fysiske elementer, der binder byens sammen. Den understøttes af et belysningskoncept, hvor master med spots leder forbindelsen rundt i byen i de mørke perioder og om aftenen.

Plænen mellem slusen og Havet og Fjordens Hus fungerer som visuel og fysisk forbindelse mellem pladsen ved byens centrale torv, fjorden og campingpladsen. Torvets belægning trækkes ud over kørebanen, så der skabes en fysisk kobling til plæneområdet og øget opmærksomhed og velkomst for forbipasserende. Den sydvendte fjordbred 'plænen' omdannes til et frodigt og grønt fjord-parklandskab med et nyt blå-grønt byrum ved Havet og Fjordens Hus. Langs fjordbreden er der beplantning og vandelementer, som kan tåle at blive oversvømmet, når vandet stiger.

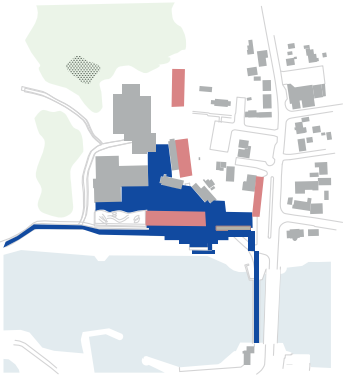
Et trædæk spænder fra Havet og Fjordens Hus hen over vejen og ender i en træbro med plads til forskellige natur- og friluftsaktiviteter, naturformidling, leg og ophold. Træbroen skal udføres som en pontonbro, der følger vandstanden i fjorden og gør det muligt at søsætte sin kajak uanset vandstanden. Fra træbroen er der adgang videre mod nord til aktivitetsområdet ved hallen og legepladsen, forbi udviklingsområder for fremtidig turismeudvikling i tilknytning til Havet og Fjordens Hus såsom et nyt surfcenter og nye outdoor-hytter i forbindelse med campingpladsen. Tilsammen danner området et nyt fritids-og friluftslivsområde, som kobler sig på plænen og byen.

THORSMINDE I DAG

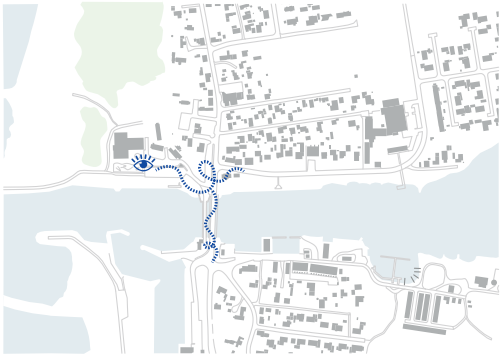

I dag opleves byrummene omkring Strandingsmuseet uklare og fremstår mest som kørebaneareal til biler.

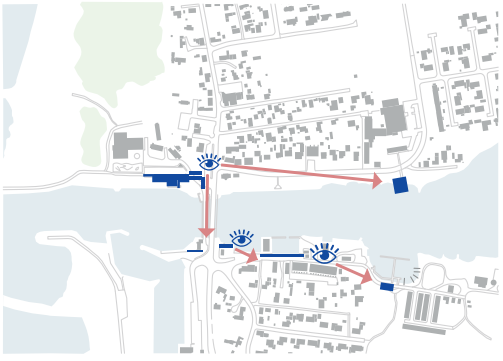
THORSMINDE I FREMTIDEN

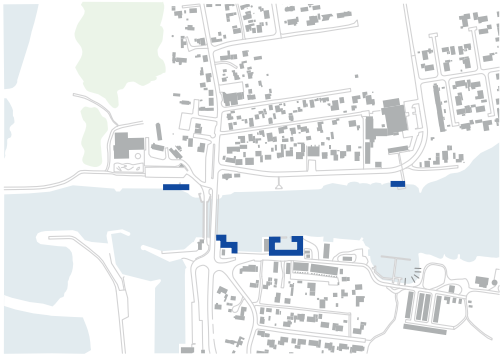
Med en fremtidig samlende belægning samles byrummene.

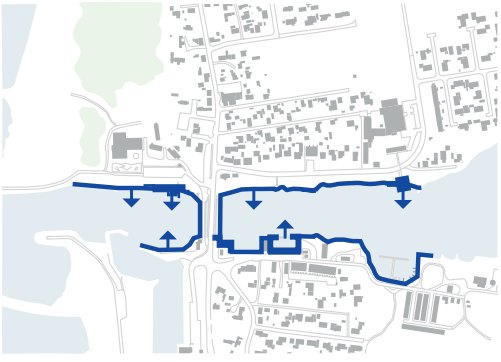
I dag mangler der en tydelig orientering i Thorsminde, så man naturligt ledes fra sted til sted.

Med nye fysiske nedslag, som er strategisk placeret, opnås nye opholds- og mødesteder og visuelle forbindelser, så gæster automatisk præsenteres for byens attraktioner.

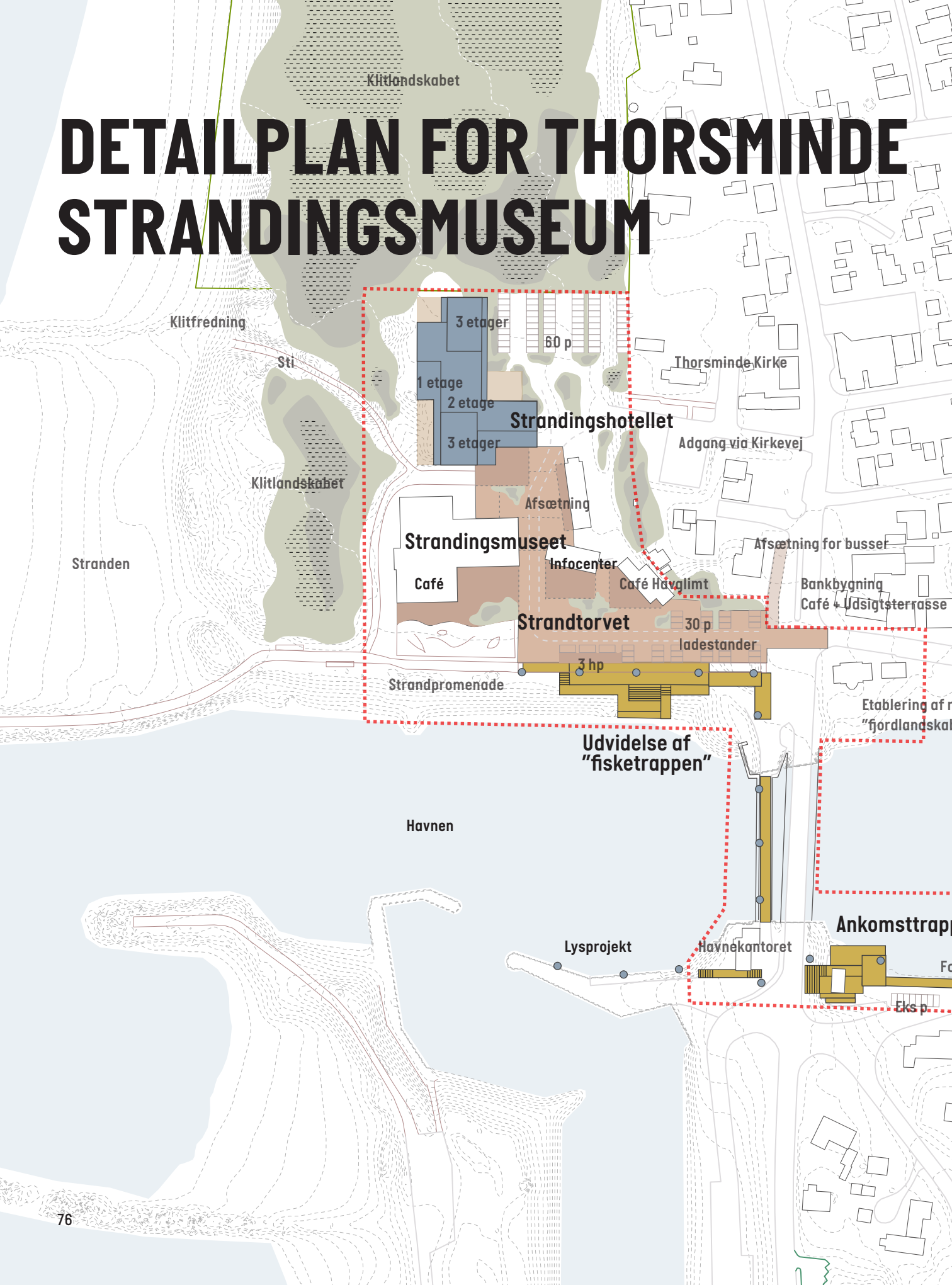

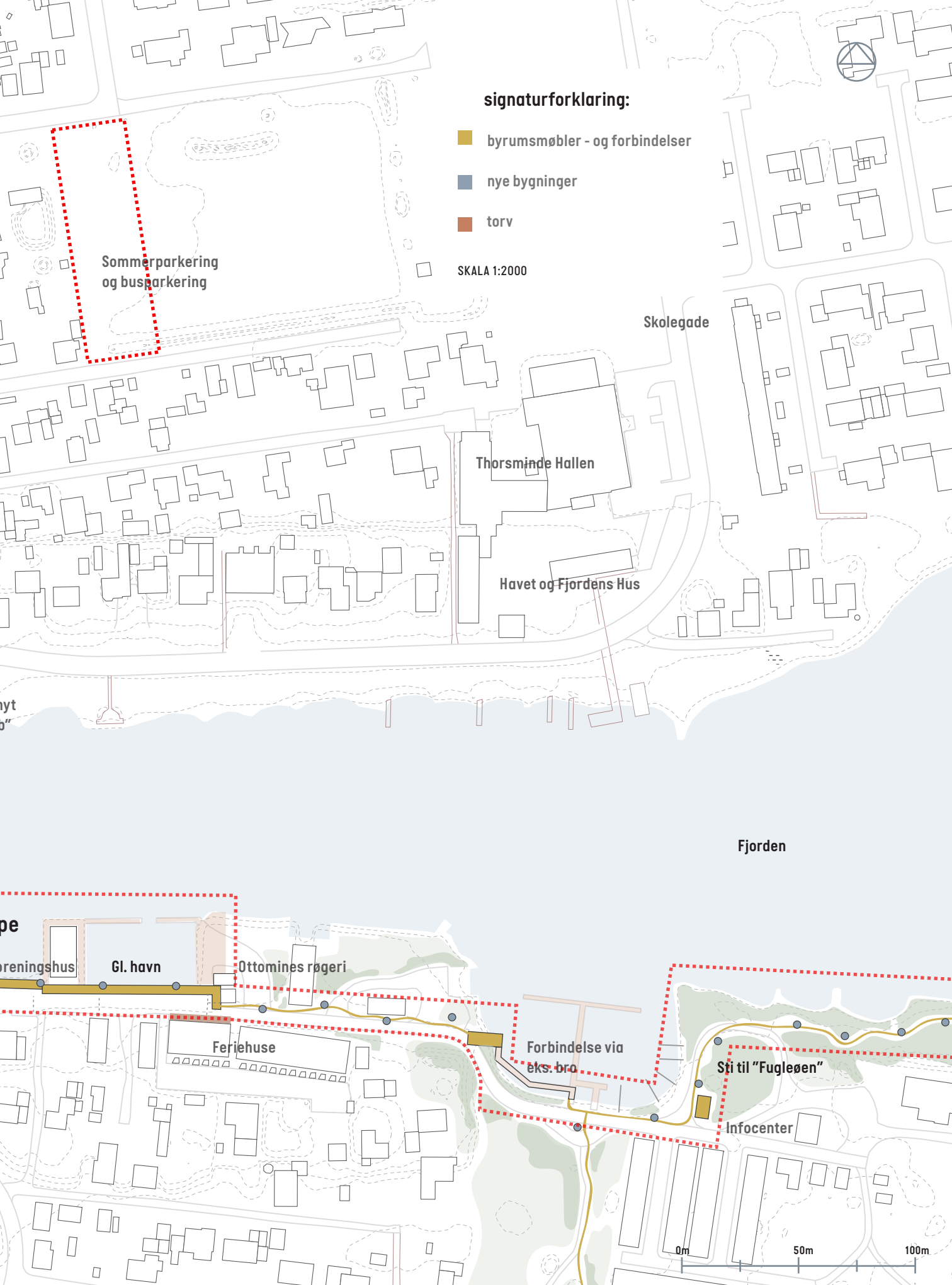
I dag opleves kontakten til vandet kun meget få steder i byen.

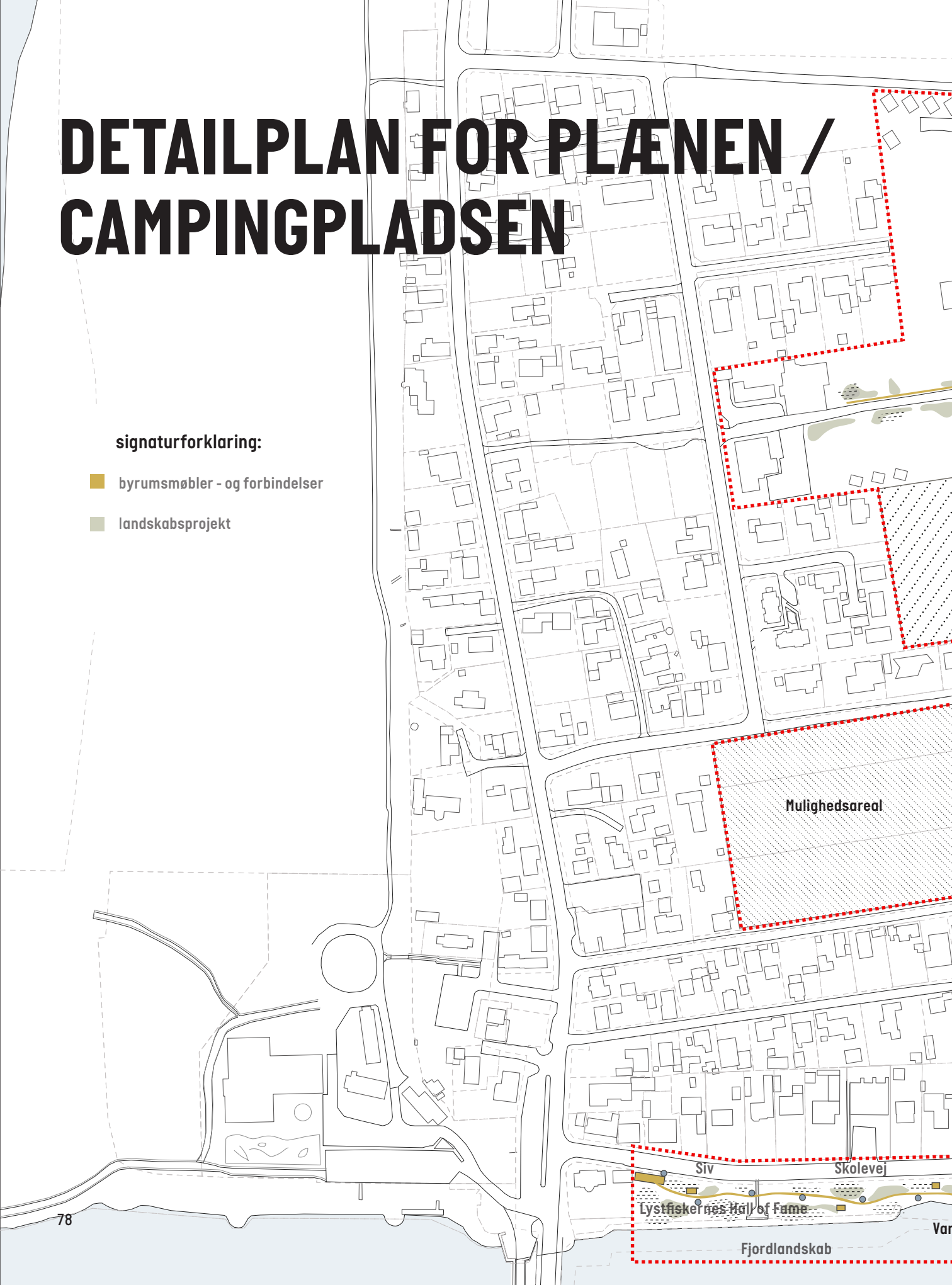
Med en fremtidig bearbejdning af kanten mod vandet skabes der sammenhæng mellem eksisterende miljøer langs vandet og nye mødesteder, der kan tåle at bive oversvømmet.

DETAILPLAN FOR THORSMINDE STRANDINGSMUSEUM

signaturforklaring:
byrumsmøbler - og forbindelser
nye bygninger
torv
SKALA 1:2000
Sommerparkering
og busparkering
Skolegade
Thorsminde Hallen
Havet og Fjordens Hus
Fjorden
Gl. havn
Ottomines røgeri
Feriehuse
Forbindelse via
eks. bro
Sti til "Fugleøen"
Infocenter
0m
50m
100m

DETAILPLAN FOR PLÆNEN / CAMPINGPLADSEN

Campingpladsen
Støttepunkt
Mulighedsareal
Mulighedsareal
Skolevej
Stiforbindelse
Eks. legeplads
Støttepunkt
Thorsminde Hallen
Havets- og Fjordens Hus
Naturvejledning
Værksted
Plœnen
ndkikkert
Overdækning
Redningspakkehus
0m
50m
100m

OVERBLIK OVER INITIATIVER I THORSMINDE

14 Havneliv og nye funktioner ved Strandingsmuseet

15 Nyt hotel ved Strandingsmuseet tiltrækker nye målgrupper

16 Profilstrand, oplevelser året rundt

17 Slusen binder byen sammen

18 Plænen skaber adgang til vandet og forbindelse på tværs af forplads til Havet og Fjordens Hus

19 Havet og Fjordens Hus samler vandsportsrelaterede foreninger

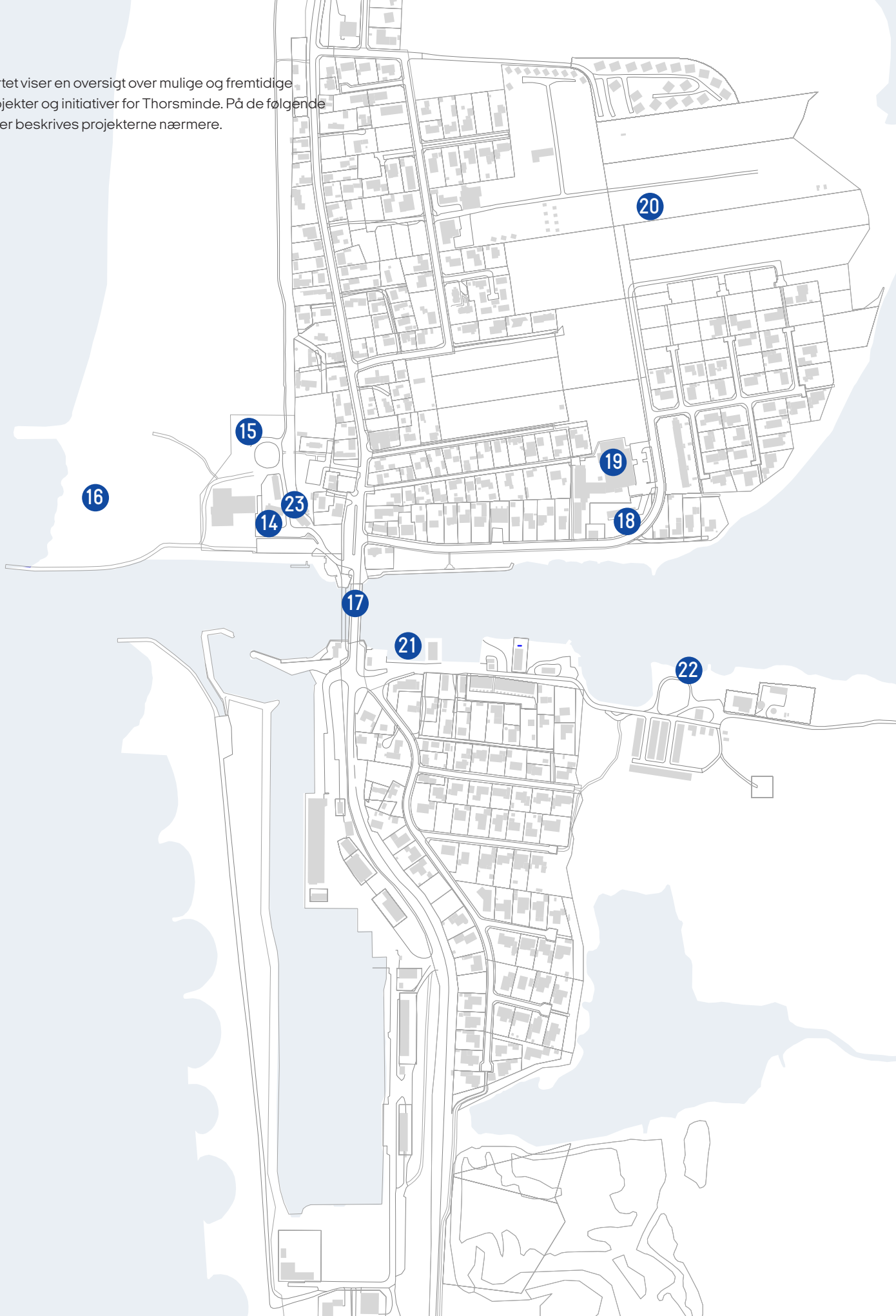
20 Udvidelse og fornyelse af campingpladsen

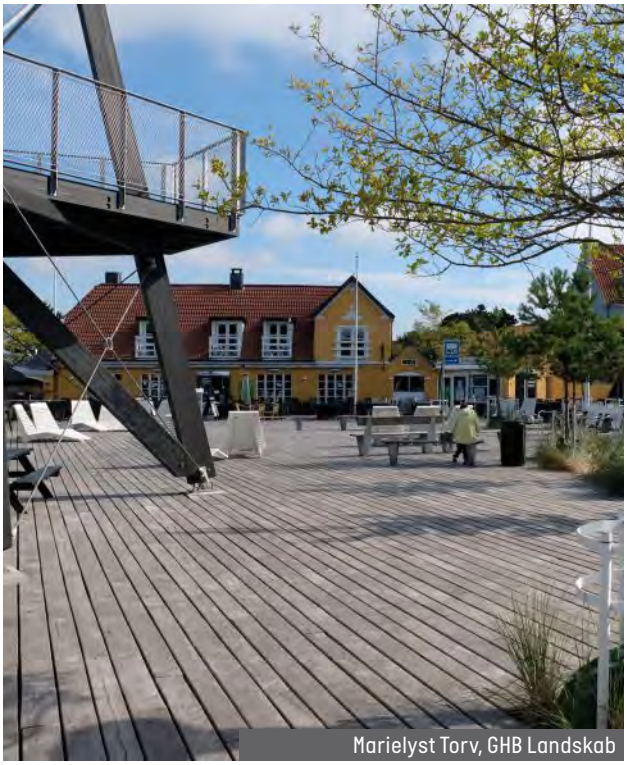
21 Kulturmiljø og fiskeri ved fjorden

22 Wayfinding til Fugleøen

23 Besøgscenter Naturpark Nissum Fjord

Kortet viser en oversigt over mulige og fremtidige projekter og initiativer for Thorsminde. På de følgende sider beskrives projekterne nærmere.

Marielyst Torv, GHB Landskab

MARIELYST TORV er et gennemgribende arkitektonisk greb, der samler Marielyst Torv og giver stedet tydelig identitet. En træbelægning spænder fra facade til facade og forener mange forskellige funktioner i byen.

ABBA-museet/Pop House, Google Streetview

ABBA-MUSEET i Stockholm samarbejder med hotellet i samme bygning Pop House Hotel. De to institutioner har fælles restaurant og sælger oplevelsespakker, som både inkluderer museeumsentre, mad og overnatning.

14: Havneliv og nye funktioner ved Strandingsmuseet

Pladsen - Strandtovet - foran Strandingsmuseet skal opgraderes med ny belægning, belysning og beplantning. Strandtorvet er byens hjerte og ankomstpunkt. Det er her, de besøgende ankommer, stiller bilen og ledes videre rundt i byen. Parkering samles langs pladsens sydøstlige side og omorganiseres, så der bliver skabt en række kig ud mod vandet. Pladsen anlægges som *shared space,* dvs. et multifunktionelt byrum, hvor alle trafikgrupper og byrumsfunktioner er sidestillede. De eksisterende røde bygninger langs byrummets nordlige side åbnes op og indrettes med café, naturformidling, pop-up-butikker etc., som kan bidrage med liv og aktivitet til pladsen.

Den eksisterende fisketrappe udvides og giver mulighed for at komme helt ned til vandet. Her kan borgere og besøgende fiske, se solnedgangen eller iagttage fiskebådene, når de kommer hjem fra havet.

15: Nyt hotel ved Strandingsmuseet tiltrækker nye målgrupper

Nord for Strandingsmuseet, med udkigspunkter over havet, placeres et hotel, som skal supplere det nuværende overnatningstilbud. En helårsbaseret overnatningsmulighed af god kvalitet i form af hotelværelser og ferielejligheder, som kan trække nye målgrupper til destinationen og skabe kritisk masse. Hotellet målrettes gæster med interesse i naturen. Både for de aktive naturturister og for livsnyderne, som ønsker lidt mere service og højere kvalitet, end fx campingpladsen kan tilbyde.

Den nye bygning opføres i to-tre etager med et tårn i op til fem etager. Bygningen skal have en åben facade og indgangs-

Sauna på stranden i Løkken, DKNT

MOBILE SAUNAER PÅ STRANDEN I LØKKEN med udsigt over havet og adgang til naturpoolen, tilbyder en anderledes form for wellness og liv på stranden også i vinterhalvåret.

Musicon, Roskilde, GHB Landskab

VED MUSICON I ROSKILDE giver den store trappe besøgende direkte adgang til vandet. Trappen fungerer også som ét stort opholdsmøbel.

parti mod Strandingsmuseet og Strandtovet. Fælles faciliteter som morgenmadsrestaurant, café, receptions- og lounge-område samt sauna, yogarum, tørre- og opbevaringsrum til udstyr mm placeres i stueetagen (basen) med adgang til det omgivende klitlandskab. En egentlig restaurant etableres ikke i hotellet, derimod bør der etableres et samarbejde med Strandingsmuseet, så hotellets gæster benytter museets restaurant til middagen. Samdriften vil styrke begges forretningsmodeller. Værelser placeres som udgangspunkt oven på basen og i tårnet. Bygningen skal opføres i samme stil og med samme arkitektoniske udtryk og skala som Strandingsmuseet, og der skal være en stærk visuel forbindelse mellem de to bygninger.

16: Stranden byder på oplevelser året rundt

Stranden i Thorsminde er udpeget som profilstrand, dvs. en strand, hvor gæsterne kan forvente et højere serviceniveau end på andre strande. Her er livredder i højsæsonen samt kort afstand til bespisning og parkering. Nye flytbare installationer som en mobil sauna, et madpakke-ly eller en mobil scene til intimkoncerter i det fri kan trække folk til stranden på andre tider af døgnet og året .

17: Slusen binder byen sammen

Slusen er det hængsel, der skal koble byens forskellige byområder - Strandingsmuseet og erhvervs- og fiskerihavnen vest for slusen med outdoor-aktiviteterne, fjordlandskabet og GI. Havn øst for slusen - sammen. Fisketrappen og en ny ankomsttrappe skal styrke forbindelsen fra slusen til GI. Havn. Ankomsttrappen, hængslet og fisketrappen udføres med samme belægning og belysning, som guider de besøgende rundt i byen og videre ud i landskabet.

Adgang til Gudenåen, Ry Højskole

MULTIFUNKTIONELLE PONTONNER VED GUDENÅEN sikrer udsyn og adgang til Gudenåen ved Ry Højskole. Stedet er multifunktionelt og aktivt. Pontonerne giver rig mulighed for et varieret friluftsliv, fx bad, sauna, kajakhavn etc.

Aktivitetshuset Røsnæs, Spektrum arikitekter

AKTIVITETSHUSET PÅ RØSNÆS HAVN giver mulighed for samvær og aktivitet på og ved vandet. Bygningen understøtter det maritime liv i havnen i form af badeanlæg, sauna, omklædning, isætning af kajakker, udekøkken, mulighed for undervisning o.l. samt strandjægernes og fiskernes aktiviteter.

18: Plænen skaber adgang til vandet og forbindelse på langs

Plænen langs fjordens nordlige bred aktiveres med små fysiske nedslag som vandkikkerter, broer eller udstillinger som 'Fiskernes Hall of Fame'. Foran Havet og Fjordens Hus etableres en platform på vandet. Platformen vil bringe livet inde i Havet og Fjordens Hus udenfor, og gør det muligt at komme helt ned til vandet. Her kan kajakroerne søsætte deres både, fiskerne kan flå deres fangst i flå-køkkenet, og børnene kan fiske med net fra kanten. Plænen ligger optimalt i forhold til aftensolen og spejler livet på GI. Havn.

Aktivitetszonen fortsætter øst om Havet og Fjordens hus, forbi legepladsen og videre op til campingpladsen. Undervejs er en række støttepunkter i form af fysiske nedslag, der leder de besøgende på vej og byder på små oplevelser undervejs.

19: Havet og Fjordens Hus samler vandsportsrelaterede foreninger

Havet og Fjordens Hus skal videreudvikles med fokus på foreningsliv og vand- og friluftsaktiviteter og med en dobbelt målgruppe af både borgere og besøgende. Huset skal være samlingspunkt for kommunens mange vandglade foreninger og et samlingssted for byens borgere, skoleelever på lejrskoler og besøgende.

Den tidligere gymnastikhal omdannes til en multihal med arbejdende værksteder for lokale kunstnere, mindre koncerter, filmforevisninger, banko, gymnastik, yoga, ungdomsundervisning mv. Bygningen åbnes op mod fjorden med et vinduesparti i facaden, så den fremstår transparent og imødekommende og vækker nysgerrighed hos forbipasserende.

På længere sigt har området omkring Havet og Fjordens Hus og campingpladsen potentialet til at kunne udvikles til et outdoor-resort for aktive outdoortyper. Adgangen til Naturpark Nissum Fjord, havet og landskabet kombineret med fisker-

Guesthouse Klitmøller

GUESTHOUSE KLITMØLLER er designet til vandglade gæster og tilbyder sauna og vildmarks-bad som en afslutning på dagen. Hotellet henvender sig til unge mennesker og er holdt i naturlige materialer.

Huset Havs, Løkken, "Huset Havs"

HUSET HAVS I LØKKEN er byens nye samlingspunkt for surfere, borgere og besøgende. I husets café serveres råvarer fra lokale fiskere og fødevare-producenter, og i shoppen kan du leje surfboards og købe lokale, økologiske produkter.

Lillemose Vildmose, Nordjylland; Mona Frederiksen

LILLE VILDMOSE leder de besøgende på vej på en serie af elegante 'broer', der ligger nænsomt i naturområdet, så oplevelsen af den storslående natur ikke forstyrres.

miljøet gør stedet unikt. Autentiske kvalitetsoplevelser, såsom saltvandsbade, saunagus med udsigt over havet eller mud-derbade i fjorden, kan understøtte stedets profil og bringe nye målgrupper til byen.

20: Udvikling og fornyelse af campingpladsen

Campingpladsen udvides og videreudvikles med 40-50 nye hytter målrettet vandsportsudøvere eller naturturister, der søger nærhed til oplevelserne i Naturpark Nissum Fjord eller Geopark Vestjylland. Hytterne har eget køkken og bad samt god plads til udstyr. I tilknytning til hytterne etableres et surfcenter med butik, med butik, spisested, hænge-ud-sted, DIY-værksted etc. Her mødes semiprofessionelle og amatører og deler tips og tricks.

21: Kulturmiljø og fiskeri ved fjorden

Det autentiske fiskemiljø omkring Gl. Havn bevares og understøttes. Her samles lokale og besøgende omkring fiskeriet. De små fiskerhuse med fiskenettene, der hænger til tørre, røgeriet og de små både giver et livligt og autentisk miljø. Den nye ankomsttrappe markerer overgangen og gør det lettere for besøgende at finde vej til Gl. Havn. Wayfinding i form af markering af stier, skiltning og elementer i landskabet leder de besøgende fra Gl. Havn, forbi renseanlægget og videre ud på Fugleøen.

22: Wayfinding til fugleøen

En 800 meter afmærket vandresti leder de besøgende sikkert rundt. Stien går ud til Nissum Fjord, hvor der er placeret fugle-skjul med udkig over fuglebeskyttelsesområdet ved Nissum Fjord. Den eksisterende natursti understøttes af nye fysiske nedslag, som formidler flora og fauna undervejs.

23: Besøgscenter Naturpark Nissum Fjord

Et nyt besøgscenter på havnen i Thorsminde skal formidle Naturpark Nissum Fjord. Her kan besøgende, skoleklasser og byens borgere gøre ophold, spise madpakke og få information om naturparken.

Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

4

FORANKRING OG IMPLEMENTERING

FORANKRING OG IMPLEMENTERING

Med den strategisk-fysiske udviklingsplan for Thorsminde-Thyborøn er der for første gang skabt et fælles grundlag for turismeudviklingen på tværs af de to kommuner med en fælles strategisk retning og prioriterede indsatser, som er forankret politisk i begge byråd.

Det er afgørende for den videre implementering af planen og udviklingen af området, at der fremover er en organisering bag planen, som sikrer den fortsatte udvikling og viderefører det samarbejde, som er igangsat med den strategisk-fysisk udviklingsplan for Thorsminde-Thyborøn.

Realiseringen af planen drives af de to kommuner hver for sig, men i meget nær koordinering mellem kommunernes ledelser, kommunens turisme- og byudviklingsafdelinger, det nye destinationsselskab samt Dansk Kyst- og Naturturisme.

Den strategisk-fysiske udviklingsplan skal danne baggrund for de to kommuners videre arbejde med turismeudvikling og vil indgå som pejlemærket for det nye destinationsselskab og et styringsværktøj til prioritering og rammesætning, som selskabet skal arbejde efter de kommende år.

De lokale turismeaktører involveres løbende i forbindelse med realiseringen af de enkelte tiltag i planen.

Dansk Kyst- og Naturturisme involveres i indsatser, der involverer tiltrækning af nye investeringer i overnatningskapacitet, herunder promovering af projekter og områder, match-making, dialog og tiltrækning af relevante interessenter (operatører, investorer developere eller andre, der kan bidrage positivt) og udvikling af kommercielle projektmuligheder og resort-udvikling.

En trinvis udvikling med strategiske åbningstræk

Den strategisk-fysiske udviklingsplan for Thorsminde-Thyborøn har et langsigtet perspektiv, som strækker sig helt frem til 2030, men skal sættes i gang på den korte bane med en række åbningstræk.

Planen indeholder i alt 24 konkrete projekter, som tilsammen kan skabe et markant løft af de to byer og området samlet set. Projekterne er meget forskellige både ift. økonomi, tid og drift. Planen peger også på en række perspektivarealer, som kan bringes i spil på den helt lange bane i takt med, at der sker en vækst i turismen.

Nogle tiltag i planen ligger uden for kommunernes råderum. Disse rent private investeringer er afhængige af, at private investorer, operatører og developere kan se et kommercielt perspektiv i projektet og finde sammen om det. Kommunerne kan støtte op om dette gennem en aktiv dialog, planlægning og koordinering med de berørte forvaltninger og staten.

Der er tale om en trinvis udvikling, hvor det i første omgang handler om at bygge feriestederne op og gøre området interessant for forretningsdrivende, investorer og besøgende. Kommunen kan kickstarte udviklingen ved at at gå forrest i prioritering og investering i turisme- og byudvikling. Offentlige investeringer skal bidrage til et kvalitetsløft af byrummene, styrke den basale turismeinfrastruktur og skabe reason-to-go. Dette skal tiltrække kommercielle investeringer og operatører i form af overnatningsfaciliteter, spisesteder, butikker mm., og i bedste fald skabe en positiv spiral, hvor investeringer i bymiljøet og øget kritisk masse skaber grundlag for nye investeringer i turismen, som styrker kundegrundlaget og trækker endnu flere besøgende til området.

Åbningstræk

Strategien igangsættes med to åbningstræk, som skal kickstarte udviklingen fra umoden til moden turistdestination. Åbningstrækkene er udvalgt fordi de er realiserbare på den korte bane, har stor effekt for både turister, erhvervsaktører og borgernes oplevelse af de to byer, samtidig med at de bringer nye målgrupper til området.

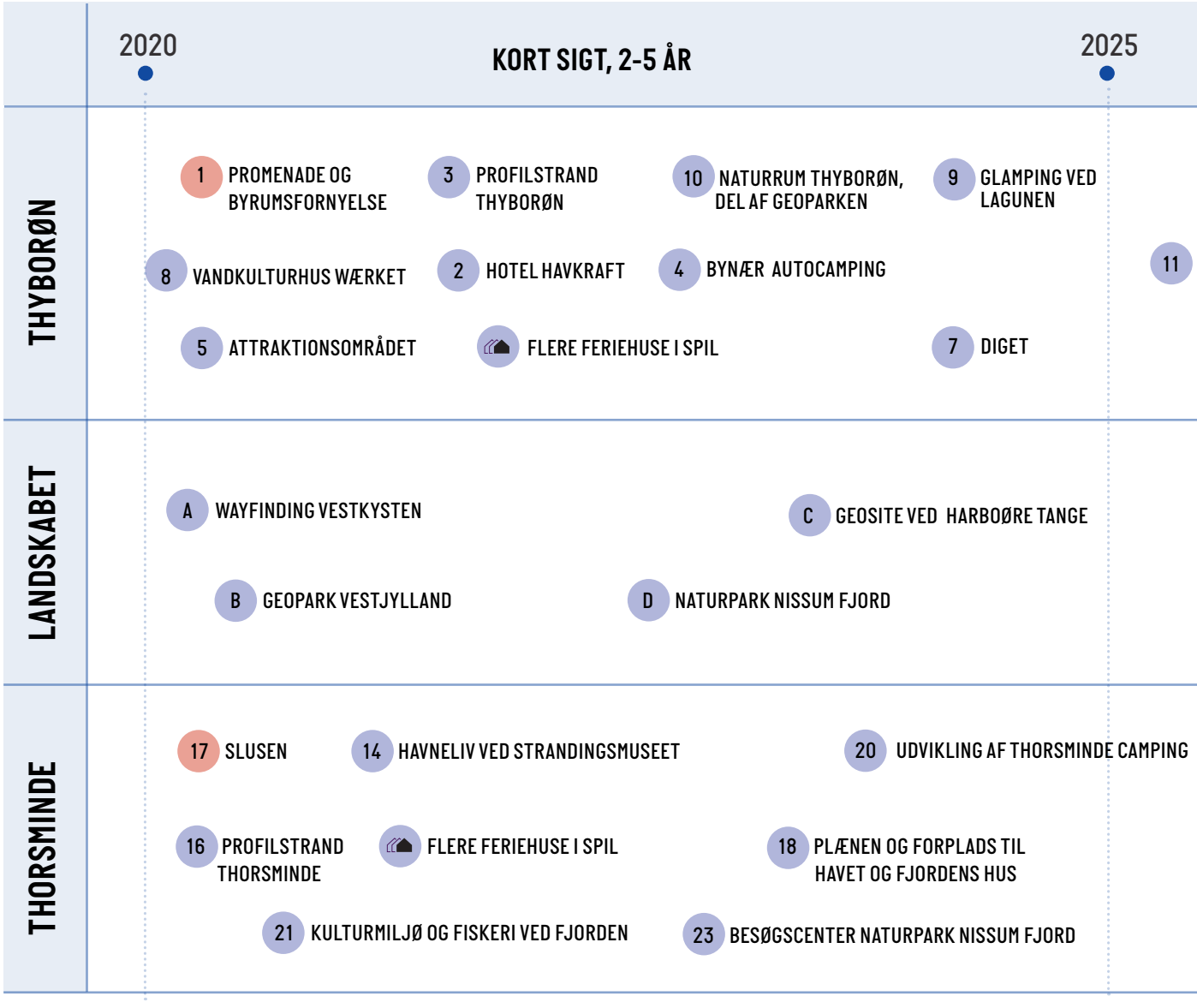
- **EN PROMENADE MELLEM ATTRAKTIONSOMRÅDE OG DEN GAMLE HAVN i THYBORØN,** der skal styrke forbindelsen mellem de to områder, skabe bedre synergi mellem byens funktioner og gøre det lettere for besøgende at navigere sig rundt i byen. Promenaden indgår som del af et større byloop, der forbinder den gamle havn, stranden, attraktionsområdet og byens handelsgade. Første skridt er udarbejdelse af et byggeprogram, der kan danne baggrund for udarbejdelsen af en fondsansøgning, et skitseprojekt og/eller en arkitektkonkurrence.

  HVEM: Lemvig Kommune / evt. fond

- **ET BYHÆNGSEL VED SLUSEN I THORSMINDE**, der kobler byens fire dele – Strandingsmuseet og erhvervs- og fiskerihavnen vest for slusen med Gl. Havn og Havet og Fjordens hus, campingpladsen og fjordlandskabet øst for slusen - sammen. Belægning, belysning og andre wayfinding-elementer leder de besøgende videre rundt i byen og ud i landskabet. Første skridt er udarbejdelse af et byggeprogram, der kan danne baggrund for udarbejdelsen af en fondsansøgning, et skitseprojekt og/eller en arkitektkonkurrence.

  HVEM: Holstebro Kommune / evt. fond

SAMLET OVERSIGT OVER INITIATIVER

Skemaet viser de igangværende og kommende initiativer, som udviklingsplanen beskriver, samt et bud på rækkefølge og åbningstræk. Skemaet understøtter strategien om en trinvis udbygning over tid, hvor det de første år handler om at udvikle den basale turismeinfrastruktur og investere i bymiljøet (trin 1). Sideløbende hermed skal området styrkes med nye tilbud inden for overnatning og oplevelser (trin 2)som grundlag for at tiltrække nye investeringer til området (trin 3), som kan være med til at løfte området og indfri vækstmålene.

IGANGVÆRENDE OG KOMMENDE INITIATIVER

ÅBNINGSTRÆK

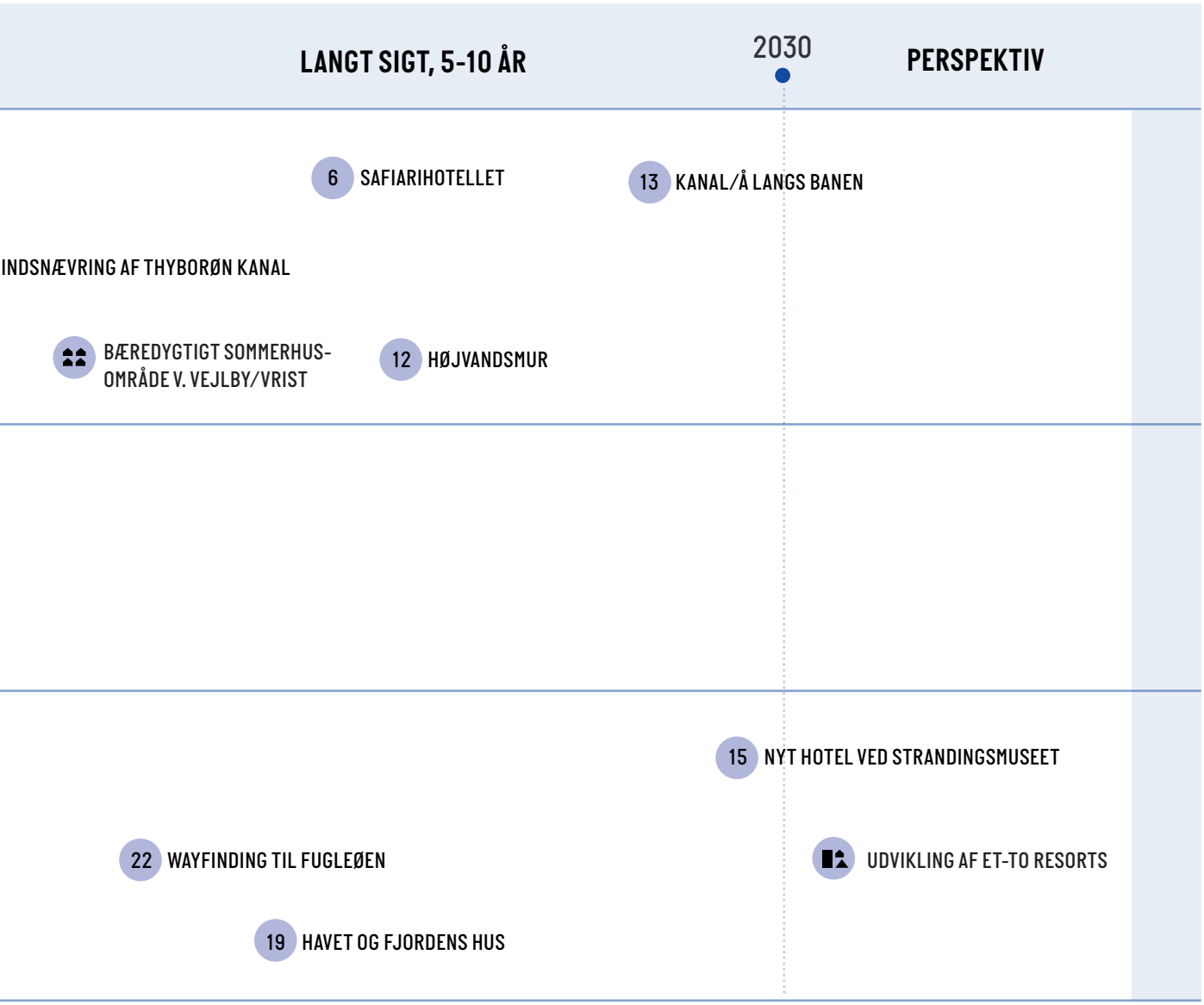

Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

5

PROSPEKTER

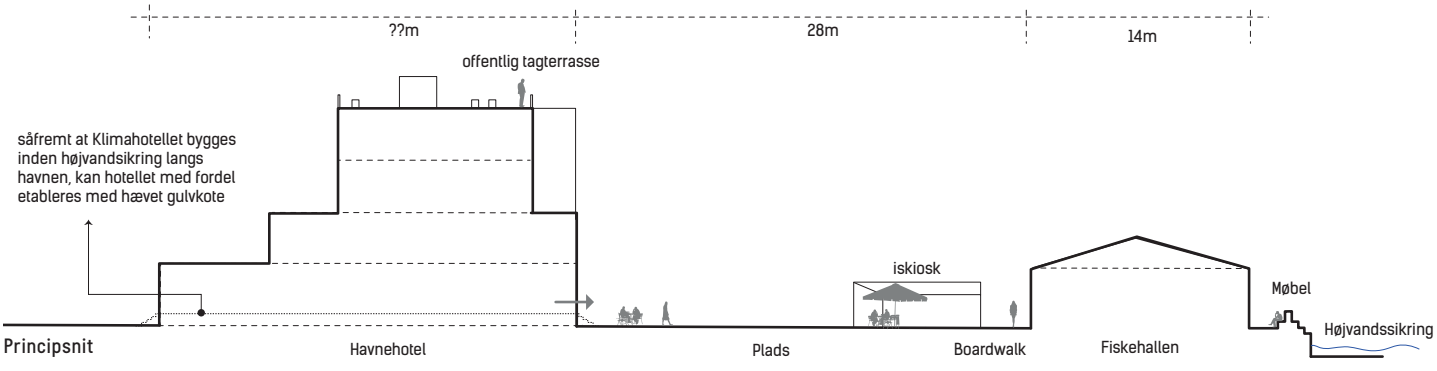
PROSPEKT FOR HOTEL HAVKRAFT

Fraflytningen af den nuværende industrivirksomhed på BOCO-grunden åbner en unik mulighed for at indfri en del af byens turismemæssige potentiale og tilføre nye oplevelser og helårsbaserede overnatningsmuligheder centralt placeret i hjertet af Thyborøn - midt imellem den gamle havn, handelsgaden og attraktionsområdet. Hotellet skal tilbyde en klimavenlig ferie, hvor de besøgende kan opleve Vestkystens natur helt tæt på. Et unikt og anderledes hotel og et vartegn for byen, som ses fra indsejlingen til fjorden. Hotellet skal skabe synergi med de nærliggende spisesteder, detailhandel og attraktioner, binde området bedre sammen og medvirke til, at attraktionernes besøgende i højere grad bruger resten af byen og dens muligheder.

Collagen giver er bud på, hvordan det nye hotel Havkraft kan markere sig som et bæredygtigt vartegn på hjørnet ved bypladsen.

Det nye klimahotel består af en bygning, der har en præcis facade mod den nye byplads og en mere opløst og terrasseret facade ned mod hotellets parkeringsplads. Mellem hotellet og fiskehallen opstår en ny byplads hvor vejprofilen indsnævres, og fodgængere prioriteres. Stueetagen i hotellet indeholder liberale erhverv og åbner sig mod pladsen og udeserveringen omkring fiskehallen.

Målgrupper

Den centrale beliggenhed midt i Thyborøn tæt på havne og by gør hotellet attraktivt for flere målgrupper såsom:

- Familier eller grupper, der ønsker at bruge Thyborøn som base for udflugter ud i naturen og samtidig bo tæt på bymiljø og oplevelser.
- Korttidsgæster, typisk par på 30+, der søger viden og indsigt i, hvad byens kultur og historie gemmer, lige fra fiskeriet til Sea War Museum eller naturens topografi.
- Forretningsrejsende med ærinde til byens virksomheder.
- Virksomheder, der holder møder og konferencer, hvor teambuilding og naturoplevelser indgår.
- Personer med korttidsbeskæftigelse i området. Lokalsamfundet, som bruger stedet som 'byens hus' - stedet, man mødes, 'hænger ud', holder familiebegivenheder med mere.
- Badegæster, der ser fordelen i en børnevenlig strand et stenkast fra hotelværelset eller ferielejligheden.

De mange målgrupper skal være med til at skabe en robust forretningsmodel og liv hele året. Fokus på både gæster udefra og byens borgere er med til at skabe robusthed i indtjeningen og et sted med lokal stemning, der lever året rundt.

Idé og koncept

I Thyborøn er fiskeriet byens centralnervesystem, og byen er helt sin egen – rå og charmerende. Lige som byen skal hotellet Havkraft have sit eget udtryk, der skiller sig ud fra omgivelserne og med materialer, der refererer til havnens rå og ufriserede formsprog. Et unikt og anderledes hotel, der kan fungere som et nyt og bæredygtigt vartegn for byen, og som kan ses fra indsejlingen til fjorden. Hotellet kan bygges i tre-fire etager, som trappes ned mod nabobebyggelsen. På hjørnet ved den nye byplads er hotellet højest. Her, på tagets top, kan hotellets gæster og offentligheden betragte fjorden, havet, havnen og byen. Udsigten gør den til et velegnet sted for caféophold, events og arrangementer. Facader mod gaderummet og havnepladsen skal være åbne og transparente og invitere de forbipasserende indenfor.

Stueetagen indrettes med fællesfaciliteter som reception, pejsestue/lounge, hvor byens borgere og besøgende hænger ud, et uformelt fiskebrasserie, et morgenmadskonditori med brødudsalg samt udstilling og udsalg af lokale produkter ex. kunsthåndværk. Udadvendte funktioner som fiskebrasserie og morgenmadskonditori placeres ud mod gaden med mulighed for udeservering. Tilsvarende gælder muligheden for at kunne servicere lystbådsturister med morgenbrød.

Stueetagen skal indrettes med fleksible vægge, som gør det muligt at anvende lokalet til andre formål som f.eks. borgermøder, bankospil, vinsmagning, fællesspisning mv. Der etableres ikke pool, her er Vesterhavet og sandstrand lige udenfor. Der kan evt. etableres et mindre saunaområde i forlængelse af pejsestuen. Eller "gratis" adgang til Wærket for hotellets gæster.

Havkraft er et ambitiøst bæredygtigt hotelprojekt, hvor klimaløsninger, genanvendelse og genbrugsmaterialer er i højsædet. I forbindelse med hotellet etableres elladestandere og prioriterede parkeringspladser for el- og hybridbiler. Det vil bl.a. tilgodese et stort marked af norske elbilsejere.

Drift- og forretningsmodel

Kombinationen hotel og ferielejligheder skaber en mere robust økonomi for hotellets investeringsøkonomi, idet lejlighederne frasælges til private og dermed indbringer indtægt til projektet. Lejlighederne kan også bidrage positivt til hotellets driftsøkonomi ved, at hotellet står for udlejning af lejlighederne, og ved at der kan være indtjening ved salg af serviceydelser, eksempelvis rengøring, udskiftning af håndklæder, måltider mv. Lejlighederne er således med til at understøtte muligheden for helårsforretning i hoteldelen, der igen er med til at skabe et levende byliv og en turistby, der er åben året rundt. Drift af reception og øvrige fællesfunktioner bør forestås af samme personale med henblik på at opnå den størst mulige driftseffektivitet. Brug af elektroniske nøglekort og andre teknologiløsninger kan også bidrage til at reducere driftsomkostningerne.

Arealforbrug og økonomi

Planen indeholder et hotel med 50 hotelværelser af 40 m2, 40 lejligheder af 80m 2 med tilhørende fællesfaciliteter - i alt 7.800 m2 fordelt på tre-fire etager, svarende til et sokkelaftryk på ca. 2600 m2. Hertil kommer areal til parkering og serveringstorv.

Baseret på de indledende beregninger vurderes det, at hotellet vil kunne bære en investering på 113 - 136 mio. kr.

Det anbefales, at der iværksættes en nærmere beskrivelse af konceptet og en egentlig forretningsanalyse, som kan danne grundlag for dialog med mulige investorer/operatører.

INSPIRATION

ARKITEKTONISK UDTRYK

Salling Rooftop, Rambøll

Salling Rooftop er et eksempel på, hvordan et offentlig byrum kombineret med et privat foretagende betaler sig.

SEB Banken, Lundgaard og Trandberg

Ved at lade byrummets belægning fortsætte ind i bygningens gulv bliver facaden gennemsigtig, og offentlige og private formål smelter sammen.

Boligslangen, BIG

En markant træfacade med mindre forsætninger giver små opholdskroge og læ.

MATERIALEPALETTE

Wenlock Cross af Hawkins Brown, flickr

The Cube Building, er et 10-etagers byggeri konstrueret i træelementer.

Terazzogulv, AllthingsFlooring.com

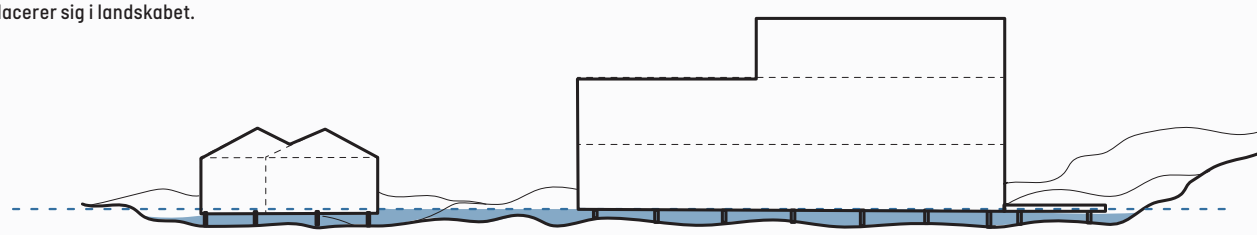
Eksempel på betongulv, terrazzo med genbrugsmaterialer.

PROSPEKT FOR SAFARIHOTELLET

Sydvest for Kystcentret, i læ af klitterne, ligger et ubebygget areal på ca. 6.000 m2, som er udlagt til hotelbyggeri. Beliggenheden 'uden for byen', tæt på havet og attraktionsområdet gør det oplagt at tænke i koncepter, der knytter sig til naturen og kulturen med fokus på oplevelser og med plads til nydelse og afslapning. Modsat hotellet Havkraft, som ligger centralt i byen og nyder godt af strøgkunderne, vil der her i højere grad være tale om et 'stand alone-produkt', et oplevelseshotel, der skal udvikles i tæt samarbejde med attraktionsområdets aktører. Safarihotellet skal tilbyde oplevelsespakker med overnatning, safariture og indgangsbillet til områdets mange attraktioner og oplevelser. Her får de besøgende en totaloplevelse med oplevelser, læring og leg for hele familien.

Det nye hotel opføres med hævet gulvkote, der sikrer bebyggelsen mod stigende grundvandsspejl. Den hævede gulvkote kan anvendes til at skabe en bebyggelse, der står på pæle eller på anden vis elegant placerer sig i landskabet.

Målgrupper

'Safarihotellet' henvender sig til de målgrupper, der ønsker at bo tæt på byens attraktioner og havet. Målgrupperne er:

- Familier eller grupper, der er i Thyborøn for at få del i byens og områdets mange stærke oplevelser - og som nyder at bo et sted, der er en oplevelse i sig selv.
- Korttidsgæster på 'get-away', som søger en anderledes overnatningsform, der spiller sammen med områdets oplevelser og byens kultur og historie.
- Attraktionsområdets gæster, der vælger at kombinere et oplevelsesbesøg med en frokost, en middag eller en overnatning på hotellet

Idé og koncept

Safarihotellet er et oplevelseshotel og skal udvikles i tæt samarbejde med de store oplevelser i attraktionsområdet. Hotellet skal, sammen med attraktionerne, tilbyde samlede oplevelsespakker - fx sælsafari, østerssafari, ravsafari eller geosafari - der kombinerer overnatning med adgang og aktiviteter på attraktionerne. Det kan eksempelvis være i et samarbejde mellem Safarihotellet og Jyllandsakvariet. På Safarihotellet får de besøgende en totaloplevelse, hvor områdets natur og oplevelser trækkes helt ind indretningen af værelserne, der udformes kreativt og forskelligartet og med afsæt i fortællinger om områdets natur og historie. Her er både plads til sjov og læring på egen hånd eller i interaktion med områdets aktører.

Safarihotellet skal indeholde en kombination af hotelværelser og ferielejligheder. Bygningen skal opføres i to-tre etager og skal ligge nænsomt i det bakkede klitlandskab. Det vil være med til at styrke den samlede identitet i området. Som en lille landsby, der putter sig ind imellem klitterne.

Fællesarealer placeres i stueetagen og bør indholdsmæssigt spille sammen med områdets attraktioner og det fremtidige indhold af de røde huse. Der kunne være faciliteter, der knytter sig til Jyllandsakvariets safarier. Eller aktiviteter, der understøtter brugen af de røde huse i form af kunstnerboliger for udøvende kunstnere, der lejer sig ind i de røde huse i en periode.

Tidsmæssigt ligger realiseringen efter klimahotellet, når der er sket en renovering og aktivering af de røde huse, når Sea War Museum er udbygget, og der er skabt en klarere profil for Kystcentret samt en forskønnelse af det samlede område i relation til attraktionerne.

Drift- og forretningsmodel

Kombinationen af hotel- og ferielejligheder skaber en mere robust økonomi for hotellets investeringsøkonomi, idet lejlighederne frasælges til private og dermed indbringer indtægt til projektet. Lejlighederne kan også bidrage positivt til hotellets driftsøkonomi ved, at hotellet står for udlejning af lejlighederne, og ved at der kan være indtjening ved

salg af serviceydelser, eksempelvis rengøring, udskiftning af håndklæder, måltider mv. Lejlighederne er således med til at understøtte muligheden for en helårsforretning i hoteldelen, der igen er med til at skabe et levende byliv og en turistby, der er åbent året rundt. Drift af reception og øvrige fællesfunktioner bør forestås af samme personale med henblik på at opnås den størst mulige driftseffektivitet.

Brug af elektroniske nøglekort og andre teknologiløsninger kan også bidrage til at reducere driftsomkostningerne.

Arealforbrug og økonomi

Det samlede areal er på 6.000 m2 og ejes af den særlige fond, der har til opgave at udvikle hele området frem til de røde huse. Planen indeholder et hotel med 50 hotelværelser af 40 m2, 20 lejligheder af 80 m 2 med tilhørende fællesfaciliteter , i alt 5.400 m2 fordelt på tre-fire etager, svarende til et sokkelaftryk på ca. 1800 m2. Hertil kommer areal til parkering.

Baseret på de indledende beregninger vurderes det, at hotellet vil kunne bære en investering på 78- 94 mio. kr. ex. moms.

Det anbefales, at der iværksættes en nærmere beskrivelse af konceptet og en egentlig forretningsanalyse, som kan danne grundlag for dialog med mulige investorer/operatører.

INSPIRATION

ARKITEKTONISK UDTRYK

LAVA museum, Basalt architects

Lava Museum er et eksempel på, hvordan bygning og landskab integreres naturligt med hinanden.

Beach Motel Heiligenhafen

På Beach Motel Heiligenhafen er der direkte adgang til naturen fra lejligheder og hotelværelser. Her dyrkes den nære relation til naturen.

MATERIALEPALETTE

Vandkunsten boliger, Helene Mikkelsen

Eksempel på moderne træfacade.

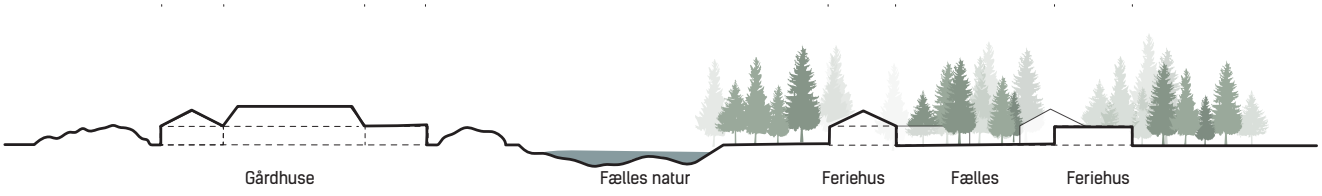

pexels

Grønne tage kan opsamle regnvand og skifter udtryk over året.

PROSPEKT FOR SOMMERHUSOMRÅDE VED VEJLBY-VRIST

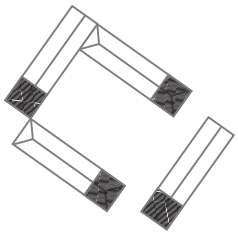
Vejlby Vrist er et af de mest populære, største og mest udbyggede feriehusområder i Thyborøn-området. Området har en attraktiv beliggenhed tæt ved stranden, godt beskyttet af klitterne mod vest og med naturen lige i 'baghaven' og kun en kort køretur fra Thyborøn og dens mange attraktioner. Mod syd ligger Bovbjerg Fyr og Klint. Feriehusområdet, vest for banen, er stort set udbygget. Langs banen, på kanten af landskabet, ligger en række arealer, som er planlagt til sommerhus. Arealerne skal supplere de eksisterende sommerhusområder med nye typer af feriehuse og feriekulturer, der med fokus på en bæredygtig ferie møder markedet på nye måder.

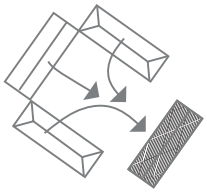
De to bygningstypologier lægger sig på hver sin måde i landskabet og mødes omkring et fælles vådområde. Terrænet og beplantningen skaber afskærmning mellem husene.

Bebyggelsestypologien for gård-klyngerne er fleksibel, og bygningerne kan anvendes på forskellig vis. Enten planlægges alle længer med hver deres fællesfaciliteter (pool, aktivitetsrum mv.) eller også samles fællesfunktionerne i en bygning som en del af klyngen. Tredje mulighed er at samle al bebyggelsens aktivitet i en klynge.

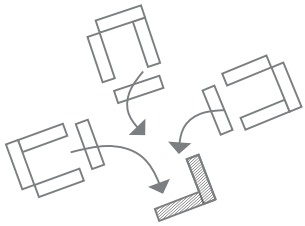
"Fællesskab for én familie"

"Fællesskab for tre familier"

"Fællesskab for flere klynger"

Fremtidens feriehusmarked

Meget tyder på, at feriehusmarkedet i de kommende år vil bevæge sig i retning mod koncepter, der rummer en større fleksibilitet, og som kan tilpasses over tid.

Markedet forventes i de kommende år at se en større variation af gæster fra par til den klassiske børnefamilie over flergenerationsgæster, familiesammenkomster, vennegrupper mv. Det er således vigtigt, at destinationen har den fornødne bredde i udbud til at være attraktiv for de forskellige brugere af husene, hvad enten det er ejerne selv eller lejere.

Flere sommerhusejere stiller krav til, at sommerhuset kan tilpasses over tid ift. de behov, man har gennem livet - fra par til børnefamilie til bedstefarældre med børnebørn. Mens trenden hos lejerne går fra, at feriehuset blot skal være et sted at 'koble af' til også at kunne tilfredsstille ønsker om aktivitet og oplevelser for børn i alle aldre.

Fælles for begge grupper er kravet om et moderne feriehus, og et stigende ønske om at kunne dyrke fællesskabet, samtidig med at med at man skal kunne trække sig tilbage til sin egen enhed. Samtidig er der en trend i retning af mere bæredygtige ferieformer og i tæt dialog med stedets karakter, hvor nyt byggeri falder naturligt ind i den omliggende natur og bygger på stedets historiske identitet.

Idé og koncept

For at sikre et bredt udbud af sommerhuse, der imødekommer flest mulige målgrupper, bør der arbejdes med et bredt spektrum af huse med appel til en bred kreds af målgrupper fra par med og uden børn til større grupper på op til 15 personer.

Udviklingsplanen arbejder med to koncepter af feriehuse: De mindre klyngesommerhuse (plantagehusene) og de større gård-sommerhuse (Klitgårdene).

Klitgårdene

De større huse bør udvikles som aktivitetshuse med adgang til en række fællesaktiviteter som typisk også er det, som større grupper søger. Her er ikke samme krav til beliggenhed, da livet primært foregår indeni og imellem husene. Disse huse er typisk 180 m2.

Klyngehuse kan opføres som selvstændige huse med egen pool eller som som mindre huse uden egen pool med adgang til et fælleshus med legefaciliteter, fælles spisested, fitness, pool mv. Økonomi til opførelsen af disse fællesfaciliteter bør indgå som en del af købsprisen for et hus. Driften vil kunne forestås af eksempelvis en ekstern operatør eller af grundejerforeningen. Udgiften til driften kan dækkes af eksempelvis bidraget til grundejerforeningen, brugerbetaling eller en kombination heraf.

Plantagehusene

De mindre huse på 100 m2 vil typisk appellere til målgrupper, der ferierer primært for at nyde naturen. Her er beliggenheden, omgivelserne og adgangen til naturen afgørende.

For begge hustyper gælder, at der er krav om, at de er udstyret med moderne fornødenheder i form af flere toiletter, køkkenalrum, terrasser mv.

Areal

Arealerne i Vrist og Vejlby er på ca. 147.000 m2 og 153.000 m2, svarende til et samlet areal på ca. 300.000 m2. Det vurderes, at en mindre del af arealet ikke kan bebygges pga. nærheden til banen, §3-områder eller lign., svarende til ca. 15 % af arealet.

Planen indeholder et mix af store og små huse med en fordeling på hhv. 40/60 og en bebyggelsesprocent på 15.

Med dette afsæt rummer det samlede område vest for banen ca. 290 feriehuse fordelt på 175 feriehuse på 100 m2 og 115 feriehuse på 180 m2.

Markedsvurdering

Givet områdets popularitet med høj udnyttelsesgrad og et eksisterende sommerhusområde, der stort set er udbygget, vurderes det, at der i takt med, at det eksisterende sommerhusområde øst for banen fornyes, vil kunne skabes grundlag for investorinteresse i at udvikle områderne vest for banen. En fornyelse af eksisterende sommerhusområde vil have gode muligheder for at blive realiseret inden for de næste tre-fem år og forventes at øge prisniveauet i området, og derved bane vejen for en udvikling af området vest for banen inden for en tidshorisont på 5-10 år.

For at sikre at ovenstående koncepter fastholdes, bør udbygning ske efter en nærmere planlægning, der viderefører detailplanens principper og i tæt dialog med fremtidige bygherre.

INSPIRATION

ARKITEKTONISK UDTRYK

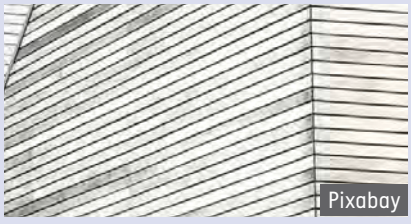

Reference til fiskerhuse som dette i Langerhuse. (1942)

Studiebyen i Aarhus med moderne gårdmiljøer.

MATERIALEPALETTE

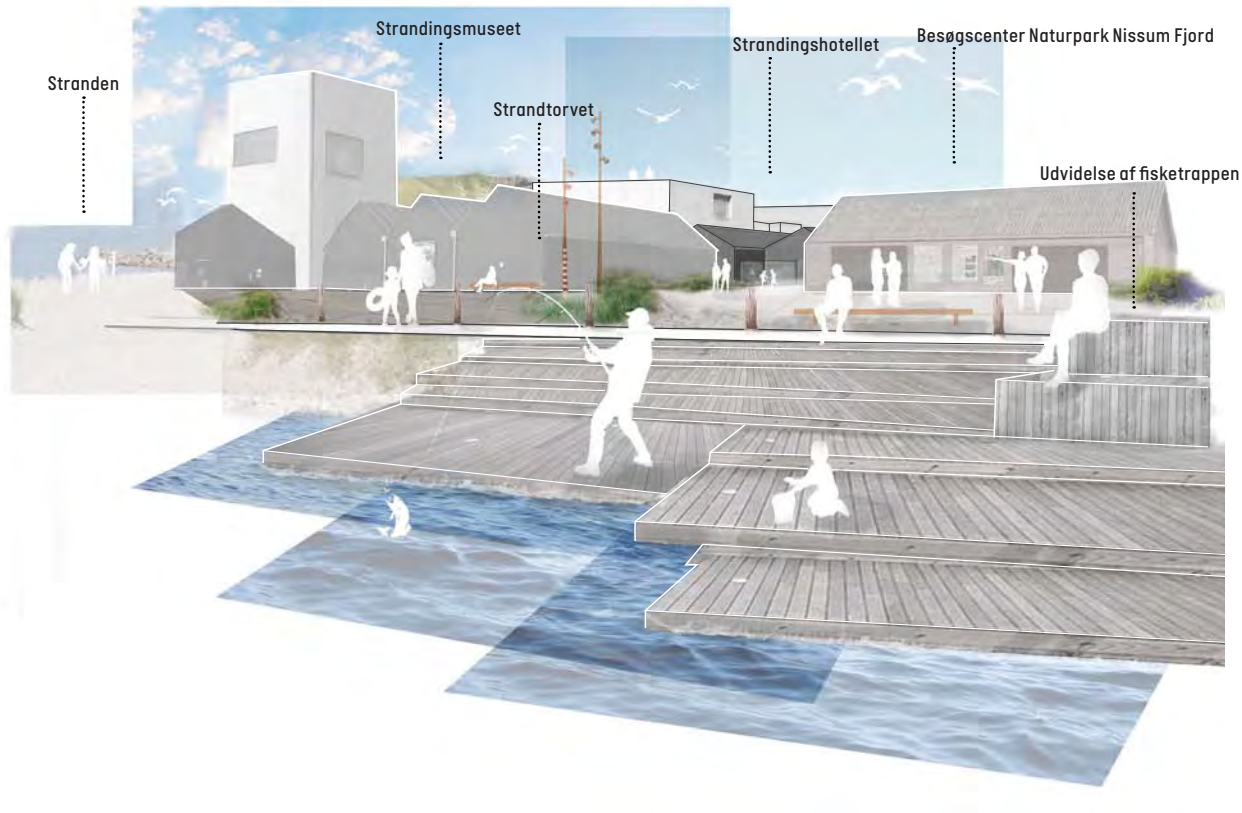
Træbeklædning skaber en reference til natur og bæredygtighed. Træet patinerer smukt i naturlige, grålige nuancer.

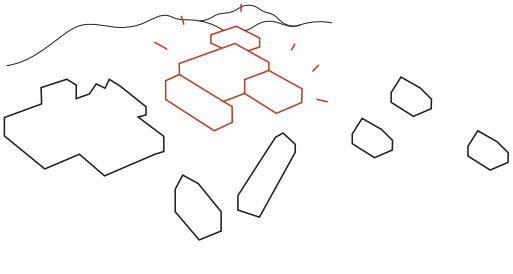

Hvidpudsede facader refererer til de mange gårde langs Vestkysten.

PROSPEKT FOR STRANDINGSHOTELLET

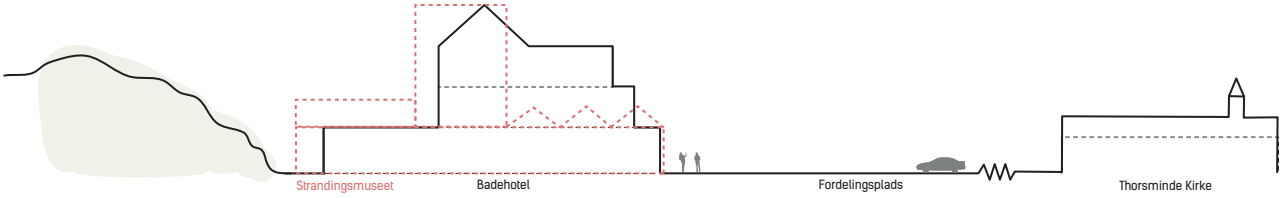
Nord for Strandingsmuseet, på den nuværende parkeringsplads, ligger en af Thorsmindes mest attraktive byggegrunde. Med udsigt over havet og de imponerende klitter, der strækker sig mod nord. Her er både hyggeligt, når lystfiskerne står på fisketrappen, og når sandsugeren lægger til havn. Her ligger også byens største attraktion, Strandingsmuseet, som hvert år trækker ca. 40.000 gæster til byen. Et nyt hotel i sammenhæng med Strandingsmuseet skal være med til at brande Thorsminde som Vestkystens nye natur- og kulturperle og trække nye målgrupper til stedet. Herfra kan de besøgende udforske naturen på egen hånd på cykel, gående eller i kajak, og når de vender trætte hjem, tilbyder hotellet faciliteter som saunagus, vildmarksbad eller god mad. Der er tale om et nicheprodukt, der tilbyder overnatning af høj kvalitet i rolige omgivelser og med kultur- og naturoplevelser lige uden for døren.

Digram: Ved at sammensætte hotellet af mindre bygninger opnås en størrelse på hotellet, der indskriver sig både med Stradingsmuséet og de mindre omkringliggende boliger.

Snit: Det nye strandhotel refererer i højden til Strandingsmuseet og består af forskudte voluminer. Hotellet er placeret smukt i klitterne bag det store bakkede landskab. Mellem hotellet og kirken opstår en fordelingsplads som en pause mellem bygningsværkerne.

Målgrupper

Hotellet målrettes gæster med interesse i at opleve naturen og kulturmiljøet:

- Kulturelt læringsorienterede gæster, der interesserer sig for stedets historie, som kommer for at opleve Strandingsmuseet og kulturmiljøet omkring Gl. Havn.
- Naturturister, som er gæster, der søger autentiske naturoplevelser. Det kan både være til ro og fordybelse – et 'get away/retreat' - og til aktivt at bruge naturen til eksempelvis vandring, cykling og vandsport.
- Gæster, der søger en unik setting for en begivenhed som eksempelvis et fejringen af et jubilæum eller en familiebegivenhed som en rund fødselsdag

Typisk vil gæsterne være par, vennegrupper fra 30+ og opefter. Ikke mindst seniorsegmentet fra 45 til 60+ er et attraktivt marked og en stærk voksende målgruppe med betydelig købekraft. Fælles for grupperne er, at de vil bo og spise godt - ikke 'fint og fornemt', men oplevelsen af afslappet, 'affordable luxury'.

Idé og koncept

Thorsminde er en lille fiskerby med en 'sjæl', som afspejles i det autentiske kulturmiljø omkring Gl. Havn, slusen, fjorden og landskabet. En by og en lokalbefolkning, der er formet af livet ved og på havet i pagt med naturen. Det er denne 'sjæl', som Strandingshotellet skal tappe ind i.

Ligesom Strandingsmuseet henter sin historie fra mennesket og naturens kræfter, bør det ny hotel have tæt forbindelse til naturen og landskabet omkring sig. Det kan ske ved at bruge naturen aktivt til vandring, cykling, surf, badning mm. Eller som et *hide away,* hvor naturen bruges som en ramme for personlig refleksion, ro og fordybelse.

Thorsminde er et lille bysamfund, som kun i meget begrænset omfang vil være i stand til at generere forretning til et nyt hotel fra eksempelvis virksomheder eller institutioner i byen. Det vil således ikke være Thorsminde, der skaber forretningen for hotellet, men snarere omvendt. Erfaringsmæssigt er dette muligt, men det stiller særlige krav til hotellets beliggenhed, idegrundlag, koncept mv. En 'reason-to-go' ligesom Strandingsmuseet.

Den umiddelbare nærhed til Strandingsmuseet bør afspejles i hotellets koncept, således at man for både hotel og museum opnår den størst mulige gensidige værdiskabelse. Det gælder både det arkitektoniske udtryk og det 'univers', man træder ind i. Men også i form af fælles markedsføring og 'pakker' for arrangementer såsom reception i museet.

Hotellet skal indeholde en kombination af ferielejligheder og hotelværelser. Bygningen skal opføres i to-tre etager evt. med et tårn på op til fem etager. Værelser placeres som udgangspunkt oven på basen og i tårnet. Bygningens base skal have en åben facade og indgangsparti mod Strandingsmuseet og pladsen. Her placeres fællesfaciliteter som en hyggelig og god restaurant med fokus på egnens produkter, en kombineret café, receptions- og loungeområde samt sauna, yogarum og tørre- og opbevaringsrum til udstyr med adgang til det fri. Plads og funktioner til hunde bør også tænkes ind for at imødekomme især tyske gæster, der ynder

at tage deres hund med på ferie. Der etableres ikke pool eller wellness-faciliteter, dog gerne havgus. Her er det havet, der er naturpoolen.

Drift- og forretningsmodel

Kombinationen af hotel og ferielejligheder skaber en mere robust økonomi for hotellets investeringsøkonomi, idet lejlighederne frasælges til private og dermed indbringer indtægt til projektet. Lejlighederne kan også bidrage positivt til hotellets driftsøkonomi ved, at hotellet står for udlejning af lejlighederne, og ved at der kan være indtjening ved salg serviceydelser, eksempelvis rengøring, udskiftning af håndklæder, måltider mv. Lejlighederne er således med til at understøtte muligheden for helårsforretning i hoteldelen, der igen er med til at skabe et levende byliv og en turistby, der er åben året rundt.

Drift af reception og øvrige fællesfunktioner bør forestås af museets personale med henblik på at opnå den størst mulige driftseffektivitet. Brug af elektroniske nøglekort og andre teknologiløsninger kan også bidrage til at reducere driftsomkostningerne.

Arealforbrug og økonomi

Det samlede areal er på 5.000 m2 og ejes af Holstebro Kommune. Planen lægger op til et hotel med 30 hotelværelser af 40 m2, 20 lejligheder af 80m2 med tilhørende fællesfaciliteter i alt 3.200 m2 fordelt på to-tre etager, svarende til et fodaftryk på ca. 1.600 m2. Hertil kommer areal til parkering.

Baseret på de indledende beregninger vurderes det, at hotellet vil kunne bære en investering på 68 mio. kr. ex. moms.

Det anbefales, at der iværksættes en nærmere beskrivelse af konceptet og en egentlig forretningsanalyse, som kan danne grundlag for dialog med mulige investorer/operatører.

INSPIRATION

ARKITEKTONISK UDTRYK

Strandingsmuseet St. George, DKNT

Det nye badehotel samstemmes arkitektonisk med Strandingsmuseet.

MATERIALEPALETTE

Sortmalet træ - eller som vist på billedet med brændt træfacade - der giver en varme til bygningen og refererer til Strandingsmuseets facade.

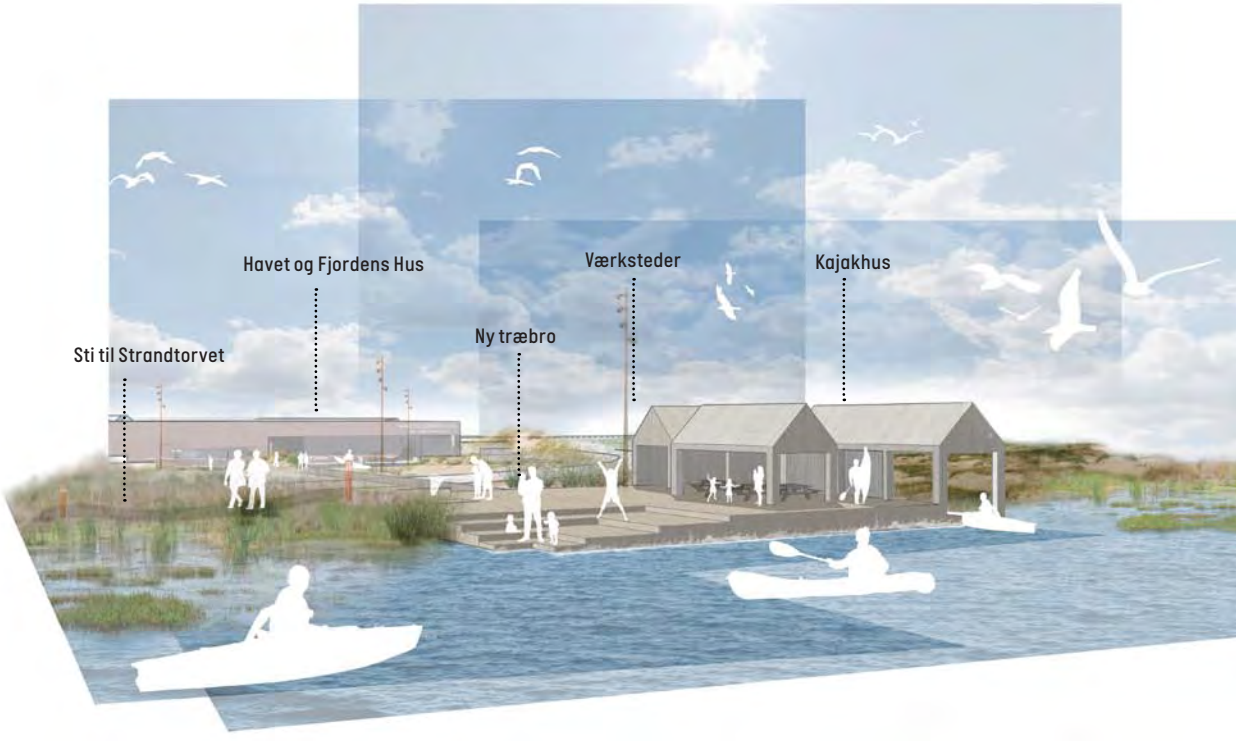

Luciano Kruk arquitectos

Betonens materialitet refererer til sandet , og farvetonen smelter sammen med omgivelserne.

PROSPEKT FOR HAVET OG FJORDENS HUS

Havet og Fjordens Hus har et potentiale til at udvikle sig til en autentisk lokal oplevelse, som giver de besøgende anledning til at blive lidt længere i byen, og som motiverer til oplevelser og aktiviteter i naturen omkring Thorsminde. Derudover har huset med sin placering et potentiale til at binde det centrale ankomstområde omkring slusen og Strandingsmuseet bedre sammen med fjordsiden og campingpladsen. Havet og Fjordens Hus er en tidligere skole, børnehave og hal. Huset anvendes i dag af lokale borgere til diverse vand- og sportsaktiviteter og til lejrskole for skoleelever. Huset har ca. 60 sengepladser og tre enkeltrum med bad og toilet. Derudover er der køkkenfaciliteter, en hal samt udendørs vildtmarksbad og sauna.

Den nye træbro ved Havet og Fjordens Hus byder på mange naturoplevelser ved fjorden. Broen bindes fysisk sammen med Havet og Fjordens Hus via en træbelægning, der muliggør, at man kan gå barfodet fra lejrskolen ned til fjorden. På broen findes der naturvejleder, vandkikkerter, kajakhus, fileteringsborde mv. Altsammen elementer, der understøtter naturen og outdoor-livet ved fjorden.

Målgrupper

Målgrupperne for Havet og Fjordens Hus er på nuværende tidspunkt gæster, som er indstillet på at overnatte i enkle omgivelser med sovesale, fællesbad og uden servering eller anden form for betjening. Der vil typisk være tale om:

- Lejrskoler: Denne gruppe er den største i dag. Holstebro Kommune har i dag en ordning, der gør det muligt for kommunens skoler at bruge stedet, men muligheden kan bredes ud til lejrskoler i det øvrige land.
- Søspejdere til events på fjorden.
- Sportsgrupper til events i området, eks. Thor beach triathlon.
- Grupper af roere, der bruger fjorden til sejlads.

Idé og koncept

Havet og Fjordens Hus bør videreudvikles på en sådan måde, at huset først og fremmest kan 'stå alene' som samlings- og oplevelsessted og på længere sigt kan indgå i et outdoor resort i Thorsminde. De nuværende overnatningsmuligheder kan fastholdes, så længe de ikke spænder ben for udviklingen af huset som et oplevelsessted.

Der skal udvikles oplevelsesmuligheder i og omkring huset, som gør det attraktivt for lokale at anvende stedet, og som i noget højere grad end i dag inviterer besøgende indenfor og synliggør de tilbud, huset har. For de lokale indbyggere skal huset være et socialt mødested, hvor aktiviteter som borgermøder, fællesspisning, udstillinger, koncerter og andre lokale arrangementer kan finde sted. Det skal danne rammerne for et rigt foreningsliv, hvor børn og voksne kan dyrke idræt, vandrelaterede interesser og fællesskab.

For udefrakommende gæster skal huset være et oplevelsesmæssigt knudepunkt, hvorfra aktiviteter som vandsport eller fiskeri formidles, og hvor man som besøgende kan opleve det lokale Thorsminde. Overordnet skal Havet og Fjordens Hus give de besøgende en anledning til at bruge lidt længere tid i byen ved at aktivere potentialet omkring vand-relaterede aktiviteter med et særligt fokus på fjorden.

Den tidligere gymnastiksal kan danne rammen om fællesaktiviteter og arrangementer, som kan anvendes uafhængig af, om huset er udlejet til overnatning. Hallen bør udvikles med nye faciliteter, som fordrer en bredere pallette af anvendelsesmuligheder til fx lokale og besøgende kunstnere, mindre koncerter, filmforevisninger, gymnastik, yoga, ungdomsundervisning mv. Som led i udviklingen bør bygningen åbnes op mod fjorden med et vinduesparti, som giver lys ind til dagsaktiviteter og åbner hallen for omverdenen.

Forpladsen mod fjorden skal udvikles til et indbydende opholdsmiljø med bådebro, grillplads, borde, bænke, naturvejledning og andre faciliteter, der kan anvendes af husets brugere og af byens gæster. Det sidste gælder ikke mindst de mange lystfiskere ved slusen, som kan tage familien med til pladsen for at lære om fiskene og naturen og grille og spise den friskfangede fisk.

Udviklingen af huset er afhængig af, at lokale aktører, i form af fx vandsportsrelaterede foreninger, bidrager til udviklingen. Der skal derfor tidligt gøres en indsats i forhold til at gå i dialog med foreninger og aktører – både i Thorsminde, men også gerne i en større geografi – for at afklare det lokale behov for faciliteter og sætte gang i en kreativ konceptudvikling med fokus på at skabe et oplevelsesmæssigt indhold i huset.

På længere sigt – formentlig i et 5-10 års perspektiv – kan arealet i og omkring Havet og Fjordens Hus potentielt udvikles til et egentligt outdoor resort, jfr. prospekt for Thorsminde Camping. Thorsminde har, grundet sin unikke placering mellem strand og klitter mod vest, fjord mod øst - og omgivet af Naturpark Nissum Fjord -adgang til en meget bred vifte af outdoor- og oplevelsesmuligheder. Hertil kommer, at Thorsminde i sig selv er et attraktivt lille bysamfund. Disse stedbundne resurser mindsker behovet for at investere i fællesfaciliteter som badeland og indkøbsmuligheder, hvilket gør rentabiliteten lettere.

Såfremt man ønsker at gå videre med projektet, anbefales det, at en konkret feasability-analyse udarbejdes i samarbejde med relevante kommercielle aktører, herunder også Thorsminde Camping.

Drift- og forretningsmodel

Havet og Fjordens Hus har i dag en forholdsvist høj kapacitetsudnyttelse med mange bookinger fra april til september samt i skolernes efterårs- og påskeferie. Muligheden for at få flere overnattende gæster inden for de nuværende rammer er derfor begrænset. Et forretningsdygtigt kommercielt overnatningskoncept for Havet og Fjordens Hus vil kræve investeringer i udbygning af overnatningskapacitet med flere familieegnede værelser inkl. bad og toilet samt en række services, herunder morgenmadsservering, rengøring mv. Inden for nærmeste tidsramme vurderes realiseringen af et sådan koncept imidlertid usandsynlig. Det største umiddelbare potentiale ligger derfor i at øge antallet af dagsgæster i huset – både lokale og besøgende – mens udvikling af overnatningskapacitet evt. kan ske på længere sigt. Her vil der primært være tale om gæster, som interesserer sig for natur og ønsker aktive oplevelser i naturen – både på fjord og hav.

Det kan ikke forventes, at et hus som dette kan opnå en bæredygtig drift uden et supplerende kommunalt driftstilskud. Men ved at sikre en flerstrenget forretningsmodel, der samtidigt fastholder den nuværende overnatningsaktivitet og tilfører nye aktiviteter til huset i form af oplevelser for både borgere og besøgende, kan der skabes liv og en vis basisdrift i huset. Forretningsmodellen skal udvikles/kvalificeres i en nær dialog med de aktører og foreninger, der byder ind på at anvende huset til deres aktiviteter. Hvis huset på sigt overgår til at blive en del af et større outdoor resort bør der udarbejdes en egentlig feasibilitystudy for projektet, herunder huset.

Arealforbrug og økonomi

I første omgang handler det om en let tilpasning af huset, som skal ske i dialog med de foreninger og aktører, der bruger huset i dag eller skal bruge det i fremtiden. I forbindelse med etableringen af et outdoor resort på lidt længere sigt ligger de påtænkte arealer i forlængelse af husets matrikel og udgør godt 38.600 m2. På arealet vurderes det muligt at etablere 60 – 120 ferieboliger samt diverse fællesfaciliteter. Hvis konceptet udvikles i et samspil med Thorsminde Camping, er der tale om et areal på ca. 77.000 m2. Et areal, som - i kraft af sin størrelse - vil kunne mønstre nok kritisk masse i overnatningskapacitet til at kunne bære et udbud af organiserede oplevelser og dermed gøre det til et kommercielt attraktivt projekt.

INSPIRATION

Det moderne forsamlingshus, Frændekilde, Kim Wolff

Det moderne forsamlingshus Frændekilde er en ombygget gård og er startet som et privat initiativ støttet af fonde. I dag drives det som et andelsprojekt.

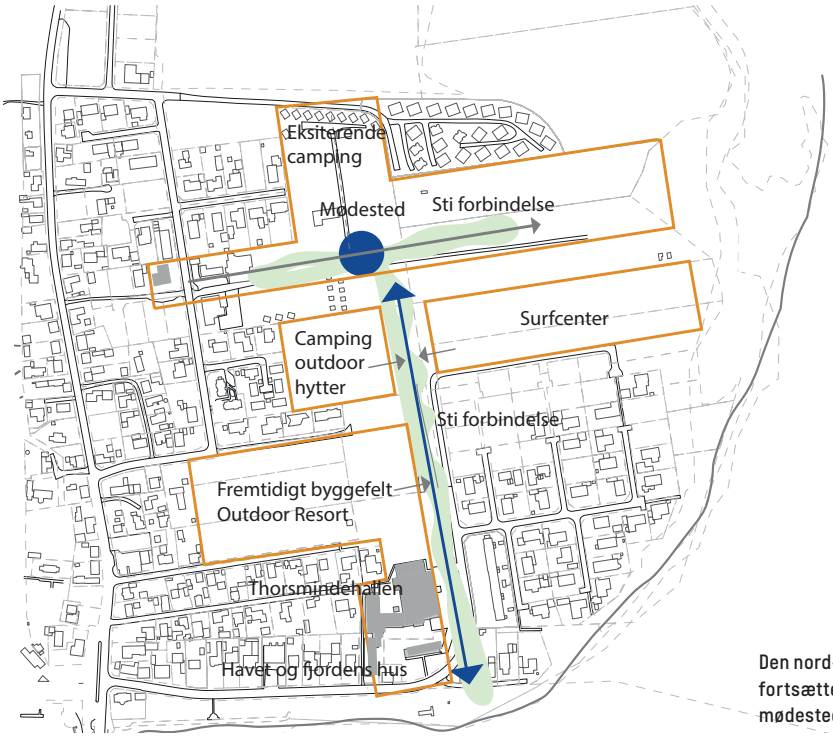

Det Maritime Ungdomshus Amager, JDS Architects

Det maritime ungdomshus på Amager skaber et mødested for et maritimt miljø, hvor bygning og platform sammen skaber et nyt sted i byen.

PROSPEKT FOR THORSMINDE CAMPINGPLADS

Thorsminde Camping er den største turismeovernatningsenhed i Thorsminde i dag. Pladsen ligger ud til Nissum Bredding, som regnes for et af de bedste steder i Danmark at dyrke kitesurfing. Stedet tiltrækker derfor særligt kite-surfere. Thorsminde Camping har en central rolle i udviklingen af Thorsminde til en outdoor destination. Der er et stort potentiale i at videreudvikle campingpladsen og styrke outdoor-profilen med nye hytter målrettet aktive sportsudøvere og et surfcenter. Den nuværende campingplads er 21 hytter, 235 pladsenheder og en række fællesfaciliteter. Campingpladsen har ca. 10.000 årlige overnatninger, primært fra det tyske marked, og har over en årrække haft en jævn vækst i overnatninger.

Den nord-sydgående forbindelse fra Havet og Fjordens Hus fortsætter op til campingpladsen og skaber et nyt offentligt mødested, der giver adgang til fjorden.

Målgrupper

Målgruppen i dag og i fremtiden er:

- Unge kitesurfere, der kommer for at surfe på egen hånd eller deltage i undervisningen på kiteskole. Størstedelen af campingpladsens gæster i dag tilhører denne gruppe
- Lystfiskere er en anden – omend mindre og nedadgående gruppe – der især kommer fra det tidlige forår.
- Familier og outdoortyper

Idé og koncept

Campingpladsen spiller en central rolle i udviklingen og brandingen af Thorsminde til en outdoor destination. Ved at udbygge campingpladsen med nye typer overnatning målrettet de aktive friluftsmennesker og et nyt surfcenter kan campingpladsen bidrage til at trække nye målgrupper til destinationen og skabe kritisk masse.

På kort sigt handler det om at bebygge de uudnyttede arealer med 40-50 hytter på op til 45 m2, samt evt. større ved sammenlægning, som et supplement til eksisterende overnatningstilbud. Hytterne skal indrettes med eget bad, tekøkken og plads til friluftsudstyr, og kunne anvendes hele året rundt – og således også bidrage til at understøtte muligheden for at skabe grundlag for helårsturisme i Thorsminde.

Sideløbende hermed bør der ske en fortsat udvikling af fællesfaciliteterne på campingpladsen. Det gælder ikke mindst etableringen af et egentligt surfcenter med bl.a. butik, spisested/cafe, take-away mad/bageri, lounge/område[r] til at hænge ud/til afholdelse af surf academy etc., salg af udstyr, DIY-værksted, tøjtørring mv. med tilhørende udearealer. Et ideelt sted for placeringen af et surfcenter vil være på arealet syd for Thorsminde Camping. Det anbefales, at den videre udvikling af surfcenteret finder sted i dialog med Thorsminde Camping og gerne en operatør, som har erfaring i at udvikle og drive surfcentre.

For Thorsminde som outdoor-destination vil det på længere sigt have stor betydning, at der etableres en tættere kobling mellem Thorsminde Camping og Havet og Fjordens Hus, både fysisk og funktionelt. På kort sigt handler det om at åbne campingpladsen mod omverdenen. Dels ved at synliggøre adgangsvejen fra Klitrosevej ned gennem campingpladsen til fjorden og surfcenteret, dels ved at skabe en direkte og attraktiv adgangsvej fra Havet og Fjordens Hus og ind til Campingpladsen.

På længere sigt kan etablering af et nyt surfcenter og udviklingen af Havet og Fjordens Hus med flere aktiviteter og en ny forplads være med til at styrke den mentale forbindelse og synergien mellem de to enheder.

Med den rette udvikling kan perspektivet på sigt være etablering af et outdoor-resort på det samlede areal. Tilsammen dækker campingpladsen og Havet og Fjordens Hus med tilstødende udviklingsarealer et betydeligt areal og kunne med en udbygning af overnatningskapaciteten og oplevelsesmuligheder blive en særdeles attraktiv outdoor-location på den jyske vestkyst. Det er vurderingen, at etableringen af et sådant center vil ligge en del år ud i fremtiden og i hvert fald på den anden side af 2025.

Det anbefales, at der i en dialog med blandt andet Thorsminde Camping, Havet og Fjordens Hus, en mulig operatør og investorer iværksættes et arbejde med en mere dybtgående beskrivelse af koncept, forretningsgrundlag og -model, arealforhold mv. for et sådant resort.

Økonomi og drift

Surfcenteret vil skulle drives på et kommercielt grundlag, men givet ambitionsniveauet om mange funktioner og åbent for alle, vil det formentlig skulle etableres som et privat-offentligt projekt, hvor almennyttige midler bidrager til selve etableringen af huset.

Foto: Dansk Kyst- og Naturturisme

Detailhandel i Lemvig Kommune
- redegørelse for eksisterende forhold og fremtidige muligheder

Plan & Projekt, marts 2017

Indholdsfortegnelse

Indledning..... 1

Lokale og regionale forhold..... 3

Butiksstruktur..... 5

Byernes udviklingsmuligheder..... 6

Retningslinjer..... 17

Detailhandelsskema..... 21

Rammeoversigt..... 22

Detailhandel i Lemvig Kommune

Lemvig Kommune skal have en detailhandelsstruktur, som tilgodeser både de små og større bysamfund. Kommunens byer har alle dagligvarebutikker, og kommuneplanen skal medvirke til at disse butikker fastholdes centralt i byerne, og at en fremtidig udvikling understøtter dette.

Denne redegørelse indeholder en analyse af detailhandelens nuværende strukturer. Herudover fastsætter notatet rammer og retningslinjer samt målsætninger for den fremtidige detailhandelsudvikling i kommunen. I notatet foretages også afgrænsninger af områder inden for hvilke, der kan etableres henholdsvis detailsalg og salg af særligt pladskrævende varegrupper.

Hvad siger lovgivningen?

Notatet er udarbejdet i overensstemmelse med Planlovens bestemmelser om detailhandel, der fastsætter tre overordnede mål for udviklingen i detailhandelsstrukturen.

Målet er at sikre en detailhandelsstruktur, hvor bymidten er det primære center for udvikling af detailhandel. Samtidig sikrer loven, at der i mindre og mellemstore byer kan udvikles et varieret butiksliv, så grundlaget for de mindre og mellemstore byer bevares i kraft af en god serviceforsyning. Det andet mål i loven sikrer en bæredygtig detailhandelsstruktur, hvor arealer til butikker er placeret med god tilgængelighed for alle trafikarter, især den gående, cyklende og kollektive trafik. Det tredje mål ligger i forlængelse af det andet, da detailhandelsstrukturen skal medvirke til at begrænse transportafstandene i forbindelse med indkøb.

For at imødekomme ovenstående udpeges områder, hvor der kan placeres butikker. Udpegningen gælder for både bymidter, lokalcentre og områder til særligt pladskrævende varegrupper. For hvert af de udpegede områder fastsætter detailhandelsplanen rammer for, hvor stort et butiksareal, der samlet må være i de enkelte områder samt den maksimale butiksstørrelse for de enkelte butikker.

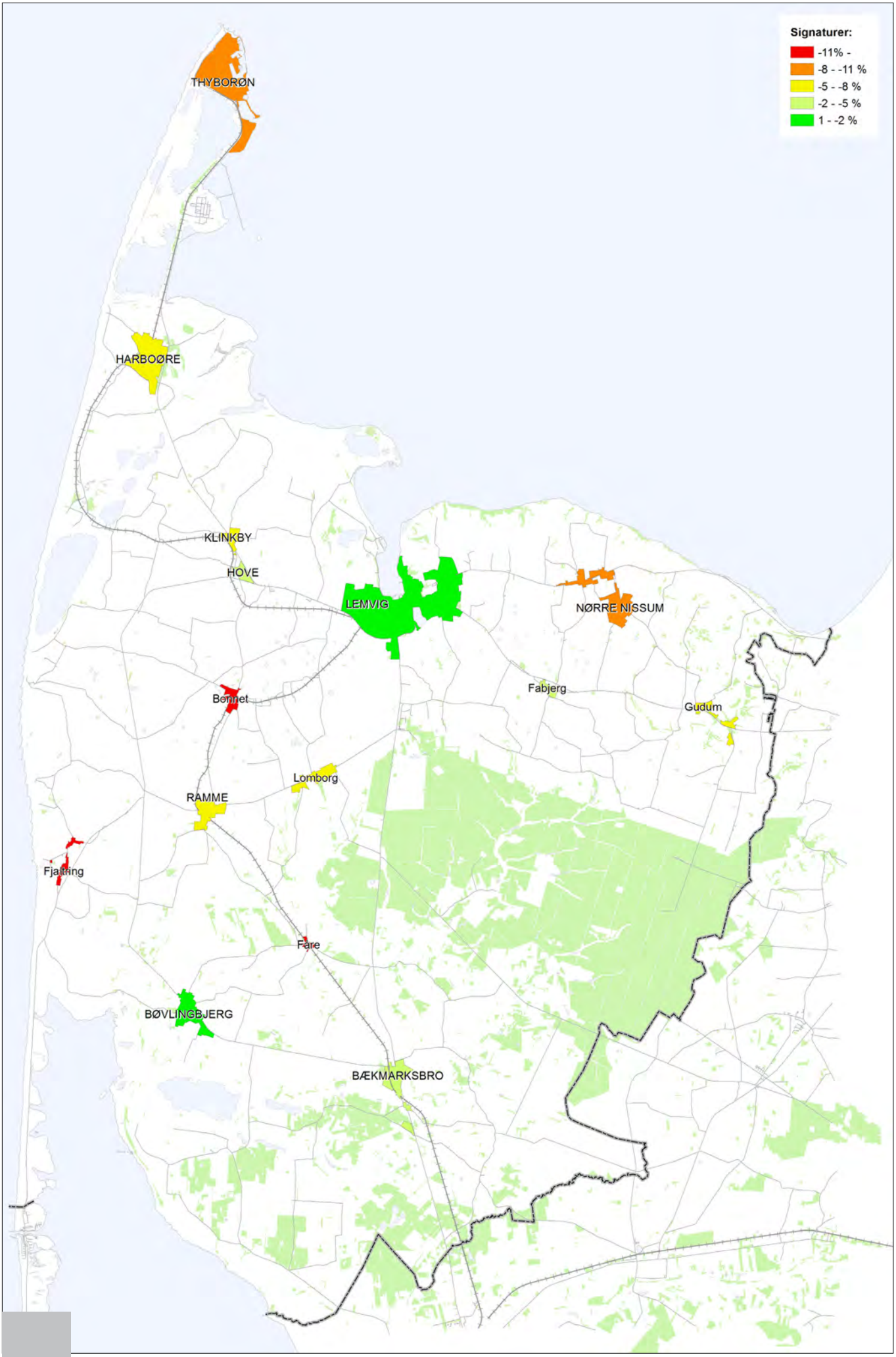
Oplysning om notatet

Notatets analyse er udarbejdet på baggrund af oplysninger hentet fra BBR- og CVR-re-gistret. Her har de enkelte detailhandelsvirksomheder indtastet egne informationer.

Det er tydeligt at registre og de faktiske forhold ikke stemmer fuldstændig overens. Der findes i registrene blandt andet ikke en korrekt gengivelse af det egentlige arealforbrug til detailhandel.

I tilfælde af uoverensstemmelser i anvendelsen er viden om de faktiske forhold anvendt, således at den udpegede detailhandelsstruktur stemmer overens med de faktiske forhold.

Således er detailhandelsanalysen baseret på både registrerede forhold, viden om de faktiske forhold samt ønsker til den fremtidige detailhandelsstruktur.

Signaturer:
-11% -
-8 - -11 %
-5 - -8 %
-2 - -5 %
1 - -2 %
THYBORØN
HARBOØRE
KLINKBY
HOVE
LEMVIG
NØRRE NISSUM
Fabjerg
Gudum
Bønnet
Lomborg
RAMME
Fjalling
Fåre
BØVLINGBJERG
BÆKMARKSBRO

Befolkningsudvikling

Lemvig Kommune har ca. 20.500 indbyggere fordelt med ca. 1/3-del i landområderne, 1/3-del i de større byer og den sidste 1/3-del i Lemvig By.

Bymønsteret fordeler sig med en række små landsbysamfund, adskillige større landsbyer samt tre byer med over 1.000-3.000 indbyggere foruden hovedbyen Lemvig, hvor der bor 7.000 indbyggere.

De seneste10 år har kommunen oplevet fald i befolkningstallet med ca. 200 indbyggere om året, som hovedsagligt forsvinder fra landområderne samt flere af de større byer på nær Lemvig.

Effekten er hovedsageligt at borgere flytter fra land til by og fra vest mod øst. De tre byer Thyborøn, Harboøre og Nørre Nissum oplever fald i indbyggertal men oplever samtidigt også, at flere huse sælges som fritidsboliger.

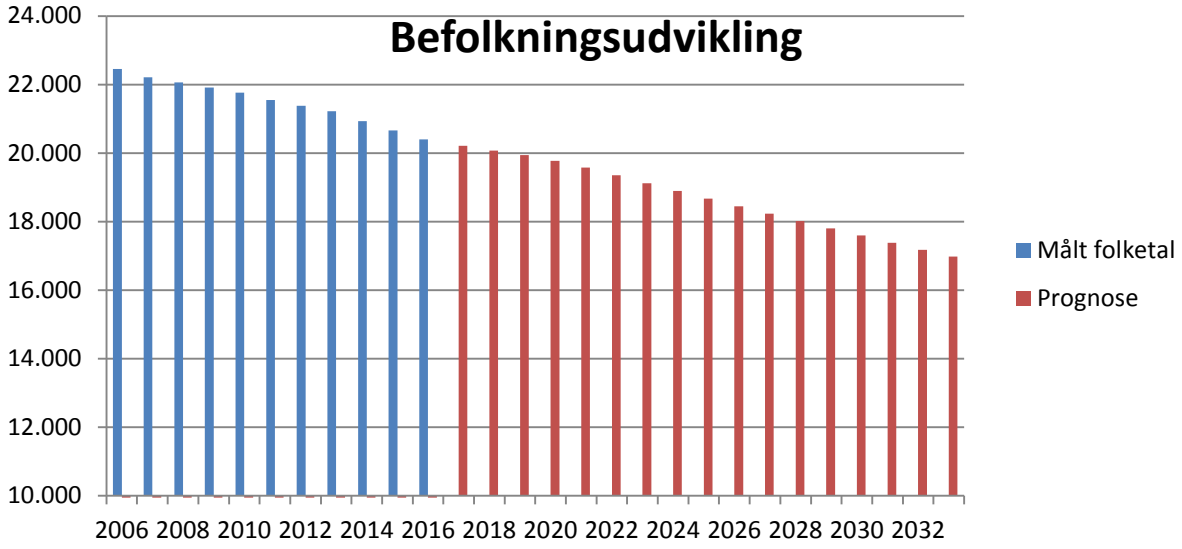
Konkurrence med nabobyer

Kommunens konkurrerende byer inden for detailhandelsområdet er Struer By og Holstebro By.

Struer By ligger øst for kommunen og kan, hvad angår detailhandel, sammenlignes med Lemvig By. Struer By har både gågade og et større aflastningscenter, som kun i mindre grad konkurrerer med Lemvigs detailhandel.

Holstebro By derimod spiller en større rolle i den regionale detailhandelsstruktur. Holstebro By kan med en stærk bymidte og med omfangsrige aflastningscentre med blandt andet et større varehus tiltrække besøgende fra hele regionen.

Holstebro By er dog mere end en konkurrent. I Holstebro By opnås adgang til de samme store varehuse og udvalgsvareforretninger, som findes i resten af landet. Noget, som byerne i Lemvig Kommune, ikke kan løfte. Mulighederne i Holstebro By er derved et supplement til den forsyning, der findes i Lemvig Kommune.

Befolkningsprognose for Lemvig Kommune

Signaturer
Bymidte
Lokalcenter
Aflastningscenter
Thyborøn
Langerhuse
Harboøre
Vrist Landsby
Klinkby
- Hove -
Tørringhuse
Lemvig
Nørre Nissum
Ferring
Bonnet
Fabjerg
Gudum
Lomborg
Fjaltring
Ramme
Fåre
Bøvlingbjerg
Bækmarksbro
Nees
Møborg

Udpegning til detailhandel

Der er i Lemvig Kommune udpeget en række centre og byer, hvori der gælder særlige retningslinjer for detailhandel. Disse er udpeget i teksten nedenfor samt vist på kortet side 4.

Byer med bymidteafgrænsning:

Lemvig, Thyborøn, Harboøre, Nørre Nissum

Lokalcentre:

Bækmarksbro, Bøvlingbjerg, Ramme, Lomborg, Bonnet, Fjaltring, Ferring, Klinkby, Tørring-huse, Fabjerg, Gudum, Industrivej (Lemvig), Nissumby (Nørre Nissum) og Ærøvej (Thyborøn)

Aflastningscentre:

Fabjergvej (Lemvig)

Kommunens butiksstruktur

Kommunens butiksstruktur er decentral, hvilket betyder, at alle kommunens større byer og landsbyer har dagligvareforretning. Herudover findes en række dagligvareforretninger til forsyning af mindre byområder og sommerhusområder.

Kommunens store detailhandelsdestination er Lemvig, hvor størstedelen af forretningerne er placeret. I de senere år har der ikke været nogen betydende forandringer i butiksstrukturen.

Udvalgsvarer findes hovedsagligt i kommunens største byer Thyborøn og Lemvig, hvor Lemvig har den største andel.

Også særligt pladskrævende varegrupper findes i de største byer.

De mindre byer og landdistriktet rummer enkelte handelsmuligheder, som ofte er rettet mod turisme eller nærområdet.

Eksisterende butiksareal

Lemvig Kommune er gennemgået med henblik på at få et samlet overblik over det eksisterende butiksareal.

Samlet har Lemvig Kommune 85.769 m^2 butiksareal fordelt på:

Bymidter: 53.220 m^2

Aflastningscentre: 3.384 m^2

Lokalcentre: 10.832 m^2

Områder til særligt pladskrævende varegrupper: 15.333 m^2

Enkeltstående butikker: 3.000 m^2

Lemvig

I bymønsteret er Lemvig By udpeget som hovedby. Byen tjener hele kommunen som handelsby, og her findes både de fleste og de største forretninger.

Lemvig Bymidte er kendetegnet ved de to gågader Østergade og Vestergade med kirketorvet imellem. Fra Vestergade mod havnen er en række adgangsveje, som forbinder de to populære områder. Særligt har den seneste udvikling og renovering af Lemvig Havn betydet, at flere besøger og bruger Lemvig Bymidte.

Bymidtens forretninger udvikler sig meget forskelligt. Det ses bl.a. i forbindelse med, at banker lukker deres lokale filialer og skaber nye muligheder for butikker. Flere butikker opleves derved at flytte rundt i gågaderne i jagten på de helt rigtige lokaler.

For Lemvig Bymidte afsættes en ramme for nye daglig- og udvalgsvareforretninger på kun 3.895 m^2, således den samlede ramme for butiksareal i bymidten er på i alt 45.000 m^2. Herved understøttes mindre udvidelser og justeringer i butiksareler rundt omkring i bymidten.

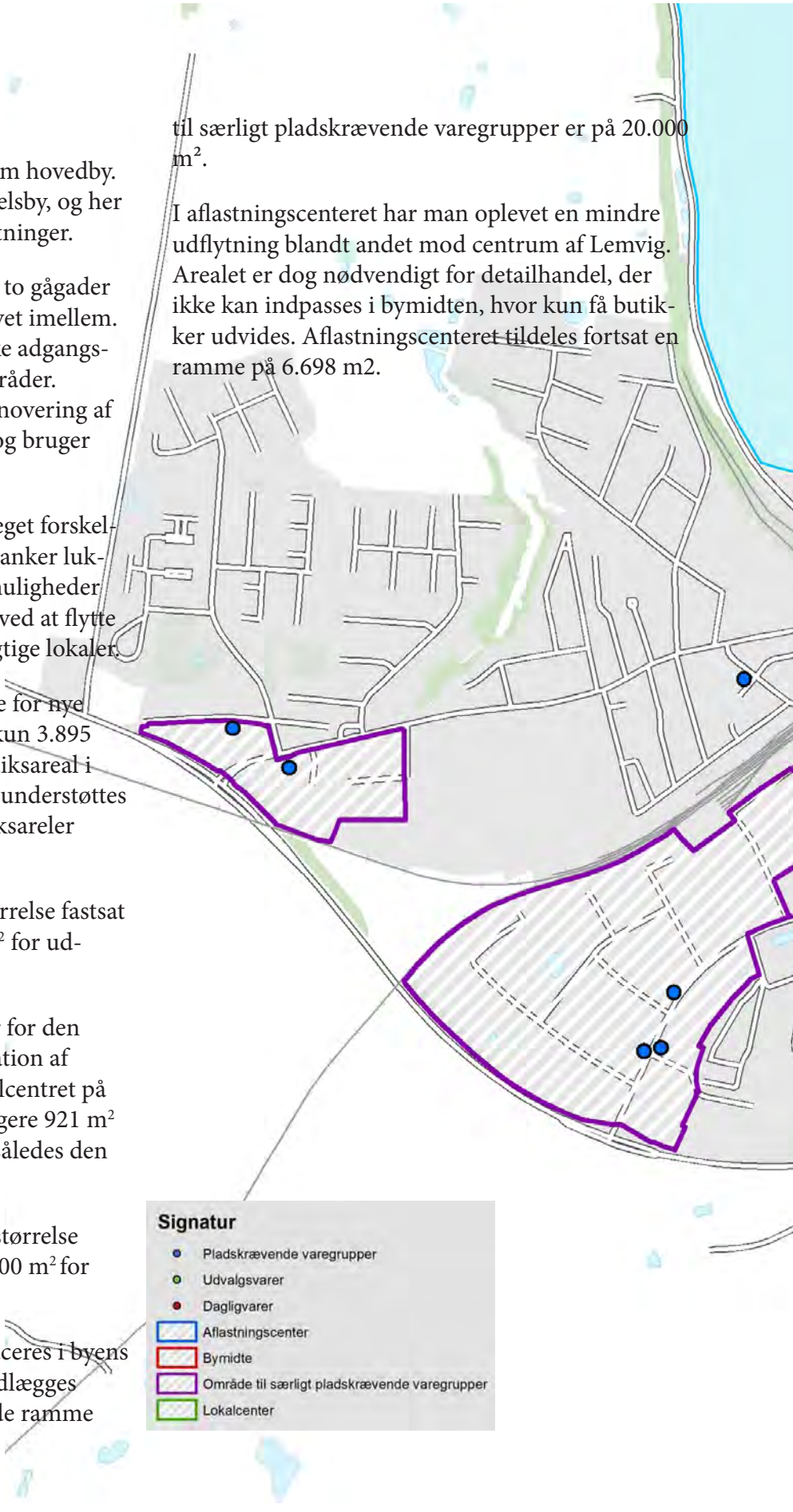
I bymidten er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 5.000 m^2 for dagligvarer og 2.000 m^2 for udvalgsvarer.

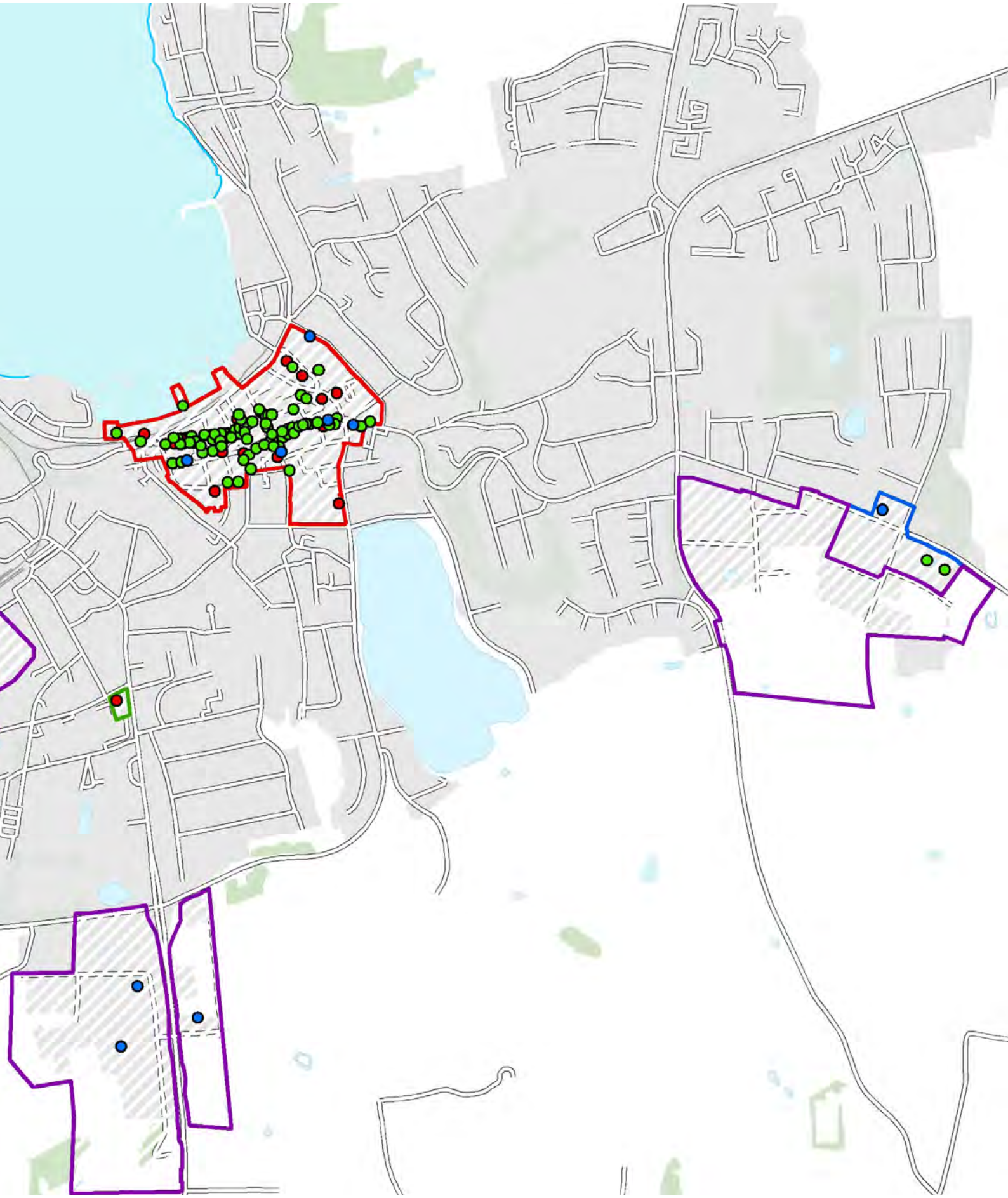
På Industrivej er udpeget et lokalcenter for den vestlige bydel tæt ved en stor koncentration af boliger og offentlige institutioner. Lokalcentret på Industrivej tildeles en ramme på yderligere 921 m^2 til daglig- og udvalgsvareforretninger, således den samlede ramme nu er 1.500 m^2.

I lokalcentret er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 1.200 m^2 for dagligvarer og 200 m^2 for udvalgsvarer.

Særligt pladskrævende varegrupper placeres i byens erhvervsarealer udpeget på kort. Der udlægges yderligere 5.454 m^2, således den samlede ramme til særligt pladskrævende varegrupper er på 20.000 m^2.

I aflastningscenteret har man oplevet en mindre udflytning blandt andet mod centrum af Lemvig. Arealet er dog nødvendigt for detailhandel, der ikke kan indpasses i bymidten, hvor kun få butikker udvides. Aflastningscenteret tildeles fortsat en ramme på 6.698 m2.

Thyborøn

Thyborøn er kommunens andenstørste by og har adskillige dagligvare- og udvalgsvareforretninger.

Thyborøn er tildelt en bymidte omkring det historiske bycentrum, hvor koncentrationen af forretninger er høj. Indenfor bymidten ligger desuden de attraktive havneerhverv og flere af byens og kommunens store turistdestinationer.

For Thyborøn bymidte afsættes en ramme for nye daglig- og udvalgsvareforretninger på 1.419 m^2. Således er den samlede ramme på 10.000 m^2.

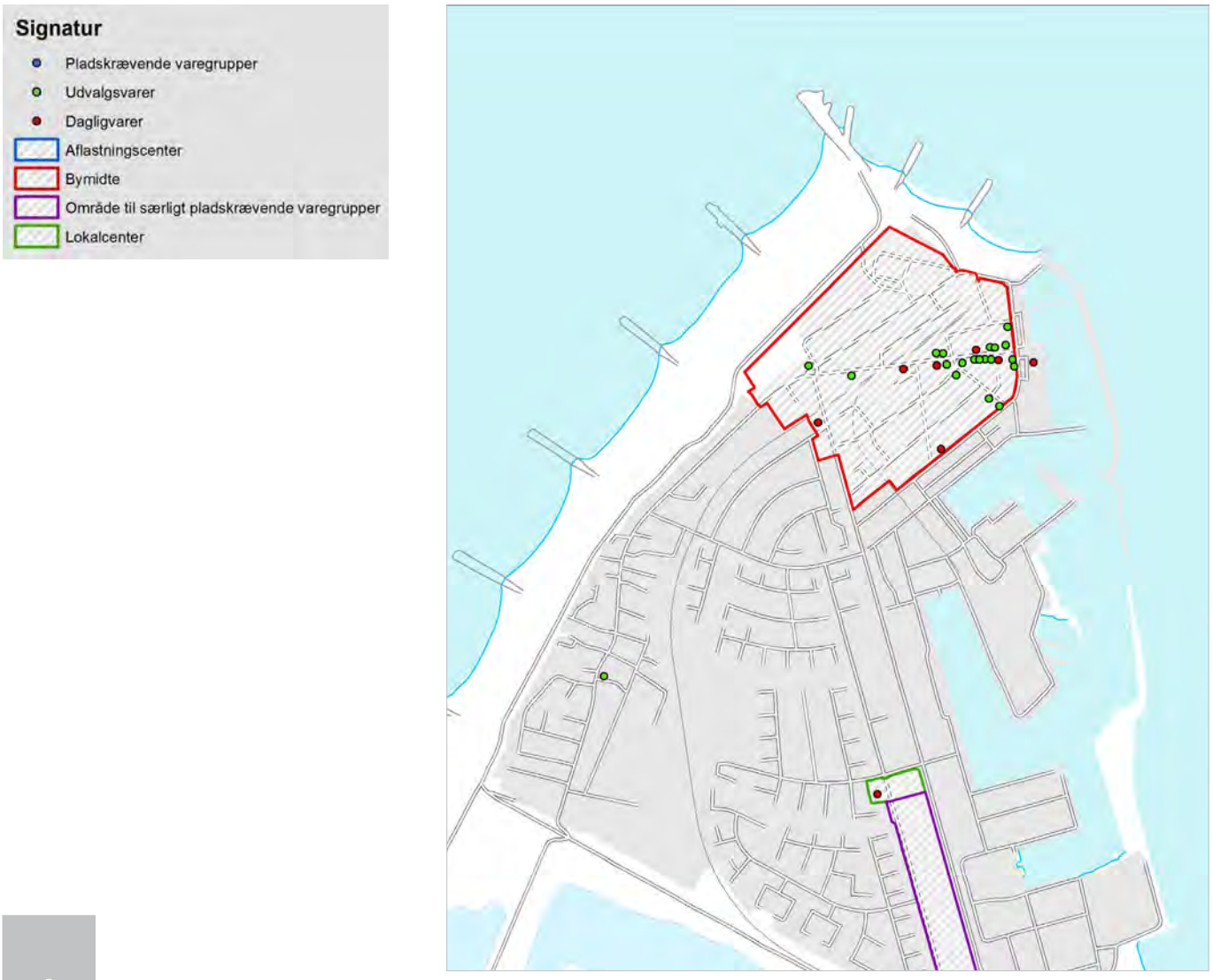
I bymidten er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 2.500 m^2 for dagligvarer og 1.000 m^2 for udvalgsvarer.

Der er udpeget et lokalcenter ved det store boligområde i den sydlige del af Thyborøn. Lokalcenteret skal kunne servicere lokalområdet, samt rumme mulighed for placering af større dagligvarerbutikker, som ikke kan rummes i bymidten.

For Thyborøn lokalcenter afsættes en yderligere ramme for nye daglig- og udvalgsvarebutikker på 1.770 m^2. Således er den samlede ramme på 2.500 m^2.

I lokalcenteret er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 1.500 m^2 for dagligvarer og 200 m^2 for udvalgsvarer.

5.000 m^2 særligt pladskrævende varegrupper kan placeres i byens erhvervsareal udpeget på kort.

Harboøre

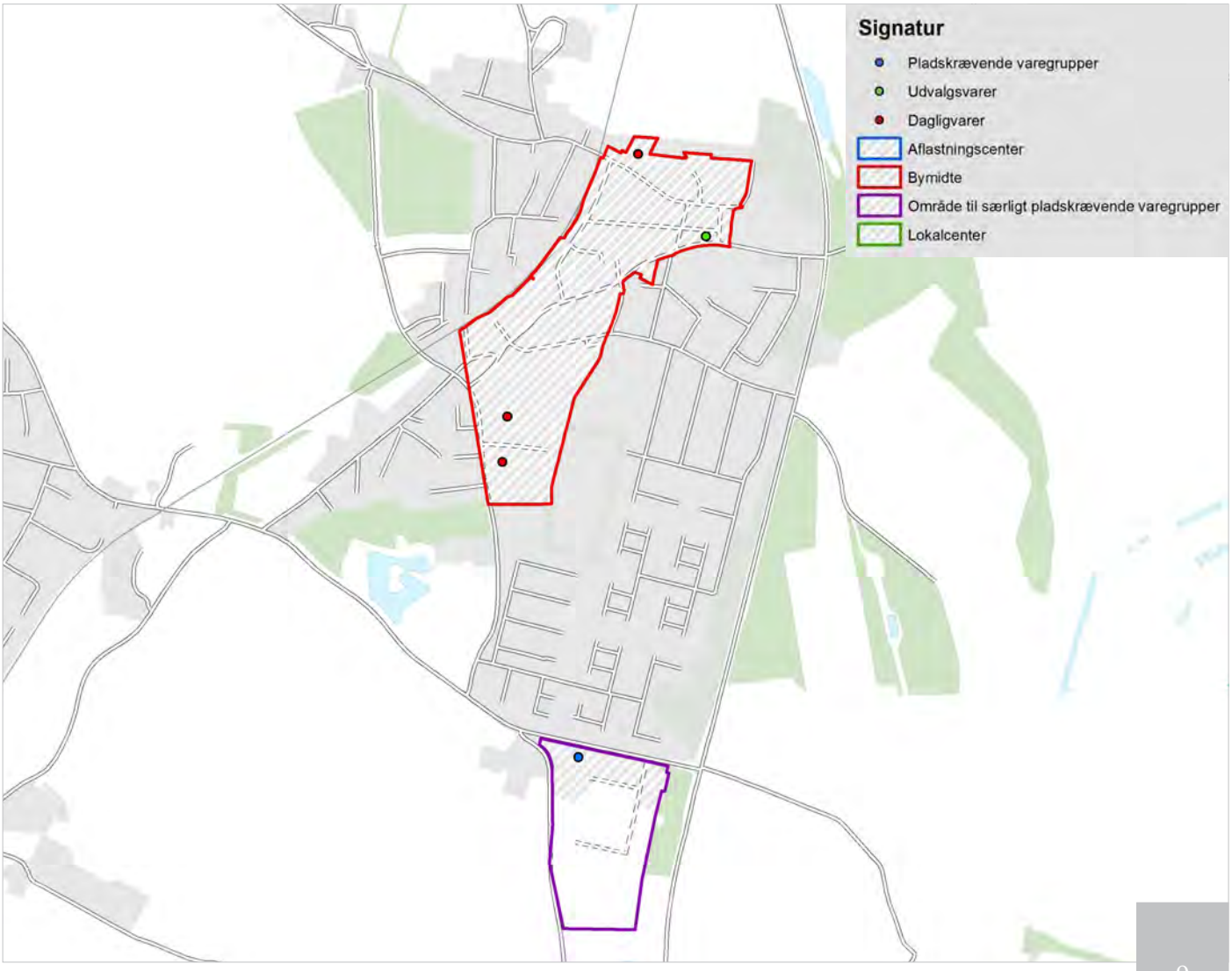
Harboøre er kommunens tredjestørste by og har en række dagligvare- og udvalgsvareforretninger.

Harboøre er tildelt en bymidte fra det historiske bycentrum ned til byens nye og attraktive center-område, med både handelsliv, byens nye hjerte Harboørecenteret samt en hel række af andre attraktive byfunktioner.

For Harboøre bymidte afsættes en ramme for nye daglig- og udvalgsvareforretninger på 2.250 m², således den samlede ramme nu er på 5.000 m².

I bymidten er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 2.500 m² for dagligvarer og 1.000 m² for udvalgsvarer.

5.000 m² særligt pladskrævende varegrupper kan placeres i byens erhvervsareal udpeget på kort.

Nørre Nissum

Nørre Nissum består af de tre mindre bysamfund, Nissumby, Nissum Kirkeby og Nissum Seminarieby. Byerne er samlet under Nørre Nissum, som er kommunens fjerdestørste by.

Nørre Nissum er tildelt en bymidte omkring det historiske bycentrum i Nissum Seminarieby. Bymidten ligger desuden optimalt i forhold til eksisterende handel og institutioner.

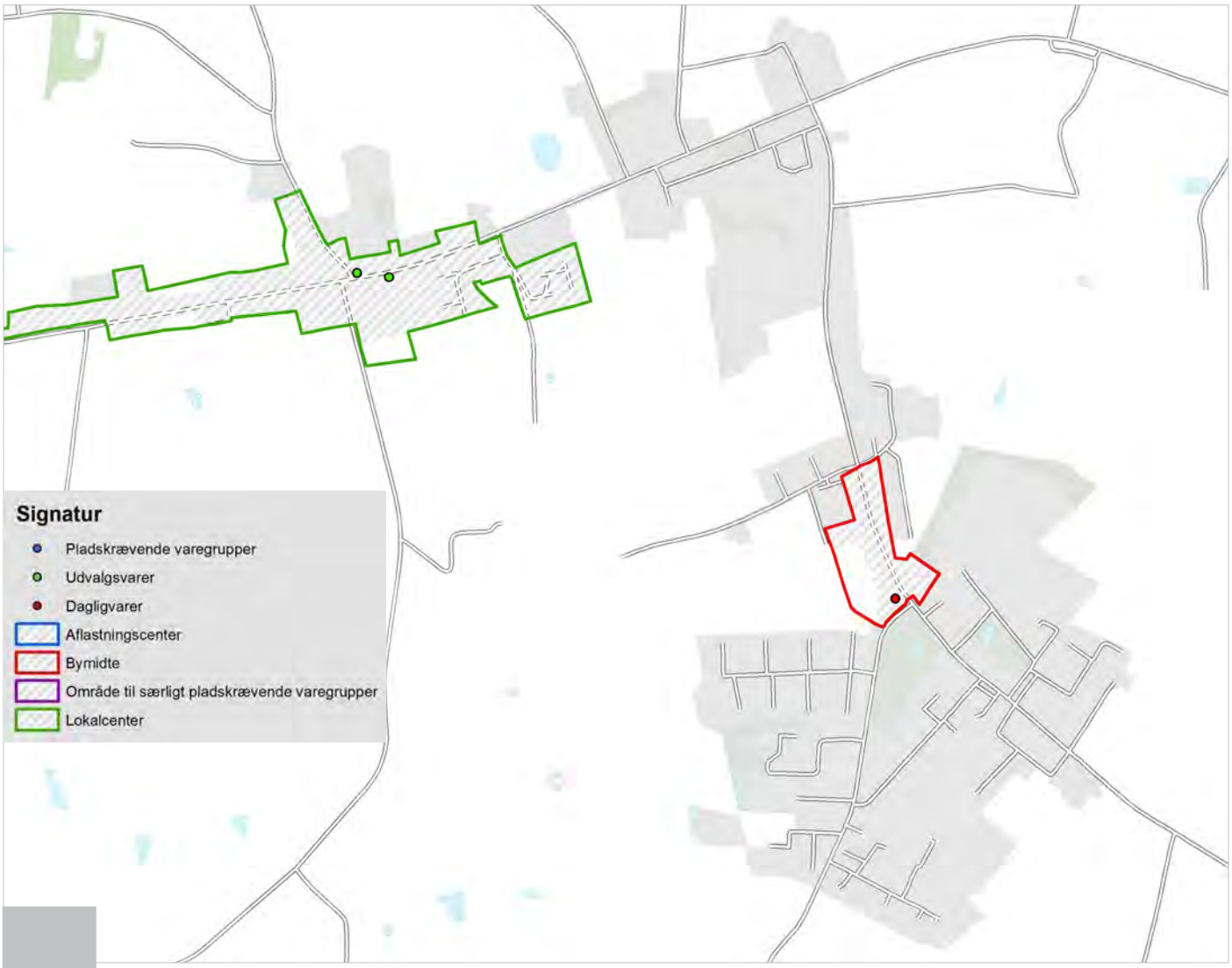
For Nørre Nissum bymidte afsættes en ramme for nye daglig- og udvalgsvareforretninger på i alt 1.216 m², således der i alt er en ramme på 2.000 m².

I bymidten er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 1.500 m² for dagligvarer og 1.000 m² for udvalgsvarer.

Nissumby er udpeget som lokalcenter. Lokalcenteret Nissumby tildeles en ramme på yderlige 645 m², således der i alt er en ramme på 1.000 m².

I lokalcentret er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 1.000 m² for dagligvarebutikker og 200 m² for udvalgsvareforretninger.

I Nørre Nissum udpeges ikke et område, hvor der kan etableres butikker med særligt pladskrævende varer.

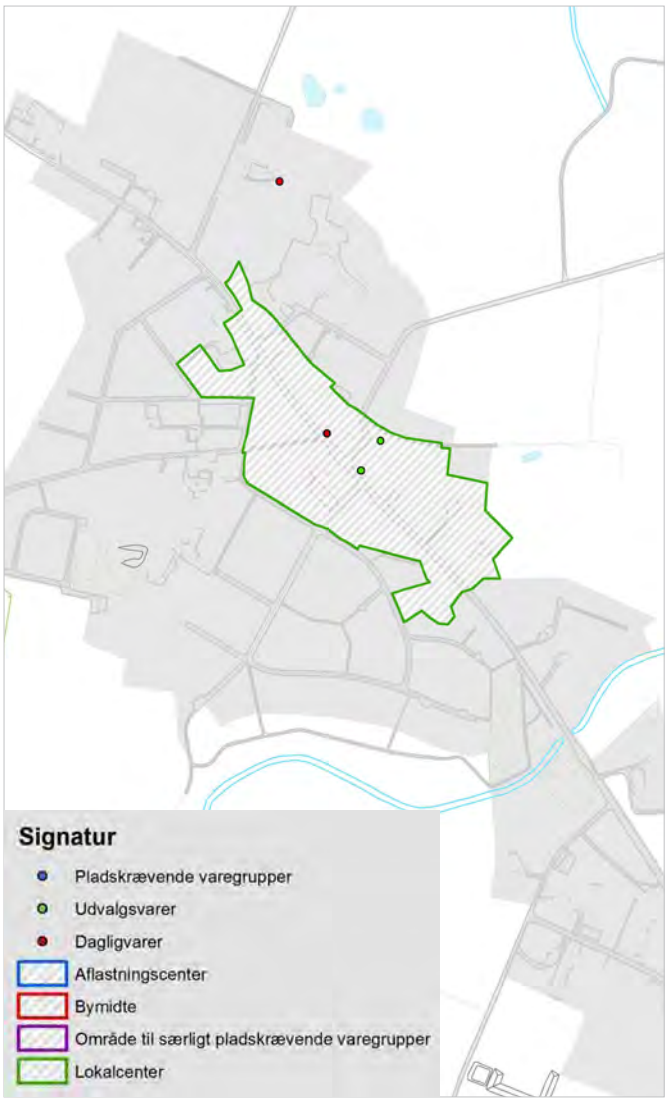
Bøvlingbjerg

Bøvlingbjerg er udpeget som lokalcenter.

Lokalcenteret Bøvlingbjerg tildeles en ramme på yderligere 396 m^2, således der i alt er en ramme på 2.500 m^2

I lokalcentret er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 1.200 m^2 for dagligvarebutikker og 200 m^2 for udvalgsvarebutikker.

I Bøvlingbjerg udpeges ikke et område, hvor der kan etableres butikker med særligt pladskrævende varer.

Bækmarksbro

Bækmarksbro er udpeget som lokalcenter.

Lokalcenteret Bækmarksbro tildeles en ramme på yderligere 1.155 m^2, således der i alt er en ramme på 2.500 m^2

I lokalcentret er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 1.200 m^2 for dagligvarebutikker og 200 m^2 for udvalgsvarebutikker.

I Bækmarksbro udpeges ikke et område, hvor der kan etableres butikker med særligt pladskrævende varer.

Klinkby - Hove - Tørringhuse

Grundet afstandene mellem byområderne Klinkby, Hove og Tørringhuse samt placeringen af eksisterende detailhandel anses det for hensigtsmæssigt at se byerne som seperate enheder. Klinkby og Tørringhuse udpeges begge til lokalcentre.

Klinkby har ikke dagligvare- og udvalgsvarebutikker idag og tildeles derfor en ramme på 500 m^2 til nye daglig- og udvalgsvarebutikker. Tørringhuse rummer flere eksisterende uudnyttede større butiksarealer, som bør kunne udnyttes til ny detailhandel og udvidelser af eksisterende. Der udpeges derfor ikke yderligere ramme for lokalcenteret Tørringhuse.

I Klinkby er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 500 m^2 for dagligvarebutikker og 200 m^2 for udvalgsvareforretninger.

I Tørringhuse tillades ikke dagligvarebutikker grundet afstanden til Klinkby på den ene side og Lemvig By på den anden. Den maksimale butiksstørrelse for udvalgsvareforretninger er 2.000 m^2.

I Klinkby og Tørringhuse udpeges ikke et område, hvor der kan etableres butikker med særligt pladskrævende varer.

Ramme

Ramme er udpeget som lokalcenter.

Lokalcenteret Ramme tildeles en ramme på yderligere 280 m^2, således der i alt er en ramme på 500 m^2

I lokalcentret er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 500 m^2 for dagligvarebutikker og 200 m^2 for udvalgsvarebutikker.

I Ramme udpeges ikke et område, hvor der kan etableres butikker med særligt pladskrævende varer.

Lomborg

Lomborg er udpeget som lokalcenter.

Lomborg har ingen daglig- og udvalgsvarebutikker idag og tildeles derfor en en ramme på 500 m^2 til nye daglig- og udvalgsvarebutikker.

I lokalcentret er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 500 m^2 for dagligvarebutikker og 200 m^2 for udvalgsvarebutikker.

I Lomborg udpeges ikke et område, hvor der kan etableres butikker med særligt pladskrævende varer.

Fabjerg

Fabjerg er udpeget som lokalcenter.

Lokalcenteret Fabjerg tildeles en ramme på yderligere 127 m^2, således der i alt er en ramme på 500 m^2.

I lokalcentret er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 500 m^2 for dagligvarebutikker og 200 m^2 for udvalgsvarebutikker.

I Fabjerg udpeges ikke et område, hvor der kan etableres butikker med særligt pladskrævende varer.

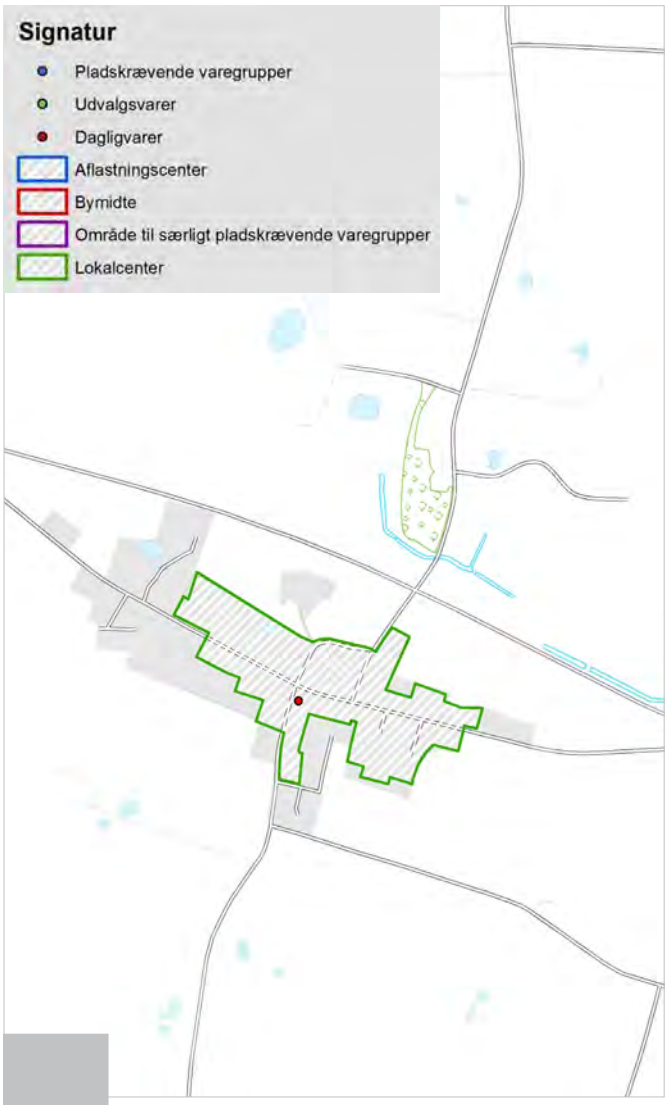
Gudum

Gudum er udpeget som lokalcenter.

Lokalcenteret Gudum har ingen daglig- og udvalgsvarebutikker idag og tildeles derfor en ramme på 500 m^2 til nye daglig- og udvalgsvarebutikker.

I lokalcentret er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 500 m^2 for dagligvarebutikker og 200 m^2 for udvalgsvarebutikker.

I Gudum udpeges ikke et område, hvor der kan etableres butikker med særligt pladskrævende varer.

Ferring

Ferring er udpeget som lokalcenter.

Lokalcenteret Ferring understøtter udover landsbyen selv et større turistområde og tildeles en ramme på yderligere 446 m^2, således der i alt er en ramme på 500 m^2.

I lokalcentret er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 500 m^2 for dagligvarebutikker og 200 m^2 for udvalgsvarebutikker.

I Ferring udpeges ikke et område, hvor der kan etableres butikker med særligt pladskrævende varer.

Fjaltring

Fjaltring er udpeget som lokalcenter.

Lokalcenteret Fjaltring understøtter udover landsbyen selv et større turistområde og tildeles en ramme på yderlige 248 m^2, således der i alt er en ramme på 500 m^2.

I lokalcentret er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 500 m^2 for dagligvarebutikker og 200 m^2 for udvalgsvarebutikker.

I Fjaltring udpeges ikke et område, hvor der kan etableres butikker med særligt pladskrævende varer.

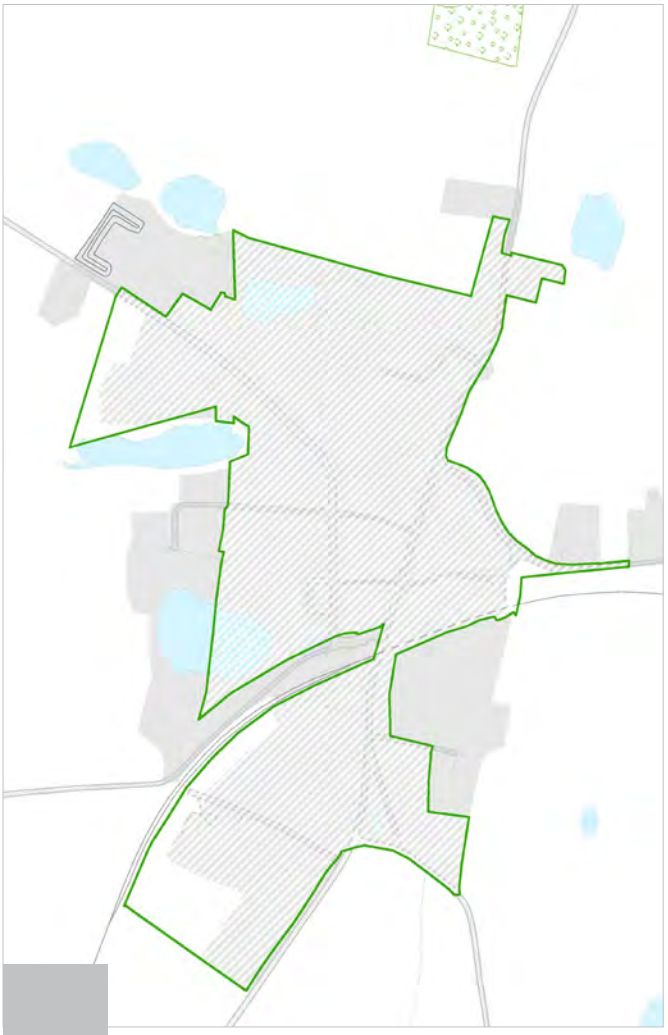
Bonnet

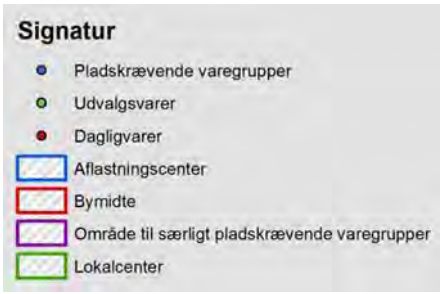
Bonnet er udpeget som lokalcenter.

Lokalcenteret Bonnet har ingen daglig- og udvalgsvarebutikker idag og tildeles derfor en ramme på 500 m^2 til nye daglig- og udvalgsvarebutikker.

I lokalcentret er den maksimale butiksstørrelse fastsat til 500 m^2 for dagligvarebutikker og 200 m^2 for udvalgsvarebutikker.

I Bonnet udpeges ikke et område, hvor der kan etableres butikker med særligt pladskrævende varer.

Udarbejdelse af retningslinjer

Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for den kommunale detailhandelsstruktur, herunder afgrænsning af bymidter, lokalcentre og områder til særligt pladskrævende varer samt fastlæggelse af det maksimale bruttoetageareal til butiksformål for det enkelte område og maksimale bruttoetageareal for de enkelte butikker i de enkelte områder, herunder også for enkeltstående butikker.

Retningslinje 1: Detailhandelsramme og maksimale butiksstørrelser

Planlægning for arealer til butiksformål skal være i overensstemmelser med rammer for samlet detailhandelsareal og maksimale butiksstørrelser, som angivet i detailhandelsskemaet.

Redegørelse 1:

Udbygningen af detailhandlen skal ske indenfor rammerne af detailhandelsskemaet.

I Lemvig Kommune er fastlagt en samlet ramme til fornyelse og nyetablering på i alt 35.749 m^2, fordelt med ca. 12.000 m^2 i de udpegede bymidter og i aflastningscenteret, 8.000 m^2 i de udpegede lokalcentre og ca. 14.500 m^2 til særligt pladskrævende varegrupper. Herudover kan der etableres detailhandel som enkeltstående butikker, butikker ved særlige anlæg, virksomheders salg af egne produkter mv.

Retningslinje 2: Udpegning og afgrænsning af bymidter

Der udpeges følgende byer med bymidter med henblik på etablering af detailhandel:

Hovedby: Lemvig

Byer: Thyborøn, Harboøre samt Nørre Nissum

Redegørelse 2:

Der udpeges bymidte i hovedbyen Lemvig samt i kommunens største byer Thyborøn, Harboøre og Nørre Nissum.

Udpegning af bymidte i Thyborøn og Harboøre skal ses i forhold til, at der i disse byer i dag er en detailhandel, der har et omfang og variation, der i forhold til byernes størrelse er speciel, og som i særdeleshed henvender sig til turister.

Udpegning af bymidte i Nørre Nissum skal ses i forhold til ønsket om at styrke kommunens decentrale bosætningsstruktur.

Retningslinje 3: Maksimale butiksstørrelser i bymidter

I Lemvig Bymidte kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 5.000 m^2 og i bymidten samt i aflastningscenteret ved Fabjergvej kan der etableres udvalgsvarebutikker på maksimalt 2.000 m^2.

I byerne Thyborøn og Harboøre kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 2.500 m^2 og udvalgsvarebutikker på maksimalt 1.000 m^2.

I Nørre Nissum kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 1.500 m^2 og udvalgsvarebutikker på maksimalt 1.000 m^2.

Redegørelse 3:

Hovedby

Lemvig Bymidte er tildelt en ramme for udvidelse og nyetablering på 3.895 m^2. Baggrunden herfor er, at der i forbindelse med udviklingen af Lemvig Havn samt nedrivningen af det tidligere slagteri er både mulighed og incitament til placering af ny detailhandel i Lemvig. I alt vil der med denne nye ramme kunne placeres 2-3 store eller flere mellemstore og små butikker centralt i Lemvig. Dette er i overensstemmelse med Kommunalbestyrelsens ønske om at styrke Lemvig Bymidte.

Aflastningscentret ved Fabjergvej er tildelt en maksimal ramme for udvidelse og nyetablering på 3.314 m^2 . Aflastningcentret skal kunne rumme eventuelle større butikker, der ikke kan indpasses i Lemvig Bymidte.

Den maksimale butiksstørrelse for butikker i Lemvig Bymidte og aflastningscenter følger lovens bestemmelser, hvilket vil sige hhv. 5.000 m^2 og 2.000 m^2 for dagligvare- og udvalgsvarebutikker.

Byer
Thyborøn tildeles en ramme for udvidelse og nyetablering på 1.419 m^2 og Harboøre tildeles en ramme for udvidelse og nyetablering på 2.250 m^2. Baggrunden herfor er, at Lemvig Kommune forventer, at Lemvig Kommunes bosætnings- og turismeindsatser vil betyde øget efterspørgsel på detailhandel. Dog forventes det, at nye butikker i disse byer vil være af højst mellemstor karakter, og der vil derfor kunne være plads til 2-3 mellemstore nye butikker i både Thyborøn og Harboøre. Den maksimale butiksstørrelse i disse to byer er hhv. 2.500 m^2 og 1.000 m^2 for dagligvare- og udvalgsvarebutikker. Den maksimale butiksstørrelse er sat lavere end loven åbner mulighed for, da den nuværende butiksstruktur i byerne ikke tilsiger, at der i fremtiden vil ske nyetableringer af butikker på op til 2.500 m^2.

Nørre Nissum tildeles en ramme for udvidelse og nyetablering på 1.216 m^2. Baggrunden for denne ramme er, at Lemvig Kommune ønsker at styrke det decentrale bymønster med service og handel lokalt. Rammen på 2.000 m^2 giver begrænset mulighed for udvidelse og nyetablering af detailhandel i overensstemmelse med forventningerne til udviklingen her. Den maksimale butiksstørrelse fastsættes til hhv. 1.500 m^2 og 1.000 m^2 for dagligvare- og udvalgsvarebutikker. Den maksimale butiksstørrelse er sat lavere end loven åbner mulighed for, da den nuværende butiksstruktur i byerne ikke tilsiger, at der i fremtiden vil ske nyetableringer af butikker på op til 2.000 m^2.

Retningslinje 4: Udpegning og afgrænsning af lokalcentre

Der udpeges følgende lokalcentre uden afgrænset bymidte med henblik på etablering af detailhandel:

Bækmarksbro, Bøvlingbjerg, Klinkby, Tørringhuse, Ferring, Fjaltring, Bonnet, Lomborg, Fabjerg og Gudum.

Herudover er områder på Industrivej i Lemvig, Æreøvej i Thyborøn samt Nissumby i Nørre Nissum udpeget til lokalcentre.

Redegørelse 4

Bækmarksbro, Bøvlingbjerg, Klinkby, Tørringhuse, Ferring, Fjaltring, Bonnet, Lomborg, Fabjerg og Gudum samt områder på Industrivej i Lemvig, Ærøvej i Thyboørn samt Nissumby i Nørre Nissum udpeges til lokalcentre uden afgrænsning af bymidte. Alle lokalcentre har til formål at tilbyde dagligog udvalgsvareforsyning i et mindre lokalområde, en mindre by eller landsby ofte med tilknytning til større turistområder. Områderne er udpeget som en del af det decentrale bymønster i Lemvig Kommune.

Retningslinje 5: Maksimale butiksstørrelser i lokalcentre

I lokalcentrene Bækmarksbro, Bøvlingbjerg og Industrivej i Lemvig kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 1.000 m^2 og udvalgsvarebutikker på maksimalt 200 m^2.

I lokalcentrene Klinkby, Ramme, Ferring, Fjaltring, Bonnet, Lomborg, Fabjerg og Gudum kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 500 m^2 og udvalgsvarebutikker på maksimalt 200 m^2.

I lokalcentret Nissumby i Nørre Nissum kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 1.000 m^2 og udvalgsvarebutikker på maksimalt 200 m^2.

I lokalcentret ved Ærøvej i Thyborøn kan der etableres dagligvarebutikker på maksimalt 1.500 m² og udvalgsvarebutikker på maksimalt 200 m².

I lokalcentret Tørringhuse kan der ikke etableres dagligvarebutikker. Udvalgsvarebutikker må maksimalt være 2.000 m².

Redegørelse 5

Lokalcentrene tildeles totale rammer på mellem 500 m² og 2.500 m², med undtagelse af af Tørringhuse, som tildeles en ramme på i alt 4.820 m²

Baggrunden herfor er, at Lemvig Kommune forsat ønsker at have et grundlag for et decentralt bymønster. Udviklingen i områderne tilsiger lav til ingen vækst, og den lave ramme for udbygning er som udgangspunkt tænkt som udvidelse af eksisterende butikker og som mulighed for at starte nye men mindre butikker i de mindre lokalsamfund.

Tørringhuse tildeles mulighed for at fastholde det udvalgsvarebutikareal, som byen over tid har fået. Afstanden til Lemvig gør, at dagligvarehandel ikke er aktuel her.

Retningslinje 6: Områder til særligt pladskrævende varegrupper

Der udpeges områder til særligt pladskrævende varegrupper i erhvervsområder i Lemvig, Thyborøn og Harboøre.

Lemvig tildeles mulighed for yderligere 5.454 m², Thyborøn tildeles 5.000 m² og Harboøre tildeles en yderligere ramme på 4.214 m². Således kan Lemvig rumme i alt 20.000 m² særligt pladskrævende varebutikker, mens Thyborøn og Harboøre har hver 5.000 m².

Redegørelse 6

I byerne Lemvig, Thyborøn og Harboøre er der udlagt areal til butikker, der forhandler særligt pladskrævende varegrupper.

Rammen for udbygning er hhv. 20.000 m² og 5.000 m². Den maksimale butiksstørrelse er for Lemvig, Thyborøn og Harboøre 5.000 m².

Det skal bemærkes, at begrebet "særligt pladskrævende varegrupper" er en betegnelse, der er indført for en særlig type af udvalgsvarer, der oftest ikke er forenelig med en placering i den centrale del af en by. At der ikke er udpeget et område til særligt pladskrævende varegrupper i alle byer, betyder ikke, at disse ikke kan etableres her. Butikkerne skal blot overholde de øvrige retningslinjers bestemmelser for butiksstørrelse og butiksrammer i den pågældende by.

Retningslinje 7: Butiksstørrelser for enkeltstående butik

Der kan i hovedby, byer og landsbyer etableres enkeltstående dagligvare- og udvalgsvarebutikker. Dagligvarebutikker må maksimalt være 1.200 m² og udvalgsvarebutikker må maksimalt være 200 m².

Redegørelse 7

Planloven åbner mulighed for etablering af enkeltstående dagligvare- og udvalgsvarebutikker udenfor de afgrænsede områder.

Retningslinje 8: Bagatelgrænse for helt små butikker

Inden for byzone kan der etableres små detailhandelsbutikker. Butikkerne kan placeres uafhængigt af hinanden og uden en indbyrdes afstand på minimum 500 meter til hinanden eller til et afgrænsningsområde til butiksformål.

Redegørelse 8

Bagatelgrænsen for helt små butikker indføres for fortsat lovligt at kunne drive helt små virksomheder – eksempelvis fra eget hjem. Butikker, der omfattes af denne kategori, vurderes ikke at have indflydelse på den øvrige detailhandelsstruktur i

byerne, da salget herfra vurderes at være af et yderst beskedent omfang.

Retningslinje 9: Butik i tilknytning til særlige anlæg

Der kan i tilknytning til særlige anlæg så som tankstationer, fritliggende turistattraktioner, togstationer og lignende beliggende uden for områder udlagt til bymidte og lokalcenter, og til brug for de kunder, der benytter det pågældende anlæg på grund af dets primære funktion, etableres butik på maksimalt 300 m².

Redegørelse 9

Butikker i tilknytning til særlige anlæg skal understøtte forskellige erhverv, som har mulighed for at betjene kunder udenfor de større bysamfund. Ofte er kunderne her turister og således styrkes muligheden for at bevare arbejdspladser også i de mindre lokalsamfund.

Retningslinje 10: Butik, der sælger egne produkter

Mindre butikker til salg af egne produkter i tilknytning til en virksomheds produktionslokaler kan placeres udenfor de afgrænsede områder til butiksformål.

Den maksimale butiksstørrelse for mindre butikker til salg af egne produkter i tilknytning til en virksomheds produktionslokaler er fastsat til 250 m².

Bebyggelsens udformning og placering skal tilpasses den omgivende arkitektur. Støj, parkering og adgangsforhold skal afklares.

Redegørelse 10

Der kan til produktionsvirksomheder etableres salg af egne produkter i tilknytning til en virksomheds produktionslokaler. Bestemmelsen giver endvidere mulighed for etablering af gårdbutikker, hvor der sælges fødevarer, planter ol., hvis butikken placeres i tilknytning til driftsbygninger, drivhuse eller dyrkningsarealer. Det samlede bruttoetageareal til salgsområde må ikke overstige 250 m² per virksomhed.

Retningslinje 11: Detailhandel i overflødiggjorte landbrugsbygninger

I landdistrikter og landsbyer kan der etableres visse butikker på op til 250 m² i eksisterende og overflødiggjorte landbrugsbygninger uden landzonetilladelse.

Redegørelse 11

En nyere ændring af planloven giver mulighed for at indrette og anvende eksisterende og overflødiggjorte landbrugsbygninger i landzone og landsbyer til butiksformål uden forudgående landzonetilladelse. Der henvises til planlovens §37 for de nærmere bestemmelser for landzoneadministration.

	Butiksarealer i alt i området			Maksimale butiksstørrelser	
	Fremtidig ramme	Eksisterende	Ramme til nybyggeri	Dagligvarer	Udvalgsvarer
Bymidter					
Lemvig	45.000	41.105	3.895	5.000	2.000
Nørre Nissum	2.000	784	1.216	1.500	1.000
Harboøre	5.000	2.750	2.250	2.500	1.000
Thyborøn	10.000	8.581	1.419	2.500	1.000
Aflastningsområder					
Fabjergvej (Lemvig)	6.698	3.384	3.314	0	2.000
Lokalcentre					
Industrivej (Lemvig)	1.500	579	921	1.200	200
Nissumby	1.000	355	645	1.000	200
Gudum	500	0	500	500	200
Fabjerg	500	373	127	500	200
Lomborg	500	0	500	500	200
Bonnet	500	0	500	500	200
Ramme	500	220	280	500	200
Bøvlingbjerg	2.500	2.104	396	1.200	200
Bækmarksbro	2.500	1.345	1.155	1.200	200
Fjaltring	500	252	248	500	200
Ferring	500	54	446	500	200
Klinkby	500	0	500	500	200
Ærøvej (Thyborøn)	2.500	730	1.770	1.500	200
Tørringhuse	4.820	4.820	0	-	2.000
Områder til enkeltstående butikker					
Tilsammen	4.000	3.000	1.000	1.200	300
Områder til særligt pladskrævende varegrupper					
	Fremtidig ramme	Eksisterende	Ramme til nybyggeri		Maksimalt
Lemvig	20.000	14.546	5.454		5.000
Thyborøn	5.000	-	5.000		3.500
Harboøre	5.000	787	4.213		3.500
Total	121.518	85.769	35.749		

Rammeoversigt

I den følgende oversigt er de kommuneplanrammer med mulighed for etablering og/eller udvidelse af butikker angivet.

Distrikt	**Rammeområder**
Lemvig	1B 2.8, 1BE 1.2, 1C 1.1, 1C 1.2, 1C 1.3, 1C 1.8, 1C 2.1, 1C 2.2, 1C 2.7, 1C 2.9, 1C 5.1, 1E 1.1, 1E 1.2, 1E 2.10, 1E 2.12, 1E 2.3, 1E 2.7, 1E 4.1,
Nørre Nissum	2B 4.2, 2B 4.3, 2B 4.4, 2C 2.1, 2C 4.1, 2L1 2.2, 2L2 2.1,
Klinkby-Hove-Tørringhuse	3BE 3.1, 3C 1.1, 3L1 1.1,
Ramme	4C 0.1, 4C 0.2, 4C 0.3, 4C 0.4, 4L1 2.1, 4L2 2.1, 4L3 2.2,
Bøvlingbjerg	5C 0.1, 5C 0.2, 5C 0.3, 5C 0.4,
Bækmarksbro	6BE 0.1,
Harboøre	8C 1.1, 8C 1.2, 8E 1.1
Thyborøn	10C 1.1, 10C 1.1, 10C 1.2, 10D 1.5, 10E 1.2, 10G 1.2

Grundvandsredegørelse 2017

Udarbejdet for Naturstyrelsen af Orbicon i 2015, opdateret af Lemvig Kommune i 2017

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING 3

1.1. Baggrund 3

2. GRUNDVANDSRESSOURCEN 3

2.1. Status for kortlægning 4

2.2. Grundvandsressourcens naturlige beskyttelse og kvalitet 4

2.3. Grundvandsdannelse og grundvandsressourcens størrelse 5

2.4. OSD, indvindingsoplande og NFI 6

3. VANDFORSYNINGSFORHOLD 9

4. PLANFORHOLD 10

4.1. Bymønster og befæstelsesgrad i forhold til OSD, indvindingsoplande udenfor OSD og NFI 10

4.2. Rammeudlæg 12

4.3. Restrummelighed i eksisterende planrammer 13

5. BESKYTTELSE AF GRUNDVANDET – GENEREL REDEGØRELSE 20

5.1. Forhold til indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, herunder BNBO ... 20

5.2. Forhold til vandplaner 20

6. REFERENCER 22

1. INDLEDNING

Ved kommune- og lokalplanlægning inden for Områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandværker skal der ved nyudlæg udarbejdes en grundvandsredegørelse. Naturstyrelsen fik i 2012 udarbejdet en grundvandsredegørelse for kommunen i forbindelse med udlæg af arealer til landanlæg til Vindmølleparken Vesterhav Nord. Redegørelsen til Kommuneplan 2017-25 er en opdatering af den redegørelse Orbicon lavede i 2012. En opdatering er nødvendig, da redegørelseskravet ikke længere har ophæng i Vandplanerne men i lovgivningen, og da der er afleveret grundvandskortlægning for den sidste del af kommunen. Der redegøres for grundvandsforholdene og for kommuneplanlagt arealanvendelse i forhold til drikkevandsinteresserne i Lemvig Kommune. Der udlægges ikke nye områder inden for OSD eller indvindingsoplande til almene vandværker i kommuneplan 2017-29.

1.1. Baggrund

Bekendtgørelse om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse (BEK nr. 1697 af 21/12/2016) handler om placering og indretning af nye arealer til aktiviteter og virksomheder, der kan indebære en forurening af grundvandet.

Styrelsen for vand og naturforvaltning har til udmeldingen af statslige interesser til kommuneplanlægningen januar 2017 udarbejdet en vejledning om, hvordan kravene i bekendtgørelsen opfyldes /1/. Vejledningen er udgangspunkt for denne redegørelse.

Grundvandsredegørelsen skal arealmæssigt omfatte kommunens OSD og indvindingsoplande. Grundvandsredegørelsen skal give et samlet overblik over drikkevandsinteresserne i kommunen og deres sårbarhed. Dermed indgår redegørelsen som en vigtig forudsætning for kommuneplanlægningen og den afvejning, der skal foretages, når der udlægges nye arealer til aktiviteter, som medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet.

Bilag 1 i vejledningen indeholder en række eksempler på virksomheder, som vurderes at kunne udgøre en væsentlig fare for forurening af grundvandet. Der kan kun planlægges for disse virksomheder inden for OSD og indvindingsoplande, hvis det er godtgjort, at der er en særlig planlægningsmæssig begrundelse for placeringen, herunder at lokalisering uden for de nævnte områder er undersøgt og ikke fundet mulig, og at faren for forurening af grundvandet kan forebygges.

I Lemvig Kommune er den statslige grundvandskortlægning afsluttet i OSD i 2014, og i en række indvindingsoplande uden for OSD i 2015, og det tilvejebragte datagrundlag vil være tilstrækkeligt som grundlag for redegørelsen. Samlet set er grundvandsforholdene således godt beskrevet i Lemvig Kommune.

2. GRUNDVANDSRESSOURCEN

De geologiske og grundvandsmæssige forhold i Lemvig Kommune er præget af, at isens maksimale udbredelse under sidste istid lå tværs gennem kommunen fra vest mod øst, den såkaldte Hovedopholdslinje. Grundvandsressourcen, som i dag anvendes til indvinding af drikkevand, eller som er udlagt som potentiel fremtidig drikkevandsressource, findes i forskellige typer af grundvandsmagasiner. De fleste af disse har en god naturlig beskyttelse, og der er i forhold til Lemvig Kommunes samlede behov for indvinding af grundvand til drikkevand store grundvandsreserver i kommunen.

2.1. Status for kortlægning

Grundvandskortlægningen i Lemvig Kommune blev påbegyndt af Ringkjøbing Amt for mere end 20 år siden og har siden 2007 været varetaget af forskellige styrelser i staten. På baggrund af kortlægningen, udarbejdes indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse. I tabel 1 ses de nuværende fire kortlægningsområder, som er beliggende i Lemvig Kommune, samt status for kortlægning og indsatsplanlægning. Det skal bemærkes, at grundvandskortlægningen afrapporteres i tre redegørelser, idet Lemvig Små Værker delvist er rapporteret sammen med Engbjerg og delvist bliver rapporteret sammen med Nissum Fjord.

Kortlægningsområde	Afsluttet / (rettet)	Indsatsplan
Klosterheden	2008 /2/ / (2012*)	Vedtaget 2011 /3/
Engbjerg	2014 /4/	Opstartes 2017
Nissum Fjord	2015 /9/	Opstartes 2017
Lemvig Små Værker	2015 /9/	Opstartes 2017

Tabel 1. Kortlægningsområder i Lemvig Kommune og status for kortlægning. *I 2012 justerede Naturstyrelsen udpegningerne af indsatsområder (IO).

I nærværende redegørelse er der taget udgangspunkt i kortlægningens resultater.

2.2. Grundvandsressourcens naturlige beskyttelse og kvalitet

I Lemvig Kommune findes grundvandsmagasinerne i forskellige dybder, og som følge heraf foregår indvindingen også fra mange forskellige dybder. I OSD er den primære grundvandsressource knyttet til det næstøverste grundvandsmagasin, som består af kvartære sand- og grusaflejringer. Flere steder er disse knyttet til begravede dale. I en stor del af kommunen findes også dybereliggende miocæne grundvandsmagasiner. Enkelte vandværker indvinder fra det øvre kvartære sandlag, men de fleste indvinder fra de nedre kvartære magasinlag eller fra et miocænt grundvandsmagasin.

Tre vandværker (Gjellerodde, Vandborg Kirkeby og Kærmark), som alle er beliggende i den nordvestlige del af kommunen, nord for Hovedopholdslinjen, indvinder fra det øvre kvartære grundvandsmagasin. Den naturlige beskyttelse af dette magasin er stærkt varierende inden for oplandene til disse tre vandværker, og sårbarheden varierer således fra lille over nogen til stor. Der er nogle få gange fundet et lavt indhold af nitrat i Kærmark Vandværks boring eller drikkevand, og umiddelbart nedstrøms boringen er der målt nitrat på mere end 50 mg/l i grundvandet, men bortset herfra er der ikke fund af nitrat i oplandene til de tre vandværker. Med hensyn til sprøjtemidler er det kun i Vandborg Kirkeby, der er konstateret sprøjtemiddelrester i grundvandet, og kun i en koncentration under grænseværdien for drikkevand.

En stor del af vandværkerne i kommunen indvinder fra det nedre kvartære grundvandsmagasin, som også udgør det primære grundvandsmagasin i de to OSD. Blandt andet i Klosterhede Plantage og i Lemvig By findes magasinet i begravede dalsystemer. Nord for Hovedopholdslinjen er grundvandsmagasinet generelt overlejret at tykke lerlag, som de fleste steder yder en god naturlig beskyttelse. Syd for Hovedopholdslinjen, dvs. i oplandet til Ramme Vandværk og i en stor del af OSD ved Klosterhede Plantage, er den naturlige beskyttelse dog begrænset, og sårbarheden dermed større. Den større sårbarhed afspejles i grundvandets kvalitet nord for Klosterhede Plantage, hvor der er målt relativt høje koncentrationer af nitrat i grundvandet. Under plantagen er der ikke konstateret nitrat i det nedre kvartære grundvandsmagasin. Der er ikke konstateret sprøjtemidler i koncentrationer over drikkevandskvalitetskriteriet i det nedre kvartære magasin i OSD eller i indvindingsoplande udenfor OSD.

Endelig er der en række vandværker, som indvinder fra miocænt kvarts- og glimmersand under de kvartære lag. Det drejer sig om vandværkerne nord for Klosterhede Plantage, Engbjerg og Bonnet Vandværker samt vandværkerne i den sydvestlige del af kommunen. De miocæne magasiner er generelt velbeskyttede, men umiddelbart nord for Klosterhede Plantage og i dele af indvindingsoplandene til Fåre og Bækmarksbro Vandværker i den sydvestlige del af kommunen, har de øvre miocæne magasiner nogen sårbarhed. Der er hverken konstateret nitrat eller sprøjtemidler på vandværker, der indvinder fra miocæne lag. I nogle dele af kommunen er de miocæne magasiner påvirket af brunt og/eller salt vand, og er derfor uegnede til drikkevandsindvinding. Disse steder, som blandt andet omfatter Kronhede Plantage, ligger uden for OSD.

Ved Engbjerg Vandværk bliver vandkvaliteten i det nuværende indvindingsniveau langsomt dårligere på grund af stigende koncentration af NVOC (brunt vand). I forbindelse med grundvandskortlægningen er der i OSD ved Engbjerg kortlagt et meget dybtliggende og velbeskyttet miocænt grundvandsmagasin med en drikkevandsegnet vandkvalitet. Engbjerg Vandværk har allerede udført to boringer til magasinet og forventes at flytte en del af sin indvinding ned i dette dybe grundvandsmagasin i løbet af de kommende år.

I den nordvestligste del af Lemvig Kommune, i det lave land nord for den gamle kystlinje, er den naturlige grundvandskvalitet generelt ikke egnet til drikkevand, primært på grund af saltvand og brunt vand.

2.3. Grundvandsdannelse og grundvandsressourcens størrelse

Den del af nedbøren, der siver ned som grundvand, strømmer vertikalt gennem et eller flere lerlag for at ende i et kvartært sandlag eller til sidst i et miocænt sandlag, hvorfra det strømmer til enten indvindingsboringer eller vandløb, søer, vådområder, Limfjorden og Vesterhavet.

I Lemvig Kommune er nettonedbøren stor i forhold til mange andre steder i landet. Dermed er den potentielle grundvandsdannelse også stor. Nord for Hovedopholdslinjen findes mange steder massive lerformationer ved terræn. Det betyder, at en større del af nedbøren her afstrømmer direkte til dræn, vandløb, søer og kyst, end syd for Hovedopholdslinjen, hvor nedbøren lettere kan sive ned til grundvandsmagasinerne under de store sandede hedesletter.

Størrelsen af grundvandsdannelsen er beregnet med hydrologiske modeller i forbindelse med grundvandskortlægningen. Der er opstillet fire forskellige hydrologiske modeller, som dækker hvert sit delområde. Tilsammen omfatter modellerne begge OSD og alle indvindingsoplande. Nøgletal om grundvandsdannelsen fra disse modeller er listet i tabel 2. Sammenlignes kortlægningsresultaterne fra de forskellige områder, ses kun mindre variationer i den generelt store grundvandsdannelse fra område til område.

Kortlægningsområde	Grundvandsdannelse
Klosterheden	400-500 mm/år /5/
Engbjerg	400-600 mm/år /6/
Lemvig Små Værker (Fåre og Bækmarksbro)	Ca. 450 mm/år /7/
Nissum Fjord (Skalstrup)	Ikke angivet /8/. Vurderes at være ca. 450 mm/år

Tabel 2. Grundvandsdannelse beregnet i grundvandskortlægningen. Tallene repræsenterer den mængde vand, der infiltrerer det øverste lag, og indeholder således også den mængde vand, som senere afstrømmer til vandløb, søer og kyst. Grundvandsdannelsen til de grundvandsmagasiner, som de almene vandforsyninger indvinder fra, er således mindre.

Det skal bemærkes, at størrelsen af grundvandsdannelsen til de forskellige grundvandsmagasiner aftager nedefter, og bliver meget lille til de dybest liggende grundvandsmagasiner. I Engbjergområdet ses således, at over halvdelen af det vand, der årligt infiltrerer til det øverste lag, afstrømmer direkte til vandløb søer, kyst m.v., hvilket skyldes, at en meget stor del af modelområdet ligger nord for Hovedopholdslinjen, hvor lavpermeabelt ler dominerer i overfladen /6/.

Der er ikke foretaget en samlet opgørelse over størrelsen af grundvandsdannelsen i Lemvig Kommune, men en hurtig overslagsberegning viser, at der årligt dannes ca. 100 mio. m^3 grundvand[1] i kommunen.

Lemvig Kommune har givet tilladelse til indvinding af grundvand til drikkevand på 3,8 mio. m^3/år, til markvanding på 10,1 mio. m^3/år og til erhvervsvirksomheder på 2,2 mio. m^3/år. Herudover er der i Harboøre og Thyborøn udstedt ca. 400 tilladelser til havevanding af maksimalt 500 m^3/år, i alt 200.000 m^3/år. I den øvrige del af Lemvig Kommune er der kun udstedt ca. 10 havevandingstilladelser. Endelig har ca. 365 enkeltindvindere, som hver forsyner 1-2 husstande, tilladelse til indvinding til husholdning. Der regnes med en indvinding på 170 m^3/år fra hver, i alt ca. 62.000 m^3/år. Den samlede tilladte årlige indvinding udgør ca. 16,4 mio. m^3/år svarende til ca. 16 % af den estimerede årlige grundvandsdannelse til det øvre magasin.

Grundvandsindvindingen i Lemvig Kommune vurderes at være bæredygtig i forhold til størrelsen af grundvandsdannelsen. I Engbjergområdet er det dog beregnet, at grundvandsdannelsen til det primære indvindingsmagasin er 19 mm/år, hvoraf 6,4 mm/år svarende til 33,7 % indvindes. Når der jf. statens vandområdeplaner /10/ tages udgangspunkt i, at en grundvandsforekomst er overudnyttet, hvis der indvindes mere end 35 % af grundvandsdannelsen til magasinet, er dette magasin derfor isoleret set tæt på at være fuldt udnyttet, hvis de udstedte indvindingstilladelser udnyttes fuldt ud. Engbjerg Vandværk, som har den største tilladte indvindingsmængde, udnytter langt fra den fulde tilladelse, og derfor er magasinet reelt set ikke tæt på grænsen for overudnyttelse. I tilknytning hertil bemærkes det, at i følge statens vandområdeplaner /10/ overstiger indvindingen ikke den beregnede udnyttelige grundvandsressource i nogle af grundvandsforekomsterne i Lemvig Kommune, se i øvrigt kapitel 5.2.

OSD, den decentrale forsyningsstruktur samt kommunens planlægning, herunder indsatsplanlægning med fokus på de store grundvandsreserver i Klosterhede Plantage og det nye dybe magasin er med til at sikre, at der sker tilstrækkelig grundvandsdannelse, og at naturgivne udsving eller mindre, menneskeskabte reduktioner i grundvandsdannelsen ikke påvirker størrelsen af grundvandsdannelsen væsentligt. Der er ikke tegn på, at der indvindes mere grundvand, end der dannes til de magasiner, der indvindes drikkevand fra i Lemvig Kommune, så samlet set vurderes der således både at være rigeligt grundvand og at blive dannet tilstrækkeligt med grundvand til både den nuværende og den fremtidige drikkevandsindvinding i Lemvig Kommune.

2.4. OSD, indvindingsoplande og NFI

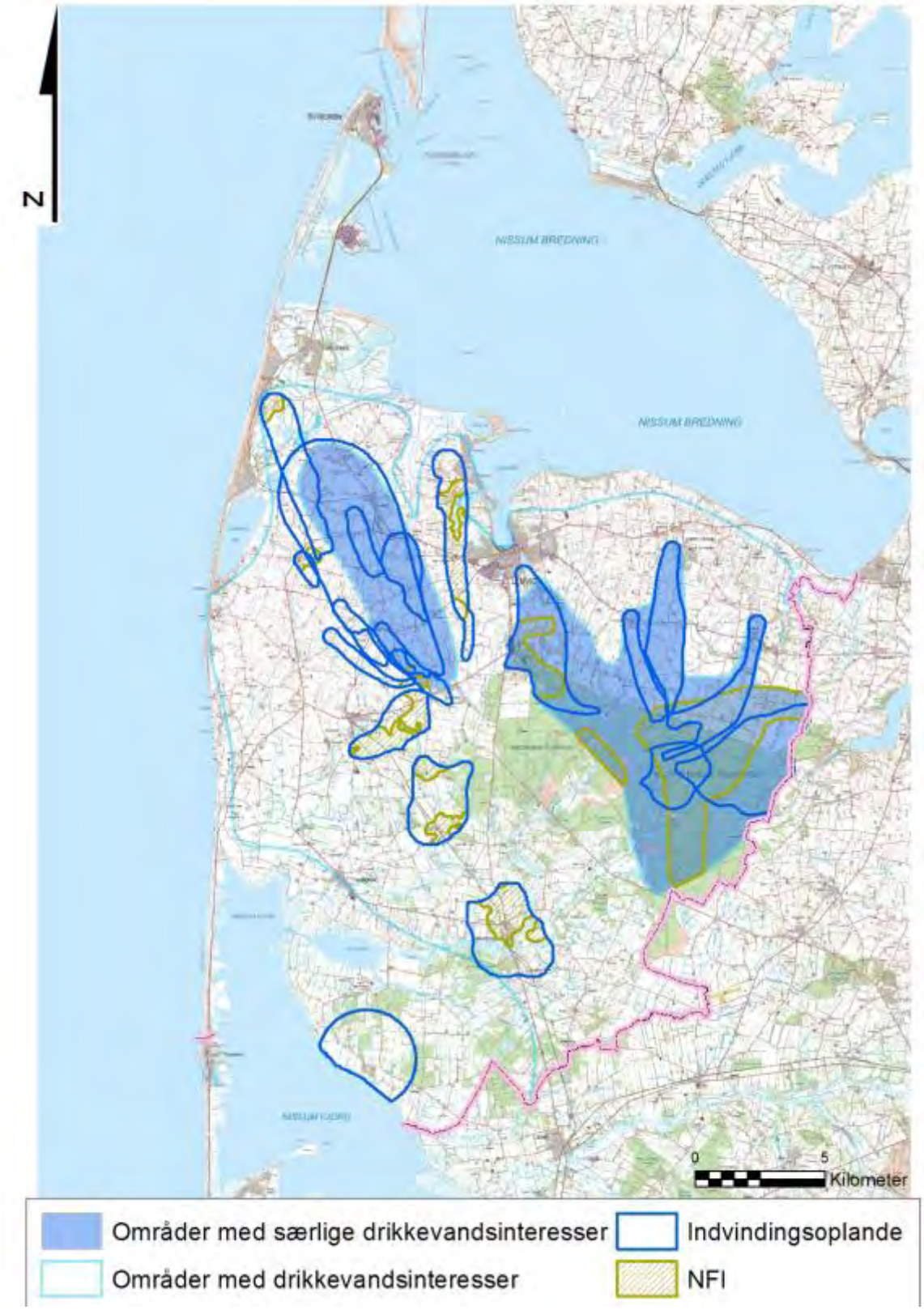
Nogle af de vigtigste resultater fra grundvandskortlægningen er områdeudpegningerne. Der er udlagt to OSD i Lemvig Kommune. Det ene syd for Engbjerg og det andet i og nord for Klosterhede Plantage.

[1] Lemvig Kommunes areal er 514 km^2. Det antages, at halvdelen af det infiltrerende vand bliver til grundvand, ca. 200 mm/år. 514.000.000 m^2 * 0,2 m/år = 102.000.000 m^3/år.

Sidstnævnte udgør den nordlige del af et meget stort OSD, som strækker sig gennem både Struer, Holstebro, Herning og Ringkøbing-Skjern Kommuner.

Den almene vandforsyning sker fra 19 vandværker, hvoraf mange af indvindingsoplandene er beliggende helt eller delvist uden for OSD. Det er kun en relativt lille del af de udlagte OSD og af de kortlagte indvindingsoplande uden for OSD, der er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder (NFI). Det største NFI findes over det begravede dalsystem i og umiddelbart nord for Klosterhede Plantage. OSD, indvindingsoplande og NFI er vist på figur 1.

Udpegningen af NFI er baseret på tykkelsen af beskyttende lerlag, de vandkemiske forhold i grundvandsmagasinet samt strømningsgradienten til og fra grundvandsmagasinet. Primære grundvandsmagasiner med en begrænset naturlig beskyttelse fra overlejrende lerlag, oxiderede eller svagt reducerede vandtyper og nedadrettede gradienter er således særligt sårbare overfor forurening.

Figur 1. OSD (områder med særlige drikkevandsinteresser), IVO (indvindingsoplande til almene vandforsyninger) og NFI (nitratfølsomme indvindingsområder). Indvindingsoplandet, der strækker sig ind i Struer Kommune mod øst tilhører Kobbelhøje Vandværk i Struer Kommune.

3. VANDFORSYNINGSFORHOLD

Vandforsyningen i Lemvig Kommune sker fra forsyningsselskabet Lemvig Vand og Spildevand A/S, som har seks almene vandværker (>10 husstande): Engbjerg, Klosterheden, Lemvig III, Gudum, Nørre Nissum og Skalstrup. Derudover findes 13 private almene vandforsyninger (>10 husstande), syv ikke almene vandforsyninger (3-9 husstande) og 365 private husholdningsboringer (1-2 husstande) /11/. De 13 private almene vandforsyninger er Vrist, Gjellerodde, Houe, Tørringhuse, Vandborg Kirkeby, Råbjerghøj, Højtoft, Bonnet, Kærmark, Ramme, Fåre, Bækmarksbro og Fabjerg /11/.

Lemvig Vandværk III ligger i den sydlige del af Lemvig, men dets indvindingsopland strækker sig ned til Rom. Ifølge grundvandskortlægningen er området, hvor grundvandsdannelsen til vandværket sker, sammenfaldende med erhvervsområdet i Rom, en gammel losseplads og flere råstofgrave. Vandværket leverer vand af drikkevandskvalitet, men er på grund af usikkerheden om indvindingsmulighederne ikke bevaringsværdigt. De nuværende forureningskilder i oplandet kan på sigt betyde, at vandet skal gennemgå en avanceret rensning, før det kan drikkes. Lemvig Kommune ser ikke Lemvig Vandværk III som en del af den langsigtede vandforsyningsstruktur i kommunen, men ønsker heller ikke at nedlægge vandværket, så længe det leverer vand af drikkevandskvalitet. Det er uvist hvornår, hvis overhovedet, en forurening fra området ved Rom vil kunne findes i vandboringerne, og det vil være en økonomisk dårlig disposition at nedlægge værket, så længe det kører rentabelt. Når vandværket ikke længere kan drives, viser beregninger, at indvindingen kan flyttes til Klosterhede Plantage, hvor der er store mængder grundvand af god kvalitet i stor dybde /2,12/.

I Klosterhede Plantage er der kortlagt et meget stort grundvandsmagasin i et system af begravede dale. Klosterhede Vandværk har en tilladelse til at indvinde 700.000 m^3 årligt, og ifølge ovennævnte beregninger vil der kunne indvindes det dobbelte med kun en mindre udvidelse af indvindingsoplandet til følge. I Struer Kommune ligger Kobbelhøje Vandværk og tilhørende kildeplads umiddelbart øst for kommunegrænsen til Lemvig. Hovedparten af vandværkets indvindingsopland er beliggende i Klosterhede Plantage i Lemvig Kommune. Vandværket har i 2014 fået hævet tilladelsen med 234.000 m^3 til 720.000 m^3 årlig indvinding. Lemvig Kommune har ikke kendskab til, om oplandet er genberegnet som følge heraf. Struer Kommune udnytter således også de store mængder grundvand i plantagen. Kobbelhøje Vandværk forsyner alene forbrugere i Struer Kommune.

Engbjerg Vandværk er kommunens største vandværk med en tilladt indvinding på 1,29 mio. m^3/år. På nær sommerhusområdet ved Vrist forsyner Engbjerg Vandværk hele det nordvestlige hjørne af kommunen. Mængden af grundvand med drikkevandskvalitet nord og nordvest for Engbjerg er meget begrænset, idet grundvandet mange steder er salt og/eller brunt i dette område. Engbjerg Vandværk leverer derfor også i perioder vand til Cheminova, når der er brug for vand af drikkevandskvalitet i produktionen. Dette behov er indregnet i tilladelsen på 1,29 mio. m^3/år. Cheminova har derudover sin egen indvinding med en tilladelse på 1 mio. m^3/år ved Tolum umiddelbart øst for Harboøre. Lemvig Kommune har dog indgået en aftale med virksomheden om, at den ikke må indvinde mere end 600.000 m^3/år.

På nær Nørre Nissum, Bækmarksbro og Gudum Vandværker, som har indvindingstilladelser på henholdsvis 240.000, 200.000 og 110.000 m^3/år, har de øvrige vandværker i kommunen alle tilladelser på 100.000 m^3/år eller derunder.

Der foregår ingen betydelig import af drikkevand til eller eksport af drikkevand fra Lemvig Kommune.

Som følge af Lemvig Vand og Spildevands strategi på vandforsyningsområdet vil vandforsyningsstrukturen ændres i de kommende år, så vandforsyningen samles på færre vandværker, og indvindingen koncentreres i tre magasiner.

4. PLANFORHOLD

Planforholdene omtalt i dette kapitel er beskrevet med afsæt i Kommuneplan 2013-2025 for Lemvig Kommune /12/, samt en opdateret opgørelse over restrummelighed pr. januar 2017.

4.1. Bymønster og befæstelsesgrad i forhold til OSD, indvindingsoplande udenfor OSD og NFI

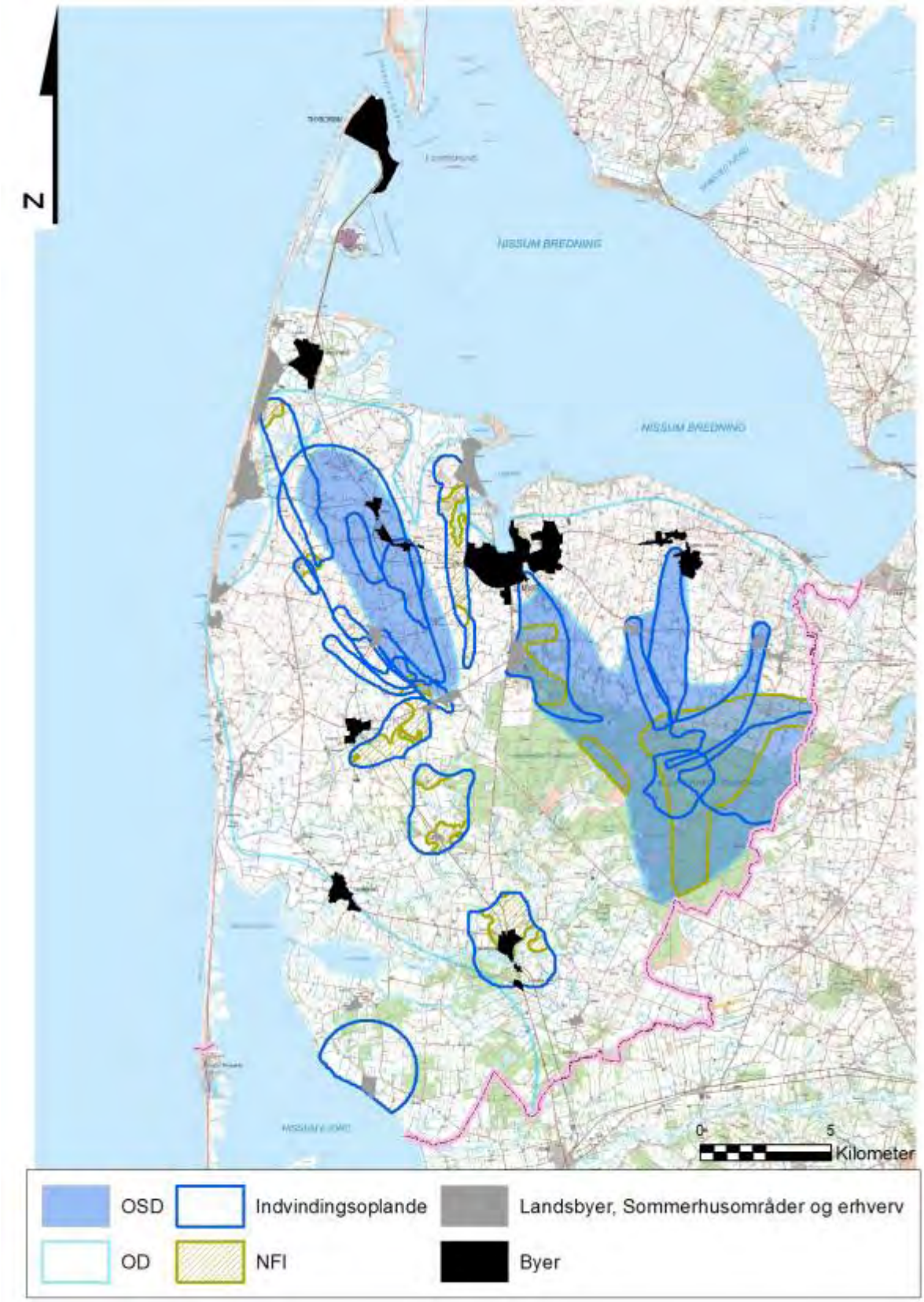
Lemvig Kommune er en arealmæssigt stor kommune på 514 km^2 med Lemvig som hovedby. Derudover findes syv byer og 20 landsbyer/lokalsamfund, se tabel 1. Bymønsteret afspejler kommunens ønske om en decentral bystruktur, hvor mindre landsbyer og lokalsamfund har en rolle.

Byer	**Landsbyer / lokalsamfund**	
Lemvig (hovedby)	Langerhuse	Lomborg
Thyborøn	Vrist	Vandborg
Harboøre	Ferring	Bonnet
Klinkby-Hove-Tørringhuse	Fjaltring	Rom
Nørre Nissum	Remmerstrand	Fåre
Bækmarksbro	Strande	Nees
Bøvlingbjerg	Dybe	Møborg
Ramme	Brørup	Fabjerg
	Paris	Gudum
	Brandborg	Skalstrup

Tabel 1. Byer og landsbyer/lokalsamfund i Lemvig Kommune.

Klinkby-Hove-Tørringhuse, Rom, Fabjerg og Gudum samt hovedparten af Bonnet og en meget lille del af Nørre Nissum ligger i OSD. Store dele af Lomborg, Fåre og Bækmarksbro samt mindre dele af Vrist, Lemvig og Bonnet ligger i indvindingsopland uden for OSD, hvilket er en naturlig konsekvens af den decentrale vandforsyningsstruktur. I forhold til andelen af NFI i Lemvig Kommune er det kun en mindre del af byområderne, der ligger i NFI. Således ligger hovedparten af Rom, Vandborg Kirkeby, Fåre og Bækmarksbro, og meget små dele af Vrist, Lemvig og Lomborg i NFI. Bymønsteret i forhold til OSD, indvindingsoplande og NFI fremgår af figur 2.

Befolkningsudviklingen og -prognosen i Lemvig Kommune viser, at kun Lemvig By oplever en egentlig stigning i folketal. Kommunens andre byer oplever stagnering eller fald i befolkningstal. Det betyder, at behovet for nye arealudlæg er størst i Lemvig By og mindre i kommunens andre byer.
Kommunens uudnyttede arealudlæg til boliger i kommuneplan 2017-2029 er på samme niveau som tidligere, nemlig ca. 94 ha til boligformål mm. Yderligere arealudlæg er marginale og sker efter konkrete vurderinger for behov og for at tilgodese muligheden for at styrke det decentrale bymønster og kommunens erhvervsudvikling.

Figur 2. Byer, landsbyer/lokalsamfund, OSD, indvindingsoplande og NFI i Lemvig Kommune. /2,4, 9/.

Lemvig Kommune har udlagt en række perspektivområder inden for Lemvigs byvækstgrænse samt syd for Thyborøn. Perspektivområderne bruges til at indikere retning og omfang af en eventuel udvidelse af areal til byformål. Områderne vil eventuelt kunne tages i brug, hvis der er behov for yderligere areal til udvidelse af areal til byformål. Ingen af perspektivområderne er beliggende i OSD eller indvindingsoplande uden for OSD.

I Rom ligger kommunens største erhvervsområde med bl.a. arealudlæg til virksomheder med særlige beliggenhedskrav. En stor del af de udlagte rammer i erhvervsområdet ligger i både OSD, indvindingsopland og NFI, se figur 7.

Ifølge kommuneplanen skal arealer til byvækst placeres i byzone og kun i begrænset omfang som landzoneareal i landsbyer. Princippet for arealudlæg til byformål er, at det skal være inde fra og ud ved huludfyldning i byerne samt udvidelse i umiddelbar forlængelse af eksisterende byzone. Der skal ved afgrænsning af nye byområder tages hensyn til andre interesser, der er i området, herunder vandindvinding, landskab og natur samt hensyn til jordbrug. Herved mindskes påvirkning på de omgivne natur- og landbrugsarealer og transportbehov minimeres. Herudover bliver ethvert større udlæg taget i anvendelse etapevis, således at bar mark først inddrages efter behov.

Da de fleste og de største byområder ligger uden for OSD, er befæstelsesgraden i OSD meget lille og dermed uden reel betydning for grundvandsdannelsen. I indvindingsoplandene uden for OSD er befæstelsesgraden tilsvarende meget lille. Det er kun de få byer, hvor kildepladsen ligger i den by, som vandværket forsyner, der har en lidt højere befæstelsesgrad, men da byerne er små og indvindingsoplandene relativt store i forhold til byen, er befæstelsesgraden uden reel betydning for grundvandsdannelsen. Indvindingsoplandene strækker sig i de fleste tilfælde langt uden for byerne, og da det ofte er i den del af indvindingsoplandet, der ligger længst fra boringerne, at grundvandsdannelsen til vandforsyningen sker, har de befæstede arealer i byen kun sjældent betydning for størrelsen af grundvandsdannelsen til vandforsyningen.

4.2. Rammeudlæg

De eksisterende planrammer i hele Lemvig Kommune fremgår af figur 3, mens der på figur 4-8 er zoomet ind på otte delområder af kommunen, så rammeudlæggene inden for OSD og indvindingsoplandene bedre kan ses. Af tabel 2 fremgår endvidere en arealmæssig opgørelse af rammerne efter beliggenhed. Af kortene og tabellen ses det, at kun en lille del af de eksisterende rammeudlæg i kommuneplanen er placeret i OSD eller i indvindingsoplande. Dermed er andelen af eksisterende rammeudlæg, der er udpeget som NFI også begrænset.

Rammeudlæg	Hele Lemvig Kommune	Hverken OSD eller IVO	OSD eller IVO	NFI inden for OSD eller IVO
Erhverv	621	561,8	59,2	47,8
Bolig, blandet bolig og erhverv, centerområder og sommerhusområder	1.371	1.161,1	209,9	47,8
Offentlige formål, rekreative områder og andet	571	486,2	84,8	30,5
Tekniske anlæg (bl.a.	1.261	1.020,4	240,6	54,5

vindmøller)				
I alt	3.824	3.229,5	594,5	180,8

Tabel 2. Andel af kommuneplanrammer i OSD, indvindingsoplande og NFI samt uden for OSD og indvindingsoplande. Alle arealer er angivet i hektar. IVO = indvindingsopland.

De 59,2 ha erhvervsarealer er primært beliggende i Rom, hvor kommunens vigtigste erhvervsområde ligger.

Kommuneplanrammerne beslaglægger samlet set kun 15,5 % af OSD og indvindingsoplande. Næsten halvdelen af udlæggene er til vindmøller og solcelleparker.

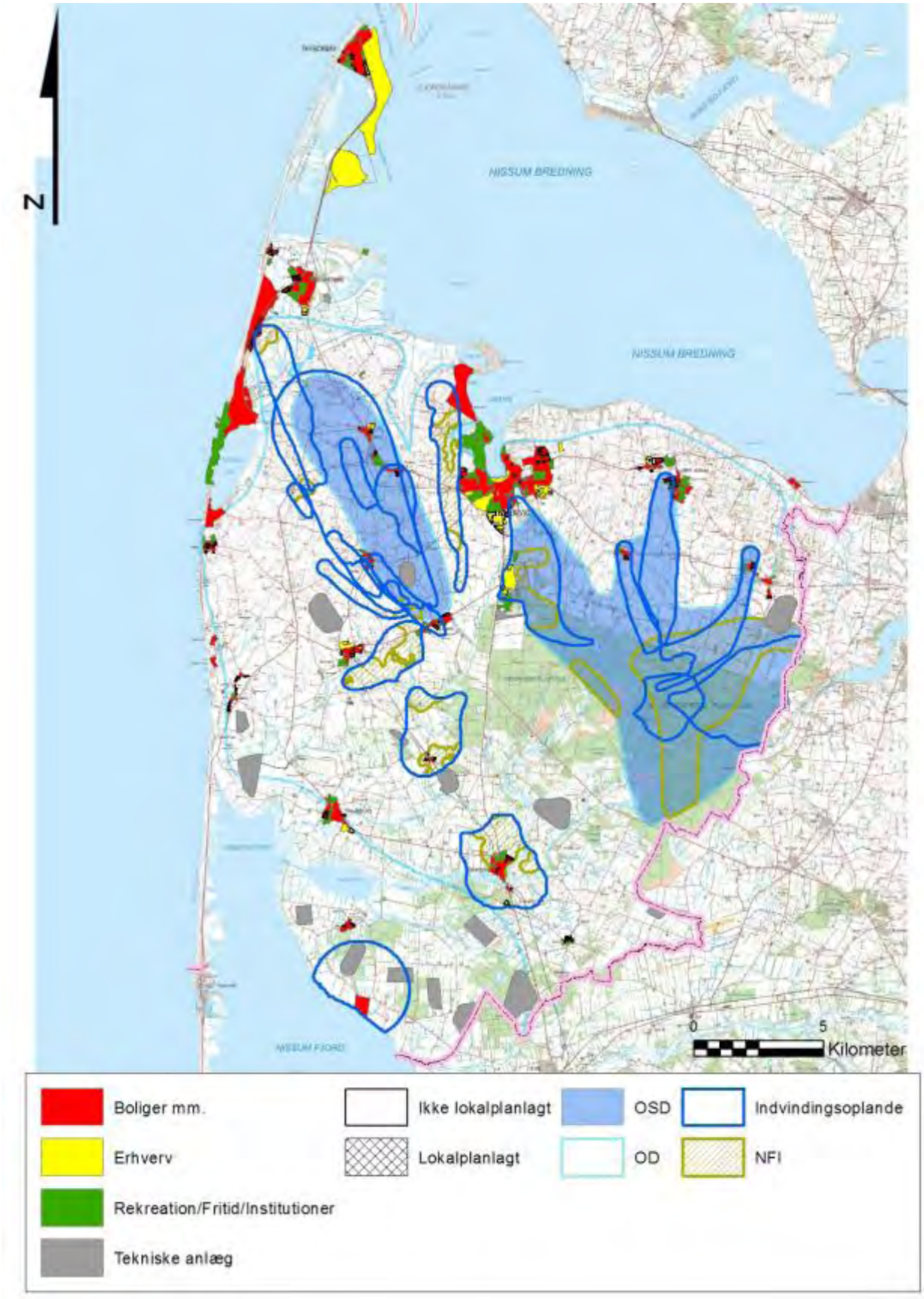
4.3. Restrummelighed i eksisterende planrammer

I en række af kommuneplanrammerne findes der en restrummelighed. Disse arealer består af erhvervsområder og områder til bolig og blandet bolig og erhverv, og er fordelt i stort set hele kommunen. På figur 3 ses restrummeligheden i hele Lemvig Kommune og på de følgende figurer 4-8 er der zoomet ind på delområder af kommunen, så restrummeligheden bedre kan ses. I tabel 3 er restrummeligheden endvidere opgjort arealmæssigt efter beliggenhed i forhold til OSD, indvindingsoplande og NFI.

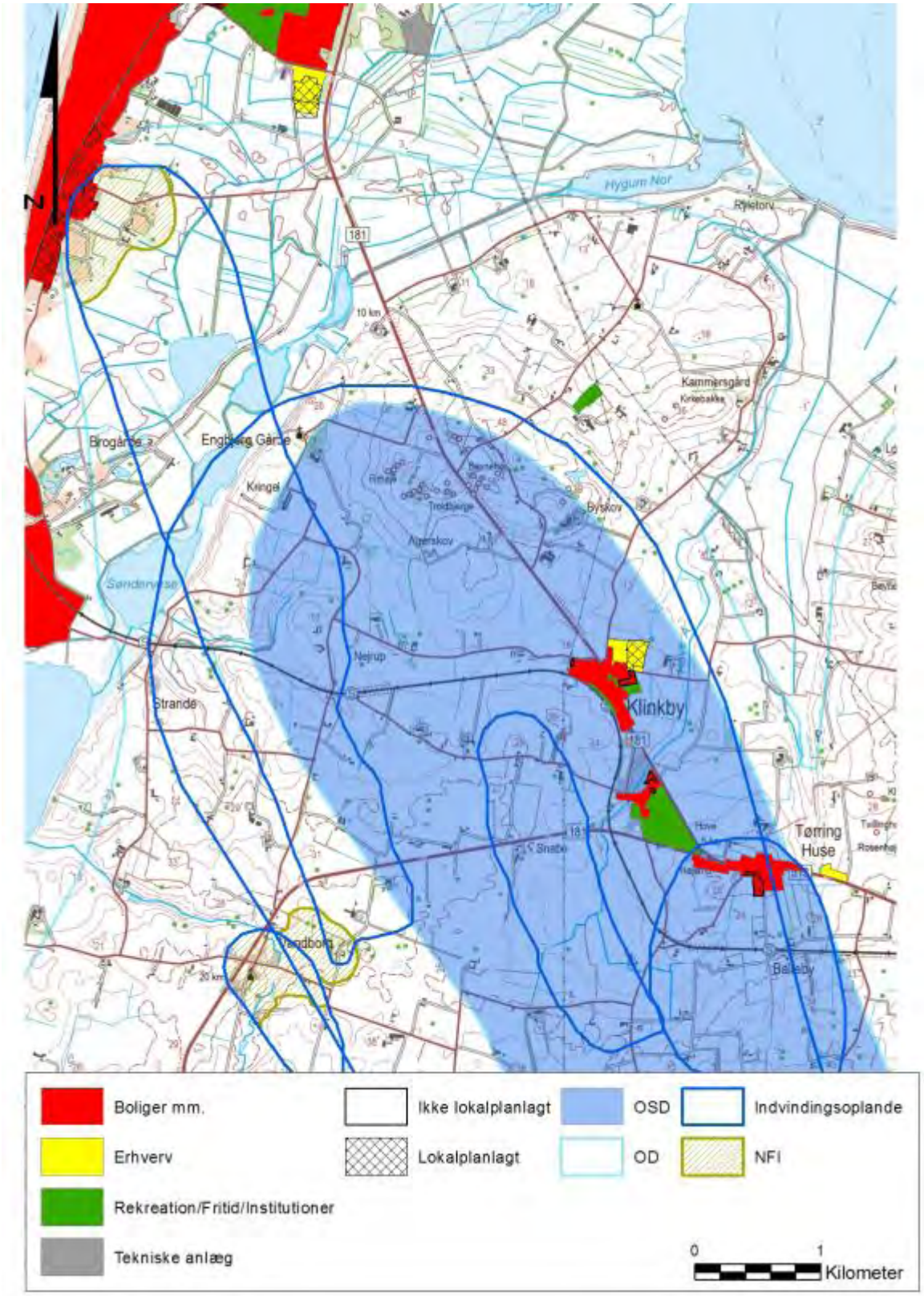
Restrummelighed	Hele Lemvig Kommune	Hverken OSD eller IVO	OSD eller IVO	NFI inden for OSD eller IVO
erhverv, lokalplanlagt	45,9	32,3	13,6	10,4
erhverv, ikke lokalplanlagt	22	19,7	2,3	0,0 / 0,0
bolig og blandet bolig og erhverv, lokalplanlagt	66,4	47,9	18,5	6,0
bolig og blandet bolig og erhverv, ikke lokalplanlagt	27,6	17,4	10,2	2,2
I alt	161,9	117,3	44,6	18,6

Tabel 3. Restrummelighed inden for kommuneplanrammer i OSD, indvindingsoplande og NFI samt uden for OSD og indvindingsoplande opgjort januar 2017. Alle arealer er angivet i hektar. IVO = indvindingsopland.

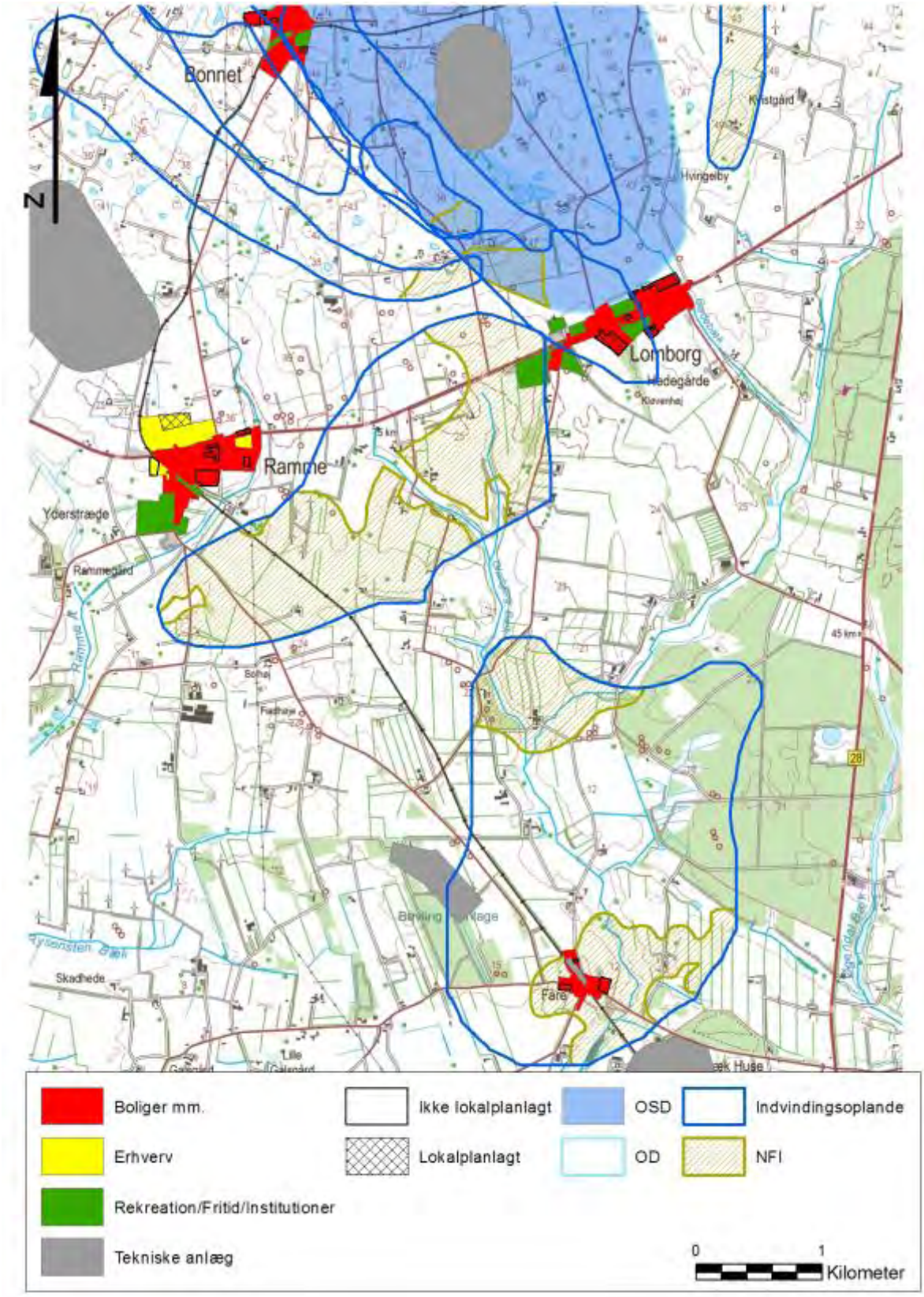
Af figur 3-8 og tabel 3 fremgår det, at restrummeligheden hovedsageligt findes uden for OSD og indvindingsoplandene. Inden for OSD og indvindingsoplandene er der restrummelighed i Vrist, Klinkby-Hove-Tørringhuse, Bonnet, Lomborg, Lemvig, Rom, Fåre, Bækmarksbro, Fabjerg, Nørre Nissum og Gudum. Den restrummelighed, der findes inden for OSD og indvindingsoplandene, er fordelt på små arealer, som hver især kun udgør en mindre del af den ramme, som rummeligheden findes i. Hertil kommer, at en stor del af de uudnyttede arealer allerede er lokalplanlagte.

Figur 3. Kommuneplanrammer, restrummelighed efter planstatus, OSD, indvindingsoplande og NFI i hele Lemvig Kommune. .

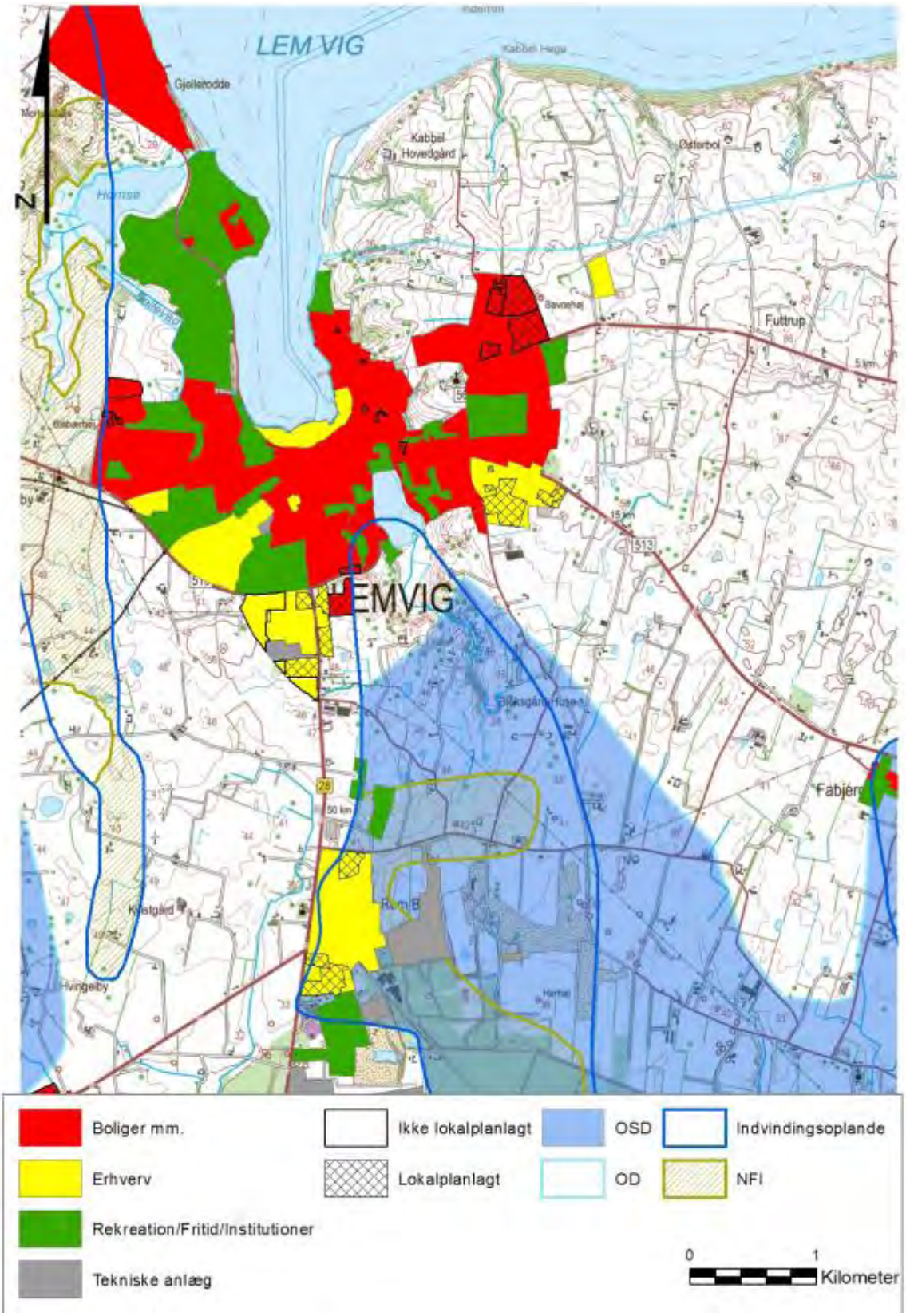
Figur 4. Kommuneplanrammer, restrummelighed efter planstatus, OSD, indvindingsoplande og NFI i Vrist ,Vandborg, Houe, Klinkby og Tørringhuse

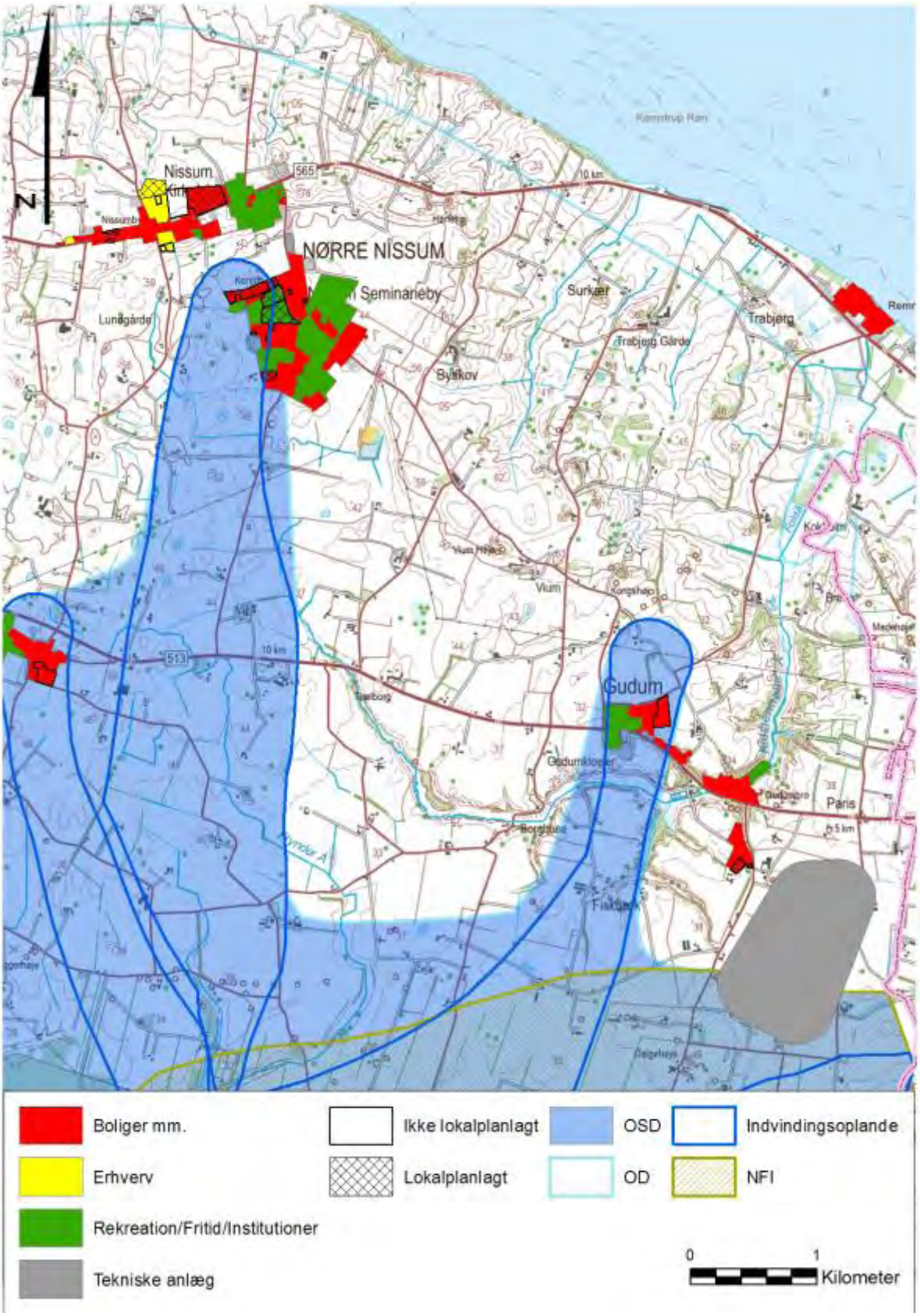
Figur 5. Kommuneplanrammer, restrummelighed efter planstatus, OSD, indvindingsoplande og NFI i i Bonnet, Ramme, Lomborg og Fåre.

Figur 6. Kommuneplanrammer, restrummelighed efter planstatus, OSD, indvindingsoplande og NFI i Skalstrup

Figur 7. Kommuneplanrammer, restrummelighed efter planstatus, OSD, indvindingsoplande og NFI i Lemvig og Rom

Figur 8. Kommuneplanrammer, restrummelighed efter planstatus, OSD, indvindingsoplande og NFI i Fabjerg, Nr. Nissum og Gudum.

5. BESKYTTELSE AF GRUNDVANDET – GENEREL REDEGØRELSE

I Lemvig Kommune skal grundvandet beskyttes mod forureninger, der kan true drikkevandsressourcen eller medføre, at målsætninger i vand- og naturområder ikke kan opfyldes. Derfor stilles det som krav ved planlægning og etablering af virksomheder i OSD og indvindingsoplandene, at arealanvendelsen ikke må overgå til noget mere grundvandstruende, og at Miljøstyrelsens standardvilkår for grundvandsbeskyttelse skal overholdes for alle virksomheder inden for området. Dette skrives ind i rammerne for erhvervsområde Rom, og skal skrives ind i rammerne ved nyudlæg i OSD eller indvindingsoplande. Grundvandsbeskyttelsen indføres i lokalplanernes formålsparagraf.

5.1. Forhold til indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, herunder BNBO

I Lemvig Kommune er der vedtaget en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for vandværkerne i kortlægningsområde Klosterheden. Indsatsplanen er vedtaget i 2011. I den øvrige del af kommunen forventes arbejdet med indsatsplanerne sat i gang i løbet af 2017.

I den vedtagne indsatsplan har Lemvig Kommune indarbejdet og vil også i de kommende indsatsplaner indarbejde retningslinjer for kommunens administration. Indsatsplanen for indsatsområdet ved Klosterheden indeholder en række retningslinjer, hvoraf de følgende to er særligt relevante i forbindelse med bl.a. ny planlægning og udnyttelse af eksisterende planrammer med henblik på at sikre tilstrækkeligt uforurenet grundvand til at dække fremtidens behov:

- Indvindingsoplande: Etablering og opførelse af aktiviteter, der potentielt (både direkte og indirekte) kan være grundvandstruende, skal undgås.
- OSD uden for indvindingsoplande: Etablering og opførelse af aktiviteter, der potentielt kan udgøre en trussel mod grundvandsressourcen, bør undgås, og arealanvendelsen må ikke ændres til en mere grundvandstruende art.

I indsatsplanen for indsatsområdet ved Klosterheden har Lemvig Kommune udlagt BoringsNære BeskyttelsesOmråder (BNBO) omkring de fem vandværkers boringer med henblik på en særlig beskyttelsesindsats mod fremtidige forureningstrusler. Styrelse for vand og naturforvaltning har netop afgrænset BNBO for de øvrige vandværksboringer. De grundvandsbeskyttende indsatser i indsatsplanen er prioriteret højest i BNBO, hvor der bl.a. ikke må ske anvendelse eller håndtering af miljøfremmede stoffer.

5.2. Forhold til vandområdeplaner

Lemvig Kommune er omfattet af Vandområdeplanen for Jylland og Fyn. Hele den nordlige del af kommunen ligger i hovedvandoplandet til Limfjorden, mens området fra syd for Ferring sø i vest, syd om Lemvig til umiddelbart nord for Klosterhede Plantage i øst ligger i hovedvandoplandet til Nissum Fjord.

I hele den del af Lemvig Kommune, der er beliggende i hovedvandoplandet til Limfjorden, er der ikke udpeget terrænnære grundvandsforekomster. I den del af hovedvandoplandet til Nissum Fjord, der er beliggende i Lemvig Kommune, findes to mindre terrænnære grundvandsforekomster

Forekomst nr	Kemisk tilstand	Kvantitativ tilstand	Samlet tilstand
DK_1.4_456_108	God	God	God
DK_1.4_456_107	Ukendt	God	Ukendt

Der er udpeget regionale forekomster over hele kommunen bortset fra området fra Ferring til Dybe og ned til Nissum Fjord samt et område omkring Skalstrup. Der indvindes også vand i områder uden forekomster.

Forekomst nr	Kemisk tilstand	Kvantitativ tilstand	Samlet tilstand
DK_1_456_185	Ringe (fund af chlorerede	God	Ringe

	opløsningsmidler)		
DK_1_456_197	God	God	God
DK_1_456_198	God	God	God
DK_1_456_233	God	God	God
DK_1_456_60	Ringe (fund af arsen)	God	Ringe
DK_1_456_61 (flere mindre magasiner)	God	God	God

Der er udpeget flere dybe, små forekomster over hele kommunen. Der indvindes også vand i områder uden forekomster.

Forekomst nr	**Kemisk tilstand**	**Kvantitativ tilstand**	**Samlet tilstand**
DK_1.2_456_63	Ukendt	God	Ukendt
DK_1.2_456_81	Ukendt	God	Ukendt
DK_1.2_456_85	Ringe (fund af klorid)	God	Ringe
DK_1.2_456_110	God	God	God
DK_1.2_456_112	Ukendt	God	Ukendt
DK_1_456_111 (4 mindre magasiner)	Ukendt	God	Ukendt
DK_1_456_62	Ukendt	God	Ukendt
DK_1_456_64	Ukendt	God	Ukendt
DK_1_456_65	Ringe (fund af nitrat)	God	Ringe

Ifølge statens vandområdeplaner /10/ overstiger indvindingen ikke den beregnede udnyttelige ressource i nogle af grundvandsforekomsterne i Lemvig Kommune.
Ligeledes ifølge statens vandplaner er der intet særligt indsatsbehov i forhold til de grundvandsforekomster, der har ringe kemisk tilstand i Lemvig Kommune, idet den generelle regulering og den kommunale indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelse vurderes at være tilstrækkelig.

Den model, der ligger til grund for vandområdeplanernes udpegning af grundvandsforekomster, er ikke opdateret og der indvindes meget vand uden for forekomsterne.

6. KONKLUSION

Denne redegørelse har vist, at de udlæg til erhverv, der er inden for OSD og indvindingsoplande, ikke udgør et problem for grundvandsbeskyttelsen. Siden 2014 har man vidst, at der er et stort velbeskyttet og velydende grundvandsmagasin vest for Lemvig, som vandværket er begyndt at flytte indvindingen over i. Kommunens andet store grundvandsmagasin ligger under Klosterheden. De primære grundvandsmagasiner i kommunen er således velbeskyttede.
Arealanvendelsen i hovedparten af OSD og indvindingsoplandene til almene vandværker er landbrugsdrift. Der er udpeget nitratfølsomme områder, men ingen pesticid følsomme områder i OSD og indvindingsoplandene. Beskyttelsen af grundvandet er indarbejdet i landbrugsgodkendelserne.
Kun en mindre del af arealanvendelsen har en karakter, der kan være grundvandstruende pga. industri og byudvikling. Det største erhvervsområde inden for OSD og indvindingsoplandene er erhvervsområdet i Rom, der blev udlagt uden for det indvindingsopland, man på det tidspunkt mente, at Lemvig Vandværk III havde. Fremadrettet bliver grundvandet beskyttet af tekniske tiltag, da alle virksomheder skal overholde Miljøstyrelsens standardvilkår til grundvandsbeskyttelse.

7. REFERENCER

Ved nogle referencer er der angivet et RapportID, som henviser til rapportdatabasen ved GEUS, http://jupiter.geus.dk/Rapportdb

/1/ Naturstyrelsen. Vejledning om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse. December 2016.

.

/2/ Miljøministeriet, Miljøcenter Ringkøbing, 2008: Kortlægning af grundvandsressourcen i og nord for Klosterhede Plantage. RapportID 86294.

/3/ Lemvig Kommune, 2011: Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse. Indsatsområdet ved Klosterheden. Klosterhede Vandværk, Lemvig Vandværk III, Nr. Nissum Vandværk, Gudum Vandværk og Fabjerg Vandværk.

/4/ Naturstyrelsen, 2014. Redegørelse for Engbjerg. Afgiftsfinansieret grundvandskortlægning 2014. RapportID 91284.

/5/ Ringkjøbing Amt, 2006: Grundvandsmodel – Klosterheden Nord. Hovedrapport. Rambøll. RapportID 89905.

/6/ Naturstyrelsen, 2014. Grundvandsmodel for Engbjerg Kortlægningsområde. COWI. RapportID 88953.

/7/ Naturstyrelsen Ringkøbing, 2015: Modellering af hydrostratigrafi, hydrologi og grundvandskemi. GKO af 4 områder i NST Ringkøbing. Modelområde 2: Vandværkerne; Fåre Bækmarksbro og Vemb. Alectia. RapportID. 91460

/8/ Naturstyrelsen Ringkøbing, 2015: Modellering af hydrostratigrafi, hydrologi og grundvandskemi. GKO af 4 områder i NST Ringkøbing. Modelområde 3: Vandværkerne; Fjand, Skalstrup, Thorsminde, Husby Vest og Sdr. Nissum. Alectia. RapportID. 91461.

/9/ Naturstyrelsen Ringkøbing, 2015. Redegørelse for Nissum Fjord og den sydlige del af Lemvig Små Værker. Alectia RapportiID91632.

/10/ Styrelse for Vand- og Naturforvaltning, 2016: Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn

/11/ Lemvig Kommune, 2015, Opdateret 2017: Opgørelser af vandforsyningsforhold v/ Kirsten Harbo.

/12/ Lemvig Kommune, 2013: Kommuneplan 2013-2025.

Lemvig Kommune

Klimatilpasningsplan 2014 - 2017

Lemvig Kommune
Klimatilpasningsplan 2014 - 2017

Klimatilpasningsplanen henvender sig til boligejere, virksomheder og institutioner i Lemvig Kommune, som vil opleve en øget risiko for oversvømmelse af sin ejendom i de kommende år.

Klimatilpasningsplanen er samtidig Kommunalbestyrelsens garanti for, at Lemvig Kommune viser rettidig omhu i forhold til de klimaforandringer og forhøjede vandstande, som forventes i det 21. århundrede.

Udgiver Lemvig Kommune
Rådhusgade 2
7620 Lemvig

Rådgiver Orbicon A/S
Klostermarken 12
8800 Viborg

Projektledere Peter Poulsen, Orbicon
Thomas Damgaard, Lemvig Kommune

Udgivet 19. august 2014

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Baggrund og forudsætninger 5

1.1. Hvad skal planen bruges til? 5

1.2. Tillæg til kommuneplan 5

1.3. Fremtidens klimaudfordringer 5

1.4. Hvad sætter planen fokus på? 6

1.5. Hvor kan oversvømmelser komme fra? 6

1.6. Hvilke gentagelsesperioder for oversvømmelse undersøges? 6

2. Risikobillede 7

2.1. Hvilke risici er der? 7

Oversvømmelse fra kloakker under skybrud 7

Oversvømmelser under stormflod 7

Oversvømmelser langs vandløb 7

Vandet kommer også nedefra 8

2.2. Hvad er truet? 9

2.3. Opbygning af temakort med resultater 9

2.4. Hvilke områder er udvalgt? 11

Oversvømmelser ≤ 10 cm under skybrud 11

Afvandingslag 13

Øvrige lavtliggende områder 13

Thyborøn 15

Afløb fra Lemvig Sø gennem Lemvig 16

Cheminova 16

Nissum Fjord 17

Oversvømmelser > 10 cm under skybrud 17

2.5. Tidsplan for indsatser 19

3. Hovedstruktur, retningslinjer og rammer 20

3.1. Vision 20

3.2. Mål og strategier 20

3.3. Serviceniveau 20

3.4. Retningslinjer 21

3.5. Rammer for lokalplanlægningen 21
3.6. Virkemidler i planlægningen 22

4. Handlingsplan for klimatilpasning 23
4.1. Hvad gør vi nu? 23
4.2. Allerede i gang 24
4.3. Højtvandsberedskab 24
4.4. Indsatser 25
Thyborøn Kanal 25
Oversvømmelser ≤ 10 cm under skybrud 25
Afvandingslag 25
Øvrige lavtliggende områder 26
Thyborøn 26
Afløb fra Lemvig Sø gennem Lemvig 26
Cheminova 27
Nissum Fjord 27
Oversvømmelser > 10 cm under skybrud 27

5. Miljøvurdering 29

6. Retsvirkninger 29

BILAGSFORTEGNELSE

Nr.	Indhold
1	Temakort med værdier
2	Temakort med oversvømmelser
3	Temakort med risiko
4	Temakort med havvandsstigninger
5	Temakort – teknisk beskrivelse
6	Kort vejledning i læsning af temakort
7	Miljøvurdering af Klimatilpasningsplan 2014-17

1. BAGGRUND OG FORUDSÆTNINGER

Alle kommuner skal udarbejde en klimatilpasningsplan som følge af en aftale mellem Regeringen og KL. Klimatilpasningsplanen skal indarbejdes direkte i eller være et tillæg til kommuneplanen.

En klimatilpasningsplan skal som minimum indeholde en risikokortlægning og en beskrivelse af kommunens indsats. Der er ikke konkrete krav til, hvad omfanget af indsatsen for klimatilpasning skal være. Klimatilpasningsplanen vil efterfølgende blive revideret hvert 4. år i samme takt som kommuneplanen.

1.1. Hvad skal planen bruges til?

Det er Kommunalbestyrelsens ambition med klimatilpasningsplanen at forberede kommunen og dens borgere og erhvervsliv bedst muligt på de fremtidige klimaændringer, så tab af værdier i videst muligt omfang undgås.

I forhold til klimatilpasningstiltag vil kommunen overvejende fokusere på offentlige værdier og helhedsløsninger, der vil tjene en større almen interesse.

Det er derfor væsentligt at gøre sig klart, at private boligejere og erhvervsdrivende selv skal tage ansvar for klimatilpasning af egen ejendom og jord.

Klimatilpasningsplanen er kommunens første. Kommunen vil frem mod næste klimatilpasningsplan vurdere, om den skal detaljeres yderligere.

1.2. Tillæg til kommuneplan

Klimatilpasning er en del af kommuneplanen. Kommuneplanen indeholder den overordnede strategiske del af arbejdet med klimatilpasning, som udmøntes og gøres konkret i bl.a. spildevandsplanen. Klimatilpasningsplanen forankres gennem kommuneplantillæg nr. 10.

1.3. Fremtidens klimaudfordringer

Danmark får i fremtiden et varmere og generelt vådere vejr. Temperaturen vil stige. Vintrene vil blive mildere, og somrene vil blive varmere.

De positive konsekvenser i Danmark ved stigende temperatur er længere vækstsæson og milde vintre med mindre behov for energi til opvarmning. De negative konsekvenser er især knyttet til ekstrem regn, højere havvandstand og kraftigere storme. Klimaændringerne skaber behov for at udvikle løsninger i planlægningen, som kan afhjælpe eller minimere skader på eksisterende værdier, og nye løsninger, der er robuste over for klimaændringerne..

1.4. Hvad sætter planen fokus på?

Klimatilpasningsplanen sætter fokus på klimaforandringer i relation til vand – og ikke varme, kulde og vind.

Klimatilpasningsplanen fokuserer primært på løsninger, som reducerer oversvømmelserne som følge af fremtidens stormfloder, men også på løsninger, som reducerer oversvømmelser fra fremtidens skybrud.

1.5. Hvor kan oversvømmelser komme fra?

I klimatilpasningsplanen er det midlertidige oversvømmelser, der behandles. Disse oversvømmelser kan skyldes en tidsbegrænset forøgelse af vandtilstrømning, som f.eks. ved skybrud, langvarig nedbør eller tøbrud, til en sø et vandløb, eller en fjord. Midlertidige oversvømmelser ved lavtliggende kystområder kan også være forårsaget af én eller en kombination af flere stormflodshændelser.

Derudover vil den forventede stigende grundvandsstand give problemer i forhold til den eksisterende arealanvendelse. Tilsvarende vil den forventede havvandsstigning forstærke de midlertidige oversvømmelser i forbindelse med stormflodshændelser.

1.6. Hvilke gentagelsesperioder for oversvømmelse undersøges?

Oversvømmelser undersøges ved forskellige gentagelsesperioder. Gentagelsesperioden udtrykker, hvor lang tid der i gennemsnit går mellem, at et skybrud eller en stormflod med samme styrke og varighed optræder. Dette kan sammenlignes med en "gentagelsesperiode" for at vinde i lotto. Små gevinster kommer hyppigere end store gevinster, lige som stille regn kommer hyppigere end skybrud.

Vi har undersøgt oversvømmelser for gentagelsesperioder på 5 år, 10 år, 20 år, 50 år og 100 år. Dette kan også udtrykkes ved sandsynligheden for at disse hændelser forekommer hvert år. Sandsynlighederne er 20 %, 10 %, 5 %, 2 % og 1 %, sidstnævnte er for 100 års hændelsen.

2. RISIKOBILLEDE

Grundlaget for at beslutte, hvor indsatsen for klimatilpasning skal ske, er en kortlægning af risikoen for oversvømmelse. Ud fra oversvømmelseskortlægningen er der foretaget en afvejning af sandsynligheden for, at der vil ske oversvømmelse. Dette er sammenholdt med de værdier, der vil blive berørt af en oversvømmelse. Alle resultater beskrives på temakort.

2.1. Hvilke risici er der?

Oversvømmelse fra kloakker under skybrud

De fremtidige skybrud vil øge belastningen på kloaksystemet. Lemvig Vand og Spildevand A/S vil over de kommende årtier udskifte kloakkerne, som dimensioneres efter et overordnet valgt serviceniveau.

På landsplan er man i spildevandsbranchen enig om at anbefale niveauet således, at der fra separat regnvandskloak accepteres oversvømmelse på terræn hvert 5. år. Lemvig Vand og Spildevand A/S dimensionerer sine kloaksystemer ud fra dette serviceniveau. Samtidig er der indlagt en sikkerhedsfaktor ved dimensionering af kloakledningerne. I denne sikkerhedsfaktor tages der hensyn til, at regnvejrshændelserne i fremtiden vil være kraftigere.

Så ved fremtidens skybrud, som optræder sjældnere end hvert femte år, er kloakken ikke dimensioneret til at kunne aflede de ekstreme mængder af vand i løbet af kort tid. Derfor vil regnvandet løbe på overfladen og samles i lavtliggende områder, som dermed oversvømmes. På den måde vil der kunne opstå lokale oversvømmelser af kældre og huse. Tekniske installationer kan tage skade, og veje og pladser vil kunne blive beskadiget.

Oversvømmelser under stormflod

Allerede i løbet af de kommende årtier forventes der flere og kraftigere storme, som vil føre til hyppigere oversvømmelser. Dette understøttes af, at 20 års stormfloden eller sjældnere er forekommet 5 gange i løbet af de sidste ca. 20 år i den vestligste del af Limfjorden.

Desuden vil der ske en generel stigning i vandstanden i havet, som forårsages af den globale opvarmning.

Kraftigere storme og den generelle havvandsstigning forventes i runde tal at øge stormflodsniveauet med ca. 30 cm frem mod 2050. Det betyder, at fremtidens 10 års hændelse svarer til den nuværende 100 års hændelse.

Oversvømmelser langs vandløb

Vandløbene er fra naturens side dannet i lavningerne i terrænet. Vandet har eroderet veldefinerede render i landskabet, som vi i dag ser som større eller mindre vandløb.

Vandløbenes størrelse er bestemt af den mængde vand, der løber i dem. I løbet af de seneste ca. 100 år er langt de fleste vandløb i Danmark blevet rettet ud og reguleret for at sikre en bedre og hurtigere afvanding.

Selvom mange vandløb har denne bedre vandafledningsevne, vil der i forbindelse med skybrud eller længere perioder med megen nedbør kunne ske oversvømmelser langs vandløbene. I denne klimatilpasningsplan er oversvømmelser fra vandløbene ikke medtaget, da det er skønnet, at disse oversvømmelser kun vil give minimal skade på bygninger i forhold til skybrud og stormflod. Oversvømmelser fra vandløb vil muligvis blive medtaget i kommunens næste klimatilpasningsplan.

Vandet kommer også nedefra

Som følge af den forventede stigende nedbørsmængde vil grundvandsstanden stige i mange områder, idet grundvandsdannelsen overvejende sker i vinterhalvåret, hvor fordampningen er lav.

Det er det terrænnære grundvand, der er fokus på i forhold til stigende grundvandsstand. Grundvandet vil i nogle områder komme til at stå meget terrænnært eller ligefrem stå over terræn. Problemerne vil ikke opstå fra den ene dag til den anden, men vil vokse med årene.

En stigende grundvandsstand kan give problemer i forhold til den eksisterende arealanvendelse. Kældre kan blive oversvømmet, hvis kapillarbrydende lag og eventuelle omfangsdræn ikke fungerer efter hensigten. Kapillarbrydende lag blev først et krav i 1972, men mange bygninger opført før dette tidspunkt har dog kapillarbrydende lag.

Stigende grundvandsstand vil give større indsivning i kloakkerne og dermed større driftsudgifter for pumpning og rensning af spildevand samt større påvirkning af vandmiljøet.

Vandstanden i vandløbene vil stige, så områder langs vandløbene risikerer at blive oversvømmet. Veje kan blive ødelagt, da bærelagene mister bæreevne. Står vejen derfor konstant i vand, vil levetiden hurtigt blive reduceret. Det betyder øgede udgifter til vedligehold og reparationer.

I forhold til de andre nævnte risici er her tale om en varig effekt, da grundvandet stort set befinder sig i en konstant dybde på et givent sted.

I denne klimatilpasningsplan er der ikke taget højde for stigende grundvand. Når der er kendskab til områder med stigende grundvandsstand frem imod 2050, vil der blive taget højde for det i forbindelse med arealplanlægning.

2.2. Hvad er truet?

Mange sektorer kan blive påvirket af fremtidens oversvømmelser, hvor flere af dem har anlæg med lang levetid. Det er derfor væsentligt at tage højde for klimaforandringer allerede nu.

Fysiske værdier i form af bygninger, biler, maskiner m.v., der bliver ødelagt i forbindelse med oversvømmelser, vil i langt de fleste tilfælde kunne erstattes gennem udbetaling af erstatning fra forsikringsselskaberne.

Ofte vil der i forbindelse med oversvømmelser af boliger ske tab af andre værdier. Det kan være i form af ødelæggelse af f.eks. familiebilleder, uerstattelige bøger eller genstande med høj affektionsværdi - værdier, der ikke kan prisfastsættes, men som har stor værdi for den enkelte person eller familie. Der kan også være psykologiske påvirkninger i forbindelse med oversvømmelser. Alene faren for oversvømmelse kan være meget ubehagelig for den udsatte.

Derudover er følgende værdier også truet:

- infrastruktur,
- dyrkede arealer,
- kyststrækninger,
- kulturværdier og historiske miljøer,
- naturværdier.

Til udarbejdelse af kommunens første klimatilpasningsplan er det valgt alene at bruge bygningsværdierne til at kortlægge koncentrationen af værdier i Lemvig Kommune. Bygningsværdierne kortlægges på baggrund af data fra forsikringsbranchen. Værdikortet er vist i bilag 1. I næste klimatilpasningsplan vil det blive vurderet, om øvrige parametre med fordel kan inddrages.

2.3. Opbygning af temakort med resultater

Generelt præsenteres resultater på temakortene efter Det danske Kvadratnet, som er et nationalt system af kvadratnet. Der anvendes ”maskestørrelsen” 100 × 100 meter. Dermed dækker hvert kvadrat et areal på 10.000 m² = 1 ha. De viste resultater på temakortene er derfor af overordnet karakter og benyttes alene til at screene for og udpege problemområder, som skal undersøges nærmere.

Lokale forhold kan spille ind på de enkelte ejendomme, som gør at forholdende er anderledes end, hvad der fremgår af kortene. For at tolke kortene korrekt er det nødvendigt at kende de forudsætninger, der ligger bag dem.

Grundlaget for at beslutte, hvor indsatsen for klimatilpasning skal fokuseres, er baseret på en risikokortlægning, som er resultatet af en værdikortlægning og en oversvømmelseskortlægning.

Oversvømmelsesscreeningen tager udgangspunkt i oversvømmelser under følgende hændelser:

- Stormflod,
- Skybrud,
- Langvarige regnperioder,
- Tøbrud.

På oversvømmelseskortet i bilag 2 fremgår, hvor stor sandsynligheden er for, at der sker oversvømmelser i kommunen. Som eksempel betyder en 100 års regn, at der hvert år er 1 % sandsynlighed for, at en oversvømmelse bliver så stor som på kortene.

Risikokortlægningen er en kombination af, hvor ofte et område bliver oversvømmet, og hvor store værdier der kan blive berørt, når det sker. Risikoen er vist på risikokortet i bilag 3. Risikoen er en beregnet risiko og er ikke nødvendigvis et udtryk for, at der sker værditab som følge af oversvømmelse det pågældende sted.

På alle temakort præsenteres resultaterne efter trafiklyskode, så de minimale værdier er grønne, de maksimale værdier er røde, og værdierne mellem disse er gule. Farvespektret er for de fleste kort udvidet med lyserød og lysegrøn. Disse farver svarer til værdier, der ligger mellem middel og maksimal henholdsvis mellem middel og minimal.

Risikokortlægningen er derefter brugt til at udpege områderne i kommunen, hvor oversvømmelserne vurderes at kunne medføre de største økonomiske omkostninger.

2.4. Hvilke områder er udvalgt?

I de efterfølgende afsnit er overordnet beskrevet indsatserne, som klimatilpasningsplanen giver anledning til. Indsatserne omfatter alene planmæssige tiltag, som kommunen i løbet af planperioden vil konkretisere, skitsere og belyse økonomisk gennem klimahandlingsplaner.

Oversvømmelser ≤ 10 cm under skybrud

Kommunen har fastlagt et serviceniveau, således at borgerne selv skal sikre deres ejendomme mod oversvømmelse på op til 10 cm vand på terræn. For hovedparten af kommunens borgere giver 10 cm vand ikke skader på ejendomme pga. vejenes kantsten og ejendommenes sokler. Ejendomme, som kan blive påvirket af op til 10 cm vand på terræn, er ejendomme, som har:

- Lyskasser i terrænniveau,
- Udvendige kældernedgange,
- Nedkørsler til carport eller garage,
- Gadeniveau, der ligger over sokkelniveau,
- Udluftningsriste i terrænniveau,
- Utætte sokler.

Oversvømmelser kan også opstå, hvis afledningen af overfladevand fra ejendommen ikke vedligeholdes. Derfor skal tagrender og lyskasser holdes rene, og tagnedløbsbrønde skal renses for sand og skidt.

For specielt Lemvig, Thyborøn, Harboøre, Nr. Nissum, Ramme, Bøvlingbjerg og Bækmarksbro er der udarbejdet temakort med beregnede oversvømmelser for fremtidens ekstreme skybrud. Temakortene viser i intervaller den vanddybde, der kan forventes på terræn.

Det kan være rigtig svært at overskue, hvor man skal begynde, når man skal sikre sin bolig mod oversvømmelser. Derfor er Miljøministeriet, De Grønne Kloakentreprenører og Danske Anlægsgartnere gået sammen for at tilbyde danskerne et gratis klimatjek af deres bolig.

Et klimatjek udpeger, hvad den enkelte kan gøre for at klimasikre sin bolig og håndtere regnvandet lokalt, så man kan forhindre skader. Der kan læses mere på http://www.klimatilpasning.dk/borger/faa-gratis-klimatilpasningstjek-af-din-bolig.aspx
Borgerne kan på den baggrund vurdere, om de vil sikre sig og i givet fald for hvilken gentagelsesperiode.

Kommunen vil foretage en oplysningskampagne til kommunens borgere omkring klimasikring af bygninger, som bl.a. vil indeholde oplysninger om nævnte klimatjek.

I rapporten ”Skybrudssikring af bygninger” fra Teknologisk Institut, dateret september 2013, er der angivet eksempler på, hvordan borgeren selv kan klimasikre sin ejendom. I det efterfølgende er vist nogle eksempler fra nævnte rapport.

Figur 2.1 Hævede kanter med terrænreguleringer til sikring af gode afgangsforhold. Terrænreguleringer skal udformes med respekt for tilgængelighedskrav.

Figur 2.2 Lyskasser med hævet kant.

Figur 2.3 Overdækkede lyskasser.

Derudover kan kloakkens vand i fælleskloakerede (en-strenget kloak) områder løbe fra kloakken ind i bygningens kælder. Dette skal ejeren selv beskytte sig i mod. Det kan oplyses, at bygningsreglementet (BR 10) stiller krav til, at en bygningsejer selv er ansvarlig for at sikre sin kælder mod indtrængende vand fra kloakken. Dette har været gældende fra det første afløbsregulativ fra 1913.

Afvandingslag

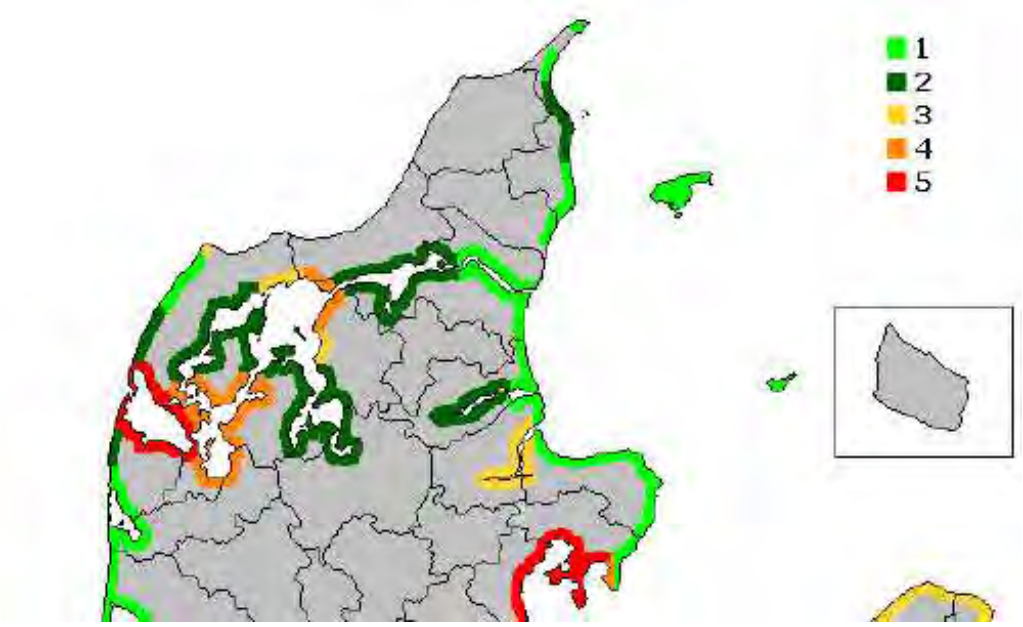
Mange områder i kommunen ligger meget lavt og er afhængige af vedvarende afvanding. Tilsvarende påvirkes mange områder i kommunen allerede i dag under stormflod. I disse områder har de berørte grundejere typisk etableret afvandingslag, hvorigennem der er foretaget en fælles sikring af boliger, sommerhuse, landbrugsjord mv.

En nuværende 100 års stormflod er omkring kote 2,0 meter i Limfjorden. Omkring år 2050 vil denne vandstand kun svare til en 10 års stormflod, og hvor en 100 års stormflod vil være omkring kote 2,3 meter. Derfor vil faren for oversvømmelse af de lavtliggende områder være større og med større udbredelse.

Kommunen vil arbejde for, at de enkelte afvandingslag undersøger om deres diger, højvandslukke og pumpestationer kan klare fremtidens forventede stormfloder.

Øvrige lavtliggende områder

Kyststrækningerne i Lemvig Kommune har i perioden 1991 - 2008 været ramt af stormflod, hvor der ydes stormflodsforsikring. Dette er, når vandstanden statistisk indtræffer sjældnere end hvert 20. år.

Figur 2.4 Antal gange hver kyststrækning har været ramt af stormflod i perioden 1991 – 2008 (Kilde: Stormrådet).

Oversvømmelser af lavtliggende områder vil, som nævnt ovenfor, potentielt forekomme hyppigere og med større udbredelse. Ovenstående figur 2.4 viser, at 20 årshændelsen har påvirket Limfjordsdelen af Lemvig Kommune 5 gange i løbet af 18 års peri-

oden. I Nissum Fjord er 20 års hændelsen forekommet én gang, hvormed statistikken stort set følges.

Flere havne og sommerhusområder vil blive påvirket. Det fremgår af temakort med havvandsstigninger i bilag 5. På efterfølgende figur 2.5 er vist, hvordan et sommerhusområde, kan blive påvirket af 100 års stormfloden i 2050.

Figur 2.5 *Udsnit af sommerhusområdet Remmerstrand som kan blive oversvømmet af fremtidens 100 års hændelse, hvor vandstanden forventes at nå kote 2,3 meter*

Kommunen vil opfordre borgerne til selv at undersøge, om de vil blive berørt af fremtidens stormfloder, og om de ønsker at sikre sig mod disse. Hertil kan kommunens kortlægning anvendes (bilag 1-4). Derudover er der hjælp at hente på www.klimatilpasning.dk

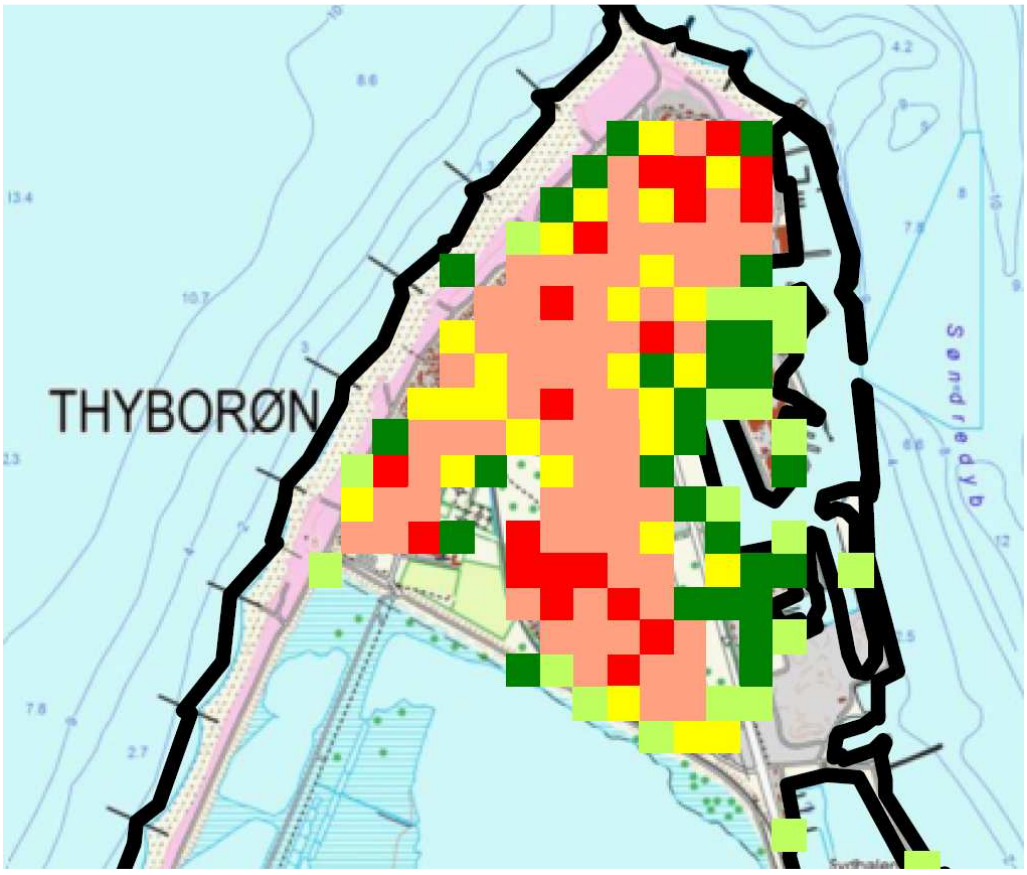
Løsninger skal de berørte borgere selv finansiere. Løsningsmuligheder kan f.eks. være:

- Højvandsberedskabsplan
- Etablering af terrænhævninger (diger)
- Individuelle løsninger for de enkelte ejendomme

Grundejerne kan i områder danne et digelag. Medlemmerne i digelaget skal så beslutte, hvordan man bedst sikrer ejendommene. Digelaget skal desuden tilse, at digerne bliver vedligeholdt, så kystbeskyttelsen er i orden, når der bliver brug for den.

Thyborøn

Screeningen viser, at Thyborøn kan blive oversvømmet af fremtidens 5 års stormflod. Dette vil sandsynligvis ske endnu hyppigere, da der også er betydelige landsænkninger i store dele af Thyborøn..

Figur 2.6 De lyserøde og mørkerøde kvadrater angiver risikokategorien "Større" og "Maksimal" for Thyborøn i 2050, se evt. bilag 3.

I planperioden undersøges og kortlægges udfordringernes omfang. Herefter skal de rette løsninger til langtidssikring af Thyborøn identificeres.

Afløb fra Lemvig Sø gennem Lemvig

Screeningen af risikoen for oversvømmelser viser, at den lave del af Lemvig by kan blive påvirket. Højvandssikringen ved Lemvig Havn virker efter hensigten. Den er etableret med top i kote 2,1 meter og beskytter mod nuværende 100 års hændelse. Sikringen vil i 2050 beskytte mod 20 års stormfloden.

Figur 2.7 *Stigende vandstande i Lemvig Sø vurderes at være en overkommelig udfordring, som ikke skal prioriteres højt i denne planperiode.*

Lemvig Kommune har undersøgt klimaudfordringerne i de lavtliggende områder fra Lemvig Sø, langs å-ledningen til udløbet i Lemvig Havn. På længere sigt kan det blive nødvendigt at etablere en pumpestation ved å-ledningens udløb i havnen, da Lemvig ellers risikere at bliver oversvømmet fra det topografiske opland til Lemvig Sø. Pumpestationen kunne eventuelt dimensioneres, så bølgeoverskyl også pumpes via denne.

Cheminova

Virksomheden Cheminova kan blive oversvømmet ved fremtidens stormfloder. Da virksomheden repræsenterer en stor værdi og udgør en miljømæssig risiko, skal virksomheden fremtidssikres.

Figur 2.8 *Cheminovas beliggenhed på Rønland er med 3 kilometers afstand til nærmeste helårsbeboelse optimal for denne type virksomhed. Stigende stormflodsvandstande kan dog kræve klimatilpasningstiltag i fremtiden.*

Kommunen vil indgå dialog med virksomheden omkring behov og muligheder for klimatilpasning, som virksomheden selv skal finansiere.

Nissum Fjord

Selvom Nissum Fjord er beskyttet af en sluse ved udløbet i Vesterhavet, viser risikokortet, at flere steder er i risikokategorien "Større" og "Maksimal". På efterfølgende kort er vist vandstanden ved fremtidens 100 års hændelse i kote 1,6 meter, som påvirker Bækmarksbro og Bøvlingbjerg.

Figur 2.9 *Område ved Nissum Fjord, som kan blive oversvømmet af fremtidens 100 års hændelse, hvor vandstanden forventes at nå kote 1,6 meter*

Kommunen vil arbejde for at der sker en fælles sikring gennem den eksisterende sluse, hvis det er muligt, og ellers vurderes andre muligheder.

Oversvømmelser > 10 cm under skybrud

Der er foretaget detaljerede beregninger af oversvømmelser i Lemvig, Thyborøn, Harboøre, Nr. Nissum, Ramme, Bøvlingbjerg og Bækmarksbro under fremtidens ekstreme skybrud. Beregningerne viser, at skybrud nogle steder vil give anledning til over-

svømmelser i en sådan grad, at det vil give skader. Lemvig Vand og Spildevand A/S har imidlertid ingen forpligtigelse til at afværge de beregnede oversvømmelser. Dette skyldes, at der i Danmark ikke er krav til, at kloakken skal kunne aflede fremtidens ekstreme skybrud.

Figur 2.10 *Eksempel på område, som oversvømmes ved fremtidens 100 års skybrud. Lyseblå farve angiver 10-20 cm, blå farve angiver 20-30 cm og mørkeblå farve angiver 30-40 cm vand på terræn.*

Kommunen vil i samarbejde med Lemvig Vand og Spildevand A/S foretage en gennemgang af de beregningsmæssigt oversvømmede områder for at få et samlet overblik og for at undersøge, i hvilket omfang der findes gode løsninger til reducering af oversvømmelserne. Løsninger kan f.eks. være afledning på kommunale og private veje og udnyttelse af parkeringspladser og grønne områder. Denne type løsninger vil skulle finansieres af forsyning og kommune. I den efterfølgende figur er vist et eksempel på dette.

2.5. Tidsplan for indsatser

Der er udarbejdet følgende tidsplan for indsatserne:

Indsats	2014	2015	2016	2017
1. Oversvømmelser ≤ 10 cm under skybrud	X	X		
2. Afvandingslag	X	X		
3. Øvrige lavtliggende områder	X	X		
4. Thyborøn	X	X	X	X
5. Afløb fra Lemvig Sø gennem Lemvig				X
6. Cheminova	X	X		
7. Nissum Fjord	X	X		
8. Oversvømmelser > 10 cm under skybrud		X	X	X

Alle indsatserne er planlægningsopgaver. Når disse efterfølgende er udarbejdet, vil der i nogle tilfælde skulle udføres egentlige anlægsarbejder.

3. HOVEDSTRUKTUR, RETNINGSLINJER OG RAMMER

3.1. Vision

Det er Kommunalbestyrelsens mål for klimatilpasning at forebygge og mindske konsekvenserne ved oversvømmelser samt gøre kommunen mere robust overfor fremtidens klima.

Regnvand skal håndteres lokalt og være synligt i bybilledet og i naturen. Regnvandet bruges som en ressource til at få mere kvalitet i byen eller indgå i grønne løsninger, der samtidig øger naturkvaliteten. Klimatilpasning vil ske i samarbejde med kommunens forsyningsselskab.

Lemvig Kommune går foran og gennemfører klimatiltag på kommunale ejendomme til inspiration for borgere og virksomheder. Grundejere opfordres til at deltage aktivt ved selv at håndtere regnvand på egen grund. Klimahensyn indarbejdes generelt i planlægningen.

3.2. Mål og strategier

- Kommunen vil lægge op til samarbejde mellem interessenter, som kan have forskellige tilgange til problemstillingernes løsninger.
- Kommunen vil kommunikere og informere om risici ved klimaforandringer samt vejlede borgere om foranstaltninger.
- Kommunen vil sikre, at håndtering af klimaforandringer medtænkes i andre sammenhænge.
- Kommunen vil sikre, at byernes afledning af vand ikke forøger generne for det åbne land.

3.3. Serviceniveau

En skadesvoldende oversvømmelse på fast ejendom vurderes først at ske, når der står mere end 10 cm vand over terræn, da kantstene og sokler normalt er over dette niveau.

Udgangspunktet for klimatilpasningsløsninger i kommunen vil derfor generelt være, at de skal kunne håndtere, at der står maksimalt 10 cm vand på terræn, når der falder en 100 års regn, undtaget der hvor vandet skal ledes hen. Der vil dog ske en konkret vurdering af det rimelige niveau for klimasikring i forbindelse med planlægningen af de konkrete løsninger og projekter.

Oversvømmelser på under 10 cm kan dog give problemer i situationer hvor regnvandet kan strømme ind på grunden og ned i f.eks. udvendige kældernedgange, lyskasser og garagenedkørsler.

3.4. Retningslinjer

Der gælder følgende retningslinjer:

- Der må ikke udlægges nye arealer til byudvikling i områder, der er oversvømmelsestruede med mindre det fremtidige byggeri sikres for det.
- I planlægning af nye byudviklingsområder skal der redegøres for lokal afledning af regnvand.
- Regnvandet skal ind i det naturlige kredsløb og indgå i grønne løsninger og ledes hen, hvor det gør mindst skade.
- Der skal kunne ske lokal afledning af regnvand til grønne friarealer og vandområder under skybrud.
- Der skal kunne ske lokal håndtering af regnvand på udvalgte kommunale og private veje under skybrud.
- Ved planlægning for nye byområder skal virkemidler for klimatilpasning overvejes.

3.5. Rammer for lokalplanlægningen

Rammerne for lokalplanlægningen fastsættes overordnet af generelle rammebestemmelser, som gælder for hele kommunen. Klimatilpasningsplanens rammer skal supplere de generelle rammer for klima og bæredygtighed for hele kommunen.

Miljøscreening af lokalplaner, skal på grundlag af en detaljeret kortlægning, omfatte en vurdering af klimaændringens påvirkning af områdets kvaliteter og værdier. Screeningen skal endvidere vurdere effekten af de afhjælpende foranstaltninger mod klimaændringen, som indgår i lokalplanen.

Før ny bebyggelse tages i brug i et område, der er i risiko for oversvømmelser, skal der stilles krav om iværksættelse af afhjælpende foranstaltninger, der sikrer områdets kvaliteter og værdier i forhold til klimaændringerne.

3.6. Virkemidler i planlægningen

Når nye byområder planlægges, skal det overvejes, om der er behov for klimatilpasningstiltag. Der findes en række virkemidler, som kan anvendes til at sikre den bedst mulige klimatilpasning for det pågældende område. Følgende virkemidler vil som minimum blive overvejet ved planlægning af nye byområder:

- Klimasikring af bygninger,
- Grønne tage,
- Regnvandsbede,
- Befæstelsesgrad,
- Minimums sokkelhøjde,
- Terrænregulering,
- Placering af byggefelter i forhold til den naturlige overfladeafstrømning,
- Højere kantsten,
- Udnyttelse af veje og stier til afstrømning,
- Regnvandsrender.

4. HANDLINGSPLAN FOR KLIMATILPASNING

4.1. Hvad gør vi nu?

Udgangspunktet for vores klimatilpasningsindsats i Lemvig Kommune i de næste mange år er meget afhængig af særligt én problemstilling – morfologiske ændringer i Thyborøn Kanal. De kraftige havstrømme ind i Thyborøn Kanal påvirker havbundens udformning i kanalen. Havets kræfter udvider kanalens tværsnit, hvilket medfører et større flow af havvand ind i Limfjorden under stormflod med stigende stormflodsvandstande til følge.

I Kystdirektoratets rapport "Thyborøn Kanal og Vestlige Limfjord" er det beskrevet, hvordan der om 50 år må forventes stormflodsvandstande på mere end 2,50 meter i Lem Vig ved en 50 års hændelse. Dette er en stigning på hele 60 cm i forhold til situationen i dag. Under halvdelen af stigningen kan tilskrives stigningen i havvandsniveauet. Hovedparten af stigningen kan tilskrives morfologiske ændringer i Thyborøn Kanal, som løbende medfører et øget tværsnit af kanalen og dermed en større vandudveksling mellem hav og fjord.

Kystdirektoratet har anvist en række mulige løsninger på de morfologiske ændringer i Thyborøn Kanal. De foreslåede løsninger har det tilfælles, at de alle sikrer, at stormflodsvandstandene i Vestlige Limfjord om 50 år svarer til de stormflodsvandstande, som vi oplever i dag.

Hvis Regeringen har viljen til at imødekomme anbefalingerne i Kystdirektoratets rapport, vil klimatilpasning af Lemvig Kommune og de øvrige kommuner i Vestlige Limfjord være en overkommelig opgave. Alternativt vil en fortsat stigende vandudveksling mellem hav og fjord skabe så voldsomme stormfloder i fremtiden, at udgifterne til klimatilpasning nærmest vil være uoverkommelige mange steder langs Limfjordens kyster.

Klimatilpasning er en dynamisk proces. Vi får hele tiden mere viden og bedre modeller til at forudsige oversvømmelser. Samtidig forventer vi statslige tiltag i Thyborøn Kanal i meget nær fremtid. Det betyder, at indsatser og fokusområder sandsynligvis vil blive justeret hvert 4. år i forbindelse med revision af kommuneplanen.

I denne klimatilpasningsplan har vi kortlagt, hvor i Lemvig Kommune der er den største risiko for, at oversvømmelser giver skader på bygninger. På den baggrund har vi opstillet flere indsatser, som kommunen vil arbejde efter i de kommende fire år. Alle indsatserne er undersøgelsesopgaver. Når disse efterfølgende er udarbejdet vil der på sigt skulle udføres egentlige anlægsarbejder.

I den forbindelse er det vigtigt at få vurderet de samlede samfundsmæssige og økonomiske omkostninger ved en oversvømmelse. Derved kan det vurderes, om skadesomkostningerne overstiger de økonomiske omkostninger ved at forebygge. Det er

ligeledes vigtigt at lægge sig fast på et serviceniveau, eller med andre ord, hvor tit en oversvømmelse kan accepteres.

4.2. Allerede i gang

Vi har etableret en stormflodssikring ved havnen i Lemvig, som allerede et par gange har reduceret oversvømmelser i det bagvedliggende område. Desuden er vi i færd med at fremtidssikre en række offentlige pumpe- og digelag, så diger og pumpers placering og dimensionering kan modstå det øgede pres fra vandmasserne.

Figur4.1 *Lemvig Havn under stormen Bodil. Bemærk stormflodssikringen eller høj-vandsværnet, der som en mur slynger sig gennem havnelandskabet og opdeler pladserne i tørre og våde arealer. Ved stormen den 5. og 6. december 2013 nåede den ekstreme vandstand rekordhøjde på 1,83 meter.*

4.3. Højtvandsberedskab

Vi har en beredskabsplan som benyttes med udgangspunkt i, at vandstanden aldrig må blive et problem, der ikke kan håndteres.

4.4. Indsatser

Lemvig Kommune har beskrevet en række indsatsområder, hvor vi vil gøre en indsats i planperioden 2014-17.

Thyborøn Kanal

Hvilke klimatilpasningstiltag, der skal gennemføres i Lemvig Kommune i de kommende årtier, afhænger i høj grad af, hvordan og hvornår staten håndterer den morfologiske udvikling af Thyborøn Kanal. Derfor er der allerede igangsat en stor politisk indsats på borgmesterniveau for at sikre, at staten leverer en langtidsholdbar løsning i nær fremtid. Hele Vestlige Limfjord er dybt afhængige af en sådan løsning, da alternativet vil være uoverstigelige udgifter til klimasikring langs kommunernes fjordkyster. Lemvig Kommunes borgmester vil samle alle borgmestre i Vestlige Limfjords kommuner med henblik på samlet at gå i dialog med Miljøministeren.

Oversvømmelser ≤ 10 cm under skybrud

Kommunen har valgt et serviceniveau, således at borgerne selv skal sikre deres ejendomme mod oversvømmelse på op til 10 cm vand på terræn. For hovedparten af kommunens borgere giver 10 cm vand ikke skader på ejendomme pga. vejenes kantsten og ejendommenes sokler.

Lemvig Kommune vil i de kommende år have fokus på formidling af behovet for klimatilpasningstiltag til udsatte boligejere, virksomheder og institutioner.

Kommunen vil implementere klimatilpasning i sin fremtidige planlægning af bebyggelse og aktiviteter i udsatte områder.

Afvandingslag

I Lemvig Kommune er vi vant til at tilpasse os de rammer, som naturen giver os. Store områder som eksempelvis Harboøreland er beskyttet mod høje vandstande af diger og pumper. I fremtiden skal vi forvente, at lavtliggende områder i kommunen vil være endnu mere udsatte, hvis ikke vi viser rettidig omhu og fører de nødvendige klimatilpasningstiltag ud i livet.

Lemvig Kommune har i disse år fokus på de offentlige pumpe- og digelag i forbindelse med harmonisering af finansieringen af lagenes drift. I den forbindelse vil vi via lagenes bestyrelser sikre, at diger og pumper er dimensioneret til fremtidens klimaudfordringer.

Hvorvidt der i fremtiden er behov for oprettelse af digelag eller afvandingslag i områder, hvor det ikke er nødvendigt i dag, vil kommunen også overveje i denne planperiode.

Øvrige lavtliggende områder

Kommunen vil generelt opfordre borgerne til selv at undersøge, om de vil blive berørt af fremtidens stormfloder, og om de ønsker at sikre sig mod disse. Løsninger skal de berørte borgere selv finansiere. Men vi bidrager meget gerne med vejledning og inspiration i det omfang, vi har de relevante kompetencer hos kommunen.

Kommunen vil udbrede budskabet om, at grundejere har mulighed for i fællesskab at etablere digelag i lavtliggende områder. Lagets medlemmer skal så sammen beslutte, hvordan de bedst sikrer deres ejendomme. Digelaget skal desuden tilse, at digerne bliver vedligeholdt, så kystbeskyttelsen er i orden, når der bliver brug for den. I tilfælde, hvor grundejerforeninger eller tilsvarende ønsker at etablere digelag, stiller kommunen sig selvfølgelig til rådighed med vejledning.

Thyborøn By

Thyborøn er udsat for to tendenser, som gør fremtidens klimaudfordringer ekstra store – havvandsstigning og landsænkninger. Havvandsstigningerne har vi længe været bekendt med, mens de betydelige landsænkninger i dele af Thyborøn er relativt ny viden.

I perioden 2014-17 vil kommunen indsamle data og gennemføre undersøgelser i Thyborøn med henblik på at kortlægge udfordringernes omfang. Kortlægningen skal danne grundlag for at vælge de rette løsninger til langtidssikring af Thyborøn mod stormflodsoversvømmelser. For at løfte innovationshøjden for den pallette af løsningsmuligheder, som vi forventer at ende op med, deltager kommunen aktivt i regionale og internationale netværk og samarbejder med fokus på klimaløsninger.

Afløb fra Lemvig Sø gennem Lemvig

I samarbejde med Lemvig Vand og Spildevand A/S og Realdania har Lemvig Kommune vurderet fremtidens klimaudfordringer i de lavtliggende områder fra Lemvig Sø, langs å-ledningen til udløbet i Lemvig Havn.

Å-ledningen er en solid betonkonstruktion, den er i fin stand, og ledningen har tilstrækkelig kapacitet til at håndtere vandmængderne fra Lemvig Sø og dennes opland. Å-ledningen vil med stor sikkerhed have tilstrækkelig kapacitet til at udfylde sit formål i sin levetid.

Et stykke ude i fremtiden kan det dog blive nødvendigt at etablere en pumpestation ved å-ledningens udløb i havnen. Det naturlige flow af vand fra søen til fjorden gennem å-ledningen kan på sigt være utilstrækkeligt til at sikre Lemvig mod at blive oversvømmet af vandmasserne fra det topografiske opland til Lemvig Sø.

Cheminova

Cheminova er Lemvig Kommunes største virksomhed og den største private arbejdsplads i kommunen. Cheminova og Lemvig Kommune er derfor vant til at være i dialog om aktuelle problemstillinger.

Cheminovas beliggenhed på Rønland betyder, at dele af fabriksgrunden kan blive oversvømmet ved fremtidens stormflod. Da virksomheden repræsenterer en stor værdi og samtidig udgør en miljømæssig risiko, skal virksomheden sikres mod klimaforandringer.

Kommunen er i dialog med Cheminova om de klimaudfordringer, som virksomheden må forvente i de kommende år.

Nissum Fjord

Vandstanden i Nissum Fjord er styret ved brug af slusen i Thorsminde ved fjordens udløb til Vesterhavet. Den slusepraksis som eksekveres i Thorsminde er fastsat af et sluseudvalg, som trækker på faglig ekspertise fra en gruppe af fagkyndige teknikere, biologer mv.

Udvalget har besluttet, at vandstanden i Nissum fjord så vidt muligt skal holdes inden for et snævert interval på 30 cm. Det er i perioder vanskeligt at efterleve, da der efterår og vinter kan forekomme længere tid med høj vandstand i havet, og slusemesteren derfor ikke kan lukkes vand ud af fjorden. Kommer der samtidig store nedbørsmængder, kan vandstanden i fjorden stige til omkring en meter over normalen, med gener i baglandet til følge.

I denne planperiode vil Lemvig Kommune undersøge, hvorvidt slusen yder tilstrækkeligt beskyttelse mod klimaforandringer for områderne omkring Nissum Fjord. Kommunen vil om nødvendigt i samråd med sluseudvalget og Holstebro Kommune vurdere, om slusen kan anvendes mere aktivt i klimatilpasningsøjemed.

Oversvømmelser > 10 cm under skybrud

Fremtidens ekstreme skybrud vil give anledning til oversvømmelser både i byer og på landet i Lemvig Kommune. I perioder med vedvarende regn modtager kommunen allerede i dag mange borgerhenvendelser om højtstående vand. Særligt i byerne kan der være store værdier på spil ved oversvømmelseshændelser.

Lemvig Vand og Spildevand A/S har imidlertid ingen forpligtigelse til afværge de oversvømmelser, som skybrudskortet forudsiger. Dette skyldes, at der i Danmark ikke er krav til, at kloakken skal kunne aflede fremtidens ekstreme skybrud.

I denne planperiode vil kommunen i samarbejde med Lemvig Vand og Spildevand A/S foretage en gennemgang af de områder i kommunens byer, som på baggrund af be-

regninger forventes oversvømmet ved fremtidige skybrud. Derigennem vil vi skabe et samlet overblik over udfordringerne.

Forsyningsselskabet og kommunen vil vurdere, i hvilket omfang der findes gode løsninger til reducering af oversvømmelserne. Løsninger kan f.eks. være afledning på kommunale og private veje og udnyttelse af parkeringspladser og grønne områder. Denne type løsninger vil kunne finansieres af forsyning og kommune.

Lemvig Kommune vil desuden aktivt indgå i netværk og samarbejder, som arbejder med innovative, multifunktionelle klimaløsninger. Det kan eksempelvis være klimaløsninger, som skaber rekreativ værdi i byrummet eller løsninger, som forbedrer vilkårene for plante- og dyreliv i det åbne land.

5. MILJØVURDERING

Planforslaget er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer jf. lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009. Planforslaget er derfor screenet med det resultat, at det ikke skal miljøvurderes i henhold til lovens § 3 stk. 2 (bilag 7).

Planen vurderes ikke at få væsentlige indvirkninger på miljøet. Dette kan umiddelbart konkluseres, da planen ikke peger på konkrete aktiviteter, som potentielt kan have væsentlig indvirkning på miljøet..

6. RETSVIRKNINGER

Forslag til tillæg nr. 10 til Lemvig Kommuneplan 2013-25 offentliggøres i henhold til lov om planlægning (lovbekendtgørelse nr. 587 af 27. maj 2013).

Planlovens § 12, stk. 2 og 3, giver Kommunalbestyrelsen mulighed for at udstede forbud mod udstyknings- og byggeønsker samt ønsker om at ændre anvendelse. Kommuneplanen eller tillægget dertil skal dog først være endeligt vedtaget og offentligt bekendtgjort.

Bestemmelsen i § 12, stk. 2 angår kun byzonearealer. Den giver Kommunalbestyrelsen mulighed for at modsætte sig udstykning og bebyggelse, som ganske vist ikke er i strid med kommuneplanens rammebestemmelser, men hvis gennemførelse på det pågældende tidspunkt vil være i strid med rækkefølgeangivelserne i planen.

Bestemmelsen i § 12, stk. 3 angår både byzonearealer og sommerhusområder. Bestemmelsen gør det muligt for Kommunalbestyrelsen at forhindre ny bebyggelse eller ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer, der er i strid med rammebestemmelserne.